Kitaaba Qulqulluu, Biblica® Hiikkaa Ammayyaa

Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa

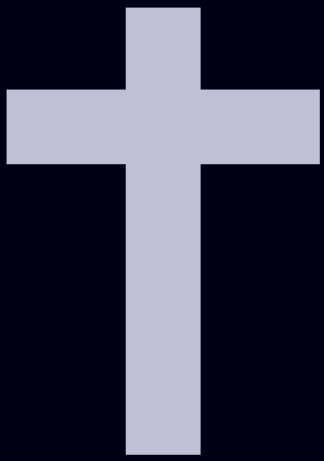

Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)

Kitaaba Qulqulluu, Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa

Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi'aa (Bible)

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.
"Biblica" jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha. Eeyyamaan itti fayyadamu.
"Biblica" is trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi'aate. Garagalcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffatee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hamma mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dandeessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa'e tokko uummatte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: "Hojiin Biblica, Inc., jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi open.bible keessatti argama."
Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2022 by Biblica, Inc.
"Biblica" jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha. Eeyyamaan itti fayyadamu.
"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.
Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnami: https://open.bible/#feedback.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0 or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.
Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com andopen.bible."
Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa
Mirgi seeraan eegama © 2022 Biblica, Inc.
Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western

Copyright © 2022 by Biblica, Inc.
“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha. Eeyyamaan itti fayyadamu.
“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.
You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).
If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at https://open.bible/#feedback.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.
You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.
- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.
- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.
Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025
9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269

Contents

Wangeela
Maatewos

Hidda Dhaloota Yesuus Kiristoos
1:1-17 kwf – Luq 3:23-38
1:3-6 kwf – Rut 4:18-22
1:7-11 kwf – 1Sn 3:10-17

1 Hiddi dhaloota Yesuus Kiristoos sanyii Daawit, sanyii Abrahaam
ta'e sanaa kanaa dha:

2 Abrahaam Yisihaaqin dhalche;
Yisihaaq Yaaqoobin dhalche;
Yaaqoob Yihuudaa fi obboloota isaa dhalche;
3 Yihuudaan Taamaar irraa Faaresii fi Zeraa dhalche;
Faares Hezroonin dhalche;
Hezroon Arraamin dhalche;
4 Arraam Amiinaadaabin dhalche;
Abiinaadaab Nahishoonin dhalche;
Nahishoon Salmoonin dhalche;
5 Salmoon Rahaab irraa Bo'eezin dhalche;
Bo'eez Ruut irraa Yoobeedin dhalche;
Yoobeed Isseeyin dhalche;
6 Isseey Daawit Mooticha dhalche.

Daawit niitii Uuriyaa irraa Solomoonin dhalche;
7 Solomoon Rehoobo'aamin dhalche;
Rehoobo'aam Abiyaa dhalche;
Abiyaan Asaafin dhalche;
8 Asaaf Yehooshaafaaxin dhalche;
Yehooshaafaax Yehooraamin dhalche;
Yehooraam Uziyaan dhalche;
9 Uziyaan Yootaamin dhalche;
Yootaam Akaazin dhalche;
Akaaz Hisqiyaasin dhalche;
10 Hisqiyaas Minaasee dhalche;
Minaaseen Aamoonin dhalche;
Aamoon Yosiyaasin dhalche;
11 Yosiyaas bara boojuu Baabilon keessa, Yekooniyaanii fi obboloota
isaa dhalche.

12 Boojuu Baabilon booddee,
Yekooniyaan She'altii'eelin dhalche;
She'altii'eel Zarubaabelin dhalche;
13 Zarubaabel Abiyuudin dhalche;
Abiyuud Eliyaaqeemin dhalche;
Eliyaaqeem Azoorin dhalche;
14 Azoor Zaadoqin dhalche;
Zaadoq Akiimin dhalche;
Akiim Eliyuudin dhalche;

15 Eliyuud Ele'aazaarin dhalche;
Ele'aazaar Maattaanin dhalche;
Maattaan Yaaqoobin dhalche;
16 Yaaqoob Yoosefin dhalche; Yoosef kunis dhirsa Maariyaam ishee
Yesuus isa Kiristoos jedhamu deesse sanaa ti.

17 Egaa walumaa galatti Abrahaamii hamma Daawititti dhaloota kudha afur, Daawitii hamma boojuu Baabilonitti dhaloota kudha afur, boojuu Baabilonii hamma Kiristoosiitti dhaloota kudha afurtu ture.

Dhalachuu Yesuus Kiristoos

18 Dhalachuun Yesuus Kiristoos akkana ture: Haati isaa Maariyaam kaadhima Yoosef turte; isheenis utuu Yoosef wajjin wal bira hin ga'in Hafuura Qulqulluudhaan ulfooftee argamte.
19 Yoosef kaadhimni ishee sunis nama qajeelaa waan tureef, dhoksaadhaan ishee dhiisuu murteesse malee uummata duratti ishee qaanessuu hin barbaanne.
20 Utuu inni waan kana yaadaa jiruu, ergamaan Gooftaa abjuu keessa itti mul'atee akkana jedheen; "Yaa Yoosef ilma Daawit, kaadhimni kee Maariyaam Hafuura Qulqulluudhaan waan ulfoofteef ishee fuudhuu hin sodaatin.
21 Isheen ilma deessi; atis maqaa isaa Yesuus jettee ni moggaafta; inni saba isaa cubbuu isaanii irraa ni fayyisaatii."
22 Kun hundinuu akka wanni Gooftaan karaa raajichaatiin dubbate sun raawwatamuuf ta'e.
23 Innis, "Kunoo, durbi tokko ni ulfoofti; ilma ni deessi; maqaa isaas Amaanu'el jedhu"* jedha. Amaanu'el jechuunis, "Waaqni nu wajjin jira" jechuu dha.
24 Yoosefis hirribaa dammaqee akkuma ergamaan Gooftaa isa ajajetti Maariyaamin niitummaadhaan mana isaatti fudhate.
25 Garuu inni hamma isheen ilma deessutti ishee bira hin geenye. Maqaa isaas, "Yesuus" jedhee moggaase.

2

Beektonni Kiristoosin Daawwatan

1 Bara Heroodis Mootichaa keessa, erga Yesuus magaalaa Beetlihem Yihuudaatti argamtu keessatti dhalatee booddee, beektonni ba'a biiftuutii gara Yerusaalem dhufan;
2 isaanis, "Mootiin Yihuudootaa inni dhalate sun eessa jira? Nu urjii isaa ba'a biiftuutti arginee isaaf sagaduu dhufneerra" jedhanii gaafatan.
3 Heroodis Mootichi yommuu waan kana dhaga'etti ni jeeqame; Yerusaalemis guutummaatti isa wajjin jeeqamte.
4 Innis luboota hangafootaa fi barsiistota seeraa hunda saba keessaa walitti qabee, Kiristoos eessatti akka dhalatu isaan gaafate.
5-6 Isaanis akkana jedhanii deebisaniif; "Beetlihem Yihuudaatti dhalata; kunis dubbii raajichi,
" 'Yaa Beetlihem ishee biyya Yihuudaa,
ati gonkumaa bulchitoota Yihuudaatii gad miti;
bulchaan saba koo Israa'elin tiksu

* **1:23** Isa 7:14

si keessaa ni ba'aatii'*
jedhee barreesse sanaa dha."
7 Ergasii Heroodis beektota sana dhoksaatti waamee yeroo itti urjiin
sun mul'ate isaan irraa hubate.
8 Innis, "Dhaqaatii jabeessaa mucicha barbaadaa. Yeroo argitanitti
immoo akka anis dhufee isaaf sagaduuf natti himaa" jedhee Beetli-
hemitti isaan erge.
9 Isaanis erga waan mootichi jedhe sana dhaga'anii booddee karaa
isaanii itti fufan; urjiin isaan ba'a biiftuutti argan sunis hamma iddoo
mucichi ture ga'ee dhaabatutti isaan dura deeme.
10 Isaanis yeroo urjii sana arganitti akka malee gammadan.
11 Akkuma mana ol seenaniinis mucicha, haadha isaa Maariyaam
wajjin argan; kufaniis sagadaniif. Qorxii isaaniis bananii kennaa
warqee, ixaanaa fi qumbii dhi'eessaniif.
12 Beektonnis akka gara Heroodisitti hin deebineef waan abjuudhaan
of eeggachiisni isaaniif kennameef karaa biraatiin biyya isaaniitti
deebi'an.

Gibxitti Baqachuu Isaanii

13 Yommuu beektonni sun deemanitti, kunoo ergamaan Gooftaa
abjuudhaan Yoosefitti mul'atee, "Sababii Heroodis mucicha ajjeesuu
barbaaduuf ka'iitii mucichaa fi haadha isaa fudhadhuutii Gibxitti
baqadhu. Hamma ani yeroo ati itti deebitu sitti himutti achuma turi"
jedheen.
14 Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha isaa halkaniin fudhatee
Gibxitti qajeele;
15 hamma Heroodis du'uttis achi jiraate. Kunis akka wanni Gooftaan
karaa raajichaatiin, "Ani Gibxii ilma koo waameera"† jedhe sun
raawwatamuuf ta'e.
16 Heroodis yommuu akka beektonni sun isa gowwoomsan hubatetti
akka malee aare; innis akka yeroo beektota sana irraa bareetti, ijoollee
dhiiraa warra umuriin isaanii waggaa lamaa fi hammasii gad ta'e
kanneen Beetlihemii fi naannoo ishee keessa jiraatan hunda nama itti
ergee ficcisiise.
17 Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate ni raawwatame. Innis
akkana jedha:
18 "Sagaleen boo'ichaatii fi wawwaannaa guddaan tokko
Raamaa keessaa dhaga'ame;
sababii isaan hin jirreef,
Raahel ijoollee isheetiif boo'aa jirti;
jajjabaachuus ni didde."‡

Naazreetitti Deebi'uu Isaanii

19 Erga Heroodis du'ee booddee, ergamaan Gooftaa tokko Gibxitti
abjuudhaan Yoosefitti mul'atee,
20 "Warri lubbuu mucichaa barbaadan waan du'aniif ka'iitii muci-
cha haadha isaa wajjin fudhadhuutii biyya Israa'el dhaqi" jedheen.
21 Kanaafuu Yoosef ka'ee mucichaa fi haadha isaa fudhatee biyya
Israa'el dhaqe.

---

* **2:5-6** Mik 5:2,4 † **2:15** Hos 11:1 ‡ **2:18** Erm 31:15

22 Garuu yommuu akka Arkelaawoos iddoo abbaa isaa, iddoo
Heroodis Yihuudaa irratti mo'e dhaga'etti achi dhaquu sodaate; ab-
juudhaanis waan of eeggachiisni isaaf kennameef gara aanaa Galiilaa
deeme;
23 achis dhaqee magaalaa Naazreeti jedhamtu keessa jiraate. Kunis
dubbiin, "Inni Naaziricha jedhamee ni waamama" jedhamee karaa
raajotaatiin dubbatame sun akka raawwatamuuf ta'e.

3

Lallaba Yohannis Cuuphaa
3:1-12 kwf – Mar 1:3-8; Luq 3:2-17

1 Bara sana Yohannis Cuuphaan gammoojjii Yihuudaa keessatti
lallabaa dhufe;
2 innis, "Mootummaan samii dhi'aateeraatii qalbii jijjiirradhaa"
jedhe.
3 Kunis isa waa'een isaa karaa Isaayyaas raajichaatiin,
"Sagalee nama, 'Gooftaadhaaf karaa qopheessaa;
daandii qajeelaas isaaf hojjedhaa'
jedhee gammoojjii keessaa iyyu tokkoo"*
jedhamee dubbatame sanaa dha.
4 Uffanni Yohannis rifeensa gaalaa irraa hojjetame; innis mudhii
isaatti sabbata teephaa hidhata ture. Nyaanni isaa immoo hawwaan-
nisaa fi damma bosonaa ture.
5 Namoonnis Yerusaalem irraa, Yihuudaa hundaa fi biyya naannoo
Yordaanos guutuu irraa gara isaa dhaqaa turan.
6 Cubbuu isaaniis himachaa, Laga Yordaanos keessatti isaan cu-
uphamaa turan.
7 Inni garuu yommuu Fariisotaa fi Saduuqota keessaa baay'een
isaanii utuu gara iddoo inni itti cuuphaa turee dhufanuu argetti
akkana jedheen; "Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa
akka baqattaniif eenyutu isinitti hime?
8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa.
9 Isin, 'Abbaan keenya Abrahaamii dha' ofiin jechuu waan dan-
deessan hin se'inaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif
ijoollee kaasuu akka danda'u ani isinittan himaatii.
10 Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra kaa'ameera; mukti ija
gaarii hin naqanne hundinuus muramee ibiddatti darbatama.
11 "Ani qalbii jijjiirrannaadhaafin bishaaniin isin cuupha. Inni na
duubaan dhufu garuu na caalaa jabaa dha; ani kophee isaa iyyuu
baachuuf hin malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha.
12 Inni afarsaa ittiin midhaan qulleessu of harkaa qaba; qamadii isaa
gombisaatti naqata; oobdii isaa ni qulqulleessa; habaqii garuu ibidda
hin dhaamneen guba."

Cuuphamuu Yesuus
3:13-17 kwf – Mar 1:9-11; Luq 3:21,22; Yoh 1:31-34

13 Yesuus ergasii Yohannisiin cuuphamuuf Galiilaadhaa gara Laga
Yordaanos dhufe.
14 Yohannis garuu, "Ani siin cuuphamuu na barbaachisa; ati immoo
gara koo dhuftaa?" jedhee isa dhowwe.

---

* **3:3** Isa 40:3

15 Yesuusis deebisee, **“Ammaaf akkanuma haa ta’uu dhiisi;
nu qajeelummaa hunda raawwachuudhaaf waan kana gochuu
qabnaatii”** jedheen. Yohannisis isa dhowwuu dhiise.
16 Yesuusis akkuma cuuphameen bishaan keessaa ol ba’e. In-
nis yommusuma samiin banamee, utuu Hafuurri Waaqaa akkuma
gugeetti gad bu’ee isa irras qubatuu arge.
17 Sagaleen tokkos samii irraa, “Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha;
isatti baay’ee nan gammada” jedhe.

4

Yesuus Qoramuu Isaa
4:1-11 kwf – Mar 1:12-13; Luq 4:1-13

1 Ergasii Yesuus akka diiyaabiloosiin qoramuuf Hafuuraan gammoo-
jjiitti geeffame.
2 Innis erga guyyaa afurtamaa fi halkan afurtama soomee booddee
ni beela’e.
3 Inni nama qoru sun gara isaa dhufee, “Ati yoo Ilma Waaqaa taate,
akka dhagoonni kunneen buddeena ta’an ajaji” jedheen.
4 Yesuus immoo deebisee, **“ ‘Namni dubbii afaan Waaqayyootii
ba’u hundaan malee buddeena qofaan hin jiraatu’*jedhamee
barreeffameera”** jedheen.
5 Ergasii diiyaabiloos gara magaalaa qulqulluutti isa geessee fiixee
mana qulqullummaa irra dhaabachiise.
6 Akkanas jedheen; “Ati yoo Ilma Waaqaa taate, gad of darbadhu.
Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“ ‘Inni ergamoota isaa siif ni ajaja;
isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef,
harka isaaniitiin ol si fuudhu.’†”
7 Yesuus immoo deebisee, **“ ‘Waaqa kee Goofticha hin
qorin’‡jedhamee barreeffameera”** jedheen.
8 Ammas diiyaabiloos tulluu akka malee ol dheeraa tokkotti ol
isa baasee mootummoota addunyaa hundaa fi ulfina isaanii isatti
argisiise.
9 Akkanas jedheen; “Yoo ati gad jettee naaf sagadde, waan kana
hundumaa siifin kenna.”
10 Yesuusis, **“Seexana nana, narraa fagaadhu! ‘Waaqa kee
Gooftichaaf sagadi; isuma qofa tajaajili’§jedhamee barreef-
fameeraatii”** jedheen.
11 Diiyaabiloosis isa dhiisee deeme; ergamoonni immoo dhufanii isa
tajaajilan.

Yesuus Lallaba Jalqabuu Isaa

12 Yesuus yommuu akka Yohannis mana hidhaatti galfame dhaga’etti
Galiilaatti deebi’e.
13 Innis Naazreetii ba’ee gara Qifirnaahom ishee biyya Zebuuloonii
fi Niftaalem keessatti qarqara galaanaatti argamtu sanaa dhaqee achi
jiraate;
14 kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin dubbatame sun
raawwatamuuf ta’e; dubbichis akkana jedha:

---

* **4:4** KeD 8:3 † **4:6** Far 91:11,12 ‡ **4:7** KeD 6:16 § **4:10** KeD 6:13

15 “Biyyi Zebuuloonii fi biyyi Niftaalem
kanneen Yordaanos gama,
qarqara Daandii Galaanaa irra jiran,
Galiilaan Namoota Ormaas,
16 sabni dukkana keessa jiraatu,
ifa guddaa argeera;
warra biyya gaaddidduu du’aa keessa jiraataniifis,
ifni ba’eera.”*
17 Yesuus yeroo sanaa jalqabee, **“Mootummaan samii dhi’aateeraatii qalbii jijjiirradhaa”** jedhee lallabuutti ka’e.

Waamamuu Barattoota Jalqabaa
4:18-22 kwf – Mar 1:16-20; Luq 5:2-11; Yoh 1:35-42

18 Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu, obboloota lama jechuunis Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa isaa Indiriiyaasin arge. Isaanis qurxummii qabdoota waan ta’aniif kiyyoo galaanatti darbachaa turan.
19 Yesuusis, **“Kottaa, na duukaa bu’aa; anis akka isin qabduu namootaa taataniif isin nan erga”** jedheen.
20 Isaanis yommusuma kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.
21 Innis utuu achii ka’ee deemuu obboloota gara biraa lama jechuunis Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannisin arge. Isaanis abbaa isaanii Zabdewoos wajjin kiyyoo isaanii qopheeffachaa bidiruu keessa turan. Yesuusis isaan waame;
22 isaanis yommusuma bidiruu sanaa fi abbaa isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.

Yesuus Dhukkubsattoota Fayyisuu Isaa

23 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela mootummaa lallabaa, dhibee fi dhukkuba saba keessa jiru hunda fayyisaa Galiilaa guutuu keessa deeme.
24 Oduun waa’ee isaas Sooriyaa hunda keessatti dhaga’ame; namoonnis warra dhukkuba garaa garaatiin qabaman, warra dhukkuba hamaan dhiphatan, warra hafuura hamaan qabaman, warra dhukkuba gaggabdootiin dhiphatanii fi warra dhagni irratti du’e isatti fidan; innis isaan fayyise.
25 Tuunni namoota baay’ees Galiilaadhaa, Magaalaa Kurnanii, Yerusaalemii, Yihuudaa fi biyya Yordaanos gamaatii isa duukaa bu’e.

5

Warra Eebbifamoo
5:3-12 kwf – Luq 6:20-23

1 Yesuus yommuu namoota baay’ee argetti, tulluutti ol ba’ee taa’e. Barattoonni isaas gara isaa dhufan;
2 innis isaan barsiisuu jalqabe. Akkanas jedhe:
3 **“Warri hafuuraan hiyyeeyyii ta’an eebbifamoo dha;
mootummaan samii kan isaaniitii.**
4 **Warri gaddan eebbifamoo dha;
jajjabina ni argatuutii.**
5 **Warri garraamiin eebbifamoo dha;**

* **4:16** Isa 9:1,2

lafa ni dhaaluutii.
6 Warri qajeelummaa beela'anii fi dheebotan eebbifamoo dha;
isaan ni quufuutii.
7 Araara qabeeyyiin eebbifamoo dha;
araara ni argatuutii.
8 Warri garaan isaanii qulqulluu eebbifamoo dha;
Waaqa ni arguutii.
9 Warri nagaa buusan eebbifamoo dha;
ijoollee Waaqaa ni jedhamuutii.
10 Warri qajeelummaadhaaf jedhanii ari'ataman eebbifamoo dha;
mootummaan samii kan isaaniitii.
11 "Yommuu namoonni sababii kootiif jedhanii isin arrabsan, yommuu isin ari'atanii fi yommuu waan hamaa gosa hundaa sobaan isin irratti dubbatan isin eebbifamoo dha.
12 Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa ta'eef ililchaa; gammadaas; isaan raajota isin dura turanis haaluma kanaan ari'ataniiruutii.

Soogiddaa fi Ifa

13 "Isin soogidda lafaa ti. Garuu soogiddi yoo mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin deebifamuu danda'a? Gad gatamee miillaan dhidhiitama malee si'achi waan tokko illee hin fayyadu.
14 "Isin ifa addunyaa ti. Magaalaan gaara gubbaa jiru tokko dhokachuu hin danda'u.
15 Yookaan namoonni ibsaa qabsiisanii gombisaa jala hin kaa'an. Qooda kanaa baattuu isaa irra kaa'u; ibsaan sunis namoota mana keessa jiran hundaaf ifa kenna.
16 Akka namoonni hojii keessan isa gaarii arganii abbaa keessan kan samii irraatiif ulfina kennaniif ifni keessanis akkasuma fuula namootaa duratti haa ifu.

Raawwatamuu Seeraa

17 "Isin waan ani Seera yookaan Raajota diiguu dhufe hin se'inaa; ani isaan raawwachuuf malee diiguuf hin dhufne.
18 Ani dhuguman isinitti hima; hamma samii fi lafti darbanitti, Seerri guutummaatti raawwatama malee seericha keessaa qubeen tokko iyyuu, tuqaan xinnoon ishee iyyuu gonkumaa hin baddu.
19 Kanaafuu namni ajajawwan kanneen keessaa xinnaa isaa illee diigu, kan akka warri kaanis diiganiif barsiisu kam iyyuu mootummaa samii keessatti xinnaa jedhama; namni ajajawwan kanneen eeguu fi kan warra kaanis barsiisu kam iyyuu garuu mootummaa samii keessatti guddaa jedhama.
20 Ani isinittin hima; qajeelummaan keessan qajeelummaa Fariisotaatii fi qajeelummaa barsiistota seeraa yoo caaluu baate isin dhugumaan mootummaa samiitti hin galtan.

Nama Ajjeesuu
5:25,26 kwf – Luq 12:58,59

21 **“Isin akka bara dheeraan dura namootaan, ‘Hin ajjeesin;**
nama ajjeese kamitti iyyuu ni muramaa’*jedhame dhageessani-
irtu.
22 **Ani garuu isinittin hima; nama obboleessa isaatti**
dheekkamu hundumaa murtiitu eeggata. Namni obboleessa
isaatiin *‘Raatuu’* jedhu hundis murtii waldaatti dhi’aata.
Nama obboleessa isaatiin ‘Doofaa nana!’ jedhu immoo ibidda
gahaannamtu isa eeggata.
23 **“Kanaafuu ati yeroo kennaa kee iddoo aarsaatti**
dhi’eessitutti yoo akka obboleessi kee komii sirraa qabu
yaadatte,
24 **kennaa kee achuma iddoo aarsaa duratti dhiisii dhaqiitii**
duraan dursii obboleessa keetti araarami; ergasii kottuutii
kennaa kee dhi’eessi.
25 **“Amajaajii kee isa mana murtiitti si geessaa jiru wajjin**
dafii walii gali. Kanas utuma isa wajjin karaa jirtuu godhi; yoo
kanaa achii amajaajiin kee dabarsee abbaa seeraatti si kenna;
abbaan seeraa immoo poolisiitti si kenna; atis mana hidhaatti
darbatamta.
26 **Ani dhuguman sitti hima; ati hamma saantima ishee dhumaa**
baaftutti achii hin baatu.

Ejja

27 **“Isin akka, ‘Hin ejjin’†jedhame dhageessaniirtu.**
28 **Ani garuu isinittin hima; namni hawwiidhaan dubartii ilaalu**
hundinuu yaada isaatti ishee wajjin ejjeera.
29 **Yoo iji kee mirgaa si gufachiise, of keessaa baasii gati.**
Dhagni kee guutuun gahaannamitti darbatamuu irra, kutaa
dhagna keetii keessaa tokko dhabuu siif wayyaatii.
30 **Yoo harki kee mirgaa si gufachiise of irraa murii gati.**
Dhagni kee guutuun gahaannamitti galuu irra, kutaa dhagna
keetii keessaa tokko dhabuu siif wayya.

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii

31 **“Namni niitii isaa hiiku kam iyyuu, ‘Waraqaa ragaa hiikkaa**
haa kennuuf’‡jedhameera.
32 **Ani garuu isinittin hima; namni utuu isheen halalummaa**
hin hojjetin niitii isaa hiiku kam iyyuu akka isheen ejjitu ishee
taasisa; namni dubartii hiikamte fuudhu kam iyyuus ni ejja.

Kakaa

33 **“Ammas akka warra duriitiin, ‘Waan kakatte Gooftaadhaaf**
guuti malee sobaan hin kakatin’§jedhame dhageessaniirtu.
34 **Ani garuu isinittin hima; gonkumaa hin kakatinaa: samiid-**
haan hin kakatinaa; inni teessoo Waaqaatii;
35 **yookaan lafaan hin kakatinaa; isheen ejjeta miilla**
isaatii; yookaan Yerusaalemiin hin kakatinaa; isheen magaalaa
Mooticha Guddaatii.
36 **Mataa keetiinis hin kakatin; ati rifeensa tokko illee ad-**
deessuu yookaan gurraachesuu hin dandeessuutii.

---

* **5:21** Bau 20:13 † **5:27** Bau 20:14 ‡ **5:31** KeD 24:1 § **5:33** Lew 19:12; Lak 30:2

37 **Wanni isin jechuu qabdan, ‘Eeyyee’ yookaan ‘Waawuu’ haa**
ta’u; wanni kanaa achii kam iyyuu isa hamaa sana irraa dhufa.

Qooda Ijaa, Ija

38 **“ ‘Qooda ijaa, ija; qooda ilkaanii immoo ilkaan’*akka jed-**
hame dhageessaniirtu.
39 **Ani garuu isinittin hima. Nama hamaadhaan hin morkati-**
naa. Yoo namni tokko maddii kee mirgaa si kabale, kaanis itti
qabi.
40 **Yoo namni tokko si himatee kittaa kee sirraa fudhate, kootii**
kees kenniif.
41 **Yoo namni tokko akka ati gara kiiloo meetira tokkoo fi**
walakkaa isa wajjin deemtu si dirqisiise, ati immoo gara kiiloo
meetira sadii isa wajjin deemi.
42 **Nama si kadhatuuf kenni; nama sirraa liqeeffachuu bar-**
baaduttis dugda hin garagalchin.

Diina Jaallachuu

43 **“ ‘Ollaa kee jaalladhu;†diina kee jibbi’ akka jedhame**
dhageessaniirtu.
44 **Ani garuu isinittin hima; diinota keessan jaalladhaa; warra**
isin ari’ataniifis kadhadhaa;
45 **kanaanis abbaa keessan kan samii irraatiif ijoollee ni taatu.**
Inni warra hamoo fi warra gaggaariidhaaf aduu isaa ni baasa;
qajeeltotaa fi jal’ootaafis bokkaa ni roobsa.
46 **Isin warra isin jaallatan qofa yoo jaallattan gatii maalii**
argattu? Kana immoo qaraxxoonni iyyuu ni godhu mitii?
47 **Isin yoo obboloota keessan qofa nagaa gaafattan warra kaan**
caalaa maal hojjechuutti jirtu? Kana immoo ormoonni iyyuu ni
godhu mitii?
48 **Akkuma abbaan keessan inni samii irraa mudaa hin qabne**
sana, isinis warra mudaa hin qabne ta’aa.

6

Rakkataaf Waa Kennuu

1 **“Akka isaan isin arganiif jettanii ‘Hojii qajeelummaa’ keessan**
fuula namootaa duratti akka hin hojjenneef of eeggadhaa. Yoo
akkas gootan abbaa keessan kan samii irraa biraa gatii hin
qabaattaniitii.
2 **“Kanaafuu ati yommuu warra rakkataniif waa kennitutti**
akka fakkeessitoonni namoota biratti jajamuuf jedhanii man-
neen sagadaa keessattii fi karaa irratti godhan sana malakataan
hin labsatin. Ani dhuguman isinitti hima; isaan gatii isaanii
argataniiru.
3 **Yeroo ati rakkattootaaf waa kennitutti garuu waan harki kee**
mirgaa godhu, harki kee bitaa hin beekin;
4 **kunis akka kennaan kee dhoksaan ta’uuf. Abbaan kee inni**
waan dhoksaatti hojjetamu argu sun ifaan ifatti gatii siif kenna.

---

* **5:38** Bau 21:24; Lew 24:20; KeD 19:21 † **5:43** Lew 19:18

Kadhannaa
6:9-13 kwf – Luq 11:2-4

5 **“Isin yommuu kadhattan akka fakkeessitootaa hin ta’inaa;**
isaan namatti mul’achuuf jedhanii manneen sagadaa keessaa
fi golee karaa irra dhaabatanii kadhachuu jaallatuutii. Ani
dhuguman isinitti hima; isaan gatii isaanii argataniiru.
6 **Ati garuu yeroo kadhattu mana keetti ol gali; balbala**
cufadhuutii Abbaa kee isa hin mul’anne sana kadhadhu. Abbaan
kee inni waan dhoksaatti hojjetamu argu sun ifaan ifatti gatii siif
kenna.
7 **Isinis yommuu kadhattan akka ormootaa dubbii faayidaa hin**
qabne irra hin deddeebi’inaa; isaan baay’ina dubbii isaaniitiin
waan isaaniif dhaga’amu se’u.
8 **Isin akka isaanii hin ta’inaa; abbaan keessan utuma isin hin**
kadhatin iyyuu waan isin barbaachisu ni beekaatii.
9 **“Egaa akkana jedhaa kadhadhaa:**
“ ‘Yaa Abbaa keenya kan samii irra jirtu,
maqaan kee haa qulqullaa’u;
10 **mootummaan kee haa dhufu;**
fedhiin kee akkuma samii irratti ta’e sana,
lafa irrattis haa ta’u.
11 **Buddeena keenya kan guyyuma guyyaa har’a nuu kenni.**
12 **Akkuma nu warra yakka nutti hojjetaniif dhiifnu sana,**
atis yakka keenya nuuf dhiisi.
13 **Isa hamaa jalaa nu baasi malee qoramatti nu hin galchin.’***
Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan kee ti.
Ameen.†
14 **Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan, Abbaan keessan**
inni samii irraas akkasuma isiniif dhiisaatii.
15 **Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiisuu baattan garuu,**
Abbaan keessanis akkasuma cubbuu keessan isiniif hin dhiisu.

Sooma

16 **“Isin yommuu soomtanitti akka fakkeessitootaa fuula hin**
dukkaneeffatinaa; isaan akka soomuutti jiran argisiifachuuf
jedhanii fuula isaanii hammeessu. Ani dhuguman isinitti hima;
isaan gatii isaanii argataniiru.
17 **Ati garuu yeroo soomtu mataa kee dibadhu; fuula kees**
dhiqadhu.
18 **Kunis akka sooma kee sana abbaa kee isa namatti hin**
mul’anne malee namni hin beekneefii dha. Abbaan kee inni
waan dhoksaatti hojjetamu argu sun gatii kee ifaan ifatti siif
kenna.

Badhaadhummaa Samii Irraa
6:22-23 kwf – Luq 11:34-36

19 **“Isin iddoo itti bilii fi daana’oon balleessituu fi iddoo**
itti hattuun cabsitee hattu lafa irratti badhaadhummaa ofii
keessaniif hin kuufatinaa.
20 **Garuu iddoo itti bilii fi daana’oon nyaattee hin balleessinee**
fi iddoo itti hattuun cabsitee hin hanne samii irratti badhaad-
hummaa ofii keessaniif kuufadhaa.

---

* **6:13** Akka Giriikotaatti *qoramatti* jechuun *qormaatatti* jechuu. † **6:13** Yookaan *isa hamaa jalaa* hiikkaawwan durii tokko tokko jecha *isa / Mootummaan, humni, ulfinnis bara baraan kan kee ti. Ameen* jedhu hin qaban.

21 **Idduma badhaadhummaan kee jiru sana garaan kees jiraatii.**
22 **“Iji ibsaa dhagnaa ti. Iji kee fayyaa taanaan, dhagni kee guutuun ifaan guutama.**
23 **Yoo iji kee fayyaa hin ta’in garuu, dhagni kee guutuun ni dukkanaa’a. Erga ifni si keessa jiru sun dukkanaa’ee, dukkanni sun hammam haa jabaatu ree!**
24 **“Namni gooftota lama tajaajiluu danda’u tokko iyyuu hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi Maallaqa tajaajiluu hin dandeessan.**

Hin Yaadda’inaa
6:25-33 kwf – Luq 12:22-31

25 **“Kanaafuu ani isinittin hima; ‘Maal nyaanna yookaan maal dhugna?’ jettanii waa’ee jireenya keessanii hin yaadda’inaa; yookaan ‘maal uffanna?’ jettanii waa’ee dhagna keessanii hin yaadda’inaa. Jireenyi nyaata hin caaluu? Dhagnis uffata hin caaluu?**
26 **Mee simbirroota samii ilaalaa; isaan hin facaafatan yookaan hin haammatan yookaan gombisaatti hin galfatan; ta’us Abbaan keessan inni samii irraa isaan soora. Isin immoo isaan caalaa gatii guddaa qabdu mitii?**
27 **Isin keessaa namni yaadda’uudhaan hojjaa isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu danda’uu eenyu?**
28 **“Isin maaliif waa’ee uffataa yaaddoftu? Daraaraawwan dirree akkamitti akka guddatan mee ilaalaa. Isaan hin dhama’an yookaan hin fo’an.**
29 **Ani garuu isinittin hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin uffanne.**
30 **Isin yaa warra amantii xinnoo nana. Waaqni erga marga dirree kan har’a jiruu fi kan bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti uffisee, isinitti immoo guddaa caalchisee hin uffisuu ree?**
31 **Kanaafuu, ‘Maal nyaanna?’ yookaan ‘Maal dhugna?’ yookaan ‘Maal uffanna?’ jettanii hin yaadda’inaa.**
32 **Kana hunda ormoonni iyyuu ni barbaaduutii; Abbaan keessan inni samii irraas akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu ni beeka.**
33 **Garuu duraan dursaatii mootummaa isaatii fi qajeelummaa isaa barbaadaa; wanni kun hundinuu akkasuma isiniif kennama.**
34 **Kanaafuu waa’ee boriitiif hin yaadda’inaa; bor ofii isaatiif ni yaadda’aatii. Hamminni guyyaa sanaa mataan isaa guyyicha ni ga’a.**

7

Nama Kaanitti Muruu
7:3-5 kwf – Luq 6:41,42

1 **“Akka isinitti hin muramneef namoota kaanitti hin murinaa.**
2 **Murtiidhuma isin namatti murtaniin isinitti muramaatii; safartuu ittiin safartaniinis isiniif safarama.**
3 **“Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta?**

4 **Ati utuu jirmi ija kee keessa jiruu akkamitti obboleessa**
keetiin, ‘Kottu mee ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa’
jechuu dandeessa?
5 **Fakkeessituu nana; duraan dursiitii jirma ija kee keessa**
jiru baafadhu; ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa jiru
baasuudhaaf sirriitti argita.
6 **“Waan qulqulluu sarootaaf hin kenninaa; lula keessanis**
booyyee dura hin buusinaa. Yoo kana gootan isaan miilla
isaaniitiin dhidhiitu; gara galanis isin cicciru.

Kadhadhaa, Barbaadaa, Balbala Rurrukutaa
7:7-11 kwf – Luq 11:9-13

7 **“Kadhadhaa, isiniif ni kennamaa; barbaadaa, ni argattuu;**
rurrukutaa, balballi isiniif ni banamaa.
8 **Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni barbaadu ni**
argata; nama rurrukutuufis balballi ni banama.
9 **“Isin keessaa namni yoo ilmi isaa buddeena isa kadhate,**
dhagaa kennuuf eenyu?
10 **Yookaan yoo inni qurxummii isa kadhate, bofa kennuuf**
eenyu?
11 **Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee**
keessaniif kennuu beektanii, abbaan keessan inni samii irraa
immoo hammam caalchisee warra isa kadhataniif kennaa gaarii
haa kennuu ree!
12 **Kanaafuu waan akka namoonni isiniif godhan barbaaddan**
hundumaa isinis akkasuma isaaniif godhaa; Seerris Raajonnis
kanumaatii.

Karra Dhiphaa fi Karra Bal’aa

13 **“Karra dhiphaadhaan seenaa. Karaan badiisatti geessu**
bal’aadhaatii; karri isaas bal’aa dha; namoonni ittiin seenanis
baay’ee dha.
14 **Garuu karri isaa dhiphaa dha; karaan jireenyatti nama**
geessu qal’aa dha; warri isa argatanis muraasa.

Mukaa fi Ija Isaa

15 **“Raajota sobaa warra kal’ee hoolaa uffatanii gara keessan**
dhufan, kanneen keessi isaanii garuu yeeyyii akka malee
beela’ee waa cicciratu ta’e irraa of eeggadhaa.
16 **Isin ija isaaniitiin isaan beektu. Namoonni qoraattii irraa**
wayinii yookaan sokorruu irraa harbuu ni ciruu?
17 **Akkasumas mukni gaariin hundumtuu ija gaarii naqata;**
mukni gadheen immoo ija gadhee naqata.
18 **Mukni gaariin ija gadhee naqachuu hin danda’u; mukni**
gadheenis ija gaarii naqachuu hin danda’u.
19 **Mukni ija gaarii hin naqanne hundi muramee ibiddatti**
naqama.
20 **Kanaaf isin ija isaaniitiin isaan beektu.**
21 **“Nama fedhii Abbaa koo isa samii irraa raawwatu malee**
namni, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan jedhu hundi mootum-
maa samiitti hin galu.
22 **Guyyaa sana namoonni hedduun, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa,**
nu maqaa keetiin raajii dubbanneerra mitii? Maqaa keetiin

hafuurota hamoo baafneerra mitii? Maqaa keetiin dinqii hedduu hojjenneerra mitii?' naan jedhu.
23 **Ani immoo, 'Narraa fagaadhaa! Isin warra hammina hojjettan, ani gonkumaa isin hin beekne' jedhee ifaan ifatti isaanitti nan hima.**

Ijaartota Ogeeyyii fi Gowwoota
7:24-27 kwf – Luq 6:47-49

24 **"Kanaafuu namni dubbii koo kana dhaga'ee hojiidhaan argisiisu hundi, nama ogeessa mana isaa kattaa irratti ijaarrate fakkaata.**
25 **Bokkaan roobee, lolaan lola'ee, bubbeenis bubbisee mana sana dha'e; manichi garuu waan kattaa irratti hundeeffameef hin jigne.**
26 **Namni dubbii koo kana dhaga'ee hojiidhaan hin argisiifne hundi garuu nama gowwaa mana isaa cirracha irratti ijaarrate fakkaata.**
27 **Bokkaan roobee, lolaan lola'ee, bubbeenis bubbisee manicha dha'e; manni sunis ni jige; jiguun isaas akka malee hamaa ture."**
28 Yommuu Yesuus dubbii kana dubbatee raawwatetti namoonni barsiisa isaa ni dinqisiifatan;
29 inni akka barsiistota seeraatti utuu hin ta'in, akka nama taayitaa qabu tokkootti isaan barsiisa tureetii.

8

Namicha Lamxaa'aa
8:2-4 kwf – Mar 1:40-44; Luq 5:12-14

1 Yeroo Yesuus gaara irraa bu'etti, tuuta namoota baay'eetu isa duukaa bu'e.
2 Kunoo namichi lamxaa'aan tokkos dhufee, fuula isaa duratti jilbeenfatee, "Yaa Gooftaa, yoo fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa" jedheen.
3 Yesuusis harka isaa hiixatee namicha qaqqabee, **"Fedhii koo ti; qulqullaa'i!"** jedheen. Lamxiin isaas yeruma sana qulqullaa'e.
4 Ergasiis Yesuus, **"Nama tokkotti illee akka hin himne beekkadhu. Garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta'uuf lubatti of argisiisi; kennaa Museen ajaje sana illee dhi'eessi"** jedheen.

Amantii Ajajaa Dhibbaa
8:5-13 kwf – Luq 7:1-10

5 Yeroo Yesuus Qifirnaahom seenetti, ajajaan dhibbaa tokko gara isaa dhufee akkana jedhee isa kadhate;
6 "Yaa Gooftaa, tajaajilaan koo dhagni irratti du'ee mana ciisa; akka malees dhiphachaa jira."
7 Yesuusis, **"Ani dhufeen isa fayyisa"** jedheen.
8 Ajajaan dhibbaa sun immoo akkana jedhee deebiseef; "Yaa Gooftaa, ati bantii mana kootii jala seenuun naaf hin malu. Garuu dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan koo ni fayyaatii.
9 Ani mataan koo iyyuu nama taayitaa jala jiruu dha; loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon, 'Deemi' nan jedha; innis ni deema; isa kaaniin immoo, 'Kottu' nan jedha; innis ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, 'Waan kana hojjedhu' nan jedha; innis ni hojjeta."

10 Yesuus yommuu waan kana dhaga'etti dinqifatee warra isa
duukaa bu'aa turaniin akkana jedhe; **"Ani dhuguma isinittin hima;
ani Israa'el keessatti nama amantii guddaa akkanaa qabu tokko
illee hin arganne.**
11 **Ani isinittin hima; namoonni hedduun ba'a biiftuutii fi lixa
biiftuutii ni dhufu; isaanis Abrahaam, Yisihaaqii fi Yaaqoob
wajjin mootummaa samii keessatti maaddiitti ni dhi'aatu.**
12 **Ijoolleen mootummaa garuu dukkana alaatti gad dar-
batamu; achitti boo'uu fi ilkaan qaruutu ta'a."**
13 Yesuusis deebisee ajajaa dhibbaa sanaan, **"Akkuma amantii
keetii siif haa ta'u; deemi!"** jedhe. Tajaajilaan isaas yeruma sana
fayye.

Yesuus Nama Hedduu Fayyisuu Isaa
8:14-16 kwf – Mar 1:29-34; Luq 4:38-41

14 Yesuus yommuu mana Phexros seenetti, haati niitii Phexros
dhukkuba dhagna gubaadhaan qabamtee ciiftee arge.
15 Innis harka ishee tuqe; dhagna gubaan sunis ishee dhiise; isheenis
kaatee isa tajaajiluu jalqabde.
16 Galgala sanas namoota hafuurota hamoon qabaman hedduu gara
isaa fidan; innis jecha tokkoon hafuurota sana baase; dhukkubsattoota
hundumaa ni fayyise.
17 Kunis akka dubbiin karaa Isaayyaas raajichaatiin,
"Inni dhibee keenya nurraa fuudhe;
dhukkuba keenyas ni baate"*
jedhame sun raawwatamuuf ta'e.

Gatii Yesuus Duukaa Bu'uun Nama Baasisu
8:19-22 kwf – Luq 9:57-60

18 Yesuus yommuu tuuta namoota baay'ee naannoo isaatti argetti
akka gama ce'aniif ajaje.
19 Barsiisaan seeraa tokkos gara isaa dhufee, "Yaa barsiisaa, ani
iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan bu'a" jedhe.
20 Yesuusis deebisee, **"Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis
man'ee qabu; Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu
illee hin qabu"** jedhe.
21 Barattoota isaa keessaas inni tokko, "Yaa Gooftaa, dura akka ani
dhaqee abbaa koo awwaalladhu naa eeyyami!" jedheen.
22 Yesuus garuu, **"Warri du'an du'aa isaanii haa awwaallatan;
ati immoo na duukaa bu'i"** jedheen.

Yesuus Bubbee Jabaa Gab gochuu Isaa
8:23-27 kwf – Mar 4:36-41; Luq 8:22-25
8:23-27 kwi – Mat 14:22-33

23 Yommuu inni bidiruu yaabbatettis, barattoonni isaa isa duukaa
bu'an.
24 Akkuma tasaa bubbeen hamaan tokko galaana irratti ka'e;
dambaliinis bidiruu sana irra gara gale. Yesuus garuu rafaa ture.
25 Barattoonni isaa gara isaa dhufanii, "Yaa Gooftaa, nu oolchi! Nu
dhumuufii!" jedhanii isa dammaqsan.

---

* **8:17** Isa 53:4

26 Innis deebisee, **“Isin warra amantii xinnoo nana; maaliif akkana sodaattu?”** jedheen. Ka’ees bubbee sanaa fi galaana sana ifate; tasgabbiin guddaanis ni ta’e.
27 Namoonnis dinqifatanii, “Namni bubbee fi galaanni ajajamaniif kun nama akkamii ti?” jedhan.

Yesuus Namoota Hafuura Hamaan Qabaman Fayyisuu Isaa
8:28-34 kwf – Mar 5:1-17; Luq 8:26-37

28 Yommuu Yesuus gama ce’ee biyya Gadareen ga’etti, namoonni hafuura hamaan qabaman lama iddoo awwaalaatii ba’anii itti dhufan. Isaanis waan akka malee hamoo turaniif namni tokko iyyuu karaa sana irra darbuu hin danda’u ture.
29 Isaanis, “Yaa Ilma Waaqaa, ati maal nurraa barbaadda? Utuu yeroon sun hin ga’in nu dhiphisuu dhufte moo?” jedhanii iyyan.
30 Hoomaan booyyee guddaan isaas xinnoo isaan irraa fagaatee dheedaa ture.
31 Hafuuronni hamoon sunis, “Yoo nu baafte, gara hoomaa booyyee sanaatti nu ergi” jedhanii Yesuusin kadhatan.
32 Innis, **“Dhaqaa!”** jedheen. Isaanis namicha keessaa ba’anii hoomaa booyyee sanatti galan; hoomaan sun guutuunis ededa hallayyaa irraa gad gugatee galaanatti nam’ee bishaan keessatti dhume.
33 Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa seenan; isaanis waan hunda, waan namoota hafuurota hamoon qabamanii turan irra ga’es ni odeessan.
34 Magaalaan sun guutuunis Yesuusin arguuf ba’e. Yommuu isa argettis akka inni biyya isaanii keessaa ba’uuf isa kadhate.

9

Yesuus Nama Dhagni Irratti Du’e Fayyisuu Isaa
9:2-8 kwf – Mar 2:3-12; Luq 5:18-26

1 Yesuus bidiruu yaabbatee galaana ce’ee gara magaalaa isaa dhufe.
2 Kunoo, jarri tokko nama dhagni irratti du’ee siree irra ciisu tokko gara isaa fidan. Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti namichaan, **“Ilma koo jabaadhu; cubbuun kee siif dhiifameeraatii”** jedhe.
3 Kana irratti barsiistota seeraa keessaa tokko tokko garaa isaanii keessatti, “Kunoo, namichi kun Waaqa arrabsa!” jedhan.
4 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedhe; **“Isin maaliif garaa keessan keessatti waan hamaa yaaddu?**
5 **‘Cubbuun kee siif dhiifameera’ jechuu moo ‘Ka’ii deemi’ jechuutu salphaa dha?**
6 **Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan barbaada.”** Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du’e sanaan, **“Ka’i; siree kee fudhadhuutii mana keetti gali”** jedhe.
7 Namichis ka’ee mana isaatti gale.
8 Namoonnis yommuu waan kana arganitti ni dinqifatan; Waaqa taayitaa akkasii namaaf kenneefis ulfina kennan.

Waamamuu Maatewos
9:9-13 kwf – Mar 2:14-17; Luq 5:27-32

9 Yesuus achii ka'ee utuu deemuu namicha Maatewos jedhamu tokko
utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa'uu argee, **"Na duukaa
bu'i"** jedheen. Maatewosis ka'ee isa duukaa bu'e.
10 Yeroo Yesuus mana Maatewositti irbaata nyaachaa turetti,
qaraxxoonnii fi cubbamoonni baay'een dhufanii isaa fi barattoota isaa
wajjin nyaatan.
11 Fariisonni yommuu waan kana arganitti, "Barsiisaan keessan
maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?" jedhanii barat-
toota isaa gaafatan.
12 Yesuus immoo waan kana dhageenyaan akkana jedhe; **"Ogeessi
fayyaa warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin
barbaachisu.
13 Garuu dhaqaatii dubbiin, 'Ani araaran fedha malee aarsaa
hin fedhu'*jedhu sun maal jechuu akka ta'e hubadhaa. Ani
cubbamoota waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin
dhufneetii."**

Gaaffii Waa'ee Soomaa
9:14-17 kwf – Mar 2:18-22; Luq 5:33-39

14 Barattoonni Yohannis dhufanii, "Sababiin utuu nuu fi Fariisonni
soomnuu, barattoonni kee hin soomneef maali?" jedhanii isa gaafatan.
15 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **"Keessummoonni misir-
richaa akkamiin utuu inni isaan wajjin jiruu gadduu danda'u?
Yeroon itti misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis
yeroo sana ni soomu.
16 "Namni uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko illee
hin jiru; erbeen sun uffata sana irraa tarsaasaatii; tarsa'aan
sunis isa duraa ni caala.
17 Akkasuma immoo namoonni daadhii wayinii haaraa qalqal-
loo moofaatti hin naqan. Yoo isaan itti naqan qalqallichi ni
dho'a; daadhiinis ni dhangala'a; qalqalloonis horoomaa ba'a.
Daadhiin wayinii haaraan garuu yoo qalqalloo haaraatti naqame
lachanuu yeroo dheeraa turu."**

Intala Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte
9:18-26 kwf – Mar 5:22-43; Luq 8:41-56

18 Utuu inni waan kana dubbachaa jiruu, bulchaan mana sagadaa
tokko dhufee fuula isaa duratti jilbeenfatee, "Intalli koo ammuma na
duraa duute. Garuu kottuutii harka kee ishee irra kaa'i; isheenis ni
jiraattii" jedheen.
19 Yesuus ka'ee barattoota isaa wajjin isa duukaa bu'e.
20 Kunoo, dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala'aa
ture tokko dugda isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa tuqxe.
21 Isheenis garaa ishee keessatti, "Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe
nan fayya" jettee yaaddee turteetii.
22 Yesuusis garagalee ishee ilaalee, **"Yaa intalaa, amantiin kee si
fayyiseeraatii jabaadhu!"** jedheen. Dubartiin sunis yeruma sana
fayyite.
23 Yesuusis yommuu mana bulchaa mana sagadaa sanaa seenee
warra ulullee afuufanii fi uummata wacu argetti,

---

* **9:13** Hos 6:6

24 **“Asii deemaa! Intalattiin rafteerti malee hin duunee”** jedhe.
Isaan garuu isatti kolfan.
25 Erga namoonni gad baafamanii booddees inni ol seenee harka
intalattii qabe; isheenis kaatee dhaabatte.
26 Oduun waa’ee kanaas biyya sana guutuu keessa faca’e.

Yesuus Jaamota Lama Fayyisuu Isaa

27 Yesuus utuu achii ka’ee deemaa jiruu, jaamonni lama isa duukaa
bu’anii, “Yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhanii iyyan.
28 Yommuu inni mana seenettis jaamonni sun gara isaa dhufan;
innis, **“Akka ani waan kana gochuu danda’u ni amantuu ree?”**
jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Eeyyee, yaa Gooftaa!” jedhanii deebisaniif.
29 Yesuusis ija isaanii qaqqabee, **“Akkuma amantii keessanii**
isiniif haa ta’u” jedheen.
30 Iji isaaniis ni baname. Yesuusis, **“Akka namni tokko iyyuu**
waan kana hin beekne of eeggadhaa” jedhee jabeessee isaan
akeekkachiise.
31 Jarri garuu achii ba’anii biyya sana hunda keessatti waa’ee isaa
odeessan.
32 Utuu isaan gad ba’uutti jiranuu jarri tokko nama hafuura
hamaadhaan qabamee dubbachuu hin dandeenye tokko Yesuusitti
fidan.
33 Namichi sunis erga hafuurri hamaan isa keessaa baafamee
booddee ni dubbate. Namoonnis, “Wanni akkanaa gonkumaa Israa’el
keessatti hin argamne” jedhanii dinqifatan.
34 Fariisonni garuu, “Inni hangafa hafuurota hamootiin hafuurota
hamoo baasa” jedhan.

Hojjettoonni Muraasa

35 Yesuus manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa, wangeela
mootummaa lallabaa, akkasumas dhibee fi dhukkuba hunda irraa
namoota fayyisaa magaalaawwanii fi gandoota hunda keessa deeme.
36 Innis yommuu tuuta namootaa argetti garaa laafeef; isaan akkuma
hoolota tiksee hin qabneetti dhiphatanii, gatamaniis turaniitii.
37 Barattoota isaatiinis akkana jedhe; **“Midhaan walitti qabamu**
baay’ee dha; hojjettoonni garuu muraasa.
38 **Kanaaf akka Gooftaan midhaan sanaa gara lafa qotiisaa**
midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa kadhadhaa.”

10

Yesuus Barattoota Kudha Lamaan Erguu Isaa
10:2-4 kwf – Mar 3:16-19; Luq 6:14-16; Hoj 1:13
10:9-15 kwf – Mar 6:8-11; Luq 9:3-5; 10:4-12
10:19-22 kwf – Mar 13:11-13; Luq 21:12-17
10:26-33 kwf – Luq 12:2-9
10:34,35 kwf – Luq 12:51-53

1 Yesuus barattoota isaa kudha lamaan ofitti waamee akka isaan
hafuurota xuraa’oo baasaniif, dhibee fi dhukkuba hundumaa akka
fayyisaniif taayitaa kenneef.

2 Maqaan ergamoota kudha lamaaniis kana:

Jalqabatti Simoon isa Phexros jedhamuu fi obboleessa isaa Indiri-
iyaas,
Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis,
3 Fiiliphoos, Bartaloomewoos,
Toomaas, Maatewos isa qaraxa walitti qabu,
Yaaqoob ilma Alfewoosii fi Taadewoos,
4 Simoon Hinaafticha, Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee
kenne.

5 Yesuusis warra kudha lamaan kanneen erge; akkanas jedhee
isaan ajaje; **"Gara Namoota Ormaa hin dhaqinaa; magaalaawwan
Samaariyaa tokko illee hin seeninaa.**
6 **Qooda kanaa gara hoolota mana Israa'el kanneen badan
sanaa dhaqaa.**
7 **Yommuu dhaqxanittis, 'mootummaan samii dhi'aateera'
jedhaa lallabaa.**
8 **Dhukkubsattoota fayyisaa; warra du'an kaasaa; warra
lamxaa'an qulqulleessaa; hafuurota hamoo baasaa. Tola waan
argattaniif toluma kennaa.**
9 **"Sabbata keessanitti warqee yookaan meetii yookaan sibiila
diimaa hin qabatinaa;**
10 **karaa keessaniif korojoo yookaan kittaa lama yookaan
kophee yookaan ulee hin qabatinaa; hojjetaaf waan isa bar-
baachisu argachuun ni malaatii.**
11 **Magaalaa yookaan ganda seentan kam iyyuu keessa nama
malu barbaadaa; hamma achii baatanittis manuma isaa turaa.**
12 **Yommuu mana sana seentanittis nagaa gaafadhaa.**
13 **Nagaan keessan yoo mana sanaaf male, mana sanaaf haa
ta'u; yoo isaaf hin malin garuu nagaan keessan isiniif haa
deebi'u.**
14 **Yoo namni tokko illee isin simachuu baate yookaan dubbii
keessan dhaga'uu baate, yeroo mana yookaan magaalaa sanaa
baatanitti awwaara miilla keessanii dhadha'adhaa.**
15 **Ani dhuguma isinittin hima; guyyaa murtiitti magaalaa sana
irra Sodoomii fi Gomoraaf ni salphata.**
16 **"Kunoo, ani akka hoolotaa gara gidduu yeeyyiittin isin erga.
Kanaafuu akka bofaa ogeeyyii, akka gugee garraamii ta'aa.**
17 **Namoota irraa of eeggadhaa; isin dabarfamtanii yaa'iitti ni
kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni garafamtu.**
18 **Isinis akka isaanii fi Namoota Ormaatti dhuga baatota
taataniif anaaf jettanii fuula bulchitootaatii fi mootota duratti
ni dhi'eeffamtu.**
19 **Yommuu dabarsanii isin kennanis akkamitti akka dubbattan
yookaan maal akka dubbattan hin yaadda'inaa. Wanni isin
dubbattan yeruma sanatti isiniif kennama;**
20 **Hafuura Abbaa keessaniitu isin keessaa dubbata malee
isintu dubbata mitii.**
21 **"Obboleessi dabarsee obboleessa du'atti kenna; abbaan
dabarsee ijoollee isaa du'atti kenna; ijoolleenis warra isaaniitti
ka'anii isaan ajjeesu.**

22 **Namni hundinuu sababii kootiif isin jibba; kan hamma**
dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya.
23 **Yommuu magaalaa tokko keessatti isin ari'atanitti, gara**
magaalaa kaaniitti baqadhaa; ani dhuguma isinittin hima;
hamma Ilmi Namaa dhufutti magaalaawwan Israa'el hundumaa
keessa naannoftanii waliin hin geessan.
24 **"Barataan barsiisaa isaatii ol miti; garbichis gooftaa isaatii**
ol miti.
25 **Barataan tokko akka barsiisaa isaa ta'uun, garbichi tokko**
immoo akka gooftaa isaa ta'uun ni ga'a. Erga abbaa manaatiin
'Bi'eelzebuul' jedhanii, warra mana isaa jiraataniin immoo
hammam kana caalaa haa jedhan ree!
26 **"Kanaafuu isaan hin sodaatinaa. Wanni haguugamee**
utuu hin mul'ifamin hafu yookaan wanni dhokfamee utuu hin
beekamin hafu tokko iyyuu hin jiruutii.
27 **Waan ani dukkana keessatti isinitti himu guyyaa adiin**
odeessaa; waan gurratti isinitti hasaasan, bantii manaa irraa
labsaa.
28 **Warra foon malee lubbuu ajjeesuu hin dandeenye hin**
sodaatinaa. Qooda kanaa Isa gahaannam keessatti foonii fi
lubbuu balleessuu danda'u sana sodaadhaa.
29 **Daaloteen lama saantima tokkotti gurguramu mitii? Isaan**
keessaa garuu tokko iyyuu fedhii Abbaa keessanii malee lafa hin
buutu.
30 **Rifeensi mataa keessanii hundis lakkaa'ameera.**
31 **Kanaaf hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa gatii**
qabduutii.
32 **"Kanaafuu nama fuula namootaa duratti dhugaa naa ba'u**
kamiif iyyuu, anis fuula Abbaa koo isa samii irraa duratti dhugaa
nan ba'a.
33 **Nama fuula namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu anis**
fuula Abbaa koo isa samii irraa duratti nan gana.
34 **"Isin waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe hin se'inaa.**
Ani goraadee fiduuf malee nagaa buusuuf hin dhufne.
35 **Ani,**
" 'Nama abbaa isaatti,
intala immoo haadha isheetti,
niitii ilmaas amaatii isheetti kaasuuf dhufeeraatii;
36 **diinonni namaa, miseensotuma mana isaatii.'***
37 **"Namni abbaa isaa yookaan haadha isaa na caalchisee**
jaallatu kam iyyuu naaf hin malu; namni ilma isaa yookaan
intala isaa na caalchisee jaallatu kam iyyuu naaf hin malu.
38 **Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa hin buune kam**
iyyuu naaf hin malu.
39 **Namni lubbuu isaa oolfatu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhaba;**
garuu namni naaf jedhee lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu
isaa ni argata.
40 **"Namni isin simatu na simata; namni na simatu immoo isa**
na erge sana simata.
41 **Namni raajii tokko sababii inni raajii ta'eef simatu kam**
iyyuu gatii raajii ni argata; namni nama qajeelaa tokko sababii

---

* **10:36** Mik 7:6

inni nama qajeelaa ta'eef simatu gatii nama qajeelaa tokkoo ni argata.
42 **Ani dhuguman isinitti hima; namni kam iyyuu yoo warra xixinnaa kanneen keessaa isa tokkoof sababii inni barataa koo ta'eef bishaan qabbanaa'aa budduuqsaa tokkoo illee kenne, inni dhugumaan gatii isaa hin dhabu."**

11

Yesuusii fi Yohannis Cuuphaa
11:2-19 kwf – Luq 7:18-35

1 Yesuus erga barattoota isaa kudha lamaaniif ajaja kennuu raawwatee booddee magaalaawwan Galiilaa keessatti barsiisuu fi lallabuuf jedhee achii ka'ee karaa isaa itti fufe.
2 Yohannis mana hidhaa taa'ee yommuu waan Kiristoos hojjechaa ture dhaga'etti barattoota isaa ergee,
3 "Inni dhufuuf jiru sun si'i moo yookaan kan biraa eegganna?" jedhee isa gaafate.
4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Deebi'aatii waan dhageessanii fi waan argitan Yohannisitti himaa;**
5 **jaamonni ni argu; warri naafatan ni deemu; warri lamxaa'an ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u; warri du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama.**
6 **Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha."**
7 Akkuma barattoonni Yohannis ba'anii qajeelaniin, Yesuus akkana jedhee waa'ee Yohannis namootatti himuu jalqabe; **"Isin maal arguuf gammoojjiitti gad baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo?**
8 **Yoos maal arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo? Lakki, warri uffata miidhagaa uffatan masaraa moototaa jiru.**
9 **Yoos maal arguu baatan ree? Raajii moo? Eeyyee; ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu.**
10 **Kunis isa waa'een isaa akkana jedhamee barreeffamee dha. " 'Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan**
karaa kee qopheessu, si dura nan erga.'*
11 **Ani dhuguma isinittin hima; namoota dubartoota irraa dhalatan keessaa namni Yohannis Cuuphaa caalu tokko iyyuu hin kaane; namni mootummaa samii keessatti nama hundumaa gad ta'e kam iyyuu garuu isa ni caala.**
12 **Mootummaan samii bara Yohannis Cuuphaatii jalqabee hamma ammaatti humnaan dhiibbachaa jira; namoonni dhiibbatanis humnaan mootummaa sana argatu.**
13 **Raajonni hundinuu, Seerris hamma Yohannis Cuuphaatti raajii dubbataniiruutii.**
14 **Isinis kana fudhachuuf yoo fedhii qabaattan, inni Eeliyaas isa dhufuuf jiruu dha.**
15 **Namni gurra dhaga'u qabu haa dhaga'u.**
16 **"Ani dhaloota kana maaliinan wal fakkeessuu danda'a? Isaan akkuma ijoollee iddoo gabaa taa'anii warra kaan waamanii akkana jedhanii ti:**

---

* **11:10** Mil 3:1

17 **“ ‘Nu ululee isinii afuufne;**
isin garuu hin sirbine;
faaruu boo’ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.’
18 **Yohannis yeroo dhufetti hin nyaatu, hin dhugus tureetii; isaan immoo, ‘Inni hafuura hamaa qaba’ jedhu.**
19 **Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe; isaan immoo, ‘Kunoo albaadhessaa fi machaa’aa, michuu qaraxxootaatii fi cubbamootaa’ jedhu. Ogummaan garuu hojii isheetiin mirkaneeffamti.”**

Magaalaawwan Qalbii Hin Jijjiirranneef Wayyoo
11:21-23 kwf – Luq 10:13-15

20 Ergasii Yesuus sababii magaalaawwan inni itti hojii dinqii isaa gara caalu hojjete sun qalbii hin jijjiirratiniif akkana jedhee isaan balaaleffachuu jalqabe.
21 **“Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif wayyoo! Hojiin dinqii isin keessatti hojjetame sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti hojjetamee jiraatee, isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata gaddaa uffatanii, daaraas ofitti firfirsanii qalbii jijjiirratu turan.**
22 **Ani garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii fi Siidoonaaf ni salphata.**
23 **Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafamtaa? Lakki, sii’oolitti gad buuta. Hojiin dinqii kan si keessatti hojjetame sun utuu Sodoom keessatti hojjetamee jiraatee, isheen silaa hamma har’aatti ni jiraatti turte.**
24 **Ani garuu sittin hima; guyyaa murtiitti sirra Sodoomiif ni salphata.”**

Boqonnaa Abdachiifame
11:25-27 kwf – Luq 10:21,22

25 Yesuus yeroo sana akkana jedhe; **“Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii ati wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee daa’immanitti mul’ifteef ani sin galateeffadha.**
26 **Eeyyee yaa Abbaa, ati waan kana gochuutti gammaddeertaatii.**
27 **“Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee namni tokko iyyuu Ilma hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul’isuu fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaa hin beeku.**
28 **“Isin dadhabdoonni, warri ba’aan isinitti ulfaate hundinuu gara koo kottaa; ani isinan boqochiisa.**
29 **Waanjoo koo baadhaa; narraas baradhaa; waan ani garraamii fi gad of qabeessa ta’eef isin lubbuu keessaniif boqonnaa ni argattu.**
30 **Waanjoon koo laafaa dha; ba’aan koos salphaa dha.”**

12

Gooftaa Sanbataa
12:1-8 kwf – Mar 2:23-28; Luq 6:1-5
12:9-14 kwf – Mar 3:1-6; Luq 6:6-11

1 Yesuus yeroo sana guyyaa Sanbataatiin lafa qotiisaa midhaanii
keessa darbe. Barattoonni isaas beela'anii asheetii midhaanii ciratanii
nyaachuu jalqaban.
2 Fariisonni yommuu waan kana arganitti, "Ilaa! Barattoonni
kee waan guyyaa Sanbataatiin hojjechuun seeraan hin eeyyamamne
hojjetu" jedhaniin.
3 Innis akkana jedhee deebise; **"Yeroo Daawitii fi warri isa wajjin
turan beela'anitti waan Daawit godhe isin hin dubbifnee?**
4 **Inni mana Waaqaa seene; innii fi warri isa wajjin turanis
buddeena kennaa nyaatan; buddeenni sun immoo luboota qofaaf
malee isaaniif hin eeyyamamu ture.**
5 **Yookaan akka luboonni mana qulqullummaa keessaa guyyaa
Sanbataatiin Sanbata xureessan, ta'us akka yakka ta'ee isaanitti
hin hedamne isin Seera keessatti hin dubbifnee?**
6 **Ani isinitti nan hima; kan mana qulqullummaa caalu as jira.**
7 **Isin, utuu dubbiin, 'Ani araaran fedha malee aarsaa hin
fedhu'*jedhu sun maal jechuu akka ta'e beektanii jiraattanii
silaa warra yakka hin qabnetti hin murtan ture.**
8 **Ilmi Namaa Gooftaa Sanbataatii."**
9 Innis achii ka'ee mana sagadaa isaanii seene;
10 kunoo, namichi harki irratti goge tokkos achi ture. Isaanis
sababii ittiin Yesuusin himatan barbaadaa waan turaniif, "Guyyaa
Sanbataatiin nama fayyisuun seeraa?" jedhanii isa gaafatan.
11 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; **"Isin keessaa namni
hoolaa tokko qabu, yoo hoolaan sun guyyaa Sanbataatiin boolla
keessa bu'e, kan harkisee hin baafanne jiraa?**
12 **Namni immoo hammam hoolaa caalaa gatii guddaa haa
qabaatu ree! Kanaafuu Sanbataan waan gaarii hojjechuun
eeyyamamaa dha."**
13 Namichaanis, **"Harka kee diriirfadhu"** jedhe. Namichis harka
diriirfate; harki isaas guutummaatti fayyee akkuma isa kaanii ta'e.
14 Fariisonni garuu gad ba'anii akka ittiin Yesuusin ajjeesan
mari'atan.

Tajaajilaa Waaqni Filate

15 Yesuus waan kana beekee iddoo sanaa ka'ee deeme. Namoonni
baay'eenis isa duukaa bu'an; innis dhukkubsattoota isaanii hunda
fayyise;
16 akka isaan akka inni beekamu hin goones isaan ajaje.
17 Kunis akka wanni Isaayyaas raajichi dubbate sun raawwatamuuf
ta'e; innis akkana jedha:
18 "Tajaajilaan koo inni ani filadhe,
inni ani jaalladhuu fi inni ani itti gammadu isa kana;
ani Hafuura koo isa irra nan kaa'a;
innis sabootatti murtii qajeelaa ni labsa.
19 Inni hin wacu yookaan hin iyyu;
namni tokko illee sagalee isaa karaa irratti hin dhaga'u.
20 Inni hamma akka murtiin qajeelaan mo'u godhutti,
shambaqqoo buruqe hin cabsu;
fo'aa ibsaa kan seequs hin dhaamsu.

---

* **12:7** Hos 6:6

21 Saboonnis maqaa isaa ni abdatu.”†

Yesuusii fi Bi’eelzebuul
12:25-29 kwf – Mar 3:23-27; Luq 11:17-22

22 Yeroo sanatti namicha hafuura hamaan qabame, kan iji isaa
jaamee arrabni isaas dubbachuu dide tokko gara isaa fidan; Yesuusis
namicha sana fayyise; namichis dubbachuu fi arguu danda’e.
23 Namoonni hundinuus dinqifatanii, “Kun Ilma Daawit ta’innaa?”
jedhan.
24 Fariisonni garuu yommuu kana dhaga’anitti, “Namichi kun
Bi’eelzebuul, hangafa hafuurota hamoo qofaan hafuurota hamoo
baasa” jedhan.
25 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedheen; **“Mootummaan
gargar of qoodu hundinuu ni diigama; magaalaan yookaan
maatiin gargar of qoodu hundinuus hin dhaabatu.**
26 **Seexannis Seexana baafnaan, inni gargar of qooda. Yoos
mootummaan isaa akkamitti dhaabachuu danda’a ree?**
27 **Erga ani Bi’eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee, ijoolleen
keessan immoo maaliin baasu ree? Kanaafuu isaan abbootii
murtii isinitti ta’u.**
28 **Garuu ani Hafuura Waaqaatiin hafuurota hamoo baasa
taanaan, yoos mootummaan Waaqaa isinitti dhufeera.**
29 **“Yookaan namni kam iyyuu yoo duraan dursee nama jabaa
tokko hidhe malee akkamitti mana nama jabaa sanaa seenee
qabeenya isaa saamuu danda’a? Ergasii inni mana isaa saamuu
danda’a.**
30 **“Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan morma; namni
na wajjin walitti hin qabne kam iyyuus ni bittinneessa.**
31 **Kanaafuu ani isinittin hima; cubbuu fi arrabsoon hundinuu
namaaf ni dhiifama; Hafuura Qulqulluu arrabsuun garuu hin
dhiifamu.**
32 **Nama Ilma Namaatiin mormee jecha tokko dubbatu kamiif
iyyuu ni dhiifama; nama Hafuura Qulqulluudhaan mormee
dubbatu kamiif iyyuu garuu, addunyaa kana irratti yookaan
addunyaa dhufuuf jiru irratti hin dhiifamu.**
33 **“Muka gaarii qabaadhaa; iji isaa gaarii ta’aa; muka gadhee
qabaadhaa; iji isaa gadhee ta’aa; mukni ija isaatiin beekamaatii.**
34 **Isin yaa ijoollee buutii nana, isin warri hamoon akkamitti
waan gaarii dubbachuu dandeessu? Waan garaa guute afaan
dubbataatii.**
35 **Namni gaariin waan gaarii garaa isaa keessa jiru keessaa
waan gaarii baasa; namni hamaan immoo waan hamaa garaa
isaa keessa jiru keessaa waan hamaa baasa.**
36 **Ani garuu isinittin hima; guyyaa murtiitti namoonni dubbii
akkuma argan dubbatan hundumatti ni gaafatamu.**
37 **Dubbii keetiin qajeelaa taasifamtaatii; dubbii keetiinis sitti
murama.”**

Mallattoo Yoonaas
12:39-42 kwf – Luq 11:29-32
12:43-45 kwf – Luq 11:24-26

---

† **12:21** Isa 42:1-4

38 Ergasii barsiistonni seeraatii fi Fariisonni tokko tokko, “Yaa
barsiisaa, nu mallattoo sirraa arguu barbaanna” jedhaniin.
39 Innis deebisee akkana isaaniin jedhe; **“Dhaloonni hamaa fi
ejjaan mallattoo barbaada! Garuu mallattoo Yoonaas raajichaa
sana malee mallattoon tokko iyyuu hin kennamuuf.**
40 **Akkuma Yoonaas guyyaa sadii fi halkan sadii garaa qurxum-
mii guddaa tokkoo keessa ture sana, Ilmi Namaas guyyaa sadii
fi halkan sadii garaa lafaa keessa ni turaatii.**
41 **Namoonni Nanawwee guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin
ka’anii itti muru;‡isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii;
kunoo, kan Yoonaasin caalu as jira.**
42 **Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin
kaatee itti murti; isheen ogummaa Solomoon dhaga’uuf jettee
daarii lafaatii dhufteetii; kunoo, kan Solomoonin caalu as jira.**
43 **“Hafuurri xuraa’aan yommuu nama keessaa ba’utti, boqon-
naa barbaacha lafa gogaa keessa joora; garuu hin argatu.**
44 **Innis, ‘Mana koo isa ani keessaa ba’e sanatti nan deebi’a’
jedha. Yommuu achi ga’uttis manicha duwwaa ta’ee, haramee
qulqulleeffamee, qopheeffames argata.**
45 **Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen isa caalaa
hamoo ta’an fudhatee dhufa; isaanis itti galanii achi jiraatu.
Haalli namicha sanaa kan dhumaa isa jalqabaa caalaa ham-
maata. Dhaloonni hamaan kunis akkasuma ta’a.”**

Haadhaa fi Obboloota Yesuus
12:46-50 kwf – Mar 3:31-35; Luq 8:19-21

46 Utuu Yesuus amma iyyuu namootatti dubbachaa jiruu kunoo,
haatii fi obboloonni isaa isa wajjin haasa’uu barbaadanii ala dhad-
haabachaa turan.
47 Namni tokkos, “Haati keetii fi obboloonni kee si wajjin haasa’uu
barbaadanii ala dhadhaabatu” jedhee isatti hime.
48 Innis deebiseefii, **“Haati koo eenyu? Obboloonni koos eenyu
fa’i?”** jedheen.
49 Harka isaas gara barattoota isaatti qabee akkana jedhe; **“Haati
kootii fi obboloonni koo kunoo ti.**
50 **Namni fedhii Abbaa koo isa samii irraa guutu kam iyyuu
obboleessa koo ti; obboleettii koo ti; haadha kootis.”**

13

Fakkeenya Namicha Sanyii Facaasuu
13:1-15 kwf – Mar 4:1-12; Luq 8:4-10
13:16,17 kwf – Luq 10:23,24
13:18-23 kwf – Mar 4:13-20; Luq 8:11-15

1 Guyyuma sana Yesuus manaa ba’ee galaana bira taa’e.
2 Tuunni namootaa guddaan naannoo isaatti walitti qabame; utuu
namoonni hundi qarqara galaanichaa dhadhaabachaa jiranuu, inni
bidiruu yaabbatee taa’e.
3 Innis akkana jedhee waan baay’ee fakkeenyaan isaanitti hime;
“Kunoo, namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba’e.

‡ **12:41** Yon 3:5

4 **Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'e;**
simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan.
5 **Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay'ee hin qabne**
irra bu'e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad fageenya hin
qabaatiniif dafee biqile.
6 **Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun sun ni coollage;**
waan hidda hin qabaatiniifis ni goge.
7 **Sanyiin biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin sunis gudda-**
tee biqiltuu sana hudhe.
8 **Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'ee achitti ija**
naqate; garri tokko dachaa dhibba, kaan dachaa jaatama, kaan
immoo dachaa soddoma naqate.
9 **Namni gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u."**
10 Barattoonnis gara isaa dhufanii, "Ati maaliif fakkeenyaan
namootatti dubbatta?" jedhanii isa gaafatan.
11 Innis akkana jedhee deebiseef; **"Icciitii mootummaa samii**
beekuun isiniif kennameera; isaaniif garuu hin kennamne.
12 **Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; irraa**
hafaas ni qabaata. Kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu
irraa fudhatama.
13 **Wanni ani akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbadhuu-**
fis kana:
"Isaan utuma ilaalanuu hin argan;
utuma dhaggeeffatanuus hin dhaga'an yookaan hin hubatan.
14 **Raajiin Isaayyaas dubbate sun isaan irratti raawwatameera;**
innis akkana jedha:
" 'Dhaga'uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan.
15 **Qalbiin saba kanaa doomeeraatii;**
gurri isaanii sirriitti hin dhaga'u;
ija isaaniis dunuunfataniiru.
Utuu akkas ta'uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga'anii,
qalbii isaaniitiinis hubatanii ni deebi'u turan;
anis isaan nan fayyisa ture.'*
16 **Iji keessan garuu waan arguuf eebbifamaa dha; gurri keessanis**
waan dhaga'uuf eebbifamaa dha.
17 **Ani dhuguma isinittin himaatii; raajonnii fi qajeeltonni**
baay'een waan isin argitan kana arguu hawwan; garuu hin
argine; waan isin dhageessan kanas dhaga'uu hawwan; garuu
hin dhageenye.
18 **"Egaa fakkeenyi namicha sanyii facaasuu maal akka ta'e**
dhaga'aa:
19 **Yoo namni kam iyyuu dubbii mootummichaa dhaga'ee**
hubachuu baate, inni hamaan sun dhufee waan garaa isaa
keessatti facaafame sana butata. Kun sanyii karaa irratti
facaafamee dha.
20 **Sanyiin lafa kattaa irratti facaafame, nama dubbicha**
dhaga'ee yommusuma gammachuun fudhatuu dha.

---

* **13:15** Isa 6:9,10

21 **Garuu inni waan hidda hin qabneef yeroo gabaabaa qofa tura. Yeroo rakkinni yookaan ari'atamni sababii dubbichaatiif dhufutti inni dafee gufata.**
22 **Sanyiin qoraattii keessatti facaafame sunis nama dubbicha dhaga'u argisiisa; garuu yaaddoon addunyaa kanaatii fi gowwoomsaan qabeenyaa dubbicha hudhee ija naqachuu dhowwa.**
23 **Sanyiin biyyoo gaarii irratti facaafame garuu nama dubbicha dhaga'ee hubatu argisiisa. Innis ija kenna; garri tokko dhibba, kaan jaatama, kaan immoo soddoma naqata."**

Fakkeenya Aramaa

24 Yesuus akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; **"Mootummaan samii nama lafa qotiisaa isaa keessatti sanyii gaarii facaafate tokko fakkaata.**
25 **Garuu utuu namoonni rafanuu diinni isaa dhufee qamadii keessatti inkirdaada facaasee deeme.**
26 **Yeroo qamadiin sun guddatee ija naqatetti inkirdaadnis ni mul'ate.**
27 **"Garboonni abbaa lafa qotiisaa sanaas gara isaa dhufanii, 'Gooftaa, ati lafa qotiisaa kee keessatti sanyii gaarii hin facaafnee? Yoos inkirdaadni eessaa dhufe ree?' jedhaniin.**
28 **"Innis deebisee, 'Diinatu kana hojjete' jedhe.**

"Garboonnis, 'Akka nu dhaqnee buqqifnu ni barbaaddaa?' jedhanii isa gaafatan.
29 **"Namichi garuu akkana jedhee deebiseef; 'Lakki, utuu inkirdaada buqqiftanuu, akka isa wajjin qamadii hin buqqifneef dhiisaa.**
30 **Hamma yeroo haamaatti lachanuu walumaan haa guddatan. Anis yeroo sana warra midhaan haamaniin, "Jalqabatti inkirdaada sana buqqisaa; akka gubamuufis bissii bissiidhaan hidhaa; qamadii garuu walitti qabaatii gombisaa kootti naa naqaa" jedhee isaanitti nan hima.' "**

Fakkeenya Raacitiitii fi Sanyii Sanaaficaa
13:31,32 kwf – Mar 4:30-32
13:31-33 kwf – Luq 13:18-21

31 Innis akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; **"Mootummaan samii sanyii sanaaficaa kan namni fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti facaase tokko fakkaata.**
32 **Inni dhugumaan sanyii hunda irra xinnaa dha; erga guddatee garuu biqiltuu hunda caalee muka ta'a; simbirroonnis dhufanii dameewwan isaa irra jiraatu."**
33 Amma illee akkana jedhee fakkeenya biraa isaanitti hime; **"Mootummaan samii raacitii dubartiin tokko fuutee hamma inni guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu sadiitti makte fakkaata."**
34 Yesuus waan kana hundumaa fakkeenyaan namootatti dubbate; innis fakkeenyaan malee waan tokko illee isaanitti hin dubbanne.
35 Kunis akka wanni raajichi,
"Ani fakkeenyaan afaan koo nan banadha;

waan gaafa addunyaan uumamee jalqabee dhokfames nan dubbadha”†
jedhe sun raawwatamuuf ta’e.

Hiikkaa Fakkeenya Inkirdaadaa

36 Yesuusis tuuta namootaa achumatti dhiisee mana ol seene. Barattoonni isaas gara isaa dhufanii, “Hiikkaa fakkeenya inkirdaada lafa qotiisaa keessaa sana nutti himi” jedhaniin.
37 Innis akkana jedhee deebise; **“Namichi sanyii gaarii facaase sun Ilma Namaa ti.**
38 **Lafti qotiisaa sun addunyaa dha; sanyiin gaariinis ijoollee mootummichaa ti. Inkirdaadni sun ijoollee isa hamaa sanaa ti;**
39 **diinni inkirdaada facaase immoo diiyaabiloos dha. Haamaan dhuma addunyaa ti; warri haaman immoo ergamoota Waaqaa ti.**
40 **“Akkuma inkirdaadni walitti qabamee ibiddaan gubamu sana, dhuma addunyaattis akkasuma ta’a.**
41 **Ilmi Namaa ergamoota isaa ni erga; isaanis waan cubbuutti nama geessu hundaa fi warra waan hamaa hojjetan hunda mootummaa isaa keessaa baasanii walitti qabu.**
42 **Boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis wawwaannaa fi ilkaan qaruutu ta’a.**
43 **Yeroo sana qajeeltonni mootummaa Abbaa isaanii keessatti akka aduu ni ifu. Namni gurra qabu haa dhaga’u.**

Fakkeenya Qabeenya Dhokfameetii fi Lulaa

44 **“Mootummaan samii qabeenya lafa qotiisaa keessa dhokfame fakkaata. Namni tokkos qabeenya kana argatee deebisee dhokse; innis waan gammadeef dhaqee waan qabu hunda gurguree lafa qotiisaa sana bitate.**
45 **“Akkasumas mootummaan samii daldalaa lula gaarii barbaadu tokko fakkaata.**
46 **Daldalaan sunis lula gatii guddaa tokko argate; innis dhaqee waan qabu hundumaa gurguree lula sana bitate.**

Fakkeenya Kiyyoo

47 **“Akkasumas mootummaan samii kiyyoo galaanatti darbatamee qurxummii gosa hundaa walitti qabe fakkaata.**
48 **Yeroo kiyyoon sun guutamettis qurxummii qabdoonni gara qarqara galaanaatti isa harkisan. Ergasiis tataa’anii qurxummii gaarii filanii qodaa isaaniitti naqatan; qurxummii gadhee immoo ni gatan.**
49 **Dhuma addunyaattis akkasuma ta’a. Ergamoonni dhufanii warra hamoo warra qajeeltota irraa gargar baasu;**
50 **boolla ibiddaattis isaan darbatu; achittis wawwaannaa fi ilkaan qaruutu ta’a.”**
51 Yesuusis, **“Waan kana hunda hubattaniirtuu?”** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Eeyyee” jedhanii deebisan.
52 Innis, **“Kanaafuu barsiisaan seeraa kan barataa mootummaa samii ta’e kam iyyuu abbaa manaa kan qabeenya haaraa fi moofaa mana mi’a isaa keessaa gad baasu tokko fakkaata”** jedheen.

---

† **13:35** Far 78:2

Raajii Tuffatame
13:54-58 kwf – Mar 6:1-6

53 Yesuus erga fakkeenya kana dubbatee raawwatee booddee achii
ka'ee deeme.
54 Innis gara magaalaa itti dhalatee dhaqee mana sagadaa isaanii
keessatti namoota barsiisuu jalqabe; isaanis ni dinqisiifatan. Akkana
jedhaniis gaafatan; "Namichi kun ogummaa kanaa fi hojiiwwan dinqii
kanneen eessaa argate?
55 Inni ilma namicha muka soofu sanaati mitii? Maqaan haadha
isaas Maariyaam mitii? Obboloonni isaas Yaaqoob, Yoosef, Simoonii fi
Yihuudaa mitii?
56 Obboleettonni isaa hundinuu nu bira jiru mitii? Yoos namichi kun
waan kana hundumaa eessaa argate?"
57 Isaanis isatti gufatan.

Yesuus garuu, **"Raajiin magaalaa itti dhalatee fi mana isaatti malee kabaja hin dhabu"** jedheen.

58 Innis sababii amantii dhabuu isaaniitiif hojii dinqii hedduu achitti
hin hojjenne.

14

Ajjeefamuu Yohannis Cuuphaa
14:1-12 kwf – Mar 6:14-29

1 Bara sana Heroodis bulchaan oduu waa'ee Yesuus dhaga'e;
2 innis tajaajiltoota isaatiin, "Kun Yohannis Cuuphaa dha; inni warra
du'an keessaa kaafameera! Sababiin hojiin dinqii isaan hojjetamuufis
kanuma" jedhe.

3 Heroodis sababii niitii obboleessa isaa Fiiliphoos, sababii Herood-
iyaasiitiif jedhee Yohannisin qabee, hidhee mana hidhaatti galchee
tureetii.
4 Kunis sababii Yohannis Heroodisiin, "Ati ishee fuudhuun kee seera
miti" jechaa tureef.
5 Inni immoo Yohannisin ajjeesuu barbaade; garuu sababii
namoonni Yohannisin akka raajiitti ilaalaa turaniif isaan sodaate.

6 Intalli Heroodiyaas guyyaa dhaloota Heroodisitti keessummoota
duratti sirbitee Heroodisin gammachiifte;
7 kanaafuu inni waan isheen gaafatte kam iyyuu isheef kennuuf
kakuudhaan waadaa gale.
8 Isheenis haadha isheetiin gorfamtee, "Mataa Yohannis Cuuphaa
gabatee irra kaa'ii naa kenni" jette.
9 Mootichis ni gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii warra isa
wajjin maaddiitti dhi'aataniitiif jedhee akka wanni isheen barbaadde
sun isheef kennamu ajaje;
10 innis nama ergee mana hidhaa keessatti mataa Yohannis isa irraa
kute.
11 Mataan isaas gabatee irra kaa'amee fidamee intalattiitti kenname;
isheenis haadha isheetti geessite.
12 Barattoonni Yohannisis dhufanii reeffa isaa fuudhanii awwaalan.
Isaanis dhaqanii Yesuusitti himan.

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
14:13-21 kwf – Mar 6:32-44; Luq 9:10-17; Yoh 6:1-13
14:13-21 kwi – Mat 15:32-38

13 Yesuus yommuu waan kana dhaga'etti achii ka'ee kophaa isaa bidiruudhaan iddoo namni hin jirre tokko dhaqe. Namoonnis yommuu waan kana dhaga'anitti magaalaawwanii ba'anii miillaan isa duukaa bu'an.
14 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu'etti tuuta guddaa tokko arge; innis garaa laafeefii dhukkubsattoota isaanii fayyiseef.
15 Yommuu galgalaa'etti barattoonni gara isaa dhufanii, "Iddoon kun gammoojjii dha; aduunis dhiiteerti. Namoonni kunneen gara gandootaa dhaqanii akka nyaata bitataniif isaan gad dhiisi" jedhaniin.
16 Yesuus garuu, **"Deemuun isaan hin barbaachisu. Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii"** jedhee deebise.
17 Isaanis, "Nu buddeena shanii fi qurxummii lama qofa asii qabna" jedhanii deebisan.
18 Yesuusis, **"Isuma natti fidaa"** jedhe.
19 Innis akka namoonni marga irra tataa'an ajajee buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana fuudhee, gara samii ol ilaalee galata galchee buddeena sana caccabsees barattootatti kenne; barattoonni immoo namootaaf kennan.
20 Isaan hundi nyaatanii quufan; barattoonnis hurraa'aa hambifame gundoo kudha lama guutuu walitti qaban.
21 Warri nyaatanis dubartootaa fi ijoollee malee gara dhiira kuma shanii turan.

Yesuus Bishaan irra Deeme
14:22-33 kwf – Mar 6:45-51; Yoh 6:15-21
14:34-36 kwf – Mar 6:53-56

22 Yesuus yommusuma akka barattoonni bidiruu yaabbatanii hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa dura gamatti darbaniif isaan dirqisiise.
23 Innis erga namoota of irraa geggeessee booddee kadhachuuf kophaa isaa gaaratti ol ba'e. Yommuu galgalaa'ettis kophaa isaa achi ture;
24 yeroo kanatti immoo bidiruun sun lafa irraa xinnoo achi hiiqxee turte; sababii bubbeen fuula duraan itti bubbiseef bidiruun sun dambaliidhaan asii fi achi raafamaa turte.
25 Yesuusis halkan keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra deemaa gara isaanii dhufe.
26 Barattoonnis yommuu galaana irra deemuu isaa arganitti akka malee rifatan. Sodaataniis, "Kun ekeraa dha" jedhanii iyyan.
27 Yesuus garuu yommusuma, **"Jabaadhaa! Anumaatii hin sodaatinaa"** jedhee isaanitti dubbate.
28 Phexros immoo, "Yaa Gooftaa! Egaa si taanaan, akka ani bishaan irra deemee gara kee dhufu na ajaji" jedhee deebiseef.
29 Yesuusis, **"Kottu"** jedheen.

Phexros immoo bidiruu sana irraa bu'ee bishaan irra deemaa gara Yesuus dhufe.
30 Yommuu bubbee jabaa sana argetti garuu ni sodaate; liqimfamuu jalqabnaanis, "Yaa Gooftaa na oolchi!" jedhee iyye.

31 Yesuus yommusuma harka isaa hiixatee isa qabee, **“Yaa namicha amantii xinnoo nana, ati maaliif mamte?”** jedheen.
32 Yommuu isaan bidiruu yaabbatanittis bubbeen sun gab jedhe.
33 Warri bidiruu sana keessa turanis, “Ati dhuguma Ilma Waaqaa ti!” jedhanii isaaf sagadan.
34 Isaanis yommuu gama ce’anitti Geensereexitti bidiruu irraa bu’an.
35 Namoonni iddoo sanaas yommuu Yesuusin beekanitti biyya naannoo sanaa hundatti dhaamsa ergan. Namoonnis dhukkubsattoota isaanii hunda isatti fidan;
36 akka dhukkubsattoonni sun handaara wayyaa isaa illee tuqaniif isa kadhatan; warri handaara wayyaa isaa tuqan hundinuus ni fayyan.

15

Wantoota Nama Xureessan
15:1-20 kwf – Mar 7:1-23

1 Ergasii Fariisonnii fi barsiistonni seeraa tokko tokko Yerusaalemii gara Yesuus dhufanii,
2 “Barattoonni kee maaliif duudhaa maanguddootaa cabsu? Isaan yommuu buddeena nyaatanitti harka hin dhiqataniitii!” jedhan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Isinis maaliif duudhaa keessaniif jettanii ajaja Waaqaa cabsitu?**
4 **Waaqni, ‘Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni;*namni abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu kam iyyuu haa ajjeefamu’†jedheeraatii.**
5 **Isin garuu yoo namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif kennamuu malu ‘Waaqaaf kennameera’ jedhee dubbate,**
6 **inni waan sanaan abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif ulfina kennuu hin qabu jettu. Akkanaanis isin duudhaa keessaniif jettanii dubbii Waaqaa busheessitu.**
7 **Yaa fakkeessitoota! Isaayyaas yommuu waa’ee keessan raajii dubbatetti sirrii ture; innis akkana jedhe:**
8 **“ ‘Uumanni kun hidhii isaatiin na kabaja;**
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.
9 **Isaan akkanumaan na waaqeffatu;**
barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.’‡”
10 Yesuusis tuuta sana ofitti waamee akkana jedheen; **“Dhaga’aa; hubadhaas.**
11 **Waan afaan namaa keessaa ba’utu nama xureessa malee wanni afaan namaa seenu nama hin xureessu.”**
12 Ergasii barattoonni gara isaa dhufanii, “Ati akka Fariisonni dubbii kana dhaga’anii mufatan beektaa?” jedhanii gaafatan.
13 Innis deebisee akkana jedhe; **“Biqiltuun abbaan koo inni samii irraa hin dhaabin hundinuu ni buqqifama.**
14 **Isaan dhiisaa; isaan qajeelchitoota jaamota. Jaamaan yoo jaamaa qajeelche, isaan lachuu boolla keessa bu’u.”**
15 Phexrosis, “Mee hiikkaa fakkeenya kanaa nuu ibsi” jedheen.
16 Yesuus immoo akkana jedhee isaan gaafate; **“Isinis hamma ammaatti hin hubattanii?**

---

* **15:4** Bau 20:12; KeD 5:16 † **15:4** Bau 21:17; Lew 20:9 ‡ **15:9** Isa 29:13

17 **Akka wanni afaan seenu kam iyyuu garaa seenee achumaan darbee dhagna keessaa ba'u hin argitanii?**
18 **Wanni afaan namaatii ba'u garuu nama keessaa ba'a; namichas ni xureessa.**
19 **Sababiin isaas yaadni hamaan jechuunis ajjeesuun, ejjummaan, halalummaan, hanni, sobaan dhugaa ba'uun, maqaa nama balleessuun garaa namaa keessaa ba'aatii.**
20 **Wantoota kanneentu nama 'xureessa' malee utuu harka hin dhiqatin nyaachuun nama hin xureessu."**

Amantii Dubartii Kana'aan Tokkoo
15:21-28 kwf – Mar 7:24-30

21 Yesuusis iddoo sanaa ka'ee gara biyya Xiiroosii fi Siidoonaatti qajeele.
22 Kunoo, dubartiin Kana'aan tokko naannoo sanaa gara isaa dhuftee iyyaa, "Yaa Gooftaa, yaa Ilma Daawit, intalli koo hafuura hamaadhaan qabamtee akka malee dhiphachaa jirti; na maari!" jette.
23 Yesuus garuu deebii tokko illee hin kennineef. Barattoonni isaas gara isaa dhufanii, "Kunoo isheen iyyaa nu faana deemtiitii achi deebisi" jedhanii isa kadhatan.
24 Inni immoo, **"Ani hoolota mana Israa'el kanneen badan sana qofaafan ergame"** jedhee deebise.
25 Dubartiin sunis dhuftee sagaddeefii, "Yaa Gooftaa na gargaari!" jette.
26 Innis, **"Buddeena ijoollee fuudhanii saroota dura buusuun sirrii miti"** jedhee deebise.
27 Isheenis, "Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu hambaa maaddii gooftota isaanii irraa harca'u nyaatu" jettee deebifteef.
28 Yesuusis, **"Dubartii nana, amantiin kee guddaa dha! Akkuma fedhii keetii siif haa ta'u"** jedhee deebise. Intalli ishees sa'aatiidhuma sana fayyite.

Yesuus Nama Kuma Afur Soore
15:29-31 kwf – Mar 7:31-37
15:32-39 kwf – Mar 8:1-10
15:32-39 kwi – Mat 14:13-21

29 Yesuus achii ka'ee gara Galaana Galiilaa dhaqe. Gaarattis ol ba'ee taa'e.
30 Namoonni hedduunis warra okkolan, warra jaaman, warra naafatan, warra arrabni isaanii dubbachuu didee fi kanneen biraa hedduu fidanii miilla Yesuus jala kaa'an; innis isaan fayyise.
31 Namoonni sunis yommuu akka warri arrabni hin dubbanne dubbatan, warri naafatan fayyan, warri okkolan deeman, warra jaamaniif immoo akka iji isaanii baname arganitti ni dinqifatan. Waaqa Israa'eliifis ulfina kennan.
32 Yesuus barattoota isaa ofitti waamee, **"Ani namoota kanneeniif garaa nan laafa; isaan guyyaa sadii na bira turan; waan nyaatan tokko illee hin qaban. Akka isaan karaa irratti hin gaggabneefis ani agabuu isaanii gad isaan dhiisuu hin barbaadu"** jedhe.
33 Barattoonni isaas deebisanii, "Buddeena tuuta guddaa akkanaa ga'u gammoojjii kana keessatti eessaa argachuu dandeenya?" jedhan.
34 Yesuus immoo, **"Isin buddeena meeqa qabdu?"** jedhee gaafate.

Isaanis deebisanii, “Buddeena torbaa fi qurxummii xixinnoo muraasa qabna” jedhan.
35 Innis akka namoonni sun lafa tataa’an itti hime.
36 Ergasii buddeena torbanii fi qurxummii sana fuudhee erga galateeffatee booddee kukkutee barattootatti kenne; isaanis namootaaf kennan.
37 Isaan hundi nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo torba guutuu walitti qaban.
38 Baay’inni warra nyaataniis ijoollee fi dubartoota malee dhiira kuma afur ture.
39 Yesuus erga tuuta sana of irraa geggeessee booddee bidiruu yaabbatee naannoo Magadaan dhaqe.

16

Mallattoon Gaafatamuu Isaa
16:1-12 kwf – Mar 8:11-21

1 Fariisonnii fi Saduuqonni gara Yesuus dhufanii akka inni samii irraa mallattoo isaan argisiisu gaafachuudhaan isa qoran.
2 Innis akkana jedhee deebise; **“Isin yeroo galgalaa’utti, ‘Samiin diimateera; caama ta’a’ jettu;**
3 **ganama immoo, ‘Samiin diimatee duumessaa’eeraatii har’a bokkaan jabaan ni rooba’ jettu. Isin bifa samii addaan baasuu ni beektu; garuu mallattoo baraa addaan baasuu hin dandeessan.**
4 **Dhaloonni hamaa fi ejjaan mallattoo barbaada; garuu mallattoo Yoonaas malee mallattoon hin kennamuuf.”** Yesuusis isaan dhiisee deeme.

Raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa

5 Barattoonni yommuu galaanicha ce’anitti buddeena fudhachuu irraanfatan.
6 Yesuusis, **“Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggadhaa”** isaaniin jedhe.
7 Isaanis, “Kun sababii nu buddeena hin fidatiniif” jedhanii waan kana walii wajjin haasa’an.
8 Yesuusis waan isaan haasa’an beekee akkana jedhee gaafate; **“Yaa warra amantii xinnoo nana, isin maaliif waa’ee buddeena dhabuu keessanii walii wajjin dudubbattu?**
9 **Isin amma iyyuu hin hubattanii? Buddeenni shan nama kuma shaniif dhi’eeffamee gundoo hammam guutuu akka walitti qabdan hin yaadattanii?**
10 **Yookaan buddeenni torba nama kuma afuriif dhi’eeffamee hambaa gundoo hammam guutuu akka walitti qabdan hin yaadattanii?**
11 **Akka ani waa’ee buddeenaa isinitti dubbachaa hin turin isin akkamitti hin hubanne? Garuu raacitii Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggadhaa.”**
12 Isaanis ergasii akka inni akka isaan raacitii buddeenaa irraa of eeggataniif utuu hin ta’in akka barsiisa Fariisotaatii fi Saduuqotaa irraa of eeggataniif isaanitti himaa ture hubatan.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
16:13-16 kwf – Mar 8:27-29; Luq 9:18-20

13 Yesuus yeroo gara biyya Fiiliphoos Qiisaariyaa dhufetti,
“Namoonni Ilma Namaatiin eenyu jedhu?” jedhee barattoota
isaa gaafate.
14 Isaanis, “Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu;
warri kaan inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo inni Ermiyaas yookaan
raajota keessaa isa tokko dha jedhu” jedhanii deebisan.
15 Innis, **“Isin hoo? Eenyu anaan jettu?”** jedhee gaafate.
16 Simoon Phexrosis, “Ati Kiristoos, Ilma Waaqa jiraataa ti” jedhee
deebise.
17 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Yaa Simoon ilma
Yoonaa, ati eebbifamaa dha; kana abbaa koo isa samii irraatu
siif ibse malee nama miti.**
18 **Ani sittin hima; ati Phexrosii dha; kattaa kana irratti waldaa
kiristaanaa koo nan ijaara; karri gahaannamis ishee hin mo’atu.**
19 **Ani furtuu mootummaa samii siifin kenna; wanni ati lafa
irratti hiitu kam iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni ati lafa
irratti hiiktu kam iyyuu samii irrattis ni hiikama.”**
20 Ergasiis akka isaan akka inni Kiristoos ta’e nama tokkotti illee hin
himneef barattoota isaa akeekkachiise.

Yesuus Duraan Dursee Waa’ee Du’a Isaa Dubbate
16:21-28 kwf – Mar 8:31–9:1; Luq 9:22-27

21 Yesuus yeroo sanaa jalqabee akka Yerusaalem dhaqee harka
maanguddootaatti, harka luboota hangafootaattii fi harka barsiistota
seeraatti waan hedduun dhiphachuu qabu, akka ajjeefamuu qabuu
fi akka guyyaa sadaffaatti immoo du’aa kaafamu barattoota isaatiif
ibsuu jalqabe.
22 Phexrosis kophaatti baasee, “Yaa Gooftaa, kun gonkumaa hin
ta’in! Kun sirraa haa fagaatu!” jedhee isa ifachuu jalqabe.
23 Yesuus garuu of irra garagalee Phexrosiin, **“Yaa Seexana nana!
Na duubatti deebi’i! Ati gufuu natti taateerta; ati kan namaa
yaadda malee kan Waaqaa hin yaadduutii”** jedhe.
24 Ergasii Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; **“Namni kam
iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu. Fannoo
ofii isaa baadhatees na duukaa haa bu’u.**
25 **Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu lubbuu
isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee lubbuu isaa dhabu
kam iyyuu lubbuu isaa ni argata.**
26 **Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa immoo
dhabe, bu’aan isaa maali? Yookaan namni qooda lubbuu isaa
maal kennuu danda’a?**
27 **Ilmi Namaa ulfina Abbaa isaatiin ergamoota isaa wajjin
dhufuuf jiraatii; innis yeroo sana tokkoo tokkoo namaatiif
akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna.**
28 **“Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa
jiran keessaa namoonni tokko tokko hamma utuu Ilmi Namaa
mootummaa isaatiin dhufuu arganitti du’a hin dhandhaman.”**

17

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
17:1-8 kwf – Luq 9:28-36
17:1-13 kwf – Mar 9:2-13

1 Yesuus guyyaa ja'a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannis
obboleessa Yaaqoob fudhatee kophaa isaanii tulluu dheeraa tokkotti
ol baase.
2 Innis achitti fuula isaanii duratti geeddarame. Fuulli isaa akka
aduu ife; uffanni isaas akkuma ifaa addaate.
3 Kunoo Musee fi Eeliyaas utuu Yesuus wajjin haasa'anuu isaanitti
mul'atan.
4 Phexrosis Yesuusiin, "Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha.
Yoo fedhii kee ta'e, ani daasii sadii jechuunis tokko siif, tokko Museef,
tokko immoo Eeliyaasiif asitti nan ijaara" jedhe.
5 Utuma inni dubbachaa jiruu kunoo, duumessi ifaan tokko isaan
haguuge; duumessicha keessaas sagaleen tokko, "Kun Ilma koo isa ani
jaalladhuu dha; ani isatti baay'ee nan gammada. Isinis isa dhaga'aa!"
jedhe.
6 Barattoonnis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee so-
daatanii adda isaaniitiin lafatti gombifaman.
7 Yesuus garuu itti dhi'aatee isaan tuqee, **"Ka'aa! Hin sodaatinaa"**
jedheen.
8 Isaanis yommuu ol jedhanii ilaalanitti Yesuusin malee nama tokko
illee hin argine.
9 Utuu tulluu sana irraa bu'uutti jiranuus Yesuus, **"Hamma Ilmi
Namaa warra du'an keessaa kaafamutti waan argitan sana nama
tokkotti illee hin himinaa"** jedhee isaan seerrate.
10 Barattoonnis, "Yoos barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas akka
duraan dursee dhufuu qabu dubbatu ree?" jedhanii isa gaafatan.
11 Yesuus akkana jedhee deebise; **"Dhugumaan, Eeliyaas waan
hunda iddootti deebisuuf jedhee duraan dursee ni dhufa.
12 Ani garuu isinittin hima; Eeliyaas amma iyyuu dhufeera;
isaanis isa hin hubanne; garuu waanuma fedhan hunda isatti
hojjetan. Ilmi Namaas akkasuma harka isaaniitti dhiphachuuf
jira."**
13 Barattoonnis ergasii akka wanni inni isaanitti dubbachaa ture sun
waa'ee Yohannis Cuuphaa ta'e hubatan.

Gurbaa Gaggabdoodhaan Qabame Tokko
17:14-19 kwf – Mar 9:14-28; Luq 9:37-42

14 Yommuu isaan gara tuuta sanaa dhufanittis namichi tokko
Yesuusitti dhi'aatee fuula isaa duratti jilbeenfate;
15 akkanas jedhe; "Yaa Gooftaa, ilmi koo gaggabdoodhaan qabamee
akka malee rakkachaa jiraatii naaf maari. Yeroo hedduu ibidda
keessatti yookaan bishaan keessatti kufa.
16 Ani barattoota keetti isa nan fide; isaan garuu isa fayyisuu hin
dandeenye."
17 Yesuusis deebisee, **"Isin dhaloota hin amannee fi jal'aa nana;
ani hamma yoomiittin isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis
ani isinii obsa? Mee gurbicha as natti fidaa!"** jedhe.
18 Yesuusis hafuura hamaa sana ifate; hafuurri hamaan sunis gurbaa
sana keessaa ba'e; gurbichis yommusuma fayye.
19 Ergasiis barattoonni kophaa isaanii gara Yesuus dhufanii, "Nu
maaliif hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?" jedhanii isa gaafatan.

20 Innis akkana jedhee deebise; **“Sababii amantiin keessan xinnaateefii dha. Ani dhuguman isinitti hima; isin utuu amantii xinnoo hamma sanyii sanaaficaa qabaattanii silaa tulluu kanaan, ‘Asii ka’ii achi darbi’ jechuu ni dandeessu; innis ni darba. Wanni isiniif hin danda’amne tokko iyyuu hin jiru.** [
21 **Hafuurri hamaan akkanaa garuu soomaa fi kadhannaadhaan malee hin ba’u.”**]*
22 Yeroo isaan Galiilaatti walitti qabamanitti inni akkana isaaniin jedhe; **“Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni kennama.**
23 **Isaanis isa ni ajjeesu; inni immoo guyyaa sadaffaatti ni kaafama.”** Barattoonnis akka malee gaddan.

Gibira Mana Qulqullummaa

24 Yommuu Yesuusii fi barattoonni isaa Qifirnaahom ga’anitti qaraxxoonni gara Phexros dhufanii, “Barsiisaan keessan gibira hin kaffaluu?” jedhanii gaafatan.
25 Innis deebisee, “Ni kaffala” jedheen.
Yesuus yommuu Phexros mana seenetti duraan dursee, **“Yaa Simoon ati maal yaadda? Mootonni lafaa eenyu irraa qaraxaa fi gibira walitti qabu? Ijoollee isaanii irraa moo keessummoota irraa walitti qabu?”** jedhee gaafate.
26 Phexrosis deebisee, “Keessummoota irraa walitti qabu” jedhe.
Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Yoos ijoolleen isaanii bilisa.**
27 **Garuu nu akka isaan hin mufachiifneef dhaqiitii okkoo galaanatti darbadhu. Qurxummii jalqabatti qabdus fuudhi; yommuu afaan isaa bantuttis maallaqa argatta. Maallaqa sanas geessiitii anaa fi ofii keetiif isaanitti kenni.”**

18

Nama Mootummaa Samii Keessatti Nama Hunda Caalu
18:1-5 kwf – Mar 9:33-37; Luq 9:46-48

1 Yeruma sana barattoonni gara Yesuus dhufanii, “Yoos mootummaa samii keessatti kan hundumaa caalu eenyu?” jedhanii gaafatan.
2 Innis mucaa xinnaa tokko ofitti waamee isaan gidduu dhaabe.
3 Akkanas jedhe: **“Ani dhuguman isinitti hima; isin yoo deebitanii akkuma ijoollee taatan malee gonkumaa mootummaa samiitti hin galtan.**
4 **Kanaaf namni akka daa’ima kanaa gad of qabu kam iyyuu mootummaa samii keessatti nama hunda caala.**
5 **Namni daa’ima akkanaa tokko maqaa kootiin simatu kam iyyuu na simata.**
6 **“Namni kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa kanneen keessaa tokko illee yoo gufachiise, dhagaan daakuu guddaan morma isaatti hidhamee tuujuba galaanaa keessa dhidhimuu isaaf wayya ture.**
7 **Sababii wantoota akka namoonni gufatan godhan sanaatiif addunyaaf wayyoo! Wantoonni akkanaa dhufuu qabu; garuu nama wantoonni kunneen karaa isaatiin dhufan sanaaf wayyoo!**

---

* **17:21** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 21 hin qaban.

8 **Yoo harki kee yookaan miilli kee si gufachiise, of irraa kutii gati. Harka lama yookaan miilla lama qabaattee ibidda bara baraatti darbatamuu irra, dooluu taatee yookaan laamshoftee jireenyatti galuu siif wayya.**
9 **Yoo iji kee si gufachiise of keessaa baasii gati. Ija lama qabaattee ibidda gahaannamiitti darbatamuu irra ija tokko qabaattee jireenyatti galuu siif wayya.**

Fakkeenya Hoolaa Badee
18:12-14 kwf – Luq 15:4-7

10 **"Warra xixinnaa kanneen keessaa tokko illee akka hin tuffanneef of eeggadhaa. Ani isinitti nan hima; ergamoonni isaanii samii irratti yeroo hunda fuula Abbaa koo isa samii irraa ni arguutii. [**
11 **Ilmi Namaa isa bade oolchuudhaaf dhufeetii.]***
12 **"Isin maal seetu? Namni tokko yoo hoolota dhibba qabaatee hoolota sana keessaas tokko bade, namichi sun sagaltamii sagallan hafan kaan tulluuwwan irratti dhiisee tokkicha bade sana barbaaduu hin dhaquu?**
13 **Ani dhuguman isinitti hima; inni yoo hoolaa sana argate, hoolota sagaltamii sagallan hin badin irra hoolaa tokkicha sanatti caalaa ni gammada.**
14 **Akkasuma immoo isaan xixinnoo kanneen keessaa tokko iyyuu akka badu fedhii Abbaa keessan isa samii irraa miti.**

Cubbuu Walitti Hojjechuu

15 **"Yoo obboleessi kee cubbuu sitti hojjete, dhaqiitii iddoo isin lamaan qofti jirtanitti balleessaa isaa itti himi. Yoo inni si dhaga'e ati obboleessa kee deebifatteerta.**
16 **Yoo si dhaga'uu baate garuu 'dubbiin hundinuu dhuga baatota lamaan yookaan sadiin waan mirkaneeffamuuf' nama biraa tokko yookaan nama lama fudhadhuu dhaqi.**
17 **Yoo inni jara dhaga'uu dide waldaa kiristaanaatti himi; yoo inni waldaa kiristaanaa iyyuu dhaga'uu dide akka nama ormaattii fi akka qaraxxuutti isa fudhadhu.**
18 **"Ani dhuguman isinitti hima; wanni isin lafa irratti hiitan kam iyyuu samii irratti ni hidhama; wanni isin lafa irratti hiiktan kam iyyuu samii irrattis ni hiikama.**
19 **"Ammas ani isinitti nan hima; isin keessaa yoo namoonni lama lafa irratti waa'ee waan kadhatan kamii iyyuu walii galan Abbaan koo inni samii irraa isaaniif taasisa.**
20 **Iddoo itti namoonni lama yookaan sadii maqaa kootiin walitti qabamanitti ani gidduu isaaniitti nan argamaatii."**

Tajaajilaa Dhiifama Hin Goone Tokko

21 Ergasii Phexros gara Yesuus dhufee, "Yaa Gooftaa, yoo obboleessi koo cubbuu natti hojjete ani yeroo hammam dhiisaaf? Hamma yeroo torbaattii?" jedhee gaafate.
22 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Ani sitti nan hima; yeroo torbaatamii torba malee yeroo torba miti.**

---

* **18:11** Hiikkaawwan tokko tokko dubbii Luq 19:10 irra jiru dabalatu.

23 **“Kanaafuu mootummaan samii mootii herrega garboota isaa**
harka jiru to’achuu barbaade tokko fakkaata.
24 **Akkuma inni herrega isaa to’achuu jalqabeenis nama**
mootichi taalaantii kuma kudhan irraa qabu tokko itti fidan.
25 **Namichi sun waan baasu dhabnaan gooftaan isaa akka**
inni, niitiin isaa, ijoolleen isaatii fi wanni inni qabu hundinuu
gurguramanii gatiin sun kaffalamu ajaje.
26 **“Garbichi sunis miilla isaatti kufee, ‘Yaa gooftaa, naaf obsi;**
hunduma isaa iyyuu siif nan kaffalaa’ jedhee isa kadhate.
27 **Gooftaan garbicha sanaas garaa laafeef; gatii isa irraa qabus**
dhiiseefii gad isa lakkise.
28 **“Garbichi sun garuu akkuma achii ba’een garbicha akka isaa**
kan gatii diinaarii†dhibbaa irraa qabu tokko arge. Innis morma
namichaa hudhee qabee, ‘Waan ani sirraa qabu naa kaffali’
jedheen.
29 **“Garbichi akka isaa sunis miilla isaatti kufee, ‘Naaf obsi;**
waan narra jiru siif nan kaffalaa’ jedhee isa kadhate.
30 **“Inni garuu ni dide; qooda kanaa hamma inni gatii isaa**
kaffalutti mana hidhaatti isa galchisiise.
31 **Garboonni kaan yommuu waan ta’e sana arganitti akka**
malee gaddan; dhaqaniis waan ta’e hundumaa gooftaa isaaniitti
himan.
32 **“Gooftichis garbicha sana ofitti waamee akkana jedheen;**
‘Yaa garbicha hamaa! Ani sababii ati na kadhatteef gatii sirra
ture hunda siif dhiise.
33 **Akkuma ani garaa siif laafe sana atis garbicha akka keetiitiif**
garaa laafuu hin qabduu?’
34 **Gooftaan isaas aariidhaan hamma inni gatii sana hunda**
kaffalutti warra isa dhiphisanitti dabarsee isa kenne.
35 **“Isinis yoo garaa keessan guutuudhaan obboleessa keessaniif**
dhiisuu baattan Abbaan koo inni samii irraa tokkoo tokkoo
keessan akkanuma godha.”

19

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii
19:1-9 kwf – Mar 10:1-12

1 Yesuus erga dubbii kana dubbatee fixatee booddee, Galiilaadhaa
ka’ee gama Yordaanos gara biyya Yihuudaa dhaqe.
2 Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an; innis achitti isaan fayyise.
3 Fariisonni tokko tokkos isa qoruuf gara isaa dhufanii, “Namni
tokko waanuma argeen niitii isaa hiikuun ni eeyyamamaa?” jedhanii
gaafatan.
4 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Isin akka inni jalqabatti**
isaan uume sun, ‘dhiiraa fi dubartii taasisee isaan uume’*hin
dubbifnee?
5 **Inni akkana jedhe; ‘Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha**
isaa dhiisee niitii isaatti maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon
tokko ta’u.’†

---

† **18:28** Diinaariin mindaa guyyaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu ture.
* **19:4** Uma 1:27
† **19:5** Uma 2:24

6 **Egaa isaan si'achi foon tokko malee lama miti. Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni gargar hin baasin."**
7 Isaanis, "Yoos Museen maaliif akka namni tokko waraqaa ragaa hiikkaa kenneefii niitii isaa of irraa geggeessu ajaje ree?" jedhanii isa gaafatan.
8 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Museen sababii mata jabina keessaniitiif jedhee akka isin niitota keessan hiiktan isiniif eeyyame. Jalqabatti garuu akkana hin turre.**
9 **Ani isinittin hima; namni utuu isheen halalummaa hin hojjetin niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ejja raawwata."**
10 Barattoonni isaas, "Haalli dhirsaa fi niitii akkana taanaan fuudhuu dhiisuu wayya" jedhaniin.
11 Yesuusis akkana jedheen; **"Waan kana warra isaaniif kenname qofa malee namni hundi fudhachuu hin danda'u.**
12 **Warri xu'aashii ta'anii gadameessa haadha isaaniitii dhalatan jiruutii; warri harka namaatiin xu'aashii ta'anis jiru; kanneen mootummaa samiitiif jedhanii xu'aashii of taasisanis jiru; namni kana fudhachuu danda'u haa fudhatu."**

Yesuus Daa'imman Xixinnoo Eebbise
19:13-15 kwf – Mar 10:13-16; Luq 18:15-17

13 Ergasii akka inni harka isaan irra kaa'ee isaaniif kadhatuuf ijoollee xixinnoo Yesuusitti fidan. Barattoonni garuu isaan ifatan.
14 Yesuusis, **"Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa; mootummaan samii kan warra akkanaatii"** jedhe.
15 Innis erga harka isaa isaan irra kaa'ee booddee achii deeme.

Dargaggeessa Sooressa Tokko
19:16-29 kwf – Mar 10:17-30; Luq 18:18-30

16 Kunoo namichi tokko gara Yesuus dhufee, "Yaa barsiisaa, jireenya bara baraa argachuuf wanni gaariin ani gochuu qabu maali?" jedhee gaafate.
17 Yesuus immoo, **"Ati maaliif waa'ee waan gaarii na gaafatta? Gaariin Isa Tokkicha qofatu jira. Ati yoo jireenyatti galuu barbaadde ajajawwan eegi"** jedhee deebise.
18 Namichis, "Ajajawwan kami?" jedhee gaafate.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **" 'Hin ajjeesin; hin ejjin; hin hatin; sobaan dhugaa hin ba'in;**
19 **abbaa keetii fi haadha kee kabaji;‡ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu.'§"**
20 Dargaggeessi sunis, "Ani ajajawwan kanneen hunda eegeera. Yoos maaltu amma iyyuu na duraa hir'ata ree?" jedheen.
21 Yesuusis, **"Ati yoo nama hir'ina hin qabne ta'uu barbaadde, dhaqiitii waan qabdu gurgurii hiyyeeyyiif kenni; samii keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na duukaa bu'i"** jedhee deebiseef.
22 Dargaggeessi sunis yommuu waan kana dhaga'etti gaddee achii deeme; inni qabeenya guddaa qaba tureetii.

---

‡ **19:19** Bau 20:12-16; KeD 5:16-20 § **19:19** Lew 19:18

23 Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe; **“Ani dhuguma isinittin hima; mootummaa samiitti galuun nama sooressaaf rakkisaa dha.**
24 **Ammas isinittin hima; namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa lilmoo keessa ba’uutu gaalaaf salphata.”**
25 Barattoonni yommuu waan kana dhaga’anitti akka malee raajeffatanii, “Yoos eenyutu fayyuu danda’a ree?” jedhanii gaafatan.
26 Yesuusis isaan ilaalee, **“Kun namaaf hin danda’amu; Waaqaaf garuu wanni hundinuu ni danda’ama”** jedhe.
27 Kana irratti Phexros, “Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si duukaa buuneerra! Egaa maal arganna ree?” jedhee deebise.
28 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; **“Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa haaraa keessatti, yeroo Ilmi Namaa teessoo isaa ulfina qabeessa sana irra taa’utti, isin warri na duukaa buutanis akkasuma teessoowwan kudha lama irra teessanii gosoota Israa’el kudha lamaanitti murtu.**
29 **Namni maqaa kootiif jedhee manneen yookaan obboloota yookaan obboleettota yookaan abbaa yookaan haadha yookaan niitii yookaan ijoollee yookaan lafa qotiisaa dhiise hundi dachaa dhibba ni argata; jireenya bara baraas ni dhaala.**
30 **Garuu warri jalqabaa hedduun warra dhumaa ni ta’u; warri dhumaa hedduun immoo warra jalqabaa ni ta’u.**

20

Fakkeenya Warra Iddoo Dhaaba Wayinii Keessa Hojjetanii

1 **“Mootummaan samiis abbaa lafaa kan iddoo dhaabaa wayinii isaatti hojjettoota qacarachuuf jedhee barii obboroo manaa ba’e tokko fakkaata.**
2 **Innis guyyaatti diinaarii*tokko tokko isaanii kaffaluuf hojjettoota sanaan walii galee gara iddoo dhaabaa wayinii isaatti isaan erge.**
3 **“Namichi sunis gara sa’aatii sadiitti gad ba’ee namoota hojii malee iddoo gabaa dhadhaabatan kanneen biraa arge.**
4 **‘Isinis dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa; anis waan isiniif malu isiniifin kaffalaa’ jedheen.**
5 **Isaanis ni dhaqan.**

“Ammas gara sa’aatii ja’aa fi gara sa’aatii sagaliitti gad ba’ee akkasuma godhe.
6 **Naannoo sa’aatii kudha tokkoottis gad ba’ee namoota hojii malee dhadhaabatan biraa argee, ‘Isin maaliif guyyaa guutuu hojii malee as dhadhaabattu?’ jedhee isaan gaafate.**
7 **“Isaanis, ‘Sababii namni tokko illee nu hin qacaratiniif’ jedhanii deebisan.**

“Inni immoo, ‘Isinis dhaqaatii iddoo dhaabaa wayinii kootii keessa hojjedhaa’ jedheen.

---

* **20:2** Diinaariin mindaa guyyaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu ture.

8 **“Yommuu galgalaa’etti abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa hoogganaa hojii isaatiin, ‘Hojjettoota waami; warra gara dhumaatti qacaramanii jalqabii hamma warra dura qacaramaniitti mindaa isaanii kaffaliif’ jedheen.**
9 **“Warri gara sa’aatii kudha tokkootti qacaraman sunis dhufanii tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan.**
10 **Warri jalqabatti qacaraman yommuu dhufanitti waan warra kaan caalaa argatan se’an. Garuu tokkoon tokkoon isaanii diinaarii tokko tokko fudhatan.**
11 **Isaan yommuu diinaarii sana fudhatanitti abbaa lafaa sanatti guunguman.**
12 **Isaanis, ‘Warri gara dhumaatti qacaraman kunneen sa’aatii tokko qofa hojjetan; ati garuu nu warra dadhabbii hojichaatii fi ho’a guyyaa obsine isaaniin wal qixxeessite’ jedhaniin.**
13 **“Inni garuu hojjettoota sana keessaa isa tokkoon, ‘Yaa michuu ko, ani waan tokkoon illee si hin miine. Ati diinaarii tokkoon naan walii hin gallee?**
14 **Qooda kee fudhadhuu deemi; ani namicha isa gara dhumaa kanaafis hammuma siif kenne sana kennuufii nan barbaada.**
15 **Ani qarshii kootiin waan barbaade gochuuf mirga hin qabuu? Yookaan sababii ani arjaa ta’eef hinaaftaa?’ jedhe.**
16 **“Akkasuma warri dhumaa warra jalqabaa ni ta’u; warri jalqabaa immoo warra dhumaa ni ta’u.”**

Yesuus Yeroo Sadaffaa Waa’ee Du’a Isaa Duraan Dursee Dubbate
20:17-19 kwf – Mar 10:32-34; Luq 18:31-33

17 Yesuus utuu Yerusaalemitti ol ba’aa jiruu barattoota kudha lamaan kophaatti baasee akkana jedheen:
18 **“Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba’aa jirra; Ilmi Namaas dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota seeraatti ni kennama. Isaanis du’a itti muru;**
19 **akka isaan itti qoosaniif, isa garafanii fi isa fannisaniifis dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu. Innis guyyaa sadaffaatti du’aa ni kaafama!”**

Gaaffii Haadha Ilmaan Zabdewoos
20:20-28 kwf – Mar 10:35-45

20 Ergasiis haati ilmaan Zabdewoos ilmaan ishee wajjin gara Yesuus dhuftee jilbeenfattee waa isa kadhatte.
21 Yesuusis, **“Ati maal barbaadda?”** jedheen.
Isheenis, “Akka ilmaan koo kunneen lamaan mootummaa kee keessatti inni tokko mirga keetiin, inni kaan immoo bitaa keetiin taa’u naa godhi” jetteen.
22 Yesuus immoo, **“Isin waan kadhattan hin beektan; xoofoo ani dhuguuf jiru dhuguu ni dandeessuu?”** jedheen.
Isaanis, “Ni dandeenya” jedhanii deebisan.
23 Yesuusis, **“Dhugumaan xoofoo koo irraa illee ni dhugdu; garuu mirga kootii fi bitaa kootiin taa’uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan warra Abbaan koo isaaniif qopheesse sanaa ti”** jedheen.
24 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga’anitti obboloota lamaanitti aaran.

25 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe; **“Isin akka bul-**
chitoonni Namoota Ormaa isaan irratti gooftummaa mul’isan,
gurguddoonni isaaniis akka isaan irratti taayitaa argisiisan ni
beektu.
26 **Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni isin keessaa**
nama guddaa ta’uu barbaadu kam iyyuu tajaajilaa keessan ta’uu
qaba;
27 **namni nama jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu garbicha**
keessan ta’uu qaba;
28 **Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota**
baay’eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf
hin dhufneetii.”

Jaamonni Lama Fayyifamuu Isaanii
20:29-34 kwf – Mar 10:46-52; Luq 18:35-43

29 Utuu Yesuusii fi barattoonni isaa Yerikoodhaa ba’aa jiranuu,
tuunni namootaa guddaan isa duukaa bu’e.
30 Kunoo, jaamonni lama qarqara karaa tataa’aa turan; isaanis
yommuu akka Yesuus achiin darbaa jiru dhaga’anitti iyyanii, “Gooftaa,
yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhan.
31 Tuunni sunis akka isaan cal’isaniif isaan ifate; isaan garuu, “Yaa
Gooftaa, yaa Ilma Daawit nu maari!” jedhanii ittuma caalchisanii
iyyan.
32 Yesuusis dhaabatee isaan waamee, **“Akka ani maal isinii godhu**
barbaaddu?” jedhee isaan gaafate.
33 Isaan immoo, “Yaa Gooftaa, akka iji keenya nuuf banamu
barbaanna” jedhanii deebisan.
34 Yesuusis garaa laafeefii ija isaanii qaqqabe. Isaanis yeruma sana
arganii isa duukaa bu’an.

21

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
21:1-9 kwf – Mar 11:1-10; Luq 19:29-38
21:4-9 kwf – Yoh 12:12-15

1 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi’aatanii Beetfaagee ishee Gaara
Ejersaa irraa sana ga’aniin Yesuus barattoota lama erge;
2 akkanas isaaniin jedhe; **“Gara ganda fuula keessan dura jiru**
sanaa dhaqaa; yommusuma harree hidhamte tokko ilmoo ishee
wajjin ni argattu. Lachan isaanii hiikaatii naa fidaa.
3 **Yoo namni tokko iyyuu waan tokko isiniin jedhe, ‘Gooftaatu**
isaan barbaada’ jedhaa; innis yommusuma erga.”
4 Kunis akka wanni karaa raajichaatiin dubbatame sun raawwata-
muuf ta’e; innis akkana jedha:
5 “Akkana jedhaa Intala Xiyoonitti himaa;
‘Kunoo, mootiin kee gad of qabee,
harree yaabbatee, ilmoo harree jechuunis
harree xinnoo yaabbatee, gara kee dhufa.’ ”*
6 Barattoonnis dhaqanii akkuma Yesuus isaan ajaje godhan.
7 Isaanis harree fi ilmoo harree sana fidan; uffata isaaniis isaan irra
buusan; Yesuusis isaan irra taa’e.

* **21:5** Zak 9:9

8 Namoonni akka malee baay'een uffata isaanii karaa irra afan;
warri kaan immoo dameewwan mukaa kukkutanii karaa irra bubuusan.
9 Namoonni isa dura deemaa turanii fi warri isa duukaa bu'aa turan iyyanii,
"Hoosaa'inaa Ilma Daawitiif!"

"Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!"†

"Hoosaa'inaa ol gubbaatti!" jedhan.
10 Yommuu Yesuus Yerusaalem seenetti, magaalaan sun guutummaatti raafamtee, "Kun eenyu?" jette.
11 Tuunni sun immoo, "Kun Yesuus, raajicha Naazreeti Galiilaati" jedhee deebise.

Yesuus Mana Qulqullummaa Keessatti
21:12-16 kwf – Mar 11:15-18; Luq 19:45-47

12 Yesuus mana qulqullummaa seenee warra mana qulqullummaa keessatti bitatanii fi gurguratan hundumaa ari'e. Minjaala warra maallaqa geeddarataniitii fi barcuma warra gugee gurguratanii garagalche.
13 Innis, **" 'Manni koo mana kadhannaa jedhama'‡jedhamee barreeffameera; isin garuu holqa saamtotaa gootaniirtu"**§ isaaniin jedhe.
14 Jaamonnii fi warri naafatan mana qulqullummaa keessatti gara isaa dhufan; innis isaan fayyise.
15 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa yommuu hojii dinqisiisaa inni hojjete arganii ijoollee mana qulqullummaa keessatti, "Hoosaa'inaa ilma Daawitiif" jedhanii iyyan dhaga'anitti ni aaran.
16 Isaanis, "Ati waan ijoolleen kunneen jedhan dhageessaa?" jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo, **"Eeyyee;" isin waan,**
" 'Yaa Gooftaa, ati afaan daa'immaniitii fi mucoolii harma hodhanii irraa,
galata qopheessiteerta'
jedhu sana takkumaa hin dubbifnee?"*
jedhee deebise.
17 Innis isaan biraa deemee magaalaa sanaa ba'e; Biitaaniyaa dhaqee achi bule.

Mukni Harbuu Goguu Isaa
21:18-22 kwf – Mar 11:12-14,20-24

18 Yesuus ganama barii utuu gara magaalattiitti deebi'uu beela'e.
19 Muka harbuu tokkos karaa biratti argee itti gore; garuu baala malee waa tokko illee hin arganne. Innis, **"Iji bara baraan sirratti hin argamin!"** jedheen. Mukni sunis yeruma sana goge.
20 Barattoonnis yommuu waan kana arganitti ni dinqisiifatan. Isaanis, "Harbuun sun akkamitti yommusuma goge?" jedhanii gaafatan.
21 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Ani dhuguman isinitti hima; yoo amantii qabaattan, yoo mamuu baattanis, waan muka**

† **21:9** Far 118:26 ‡ **21:13** Isa 56:7 § **21:13** Erm 7:11 * **21:16** Far 8:2

harbuu sana irratti ta'e qofa utuu hin ta'in, tulluu kanaan illee, 'Ka'i! Galaanatti darbatami!' yoo jettan ni ta'a.
22 **Isin yoo amantii qabaattan waan kadhannaadhaan gaafattan hunda ni argattu."**

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
21:23-27 kwf – Mar 11:27-33; Luq 20:1-8

23 Utuu Yesuus mana qulqullummaa seenee barsiisaa jiruu luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa gara isaa dhufanii, "Ati taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta? Eenyutu taayitaa kana siif kenne?" jedhanii gaafatan.
24 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Anis gaaffii tokkon isin gaafadha; yoo isin naaf deebiftan, anis taayitaa maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu isinittin hima.**
25 **Cuuphaan Yohannis eessaa dhufe? Samii irraa moo nama biraa dhufe?"**
Isaanis waliin mari'atanii akkana jedhan; "Yoo nu, 'Samii irraa dhufe' jenne, inni immoo, 'Yoos isin maaliif isa hin amanin ree?' nuun jedha.
26 Yoo nu, 'Nama biraa dhufe' jenne garuu namoota sodaanna; isaan hundinuu Yohannisin akka raajiitti ilaaluutii."
27 Kanaaf isaan, "Hin beeknu!" jedhanii Yesuusiif deebisan.
Inni immoo akkana jedhe; **"Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kanneen hojjedhu isinitti hin himu."**

Fakkeenya Ilmaan Lamaanii

28 **"Maal seetu? Nama ilmaan lama qabu tokkotu ture; innis gara ilma isaa hangafaa dhaqee, 'Yaa ilma ko, har'a dhaqiitii iddoo dhaabaa wayinii keessa hojjedhu' jedheen.**
29 **"Ilmi sunis deebisee, 'Ani hin dhaqu' jedhe; ergasii garuu gaabbee dhaqe.**
30 **"Namichis gara ilma isaa isa kaanii dhaqee akkasuma jedheen. Ilmi isaa sunis, 'Yaa gooftaa nan dhaqa' jedhee deebiseef; garuu hin dhaqne.**
31 **"Ilmaan lamaan keessaa isa kamtu fedhii abbaa isaa guute?"**
Isaanis, "Isa jalqabaa ti" jedhan.
Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Ani dhuguman isinitti hima; qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni isin dura mootummaa Waaqaatti ni galu.**
32 **Yohannis karaa qajeelummaa isinitti argisiisuu dhufeetii; isin immoo isa hin amanne. Qaraxxoonnii fi sagaagaltoonni garuu isa amanan; isin erguma waan kana argitan illee qalbii jijjiirrattanii isatti hin amanne.**

Fakkeenya Qottuuwwanii
21:33-46 kwf – Mar 12:1-12; Luq 20:9-19

33 **"Fakkeenya biraa tokko dhaga'aa; abbaa lafaa kan iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbate tokkotu ture. Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree, achi keessatti boolla itti wayinii cuunfan qotee qooxii eegumsaa ijaare. Ergasiis lafa wayinii sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe.**

34 **Innis yeroon itti midhaan walitti qaban geenyaan akka isaan**
ija isaa fidaniifiif garboota isaa qottuuwwan sanatti ergate.
35 **“Qottuuwwan sunis garboota namichaa qabanii, isa tokko**
ni dhaanan; isa kaan ni ajjeesan; isa sadaffaa immoo dhagaan
tuman.
36 **Ammas garboota warra duraa caalaa baay’atan biraa ergate;**
qonnaan bultoonni sunis akkuma sana isaan godhan.
37 **Dhuma irrattis inni, ‘Ilma koo ni kabaju’ jedhee ilma isaa**
isaanitti ergate.
38 **“Qottoonni sun garuu yommuu ilma sana arganitti, ‘Dhaal-**
tuun isa kana. Kottaa isa ajjeefnee dhaala isaa fudhannaa!’
waliin jedhan.
39 **Kanaafuu isaan fuudhanii iddoo dhaabaa wayinii keessaa**
gad baasanii isa ajjeesan.
40 **“Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa yommuu dhu-**
futti qottuuwwan sana maal godhinna laata?”
41 Isaanis, “Inni namoota hamoo sana haala hamaadhaan ni
balleessa; iddoo dhaabaa wayinii sanas qottuuwwan yeroo midhaan
walitti qabamutti qooda midhaan isaa kennaniif kanneen biraatti
dabarsee ni kenna” jedhanii deebisan.
42 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Isin dubbii Katabbiiwwan**
Qulqulluu keessatti,
“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera;
kanas Gooftaatu godhe;
kun immoo ija keenyatti dinqii dha’[†]**jedhu sana**
gonkumaa hin dubbifnee?
43 **“Kanaafuu ani isinittin hima; mootummaan Waaqaa isin**
irraa fudhatamee saba ija isaa godhatutti ni kennama.
44 **Namni dhagaa kana irratti kufu kam iyyuu caccabee bututa;**
namni dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni daakama.”
45 Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yommuu fakkeenyawwan
Yesuus dhaga’anitti akka inni waa’ee isaanii dubbate beekan.
46 Isaanis isa qabuu barbaadan; garuu sababii namoonni Yesuusin
akka raajiitti ilaalaa turaniif namoota sana sodaatan.

22

Fakkeenya Cidha Fuudhaa fi Heerumaa
22:2-14 kwi – Luq 14:16-24

1 Yesuus ammas akkana jedhee fakkeenyaan deebii kenneef:
2 **“Mootummaan samii mootii ilma isaatiif cidha fuudhaa**
qopheesse tokko fakkaata.
3 **Innis akka isaan warra cidha sanatti affeeraman waamaniif**
garboota isaa erge; warri waamaman sun garuu dhufuu hin
barbaanne.
4 **“Ammas akkana jedhee garboota biraa erge; ‘Kunoo ani**
irbaata koo qopheesseera: Sangoonni koo, horiin koo coc-
coomoonis qalamanii wanni hundinuu qopheeffameera. Gara
cidha fuudhaa fi heerumaa kottaa jedhaatii warra affeeraman
sanatti himaa.’

† **21:42** Far 118:22,23

5 **“Isaan garuu tuffatanii, inni tokko gara lafa qotiisaa isaa, kaan immoo gara daldala isaa dhaqe.**
6 **Warri hafan immoo garboota isaa qabanii salphisan; ni ajjeesanis.**
7 **Mootichis ni aare. Loltoota isaas ergee warra garboota isaa ajjeesan sana balleesse; magaalaa isaaniis ni gube.**
8 **“Ergasii inni garboota isaatiin akkana jedhe; ‘Dhangaan cidha fuudhaa qopheeffameera; warri affeeraman garuu cidha kanaaf hin malle.**
9 **Kanaafuu gara qaxxaamura karaatti ba’aatii nama argitan hunda gara cidhaatti affeeraa.’**
10 **Garboonni sunis karaatti ba’anii nama argan hunda, hamaas gaariis walitti qaban; galmi cidhaa sunis keessummootaan guutame.**
11 **“Mootichi yommuu keessummoota ilaaluuf ol seenetti, nama uffata cidhaa hin uffatin tokko achitti arge.**
12 **Innis, ‘Yaa michuu ko, ati akkamitti utuu uffata cidhaa hin uffatin as seente?’ jedhee isa gaafate. Namichi garuu waan dubbatu dhabe.**
13 **“Mootichis tajaajiltoota isaatiin, ‘Namicha kana harkaa fi miilla hidhaatii dukkana alaatti gad darbadhaa; achittis boo’uu fi ilkaan qaruutu ta’a’ jedhe.**
14 **“Warri affeeraman baay’eedhaatii; warri filataman garuu muraasa.”**

Qeesaariif Gibira Kaffaluu
22:15-22 kwf – Mar 12:13-17; Luq 20:20-26

15 Ergasiis Fariisonni waanuma inni dubbatuun isa qabuuf gad ba’anii Yesuusitti mari’atan.
16 Isaanis barattoota isaanii garee Heroodis wajjin isatti ergan. Akkanas jedhan; “Yaa barsiisaa, akka ati nama dhugaa taate, akka ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiiftu beekna. Ati nama wal hin caalchiftu; fuula namaas hin ilaaltu.
17 Egaa mee nutti himi; yaadni kee maali? Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera moo hin eeyyamamne?”
18 Yesuus garuu hammina isaanii beekee akkana jedhe; **“Yaa fakkeessitoota nana, isin maaliif na qortu?**
19 **Mee maallaqa gibira kaffaltan natti argisiisaa.”** Isaanis diinaarii tokko isatti fidan;
20 inni immoo, **“Fakkiin kun kan eenyuu ti? Katabbiin kunis kan eenyuu ti?”** jedhee isaan gaafate.
21 Isaanis, “Kan Qeesaari” jedhanii deebisan.
Kana irratti inni, **“Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa”** jedheen.
22 Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti ni dinqifatan. Kanaaf isa dhiisanii qajeelan.

Waa’ee Du’aa Ka’uu
22:23-33 kwf – Mar 12:18-27; Luq 20:27-40

23 Guyyuma sana Saduuqonni warri du’aa ka’uun hin jiru jedhan tokko tokko gara isaa dhufanii gaaffii isa gaafatan.

24 Akkanas jedhan; “Yaa barsiisaa, Museen, ‘Namni tokko niitii
fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin yoo du’e obboleessi isaa niitii sana
dhaalee obboleessa isaatiif sanyii haa dhaabu’ jedhee nutti himeera.
25 Kunoo obboloota torbatu nu bira ture. Inni jalqabaa niitii fuudhee
utuu ijoollee hin qabaatin niitii isaa obboleessa isaatti dhiisee du’e.
26 Obboleessa lammaffaa fi sadaffaa irratti, hamma isa torbaffaattis
waanuma sanatu ta’e.
27 Dhuma irratti dubartittiinis ni duute.
28 Egaa guyyaa du’aa ka’uutti, torban isaanii keessaa isheen niitii isa
kamii taati? Hundi isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii.”
29 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Isin waan Katabbiiwwan
Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin beekneef dogoggortu.
30 Guyyaa du’aa ka’uutti namoonni akka ergamoota samii ta’u
malee hin fuudhan; hin heerumanis.
31 Garuu isin waan Waaqni waa’ee du’aa ka’uu warra du’anii
isiniin jedhe hin dubbifnee? Innis akkana jedha;
32 ‘Ani Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa
Yaaqoob.’*Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa warra
du’anii miti.”**
33 Namoonni yommuu waan kana dhaga’anitti, barsiisa isaa dinqi-
fatan.

Ajaja Ajajawwan Hunda Caalu
22:34-40 kwf – Mar 12:28-31

34 Fariisonni yommuu akka Yesuus Saduuqota afaan qabachiise
dhaga’anitti walitti qabaman.
35 Isaan keessaas hayyuun seeraa tokko akkana jedhee gaaffii kanaan
isa qore:
36 “Yaa barsiisaa, seera keessaa ajajni guddaan isa kami?”
37 Yesuusis akkana jedheen; **“Waaqa kee Goofticha garaa kee
guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan
jaalladhu.†
38 Kunis ajaja jalqabaatii fi guddicha.
39 Ajajni lammaffaanis isuma fakkaata: ‘Ollaa kee akkuma ofii
keetiitti jaalladhu’‡jedha.
40 Seerrii fi Raajonni hundinuu ajajawwan kanneen lamaan
irratti hundeeffamu.”**

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
22:41-46 kwf – Mar 12:35-37; Luq 20:41-44

41 Utuu Fariisonni walitti qabamanii jiranuu Yesuus gaaffii tokko
isaan gaafate;
42 innis, **“Isin waa’ee Kiristoos maal yaaddu? Inni ilma eenyuu
ti?”** jedhe.
Isaanis, “Inni Ilma Daawit” jedhanii deebisan.
43 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Yoos Daawit akkamitti Hafu-
uraan geggeeffamee, ‘Gooftaa’ isaan jedha ree? Inni akkana
jedhaatii:
44 “ ‘Gooftaan Gooftaa kootiin:
“Hamma ani diinota kee
miilla kee jala siif galchutti**

---

* **22:32** Bau 3:6 † **22:37** KeD 6:5 ‡ **22:39** Lew 19:18

gara mirga koo taa'i"§jedhe.'
45 **Erga Daawit, 'Gooftaa' jedhee isa waame, yoos inni akkamitti ilma isaa ta'uu danda'a ree?"**
46 Namni tokko iyyuu waan tokko isaaf deebisuu hin dandeenye; gaafasii jalqabee namni tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne.

23

Akeekkachiisa Yesuus Kenne
23:1-7 kwf – Mar 12:38,39; Luq 20:45,46
23:37-39 kwf – Luq 13:34,35

1 Yesuusis ergasii uummataa fi barattoota isaatiin akkana jedhe:
2 **"Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni barcuma Musee irra taa'aniiru.**
3 **Kanaafuu waan isaan isinitti himan hundumaa godhaa; eegaas. Garuu waan isaan hojjetan hin hojjetinaa; isaan ni dubbatu malee waan dubbatan sana hin hojjetaniitii.**
4 **Isaan ba'aa ulfaataa hidhanii gatiittii namaa irra kaa'u; ofii isaaniitii garuu ba'aa sana sochoosuuf qubaan illee tuquu hin barbaadan.**
5 **"Isaan waan hojjetan hundumaa namootatti of argisiisuuf hojjetu: Kudhaama isaanii ni bal'ifatuutii; handaara uffata isaaniis ni dheereffatu.**
6 **Iddoo cidhaatti iddoo ulfinaa, manneen sagadaa keessatti immoo taa'umsa ulfinaa jaallatu.**
7 **Gabaa keessattis akka namoonni nagaa isaan gaafatanii fi akka 'Yaa barsiisaa' jedhanii isaan waaman jaallatu.**
8 **"Isin garuu, 'Barsiisaa' jedhamtanii hin waamaminaa; Barsiisaa tokko qofa qabduutii. Isin hundis obboloota walii keessanii ti.**
9 **Lafa irratti nama tokkoon illee 'Abbaa' hin jedhinaa; isin Abbaa tokko qofa qabduutii; innis isa samii irraa ti.**
10 **'Gooftota' jedhamtanii hin waamaminaa; isin Gooftaa tokko qofa qabduutii; innis Kiristoos.**
11 **Isin keessaa namni hunda keessan caalu tajaajilaa keessan haa ta'u.**
12 **Namni ol of qabu kam iyyuu gad qabamaatii; namni gad of qabu kam iyyuu garuu ol qabama.**

Wayyoowwan Torba

13 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Isin mootummaa samii namoota duraa cuftuutii. Ofii keessanii hin seentan; warra seenuu yaalanis akka isaan seenan hin gootan.** [
14 **Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Mana haadha hiyyeessaa saamtanii onsituutii; itti fakkeessuuf kadhannaa ni dheeressitu; kanaafuu murtii caalutu isinitti murama.**]*
15 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Nama tokko amantii keessanitti galfachuuf**

§ **22:44** Far 110:1 * **23:14** Hiikkaawwan tokko tokko kutaa kana hin dabalan.

jettanii lafaa fi galaana irra joortu; yommuu inni amanuttis akka inni isin caalaa dachaa lama ilma gahaannam ta'u isa gootu.

16 **"Qajeelchitoota jaamota nana, isiniif wayyoo! Isin, 'Namni kam iyyuu yoo mana qulqullummaatiin kakate, kun homaa miti; namni kam iyyuu yoo warqee mana qulqullummaatiin kakate garuu kakuun sun isa qaba' jettu.**

17 **Isin gowwootaa fi jaamota nana, warqee moo mana qulqullummaa kan warqee sana qulqulleessutu caala?**

18 **Akkasumas isin, 'Namni kam iyyuu yoo iddoo aarsaatiin kakate, kun homaa miti; yoo kennaa iddoo aarsaa irra jiru sanaan kakate garuu kakuun sun isa qaba' jettu.**

19 **Isin jaamota nana, kennaa sana moo iddoo aarsaa isa kennaa sana qulqulleessutu caala?**

20 **Kanaafuu namni iddoo aarsaatiin kakatu, iddoo aarsaatii fi waan isa irra jiru hundumaan ni kakata.**

21 **Namni mana qulqullummaatiin kakatu, mana qulqullummaatii fi isa mana qulqullummaa keessa jiraatuun kakata.**

22 **Namni samiidhaan kakatu, teessoo Waaqaatii fi isa teessoo sana irra taa'uun kakata.**

23 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Isin abasuuda, insilaalaa fi kamuunii kudhan keessaa tokko ni kennitu. Garuu seera keessaa waan caalaatti barbaachisaa ta'e jechuunis murtii qajeelaa, araaraa fi amanummaa dhiiftaniirtu. Silaa utuu isa duraa hin dhiisin isa duubaa hojii irra oolchuu qabdu ture.**

24 **Isin qajeelchitoota jaamota nana! Bookee ni calaltu; gaala immoo ni liqimsitu.**

25 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Duuba xoofootii fi caabii ni qulqulleessitu; keessi isaanii garuu saamichaa fi ofittummaadhaan guutameera.**

26 **Yaa Fariisicha jaamaa nana! Jalqabatti keessa xoofootii fi caabii qulqulleessi; ergasii duubni isaas ni qulqullaa'aa.**

27 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Isin akkuma awwaala nooraa dibame kan duubni isaa bareedaa fakkaatee keessi isaa immoo lafee namoota du'aniitiin, xuraa'ummaa hundaanis guutamee ti.**

28 **Isinis akkasuma duubaan qajeeltota fakkaattanii namootatti mul'attu; keessi keessan garuu fakkeessuu fi hamminaan guutameera.**

29 **"Yaa barsiistota seeraatii fi Fariisota fakkeessitoota nana, isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; soodduu qajeeltotaas ni bareechitu.**

30 **Isin, 'Nu utuu bara abbootii keenyaa sana jiraannee silaa dhiiga raajotaa dhangalaasuu keessatti isaan wajjin hin hirmaannu ture' jettu.**

31 **Kanaafuu isin akka sanyii warra raajota ajjeesan sanaa taatan ofuma keessanitti dhugaa baatu.**

32 **Egaa safartuu cubbuu abbootii keessanii guutaa!**

33 **"Bofoota nana! Ijoollee buutii nana! Isin akkamitti murtii gahaannam jalaa ba'uu dandeessu?**

34 **Kanaafuu, kunoo ani raajotaa fi ogeeyyii, barsiistotas gara keessanitti nan erga. Isinis isaan keessaa gartokko ni ajjeeftu; ni fanniftu; warra kaan immoo manneen sagadaa keessan keessatti garaftu; magaalaa tokko irraa gara magaalaa biraattis isaan ariitu.**
35 **Kanaaf dhiiga Abeel nama qajeelaa sanaatii jalqabee hamma dhiiga Zakkaariyaas ilma Baraakiyuu isa isin mana qulqullummaatii fi iddoo aarsaa gidduutti ajjeeftaniitti, dhiiga qulqulluu lafatti dhangalaafame hundumatti ni gaafatamtu.**
36 **Ani dhuguma isinittin hima; kun hundinuu dhaloota kanatti ni dhufa.**
37 **"Yaa Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu, warra gara keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu, akkuma indaanqoon cuucii ishee qoochoo ishee jalatti walitti qabattu sana anis ijoollee kee walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin garuu hin barbaanne.**
38 **Kunoo, manni keessan onee isinii hafa.**
39 **Ani isinittin himaatii; isin hamma, 'Inni maqaa Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa dha' jettanitti lammata na hin argitan."**

24

Mallattoo Dhuma Baraa
24:1-51 kwf – Mar 13:1-37; Luq 21:5-36

1 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba'ee deemaa jiruu barattoonni isaa gamoowwan mana qulqullummaa isatti argisiisuuf gara isaa dhufan.
2 Innis, **"Waan kana hunda argituu? Ani dhuguma isinittin hima; asitti dhagaan dhagaa irratti hafu tokko hin jiru; hundi isaa iyyuu ni diigama"** jedhee deebiseef.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra taa'ee jiruu, barattoonni isaa kophaa isaanii gara isaa dhufanii, "Mee nutti himi; wanni kun yoom ta'a? Mallattoon dhufa keetii fi mallattoon dhuma barichaa maali?" jedhan.
4 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Akka namni tokko iyyuu isin hin gowwoomsineef of eeggadhaa.**
5 **Namoonni hedduun, 'Ani Kiristoos' jedhanii maqaa kootiin ni dhufuutii; nama hedduus ni gowwoomsu.**
6 **Isin waa'ee waraanaatii fi oduu waraanaa ni dhageessu; garuu akka hin rifanne of eeggadhaa. Wanni akkanaa ta'uu qabaatii; dhumni garuu amma iyyuu hin geenye.**
7 **Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka'a. Beellii fi sochiin lafaa iddoo garaa garaatti ni ta'a.**
8 **Garuu kun hundinuu jalqaba ciniinsuu da'umsaa ti.**
9 **"Isaan dabarsanii dhiphinatti isin kennu; isin ajjeesus; sababii maqaa kootiifis saba hundaan ni jibbamtu.**
10 **Yeroo sanatti namoonni baay'een ni gufatu; dabarsanii wal kennu; wal jibbus;**
11 **raajonni sobaa hedduun ni dhufu; nama hedduus ni gowwoomsu.**
12 **Sababii baay'ina hamminaatiif jaalalli namoota baay'ee ni qabbanaa'a;**

13 namni hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya.
14 Wangeelli mootummaa kunis akka saba hundaaf dhuga
ba'umsa ta'uuf addunyaa hunda keessatti ni lallabama; ergasiis
dhumni sun ni dhufa.
15 "Kanaafuu, 'Isin yommuu wanni jibbisiisaan badiisa
fidu'*kan Daani'el raajichi waa'ee isaa dubbate sun iddoo
qulqulluu dhaabatee argitanitti, namni dubbisu haa hubatu;
16 yommus warri Yihuudaa keessa jiran tulluuwwanitti haa
baqatan.
17 Namni bantii manaa irra jiru tokko iyyuu waan tokko illee
mana isaatii fudhachuuf gad hin bu'in.
18 Namni lafa qotiisaa keessa jiru tokko iyyuu uffata isaa
fudhachuuf duubatti hin deebi'in.
19 Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif
wayyoo!
20 Garuu akka baqachuun keessan ganna keessa yookaan
Guyyaa Sanbataatiin hin taaneef kadhadhaa.
21 Yeroo sanatti dhiphinni guddaan isaa ni dhufaatii; dhiphinni
akkasiis uumama addunyaatii jalqabee hamma ammaatti hin
dhufne; si'achis gonkumaa hin dhufu.
22 "Utuu guyyoonni sun gabaabbachuu baatanii silaa namni
tokko iyyuu hin hafu ture; garuu sababii filatamtootaatiif
guyyoonni sun ni gabaabbatu.
23 Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, 'Ilaa, Kiristoos as jira!'
yookaan 'Achi jira!' isiniin jedhe, hin amaninaa.
24 Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa ni ka'uutii; isaanis
yoo danda'ameef filatamtoota illee gowwoomsuuf jedhanii mal-
lattoo gurguddaa fi dinqii ni hojjetu.
25 Kunoo ani duraan dursee isinitti himeera.
26 "Kanaafuu yoo isaan, 'Kuunnoo, inni gammoojjii keessa jira'
isiniin jedhan achi hin dhaqinaa; yookaan yoo isaan, 'Kunoo,
mana keessa gola jira' isiniin jedhan hin amaninaa.
27 Akkuma bakakkaan ba'a biiftuutii bu'ee hamma lixa biiftu-
utti mul'atu sana dhufaatiin Ilma Namaas akkasuma ta'a.
28 Iddoo raqni jiru kamitti iyyuu gogocorroowwan walitti
qabamu.
29 "Akkuma dhiphinni bara sanaa darbeen,
" 'Aduun ni dukkanoofti;
ji'is ifa ishee hin kennitu;
urjiiwwan samii irraa ni harca'u;
humnoonni samiis ni raafamu.'†
30 "Ergasii mallattoon Ilma Namaa samii irratti ni mul'ata; sa-
boonni addunyaa hundinuus ni boo'u. Isaanis utuu Ilmi Namaa
duumessa samiitiin humnaa fi ulfina guddaadhaan dhufuu ni
argu.
31 Innis ergamoota isaa sagalee malakataa guddaa isaatiin
erga; isaanis filatamtoota isaa kanneen handaara samiiwwanii
tokko irraa hamma isa kaaniitti jiran bubbeewwan afran irraa
walitti qabu.

---

* **24:15** Dan 9:27; 11:31; 12:11 † **24:29** Isa 13:10; 34:4

32 **“Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu**
dameen isaa latee baala baafatutti akka bonni dhi’aate ni
beektu.
33 **Akkasuma isinis yommuu waan kana hunda argitanitti akka**
inni dhi’aate, akka balbala irras ga’e ni beektu.
34 **Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun hundi ta’utti**
dhaloonni kun hin darbu.
35 **Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa hin**
darbu.

Guyyaa fi Sa’aatiin Hin Beekamu
24:37-39 kwf – Luq 17:26,27
24:45-51 kwf – Luq 12:42-46

36 **“Waa’ee guyyaa sanaa yookaan waa’ee sa’aatii sanaa garuu**
Abbaa qofatu beeka malee namni tokko iyyuu hin beeku;
ergamoonni samii irraa iyyuu hin beekan; yookaan Ilmi iyyuu
hin beeku.
37 **Akkuma bara Nohi ta’e sana yeroo dhufaatii Ilma Namaattis**
akkasuma ni ta’a.
38 **Bara bishaan badiisaatiin dura ture sana, hamma gaafa**
Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa, dhugaa, fuudhaa,
heerumaas turaniitii.
39 **Isaanis hamma bishaan badiisaa dhufee hunda isaanii**
fudhatetti waan dhufuuf jiru hin beekne. Yeroo Ilmi Namaa
dhufuttis akkasuma ta’a.
40 **Gaafas namoonni lama lafa qotiisaa keessa hojjetu; inni**
tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa.
41 **Dubartoonni lama dhagaa daakuutiin daaku; tokko ni**
fudhatamti; kaan immoo ni hafti.

42 **“Kanaafuu isin dammaqaa; Gooftaan keessan guyyaa kam**
akka dhufu hin beektaniitii.
43 **Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi manaa utuu yeroo**
kamitti akka hattuun dhuftu beekee silaa dammaqee eeggata
malee akka manni isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture.
44 **Kanaafuu isinis akkasuma qophaa’uu qabdu; Ilmi Namaa**
sa’aatii isin hin eegnetti dhufaatii.

45 **“Egaa garbichi amanamaa fi ogeessi kan gooftaan isaa**
akka inni nyaata isaanii yeroo malutti isaanii kennuuf jedhee
garboota mana isaa jiraatan irratti isa muudu eenyu?
46 **Garbichi gooftaan isaa yommuu deebi’utti utuu inni akka-**
suma hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha.
47 **Ani dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa hunda**
irratti isa muuda.
48 **Garbichi sun garuu yoo hamaa ta’e, ‘Gooftaan koo yeroo**
dheeraa tura’ ofiin jedhee
49 **garboota isa wajjin tajaajilan tumuu, machooftota wajjin**
immoo nyaachuu fi dhuguu jalqaba.
50 **Gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni isa hin eegnee fi sa’aatii**
inni hin beeknetti ni dhufa.
51 **Innis isa kukkuta; fakkeessitoota keessattis isa ramada;**
achittis boo’ichaa fi ilkaan qaruutu ta’a.

25

Fakkeenya Dubarran Kurnanii

1 **“Yeroo sanatti mootummaan samii dubarran kudhan kan-**
neen ibsaa isaanii fudhatanii misirricha simachuudhaaf gad
ba’an fakkaata.
2 **Isaan keessaas shan gowwoota, shan immoo ogeeyyii turan.**
3 **Warri gowwoonni ibsaa isaanii fudhatan malee zayitii hin**
fudhanne.
4 **Warri ogeeyyiin garuu ibsaa isaanii wajjin zayitii qodaatti**
qabatanii turan.
5 **Misirrichi sun turraan hundumti isaanii mugan; ni rafanis.**
6 **“Halkan walakkaattis sagaleen guddaan, ‘Kunoo, misirrichi**
dhufeera! Ba’aatii isa simadhaa!’ jedhu tokko dhaga’ame.
7 **“Dubarri sun hundinuus ka’anii ibsaa isaanii qopheeffatan.**
8 **Warri gowwoonni sun warra ogeeyyiidhaan, ‘Ibsaan keenya**
nu duraa dhaamuutti jiraatii zayitii keessan irraa xinnoo nuu
kennaa’ jedhan.
9 **“Warri ogeeyyiinis deebisanii, ‘Hin kenninu; tarii wanni nuu**
fi isin ga’u hin jiru ta’aatii. Qooda kanaa warra gurguran bira
dhaqaatii ofii keessaniif bitadhaa’ jedhaniin.
10 **“Garuu utuma isaan zayitii bitachuu dhaquutti jiranuu**
misirrichi dhufe. Dubarri qophaa’anis isa wajjin galma cidha
fuudhaatti ol galan. Balballis ni cufame.
11 **“Ergasii dubarran kaanis dhufanii, ‘Yaa Gooftaa, yaa Goof-**
taa, balbala nuuf bani!’ jedhaniin.
12 **“Inni garuu deebisee, ‘Dhuguman isinitti hima; ani isin hin**
beeku’ jedheen.
13 **“Kanaafuu isin sababii guyyaa sana yookaan sa’aatii sana**
hin beekneef dammaqaa.

Fakkeenya Taalaantii
25:14-30 kwi – Luq 19:12-27

14 **“Ammas mootummaan samii nama biyya fagoo dhaqu**
tokko fakkaata; namichis garboota isaa waamee qabeenya isaa
imaanaa itti kennate.
15 **Tokkoo tokkoo isaaniittis akkuma dandeettii isaaniitti, isa**
tokkotti taalaantii shan, isa kaanitti taalaantii lama, isa kaanitti
immoo taalaantii tokko kennee ka’ee deeme.
16 **Namichi taalaantii shan fudhate sun, yeroodhuma sana**
dhaqee ittiin daldalee taalaantii biraa shan irraa buufate.
17 **Inni taalaantii lama fudhates akkasuma taalaantii biraa**
lama irraa buufate.
18 **Namichi taalaantii tokko fudhate garuu dhaqee lafa qotee**
maallaqa gooftaa isaa dhokse.
19 **“Yeroo dheeraa booddee gooftaan garboota sanaa deebi’ee**
herrega isaan bira jiru herregate.
20 **Namichi taalaantii shan fudhatee ture sun taalaantii biraa**
shan fidee, ‘Yaa gooftaa, ati taalaantii shan imaanaa natti kenni-
tee turte. Ani immoo kunoo, taalaantii shan irraa buufadheera’
jedheen.
21 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii fi amanamaa,**
waan gaarii hojjette! Ati waan akka malee xinnoo irratti

amanamaa taateerta; ani immoo waan baay'ee irratti sin muuda.
Kottuutii gammachuu gooftaa keetiitti gali!' jedheen.
22 **"Namichi taalaantii lama fudhatee tures dhufee, 'Yaa**
gooftaa, ati taalaantii lama imaanaa natti kennitee turte; ani
immoo kunoo, taalaantii biraa lama irraa buufadheera' jedheen.
23 **"Gooftaan isaas deebisee, 'Yaa garbicha gaarii fi amanamaa,**
waan gaarii hojjette! Ati waan xinnoo irratti amanamaa
taateerta; ani immoo waan baay'ee irratti sin muuda. Kottuutii
gammachuu gooftaa keetiitti gali!' jedheen.
24 **"Namichi taalaantii tokkicha fudhatee tures dhufee akkana**
jedhe; 'Yaa gooftaa, ati nama gara jabeessa iddoo itti hin
facaasinii galfattu, iddoo itti hin bittinneessiniis walitti qabattu
akka taate nan beeka.
25 **Kanaafuu ani sodaadhee dhaqeen taalaantii kee lafa keessa**
dhokse. Taalaantiin kee kunoo ti.'
26 **"Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; 'Yaa garbicha hamaa**
dhibaa'aa! Ati akka ani iddoon itti hin facaasinii galfadhu,
iddoon itti hin bittinneessiniis walitti qabadhu beektaa?
27 **Yoos akka ani yommuun deebi'utti dhala isaa wajjin fudhad-**
huuf silaa maallaqa koo warra baankii bira naa kaa'uu qabda
ture.
28 **" 'Kanaaf taalaanticha isa harkaa fuudhaatii namicha**
taalaantii kudhan qabuuf kennaa.
29 **Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; irraa**
hafaas ni qabaataatii. Kan hin qabne garuu wanni inni qabu
iyyuu irraa fudhatama.
30 **Garbicha faayidaa hin qabne kana dukkana alaatti gad**
darbadhaa; achittis boo'ichaa fi ilkaan qaruutu ta'a.'

Hoolotaa fi Re'oota

31 **"Ilmi Namaa yommuu ulfina isaatiin ergamoota Waaqaa**
hunda wajjin dhufutti, teessoo isaa kan ulfinaa irra ni taa'a.
32 **Saboonni hundinuu fuula isaa duratti walitti qabamu; innis**
akkuma tikseen tokko hoolotaa fi re'oota gargar footu sana
namoota gargar ni fo'a.
33 **Inni hoolota karaa mirga isaa, re'oota immoo karaa bitaa**
isaa ni dhaabachiisa.
34 **"Yeroo sana Mootichi warra mirga isaa jiraniin akkana**
jedha; 'Isin warri Abbaan koo eebbise kottaa mootumicha uuma-
muu addunyaatii jalqabee isinii qopheeffame sana dhaalaa.
35 **Sababiin isaas ani beelofnaan isin nyaata naaf kennitan;**
dheebonnaan waan ani dhugu naaf kennitan; ani keessummaan
ture; isin immoo na simattan;
36 **ani daarraan daara na baaftan; dhukkubsannaan na gaafat-**
tan; hidhamnaan dhuftanii na ilaaltan.'
37 **"Qajeeltonni sunis deebisanii akkana jedhaniin; 'Yaa Goof-**
taa, yoom beeloftee si arginee waan ati nyaattu siif kennine?
Yookaan yoom dheebottee si arginee waan ati dhugdu siif
kennine?
38 **Yoom keessummaa ta'uu kee arginee si simanne? Yookaan**
yoom daartee si arginee daara si baafne?

39 **Yoom dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee dhufnee si ilaalle?’**
40 **“Mootiin sunis deebisee, ‘Ani dhuguman isinitti hima; waan obboloota koo warra nama hundumaa gad ta’an kanneen keessaa isa tokkoof gootan kam iyyuu naaf gootan’ jedhaan.**
41 **“Ergasiis warra bitaa isaa jiraniin akkana jedha; ‘Isin yaa abaaramoo, na duraa badaatii ibidda bara baraa isa diiyaa-biloosii fi ergamoota isaatiif qopheeffametti galaa.**
42 **Ani beelofnaan isin waan ani nyaadhu naaf hin kennineetii; ani dheebonnaan waan ani dhugu naaf hin kennineetii;**
43 **ani keessummaan ture; isin na hin simanne; ani daarraan isin daara na hin baafne; dhukkubsannaan yookaan hidhamnaan dhuftanii na hin ilaalle.’**
44 **“Isaanis, ‘Yaa Gooftaa, ati yoom beeloftee yookaan dhee-bottee yookaan keessummaa taatee yookaan daartee yookaan dhukkubsattee yookaan hidhamtee si arginee si gargaaruu didne?’ jedhanii deebisu.**
45 **“Innis deebisee, ‘Ani dhuguman isinitti hima; waan ob-boloota koo warra nama hundaa gad ta’an kanneen keessaa isa tokkoof hin godhin naafis hin goone’ jedha.**
46 **“Isaan kunneen adabbii bara baraatti, qajeeltonni immoo jireenya bara baraatti galu.”**

26

Marii Yesuusitti Mari’atame
26:2-5 kwf – Mar 14:1,2; Luq 22:1,2

1 Yesuus erga waan kana hunda dubbatee raawwatee booddee barattoota isaatiin akkana jedhe;
2 **“Akkuma isin beektan Faasiikaaf guyyaa lamatu hafa; Ilmi Namaas fannifamuuf dabarfamee ni kennama.”**
3 Ergasii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni uummataa dallaa luba ol aanaa isa Qayyaaffaa jedhamuu keessatti walitti qabaman.
4 Isaanis haxxummaadhaan Yesuusin qabuu fi ajjeesuuf mari’atan.
5 Isaanis, “Garuu akka namoota gidduutti gooliin hin kaaneef yeroo ayyaanaatti hin ta’in” jedhan.

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibamuu Isaa
26:6-13 kwf – Mar 14:3-9
26:6-13 kwi – Luq 7:37,38; Yoh 12:1-8

6 Utuu Yesuus Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa lamxaa’aa sanaa jiruu,
7 dubartiin tokko shittoo gatiin isaa akka malee guddaa ta’e bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee gara isaa dhufte; akkuma inni maaddiitti dhi’aateenis shittoo sana mataa isaatti dhangalaafte.
8 Barattoonnis yommuu waan kana arganitti aaranii akkana jedhan; “Waan kana balleessuun maaliif?
9 Silaa shittoon kun gatii guddaatti gurguramee maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni danda’ama tureetii.”
10 Yesuusis kana hubatee akkana isaaniin jedhe; **“Isin maaliif dubartii kana rakkiftu? Isheen waan gaarii naaf gooteerti.**

11 **Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; ana garuu yeroo hunda of biraa hin qabdan.**
12 **Dubartiin kun yommuu shittoo kana dhagna koo irrati dhangalaaftetti awwaalaaf na qopheessuudhaaf waan kana goote.**
13 **Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda irratti, iddoo wangeelli kun itti lallabamu kamitti iyyuu wanni isheen gootes yaadannoo isheetiif ni odeeffama.”**

Yihuudaan Yesuusin Dabarsee Kennuuf Walii Galuu Isaa
26:14-16 kwf – Mar 14:10,11; Luq 22:3-6

14 Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa namichi Yihuudaa Keeriyotii jedhamu tokko gara luboota hangafootaa dhaqee,
15 “Yoo ani isa dabarsee isinitti kenne isin maal naaf kennitu?” jedhee gaafate. Isaanis meetii soddomaan walii galan.
16 Yihuudaanis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin dabarsee kennuuf haala mijaa’aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
26:17-19 kwf – Mar 14:12-16; Luq 22:7-13
26:20-24 kwf – Mar 14:17-21
26:26-29 kwf – Mar 14:22-25; Luq 22:17-20; 1Qr 11:23-25

17 Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinootti barattoonni gara Yesuus dhufanii, “Akka ati Faasiikaa nyaattuuf eessatti akka siif qopheessinu barbaadda?” jedhanii gaafatan.
18 Innis deebisee akkana jedhe; **“Magaalaa seenaatii nama wayiitiin, ‘Barsiisaan, yeroon koo ga’eera; ani barattoota koo wajjin Ayyaana Faasiikaa mana keetti nan kabaja siin jedha’ jedhaa.”**
19 Barattoonnis akkuma Yesuus isaan ajaje sana godhan; Faasiikaas ni qopheessan.
20 Yesuusis yommuu galgalaa’etti warra Kudha Lamaan wajjin maaddiitti dhi’aate.
21 Innis utuma nyaachaa jiranuu, **“Ani dhuguma isinitti nan hima; isin keessaa tokko dabarsee na kenna”** jedhe.
22 Isaanis akka malee gaddanii tokko tokkoon, “Yaa Gooftaa, na ta’innaa laata?” jedhanii gaafachuu jalqaban.
23 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Namichi na wajjin gabatee keessa harka kaa’ee cuuphate dabarsee na kenna.**
24 **Ilmi Namaa akkuma waa’een isaa barreeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya ture.”**
25 Yihuudaan inni dabarsee isa kennuuf jiru sunis, “Yaa Barsiisaa, na ta’innaa laata?” jedhe.

Yesuusis, **“Atuu jette kaa!”** jedhee deebise.

26 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena fuudhee eebbise; caccabsees, **“Fudhadhaa nyaadhaa; kun foon koo ti”** jedhee barattoota isaatiif kenne.
27 Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne; akkanas jedhe; **“Hundi keessan kana irraa dhugaa.**
28 **Kun dhiiga koo, dhiiga kakuu haaraa kan dhiifama cubbuu namoota baay’eetiif dhangalaafamuu dha.**

29 **Ani isinitti nan hima; ani hamman guyyaa isin wajjin**
mootummaa Abbaa koo keessatti deebi'ee dhugutti ammaa
jalqabee ija wayinii kana irraa hin dhugu."
30 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti
qajeelan.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee Dubbate
26:31-35 kwf – Mar 14:27-31; Luq 22:31-34

31 Ergasii Yesuus akkana isaaniin jedhe; **"Hundi keessan edana**
sababii kootiif ni gufattu; akkana jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Ani tiksee nan rukuta;
hoolonni karra sanaas ni bittinneeffamu.'*
32 **Ani garuu ergan du'aa ka'ee booddee isin dura Galiilaa nan**
dhaqa."
33 Phexros immoo deebisee, "Yoo namni hundinuu sababii keetiif
gufate iyyuu ani gonkumaa hin gufadhu" jedheen.
34 Yesuus immoo deebisee, **"Ani dhuguma sitti nan hima; ati**
edana utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta" jedheen.
35 Phexros garuu, "Ani yoon si wajjin du'uu qabaadhe illee gonku-
maa si hin ganu" jedheen. Barattoonni hundinuus akkasuma jedhan.

Geetesemaanee
26:36-46 kwf – Mar 14:32-42; Luq 22:40-46

36 Ergasiis Yesuus barattoota isaa wajjin iddoo Geetesemaanee
jedhamu tokko dhaqe; innis, **"Hamma ani achi dhaqee kadhadhutti**
isin as taa'aa" jedheen.
37 Innis Phexrosii fi ilmaan Zabdewoos lamaan of faana fudhatee
deeme; gadduu fi yaadda'uus jalqabe.
38 Ergasiis inni, **"Lubbuun koo akka malee gadditee du'uu**
geesseerti. Isin asuma turaatii na wajjin dammaqaa" jedheen.
39 Innis xinnoo achi hiiqee adda isaatiin lafatti gombifamee, **"Yaa**
Abbaa ko, yoo danda'ame xoofoon kun narra haa darbu. Garuu
akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin ta'in" jedhee
kadhate.
40 Innis gara barattoota isaatti deebi'ee utuu rafanuu isaan arge.
Phexrosiinis akkana jedhe; **"Jarana, isin sa'aatii tokkitti illee**
dammaqxanii na wajjin turuu hin dandeenyee?
41 **Isin akka qorumsatti hin galleef dammaqaa kadhadhaa.**
Hafuurri qophaa'aa dha; foon garuu dadhabaa dha."
42 Ammas yeroo lammaffaa achi hiiqee, **"Yaa Abbaa ko, xoofoon**
kun utuu ani hin dhugin yoo narra darbuu hin dandeenye
akkuma fedhii keetii haa ta'u" jedhee kadhate.
43 Inni yommuu deebi'ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan arge;
iji isaanii itti ulfaatee tureetii.
44 Ammas isaan dhiisee achi hiiqee waanuma kanaan dura kadhate
sana irra deebi'ee yeroo sadaffaa kadhate.
45 Innis gara barattootaatti deebi'ee akkana jedheen; **"Isin amma**
iyyuu raftanii boqochaa jirtuu? Kunoo, sa'aatiin sun ga'eera;
Ilmi Namaas dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama.
46 **Ka'aa ni deemnaa! Kunoo, namichi dabarsee na kennu sun**
dhufaa jira."

---

* **26:31** Zak 13:7

Yesuus Qabamuu Isaa
26:47-56 kwf – Mar 14:43-50; Luq 22:47-53

47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruu, Yihuudaan namichi
warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta'e sun dhufe. Tuunni luboota
hangafootaa fi maanguddoota uummataa biraa ergame guddaanis
goraadee fi bokkuu qabatee isa wajjin dhufe.
48 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis, "Namichi ani dhungadhu isa;
isinis isa qabaa" jedhee mallattoo kenneefii ture.
49 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti dhi'aatee, "Nagumaa yaa
barsiisaa!" jedhee isa dhungate.
50 Yesuusis deebisee, **"Yaa michuu ko, waan dhufteef sana
raawwadhu kaa!"** jedhe.
Namoonni sun itti dhi'aatanii Yesuusin qabanii hidhan.
51 Kunoo, warra Yesuus wajjin turan keessaa inni tokko goraadee
isaa luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha'ee gurra isaa irraa kute.
52 Yesuus immoo akkana jedheen; **"Goraadee kee iddoo isaatti
deebisi; warri goraadee luqqifatan hundinuu goraadeedhaan
balleeffamuutii.**
53 **Ati waan ani Abbaa kootti iyyachuu hin dandeenye, waan in-
nis yeruma sana ergamoota Waaqaa Leegewoonii†Kudha Lamaa
olii naa hin ergine seetaa?**
54 **Utuu akkas ta'ee immoo wanni Katabbiiwwan Qulqul-
luun karaa kanaan ta'uu qaba jedhan sun silaa akkamitti
raawwatama ree?"**
55 Sa'aatii sanatti Yesuus tuuta sanaan akkana jedhe; **"Isin goraadee
fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu qabuutti na qabuu
dhuftanii? Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessa
taa'ee barsiisaan ture; isinis na hin qabne.**
56 **Kun hundinuu garuu akka Katabbiiwwan raajotaa Qulqul-
luun raawwatamaniif ta'e."** Barattoonni hundinuus isa dhiisanii
baqatan.

Yesuus Yaa'ii Yihuudootaa Duratti
26:57-68 kwf – Mar 14:53-65; Yoh 18:12,13,19-24

57 Warri Yesuusin qaban sunis gara mana luba ol aanaa isa
Qayyaaffaa jedhamuu iddoo barsiistonni seeraatii fi maanguddoonni
itti walitti qabamaniitti isa geessan.
58 Phexros garuu hamma dallaa mana lubicha ol aanaatti fagootti
isa duukaa bu'e. Innis waan ta'uuf jiru arguuf jedhee ol lixee
waardiyyoota wajjin taa'e.
59 Luboonni hangafoonnii fi yaa'iin Yihuudootaa guutuun Yesuusin
ajjeesuuf jedhanii ragaa sobaa isatti barbaadaa turan.
60 Isaan garuu yoo dhuga baatonni sobaa hedduun dhi'aatan illee
homaa hin arganne.
Dhuma irratti dhuga baatonni lama dhufanii,
61 "Namichi kun, 'Ani mana qulqullummaa Waaqaa diiguu, guyyaa
sadii keessatti deebisee ijaaruu nan danda'a' jedheera" jedhan.
62 Lubichi ol aanaanis ka'ee dhaabatee, "Ati deebii tokko illee hin
kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa sitti ba'an kun maali?"
jedhee Yesuusin gaafate.

---

† **26:53** Leegewooniin Roomaa tokkichi loltoota 6,000 qabata.

63 Yesuus garuu inuma cal'ise.
Lubichi ol aanaan, "Ani Waaqa jiraataadhaan sin kakachiisa: Ati yoo
Kiristoos Ilma Waaqaa taate mee nutti himi" jedheen.
64 Yesuusis deebisee, **"Atuu jetteerta. Ani garuu isinitti nan
hima; isin si'achi utuu Ilmi Namaa mirga isa Humna qabeessa
sanaatiin taa'ee, duumessa samiitiin dhufuu ni argitu"** jedhe.
65 Kana irratti lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee akkana
jedhe; "Inni Waaqa arrabseera! Kana caalaa dhuga baatota maalii
nu barbaachisa? Kunoo, Waaqa arrabsuu isaa isin iyyuu amma
dhageessaniirtu.
66 Maal isinitti fakkaata?"
Isaanis, "Du'atu isaaf mala" jedhanii deebisan.
67 Ergasii isaan fuula isaatti tufan; abootteenis isa rukutan. Warri
kaan immoo isa kabalanii,
68 "Yaa Kiristoos! Eenyutu si rukute? Mee raajii nutti dubbadhu"
jedhaniin.

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa
26:69-75 kwf – Mar 14:66-72; Luq 22:55-62; Yoh 18:16-18,25-27

69 Phexrosis dallaa keessa ala taa'aa ture; xomboreen tokko isatti
dhi'aattee, "Atis Yesuus namicha Galiilaa sana wajjin turte!" jetteen.
70 Inni garuu, "Ani waan ati dubbachuutti jirtu hin beeku" jedhee
hunduma isaanii duratti gane.
71 Utuu inni gara karra dallaa sanaatti deemaa jiruus xomboreen
biraa tokko isa argitee, "Namichi kun Yesuus nama Naazreeti wajjin
ture" jettee warra achi turanitti himte.
72 Innis kakatee, "Ani namicha kana hin beeku!" jedhee ammas
gane.
73 Yeroo xinnoo booddee warri achi dhadhaabachaa turan
Phexrositti dhi'aatanii, "Atis dhuguma iyyuu jara keessaa tokkoo dha;
loqodni kee si saaxilaatii" jedhan.
74 Yommus inni, "Ani namicha kana hin beeku" jedhee of abaaruu
fi kakachuu jalqabe.
Yommusuma indaanqoon iyye.
75 Phexrosis dubbii Yesuus, **"Ati utuu indaanqoon hin iyyin yeroo
sadii na ganta"** jedhee ture sana yaadate. Gad ba'ees hiqqifatee
boo'e.

27

Yihuudaan Of Fannisuu Isaa

1 Ganama barii luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni sabaa
hundinuu Yesuusin ajjeesuuf walii wajjin mari'atan.
2 Isaanis isa hidhanii geessanii Phiilaaxoos bulchaatti dabarsanii
kennan.
3 Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee kenne sun yommuu akka
Yesuusitti murame argetti ni gaabbe; meetii soddoma sanas luboota
hangafootattii fi maanguddootatti deebise.
4 Innis, "Ani dhiiga qulqulluu dabarsee kennuudhaan cubbuu
hojjedheera" jedhe.
Isaanis deebisanii, "Maaltu nu dhibe ree? Situ itti gaafatama!"
jedhaniin.

5 Yihuudaanis meetii sana mana qulqullummaa keessatti gatee gad
ba'e; dhaqees of fannise.
6 Luboonni hangafoonnis meetii sana fuudhanii, "Meetiin kun waan
gatii dhiigaa ta'eef meetii mana qulqullummaatti dabaluun seera miti"
jedhan.
7 Isaanis walii wajjin mari'atanii akka namoota biyya ormaatiif
iddoo awwaalaa ta'uuf meetii sanaan lafa namicha suphee dha'u
tokkoo bitan.
8 Kanaaf lafti sun hamma har'aatti, "Lafa Dhiigaa" jedhamee
waamama.
9 Kanaanis wanni Ermiyaas raajichi dubbate sun ni raawwatame:
Innis akkana jedha; "Isaan meetii soddomman, gatii isaa kan ijoolleen
Israa'el isatti shallagan sana fuudhanii,
10 akkuma Gooftaan na ajajetti lafa namicha suphee dha'u sanaa
ittiin bitan."*

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
27:11-26 kwf – Mar 15:2-15; Luq 23:2,3,18-25; Yoh 18:29–19:16

11 Yeroo sanatti Yesuus fuula bulchaa dura dhaabate; bulchaan sunis,
"Ati mootii Yihuudootaatii?" jedhee isa gaafate.
Yesuus immoo, **"Atuu jette kaa!"** jedhee deebise.
12 Inni yeroo luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni isa hi-
matanittis deebii tokko illee hin kennine.
13 Phiilaaxoosis, "Ati akka isaan waan meeqa sirratti dhugaa ba'an
hin dhageessuu?" jedhee isa gaafate.
14 Yesuus garuu himata tokkoof illee deebii tokko iyyuu hin kennine;
bulchaan sunis akka malee waan kana dinqisiifate.
15 Bulchaan sun nama hidhame tokko ayyaanaan akkuma fedhii
sabaatti gad dhiisuu bartee godhatee ture.
16 Yeroo sana namichi Barabbaas jedhamu beekamaan tokko hid-
hamee ture.
17 Kanaafuu yommuu isaan walitti qabamanitti Phiilaaxoos, "Akka
ani isa kam gad isinii dhiisu barbaaddu? Barabbaas moo Yesuus isa
Kiristoos jedhamu sana?" jedhee isaan gaafate.
18 Akka isaan hinaaffaadhaan Yesuusin dabarsanii isatti kennan ni
beeka tureetii.
19 Utuu Phiilaaxoos barcuma murtii irra taa'uu niitiin isaa,
"Namicha qajeelaa sana hin tuqin; ani eda sababii isaatiif abjuudhaan
akka malee dhiphadheeraatii" jettee itti dhaamte.
20 Luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni garuu akka Barabbaas
gad dhiifamee, Yesuus immoo ajjeefamu akka isa kadhataniif namoota
sossoban.
21 Bulchaan sun, "Isaan lamaan kanneen keessaa akka ani isa kam
gad isinii dhiisu barbaaddu?" jedhee ammas gaafate.
Isaanis, "Barabbaasin" jedhanii deebisan.
22 Phiilaaxoosis, "Yesuus isa Kiristoos jedhamu immoo ani maal
godhu ree?" jedhee gaafate.
Hundi isaaniis, "Isa fannisi!" jedhanii deebisan.
23 Phiilaaxoos immoo, "Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?" jedhee
gaafate.
Isaan garuu ittuma caalchisanii, "Isa fannisi!" jedhanii iyyan.

---

* **27:10** Zak 11:12,13; Erm 19:1-13; 32:6-9

24 Phiilaaxoos yommuu akka wanni kun goolii kaasuu malee
faayidaa tokko illee hin qabne argetti, “Ani dhiiga nama kanaa irraa
qulqulluu dha; isintu itti gaafatama!” jedhee bishaan fudhatee fuula
namootaa duratti harka isaa dhiqate.
25 Namoonni hundinuus, “Dhiigni isaa nuu fi ijoollee keenya irra haa
ga’u!” jedhanii deebisan.
26 Ergasii inni Barabbaasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu
garafsiisee akka inni fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltoonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
27:27-31 kwf – Mar 15:16-20

27 Ergasii loltoonni bulchaa sanaa Yesuusin mana bulchaatti ol
galchan; raayyaa loltootaa hundas naannoo Yesuusitti walitti qaban.
28 Isaanis uffata isaa irraa baasanii uffata bildiimaa itti uffisan;
29 gonfoo qoraattii micciiranii dha’anii mataa isaa irra kaa’an. Harka
isaa mirgaa keessas ulee kaa’an. Fuula isaa durattis jilbeenfatanii,
“Akkam ree, yaa mootii Yihuudootaa!” jedhanii isatti qoosan.
30 Isaanis isatti tufan; ulee sanas fuudhanii mataa isaa rukutan.
31 Erga itti qoosanii booddee uffata sana irraa baasanii wayyaa isaa
deebisanii isatti uffisan. Fannisuufis isa fuudhanii deeman.

Yesuus Fannifamuu Isaa
27:33-44 kwf – Mar 15:22-32; Luq 23:33-43; Yoh 19:17-24

32 Utuu gad ba’anuus namicha Qareenaa kan Simoon jedhamu tokko
arganii akka inni fannoo sana baatuuf isa dirqisiisan.
33 Isaanis iddoo Golgootaa jedhamu ga’an; Golgootaa jechuun “Iddoo
buqqee mataa” jechuu dha.
34 Achittis akka inni dhuguuf daadhii wayinii kan hadhooftuun itti
makame kennaniif; inni garuu afaaniin qabee dhuguu dide.
35 Isaanis erga isa fannisanii booddee ixaa buufatanii uffata isaa
gargar qooddatan.
36 Isaanis achi taa’anii isa eegaa turan.
37 Katabbiin waan inni ittiin himatamees mataa isaatii ol kaa’amee
ture; katabbiin sunis,
Kun Yesuus Mooticha Yihuudootaa ti,
jedha.
38 Hattoonni lamas, inni tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa
isaatiin isa wajjin fannifaman.
39 Warri achiin darbanis isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii,
40 “Ati kan mana qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti ijaartu, mee
of oolchi! Ati yoo Ilma Waaqaa taate fannoo irraa gad bu’i!” jedhan.
41 Akkasumas luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi maan-
guddoonni isatti qoosan. Akkanas jedhan;
42 “Inni warra kaan oolcheera; ofii isaa garuu oolchuu hin danda’u!
Inni yoo mootii Israa’el ta’e amma fannoo irraa gad haa bu’u; nuus
isatti ni amannaatii.
43 Inni Waaqa amanata; Waaqni yoo isa jaallate, mee amma isa haa
oolchu; inni, ‘Ani Ilma Waaqaa ti’ jedheeraatii.”
44 Akkasuma hattoonni isa wajjin fannifamanis isa arrabsan.

Yesuus Du’uu Isaa
27:45-56 kwf – Mar 15:33-41; Luq 23:44-49

45 Sa’aatii ja’aa jalqabee hamma sa’aatii sagaliitti dukkanni lafa
hunda irra bu’e.
46 Gara Sa’aatii sagaliitti Yesuus sagalee guddaadhaan, ***“Eloohee,***
Eloohee,†***laamaa sabaqtaanii?”*** jedhee iyye; hiikkaan isaas, **“Yaa**
Waaqa ko, yaa Waaqa ko, ati maaliif na dhiifte?”‡ jechuu dha.
47 Warra achi dhadhaabatan keessaa tokko tokko yommuu waan
kana dhaga’anitti, “Namichi kun Eeliyaasin waama” jedhan.
48 Yommusuma isaan keessaa namichi tokko fiigee dhaqee ispoonjii
daadhii wayinii dhangaggaa’aadhaan guutee, uleetti kaa’e; akka inni
dhuguufis Yesuusiif kenne.
49 Warri kaan garuu, “Mee isa dhiisaa. Akka Eeliyaas dhufee isa
oolchu arginaatii” jedhan.
50 Yesuus ammas sagalee guddaadhaan iyyee hafuura isaa kenne.
51 Yeruma sana golgaan mana qulqullummaa olii hamma gadiitti
iddoo lamatti tarsa’e. Lafti ni sochoote; kattaawwanis ni babbaqaqan.
52 Awwaalonnis banamanii dhagnawwan qulqullootaa kanneen
du’anii turan hedduun du’aa kaafaman.
53 Isaanis du’aa ka’uu Yesuus booddee awwaala keessaa ba’anii
magaalattii qulqulluu seenan. Namoota hedduuttis mul’atan.
54 Ajajaan dhibbaa sunii fi warri isa wajjin Yesuusin eegaa turan
yommuu sochii lafaatii fi waan achitti ta’e hunda arganitti akka malee
sodaatanii, “Dhugumaanuu inni Ilma Waaqaa ture!” jedhan.
55 Dubartoonni Yesuusin tajaajiluuf jedhanii Galiilaadhaa isa duukaa
bu’an baay’eenis fagoo dhaabatanii ilaalaa turan.
56 Isaan keessaas Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam haadha
Yaaqoobii fi Yoosef, akkasumas haadha ilmaan Zabdewoos turan.

Yesuus Awwaalamuu Isaa
27:57-61 kwf – Mar 15:42-47; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42

57 Yommuu galgalaa’ettis namichi sooressi Yoosef jedhamu tokko
Armaatiyaa dhufe; inni mataan isaas barataa Yesuus ture.
58 Innis gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate; Phiilaaxoosis
akka reeffi sun isaaf kennamu ajaje.
59 Yoosefis reeffa sana fudhatee huccuu quncee talbaa irraa hojje-
tame qulqulluudhaan kafane;
60 innis awwaala ofii isaa kan garaa kattaa keessatti qotate haaraa
tokko keessa kaa’e. Dhagaa guddaa tokkos balbala awwaala sanaatti
gangalchee biraa deeme.
61 Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam isheen kaan fuullee
awwaala sanaa tataa’aa turan.

Eegduu Awwaalaa

62 Guyyaa itti aanutti jechuunis guyyaa qophii booddee luboonni
hangafoonnii fi Fariisonni fuula Phiilaaxoos duratti walitti qabaman.
63 Isaanis akkana jedhan; “Gooftaa! Akka namichi gowwoomsaan
sun utuu lubbuudhaan jiruu, **‘Ani guyyaa sadii booddee du’aa nan**
ka’a’ jedhe nu ni yaadanna.
64 Kanaafuu akka awwaalli sun hamma guyyaa sadaffaatti eegamu
ajaji. Yoo kun ta’uu baate barattoonni isaa dhaqanii reeffa isaa

† **27:46** Waraabbileen tokko tokko *Eelii, Eelii* jedhu. ‡ **27:46** Far 22:1

hatanii, ‘Inni warra du’an keessaa ka’eera’ jedhanii namatti odeessu. Gowwoomsaan dhumaa kun immoo isa duraa caalaa ni hammaata.”
65 Phiilaaxoosis deebisee, “Waardiyyaa fudhadhaa dhaqaatii akkuma beektanitti awwaalicha eegsifadhaa” jedheen.
66 Kanaaf isaan dhaqanii dhagicha irratti mallattoo godhan; waardiyyaas ramadanii awwaala sana eegsisan.

28

Du’aa Ka’uu Yesuus
28:1-8 kwf – Mar 16:1-8; Luq 24:1-10

1 Sanbata booddee, guyyaa jalqaba torban sanaa Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam isheen kaan barii barraaqaan awwaala ilaaluu dhaqan.
2 Kunoo, sababii ergamaan Gooftaa samii irraa gad bu’ee gara awwaalaa dhaqee balbala awwaalaa irraa dhagaa sana garagalchee irra taa’eef, sochiin lafaa guddaan ta’e.
3 Bifti isaa ifaa akka bakakkaa, uffanni isaa immoo adii akka cabbii ture.
4 Waardiyyoonni sunis sababii isa sodaataniif hollatanii akkuma nama du’ee ta’an.
5 Ergamaan sunis dubartoota sanaan akkana jedhe; “Hin sodaatinaa! Akka isin Yesuus isa fannifamee ture sana barbaaddan anuu beeka.
6 Inni as hin jiru; akkuma jedhe sana du’aa ka’eeraatii. Kottaatii iddoo inni ciisaa ture ilaalaa.
7 Egaa dafaa dhaqaatii akkana jedhaa barattoota isaatti himaa; ‘Inni warra du’an keessaa ka’eera; kunoo, inni isin dursee Galiilaa ni dhaqa. Achittis isa ni argitu.’ Kunoo ani isinitti himeera.”
8 Dubartoonni sunis sodaatanii, ta’us gammachuu guddaan guutamanii ariitiidhaan awwaala sana biraa deeman; barattoota isaatti himuufis fiigan.
9 Yeruma sana kunoo Yesuus isaanitti dhufee, nagaa isaan gaafate. Isaanis isatti dhi’aatanii miilla isaa qabatanii sagadaniif.
10 Yesuusis, **“Hin sodaatinaa! Dhaqaatii akka isaan gara Galiilaa deemaniif obboloota kootti himaa; isaanis achitti na argu”** jedheen.

Gabaasa Waardiyyootaa

11 Utuu dubartoonni sun karaa jiranuu waardiyyoota sana keessaa tokko tokko magaalaa seenanii waan ta’e hunda luboota hangafootatti himan.
12 Luboonni hangafoonnis erga maanguddoota wajjin walitti qabamanii mari’atanii booddee loltootaaf maallaqa hedduu kennan.
13 Akkanas jedhaniin; “ ‘Utuu nu rafnuu barattoonni isaa halkaniin dhufanii isa hatan’ jedhaatii namootatti himaa.
14 Yoo wanni kun gurra bulchaa seene nu isa amansiifnee rakkina jalaa isin baafnaa.”
15 Loltoonnis maallaqa sana fudhatanii akkuma ajajaman godhan. Oduun kunis hamma har’aatti Yihuudoota biratti odeeffamaa jira.

Ergama Guddicha

16 Barattoonni kudha tokkoon sun gara biyya Galiilaa, gara tulluu Yesuus dhaqaa isaaniin jedhee ture sanaa dhaqan.

17 Isaanis yommuu isa arganitti ni sagadaniif; isaan keessaa tokko
tokko garuu ni maman.
18 Yesuus immoo isaanitti dhi'aatee akkana jedhe; **"Taayitaan
hundinuu samii fi lafa irratti naa kennameera.**
19 **Kanaaf dhaqaatii saba hundumaa maqaa Abbaatti, maqaa
Ilmaatti, maqaa Hafuura Qulqulluuttis cuuphaatii barattoota
taasisaa;**
20 **akka waan ani isin ajaje hunda eeganiifis isaan barsiisaa.
Kunoo, ani hamma dhuma addunyaatti guyyaa hunda isin
wajjinan jira."**

Wangeela
Maarqos

Yohannis Cuuphaan Karaa Qopheessuu Isaa
1:2-8 kwf – Mat 3:1-11; Luq 3:2-16

1 Jalqaba wangeela Yesuus Kiristoos Ilma Waaqaa.
2 Kitaaba Isaayyaas raajichaa keessatti akkana jedhamee barreeffameera:
"Kunoo, ani ergamaa koo isa karaa kee qopheessu,*
si dura nan erga;"
3 "Sagalee nama, 'Gooftaaf karaa qopheessaa;
daandii qajeelaas isaaf hojjedhaa' jedhee
gammoojjii keessaa iyyu tokkoo."†
4 Kanaafuu Yohannis gammoojjii keessatti nama cuuphaa, dhiifama cubbuutiif immoo cuuphaa qalbii jijjiirrannaa lallabaa dhufe.
5 Biyyi Yihuudaa guutuunii fi namoonni Yerusaalem hundinuus gara isaa dhaqanii cubbuu isaanii himachaa, Laga Yordaanos keessatti isaan cuuphamaa turan.
6 Yohannis uffata rifeensa gaalaa irraa hojjetame uffatee, mudhii isaas sabbata teephaatiin hidhata ture; inni hawwaannisaa fi damma bosonaa nyaata ture.
7 Innis akkana jedhee lallabaa ture; "Kan na caalaa jabaa ta'e, hidhaa kophee isaa illee gad jedhee hiikuun kan naaf hin malle tokko na duubaan ni dhufa.
8 Ani bishaaniinan isin cuupha; inni garuu Hafuura Qulqulluudhaan isin cuupha."

Cuuphamuu fi Qoramuu Yesuus
1:9-11 kwf – Mat 3:13-17; Luq 3:21,22
1:12,13 kwf – Mat 4:1-11; Luq 4:1-13

9 Yeroo sana Yesuus Naazreeti ishee Galiilaatii dhufee Laga Yordaanos keessatti Yohannisiin cuuphame.
10 Yesuus utuma bishaan keessaa ol ba'aa jiruu, samiin banamee utuu Hafuurri akkuma gugeetti isa irratti gad bu'uu arge.
11 Sagaleen, "Ati Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani baay'ee sitti nan gammada" jedhu tokkos samii irraa dhufe.
12 Yeruma sana Hafuurri gammoojjiitti isa baase;
13 inni guyyaa afurtama Seexanaan qoramaa gammoojjii keessa ture. Inni bineensota wajjin ture; ergamoonnis isa tajaajilan.

Barattoonni Jalqabaa Waamamuu Isaanii
1:16-20 kwf – Mat 4:18-22; Luq 5:2-11; Yoh 1:35-42

14 Erga Yohannis mana hidhaatti galfamee booddee, Yesuus wangeela Waaqaa lallabaa Galiilaa seene.
15 Innis, **"Barri sun ga'eera; mootummaan Waaqaas dhi'aateera; qalbii jijjiirradhaatii wangeelatti amanaa!"** jedhe.

---

* **1:2** Mil 3:1 † **1:3** Isa 40:3

16 Yesuus utuu qarqara Galaana Galiilaa irra deemaa jiruu Simoonii
fi obboleessa isaa Indiriiyaas utuu isaan kiyyoo galaanatti darbachaa
jiranuu arge; isaan qurxummii qabdoota turaniitii.
17 Yesuusis, **“Kottaa, na duukaa bu’aa; anis akka isin qabduu**
namootaa taataniif isin nan erga” jedheen.
18 Isaanis yommusuma kiyyoo isaanii dhiisanii isa duukaa bu’an.
19 Innis yommuu xinnoo achi hiiqetti Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi
obboleessa isaa Yohannis utuu isaan bidiruu keessatti kiyyoowwan
isaanii qopheeffatanuu arge.
20 Innis yommusuma isaan waame; isaanis abbaa isaanii Zabde-
woosin hojjettoota qacaraman wajjin bidiruu sana keessatti dhiisanii
isa duukaa bu’an.

Yesuus Hafuura Xuraa’aa Baasuu Isaa
1:21-28 kwf – Luq 4:31-37

21 Isaan gara Qifirnaahom dhaqan; innis yommusuma Sanbataan
mana sagadaa seenee barsiise.
22 Inni akka barsiistota seeraatti utuu hin ta’in akka nama taayitaa
qabu tokkootti waan barsiisaa tureef namoonni barsiisa isaa ni
dinqisiifatan.
23 Yeruma sana namichi mana sagadaa isaanii keessaa kan hafuura
xuraa’aan qabame tokko iyyee
24 akkana jedhe; “Yaa Yesuus nama Naazreeti, ati maal nurraa
qabda? Nu balleessuu dhufte moo? Ati eenyu akka taate ani nan
beeka, yaa Qulqullicha Waaqaa!”
25 Yesuus immoo, **“Cal’isii isa keessaa ba’i!”** jedhee ifate.
26 Hafuurri xuraa’aan sunis namicha dhidhiitachiisee, sagalee gud-
daadhaan iyyee keessaa ba’e.
27 Namoonni hundinuu baay’ee dinqifatanii, “Kun maalii? Inni
taayitaadhaan barsiisa haaraa barsiisa! Hafuurota xuraa’oo illee ni
ajaja; isaanis ni ajajamuuf” waliin jedhan.
28 Oduun waa’ee isaas dafee biyya Galiilaa guutuu keessa faffaca’e.

Yesuus Nama Hedduu Fayyisuu Isaa
1:29-31 kwf – Mat 8:14,15; Luq 4:38,39
1:32-34 kwf – Mat 8:16,17; Luq 4:40,41

29 Isaanis akkuma mana sagadaatii ba’aniin Yaaqoobii fi Yohannis
wajjin mana Simoonii fi Indiriiyaas dhaqan.
30 Haati niitii Simoonis dhukkuba dhagna gubaadhaan qabamtee
ciifti turte; isaanis yommusuma waa’ee ishee Yesuusitti himan.
31 Innis dhaqee harka qabee ishee kaase. Dhagna gubaan sunis ishee
dhiise; isheenis isaan tajaajiluu jalqabde.
32 Namoonnis galgala sana erga biiftuun lixxee booddee, dhukkub-
sattootaa fi warra hafuurota hamoon qabaman hunda Yesuusitti fidan.
33 Magaalaan sun guutuunis balbala duratti walitti qabame.
34 Yesuusis namoota dhibee garaa garaa qaban hedduu fayyise;
hafuurota hamoo baay’ees ni baase; garuu inni sababii hafuuronni
hamoon sun eenyummaa isaa beekaniif akka isaan dubbatan hin
eeyyamneef.

Yesuus Iddoo Namni Hin Jirretti Kadhachuu Isaa
1:35-38 kwf – Luq 4:42,43

35 Yesuus ganama barii dimimmisaan ka'ee manaa ba'ee iddoo
namni hin jirre tokko dhaqee achitti kadhate.
36 Simoonii fi warri isa wajjin turan isa barbaaduu deeman;
37 isaanis yommuu isa argatanitti, "Namni hundinuu si barbaadaa
jira!" jedhaniin.
38 Yesuus immoo deebisee, **"Akka ani achittis lallabuuf kottaa
gara magaalaawwan dhi'oo jiran kaanii dhaqnaa. Sababiin ani
dhufeefis kanuma"** jedhe.
39 Kanaafuu inni manneen sagadaa isaanii keessatti lallabaa, hafu-
urota hamoos baasaa, Galiilaa guutuu keessa deeme.

Namicha Lamxaa'aa Tokko
1:40-44 kwf – Mat 8:2-4; Luq 5:12-14

40 Namichi lamxaa'aan tokko gara isaa dhufee jilbeenfatee, "Yoo
fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa" jedhee isa kadhate.
41 Yesuusis garaa laafeefii, harka isaa hiixatee namicha qaqqabee,
"Fedhii koo ti; qulqullaa'i!" jedheen.
42 Yeruma sana lamxiin sun namicha irraa bade; namichis ni
qulqullaa'e.
43 Yesuusis of eeggannoo jabaa kenneefii yommusuma gad isa dhiise.
44 Akkanas jedheen; **"Ati waan kana nama tokkotti illee akka
hin himne beekkadhu; garuu dhaqiitii akka isaaniif ragaa ta'uuf
lubatti of argisiisi; qulqullaa'uu keetiifis aarsaawwan Museen
ajaje sana dhi'eessi."**
45 Namichi garuu achii ba'ee baay'isee odeessuu jalqabe. Kanaafis
Yesuus ergasii magaalaan ala, lafa namni hin jirre ture malee ifaan
ifatti magaalattii seenuu hin dandeenye. Namoonni garuu iddoo
hundatti isa bira dhufaa turan.

2

Yesuus Nama Dhagni Irratti Du'e Tokko Fayyisuu Isaa
2:3-12 kwf – Mat 9:2-8; Luq 5:18-26

1 Yesuus guyyaa muraasa booddee Qifirnaahomitti deebi'e; namoon-
nis akka inni mana jiru dhaga'an.
2 Namoonni akka malee baay'atan walitti qabamnaan iddoon
dhabamee balballi durris dhiphate; innis dubbicha isaanitti lallabaa
ture.
3 Jarri tokko nama dhagni irratti du'e kan namoota afuriin baatame
tokko gara isaa fidan.
4 Isaanis sababii baay'ina namaatiif namicha sana Yesuusitti
dhi'eessuu dadhabanii qixa Yesuus tureen bantii manaa saaqanii siree
namichi dhagni irratti du'e irra ciise sana gad buusan.
5 Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti namicha dhagni irratti
du'e sanaan, **"Gurbaa, cubbuun kee siif dhiifameera"** jedhe.
6 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko achi tataa'anii garaa isaanii
keessatti,
7 "Namichi kun maaliif akkana dubbata? Inni Waaqa arrabsa!
Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf dhiisuu danda'a?"
jedhanii yaadan.

8 Yesuusis yeruma sana akka wanni isaan garaa isaanii keessatti
yaadaa turan kana ta'e hafuuraan beekee akkana jedheen; **"Isin
maaliif waan kana yaaddu?**
9 **Namicha dhagni irratti du'e kanaan, 'Cubbuun kee siif
dhiifameera' jechuu moo 'Ka'ii siree kee fudhadhuu deemi'
jechuutu salphaa dha?**
10 **Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf
lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan barbaada."** Kanaafuu
inni namicha sanaan,
11 **"Ani sitti nan hima; ka'i; siree kee fudhadhuutii mana keetti
gali"** jedhe.
12 Innis ka'ee, yommusuma siree isaa fudhatee utuma isaan hund-
inuu arganuu ba'e deeme. Kunis hunda isaanii dinqisiise; isaanis, "Nu
takkumaa waan akkanaa arginee hin beeknu!" jedhanii Waaqa jajan.

Waamamuu Lewwii
2:14-17 kwf – Mat 9:9-13; Luq 5:27-32

13 Yesuus amma illee gara qarqara galaanichaatti gad ba'e.
Namoonni baay'eenis isa biratti walitti qabaman; innis isaan barsiisuu
jalqabe.
14 Innis utuu achiin darbaa jiruu, Lewwii ilma Alfewoos utuu inni
iddoo itti qaraxa walitti qaban taa'uu argee, **"Na duukaa bu'i"**
jedheen. Lewwiinis ka'ee isa duukaa bu'e.
15 Yeroo Yesuus mana Lewwiitti irbaata nyaachaa turetti, qaraxxoon-
nii fi cubbamoonni baay'een isaa fi barattoota isaa wajjin nyaachaa
turan; namoonni isa duukaa bu'an baay'ee turaniitii.
16 Barsiistonni seeraa warri Fariisota turan yommuu isaa cub-
bamootaa fi qaraxxoota wajjin nyaatu arganitti, "Inni maaliif
qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaata?" jedhanii barattoota isaa
gaafatan.
17 Yesuus immoo waan kana dhageenyaan, **"Ogeessi fayyaa tokko
warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin bar-
baachisu. Ani cubbamoota waamuufin dhufe malee qajeeltota
waamuuf hin dhufne"** jedheen.

Yesuus Waa'ee Soomaa Gaafatame
2:18-22 kwf – Mat 9:14-17; Luq 5:33-38

18 Barattoonni Yohannisii fi Fariisonni ni soomu turan. Namoonni
tokko tokko dhufanii, "Barattoonni Yohannisii fi barattoonni Fariisotaa
ni soomu; barattoonni kee garuu maaliif hin soomne?" jedhanii
Yesuusin gaafatan.
19 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **"Keessummoonni misir-
richaa akkamiin utuu inni isaan wajjin jiruu soomuu danda'u?
Isaan hamma isa of biraa qabanitti soomuu hin danda'an.**
20 **Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa;
isaanis gaafas ni soomu.**
21 **"Namni uffata moofaa irratti erbee haaraa erbu tokko iyyuu
hin jiru. Yoo kun godhame, erbeen haaraan sun uffata sana irraa
tarsaasa; tarsa'aan sunis isa duraa ni caala.**
22 **Namni daadhii wayinii haaraa qalqalloo moofaatti naqu
tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo daadhiin sun qalqalloo
sana dhoosa; daadhichii fi qalqallichi horoomaa ba'u. Qooda**

kanaa daadhiin wayinii haaraan qalqalloo haaraatti naqamuu qaba.”

Yesuus Gooftaa Sanbataa Ta’uu Isaa
2:23-28 kwf – Mat 12:1-8; Luq 6:1-5
3:1-6 kwf – Mat 12:9-14; Luq 6:6-11

23 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii keessa darbaa ture; barattoonni isaas utuu isa wajjin deemaa jiranuu asheetii midhaanii cirachuu jalqaban.
24 Fariisonnis, “Ilaa, isaan maaliif waan Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne hojjetu?” jedhaniin.
25 Innis akkana jedhee deebise; **“Isin waan Daawit yeroo innii fi miiltonni isaa beela’anii fi rakkatanitti godhe sana takkumaa hin dubbifnee?**
26 **Bara Abiyaataar luba ol aanaa ture keessa, inni mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffame kan akka luboonni qofti nyaataniif eeyyamame sana nyaate. Warra isa wajjin jiraniifis ni kenne.”**
27 Yesuusis akkana jedheen; **“Sanbatatu namaaf uumame malee namni Sanbataaf hin uumamne.**
28 **Kanaafuu Ilmi Namaa Sanbataaf illee Gooftaa dha.”**

3

Yesuus Guyyaa Sanbataatiin Fayyisuu Isaa

1 Ammas Yesuus mana sagadaa seene; namichi harki irratti goge tokkos achi ture.
2 Isaan keessaas namoonni tokko tokko Yesuusin himachuuf jedhanii sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka inni Sanbataan namicha fayyisu ilaaluuf isa gaadan.
3 Yesuusis namicha harki irratti goge sanaan, **“Ka’ii fuula nama hundaa dura dhaabadhu”** jedhe.
4 Yesuusis, **“Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii hojjechuu moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu moo ajjeesuu?”** jedhee isaan gaafate. Isaan garuu ni cal’isan.
5 Innis mata jabina isaaniitti akka malee gaddee, aariidhaan garagalee isaan ilaale; namicha sanaanis, **“Harka kee diriirfadhu!”** jedhe. Namichis harka diriirfate; harki isaas guutumaan guutuutti fayye.
6 Fariisonnis gad ba’anii akka ittiin Yesuusin ajjeesuu danda’an garee Heroodis wajjin mari’achuu jalqaban.

Namoonni Yesuus Duukaa Bu’an
3:7-12 kwf – Mat 12:15,16; Luq 6:17-19

7 Yesuus barattoota isaa wajjin achii ka’ee gara galaanichaatti qajeele; tuunni namoota baay’ees Galiilaadhaa isa duukaa bu’e.
8 Namoonni baay’eenis yommuu waan inni hojjechaa ture hunda dhaga’anitti Yihuudaadhaa, Yerusaalemii, Edoomiyaasii, biyya Yordaanos gamaatii, naannoo Xiiroosiitii fi Siidoonaatii gara isaa dhufan.
9 Innis akka baay’ina namaatiin hin dhiibamneef akka isaan bidiruu xinnoo tokko isaaf qopheessan barattoota isaatti hime.
10 Sababii inni nama baay’ee fayyisee tureef, warri dhukkubsatan hundinuu isa tuquuf jedhanii irratti wal cabsaa turan.

11 Hafuuronni xuraa'oonis yeroo isa argan fuula isaa duratti kufanii,
"Ati Ilma Waaqaa ti!" jedhanii iyyu turan.
12 Inni garuu akka isaan akka inni beekamu hin goone jabeessee
isaan ajaje.

Filatamuu Ergamoota Kudha Lamaanii
3:16-19 kwf – Mat 10:2-4; Luq 6:14-16; Hoj 1:13

13 Yesuusis tulluutti ol ba'ee warra ofii isaatii barbaade ofitti waame;
isaanis gara isaa dhufan.
14 Innis akka isaan isa wajjin jiraatanii fi akka lallabaaf isaan erguuf
namoota kudha lama muudee barattoota jedhee moggaase;
15 akka isaan hafuurota hamoo baasaniifis taayitaa kenneef.

16 Warri kudha lamaan inni muudes isaan kana:

Simoon isa inni "Phexros" jedhee moggaase,
17 Yaaqoob ilma Zabdewoosii fi obboleessa isaa Yohannis warra
inni "Bo'anergees" jedhee moggaase; Bo'anergees jechuun ilmaan
"Kakawwee" jechuu dha;
18 Indiriiyaas,
Fiiliphoos,
Bartaloomewoos,
Maatewos,
Toomaas,
Yaaqoob ilma Alfewoos,
Taadewoos,
Simoon Hinaafticha,
19 Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

Yesuusii fi Bi'eelzebuul
3:23-27 kwf – Mat 12:25-29; Luq 11:17-22

20 Yesuusis mana tokko seene; sababii namoonni akka malee
baay'atan ammas walitti qabamaniif innii fi barattoonni isaa waa
nyaachuu illee hin dandeenye.
21 Firoonni isaas yommuu waan kana dhaga'anitti isa qabuu dhaqan;
namoonni, "Inni qalbii dabarseera" jechaa turaniitii.
22 Barsiistonni seeraa warri Yerusaalemii gad bu'an, "Inni
Bi'eelzebuuliin qabameera! Hangafa hafuurota hamootiin hafuurota
hamoo baasaa jira" jedhan.
23 Yesuus immoo ofitti isaan waamee akkana jedhee fakkeenyaan
isaanitti dubbate: **"Seexanni akkamitti Seexana baasuu danda'a?**
24 **Mootummaan tokko yoo gargar of qoode, mootummaan sun
dhaabachuu hin danda'u.**
25 **Manni tokko yoo gargar of qoode, manni sun dhaabachuu
hin danda'u.**
26 **Seexannis yoo gargar of qoode, inni dhaabachuu hin
danda'u; dhumni isaa ga'eeraatii.**
27 **Dhugumaan namni kam iyyuu utuu duraan dursee nama
jabaa tokko hin hidhin, mana nama jabaa sanaa seenee qabeenya
isaa saamuu hin danda'u. Ergasii inni mana namicha jabaa
sanaa saamuu danda'a.**
28 **Ani dhuguma isinittin hima; cubbuun isaanii hundii fi arrab-
soon isaan dubbatan hundi namootaaf dhiifamuu ni danda'a;**

29 **namni Hafuura Qulqulluu arrabsu kam iyyuu garuu gonku-**
maa dhiifama hin argatu; inni itti gaafatamaa cubbuu bara
baraa ti.”
30 Yesuusis sababii isaan, “Inni hafuura xuraa’aa qaba” jechaa
turaniif waan kana dubbate.

Haadha Yesuusii fi Obboloota Isaa
3:31-35 kwf – Mat 12:46-50; Luq 8:19-21

31 Haatii fi obboloonni isaa dhufanii, ala dhaabatanii nama itti
erganii isa waamsisan.
32 Namoonni baay’eenis isatti naanna’anii taa’aa turan; isaanis,
“Haati keetii fi obboloonni kee ala dhadhaabatanii si iyyaafachaa jiru”
jedhanii isatti himan.
33 Inni immoo, **“Haati kootii fi obboloonni koo eenyu?”** jedhee
gaafate.
34 Innis warra naannoo isaa marsanii tataa’an ilaalee akkana jedhe;
“Haati kootii fi obboloonni koo kunoo ti!
35 **Namni fedhii Waaqaa raawwatu kam iyyuu obboleessa koo**
ti; obboleettii koo ti; haadha kootis.”

4

Fakkeenya Nama Sanyii Facaasuu
4:1-12 kwf – Mat 13:1-15; Luq 8:4-10
4:13-20 kwf – Mat 13:18-23; Luq 8:11-15

1 Yesuus ammas qarqara galaanichaatti barsiisuu jalqabe. Tu-
unni naannoo isaatti walitti qabame akka malee guddaa ture; utuu
namoonni hundi qarqara galaanichaa irra afaan bishaanii jiranuu,
inni bidiruu yaabbatee galaanicha irra achi hiiqee taa’e.
2 Fakkeenyaanis waan baay’ee isaan barsiise; barsiisa isaa keessattis
akkana jedhe:
3 **“Mee dhaga’aa! Kunoo, namichi sanyii facaasu tokko sanyii**
facaafachuu ba’e.
4 **Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu’e;**
simbirroonnis dhufanii nyaatanii fixan.
5 **Kaan immoo lafa kattaa, iddoo biyyoo baay’ee hin qabne**
irra bu’e. Sanyiin sunis sababii biyyoon sun gad fageenya hin
qabaatiniif dafee biqile.
6 **Yommuu aduun baatetti garuu biqiltuun sun ni coollage;**
waan hidda hin qabaatiniifis ni goge.
7 **Sanyiin biraas qoraattii keessa bu’e; qoraattiin sunis gudda-**
tee biqiltuu sana hudhe; biqiltuun sunis ija hin naqanne.
8 **Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu’e. Ni biqile; ni**
guddate; ijas ni naqate. Inni tokko soddoma, kaan jaatama, kaan
immoo dhibba naqate.”
9 Yesuusis, **“Namni gurra dhaga’u qabu kam iyyuu haa dhaga’u”**
jedhe.
10 Yeroo inni kophaa turettis warri Kudha Lamaanii fi namoonni
naannoo isaa turan biraa waa’ee fakkeenya sanaa isa gaafatan.
11 Innis akkana jedheen; **“Icciitiin mootummaa Waaqaa isiniif**
kennameera. Warra ala jiranitti garuu wanni hundinuu fak-
keenyaan himama;

12 **kunis,**
“ ‘Isaan akka hin deebinee fi akka dhiifama hin arganneef,
arguu inuma argu, garuu hin qalbeeffatan;
dhaga’uus inuma dhaga’u, garuu hin hubatan.’*”
13 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Isin fakkeenya kana hin hubattanii? Yoos isin akkamitti fakkeenya hunda hubattu ree?**
14 **Namichi sanyii facaasu sun dubbicha facaasa.**
15 **Namoonni tokko tokko sanyii karaa irraa, lafa dubbichi itti facaafame sana fakkaatu. Akkuma isaan dubbicha dhaga’aniin Seexanni dhufee dubbicha isaan keessatti facaafame sana fudhata.**
16 **Warri kaan akkuma sanyii lafa kattaa irratti facaafamee ti; isaan yommuu dubbicha dhaga’anitti yommusuma gammachuun fudhatu.**
17 **Garuu isaan waan hidda hin qabneef yeroo gabaabaa qofa turu. Yeroo rakkinni yookaan ari’atamni sababii dubbichaatiif dhufutti isaan dafanii gufatu.**
18 **Ammas warri kaan sanyii qoraattii keessatti facaafame fakkaatu; isaanis warra dubbicha dhaga’anii dha;**
19 **garuu yaaddoon addunyaa kanaa, gowwoomsaan qabeenyaatii fi hawwiin waan garaa garaa isaan seenee dubbicha hudhee ija naqachuu dhowwa.**
20 **Warri kaanis sanyii biyyoo gaarii irratti facaafame fakkaatu; isaanis dubbicha ni dhaga’u; ni fudhatu; ijas ni naqatu; inni tokko soddoma, kaan jaatama, kaan immoo dhibba naqata.”**

Ibsaa Gombisaa Jalaa

21 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Isin ibsaa gombisaa jala yookaan siree jala kaa’uuf fidduu? Qooda kanaa baattuu isaa irra keessu mitii?**
22 **Wanni dhokfame kam iyyuu mul’ifamuuf jiraatii; wanni haguugame kam iyyuus ifatti baafamuuf jiraatii.**
23 **Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga’u qabaate haa dhaga’u.”**
24 Innis itti fufee akkana jedheen; **“Waan dhageessan qalbeeffadhaa. Safartuu ittiin safartaniinis, hammas caalaa iyyuu isiniif safarama.**
25 **Kan qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama.”**

Fakkeenya Sanyii Guddatuu

26 Ammas akkana jedhe; **“Mootummaan Waaqaa nama lafa isaa irratti sanyii facaasu tokko fakkaata.**
27 **Akkamitti akka ta’e namichi beekuu baatu illee, inni rafus yookaan dammaqus, sanyiin sun halkanii guyyaa ni biqila; ni guddatas.**
28 **Lafti ofuma isheetiin midhaan baafti; jalqabatti biqila, itti aansee hudhaa midhaanii, ergasii immoo midhaan guutuu baafti.**
29 **Namichis akkuma midhaanichi bilchaateen haamuu jalqaba; yeroon haamaa ga’eeraatii.”**

---

* **4:12** Isa 6:9,10

Fakkeenya Sanyii Sanaaficaa
4:30-32 kwf – Mat 13:31,32; Luq 13:18,19

30 Ammas inni akkana jedhe; **“Mootummaan Waaqaa maal fakkaata jechuu dandeenya? Yookaan fakkeenya maaliitiin isa ibsina?**
31 **Inni sanyii sanaaficaa kan sanyiiwwan lafa irra jiran hunda irra xinnaa ta’e fakkaata.**
32 **Erga facaafamee booddee garuu guddatee biqiltuu hunda caala; dameewwan gurguddaa simbirroonnis gaaddisa isaa jala jiraachuu danda’anis qabaata.”**
33 Yesuusis fakkeenyawwan akkanaa baay’eedhaan hamma isaan dhaga’uu danda’an dubbicha isaanitti dubbate.
34 Innis fakkeenyaan malee waan tokko illee isaanitti hin dubbanne. Yeroo kophaa turanitti garuu waan hunda barattoota isaatiif ni ibse.

Yesuus Bubbee Gab Gochuu Isaa
4:35-41 kwf – Mat 8:18,23-27; Luq 8:22-25

35 Inni gaafas, yeroo galgalaa’etti, **“Kottaa gama ceenaa”** isaaniin jedhe.
36 Isaanis tuuta namootaa sana achitti dhiisanii Yesuusin akkuma inni bidiruu keessa jirutti fuudhanii deeman. Bidiruuwwan biraas isa wajjin turan.
37 Bubbeen hamaan tokko ni ka’e; dambaliinis bidiruu sana dha’ee bidiruun sun bishaaniin guutamuu ga’e.
38 Yesuusis bidiruu sana keessa karaa duubaa boraatii tokko irra rafaa ture. Barattoonnis isa dammaqsanii, “Yaa barsiisaa, dhumuun keenya homaa si hin dhibuu?” jedhaniin.
39 Innis ka’ee bubbee sana ifate; dambalii sanaanis, **“Cal’isi! Gab jedhis!”** jedhe. Bubbeen sunis ni cal’ise; tasgabbiin guddaanis ni ta’e.
40 Innis barattoota isaatiin, **“Isin maaliif akkana sodaattu? Isin amma iyyuu amantii hin qabdanii?”** jedhe.
41 Isaanis akka malee sodaatanii, “Namichi bubbee fi dambaliin iyyuu ajajamaniif kun eenyu?” jedhanii wal gaafatan.

5

Yesuus Nama Hafuura Hamaan Qabame Tokko Fayyise
5:1-17 kwf – Mat 8:28-34; Luq 8:26-37
5:18-20 kwf – Luq 8:38,39

1 Isaanis galaanicha ce’anii biyya Gergeesenoon dhaqan.
2 Yommuu Yesuus bidiruu irraa bu’etti, yommusuma namichi hafuura xuraa’aadhaan qabame tokko iddoo awwaalaatii ba’ee isatti dhufe.
3 Namichi kun iddoo awwaalaa jiraata ture; namni tokko iyyuu foncaan illee lammata isa hidhuu hin dandeenye.
4 Inni yeroo baay’ee funyoo sibiilaatii fi foncaadhaan hidhama ture; garuu foncaa sana kukkutee funyoo sibiilaa sanas caccabsa tureetii. Namni gad isa qabuu danda’u tokko iyyuu hin turre.
5 Innis yeroo hundumaa, halkanii guyyaa iddoo awwaalaa keessattii fi gaarran gubbaatti iyyaa, dhagna isaas dhagaadhaan murmuraa ture.
6 Innis yommuu Yesuusin fagootti argetti itti fiigee, fuula isaa duratti jilbeenfate.

7 Sagalee ol fudhatee iyyees, “Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa
Olii, ati maal narraa barbaadda? Maqaa Waaqaatiin sin kadhadhaatii
maaloo na hin dhiphisin!” jedheen.
8 Yesuusis, **“Yaa hafuura xuraa’aa, namicha kana keessaa ba’i!”**
jedheenii tureetii.
9 Yesuusis, **“Maqaan kee eenyu?”** jedhee isa gaafate.
Innis, “Nu waan baay’ee taaneef, maqaan koo Leegewoon*” jedhee
deebise.
10 Akka inni biyya sana keessaa isaan hin ariineefis guddisee
Yesuusin kadhate.
11 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara bira dheedaa ture.
12 Hafuuronni hamoon sunis, “Gara hoomaa booyyee sanaatti nu
ergi; akka itti galluufis nuu eeyyami” jedhanii Yesuusin kadhatan.
13 Innis ni eeyyameef; hafuuronni xuraa’oon sun ba’anii booyyee
sanatti galan. Hoomaan gara booyyee kuma lamaa of keessaa qabu
sunis ededa hallayyaa irraa gad furguggifamee galaanatti nam’ee
liqimfame.
14 Warri booyyeewwan tiksan sunis baqatanii magaalaa fi
baadiyyaatti waan kana odeessan; namoonnis waan ta’e sana ilaaluu
yaa’an.
15 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti namicha Leegewoonii
hafuurota hamootiin qabamee ture sana wayyaa uffatee, qalbii isaattis
deebi’ee achi taa’ee argan; ni sodaatanis.
16 Warri waan kana arganii turanis waan namicha hafuurota
hamoon qabamee ture sanaaf ta’ee fi waa’ee hoomaa booyyees
namootatti odeessan.
17 Kana irratti jarri akka Yesuus biyya isaanii keessaa ba’uuf isa
kadhachuu jalqaban.
18 Utuu Yesuus bidiruu yaabbachaa jiruu namichi hafuura hamaan
qabamee ture sun isa wajjin deemuuf isa kadhate.
19 Yesuus garuu, **“Gara mana keetii, warra keetti galiitii waan
guddaa Gooftaan siif godhee fi akkamitti akka inni si maares
isaanitti odeessi!”** jedheen malee hin eeyyamneef.
20 Kanaafuu namichi sun dhaqee waan Yesuus isaaf godhe Magaalaa
Kurnan keessatti odeessuu jalqabe. Namoonni hundinuus ni dinqifa-
tan.

Durba Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte Tokko
5:22-43 kwf – Mat 9:18-26; Luq 8:41-56

21 Yommuu Yesuus bidiruudhaan ammas gara gama galaanaatti
ce’etti namoonni hedduun isa biratti walitti qabaman; innis qarqara
galaanaa ture.
22 Hooggantoota mana sagadaa keessaas namichi Yaa’iiros jedhamu
tokko dhufe; innis yommuu Yesuusin argetti, miilla isaa irratti kufee,
23 “Intalli koo xinnoon du’uu geesseerti. Akka isheen fayyitee
jiraattuuf, maaloo kottuutii harka kee ishee irra ka’i” jedhee jabeessee
isa kadhate.
24 Kanaafuu Yesuus isa wajjin dhaqe.
Namoonni baay’eenis isa duukaa bu’an; gara isaattis wal dhiibaa
turan.

---

* **5:9** Leegewooniin Roomaa tokkichi loltoota 6,000 qabata.

25 Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala'aa ture
tokkos achi turte.
26 Isheenis ogeeyyii fayyaa baay'ee biratti akka malee dhiphatte;
waan qabdu hundumas of harkaa fixxe; garuu ittuma hammaachaa
deeme malee itti hin wayyoofne.
27 Isheenis yommuu waa'ee Yesuus dhageessetti dugda isaa duubaan
namoota gidduudhaan dhuftee uffata isaa tuqxe.
28 Isheen, "Ani yoon uffatuma isaa illee tuqe nan fayya" jettee
yaaddee turteetii.
29 Dhiigni ishees yommusuma cite; isheenis akka dhiphina ishee
irraa fayyite dhagna ishee keessatti hubatte.
30 Yesuusis yommusuma akka humni isa keessaa ba'e hubate. Innis
namoota keessa garagalee, **"Eenyutu uffata koo tuqe?"** jedhee
gaafate.
31 Barattoonni isaas deebisanii, "Akka namoonni si dhiibaa jiran
utuma argituu, **'Eenyutu na tuqe?'** jettee gaafattaa?" jedhan.
32 Yesuus garuu namni waan kana godhe eenyuu akka ta'e arguuf
jedhee garagalee ilaale.
33 Dubartittiinis waan isheef godhame hubattee sodaadhaan hol-
lachaa dhuftee miilla isaa irratti kufte; dhugaa hundumas isatti himte.
34 Innis, **"Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseera. Nagaan
deemi; dhiphina kee irraas fayyi"** jedheen.
35 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namoonni tokko tokko mana
Yaa'iiroos bulchaa mana sagadaatii dhufanii, "Intalli kee duuteerti; ati
si'achi maaliif barsiisicha rakkifta?" jedhan.
36 Yesuus garuu waan isaan jedhan jalaa qabuu didee bulchaa mana
sagadaa sanaan, **"Amani malee hin sodaatin!"** jedhe.
37 Innis Phexros, Yaaqoobii fi Yohannis obboleessa Yaaqoob malee
akka namni tokko iyyuu isa faana deemu hin eeyyamne.
38 Yommuu mana hoogganaa mana sagadaa sanaa bira ga'anittis
Yesuus uummata wacu, namoota boo'anii fi wawwaatan arge.
39 Innis ol seenee, **"Wacnii fi boo'ichi kun hundi maali? Intalat-
tiin ni rafti malee hin duune"** jedheen.
40 Isaan garuu isatti kolfan.

Innis erga hunda isaanii gad baasee booddee, abbaa fi haadha
intalattii, barattoota isa wajjin turanis fudhatee iddoo intalattiin jirtu
seene.
41 Innis harka ishee qabee, ***"Xaaliitaa quumii!"*** jedheen; kunis,
"Yaa mucattii xinnoo, ani siin nan jedha, ka'i!" jechuu dha.
42 Mucattiinis yommusuma kaatee dhaabatte; asii fi achis deemuu
jalqabde. Umuriin ishee waggaa kudha lama ture. Isaanis
yommusuma akka malee dinqifatan.
43 Innis akka namni tokko iyyuu waan kana hin beekneef ajaja cimaa
kenne; akka isaan waan isheen nyaattu isheef kennan isaanitti hime.

6

Raajii Kabaja Dhabe
6:1-6 kwf – Mat 13:54-58

1 Yesuus achii ba'ee gara magaalaa itti dhalatee dhaqe; barattoonni
isaas isa wajjin dhaqan.

2 Innis guyyaan Sanbataa geenyaan mana sagadaatti barsiisuu
jalqabe; warri isa dhaga'an baay'eenis ni dinqisiifatan.
Isaanis akkana jedhanii gaafatan; "Namichi kun wantoota kanneen
eessaa argate? Ogummaan isaaf kenname kun maali? Hojiiwwan
dinqisiisoon harka isaatiin hojjetaman kanneen akkanaa maali?
3 Namichi kun sooftuu mukaa mitii? Inni ilma Maariyaam, ob-
boleessa Yaaqoob, kan Yoosaa, kan Yihuudaa fi kan Simoon mitii?
Obboleettonni isaa as nu bira jiru mitii?" Isaanis isatti gufatan.
4 Yesuus immoo, **"Raajiin magaalaa itti dhalatetii, firoota isaa
keessattii fi mana isaatti malee kabaja hin dhabu"** jedheen.
5 Innis dhukkubsattoota muraasa irra harka isaa kaa'ee fayyisuu
malee hojii dinqisiisaa tokko illee achitti hojjechuu hin dandeenye.
6 Innis amantii dhabuu isaaniitiif dinqifate.

Yesuus Jara Kudha Lamaan Erguu Isaa
6:7-11 kwf – Mat 10:1,9-14; Luq 9:1,3-5

Yesuusis namoota barsiisaa ganda tokko irraa gara ganda biraatti
naanna'aa ture.
7 Warra Kudha Lamaan ofitti waamee lama lamaan isaan erguu
jalqabe; hafuurota xuraa'oo irrattis taayitaa kenneef.
8 Akkana jedhees isaan ajaje: **"Adeemsa keessaniif ulee malee
waan tokko illee jechuunis buddeenaa fi korojoo hin qabatinaa;
sabbata keessanitti immoo maallaqa hin guduunfatinaa.**
9 **Kophee kaa'adhaa; garuu kittaa lama hin uffatinaa.**
10 **Yeroo mana tokko seentan kam iyyuu, hamma magaalaa
sanaa baatanitti manuma sana turaa.**
11 **Yoo iddoon kam iyyuu isin simachuu baate yookaan isin
dhaga'uu baate, iddoo sanaa ba'aatii akka ragaa isaanitti ta'uuf
awwaara miilla keessanii dhadha'adhaa."**
12 Isaanis achii ba'anii akka namoonni qalbii jijjiirrataniif lallaban.
13 Hafuurota hamoo baay'ee baasan; dhukkubsattoota baay'ees
zayitii dibanii fayyisan.

Ajjeefamuu Yohannis Cuuphaa
6:14-29 kwf – Mat 14:1-12
6:14-16 kwf – Luq 9:7-9

14 Heroodis mootichi waa'ee waan kanaa dhaga'e; maqaan Yesuus
sirriitti beekamee tureetii. Namoonni tokko tokko, "Yohannis cu-
uphaan warra du'an keessaa kaafameera; sababiin hojiin dinqii isaan
hojjetamuufis kanuma" jedhan.
15 Warri kaan, "Inni Eeliyaas" jedhan.
Kaan immoo, "Inni raajota durii keessaa akka isa tokkoo ti" jedhan.
16 Heroodis garuu yommuu waan kana dhaga'etti, "Yohannis isa ani
mataa isaa irraa kutetu warra du'an keessaa kaafame!" jedhe.
17 Heroodis mataan isaa akka Yohannis qabamee, hidhamee mana
hidhaatti galfamu ajajee tureetii. Innis sababii niitii obboleessa ofii
isaa Fiiliphoos, sababii Heroodiyaas ishee ofii fuudhee ture sanaatiif
jedhee waan kana godhe.
18 Yohannisis Heroodisiin, "Ati niitii obboleessa keetii fuudhuun kee
seera miti" jedhaanii tureetii.
19 Kanaafuu Heroodiyaas Yohannisitti haaloo qabattee isa ajjeesuu
barbaadde. Garuu isheen hin dandeenye;

20 Heroodis akka Yohannis nama qajeelaa fi nama qulqulluu ta’e
beekee, isa sodaatee, eegumsa isaaf gochaa tureetii. Heroodis
yommuu waan Yohannis dubbatu dhaga’etti akka malee rifate; ta’us
gammachuudhaan isa dhaggeeffachuu barbaade.
21 Dhuma irrattis yeroon mijaa’aan argame. Heroodis guyyaa
dhaloota isaatti qondaaltota gurguddootaaf, ajajjoota loltootaatii fi
namoota Galiilaa keessatti beekamaniif irbaata qopheesse.
22 Intalli Heroodiyaas yommuu ol seentee sirbitetti Heroodisii fi
keessummoota isaa warra irbaata affeeraman gammachiifte.
Mootichis intalattiidhaan, “Waanuma barbaadde na kadhadhu; ani
siif nan kenna!” jedhe.
23 Innis, “Hamma walakkaa mootummaa kootti illee waan ati na
kadhattu kam iyyuu siif nan kenna!” jedhee kakuudhaan waadaa
galeef.
24 Isheenis gad baatee haadha isheetiin, “Maal kadhadhu?” jette.
Haati immoo, “Mataa Yohannis Cuuphaa” jettee deebifteef.
25 Intalattiinis yommusuma ariitiidhaan gara mootichaatti ol seen-
tee, “Akka ati ammuma mataa Yohannis Cuuphaa gabatee irra keessee
naa kennitu nan barbaada” jetteen.
26 Mootichis akka malee gadde; garuu sababii kakuu isaatii fi sababii
warra isa wajjin maaddiitti dhi’aataniitiif jedhee ishee diduu hin
barbaanne.
27 Innis yommusuma loltuu tokko akka inni mataa Yohannis fiduuf
ajajee erge. Loltuun sunis dhaqee mana hidhaa keessatti mataa
Yohannis isa irraa kute;
28 mataa isaas gabatee irra kaa’ee fidee intalattiitti kenne. Isheenis
haadha isheetti kennite.
29 Barattoonni Yohannisis waan kana dhageenyaan dhufanii reeffa
isaa fuudhanii awwaala keessa kaa’an.

Yesuus Namoota Kuma Shan Sooruu Isaa
6:32-44 kwf – Mat 14:13-21; Luq 9:10-17; Yoh 6:5-13
6:32-44 kwi – Mar 8:2-9

30 Ergamoonnis Yesuus biratti walitti qabamanii waan hojjetanii
turanii fi waan barsiisanii turan hunda isatti himan.
31 Innis, **“Kophaa keessan gara iddoo namni hin jirre tokkoo
kottaatii takka boqodhaa”** jedheen; isaan sababii namoonni
baay’een dhufaa, deemaas turaniif carraa itti waa nyaatan illee hin
qaban tureetii.
32 Isaanis kophaa isaanii bidiruudhaan iddoo namni hin jirre tokko
dhaqan.
33 Namoonni deemuu isaanii argan baay’een garuu isaan beekan;
magaalaawwan hunda keessaa ba’anii miillaan fiiganii isaan dursanii
iddoo sana ga’an.
34 Yesuus yommuu bidiruu irraa bu’etti tuuta guddaa tokko arge;
innis sababii isaan akkuma hoolota tiksee hin qabnee turaniif garaa
laafeef. Kanaafuu inni waan baay’ee isaan barsiisuu jalqabe.
35 Yeroo kanatti galgalaa’ee ture; kanaafuu barattoonni isaa gara
isaa dhufanii akkana jedhaniin; “Iddoon kun gammoojjii dha; aduunis
dhiiteerti.
36 Akka isaan gara baadiyyaatii fi gandoota naannoo kana jiranii
dhaqanii waan nyaatan bitataniif namoota kanneen gad dhiisi.”

37 Inni garuu, **“Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii”** jedhee
deebise.
Isaanis, “Dhaqnee buddeena diinaarii dhibba lamaa binnee akka
nyaataniif isaaniif kenninuu ree?” jedhaniin.
38 Innis, **“Buddeena meeqa qabdu? Mee dhaqaa ilaalaa!”**
jedheen.
Isaanis yommuu arganitti, “Buddeena shanii fi qurxummii lama”
jedhan.
39 Yesuusis akka isaan namoota hundumaa garee gareedhaan marga
lalisaa irra teteessisan isaan ajaje.
40 Kanaafuu namoonni dhibba dhibbaa fi shantama shantamaan
garee gareedhaan tataa’an.
41 Innis buddeena shananii fi qurxummii lamaan sana fuudhee,
gara samii ol ilaalee galata galchee buddeena sana caccabse. Akka
isaan namootaaf dhi’eessaniifis barattoota isaatti kenne. Qurxummii
lamaanis hunduma isaaniitiif qoqqoode.
42 Isaan hundi nyaatanii quufan;
43 barattoonnis hurraa’aa buddeenaatii fi qurxummii gundoo kudha
lama guutuu walitti qaban.
44 Warri nyaatanis dhiira kuma shan turan.

Yesuus Galaana Irra Deemuu Isaa
6:45-51 kwf – Mat 14:22-32; Yoh 6:15-21
6:53-56 kwf – Mat 14:34-36

45 Yesuus yommusuma akka barattoonni isaa bidiruu yaabbatanii
hamma inni tuuta sana of irraa geggeessutti isa dura gara Beetisayi-
daatti darbaniif isaan dirqisiise.
46 Innis erga namoota of irraa geggeessee booddee kadhachuuf
gaaratti ol ba’e.
47 Yommuu galgalaa’ettis bidiruun sun galaana walakkaa ture;
Yesuus immoo kophaa isaa lafa irra ture.
48 Innis utuu barattoonni sababii bubbeen fuula isaanii duraan
itti dhufeef bishaan mooquudhaan dhiphatanuu arge. Innis halkan
keessaa kutaa afuraffaatti galaana irra deemaa gara isaanii dhufe.
Innis waan isaan bira darbu fakkaate;
49 isaan garuu yommuu galaana irra deemuu isaa arganitti ekeraa
se’anii iyyan;
50 isaan hundi isa arganii akka malee na’aniitii.
Inni immoo, **“Jabaadhaa! Anumaatii hin sodaatinaa”** jedhee
yommusuma isaanitti dubbate.
51 Innis isaan wajjin bidiruu yaabbate; bubbeen sunis gab jedhe.
Isaanis akka malee dinqisiifatan;
52 isaan waa’ee buddeennan sanaa hin hubanneetii; mata jabeeyyiis
turan.
53 Isaanis yommuu gama ce’anitti Geensereexitti bidiruu irraa bu’an;
bidiruu sanas achitti hidhan.
54 Akkuma isaan bidiruu irraa bu’aniinis namoonni Yesuusin
beekan.
55 Namoonni sunis biyya sana guutuu keessa asii fi achi fiiganii
iddoo Yesuus achi jira jechuu dhaga’an hundumatti dhukkubsattoota
sireedhaan baatanii fiduu jalqaban.

56 Iddoo inni dhaqe kam illee jechuunis gandoota, magaalaawwan
yookaan baadiyyaa hundatti warra dhukkubsatan fidanii lafa gabaa
kaa'an. Isaanis akka dhukkubsattoonni sun handaara wayyaa isaa
illee tuqaniif isa kadhatan; warri handaaruma wayyaa isaa tuqan
hundinuus ni fayyan.

7

Waan Qulqulluu fi Waan Xuraa'aa
7:1-23 kwf – Mat 15:1-20

1 Fariisotaa fi barsiistota seeraa keessaa warri Yerusaalemii dhufan
tokko tokko Yesuus biratti walitti qabamanii
2 barattoota isaa keessaa tokko tokko harka, "Hin qulqulleef-
faminiin" jechuunis utuu harka hin dhiqatin buddeena nyaachuu
isaanii argan.
3 Sababiin isaas Fariisonni, Yihuudoonni hundinuus duudhaa maan-
guddootaa eeguuf jedhanii utuu harka hin dhiqatin hin nyaataniitii.
4 Yommuu gabaadhaa galanittis utuu of hin qulqulleessin hin
nyaatan. Dudhaa biraa baay'ees kan akka xoofoo dhiquu, okkotee fi
huuroo dhiquu ni eegu.
5 Kanaafuu Fariisonnii fi barsiistonni seeraa, "Barattoonni kee qooda
harka 'Hin qulqulleeffaminiin' nyaatan maaliif akkuma duudhaa
maanguddootaatti hin jiraanne?" jedhanii Yesuusin gaafatan.
6 Innis akkana jedhee deebise; **"Yaa fakkeessitoota, Isaayyaas
yommuu waa'ee keessan raajii dubbatetti sirrii ture; kunis
akkuma akkana jedhamee barreeffamee dha:**
**" 'Uumanni kun hidhii isaatiin na kabaja;
garaan isaa garuu narraa fagoo jira.**
7 **Isaan akkanumaan na waaqeffatu;
barsiisni isaaniis sirnuma namaa ti.'***
8 **Isin ajaja Waaqaa dhiiftanii, duudhaa namootaa jabeessitanii
eegdu."**
9 Innis ittuma fufee akkana jedheen; **"Isin duudhaa ofii keessanii
eeguuf jettanii ajaja Waaqaa tuffachuuf mala gaarii qabdu!**
10 **Museen, 'Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni;†namni
abbaa isaa yookaan haadha isaa arrabsu kam iyyuu haa aj-
jeefamu'‡jedheeraatii.**
11 **Isin garuu yoo namni kam iyyuu akka wanni silaa abbaa
isaa yookaan haadha isaa gargaaruuf oolu Qurbaana jechuunis
Waaqaaf kennameera jedhee dubbate,**
12 **isin akka inni abbaa isaatiif yookaan haadha isaatiif waan
tokko illee godhu si'achi hin eeyyamtaniif.**
13 **Akkanaanis duudhaa keessan isa walitti dabarsitan sanaan
dubbii Waaqaa busheessitu. Waan akkanaa baay'ees ni hojjetu."**
14 Yesuus ammas namoota sana ofitti waamee akkana jedheen; **"Isin
hundi na dhaga'aa; kanas hubadhaa.**
15 **Waan nama keessaa ba'utu nama 'xureessa' malee wanni
alaa namatti seenee nama 'xureessuu' danda'u tokko iyyuu hin
jiru.** [

---

* **7:7** Isa 29:13 † **7:10** Bau 20:12; KeD 5:16 ‡ **7:10** Bau 21:17; Lew 20:9

16 **Namni kam iyyuu yoo gurra dhaga'u qabaate haa dhaga'u."**]§
17 Erga inni namoota biraa mana ol seenee booddee barattoonni isaa
waa'ee fakkeenya sanaa isa gaafatan.
18 Innis akkana jedhee gaafate; **"Isin hin hubattanii? Akka wanni
alaa namatti seenu tokko iyyuu nama 'xureessuu' hin dandeenye
hin qalbeeffattanii?**
19 **Wanni sun garaa isaa seenee ergasii dhagna isaa keessaa
gad ba'a malee yaada garaa*isaa hin seenuutii."** Yesuusis kana
jechuudhaan akka nyaanni hundinuu qulqulluu ta'e labse.
20 Innis itti fufee akkana jedhe: **"Wanni nama 'xureessu' waan
nama keessaa ba'uu dha.**
21 **Yaadni hamaan keessa namaatii, garaa namaa keessaa
ba'aatii; innis halalummaa, hanna, nama ajjeesuu, ejja,**
22 **doqnummaa, hammina, gowwoomsaa, jireenya gad dhiisii,
hinaaffaa, maqaa nama balleessuu, of tuulummaa fi gowwum-
maa.**
23 **Wantoonni hamoon kunneen hundinuu nama keessaa ba'u;
namas 'ni xureessu.' "**

Amantii Dubartii Tokkoo
7:24-30 kwf – Mat 15:21-28

24 Yesuus iddoo sanaa ka'ee aanaa Xiiroositti qajeele. Mana tokkos
ol seene; innis akka namni tokko iyyuu achi jiraachuu isaa beeku hin
barbaanne; garuu dhokachuu hin dandeenye.
25 Dubartiin intalli ishee hafuura xuraa'aan qabamte tokko akkuma
waa'ee isaa dhageesseen dhuftee miilla isaa irratti kufte.
26 Dubartittiinis nama Giriik, kan biyya Sooriyaa keessatti Finiiqeetti
dhalatee dha. Isheen akka inni intala ishee keessaa hafuura hamaa
sana baasuuf Yesuusin kadhatte.
27 Innis, **"Dura ijoolleen haa quuftu; buddeena ijoollee fuud-
hanii saroota dura buusuun sirrii miti"** jedheen.
28 Isheen garuu, "Eeyyee yaa Gooftaa, saroonni iyyuu maaddii jalaa
hambaa ijoolleen harcaaftu nyaatuu" jettee deebifteef.
29 Yesuusis, **"Jecha kee kanaaf gali; hafuurri hamaan sun intala
kee keessaa ba'eera"** jedheen.
30 Isheenis yommuu manatti galtetti intalli ishee siree irra ciiftee,
hafuurri hamaan sunis keessaa ba'ee argatte.

Namichi Duudaa fi Arrab-didaan Tokko Fayyuu Isaa
7:31-37 kwf – Mat 15:29-31

31 Ergasiis Yesuus biyya Xiiroosiitii ka'ee Siidoonaa keessa darbee,
kutaa Magaalaa Kurnanii keessa ba'ee gara galaana Galiilaa dhufe.
32 Jarri tokkos namicha gurra duudaa fi arrab-didaa tokko isatti
fidanii akka inni harka isa irra kaa'uuf kadhatan.
33 Yesuusis namicha sana tuuta keessaa kophaatti baasee quba isaa
gurra namichaa keessa kaa'e. Hancufa tufees arraba namichaa tuqe.
34 Gara samiis ol ilaalee, hafuura guddaa baafatee, ***"Eftaah!"***
jedheen; kana jechuunis **"Banami!"** jechuu dha.
35 Gurri namichaas yommusuma baname; arrabni isaas hiikamee
rakkina tokko malee dubbachuu jalqabe.

---

§ **7:16** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban. * **7:19** Akka hubannaa Yihuudootaatti yaadni garaa eenyummaa nama tokkoo guutummaatti argisiisa.

36 Yesuusis akka isaan nama tokkotti illee hin himneef namoota
sana ajaje. Hammuma inni cimsee isaan ajaje sana, isaanis ittuma
caalchisanii odeessan.
37 Warri oduu sana dhaga'anis akka malee dinqifatanii, "Inni waan
hunda gaarii godheera; warri duudaanis akka dhaga'an, warri arrabni
isaanii dubbachuu dides akka dubbatan ni godha" jedhan.

8

Yesuus Nama Kuma Afur Sooruu Isaa
8:1-9 kwf – Mat 15:32-39
8:1-9 kwi – Mar 6:32-44
8:11-21 kwf – Mat 16:1-12

1 Gidduu sana tuunni biraa guddaan isaa ammas walitti qabame.
Yesuusis sababii tuunni sun waan nyaatu hin qabaatiniif barattoota
isaa ofitti waamee akkana jedhe;
2 **"Sababii isaan guyyaa sadii na bira turanii waan nyaatan
tokko illee hin qabneef, ani namoota kanneeniif garaa nan laafa.**
3 **Yoo ani agabuu isaanii gad isaan dhiise, isaan karaa irratti
ni gaggabu; isaan keessaa tokko tokko fagoodhaa dhufaniitii."**
4 Barattoonni isaas deebisanii, "Namni kam iyyuu gammoojjii kana
keessatti buddeena isaan ga'u eessaa argachuu danda'a?" jedhan.
5 Yesuus immoo, **"Isin buddeena meeqa qabdu?"** jedhee gaafate.
Isaanis, "Torba" jedhan.
6 Innis akka namoonni sun lafa tataa'an itti hime. Buddeena torban
fuudhee erga galateeffatee booddee kukkutee akka isaan namootaaf
dhi'eessaniif barattoota isaatti kenne; isaanis namootaaf dhi'eessan.
7 Akkasumas qurxummii xixinnoo muraasa qabu turan; qurxummii
sanas eebbisee akka isaan namootaaf hiraniif barattoota isaatti hime.
8 Namoonnis nyaatanii quufan. Ergasiis barattoonni hambaa gundoo
torba guutuu walitti qaban.
9 Isaanis gara nama kuma afurii turan. Innis erga of irraa isaan
geggeessee booddee,
10 barattoota isaa wajjin yommusuma bidiruu yaabbatee biyya
Daalmaanutaa dhaqe.
11 Fariisonnis dhufanii Yesuusitti falmuu jalqaban; isa qoruuf
jedhaniis mallattoo samii irraa isa irraa barbaadan.
12 Innis hafuura dheeraa baafatee, **"Dhaloonni kun maaliif mal-
lattoo barbaada? Ani dhuguma isinitti hima; mallattoon tokko
iyyuu dhaloota kanaaf hin kennamu"** jedheen.
13 Innis isaan dhiisee bidiruutti deebi'ee gama ce'e.

Raacitii Fariisotaa

14 Barattoonnis buddeena tokkicha bidiruu keessaa of biraa qaban
sana malee buddeena fudhachuu irraanfatanii turan.
15 Yesuusis, **"Beekkadhaa; raacitii Fariisotaatii fi raacitii
Heroodis irraa of eeggadhaa"** jedhee isaan akeekkachiise.
16 Isaanis, "Kun sababii nu buddeena hin qabneef" jedhanii walii
wajjin haasa'an.
17 Yesuusis waan isaan haasa'an beekee akkana jedhee isaan gaafate;
**"Isin maaliif waa'ee buddeena dhabuu keessanii dudubbattu?
Isin amma iyyuu hin argitanii? Yookaan hin hubattanii? Mataa
jabaattanii?**

18 **Isin utuma ija qabdanuu hin argitanii? Utuma gurra qabdanuus hin dhageessanii? Hin yaadattanii?**
19 **Yeroo ani buddeena shanan sana nama kuma shaniif caccabsetti isin hurraa'aa gundoo meeqa guutuu kaaftan?"**
Isaanis, "Kudha lama" jedhaniin.
20 Innis, **"Yeroo ani buddeena torba nama kuma afuriif caccabsetti hambaa gundoo meeqa guutuu walitti qabdan?"** jedhee gaafate.
Isaanis, "Torba" jedhaniin.
21 Innis, **"Isin amma iyyuu hin hubattanii?"** jedheen.

Yesuus Beetisayidaatti Nama Jaamaa Fayyise

22 Isaanis Beetisayidaa dhaqan; jarri tokkos namicha jaamaa tokko fidanii akka inni isa qaqqabuuf Yesuusin kadhatan.
23 Innis namicha jaamaa sana harka qabee ganda sana keessaa baase. Ija isaattis tufee, harka isaas irra kaa'ee, **"Waa arguu dandeessaa?"** jedhee gaafate.
24 Namichis ol ilaalee, "Namoota nan arga; isaan muka deemu natti fakkaatu" jedhe.
25 Yesuus amma illee harka isaa ija namichaa irra kaa'e. Iji namichaas ni baname; agartuun isaa ni deebi'eef; waan hundas sirriitti arge.
26 Yesuusis namichaan, **"Gara ganda sanaa seentee waan kana nama tokkotti illee hin himin"** jedhee gara mana isaatti isa erge.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
8:27-29 kwf – Mat 16:13-16; Luq 9:18-20

27 Yesuusii fi barattoonni isaa gara gandoota naannoo Fiiliphoos Qiisaariyaa jiraniitti darban. Innis, **"Namoonni anaan eenyu jedhu?"** jedhee karaa irratti isaan gaafate.
28 Isaanis, "Namoonni tokko tokko, 'Inni Yohannis Cuuphaa dha' jedhu; warri kaan, 'inni Eeliyaas' jedhu; kaan immoo, 'inni raajota keessaa isa tokkoo dha' jedhu" jedhanii deebisan.
29 Innis, **"Isin eenyu anaan jettu?"** jedhee gaafate.
Phexrosis, "Ati Kiristoos" jedhee deebise.
30 Yesuusis akka isaan waa'ee isaa nama tokkotti illee hin himneef isaan akeekkachiise.

Yesuus Duraan Dursee Waa'ee Du'a Isaa Dubbate
8:31–9:1 kwf – Mat 16:21-28; Luq 9:22-27

31 Yesuusis akka Ilmi Namaa waan hedduun dhiphachuu qabu, akka maanguddootaan, luboota hangafootaa fi barsiistota seeraatiin tuffatamuu qabuu fi akka ajjeefamuu qabu, guyyaa sadii booddee immoo akka du'aa ka'u isaan barsiisuu jalqabe.
32 Innis waa'ee kanaa ifatti baasee dubbate; Phexrosis kophaatti baasee isa ifachuu jalqabe.
33 Yesuus garuu of irra garagalee barattoota isaa ilaale; Phexrosiinis, **"Seexana nana! Na duubatti deebi'i! Ati kan namaa yaadda malee kan Waaqaa hin yaadduutii"** jedhee ifate.

Haala Karraa Fannoo

34 Ergasii inni tuuta sanaa fi barattoota isaa ofitti waamee akkana
jedhe; **“Namni kam iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni of
haa ganu; fannoo isaa baadhatees na duukaa haa bu’u.**
35 **Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu lubbuu
isaa ni dhabaatii; garuu namni anaa fi wangeelaaf jedhee lubbuu
isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni oolfata.**
36 **Namni yoo addunyaa guutuu argatee lubbuu isaa immoo
dhabe bu’aa maalii argata?**
37 **Yookaan namni qooda lubbuu isaa maal kennuu danda’a?**
38 **Yoo namni kam iyyuu dhaloota ejjaa fi cubbamaa kana
keessatti anaa fi dubbii kootti qaana’e, Ilmi Namaa yommuu
ulfina Abbaa isaatiin ergamoota qulqulluu wajjin dhufutti isatti
ni qaana’a.”**

9

1 Innis, **“Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa
jiran keessaa namoonni tokko tokko hamma mootummaan
Waaqaa humnaan dhufee arganitti du’a hin dhandhaman”**
isaaniin jedhe.

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
9:2-8 kwf – Luq 9:28-36
9:2-13 kwf – Mat 17:1-13

2 Yesuus guyyaa ja’a booddee Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin
fudhatee tulluu dheeraa* tokkotti iddoo isaan hundi kophaa turuu
danda’anitti ol isaan baase. Innis achitti fuula isaanii duratti
geeddarame.
3 Uffanni isaas uffata namni addunyaa kanaa kam iyyuu miicee
addeessuu danda’u caalaa akka malee addaate.
4 Eeliyaasii fi Museenis isaanitti mul’atan; isaanis Yesuus wajjin
haasa’aa turan.
5 Phexrosis Yesuusiin, “Yaa Barsiisaa, as jiraachuun nuuf gaarii
dha; daasii sadii, tokko siif, tokko Museef, tokko immoo Eeliyaasiif ni
ijaarra” jedhe.
6 Inni waan dubbatu hin beeku ture; isaan akka malee sodaatanii
turaniitii.
7 Duumessis† dhufee isaan haguuge; sagaleen, “Kun Ilma koo isa
ani jaalladhuu dha. Isinis isa dhaga’aa!” jedhu tokko duumessicha
keessaa dhufe.
8 Isaanis yommuu akkuma tasaa naannoo isaanii ilaalanitti Yesuusin
malee nama tokko illee of biratti hin argine.
9 Utuu tulluu sana irraa bu’uutti jiranuus Yesuus akka isaan hamma
Ilmi Namaa warra du’an keessaa ka’utti waan argan sana nama
tokkotti illee hin himne isaan ajaje.
10 Isaanis “warra du’an keessaa ka’uun” maal akka ta’e wal
gaggaafachaa dubbicha garaatti qabatan.
11 Isaanis, “Barsiistonni seeraa maaliif Eeliyaas akka duraan dursee
dhufuu qabu dubbatu?” jedhanii isa gaafatan.

---

* **9:2** Akka hubannaa Yihuudootaatti tulluun ol dheeraan iddoo mijaa’aa itti Waaqni namatti of mul’isuu dha. † **9:7** Duumessi argamuu Waaqaa mul’isa (Bau 13:21-22; 16:10; 19:9; 2Sn 5:13-14).

12 Yesuus akkana jedhee deebise; **“Dhugumaan Eeliyaas duraan dursee ni dhufa; waan hundas iddootti deebisa. Yoos maaliif Ilmi Namaa akka malee dhiphachuu fi tuffatamuu qaba jedhamee barreeffame ree?**
13 **Ani garuu isinittin hima; Eeliyaas dhufeera; isaanis akkuma waa’ee isaa barreeffame sanatti waanuma fedhan hunda isatti hojjetan.”**

Gurbaan Hafuura Xuraa’aadhaan Qabame Tokko Fayye
9:14-28,30-32 kwf – Mat 17:14-19,22,23; Luq 9:37-45

14 Isaanis yommuu gara barattoota kaanii dhufanitti, namoonni hedduun isaanitti naanna’anii, barsiistonni seeraa immoo utuu isaanitti falmanuu argan.
15 Namoonni hundinuus akkuma Yesuusin arganiin akka malee dinqifatanii isa dubbisuudhaaf itti fiigan.
16 Innis, **“Isin maal isaanitti falmitu?”** jedhee isaan gaafate.
17 Namoota sana keessaas namichi tokko akkana jedhee deebise; “Yaa barsiisaa, ani ilma koo kan hafuura arraba didaadhaan qabame sitti fideera.
18 Hafuurichi yeroo itti ka’u kam iyyuu, darbatee lafaan isa dha’a. Gurbichis hoomacha afaaniin baasa; ilkaan qara; ni kokottaa’as. Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan gaafadhe; isaan garuu hin dandeenye.”
19 Yesuusis deebisee, **“Isin dhaloota hin amanne nana; ani hamma yoomiittin isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis ani isinii obsa? Mee gurbicha natti fidaa”** jedhe.
20 Isaanis gurbicha isatti fidan. Hafuurichis akkuma Yesuusin argeen gurbicha dhidhiitachiise; gurbichis lafa dha’ee hoomacha afaaniin baasee gangalate.
21 Yesuusis, **“Wanni kun erga isa qabee hammam ture?”** jedhee abbaa gurbichaa gaafate.
Innis akkana jedhe; “Ijoollummaadhaa jalqabee ti.
22 Isa ajjeesuuf jedhees yeroo baay’ee ibidda keessa yookaan bishaan keessa isa buuseera. Ati garuu yoo waanuma tokko illee gochuu dandeesse garaa nuu laafiitii nu gargaari.”
23 Yesuusis, **“ ‘Yoo dandeesse’ jettaa? Nama amanuuf wanni hundi ni danda’ama”** jedheen.
24 Yommusuma abbaan mucaa sanaa, “Ani nan amana; amantii dhabuu koo na gargaari” jedhee iyye.
25 Yesuusis yommuu namoota girrisanii dhufan argetti, **“Yaa hafuura duudaa fi arrab-didaa nana, akka ati isa keessaa baatu, deebitees akka isatti hin galle sin ajaja”** jedhee hafuura xuraa’aa sana ifate.
26 Hafuurri sun iyyee, akka malees isa dhidhiitachiisee keessaa ba’e. Gurbichis akkuma reeffaa ta’e; namoonni baay’eenis, “Inni du’eera” jedhan.
27 Yesuus garuu harka qabee ol isa kaase; gurbaan sunis ka’ee dhaabate.
28 Erga Yesuus manatti ol galee booddee barattoonni isaa, “Nu maaliif hafuura hamaa sana baasuu dadhabne?” jedhanii kophaatti isa gaafatan.

29 Innis deebisee, **“Inni akkanaa kun kadhannaa fi sooma qofaan**
ba’a malee waan biraatiin hin ba’u” jedheen.
30 Isaan achii ka’anii Galiilaa keessa darban. Yesuusis akka namni
tokko iyyuu kana beeku hin barbaanne;
31 sababiin isaas, **“Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti**
ni kennama. Isaanis isa ni ajjeesu; innis guyyaa sadii booddee
du’aa ni ka’a” jedhee barattoota isaa barsiisaa ture.
32 Isaan garuu waan inni jedhe hin hubanne; isa gaafachuus ni
sodaatan.

Namni Nama Hundumaa Caalu Eenyu?
9:33-37 kwf – Mat 18:1-5; Luq 9:46-48

33 Isaanis Qifirnaahom dhaqan. Innis yeroo mana keessa turetti,
“Isin karaatti maal walitti falmaa turtan?” jedhee isaan gaafate.
34 Isaan garuu eenyu akka nama hundumaa caalu karaatti waan
walitti falmaa turaniif ni cal’isan.
35 Yesuusis taa’ee warra kudha lamaan waamee, **“Namni nama**
jalqabaa ta’uu barbaadu kam iyyuu nama hundaa gadii fi
tajaajilaa nama hundaa ta’uu qaba” jedheen.
36 Innis mucaa xinnaa tokko fidee isaan gidduu dhaabe. Hammatees
akkana isaaniin jedhe;
37 **“Namni ijoollee xixinnoo kanneen keessaa tokko maqaa**
kootiin simatu kam iyyuu na simata; namni na simatu kam
iyyuus isa na erge sana simata malee na qofa hin simatu.”

Namni Nuun Hin Mormine Kam iyyuu Garee keenya
9:38-40 kwf – Luq 9:49,50

38 Yohannisis, “Yaa barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa keetiin
hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa hin buuneef
isa dhowwine” jedhe.
39 Yesuus garuu akkana jedhe; **“Isa hin dhowwinaa; namni maqaa**
kootiin dinqii hojjetu kan ergasii immoo dafee waa’ee koo waan
hamaa dubbachuu danda’u tokko iyyuu hin jiruutii.
40 **Namni nuun hin mormine kam iyyuu kanuma keenyaatii.**
41 **Ani dhuguman isinitti hima; namni sababii isin kan Kiristoos**
taataniif jedhee bishaan budduuqsaa tokkoo isinii kennu kam
iyyuu dhugumaan gatii isaa hin dhabu.

Cubbuu Nama Hojjechiisuu

42 **“Namni kam iyyuu warra natti amanan xixinnaa kanneen**
keessaa tokko gufachiisuu irra, utuu dhagaan daakuu guddaan
isaa morma isaatti hidhamee galaanatti darbatamee isaaf wayya
ture.
43 **Yoo harki kee si gufachiise, of irraa muri. Harka lama**
qabaattee gahaannamitti, iddoo ibiddi isaa hin dhaamnetti galuu
irra, harka dooluudhaan jireenyatti galuu siif wayya. [
44 **Gahaannamis iddoo,**
“ ‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’]‡

‡ **9:44** Kutaan kun waraabbilee tokko tokko keessatti hin argamu.

45 **Yoo miilli kee si gufachiise of irraa muri. Miilla lama qabaat-**
tee gahaannamitti darbatamuu irra, laamshoftee jireenyatti
galuu siif wayya. [
46 **Gahaannamis iddoo,**
“ ‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’]§
47 **Yoo iji kee si gufachiise, of keessaa baasi. Ija lama qabaat-**
tee gahaannamiitti darbatamuu irra ija tokkoon mootummaa
Waaqaatti galuu siif wayya.
48 **Gahaannamis iddoo,**
“ ‘raammoon isaanii hin duune,
ibiddis hin dhaamnee dha.’*
49 **Namni hundinuu ibiddaan mi’eeffama.**†
50 **“Soogiddi gaarii dha; garuu yoo mi’aa isaa dhabe, mi’aa**
isaa akkamiin deebisuufii dandeessu? Isinis soogidda of keessaa
qabaadhaa; walii wajjinis nagaan jiraadhaa.”

10

Wal Hiikuu Dhirsaa fi Niitii
10:1-12 kwf – Mat 19:1-9

1 Yesuusis achii ka’ee gara biyya Yihuudaatii fi Yordaanos gamaa
dhaqe. Amma illee namoonni isa biratti walitti qabaman; innis
akkuma bartee isaatti isaan barsiise.
2 Fariisonni dhufanii, “Namni tokko niitii isaa hiikuun ni eeyyama-
maa?” jedhanii gaafachuudhaan isa qoran.
3 Innis deebisee, **“Museen maal isin ajaje?”** jedheen.
4 Isaanis, “Namni tokko akka waraqaa ragaa hiikkaa barreesseefii
niitii isaa hiiku Museen eeyyameera” jedhan.
5 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Museen sababii mata jabina**
keessaniitiif jedhee seera kana isiniif barreesse.
6 **Jalqaba uumamaatii kaasee garuu Waaqni, ‘Dhiiraa fi dubar-**
tii isaan taasise.’*
7 **‘Kanaafis namni abbaa isaatii fi haadha isaa ni dhiisa; niitii**
isaa wajjinis tokko ta’a;
8 **lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta’u.’**†**Egaa isaan si’achi**
foon tokko malee lama miti.
9 **Kanaafuu waan Waaqni tokko taasise namni gargar hin**
baasin.”
10 Utuu ammas mana jiranuu barattoonni waa’ee dubbii kanaa
Yesuusin gaafatan.
11 Innis akkana jedhee deebiseef; **“Namni niitii isaa hiikee**
dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ishee irratti ejja raawwata.
12 **Isheenis yoo dhirsa ishee hiiktee nama biraatti heerumte**
ejja raawwatti.”

Yesuus Ijoollee Eebbisuu Isaa
10:13-16 kwf – Mat 19:13-15; Luq 18:15-17

---

§ **9:46** Kutaan kun waraabbilee tokko tokko keessatti hin argamu. * **9:48** Isa 66:24 † **9:49** *Mi’eeffama (qulqulleeffama)* – jechi kun mi’aa soogidda irraa argamu mul’isa. Namoonni durii akka aarsaan tokko fuula Waaqaa duratti fudhatama argatuuf jechuunis aarsaa qulqulleessuuf soogiddatti fayyadamaa turan (Lew 2:13; His 43:24). * **10:6** Uma 1:27 † **10:8** Uma 2:24

13 Namoonni akka inni harka isaan irra kaa'uuf ijoollee xixinnoo
Yesuusitti fidaa turan; barattoonni garuu isaan ifatan.
14 Yesuus yommuu waan kana argetti aaree akkana isaaniin jedhe;
"Ijoolleen xixinnoon gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa;
mootummaan Waaqaa kan warra akkanaatii.
15 **Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma ijoolleetti**
mootummaa Waaqaa hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti hin
galu."
16 Innis ijoollee sana fuudhee ofitti qabe; harka isaas isaan irra
kaa'ee isaan eebbise.

Dargaggeessa Sooressa Tokko
10:17-31 kwf – Mat 19:16-30; Luq 18:18-30

17 Akkuma Yesuus deemuuf karaa qabateen namichi tokko fiigaa
dhufee fuula isaa duratti jilbeenfatee, "Yaa barsiisaa gaarii, ani
jireenya bara baraa dhaaluuf maal gochuun qaba?" jedhee gaafate.
18 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Ati maaliif gaarii naan jetta?**
Waaqa tokkicha malee gaariin hin jiru.
19 **Ati ajajawwan ni beekta; 'Hin ajjeesin; hin ejjin; hin hatin;**
sobaan dhugaa hin ba'in; hin gowwoomsin; abbaa keetii fi
haadha keetiif ulfina kenni.'‡"
20 Namichis, "Yaa barsiisaa, ani ijoollummaa kootii jalqabee aja-
jawwan kanneen hunda eegeera" jedhe.
21 Yesuus namicha ilaalee isa jaallatee, **"Waan tokkotu si duraa**
hir'ata; dhaqiitii waan qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif kenni;
samii irratti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii kottuu na
duukaa bu'i" jedheen.
22 Kana irratti fuulli namichaa ni geeddarame. Inni gaddee achii
deeme; qabeenya guddaa qaba tureetii.
23 Yesuusis naannoo isaa ilaalee barattoota isaatiin, **"Mootummaa**
Waaqaatti galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha!" jedhe.
24 Barattoonnis dubbii isaa ni dinqisiifatan. Yesuus garuu ammas
akkana jedheen; **"Ijoolle, mootummaa Waaqaatti galuun akkam**
rakkisaa dha!
25 **Namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu irra qaawwa**
lilmoo keessa ba'uutu gaalaaf salphata."
26 Barattoonnis akka malee raajeffatanii, "Yoos eenyutu fayyuu
danda'a ree?" waliin jedhan.
27 Yesuusis isaan ilaalee, **"Kun garuu Waaqaaf malee namaaf hin**
danda'amu; Waaqaaf wanni hundinuu ni danda'amaatii" jedhe.
28 Kana irratti Phexros, "Kunoo, nu waan hunda dhiifnee si duukaa
buuneerra!" jedhe.
29 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **"Ani dhuguma isinitti nan**
hima; namni anaa fi wangeelaaf jedhee mana yookaan obboloota
yookaan obboleettota yookaan haadha yookaan abbaa yookaan
ijoollee yookaan lafa qotiisaa dhiise kam iyyuu,
30 **kan bara ammaa kana keessa ari'atama wajjin manneen,**
obboloota, obboleettota, haadhota, ijoollee fi lafa qotiisaa
dachaa dhibba hin arganne, kan bara dhufuttis jireenya bara
baraa hin dhaalle tokko iyyuu hin jiru.

‡ **10:19** Bau 20:12; KeD 5:16-20

31 **Garuu warri jalqabaa hedduun warra dhumaa, warri dhumaa immoo warra jalqabaa ni ta'u."**

Yesuus Ammas Waa'ee Du'a Isaa Duraan Dursee Dubbate
10:32-34 kwf – Mat 20:17-19; Luq 18:31-33

32 Isaanis Yerusaalemitti ol ba'uuf jedhanii karaa irra turan; Yesuus immoo isaan dura deemaa ture; barattoonnis ni dinqisiifatan; warri duukaa bu'aa turan immoo ni sodaatan. Yesuus amma illee warra kudha lamaan kophaatti baasee waan isatti dhufuuf jiru isaanitti hime.
33 Akkanas jedhe; **"Kunoo, nu Yerusaalemitti ol ba'aa jirra; Ilmi Namaas dabarfamee luboota hangafootattii fi barsiistota seeraatti ni kennama. Isaanis du'a itti muru; akkasumas dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu;**
34 **isaanis isatti qoosu; isatti tufu; isa garafu; isa ajjeesus. Inni garuu guyyaa sadii booddee du'aa ni ka'a."**

Kadhaa Yaaqoobii fi Yohannis
10:35-45 kwf – Mat 20:20-28

35 Ilmaan Zabdewoos jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis gara Yesuus dhufanii, "Yaa Barsiisaa, akka ati waan nu si kadhannu kam iyyuu nuu gootu barbaanna" jedhan.
36 Innis, **"Akka ani maal isiniif godhu barbaaddu?"** jedheen.
37 Isaanis deebisanii, "Yeroo ulfina keetiitti, tokkoon keenya mirga keetiin, tokkoon keenya immoo bitaa keetiin akka teenyuuf nuuf eeyyami" jedhanii deebisan.
38 Yesuusis, **"Isin waan kadhattan hin beektan; xoofoo ani dhugu, dhuguu yookaan cuuphaa ani cuuphamu, cuuphamuu ni dandeessuu?"** jedheen.
39 Isaanis, "Ni dandeenya" jedhanii deebisan.
Yesuusis akkana jedheen; **"Xoofoo ani dhugu ni dhugdu; cuuphaa ani cuuphamus ni cuuphamtu;**
40 **garuu mirga koo yookaan bitaa koo taa'uu kan kennu ana miti. Iddoon kun kan warra isaaniif jedhamee qopheeffame sanaa ti."**
41 Warri kurnan yommuu waan kana dhaga'anitti Yaaqoobii fi Yohannisitti aaran.
42 Yesuusis walitti isaan waamee akkana jedhe; **"Isin akka warri akka bulchitoota Namoota Ormaatti ilaalaman sun isaan irratti gooftummaa mul'isan, gurguddoonni isaaniis akka isaan irratti taayitaa argisiisan ni beektu.**
43 **Isin biratti akkas miti. Qooda kanaa namni isin keessaa nama guddaa ta'uu barbaadu kam iyyuu tajaajilaa keessan ta'uu qaba;**
44 **namni nama jalqabaa ta'uu barbaadu kam iyyuu garbicha nama hundaa ta'uu qaba.**
45 **Ilmi Namaa iyyuu tajaajiluu fi lubbuu isaa immoo namoota baay'eedhaaf furii godhee kennuuf dhufe malee tajaajilamuuf hin dhufneetii."**

Iji Barxiimewos Banamuu Isaa
10:46-52 kwf – Mat 20:29-34; Luq 18:35-43

46 Isaanis Yerikoo dhufan. Utuu Yesuus barattoota isaatii fi tuuta namootaa guddaa isaa wajjin Yerikoodhaa ba'aa jiruu, namichi

jaamaan Barxiimewos jedhamu ilmi Ximeewos karaa irra taa'ee
kadhachaa ture.
47 Barxiimewosis yommuu akka inni Yesuus isa Naazreeti ta'e
dhaga'etti, "Yesuus, yaa ilma Daawit na maari!" jedhee iyyuu jalqabe.
48 Namoonni baay'een akka inni cal'isuuf ifatan; inni garuu, "Yaa
ilma Daawit na maari!" jedhee ittuma caalchisee iyye.
49 Yesuusis dhaabatee, **"Isa waamaa"** jedhe.
Isaanis, "Jabaadhu! Ka'i inni si waamaatii" jedhanii namicha
jaamaa sana waaman.
50 Innis wayyaa isaa of irraa darbatee, utaalee ka'ee gara Yesuus
dhufe.
51 Yesuusis, **"Akka ani maal siif godhu barbaadda?"** jedhee isa
gaafate.
Namichi jaamaan sunis, "Yaa barsiisaa, ani arguun barbaada"
jedheen.
52 Yesuusis, **"Amantiin kee si fayyiseeraa deemi"** jedheen. Innis
yeruma sana argee karaa irra bu'ee Yesuus duukaa bu'e.

11

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
11:1-10 kwf – Mat 21:1-9; Luq 19:29-38
11:7-10 kwf – Yoh 12:12-15

1 Akkuma isaan Yerusaalemitti dhi'aatanii, Beetfaagee fi Biitaaniyaa
kanneen Tulluu Ejersaa biraa sana ga'aniin Yesuus Barattoota isaa
keessaa lama erge;
2 akkanas isaaniin jedhe; **"Gara ganda fuula keessan dura
jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree
kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin tokko achitti
hidhamee jiru ni argattu; isa hiikaatii as fidaa.**
3 **Yoo namni tokko iyyuu, 'Isin maaliif waan kana gootu?'
jedhee isin gaafate, 'Gooftaatu isa barbaada; dafees deebisee ni
erga' jedhaa."**
4 Isaanis dhaqanii ilmoo harree kan balbala duratti, karaa irratti
hidhame tokko argan. Akkuma isaan hiikaniinis,
5 namoonni achi dhadhaabachaa turan tokko tokko, "Maal gochuuf
ilmoo harree sana hiiktu?" jedhanii isaan gaafatan.
6 Isaanis akkuma Yesuus isaaniin jedhe sanatti deebisaniif;
namoonni sunis akka isaan deeman isaan dhiisan.
7 Ilmoo harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis ilmoo harree
irra buusan; innis irra taa'e.
8 Namoonni baay'een uffata isaanii karaa irra afan; warri kaan
immoo dameewwan baala qaban kanneen alaa kukkutan sana karaa
irra bubuusan.
9 Warri dura deemaa turanii fi warri duukaa bu'aa turan iyyanii
akkana jedhan;
"Hoosaa'inaa!"*

"Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!"†

---

* **11:9** *Hoosaa'inaa!* Hosaa'inaa jechuun, *"Amma fayyisi!"* yookaan *"Maaloo* fayyisi!" jechuu dha. † **11:9** Far 118:25,26

10 “Mootummaan abbaa keenya Daawit inni dhufu sun eebbifamaa
dha!”

“Hoosaa’inaa ol gubbaatti!”
11 Yesuusis Yerusaalem seenee mana qulqullummaatti ol gale. Gara galees waan hundumaa ilaale; sababii galgalaa’ee tureefis warra Kudha Lamaan wajjin ba’ee Biitaaniyaa dhaqe.

Yesuus Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
11:12-14 kwf – Mat 21:18-22
11:15-18 kwf – Mat 21:12-16; Luq 19:45-47; Yoh 2:13-16
12 Guyyaa itti aanutti utuu Biitaaniyaadhaa ba’anuu Yesuus beela’e.
13 Innis muka harbuu baala qabu tokko fagootti argee ija qabaachuu fi qabaachuu baachuu isaa ilaaluu dhaqe. Garuu waan yeroon sun waqtii harbuu hin ta’iniif inni yommuu muka sana bira ga’etti baala malee waa tokko illee hin arganne.
14 Yesuusis muka sanaan, **“Namni tokko iyyuu deebi’ee ija sirraa hin nyaatin”** jedhe. Barattoonni isaas ni dhaga’an.
15 Yommuu Yerusaalem ga’anittis Yesuus mana qulqullummaa seenee warra achitti bitatanii fi gurguratan ari’uu jalqabe. Minjaala warra maallaqa geeddarataniitii fi barcuma warra gugee gurguratanii garagalche.
16 Akka namni tokko iyyuu waan tokko illee baatee mana qulqullummaa keessa darbus hin eeyyamne.
17 Innis akkana jedhee isaan barsiise; **“ ‘Manni koo saba hundumaaf mana kadhannaa ni jedhama’‡jedhamee hin barreeffamnee? Isin garuu ‘Holqa saamtotaa’§gootaniirtu.”**
18 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan kana dhaga’anii karaa ittiin isa ajjeesan barbaaduu jalqaban; isaan sababii namoonni hundinuu barsiisa isaa dinqisiifataniif isa sodaatanii turaniitii.
19 Isaanis yommuu galgalaa’etti magaalaa sana keessaa ba’an.

Mukti Harbuu Goguu Isaa
11:20-24 kwf – Mat 21:19-22
20 Isaanis ganamaan utuu karaa sana darbanuu akka mukti harbuu sun hidda isaatii jalqabee goge argan.
21 Phexrosis yaadatee Yesuusiin, “Yaa barsiisaa ilaa! Harbuun ati abaarte sun gogeera!” jedhe.
22 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Waaqatti amanaa.**
23 **Ani dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo tulluu kanaan ‘Buqqa’iitii galaanatti darbatami’ jedhe, yoo garaa isaattis mamuu baatee akka wanni inni jedhe sun ta’u amane, wanni sun ni ta’aaf.**
24 **Kanaafuu ani isinittin hima; waan kadhannaadhaan gaafattan hunda akka argattan amanaa; innis isiniif ni ta’a.**
25 **Yeroo kadhachuuf dhaabattan, akka Abbaan keessan inni samii irraa cubbuu keessan isiniif dhiisuuf, isinis yoo waanuma tokko illee nama kam iyyuu irraa qabaattan dhiisaafii.** [

‡ **11:17** Isa 56:7 § **11:17** Erm 11:7

26 **Yoo dhiisuufii baattan garuu Abbaan keessan inni samii**
irraas cubbuu keessan isiniif hin dhiisu.”]*

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
11:27-33 kwf – Mat 21:23-27; Luq 20:1-8

27 Isaanis deebi’anii gara Yerusaalem dhufan; utuu Yesuus mana
qulqullummaa keessa deddeebi’aa jiruu luboonni hangafoonni, bar-
siistonni seeraatii fi maanguddoonni gara isaa dhufan.
28 Isaanis, “Ati taayitaa maaliitiin wantoota kanneen hojjetta?
Akka wantoota kanneen hojjettuufis eenyutu taayitaa siif kenne?”
jedhaniin.
29 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Anis gaaffii tokkon isin**
gaafadha. Isin immoo deebii naaf kennaa; anis taayitaa
maaliitiin wantoota kanneen akkan hojjedhu isinittin hima.
30 **Cuuphaan Yohannis samii irraa dhufe moo nama biraa**
dhufe? Mee natti himaa!”
31 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan; “Yoo nu, ‘Samii irraa
dhufe’ jenne inni immoo, ‘Yoos isin maaliif isa hin amanin ree?’ jedhee
nu gaafata;
32 Yookaan, ‘Nama biraa dhufe’ jennuu?” jedhan. Sababii namni
hundinuu dhugumaan Yohannisin akka raajiitti ilaaleef uummata
sodaatan.
33 Kanaaf isaan, “Hin beeknu” jedhanii Yesuusiif deebisan.

Yesuus immoo, **“Anis taayitaa maaliitiin akkan wantoota kan-**
neen hojjedhu isinitti hin himu” jedheen.

12

Fakkeenya Qottuuwwanii
12:1-12 kwf – Mat 21:33-46; Luq 20:9-19

1 Yesuusis akkana jedhee fakkeenyaan isaanitti dubbachuu jalqabe;
“Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbate.
Innis naannoo isaatti dallaa ijaaree, boolla itti wayinii cuunfan
qotee qooxii eegumsaa ijaare. Ergasiis iddoo dhaabaa wayinii
sana qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqe.
2 **Innis yeroo midhaan walitti qabamutti akka inni ija iddoo**
dhaabaa wayinii irraa waa fiduufiif garbicha tokko qottuuwwan
sanatti ergate.
3 **Isaan garuu qabanii, tumanii harka duwwaa of irraa isa**
deebisan.
4 **Ammas garbicha biraa isaanitti ergate; isaanis mataa isaa**
buruqsanii isa qaanessan.
5 **Amma illee garbicha biraa ergate; isas ni ajjeesan. Garboota**
biraa baay’ees ergate; isaanis gartokko ni tuman; kaan immoo
ni ajjeesan.
6 **“Amma iyyuu inni nama ergu tokko qaba ture; innis ilma isaa**
jaallatamaa dha. Namichis, ‘Ilma koo ni kabaju’ jedhee dhuma
irratti isa ergate.
7 **“Qottoonni sun garuu, ‘Dhaaltuun isa kana. Kottaa isa**
ajjeefnaa; dhaalli sun keenya ta’aatii’ waliin jedhan.

---

* **11:26** Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 26 hin qaban.

8 **Kanaafuu isaan fuudhanii isa ajjeesan; iddoo dhaabaa wayinii**
keessaas gad baasanii isa gatan.
9 **“Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal godhinna**
laata? Inni dhufee qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa
wayinii sanas namoota biraatti kennata.
10 **Isin Katabbii Qulqulluu hin dubbifnee? Innis akkana jedha:**
“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera;
11 **kanas Gooftaatu godhe;**
kunis ija keenyatti dinqii dha.’*”
12 Isaanis akka inni isaaniin mormuudhaan fakkeenya sana dubbate
waan beekaniif isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan;
kanaafuu isa dhiisanii qajeelan.

Waa’ee Gibira Baasuu
12:13-17 kwf – Mat 22:15-22; Luq 20:20-26

13 Ergasii waan inni dubbatuun isa qabuuf jedhanii Fariisotaa fi
garee Heroodis keessaa jara tokko Yesuusitti ergan.
14 Isaanis gara isaa dhufanii akkana jedhaniin; “Yaa barsiisaa, akka
ati nama dhugaa taate beekna. Ati waan fuula namaa hin ilaalleef
namni kam iyyuu karaa irraa si hin jal’isuutii; garuu ati dhugaadhaan
karaa Waaqaa barsiifta. Qeesaariif gibira baasuun eeyyamameera
moo hin eeyyamamne?
15 Haa baasnu moo haa dhiifnuu?”
Yesuus garuu fakkeessitummaa isaanii beekee, **“Isin maaliif na**
qortu? Mee diinaarii†tokko natti fidaa nan ilaalaa” jedheen.
16 Isaanis diinaarii tokko isatti fidan; innis, **“Fakkiin kun kan**
eenyuu ti? Katabbiin kunis kan eenyuu ti?” jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Kan Qeesaari” jedhanii deebisan.
17 Kana irratti Yesuus, **“Kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa**
immoo Waaqaaf kennaa” jedheen.
Isaanis isa dinqifatan.

Gaaffii Waa’ee Du’aa Ka’uu
12:18-27 kwf – Mat 22:23-33; Luq 20:27-38

18 Ergasii Saduuqonni, du’aa ka’uun hin jiru jedhan gara Yesuus
dhufanii akkana jedhanii gaaffii tokko isa gaafatan;
19 “Yaa barsiisaa yoo obboleessi nama tokkoo niitii fuudhee utuu
ijoollee hin dhalchin niitii isaa irraa du’e, obboleessi isaa niitii sana
dhaalee obboleessa isaatiif sanyii haa dhaabuu jedhee Museen nuu
barreesseera.
20 Kunoo obboloota torbatu ture. Inni jalqabaa niitii fuudhee utuu
ijoollee hin dhalchin du’e.
21 Inni lammaffaanis ishee fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du’e.
Inni sadaffaanis akkasuma ta’e.

---

* **12:11** Far 118:22,23 † **12:15** Hiikkaan tokko tokko saantima jedha. Saantimni maallaqaa kunis saantima mootummaa Roomaa ture. Innis fakkii fuula mootii Roomaa qofa utuu hin ta’in mormii mootiin sun amantii irratti qabus ni mul’isa. Fakkeenyaaf Xibaariyoos mootichi bara sana saantima isaa irratti katabbii, “Xibaariyoos Qeesaar, ilma Awugisxoos Waaqichaa” jedhu qaba ture (Luq 3:1). Fakkii fuula namaa saantima irratti qabaachuun fuula Yihuudoota amantii qabanii duratti jibbisiisaa ture. Kitaaba qulqulluu keessattis dhowwameera (Bau 20:4; KeD 5:8).

22 Torban isaanii iyyuu ijoollee hin dhalchine. Dhuma irratti
dubartittiinis ni duute.
23 Guyyaa du'aa ka'uutti isheen niitii isa kamii taati? Torban isaanii
iyyuu ishee fuudhaniiruutii."
24 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **"Isin waan Katabbiiwwan
Qulqulluu yookaan humna Waaqaa hin beekneef dogoggortu
mitii?**
25 **Warri du'an yommuu du'aa ka'anitti akka ergamoota samii
ta'u malee hin fuudhan; hin heerumanis.**
26 **Waa'ee warri du'an du'aa ka'uu garuu akka Waaqni Kitaaba
Musee keessatti, daggala boba'u biratti, 'Ani Waaqa Abrahaam,
Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob'‡jedhee isatti dubbate isin
hin dubbifnee?**
27 **Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa warra du'anii
miti. Isin akka malee dogoggortaniirtu!"**

Ajaja Ajaja Hundumaa Caalu
12:28-34 kwf – Mat 22:34-40

28 Barsiistota seeraa keessaa inni tokko dhufee wal falmuu isaanii
dhaga'e. Innis akka Yesuus deebii gaarii isaaniif kenne hubatee,
"Ajajni ajajawwan hunda caalu isa kami?" jedhee isa gaafate.
29 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Ajajni ajajawwan hunda caalu
isa kana; 'Yaa Israa'el dhaga'i! Waaqayyo Gooftaan keenya
Gooftaa tokkicha.**
30 **Waaqa kee Goofticha garaa kee guutuudhaan, lubbuu kee
guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan
jaalladhu.'**§
31 **Inni lammaffaan immoo, isa kana; 'Ollaa kee akkuma ofii
keetiitti jaalladhu.'*Ajajni ajajawwan kanneen caalu tokko iyyuu
hin jiru."**
32 Barsiisaan seeraa sunis akkana jedhee deebise; "Yaa barsiisaa, ati
dhugaa jette; Waaqa tokkicha malee Waaqni biraa hin jiruutii.
33 Garaa kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan, humna kee guu-
tuudhaan isa jaallachuun, ollaa kees akkuma ofii keetiitti jaallachuun,
qalma gubamuu fi aarsaa hunda caala."
34 Yesuusis yommuu akka inni hubannaadhaan deebise argetti, **"Ati
mootummaa Waaqaa irraa fagoo hin jirtu"** jedheen. Ergasii namni
tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin jabaanne.

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
12:35-37 kwf – Mat 22:41-46; Luq 20:41-44
12:38-40 kwf – Mat 23:1-7; Luq 20:45-47

35 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisaa jiruu akkana
jedhee gaafate; **"Barsiistonni seeraa maaliif Kiristoos ilma Daawit
jedhu?**
36 **Daawit mataan isaa iyyuu Hafuura Qulqulluudhaan geggeef-
famee akkana jedhe:
" 'Gooftichi Gooftaa kootiin,
"Hamma ani diinota kee,
miilla kee jala siif galchutti,**

‡ **12:26** Bau 3:6 § **12:30** KeD 6:4,5 * **12:31** Lew 19:18

gara mirga koo taa'i." '†
37 **Daawit mataan isaa iyyuu 'Gooftaa' jedhee isa waama. Yoos inni akkamitti ilma isaa ta'uu danda'a ree?"**
Tuunni guddaan sunis gammachuudhaan isa dhaga'e.

Barsiistota Seeraa Irraa of Eeggachuu
38 Yesuusis utuu barsiisuu akkana jedhe; **"Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan uffata dhedheeraa uffatanii nanaanna'uu fi gabaa keessattis nagaa gaafatamuu jaallatu;**
39 **manneen sagadaa keessatti taa'umsa ulfinaa, lafa cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu.**
40 **Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of argisiisuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni kunneen adaba guddaa adabamu."**

Kennaa Haadha Hiyyeessaa
12:41-44 kwf – Luq 21:1-4
41 Yesuusis fuullee iddoo kennaan kaa'amuu taa'ee namoota maallaqa isaanii mi'a buusii keessa buusan ilaala ture. Sooreyyiin baay'eenis maallaqa baay'ee mi'a sana keessa buusaa turan.
42 Haati hiyyeessaa hiyyeettiin tokko dhuftee saantima sibiila diimaa xixinnoo lama kan gatiin isaa gara saantima tokkoo ta'e mi'a sana keessa buufte.
43 Yesuusis barattoota isaa ofitti waamee akkana jedhe; **"Ani dhuguman isinitti hima; haati hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra mi'a buusii kana keessa kennaa buusan hunda caalaa buufteerti.**
44 **Isaan hundi qabeenya isaanii irraa kennan; isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan hunda, waan ittiin jiraattu hunda kennite."**

13

Mallattoo Dhuma Baraa
13:1-37 kwf – Mat 24:1-51; Luq 21:5-36
1 Utuu Yesuus mana qulqullummaatii ba'aa jiruu barattoota isaa keessaa inni tokko, "Yaa Barsiisaa! Dhagaawwan gurguddaa kanneenii fi gamoowwan babbareedoo kanneen mee ilaali!" jedheen.
2 Yesuusis, **"Gamoowwan gurguddaa kanneen argitaa? Ni diigama malee asitti dhagaan dhagaa irratti hin hafu"** jedheen.
3 Utuu Yesuus Tulluu Ejersaa irra fuullee mana qulqullummaa taa'ee jiruu Phexros, Yaaqoob, Yohannisii fi Indiriiyaas akkana jedhanii kophaatti isa gaafatan;
4 "Mee nutti himi; wantoonni kunneen yoom ta'u? Mallattoon yeroo wantoonni kunneen hundi itti raawwatamanii maali?"
5 Yesuusis akkana isaaniin jechuu jalqabe; **"Akka namni tokko iyyuu isin hin gowwoomsineef of eeggadhaa.**
6 **Namoonni hedduun, 'Ani isa' jechaa maqaa kootiin ni dhufu; nama hedduus ni gowwoomsu.**
7 **Isin yommuu waa'ee waraanaatii fi oduu waraanaa dhageessanitti hin rifatinaa. Wanni akkanaa ta'uu qabaatii; dhumni garuu amma iyyuu hin geenye.**

---

† **12:36** Far 110:1

8 **Sabni sabatti, mootummaanis mootummaatti ni ka'a. Sochiin**
lafaa iddoo garaa garaatti ni ta'a; beellis ni bu'a. Kunis jalqaba
ciniinsuu da'umsaa ti.
9 **"Isin of eeggachuu qabdu. Isin dabarfamtanii yaa'iitti ni**
kennamtu; manneen sagadaa keessattis ni garafamtu. Isinis
akka isaanitti dhuga baatota taataniif anaaf jettanii fuula
bulchitootaatii fi moototaa dura ni dhaabattu.
10 **Duraan dursee wangeelli saba hundatti lallabamuu qaba.**
11 **Yommuu qabamtanii qorumsaaf dhi'eeffamtanitti waa'ee**
waan dubbattanii duraan dursitanii hin yaadda'inaa. Waanuma
yeroo sana isinii kennamu dubbadhaa; kan dubbatu Hafuura
Qulqulluudha malee isin miti.
12 **"Obboleessi dabarsee obboleessa du'atti kenna; abbaan**
dabarsee ijoollee isaa du'atti kenna. Ijoolleenis warra isaaniitti
ka'anii isaan ajjeesu.
13 **Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba; kan**
hamma dhumaatti jabaatee dhaabatu garuu ni fayya.
14 **" 'Isin yommuu wanni jibbisiisaan badiisa fidu'*sun iddoo**
isaaf hin malle dhaabatee argitanitti, namni dubbisu haa
hubatu; yommus warri Yihuudaa keessa jiran tulluuwwanitti
haa baqatan.
15 **Namni bantii manaa irra jiru tokko iyyuu waan tokko illee**
fudhachuuf gad hin bu'in yookaan mana hin seenin.
16 **Namni lafa qotiisaa jiru tokko iyyuu uffata isaa fudhachuuf**
duubatti hin deebi'in.
17 **Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif**
wayyoo!
18 **Kunis akka ganna†keessa hin taaneef kadhadhaa.**
19 **Guyyoota sana keessa dhiphinni jalqaba uumama Waaqni**
uumee kaasee hamma ammaatti hin dhufin, kan gara fuula
duraattis hin dhufne ni dhufaatii.
20 **"Utuu Gooftaan guyyoota sana gabaabsuu baatee silaa namni**
tokko iyyuu hin hafu ture. Garuu inni sababii filatamtoota
filateetiif jedhee guyyoota sana gabaabseera.
21 **Yeroo sana yoo namni kam iyyuu, 'Ilaa Kiristoos as jira!'**
yookaan 'Ilaa, inni achi jira!' isiniin jedhe hin amaninaa.
22 **Kiristoosonni sobaatii fi raajonni sobaa ni ka'uutii; isaanis**
yoo danda'ameef, filatamtoota illee gowwoomsuuf jedhanii
mallattoo fi dinqii ni hojjetu.
23 **Isin garuu of eeggadhaa! Ani waan hunda duraan dursee**
isinitti himeera.
24 **"Bara sana keessa garuu dhiphina sana booddee,**
" 'Aduun ni dukkanoofti;
ji'is ifa ishee hin kennitu;
25 **urjiiwwan samii irraa ni harca'u;**
humnoonni samiis ni raafamu.'‡
26 **"Yeroo sana namoonni utuu Ilmi Namaa humna guddaa fi**
ulfinaan duumessaan dhufuu ni argu.

---

* **13:14** Dan 9:27; 11:31; 12:11 † **13:18** Ganni yeroo bokkaan cimaan roobee lagni guutee rakkina uumuu dha. Akkasumas akka ganna keessa hir'inni nyaataa jiru argisiisuu danda'a. ‡ **13:25** Isa 13:10; 34:4

27 **Innis Ergamoota isaa ergee filatamtoota isaa kanneen handaarawwan lafaa irraa hamma handaarawwan samiiwwaniitti jiran bubbeewwan afran irraa walitti qaba.**

28 **“Fakkeenya kana muka harbuu irraa baradhaa; yommuu dameen isaa latee baala baafatutti akka bonni dhi’aate ni beektu.**
29 **Akkasuma isinis yommuu wanni kun raawwatamuu isaa argitanitti akka inni dhi’aate, akka balbala irras ga’e ni beektu.**
30 **Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun hundi ta’utti dhaloonni kun hin darbu.**
31 **Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa hin darbu.**

Guyyaa fi Sa’aatiin Sun Hin beekamu

32 **“Waa’ee guyyaa sanaa yookaan waa’ee sa’aatii sanaa garuu Abbaa qofatu beeka malee namni tokko iyyuu hin beeku; ergamoonni samii irraa iyyuu hin beekan; yookaan ilmi iyyuu hin beeku.**
33 **Of eeggadhaa! Dammaqaas! Yeroon sun yoom akka ta’e hin beektaniitii.**
34 **Innis nama garboota isaatti taayitaa kennee, tokkoo tokkoo isaaniittis hojii isaa kennee, akka garbichi karra eegu immoo dammaqee eegu ajajee, mana isaa dhiisee karaa dheeraa deeme tokko fakkaata.**
35 **“Kanaafuu isin dammaqaa; yeroo itti abbaan mana sanaa deebi’u, jechuunis galgala yookaan halkan walakkaa yookaan iyya indaanqoo yookaan barii obboroo ta’uu isaa hin beektaniitii.**
36 **Kunis akka inni akkuma tasaa dhufee utuu raftanuus isin hin arganneef.**
37 **Ani waanan isiniin jedhu nama hundumaan nan jedha; ‘dammaqaa!’ ”**

14

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibame
14:1-11 kwf – Mat 26:2-16
14:1,2,10,11 kwf – Luq 22:1-6
14:3-8 kwi – Yoh 12:1-8

1 Egaa Faasiikaa fi Ayyaana Maxinootiif guyyaa lama qofatu hafe; luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa haxxummaadhaan Yesuusin qabanii ajjeesuuf mari’achaa turan.
2 Isaanis, “Garuu akka namoonni goolii hin kaafneef yeroo ayyaanaatti hin ta’in” jedhan.

3 Utuu inni Biitaaniyaa keessa mana Simoon isa lamxaa’aa sanaatti maaddiitti dhi’aatee jiruu, dubartiin tokko shittoo gatiin isaa guddaa ta’e kan naardoos qulqulluu irraa qopheeffame bilqaaxxii albaasxiroositti qabattee dhufte. Isheenis bilqaaxxicha cabsitee shittoo sana mataa isaatti dhangalaafte.

4 Namoota achi turan keessaa tokko tokko aaranii akkana waliin jedhan; “Shittoo kana balleessuun maaliif?

5 Silaa shittoon kun diinaarii dhibba sadii* olitti gurguramee
maallaqa isaa hiyyeeyyiif kennuun ni danda'ama tureetii." Isaanis
isheetti dheekkaman.
6 Yesuus garuu akkana jedhe; **"Ishee dhiisaa. Maaliif ishee
rakkiftu? Isheen waan gaarii naaf gooteerti.**
7 **Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; isin yeroo feetan
kamitti iyyuu isaan gargaaruu ni dandeessu. Ana garuu yeroo
hunda of biraa hin qabdan.**
8 **Isheen waan dandeessu hojjette. Isheen duraan dursitee
dhagna koo awwaalaaf dibde.**†
9 **Ani dhuguma isinittin hima; addunyaa hunda irratti, iddoo
wangeelli itti lallabamu kamitti iyyuu wanni isheen gootes
yaadannoo isheetiif ni odeeffama."**
10 Ergasiis warra Kudha Lamaan keessaa tokko, Yihuudaa Keeriy-
otichi, Yesuusin dabarsee isaanitti kennuuf jedhee gara luboota
hangafootaa dhaqe.
11 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti gammadanii, maallaqa
isaaf kennuuf waadaa galan. Kanaafuu Yihuudaan dabarsee isa
kennuuf haala mijaa'aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
14:12-26 kwf – Mat 26:17-30; Luq 22:7-23
14:22-25 kwf – 1Qr 11:23-25

12 Guyyaa jalqaba Ayyaana Maxinoo, yeroo itti hoolaan Faasiikaa
qalamutti barattoonni Yesuus, "Akka ati Faasiikaa nyaattuuf nu eessa
dhaqnee akka siif qopheessinu barbaadda?" jedhanii isa gaafatan.
13 Innis barattoota isaa keessaa nama lama erge; akkanas isaaniin
jedhe; **"Magaalaa seenaa; namichi okkotee bishaanii baatu tokko
isinitti dhufa; isa duukaa bu'aa.**
14 **Abbaa mana namichi sun seenuutiinis, 'Barsiisaan, manni
keessumaa ko, iddoon ani itti barattoota koo wajjin Faasiikaa
nyaadhu eessa? jedhee gaafata' jedhaa.**
15 **Abbaan manaa sunis darbii bal'aa miidhagfamee qopheef-
fame tokko isinitti argisiisa. Isinis achitti nuuf qopheessaa."**
16 Barattoonnis ka'anii magaalaa sana seenanii akkuma Yesuus
isaanitti hime sanatti argatan. Faasiikaas ni qopheessan.
17 Yesuusis yommuu galgalaa'etti warra Kudha Lamaan wajjin achi
ga'e.
18 Utuu isaan maaddiitti dhi'aatanii jiranuu Yesuus, **"Ani dhuguma
isinitti nan hima; isin keessaa tokko, kan amma na wajjin
nyaachuutti jiru dabarsee na kenna"** jedheen.
19 Isaanis gaddanii, tokko tokkoon, "Na ta'innaa laata?" jechuu
jalqaban.
20 Innis akkana jedhee deebise; **"Namichi sun warra kudha
Lamaan keessaa tokkoo dha. Innis isa na wajjin gabatee keessaa
cuuphatuu dha.**
21 **Ilmi Namaa akkuma waa'een isaa barreeffame sanatti ni
deema. Garuu namicha dabarsee Ilma Namaa kennu sanaaf
wayyoo! Inni utuu dhalachuu baatee isaaf wayya ture."**

---

* **14:5** Diinaariin dhibba sadii mindaa waggaatti hojjetaa tokkoof kaffalamu. † **14:8** Yihuudoonni yommuu reeffa tokko awwaalaaf qopheessanitti shittootti fayyadamu ture (Mar 16:1).

22 Utuu nyaachaa jiranuus Yesuus buddeena fuudhee eebbise;
caccabsees, **“Fudhadhaa; kun foon koo ti”** jedhee isaaniif kenne.
23 Xoofoos fuudhee galata galchee isaaniif kenne; hundi isaaniis
xoofoo sana irraa dhugan.
24 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Kun dhiiga ko, dhiiga kakuu**
haaraa kan namoota baay’eef dhangalaafamuu dha.
25 **Ani dhuguma isinitti nan hima; ani hamman guyyaa sana**
mootummaa Waaqaa keessatti deebi’ee dhugutti ija wayinii kana
irraa deebi’ee hin dhugu.”
26 Isaanis erga faarfannaa faarfatanii booddee Tulluu Ejersaatti
qajeelan.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee Dubbate
14:27-31 kwf – Mat 26:31-35

27 Yesuus akkana isaaniin jedhe; **“Hundi keessan ni gufattu;**
akkana jedhamee barreeffameeraatii:
“ ‘Ani tiksee nan rukuta;
hoolonnis ni bittinneeffamu.’‡
28 **Ani garuu ergan du’aa ka’ee booddee isin dura Galiilaa nan**
dhaqa.”
29 Phexros garuu, “Yoo namni hundinuu gufate iyyuu ani hin
gufadhu” jedheen.
30 Yesuus immoo deebisee, **“Ani dhuguma sitti nan hima; ati**
har’a, edanuma utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin, yeroo
sadii na ganta” jedheen.
31 Phexros garuu, “Ani yoon si wajjin du’uu qabaadhe illee gonku-
maa si hin ganu” jedhee jabeessee dubbate. Hundi isaaniis akkasuma
jedhan.

Geetesemaanee
14:32-42 kwf – Mat 26:36-46; Luq 22:40-46

32 Isaanis iddoo Geetesemaanee jedhamu tokko dhaqan; Yesuusis
barattoota isaatiin, **“Hamma ani kadhadhutti isin as taa’aa”** jedhe.
33 Innis Phexrosin, Yaaqoobii fi Yohannisin of faana fudhatee, akka
malee dhiphachuu fi yaadda’uus jalqabe.
34 Innis, **“Lubbuun koo akka malee gadditee du’uu geesseerti.**
Isin asuma turaatii dammaqaa” jedheen.
35 Innis xinnoo achi hiiqee lafatti gombifamee, yoo danda’ame akka
sa’aatiin sun isa irra darbituuf kadhate.
36 Innis, ***“Aabbaa,***§**yaa Abbaa, wanni hundinuu siif ni**
danda’ama. Xoofoo kana narraa fuudhi. Garuu akka fedhii
keetii malee akka fedhii kootii hin ta’in” jedhe.
37 Innis gara barattoota isaatti deebi’ee utuu rafanuu isaan arge.
Phexrosiinis akkana jedhe; **“Simoon, ati amma illee inuma raftaa?**
Sa’aatii tokkittii illee dammaquu hin dandeenyee?
38 **Isin akka qorumsatti hin galleef dammaqaa kadhadhaa.**
Hafuurri qophaa’aa dha; foon garuu dadhabaa dha.”
39 Ammas achi hiiqee waanuma duraan kadhate sana kadhate.

---

‡ **14:27** Zak 13:7 § **14:36** Afaan Araamaayikiitiin *abbaa* jechuu dha.

40 Inni yommuu deebi'ee dhufetti, ammas utuu rafanuu isaan arge;
iji isaanii itti ulfaatee tureetii. Isaanis akka maal jedhanii deebisaniif
hin beekne.
41 Yeroo sadaffaas deebi'ee akkana jedheen; **"Isin amma iyyuu
raftanii boqochaa jirtuu? Ni ga'a! Sa'aatiin sun ga'eera. Kunoo,
Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama.
42 Ka'aa ni deemnaa! Kunoo, namichi dabarsee na kennu sun
dhufaa jira."**

Yesuus Qabamuu Isaa
14:43-50 kwf – Mat 26:47-56; Luq 22:47-50; Yoh 18:3-11

43 Utuma inni dubbachaa jiruus, Yihuudaan namichi warra Kudha
Lamaan keessaa tokko ta'e sun dhufe. Tuunni luboota hangafoota,
barsiistota seeraatii fi maanguddoota biraa ergames goraadee fi
bokkuu qabatee isa wajjin dhufe.
44 Inni dabarsee Yesuusin kennu sunis, "Namichi ani dhungadhu
isa; isinis isa qabaatii eegaa isa fuudhaa deemaa" jedhee mallattoo
kenneefii ture.
45 Yihuudaanis yommusuma Yesuusitti dhi'aatee, "Yaa Barsiisaa!"
jedhee isa dhungate.
46 Namoonni sun Yesuusin qabanii hidhan.
47 Warra achi dhadhaabachaa turan keessaa inni tokko garuu
goraadee isaa luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha'ee gurra isaa irraa
kute.
48 Yesuusis akkana jedhe; **"Isin goraadee fi bokkuu qabattanii
akka nama hattuu qabuutti na qabuu dhuftanii?
49 Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessatti barsi-
isaa isin wajjin ture; isinis na hin qabne. Garuu Katabbiiwwan
Qulqulluun raawwatamuu qabu."**
50 Isaan hundinuus isa dhiisanii baqatan.
51 Dargaggeessi tokkos uffata quncee talbaa irraa hojjetame tokko
qullaa isaa irra buufatee Yesuus faana deemaa ture. Yeroo isa
qabanittis,
52 dargaggeessi sun uffata isaa dhiisee, qullaa isaa harkaa ba'e.

Yesuus Yaa'ii Duratti
14:53-65 kwf – Mat 26:57-68; Yoh 18:12,13,19-24
14:61-63 kwf – Luq 22:67-71

53 Isaanis Yesuusin luba ol aanaatti geessan; luboonni hangafoonni,
maanguddoonnii fi barsiistonni seeraa hundinuu walitti qabaman.
54 Phexrosis hamma dallaa luba ol aanaa keessaatti fagootti isa
duukaa bu'e. Innis waardiyyoota wajjin ibidda bira taa'ee qaqqaam-
machaa ture.
55 Luboonni hangafoonnii fi yaa'iin guutuun Yesuusin ajjeesuuf
jedhanii ragaa isatti barbaadaa turan; isaan garuu homaa hin arganne.
56 Namoonni baay'een sobaan isatti dhugaa ba'an; dhuga ba'umsi
isaanii garuu tokko hin taane.
57 Tokko tokko immoo ka'anii akkana jedhaanii sobaan isatti dhugaa
ba'an:
58 " 'Mana qulqullummaa kan harka namaatiin ijaarame kana diigee
kan biraa kan harka namaatiin hin ijaaramin guyyaa sadii keessatti
deebisee nan ijaara' jechuu isaa dhageenyeerra."

59 Haa ta’uu malee dhuga ba’umsi isaanii amma illee tokko hin taane.
60 Lubichi ol aanaanis ka’ee fuula isaanii dura dhaabatee, “Ati deebii tokko illee hin kennituu? Wanni namoonni kunneen dhugaa sitti ba’an kun maali?” jedhee Yesuusin gaafate.
61 Yesuus garuu inuma cal’ise malee deebii tokko illee hin kennine.
Lubichi ol aanaan ammas, “Kiristoos Ilmi isa Eebbifamaa Sanaa sii?” jedhee isa gaafate.
62 Yesuusis, **“Eeyyee ana; isin utuu Ilmi Namaa karaa mirga Humna Qabeessa sanaatiin taa’ee, duumessa samiitiin dhufuu ni argitu”** jedhe.
63 Lubichi ol aanaan uffata isaa tarsaasee akkana jedhe; “Kana caalaa dhuga baatota maalii nu barbaachisa?
64 Waaqa arrabsuu isaa isini iyyuu dhageessaniirtu. Maal isinitti fakkaata?”
Hundi isaaniis du’atu isaaf mala jedhanii isatti muran.
65 Namoonni tokko tokko isatti tufuu jalqaban; fuula isaas haguuganii abootteen isa rukutanii, “Mee raajii dubbadhu!” jedhan. Eegdonnis fuudhanii isa kakkabalan.

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa
14:66-72 kwf – Mat 26:69-75; Luq 22:56-62; Yoh 18:16-18,25-27

66 Utuu Phexros dallaa sana keessa gara gadii jiruu xomboreewwan luba ol aanaa keessaa tokko dhufte.
67 Isheen utuu Phexros ibidda qaqqaammatuu argite; hubattees isa ilaalte.
Isheenis, “Atis Yesuus nama Naazreeti sana wajjin turte” jetteen.
68 Inni garuu, “Ani waan ati jettu hin beeku; naaf hin galus” jedhee gane. Karra dallaatiinis gad ba’e; indaanqoonis ni iyye.
69 Xomboreen sun ammas isa argitee warra achi dhadhaabataniin, “Namichi kun jara keessaa tokkoo dha” jette.
70 Inni garuu ammas ni gane.
Yeroo xinnoo booddee immoo warri achi dhadhaabachaa turan Phexrosiin, “Atis nama Galiilaa waan taateef dhuguma iyyuu jara keessaa tokkoo dha!” jedhaniin.
71 Innis, “Ani namicha isin waa’ee isaa dubbattan kana hin beeku” jedhee of abaaruu fi kakachuu jalqabe.
72 Yommusuma indaanqoon lammata iyye. Phexrosis dubbii Yesuus, **“Utuu indaanqoon yeroo lama hin iyyin, ati yeroo sadii na ganta”** isaan jedhee ture sana yaadatee boo’e.

15

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
15:2-15 kwf – Mat 27:11-26; Luq 23:2,3,18-25; Yoh 18:29–19:16

1 Ganama barii luboonni hangafoonni, maanguddoota, barsiistota seeraatii fi guutummaa yaa’ii Yihuudootaa wajjin mari’atanii Yesuusin hidhanii, geessanii Phiilaaxoositti dabarsanii kennan.
2 Phiilaaxoosis, “Ati mootii Yihuudootaatii?” jedhee isa gaafate.
Yesuus immoo, **“Atuu jette kaa!”** jedhee deebise.
3 Luboonni hangafoonni waan baay’eedhaan isa himatan.
4 Phiilaaxoos amma illee, “Ati deebii hin kennituu? Isaan waan meeqaan akka si himatan mee ilaali” jedhee isa gaafate.

5 Yesuus garuu amma illee deebii tokko iyyuu hin kennine; Phiilaax-
oosis ni dinqisiifate.
6 Innis nama hidhame kan sabni gaafate tokko Guyyaa Ayyaanaa
hunda gad dhiisa ture.
7 Namichi Barabbaas jedhamu tokko finciltoota goolii kaasanii nama
ajjeesan wajjin mana hidhaa keessa ture.
8 Uummanni sunis Phiilaaxoos bira dhaqee akka inni waan duraan
gochaafii ture sana isaanii godhu isa kadhate.
9 Phiilaaxoos garuu, “Akka ani mootii Yihuudootaa gad isinii dhiisu
barbaadduu?” jedhee gaafate;
10 inni akka luboonni hangafoonni hinaaffaadhaan Yesuusin
dabarsanii isatti kennan ni beeka tureetii.
11 Luboonni hangafoonni garuu akka Phiilaaxoos qooda Yesuus
Barabbaasin gad dhiisu akka isa kadhataniif namoota kakaasan.
12 Phiilaaxoosis, “Yoos namicha isin mootii Yihuudootaa jettaniin
kana maal godhu ree?” jedhee amma illee isaan gaafate.
13 Isaan amma illee, “Isa fannisi!” jedhanii iyyan.
14 Phiilaaxoos immoo, “Maaliif? Inni yakka maalii hojjete?” jedhee
gaafate.
Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Isa fannisi!” jedhanii iyyan.
15 Kanaafuu Phiilaaxoos namoota gammachiisuuf jedhee Barab-
baasin gad isaaniif dhiise. Yesuusin garuu garafsiisee akka inni
fannifamuuf dabarsee kenne.

Loltoonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
15:16-20 kwf – Mat 27:27-31

16 Ergasii loltoonni Yesuusin mana bulchaatti, jechuunis *Piraayi-
tooriyoonitti* ol galchan; raayyaa loltootaa hundas walitti waaman.
17 Uffata dhiilgee* itti uffisan; gonfoo qoraattiis micciiranii dha’anii
isa irra kaa’an.
18 Isaanis, “Akkam ree, yaa mootii Yihuudootaa!” jedhanii nagaa isa
gaafachuu jalqaban.
19 Uleedhaanis mataa isaa rukutan; isattis tufan. Jilbeenfataniis
sagadaniif.
20 Erga itti qoosanii booddee uffata diimaa dhiilgee sana irraa
baasanii wayyaa isaa deebisanii isatti uffisan. Fannisuufis isa fuud-
hanii deeman.

Yesuus Fannifamuu Isaa
15:22-32 kwf – Mat 27:33-44; Luq 23:33-43; Yoh 19:17-24

21 Isaanis namicha Qareenaa† kan Simoon jedhamu tokko utuu inni
baadiyyaadhaa dhufee achiin darbaa jiruu arganii akka inni fannoo
Yesuus baatuuf isa dirqisiisan. Namichi kunis abbaa Iskindiroosii fi
Ruufoosii ti.
22 Isaanis iddoo Golgootaa jedhamutti Yesuusin geessan; Golgootaa
jechuun “Iddoo buqqee mataa” jechuu dha.
23 Jarris akka inni daadhii wayinii kan qumbiin walitti makame
dhuguuf kennaniif; inni garuu fudhachuu dide.

---

* **15:17** Uffata loltoota Roomaa kan wayyaa kaan irratti uffatamu. † **15:21** Qareenaan magaalaa Giriik kan qarqara kaaba Afriikaa naannoo har’a Liibiyaa jedhamutti argamuu dha.

24 Isaanis isa fannisan. Uffata isaas gargar qoodatanii tokkoon
tokkoon namaa maal akka argatu murteessuuf ixaa buufatan.
25 Yeroon isaan itti isa fannisanis ganama sa'aatii sadii ture.
26 Katabbiin waan inni ittiin himatamee kan,
Mooticha Yihuudootaa,
jedhu mataa isaatiin ol ture.
27 Hattoota lamas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa isaatiin
isa wajjin fannisan. [
28 Kanaanis dubbiin kitaabni, "Inni akka seera cabsitootaatti
lakkaa'ame" jedhu sun ni raawwatame.]‡
29 Warri achiin darbanis isa arrabsan; mataa isaaniis raasanii, "Muu!
Ati kan mana qulqullummaa diigdee guyyaa sadiitti ijaartu,
30 mee fannoo irraa gad bu'iitii of oolchi!" jedhan.
31 Akkasumas luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa wajjin itti
qoosan. Akkanas jedhan; "Inni warra kaan oolcheera; ofii isaa garuu
oolchuu hin danda'u!
32 Akka nu arginee amannuuf Kiristoos mootichi Israa'el kun mee
amma fannoo irraa gad haa bu'u." Warri isa wajjin fannifamanis isa
arrabsan.

Yesuus Du'uu Isaa
15:33-41 kwf – Mat 27:45-56; Luq 23:44-49

33 Sa'aatii ja'aa jalqabee, hamma sa'aatii sagaliitti dukkanni lafa
hunda irra bu'e.
34 Sa'aatii sagalittis Yesuus sagalee guddaadhaan, ***"Eloohee!
Eloohee!§Laamaa Sabaqtaanii?"*** jedhee iyye. Hiikkaan isaas,
"Yaa Waaqa ko! Yaa Waaqa ko! Ati maaliif na dhiifte?"* jechuu
dha.
35 Warra achi dhadhaabatan keessaa tokko tokko yommuu waan
kana dhaga'anitti, "Ilaa, inni Eeliyaasin waamaa" jedhan.
36 Namichi tokkos fiigee, ispoonjii dhangaggaa'aadhaan guutee,
uleetti kaa'e; akka inni dhuguufis Yesuusiif kennee, "Mee isa dhiisaa.
Akka Eeliyaas dhufee gad isa buusu arginaatii" jedhe.
37 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee hafuura dhumaa baafate.
38 Golgaan mana qulqullummaas olii hamma gadiitti iddoo lamatti
tarsa'e.
39 Ajajaan dhibbaa kan fuula Yesuus dura dhaabachaa tures
yommuu iyyuu Yesuus dhaga'ee akka inni itti hafuura dhumaa baafate
argetti, "Dhugumaanuu namichi kun Ilma Waaqaa ture!" jedhe.
40 Dubartoonni tokko tokkos fagoodhaa ilaalaa turan. Isaan keessaas
Maariyaam ishee Magdalaa, Maariyaam haadha Yaaqoob isa quxisuu-
tii fi Yoosaa akkasumas Saloomee turan.
41 Isaanis yeroo inni Galiilaa turetti isa duukaa bu'anii isa tajaajilaa
turan. Dubartoonni isa wajjin Yerusaalemitti ol ba'an baay'een kaanis
achi turan.

Yesuus Awwaalamuu Isaa
15:42-47 kwf – Mat 27:57-61; Luq 23:50-56; Yoh 19:38-42

42 Guyyaan sun Guyyaa Qophii jechuunis guyyaa Sanbataan duraa
ture. Yommuu galgalaa'ettis,

---

‡ **15:28** Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 28 hin qaban. § **15:34** Waraabbileen tokko tokko *Eelii, Eelii* jedhu. * **15:34** Far 22:1

43 Yoosef namni Armaatiyaa, miseensi yaa'ii beekamaan kan mataan
isaa mootummaa Waaqaa eeggachaa ture tokko ija jabinaan gara
Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate.
44 Phiilaaxoosis yommuu akka inni du'e dhaga'etti ni dinqifate.
Ajajaa dhibbaa sanas ofitti waamee Yesuus erga du'ee turuu fi turuu
baachuu isaa gaafate.
45 Akka inni du'es ajajaa dhibbaa sana irraa erga mirkaneeffatee
booddee reeffa sana Yoosefiif kenne.
46 Yoosefis huccuu quncee talbaa irraa hojjetame bitee, reeffa
sana gad buusee, huccuu sanaan kafanee awwaala garaa kattaa
keessatti qotate keessa kaa'e. Dhagaa tokkos balbala awwaala sanaatti
gangalchee cufe.
47 Maariyaam isheen Magdalaatii fi Maariyaam haati Yoosaa lafa inni
kaa'ame ni argan.

16

Yesuus Du'aa Ka'uu Isaa
16:1-8 kwf – Mat 28:1-8; Luq 24:1-10

1 Erga Sanbanni darbee booddee Maariyaam isheen Magdalaa,
Maariyaam haati Yaaqoobii fi Saloomeen dhaqanii reeffa Yesuus
dibuuf jedhanii urgooftuu bitan.
2 Isaanis guyyaa jalqaba torbaan sanaa ganama barii, akkuma
biiftuun baateen gara awwaalaa dhaqan;
3 isaanis, "Eenyutu balbala awwaalaa irraa dhagaa sana nuu
gangalcha?" waliin jedhan.
4 Yommuu mil'atanii ilaalanitti garuu akka dhagaan baay'ee gud-
daan sun afaan awwaalaa irraa gangalfame argan.
5 Isaanis awwaala keessa seenanii dargaggeessa uffata adii uffate
tokko karaa mirgaatiin taa'ee arganii rifatan.
6 Innis akkana isaaniin jedhe; "Hin rifatinaa! Isin Yesuus Nama
Naazreeti isa fannifamee ture barbaaddu. Inni ka'eera! As hin jiru.
Mee iddoo isaan isa kaa'anii turan ilaalaa.
7 Garuu dhaqaatii barattoota isaatii fi Phexrositti, 'Inni isin dursee
Galiilaa ni dhaqa. Akkuma isinitti hime sanas achitti isa ni argitu'
jedhaatii himaa."
8 Dubartoonni sunis hollachaa fi dinqisiifachaa gad ba'anii
awwaalicha biraa baqatan. Sababii sodaataniifis nama tokkotti illee
homaa hin himne.
[
9 Yesuusis barii guyyaa jalqaba torban sanaa yeroo du'aa ka'etti
duraan dursee Maariyaam ishee Magdalaatti mul'ate; Maariyaam
kunis kan inni hafuurota hamoo torba ishee keessaa baasee turee dha.
10 Isheenis dhaqxee utuu warri isa wajjin turan wawwaachuu fi
boo'uutti jiranuu isaanitti himte.
11 Isaan garuu yommuu akka Yesuus jiraataa ta'ee fi akka isheen isa
argite dhaga'anitti waan sana hin amanne.
12 Ergasiis isaan keessaa utuu namoonni lama baadiyyaa dhaqaa
jiranuu Yesuus bifa biraatiin isaanitti mul'ate.
13 Jarris deebi'anii warra hafanitti himan; isaan garuu warra kanas
hin amanne.

14 Ergasiis Yesuus utuu isaan maaddiitti dhi’aatanii jiranuu warra
Kudha Tokkotti mul’ate; innis sababii isaan warra erga inni du’aa
ka’e isa argan sana amanuu didaniif, amantii dhabuu isaaniitii fi mata
jabina isaaniitiif isaan ifate.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Gara addunyaa hundaa dhaqaa;
uumama hundumattis wangeela lallabaa.**
16 **Namni amanuu fi cuuphamu kam iyyuu ni fayya; nama hin
amannetti garuu ni murama.**
17 **Mallattoon kunis warra amanan irraa mul’ata; isaan maqaa
kootiin hafuurota hamoo baasu; afaan haaraadhaan dubbatu;**
18 **harka isaaniitiin bofa ni qabu; yoo summii nama ajjeesu
dhugan isaan hin miidhu; harka isaanii namoota dhukkubsatan
irra ni kaa’u; namoonnis ni fayyu.”**
19 Yesuus Gooftaan erga isaanitti dubbatee booddee samiitti ol
fudhatamee gara mirga Waaqaatiin taa’e.
20 Barattoonnis achii ba’anii iddoo hundatti lallaban; Gooftaanis
isaan wajjin hojjechaa ture; dubbii isaas dinqiiwwan hojjetamaniin
ni mirkaneessa ture.]*

* **16:20** Waraabbileen durii tokko tokko kutaa luqqisaa 9 fi 20 gidduu jiru hin qaban.

Wangeela
Luqaas

Seensa
1:1-4 kwi – Hoj 1:1

1 Namoonni baay'een seenaa wantoota nu gidduutti raawwatame
sanaa barreessuu yaalaniiru;
2 kunis akka warri jalqabaa kaasanii ijaan arganii fi tajaajiltoota
dubbichaa turan sun nutti dabarsanii kennanitti.
3 Kanaafuu yaa Tewofilos kabajamaa, anis jalqabumaa kaasee waan
hundumaa sirriitti ergan qoradhee booddee seenaa sana wal duraa
duubaan siif barreessuun waan gaarii natti fakkaateera.
4 Kunis akka wanni ati baratte sun dhugaa ta'e akka beektuuf.

Dhalachuu Yohannis Cuuphaa

5 Bara Heroodis mootii Yihuudaa turetti ramaddii lubummaa Abiyaa
keessaa luba Zakkaariyaas jedhamu tokkotu ture; niitiin isaa Elsaabe-
exis sanyii Aroon.
6 Lamaan isaanii iyyuu ajajaa fi seera Gooftaa hunda mudaa malee
eeguudhaan fuula Waaqaa duratti qajeeltota turan.
7 Garuu Elsaabeex waan dhabduu turteef ijoollee hin qaban ture;
lamaan isaanii iyyuu dulloomanii turan.
8 Zakkaariyaasis dabareen garee isaa geenyaan utuu fuula Waaqaa
duratti tajaajila lubummaa isaa kennaa jiruu,
9 akkuma duudhaa lubummaatti akka mana qulqullummaa Gooftaa
seenee ixaana aarsuuf ixaadhaan filatame.
10 Yeroo ixaanni aarfamuttis* namoonni baay'een alatti kadhachaa
turan.
11 Ergamaan Gooftaas iddoo aarsaa ixaanaatiin mirga dhaabatee
Zakkaariyaasitti mul'ate.
12 Zakkaariyaasis yommuu isa argetti ni rifate; sodaanis isa qabate.
13 Ergamaan sun garuu akkana isaan jedhe; "Yaa Zakkaariyaas, hin
sodaatin; kadhannaan kee dhaga'ameera. Niitiin kee Elsaabeex ilma
siif deessi; atis maqaa isaa Yohannis jedhii moggaasi.
14 Ati ililee fi gammachuu ni qabaatta; namoonni baay'eenis
dhalachuu isaatti ni gammadu;
15 inni fuula Gooftaa duratti guddaa ta'aatii. Daadhii wayinii
yookaan dhugaatii nama macheessu gonkumaa dhuguu hin qabu;†
utuma garaa haadha isaa keessa jiruus Hafuura Qulqulluudhaan ni
guutama.
16 Saba Israa'el keessaas namoota baay'ee gara Gooftaa, gara Waaqa
isaaniitti ni deebisa.
17 Innis saba Gooftaaf qophaa'e tokko kurfeessuuf jedhee garaa
abbootii gara ijoollee isaaniitti, warra hin ajajamne immoo gara
ogummaa qajeeltotaatti deebisuuf hafuuraa fi humna Eeliyaasiin fuula
Gooftaa dura ni deema."

---

* **1:10** Yeroo itti aarsaan galgalaa dhi'eeffamuu dha. Yeroon isaas guyyaa keessaa gara sa'aatii sagalii ti. † **1:15** Kun dirqama addaa kan namni kakuu Naazirummaa of irraa qabu tokko guutuu qabuu dha.

18 Zakkaariyaasis, “Ani akkamittin kana beeka? Ani dulloomeera;
umuriin niitii kootiis deemee jira” jedhee ergamaa sana gaafate.
19 Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; “Ani Gabri’eel isa
fuula Waaqaa dura dhaabatuu dha; anis sitti dubbachuu fi oduu
gammachiisaa kana sitti himuuf ergameera.
20 Kunoo, ati sababii dubbii koo isa yeroo isaatti mirkanaa’u hin
amaniniif hamma gaafa wanni kun ta’uutti ni duudda; dubbachuus
hin dandeessu.”
21 Uummannis yeroo sana sababii Zakkaariyaas yeroo akkas dheer-
atu mana qulqullummaa keessa tureef dinqifachaa isa eegaa ture.
22 Garuu Zakkaariyaas yommuu gad ba’etti waan isaanitti dub-
bachuu hin danda’iiniif isaan akka inni mana qulqullummaa keessatti
mul’ata wayii arge hubatan; innis mallattoon isaanitti himaa ture
malee dubbachuu hin dandeenye.
23 Innis yommuu yeroon tajaajila isaa raawwatetti gara mana isaatti
deebi’e.
24 Ergasii niitiin isaa Elsaabeex ulfooftee hamma ji’a shaniitti manaa
hin baane.
25 Isheenis, “Gooftaan salphina namoota gidduutti narra ture narraa
kaasuuf jedhee guyyaa arjummaan na yaadatetti waan kana naa
godhe” jette.

Dhalachuu Yesuus

26 Ji’a ja’affaattis Gabri’eel Ergamichi Waaqa biraa gara magaalaa
Naazreeti ishee Galiilaa keessatti argamtuutti ergame;
27 innis gara durba namichi sanyii Daawit irraa dhalate kan maqaan
isaa Yoosef jedhamu tokkoof kaadhimamtee‡ dhufe. Maqaan durba
qulqullittii sanaas Maariyaam ture.
28 Ergamaan Waaqaa sunis gara ishee dhaqee, “Yaa ishee surraa
argatte; nagaan siif haa ta’u! Gooftaan si wajjin jira” jedhe.
29 Maariyaam garuu dubbii ergamaa sanaatiin akka malee jeeqam-
tee, “Kun nagaa akkamiitii?” jettee yaadde.
30 Ergamichi garuu akkana isheedhaan jedhe; “Yaa Maariyaam, hin
sodaatin; ati Waaqa biraa surraa argatteertaatii.
31 Kunoo ni ulfoofta; Ilmas ni deessa; maqaa isaas Yesuus jettee
moggaafta.
32 Innis guddaa ni ta’a; Ilma Waaqa Waan Hundaa Olii jedhamees ni
waamama. Waaqni Gooftaanis teessoo Abbaa isaa Daawit ni kennaaf;
33 inni mana Yaaqoob irratti bara baraan ni mo’a; mootummaan
isaas dhuma hin qabu.”
34 Maariyaamis, “Ani durba; yoos wanni kun akkamitti ta’uu
danda’a ree?” jettee ergamaa sana gaafatte.
35 Ergamaan sunis akkana jedhee deebiseef; “Hafuurri Qulqulluun
sirra bu’a; humni Waaqa Waan Hundaa Oliis si golbooba. Kanaaf inni
qulqulluun dhalatu sun Ilma Waaqaa ni jedhama.
36 Kunoo, firri kee Elsaabeexi iyyuu dulluma ishee keessa ilma ulfoof-
teerti; isheen dhabduu jedhamaa turte sun ji’a ja’affaa qabatteerti.
37 Wanni Waaqaaf hin danda’amne hin jiruutii.”

‡ **1:27** Kaadhima qabaachuun akka bartee Yihuudootaatti akkuma nama wal fuudheetti cimaa dha. Intalli kaadhimamte tokko nama biraa wajjin ciisuun garuu akkuma ejjaatti ilaalama. Walii galtee kaadhimaa diiguunis niitii ofii yookaan dhirsa ofii hiikuu wajjin tokkuma.

38 Maariyaamis, “Kunoo, ani garbittii Gooftaa ti. Akkuma ati
dubbatte naaf haa ta’u” jetteen. Ergamichis ishee dhiisee deeme.

Maariyaam Elsaabeexin Dubbisuu Dhaqxe

39 Yeroo sana Maariyaam kaatee ariitiidhaan gara magaalaa baddaa
biyya Yihuudaa tokkoo dhaqxe.
40 Isheenis mana Zakkaariyaas seentee Elsaabeexin nagaa gaafatte.
41 Elsaabeexis yommuu nagaa Maariyaam dhageessetti mucaan sun
gadameessa ishee keessa u’utaale. Elsaabeexis Hafuura Qulqulluudhaan ni guutamte.
42 Isheenis sagalee ishee ol fudhattee iyyitee akkana jette; “Ati
dubartoota keessaa eebbifamtuu dha; mucaan ati deessus eebbifamaa
dha.
43 Garuu akka haati Gooftaa koo gara koo dhuftuuf arjummaan
akkanaa akkamitti naa godhame?
44 Kunoo, akkuma sagaleen nagaa keetii gurra koo seeneen ulfi
gadameessa koo keessa jiru gammachuun utaaleera.
45 Wanni Gooftaan isheetti dubbate akka raawwatamu kan amante
isheen eebbifamtuu dha!”

Faarfannaa Maariyaam

46 Maariyaamis akkana jette:
“Lubbuun koo Gooftaadhaaf ulfina kenniti;
47 hafuurri koos fayyisaa koo Waaqatti ni gammada;
48 inni salphina garbittii isaa argeeraatii.
Kunoo ammaa jalqabee dhaloonni hundinuu eebbifamtuu naan
jedha;
49 Inni humna qabeessi sun
waan guddaa naa godheeraatii;
maqaan isaa qulqulluu dha.
50 Araarri isaas warra isa sodaataniif
dhalootaa hamma dhalootaatti itti fufa.
51 Inni irree isaatiin hojiiwwan gurguddaa hojjeteera;
of tuultotas yaada garaa isaaniitiin bittinneesseera.
52 Bulchitoota teessoo isaanii irraa buuseera;
gad of qabeeyyii garuu ol kaaseera.
53 Warra beela’an waan gaariidhaan quufseera;
sooreyyii garuu harka duwwaa deebiseera.
54 Inni araara qabeessa ta’uu isaa
yaadachaa garbicha isaa Israa’elin gargaareera;
55 kunis akkuma inni abbootii keenyaaf,
Abrahaamii fi sanyii isaatiif bara baraan waadaa galetti.”
56 Maariyaamis gara ji’a sadii Elsaabeexi bira turtee gara mana ofii
isheetti deebite.

Dhalachuu Yohannis Cuuphaa

57 Elsaabeexi yeroon da’umsa ishee geenyaan ilma deesse.
58 Olloonni isheetii fi firoonni ishee akka Gooftaan araara guddaa
isheef godhe dhaga’anii ishee wajjin gammadan.
59 Isaanis guyyaa saddeettaffaatti daa’ima sana dhagna qabuu
dhufan; Zakkaariyaas jedhaniis maqaa abbaa isaatiin isa moggaasuu
fedhan.

60 Haati isaa garuu, “Lakkii! Inni Yohannis jedhamee waamamuu
qaba” jette.
61 Isaanis, “Firoota kee keessa namni maqaa akkanaa qabu tokko
iyyuu hin jiru” jedhaniin.
62 Namoonni sunis akka Zakkaariyaas eenyu jedhee daa’ima sana
waamuu barbaadu beekuuf jedhanii mallattoon isa gaafatan.
63 Innis gabatee irratti barreessu kadhatee, “Maqaan isaa Yohannis”
jedhee barreesse; hundi isaaniis ni dinqifatan.
64 Yommusuma afaan isaa banamee arrabni isaa hiikame; innis
Waaqa galateeffachuudhaan dubbachuu jalqabe.
65 Olloonni isaanii hundinuu sodaadhaan guutaman; wanni kunis
baddaa biyya Yihuudaa hunda keessatti odeeffame.
66 Warri kana dhaga’an hundinuus, “Yoos daa’imni kun nama
akkamii ta’inna laata?” jedhanii garaa isaaniitti dinqifatan. Harki
Gooftaa isa wajjin tureetii.

Faarfannaa Zakkaariyaas

67 Zakkaariyaas abbaan Yohannis Hafuura Qulqulluudhaan guu-
tamee akkana jedhees raajii dubbate:
68 “Sababii dhufee saba isaa fureef Gooftaan,
Waaqni Israa’el haa eebbifamu.
69 Inni mana garbicha isaa mana Daawit keessatti
gaanfa fayyinaa nuuf kaaseera;
70 akkuma afaan raajota isaa qulqulloota duriitiin dubbatetti
71 diinota keenya jalaa,
harka warra nu jibban hundumaa keessaas nu baasuuf jedhee
72 araara abbootii keenyaaf waadaa gale sana raawwachuudhaaf,
kakuu isaa qulqulluu,
73 inni abbaa keenya Abrahaamiif kakate yaadachuudhaaf,
74 harka diinota keenyaa keessaa nu baasuudhaaf,
akka nu sodaa malee isa tajaajillu nu dandeessisuudhaaf,
75 akka nu bara jireenya keenyaa guutuu qulqullinaa fi qajeeli-
naan,
fuula isaa duratti tajaajilluuf waan kana godhe.

76 “Yaa mucaa ko, ati raajii Waaqa Waan Hundaa Olii ni jedhamta;
ati karaa isaa qopheessuuf fuula Gooftaa dura ni deemtaatii;
77 kunis akka ati dhiifama cubbuu argachuu isaaniitiin beekumsa
fayyinaa
saba isaatiif kennituuf;
78 sababii araara Waaqa keenyaa kan gara laafinaan guutame
kan bariin fayyinaa samii irraa ittiin nuu bari’uu,
79 warra dukkana keessa,
gaaddidduu du’aa jala jiraniif akka ifa kennuuf;
miilla keenyas karaa nagaa irra deemsisuuf.”
80 Mucichis guddatee hafuuraan jabaachaa deeme; hamma guyyaa
saba Israa’elitti mul’ateettis gammoojjii keessa jiraate.

2

Dhalachuu Yesuus

1 Bara sana keessa akka addunyaan Roomaa hundi galmeeffamuuf
Awugisxoos Qeesaar biraa labsiin ba'e.
2 Lakkoobsi sabaa kunis bara Qereenewoos bulchaa biyya Sooriyaa
turetti yeroo jalqabaatiif taasifame.
3 Namni hundinuu galmeeffamuuf gara magaalaa itti dhalatee
dhaqe.
4 Yoosefis manaa fi sanyii Daawit keessaa waan dhalateef magaalaa
Naazreeti ishee Galiilaa keessaatii ka'ee gara magaalaa Daawit ishee
Yihuudaa keessaa kan Beetlihem jedhamtuutti ol ba'e.
5 Innis kaadhima isaa Maariyaam ishee ulfa turte sana wajjin
galmeeffamuu dhaqe.
6 Utuma isaan achi jiranuus yeroon da'umsa ishee ga'e.
7 Isheenis ilma ishee isa hangafa deesse. Waan mana bultii
keessummootaa keessa iddoon hin jiraatiniif huccuudhaan martee
bidiruu keessa isa ciibsite.

Tiksootaa fi Ergamoota Waaqaa

8 Tiksoota halkan halkan ala bulanii bushaayee isaanii tikfatanitu
biyya sana ture.
9 Ergamaan Gooftaa isaanitti mul'ate; ulfinni Gooftaas naannoo
isaaniitti ibse; isaanis akka malee sodaatan.
10 Ergamaan sun garuu akkana isaaniin jedhe; "Hin sodaatinaa.
Kunoo, ani oduu gaarii baay'ee nama gammachiisu kan saba hundu-
maaf ta'u isinii fideeraatii.
11 Har'a magaalaa Daawit keessatti fayyisaan isiniif dhalateera; innis
Kiristoos Goofticha.
12 Kunis mallattoo isiniif ta'a: Daa'ima huccuudhaan maramee
bidiruu keessa ciisu tokko ni argitu."
13 Ergamaa sana wajjinis raayyaan samii irraa baay'een akkuma
tasaa mul'atanii Waaqa galateeffachaa akkana jedhan;
14 "Samii gubbaatti ulfinni Waaqaaf,
lafa irrattis nagaan namoota inni itti gammaduuf haa ta'u."
15 Erga Ergamoonni tiksoota dhiisanii gara samiitti ol ba'anii
booddee tiksoonni sun, "Kottaa Beetlihemin dhaqnee waan ta'e kan
Gooftaan nutti hime kana ilaalaa" waliin jedhan.
16 Isaanis dafanii dhaqanii Maariyaamii fi Yoosefin, daa'ima bidiruu
keessa ciisus argan.
17 Yommuu isa arganitti waan waa'ee mucichaa isaanitti himame
sana odeessan;
18 warri waan kana dhaga'an hundinuu waan tiksoonni isaanitti
himan sana ni dinqifatan.
19 Maariyaam garuu waan kana hunda garaatti qabattee itti yaadaa
turte.
20 Tiksoonnis sababii waan dhaga'anii fi arganiitiif Waaqaaf ulfina
kennaa, isa jajachaas deebi'an; wanni hundinuu akkuma isaanitti
himame sana tureetii.

Yesuus Mana Qulqullummaatti Dhi'eeffame

21 Innis guyyaa saddeettaffaatti, akkuma yeroon dhagna qabaa isaa
ga'een maqaa utuu haati isaa iyyuu isa hin ulfaa'iniin dura ergamaan
Waaqaa isaaf baaseen Yesuus jedhamee moggaafame.

22 Akka Seera Museetti yeroon qulqullaa'ummaa isaanii geenyaan
Yoosefii fi Maariyaam daa'ima sana Gooftaa duratti dhi'eessuuf
jedhanii isa fudhatanii Yerusaalemitti ol ba'an.
23 Akkuma Seera Gooftaa keessatti barreeffametti, "Dhiirri hangafni
hundinuu gooftaaf ni qulqulleeffama."*
24 Isaanis akkuma Seerri Gooftaa jedhutti, "Gugee lama yookaan
gugee sosookkee lama"† aarsaa dhi'eessuu dhaqan.
25 Kunoo, namichi qajeelaan Waaqa sodaatu kan maqaan isaa
Simi'oon jedhamu tokko Yerusaalem keessa ture. Innis jajjabeeffama
Israa'el eeggachaa ture; Hafuurri Qulqulluunis isa irra ture.
26 Hafuurri Qulqulluunis akka inni utuu Kiristoos Goofticha hin
argin hin duune isatti mul'isee ture.
27 Innis Hafuuraan qajeelfamee mana qulqullummaa seene. Abbaa
fi haati Yesuus yommuu akka duudhaa seerichaatti waan barbaachisu
isaaf guutuuf jedhanii Yesuus mucicha baadhatanii ol seenanitti,
28 Simi'oon fuudhee isa hammatee akkana jedhee Waaqa galateef-
fate:
29 "Yaa Gooftaa, akkuma dubbii keetiitti,
ati garbicha kee amma nagaan geggeessis.
30 Iji koo fayyina kee isa ati
31 saba hundumaa duratti qopheessite argeera;
32 innis mul'ata Namoota Ormaatiif ifa;
saba kee Israa'eliif immoo ulfina."
33 Abbaa fi haati isaas waan waa'ee isaa dubbatame sana ni
dinqifatan.
34 Simi'oonis isaan eebbise; haadha daa'ima sanaa Maariyaamiinis
akkana jedhe; "Daa'imni kun Israa'el keessatti kufaatiidhaa fi ka'umsa
namoota baay'eetiif sababii, mormii isa irratti dubbatamuufis mallat-
too akka ta'u murteeffameera;
35 kunis akka yaadni garaa namoota baay'ee ifatti ba'uuf. Goraadeen
lubbuu kee ni waraana."
36 Gosa Aasheer keessaas raajittii Haannaa jedhamtu tokkotu ture.
Isheenis intala Faanu'el turte; baay'ees jaartee turte; dhirsa ishee kan
durbummaadhaan itti heerumte wajjin waggaa torba jiraatte;
37 isheenis hamma umuriin ishee waggaa 84 guuteetti haadha hiyy-
eessaa taatee jiraatte. Utuu mana qulqullummaatii hin dhabaminis
soomaa fi kadhannaadhaan halkanii guyyaa waaqeffachaa turte.
38 Yeruma sanas isaanitti dhi'aattee Waaqaaf galata galchite; warra
furama Yerusaalem eeggachaa turan hundattis waa'ee daa'ima sanaa
odeessite.
39 Yoosefii fi Maariyaamis waan seerri Gooftaa ajaju hunda
raawwatanii gara Galiilaatti gara magaalaa isaanii Naazreetitti
deebi'an.
40 Mucichis guddatee jabaachaa deeme; ogummaadhaanis ni guu-
tame; ayyaanni Waaqaas isa irra ture.

Yesuus Mucichi Mana Qulqullummaa Keessatti

41 Abbaa fi haati isaa wagguma waggaan Ayyaana Faasiikaatiif
jedhanii Yerusaalem dhaqaa turan.

---

* **2:23** Bau 13:2,12 † **2:24** Lew 12:8

42 Yommuu umuriin mucaa sanaa waggaa kudha lama‡ guutettis
akkuma sirna Ayyaanichaatti Yerusaalemitti ol ba'an.
43 Erga ayyaanichi raawwatee booddee utuu abbaa fi haati isaa gara
mana isaaniitti deebi'aa jiranuu, Yesuus mucichi Yerusaalemitti isaan
biraa hafe; isaan garuu waan kana hin hubanne.
44 Isaanis waan inni miiltoo isaanii wajjin jiru se'anii guyyaa tokko
deeman. Ergasiis firoota isaaniitii fi michoota isaanii keessa isa
barbaaduu jalqaban.
45 Yommuu isa dhabanittis, isa barbaaduuf Yerusaalemitti deebi'an.
46 Guyyaa sadii booddee utuu inni barsiistota gidduu taa'ee isaan
dhaggeeffatuu, gaaffiis isaan gaafatuu mana qulqullummaa keessatti
isa argatan.
47 Warri isa dhaga'an hundinuus hubannaa isaatii fi deebii inni
kennu ni dinqifatan.
48 Abbaa fi haati isaas yommuu isa arganitti ni raajeffatan. Haati
isaas, "Gurbaa, maaliif akkana nu goote? Kunoo, anii fi abbaan kee
yaaddoo guddaadhaan si barbaadaa turree!" jetteen.
49 Innis deebisee, **"Maaliif na barbaaddan? Akka ani mana
Abbaa kootti argamuu qabu hin beekne moo?"** isaaniin jedhe.
50 Isaan garuu dubbii inni isaanitti dubbate hin hubanne.
51 Innis isaan wajjin Naazreetitti gad bu'e; isaaniifis ni ajajama ture.
Haati isaa garuu waan kana hunda garaatti qabatte.
52 Yesuusis ogummaadhaan, hojjaa fi surraadhaan fuula Waaqaatii
fi fuula namaa duratti guddachaa deeme.

3

Lallaba Yohannis Cuuphaa
3:2-10 kwf – Mat 3:1-10; Mar 1:3-5
3:16,17 kwf – Mat 3:11,12; Mar 1:7,8

1 Xibeeriyoos Qeesaar mo'ee waggaa kudha shanaffaatti jechuunis
yommuu Phonxoos Phiilaaxoos bulchaa Yihuudaa turetti, Heroodis
bulchaa Galiilaa ture; obboleessi isaa Fiiliphoos bulchaa Ixuriyaasii
fi Xiraakonitiis, Lisaaniiyaas immoo bulchaa Abileeniis turan;
2 yeroo sana Haannaasii fi Qayyaaffaan luboota ol aantota tu-
ran. Dubbiin Waaqaa gammoojjii keessatti gara Yohannis ilma
Zakkaariyaas dhufe.
3 Innis dhiifama cubbuutiif cuuphaa qalbii jijjiirrannaa lallabaa
biyya naannoo Yordaanos hunda keessa deeme.
4 Kunis isa kitaaba dubbii Isaayyaas raajichaa keessatti akkana
jedhamee barreeffamee dha:
"Sagalee nama gammoojjii keessaa iyyu tokkoo:
'Karaa Gooftaa qopheessaa;
daandii isaas qajeelchaa.
5 Sululli hundi ni guutama;
tulluu fi gaarri hundinuus gad deebifamu.
Karaan jal'aan ni qajeela;

‡ **2:42** Ijoolleen dhiiraa Yihuudootaa yommuu umuriin isaanii waggaa kudha sadii guututti itti gaafatama ofii isaanii fudhatu. Ta'us yeroo sanaan dura utuu gargaarsa haadhaatii fi abbaa hin barbaadin ajajawwan tokko tokko eeguu qabu. Ajajawwan kanneen keessaas tokko waggaa waggaatti Yerusaalem dhaqanii waaqeffachuu dha.

daandiin bu'aa ba'iinis wal qixxeeffama.
6 Sanyiin namaa hundinuus fayyisuu Waaqaa ni arga.' "*
7 Yohannisis warra harka isaatti cuuphamuuf dhufaniin akkana jedhe; "Isin ijoollee buutii nana! Dheekkamsa dhufu jalaa akka baqattaniif eenyutu isinitti hime?
8 Egaa ija qalbii jijjiirrannaa mirkaneessu naqadhaa. Isin, 'Abbaan keenya Abrahaamii dha' ofiin jechuu hin jalqabinaa. Waaqni dhagoota kanneen irraa Abrahaamiif ijoollee kaasuu akka danda'u ani isinittan himaatii.
9 Qottoon amma iyyuu hidda mukkeenii irra kaa'ameera; mukti ija gaarii hin naqanne hundinuus muramee ibiddatti darbatama."
10 Namoonni sunis, "Yoos maal haa goonuu ree?" jedhanii isa gaafatan.
11 Yohannisis deebisee, "Namni uffata lama qabu isa homaa hin qabneef haa qoodu; kan nyaata qabus akkasuma haa godhu" jedheen.
12 Qaraxxoonni cuuphamuu dhufanii, "Yaa barsiisaa, nu hoo maal haa goonu?" jedhanii isa gaafatan.
13 Innis, "Waan ajajamtan caalaa walitti hin qabinaa" jedheen.
14 Loltoonnis akkasuma, "Nu immoo maal haa goonu ree?" jedhanii isa gaafatan.
Innis, "Humnaan nama irraa maallaqa hin fudhatinaa; sobaan nama hin himatinaa; mindaan keessan isin haa ga'u" jedheen.
15 Namoonni sun hawwiidhaan eegaa turan; hundi isaaniis, "Yohannis kun inni Kiristoos† ta'innaa laata?" jedhanii garaa isaaniitti yaadaa turan.
16 Yohannis akkana jedhee isaan hundaaf deebii kenne; "Ani bishaaniin isin cuupha. Garuu kan na caalaa jabaa ta'e tokko ni dhufa; ani hidhaa kophee isaa illee hiikuun naaf hin malu. Inni Hafuura Qulqulluu fi ibiddaan isin cuupha.
17 Innis oobdii isaa qulqulleessee gombisaa isaatti qamadii galfachuudhaaf afarsaan isaa harka isaa jira; habaqii garuu ibidda hin dhaamneen guba."
18 Yohannisis dubbii biraa baay'eedhaan namoota gorsee wangeelas isaanitti lallabe.
19 Heroodis bulchaan garuu yommuu sababii inni niitii obboleessa isaa Heroodiyaas fuudhee fi sababii hammina inni hojjetee ture kaan hundaatiif Yohannis isa ifate,
20 hammina isaa hunda irratti dabalee Yohannisin mana hidhaatti galchee itti cufe.

Cuuphamuu Yesuus
3:21,22 kwf – Mat 3:13-17; Mar 1:9-11
3:23-38 kwf – Mat 1:1-17

21 Yeroo namoonni hundinuu cuuphamaa turanitti, Yesuusis ni cuuphame. Utuu inni kadhachaa jiruu samiin banamee,
22 Hafuurri Qulqulluun bifa gugeetiin mul'atee isa irratti gad bu'e. Sagaleen, "Ati Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani sitti nan gammada" jedhu tokkos samii irraa ni dhufe.

Hidda Dhaloota Isaa

---

* **3:6** Isa 40:3-5 † **3:15** yookaan *Masiihicha*

23 Yesuus yeroo tajaajila isaa jalqabetti umuriin isaa gara waggaa
soddomaa ture. Innis akka waan ilma Yoosef tureetti yaadamaa ture:

ilma Eelii,
24 ilma Maataat,
ilma Lewwii, ilma Melkii,
ilma Yaanaa, ilma Yoosef,
25 ilma Maataatiyaas, ilma Amoos,
ilma Naahoom, ilma Asiiliim,
ilma Naagee,
26 ilma Maa’at,
ilma Maataatiyaas, ilma Semee’i,
ilma Yoosef, ilma Yoodaa,
27 ilma Yoonaan, ilma Resaa,
ilma Zarubaabel, ilma She’altii’eel,
ilma Neeri,
28 ilma Melkii,
ilma Hadii, ilma Qoosaam,
ilma Elmaadaam, ilma Eer,
29 ilma Iyyaasuu, ilma Elii’ezer,
ilma Yoorim, ilma Maataat,
ilma Lewwii,
30 ilma Simi’oon,
ilma Yihuudaa, ilma Yoosef,
ilma Yoonaan, ilma Eliyaaqeem,
31 ilma Meeleyaa, ilma Mennaa,
ilma Maataataa, ilma Naataan,
ilma Daawit,
32 ilma Isseey,
ilma Yoobeed, ilma Bo’eez,
ilma Salmoon, ilma Nahishoon,
33 ilma Amiinaadaab, ilma Aaraam,
ilma Hezroon, ilma Faares,
ilma Yihuudaa,
34 ilma Yaaqoob,
ilma Yisihaaq, ilma Abrahaam,
ilma Taaraa, ilma Naahoor,
35 ilma Seruug, ilma Re’uu,
ilma Feleg, ilma Eeber,
ilma Saalaa,
36 ilma Qaayinaam
ilma Arfaaksaad, ilma Seem,
ilma Nohi, ilma Laamehi,
37 ilma Matuuselaa, ilma Henook,
ilma Yaared, ilma Mahalaleel,
ilma Keenaan,
38 ilma Enoos,
ilma Seeti, ilma Addaam,
ilma Waaqaa.

4

Yesuus Qoramuu Isaa
4:1-13 kwf – Mat 4:1-11; Mar 1:12,13

1 Yesuus Hafuura Qulqulluudhaan guutamee Yordaanosii ka'ee
Hafuuruma sanaan gammoojjiitti geeffame;
2 achittis guyyaa afurtama diiyaabiloosiin qorame. Innis guyyoota
sana keessa homaa hin nyaanne; dhuma irrattis ni beela'e.
3 Diiyaabiloosis, "Ati yoo Ilma Waaqaa taate, akka dhagaan kun
buddeena ta'u ajaji" jedheen.
4 Yesuus immoo deebisee, **" 'Namni buddeena qofaan hin ji-
raatu'*jedhamee barreeffameera"** jedheen.
5 Diiyaabiloosis gaara dheeraa tokkotti ol isa baasee hamma liphsuu
ijaatti mootummoota addunyaa hunda isatti argisiise.
6 Akkanas jedheen; "Ani taayitaa isaaniitii fi ulfina isaanii hundumaa
siifin kenna; taayitaa fi ulfinni kun waan naa kennameef ani abbaa
kennuufii barbaadeef kennuu nan danda'a.
7 Yoo ati naa sagadde, wanni kun hundinuu kan kee ta'a."
8 Yesuus immoo, **" 'Waaqa kee Gooftichaaf sagadi, isuma qofa
tajaajili'†jedhamee barreeffameera"** jedhee deebiseef.
9 Diiyaabiloosis Yerusaalemitti isa geessee, fiixee mana qulqullum-
maa irra dhaabachiise. Akkanas jedheen; "Ati yoo Ilma Waaqaa taate,
asii gad of darbadhu.
10 Akkana jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Inni akka isaan sirriitti si eeganiif,
ergamoota isaa siif ni ajaja;
11 isaanis akka ati miilla keetiin dhagaatti hin buuneef,
harka isaaniitiin ol si fuudhu.'‡"
12 Yesuus immoo deebisee, **" 'Waaqa kee Goofticha hin
qorin'§jedhameera"** jedheen.
13 Diiyaabiloos immoo erga qorumsa kana hunda raawwatee
booddee hamma yeroo mijaa'aa argatutti isa dhiisee deeme.

Yesuus Naazreetitti Fudhatama Dhabe

14 Yesuus humna Hafuuraatiin Galiilaatti deebi'e; oduun waa'ee
isaas baadiyyaa guutuu keessa faffaca'e.
15 Inni manneen sagadaa isaanii keessatti barsiisaa ture; namni
hundinuus isa jaje.
16 Innis Naazreeti iddoo itti guddate dhaqe; guyyaa Sanbataas
akkuma amala isaa mana sagadaa seene. Kitaaba dubbisuufis ka'ee
dhaabate;
17 kitaabni raajicha Isaayyaas isatti kenname. Innis kitaabicha banee
kutaa akkana jedhamee barreeffame argate:
18 **"Hafuurri Gooftaa narra jira;
akka ani hiyyeeyyiitti oduu gaarii lallabuuf,
inni na dibeeraatii.
Inni akka ani akka warri hidhaman hiikaman,
akka warri jaaman argan,
akka warri cunqurfamanis bilisa ba'an lallabuuf na ergeera;
19 inni akka ani bara tola Gooftaa labsuufis na ergeera."***

---

* **4:4** KeD 8:3 † **4:8** KeD 6:13 ‡ **4:11** Far 91:1,12 § **4:12** KeD 6:16 * **4:19** Isa 61:1,2

20 Innis kitaabicha cufee tajaajiltichatti deebisee kennee taa'e; warri
mana sagadaa sana keessa turan hundinuus xiyyeeffatanii isa ilaalaa
turan.
21 Innis, **"Barreeffamni kun har'a gurra keessanitti
raawwatame"** isaaniin jechuu jalqabe.

22 Hundi isaanii waa'ee isaa waan gaarii dubbachaa turan; dubbii
ayyaan qabeessa afaan isaatii ba'us ni dinqisiifatan. Isaanis, "Kun
ilma Yoosef mitii?" jedhanii gaafatan.

23 Yesuusis, **"Akka isin, 'Yaa abbaa qorichaa, of fayyisi! Waan
Qifirnaahomitti hojjechuu kee dhageenye sana as biyya keettis
hojjedhu' jettanii natti mammaaktan ani shakkii hin qabu"**
isaaniin jedhe.

24 Innis itti fufee akkana jedhe; **"Ani dhuguma isinitti nan hima;
raajiin tokko iyyuu iddoo itti dhalatetti fudhatama hin qabu.**
25 **Ani dhuguman isiniin jedha; bara Eeliyaas yeroo samiin wag-
gaa sadii fi walakkaa cufamee beelli hamaan bu'eetti haadhota
hiyyeessaa baay'eetu Israa'el keessa ture.**
26 **Ta'us Eeliyaas gara haadha hiyyeessaa magaalaa Saraaphtaa
biyya Siidoon keessa jiraattu tokkootti ergame malee haadhota
hiyyeessaa sana keessaa gara tokkoo isaaniitti illee hin ergamne.**
27 **Bara Elsaa'i raajichaas namoota lamxaa'an hedduutu Is-
raa'el keessa ture; garuu Na'amaan, namicha Sooriyaa tokkicha
sana malee warra kaan keessaa namni tokko iyyuu hin qulqul-
loofne ture."**
28 Namoonni manicha sagadaa keessa turan hundinuu yommuu
waan kana dhaga'anitti akka malee aaran.
29 Isaanis ka'anii magaalaa sana keessaa gad isa baasan; gad isa dar-
bachuuf jedhaniis ededa tulluu magaalaan isaanii irratti ijaaramteetti
ol isa baasan.
30 Inni garuu gidduudhuma isaanii ba'ee deeme.

Yesuus Hafuura Xuraa'aa Baasuu Isaa
4:31-37 kwf – Mar 1:21-28

31 Innis gara Qifirnaahom, magaalaa Galiilaa keessaatti gad bu'e;
guyyaa Sanbataas namoota barsiise.
32 Isaanis waan dubbiin isaa taayitaa qabuuf barsiisa isaa ni
dinqisiifatan.

33 Namichi hafuura hamaa xuraa'aadhaan qabame tokko mana
sagadaa keessa ture. Innis sagalee guddaadhaan iyyee akkana jedhe;
34 "Uffi! Yaa Yesuus nama Naazreeti, ati maal nurraa qabda? Nu
balleessuu dhufte moo? Ati eenyu akka taate ani nan beeka, yaa
Qulqullicha Waaqaa!"

35 Yesuus immoo, **"Cal'isii isa keessaa ba'i!"** jedhee ifate. Hafuurri
hamaan sunis isaan hunda duratti namicha kuffisee utuu hin miidhin
isa keessaa ba'e.
36 Namoonni hundinuu dinqifatanii, "Maal barsiisni akkanaa! Inni
taayitaadhaan, humnaanis hafuurota xuraa'oo ni ajaja; isaanis ni
ba'u" waliin jedhan.
37 Oduun waa'ee isaas biyya naannoo sanaa guutuu keessa faffaca'e.

Yesuus Nama Baay'ee Fayyise
4:38-41 kwf – Mat 8:14-17
4:38-43 kwf – Mar 1:29-38

38 Yesuus mana sagadaatii ba'ee mana Simoon dhaqe. Haati niitii Simoonis dhukkuba dhagna gubaa hamaadhaan qabamtee dhiphachaa turte; isaanis akka Yesuus ishee gargaaru isa kadhatan.
39 Innis isheetti gad jedhee, dhagna gubaa sana ifate; dhagna gubaan sunis ishee dhiise. Isheenis yeruma sana kaatee isaan tajaajiluu jalqabde.
40 Namoonnis yeroo aduun lixxetti namoota dhukkuba gosa garaa garaa qaban hunda gara Yesuus fidan; innis tokkoo tokkoo isaanii irra harka isaa kaa'ee isaan fayyise.
41 Akkasumas hafuuronni hamoon iyyanii, "Ati Ilma Waaqaa ti!" jedhanii namoota baay'ee keessaa ba'an. Inni garuu sababii isaan akka inni Kiristoos† ta'e beekaniif isaan ifate; akka isaan dubbatanis hin eeyyamneef.
42 Yommuu bari'ettis Yesuus achii ba'ee, iddoo namni hin jirre tokko dhaqe. Namoonnis isa barbaadaa turan; yommuu gara isaa dhufanittis akka inni isaan dhiisee hin deemneef isa dhowwuu yaalan.
43 Inni garuu, **"Ani magaalaawwan kaanittis wangeela mootummaa Waaqaa lallabuun qaba; sababiin ani ergameefis kanuma"** jedhe.
44 Innis ittuma fufee manneen sagadaa Yihuudaa keessatti lallabaa ture.

5

Waamamuu Barattoota Jalqabaa
5:1-11 kwf – Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Yoh 1:40-42

1 Gaaf tokko Yesuus utuu Haroo Geensereex bira dhaabatee jiruu, utuu namoonnis isatti naanna'anii dubbii Waaqaa dhaga'aa jiranuu,
2 bidiruuwwan lama ededa bishaanichaa irratti arge; qurxummii qabdoonni garuu keessaa ba'anii kiyyoo isaanii miicachaa turan.
3 Innis bidiruuwwan sana gidduudhaa ishee kan Simoon taate tokko yaabbate; akka inni qarqara lafaa irraa gara gidduu bishaaniitti xinnoo achi butus isa kadhate. Yesuusis bidiruu sana irra taa'ee namoota barsiisuu jalqabe.
4 Innis yommuu dubbatee fixetti Simooniin, **"Gara tuujuba bishaaniitti achi siqi; qurxummii qabuufis kiyyoo keessan darbadhaa"** jedhe.
5 Simoonis deebisee, "Yaa barsiisaa, nu halkan guutuu akka malee itti dadhabnee waa tokko illee hin qabne. Ani garuu waan ati jetteef kiyyoo nan darbadha" jedhe.
6 Isaanis kiyyoo isaanii darbatanii hamma kiyyoon isaanii ciccituu jalqabutti qurxummii akka malee baay'ee qabatan.
7 Kanaafuu akka michoonni isaanii warri bidiruu kaan keessa turan dhufanii isaan gargaaraniif mallattoon waammatan; isaanis dhufanii bidiruu lachuu qurxummiidhaan guutan; bidiruuwwan sunis liqimfamuu jalqaban.

---

† **4:41** yookaan *Masiihii*

8 Simoon Phexrosis yommuu waan kana argetti jilba Yesuusitti kufee,
"Yaa Gooftaa, ani nama cubbamaa dha; narraa fagaadhu!" jedhe.
9 Kunis sababii qurxummiin baay'een qabame sun Sim'oonii fi warra
isa wajjin turan hunda dinqisiiseef;
10 ilmaan Zabdewoos warri michoota Simoon turan jechuunis
Yaaqoobii fi Yohannis akkasuma dinqisiifatan.
Yesuusis Sim'ooniin, **"Hin sodaatin; ati ammaa jalqabdee qab-
duu namootaa ni taataa"** jedhe.
11 Isaanis bidiruuwwan isaanii gara qarqaraatti ol baasanii waan
hunda dhiisanii isa duukaa bu'an.

Namicha Lamxaa'aa Tokko
5:12-14 kwf – Mat 8:2-4; Mar 1:40-44

12 Utuu Yesuus magaalaawwan sana keessaa isa tokko keessa jiruu
namichi dhagni isaa guutuun lamxaa'e tokko gara isaa dhufe. Innis
yommuu Yesuusin argetti adda isaatiin lafatti gombifamee, "Yaa
Gooftaa, yoo fedhii kee ta'e, ati na qulqulleessuu ni dandeessa" jedhee
isa kadhate.
13 Yesuusis harka isaa hiixatee namicha qaqqabee, **"Fedhii koo ti;
qulqullaa'i!"** jedheen; lamxiin sunis yeruma sana namicha irraa
bade.
14 Yesuusis, **"Nama tokkotti illee hin himin; garuu dhaqiitii akka
isaaniif ragaa ta'uuf lubatti of argisiisi; qulqullaa'uu keetiifis
aarsaawwan Museen ajaje sana dhi'eessi"** jedhee isa ajaje.
15 Haa ta'uu malee oduun waa'ee isaa ittuma caalee faca'e;
namoonni hedduunis isa dhaga'uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf
jedhanii gara isaa dhufaa turan.
16 Yesuus garuu yeroo baay'ee lafa namni hin jirre dhaqee kad-
hachaa ture.

Yesuus Nama Laamsha'aa tokko Fayyisuu Isaa
5:18-26 kwf – Mat 9:2-8; Mar 2:3-12

17 Gaaf tokko Yesuus utuu barsiisaa jiruu, Fariisonnii fi barsiis-
tonni seeraa warri gandoota Galiilaatii fi Yihuudaa hunda keessaa
akkasumas Yerusaalemii dhufan achi tataa'aa turan. Akka inni
dhukkubsattoota fayyisuufis humni Gooftaa isa wajjin ture.
18 Jarri tokko nama dhagni irratti du'e tokko sireedhaan baatanii
dhufan; isaanis fuula Yesuus dura isa kaa'uuf jedhanii manatti ol isa
galchuu yaalan.
19 Sababii baay'ina namaatiifis karaa ittiin ol isa galchan dhabnaan
bantii manaatti ol ba'anii qadaada bantii manaa saaqanii walakkaa
namootaatiin fuula Yesuus duratti siree isaatiin gad isa buusan.
20 Yesuusis yommuu amantii isaanii argetti, **"Namichoo, cubbuun
kee siif dhiifameera"** jedhe.
21 Fariisonnii fi barsiistonni seeraas, "Namichi Waaqa arrabsu kun
eenyu? Waaqa tokkicha malee eenyutu cubbuu namaaf dhiisuu
danda'a?" jedhanii garaa isaaniitti yaaduu jalqaban.
22 Yesuusis waan isaan yaadaa turan beekee akkana jedhee gaafate;
"Isin maaliif garaa keessan keessatti waan kana yaaddu?
23 **'Cubbuun kee siif dhiifameera' jechuu moo 'Ka'ii deemi'
jechuutu salphaa dha?**

24 **Ani garuu akka Ilmi Namaa cubbuu namaaf dhiisuudhaaf lafa irratti taayitaa qabu akka beektan nan barbaada.”** Kanaafuu inni namicha dhagni irratti du’e sanaan, **“Ani sitti nan hima; ka’i; siree kee fudhadhuutii mana keetti gali”** jedhe.
25 Innis yeruma sana ka’ee fuula isaanii dura dhaabate; waan irra ciisaa tures fudhatee Waaqa jajachaa mana ofii isaatti qajeele.
26 Hundi isaaniis dinqifatanii Waaqa jajan. Sodaadhaanis guutamanii, “Nu har’a waan takkumaa hin ta’in argine” jedhan.

Waamamuu Lewwii
5:27-32 kwf – Mat 9:9-13; Mar 2:14-17

27 Ergasii Yesuus achii ba’ee qaraxxuu Lewwii jedhamu tokko utuu inni iddoo itti qaraxa walitti qaban taa’uu arge. Yesuusis, **“Na duukaa bu’i”** jedheen.
28 Lewwiinis waan hunda dhiisee ka’ee isa duukaa bu’e.
29 Lewwiinis mana isaatti cidha guddaa Yesuusiif qopheesse; qaraxxoonnii fi namoonni kaan baay’eenis isaan wajjin nyaachaa turan.
30 Fariisonnii fi Barsiistonni seeraa kanneen garee isaanii ta’an garuu, “Isin maaliif qaraxxootaa fi cubbamoota wajjin nyaattanii dhugdu?” jedhanii barattoota isaatti guunguman.
31 Yesuus immoo deebisee akkana isaaniin jedhe; **“Ogeessi fayyaa tokko warra dhukkubsataniif malee warra fayyaa qabaniif hin barbaachisu.**
32 **Ani cubbamoota gara qalbii jijjiirrannaatti waamuufin dhufe malee qajeeltota waamuuf hin dhufne.”**

Yesuus Waa’ee Soomaa Gaafatamuu Isaa
5:33-39 kwf – Mat 9:14-17; Mar 2:18-22

33 Isaanis, “Barattoonni Yohannis yeroo baay’ee ni soomu; ni kadhatus; barattoonni Fariisotaas akkasuma godhu; barattoonni kee garuu ni nyaatu; ni dhugus” jedhaniin.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Isin utuu inni isaan wajjin jiruu michoota misirrichaa soomsisuu ni dandeessuu?**
35 **Garuu yeroon itti misirrichi isaan biraa fudhatamu ni dhufa; isaanis yeroo sana ni soomu.”**
36 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; **“Namni uffata moofaa erbuuf jedhee huccuu uffata haaraa tarsaasu tokko iyyuu hin jiru. Yoo kun godhame, isaan uffata haaraa sana tarsaasaniiru; erbeen haaraan sunis uffata moofaa wajjin wal hin fudhatu.**
37 **Namni daadhii wayinii haaraa*qalqalloo moofaatti naqu tokko iyyuu hin jiru. Yoo itti naqe immoo daadhiin haaraan sun qalqalloo sana ni dhoosa; daadhiin sun ni dhangala’a; qalqallichis horoomaa ba’a.**
38 **Qooda kanaa daadhiin wayinii haaraan qalqalloo daadhii wayinii haaraatti naqamuu qaba.**
39 **Namni kam iyyuu erga daadhii wayinii kan goge dhugee booddee daadhii wayinii haaraa hin barbaadu; isaan, ‘Daadhii wayinii kan goge wayya’ jedhuutii.”**

---

* **5:37** *Daadhii wayinii haaraa* – Daadhii wayinii kan amma illee danfaa jiru yookaan kan hin bilchaatin jechuu dha.

6

Yesuus Gooftaa Sanbataa ti
6:1-11 kwf – Mat 12:1-14; Mar 2:23–3:6

1 Guyyaa Sanbataa tokko Yesuus lafa qotiisaa midhaanii keessa darbaa ture; barattoonni isaas asheetii midhaanii ciratanii harka isaaniitiin sukkuummatanii nyaachuu jalqaban.
2 Fariisota keessaas tokko tokko, “Isin maaliif waan Sanbataan hojjechuun hin eeyyamamne hojjettu?” jedhanii gaafatan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Isin waan Daawit yeroo innii fi miiltonni isaa beela’anitti godhe sana takkumaa hin dubbifnee?**
4 **Inni mana Waaqaa seenee buddeena qulqulleeffame*kan luboota qofaaf eeyyamame fudhatee nyaate. Warra isa wajjin jiraniifis kenne.”**
5 Yesuusis, **“Ilmi Namaa Gooftaa Sanbataa ti”** isaaniin jedhe.
6 Sanbata biraas inni mana sagadaa seenee barsiisaa ture; namichi harki isaa mirgaa irratti goge tokkos achi ture.
7 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa Yesuusin himachuuf jedhanii sababa barbaadaa turan; kanaafuu akka inni Sanbataan nama fayyisu ilaaluuf isa gaadan.
8 Yesuus garuu waan isaan yaadan beekee namicha harki irratti goge sanaan, **“Ka’ii fuula nama hundaa dura dhaabadhu”** jedhe. Innis ka’ee achi dhaabate.
9 Yesuusis, **“Anis isinan gaafadha; Sanbataan isa kamtu eeyyamamaa dha? Waan gaarii hojjechuu moo waan hamaa hojjechuu? Lubbuu oolchuu moo balleessuu?”** isaaniin jedhe.
10 Gara galees hunda isaanii ilaalee namichaan, **“Harka kee diriirfadhu”** jedhe. Innis akkasuma godhe; harki isaas guutumaan guutuutti fayye.
11 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa garuu akka malee aaranii Yesuusin maal gochuu akka danda’an waliin mari’achuu jalqaban.

Ergamoota Kudha Lamaan
6:13-16 kwf – Mat 10:2-4; Mar 3:16-19; Hoj 1:13

12 Yesuusis guyyoota sana keessaa gaaf tokko kadhannaadhaaf tulluutti ol ba’e; halkan guutuus Waaqa kadhachaa bule.
13 Innis yommuu lafti bari’etti barattoota isaa ofitti waamee nama kudha lama isaan keessaa filate; ergamoota jedhees isaan moggaase.

14 Isaanis Simoon isa inni Phexros jedhee moggaase, obboleessa isaa Indiriiyaas,
Yaaqoob,
Yohannis,
Fiiliphoos,
Bartaloomewoos,
15 Maatewos,
Toomaas,
Yaaqoob ilma Alfewoos,

* **6:4** Buddeena kudha lamaan guyyaa Sanbataa mana Waaqaa keessa minjaala warqee dibame irra kaa’amuu dha. Buddeenni kun achitti Gooftaaf dhi’eeffama. Sanbata itti aanutti immoo lubootaaf kennama. Luboonnis iddoo qulqulluu tokkotti nyaachuu qabu.

Simoon isa Hinaafticha jedhamee waamame,
16 Yihuudaa ilma Yaaqoob,
Yihuudaa Keeriyoticha isa Yesuusin dabarsee kenne.

Eebbaa fi Wayyoowwan
6:20-23 kwf – Mat 5:3-12

17 Innis isaan wajjin gad bu'ee iddoo diriiraa tokko irra dhaabate. Tuunni barattoota isaa guddaanis achi ture; namoonni Yihuudaa hunda keessaa, Yerusaalem keessaa, biyya qarqara galaanaa kan naannoo Xiiroosii fi Siidoonaatii dhufan baay'een,
18 warri isa dhaga'uu fi dhukkuba isaanii irraa fayyuuf dhufanis achi turan. Warri hafuurota xuraa'oon dhiphachaa turanis ni fayyan;
19 sababii humni isa keessaa ba'ee hunduma isaanii fayyisaa tureef, namoonni hundinuu isa tuquuf carraaqaa turan.
20 Innis barattoota isaa ilaalee akkana jedhe:
"Isin warri hiyyeeyyiin eebbifamoo dha;
mootummaan Waaqaa kan keessaniitii.
21 **Isin warri amma beeloftan eebbifamoo dha;**
ni quuftuutii.
Isin warri amma boossan eebbifamoo dha;
ni kolfituutii.
22 **Yommuu namoonni sababii Ilma Namaatiif jedhanii isin jibban,**
yommuu isaan of keessaa isin baasanii fi isin arrabsan,
yommuu isaan maqaa keessan akka waan hamaa tokkootti tuffatan,
isin eebbifamoo dha.
23 **"Sababii gatiin keessan samii keessatti guddaa ta'eef gaafa sana ililchaatii gammachuudhaan buburraaqaa. Abbootiin isaanii iyyuu akkasuma raajota godhaniitii.**
24 **"Garuu warri sooreyyiin isiniif wayyoo;**
isin jajjabina keessan argattaniirtuutii.
25 **Warri amma quuftan isiniif wayyoo,**
beela'uuf jirtuutii,
warri amma kolfitan isiniif wayyoo;
wawwaachuu fi boo'uuf jirtuutii.
26 **Yommuu namni hundinuu isin saadu isiniif wayyoo;**
abbootiin isaanii iyyuu akkanuma raajota sobaa saadaa turaniitii.

Diina Ofii Jaallachuu
6:29,30 kwf – Mat 5:39-42

27 **"Ani garuu isin warra na dhageessanitti nan hima; diinota keessan jaalladhaa; warra isin jibbaniif waan gaarii hojjedhaa;**
28 **warra isin abaaran eebbisaa; warra isin miidhaniifis kadhadhaa.**
29 **Yoo namni tokko maddii tokko si kabale, maddii kaanis itti qabi. Yoo namni tokko kootii kee sirraa baafate immoo, kittaa kee illee hin dhowwatin.**
30 **Nama si kadhatu hundumaaf kenni; yoo namni kam iyyuu waan kan kee ta'e fudhate, akka wanni sun siif deebifamu hin gaafatin.**

31 **Isinis akkuma namoonni kaan akka isiniif godhan barbaad-**
dan sana isaaniif godhaa.
32 **“Isin warra isin jaallatan qofa yoo jaallattan, kun galata**
maalii isinii qaba? Cubbamoonni iyyuu warra isaan jaallatan
ni jaallatuutii.
33 **Isin yoo warra waan gaarii isinii godhaniif waan gaarii**
gootan, kun galata maalii isiniif qaba? Kana immoo cub-
bamoonni iyyuu ni godhuutii.
34 **Warruma akka isiniif deebisan abdattaniif yoo liqeessi-**
tan galata maalii argattu? ‘Cubbamoonni iyyuu’ hammuma
liqeessan sana deebisanii argachuuf jedhanii cubbamootaaf ni
liqeessuutii.
35 **Isin garuu diinota keessan jaalladhaa; waan gaariis isaaniif**
hojjedhaa; utuu waan isinii deebi’u tokko illee hin abdatin
isaaniif liqeessaa. Yoos gatiin keessan guddaa ni ta’a; isinis
ijoollee Waaqa Waan Hundaa Olii ni taatu; inni warra hin
galateeffannee fi hamootaaf illee arjaadhaatii.
36 **Akkuma abbaan keessan araara qabeessa ta’e sana, isinis**
araara qabeeyyii ta’aa.

Namatti Muruu
6:37-42 kwf – Mat 7:1-5

37 **“Namatti hin murinaa; isinittis hin muramuutii. Nama hin**
yakkinaa; isinis hin yakkamtanii. Dhiifamas godhaa; dhiifamni
isinii godhamaatii.
38 **Kennaa; isiniifis ni kennamaa. Safartuun gaariin itti**
hudumame, kan sochoofamee fi guutamee irra dhangala’e bobaa
keessanitti isinii naqama. Safartuu ittiin safartaniinis isiniif
safaramaatii.”
39 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; **“Jaamaan**
tokko jaamaa qajeelchuu ni danda’aa? Isaan lachuu boolla
keessa hin bu’anii?
40 **Barataan barsiisaa isaatii ol miti; namni guutumaan guutu-**
utti leenjifame hundinuu garuu akka barsiisaa isaa ni ta’a.
41 **“Ati maaliif jirma ija kee keessa jiru arguu dhiiftee huuba**
ija obboleessa keetii keessa jiru ilaalta?
42 **Ati utuu ofii keetii jirma ija kee keessa jiru arguu hin**
danda’in, akkamitti obboleessa keetiin, ‘Obboleessaa, kottu mee
ani huuba ija kee keessa jiru siif nan baasa’ jechuu dandeessa?
Fakkeessituu nana, duraan dursiitii jirma ija kee keessa jiru
baafadhu; ergasiis huuba ija obboleessa keetii keessa jiru
baasuudhaaf sirriitti argita.

Mukaa fi Ija Isaa
6:43,44 kwf – Mat 7:16,18,20

43 **“Mukni gaariin ija gadhee naqatu tokko iyyuu hin jiru;**
mukni gadheenis ija gaarii hin naqatu.
44 **Tokkoon tokkoon mukaa ija isaatiin beekama. Namoonni**
muka qoraattii irraa harbuu, yookaan sokorruu irraa wayinii
hin ciran.
45 **Namni gaariin waan gaarii garaa isaa keessatti kuufate**
keessaa waan gaarii baasa; namni hamaan immoo waan hamaa

garaa isaa keessatti kuufate keessaa waan hamaa baasa. Waan garaa guute afaan dubbataatii.

Ijaartota Manaa Lamaan
6:47-49 kwf – Mat 7:24-27

46 **“Isin waan ani jedhu hin hojjettan; yoos maaliif, ‘Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa’ naan jettu?**
47 **Namni gara koo dhufu, kan dubbii koo dhaga’ee hojiidhaan argisiisu hundi maal akka fakkaatu ani isinitti nan argisiisa.**
48 **Isaan nama mana ijaaru, kan boolla gad fageessee qotee hundee mana sanaa kattaa irra dhaabe tokko fakkaatu. Sababii manichi sirriitti ijaarameef, lolaan yeroo lola’ee humnaan itti bu’etti mana sana sochoosuu hin dandeenye.**
49 **Namni dubbii koo dhaga’ee hojiidhaan hin argisiifne garuu nama lafa irratti mana hundee hin qabne ijaarratu tokko fakkaata. Yeroo lolaan humnaan itti bu’etti manni sun ni jige; guutumaan guutuuttis diigame.”**

7

Amantii Ajajaa Dhibbaa
7:1-10 kwf – Mat 8:5-13

1 Yesuus yeroo waan kana hundumaa namoota isa dhaggeeffachaa turanitti himee fixatetti, Qifirnaahom seene.
2 Achis tajaajilaan ajajaa dhibbaa kan gooftaan isaa akka malee isa jaallatu tokko dhukkubsatee du’uu ga’ee ture.
3 Ajajaan dhibbaa sunis waa’ee Yesuus dhaga’ee akka inni dhufee garbicha isaa fayyisuuf maanguddoota Yihuudootaa isatti ergee kadhate.
4 Isaanis yommuu gara Yesuus dhufanitti akkana jedhanii jabeessanii isa kadhatan; “Ati waan kana isaaf gochuun namicha kanaaf ni mala;
5 inni saba keenya ni jaallataatii; mana sagadaas nuuf ijaareera.”
6 Kanaafuu Yesuus isaan wajjin deeme.

Yeroo inni manichatti dhi’aatetti ajajaan dhibbaa sun akkana jedhee michoota isaa Yesuusitti erge; “Yaa gooftaa of hin rakkisin; ati bantii mana koo jala seenuun naaf hin maluutii.
7 Sababiin ani ofii koo akka nama gara kee dhufuun maluufitti hin ilaaliniif iyyuu kanuma. Garuu dubbicha qofa dubbadhu; tajaajilaan koo ni fayyaatii.
8 Ani mataan koo iyyuu nama taayitaa jala jiruu dha; loltootas of jalaa qaba. Isa tokkoon, ‘Deemi’ nan jedha; innis ni deema; isa kaaniin immoo, ‘Kottu’ nan jedha; innis ni dhufa. Tajaajilaa kootiinis, ‘Waan kana hojjedhu’ nan jedha; innis ni hojjeta.”

9 Yesuus yommuu waan kana dhaga’etti isa dinqifate; namoota isa duukaa bu’aa turanittis garagalee, **“Ani isinittin hima; ani amantii guddaa akkanaa Israa’el keessatti iyyuu hin arganne”** jedhe.
10 Yommuu namoonni ergamanii turan manatti deebi’anitti garbichi sun fayyee isaan eege.

Yesuus Ilma Haadha Hiyyeessaa Du'aa Kaase
7:11-16 kwi – 1Mt 17:17-24; 2Mt 4:32-37; Mar 5:21-24,35-43; Yoh 11:1-44

11 Yesuus ergasii magaalaa Naayin jedhamtu tokko dhaqe; barattoonni isaatii fi namoonni baay'eenis isa wajjin dhaqan.
12 Yommuu inni karra magaalattiitti dhi'aatetti jarri tokko nama du'e tokko baatanii isatti dhufan; namichi du'e sunis haadha isaatiif ilma tokkicha ture; haati isaas haadha hiyyeessaa turte. Namoonni magaalattii baay'eenis ishee wajjin turan.
13 Gooftaanis yommuu ishee argetti na'eefii, **"Hin boo'in"** jedheen.
14 Innis itti dhi'aatee wasaasaa reeffa sanaa tuqe; warri reeffa baatanis ni dhaabatan. Innis, **"Gurbayyoo, ani siin nan jedhaa, ka'i!"** jedheen.
15 Gurbaan du'e sunis ka'ee taa'ee dubbachuu jalqabe; Yesuusis deebisee haadha isaatti isa kenne.
16 Hundi isaanii ni sodaatan; "Raajiin guddaan nu keessaa argameera. Waaqnis saba isaa gargaaruuf dhufeera" jedhanii Waaqaaf ulfina kennan.
17 Oduun waa'ee Yesuus kunis Yihuudaa guutuu fi biyya naannoo sana jiru hundumaa keessa faffaca'e.

Yesuusii fi Yohannis Cuuphaa
7:18-35 kwf – Mar 11:2-19

18 Barattoonni Yohannis waa'ee waan kana hundaa isatti himan. Yohannisis isaan keessaa nama lama ofitti waamee,
19 "Inni dhufuuf jiru si'i moo yookaan kan biraa eegganna?" jedhee gaafachuudhaaf Gooftaatti isaan erge.
20 Namoonni sunis yommuu gara Yesuus dhufanitti, "Yohannis cuuphaan, 'Inni dhufuuf jiru sun si'i moo yookaan kan biraa eegganna?' jedhee gaafachuudhaaf sitti nu ergeera" jedhaniin.
21 Yesuusis yeruma sana namoota dhibee, dhukkubaa fi hafuura hamaa qaban hedduu fayyise; warra jaamaa turan baay'eedhaafis agartuu deebise.
22 Innis akkana jedhee ergamoota sanaaf deebii kenne; **"Deebi'aatii waan argitanii fi waan dhageessan Yohannisitti himaa; jaamonni ni argu; warri naafatan ni deemu; warri lamxaa'an ni qulqullaa'u; warri duudan ni dhaga'u; warri du'an ni ka'u; hiyyeeyyiifis wangeelli ni lallabama.**
23 **Namni natti hin gufanne kam iyyuu eebbifamaa dha."**
24 Erga ergamoonni Yohannis ba'anii qajeelanii booddee Yesuus akkana jedhee waa'ee Yohannis namootatti himuu jalqabe; **"Isin maal arguuf gammoojjiitti gad baatan? Shambaqqoo qilleensi raasu moo?**
25 **Yoos maal arguu baatan ree? Nama uffata miidhagaa uffate moo? Lakki, warri uffata miidhagaa uffatanii qananiidhaan jiraatan masaraawwan keessa jiru.**
26 **Garuu isin maal arguu baatan? Raajii moo? Eeyyee; ani isinittin hima; kan raajii iyyuu caalu.**
27 **Kunis isa waa'een isaa akkana jedhamee barreeffamee dha:**
" 'Kunoo, ani ergamaa koo isa fuula kee duraan karaa kee qopheessu,

fuula kee dura nan erga.’*
28 **Ani isinittin hima; namoota dubartoota irraa dhalatan keessaa namni Yohannis cuuphaa caalu tokko iyyuu hin jiru; namni mootummaa Waaqaa keessatti nama hundumaa gad ta’e garuu isa ni caala.”**
29 Namoonni hundi, qaraxxoonni iyyuu waan harka Yohannisitti cuuphamanii turaniif yommuu dubbii Yesuus dhaga’anitti, karaan Waaqaa qajeelaa ta’uu isaa mirkaneessan.

Yesuusii fi Fariisota
30 Fariisonnii fi beektonni seeraa garuu sababii harka Yohannisitti hin cuuphaminiif kaayyoo Waaqni isaaniif qabu fudhachuu didan.
31 Yesuus itti fufee akkana jedhe; **“Yoos ani namoota dhaloota kanaa maaliinan wal fakkeessuu danda’a ree? Isaan maal fakkaatu?**
32 **Isaan akkuma ijoollee iddoo gabaa taa’anii wal waamanii akkana jedhanii ti:**
“ ‘Nu ulullee isinii afuufne;
isin garuu hin sirbine;
faaruu boo’ichaas faarsine;
isin garuu hin boonye.’
33 **Yohannis cuuphaan yeroo dhufetti buddeena hin nyaatu, daadhii wayiniis hin dhugu tureetii; isin immoo, ‘Inni hafuura hamaa qaba’ jettu.**
34 **Ilmi Namaa nyaachaa, dhugaas dhufe; isin immoo, ‘Kunoo albaadhessaa fi machaa’aa, michuu qaraxxootaatii fi cubbamootaa’ jettu.**
35 **Ogummaan garuu ijoollee ishee hundumaan mirkaneeffamti.”**

Yesuus Shittoo Dibamuu Isaa
7:37-39 kwi – Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Yoh 12:1-8
7:41,42 kwi – Mat 18:23-34
36 Fariisota keessaa namichi tokko akka inni isa wajjin nyaatuuf Yesuusin affeere; innis mana Fariisichaa dhaqee maaddiitti dhi’aate.
37 Dubartiin cubbamtuun magaalaa sanaa tokkos yommuu akka Yesuus mana Fariisichaatti waa nyaachaa jiru bartetti bilqaaxxii albaasxiroositti shittoo qabattee dhufte.
38 Isheenis boo’aa dugda isaa duubaan miilla isaa bira dhaabattee imimmaan isheetiin miilla isaa jiisuu jalqabde. Rifeensa mataa isheetiinis miilla isaa haqxee, dhungattees miilla isaa shittoo dibde.
39 Fariisichi isa affeere sunis waan kana argee, “Namichi kun utuu raajii ta’ee, dubartiin isa tuqxu kun eenyu akka taate, nama akkamiis akka taate ni beeka ture; isheen cubbamtuudhaatii” jedhee garaa isaa keessatti yaade.
40 Yesuus immoo, **“Yaa Simoon, ani waanan sitti himu tokko qaba”** jedheen.
Innis, “Yaa barsiisaa natti himi” jedhe.
41 Yesuusis akkana jedheen; **“Namoonni lama nama maallaqa liqeessu tokko irraa maallaqa liqeeffatan. Inni tokko diinaarii dhibba shan liqeeffate; kaan immoo diinaarii shantama liqeeffate.**

---
* **7:27** Mil 3:1

42 **Jarri lachuu waan isaaf kaffalan dhabnaan dhiiseef. Egaa jara lamaan keessaa kamtu caalaa isa jaallata?"**
43 Simoonis deebisee, "Isa liqiin guddaan dhiifameef sana natti fakkaata" jedheen.
Yesuusis, **"Ati dhugaa dubbatte"** isaan jedhe.
44 Innis gara dubartittiitti garagalee Simooniin akkana jedhe; **"Dubartii kana argitaa? Ani mana kee nan dhufe. Ati bishaan miillaa illee naaf hin kennine; isheen garuu imimmaan isheetiin miilla koo dhiqxee rifeensa mataa isheetiin haqxe.**
45 **Ati na hin dhunganne; dubartiin kun garuu yeroo ani ol seenee jalqabdee miilla koo dhungachuu hin dhiifne.**
46 **Ati Zayitii iyyuu mataa koo hin dibne; isheen garuu miilla koo shittoo dibde.**
47 **Kanaafuu ani sittin hima; sababii jaalalli ishee guddaa ta'eef cubbuun ishee baay'een sun isheef dhiifameera. Kan xinnoon dhiifameef garuu jaalalli isaa xinnoo dha."**
48 Yesuusis dubartittiidhaan, **"Cubbuun kee siif dhiifameera"** jedhe.
49 Warri isa wajjin maaddiitti dhi'aatanii turanis, "Namni cubbuu iyyuu namaa dhiisu kun eenyu?" jedhanii garaa isaaniitti yaaduu jalqaban.
50 Yesuusis dubartittiidhaan, **"Amantiin kee si fayyiseera; nagaan deemi"** jedhe.

8

Fakkeenya Namicha Sanyii Facaasuu
8:4-15 kwf – Mat 13:2-23; Mar 4:1-20

1 Yesuusis ergasii wangeela mootummaa Waaqaa lallabaa magaalaa tokko irraa gara magaalaa biraatti, ganda tokko irraas gara ganda biraatti naanna'aa ture. Warri Kudha Lamaanis isa wajjin turan;
2 dubartoonni hafuurota hamoo fi dhibee irraa fayyifaman tokko tokkos isa wajjin turan; isaanis Maariyaam ishee Magdalaa kan hafuuronni hamoon torba ishee keessaa ba'an,
3 Yohaanaa niitii Kuuzaa isa eegduu mana Heroodis turee, Suusanaa fi dubartoota biraa baay'ee turan. Dubartoonni kunneenis waan qabaniin Yesuusii fi barattoota isaa tajaajilaa turan.
4 Yeroo tuunni guddaan walitti qabamee namoonnis magaalaa gara garaatii gara isaa dhufanitti Yesuus akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime:
5 **"Namichi sanyii facaasu tokko sanyii facaafachuu ba'e. Utuu inni facaasaa jiruus sanyiin tokko tokko karaa irra bu'ee irra ejjetame; simbirroonnis nyaatanii fixan.**
6 **Kaan immoo lafa kattaa irra bu'e; innis waan jiidha hin qabneef yeroo biqiletti ni goge.**
7 **Sanyiin biraas qoraattii keessa bu'e; qoraattiin sunis biqiltuu sana wajjin guddatee isa hudhe.**
8 **Ammas sanyiin kaan biyyoo gaarii irra bu'e. Ni biqile; ijas dachaa dhibba naqate."**
Innis yommuu waan kana dubbatetti lallabee, **"Namni gurra dhaga'u qabu haa dhaga'u"** jedhe.

9 Barattoonni isaas hiikkaan fakkeenya kanaa maal akka ta’e isa
gaafatan.
10 Innis akkana jedhe; **“Icciitii mootummaa Waaqaa beekuun
isinii kennameera; warra kaanitti garuu ani fakkeenyaan nan
dubbadha; kunis,
“ ‘Akka isaan utuma ilaalanuu hin argineef,
utuma dhaga’anuus, hin hubanneef.’***
11 **“Hiikkaan fakkeenyichaa kanaa dha: Sanyiin sun dubbii
Waaqaa ti.**
12 **Sanyiin karaa irraa sun namoota dubbicha dhaga’anii garuu
akka isaan amananii hin fayyineef diiyaabiloos dhufee dubbicha
garaa isaanii keessaa fudhatuu dha.**
13 **Sanyiin lafa kattaa irraa sunis warra yommuu dubbicha
dhaga’anitti gammachuudhaan fudhatanii dha; isaan garuu
hidda hin qaban. Yeroof amanu malee yeroo qorumsaatti ni
ganu.**
14 **Sanyiin qoraattii keessa bu’es warra dubbicha dhaga’anii
dha; isaanis akkuma karaa isaanii itti fufaniin yaaddoo
jireenyaatiin, badhaadhummaa fi qananiidhaan hudhamu; hin
bilchaatanis.**
15 **Sanyiin biyyoo gaarii irraa garuu warra garaa tolaa fi
gaariidhaan dubbicha dhaga’anii jabeessanii qabatanii obsaan
ija naqatan argisiisa.**

Ibsaa fi Baattuu Isaa
16 **“Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee okkotee keessa hin
dhoksu yookaan siree jala hin kaa’u. Qooda kanaa akka warri
ol seenan ifa arguu danda’aniif baattuu ibsaa irra kaa’u.**
17 **Wanni dhokfamee utuu hin mul’ifamin hafu, wanni hagu-
ugamee utuu hin beekamin hafu yookaan utuu ifatti hin
baafamin hafu tokko iyyuu hin jiruutii.**
18 **Kanaaf akkamitti akka dhaggeeffattan qalbeeffadhaa. Kan
qabu kamiif iyyuu itti dabalamee ni kennama; kan hin qabne
kam iyyuu garuu wanni inni waan qabu of se’u iyyuu isa irraa
fudhatama.”**

Haadha Yesuusii fi Obboloota Isaa
8:19-21 kwf – Mat 12:46-50; Mar 3:31-35
19 Haatii fi obboloonni Yesuus isa arguu dhufan; garuu sababii
baay’ina namaatiif isa bira ga’uu hin dandeenye.
20 Namni tokkos, “Haati keetii fi obboloonni kee si arguu barbaadanii
ala dhadhaabatanii jiru” jedhee isatti hime.
21 Innis, **“Haati kootii fi obboloonni koo warra dubbii Waaqaa
dhaga’anii hojii irra oolchanii dha”** jedhee deebise.

Yesuus Bubbee Gab gochuu Isaa
8:22-25 kwf – Mat 8:23-27; Mar 4:36-41
8:22-25 kwi – Mar 6:47-52; Yoh 6:16-21
22 Gaaf tokko Yesuus barattoota isaatiin, **“Kottaa galaana gama
ceenaa”** jedhe. Kanaafuu isaan bidiruu yaabbatanii qajeelan.

---

* **8:10** Isa 6:9

23 Inni utuu isaan bidiruudhaan deemaa jiranuu hirribni qabee rafe.
Bubbeen tokkos galaana sana irratti ka'ee, bidiruun sun bishaaniin
guutamuu jalqabe; isaanis balaa guddaa keessa seenan.
24 Barattoonnis dhaqanii, "Yaa Gooftaa, yaa Gooftaa, nu dhumuuf
jirra!" jedhanii isa dammaqsan.
Innis ka'ee bubbee fi bishaan raafamaa ture sana ifate; bubbeen
sunis gab jedhe; wanni hundinuus ni tasgabbaa'e.
25 Barattoota isaas, **"Amantiin keessan eessa jira?"** jedhee gaafate.
Isaanis sodaa fi dinqifannaadhaan, "Namichi bubbee fi bishaan illee
ajaju kun eenyu? Isaanis ni ajajamuuf" jedhanii wal gaafatan.

Yesuus Hafuura Hamaa Baasuu Isaa
8:26-37 kwf – Mat 8:28-34
8:26-39 kwf – Mar 5:1-20

26 Isaanis gara biyya Gergeesenoon ishee galaanaan gama fuullee
Galiilaatti argamtuutti bidiruudhaan ce'an.
27 Yommuu Yesuus qarqara galaanaatti bu'ettis namichi magaalaa
sanaa kan hafuura hamaadhaan qabamee ture tokko isatti dhufe.
Namichi kun yeroo dheeraadhaaf uffata hin uffatu ture; awwaala
gidduu jiraata malee mana keessa hin jiraatu ture.
28 Innis yommuu Yesuusin argetti iyyee miilla isaa irratti kufe;
sagalee ol fudhatee iyyees, "Yaa Yesuus Ilma Waaqa Waan Hundaa
Olii, ati maal narraa barbaadda? Ani sin kadhadha; na hin dhiphisin!"
jedhe.
29 Yesuus akka hafuurri xuraa'aan sun namicha keessaa ba'u ajajee
tureetii. Hafuurri sunis yeroo baay'ee itti ka'aa ture; namichi sun yoo
harkaa fi miilli isaa foncaan hidhamee eegamaa ture iyyuu, hidhaa
isaa of irraa kukkutee, hafuura hamaa sanaan gara lafa namni hin
jirreetti geeffamaa ture.
30 Yesuusis, **"Maqaan kee eenyu?"** jedhee isa gaafate.
Innis sababii hafuuronni hamoon baay'een isatti galanii turaniif,
"Leegewoon" jedhee deebise.
31 Hafuuronni hamoon sunis akka inni akka isaan Qilee keessa bu'an
isaan hin ajajneef Yesuusin kadhatan.
32 Hoomaan booyyee guddaan isaas gaara irra achi dheedaa ture.
Hafuuronni hamoon sunis akka inni akka isaan booyyeewwan sanatti
galaniif isaanii eeyyamu Yesuusin kadhatan; innis ni eeyyameef.
33 Yommuu hafuuronni hamoon sun namicha keessaa ba'anii
booyyeewwanitti galanitti, hoomaan sun ededa hallayyaa irraa gad
furguggifamee galaanatti nam'ee liqimfame.
34 Warri booyyeewwan tiksan sunis yommuu waan ta'e sana
arganitti, baqatanii magaalaa fi baadiyyaatti waan kana odeessan;
35 namoonnis waan ta'e sana ilaaluu ba'an. Isaanis yommuu gara
Yesuus dhufanitti namicha hafuuronni hamoon keessaa ba'an sana
wayyaa uffatee, qalbii isaattis deebi'ee miilla Yesuus jala taa'ee argan;
ni sodaatanis.
36 Warri waan kana arganii turanis namichi hafuura hamaan
qabame sun akkamitti akka fayye namootatti odeessan.
37 Kana irratti namoonni biyya Gergeesenoon hundinuu waan
sodaadhaan guutamaniif akka Yesuus isaan biraa deemu isa kadhatan.
Innis bidiruu yaabbatee achii deeme.

38 Namichi hafuuronni hamoon keessaa ba’an sun Yesuus wajjin
deemuuf isa kadhate; Yesuus garuu akkana jedhee of biraa isa deebise;
39 **“Mana keetti deebi’iitii wanni Waaqni siif godhe hammam
guddaa akka ta’e odeessi.”** Namichis dhaqee wanni Yesuus isaaf
godhe hammam guddaa akka ta’e magaalaa sana hunda keessatti
odeesse.

Mucattii Duutee fi Dubartii Dhukkubsatte
8:40-56 kwf – Mat 9:18-26; Mar 5:22-43

40 Yommuu Yesuus deebi’etti namoonni baay’een isa simatan. Hundi
isaanii isa eeggachaa turaniitii.
41 Namichi Yaa’iiros jedhamu, bulchaan mana sagadaa tokko dhufee
miilla Yesuus irratti kufee akka inni mana isaa dhaqu isa kadhate;
42 sababiin isaas intalli isaa tokkittiin, durbi umuriin ishee gara
waggaa kudha lamaa ta’u tokko du’uu geessee turte.
Utuu Yesuus deemaa jiruu namoonni qixa hundaan dhiibanii ha-
fuura isa kutuu ga’an.
43 Dubartiin dhiigni ishee waggaa kudha lama dhangala’aa ture
tokkos achi turte; garuu namni tokko iyyuu ishee fayyisuu hin
dandeenye.
44 Isheenis dugda isaa duubaan dhuftee handaara uffata isaa tuqxe;
dhiigni ishees yommusuma cite.
45 Yesuusis, **“Eenyutu na tuqe?”** jedhee gaafate.
Yommuu hundi isaanii haalanitti Phexros, “Yaa barsiisaa namoonni
tuutta’anii si dhiibaa jiru” jedhe.
46 Yesuus garuu, **“Namni wayii na tuqeera; ani akka humni na
keessaa ba’e nan beekaa”** jedhe.
47 Dubartittiinis akka utuu hin beekamin deemuu hin dandeenye
hubannaan hollachaa dhuftee miilla isaa irratti kufte. Isheenis maaliif
akka isa tuqxee fi akkamittis akka yommusuma fayyite namoota sana
hunda duratti dubbate.
48 Kana irratti inni, **“Yaa intalaa, amantiin kee si fayyiseera.
Nagaan deemi”** jedheen.
49 Utuu Yesuus dubbachaa jiruus namni tokko mana Yaa’iiroos
bulchaa mana sagadaatii dhufee, “Intalli kee duuteerti; ati si’achi
barsiisicha hin rakkisin” jedhe.
50 Yesuus garuu yommuu dhaga’etti Yaa’iiroosiin, **“Amani malee
hin sodaatin; isheen ni fayyitii”** jedhe.
51 Inni yommuu mana Yaa’iiroos ga’etti Phexros, Yohannisii fi
Yaaqoob akkasumas abbaa fi haadha intalattii malee akka namni tokko
iyyuu isa wajjin ol seenu hin eeyyamne.
52 Kana irratti namoonni hundinuu isheef wawwaachaa, faarsaas
turan. Yesuus garuu, **“Hin boo’inaa; isheen ni rafti malee hin
duuneetii”** jedhe.
53 Isaan immoo akka isheen duute waan beekaniif isatti kolfan.
54 Inni garuu harka ishee qabee, **“Intala ko, ka’i!”** jedhe.
55 Hafuurri ishees ni deebi’e; isheenis yommusuma kaatee dhaa-
batte. Ergasii Yesuus akka isaan waan isheen nyaattu isheef kennan
isaanitti hime.
56 Abbaa fi haati ishees ni dinqifatan; inni garuu akka isaan waan
ta’e sana nama tokkotti illee hin himne isaan ajaje.

9

Yesuus Barattoota Kudha Lamaan Erguu Isaa
9:3-5 kwf – Mat 10:9-15; Mar 6:8-11
9:7-9 kwf – Mat 14:1,2; Mar 6:14-16

1 Yesuus warra Kudha Lamaan walitti waamee, akka isaan hafuurota
hamoo hunda baasanii fi akka dhibeewwan fayyisaniif humnaa fi
taayitaa kenneef;
2 inni akka isaan mootummaa Waaqaa labsanii fi akka dhukkubsat-
toota fayyisaniif isaan erge.
3 Akkanas isaaniin jedhe; **"Adeemsa keessaniif waan tokko illee
jechuunis ulee yookaan korojoo yookaan buddeena yookaan
maallaqa akkanumas kittaa lama hin qabatinaa.**
4 **Mana seentan kam iyyuu keessa hamma magaalaa sanaa
baatanitti achuma turaa.**
5 **Yoo namoonni isin simachuu baatan, magaalaa isaaniitii
ba'aatii akka ragaa isaanitti ta'uuf awwaara miilla keessanii
dhadha'adhaa."**
6 Isaanis achii ba'anii iddoo hundatti wangeela lallabaa, namootas
fayyisaa ganda tokko irraa gara ganda kaanii deemaa turan.
7 Heroodis bulchaan waa'ee waan ta'aa ture hundaa dhaga'e. Innis
waan namoonni tokko tokko Yohannis cuuphaan warra du'an keessaa
kaafameera jechaa turaniif,
8 warri kaanis Eeliyaas mul'ateera jechaa waan turaniif, warri kaan
immoo raajota durii keessaa inni tokko du'aa ka'eera jechaa waan
turaniif akka malee burjaaja'e.
9 Heroodis garuu, "Ani Yohannisin mataa isaa kuteen ture. Yoos
namichi ani waa'ee isaa waan akkanaa dhaga'u kun eenyu ree?"
jedhe. Yesuusin arguufis ni hawwa ture.

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
9:10-17 kwf – Mat 14:13-21; Mar 6:32-44; Yoh 6:5-13
9:13-17 kwi – 2Mt 4:42-44

10 Ergamoonnis yommuu deebi'anitti waan hojjetanii turan Yesu-
usitti himan. Innis ofitti isaan fudhate; isaanis ofumaan gara magaalaa
Beetisayidaa jedhamtuu dhaqan;
11 namoonni baay'een garuu waan kana beekanii isa duukaa bu'an.
Innis isaan simatee waa'ee mootummaa Waaqaa isaanitti hime; warra
fayyuun isaan barbaachises ni fayyise.
12 Gara galgalaatti warri Kudha Lamaan gara isaa dhufanii, "Waan
nu as gammoojjii keessa jirruuf, akka namoonni kunneen gara gan-
dootaatii fi baadiyyaa naannoo kana jiranii dhaqanii waan nyaatanii
fi iddoo bultii barbaadataniif isaan gad dhiisi" jedhaniin.
13 Inni immoo, **"Isinuu waan isaan nyaatan kennaafii"** jedhee
deebise.
Isaanis, "Nama kana hundaaf nyaata yoo dhaqnee binne malee nu
buddeena shanii fi qurxummii lama qofa qabna" jedhanii deebisan.
14 Dhiira gara kuma shantu achi ture.
Inni garuu barattoota isaatiin, **"Garee tokkoon tokkoon isaa gara
nama shantama shantamaa qabuun isaan teessisaa"** jedhe.
15 Barattoonnis akkasuma godhan; namni hundis ni taa'e.

16 Innis buddeena shananii fi qurxummii lamaan fuudhee, gara
samii ol ilaalee galata galchee caccabse. Ergasii akka isaan namootaaf
dhi'eessaniif barattootatti kenne.
17 Isaan hundi nyaatanii quufan; barattoonnis hurraa'aa hambifame
gundoo kudha lama guutuu walitti qaban.

Phexros Eenyummaa Kiristoos Beeksise
9:18-20 kwf – Mat 16:13-16; Mar 8:27-29
9:22-27 kwf – Mat 16:21-28; Mar 8:31–9:1

18 Gaaf tokko Yesuus kophaa isaa kadhannaa irra ture; barattoonni
isaas isa wajjin turan. Innis, **"Namoonni anaan eenyu jedhu?"**
jedhee isaan gaafate.
19 Isaanis, "Namoonni tokko tokko inni Yohannis Cuuphaa dha jedhu;
warri kaan inni Eeliyaas jedhu; kaan immoo raajota durii keessaa isa
tokkotu du'aa ka'e jedhu" jedhanii deebisan.
20 Innis, **"Isin hoo? Eenyu anaan jettu?"** jedhee gaafate.
Phexrosis, "Ati Kiristoos* Waaqaa ti" jedhee deebise.
21 Yesuusis akka isaan waan kana nama tokkotti illee hin himneef
jabeessee isaan akeekkachiise.
22 Innis, **"Ilmi Namaa waan hedduun dhiphachuu, maangud-
dootaan, luboota hangafootaa fi barsiistota seeraatiin tuffata-
muu, ajjeefamuu fi guyyaa sadaffaatti immoo du'aa ka'uu qaba"**
jedhe.
23 Ergasii inni hunduma isaaniitiin akkana jedhe; **"Namni kam
iyyuu yoo na faana dhufuu barbaade, inni of haa ganu; fannoo
isaa guyyuma guyyaan baadhatees na duukaa haa bu'u.**
24 **Namni lubbuu isaa oolfachuu barbaadu kam iyyuu lubbuu
isaa ni dhabaatii; garuu namni naaf jedhee lubbuu isaa dhabu
kam iyyuu lubbuu isaa ni oolfata.**
25 **Namni yoo addunyaa guutuu argatee ofii isaa immoo dhabe
yookaan yoo gatame inni bu'aa maalii argata?**
26 **Nama anattii fi dubbii kootti qaana'u kam iyyuu Ilmi Namaa
yommuu ulfina isaatiin, ulfina Abbaatii fi ulfina ergamoota
qulqulluutiin dhufutti isatti ni qaana'a.**
27 **"Ani dhuguman isinitti hima; warra as dhadhaabachaa jiran
keessaa namoonni tokko tokko utuu mootummaa Waaqaa hin
argin du'a hin dhandhaman."**

Bifti Yesuus Geeddaramuu Isaa
9:28-36 kwf – Mat 17:1-8; Mar 9:2-8

28 Yesuus erga waan kana dubbatee gara guyyaa saddeetii booddee
Phexros, Yohannisii fi Yaaqoobin fudhatee kadhannaadhaaf tulluu
tokkotti ol ba'e.
29 Utuu inni kadhachaa jiruus bifti fuula isaa geeddarame; uffanni
isaas adii calaqqisu ta'e.
30 Kunoo namoonni lama jechuunis Musee fi Eeliyaas, ulfina gud-
daadhaan mul'atanii Yesuus wajjin haasa'aa turan.
31 Isaanis ulfinaan mul'atanii waa'ee addunyaa kana irraa deemuu
isaa kan inni Yerusaalemitti raawwachuuf jiru sanaa dududbachaa
turan.

---

* **9:20** yookaan *Masiihii*

32 Phexrosii fi warri isa wajjin turan garuu akka malee mugan;
yeroo dammaqanitti immoo ulfina Yesuusii fi namoota Yesuus wajjin
dhadhaabachaa turan lamaan argan.
33 Phexrosis akkuma namoonni sun Yesuus biraa deemuu jalqa-
baniin, "Yaa Gooftaa, as jiraachuun nuuf gaarii dha. Daasii sadii
jechuunis tokko siif, tokko Museef, tokko immoo Eeliyaasiif ni ijaarra"
jedhe. Inni waan dubbatu hin beeku ture.
34 Utuma inni dubbachaa jiruu duumessi tokko dhufee isaan hagu-
uge; isaanis yommuu duumessa sana keessa seenanitti ni sodaatan.
35 Sagaleen, "Kun Ilma koo isa ani filadhee dha; isinis isa dhaga'aa"
jedhu tokko duumessicha keessaa dhufe.
36 Yommuu sagaleen sun dubbatetti, Yesuus kophaa isaa argame.
Barattoonnis ni cal'isan malee waan argan keessaa tokko illee yeroo
sanatti nama tokkottuu hin himne.

Yesuus Gurbaa Tokko Fayyise
9:37-45 kwf – Mat 17:14-18,22,23; Mar 9:14-27,30-32

37 Guyyaa itti aanu, yommuu isaan tulluu irraa gad bu'anitti
namoonni baay'een isatti dhufan.
38 Namoota sana keessaas namichi tokko iyyee akkana jedhe; "Yaa
Barsiisaa akka ati ilma koo naa ilaaltu sin kadhadha; inni anaaf mucaa
tokkichaatii.
39 Hafuurri wayii itti ka'a; gurbichis akkuma tasaa iyya; hafuurri
sun lafaan dha'ee isa dhidhiitachiisa. Gurbichis hoomacha afaaniin
baasa; hafuurichi dafee irraa hin galu; yeroo hundas isa miidha.
40 Ani akka hafuura sana baasaniif barattoota kee nan kadhadhe;
isaan garuu hin dandeenye."
41 Yesuusis deebisee, **"Isin dhaloota hin amannee fi jal'aa nana;
ani hamma yoomiitti isin wajjin jiraadha? Hamma yoomiittis
isinii obsa?"** jedhe. Namichaanis, **"Mee ilma kee as fidi"** jedhe.
42 Utuma gurbaan sun gara Yesuus dhufaa jiruus, hafuurri hamaan
sun lafaan dha'ee isa dhidhiitachiise. Yesuus garuu hafuura xuraa'aa
sana ifate; gurbichas fayyisee abbaa isaatiif kenne.
43 Hundumti isaaniis humna Waaqaa isa jabaa sana ni dinqifatan.
Utuu hundi isaanii waan Yesuus hojjete sana dinqisiifachaa jiranuu
inni barattoota isaatiin akkana jedhe;
44 **"Waan ani isinitti himuuf jiru of eeggannaadhaan dhagge-
effadhaa: Ilmi Namaa dabarfamee harka namootaatti ni ken-
nama."**
45 Isaan garuu dubbii kana hin hubanne. Akka isaaniif hin galleefis
isaan jalaa dhokfamee ture; isaan waa'ee waan kanaa isa gaafachuus
ni sodaatan.

Namni Nama Hunda Caalu Eenyu?
9:46-48 kwf – Mat 18:1-5
9:46-50 kwf – Mar 9:33-40

46 Isaan keessaa namni nama hundumaa caalu eenyu akka ta'e
barattoota gidduutti wal falmiin ka'e.
47 Yesuusis waan isaan garaatti yaadan beekee mucaa xinnaa tokko
fidee of bira dhaabe;
48 akkanas isaaniin jedhe; **"Namni mucaa xinnaa kana maqaa
kootiin simatu kam iyyuu na simata; namni na simatus isa**

na erge sana simata; namni isin hundaa gad ta'e inni hunda caalaatii."
49 Yohannisis, "Yaa Barsiisaa, nu utuu namni tokko maqaa keetiin
hafuurota hamoo baasuu arginee waan inni nu duukaa hin buuneef
isa dhowwine" jedhe.
50 Yesuus garuu, **"Isa hin dhowwinaa; namni isiniin hin mormine
kam iyyuu gara keessan jiraatii"** jedhe.

Mormii Warra Samaariyaa

51 Yesuusis yommuu yeroon inni itti gara samiitti ol fudhatamu
ga'etti Yerusaalem dhaquuf hidhatee ka'e.
52 Innis ergamoota of dura erge; isaanis waan isa barbaachisu
qopheessuudhaaf ganda Samaariyaa tokko seenan.
53 Namoonni naannoo sanaa garuu sababii inni fuula isaa
Yerusaalemitti deebifatee deemaa tureef isa hin simanne.
54 Barattoonni isaa jechuunis Yaaqoobii fi Yohannis yommuu waan
kana arganitti, "Yaa Gooftaa, akka inni isaan balleessuuf, akka nu
samii irraa ibidda gad waamnu barbaaddaa?" jedhan.
55 Yesuus garuu garagalee isaan ifate.
56 Isaanis darbanii ganda biraa dhaqan.

Yesuus Duukaa Bu'uun Gatii Nama Baasisa
9:57-60 kwf – Mat 8:19-22

57 Utuu isaan karaa deemaa jiranuus namichi tokko Yesuusiin, "Ani
iddoo ati dhaqxu hundatti si duukaa nan bu'a" jedhe.
58 Yesuusis deebisee, **"Waangoonni boolla qabu; simbirroonnis
man'ee qabu; Ilmi Namaa garuu iddoo itti mataa isaa irkifatu
illee hin qabu"** jedhe.
59 Nama biraatiinis, **"Na duukaa bu'i!"** jedhe.
Namichi garuu, "Yaa Gooftaa, dura akka ani dhaqee abbaa koo
awwaalladhu naa eeyyami" jedhee deebise.
60 Yesuusis, **"Warri du'an du'aa isaanii haa awwaallatan; ati
garuu dhaqiitii mootummaa Waaqaa lallabi"** jedheen.
61 Ammas namni biraa, "Yaa Gooftaa, anis si duukaa nan bu'a; garuu
dura akka ani dhaqee maatii kootti nagaa dhaamadhu naa eeyyami"
jedhe.
62 Yesuusis deebisee, **"Namni harkaan hordaa qabatee of duuba
ilaalu kam iyyuu mootummaa Waaqaatiif hin malu"** jedhe.

10

Yesuus Nama Torbaatamii Lama Erguu Isaa
10:4-12 kwf – Luq 9:3-5
10:13-15,21,22 kwf – Mat 11:21-23,25-27
10:23,24 kwf – Mat 13:16,17

1 Kana booddee Gooftaan namoota biraa 72 muudee gara maga-
alaawwanii fi lafa ofii dhaquuf ture hundaatti lama lamaan of dura
isaan erge.
2 Akkanas isaaniin jedhe; **"Midhaan walitti qabamu baay'ee dha;
hojjettoonni garuu muraasa. Kanaaf akka Gooftaan midhaan
sanaa gara lafa qotiisaa midhaan isaatti hojjettoota erguuf isa
kadhadhaa.**

3 **Deemaa! Ani akka ilmoolee hoolaa gara gidduu yeeyyiitti isin erga.**
4 **Borsaa yookaan korojoo yookaan kophee hin qabatinaa; karaa irrattis nama tokko illee nagaa hin gaafatinaa.**
5 **“Yeroo mana tokko seentanitti dursaatii, ‘Nagaan mana kanaaf haa ta’u’ jedhaa.**
6 **Yoo namni nagaa achi jiraate, nagaan keessan isaaf ta’a; yoo kanaa achii nagaan keessan isiniif deebi’a.**
7 **Waan isaan isinii kennan hunda nyaachaa, dhugaas achuma turaa; hojjetaaf mindaa isaa argachuun ni malaatii. Manaa gara manaatti hin labinaa.**
8 **“Yeroo magaalaa tokko seentanii simatamtanitti waanuma isinii dhi’aate nyaadhaa.**
9 **Dhukkubsattoota achi jiran fayyisaatii, ‘Mootummaan Waaqaa isinitti dhi’aateera’ jedhaa isaanitti himaa.**
10 **Yoo magaalaa tokko seentanii isin simachuu baatan garuu gara daandii magaalaatti ba’aatii akkana jedhaa;**
11 **‘Nu akka akeekkachiisa isinii ta’uuf awwaara magaalaa keessanii illee miilla keenya irraa dhadha’anna. Ta’us waan kana beekaa: Mootummaan Waaqaa dhi’aateera.’**
12 **Ani isinittin hima; gaafas magaalaa sana irra Sodoomiif ni salphata.**
13 **“Yaa Koraaziin siif wayyoo! Yaa Beetisayidaa siif wayyoo! Hojiin dinqii kan isin keessatti hojjetame sun utuu Xiiroosii fi Siidoonaa keessatti hojjetamee jiraatee isaan silaa yeroo dheeraan dura uffata gaddaa uffatanii, daaraa keessas tataa’anii qalbii jijjiirratu turan.**
14 **Garuu guyyaa murtiitti isin irra Xiiroosii fi Siidoonaaf ni salphata.**
15 **Atis yaa Qifirnaahom, hamma samiitti ol kaafamtaa? Lakki, Sii’oolitti gad buuta.**
16 **“Namni isin dhaga’u kam iyyuu na dhaga’a; namni isin dhaga’uu didu anas dhaga’uu dida; namni na dhaga’uu didu immoo isa na erge sana dhaga’uu dida.”**
17 Namoonni torbaatamii lamaan sunis gammachuudhaan deebi’anii, “Yaa Gooftaa, hafuuronni hamoon iyyuu maqaa keetiin nuu ajajamaniiru” jedhan.
18 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **“Ani utuu Seexanni akkuma balaqqeetti samii irraa bu’uu nan arge.**
19 **Kunoo, ani akka isin bofaa fi torbaanqabaa lafatti dhidhiittanii fi akka humna diinaa hundas mo’attaniif aangoo isinii kenneera; wanni kam iyyuu isin hin miidhu.**
20 **Garuu sababii maqaan keessan samii keessatti barreeffameef gammadaa malee sababii hafuuronni isinii ajajamaniif hin gammadinaa.”**
21 Yesuus yeroo sana Hafuura Qulqulluudhaan gammachuun guutamee akkana jedhe; **“Yaa Abbaa, Gooftaa samiitii fi lafaa, sababii ati wantoota kanneen ogeeyyii fi hubattoota jalaa dhoksitee daa’immanitti mul’ifteef ani sin galateeffadha. Eeyyee yaa Abbaa, ati waan kana gochuutti gammaddeertaatii.**

22 **“Abbaan koo waan hunda dabarsee natti kenneera. Abbaa malee namni tokko iyyuu Ilmi eenyu akka ta’e hin beeku; Ilmaa fi nama Ilmi isa itti mul’isuu fedhu malee namni tokko iyyuu Abbaan eenyu akka ta’e hin beeku.”**
23 Barattoota isaattis garagalee kophaatti akkana jedheen; **“Iji waan isin argitan argu eebbifamaa dha.**
24 **Ani isinittin himaatii raajonnii fi mootonni baay’een waan isin argitan kana arguu barbaadan; garuu hin argine. Waan isin dhageessan kanas dhaga’uu barbaadan; garuu hin dhageenye.”**

Fakkeenya Namicha Samaariyaa Tokkoo
10:25-28 kwf – Mat 22:34-40; Mar 12:28-31

25 Gaaf tokko, hayyuun seeraa tokko Yesuusin qoruuf jedhee ka’ee dhaabate. Innis, “Yaa Barsiisaa, ani jireenya bara baraa dhaaluudhaaf maal gochuun qaba?” jedhee gaafate.
26 Yesuusis deebisee, **“Seera keessatti maaltu barreeffame? Atis akkamitti dubbifta?”** jedheen.
27 Namichis, “ ‘Waaqa kee Goofticha garaa kee guutuudhaan, lubbuu kee guutuudhaan, humna kee guutuudhaan, yaada kee guutuudhaan jaalladhu;* ollaa kees akkuma ofii keetiitti jaalladhu’†” jedhee deebise.
28 Yesuusis, **“Sirriitti deebifteerta; atis kanuma godhi ni jiraattaa”** jedheen.
29 Namichi sun garuu qajeelaa of gochuu barbaadee, “Ollaan koo eenyu?” jedhee Yesuusin gaafate.
30 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **“Namichi tokko utuu Yerusaalemii ba’ee Yerikootti gad bu’aa jiruu harka saamtotaa seene. Isaanis uffata isaa irraa baafatanii, tumanii, du’aa fi jireenya gidduutti isa dhiisanii deeman.**
31 **Lubni tokko utuu akkuma tasaa karaa sanaan gad bu’uu namicha argee irraa goree darbe.**
32 **Akkasumas namichi gosa Lewwii tokko yommuu iddoo sana ga’eetti namicha sana argee irraa goree darbe.**
33 **Namichi Samaariyaa tokko garuu utuu deemaa jiruu iddoo namichi sun jiru ga’e; yommuu isa argettis garaa laafeef.**
34 **Innis itti dhi’aatee zayitii fi daadhii wayinii madaa isaatti naqee hidheef; harree isaa irras kaa’ee, mana boqonnaa keessummootaatti isa geesse; achittis isa gargaare.**
35 **Guyyaa itti aanutti diinaarii lama baasee abbaa mana boqonnaa sanaatti kennee, ‘Namicha kana ittiin naa wal’aani; yoo kana caalaa baaftes ani yeroon deebi’ee dhufutti siifin kenna’ jedheen.**
36 **“Egaa jara sadan kanneen keessaa ollaan namicha harka saamtotaa seene sanaa isa kam seeta?”**
37 Hayyuun seeraa sunis, “Isa garaa laafeef sana” jedheen.
Yesuusis, **“Atis dhaqiitii akkasuma godhi”** jedheen.

Yesuus mana Maartaatii fi Maariyaam Dhaquu Isaa

38 Utuu karaa deemaa jiranuu Yesuus ganda tokko seene; dubartiin Maartaa jedhamtu tokkos mana isheetti isa simatte.

---

* **10:27** KeD 6:5 † **10:27** Lew 19:18

39 Isheenis obboleettii Maariyaam jedhamtu tokko qabdi turte;
Maariyaamis miilla Gooftaa jala teessee waan inni jedhu dhaggeef-
fachaa turte.
40 Maartaan garuu baay'ina hojiitiin waan dadhabaa turteef gara
isaa dhuftee, "Yaa Gooftaa, obboleettiin koo akka ani hojii hunda
kophaa koo hojjedhu natti dhiisuun ishee si hin gaddisiisuu? Akka
isheen na gargaartu itti himi!" jette.
41 Gooftaanis deebisee akkana jedheen; **"Yaa Maartaa, yaa Maar-
taa, ati waa'ee waan baay'ee yaaddofta; ni raafamtas.**
42 **Wanni barbaachisu garuu waanuma tokko qofa; Maariyaam
isa caalu filatteerti; innis ishee irraa hin fudhatamu."**

11

Yesuus Waa'ee Kadhannaa Barsiisuu Isaa
11:2-4 kwf – Mat 6:9-13
11:9-13 kwf – Mat 7:7-11

1 Gaaf tokko Yesuus iddoo tokkotti kadhachaa ture; yommuu inni
fixatettis, barattoota isaa keessaa namni tokko, "Yaa Barsiisaa, akkuma
Yohannis barattoota isaa barsiise sana, atis kadhachuu nu barsiisi"
jedheen.
2 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Isin yommuu kadhattan akkana
jedhaa:**
" 'Yaa Abbaa,
maqaan kee haa qulqullaa'u;
mootummaan kee haa dhufu.
3 **Buddeena keenya kan guyyuma guyyaa,**
guyyuma guyyaan nuu kenni.
4 **Akkuma nus warra cubbuu nutti hojjetaniif dhiifnu sana**
atis cubbuu keenya nuu dhiisi;
qoramatti nu hin galchin.' "
5 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Mee isin keessaa namni tokko
michuu qaba haa jennuu; innis halkan walakkaa michuu isaa
sana bira dhaqee, 'Yaa michuu ko, mee buddeena sadii naa
liqeessi;**
6 **michuun koo kan karaa deemu tokko natti goreeraatii; anis
waanan dhi'eessuuf tokko illee hin qabu' haa jedhu.**
7 **Namichi mana keessaa sunis, 'Na hin rakkisin; balballi
cufameera; ijoolleen koos na wajjin siree irra jiru; ani ka'ee
waan tokko illee siif kennuu hin danda'u' jedhaanii?**
8 **Ani isinittin hima; sababii inni michuu isaa ta'eef jedhee
ka'ee buddeena sana isaaf kennuu baatu illee, sababii ija jabina
namicha sanaatiif jedhee ka'ee waan isa barbaachisu hunda ni
kennaaf.**
9 **"Kanaafuu ani isinittin hima: Kadhadhaa, isiniif ni ken-
namaa; barbaadaa, ni argattuu; rurrukutaa, balballi isiniif ni
banamaa.**
10 **Namni kadhatu hundi ni argataatii; namni barbaadu ni
argata; nama rurrukutuufis balballi ni banama.**
11 **"Yaa abbootii, isin keessaa namni yoo ilmi isaa qurxummii
isa kadhate, qooda qurxummii bofa kennuuf eenyu?**

12 **Yookaan namni yoo ilmi isaa hanqaaquu isa kadhate tor-**
baanqabaa kennuuf eenyu?
13 **Erga isin warri hamoon iyyuu kennaa gaarii ijoollee**
keessaniif kennuu beektanii, Abbaan keessan inni samii irraa
immoo hammam caalchisee warra isa kadhataniif Hafuura
Qulqulluu haa kennuu ree!"

Yesuusii fi Bi'eelzebuul
11:14,15,17-22,24-26 kwf – Mat 12:22,24-29,43-45
11:17-22 kwf – Mar 3:23-27

14 Yesuusis hafuura hamaa arrab-didaa ta'e tokko baasaa ture.
Yommuu hafuurri hamaan sun ba'etti arrab-didaan sun ni dubbate;
namoonnis ni dinqifatan.
15 Isaan keessaa namoonni tokko tokko garuu, "Inni Bi'eelzebuuliin,
hangafa hafuurota hamootiin hafuurota hamoo baasaa jira" jedhan.
16 Warri kaan immoo mallattoo samii irraa isa gaafachuudhaan isa
qoran.
17 Yesuusis yaada isaanii beekee akkana jedheen; **"Mootummaan**
gargar of qoodu kam iyyuu ni diigama; manni gargar of qoodus
ni jiga.
18 **Seexanni yoo gargar of qoode, mootummaan isaa akkamitti**
dhaabachuu danda'a? Wanni ani akkana jedhuuf sababii
isin akka waan ani Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasuu
dubbattaniif.
19 **Egaa yoo ani Bi'eelzebuuliin hafuurota hamoo baasee,**
ilmaan keessan immoo maaliin baasu ree? Kanaafuu isaan
abbootii murtii isinitti ta'u.
20 **Garuu ani quba Waaqaatiin hafuurota hamoo baasa taanaan,**
yoos mootummaan Waaqaa isinitti dhufeera.
21 **"Yommuu namni jabaan guutummaatti mi'a lolaa hidhate**
tokko mana isaa eeggatutti, qabeenyi isaa nagaadhaan taa'aaf.
22 **Garuu namni jabinaan isa caalu tokko yoo lolee isa mo'ate,**
mi'a lolaa kan namichi sun amanate sana isa irraa fudhatee
boojuu isaas qoqqooda.
23 **"Namni na wajjin hin jirre kam iyyuu naan morma; namni**
na wajjin walitti hin qabne kam iyyuus ni bittinneessa.
24 **"Hafuurri xuraa'aan yommuu nama keessaa ba'utti, boqon-**
naa barbaacha lafa gogaa*keessa joora; garuu hin argatu. Innis,
'Mana koo isa ani keessaa ba'e sanatti nan deebi'a' jedha.
25 **Yommuu achi ga'uttis manicha haramee qulqulleeffamee**
argata.
26 **Ergasiis dhaqee hafuurota biraa torba kanneen isa caalaa**
hamoo ta'an fudhatee dhufa; isaanis itti galanii achi jiraatu.
Haalli namicha sanaa kan dhumaa isa jalqabaa caalaa ham-
maata."
27 Utuu Yesuus waan kana dubbachaa jiruu, dubartiin tokko
namoota gidduudhaa sagalee ishee ol fudhattee, "Garaan si baate,
harmi ati hootes eebbifamaa dha" jette.
28 Inni garuu deebisee, **"Kana caalaa iyyuu, warri dubbii Waaqaa**
dhaga'anii ajajamaniif eebbifamoo dha" jedhe.

---

* **11:24** Lafti gogaan akka waan jireenya hafuurota hamootiif mijaa'aa ta'eetti herregama ture (Isa 13:21-22; 34:14 ilaalaa).

Mallattoo Yoonaas
11:29-32 kwf – Mat 12:39-42

29 Akkuma baay'inni namootaa dabalameen Yesuus akkana jedhe;
"Dhaloonni kun dhaloota hamaa dha. Inni mallattoo barbaada;
garuu mallattoo Yoonaas malee mallattoon tokko iyyuu isaaf hin
kennamu.
30 **Akkuma Yoonaas mallattoo saba Nanawwee ture sana, Ilmi**
Namaas mallattoo dhaloota kanaa ni ta'aatii.
31 **Mootittiin kibbaa guyyaa murtiitti namoota dhaloota kanaa**
wajjin kaatee isaanitti murti; isheen ogummaa Solomoon
dhaga'uuf jettee daarii lafaatii dhufteetii. Kunoo kan Solo-
moonin caalu as jira.
32 **Namoonni Nanawwee guyyaa murtiitti dhaloota kana wajjin**
ka'anii itti muru; isaan lallaba Yoonaasiin qalbii jijjiirrataniitii;
kunoo kan Yoonaasin caalu as jira.

Ibsaa Dhagnaa
11:34,35 kwf – Mat 6:22,23

33 **"Namni kam iyyuu ibsaa qabsiisee iddoo hin mul'anne**
yookaan gombisaa jala hin kaa'u. Qooda kanaa akka warri ol
seenan ifa isaa arganiif baattuu isaa irra kaa'u.
34 **Iji kee ibsaa dhagna keetii ti. Iji kee fayyaa taanaan, dhagni**
kee guutuun ifaan guutama. Yoo iji kee fayyaa hin ta'in garuu
dhagni kees dukkanaan guutama.
35 **Kanaafuu akka ifni si keessaa dukkana hin taaneef of**
eeggadhu.
36 **Egaa yoo dhagni kee hundinuu ifaan guutame, yoo kutaan**
tokko iyyuu dukkana hin qabaatin, akkuma waan ifni ibsaa
tokkoo ifa isaatiin siif ibsuutti dhagni kee guutummaatti ifa ni
qabaata."

Fariisonnii fi Barsiistonni Seeraa Ifataman

37 Akkuma Yesuus haasaa isaa fixateen Fariisota keessaa namichi
tokko akka Yesuus isa wajjin nyaata nyaatuuf mana isaatti isa waame;
Yesuusis ol seenee maaddiitti dhi'aate.
38 Fariisichi garuu akka Yesuus nyaataan dura hin dhiqatin argee
dinqisiifate.
39 Gooftaanis akkana isaan jedhe; **"Isin Fariisonni duuba xoofootii**
fi caabii ni qulqulleessitu; keessi keessan garuu saamichaa fi
hamminaan guutameera.
40 **Yaa namoota gowwoota! Inni duuba isaa uume sun keessa**
isaa immoo hin uumnee?
41 **Isin garuu waan xoofoo fi caabii keessa jiru hiyyeeyyiif**
kennaa; yoos wanni hundinuu isinii qulqullaa'aa.
42 **"Fariisota nana isiniif wayyoo! Isin insilaala, cilaaddaamaa**
fi biqiltuu gosa hundaa kudhan keessaa tokko Waaqaaf ni
kennitu; murtii qajeelaa fi jaalala Waaqaa garuu ni tuffattu.
Silaa utuu isa duraa hin dhiisin isa booddee hojii irra oolchuu
qabdu ture.
43 **"Yaa Fariisota, isiniif wayyoo! Isin manneen sagadaa**
keessatti taa'umsa ulfinaa, gabaa keessattis nagaa gaafatamuu
jaallattu.

44 **“Isin sababii awwaala mallattoo hin qabne kan namoonni**
utuu hin beekin irra deeman fakkaattaniif isinii wayyoo!”
45 Hayyoota seeraa keessaas tokko deebisee, “Yaa Barsiisaa, ati
yommuu waan kana jettutti nuus arrabsaa jirta!” jedheen.
46 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Hayyoota seeraa, isini-**
ifis wayyoo! Isin ba’aa namni baachuu hin dandeenye isaanitti
feetu; ofii keessanii garuu isaan gargaaruudhaaf qubaan illee
hin tuqxan.
47 **“Isiniif wayyoo! Isin raajotaaf awwaala ijaartuutii; kan isaan**
ajjeeses abbootuma keessan.
48 **Kanaafuu isin akka waanuma abbootiin keessan hojjetan**
sana deeggartan dhugaa baatu; isaan raajota ajjeesan; isin
immoo awwaala raajotaa ijaartu.
49 **Sababii kanaaf Waaqni ogummaa isaatiin, ‘Ani raajotaa fi**
ergamoota isaanittin erga; namoonni sunis isaan keessaa tokko
tokko ni ajjeesu; kaan immoo ni ari’atu’ jedhe.
50 **Kanaaf dhaloonni kun dhiiga raajota hundaa kan uumama**
addunyaatii jalqabee dhangala’etti ni gaafatama;
51 **dhiiga Abeel irraa jalqabee hamma dhiiga Zakkaariyaas**
isa iddoo aarsaatii fi mana qulqullummaa gidduutti ajjeefame
sanaatti ni gaafatama. Eeyyee ani isinittin hima; dhaloonni kun
waan kana hundumatti ni gaafatama.
52 **“Yaa hayyoota seeraa, isiniif wayyoo! Isin furtuu beekumsaa**
fudhattaniirtu. Ofii keessanii hin seenne; warra seenaa turanis
dhowwitaniirtu.”
53 Yommuu Yesuus achii deemetti, Fariisonnii fi barsiistonni seeraa
jabeessanii isaan mormuu, akka inni waan baay’ee dubbatuufis isa
tuttuquu jalqaban.
54 Waan afaan isaatii ba’uun isa qabuufis eeggachaa turan.

12

Of eeggachiisa
12:2-9 kwf – Mat 10:26-33

1 Gidduu sana yommuu tuunni namoota kuma hedduu tokko hamma
isaan wal irra ejjetanitti walitti qabametti, Yesuus duraan dursee
barattoota isaatiin akkana jechuu jalqabe; **“Raacitii Fariisotaa irraa**
of eeggadhaa; kunis fakkeessitummaa dha.
2 **Wanni haguugamee utuu hin mul’ifamin hafu yookaan wanni**
dhokfamee utuu hin beekamin hafu tokko iyyuu hin jiru.
3 **Wanni isin dukkana keessatti dubbattan, ifa guyyaatiin**
dhaga’ama; wanni isin gola keessatti gurratti hasaastanis bantii
manaa irraa labsama.
4 **“Yaa michoota ko, ani isinittin hima; warra dhagna ajjeesanii**
ergasii immoo kana caalaa homaa gochuu hin dandeenye hin
sodaatinaa.
5 **Ani garuu kan isin sodaachuu qabdan isinittin argisiisa; isa**
erga ajjeesee booddee gahaannamitti darbachuudhaaf taayitaa
qabu sana sodaadhaa; eeyyee, ani isinittin hima; isa sodaadhaa.
6 **Daaloteen shan saantima lamatti gurguramu mitii? Isaan**
keessaa garuu tokko iyyuu Waaqni hin irraanfatu.

7 **Dhugumaanuu rifeensi mataa keessanii hundi lakkaa'ameera. Hin sodaatinaa; isin daalotee hedduu caalaa gatii qabduutii.**
8 **"Ani isinittin hima; nama fuula namootaa duratti ifaan ifatti dhugaa naa ba'u kamiif iyyuu, Ilmi Namaas fuula ergamoota Waaqaa duratti dhugaa ni ba'a.**
9 **Namni fuula namootaa duratti na ganu kam iyyuu garuu fuula ergamoota Waaqaa duratti ni ganama.**
10 **Nama Ilma Namaatiin mormee jecha tokko dubbatu hundaaf ni dhiifama; nama Hafuura Qulqulluudhaan mormee dubbatu kamiif iyyuu garuu hin dhiifamu.**
11 **"Yommuu manneen sagadaa, bulchitootaa fi abbootii taayitaa duratti dhi'eeffamtanitti akkamitti akka falmattan yookaan maal akka jettan hin yaadda'inaa.**
12 **Hafuurri Qulqulluun yeruma sana Waan isin jechuu qabdan isin barsiisaatii."**

Fakkeenya Sooressa Gowwaa

13 Tuuta sana keessaa namichi tokko, "Yaa Barsiisaa, akka obboleessi koo dhaala naa hiruuf maaloo itti naa dubbadhu" jedheen.
14 Yesuus garuu deebisee, **"Namana, eenyutu isin gidduutti abbaa murtii yookaan hirtuu dhaalaa na godhe?"** jedheen.
15 Innis, **"Ilaalladhaa! Doqnummaa hunda irraas of eegaa; jireenyi nama tokkoo baay'ina qabeenya isaatiin hin murteeffamuutii"** jedheen.
16 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; **"Lafti qotiisaa namicha sooressa tokkoo midhaan guddaa kenneef.**
17 **Namichi sunis, 'Ani waan lafan itti midhaan koo galfadhu hin qabneef maal gochuu naa wayya?' jedhee garaa isaatti yaade.**
18 **"Innis akkana jedhe; 'Wanni ani godhu kana; gombisaa koo diigee guddaa isaa nan ijaarradha; midhaan koo fi mi'a koo hunda achittin kuufadha.**
19 **Lubbuu kootiinis, "Yaa lubbuu ko, ati waan gaarii hedduu kan waggaa baay'eef kuufame qabda; boqodhu; nyaadhu; dhugi; gammadis" nan jedha.'**
20 **"Waaqni garuu, 'Yaa gowwicha, edanuma lubbuu kee sirraa fudhachuu barbaadu; egaa wanni ati walitti qabatte sun kan eenyuu ta'a?' jedheen.**
21 **"Kanaafuu namni ofii isaatiif badhaadhummaa kuufatee fuula Waaqaa duratti immoo hin sooromin kam iyyuu akkasuma ta'a."**

Hin Yaadda'inaa
12:22-31 kwf – Mat 6:25-33

22 Yesuusis barattoota isaatiin akkana jedhe; **"Kanaafuu ani isinittin hima; 'maal nyaanna?' jettanii waa'ee jireenya keessanii hin yaadda'inaa; yookaan 'maal uffanna?' jettanii waa'ee dhagna keessanii hin yaadda'inaa.**
23 **Jireenyi nyaata caala; dhagnis uffata caalaatii.**
24 **Mee arraageyyii ilaalaa: Isaan hin facaafatan yookaan hin haammatan; gombisaa yookaan gumbii hin qaban; ta'us Waaqni**

isaan soora. Isin immoo hammam simbirroota caalaa gatii guddaa qabdu!
25 **Isin keessaa namni yaadda'uudhaan hojjaa isaa irratti dhundhuma tokko dabalachuu danda'u eenyu?**
26 **Yoos isin erga waan xinnoo akkasii illee godhachuu hin dandeenye, maaliif waan biraaf yaaddoftu ree?**
27 **"Daraaraawwan bosonaa akkamitti akka guddatan mee ilaalaa; isaan hin dhama'an yookaan hin fo'an. Ani garuu isinittin hima; Solomoon iyyuu ulfina isaa hunda keessatti, akka tokkoo isaaniitti hin uffanne.**
28 **Isin yaa warra amantii xinnoo nana! Waaqni erga marga dirree kan har'a jiruu fi kan bor immoo ibiddatti naqamutti iyyuu akkasitti uffisee, isinitti immoo hammam kana caalaa haa uffisuu ree.**
29 **Qalbii keessan waan nyaattan irra yookaan waan dhugdan irra hin kaa'atinaa; waa'ee isaas hin yaadda'inaa.**
30 **Addunyaan ormootaa waan kana hunda ni barbaaduutii; Abbaan keessan akka wanni kun hundinuu isin barbaachisu ni beeka.**
31 **Garuu mootummaa isaa barbaadaa; wanni kun akkasuma isiniif kennama.**
32 **"Isin karra xinnoo nana, hin sodaatinaa; Abbaan keessan mootummaa isinii kennuu jaallateeraatii.**
33 **Waan qabdan gurguraatii hiyyeeyyiif kennaa. Korojoo hin moofofne, qabeenya dhuma hin qabnes samii irratti, iddoo hattuun itti hin dhi'aannee fi biliinis hin balleessinetti ofii keessaniif kuufadhaa.**
34 **Idduma badhaadhummaan keessan jiru sana garaan keessanis jiraatii.**

Qophaa'anii Eeguu
12:35,36 kwf – Mat 25:1-13; Mar 13:33-37
12:39,40,42-46 kwf – Mat 24:43-51

35 **"Tajaajilaaf hidhadhaatii qophaa'aa; ibsaa keessanis ibsadhaa;**
36 **akkuma namoota yommuu Gooftaan isaanii cidha fuudhaa fi heerumaatii galee balbala dhadha'utti dafanii isaaf banuuf jedhanii qophaa'anii isa eeganii ta'aa.**
37 **Garboonni gooftaan isaanii yeroo galutti isaanii dammaqanii jiran argu sun eebbifamoo dha; ani dhuguman isinitti hima; inni marxifatee akka isaan nyaataaf taa'an ni godha; dhufees isaan tajaajila.**
38 **Garboonni gooftaan isaanii halkanicha keessaa kutaa lammaffaatti yookaan kutaa sadaffaatti dhufee akkasuma isaanii dammaqanii jiran isaan argu sun eebbifamoo dha.**
39 **Garuu waan kana hubadhaa: Abbichi manaa utuu sa'aatii kamitti akka hattuun dhuftu beekee, silaa akka manni isaa cabsamee seenamu itti hin dhiisu ture.**
40 **Isinis akkasuma qophaa'uu qabdu; Ilmi Namaa sa'aatii isin hin eegnetti dhufaatii."**
41 Phexrosis, "Yaa Gooftaa, ati fakkeenya kana nu qofatti moo nama hundumatti himta?" jedhee gaafate.

42 Gooftaanis akkana jedhee deebise; **“Egaa hojii adeemsisaan amanamaa fi ogeessi kan gooftaan isaa akka inni nyaata isaanii yeroo malutti isaanii kennuuf jedhee garboota isaa irratti isa muudu eenyu?**
43 **Garbichi gooftaan isaa yommuu deebi’utti utuu inni akkasuma hojjetuu isa argu sun eebbifamaa dha.**
44 **Ani dhuguma isinitti nan hima; inni qabeenya isaa hunda irratti isa muuda.**
45 **Garbichi sun garuu yoo, ‘Gooftaan koo dhufuuf yeroo dheeraa tura’ ofiin jedhee, garboota dhiiraatii fi dubartootaa tumuu jalqabe, yoo nyaatee dhugee machaa’e,**
46 **gooftaan garbicha sanaa guyyaa inni isa hin eegnee fi sa’aatii inni hin beeknetti ni dhufa. Innis isa kukkuta; warra hin amanne keessattis isa ramada.**
47 **“Garbichi utuu fedhii gooftaa isaa beekuu hin qophoofne yookaan waan gooftaan isaa barbaadu hin hojjenne sun akka malee tumama.**
48 **Nama utuu hin beekin waan isa adabamsiisu hojjete garuu adaba salphaatu isa irra ga’a. Nama wanni baay’een itti kenname hunda irraa waan baay’eetu eegama; nama imaanaan guddaan itti kenname irraa immoo kan caalutu barbaadama.**

Gargar Ba’uu Malee Nagaa miti
12:51-53 kwf – Mat 10:34-36

49 **“Ani ibidda lafa irra buusuufin dhufe; utuu inni ammuma iyyuu qabatee ani akkam hawwa!**
50 **Garuu cuuphaa ani cuuphamu tokkotu jira; hamma inni raawwatamutti ani akka malee nan dhiphadha!**
51 **Isin waan ani lafa irratti nagaa buusuuf dhufe seetuu? Akkas miti; ani isinittin hima; ani gargar ba’uu fiduufan dhufe malee nagaa buusuuf hin dhufne.**
52 **Si’achi maatiin nama shan qabu tokko gargar qoodama; namni sadii nama lamatti ka’a; namni lama immoo nama sadiitti ka’a.**
53 **Abbaan ilmatti, ilmi abbaatti, haati intalatti, intalli haadhatti, amaatiin niitii ilmaatti, niitiin ilmaas amaatii isheetti ka’uudhaan gargar ba’u.”**

Bara Ilaalanii Waa Himuu

54 Yesuusis tuuta sanaan akkana jedhe; **“Isin yommuu duumessa karaa lixa biiftuutiin ol ba’u argitanitti yeruma sana, ‘Bokkaan ni rooba’ jettu; innis ni rooba.**
55 **Yommuu bubbeen kibbaa bubbisutti immoo, ‘Ni ho’a’ jettu; innis ni ho’a.**
56 **Fakkeessitoota nana! Isin bifa lafaatii fi samiitiif hiikkaa kennuu ni beektu. Bara ammaa kanaaf immoo hiikkaa kennuu akkamitti wallaaltu?**
57 **“Isin maaliif ofuma keessanii waan qajeelaa hin murteessine?**
58 **Ati yommuu amajaajii kee wajjin gara abbaa murtii dhaqxutti, karuma irratti isaan walitti araaramuu cimsii yaali; yoo kanaa achii amajaajiin kee abbaa seeraatti si geessa; abbaan**

seeraas dabarsee poolisiitti si kenna; poolisiin immoo mana hidhaatti si darbata.
59 **Ani sitti nan hima; ati hamma saantima ishee dhumaa of irraa baaftutti achii hin baatu.”**

13

Qalbii Jijjiirrachuu Yookaan Baduu

1 Yeroo sana namoonni waa’ee warra Galiilaa kanneen Phiilaaxoos dhiiga isaanii aarsaa isaaniitti make sanaa Yesuusitti himan tokko tokko achi turan.
2 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **“Sababiin namoonni Galiilaa kunneen akkas dhiphataniif waan isaan saba Galiilaa kaan hunda irra cubbamoota turaniif seetuu?**
3 **Ani isinittin hima; akkas miti; garuu isinis qalbii jijjiirrachuu baannaan hundi keessan akkasuma baddu.**
4 **Yookaan namoonni kudha saddeettan gamoon Saliihoom isaan irratti jigee isaan fixe sun warra Yerusaalem keessa jiraatan kaan hunda irra waan yakka hojjetan seetuu?**
5 **Ani isinittin hima; akkas miti. Garuu isinis qalbii jijjiir-rachuu baannaan, hundi keessan akkasuma baddu.”**
6 Innis akkana jedhee fakkeenya kana dubbate; **“Namichi tokko muka harbuu kan iddoo dhaabaa wayinii isaa keessa dhaabame tokko qaba ture; innis muka sana irra ija barbaaduu dhaqee waan tokko illee dhabe.**
7 **Innis hojjetaa iddoo dhaaba wayinichaatiin, ‘Ani waggaa sadan darban kana muka harbuu kana irraa ija barbaadachuuf jedhee marmaaraan ture; garuu waan tokko illee irraa hin arganne; muriitii gati! Inni maaliif lafa balleessa?’ jedhe.**
8 **“Namichi sunis deebisee akkana jedheen; ‘Yaa Gooftaa, anuu naannoo isaa qoteen xaa’oo itti naqaatii mee wagguma tokko haa turu.**
9 **Yoo inni waggaa dhufu ija naqate, gaarii dha! Yoo kanaa achii murtee gatuu dandeessa.’ ”**

Dubartiin Dugdi Ishee Goophate Tokko Fayyifamuu Ishee

10 Yesuus guyyaa Sanbataa tokko manneen sagadaa keessaa isa tokkotti barsiisaa ture.
11 Dubartiin hafuurri hamaan waggaa kudha saddeeti dugda ishee goophesse tokkos achi turte; isheenis waan gad gogdeef gonkumaa ol jechuu hin dandeessu turte.
12 Yesuusis yommuu ishee argetti ofitti ishee waamee, **“Dubartii nana, ati dhukkuba kee irraa fayyiteerta”** jedheen,
13 Innis harka isaa ishee irra kaa’e; isheenis yeruma sana ol jettee Waaqa galateeffatte.
14 Bulchaan mana sagadaas sababii Yesuus guyyaa Sanbataatiin nama fayyiseef aaree namootaan, “Guyyaan hojii ja’atu jira; guyyoota sana kottaatii fayyifamaa malee guyyaa Sanbataa hin dhufinaa” jedhe.
15 Gooftaan immoo akkana jedhee deebiseef; **“Yaa fakkeessitoota! Isin keessaa namni guyyaa Sanbataa qotiyyoo isaa yookaan harree isaa dallaa keessaa hiikee bishaan obaasuu hin geessine jiraa?**

16 **Yoos dubartiin kun intalli Abrahaam kan Seexanni waggaa kudha saddeeti guutuu hidhee ture kun guyyaa Sanbataatiin hidhaa kana irraa hiikamuun isheef hin maluu?"**
17 Yommuu inni waan kana dubbatetti mormitoonni isaa hundi ni qaana'an; namoonni garuu hojjiiwwan dinqii kanneen inni hojjechaa ture hundatti ni gammadan.

Fakkeenya Sanyii Sanaaficaatii fi Fakkeenya Raacitii
13:18,19 kwf – Mar 4:30-32
13:18-21 kwf – Mat 13:31-33

18 Yesuusis akkana jedhee gaafate; **"Mootummaan Waaqaa maal fakkaata? Anis maaliinan wal isa fakkeessa?**
19 **Mootummaan Waaqaa sanyii sanaaficaa kan namni tokko fuudhee lafa qotiisaa isaa keessatti facaase fakkaata. Sanyiin sunis guddatee muka ta'e; simbirroonnis dameewwan isaa irra jiraatan."**
20 Amma illee akkana jedhee gaafate; **"Ani mootummaa Waaqaa maaliinan wal fakkeessa?**
21 **Inni raacitii dubartiin tokko fuutee hamma inni guutummaatti bukeessutti daakuu safartuu sadiitti makte fakkaata."**

Balbala Dhiphaa

22 Yesuusis utuu gara Yerusaalem deemuu namoota barsiisaa magaalaawwanii fi gandoota keessa darbaa ture.
23 Namichi tokkos, "Yaa Gooftaa warri fayyifaman namoota muraasa qofaa?" jedhee isa gaafate.
Innis akkana isaaniin jedhe;
24 **"Balbala dhiphaadhaan seenuuf tattaaffadhaa; ani isinittin hima; namoonni baay'een seenuu ni yaaluutii; garuu hin danda'an.**
25 **Abbaan mana sanaa takkaa ka'ee balbalicha cufannaan isin ala dhaabatanii balbala rurrukutaa, 'Yaa Gooftaa balbala nuu bani' jettanii kadhattu.**
"Inni garuu deebisee, 'Ani isin hin beeku yookaan eessaa akka dhuftan hin beeku' isiniin jedha.
26 **"Isin immoo, 'Nu si wajjin nyaannee dhugneerra; atis daandii keenya irratti barsiifteerta' jettuun.**
27 **"Inni garuu deebisee, 'Ani isin hin beeku yookaan eessaa akka dhuftan hin beeku. Isin warri hammina hojjettan hundinuu na biraa badaa!' jedha.**
28 **"Yommuu Abrahaam, Yisihaaq, Yaaqoobii fi raajota hunda mootummaa Waaqaa keessatti argitanii, ofii keessanii immoo gad darbatamtan, achitti boo'uu fi ilkaan qaruutu ta'a.**
29 **Namoonnis ba'a biiftuutii fi lixa biiftuutii, kaabaa fi kibbaa dhufanii mootummaa Waaqaa keessatti maaddiitti ni dhi'aatu.**
30 **Dhugumaanuu kanneen warra dhumaa ta'an keessaa kanneen warra jalqabaa, kanneen warra jalqabaa ta'an keessaa immoo warra dhumaa ta'an jiru."**

Yesuus Yerusaalemiif Gadduu Isaa
13:34,35 kwf – Mat 23:37-39
13:34,35 kwi – Luq 19:41

31 Yeroo sana Fariisota keessaa namoonni tokko tokko gara Yesuus
dhufanii, “Sababii Heroodis si ajjeesuu barbaaduuf asii deemii iddoo
biraa dhaqi” jedhaniin.
32 Innis akkana jedhee deebise; **“Dhaqaatii waangoo sanaan,
‘Kunoo, ani har’aa fi bori hafuurota hamoo nan baasa; namoota
dhukkubsatanis nan fayyisa; guyyaa sadaffaatti immoo hojii koo
nan fixadha’ jedhaa.**
33 **Waan fedhe iyyuu taanaan, ani har’aa fi bori, iftaanis
adeemsa koo itti fufuutu naa mala; raajiin Yerusaalemiin alatti
du’uu hin qabuutii!**
34 **“Yaa Yerusaalem, yaa Yerusaalem, ati kan raajota ajjeeftu,
warra gara keetti ergamanis kan dhagaadhaan tumtu, akkuma
indaanqoon cuucii ishee qoochoo ishee jalatti walitti qabattu
sana anis ijoollee kee walitti qabuuf yeroo meeqan hawwe! Isin
garuu hin barbaanne.**
35 **Kunoo, manni keessan onee isinii hafa. Ani isinittin hima;
isin hamma, ‘Inni maqaa Gooftaatiin dhufu sun eebbifamaa
dha’*jettanitti lammata na hin argitan.”**

14

Yesuus Mana Fariisicha Tokkootti

1 Guyyaa Sanbataa tokko yommuu Yesuus buddeena nyaachuuf
mana Fariisicha beekamaa tokkoo dhaqetti, namoonni xiyyeeffatanii
isa ilaalaa turan.
2 Namichi dhagni isaa dhiita’e tokkos fuula isaa dura ture.
3 Yesuusis, **“Guyyaa Sanbataatiin nama fayyisuun ni eeyyamama
moo hin eeyyamamu?”** jedhee Fariisotaa fi hayyoota seeraa gaafate.
4 Isaan garuu ni cal’isan; innis namicha harkaan qaqqabee fayyisee
gad isa lakkise.
5 Innis, **“Isin keessaa namni tokko yoo ilma yookaan qotiyyoo
guyyaa Sanbataatiin boolla keessa bu’e qabaate, inni yeruma
sana harkisee boolla keessaa hin baasuu?”** jedhee isaan gaafate.
6 Isaan garuu deebii kennuu hin dandeenye.
7 Innis yommuu akka keessumoonni sun iddoo ulfinaa filatan
hubatetti akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
8 **“Yoo namni tokko cidha fuudhaa fi heerumaatti si waame,
iddoo ulfinaa hin taa’in; tarii namni si caalaa ulfina qabu tokko
waamameera ta’aatii.**
9 **Namichi isin lamaanuu waame sun dhufee, ‘Namicha kanaaf
ka’i’ siin jedha; atis qaanoftee dhaqxee lafa iddoo hundumaa
gad ta’e teessa.**
10 **Ati garuu yommuu waamamtu akka namichi si waame sun
yeroo dhufutti, ‘Yaa michuu koo iddoo ol aanutti hiiqi’ siin
jedhuuf dhaqii lafa iddoo hundumaa gad ta’e taa’i; yoos fuula
warra si wajjin maaddiitti dhi’aatan hundumaa duratti ulfina
argattaatii.**
11 **Namni ol of qabu hundinuu gad qabamaatii; namni gad of
qabu hundinuu immoo ol qabama.”**

---

* **13:35** Far 118:26

12 Yesuusis namicha isa waame sanaan akkana jedhe; **“Ati yommuu laaqana yookaan irbaata qopheessitu michoota kee yookaan obboloota kee, yookaan firoota kee, yookaan olloota kee warra sooreyyii hin waamin; yoo akkas goote isaanis deebisanii si waamu; gatiin kees siif deebifama.**
13 **Garuu yommuu cidha qopheessitu hiyyeeyyii, naafa, okkolaa fi jaamaa waami.**
14 **Sababii isaan waan siif deebisan hin qabneef ati ni eebbifamta; gatiin kee guyyaa du’aa ka’uu qajeeltotaatti siif deebifamaatii.”**

Fakkeenya Cidha Guddaa
14:16-24 kwi – Mat 22:2-14

15 Warra isa wajjin maaddiitti dhi’aatan keessaa namichi tokko yommuu waan kana dhaga’etti Yesuusiin, “Namni mootummaa Waaqaa keessatti maaddiitti dhi’aatu eebbifamaa dha” jedhe.
16 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Namichi tokko cidha guddaa qopheessee keessumoota hedduu affeere.**
17 **Namichi sunis sa’aatii nyaataatti akka inni, ‘Kunoo, wanni hundinuu qopheeffameeraatii kottaa’ jedhee warra affeeraman sanatti himuuf garbicha isaa erge.**
18 **“Garuu isaan hundi bifuma tokkoon sababa dhi’eeffachuu jalqaban; inni jalqabaa, ‘Ani lafa qotiisaa bitadheera; kanaafuu dhaqeen ilaaluu qabaatii maaloo na hin komatin’ jedheen.**
19 **“Inni kaan, ‘Ani qotiyyoo cimdii shan bitadheera; isaan leenjisuuf deemuuttin jiraatii, maaloo na hin komatin’ jedheen.**
20 **“Amma illee inni kaan, ‘Ani dhi’oon niitii fuudhe; kanaafuu dhufuu hin danda’u’ jedheen.**
21 **“Garbichi sunis deebi’ee waan kana gooftaa isaatti hime. Abbaan mana sanaas aaree, ‘Dafii karaa guddaa fi daandii qal’aa magaalaatti achi ba’iitii hiyyeeyyii, naafa, jaamaa fi okkolaa fidii ol seensis’ jedhee garbicha isaa ajaje.**
22 **“Garbichi sunis, ‘Yaa gooftaa, wanni ati ajajje hundi raawwateera; garuu amma illee iddoon jira’ jedheen.**
23 **“Gooftichis garbicha isaatiin akkana jedhe; ‘Akka manni koo guutamuuf karaa guddaa fi daandii baadiyyaatti achi ba’iitii akka isaan ol galan dirqisiisi.**
24 **Ani isinittin hima; namoota waamaman sana keessaa namni tokko iyyuu maaddii koo irraa afaaniin hin qabu.’ ”**

Gatii Barataa Yesuus Ta’uun Nama Baasisu

25 Namoonni baay’een Yesuus wajjin deemaa turan; innis garagalee akkana isaaniin jedhe;
26 **“Namni gara koo dhufu kam iyyuu yoo abbaa isaatii fi haadha isaa, niitii isaatii fi ijoollee isaa, obboloota isaatii fi obboleettota isaa akkasumas lubbuu isaa illee hin jibbine inni barataa koo ta’uu hin danda’u.**
27 **Namni fannoo ofii isaa baadhatee na duukaa hin buune kam iyyuus barataa koo ta’uu hin danda’u.**
28 **“Mee isin keessaa namni tokko gamoo ijaarrachuu barbaada haa jennuu; namichi sun gamoo sana ijaaree fixuuf horii ga’aa**

qabaachuu fi qabaachuu baachuu isaa beekuuf duraan dursee taa'ee gatii isaa hin herregatuu?
29 **Yoo kanaa achii yommuu inni hundee kaa'ee fixuu dadhabutti, namoonni argan hundi itti qoosu.**
30 **Isaanis, 'Namichi kun ijaaruu jalqabee fixuu dadhabe' jedhu.**
31 **"Yookaan mee mootiin tokko mootii biraa loluu dhaqa haa jennuu; inni mootii loltoota kuma digdamaan isatti dhufu tokko loltoota kuma kudhaniin of irraa loluu danda'uu fi danda'uu baachuu isaa duraan dursee taa'ee itti hin yaaduu?**
32 **Yoo hin dandeenye immoo utuu mootichi kaan isa irraa fagoo jiruu bakka bu'oota itti ergee akka nagaan bu'u kadhata.**
33 **Akkanumas isin keessaa namni waan qabu hunda hin dhiifne kam iyyuu barataa koo ta'uu hin danda'u.**
34 **"Soogiddi gaarii dha; garuu yoo inni mi'aa isaa dhabe, mi'aan isaa akkamiin deebifamuu danda'a?**
35 **Inni biyyoof yookaan tuulaa kosiitiif faayidaa hin qabu; inni gad gatama.**
"Namni gurra dhaga'u qabu kam iyyuu haa dhaga'u."

15

Fakkeenya Hoolaa Badee
15:4-7 kwf – Mat 18:12-14

1 Gaaf tokko warri qaraxa fuudhanii fi cubbamoonni hundi Yesuusin dhaggeeffachuudhaaf isa biratti walitti qabamaa turan.
2 Fariisonnii fi barsiistonni seeraa garuu, "Namichi kun cubbamoota simata; isaan wajjinis ni nyaata" jedhanii guunguman.
3 Yesuusis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime;
4 **"Isin keessaa namni hoolota dhibba qabu tokko yoo hoolaan tokko jalaa bade, hoolota sagaltamii sagallan kaan lafa tikaatti dhiisee hamma hoolaa bade sana argatutti kan barbaaduu hin deemne eenyu?**
5 **Yommuu argatus gammadee gatiittii isaa irratti baatee,**
6 **mana isaatti gala. Innis michoota isaatii fi olloota isaa walitti waamee, 'Ani hoolaa koo kan bade sana argadheeraatii na wajjin gammadaa' jedha.**
7 **Ani isinittin hima; sababii qajeeltota qalbii jijjiirrachuun isaan hin barbaachifne sagaltamii sagalii irra sababii cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif samii keessatti gammachuun guddaan akkasuma ni ta'a.**

Fakkeenya Saantima Badee

8 **"Yookaan mee dubartii saantima meetii kudhan qabdu jalaa tokko badeera haa jennuu; isheen ibsaa qabsiifattee, manas hartee hamma saantima sana argatutti jabeessitee hin barbaaddattuu?**
9 **Isheenis yommuu argatutti michoota isheetii fi olloota ishee walitti waamtee, 'Ani saantima koo kan bade sana argadheeraatii na wajjin gammadaa' jetti.**
10 **Ani isinittin hima; sababii cubbamaa qalbii jijjiirratu tokkootiif ergamoonni Waaqaa akkasuma ni gammadu."**

Fakkeenya Ilma Badee

11 Yesuus ittuma fufee akkana jedhe; **“Namicha ilmaan lama qabu tokkotu ture.**
12 **Ilmi quxisuun abbaa isaatiin ‘Yaa abbaa ko, qabeenya kee irraa qooda na ga’u naa kenni’ jedhe. Abbaanis qabeenya isaa lamaan isaaniitiif ni hire.**
13 **“Ilmi quxisuun sunis utuu hin turin waan qabu hunda walitti qabatee biyya fagoo dhaqe; achittis qabeenya isaa jireenya bashannanuu irratti balleesse.**
14 **Erga inni waan hunda fixee booddee beelli hamaan biyya sanatti bu’e; innis rakkachuu jalqabe.**
15 **Kanaafuu dhaqee lammiiwwan biyyasii keessaa isa tokkotti gale; namichi sunis akka inni booyyee tiksuuf lafa tikaatti isa erge.**
16 **Gurbichis qola booyyeen nyaattu sana nyaatee garaa guutachuu kajeela ture; garuu namni tokko iyyuu waa isatti hin kennu ture.**
17 **“Innis yommuu of beeketti akkana jedhe; ‘Tajaajiltoonni mana abbaa kootti qacaraman hammamitu buddeena ga’ee irraa hafu qaba! Ani garuu asitti beelaan nan du’a.**
18 **Ani ka’een abbaa kootti deebi’ee akkana jedhaan; “Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu hojjedheera.**
19 **Si’achi ilma kee jedhamuun naaf hin malu; tajaajiltoota kee keessaa akka isa tokkootti na ilaali.” ’**
20 **Innis ka’ee gara abbaa isaa dhaqe.**

“Garuu utuu inni fagoo jiruu abbaan isaa isa argee akka malee garaa laafeef; gara ilma isaattis fiigee itti marmee dhungate.
21 **“Gurbichis, ‘Yaa abbaa ko, ani samii fi sitti cubbuu hojjedheera; si’achi ilma kee jedhamuun naaf hin malu’ jedheen.**
22 **“Abbaan isaa garuu garboota isaatiin akkana jedhe; ‘Dafaatii uffata uffata hunda caalu fidaa isatti uffisaa; quba isaatti qubeelaa, miilla isaattis kophee kaa’aa.**
23 **Dibicha gabbataa fidaatii qalaa; haa nyaannuu; haa gammannus.**
24 **Ilmi koo kun du’ee tureetii; amma immoo jireenyatti deebi’eeraa. Badees ture; amma immoo argameera.’ Isaanis gammaduu jalqaban.**
25 **“Yeroo sanatti ilmi inni hangafti lafa qotiisaa ture; innis yeroo dhufee manatti dhi’aatetti muuziiqaa fi sirba dhaga’e.**
26 **Kanaafuu tajaajiltoota keessaa nama tokko waamee waan ta’aa jiru gaafate.**
27 **Tajaajilaan sunis deebisee, ‘Obboleessi kee galeera; abbaan kees waan ilma isaa nagaa fi fayyaadhaan argateef dibicha gabbataa qale’ jedheen.**
28 **“Obboleessi hangafni garuu aaree ol seenuu dide; kanaaf abbaan isaa gad ba’ee isa kadhate.**
29 **Inni immoo deebisee abbaa isaatiin akkana jedhe; ‘Ilaa ani waggoota kanneen hunda akkuma garbaatti siif hojjechaan ture; ajaja kee illee didee hin beeku. Ati garuu akka ani michoota koo wajjin gammaduuf takkumaa ilmoo re’ee tokko illee naa hin kennine.**

30 **Garuu ilmi kee inni sagaagaltoota wajjin qabeenya kee**
balleesse kun deebi'ee manatti gallaan dibicha gabbataa qal-
teef!'
31 **"Abbaan isaas akkana jedheen; 'Yaa ilma koo ati yeroo**
hunda anuma wajjin jirta; wanni ani qabu hundinuus kanuma
kee ti.
32 **Garuu obboleessi kee inni du'ee ture kun waan jireenyatti**
deebi'eef nu gammaduu fi ililchuu qabna. Inni badee ture;
amma immoo argameera.' "

16

Fakkeenya Hojii Adeemsisaa Abshaala Tokkoo

1 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; **"Namicha sooressa**
nama hojii isaa adeemsisuuf qabu tokkotu ture; akka hojii
adeemsisaan sun qabeenya isaa jalaa balleessaa jirus sooressa
sanatti himan.
2 **Sooressi sunis hojii adeemsisaa sana ofitti waamee, 'Wanni**
ani waa'ee kee dhaga'u kun maalii? Ati si'achi waan hojii
adeemsisaa ta'uu hin dandeenyeef, hojii adeemsisaa turte sana
irratti gabaasa naa dhi'eessi' jedheen.
3 **"Hojii adeemsisaan sunis garaa isaa keessatti akkana jedhe;**
'Waan gooftaan koo hojii keessaa na baasuuf, maal naa wayya?
Lafa qotuuf humna hin qabu; kadhachuu immoo nan qaana'a.
4 **Akka yeroo ani hojii keessaa ari'amutti namoonni mana**
isaaniitti na simataniif waanan godhu anuu beeka.'
5 **"Innis warra gatiin gooftaa isaa irra jiru tokko tokkoon**
waamee, isa jalqabaatiin, 'Idaan gooftaa koo hammamitu sirra
jira?' jedhee gaafate.
6 **"Namichis, 'Zayitii ejersaa hubboo dhibba saddeeti' jedhee**
deebise.
"Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee kee hoo'u;
dafii taa'iitii dhibba afur jedhii barreessi' jedheen.
7 **"Isa lammaffaadhaanis, 'Sirra immoo hammamitu jira?'**
jedhee gaafate.
"Innis, 'Qamadii guuboo kuma tokkoo' jedheen.
"Hojii adeemsisaan sunis, 'Waraqaa walii galtee kee hoo'uutii,
80 jedhii barreessi' jedheen.
8 **"Hojii adeemsisaan hin amanamne sun waan abshaala ta'eef**
gooftichi isa jaje; namoonni addunyaa kanaa warra akka isaanii
wajjin haajaa isaanii guutachuu irratti namoota ifaa caalaa
abshaalotaatii.
9 **Ani isinittin hima; akka isaan yeroo qabeenyi sun dhumutti**
mana bara baraatti isin simataniif qabeenya addunyaatiin ofii
keessaniif michoota horadhaa.
10 **"Namni waan xinnootti amanamu kam iyyuu waan**
baay'eettis ni amanama; namni waan xinnootti hin amanamne
kam iyyuu immoo waan baay'eettis hin amanamu.
11 **Yoos isin yoo qabeenya addunyaatti hin amanamne,**
qabeenya dhugaatti immoo eenyutu isin amana ree?
12 **Yoo isin qabeenya nama biraa irratti hin amanamne,**
qabeenya mataa keessanii immoo eenyutu isinii kenna ree?

13 **“Namni gooftota lama tajaajiluu danda’u tokko iyyuu hin jiru. Isa tokko jibbitee isa kaan jaallattaatii; yookaan isa tokkoof of kennitee isa kaan immoo tuffatta. Isinis Waaqaa fi maallaqa tajaajiluu hin dandeessan.”**
14 Fariisonni warri maallaqa jaallatan waan kana hunda dhaga’anii Yesuusitti qoosan.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Isin warra fuula namootaa duratti qajeeltota of gootanii dha; Waaqni garuu garaa keessan beeka. Wanni nama biratti akka malee kabajamu fuula Waaqaa duratti jibbisiisaadhaatii.**

Barsiisa Dabalame

16 **“Seerrii fi raajonni hamma Yohannisitti labsaman. Yeroo sanaa jalqabee wangeelli mootummaa Waaqaa lallabamaa jira; namni hundinuus itti galuuf wal dhiiba.**
17 **Seera keessaa tuqaan hundumaa gadii dhabamuu irra samii fi lafti dhabamuutu salphata.**
18 **“Namni niitii isaa hiikee dubartii biraa fuudhu kam iyyuu ejja raawwata; namni dubartii dhirsa ishee hiikte fuudhus ejja raawwata.**

Namicha Sooressaa fi Al’aazaar

19 **“Namicha sooressa uffata dhiilgee haphii kan quncee talbaa irraa hojjetame uffatee, guyyuma guyyaan qananiidhaan jiraatu tokkotu ture.**
20 **Karra isaa dura immoo namichi hiyyeessi Al’aazaar jedhamu kan dhagni isaa hundi mammadaa’e tokko ciisaa ture.**
21 **Innis hambaa maaddii sooressa sanaa irraa harca’u illee nyaachuu ni kajeela ture; saroonni iyyuu dhufanii madaa isaa arraabu turan.**
22 **“Gaaf tokko namichi hiyyeessi sun duunaan ergamoonni Waaqaa isa baatanii gara bobaa Abrahaamitti isa geessan; sooressichis du’ee awwaalame.**
23 **Utuu Sii’ool keessatti dhiphachaa jiruus ol mil’atee Abrahaamin fagootti, Al’aazaarin immoo bobaa Abrahaam keessatti arge.**
24 **Innis iyyee, ‘Yaa Abbaa koo Abrahaam, waan ani ibidda kana keessatti dhiphachaa jiruuf maaloo garaa naa laafiitii akka inni fiixee quba isaa bishaan keessa cuuphee arraba koo naa qabbaneessuuf Al’aazaarin naa ergi’ jedheen.**
25 **“Abrahaam garuu akkana jedhee deebise; ‘Yaa ilma ko, ati bara jireenya keetiitti waan gaarii akka argatte, Al’aazaar immoo waan hamaa akka argate yaadadhu; amma garuu asitti isatti toleera; ati immoo dhiphachaa jirta.**
26 **Waan kana hunda irrattis, akka warri nu biraa gara keessan dhufuu barbaadan dhufuu hin dandeenyeef yookaan akka warri isin biraa gara keenyatti ce’uu hin dandeenyeef nuu fi isin gidduu boolla guddaatu jira.’**
27 **“Dureessi sunis akkana jedhee deebise; ‘Yoos yaa Abbaa, akka ati gara mana abbaa kootti Al’aazaarin naa ergitu sin kadhadha;**

28 **ani obboloota shan qabaatii; akka isaanis iddoo dhiphinaa**
kana hin dhufneef inni dhaqee isaan haa akeekkachiisu.'
29 **"Abrahaam garuu, 'Isaan Musee fi raajota qabu; isaanuma**
haa dhaga'an' jedhe.
30 **"Dureessichis, 'Akkas miti; yaa abbaa koo Abrahaam; yoo**
warra du'an keessaa namni tokko gara isaanii dhaqe garuu,
isaan qalbii ni jijjiirratu' jedheen.
31 **"Abrahaamis, 'Isaan yoo Musee fi raajota hin dhageenye,**
yoo namni tokko warra du'an keessaa ka'e illee hin amanan'
jedheen."

17

Cubbuu, Amantii, Dirqama

1 Yesuus barattoota isaatiin akkana jedhe; **"Wantoonni akka**
namoonni gufatan godhan dhufuun hin oolu; garuu nama
wantoonni kunneen karaa isaatiin dhufaniif wayyoo!
2 **Inni warra xixinnaa kanneen keessaa tokko illee gufachiisuu**
mannaa dhagaan daakuu morma isaatti hidhamee galaanatti
utuu darbatamee isaa wayya ture.
3 **Kanaafuu of eeggadhaa.**
"Yoo obboleessi kee yakka sitti hojjete isa ifadhu; yoo inni
qalbii jijjiirrate immoo dhiifama godhiif.
4 **Yoo inni guyyaa tokkotti yeroo torba cubbuu sitti hojjetee**
yeroo torbanuu sitti deebi'ee, 'Ani qalbii nan jijjiirradha' siin
jedhe dhiifama godhiif."
5 Ergamoonnis Gooftaadhaan, "Amantii keenya nuu guddisi" jedhan.
6 Innis akkana jedhee deebise; **"Isin amantii xinnoo hamma ija**
sanaaficaa illee yoo qabaattan, muka qilxuu kanaan, 'Buqqa'iitii
galaana keessa dhaabami!' jechuu dandeessu; innis isinii
ajajama.
7 **"Isin keessaa namni tokko garbicha lafa qotu yookaan kan**
hoolota tiksu qaba haa jennu; inni yeroo garbichi sun alaa
galutti, 'Dafii kottuutii taa'ii waa nyaadhu' jedhaanii?
8 **Qooda kanaa inni garbicha sanaan, 'Irbaata naa qopheessi;**
hamma ani nyaadhee dhugutti marxifadhuutii na tajaajili; sana
booddee ati ni nyaattaa; ni dhugdas' hin jedhuunii?
9 **Namichis sababii garbichi sun waan ajajame sana raawwateef**
isa ni galateeffataa?
10 **Kanaafuu isinis yommuu waan ajajamtan hunda raawwat-**
tanitti, 'Nu garboota faayidaa hin qabnee dha; waanuma hoj-
jechuu qabnu qofa hojjenne' jedhaa."

Lamxaa'onni Kudhan Fayyuu Isaanii

11 Yesuus utuu Yerusaalem dhaquu Samaariyaa fi Galiilaa gidduu
darbaa ture.
12 Akkuma inni ganda tokko seeneenis, namoonni lamxaa'an kudhan
isatti dhufan. Isaanis fagoo dhadhaabatanii,
13 sagalee isaanii ol fudhatanii, "Yesuus yaa Gooftaa, nuu na'i!"
jedhan.

14 Innis yommuu isaan argetti, **“Dhaqaatii lubootatti of argisi-**
isaa!” jedheen; isaanis utuma deemaa jiranuu qulqullaa’an.
15 Isaan keessaas inni tokko yommuu fayyuu isaa argetti sagalee
guddaadhaan Waaqaaf ulfina kennaa deebi’ee dhufe.
16 Adda isaatiinis miilla Yesuus irratti gombifamee isa galateeffate;
innis nama Samaariyaa ture.
17 Yesuusis akkana jedhee gaafate; **“Kurnanuu qulqullaa’aniiru**
mitii? Yoos warri hafan sagallan eessa dhaqan?
18 **Nama ormaa kana malee namni deebi’ee Waaqaaf galata**
galchu tokko iyyuu hin argamnee?”
19 Yesuusis, **“Ka’ii deemi; amantiin kee si fayyiseeraatii”** jed-
heen.

Dhufaatii Mootummaa Waaqaa
17:26,27 kwf – Mat 24:37-39

20 Fariisonnis mootummaan Waaqaa yoom akka dhufu Yesuusin
gaafatan; innis akkana jedhee deebiseef; **“Mootummaan Waaqaa**
namatti mul’achaa hin dhufu;
21 **namoonnis, ‘Mootummaan Waaqaa kunoo as jira’ yookaan**
‘Kuunnoo achi jira’ hin jedhan; mootummaan Waaqaa isin
gidduu jiraatii.”
22 Innis barattoota isaatiin akkana jedhe; **“Yeroon isin itti guyy-**
oota Ilma Namaa keessaa isa tokko arguu hawwitan ni dhufa;
garuu hin argitan.
23 **Namoonni, ‘Inni kuunnoo achi jira!’ yookaan ‘Kunoo as**
jira’ isiniin jedhu; isin garuu hin dhaqinaa; isaan duukaas hin
bu’inaa.
24 **Ilmi Namaa guyyaa isaatti akkuma balaqqeessi bal-**
aqqeessa’ee gama tokkoo hamma gama kaaniitti samii ibsuu ni
ta’aatii.
25 **Inni garuu duraan dursee akka malee dhiphachuu fi**
dhaloota kanaan tuffatamuu qaba.
26 **“Akkuma bara Nohi ta’e sana, yeroo Ilma Namaattis akka-**
suma ni ta’a.
27 **Hamma gaafa Nohi doonii seeneetti namoonni nyaachaa,**
dhugaa, fuudhaa, heerumaas turan. Bishaan badiisaas dhufee
hunda isaanii balleesse.
28 **“Bara Looxis akkasuma ture; namoonni nyaachaa, dhugaa,**
bitachaa, gurgurachaa, biqiltuu dhaabbachaa, manas ijaar-
rachaa turan.
29 **Guyyaa Looxi Sodoomii ba’etti garuu ibiddii fi dinyiin samii**
irraa roobee hunda isaanii balleesse.
30 **“Guyyaa Ilmi Namaa mul’atuttis akkasuma ta’a.**
31 **Guyyaa sana namni bantii manaa irra jiru kan mana keessaa**
mi’a qabu mi’a sana fudhachuuf gad bu’uu hin malu. Akkasuma
immoo namni lafa qotiisaa keessa jiru tokko iyyuu waan tokkoof
illee manatti hin deebi’in.
32 **Niitii Looxi yaadadhaa!**
33 **Namni lubbuu isaa eeggachuu yaalu kam iyyuu lubbuu isaa**
ni dhaba; namni lubbuu isaa dhabu kam iyyuu lubbuu isaa ni
turfata.

34 **Ani isinittin hima; halkan sana namoonni lama siree tokko irra ni rafu; inni tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa.**
35 **Dubartoonni lama walii wajjin midhaan daaku; isheen tokko ni fudhatamti; kaan immoo ni hafti. [**
36 **Namoonni lama lafa qotiisaa keessa jiru; tokko ni fudhatama; kaan immoo ni hafa.”**]*
37 Isaanis, “Yaa Gooftaa, eessatti?” jedhanii gaafatan.
Innis, **“Iddoo raqni jirutti gogocorroowwan walitti qabamu”** jedhee deebiseef.

18

Fakkeenya Haadha Hiyyeessaa Tokkoo

1 Yesuusis akka isaan yeroo hunda kadhachuu qabanii fi akka isaan abdii hin kutanne isaan barsiisuuf jedhee fakkeenya tokko barattoota isaatti hime.
2 Innis akkana jedhe; **“Magaalaa tokko keessa abbaa murtii kan Waaqa hin sodaanne, namas kan hin kabajne tokkotu ture.**
3 **Haati hiyyeessaa tokkos magaalaa sana keessa turte; isheenis, ‘Diina koo irratti murtii qajeelaa naa kenni’ jettee isatti deddeebi’aa turte.**
4 **“Innis yeroo gabaabaaf didee ture; ergasii garuu akkana jedhee garaa isaatti yaade; ‘Ani yoon Waaqa hin sodaanne illee, yoon namas hin kabajne illee,**
5 **sababii niitiin kun deddeebitee na rakkiftuuf murtii qajeelaa nan kennaaf; yoo kanaa achii deddeebitee na dadhabsiifti.’ ”**
6 Gooftaanis akkana jedhe; **“Egaa waan abbichii murtii dabaan sun jedhu dhaga’aa;**
7 **Waaqni immoo filatamtoota isaa warra halkanii guyyaa gara isaatti iyyataniif murtii qajeelaa hin kennuu? Isaan duraa tursaa ree?**
8 **Ani isinittin hima; inni dafee murtii qajeelaa kennaaf; garuu Ilmi Namaa gaafa dhufu lafa irratti amantii ni argataa?”**

Fakkeenya Fariisichaatii fi Namicha Qaraxa Walitti Qabuu

9 Yesuusis namoota qajeelummaa ofiitti amananii warra kaan immoo tuffatanitti akkana jedhee fakkeenya kana hime.
10 **“Namoonni lama Waaqa kadhachuuf gara mana qulqullummaatti ol ba’an; isaanis Fariisicha tokkoo fi nama qaraxa walitti qabu tokko turan.**
11 **Fariisichi ka’ee dhaabatee, waa’ee mataa isaa akkana jedhee kadhate; ‘Yaa Waaqayyo, ani akka namoota kaanii jechuunis akka saamtotaa, jal’ootaa fi sagaagaltootaa keessumattuu waan akka namicha qaraxa walitti qabu kanaa hin ta’iniif sin galateeffadha.**
12 **Ani torbanitti yeroo lama nan sooma; waanan argadhu hundumaa irraas harka kudhan keessaa tokko nan kenna.’**
13 **“Namichi qaraxa walitti qabu sun garuu fagoo dhaabate, qoma isaa dhadha’aa, ‘Yaa Waaqayyo, ani nama cubbamaadhaatii naa na’i!’ jedhe malee ija isaatiin illee ol jedhee gara samii hin ilaalle.**

---

* **17:36** Waraabbileen tokko tokko luqqisaa 36 hin qaban.

14 **“Ani isinittin hima; namichi kun namicha duraa irra fuula
Waaqaa duratti qajeelaa ta’ee mana isaatti gale. Namni ol of
qabu hundinuu gad qabamaatii; namni gad of qabu garuu ol
qabama.”**

Yesuusii fi Ijoollee Xixinnoo
18:15-17 kwf – Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

15 Namoonni akka inni harka isaan irra kaa’uuf daa’immanis Yesu-
usitti fidaa turan. Barattoonni garuu yommuu waan kana arganitti
isaan ifatan.
16 Yesuus garuu ijoollee sana ofitti waamee akkana jedhe; **“Ijoolleen
xixinnoon gara koo haa dhufaniitii hin dhowwinaa; mootum-
maan Waaqaa kan warra akkanaatii.**
17 **Ani dhuguman isinitti hima; namni akkuma ijoolleetti
mootummaa Waaqaa hin simanne kam iyyuu gonkumaa itti hin
galu.”**

Fakkeenya Sooressaatii fi Mootummaa Waaqaa
18:18-30 kwf – Mat 19:16-29; Mar 10:17-30

18 Bulchaan tokko, “Yaa Barsiisaa gaarii, ani jireenya bara baraa
dhaaluuf maal gochuun qaba?” jedhee isa gaafate.
19 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ati maaliif gaarii naan jetta?
Waaqa tokkicha malee gaariin hin jiru.**
20 **Ati ajajawwan ni beekta; ‘Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin;
sobaan dhugaa hin ba’in; abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina
kenni.’*”**
21 Namichis, “Ani ijoollummaa kootii jalqabee ajajawwan kanneen
hunda eegeera” jedhe.
22 Yesuusis yommuu waan kana dhaga’etti, **“Amma illee waan
tokkotu si duraa hir’ata; waan qabdu hunda gurgurii hiyyeeyyiif
kenni; samii keessatti badhaadhummaa ni qabaattaa. Ergasii
kottuu na duukaa bu’i”** jedheen.
23 Inni yommuu waan kana dhaga’etti baay’ee gadde; akka malee
sooressa tureetii.
24 Yesuusis isa ilaalee akkana jedhe; **“Mootummaa Waaqaatti
galuun sooreyyiif akkam rakkisaa dha!**
25 **Dhugumaan namni sooressi mootummaa Waaqaatti galuu
irra qaawwa lilmoo keessa ba’uutu gaalaaf salphata.”**
26 Warri waan kana dhaga’anis, “Yoos eenyutu fayyuu danda’a ree?”
jedhanii gaafatan.
27 Yesuusis, **“Wanni namaaf hin danda’amne, Waaqaaf ni
danda’ama”** jedhee deebise.
28 Phexrosis, “Kunoo, nu waan qabnu hunda dhiifnee si duukaa
buuneerra” jedheen.
29 Yesuus immoo akkana isaaniin jedhe; **“Ani dhuguman isinitti
hima; namni sababii mootummaa Waaqaatiif jedhee mana
yookaan niitii yookaan obboloota yookaan haadhaa fi abbaa
yookaan ijoollee dhiisee,**
30 **bara kana keessa dachaa baay’ee, bara dhufuuf jiru keessa
immoo jireenya bara baraa utuu hin argatin hafu tokko iyyuu
hin jiru.”**

---

* **18:20** Bau 20:12; KeD 5:16-20

Yesuus Yeroo Sadaffaa Waa'ee Du'a Isaa Dubbate
18:31-33 kwf – Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

31 Yesuus warra kudha lamaan kophaatti baasee akkana jedheen;
"Kunoo nu Yerusaalemitti ol ba'aa jirra; wanni raajonni waa'ee
Ilma Namaa barreessan hundinuus ni raawwatama.
32 **Inni dabarfamee Namoota Ormaatti ni kennama. Isaanis**
isatti qoosu; isa arrabsu; isatti tufu; isa garafu; isa ajjeesus.
33 **Innis guyyaa sadaffaatti du'aa ni ka'a."**
34 Barattoonni garuu waan kana hunda keessaa tokko illee hin hubanne; hiikkaan isaas isaan duraa dhokfamee ture. Inni maal akka dubbachaa tures isaaniif hin galle.

Namichi Jaamaan Tokko Fayyifamuu Isaa
18:35-43 kwf – Mat 20:29-34; Mar 10:46-52

35 Yeroo Yesuus Yerikootti dhi'aatetti, namichi jaamaan tokko qarqara karaa taa'ee kadhachaa ture.
36 Innis akka tuunni namootaa karaa sana darbaa jiru dhageenyaan, waan ta'aa ture gaafate.
37 Isaanis, "Yesuus nama Naazreetitu asiin darbaa jira" jedhanii isatti himan.
38 Innis, "Yesuus, yaa ilma Daawit, na maari!" jedhee iyye.
39 Namoonni fuula dura deemaa turanis akka inni cal'isuuf isa ifatan; inni garuu, "Yaa ilma Daawit na maari!" jedhee ittuma caalchisee iyye.
40 Yesuusis dhaabatee akka isaan namicha gara isaa fidan ajaje. Yommuu inni gara isaatti dhi'aatetti Yesuus akkana jedhee isa gaafate;
41 **"Akka ani maal siif godhu barbaadda?"**
Namichis, "Yaa Gooftaa, ani arguun barbaada" jedhee deebise.
42 Yesuusis, **"Argi; amantiin kee si fayyiseeraa"** jedheen.
43 Innis yeruma sana argee Waaqa jajachaa Yesuus duukaa bu'e. Namoonni hundinuus yommuu waan kana arganitti Waaqa jajan.

19

Yesuusii fi Zakkewoos

1 Yesuus Yerikoo seenee achi keessa darbaa ture.
2 Namichi Zakkewoos jedhamu tokkos achi ture; innis hangafa warra qaraxa walitti qabaniitii fi sooressa ture.
3 Innis Yesuus nama akkamii akka ta'e arguu barbaade; garuu gabaabaa waan tureef, sababii baay'ina namootaatiif isa arguu hin dandeenye.
4 Yesuus waan karaa sana irra darbaa tureef, Zakkewoos isa arguuf jedhee fiigee dura darbee muka qilxuu tokko yaabe.
5 Yesuus yommuu iddoo sana ga'etti ol mil'atee, **"Yaa Zakkewoos, har'a mana kee ooluun narra jiraatii dafii gad bu'i"** jedheen.
6 Innis yommusuma gad bu'ee gammachuudhaan isa simate.
7 Namoonni hundinuu yommuu waan kana arganitti, "Inni keessummaa 'Nama cubbamaa' ta'uu dhaqe!" jedhanii guungumuu jalqaban.
8 Zakkewoos garuu ka'ee dhaabatee Gooftaadhaan, "Yaa Gooftaa kunoo, ani walakkaa qabeenya koo hiyyeeyyiif nan kenna; ani yoon nama tokko illee gowwoomsee saamee jiraadhe, waanan fudhadhe sana harka afur godhee nan deebisa" jedhe.

9 Yesuus deebisee akkana jedheen; **“Namichi kunis waan ilma Abrahaam ta’eef, har’a fayyinni mana kanaaf dhufeera.**
10 **Ilmi Namaa isa bade barbaaduu fi fayyisuudhaaf dhufeetii.”**

Fakkeenya Minnaanii Kudhannanii
19:12-27 kwi – Mat 25:14-30

11 Yesuusis utuma isaan waan kana dhaga’aa jiranuu itti fufee, fakkeenya tokko isaanitti hime; kanas sababii inni Yerusaalemitti dhi’aatee fi sababii namoonni waan mootummaan Waaqaa yeruma sana mul’atu se’aniif dubbate.
12 Innis akkana jedhe; **“Namichi sanyii mootii tokko muudamee mootii ta’ee deebi’uuf biyya fagoo dhaqe.**
13 **Namichi sunis garboota isaa keessaa nama kudhan waamee, ‘Hamma ani deebi’utti maallaqa kanaan daldalaa’ jedhee minnaanii kudhan isaanitti kenne.**
14 **“Namoonni biyya isaa garuu isa jibbanii, ‘Akka namichi kun nurratti mootii ta’u hin feenu!’ jedhanii bakka bu’oota isaanii isa duubaan ergatan.**
15 **“Innis erga muudamee mootii ta’ee deebi’ee booddee garboonni inni maallaqa itti kennee ture sun ittiin daldalanii maal akka argatan beekuuf jedhee nama itti ergee isaan waamsise.**
16 **“Garbichi jalqabaa dhufee, ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii gara biraa kudhan dhaleera’ jedheen.**
17 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Yaa garbicha gaarii, ati waan gaarii hojjette. Sababii ati waan akka malee xinnoo irratti amanamaa taateef, magaalaa kudhan irratti taayitaa qabaadhu’ jedheen.**
18 **“Garbichi lammaffaanis dhufee, ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee minnaanii gara biraa shan dhaleera’ jedheen.**
19 **“Gooftaan isaas deebisee, ‘Atis magaalaa shan irratti mo’i’ jedheen.**
20 **“Inni sadaffaan immoo dhufee akkana jedhe; ‘Yaa Gooftaa, minnaaniin kee kunoo ti; ani huccuudhaan maree dhokseen ture.**
21 **Ati gara jabeessa waan taateef ani sin sodaadhe; ati waan hin kaa’atin fudhatta; waan hin facaasinis haammatta.’**
22 **“Gooftaan isaas deebisee akkana jedhe; ‘Yaa garbicha hamaa nana; ani dubbuma afaan keetiitiin sittin mura; ati akka ani nama dabaa waan hin kaa’atin fudhatu, waan hin facaasinis haammatu ta’e beekta mitii?**
23 **Yoos akka ani yommuun deebi’utti dhala isaa wajjin fudhadhuuf maaliif maallaqa koo mana baankii naa hin kaa’in ree?’**
24 **“Gooftichis warra achi dhadhaabataniin, ‘Minnaanii sana isa harkaa fuudhaatii namicha minnaanii kudhan qabuuf kennaa’ jedhe.**
25 **“Isaanis deebisanii, ‘Yaa Gooftaa, inni duraanuu minnaanii kudhan qaba’ jedhaniin.**
26 **“Inni immoo deebisee akkana jedhe; ‘Ani isinittin hima; kan qabu hundaafuu itti dabalamee ni kennama; kan hin qabne garuu wanni inni qabu iyyuu irraa fudhatama;**

27 **diinota koo kanneen akka ani isaan irratti mootii ta'u hin barbaadin immoo as fidaatii fuula koo duratti isaan gogorra'aa.' "**

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
19:29-38 kwf – Mat 21:1-9; Mar 11:1-10
19:35-38 kwf – Yoh 12:12-15

28 Yesuus erga waan kana dubbatee booddee Yerusaalemitti ol ba'uuf isaan dura deemaa ture.
29 Innis akkuma Beetfaagee fi Biitaaniyaa kanneen tulluu Gaara Ejersaa jedhamu biraa sanatti dhi'aateen barattoota isaa keessaa lama erge;
30 akkanas isaaniin jedhe; **"Gara ganda fuula keessan dura jiru sanaa dhaqaa; akkuma achi seentaniinis, ilmoo harree kan namni tokko iyyuu takkumaa hin yaabbatin tokko achitti hidhamee jiru ni argattu. Isa hiikaatii as fidaa.**
31 **Yoo namni tokko iyyuu, 'Isin maaliif hiiktu?' jedhee isin gaafate, 'Gooftaatu isa barbaada' jedhaa."**
32 Warri ergamanis dhaqanii waan hunda akkuma inni isaanitti himetti argatan.
33 Utuu isaan ilmoo harree sana hiikaa jiranuus warri harree sanaa, "Ilmoo harree kana maaliif hiiktu?" jedhanii isaan gaafatan.
34 Isaanis, "Gooftaatu isa barbaada" jedhanii deebisan.
35 Ilmoo harree sanas Yesuusitti fidan; uffata isaaniis harree sana irra buusan; Yesuusinis irra teessisan.
36 Utuu inni deemuus namoonni uffata isaanii karaa irra afan.
37 Yeroo inni daandii Tulluu Ejersaa irraa gad bu'utti dhi'aatettis, barattoonni hundi hojii dinqii arganii turan hundatti gammadanii, sagalee guddaan akkana jedhanii Waaqa galateeffachuu jalqaban.
38 "Mootiin maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!"*

"Nagaan samii irratti, ulfinnis ol gubbaatti!"
39 Namoota achi turan keessaas Fariisonni tokko tokko Yesuusiin, "Yaa Barsiisaa, barattoota kee ifadhu!" jedhan.
40 Innis deebisee, **"Ani isinittin hima; yoo isaan cal'isan illee dhagoonni ni iyyu"** jedheen.
41 Yesuusis yommuu Yerusaalemitti dhi'aatee magaalattii argetti ni boo'eef;
42 akkanas jedhe; **"Utuu atumti waan har'a nagaa siif kennu beektee gaarii ture! Amma garuu ija kee duraa dhokfameera.**
43 **Guyyoonni itti diinonni kee koobii sitti ijaaranii, si marsanii, karaa hundaanis ba'uu si dhowwan sitti ni dhufuutii.**
44 **Diinonni si'ii fi ijoollee kee warra dallaa kee keessa jiraatan biyyootti maku. Isaan dhagaa tokko dhagaa kaan irratti hin dhiisan; ati yeroo itti Waaqni gara kee dhufu hin beekneetii."**

Yesuus Mana Qulqullummaa Keessatti
19:45,46 kwf – Mat 21:12-16; Mar 11:15-18; Yoh 2:13-16

45 Yesuus mana qulqullummaa seenee warra gurgurachaa turan ari'uu jalqabe.

---

* **19:38** Far 118:26

46 Innis, **“ ‘Manni koo mana kadhannaa ta’a’ jedhamee bar-**
reeffameera; isin garuu ‘Holqa saamtotaa’ gootaniirtu”† isaaniin
jedhe.
47 Guyyuma guyyaanis mana qulqullummaa keessatti barsiisaa ture;
luboonni hangafoonni, barsiistonni seeraatii fi dura bu’oonni sabaa
garuu isa ajjeesuudhaaf jabeessanii barbaadaa turan.
48 Ta’us isaan karaa ittiin isa ajjeesan hin arganne; namoonni
hundinuu yaada tokkoon waan inni dubbate dhaggeeffachaa turaniitii.

20

Taayitaan Yesuus Gaaffii Uume
20:1-8 kwf – Mat 21:23-27; Mar 11:27-33

1 Gaaf tokko utuu Yesuus mana qulqullummaa keessatti namoota
barsiisuu, utuu wangeelas lallabuu luboonni hangafoonnii fi barsiis-
tonni seeraa maanguddoota wajjin gara isaa dhufan.
2 Isaanis, “Ati akka taayitaa maaliitiin waan kana hojjettu nutti himi.
Eenyutu taayitaa kana siif kenne” jedhan.
3 Innis akkana jedhee deebise; **“Anis gaaffii tokkon isin gaafadha.**
Isin immoo natti himaa:
4 **Cuuphaan Yohannis samii irraa dhufe moo nama biraa**
dhufe?”
5 Isaanis waliin mari’atanii akkana jedhan; “Yoo nu, ‘Samii irraa
dhufe’ jenne inni immoo, ‘Isin maaliif isa hin amanin ree?’ jedhee nu
gaafata.
6 Yoo nu, ‘Nama biraa dhufe’ jenne garuu namoonni hundinuu akka
Yohannis raajii ta’e waan amananiif dhagaadhaan nu tumu.”
7 Kanaaf isaan, “Inni eessaa akka dhufe nu hin beeknu” jedhan.
8 Yesuus immoo, **“Anis taayitaa maaliitiin akkan waan kana**
hojjedhu isinitti hin himu” jedheen.

Fakkeenya Qottuuwwanii
20:9-19 kwf – Mat 21:33-46; Mar 12:1-12

9 Innis akkana jedhee fakkeenya kana namootatti himuu jalqabe;
“Namichi tokko iddoo dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabbatee,
qonnaan bultootatti kiraa kennatee biyya fagoo dhaqee yeroo
dheeraa ture.
10 **Innis yeroo midhaan walitti qabamutti akka isaan ija**
iddoo dhaabaa wayinii irraa waa kennaniif garbicha tokko
qottuuwwan sanatti ergate. Qottuuwwan sun garuu tumanii
harka duwwaa of irraa isa deebisan.
11 **Innis garbicha biraa ergate; isaan garuu isas tumanii,**
qaanessaniis harka duwwaa of irraa isa deebisan.
12 **Amma illee garbicha sadaffaa ergate; isaan immoo isas**
madeessanii gad isa darbatan.
13 **“Ergasii abbichi iddoo dhaabaa wayinii, ‘Maal gochuu naa**
wayya? Ka’een ilma koo jaallatamaa itti erga; tarii isa ni kabaju
ta’aatii’ jedhe.
14 **“Qottoonni sun garuu yommuu isa arganitti, ‘Dhaaltuun**
isa kana; kottaa isa ajjeefnaa; dhaalli sun kan keenya ta’aatii’
jedhanii walii wajjin dudubbatan.

† **19:46** Erm 7:11

15 **Kanaafuu isaan iddoo dhaabaa wayinii keessaa gad baasanii isa ajjeesan.**
“Egaa abbaan iddoo dhaabaa wayinii sanaa maal isaan godhinna laata?
16 **Inni dhufee qottuuwwan sana ni ajjeesa; iddoo dhaabaa wayinii sanas namoota biraatti kennata.”**
Namoonnis yommuu waan kana dhaga’anitti, “Waaqni waan kana hin fidin!” jedhan.
17 Yesuusis isaan ilaalee, akkana jedhe; **“Egaa inni,**
“ ‘Dhagaan ijaartonni tuffatan
dhagaa golee ta’eera jedhamee barreeffame maal jechuu isaati ree’*?
18 **Namni dhagaa sana irratti kufu hundinuu caccabee bututa; namni dhagichi irratti kufu kam iyyuu ni daakama.”**
19 Barsiistonni seeraatii fi luboonni hangafoonni akka inni fakkeenya kana isaaniin mormuun dubbate waan beekaniif yeruma sana isa qabuu barbaadan. Garuu namoota sana sodaatan.

Qeesaariif Gibira Kaffaluu
20:20-26 kwf – Mat 22:15-22; Mar 12:13-17
20 Jarris isa gaadaa, akka isaan waan inni dubbatuun isa qabanii dabarsanii humnaa fi taayitaa bulchaatti isa kennaniif jedhanii basaastota nama nagaa of fakkeessan ergan.
21 Basaastonni sunis akkana jedhanii isa gaafatan; “Yaa Barsiisaa, nu akka ati waan qajeelaa dubbatuu fi waanuma qajeelaa barsiiftu, akkasumas akka ati dhugaadhaan karaa Waaqaa barsiisuu malee nama wal hin caalchifne beekna.
22 Qeesaariif gibira kaffaluun eeyyamameera moo hin eeyyamamne?”†
23 Inni garuu haxxummaa isaanii argee akkana isaaniin jedhe;
24 **“Mee diinaarii tokko natti argisiisaa. Fakkii fi katabbii eenyuutu isa irra jira?”**
Isaanis, “Kan Qeesaar” jedhanii deebisan.
25 Kana irratti inni, **“Yoos kan Qeesaar Qeesaariif, kan Waaqaa immoo Waaqaaf kennaa”** jedheen.
26 Isaanis waan inni dubbateen fuula namootaa duratti isa qabuu hin dandeenye. Deebii isaas dinqisiifatanii cal’isan.

Gaaffii Waa’ee Du’aa Ka’uu
20:27-40 kwf – Mat 22:23-33; Mar 12:18-27
27 Saduuqota du’aa ka’uun hin jiru jedhan keessaa tokko tokko waa gaafachuuf jedhanii gara Yesuus dhufan;
28 akkanas jedhan; “Yaa Barsiisaa yoo obboleessi nama tokkoo niitii fuudhee utuu ijoollee hin dhalchin du’e, akka namichi sun niitii sana dhaalee ijoollee dhalchee obboleessa isaatiif sanyii dabarsu Museen nuu barreesseera.

---

* **20:17** Far 118:22 † **20:22** *Qeesaariif gibira kaffaluun* – Mootummaan Roomaa biyya isaanii qabachuu isaa Yihuudoonni hin beekan ture. Utuu Yesuus hin dhufin waggaa digdamii shaniin dura, sababii gibira kaffaluutiin mootummaa Roomaatti mormiin guddaan tokko ka’ee ture. Kanaaf gaaffiin kun gaaffii micciiramaa dha. Yesuus yoo kaffaltii gibiraa deeggare, fudhatama nama biratti qabu sana dhaba. Yoo kaffaltii gibiraa morme immoo dabarfamee abbootii aangoo mootummaatti kennama.

29 Kunoo obboloota torbatu ture. Inni hangafni niitii fuudhee ijoollee
malee du'e.
30 Inni lammaffaan,
31 inni sadaffaanis ishee fuudhan; haaluma wal fakkaatuun isaan
torbanuu utuu ijoollee hin dhalchin du'an.
32 Dhuma irratti dubartittiinis ni duute.
33 Egaa guyyaa du'aa ka'uutti isheen niitii isa kamii taati? Torban
isaanii iyyuu ishee fuudhaniiruutii."

34 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Namoonni addunyaa kanaa
ni fuudhu; ni heerumus.**
35 **Warri addunyaa dhufuuf jiruu fi du'aa ka'uu keessatti
hirmaachuun isaanii malu garuu hin fuudhan; hin heerumanis.**
36 **Isaan waan akka ergamootaa ta'aniif deebi'anii hin du'an;
waan ijoollee du'aa ka'uu ta'aniifis isaan ijoollee Waaqaa ti.**
37 **Garuu Museen iyyuu seenaa waa'ee daggalaa keessatti
akka warri du'an du'aa ka'an argisiiseera; inni Gooftaadhaan,
'Waaqa Abrahaam, Waaqa Yisihaaqii fi Waaqa Yaaqoob'‡jedhee
waamaatii.**
38 **Inni Waaqa warra jiraataniiti malee Waaqa warra du'anii
miti; hundinuu isaaf jiraatoodhaatii."**

39 Barsiistota seeraa keessaa tokko tokko, "Yaa Barsiisaa, dhugaa
jette!" jedhanii deebisan.
40 Namni tokko iyyuu deebi'ee gaaffii isa gaafachuuf ija hin
jabaanne.

Kiristoos Ilma Eenyuu ti?
20:41-47 kwf – Mat 22:41–23:7; Mar 12:35-40

41 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Isaan akkamitti Kiris-
toos§ilma Daawit jechuu danda'u?**
42 **Daawit mataan isaa iyyuu kitaaba faarfannaa keessatti
akkana jedha;**
**" 'Gooftichi Gooftaa kootiin akkana jedhe;
"Karaa mirga koo taa'i;**
43 **hamma ani diinota kee,
ejjeta miilla keetii siif godhutti." '***
44 **Daawit 'Gooftaa' jedhee isa waama. Yoos inni akkamitti ilma
isaa ta'uu danda'a ree?"**
45 Utuu namoonni hundinuu isa dhaga'aa jiranuu, Yesuus barattoota
isaatiin akkana jedhe;
46 **"Barsiistota seeraa irraa of eeggadhaa. Isaan uffata
dhedheeraa uffatanii nanaanna'uu fi gabaa keessattis nagaa
gaafatamuu, manneen sagadaa keessatti taa'umsa ulfinaa, lafa
cidhaatti immoo iddoo ulfinaa jaallatu.**
47 **Isaanis mana haadha hiyyeessaa saamanii onsu; of argisi-
isuuf jedhaniis kadhannaa dheeressu. Namoonni kunneen adaba
guddaa adabamu."**

---

‡ **20:37** Bau 3:6 § **20:41** yookaan *Masiihichi* * **20:43** Far 110:1

21

Buusii Haadha Hiyyeessaa Tokkoo
21:1-4 kwf – Mar 12:41-44

1 Yesuusis ol mil'atee sooreyyii kennaa isaanii mi'a buusii keessa
buusaa jiran arge.
2 Akkasumas haadha hiyyeessaa hiyyeettii tokko saantima sibiila
diimaa xixinnoo lama buusuu ishee arge.
3 Innis akkana jedhe; **"Ani dhuguman isinitti hima; haati
hiyyeessaa hiyyeettiin kun warra kaan hunda caalaa buufteerti.
4 Namoonni kunneen hundi qabeenya isaanii irraa kennan;
isheen garuu hiyyuma ishee keessaa waan ittiin jiraattu hunda
kennite."**

Mallattoo Dhuma Baraa
21:5-36 kwf – Mat 24; Mar 13
21:12-17 kwf – Mat 10:17-22

5 Barattoota isaa keessaas tokko tokko waa'ee mana qulqullum-
maa, haala manni qulqullummaa sun dhagaawwan babbareedanii fi
kennaawwan Waaqaaf kennamaniin itti miidhagfame dududbachaa
turan. Yesuus garuu akkana jedhe;
6 **"Yeroon itti wanni isin ilaaltan kun hundinuu, utuu dhagaan
tokko iyyuu wal irratti hin hafin diigamu tokko ni dhufa."**
7 Isaanis, "Yaa barsiisaa, wanni kun yoom ta'a? Mallattoon yeroo
wanni kun itti fiixaan ba'uu ga'uu maali?" jedhanii gaafatan.
8 Innis akkana jedhee deebise; **"Isin akka hin gowwoomfam-
neef of eeggadha. Namoonni hedduun, 'Ani isa; yeroon sun
dhi'aateera' jechaa maqaa kootiin ni dhufuutii. Isin garuu isaan
duukaa hin bu'inaa.
9 Yommuu waa'ee waraanaatii fi waa'ee fincilaa
dhageessanitti, hin sodaatinaa. Wanni kun duraan dursee
ta'uu qabaatii; dhumni garuu yeruma sana hin ta'u."**
10 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Sabni sabatti, mootummaanis
mootummaatti ni ka'a.
11 Iddoo garaa garaatti sochiin lafaa guddaan, beellii fi golfaan
ni ta'a; samii irrattis wanni sodaachisaanii fi mallattoon gurgud-
daan ni ta'a.
12 "Kana hunda dura garuu isaan isin qabu; isin ari'atus.
Dabarsanii manneen sagadaatti isin kennu; mana hidhaa keessas
isin buusu; isin maqaa kootiif jettanii fuula moototaatii fi
bulchitootaa duratti ni dhi'eeffamtu.
13 Akkasiin isin anaaf dhugaa baatu.
14 Isin garuu akkamitti akka falmattan duraan dursitanii akka
hin yaaddofne yaadatti qabadhaa.
15 Anuu afaanii fi ogummaa diinonni keessan tokko iyyuu
danda'anii dura hin dhaabanne yookaan hin mormine isiniif nan
kennaatii.
16 Abbaa fi haati, obboloonni, firoonnii fi michoonni dabarsanii
isin kennu; isin keessaas tokko tokko ni ajjeesu.
17 Namni hundinuu sababii maqaa kootiif isin jibba.
18 Garuu rifeensi mataa keessanii tokko iyyuu hin badu.
19 Isin jabaadhaa dhaabadhaa; yoos lubbuu keessan ni oolfattu.**

20 **“Isin yommuu Yerusaalem loltootaan marfamtee argitanitti**
akka badiin ishee dhi’aate beekaa.
21 **Yommus warri Yihuudaa keessa jiran gaarranitti haa**
baqatan; warri magaalaa keessa jiranis achii haa ba’an; warri
baadiyyaa jiran immoo magaalaa hin seenin.
22 **Akka wanni barreeffame hundinuu raawwatamuuf yeroon**
kun yeroo haaloo baasuutii.
23 **Bara sana keessa dubartoota ulfaatii fi haadhota hoosisaniif**
wayyoo! Lafa irratti dhiphinni guddaan, saba kanatti immoo
dheekkamsi ni dhufaatii.
24 **Isaanis goraadeedhaan ajjeefamu; booji’amaniis biyyoota**
ormaa hundatti ni geeffamu; hamma barri Namoota Ormaa
dhumutti Yerusaalem Namoota Ormaatiin dhidhiitamti.
25 **“Aduu irratti, ji’a irratti, urjiiwwan irrattis mallattoon ni**
ta’a. Lafa irrattis sababii huursaatii fi dha’aa galaanaatiif
saboonni ni muddamu; waan ta’anis ni wallaalu.
26 **Namoonnis sababii humnoonni samii irraa raafamaniif,**
waan addunyaa kanatti dhufuuf jiru yaadda’anii sodaadhaan ni
gaggabu.
27 **Isaanis yeroo sana utuu Ilmi Namaa humnaa fi ulfina**
guddaadhaan duumessaan dhufuu ni argu.
28 **Yommuu wanni kun ta’uu jalqabutti mataa keessan ol**
qabadhaa; olis ilaalaa; furamuun keessan dhi’aateeraatii.”
29 Innis akkana jedhee fakkeenya kana isaanitti hime; **“Mee muka**
harbuutii fi muka hunda ilaalaa.
30 **Yommuu isaan baala baafatanitti isin mataan keessan iyyuu**
ilaaltanii akka bonni dhi’aate beekuu dandeessu.
31 **Akkasuma isinis yommuu wanni kun raawwatamuu isaa**
argitanitti akka mootummaan Waaqaa dhi’aate ni beektu.
32 **“Ani dhuguma isinittin hima; hamma wanni kun hundi**
ta’utti dhaloonni kun hin darbu.
33 **Samii fi lafti ni darbu; dubbiin koo garuu gonkumaa hin**
darbu.
34 **“Isin of eeggadhaa; yoo kanaa achii qalbiin keessan qanani-**
idhaan, machii fi yaaddoo jireenyaatiin fudhatamee guyyaan
sunis utuu isin hin beekin akkuma kiyyoo isin qabata.
35 **Guyyaan sun warra lafa irra jiraatan hundatti ni dhufaatii.**
36 **Kanaafuu akka waan dhufuuf jiru hunda jalaa baataniif,**
akka fuula Ilma Namaa duras dhaabachuu dandeessaniif yeroo
hunda dammaqaa; kadhadhaas.”
37 Yesuus guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessatti barsiisaa
ture; halkan halkan immoo tulluu Gaara Ejersaa jedhamu irra bula
ture.
38 Namoonni hundinuus isa dhaggeeffachuuf jedhanii barii bar-
raaqaan mana qulqullummaa dhufu turan.

22

Yihuudaan Yesuusin Dabarsee Kennuu Isaa
22:1,2 kwf – Mat 26:2-5; Mar 14:1,2,10,11

1 Yeroo sana Ayyaanni Maxinoo kan Faasiikaa jedhamu dhi’aate
ture;

2 luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa waan namoota so-
daataniif, mala ittiin Yesuusin ajjeesan barbaadaa turan.
3 Ergasiis seexanni namicha Yihuudaa Keeriyoticha jedhamu kan
jara Kudha Lamaan keessaa tokko ture sanatti gale.
4 Yihuudaanis gara luboota hangafootaatii fi ajajjoota waardiyyaa
mana qulqullummaa dhaqee haala ittiin Yesuusin dabarsee kennu
irratti isaan wajjin mari'ate.
5 Isaanis gammadanii maallaqa isaaf kennuuf walii galan.
6 Innis tole jedhee yeroo namoonni hin jirretti Yesuusin dabarsee
isaanitti kennuudhaaf haala mijaa'aa eeggachaa ture.

Irbaata Gooftaa
22:7-13 kwf – Mat 26:17-19; Mar 14:12-16
22:17-20 kwf – Mat 26:26-29; Mar 14:22-25; 1Qr 11:23-25
22:21-23 kwf – Mat 26:21-24; Mar 14:18-21; Yoh 13:21-30
22:25-27 kwf – Mat 20:25-28; Mar 10:42-45
22:33,34 kwf – Mat 26:33-35; Mar 14:29-31; Yoh 13:37,38

7 Guyyaan Ayyaana Maxinoo kan hoolaan Faasiikaa itti qalamuu
qabu ga'ee ture.
8 Yesuusis, **"Akka Faasiikaa nyaannuuf dhaqaatii nuu
qopheessaa"** jedhee Phexrosii fi Yohannisin erge.
9 Isaanis, "Akka nu eessatti qopheessinu barbaadda?" jedhanii isa
gaafatan.
10 Inni immoo deebisee akkana jedhe; **"Akkuma isin magaalaa
seentaniin, namichi okkotee bishaanii baatu tokko isinitti dhufa.
Gara mana inni seenuutti isa duukaa bu'aatii,**
11 **abbaa mana sanaatiin, 'Barsiisaan, "Manni keessummaa,
iddoon ani itti barattoota koo wajjin Faasiikaa nyaadhu eessaa?"
siin jedha' jedhaa.**
12 **Abbaan manaa sunis darbii bal'aa mi'a manaatiin guutame
tokko isinitti argisiisa. Isinis achitti qopheessaa."**
13 Isaanis dhaqanii akkuma Yesuus isaanitti hime sanatti argatan.
Faasiikaas ni qopheessan.
14 Yommuu sa'aatiin sun ga'etti Yesuusii fi ergamoonni isaa maaddi-
itti dhi'aatan.
15 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Ani utuu hin dhiphatiniin dura
isin wajjin Faasiikaa kana nyaachuu akka malee hawween ture.**
16 **Ani isinittin himaatii; hamma Faasiikaan kun mootummaa
Waaqaa keessatti raawwatamutti ani deebi'ee isa hin nyaadhu."**
17 Innis erga xoofoo fuudhee galata galchee booddee akkana jedhe;
"Kana fudhadhaatii gargar qooddadhaa.
18 **Ani isinitti nan himaatii; ani hamma mootummaan Waaqaa
dhufutti ija wayinii kana irraa deebi'ee hin dhugu"** jedhe.
19 Innis buddeena fuudhee galata galchee, caccabsee isaaniif kennee,
**"Kun foon koo kan isiniif kennamuu dha; kanas yaadannoo
kootiif godhadhaa"** jedheen.
20 Akkasumas irbaata booddee xoofoo sana fuudhee akkana jedhe;
**"Xoofoon kun Kakuu Haaraa dhiiga koo kan isiniif dhangalaafa-
muun ta'uu dha.**
21 **Garuu harki namicha dabarsee na kennu sanaa kunoo harka
koo wajjin maaddii irra jira.**

22 **Ilmi Namaa akkuma murteeffame sanatti ni deema. Garuu namicha dabarsee isa kennu sanaaf wayyoo!”**
23 Isaanis namni isaan keessaa waan kana gochuuf jiru eenyu akka ta’e wal gaggaafachuu jalqaban.
24 Akkasumas isaan keessaa namni akka nama nama hundumaa caaluutti ilaalamu eenyu akka ta’e irratti wal falmiin gidduu isaaniitti ka’e.
25 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Mootonni Namoota Ormaa isaan irratti gooftummaa mul’isu; warri isaan irratti taayitaa argisiisan immoo Gargaartota ofiin jedhu.**
26 **Isin garuu akkas ta’uu hin qabdan. Qooda kanaa isin keessaa namni nama hunda caalu, akka quxisuu nama hundaa, bulchaan immoo akka tajaajilaa haa ta’u.**
27 **Eenyutu guddaa dha? Nama maaddiitti dhi’aatu moo nama tajaajilu? Nama maaddiitti dhi’aatu mitii? Ani garuu isin gidduutti akka tajaajilaa tokkoo ti.**
28 **Isin immoo warra yeroo qorama koo na wajjin turtanii dha.**
29 **Akkuma Abbaan koo mootummaa natti kenne, anis akkasuma isinittin kenna;**
30 **kunis akka isin mootummaa koo keessatti maaddii koo irraa nyaattanii fi dhugdan, akka teessoowwan irra teessanii gosoota Israa’el kudha lamaanitti murtaniif.**
31 **“Yaa Simoon, yaa Simoon; kunoo, Seexanni akkuma qamadiitti isin gingilchuuf kadhateera.**
32 **Yaa Simoon, ani garuu akka amantiin kee hin dadhabneef siif kadhadheera; atis yommuu deebitutti, obboloota kee jajjabeessi.”**
33 Sim’oon garuu deebisee, “Yaa Gooftaa, ani si wajjin hidhamuu fi du’uuf illee qophaa’eera” jedhe.
34 Yesuus, **“Yaa Phexros, ani sittin hima; ati har’a utuu indaanqoon hin iyyin akkuma na beektu illee yeroo sadii ni ganta”** jedhee deebise.
35 Yesuusis, **“Yeroo ani borsaa, korojoo yookaan kophee malee isin erge sana waa isin duraa hir’ateeraa?”** jedhee isaan gaafate.
Isaanis deebisanii, “Wanni tokko iyyuu hin hir’anne” jedhan.
36 Inni immoo akkana isaaniin jedhe; **“Amma garuu yoo borsaa qabaattan fudhadhaa; yoo korojoo qabaattanis fudhadhaa; yoo goraadee hin qabaannes uffata keessan gurguraatii goraadee bitadhaa.**
37 **Wanni, ‘Inni yakkitootatti lakkaa’ame’*jedhamee barreeffame sun akka narratti raawwatamuu qabu ani isinitti hima; wanni waa’ee koo barreeffame raawwatamuu ga’eeraatii.”**
38 Barattoonnis, “Yaa Gooftaa, kunoo goraadee lamatu as jira” jedhan.
Innis, **“Ni ga’a”** jedhee deebiseef.

Yesuus Tulluu Ejersaa Irratti kadhachuu Isaa
22:40-46 kwf – Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

39 Yesuusis achii ba’ee, akkuma amala isaa gara Tulluu Ejersaa dhaqe; barattoonni isaas isa duukaa bu’an.

---

* **22:37** Isa 53:12

40 Innis akkuma iddoo sana ga’een, **“Isin akka qorumsatti hin galleef kadhadhaa”** isaaniin jedhe.
41 Innis hamma darbata dhagaa tokkoo achi hiiqee, jilbeenfatees akkana jedhee kadhate;
42 **“Yaa Abbaa, yoo fedhii kee ta’e, xoofoo kana narraa fuudhi; garuu akka fedhii keetii malee akka fedhii kootii hin ta’in.”**
43 Ergamaan Waaqaa tokkos samii irraa isatti mul’atee isa jajjabeesse.
44 Innis lubbamee jabeessee kadhate; dafqi isaas akka coccopha dhiigaa lafatti cophaa ture.
45 Innis yommuu kadhannaa irraa ka’ee gara barattootaatti deebi’etti, isaanii gaddaan bututanii rafaa jiran isaan arge.
46 Innis, **“Isin maaliif raftu? Isin akka qorumsatti hin galleef ka’aatii kadhadhaa”** isaaniin jedhe.

Yesuus Qabamuu Isaa
22:47-53 kwf – Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Yoh 18:3-11

47 Utuma inni amma iyyuu dubbachaa jiruus, tuunni namootaa tokko dhufe; namichi Yihuudaa jedhamu kan warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta’e sunis isaan dura deemaa ture. Innis Yesuusin dhungachuuf itti dhi’aate;
48 Yesuus garuu, **“Yaa Yihuudaa, ati dhungoodhaan Ilma Namaa dabarsitee kennitaa?”** jedhee gaafate.
49 Warri isa wajjin turanis yommuu waan ta’uuf jiru arganitti, “Yaa Gooftaa, goraadeedhaan isaan dhoofnuu” jedhan.
50 Isaan keessaas namni tokko garbicha luba ol aanaa dha’ee gurra isaa mirgaa irraa kute.
51 Yesuusis deebisee, **“Dhiisaa! Waan akkanaa itti hin deebi’inaa”** jedhe; gurra namichaas tuttuqee fayyise.
52 Ergasiis Yesuus luboota hangafoota, dura bu’oota mana qulqullummaatii fi maanguddoota isa qabuu dhufaniin akkana jedhe; **“Isin goraadee fi bokkuu qabattanii akka nama hattuu qabuutti dhuftanii?**
53 **Ani guyyuma guyyaan mana qulqullummaa keessa isin wajjinan ture; isin harkaanuu na hin tuqne. Garuu sa’aatiin kun sa’aatii keessan; innis yeroo itti dukkanni mo’uu dha.”**

Phexros Yesuusin Ganuu Isaa
22:55-62 kwf – Mat 26:69-75; Mar 14:66-72; Yoh 18:16-18,25-27

54 Isaanis isa qabanii fuudhanii deeman; fidaniis mana luba ol aanaa ol isa seensisan. Phexros immoo fagootti duukaa bu’aa ture.
55 Yommuu isaan walakkaa lafa dallaa keessaatti ibidda qabsiisanii walii wajjin tataa’anitti Phexrosis isaan wajjin taa’e.
56 Xomboreen tokkos utuu inni ifa ibiddaa keessa taa’ee jiruu isa argite. Isheenis hubattee isa ilaaltee, “Namichi kunis isa wajjin ture” jette.
57 Inni garuu, “Dubartii nana, ani isa hin beeku” jedhee gane.
58 Yeroo xinnoo booddee namni biraa isa argee, “Atis jara keessaa tokkoo dha” jedhe.
Phexros garuu, “Namichoo, ana miti” jedhee deebise.

59 Gara Sa’aatii tokkoo booddee namni biraa, “Namichi kunis waan
nama Galiilaa ta’eef dhuguma iyyuu isa wajjin ture” jedhee jabeessee
dubbate.
60 Phexros immoo deebisee, “Namichoo, ani waan ati jettu kana hin
beeku” jedhe. Utuma inni dubbachaa jiruus indaanqoon iyye.
61 Gooftaanis garagalee Phexrosin ilaale. Phexrosis waan Gooftaan,
“Ati har’a utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta” isaan
jedhee ture sana yaadate.
62 Innis gad ba’ee hiqqifatee boo’e.

Eegdonni Yesuusitti Qoosuu Isaanii
22:63-65 kwf – Mat 26:67,68; Mar 14:65; Yoh 18:22,23

63 Namoonni Yesuusin eegaa turan sun isatti qoosuu fi isa tumuu
jalqaban.
64 Isaanis isa haguuganii, “Mee raajii dubbadhu! Eenyutu si rukute?”
jedhanii isa gaafatan.
65 Isaanis isa arrabsaa waan hedduu isaan jedhan.

Yesuus Yaa’ii Yihuudootaa Duratti Dhi’aachuu Isaa
22:67-71 kwf – Mat 26:63-66; Mar 14:61-63; Yoh 18:19-21
23:2,3 kwf – Mat 27:11-14; Mar 15:2-5; Yoh 18:29-37
23:18-25 kwf – Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Yoh 18:39–19:16

66 Yommuu lafti bari’ettis yaa’iin maanguddoota sabaa akkasumas
luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa walitti qabaman; yaa’ii
isaanii durattis Yesuusin dhi’eessanii,
67 “Ati yoo Kiristoos† taate mee nutti himi” jedhaniin.
Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Yoo ani isinitti hime isin na hin
amantan;**
68 **yoo ani isin gaafadhes hin deebiftan.**
69 **Garuu si’achi Ilmi Namaa karaa mirga humna Waaqaatiin ni
taa’a.”**
70 Hundi isaaniis, “Yoos ati Ilma Waaqaatii ree?” jedhanii gaafatan.
Innis deebisee, **“Akka ana ta’e isinuu ni dubbattu!”** jedhe.
71 Kana irratti isaan, “Kana caalaa dhuga ba’umsa maalii nu
barbaachisa? Nu mataan keenya iyyuu afaanuma isaa irraa dhageeny-
eerraatii” jedhan.

23

1 Ergasii yaa’iin sun guutuun ka’ee Yesuusin gara Phiilaaxoositti
geesse.
2 Isaanis, “Nu utuu namichi kun saba keenya karaa irraa jal’isuu,
utuu inni akka Gibirri Qeesaariif hin baafamne godhuu, akkasumas
utuu inni akka mataan isaa Kiristoos* mooticha ta’e dubbatuu
argineerra” jedhanii isa himachuu jalqaban.
3 Kanaafuu Phiilaaxoos, “Ati mootii Yihuudootaatii?” jedhee Yesu-
usin gaafate.
Yesuus immoo, **“Atuu jette kaa!”** jedhee deebise.
4 Phiilaaxoosis luboota hangafootaa fi tuuta namootaatiin, “Ani
namicha kana irratti yakka tokko illee hin arganne” jedhe.

---

† **22:67** yookaan *Masiihicha* * **23:2** yookaan *Masiihii*

5 Isaan garuu ittuma caalchisanii, “Inni Galiilaa irraa jalqabee
Yihuudaa hunda keessatti barsiisa isaatiin saba jeeqaa hamma asiitti
illee dhufeera” jedhan.

6 Phiilaaxoosis yommuu waan kana dhaga’etti, “Namichi kun nama
Galiilaatii?” jedhee gaafate.
7 Innis yommuu akka Yesuus nama kutaa Heroodis bulchuu ta’e
beeketti Heroodisitti isa erge; Heroodisis yeroo sana Yerusaalem
keessa ture.
8 Heroodis yommuu Yesuusin argetti akka malee gammade; inni
sababii waa’ee Yesuus dhaga’aa fi hojii dinqii kan inni hojjetu tokko
tokko akka arguu abdachaa tureef yeroo dheeraaf isa arguu barbaadaa
ture.
9 Innis Gaaffii baay’ee isa gaafate; Yesuus garuu deebii tokko illee
hin kennineef.
10 Luboonni hangafoonnii fi barsiistonni seeraa achi dhadhaabatanii
cimsanii isa himachaa turan.
11 Heroodisii fi loltoonni isaa isa tuffatan; isatti qoosanis. Isaanis
uffata miidhagaa isatti uffisanii deebisanii Phiilaaxoositti isa ergan.
12 Guyyuma sana Heroodisii fi Phiilaaxoos walitti michooman; isaan
duraan diina walii turaniitii.
13 Phiilaaxoosis luboota hangafoota, bulchitootaa fi saba walitti
waamee,
14 akkana isaaniin jedhe; “Isin namichi kun, ‘karaa irraa saba jal’isa’
jettanii isa natti fiddan; anis fuuluma keessan duratti isa qoree akka
inni waan isin ittiin isa himattan sana keessaa tokko illee hojjete hin
argine.
15 Heroodisis waan tokko illee isa irratti hin argine; inni deebisee isa
nutti ergeeraatii. Akkuma isin argitan kana namichi kun waan du’aan
isa ga’u tokko illee hin hojjenne.
16 Kanaafuu ani namicha kana adabeen gad isa dhiisa.” [
17 Phiilaaxoosis guyyaa ayyaanaatiin nama tokko mana hidhaatii gad
isaanii dhiisuun dirqama ture.]†

18 Isaan garuu sagalee tokkoon iyyanii, “Namicha kana balleessi!
Barabbaasin gad nuu dhiisi!” jedhan.
19 Barabbaas sababii fincila magaalaa keessatti ka’eetii fi ajjeechaa
namaatiin mana hidhaa keessa buufamee ture.
20 Phiilaaxoosis Yesuusin gad dhiisuu barbaadee amma illee isaanitti
dubbate.
21 Isaan garuu, “Isa fannisi! Isa fannisi!” jedhanii iyyaa turan.

22 Innis yeroo sadaffaa, “Maaliif? Namichi kun yakka maalii hojjete?
Ani yakka du’aan isa ga’u isa irratti hin arganne. Kanaafuu ani isa
adabeen gad isa dhiisa” isaaniin jedhe.

23 Isaan garuu akka inni fannifamuuf sagalee guddaadhaan ittuma
cichanii gaafatan; iyyi isaaniis ittuma jabaate.
24 Kanaaf Phiilaaxoos waan isaan kadhatan sana isaaniif kennuu
murteesse.
25 Innis namicha sababii fincilaatii fi sababii ajjeechaa namaatiin
mana hidhaa keessa buufame kan isaan akka inni hiikamuuf kadhatan
sana gad dhiise; Yesuusin immoo dabarsee fedhii isaaniitti kenne.

---

† **23:17** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin dabalatan.

Yesuus Fannifamuu Isaa
23:33-43 kwf – Mat 27:33-44; Mar 15:22-32; Yoh 19:17-24

26 Isaanis utuu Yesuusin geessaa jiranuu Simoon namicha Qareenaa
tokko utuu inni baadiyyaadhaa dhufaa jiruu qaban; fannoo sanas isa
irra kaa'anii akka inni baatee Yesuus duubaan deemu isa dirqisiisan.
27 Namoonni baay'een, dubartoota keessaas warri isaaf gaddaa fi
boo'aa turan isa duukaa bu'an.
28 Yesuusis isaanitti garagalee akkana jedhe; **"Yaa durboota**
Yerusaalem, ofii keessanii fi ijoollee keessaniif boo'aa malee
naaf hin boo'inaa.
29 **Kunoo guyyoonni itti namoonni, 'dubartoonni dhabdoonni,**
garaan takkumaa ulfa hin baatinii fi harmi takkumaa hin
hoosisin eebbifamoo dha' jedhan ni dhufuutii.
30 **Yeroo sana,**
" 'Namoonni gaarraniin, "Nurratti jigaa!"
tulluuwwaniin immoo, "Nu dhoksaa!"‡ni jedhu.'
31 **Isaan erga muka jiidhaa akkana godhanii muka gogaa immoo**
akkam haa godhan?"
32 Namoonni biraa kanneen yakkitoota turan lamas isa wajjin
ajjeefamuuf geeffaman.
33 Yommuu iddoo Buqqee Mataa jedhamu ga'anitti achitti isa
fannisan; yakkitoota sanas, isa tokko mirga isaatiin, kaan immoo bitaa
isaatiin fannisan.
34 Yesuusis, **"Yaa Abbaa, isaan waan hojjetan hin beekaniitii**
isaaniif dhiisi" jedhe. Isaanis ixaa buufatanii uffata isaa gargar
qooddatan.
35 Namoonnis achi dhadhaabatanii ilaalaa turan; bulchitoonni
garuu, "Inni warra kaan oolcheera. Inni yoo dhuguma Kiristoos
Waaqaa isa Filatamaa sana ta'e mee of haa oolchuu!" jedhanii isatti
qoosan.
36 Loltoonnis isatti dhi'aatanii itti qoosaa daadhii wayinii dhangag-
gaa'aa kennaniifii,
37 "Ati yoo mootii Yihuudootaa taate mee of oolchi" jedhan.
38 Katabbiin,
Kun Mooticha Yihuudootaa ti,
jedhu tokkos mataa isaatii ol ture.
39 Yakkitoota achitti fannifaman keessaa tokko, "Ati Kiristoos mitii?
Mee of oolchi; nu illee oolchi!" jedhee isa arrabse.
40 Yakkituun kaan garuu akkana jedhee isa ifate; "Atis waan murtii
wal fakkaatu jala jirtuuf, Waaqa illee hin sodaattuu?
41 Nu adabbii sirrii adabamaa jirra; gatii hojii keenyaaf malu
argachaa jirraatii. Namichi kun garuu yakka tokko illee hin hojjenne."
42 Yesuusiinis, "Yaa Yesuus, yeroo mootummaa keetiin dhuftutti na
yaadadhu" jedhe.
43 Yesuusis deebisee, **"Ani dhuguman sitti hima; ati har'a na**
wajjin jannatatti ni galta" jedheen.

Du'uu Yesuus
23:44-49 kwf – Mat 27:45-56; Mar 15:33-41

44 Yeroon sun gara sa'aatii ja'aa ture; hamma sa'aatii sagaliitti
dukkanni lafa hunda irra bu'e;

‡ **23:30** Hos 10:8

45 aduun ifa dhowwatteetii. Golgaan mana qulqullummaas iddoo
lamatti ni tarsa'e.
46 Yesuusis sagalee guddaadhaan iyyee, **"Yaa Abbaa, ani hafuura
koo dabarsee harka keettin kennadha"** jedhe. Kana jedhees
hafuura dhumaa baafate.
47 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan ta'e sana argetti Waaqaaf
ulfina kennee, "Dhugumaanuu namichi kun nama qajeelaa ture"
jedhe.
48 Namoonni waan kana ilaaluuf iddoo sanatti walitti qabaman
hundi yommuu waan ta'e sana arganitti qoma isaanii rurrukutaa achii
deeman.
49 Warri isa beekan hundi, dubartoonni Galiilaadhaa isa duukaa
bu'anis fagoo dhaabatanii waan kana ilaalaa turan.

Awwaalamuu Yesuus
23:50-56 kwf – Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Yoh 19:38-42

50 Kunoo namicha miseensa waldaa Yihuudootaa kan Yoosef jed-
hamu tokkotu ture; inni nama gaarii fi qajeelaa ture;
51 innis murtii fi hojii isaanii irratti jaraan walii hin galle. Yoosef ma-
gaalaa Yihuudaa kan Armaatiyaa jedhamtuu dhufe; innis mootummaa
Waaqaa eeggachaa ture.
52 Namichi kun gara Phiilaaxoos dhaqee reeffa Yesuus kadhate.
53 Reeffa sanas gad buusee huccuu quncee talbaa irraa hojjetameen
kafanee awwaala garaa kattaa keessatti qotame kan namni tokko
iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokko keessa kaa'e.
54 Guyyaan sun Guyyaa qophii ture; Sanbannis seenuu ga'eera.
55 Dubartoonni Yesuus wajjin Galiilaadhaa dhufanis Yoosef duukaa
bu'anii awwaala sanaa fi akka itti reeffi Yesuus awwaala keessa
kaa'ame argan.
56 Achii deebi'aniis qayyaa fi shittoo qopheessan. Guyyaa Sanbataa
garuu seeraaf ajajamuuf jedhanii boqotan.

24

Yesuus Du'aa Ka'uu Isaa
24:1-10 kwf – Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Yoh 20:1-8

1 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii, dubartoonni sun
urgooftuu qopheessan sana fudhatanii gara awwaalaa dhaqan.
2 Isaanis dhagaa sana balbala awwaalaa irraa gara galfamee argan;
3 yommuu seenanitti garuu reeffa Gooftaa Yesuus hin arganne.
4 Utuma isaan waa'ee kanaa dinqisiifachaa jiranuu, namoonni uffata
caccalaqqisaa uffatan lama isaan bira dhadhaabatan.
5 Dubartoonni sunis sodaatanii mataa buusanii lafa ilaalan;
namoonni sun garuu akkana isaaniin jedhan; "Isin maaliif warra
du'an keessa isa jiraataa barbaaddu?
6 Inni as hin jiru; ka'eera! Waan inni yeroo isin wajjin Galiilaa turetti
isinitti hime sana yaadadhaa.
7 **'Ilmi Namaa dabarfamee harka cubbamootaatti ni kennama;
ni fannifama; guyyaa sadaffaatti immoo ni kaafama'** jedhee
tureetii."
8 Dubartoonnis dubbii isaa yaadatan.
9 Isaanis yommuu iddoo awwaalaatii deebi'anitti waan kana hunda
barattoota kudha tokkottii fi namoota hafan hundatti himan.

10 Warri waan kana ergamootatti himanis Maariyaam ishee Magdalaa, Yohaanaa, Maariyaam haadha Yaaqoobii fi dubartoota biraa warra isaan wajjin turanii dha.
11 Isaan garuu sababii dubbichi oduu sobaa itti fakkaateef dubartoota sana hin amanne.
12 Ta'us Phexros ka'ee gara awwaala sanaatti fiige. Yommuu gad jedhee ilaalettis huccuu quncee talbaa irraa hojjetame qofa arge; innis waan arge sana dinqifachaa deebi'e.

Karaa Gara Emaahuus Geessu Irratti

13 Guyyuma sana isaan keessaa namoonni lama ganda Emaa'uus jedhamu dhaqaa turan; Emaa'uusis Yerusaalem irraa gara kiiloo meetira kudha tokkoo fagaata.
14 Isaanis waa'ee waan ta'e sana hundaa walitti dudubbachaa turan.
15 Utuma isaan walitti dudubbachaa fi wajjin haasa'aa jiranuus Yesuus mataan isaa itti dhi'aatee isaan wajjin deemuu jalqabe.
16 Garuu akka isaan isa hin hubanneef iji isaanii qabamee ture.
17 Innis, **"Wanni isin dudubbachaa deemtan kun maali?"** jedhee isaan gaafate.
Isaanis gaddanii achuma dhadhaabatan.
18 Isaan keessaa namichi Qileyoophaa jedhamu tokko immoo deebisee, "Waan gidduu kana achitti ta'e kan hin beekne ati Yerusaalemiif keessummaadhaa?" jedheen.
19 Innis, **"Maal faatu ta'e?"** jedhee gaafate.
Isaanis deebisanii akkana jedhan, "Waa'ee Yesuus nama Naazreeti; inni raajii ture; fuula Waaqaatii fi fuula nama hundaa durattis dubbii fi hojiidhaan jabaa ture.
20 Luboonni hangafoonnii fi bulchitoonni keenya akka duuti itti muramuuf dabarsanii isa kennan; isa fannisanis.
21 Nu garuu namni Israa'elin furu isa jennee abdannee turre. Kana irratti immoo erga wanni kun hundi ta'ee har'a guyyaa sadaffaa dha.
22 Akkasumas dubartoota keenya keessaa tokko tokko nu dinqisiisaniiru; isaanis barii barraaqaan gara awwaala sanaa dhaqanii,
23 reeffa isaa achii dhaban. Dubartoonni sunis deebi'anii akka ergamoonni isaanitti mul'atanii, Yesuus jiraataa ta'uu isaa isaanitti himan nutti odeessan.
24 Warra nu wajjin turan keessaas namoonni tokko tokko gara awwaalaa dhaqanii akka wanni sun akkuma dubartoonni nutti odeessan sana ta'e argan; isa garuu hin argine."
25 Innis akkana isaaniin jedhe; **"Isin yaa warra hin hubannee fi warra waan raajonni dubbatan hunda amanuuttis mataa jabaattan!**
26 **Kiristoos*waan kana hundaan dhiphatee ergasii immoo ulfina isaatti galuu hin qabu turee?"**
27 Innis Musee fi raajota hunda irraa jalqabee waan Katabbiiwwan Qulqulluu hunda keessatti waa'ee isaa dubbatame isaaniif ibse.
28 Yommuu ganda dhaqaa turan sanatti dhi'aatanittis Yesuus waan darbee deemu of fakkeesse.
29 Isaan garuu, "Sababii galgalaa'uu ga'ee fi dukkanaa'aa jiruuf, nu bira buli" jedhanii jabeessanii isa kadhatan. Innis isaan bira buluuf gore.

---

* **24:26** yookaan *Masiihichi*

30 Innis yommuu isaan wajjin maaddiitti dhi’aatetti buddeena
fuudhee, eebbisee, caccabsees isaaniif kenne.
31 Iji isaanii ni baname; isas ni beekan; innis ija isaanii duraa
dhokate.
32 Isaanis, “Yeroo inni karaatti nu wajjin dubbachaa turee fi yeroo
inni Katabbiiwwan Qulqulluu nuu ibsaa ture sana, garaan keenya nu
keessatti boba’aa hin turree?” jedhanii wal gaafatan.
33 Yeruma sanas ka’anii Yerusaalemitti deebi’an; achitti immoo
barattoota kudha tokkoo fi namoota isaan wajjin turan sana walitti
qabamanii argan.
34 Warri walitti qabaman sunis, “Dhugumaan Gooftaan du’aa
ka’eera; Simoonittis mul’ateera” jechaa turan.
35 Namoonni lamaan sunis waan karaa irratti ta’e hundumaa fi
yeroo Yesuus buddeena caccabse sana akkamitti akka isa beekan
odeessan.

Yesuus Barattootatti Mul’achuu Isaa

36 Utuu isaan waan kana dudubbachaa jiranuu, Yesuus mataan isaa
isaan gidduu dhaabatee, **“Nagaan isiniif haa ta’u”** jedheen.
37 Isaan garuu waan ekeraa argan se’anii na’an; ni sodaatanis.
38 Innis akkana isaaniin jedhe; **“Maaliif sodaattu? Mamiinis
maaliif garaa keessan keessatti uumama?**
39 **Akka anuma mataa koo ta’e mee harka koo fi miilla koo
ilaalaa! Qaqqabadhaatii na ilaalaa; ekeraan foonii fi lafee hin
qabu; ani garuu akkuma isin argitan kana foonii fi lafee qaba.”**
40 Innis waan kana dubbatee harka isaatii fi miilla isaa isaanitti
argisiise.
41 Utuma isaan sababii gammachuutii fi sababii dinqifannaatiif
amma illee hin amanin, **“Isin waan nyaatamu asii qabduu?”** jedhee
isaan gaafate.
42 Isaanis qurxummii waadame kennaniif;
43 innis fudhatee fuuluma isaanii duratti nyaate.
44 Innis, **“Yeroo ani isin bira turetti, ‘Wanni seera Musee
keessatti, kitaabota raajotaatii fi kitaaba faarfannaa keessatti
waa’ee koo barreeffame hundi raawwatamuu qaba’ jedhee
isinitti hime sun isa kana”** jedheen.
45 Innis akka isaan Katabbiiwwan Qulqulluu hubataniif qalbii isaanii
baneef.
46 Akkanas isaaniin jedhe; **“Wanni barreeffame akkana jedha;
‘Kiristoos ni dhiphata; guyyaa sadaffaatti immoo warra du’an
keessaa ni ka’a;**
47 **maqaa isaatiinis qalbii jijjiirrachuunii fi dhiifamni cubbuu
Yerusaalemii jalqabee saba hundatti ni lallabama.’**
48 **Isinis dhuga baatota waan kanaa ti.**
49 **Kunoo ani waan Abbaan koo waadaa isinii gale sana isiniif
nan erga; isin garuu hamma olii humna uffattanitti magaalaa
Yerusaalem keessa turaa.”**

Yesuus Samiitti Ol Ba’e

50 Innis achii baasee hamma Biitaaniyaatti isaan geesse; harka isaa
lamaanis ol kaafatee isaan eebbise.
51 Utuma isaan eebbisaa jiruus isaan dhiisee samiitti ol fudhatame.

52 Isaanis isaaf sagadanii gammachuu guddaadhaan Yerusaalemitti
deebi’an.
53 Yeroo hundas mana qulqullummaa keessatti Waaqa galateef-
fachaa turan.

Wangeela
Yohannis

Dubbiin Foon Ta'uu Isaa

1 Jalqabatti dubbiitu ture; dubbichis Waaqa wajjin ture; dubbiin
sunis Waaqa ture.
2 Innis jalqabatti Waaqa wajjin ture.
3 Wanni hundinuu isaan ta'e; waan ta'e hunda keessaas wanni isa
malee ta'e tokko iyyuu hin jiru.
4 Jireenyi isa keessa ture; jireenyi sunis ifa namootaa ture.
5 Ifni sun dukkana keessatti ni ibsa; dukkanni garuu isa hin mo'anne.
6 Nama Waaqa biraa ergame kan maqaan isaa Yohannis jedhamu
tokkotu ture.
7 Innis akka namni hundinuu karaa isaatiin amanuuf dhuga baatuu
ta'ee waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uuf dhufe.
8 Waa'ee ifa sanaa dhugaa ba'uu dhufe malee inni mataan isaa ifa
hin turre.
9 Ifni dhugaa kan nama hundaaf ifa kennu sun gara addunyaa
dhufaa ture.
10 Inni addunyaa keessa ture; addunyaan isaan uumame; addunyaan
garuu isa hin beekne.
11 Innis gara saba isaa dhufe; sabni isaa garuu isa hin fudhanne.
12 Warra isa fudhatanii maqaa isaatti amananiif garuu akka ijoollee
Waaqaa ta'aniif mirga kenne.
13 Isaanis Waaqa irraa dhalatan malee dhiiga irraa yookaan fedhii
foonii irraa yookaan fedhii dhiiraa irraa hin dhalanne.
14 Dubbiin foon ta'ee nu gidduu jiraate. Nus ulfina isaa, ulfina
Ilma Tokkicha ayyaanaa fi dhugaadhaan guutamee Abbaa biraa dhufe
sanaa argineerra.
15 Yohannisis waa'ee isaa dhugaa ba'e. Sagalee isaas ol fudhatee
akkana jedhe; "Inni ani, 'Inni na duubaan dhufu na caala; inni na
dura tureetii' jedhee waa'ee isaa dubbadhe sun isa kana."
16 Guutama isaa irraas hundi keenya ayyaana irratti ayyaana
arganneerra.
17 Seerri karaa Museetiin kennameetii; ayyaannii fi dhugaan garuu
karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe.
18 Eenyu iyyuu takkumaa Waaqa hin argine; garuu Ilma Tokkicha
Abbaa bira jiru sanatu isa beeksise.

Yohannis Cuuphaan Akka Ofii Isaatii Kiristoos Hin ta'in Dubbate

19 Yommuu Yihuudoonni lubootaa fi Lewwota Yerusaalem Yohan-
nisitti erganii, "Ati eenyu?" jedhanii gaafachiisanitti dhuga ba'umsi
Yohannis kenne kana ture.
20 Inni dhugaa ba'e malee hin ganne; "Ani Kiristoos* miti" jedhee
dhugaa ba'e.
21 Isaanis, "Yoos ati eenyu ree? Eeliyaas moo?" jedhanii isa gaafatan.
Innis, "Lakki, ani isa miti" jedhee deebiseef.
Isaanis, "Yoos ati Raajichaa ree?"† jedhaniin.

---

* **1:20** yookaan *Masiihicha* † **1:21** KeD 18:15

Inni immoo, “Lakki” jedheen.
22 Isaanis, “Ati eenyu ree? Akka warra nu erganiif deebii kenninuuf
ati eenyu ofiin jetta?” jedhaniin.
23 Yohannisis dubbii Isaayyaas raajichi dubbate sanaan deebisee,
“Ani sagalee gammoojjii keessaa, ‘Gooftaaf karaa qajeelchaa’‡ jedhee
iyyu sanaa dha” jedheen.
24 Fariisonni ergaman tokko tokkos,
25 akkana jedhanii isa gaafatan; “Ati erga Kiristoos yookaan Eeliyaas
yookaan raajicha ta’uu baattee maaliif cuuphxa ree?”
26 Yohannis immoo akkana jedhee deebiseef; “Ani bishaaniin nan
cuupha; namni isin isa hin beekne tokko garuu isin gidduu dhaabata.
27 Innis isa na duubaan dhufu kan ani hidhaa kophee isaa iyyuu
hiikuufii hin mallee dha.”
28 Wanni kun hundi Yordaanos gama iddoo Yohannis itti cuuphaa
ture Biitaaniyaa keessatti ta’e.

Yesuus Hoolaa Waaqaa

29 Guyyaa itti aanutti Yohannis utuu Yesuus gara isaa dhufuu argee
akkana jedhe; “Ilaa Hoolaa Waaqaa isa cubbuu addunyaa balleessu!
30 Inni ani, ‘Namni na duubaan dhufu na caala; inni na dura tureetii’
jedhee waa’ee isaa dubbadhe sun isa kana.
31 Ani mataan koo iyyuu isa hin beekun ture; sababiin ani bishaaniin
cuuphaa dhufeef garuu akka inni saba Israa’elitti mul’ifamuuf.”
32 Yohannis itti fufee akkana jedhee dhugaa ba’e; “Ani utuu Hafuurri
akkuma gugeetti samii irraa gad bu’ee isa irra jiraatuu nan arge.
33 Inni akka ani bishaaniin cuuphuuf na erge sun, ‘Namichi ati
utuu Hafuurri gad bu’ee isa irra jiraatuu argitu sun, isa Hafuura
Qulqulluudhaan cuuphu dha’ jedhee utuu natti himuu baatee silaa ani
iyyuu isa hin beeku ture.
34 Anis argeera; akka inni Ilma Waaqaa ta’es dhugaa ba’eera.”

Barattoonni Yohannis Yesuus Duukaa Bu’uu Isaanii
1:40-42 kwf – Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Luq 5:2-11

35 Guyyaa itti aanutti Yohannis ammas barattoota isaa keessaa lama
wajjin achi ture.
36 Innis utuu Yesuus achi irra darbuu argee, “Ilaa, Hoolaa Waaqaa!”
jedhe.
37 Barattoonni lamaanis waan kana dubbachuu isaa dhaga’anii
Yesuus duukaa bu’an.
38 Yesuusis of irra garagalee isa duukaa bu’uu isaanii argee, **“Isin
maal barbaaddu?”** jedheen.
Isaanis, “Rabbii, ati eessa jiraatta?” jedhaniin. Rabbii jechuun
Barsiisaa jechuu dha.
39 Innis, **“Kottaatii ilaalaa”** jedheen.
Isaanis dhaqanii akka inni eessa jiraatu argan; gaafa sana isa wajjin
oolan. Yeroon sunis gara sa’aatii kurnaffaa ture.
40 Warra waan Yohannis dubbate dhaga’anii Yesuus duukaa bu’an
lamaan keessaa inni tokko Indiriiyaas obboleessa Simoon Phexros
ture.

‡ **1:23** Isa 40:3

41 Innis duraan dursee obboleessa isaa Simoonin argatee, “Nu
Masiihicha arganneerra” jedheen; Masiihii jechuun Kiristoos jechuu
dha.
42 Indiriiyaasis Sim’oonin gara Yesuusitti fide.
Yesuusis isa ilaalee, **“Ati Simoon ilma Yohannis, Keefaa jedham-
tee ni waamamta”** jedheen. Keefaa jechuun Phexros jechuu dha.

Yesuus Fiiliphoosii fi Naatnaa’elin Waamuu Isaa

43 Yesuusis guyyaa itti aanutti Galiilaa dhaquu barbaade. Innis
Fiiliphoosin argee, **“Na duukaa bu’i”** jedheen.
44 Fiiliphoosis akkuma Indiriiyaasii fi Phexros nama magaalaa
Beetisayidaa ture.
45 Fiiliphoos Naatnaa’elin argee, “Isa Museen kitaaba Seeraa
keessatti waa’ee isaa barreessee fi isa raajonnis waa’ee isaa bar-
reessan, ilma Yoosef, Yesuus nama Naazreeti arganneerra” jedheen.
46 Naatnaa’elis, “Naazreeti keessaa wanni gaariin ba’uu ni
danda’aa?” jedhee gaafate.
Fiiliphoosis, “Kottuutii ilaali” jedheen.
47 Yesuusis utuu Naatnaa’el gara isaa dhufuu argee, **“Ilaa Is-
raa’elicha dhugaa kan haxxummaan keessa hin jirre!”** jedhee
waa’ee isaa dubbate.
48 Naatnaa’elis, “Ati eessatti na beekta?” jedheen.
Yesuusis, **“Utuu Fiiliphoos si hin waamin dura yeroo ati muka
harbuu jala turtettin si arge”** jedhee deebiseef.
49 Naatnaa’elis, “Yaa Barsiisaa, ati Ilma Waaqaa ti! Ati Mootii
Israa’el” jedheen.
50 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Ati sababii ani muka harbuu
jalattan si arge siin jedheef amantee? Waan kana caalu iyyuu
arguuf jirta.”**
51 Innis itti dabalee, **“Ani dhuguman, dhuguman isiniin jedha;
samiin banamee utuu ergamoonni Waaqaa Ilma Namaa irra ol
ba’anii gad bu’anuu ni argitu”** jedheen.

2

Yesuus Bishaan Gara Daadhii Wayiniitti Geeddaruu Isaa

1 Guyyaa sadaffaatti Qaanaa Galiilaa keessa cidha gaa’elaatu* ture.
Haati Yesuusiis achi turte;
2 Yesuusii fi barattoonni isaa gara cidha sanaatti waamamanii turan.
3 Yommuu Daadhiin wayinii dhumetti haati Yesuus, “Jarri daadhii
wayinii hin qaban” isaan jette.
4 Yesuus immoo deebisee, **“Dubartii nana! Maal godhi naan jetta?
Yeroon koo amma illee hin geenye”** jedheen.
5 Haati isaas tajaajiltootaan, “Waanuma inni isinitti himu hunda
godhaa” jette.
6 Gaaniiwwan dhagaa ja’a sirna qulqulleessuu Yihuudootaatiif achi
dhaabamanii turan; tokkoon tokkoon isaaniis gara liitiroo 75 hamma
115 qabata ture.
7 Yesuus tajaajiltootaan, **“Gaaniiwwanitti bishaan guutaa”** jedhe;
isaanis hamma afaan gaaniiwwaniitti guutan.

---

* **2:1** *Cidha gaa’elaatu* – Cidhi gaa’elaa torban tokko guutuu fudhata ture.

8 Innis, **“Egaa budduuqsaatii abbaa cidhaatti kennaa”** jedheen.
Isaanis akkasuma godhan;
9 abbaan cidhaas bishaan gara daadhii wayiniitti geeddarame sana
afaaniin qabee ilaale. Daadhiin wayinii sun eessaa akka dhufe
tajaajiltoota bishaan waraabanitu beeka malee abbaan cidhaa sun hin
beeku ture. Innis misirricha waamee
10 akkana jedheen; “Namni hundi daadhii wayinii isa gaarii jalqa-
batti dhi’eessee, erga keessumoonni machaa’anii booddee immoo
daadhii isa laafaa dhi’eessa; ati garuu daadhii gaarii hamma ammaatti
tursite.”
11 Yesuus mallattoowwan isaa keessaa isa jalqabaa kana Qaanaa
Galiilaa keessatti hojjete. Ulfina isaas ni mul’ise; barattoonni isaas
isatti amanan.

Yesuus Mana Qulqullummaa Qulqulleessuu Isaa
2:14-16 kwf – Mat 21:12,13; Mar 11:15-17; Luq 19:45,46

12 Kana booddees inni haadha isaa, obboloota isaatii fi barattoota
isaa wajjin Qifirnaahomitti gad bu’e. Isaanis guyyoota muraasa achi
turan.
13 Yesuusis waan Faasiikaan Yihuudootaa dhi’aateef Yerusaalemitti
ol ba’e.
14 Mana qulqullummaa keessattis warra loon, hoolotaa fi gugee
gurguratanii fi warra taa’anii maallaqa geeddaran arge.
15 Innis quncee irraa qaccee dha’atee nama hundumaa hoolotaa
fi loon wajjin mana qulqullummaa keessaa ari’e; saantima warra
maallaqa geeddaraniis bittinneesse; minjaala isaaniis garagalche.
16 Warra gugee gurguraniinis, **“Kana hunda asii baasaa! Mana
Abbaa koo mana daldalaa hin godhinaa!”** jedhe.
17 Barattoonni isaas, “Hinaaffaan mana keetii na gugguba”† jed-
hamee akka barreeffame yaadatan.
18 Yihuudoonnis deebisanii, “Kana hunda hojjechuuf akka taayitaa
qabdu mirkaneessuuf mallattoo maalii nutti argisiisuu dandeessa?”
jedhanii isa gaafatan.
19 Yesuus, **“Mana qulqullummaa kana jigsaa; ani immoo guyyaa
sadiitti olin dhaabaa”** jedhee deebiseef.
20 Yihuudoonnis deebisanii, “Mana qulqullummaa kana ijaaruun
waggaa afurtamii ja’a fudhate; ati immoo guyyaa sadii keessatti ol
dhaabdaa?” jedhaniin.
21 Manni qulqullummaa kan inni waa’ee isaa dubbate sun garuu
dhagna isaa ti.
22 Erga inni du’aa ka’ee booddee barattoonni isaa waan inni
dubbatee ture sana yaadatan. Isaanis Katabbii Qulqulluu fi dubbii
Yesuus dubbate amanan.
23 Yeroo inni Ayyaana Faasiikaatiif jedhee Yerusaalem turetti
namoonni baay’een mallattoo inni hojjete arganii maqaa isaatti
amanan.
24 Yesuus garuu waan nama hunda beekuuf, amanee isaanitti of hin
dhiifne.
25 Akka namni tokko iyyuu waa’ee namaa isaaf dhugaa ba’u isa hin
barbaachifne; inni waan nama keessa jiru beeka tureetii.

---

† **2:17** Far 69:9

3

Yesuus Niqoodemoosin Barsiisuu Isaa

1 Fariisicha Niqoodemoos jedhamu bulchaa Yihuudootaa tokkotu
ture.
2 Innis halkaniin Yesuus bira dhaqee, “Yaa barsiisaa, akka ati
barsiisaa Waaqa biraa dhufte taate nu beekna; nama Waaqni isa wajjin
jiru malee namni mallattoo ati hojjettu kana hojjechuu danda’u tokko
iyyuu hin jiruutii” jedheen.
3 Yesuusis deebisee, **“Ani dhuguman, dhuguman sitti hima;
namni yoo lammata dhalate malee mootummaa Waaqaa arguu
hin danda’u”** jedheen.
4 Niqoodemoos immoo, “Namni erga dulloomee booddee akkamitti
dhalachuu danda’a? Dhalachuuf jedhee lammata gadameessa haadha
isaa keessa seenuu danda’aa?” jedhee gaafate.
5 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Ani dhuguman, dhuguman
sitti hima; namni yoo bishaanii fi Hafuura irraa dhalate malee
mootummaa Waaqaatti galuu hin danda’u.**
6 **Kan foon irraa dhalate foon; kan Hafuura irraa dhalate garuu
hafuura.**
7 **Jecha ani, ‘Ati lammata dhalachuu si barbaachisa siin jedhe
hin dinqifatin.’**
8 **Bubbeen gara fedhetti bubbisa. Atis huursuu isaa dhageessa
malee akka inni eessaa dhufee fi akka inni garamitti deemu hin
beektu; namni Hafuura irraa dhalate hundinuus akkanuma.”**
9 Niqoodemoosis, “Kun akkamitti ta’uu danda’a?” jedhee gaafate.
10 Yesuus akkana jedhee deebiseef; **“Ati utuu barsiisaa Israa’el
taatee jirtuu waan kana hin beektuu?**
11 **Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; nu waan beeknu
dubbanna; waan argines dhugaa ni baana; isin garuu dhugaa
ba’umsa keenya hin fudhattan.**
12 **Isin yoo ani waan addunyaa isinitti himnaan hin amanin, yoo
ani waan samii isinitti hime akkamitti amantu ree?**
13 **Ilma Namaa isa samii irraa gad bu’e malee eenyu iyyuu
samiitti ol hin baane.**
14 **Akkuma Museen gammoojjii keessatti bofa fannise*sana Ilmi
Namaas fannifamuu qaba.**
15 **Kunis akka namni isatti amanu hundi jireenya bara baraa
qabaatuuf.”**
16 Kan isatti amanu hundi jireenya bara baraa akka qabaatuuf
malee akka hin badneef, Waaqni hamma Ilma isaa tokkicha kennutti
addunyaa jaallateeraatii.
17 Waaqni karaa isaatiin addunyaa fayyisuudhaaf malee addunyaatti
muruuf Ilma isaa gara addunyaatti hin ergineetii.
18 Kan isatti amanutti hin muramu; kan isatti hin amanne garuu
waan inni maqaa Ilma Waaqaa tokkichaatti hin amaniniif ammuma
iyyuu itti murameera.
19 Murtiin sunis isa kana: Ifni gara addunyaa dhufe; namoonni
garuu waan hojiin isaanii hamaa tureef ifa caalaa dukkana jaallatan.

---

* **3:14** Lak 21:9

20 Namni waan hamaa hojjetu kam iyyuu ifa jibba; akka hojiin isaa
ifatti hin baafamneefis gara ifaa hin dhufu.
21 Namni dhugaa hojjetu kam iyyuu garuu akka hojiin isaa akka
fedhii Waaqaatti hojjetamuun isaa mul'atuuf gara ifaa dhufa.

Yohannis Cuuphaan Waa'ee Yesuus Dhugaa Ba'e

22 Ergasiis Yesuusii fi barattoonni isaa gara biyya Yihuudaa dhaqan;
innis isaan wajjin achi ture; ni cuuphes.
23 Yohannisis naannoo Saalem iddoo Enoon jedhamutti ni cuupha
ture; bishaan baay'een achi tureetii; namoonnis achi dhaqanii cu-
uphamu turan.
24 Kunis utuu Yohannis mana hidhaatti hin galfamin ta'e.
25 Yommus barattoota Yohannisii fi Yihuudii tokko gidduutti waa'ee
qulqulleeffamuu irratti wal falmiin uumame.
26 Isaanis Yohannis bira dhufanii, "Yaa barsiisaa, namichi si wajjin
Yordaanos gama ture, kan ati waa'ee isaa dhugaa baate sun kunoo
cuuphuutti jira; namni hundis gara isaa dhaquutti jira" jedhaniin.
27 Yohannisis akkana jedhee deebise; "Namni yoo samii irraa isaaf
kenname malee homaa fudhachuu hin danda'u.
28 Akka ani, 'Ani Kiristoos† miti; garuu isa dura nan ergame' jedhe
isin mataan keessan iyyuu dhugaa naa baatu.
29 Misirrittiin kan misirrichaa ti. Miinjeen misirricha bira dhaabatuu
fi isa dhaggeeffatu, yommuu sagalee misirrichaa dhaga'utti akka malee
gammada. Gammachuun sun kan koo ti; gammachuun koos amma
guutuu ta'eera.
30 Inni guddaa ta'uu qaba; ani immoo xinnaa ta'uun qaba.
31 "Kan olii dhufu inni hundumaa oli; inni lafaa immoo kanuma
lafaa ti; waanuma lafaa dubbatas. Kan samii irraa dhufu inni
hundumaa oli.
32 Inni waan argee fi waan dhaga'e dhugaa ba'a; dhuga ba'umsa isaa
garuu eenyu iyyuu hin fudhatu.
33 Namni dhuga ba'umsa kana fudhates akka Waaqni dhugaa ta'e
mirkaneesse.
34 Inni Waaqni erge dubbii Waaqaa dubbata; Waaqnis safara malee
Hafuura isaa ni kennaatii.
35 Abbaan Ilma ni jaallata; waan hundas harka isaatti kenneera.
36 Namni Ilmatti amanu jireenya bara baraa qaba; namni Ilmaaf hin
ajajamne garuu dheekkamsa Waaqaatu isa irra jiraata malee jireenya
hin argu."

4

Yesuusii fi Dubartii Samaariyaa Tokko

1 Egaa Yesuus Yohannis caalaa barattoota akka baay'ifatee fi akka
cuuphe Fariisonni dhaga'uu isaanii Gooftaan ni beeke;
2 ta'us barattoota isaatu cuuphaa ture malee Yesuus ofii isaatii hin
cuuphine.
3 Inni Yihuudaa dhiisee amma illee Galiilaatti deebi'e.
4 Innis Samaariyaa keessa darbuu qaba ture.

† **3:28** yookaan *Masiihicha*

5 Kanaafuu gara magaalaa Samaariyaa kan Siikaar jedhamu tokkoo
dhufe; magaalaan sunis lafa Yaaqoob ilma isaa Yoosefiif kenne sanatti
dhi'oo dha.
6 Boolli bishaanii kan Yaaqoob tokko achi ture; Yesuusis waan karaa
deemuudhaan dadhabeef boolla bishaanii sana bira taa'e. Yeroonis
gara sa'aatii ja'aa ture.
7 Dubartiin Samaariyaa tokkos bishaan waraabbachuu dhufte; Yesu-
usis, **"Mee na obaasi"** jedheen.
8 Barattoonni isaa nyaata bituuf gara magaalaa dhaqanii turaniitii.
9 Dubartiin Samaariyaa sunis Yesuusiin, "Ati utuu Yihuudii taatee
jirtuu akkamitti 'na obaasi' jettee ana dubartii Samaariyaa kadhatta?"
jetteen. Yihuudoonni warra Samaariyaa wajjin walitti dhufeenya hin
qaban tureetii.
10 Yesuusis deebisee, **"Kennaa Waaqaatii fi inni, 'na obaasi' siin
jedhu kun eenyu akka ta'e utuu beektee silaa situ isa kadhata
ture; innis bishaan jireenyaa siif kenna ture"** jedheen.
11 Dubartittiinis akkana jetteen; "Yaa gooftaa, ati waan ittiin
waraabbattu hin qabdu; boolli bishaanii kunis gad fagoo dha. Yoos
bishaan jireenyaa eessaa argatta?
12 Ati abbaa keenya Yaaqoob isa boolla bishaanii kana nuu kenne
caalta moo? Inni mataan isaa, ijoolleen isaatii fi horiin isaa boolla
bishaanii kana keessaa dhugaa turan."
13 Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **"Namni bishaan kana
dhugu hundinuu deebi'ee ni dheebota;**
14 **garuu namni bishaan ani isaaf kennu dhugu kam iyyuu
gonkumaa hin dheebotu. Bishaan ani isaaf kennu isa keessatti
burqaa bishaanii isa jireenya bara baraatiif burqu ni ta'a."**
15 Dubartittiinis, "Yaa Gooftaa, akka ani hin dheebonneef, bishaan
waraabuufis akka ani as hin dhufneef bishaan sana naa kenni" jetteen.
16 Yesuus immoo, **"Dhaqiitii dhirsa kee waamii kottu!"** jedheen.
17 Dubartittiin, "Ani dhirsa hin qabu" jetteen.
Yesuusis akkana jedheen; **"Dhirsa hin qabu jechuun kee sirrii
dha;**
18 **ati dhirsoota shan qabda turteetii; namichi amma si wajjin
jirus dhirsa kee miti. Wanni ati amma dubbate dhugaa dha."**
19 Dubartittiinis akkana jette; "Yaa Gooftaa, akka ati raajii taate nan
hubadha.
20 Abbootiin keenya tulluu kana irratti sagadaa turan; isin Yihuu-
doonni garuu iddoon namni itti waaqeffachuu qabu Yerusaalem jettu."
21 Yesuusis akkana jedheen; **"Dubartii nana, na amani; yeroon
isin itti tulluu kana irrattis ta'u yookaan Yerusaalemitti Abbaa
hin waaqeffanne tokko ni dhufa.**
22 **Isin waan hin beekne waaqeffattu; nu sababii fayyinni
Yihuudoota keessaa dhufuuf kan beeknu waaqeffanna.**
23 **Warri dhugaan waaqeffatan yeroon isaan itti hafuuraa fi
dhugaadhaan Abbaa waaqeffatan tokko ni dhufa; amma iyyuu
dhufeera; Abbaan warra akkasitti isa waaqeffatan barbaada.**
24 **Waaqni hafuura; warri isa waaqeffatanis Hafuuraa fi
dhugaadhaan waaqeffachuu qabu."**
25 Dubartittiinis, "Ani akka Masiihiin Kiristoos jedhamu dhufu nan
beeka. Inni yommuu dhufutti waan hunda nutti hima" jetteen.

26 Yesuusis, **“Ani, namni amma sitti dubbachaa jiru kun isuma”**
jedheen.

Barattoonni Gara Yesuusitti Deebi’uu Isaanii

27 Barattoonni isaa yommusuma deebi’anii utuu inni dubartii
tokko wajjin dubbatuu arganii dinqisiifatan. Garuu namni, “Maal
barbaadda?” yookaan “Maaliif ishee wajjin haasofta?” jedhee isa
gaafatu tokko iyyuu hin turre.
28 Dubartiin sunis okkotee ishee dhiiftee gara magaalaatti deebite;
namootaanis akkana jette;
29 “Kottaatii nama waan ani hojjedhe hunda natti hime tokko ilaalaa!
Tarii inni Kiristoos* ta’innaa?”
30 Isaanis magaalaa keessaa ba’anii Yesuus bira dhufan.
31 Kana gidduutti barattoonni isaa, “Yaa barsiisaa, mee waa
nyaadhu!” jedhanii isa kadhatan.
32 Inni garuu, **“Ani nyaata isin hin beekne kanan nyaadhu qaba”**
jedheen.
33 Barattoonni isaas, “Namatu nyaata fideefii laata?” jedhanii wal
gaafatan.
34 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Nyaanni koo fedhii isa na
ergee guutuu fi hojii isaa raawwachuu dha.**
35 **Isin, ‘Ji’a afurtu hafe; ergasii midhaan walitti qabama’ jettu
mitii? Kunoo, ani isinittan hima; akka midhaan bilchaatee
walitti qabamuu ga’e mee ol jedhaatii lafa qotiisaa ilaalaa!**
36 **Inni midhaan haamu amma iyyuu mindaa ni argata; jireenya
bara baraatiif ija walitti ni qaba; kunis akka inni facaasuu fi inni
walitti qabu waliin gammadaniif.**
37 **Haala kanaan mammaaksi, ‘Inni tokko ni facaasa; kaan
immoo ni haama’ jedhu sun dhugaa dha.**
38 **Ani akka isin waan itti hin dadhabin haammattaniifan isin
erge. Warri kaan itti dadhabaniiru; isin garuu bu’aa dadhabbii
isaanii galfattu.”**

Namoonni Samaariyaa Baay’een amanuu Isaanii

39 Sababii dubartittiin, “Inni waan ani hojjedhe hunda natti hime”
jettee dhugaa baateef namoonni Samaariyaa warri magaalaa sanaa
baay’een isatti amanan.
40 Kanaafuu namoonni Samaariyaa yommuu gara isaa dhufanitti
akka inni isaan wajjin turuuf isa kadhatan; innis guyyaa lama achi
ture.
41 Sababii dubbii isaatiinis namoonni biraa baay’een isatti amanan.
42 Isaanis dubartittiidhaan, “Si’achi wanni nu amannuuf sababii
dubbii ati nutti himte sanaatiif miti; nu mataan keenya iyyuu isa
dhageenyeerraatii; akka inni dhugumaan Fayyisaa addunyaa ta’es
beekneerra” jedhan.

Yesuus Ilma Qondaala Tokkoo Fayyisuu Isaa

43 Guyyaa lamaan sana booddee Yesuus Galiilaa dhaqe.
44 Yesuus mataan isaa iyyuu akka raajiin tokko biyya isaa keessatti
kabaja hin qabne dubbatee tureetii.

---

* **4:29** yookaan *Masiihichaa*

45 Yommuu inni Galiilaa ga’ettis warri Galiilaa isa simatan. Isaanis
sababii Yerusaalem turaniif waan inni yeroo Ayyaana Faasiikaatti
achitti hojjete hunda arganii turan.
46 Kanaafuu inni deebi’ee gara Qaanaa ishee Galiilaa keessaa iddoo
itti bishaan gara daadhii wayiniitti geeddaree ture sanaa dhaqe.
Qondaalli mootii kan ilmi isaa dhukkubsate tokkos Qifirnaahom keessa
ture.
47 Namichi kunis yommuu akka Yesuus Yihuudaadhaa ka’ee Galiilaa
dhufe dhaga’etti isa bira dhaqee akka inni dhufee ilma isaa kan du’uu
ga’e sana fayyisu isa kadhate.
48 Kana irratti Yesuus, **“Isin yoo mallattoo fi dinqii argitan malee
hin amantan!”** isaan jedhe.
49 Qondaaltichis, “Yaa Gooftaa, maaloo utuu mucaan koo hin du’in
naa qaqqabi” jedheen.
50 Yesuusis, **“Ilmi kee ni jiraataatii gali!”** jedheen.
Namichis waan Yesuus isatti dubbate amanee deeme.
51 Utuu inni deemaa jiruus tajaajiltoonni isaa itti dhufanii akka ilmi
isaa lubbuun jiru itti himan.
52 Innis yeroo itti mucaa isaatti wayyaa’e gaafate; isaanis, “Kaleessa
sa’aatii torbatti dhagna gubaan isa dhiise” jedhaniin.
53 Abbaan mucichaas akka yeroon sun yeroo Yesuus itti, **“Ilmi kee
ni jiraata”** jedheen ta’e hubate. Kanaafuu innis, warri mana isaa
hundinuus ni amanan.
54 Kun mallattoo lammaffaa Yesuus erga Yihuudaadhaa Galiilaa
dhufee hojjetee dha.

5

Yesuus Beetisayidaatti Dhukkubsataa Fayyisuu Isaa

1 Yeroo xinnoo booddee ayyaana Yihuudootaa tokkotu ture; Yesuusis
Yerusaalemitti ol ba’e.
2 Yerusaalem keessa Karra Hoolaa bira haroo afaan Ibraayisxiitiin
Beetizaataa jedhamu tokkotu jira; haroon sun gardaafoo shan qaba.
3 Gardaafoowwan sana keessas namoonni dhukkubsatan, jechuunis
jaamonni, warri naafatanii fi warri dhagni irratti du’e baay’een
ciisanii raafama bishaanii eeggachaa turan. [
4 Ergamaan Gooftaa yeroo yerootti gad bu’ee bishaanicha ni raasa
ture; raafama bishaanichaa booddee namni jalqabatti bishaan sana
keessa seenu kam iyyuu dhukkuba qabu hunda irraa ni fayya ture.]*
5 Namichi waggaa soddomii saddeeti dhukkubsate tokko achi ture.
6 Yesuusis yommuu isaa achi ciisu argee akka inni yeroo dheeraa
haala kana keessa ture beeketti, **“Ati fayyuu barbaaddaa?”** jedhee
isa gaafate.
7 Dhukkubsataan sunis, “Yaa Gooftaa, ani nama na gargaaree
yommuu bishaanichi raafamutti haroo sana keessa na buusu hin qabu.
Yeroo ani seenuu yaaluttis namni biraa na dursee seena” jedheen.
8 Kana irratti Yesuus, **“Ka’i! Siree kee fudhadhuutii deemi”**
jedheen.
9 Namichis yeruma sana fayye; siree isaas fudhatee deeme.
Guyyaan wanni kun ta’e sunis Sanbata ture;

---

* **5:4** Waraabbileen durii tokko tokko kutaa walakkaa luqqisaa sadii irraa jalqabee hamma luqqisaa afuriitti jiru hin qaban.

10 Yihuudoonnis namicha fayye sanaan, “Har’a Sanbata; seerri siree
kee baachuu si dhowwa” jedhaniin.
11 Inni garuu, “Namicha na fayyisetu **‘Siree kee fudhadhuu deemi’**
naan jedhe” jedheen.
12 Isaanis, “Namichi siree kee fudhadhuu deemi siin jedhe sun
eenyu?” jedhanii isa gaafatan.
13 Namichi fayye sun sababii Yesuus achi hiiqee tuuta iddoo sana
ture keessa seeneef inni eenyu akka ta’e hin beekne.
14 Yesuusis ergasii namicha sana mana qulqullummaa keessatti
argee, **“Ati kunoo amma fayyiteerta. Wanni kana caalu akka sitti
hin dhufneef si’achi cubbuu hin hojjetin”** jedheen.
15 Namichis dhaqee kan isa fayyise Yesuus akka ta’e Yihuudootatti
hime.

Jireenya Ilmi Kennu

16 Kanaafuu sababii inni Sanbataan waan kana hojjeteef, Yihuu-
doonni Yesuusin ari’achuu jalqaban.
17 Yesuus garuu, **“Abbaan koo hamma ammaatti hojjechaa jira;
anis hojjechaan jira”** isaaniin jedhe.
18 Sababii kanaaf Yihuudoonni ittuma caalchisanii isa ajjeesuu
barbaadan; inni Waaqaan of qixxeessuudhaan Waaqa iyyuu Abbaa
ofii isaa godhee waamaa ture malee Sanbata qofa hin cabsine.
19 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Ani dhuguman, dhugu-
man isinitti hima; Ilmi ofii isaatiin waan tokko illee hojjechuu
hin danda’u; inni waanuma utuu Abbaan isaa hojjetuu arge qofa
hojjechuu danda’a; waanuma Abbaan hojjetu Ilmis akkasuma
hojjetaatii.**
20 **Abbaan Ilma ni jaallataatii; waan hojjetu hundumas isatti ni
argisiisa. Akka isin dinqisiifattaniifis inni hojiiwwan hojiiwwan
kanneen caalan iyyuu isatti ni argisiisa.**
21 **Akkuma Abbaan warra du’an du’aa kaasee jireenya kennuuf
sana, Ilmis akkasuma abbaa fedheef jireenya ni kenna.**
22 **Abbaan eenyutti illee hin muru; murtii hunda garuu Ilmatti
kenneera;**
23 **kunis akka namni hundi akkuma Abbaaf ulfina kennutti
Ilmaafis ulfina kennuuf. Namni Ilmaaf ulfina hin kennine,
Abbaa isa Ilma ergeefis ulfina hin kennu.**
24 **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni dubbii koo
dhaga’u, isa na ergettis kan amanu hundi jireenya bara baraa
qaba; murtiittis hin dhi’aatu; inni du’a jalaa gara jireenyaatti
darbeera.**
25 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; yeroon warri du’an
itti sagalee Ilma Waaqaa dhaga’an tokko ni dhufa; ammuma
iyyuu dhufeera; warri dhaga’anis ni jiraatu.**
26 **Akkuma Abbaan ofuma isaatiin jireenya qabu sana, Ilmis
akkasuma akka ofuma isaatiin jireenya qabaatuuf isaaf kenneer-
aatii.**
27 **Sababii inni Ilma Namaa ta’eefis Abbaan akka inni murtii
kennuuf taayitaa isaaf kenneera.**
28 **“Kana hin dinqisiifatinaa; sa’aatiin itti warri awwaala keessa
jiran hundi sagalee isaa dhaga’an tokko ni dhufaatii.**

29 **Warri waan gaarii hojjetan du'aa ka'uu jireenyaatiif, warri waan hamaa hojjetan immoo du'aa ka'uu murtiitiif du'aa ni ka'u.**
30 **Ani ofii kootiin waan tokko illee gochuu hin danda'u; ani akkuman dhaga'utti nan murteessa; ani fedhii isa na ergee malee fedhii mataa kootii waan hin barbaanneef murtiin koo qajeelaa dha.**

Dhuga ba'umsa Waa'ee Yesuus

31 **"Ani yoon waa'ee ofii kootii dhugaa ba'e, dhuga ba'umsi koo dhugaa miti.**
32 **Garuu kan waa'ee koo dhugaa ba'u biraa jira; anis akka dhuga ba'umsi inni waa'ee koo kennu sun dhugaa ta'e beeka.**
33 **"Isin Yohannisitti ergitaniirtu; innis dhugaa sanaaf, dhugaa ba'eera.**
34 **Ani dhuga ba'umsa namaa hin fudhadhu; garuu akka isin fayyitaniif wantoota kanneen nan dubbadha.**
35 **Yohannis ibsaa boba'ee ifa kennu ture; isinis yeroo xinnoo ifa isaatti gammaduu barbaaddan.**
36 **"Ani garuu dhuga ba'umsa, dhuga ba'umsa Yohannis sana caalu qaba. Hojiin akka ani raawwadhuuf Abbaan natti kenne, kan ani hojjedhu kun iyyuu akka Abbaan na erge mirkaneessaatii.**
37 **Abbaan inni na erges ofii isaatii waa'ee koo dhugaa ba'eera. Isin takkumaa sagalee isaa hin dhageenye; bifa isaas takkumaa hin argine.**
38 **Isin sababii isa inni erge hin amaniniif dubbiin isaa isin keessa hin jiraatu.**
39 **Isin Katabbiiwwan Qulqulluudhaan jireenya bara baraa arganna jettanii waan yaaddaniif Katabbiiwwan Qulqulluu sana qorattu. Katabbiiwwan Qulqulluun kunneenis waa'ee koo dhugaa ba'u;**
40 **isin garuu jireenya argachuudhaaf gara koo dhufuu hin barbaaddan.**
41 **"Ani nama irraa ulfina hin fudhadhu;**
42 **garuu akka isin jaalala Waaqaa of keessaa hin qabne nan beeka.**
43 **Ani maqaa Abbaa kootiin dhufeera; isin na hin simattan; utuu namni biraa maqaa ofii isaatiin dhufee garuu isa ni simattu.**
44 **Isin yoo wal irraa ulfina argattanii ulfina Waaqa tokkicha biraa dhufu garuu hin barbaanne akkamitti amanuu dandeessu ree?**
45 **"Waan ani Abbaa duratti isin himadhu hin se'inaa. Kan isin himatu tokko jira; innis Musee isin abdattan sana.**
46 **Utuu Musee amantanii silaa anas ni amantu ture; inni waa'ee koo barreesseetii.**
47 **Isin erga waan inni barreesse hin amannee, dubbii koo immoo akkamitti amantu ree?"**

6

Yesuus Nama Kuma Shan Sooruu Isaa
6:1-13 kwf – Mat 14:13-21; Mar 6:32-44; Luq 9:10-17

1 Wantoota kanneen booddee Yesuus Galaana Galiilaa isa Galaana
Xibeeriyaas jedhamu gama ce'e;
2 namoonni baay'eenis sababii mallattoo inni warra dhukkubsatan
fayyisuudhaan hojjete arganiif isa duukaa bu'an.
3 Yesuusis barattoota isaa wajjin gaaratti ol ba'ee taa'e.
4 Yeroo sana Ayyaanni Yihuudootaa, Faasiikaan dhi'aatee ture.
5 Yesuus yommuu ol ilaaletti tuuta guddaa gara isaa dhufaa jiru
tokko arge; Fiiliphoosiinis, **"Namoota kanneeniif buddeena isaan
nyaatan eessaa bitanna?"** jedhe.
6 Kanas Fiiliphoosin qoruudhaaf jedhee gaafate; inni mataan isaa
waan gochuu qabu beeka tureetii.
7 Fiiliphoos immoo, "Akka tokkoon tokkoon isaanii waanuma xinnoo
illee argataniif buddeena ga'u bituuf diinaarii* dhibba lama fudhata"
jedhee deebiseef.
8 Barattoota isaa keessaa tokko Indiriiyaas, obboleessi Simoon
Phexros akkana jedheen;
9 "Gurbaan buddeena garbuu shanii fi qurxummii lama qabu tokko
kunoo ti; garuu nama akkana baay'atu kanaaf kun maali?"
10 Yesuusis, **"Namoota teessisaa"** jedhe. Iddoo sanas marga
baay'eetu ture; namoonnis ni tataa'an; dhiira gara kuma shantu achi
ture.
11 Yesuusis ergasii buddeena fuudhee, galata galchee warra
tataa'aniif hamma isaan barbaadan qoqqoode. Qurxummii sana illee
akkasuma godhe.
12 Innis yommuu isaan hundi nyaatanii quufanitti barattoota
isaatiin, **"Hurraa'aa hambifame walitti qabaa. Wanni tokko
iyyuu hin badin"** jedhe.
13 Kanaafuu isaan hurraa'aa buddeena garbuu shananii kan
namoonni nyaatanii hambisan walitti qabanii gundoo kudha lama
guutan.
14 Namoonnis yommuu mallattoo Yesuus hojjete arganitti, "Kun
dhugumaanuu Raajii gara addunyaa dhufuuf jiru" jedhan.
15 Yesuusis akka namoonni sun dhufanii humnaan qabanii mootii
isa gochuu yaadan hubatee ammas kophaa isaa gara tulluu deeme.

Yesuus Bishaan Irra Deemuu Isaa
6:16-21 kwf – Mat 14:22-33; Mar 6:47-51

16 Yommuu galgalaa'etti barattoonni isaa gara galaanaatti gad bu'an;
17 achittis bidiruu yaabbatanii galaana irra gama Qifirnaahomitti
qajeelan. Yeroon sun dukkana ture; Yesuus amma iyyuu gara isaanii
hin dhufne ture.
18 Bubbeen jabaan isaa waan bubbisaa tureef bishaanichi ni
raafame.
19 Isaanis erga gara kiiloo meetira shanii yookaan ja'aa mooqanii
booddee utuu Yesuus galaana irra deemaa, bidiruu sanattis dhi'aachaa
jiruu argan; ni sodaatanis.
20 Inni garuu, **"Anumaatii hin sodaatinaa"** jedheen.
21 Isaanis bidiruutti ol isa fudhachuu barbaadan; bidiruun sunis
yommusuma lafa isaan dhaqaa turan sana ga'e.

---

* **6:7** Diinaariin tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatu ture.

22 Guyyaa itti aanutti namoonni galaanicha gamatti hafanii turan
akka bidiruun tokko qofti achi ture, akka Yesuus barattoota isaa wajjin
bidiruu hin yaabbatinii fi akka isaan kophaa isaanii deeman hubatan.
23 Bidiruuwwan biraa Xibeeriyaasii ka'anii iddoo itti Gooftaan galata
galchee isaanis itti buddeena nyaatan sana bira ga'an.
24 Namoonni sunis yommuu akka Yesuusii fi barattoonni isaa achi
hin jirre baranitti bidiruuwwan yaabbatanii Yesuusin barbaaduuf
Qifirnaahom dhaqan.

Yesuus Buddeena Jireenyaa

25 Namoonni yommuu galaanicha gamatti isa arganitti, "Yaa Barsi-
isaa, ati yoom as dhufte?" jedhanii isa gaafatan.
26 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Ani dhuguman, dhuguman
isinitti hima; isin waan mallattoo argitaniif utuu hin ta'in, waan
buddeena nyaattanii quuftaniif na barbaaddu.**
27 **Nyaata jireenya bara baraatiif ta'u kan Ilmi Namaa
isinii kennuuf dadhabaa malee nyaata baduuf hin dadhabinaa.
Waaqni Abbaan chaappaa isaa kan mirkaneessu Ilma irratti
rukuteeraatii."**
28 Isaanis, "Nu akka hojii Waaqaa hojjennuuf maal gochuu qabna?"
jedhanii isa gaafatan.
29 Yesuusis, **"Isa inni ergetti amanuun keessan kun hojii Waaqaa
ti"** jedhee deebiseef.
30 Kanaafuu isaan akkana jedhanii isa gaafatan; "Akka nu isa arginee
si amannuuf, mallattoo maalii argisiifta? Maal hojjettas?
31 'Akka isaan nyaataniif samii irraa buddeena isaaniif kenne'
jedhamee akkuma barreeffame, abbootiin keenya gammoojjii keessatti
mannaa nyaatan."†
32 Yesuusis akkana jedheen; **"Ani dhuguman isinitti hima; kan
samii irraa buddeena isinii kenne Musee miti; kan samii irraa
buddeena dhugaa isiniif kennu garuu Abbaa koo ti.**
33 **Buddeenni Waaqaa isa samii irraa gad bu'ee addunyaaf
jireenya kennu sanaatii."**
34 Isaanis, "Yaa Gooftaa, yeroo hunda buddeena kana nuu kenni"
jedhaniin.
35 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **"Buddeenni jireenyaa ana.
Namni gara koo dhufu gonkumaa hin beela'u; kan anatti amanus
gonkumaa hin dheebotu.**
36 **Akkuma ani isinitti hime isin na argitaniirtu; garuu amma
iyyuu hin amantan.**
37 **Kan Abbaan naa kennu hundi gara koo ni dhufa; anis kan
gara koo dhufu gonkumaa alatti hin ari'u.**
38 **Ani fedhii isa na erge sanaa guutuuf malee, fedhii koo
guutachuuf samii irraa gad hin buuneetii.**
39 **Fedhiin isa na ergees akka ani warra inni natti kenne hunda
guyyaa dhumaatti du'aa kaasuuf malee akka ani isaan keessaa
tokko illee balleessuuf miti.**
40 **Fedhiin Abbaa kootiis akka namni Ilma ilaalee isatti amanu
hundi jireenya bara baraa qabaatuuf; anis guyyaa dhumaatti
du'aa isa nan kaasa."**

† **6:31** Bau 16:4; Nah 9:15; Far 78:24,25

41 Kana irratti Yihuudoonni sababii inni, **“Ani buddeena samii irraa gad bu’ee dha”** jedheef isatti guungumuu jalqaban.
42 Isaanis, “Kun Yesuus ilma Yoosef, isa nu abbaa fi haadha isaa beeknu sana mitii? Yoos inni akkamitti, **‘Ani samii irraa gad bu’eera’** jedha ree?” jedhan.
43 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Walitti hin guungumi-**
naa.
44 **Abbaan na erge sun isa harkisuu baannaan namni kam iyyuu gara koo dhufuu hin danda’u; anis guyyaa dhumaatti du’aa isa nan kaasa.**
45 **Raajota keessatti, ‘Isaan hundi warra Waaqa irraa baratan ni ta’u’‡jedhamee barreeffameera. Namni Abbaa irraa dhaga’ee fi kan isa irraa barate hundi gara koo ni dhufa.**
46 **Isa Waaqa biraa dhufe sana malee namni tokko iyyuu Abbaa hin argine; isa qofatu Abbaa arge.**
47 **Ani dhuguman isinitti hima; kan amanu jireenya bara baraa qaba.**
48 **Buddeenni jireenyaa ana.**
49 **Abbootiin keessan gammoojjii keessatti mannaa nyaatan; ta’us ni du’an.**
50 **Buddeenni samii irraa gad bu’e garuu isa kana; namni isa nyaatu gonkumaa hin du’u.**
51 **Buddeenni jiraataan samii irraa bu’e ana. Namni kam iyyuu yoo buddeena kana irraa nyaate bara baraan ni jiraata. Buddeenni ani jireenya addunyaatiif kennus foon koo ti.”**
52 Yihuudoonnis, “Namichi kun akkamitti akka nu nyaannuuf foon isaa nuu kennuu danda’a?” jedhanii wal falman.
53 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Ani dhuguman isinitti hima; isin foon Ilma Namaa nyaachuu baannaan, dhiiga isaas dhuguu baannaan ofii keessaniin jireenya hin qabdan.**
54 **Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga koo dhugu jireenya bara baraa qaba. Anis guyyaa dhumaatti du’aa isa nan kaasa.**
55 **Foon koo nyaata dhugaatii; dhiigni koos dhugaatii dhugaa ti.**
56 **Namni foon koo nyaatuu fi dhiiga koo dhugu hundi na keessa jiraata; anis isa keessa nan jiraadha.**
57 **Akkuma Abbaan jiraataan na ergee anis sababii Abbaatiin jiraadhu sana, namni na nyaatus sababii kootiin ni jiraata.**
58 **Buddeenni samii irraa bu’e isa kana; innis kan akka mannaa Abbootiin keessan nyaatanii du’an sanaa miti; namni buddeena kana nyaatu bara baraan ni jiraata.”**
59 Innis Qifirnaahomitti utuu mana sagadaa keessatti barsiisaa jiruu waan kana dubbate.

Barattoonni Baay’een Yesuusin Dhiisanii Baqatan

60 Barattoota isaa keessaa baay’een yommuu waan kana dhaga’anitti, “Barsiisni kun cimaa dha; eenyutu fudhachuu danda’a?” jedhan.
61 Yesuusis akka barattoonni isaa waa’ee waan kanaa guunguman hubatee akkana jedheen; **“Kun isin gufachiisaa ree?**
62 **Yoos yoo utuu Ilmi Namaa iddoo dur turetti ol ba’uu argitan akkam ta’inna ree?**

‡ **6:45** Isa 54:13

63 **Kan jireenya kennu Hafuura; foon faayidaa hin qabu.**
Dubbiin ani isinitti dubbadhe Hafuura; jireenyas.
64 **Isin keessas warri hin amanne tokko tokko jiru.”** Yesuus
jalqabumaa kaasee isaan keessaa eenyu akka hin amaninii fi eenyu
akka dabarsee isa kennu ni beeka tureetii.
65 Innis ittuma fufee, **“Sababiin ani, ‘Yoo Abbaa biraa isaaf**
kename malee namni kam iyyuu gara koo dhufuu hin danda’u’
isiniin jedheefis kanuma” jedhe.
66 Yeroo kanaa jalqabee barattoota isaa keessaa baay’een duubatti
deebi’an; ergasiis isa wajjin hin deemne.
67 Yesuusis warra Kudha Lamaaniin, **“Isinis deemuu barbaad-**
duu?” jedhee gaafate.
68 Simoon Phexrosis akkana jedhee deebise; “Yaa Gooftaa, gara
eenyuu deemna? Ati dubbii jireenya bara baraa qabdaa.
69 Nu akka ati Qulqullicha Waaqaa taate amanneerra; beekneerras.”
70 Yesuusis deebisee, **“Anumatu Kudha Lamaan keessan filate**
mitii? Ta’us isin keessaa inni tokko diiyaabiloosii dha!” jedhe.
71 Innis waa’ee Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaa dubbate; Yihu-
udaan warra Kudha Lamaan keessaa tokko ta’us Yesuusin dabarsee
kennuuf tureetii!

7

Yesuus Ayyaana Daasii Irratti Argamuu Isaa

1 Kana booddee Yesuus Galiilaa keessa deddeebi’aa ture; sababii
Yihuudoonni isa ajjeesuu barbaadaniif inni Yihuudaa keessa hin
deddeebine.
2 Ayyaanni Daasii Yihuudootaa dhi’aatee ture.
3 Obboloonni isaas akkana jedhaniin; “Akka barattoonni kee warri
achii waan ati hojjettu arganiif ka’iitii Yihuudaa dhaqi.
4 Namni utuu ifaan ifatti beekamuu barbaaduu dhoksaatti waa
hojjetu hin jiruutii. Atis sababii waan kana hojjettuuf addunyaatti of
mul’isi.”
5 Obboloonni isaa iyyuu isatti hin amanne tureetii.
6 Yesuusis akkana jedheen; **“Yeroon koo amma illee hin geenye;**
isiniif garuu yeroon hundi mijaa’aa dha.
7 **Addunyaan isin jibbuu hin danda’u; ana garuu akka hojiin**
isaa hamaa ta’e waanan itti dhugaa ba’uuf na jibba.
8 **Isin gara Ayyaana sanaa dhaqaa. Ani garuu waan yeroon koo**
amma illee hin ga’iniif gara Ayyaanichaatti ol hin ba’u.”
9 Inni waan kana isaanitti dubbatee Galiilaatti hafe.
10 Garuu erga obboloonni isaa gara Ayyaanichaatti ol ba’anii
booddee innis utuu ifaan ifatti hin ta’in dhoksaadhaan ol ba’e.
11 Yihuudoonnis Ayyaanicha irratti, “Namichi sun eessa jira?”
jedhanii gaafachaa isa barbaadaa turan.
12 Namoota gidduuttis waa’ee isaa guungummii guddaatu ture.
Namoonni tokko tokko, “Inni nama gaarii dha” jedhan.
Warri kaan immoo, “Akkas miti; inni nama dogoggorsa” jedhan.
13 Garuu waan Yihuudoota sodaataniif namni tokko iyyuu ifaan ifatti
waa’ee isaa hin dubbanne.

Yesuus Ayyaana Irratti Barsiisuu Isaa

14 Gara walakkaa Ayyaanichaattis Yesuus mana qulqullummaa
seenee barsiisuu jalqabe.
15 Yihuudoonnis dinqifatanii, “Namichi kun akkamitti utuu hin
baratin beekumsa akkanaa qabaate?” jedhan.
16 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Barsiisni koo kan isa na
ergeeti malee kan koo miti.**
17 **Namni fedhii Waaqaa gochuu barbaadu kam iyyuu barsiisni
koo Waaqa biraa dhufuu fi dhufuu baachuu isaa yookaan ani
ofuma kootiin dubbachuu fi dubbachuu baachuu koo ni beeka.**
18 **Namni ofuma isaatiin dubbatu inni ofuma isaatii ulfina
argachuu barbaada; namni ulfina kan isa erge sanaa barbaadu
garuu inni nama dhugaa ti; jal’innis isa keessa hin jiru.**
19 **Museen seera isinii kenneera mitii? Isin keessaa garuu
namni tokko iyyuu seera sana hin eegu. Isin maaliif na ajjeesuu
barbaaddu?”**
20 Jarris deebisanii, “Hafuura hamaatu si keessa jira; eenyutu si
ajjeesuu barbaada?” jedhaniin.
21 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **“Ani hojii tokko hojjennaan
hundi keessan dinqifattan.**
22 **Museen seera dhagna qabaa isinii kenne; dhagna qabaa
garuu abbootiitu jalqabe malee Musee miti; isinis Sanbataan
nama dhagna qabdu.**
23 **Akka seerri Musee hin cabneef erga namni tokko Sanbataan
dhagna qabachuu danda’ee, isin maaliif sababii ani Sanbataan
dhagna namaa guutuu fayyiseef natti aartu?**
24 **Murtii qajeelaa kennaa malee, bifa qofa ilaaltanii hin
murteessinaa.”**

Yesuus Kun inni Kiristoosii dha?

25 Kana irratti namoota Yerusaalem keessaa tokko tokko akkana
jedhan; “Inni kun namicha isaan ajjeesuuf barbaadan sana mitii?
26 Kunoo inni ifatti ba’ee dubbata; isaanis homaa isaan hin jenne.
Abbootiin taayitaa akka inni Kiristoos* ta’e sirriitti beekaniiruu laata?
27 Ta’us namichi kun nama eessaa akka ta’e nu beekna. Kiristoos
yommuu dhufutti garuu inni eessaa akka dhufu namni tokko iyyuu
hin beeku.”
28 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti barsiisuu sagalee isaa
ol fudhatee akkana jedhe; **“Isin na beektu; akka ani eessaa dhufe
illee beektu. Ani ofii kootiin hin dhufne; inni na erge sun dhuga
qabeessa. Isin garuu isa hin beektan;**
29 **ani garuu sababiin isa biraa dhufee fi sababii inni na ergeef
isa nan beeka.”**
30 Kana irratti isaan isa qabuu yaalan; garuu waan sa’aatiin isaa hin
ga’iniif namni tokko iyyuu harkaan isa hin tuqne.
31 Ta’us namoonni baay’een isatti amanan. Isaanis, “Kiristoos
yommuu dhufutti namicha kana caalaa mallattoo hojjetaa?” jedhan.
32 Fariisonnis utuu namoonni waa’ee isaa waan akkanaa guungu-
manuu dhaga’an. Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni Yesuusin
qabsiisuudhaaf eegdota mana qulqullummaa ergan.
33 Yesuusis akkana jedheen; **“Ani yeroo gabaabaa isin wajjin jira;
ergasii gara isa na erge sanaa nan dhaqa.**

---

* **7:26** yookaan *Masiihii*

34 **Isin na barbaaddu; garuu na hin argattan; iddoo ani jirus dhufuu hin dandeessan.”**
35 Yihuudoonnis akkana waliin jedhan; “Namichi kun akka nu isa hin argineef eessa dhaquu yaade laata? Gara saba keenya warra Giriikota keessa faffaca’anii dhaqee Giriikota barsiisaa?
36 **‘Isin na barbaaddu; garuu na hin argattan; iddoo ani jirus dhufuu hin dandeessan’** jechuun isaas maal jechuu isaatii?”
37 Guyyaa Ayyaanichi itti hobba’u, guyyaa guddaa sana, Yesuus ka’ee dhaabatee sagalee guddaadhaan akkana jedhe; **“Eenyu iyyuu yoo dheebote, gara koo dhufee haa dhugu.**
38 **Akkuma Katabbiin Qulqulluun jedhe nama natti amanu kam iyyuu laga bishaan jireenyaatu garaa isaa keessaa burqa.”**
39 Kunis waa’ee Hafuura Qulqulluu warri isatti amanan argachuuf jiranii dubbachuu isaa ti. Sababii Yesuus amma illee ulfina hin argatiniif Hafuuri Qulqulluun hamma yeroo sanaatti hin kennamne tureetii.
40 Namoota sana keessaa tokko tokko yommuu dubbii kana dhaga’anitti, “Kun dhugumaanuu Raajicha” jedhan.
41 Warri kaan immoo, “Inni Kiristoosii dha” jedhan.
Namoonni kaanis akkana jedhan; “Kiristoos Galiilaadhaa dhufaa?
42 Akka Kiristoos sanyii Daawit keessaa dhalatuu fi akka inni Beetlihemii, ganda Daawitii dhufu Katabbiin Qulqulluun ni dubbata mitii?”
43 Akkasiin waa’ee Yesuus irratti garaa garummaan waldaa gidduutti uumame.
44 Isaan keessaas tokko tokko isa qabuu barbaadan; garuu namni tokko iyyuu harkaan isa hin tuqne.

Amantii Dhabuu Dura Bu’oota Yihuudootaa
45 Eegdonni sun gara luboota hangafootaatii fi gara Fariisotaatti deebi’an; isaanis, “Isin maaliif isa hin fidin?” jedhanii eegdota sana gaafatan.
46 Eegdonnis, “Takkumaa namni akka namicha kanaatti hin dubbanne” jedhanii deebisan.
47 Fariisonnis deebisanii akkana jedhan, “Isinis gowwoomfamtaniirtuu?
48 Bulchitoota keessaa yookaan Fariisota keessaa namni tokko iyyuu isatti amaneeraa?
49 Sabni seera hin beekne kun garuu abaaramaa dha.”
50 Niqoodemoos inni duraan Yesuus bira dhaqee fi isaan keessaas tokko ta’e sun akkana isaaniin jedhe;
51 “Seerri keenya utuu isa irraa hin dhaga’in, waan inni hojjetes utuu hin beekin nama tokkotti ni muraa?”
52 Isaanis, “Atis nama Galiilaatii? Akka raajiin Galiilaadhaa hin kaane qoradhuu bira ga’i” jedhaniin.
[
53 Ergasii isaan hundinuu gara mana isaaniitti galan.

8

Dubartii Ejja Irratti Qabamte
1 Yesuus garuu gara Tulluu Ejersaa dhaqe.

2 Ganama bariis deebi'ee mana qulqullummaa dhufe; innis namni
hundumtuu isa biratti walitti qabamnaan taa'ee isaan barsiise.
3 Barsiistonni seeraatii fi Fariisonni dubartii ejja irratti qabamte
tokko isatti fidan. Gidduu isaaniis dhaabachiisanii,
4 Yesuusiin akkana jedhan; "Yaa barsiisaa, dubartiin kun utuu ejja
hojjettuu qabamte.
5 Museen Seera keessatti akka warri akkanaa dhagaadhaan tuma-
man nu ajajeera. Ati immoo maal jetta?"
6 Isaanis waan ittiin isa himatan argachuuf jedhanii isa qoruudhaaf
waan kana gaafatan.
Yesuus garuu gad jedhee quba isaatiin lafa irratti barreessuu jalqabe.
7 Isaanis ittuma fufanii isa gaafannaan ol jedhee, **"Isin keessaa
namni cubbuu hin qabne dursee isheetti dhagaa haa darbatu"**
jedheen.
8 Ammas gad jedhee lafa irratti barreesse.
9 Isaanis yommuu kana dhaga'anitti maanguddootaa jalqabanii
tokko tokkoon ba'anii sokkan; Yesuus immoo dubartittii achuma
dhaabattee jirtu wajjin kophaa hafe.
10 Yesuusis ol jedhee, **"Dubartii nana, warri si himatan meerre?
Namni tokko iyyuu sitti hin murree?"** jedheen.
11 Isheenis, "Yaa Gooftaa, namni tokko iyyuu natti hin murre"
jetteen.
Yesuusis, **"Anis sitti hin muruu deemi; garuu si'achi cubbuu hin
hojjetin"** jedheen.]*

Yesuus ifa addunyaa ti

12 Yesuus ammas, **"Ani ifa addunyaa ti. Namni na duukaa
bu'u kam iyyuu ifa jireenyaa qabaata malee dukkana keessa hin
deddeebi'u"** jedhee isaanitti dubbate.
13 Fariisonnis, "Ati waa'ee mataa keetii dhugaa baata; dhuga ba'umsi
kee immoo dhugaa miti" jedhaniin.
14 Yesuusis akkana jedhee deebise; **"Ani yoon ofii kootiif dhugaa
ba'e illee ani akkan eessaa dhufee fi akkan garam deemu waanan
beekuuf dhuga ba'umsi koo dhugaa dha. Isin garuu akka ani
eessaa dhufe yookaan akka ani garam deemu hin beektan.
15 Isin akka yaada fooniitti murteessitu; ani nama tokkotti illee
hin muru.
16 Garuu ani yoon mure illee murtiin koo dhugaa dha; kan
murus na qofa miti. Ani Abbaa na erge sana wajjinan jiraatii.
17 Dhuga ba'umsi nama lamaa akka dhugaa ta'e Seera keessan
keessatti barreeffameera.
18 Ani ofii kootiif dhugaa nan ba'a; Abbaan na erges waa'ee koo
dhugaa ba'a."**
19 Isaanis, "Abbaan kee eessa jira?" jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo deebisee, **"Isin anas, Abbaa koos hin beektan;
utuu na beektanii silaa Abbaa koos ni beektu turtan"** jedhe.
20 Yesuus utuu mana qulqullummaa keessatti, kutaa buusiin itti
kuufamu keessatti barsiisaa jiruu dubbii kana dubbate. Garuu waan
sa'aatiin isaa hin ga'iniif namni tokko iyyuu isa hin qabne.

* **8:11** Waraabbileen durii hedduun kutaa (Yoh 7:53–8:11) hin qaban yookaan iddoo biraa yookaan immoo wangeelota biraa keessa seensisan.

21 Yesuus amma illee, **“Ani nan deema; isin na barbaaddu;**
cubbuu keessaniinis ni duutu. Isin iddoo ani dhaqu dhufuu hin
dandeessan” isaaniin jedhe.
22 Yihuudoonnis, “ ‘Isin iddoo ani dhaqu dhufuu hin dandeessan’
jechuun isaa of ajjeesuufii laata?” jedhan.
23 Innis ittuma fufee akkana jedhe; **“Isin kan gadii ti; ani kan olii**
ti. Isin kan addunyaa kanaa ti; ani immoo kan addunyaa kanaa
miti.
24 **Akka isin cubbuu keessaniin duutan ani isinitti himeera;**
isin yoo akka ani isa ta’e amanuu baattan, cubbuu keessaniin
ni duutu.”
25 Isaanis, “Ati eenyu?” jedhanii isa gaafatan.
Yesuus immoo akkana jedhee deebise; **“Ani isuma jalqabaa kaasee**
isinitti dubbachaa turee dha.
26 **Ani waa’ee keessan waanan jedhuu fi waanan murteessu**
baay’een qaba. Garuu inni na erge dhugaa qabeessa; anis
waanan isa irraa dhaga’e addunyaatti nan hima.”
27 Isaan garuu akka inni waa’ee Abbaa isaa isaanitti himaa ture hin
hubanne.
28 Kanaafuu Yesuus akkana isaaniin jedhe; **“Yommuu Ilma Namaa**
ol fuutanitti akka ani isa ta’e, waanuma Abbaan na barsiisen
dubbadha malee akka ani ofii kootiin homaa hin hojjennees ni
beektu.
29 **Inni na erge na wajjin jira; sababii ani yeroo hunda waan isa**
gammachiisu hojjedhuuf, inni kophaa koo na hin dhiifne.”
30 Utuma inni dubbatuus, namoonni baay’een isatti amanan.

Ijoollee Abrahaam

31 Yesuus Yihuudoota isatti amananiin akkana jedhe; **“Yoo dubbii**
kootti cichitanii jiraattan isin dhuguma barattoota koo ti.
32 **Dhugaas ni beektu; dhugaanis bilisa isin baasa.”**
33 Isaanis, “Nu sanyii Abrahaam; nu eenyumaafuu takkumaa hin
garboomne. Yoos ati akkamitti bilisa baatu nuun jetta ree?” jedhaniin.
34 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **“Ani dhuguman, dhuguman**
isinitti hima; namni cubbuu hojjetu hundi garbicha cubbuu ti.
35 **Garbichi bara baraan mana hin jiraatu; ilmi garuu bara**
baraan ni jiraata.
36 **Kanaafuu yoo Ilmi bilisa isin baase, isin dhugumaan bilisa**
ni baatu.
37 **Isin sanyii Abrahaam ta’uu keessan anuu beeka. Garuu**
sababii dubbiin koo isin keessatti iddoo hin qabneef na ajjeesuu
barbaaddu.
38 **Ani waanan Abbaa koo biratti argen dubbadha; isinis**
waanuma abbaa keessan irraa dhageessan hojjettu.”
39 Isaanis, “Abbaan keenya Abrahaam” jedhan.
Yesuus immoo akkana jedhe; **“Isin utuu ijoollee Abrahaam**
taatanii silaa hojii Abrahaam hojjete ni hojjettu turtan.
40 **Isin garuu ana nama dhugaa Waaqa irraa dhaga’e isinitti**
hime ajjeesuu barbaaddu. Abrahaam waan akkasii hin hojjenne.
41 **Isin waan abbaan keessan hojjete hojjettu.”**
Isaanis, “Nu ejjaan hin dhalanne. Abbaa tokkicha qabna; innis
Waaqa” jedhaniin.

Ijoollee Diiyaabiloos

42 Yesuusis akkana isaaniin jedhe; **“Isin utuu Waaqni abbaa keessan ta’ee silaa na jaallattu turtan; ani Waaqa biraa ba’een dhufeetii. Isatu na erge malee ani ofii kootiin hin dhufne.**
43 **Wanni ani dubbadhu maaliif isinii hin galu? Sababiin isaas waan isin waan ani jedhu fudhachuu hin feeneef.**
44 **Isin ijoollee abbaa keessanii ijoollee diiyaabiloos; fedhiin keessanis hawwii abbaa keessanii raawwachuu dha. Inni jalqabumaa kaasee nama ajjeesaa ture; waan dhugaan isa keessa hin jirreef inni dhugaadhaan hin jiraatu. Inni sobduu fi abbaa sobaa waan ta’eef yommuu soba dubbatutti ofuma keessaa fuudhee dubbata.**
45 **Isin garuu waan ani dhugaa dubbadhuuf na hin amantan!**
46 **Isin keessaa namni cubbuudhaan na himatu eenyu? Erga ani dhugaa dubbadhee, isin maaliif na hin amanne?**
47 **Namni kan Waaqaa ta’e kam iyyuu dubbii Waaqaa ni dhaga’a. Isin waan kan Waaqaa hin ta’iniif hin dhageessan.”**

Yesuus Waa’ee Ofii Isaa Dubbate

48 Yihuudoonnis deebisanii, “Ati nama Samaariyaa ti; hafuura hamaatu si keessa jira jechuun keenya dhugaa mitii?” jedhaniin.
49 Yesuus immoo akkana jedhe; **“Hafuurri hamaan na keessa hin jiru; ani Abbaa koo nan kabaja; isin garuu na hin kabajjan.**
50 **Ani ulfina mataa koo hin barbaadu; garuu kan isa barbaadu tokkotu jira; innis Abbaa murtii ti.**
51 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; eenyu iyyuu yoo dubbii koo eege bara baraan du’a hin argu.”**
52 Yihuudoonnis akkana jedhaniin; “Akka hafuurri hamaan si keessa jiru nu amma barreerra. Abrahaam du’eera; raajonnis du’aniiru; ati garuu, ‘Eenyu iyyuu yoo dubbii koo eege bara baraan du’a hin dhandhamu’ jetta.
53 Ati abbaa keenya Abrahaam caaltaa? Inni du’eera; raajonnis du’aniiru. Egaa ati eenyu ofiin jetta ree?”
54 Yesuus akkana jedhee deebise; **“Ani yoon ofii kootiif ulfina kenne, ulfinni koo gatii hin qabu. Kan ulfina naa kennu Abbaa koo isuma isin Waaqa keenya jettaniin sanaa dha.**
55 **Yoo isin isa beekuu baattan illee ani isa beeka. Ani utuu isa hin beeku jedhee silaa akkuma keessan sobduu nan ta’a ture. Ani garuu isa beeka; dubbii isaa illee nan eega.**
56 **Abbaan keessan Abrahaam guyyaa koo arguuf gammadee ture; innis ni arge; ni gammades.”**
57 Yihuudoonnis, “Umuriin kee waggaa shantama iyyuu hin guunne; yoos Abrahaamin argiteertaa?” jedhaniin.
58 Yesuusis, **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; utuu Abrahaam hin dhalatin iyyuu ani anuma”** isaaniin jedhe.
59 Kana irratti isaan isa dha’uuf jedhanii dhagaa guurratan; Yesuus garuu dhokatee mana qulqullummaatii ba’ee deeme.

9

Yesuus Namicha Jaamaa Tokko Fayyisuu Isaa

1 Yesuus utuu darbuu namicha dhalootuma isaatii jalqabee jaamaa
ture tokko arge.
2 Barattoonni isaas, “Yaa barsiisaa, akka namichi kun jaamaa ta’ee
dhalatuuf eenyutu cubbuu hojjete? Isuma moo abbaa fi haadha isaa
ti?” jedhanii isa gaafatan.
3 Yesuusis akkana jedhee deebise; **“Akka hojiin Waaqaa isaan
mul’atuuf malee inni yookaan abbaa fi haati isaa cubbuu
hojjetanii miti.**
4 **Utuu guyyaa ta’ee jiruu hojii isa na ergee hojjechuun qabna.
Halkan namni tokko iyyuu itti hojjechuu hin dandeenye ni dhufa.**
5 **Ani yommuun addunyaa irra jiru, ifa addunyaa ti.”**
6 Innis erga waan kana dubbatee booddee lafatti tufee dhoqqee
tolche; dhoqqee sanas ija namichaatti dibe.
7 Innis namicha sanaan, **“Dhaqiitii Haroo Saliihoomitti
dhiqadhu”** jedhe. Saliihoom jechuun kan ergame jechuu dha.
Namichis dhaqee dhiqate; argaas deebi’ee dhufe.
8 Olloonni isaatii fi namoonni duraan utuu inni kadhatuu argan,
“Namichi kun isuma taa’ee kadhachaa ture sana mitii?” jedhan.
9 Namoonni tokko tokko, “Eeyyee, isa” jedhan.
Kaan immoo, “Miti, isa fakkaata malee” jedhan.
Inni garuu, “Namichi sun anuma” jedhe.
10 Jarris, “Iji kee akkamitti baname ree?” jedhaniin.
11 Innis deebisee, “Namicha Yesuus jedhamutu dhoqqee tolchee ija
koo dibee, ‘Gara Haroo Saliihoom dhaqiitii dhiqadhu’ naan jedhe; anis
dhaqeen dhiqadhe; arguus nan danda’e.”
12 Isaanis, “Namichi sun eessa jira?” jedhanii isa gaafatan.
Inni immoo, “Ani hin beeku” jedheen.

Fariisonni Waa’ee Fayyuu Namichaa Qorachuu Isaanii

13 Isaanis namicha jaamaa ture sana Fariisotatti geessan.
14 Guyyaan itti Yesuus dhoqqee tolchee ija namichaa bane Sanbata
ture.
15 Fariisonnis namichi akkamitti akka arguu danda’e isa gaafatan;
namichis, “Inni dhoqqee tolchee ija koo dibe; anis nan dhiqadhe; nan
arges” jedheen.
16 Fariisota keessaas tokko tokko, “Namichi kun waan Sanbata hin
eegneef, inni Waaqa biraa hin dhufne” jedhan.
Warri kaan garuu, “Cubbamaan tokko akkamitti dinqii akkanaa
hojjechuu danda’a?” jedhan. Garaa garummaanis isaan gidduutti
uumame.
17 Isaanis amma illee namicha jaamaa ture sanaan, “Waa’ee namicha
ija kee siif bane sanaa maal jetta?” jedhan.
Namichis deebisee, “Inni raajii dha” jedhe.
18 Yihuudoonnis hamma abbaa fi haadha namicha agartuu isaa
argate sanaa waamanitti akka inni jaamaa turee fi akka inni agartuu
isaa argate amma illee hin amanne.
19 Isaanis, “Inni kun ilma keessan isuma isin jaamaa ta’ee dhalate
jettan sanaa? Yoos amma immoo akkamitti arguu danda’a ree?”
jedhanii gaafatan.
20 Abbaa fi haati namichaas deebisanii akkana jedhan; “Akka inni
ilma keenya ta’ee fi akka inni jaamaa ta’ee dhalate ni beekna.

21 Garuu amma akkamitti akka arguu danda'e yookaan ija isaa eenyu
akka baneef nu hin beeknu. Inni nama ga'aa dha; waa'ee mataa isaa
dubbachuu ni danda'a; isuma gaafadhaa."
22 Abbaa fi haati isaa sababii Yihuudoota sodaataniif waan kana
jedhan; namni kam iyyuu yoo Yesuus inni Kiristoos* jedhee dhugaa
ba'e akka mana sagadaa keessaa ari'amu Yihuudoonni kanaan dura
walii galanii murteessanii turaniitii.
23 Kanaafuu abbaa fi haati isaa, "Inni nama ga'aa dha; isuma
gaafadhaa" jedhan.
24 Isaanis yeroo lammaffaa namicha jaamaa ture sana waamanii,
"Waaqaaf ulfina kenni. Namichi kun cubbamaa ta'uu isaa nu ni
beekna" jedhaniin.
25 Innis, "Cubbamaa ta'uu fi ta'uu baachuu isaa ani hin beeku. Ani
waan tokkon beeka. Ani jaamaan ture; amma garuu nan arga!" jedhee
deebise.
26 Isaanis, "Inni maal siif godhe? Ija kees akkamitti siif bane?"
jedhanii isa gaafatan.
27 Inni immoo, "Ani kanaan dura isinitti himeera; isinis hin
dhageenye. Ammas maaliif dhaga'uu barbaaddu? Isinis barattoota
isaa ta'uu barbaadduu?" jedheen.
28 Isaanis akkana jedhanii isa arrabsan; "Barataan namicha kanaa
si'i! Nu barattoota Musee ti!
29 Akka Waaqni Museetti dubbate nu beekna; namichi kun garuu
eessaa akka dhufe iyyuu hin beeknu."
30 Namichis deebisee akkana jedhe; "Inni eessaa akka dhufe wal-
laaluun keessan waan nama dinquu dha; garuu inni ija koo naa bane.
31 Akka Waaqni cubbamoota hin dhageenye ni beekna. Inni nama
isa waaqeffatuu fi fedhii isaa guutu dhaga'a.
32 Eenyu iyyuu ija nama jaamaa ta'ee dhalate tokkoo akka bane
uumama addunyaatii jalqabee hin dhaga'amne.
33 Namichi kun utuu Waaqa biraa ta'uu baatee silaa homaa gochuu
hin danda'u ture."
34 Isaanis deebisanii, "Ati kan guutummaatti cubbuun dhalatte, situ
nu barsiisaa?" jedhaniin. Alattis gad isa baasan.

Jaamummaa Hafuuraa

35 Yesuusis akka isaan gad isa baasan dhaga'e; yommuu isa argettis,
"Ati Ilma Namaatti ni amantaa?" jedheen.
36 Namichis, "Yaa gooftaa, akka ani isatti amanuuf inni eenyu?"
jedhe.
37 Yesuusis, **"Ati amma isa argiteerta; inni si wajjin haasa'aa
jiru isuma"** jedheen.
38 Namichi sunis, "Yaa Gooftaa, ani nan amana" jedhe; ni sagadeefis.
39 Yesuus immoo, **"Warri hin argine akka arganiif, warri
argan immoo akka jaamaniif ani murtiif gara addunyaa kanaa
dhufeera"** jedhe.
40 Fariisota isa wajjin turan keessaa tokko tokko waan kana jechuu
isaa dhaga'anii, "Nus jaamota mitii ree?" jedhanii gaafatan.

---

* **9:22** yookaan *Masiihicha*

41 Yesuusis, **“Utuu jaamota taatanii silaa cubbuu hin qabdan ture; isin garuu, ‘Ni argina’ jettu; cubbuun keessan ni jiraata”** jedheen.

10

Tiksee Gaarii fi Hoolota Isaa

1 **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni balbalaan gola hoolotaa hin seennee, garuu karaa biraatiin koree seenu inni hattuu fi saamtuu dha.**
2 **Namni balbalaan seenu immoo tiksee hoolotaa ti.**
3 **Eegduunis balbala isaaf bana; hoolonnis sagalee isaa ni dhaga’u. Innis hoolota isaa maqaa maqaan waamee gad yaasa.**
4 **Erga warra kan isaa ta’an hunda gad yaasee booddee isaan dura deema; hoolonni isaas waan sagalee isaa beekaniif isa faana bu’u.**
5 **Orma garuu ni baqatu malee faana hin bu’an; sagalee ormaa hin beekaniitii.”**
6 Yesuus fakkeenya kana isaanitti hime; isaan garuu akka inni maal isaanitti himaa ture hin hubanne.
7 Kanaafuu Yesuus ammas akkana jedheen; **“Dhuguman, dhuguman isinitti hima; ani balbala hoolotaa ti.**
8 **Warri na dura dhufan hundi hattootaa fi saamtota; hoolonni garuu isaan hin dhageenye.**
9 **Balballi ana; namni karaa kootiin ol seenu kam iyyuu ni fayya. Inni ni seena; ni ba’as; lafa dheedaas ni argata.**
10 **Hattichi hatuuf, ajjeesuu fi balleessuu qofaaf dhufa; ani garuu akka isaan jireenya qabaataniif, jireenya irraa hafaas akka qabaataniif dhufeera.**
11 **“Tikseen gaariin ana. Tikseen gaariin hoolota isaatiif jedhee lubbuu isaa dabarsee kenna.**
12 **Namni qacaramaan kan tiksee hin ta’in garuu waan hoolonni kan isaa hin ta’iniif yommuu dhufaatii yeeyyii argutti hoolota dhiisee baqata. Yeeyyiinis bushaayee ni butata; ni bittinneessas.**
13 **Namichi waan qacaramaa ta’eef ni baqata; dhimma hoolotaas hin qabu.**
14 **“Tikseen gaariin ana; ani hoolota koo beeka; hoolonni koos na beeku;**
15 **kunis akkuma Abbaan na beekuttii fi akkuma ani Abbaa beekutti. Anis lubbuu koo hoolotaaf nan kenna.**
16 **Ani warra gola kanatti galan malees hoolota gara biraan qaba. Isaanis fiduun qaba. Isaanis sagalee koo ni dhaga’u; karra tokkos ni ta’u; tikseen isaaniis tokko ta’a.**
17 **Kanaafuu Abbaan waan ani deebisee fudhachuuf lubbuu koo dabarsee kennuuf na jaallata.**
18 **Lubbuu koo anumatu ofii kootiin dabarsee kenna malee eenyu iyyuu narraa hin fudhatu. Ani lubbuu koo dabarsee kennuuf taayitaan qaba; deebisee fudhachuufis taayitaan qaba. Ajaja kanas Abbaa koo biraa fudhadheera.”**
19 Amma illee sababii dubbii kanaatiif Yihuudoota gidduutti garaa garummaan uumame.
20 Baay’een isaaniis, “Hafuura hamaatu isa keessa jira; inni maraateera. Isin maaliif isa dhageessu?” jedhan.

21 Warri kaan immoo, “Kun jecha nama hafuura hamaadhaan
qabame miti. Hafuurri hamaan ija nama jaamaa banuu ni danda’aa?”
jedhan.

Amantii Dhabuu Yihuudootaa

22 Yeroo sana Ayyaanni mana qulqullummaa haaromsuu*
Yerusaalemitti ayyaaneffamee ture. Yeroon sunis ganna ture;
23 Yesuusis mana qulqullummaa keessa gardaafoo Solomoon keessa
deddeebi’aa ture.
24 Yihuudoonnis isa marsanii, “Hamma yoomiitti qalbii nu rarraaf-
taa? Ati yoo Kiristoos† taate ifatti baasii nutti himi” jedhaniin.
25 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Ani isinitti himeera; isin
garuu hin amantan. Hojiin ani maqaa Abbaa kootiitiin hojjedhu
waa’ee koo dhugaa ba’a.**
26 **Isin garuu waan hoolota koo hin ta’iniif hin amantan.**
27 **Hoolonni koo sagalee koo ni dhaga’u; anis isaan beeka;
isaanis na faana bu’u.**
28 **Anis jireenya bara baraa nan kennaaf; isaanis gonkumaa hin
badan. Eenyu iyyuu harka koo keessaa isaan hin butatu.**
29 **Abbaan koo kan natti isaan kenne sun hunduma caala;
namni tokko iyyuu harka Abbaa kootii keessaa isaan butachuu
hin danda’u.**
30 **Anii fi Abbaan tokkuma.”**
31 Yihuudoonni isa dha’uuf jedhanii ammas dhagaa guurratan.
32 Yesuusis, **“Ani hojii Abbaa kootii gaarii baay’ee isinitti
argisiiseera. Hojii kana keessaa isin sababii isa kamiitiif
dhagaadhaan na dhooftu?”** jedheen.
33 Yihuudoonnis, “Nu hojii gaariif jennee dhagaadhaan si hin
dhoofnu; garuu waan ati Waaqa arrabsitee utumaa nama taatee jirtuu
Waaqa of gooteef si dhoofna” jedhanii deebisaniif.
34 Yesuus immoo akkana jedhee deebiseef; **“Seera keessan
keessatti, ‘Anuu isin, “waaqota” jedheera’‡jedhamee barreef-
fameera mitii?**
35 **Inni erga warra dubbiin Waaqaa isaaniif dhufeen ‘waaqota’
jedhee, Katabbiin Qulqulluun immoo waan hin diigamneef,**
36 **sababii ani, ‘Ani ilma Waaqaa ti’ jedheef, isin maaliif isa
Abbaan qulqulleessee gara addunyaatti erge sanaan ‘Ati Waaqa
arrabsita’ jettu?**
37 **Yoo ani hojii Abbaa kootii hojjechuu baadhe na hin amani-
naa.**
38 **Yoo ani hojii sana hojjedhe garuu yoo na amanuu baattan
illee hojicha amanaa; kunis akka Abbaan na keessa jiru, akka
anis Abbaa keessa jiru beektanii akka hubattaniif.”**
39 Isaan amma illee isa qabuu barbaadan; inni garuu isaan harkaa
miliqe.

---

* **10:22** *Ayyaanni mana qulqullummaa haaromsuu Hanukkaa*jedhamee beekama – Ji’i Hanukkaa Sadaasaa wajjin tokkuma. Ayyaanni kunis guyyaa itti Yihuudaa Maqaabiis (dhaloota Kiristoos dura bara 164 keessa) mana qulqullummaa kan namoonni Sooriyaa waggaa sadii xureessan sana haaromse yaadachuuf godhame. Ayyaanichis guyyaa digdamii shanaffaa ji’a sanaa irraa jalqabee hamma guyyaa saddeetiitti ayyaaneffama ture. Yeroon kun Yihuudootaaf yeroo gammachuu guddaa ture. † **10:24** yookaan *Masiihicha* ‡ **10:34** Far 82:6

40 Yesuus ergasii deebi'ee Yordaanos gama iddoo Yohannis jalqabatti
itti cuuphaa ture sana dhaqee achis ture.
41 Namoonni baay'eenis gara isaa dhufanii, "Yohannis mallattoo
tokko illee hin hojjenne; garuu wanni inni waa'ee namicha kanaa
dubbate hundinuu dhugaa dha" jedhan.
42 Achittis namoonni hedduun Yesuusitti amanan.

11

Du'uu Al'aazaar

1 Namichi Al'aazaar jedhamu kan Biitaaniyaa keessa jiraatu tokko
dhukkubsatee ture. Biitaaniyaan ganda Maariyaamii fi obboleettiin
ishee Maartaan keessa jiraatanii dha.
2 Maariyaam isheen obboleessi ishee Al'aazaar dhukkubsate kun,
isheedhuma Gooftaa shittoo dibdee rifeensa mataa isheetiin miilla isaa
haqxee sanaa dha.
3 Kanaaf obboleettonni isaa, "Yaa Gooftaa, inni ati jaallattu kunoo
dhukkubsatee jira" jedhanii Yesuusitti dhaaman.
4 Yesuusis yommuu waan kana dhaga'etti, **"Dhibeen kun akka Ilmi
Waaqaa ittiin ulfaatuuf, ulfina Waaqaatiif dhufe malee du'aan
hin ga'u"** jedhe.
5 Yesuusis Maartaa fi obboleettii ishee, Al'aazaarinis ni jaallata ture.
6 Innis yommuu akka Al'aazaar dhukkubsate dhaga'etti guyyaa lama
idduma jiru sana ture.
7 Innis ergasii barattoota isaatiin, **"Kottaa Yihuudaatti deebinaa"**
jedhe.
8 Barattoonni isaa immoo, "Yaa Barsiisaa, Yihuudoonni dhi'eenya
kana dhagaadhaan si tumuu barbaadaa turan; ati amma illee deebitee
achi dhaqxaa?" jedhaniin.
9 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Guyyaan tokko sa'aatii
kudha lama qaba mitii? Namni guyyaan deemu waan ifa
addunyaa kanaatiin arguuf hin gufatu.**
10 **Kan halkaniin deemu garuu sababii ifni isa keessa hin jirreef
ni gufata."**
11 Innis erga waan kana dubbatee booddee, **"Michuun keenya
Al'aazaar rafeera; ani garuu hirribaa isa kaasuu nan dhaqa"**
isaaniin jedhe.
12 Barattoonni isaas, "Yaa Gooftaa, yoo rafee jiraate ni fayya"
jedhaniin.
13 Yesuus waa'ee du'a Al'aazaar dubbate; barattoonni isaa garuu
waan inni waa'ee rafiitii hirribaa dubbate se'an.
14 Kanaafuu Yesuus akkana jedhee ifatti baasee isaanitti hime;
"Al'aazaar du'eera;
15 **akka isin amantaniif ani waan achi hin turiniif waa'ee
keessaniif nan gammada. Ta'us kottaa gara isaa dhaqnaa."**
16 Toomaas inni Didimoos jedhamu immoo barattoota kaaniin, "Nus
akka isa wajjin duunuuf ka'aa ni dhaqnaa" jedhe.

Yesuus Obboleettota Al'aazaar Jajjabeessuu Isaa

17 Yesuus yommuu achi ga'etti Al'aazaar erga awwaalamee guyyaa
afur akka ture beeke.
18 Biitaaniyaan Yerusaalem irraa gara kiiloo meetira sadii fagaatti
turte;

19 Yihuudoonni baay'een Maartaa fi Maariyaamin sababii obboleessa isaaniitiif isaan jajjabeessuu dhaqanii turan.
20 Maartaan yommuu dhufaatii Yesuus dhageessetti isa simachuu gad baate; Maariyaam garuu mana teesse.
21 Maartaanis Yesuusiin akkana jette; "Yaa Gooftaa, utuu ati as jiraattee silaa obboleessi koo hin du'u ture.
22 Ammas taanaan akka waan ati Waaqa kadhattu hunda Waaqni siif kennu nan beeka."
23 Yesuusis, **"Obboleessi kee ni ka'a"** jedheen.
24 Maartaanis deebiftee, "Akka inni du'aa ka'uu guyyaa dhumaa sanatti ka'u anuu beeka" jetteen.
25 Yesuus immoo akkana isheedhaan jedhe; **"Du'aa ka'uu fi jireenyi ana. Namni natti amanu yoo du'e iyyuu ni jiraata;**
26 **kan na keessa jiraatuu fi kan natti amanu hundinuu bara baraan hin du'u. Kana ni amantaa ree?"**
27 Isheenis, "Eeyyee yaa Gooftaa, akka ati Kiristoos* Ilma Waaqaa kan gara addunyaa dhufu sana taate nan amana" jetteen.
28 Isheenis erga akkas jettee dhaqxee obboleettii ishee Maariyaamin kophaatti waamtee, "Barsiisaan dhufeera; si waamas" jetteen.
29 Maariyaamis yommuu waan kana dhageessetti ariitiin kaatee gara isaa dhaqxe.
30 Yesuus yeroo sana iddoo Maartaan itti isa simatte ture malee amma illee ganda sana hin seenne.
31 Yihuudoonni Maariyaamin jajjabeessaa mana keessa ishee wajjin turanis yommuu akka isheen ariitiidhaan kaatee gad baate arganitti waan isheen achitti boo'uuf jettee gara awwaalaa dhaqxu se'anii ishee duukaa bu'an.
32 Maariyaamis yommuu iddoo Yesuus ture sana geessee isa argitetti, miilla isaa irratti kuftee, "Yaa Gooftaa utuu ati as jiraattee silaa obboleessi koo hin du'u ture" jetteen.
33 Yesuusis yommuu boo'uu ishee, Yihuudoonni ishee wajjin dhufanis boo'uu isaanii argetti hafuuraan akka malee jeeqame; ni dhiphates.
34 Innis, **"Eessa isa keessan?"** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, "Yaa Gooftaa, kottuu ilaali" jedhaniin.
35 Yesuusis imimmaan dhangalaase.
36 Yihuudoonnis, "Inni hammam akka isa jaallatu mee ilaalaa!" jedhan.
37 Isaan keessaa tokko tokko garuu, "Inni kan ija namicha jaamaa sanaa bane, akka namichi kunis hin duune gochuu hin danda'u turee?" jedhan.

Yesuus Al'aazaarin Du'aa Kaase
38 Yesuus ammas akka malee jeeqamee gara awwaala sanaa dhaqe. Awwaalli sunis holqa balballi isaa dhagaadhaan cufame tokko ture.
39 Yesuusis, **"Dhagaa kana achi irraa fuudhaa!"** jedhe.
Maartaan obboleettiin isa du'e sanaa garuu, "Yaa Gooftaa, inni erga awwaalamee waan guyyaa afur tureef yoona ni ajaa'a" jetteen.
40 Yesuus immoo, **"Ati yoo amante akka ulfina Waaqaa argitu ani sitti hin himnee?"** jedheen.

---
* **11:27** yookaan *Masiihicha*

41 Kanaafuu isaan dhagicha irraa kaasan. Yesuusis ol ilaalee akkana
jedhe; **“Yaa Abbaa, waan ati na dhageesseef sin galateeffadha.**
42 **Akka ati yeroo hunda na dhageessu ani beekeera; garuu
akka namoonni as dhadhaabatan kunneen akka ati na ergite
amananiif ani isaaniif jedheen waan kana dubbadhe.”**
43 Yesuusis waan kana dubbatee, **“Al’aazaar, as ba’i!”** jedhee
sagalee guddaadhaan iyye.
44 Namichi du’e sunis akkuma harki isaatii fi miilli isaa huccuudhaan
kafanamee, fuulli isaas wayyaadhaan marametti gad ba’e.
Yesuusis, **“Isa hiikaa, haa deemu”** isaaniin jedhe.

Mala Yesuusin Ajjeesuuf Malatame

45 Kanaafuu Yihuudoota gara Maariyaam dhufanii waan Yesuus
hojjete argan keessaa hedduun isatti amanan.
46 Isaan keessaa tokko tokko garuu Fariisota bira dhaqanii waan
Yesuus hojjete itti himan.
47 Kana irratti luboonni hangafoonnii fi Fariisonni yaa’ii Yihuu-
dootaa waaman.
Isaanis akkana jedhanii gaafatan; “Namichi kun mallattoo baay’ee
argisiisaa jira. Maal haa goonu?
48 Yoo akkasumatti isa dhiifne namni hundi isatti amana; warri
Roomaas dhufanii iddoo keenyaa fi saba keenya nurraa fudhatu.”
49 Isaan keessaas namichi Qayyaaffaa jedhamu kan bara sana luba
ol aanaa ture tokko akkana isaaniin jedhe; “Isin waan tokko illee hin
beektan!
50 Sabni guutummaatti dhumuu irra namni tokko sabaaf du’uun
akka isinii wayyu hin hubattan.”
51 Inni bara sana waan luba ol aanaa tureef, akka Yesuus saba sanaaf
du’u raajii dubbachuu isaati malee dubbii kana of keessaa fuudhee hin
dubbanne;
52 kunis ijoollee Waaqaa kanneen bittinnaa’an walitti qabee tokko
gochuuf malee saba sana qofaaf miti.
53 Kanaafuu isaan gaafasii jalqabanii isa ajjeesuuf malachaa turan.
54 Kanaafuu Yesuus ifatti ba’ee Yihuudoota gidduu hin deddeebine.
Achii ka’ee gara magaalaa Efreem jedhamu kan gammoojjiitti dhi’aatu
tokkoo dhaqe; barattoota isaa wajjinis achi ture.
55 Faasiikaan Yihuudootaa waan dhi’aatee tureef, namoonni hed-
duun utuu Faasiikaan hin ga’in of qulqulleessuuf jedhanii baadiyyaad-
haa Yerusaalemitti ol ba’an.
56 Isaanis Yesuusin barbaadaa turan; mana qulqullummaa keessas
dhaabatanii, “Isin maal seetu? Inni gara Ayyaana kanaa hin dhufuu
laata?” waliin jedhan.
57 Luboonni hangafoonnii fi Fariisonni garuu Yesuusin qabuuf
jedhanii namni iddoo inni jiru beeku yoo jiraate akka isaanitti himuuf
ajaja kennanii turan.

12

Yesuus Biitaaniyaatti Shittoo Dibame
12:1-8 kwi – Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Luq 7:37-39

1 Faasiikaa dura guyyaa ja’affaatti Yesuus gara Biitaaniyaa ganda
Al’aazaar, kan Yesuus du’aa isa kaase sun jiraachaa turee dhaqe.

2 Achitti irbaata qopheessaniif. Maartaanis ni tajaajilti turte;
Al'aazaaris warra isa wajjin irbaatatti dhi'aatan keessaa tokko ture.
3 Maariyaamis shittoo Naardoos qulqulluu gatiin isaa guddaa kan
gara liitirii walakkaa ta'u fiddee miilla Yesuus dibde; rifeensa mataa
isheetiinis miilla isaa haqxe. Manichis urgaa shittoo sanaatiin
guutame.
4 Barattoota isaa keessaa tokko kan dabarsee isa kennuuf jiru
Yihuudaa Keeriyotichi garuu akkana jedhe;
5 "Shittoon kun maaliif diinaarii dhibba sadiitti* gurguramee hiyy-
eeyyiif hin kennamne?"
6 Akkana jechuun isaa waan hattuu tureef malee hiyyeeyyiif yaade
miti. Innis sababii korojoon maallaqaa harka isaa tureef, waan achi
keessa buufamu irraa ofii isaatii fudhachaa ture.
7 Yesuusis deebisee akkana jedhe; **"Isheen shittoo kana guyyaa
awwaala kootiitiif haa tursituutii ishee dhiisaa.
8 Hiyyeeyyii yeroo hunda of biraa qabdu; ana garuu yeroo
hunda of biraa hin qabdan."**
9 Yihuudoonni baay'een akka Yesuus achi jiru beekanii Yesuus qofaaf
jedhaanii utuu hin ta'in, Al'aazaar isa inni du'aa kaases ilaaluuf
dhufan.
10 Kanaafuu luboonni hangafoonni Al'aazaarinis ajjeesuuf
mari'atan;
11 Yihuudoota keessaa namoonni baay'een sababii isaatiif dhaqanii
Yesuusitti amanaa turaniitii.

Yesuus Akka Mootiitti Yerusaalem Seenuu Isaa
12:12-15 kwf – Mat 21:4-9; Mar 11:7-10; Luq 19:35-38

12 Guyyaa itti aanutti namoonni Ayyaanichaaf dhufanii turan
baay'een akka Yesuus gara Yerusaalem dhufaa jiru dhaga'an.
13 Isaanis damee meexxii harkatti qabatanii isa simachuu ba'an;
iyyaniis akkana jedhan;
"Hoosaa'inaa!"†

"Inni maqaa Gooftaatiin dhufu eebbifamaa dha!"‡

"Mootiin Israa'el eebbifamaa dha!"
14 Yesuusis ilmoo harree tokko argatee yaabbate; kunis akkuma akkana
jedhamee barreeffamee dha;
15 "Yaa Intala Xiyoon, hin sodaatin;
kunoo, mootiin kee,
ilmoo harree yaabbatee dhufuutti jira."§
16 Barattoonni isaa jalqabatti waan kana hin hubanne. Erga Yesuus
ulfina argatee booddee garuu akka wanni barreeffame kun waa'ee isaa
ta'ee fi akka isaanis waanuma kana isaaf godhan yaadatan.
17 Namoonni baay'een yommuu inni Al'aazaarin awwaala keessaa
waamee du'aa kaasetti isa wajjin turanis ittuma fufanii dhugaa ba'an.
18 Namoonni baay'eenis sababii mallattoo kana gochuu isaa
dhaga'aniif isa simachuu ba'an.

---

* **12:5** Diinaariin dhibba sadii mindaa hojjetaan tokko waggaatti argatuu dha. † **12:13** *Hoosaa'inaa* jechuun afaan Ibraayisxiitiin *"Amma fayyisi"* jechuu dha; kunis jecha galataa ti. ‡ **12:13** Far 118:25,26 § **12:15** Zak 9:9

19 Kanaafuu Fariisonni, “Isin akka waa tokko illee gochuu hin
dandeenye argitanii? Ilaa, addunyaan guutuun akkamitti akka isa
duukaa bu’e ilaalaa!” waliin jedhan.

Yesuus Duraan Dursee Waa’ee Du’a Isaa Dubbate

20 Warra yeroo Ayyaanichaatti waaqeffachuuf ol ba’an keessaa tokko
tokko Giriikota turan.
21 Isaanis Fiiliphoos namicha Beetisayidaa Galiilaatii dhufe sanatti
dhi’aatanii, “Yaa gooftaa, Yesuusin arguu barbaanna” jedhaniin.
22 Fiiliphoosis dhaqee Indiriiyaasitti hime; Indiriiyaasii fi Fiiliphoos
immoo dhaqanii Yesuusitti himan.
23 Yesuus immoo akkana jedhee isaaniif deebise; **“Sa’aatiin Ilmi
Namaa itti ulfina argatu ga’eera.**
24 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; iji qamadii tokko
yoo lafa bu’ee du’uu baate kophaa isaa hafa. Yoo du’e garuu ija
baay’ee naqata.**
25 **Namni lubbuu isaa jaallatu kam iyyuu lubbuu isaa ni dhaba;
kan addunyaa kana irratti lubbuu isaa jibbu immoo jireenya
bara baraatiif lubbuu isaa kaa’ata.**
26 **Namni na tajaajilu kam iyyuu na faana haa bu’u; iddoo ani
jiru tajaajilaan koos ni jiraata. Abbaan koo nama na tajaajilu
kamiif iyyuu ulfina ni kenna.**
27 **“Amma lubbuun koo dhiphatteerti; egaa ani maal jedhu
ree? ‘Yaa Abbaa, sa’aatii kana jalaa na baasi;’ garuu ani sababii
kanaafan gara sa’aatii kanaa dhufe.**
28 **Yaa Abbaa, maqaa kee ulfeessi!”**
Ergasii sagaleen, “Ani isa ulfeesseera; ammas nan ulfeessa” jedhu
tokko samiidhaa dhufe.
29 Tuunni achi dhaabachaa ture yommuu sagalee kana dhaga’etti,
“Ni kakawwise” jedhe. Warri kaan immoo, “Ergamaa Waaqaatu isatti
dubbate” jedhan.
30 Yesuus akkana jedhee deebise; **“Sagaleen kun sababii
keessaniif dhufe malee sababii kootiif miti.**
31 **Yeroon itti addunyaa kanatti muramu amma; bulchaan
addunyaa kanaas amma gad gatama.**
32 **Ani garuu yeroon lafa irraa ol fuudhamutti nama hunda
ofitti nan harkisa.”**
33 Innis akka du’a akkamii du’uuf jiru argisiisuuf kana jedhe.
34 Tuunnis deebisee, “Akka Kiristoos* bara baraan jiraatu nu Seera
irraa dhageenyeerra; yoos ati akkamitti, **‘Ilmi Namaa ol fuudhamuu
qaba’** jetta? ‘Ilmi Namaa’ kunis eenyu?” jedheen.
35 Yesuus immoo akkana jedheen; **“Ifni yeroo gabaabaadhaaf isin
bira jira. Akka dukkanni isin hin liqimsineef utuu ifa qabdanuu
deddeebi’aa. Namni dukkana keessa deddeebi’u eessa akka
dhaqu hin beekuutii.**
36 **Ijoollee ifaa akka taataniif utuu ifa qabdanuu ifa sanatti
amanaa.”** Yesuusis erga waan kana dubbatee fixee booddee iddoo
sanaa ka’ee isaan duraa dhokate.

Amantii Dhabuu Yihuudootaa

37 Yesuus fuula isaanii duratti mallattoo hedduu hojjetu iyyuu, isaan
isatti hin amanne.

---

* **12:34** yookaan *Masiihichi*

38 Kunis dubbiin Isaayyaas raajichaa kan:
“Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?
Irreen Gooftaas eenyutti mul’ate?”†
jedhu sun akka raawwatamuuf ture.
39 Sababii kanaaf isaan amanuu hin dandeenye; Isaayyaas iddoo
biraatti akkana jedheeraatii;
40 “Ija isaaniitiin akka hin argineef,
qalbii isaaniitiin akka hin hubanneef,
akka ani isaan fayyisuufis akka gara kootti hin deebineef,
inni ija isaanii jaamseeraatii;
garaa isaaniis jabeesseera.”‡
41 Isaayyaas sababii ulfina isaa argee waa’ee isaas dubbateef waan
kana jedhe.
42 Ta’us hooggantoota keessaa iyyuu namoonni baay’een isatti
amanan. Garuu waan mana sagadaatii nu baasu jedhanii Fariisota
sodaataniif amantii isaanii ifatti hin baafne;
43 isaan ulfina Waaqaa irra ulfina namaa jaallataniiruutii.
44 Yesuusis iyyee akkana jedhe; **“Namni natti amanu isa na erge
sanatti amana malee natti miti.**
45 **Kan na argus isa na erge sana arga.**
46 **Akka namni natti amanu hundinuu dukkana keessa hin
jiraanneef ani ifa ta’ee gara addunyaa dhufeera.**
47 **“Namni yoo dubbii koo dhaga’ee eeguu baate kan isatti muru
ana miti; ani addunyaa fayyisuufin dhufe malee itti muruuf hin
dhufneetii.**
48 **Namni na didu kan dubbii koos hin fudhanne abbaa murtii
tokko qaba; dubbiin ani dubbadhe sun guyyaa dhumaatti isatti
mura.**
49 **Garuu Abbaa isuma na erge sanatu akka ani waanan dub-
badhe sana jedhu na ajaje malee ani ofii kootiin hin dubbanne.**
50 **Akka ajajni isaa jireenya bara baraa ta’e nan beeka. Kanaa-
fuu wanni ani dubbadhu kam iyyuu waan akka ani dubbadhuuf
Abbaan natti himee dha.”**

13

Yesuus Miilla Barattoota Isaa Dhiqe

1 Yeroon sun Ayyaana Faasiikaatiin dura ture. Yesuusis akka
addunyaa kana keessaa gara Abbaa dhaquudhaaf sa’aatiin isaa ga’e
ni beeke. Innis warra kan isaa ta’an kanneen addunyaa keessa turan
ni jaallate; hamma dhumaattis isaan jaallate.
2 Yeroo irbaataatti diiyaabiloos akka inni Yesuusin dabarsee kennuuf
Yihuudaa Keeriyoticha ilma Simoon keessa duraan dursee yaada kaa’e.
3 Yesuusis akka Abbaan waan hunda harka isaatti kenne, akka
Waaqa biraa dhufee fi akka gara Waaqaatti deebi’u illee beeka ture;
4 kanaaf irbaata irraa ka’ee, wayyaa isaa kan irraan uffate of irraa
fuudhee lafa kaa’e; fooxaas mudhiitti hidhate.
5 Ergasii gabateetti bishaan naqatee miilla barattootaa dhiquu fi
fooxaa mudhiitti hidhate sanaanis haquu jalqabe.
6 Inni gara Simoon Phexros dhufe; Phexrosis, “Yaa Gooftaa, situ
miilla koo naa dhiqaa?” jedheen.

† **12:38** Isa 53:1 ‡ **12:40** Isa 6:10

7 Yesuus immoo deebisee, **“Waan ani hojjechaa jiru ati amma hin beektu; booddee garuu ni hubatta”** jedheen.
8 Phexrosis, “Hin ta’u; ati gonkumaa miilla koo naa hin dhiqxu” jedheen.
Yesuusis deebisee, **“Yoo ani siif dhiquu baadhe ati na biraa qooda hin qabaattu”** jedheen.
9 Simoon Phexrosis deebisee, “Yaa Gooftaa, yoos harka koo fi mataa koos malee miilla koo qofa hin ta’in” jedheen.
10 Yesuusis, **“Namni dhagna isaa dhiqate tokko miilla isaa qofa dhiqachuu isa barbaachisa; dhagni isaa guutuun qulqulluu dha. Isin qulqulluu dha; garuu hunda keessan miti”** jedheen.
11 Innis nama dabarsee isa kennuuf jiru beeka tureetii; sababiin inni, **“Qulqulluun hunda keessan miti”** jedheefis kanuma.
12 Innis erga miilla isaanii dhiqee booddee, uffata isaa uffatee iddoo isaatti deebi’ee taa’e. Akkanas jedheen; **“Isin waan ani isiniif godhe hubattanii?**
13 **Isin, ‘Barsiisaa’, ‘Gooftaas’ naan jettu; anis waan isuma isin jettan ta’eef isin dhuguma jettan.**
14 **Yoos erga ani Gooftaa fi Barsiisaan keessan miilla keessan isinii dhiqee, isinis akkasuma miilla walii dhiquu qabdu.**
15 **Akkuma ani isinii godhe kana isinis akka gootaniif ani fakkeenya isinii kenneera.**
16 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; garbichi gooftaa isaa hin caalu; ergamaanis kan isa erge hin caalu.**
17 **Egaa isin yoo waan kana beektanii hojii irra oolchitan isin eebbifamoo dha.**

Yesuus Akka Dabarfamee Kennamu Duraan Dursee Dubbate

18 **“Ani waa’ee hunda keessanii dubbachaa hin jiru; ani warran filadhe nan beeka. Kun garuu dubbiin Katabbii Qulqulluu kan, ‘Inni buddeena koo nyaate koomee isaa natti ol fudhate’*jedhu sun akka guutamuuf.**
19 **“Isin yommuu wanni kun ta’utti akka ani Isa ta’e akka amantaniif utuu inni hin ta’in amma isinitti nan hima.**
20 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; kan nama ani ergu kam iyyuu simatu hundinuu na simata; kan na simatu hundis isa na erge sana simata.”**
21 Yesuusis erga kana dubbatee booddee hafuuraan jeeqamee, **“Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin keessaa tokko dabarsee na kenna”** jedhee dhugaa ba’e.
22 Barattoonni akka inni waa’ee eenyuu dubbate wallaalanii wal ilaalan.
23 Barattoota keessaas inni Yesuus isa jaallatu tokko Yesuusitti irkatee maaddiitti dhi’aatee ture.
24 Simoon Phexrosis, “Mee eenyuu jechuu isaa akka ta’e isa gaafadhu!” jedhee nyaaraan barataa sanatti hime.
25 Innis qoma Yesuusiitti hirkatee, “Yaa Gooftaa, eenyu innii?” jedhee gaafate.

---

* **13:18** Far 41:9

26 Yesuusis deebisee, **“Namichi ani buddeena afaan kaa’ata tokkoo caabii keessa cuuphee kennuuf isa”** jedhe. Innis buddeena caabii keessa cuuphee Yihuudaa ilma Simoon Keeriyotichaatiif kenne.
27 Yihuudaas akkuma inni buddeenicha fudhateen Seexanni itti gale.
Yesuusis, **“Waan gochuuf jirtu dafii godhi”** isaan jedhe.
28 Warra nyaataaf tataa’an keessaas namni tokko iyyuu waan inni akkas isaan jedheef hin hubanne.
29 Sababii Yihuudaan korojoo maallaqaa baachaa tureefis isaan keessaa namoonni tokko tokko waan Yesuus, akka inni waan Ayyaanaaf barbaachisu bitu yookaan akka inni hiyyeeyyiif waa kennu isatti hime se’an.
30 Yihuudaanis akkuma buddeena sana fudhateen gad ba’e. Yeroon sunis halkan ture.

Yesuus Akka Phexros Isa Ganu Duraan Dursee dubbate
13:37-38 kwf – Mat 26:33-35; Mar 14:29-31; Luq 22:33-34

31 Erga Yihuudaan gad ba’ee booddee Yesuus akkana jedhe; **“Amma Ilmi Namaa ulfaateera; Waaqnis isaan ulfina argateera.**
32 **Waaqni erga isaan ulfina argatee, Waaqni ofuma isaatiin Ilma ulfeessa; inni takkumaan isa ulfeessa.**
33 **“Yaa ijoolle, ani yeroo gabaabaaf isin wajjinan jira. Isin na barbaaddu; ani akkuma Yihuudootaan, ‘Iddoo ani dhaqu isin dhufuu hin dandeessan’ jedhe sana ammas isiniin nan jedha.**
34 **“Akka isin wal jaallattaniif ani ajaja haaraa isiniifin kenna. Akkuma ani isin jaalladhetti isinis akkasuma wal jaalladhaa.**
35 **Yoo isin jaalala waliif qabaattan namoonni hundinuu akka isin barattoota koo taatan kanaan ni beeku.”**
36 Simoon Phexrosis, “Yaa Gooftaa, eessa dhaqxa?” jedhee isa gaafate.
Yesuusis, **“Ati amma iddoo ani dhaqu na faana dhaquu hin dandeessu; gara booddeetti garuu na duukaa buuta”** jedhee deebiseef.
37 Phexrosis, “Yaa Gooftaa, ani maaliifan amma si duukaa bu’uu hin dandeenye? Ani siif jedhee lubbuu koo nan kenna” jedheen.
38 Yesuusis deebisee, **“Ati dhuguma naaf jettee lubbuu kee ni kennitaa? Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; ati utuu indaanqoon hin iyyin yeroo sadii na ganta”** jedheen.

14

Yesuus Barattoota Isaa Jajjabeesse

1 **“Garaan keessan hin raafamin. Waaqatti amanaa; nattis amanaa.**
2 **Mana Abbaa koo keessa iddoo jireenyaa baay’eetu jira; utuu akkana ta’uu baatee silaa isinittin hima ture. Ani iddoo isinii qopheessuuf achin dhaqaatii.**
3 **Anis yoon dhaqee iddoo isinii qopheesse, akka isinis iddoo ani jiru jiraattaniif deebi’ee dhufeen ofitti isin fudhadha.**
4 **Isinis karaa iddoo ani dhaquu ni beektu.”**

Yesuus Karaa Gara Abbaatti Geessu Ta’uu Isaa

5 Toomaasis, “Yaa Gooftaa, ati eessa akka dhaqxu nu hin beeknu; yoos akkamitti karaa sana beekuu dandeenya ree?” jedheen.

6 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Karaa fi dhugaan, jireenyis
anuma. Yoo anaan ta’e malee eenyu iyyuu gara Abbaa hin dhufu.
7 Utuu na beektanii silaa Abbaa koos akkasuma ni beektu
turtan; ammaa jalqabdaniis isa beektu; isas argitaniirtu.”**
8 Fiiliphoos, “Yaa Gooftaa, Abbaa nutti argisiisi; kun nu ga’aatii”
jedheen.
9 Yesuusis akkana isaan jedhe; **“Yaa Fiiliphoos, ani yeroo dheeraa
akkanaa isin wajjin jiraadhee, ati amma illee na hin beeknee?
Namni na arge Abbaas argeera. Yoos ati akkamitti, ‘Abbaa nutti
argisiisi’ jechuu dandeessa ree?
10 Akka ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na keessa jiru ati
hin amantuu? Ani dubbii isinitti dubbadhu kana ofuma kootiin
hin dubbadhu. Garuu Abbaa isa na keessa jiraatutu hojii isaa
hojjeta.
11 Akka ani Abbaa keessa jiru, Abbaanis akka na keessa jiru na
amanaa; yookaan sababii hojii sanaatiif na amanaa.
12 Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; namni natti amanu
hojii ani hojjedhu ni hojjeta. Ani waanan gara Abbaa dhaquuf
inni waan kana caalu iyyuu ni hojjeta.
13 Akka Abbaan Ilmaan ulfina argatuuf ani waan isin maqaa
kootiin kadhattan kam iyyuu nan raawwadha.
14 Yoo isin maqaa kootiin waan kam iyyuu na kadhattan ani
nan raawwadha.**

Yesuus Akka Hafuura Qulqulluu Erguu Abdachiise

**15 “Isin yoo na jaallattan ajaja koo eegaa.
16 Ani Abbaa nan kadhadha; innis akka inni bara baraan isin
wajjin jiraatuuf Jajjabeessaa biraa isinii kenna;
17 inni Hafuura dhugaa ti. Addunyaan waan isa hin arginee fi
waan isa hin beekneef isa fudhachuu hin danda’u. Isin garuu
waan inni isin wajjin jiraatuuf, isin keessas waan jiruuf isa ni
beektu.
18 Ani akka ijoollee haadhaa fi abbaa hin qabneetti isin hin
dhiisu; gara keessan nan dhufa.
19 Yeroo muraasa booddee addunyaan deebi’ee na hin argu;
isin garuu na argitu. Sababii ani jiraadhuuf isinis ni jiraattu.
20 Akka ani Abbaa koo keessa jiru, akka isin na keessa jirtan
akka anis isin keessa jiru gaafas ni beektu.
21 Namni ajajawwan koo qabu, isaanis kan eegu, inni na
jaallata. Nama na jaallatu Abbaan koo ni jaallata; anis isa nan
jaalladha; isattis of nan mul’isa.”**
22 Yihuudaa Keeriyoticha utuu hin ta’in inni Yihuudaan kaan, “Yaa
Gooftaa, ati maaliif addunyaatti utuu hin ta’in nutti of mul’isuu
barbaadda?” jedheen.
23 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **“Namni na jaallatu kam
iyyuu dubbii koo ni eega. Abbaan koo isa ni jaallata; nus gara
isaa ni dhufna; iddoo jireenyaas isa wajjin ni godhanna.
24 Namni na hin jaallanne dubbii koo hin eegu. Dubbiin isin
dhageessan kunis kan Abbaa na erge sanaati malee kan koo miti.
25 “Ani utuman isin wajjin jiruu waan kana isinitti dubbad-
heera.**

26 **Jajjabeessaan sun, Hafuurri Qulqulluun kan Abbaan maqaa**
kootiin ergu garuu waan hunda isin barsiisa; waan ani isinitti
hime hundas isin yaadachiisa.
27 **Ani nagaa isin biratti nan hambisa; nagaa koos isiniif nan**
kenna. Ani akka addunyaan kennutti isiniif hin kennu. Garaan
keessan hin raafamin; hin sodaatinis.
28 **"Isin akka ani, 'Ani nan deema; deebi'ees gara keessan nan**
dhufa' jedhe dhageessaniirtu. Utuu na jaallattanii silaa gara
Abbaa dhaquu kootti ni gammaddu turtan; Abbaan na caalaatii.
29 **Akka yommuu wanni kun ta'utti isin amantaniif utuu wanni**
kun hin ta'in ani amma duraan dursee isinitti himeera.
30 **Waan bulchaan addunyaa kanaa dhufuuf, ani si'achi isin**
wajjin baay'ee hin dubbadhu; inni narraa homaa hin qabu;
31 **garuu akka ani Abbaa jaalladhu addunyaan akka beekuuf,**
ani akkuma Abbaan na ajajetti nan hojjedha.
"Ka'aa, asii ni deemnaa.

15

Muka Wayiniitii fi Dameewwan Isaa

1 **"Ani muka wayinii dhugaa ti; kan dhaabes Abbaa koo ti.**
2 **Inni damee koo kan ija hin naqanne hunda muree gata;**
damee ija naqatu immoo akka inni caalaatti naqatuuf irraa qora.
3 **Isin dubbii ani isinitti dubbadheen amma qulqulluu dha.**
4 **Na keessa jiraadhaa; anis isin keessa nan jiraadhaa. Akkuma**
dameen yoo muka wayiniitti jiraate malee ofuma isaatiin ija
naqachuu hin dandeenye, isinis yoo na keessa jiraattan malee
ija naqachuu hin dandeessan.
5 **"Ani muka wayinii ti; isini immoo dameewwan. Namni**
yoo na keessa jiraate, anis yoon isa keessa jiraadhe inni ija
baay'ee naqata; isin narraa gargar baatanii homaa gochuu hin
dandeessaniitii.
6 **Namni na keessa hin jiraanne akka damee gad gatamee goguu**
ti. Dameewwan akkanaa walitti qabamanii ibiddatti naqamu; ni
gubamus.
7 **Isin yoo na keessa jiraattan, dubbiin koos yoo isin keessa**
jiraate, waanuma feetan kadhadhaa; innis isiniif ni kennama.
8 **Isin yoo ija baay'ee naqattanii fi yoo barattoota koo taatan,**
kanaan Abbaan koo ulfina argata.
9 **"Akkuma Abbaan na jaallatetti anis akkasuma isin jaallad-**
heera. Egaa jaalala koo keessa jiraadhaa.
10 **Akkuma ani ajajawwan Abbaa kootii eegee jaalala isaa**
keessa jiraadhu, isinis yoo ajajawwan koo eegdan jaalala koo
keessa ni jiraattu.
11 **Akka gammachuun koo isin keessa jiraatuu fi akka**
gammachuun keessanis guutuu ta'uuf ani waan kana isinitti
himeera.
12 **Ajajni koo isa kana: Akkuma ani isin jaalladhetti isinis wal**
jaalladhaa.
13 **Eenyu iyyuu jaalala guddaa kan namni lubbuu isaa dabarsee**
michoota isaatiif kennu sana irra caalu hin qabu.

14 **Waan ani isin ajaje yoo raawwattan isin michoota koo ti.**
15 **Garbichi waan gooftaan isaa hojjetu waan hin beekneef, ani si'achi garboota isiniin hin jedhu. Qooda kanaa ani michoota isiniin jedheera; ani waanan Abbaa koo irraa dhaga'e hundumaa isin beeksiseeraatii.**
16 **Isinis akka dhaqxanii ija naqattaniif, iji keessanis akka jiraatuuf anatu isin filatee isin muude malee isin na hin filanne. Kunis akka Abbaan waan isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu isinii kennuuf.**
17 **Ajajni koo isa kana: Wal jaalladhaa.**

Addunyaan Barattoota Jibbuu Isaa

18 **"Yoo addunyaan isin jibbe, akka inni isin dura na jibbe beekaa.**
19 **Utuu isin kan addunyaa taatanii silaa addunyaan kan ofii isaa ni jaallata ture. Amma garuu waan ani addunyaa keessaa isin filadheef isin kan addunyaa miti. Kanaafuu addunyaan isin jibba.**
20 **Dubbii ani, 'Garbichi gooftaa isaa hin caalu'*jedhee isinitti hime sana yaadadhaa. Isaan erga na ari'atanii, isinis ni ari'atu. Yoo dubbii kootiif ajajaman, dubbii keessaniifis ni ajajamu.**
21 **Isaan waan Isa na erge sana hin beekneef, sababii maqaa kootiitiif waan kana hunda isin irratti raawwatu.**
22 **Utuu ani dhufee isaanitti himuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta'u ture. Amma garuu cubbuu isaaniitiif sababii dhi'eeffatan hin qaban.**
23 **Namni na jibbu Abbaa koos ni jibba.**
24 **Utuu ani hojii namni biraa tokko iyyuu hin hojjetin gidduu isaaniitti hojjechuu baadhee silaa cubbuu isaanitti hin ta'u ture. Amma garuu utuma waan ani hojjedhe arganuu anas Abbaa koos jibbaniiru.**
25 **Kunis akka dubbiin Seera isaanii keessatti, 'Isaan akka-sumaan na jibban'†jedhamee barreeffame sun raawwatamuuf ta'e.**
26 **"Jajjabeessaan ani Abbaa biraa isinii ergu, jechuunis Ha-fuurri Dhugaa inni Abbaa keessaa ba'u sun yommuu dhufutti waa'ee koo dhugaa ba'a.**
27 **Isinis jalqabaa kaaftanii waan na wajjin turtaniif dhugaa baatu.**

16

1 **"Ani akka isin hin gufanneef jedhee wantoota kanneen isinitti himeera.**
2 **Isaan mana sagadaa keessaa isin ari'u; dhugumaan yeroon itti namni isin ajjeesu kam iyyuu akka waan Waaqa tajaajiluutti yaadu tokko ni dhufa.**
3 **Isaanis waan Abbaa yookaan na hin beekiniif wantoota kanneen godhu.**
4 **Anis akka isin yommuu yeroon sun ga'utti isaan yaadattaniif wantoota kanneen isinitti himeera. Ani waanan isin wajjin tureef jalqabatti wantoota kanneen isinitti hin himne.**

---

* **15:20** Yoh 13:16 † **15:25** Far 35:19; 69:4

Hojii Hafuura Qulqulluu

5 **“Amma garuu ani gara isa na ergee nan dhaqa; ta’us isin**
keessaa namni, ‘Ati eessa dhaqxa?’ jedhee na gaafatu tokko
iyyuu hin jiru.
6 **Garuu waan ani wantoota kanneen isinitti himeef garaan**
keessan gaddaan guutameera.
7 **Ani garuu dhuguman isinitti hima; deemuun koo bu’aa isiniif**
qaba; yoo ani deeme malee Jajjabeessaan sun gara keessan hin
dhufu; ani yoon deeme garuu isa isiniif nan erga.
8 **Innis yommuu dhufutti akka addunyaan waa’ee cubbuu,**
waa’ee qajeelummaatii fi waa’ee murtii dogoggoree jiru mirka-
neessa;
9 **waa’ee cubbuu, sababii namoonni natti hin amanneef;**
10 **waa’ee qajeelummaa, sababii ani gara Abbaa dhaquu fi**
sababii isinis si’achi na hin argineef;
11 **waa’ee murtii immoo sababii bulchaa addunyaa kanaatti**
murameef.
12 **“Ani amma iyyuu waanan isinitti himu baay’ee qaba; isin**
garuu amma baachuu hin dandeessan.
13 **Hafuurri dhugaa sun yommuu dhufutti gara dhugaa hun-**
daatti isin geessa. Inni waan dhaga’u qofa dubbata malee ofuma
isaatiin hin dubbatu; waan dhufuuf jirus isinitti hima.
14 **Inni sababii waanuma koo fuudhee isinitti beeksisuuf ulfina**
naa kenna.
15 **Wanni Abbaan qabu hundinuu kan koo ti. Inni waanuma koo**
fuudhee isinitti beeksisa jechuun koos kanumaaf.
16 **“Isin yeroo muraasa booddee na hin argitan; yeroo muraasa**
booddee immoo deebitanii na argitu.”

Gaddi Barattootaa Gammachuutti Ni Geeddarama

17 Barattoota isaa keessaas tokko tokko, “Inni, **‘Isin yeroo mu-**
raasaaf na hin argitan; yeroo muraasaaf immoo deebitanii
na argitu’ akkanumas **‘Ani waanan gara Abbaa dhaquuf’** nuun
jechuun isaa maal jechuu isaa ti?” waliin jedhan.
18 Isaanis, “ **‘Yeroo muraasaaf’** jechuun isaa maal jechuu isaa ti?
Maal jechuu isaa akka ta’e nu hin beeknu” jedhan.
19 Yesuus immoo akka isaan isa gaafachuu barbaadan beekee akkana
jedheen; **“Wanni ani, ‘Isin yeroo muraasaaf na hin argitan; yeroo**
muraasaaf immoo deebitanii na argitu’ jedhe sun maal jechuu
koo akka ta’e wal gaafachaa jirtuu?
20 **Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; isin ni boossu; ni**
gadittus. Addunyaan garuu ni gammada. Isin ni gadditu; gaddi
keessan garuu gammachuutti ni geeddarama.
21 **Dubartiin yommuu ciniinsifattu, waan yeroon ishee ga’eef**
ni gadditi; erga daa’ima deessee booddee garuu waan addunyaa
irratti namni dhalateef, isheenis waan gammadduuf dhiphina
sana hin yaadattu.
22 **Isinis akkasuma amma gadditaniirtu; ani garuu deebi’een**
isin ilaala; garaan keessanis ni gammada. Gammachuu keessanis
eenyu iyyuu isin irraa hin fudhatu.

23 **Gaafas isin homaa na hin kadhattan. Ani dhuguman, dhuguman isinitti hima; Abbaan waan isin maqaa kootiin kadhattan kam iyyuu isinii kenna.**
24 **Isin hamma ammaatti maqaa kootiin homaa hin kadhanne. Akka gammachuun keessan guutuu ta'uuf kadhadhaa ni argattu.**
25 **"Ani wantoota kanneen fakkeenyaan isinitti himeera; garuu yeroon ani deebi'ee fakkeenyaan isinitti hin dubbanne ni dhufa; yommus ani waa'ee Abbaa koo ifaan ifatti isinittin hima.**
26 **Isin gaafas maqaa kootiin ni kadhattu. Ani Abbaa isiniif nan kadhadha isiniin hin jedhu.**
27 **Isin waan na jaallattaniif, Waaqa biraa ba'uu koo waan amantaniif Abbaan mataan isaa isin jaallata.**
28 **Ani Abbaa biraa ba'ee gara addunyaa dhufeera; ammas addunyaa dhiisee gara Abbaa nan dhaqa."**
29 Barattoonni isaas akkana jedhan; "Kunoo, ati amma iyyuu fakkeenyaan utuu hin ta'in ifaan ifatti dubbachaa jirta.
30 Akka ati waan hunda beektuu fi akka namni tokko iyyuu gaaffii si gaafachuu hin barbaachifne nu amma ni beekna. Kanaanis nu akka ati Waaqa biraa baate ni amanna."
31 Yesuusis deebisee akkana jedheen; **"Isin amma ni amantuu?**
32 **Kunoo yeroon isin itti kophaatti na dhiiftanii tokkoon tokkoon keessan gara feetanitti bittinnooftan tokko ni dhufa. Ammuma iyyuu dhufeera. Garuu waan Abbaan koo na wajjin jiruuf ani kophaa koo miti.**
33 **"Akka isin anaan nagaa qabaattaniif ani wantoota kanneen isinitti himeera. Addunyaa kana irratti rakkinni isin argata. Garuu jabaadhaa! Ani addunyaa mo'adheeraa."**

17

Yesuus Ofiif Kadhachuu Isaa

1 Yesuus wantoota kanneen dubbatee gara samii ol ilaalee akkana jedhe:
"Yaa Abbaa, sa'aatiin sun ga'eera. Akka Ilmi kees ulfina siif kennuuf, ati Ilma keetiif ulfina kenni.
2 **Akka inni warra ati isaaf kennite hundaaf jireenya bara baraa kennuuf, nama hunda irratti taayitaa isaaf kenniteertaatii.**
3 **Jireenyi bara baraas kana: innis akka isaan si'i Waaqa dhugaa tokkichaa fi Yesuus Kiristoos isa ati ergite sana beekaniif.**
4 **Ani hojii ati akka ani hojjedhuuf natti kennite sana raawwachuudhaan lafa irratti ulfina siif kenneera.**
5 **Yaa Abbaa, amma immoo ati ulfina ani utuu addunyaan hin uumaminiin dura si biratti qabaadhe sanaan of biratti na ulfeessi.**

Yesuus Barattoota Isaatiif Kadhachuu Isaa

6 **"Ani namoota ati addunyaa keessaa naa kennitetti maqaa kee beeksiseera. Isaan kan kee turan; ati isaan naa kennite; isaanis dubbii kee eeganiiru.**

7 **Isaan akka wanni ati anaaf kennite hundumtuu si biraa dhufe amma beekaniiru.**
8 **Ani dubbii ati anaaf kennite isaaniif kenneeraatii; isaanis fudhataniiru. Akka ani si biraa ba'es dhugumaan beekaniiru; akka ati na ergites amananiiru.**
9 **Ani isaaniif nan kadhadha. Warri ati naa kennite waan kan kee ta'aniif isaaniifin kadhadha malee addunyaaf hin kadhadhu.**
10 **Wanni ani qabu hundinuu kan kee ti; wanni ati qabdu hundinuus kan koo ti. Anis kanaan ulfina nan argadha.**
11 **Ani si'achi addunyaa keessa hin turu; isaan garuu amma iyyuu addunyaa keessa jiru; ani gara kee nan dhufa. Yaa Abbaa Qulqulluu, akkuma nu tokko taane sana isaanis tokko akka ta'aniif maqaa kee kan naa kennite sanaan isaan eegi.**
12 **Ani yeroo isaan wajjin turetti, maqaa kee kan ati naa kennite sanaan isaan nan eege; isaan eegeeras. Akka Katabbiin Qulqulluun raawwatamuufis ilma badii sana malee isaan keessaa namni tokko iyyuu hin badne.**
13 **"Amma garuu ani gara kee nan dhufa; gammachuun koos akka isaan keessatti guutuu ta'uuf, ani amma iyyuu utuman addunyaa keessa jiruu wantoota kanneen nan dubbadha.**
14 **Ani dubbii kee isaaniif kenneera; akkuma ani kan addunyaa hin ta'in, isaanis waan kan addunyaa hin ta'iniif, addunyaan isaan jibbeera.**
15 **Ani akka ati isa hamaa sana isaan irraa eegduuf malee akka ati addunyaa keessaa isaan baaftuuf si hin kadhadhu.**
16 **Akkuma ani kan addunyaa hin ta'in isaanis akkasuma kan addunyaa miti.**
17 **Dhugaadhaan isaan qulqulleessi; dubbiin kee dhugaa dha.**
18 **Akkuma ati gara addunyaatti na ergite sana anis gara addunyaatti isaan ergeera.**
19 **Akka isaanis dhugumaan qulqullaa'aniif, ani isaaniif jedhee of nan qulqulleessa.**

Yesuus Amantoota Hundaaf Kadhachuu Isaa

20 **"Ani warra dubbii isaaniitiin natti amananiifis malee isaan kana qofaaf hin kadhadhu;**
21 **kunis yaa Abbaa, akkuma ati na keessa jirtu, anis si keessa jiru sana, akka hundi isaanii tokko ta'aniif. Akka ati na ergite addunyaan akka amanuuf isaanis nu keessa haa jiraatan.**
22 **Akkuma nu tokko taane isaanis tokko akka ta'aniif, ulfina ati naaf kennite sana anis isaaniif kenneera;**
23 **kunis akka isaan guutummaatti tokko ta'aniif ani isaan keessa nan jiraadha; ati immoo na keessa jiraatta. Yoos akka ati na ergitee fi akkuma na jaallattetti akka isaanis jaallatte addunyaan ni beeka.**
24 **"Yaa Abbaa, akka warri ati naa kennite kunneen iddoo ani jiru na wajjin jiraatanii fi akka isaan ulfina koo kan ati utuu addunyaan hin uumaminiin dura waan na jaallatteef naa kennite sana arganis nan barbaada.**
25 **"Yaa Abbaa Qajeelticha, addunyaan si hin beeku; ani garuu sin beeka; isaan kunis akka ati na ergite ni beeku.**

26 **Akkan jaalalli ati ittiin na jaallatte sun isaan keessa jiraatuuf, anis akka isaan keessa jiraadhuuf ani akka maqaan kee isaan biratti beekamu godheera; akka beekamus nan godha.”**

18

Yesuus Qabame
18:3-11 kwf – Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53

1 Yesuus wantoota kanneen dubbatee barattoota isaa wajjin Sulula Qeediroon gama iddoo biqiltuun ture tokkotti ce’e; innis, barattoonni isaas achi keessa seenan.
2 Yesuus yeroo baay’ee barattoota isaa wajjin achitti wal argaa waan tureef, Yihuudaan inni Yesuusin dabarsee kennu sunis iddoo sana beeka ture.
3 Kanaafuu Yihuudaan tuuta loltootaatii fi qondaaltota luboota hangafootaa fi Fariisota biraa ergaman dura deemaa achi dhufe. Isaanis guca, ibsaa fi mi’a lolaa qabatanii turan.
4 Yesuusis waan isa irra ga’uuf jiru hunda beeknaan gad ba’ee, **“Isin eenyun barbaaddu?”** jedhee isaan gaafate.
5 Isaanis deebisanii, “Yesuus isa Naazreeti” jedhan.
Yesuus immoo, **“Ani isaa dha”** jedhe. Yihuudaan inni dabarsee isa kennu sunis jara wajjin achi dhaabachaa ture.
6 Yommuu Yesuus, **“Ani isaa dha”** isaaniin jedhetti dugda duubatti deebi’anii lafatti kukkufan.
7 Inni ammas, **“Isin eenyun barbaaddu?”** jedhee isaan gaafate.
Isaanis, “Yesuus isa Naazreeti” jedhan.
8 Yesuusis deebisee, **“Ani, ‘Ani isaa dha’ isiniin jedheera. Kanaafuu, isin yoo na barbaaddan namoota kanneen dhiisaa haa deemanii!”** jedhe.
9 Kunis akka dubbiin inni, **“Ani warra ati naa kennite keessaa tokko illee hin ganne”*** jedhee dubbate sun raawwatamuuf ta’e.
10 Simoon Phexros goraadee qabu luqqifatee garbicha luba ol aanaa dha’ee gurra isaa mirgaa irraa kute. Maqaan garbicha sanaas Maalkoosii dha.
11 Yesuusis Phexrosiin, **“Goraadee kee man’ee isaatti deebisi! Ani xoofoo Abbaan naa kenne hin dhuguu?”** jedhe.

Yesuus Haannaatti Geeffame
18:12,13 kwf – Mat 26:57

12 Tuunni loltootaa, ajajaan isaaniitii fi eegdonni Yihuudootaas Yesuusin qabanii hidhan.
13 Isaanis duraan dursanii Haannaasitti isa geessan; Haannaas abbaa niitii Qayyaaffaa ti; Qayyaaffaan immoo bara sana luba ol aanaa ture.
14 Qayyaaffaan isa akka namni tokko uummataaf du’uun wayyu Yihuudoota gorsee turee dha.

Phexros Yeroo Jalqabaatiif Yesuusin Ganuu Isaa
18:16-18 kwf – Mat 26:69,70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57

15 Simoon Phexrosii fi barataan biraa Yesuus faana bu’an. Barataan sunis waan luba ol aanaa biratti beekamaa tureef, Yesuus wajjin dallaa luba ol aanaa keessa seene;

---

* **18:9** Yoh 6:39

16 Phexros garuu balbala dura ala dhaabachaa ture. Barataan luba
ol aanaa biratti beekamaa ture kaan gad ba'ee intala balbala eegdutti
himee Phexrosin ol seensise.
17 Intalli balbala eegdu sunis Phexrosiin, "Atis barattoota namicha
kanaa keessaa tokko mitii?" jette.
Inni immoo deebisee, "Ana miti" jedhe.
18 Yeroon isaa waan dhaamocha tureef garboonnii fi eegdonni ibidda
qabsiifatanii dhadhaabatanii qaqqaammachaa turan. Phexrosis isaan
wajjin dhaabatee qaqqaammachaa ture.

Gaaffii Lubichi Ol aanaan Yesuusiif Dhi'eesse
18:19-24 kwf – Mat 26:59-68; Mar 14:55-65; Luq 22:63-71

19 Yommus lubni ol aanaan Yesuusin waa'ee barattoota isaatii fi
waa'ee barsiisa isaa gaafate.
20 Yesuusis akkana jedhee deebiseef; **"Ani ifaan ifatti addunyaatti
dubbadheera; iddoo Yihuudoonni hundi itti walitti qabamanitti,
manneen sagadaattii fi mana qulqullummaa keessattis ani yeroo
hunda barsiisaan ture. Ani waan tokko illee icciitiidhaan hin
dubbanne.**
21 **Ati maaliif na gaafatta? Warra waan ani isaaniin jedhe
dhaga'an gaafadhu. Kunoo isaan waan ani jedhe beeku."**
22 Yommuu Yesuus wantoota kanneen jedhetti qondaaltota achi
ijaajjaa turan keessaa tokko, "Luba ol aanaaf akkana deebiftaa?"
jedhee isa kabale.
23 Yesuusis deebisee, **"Yoo ani waan hamaa dubbadhee jiraadhe,
waan hamaa sana dhugaa ba'i. Yoo ani waan qajeelaa dubbad-
hee jiraadhe garuu ati maaliif na rukutta?"** jedhe.
24 Haannaasis Yesuusin akkuma inni hidhamee jirutti gara lubicha
ol aanaa, gara Qayyaaffaatti erge.

Phexros Yeroo Lammaffaa fi Sadaffaa Yesuusin Ganuu Isaa
18:25-27 kwf – Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62

25 Simoon Phexros dhaabatee ibidda qaqqaammachaa ture. Kanaa-
fuu isaan, "Atis barattoota isaa keessaa tokko mitii?" jedhaniin.
Inni immoo, "Ana mitii" jedhee haale.
26 Garboota luba ol aanaa keessaas firri namicha Phexros gurra isaa
irraa kute sanaa tokko, "Ani iddoo biqiltuutti isa wajjin si hin arginee?"
jedheen.
27 Phexros ammas ni gane; yommusuma indaanqoon iyye.

Yesuus Fuula Phiilaaxoos Duratti
18:29-40 kwf – Mat 27:11-18,20-23; Mar 15:2-15; Luq 23:2,3,18-25

28 Yihuudoonnis Yesuusin mana Qayyaaffaatii fuudhanii masaraa
bulchaa warra Roomaatti geessan. Yeroon sun ganama barii ture;
Yihuudoonnis akka hin xuroofneef jedhanii masaraa ol hin seenne;
kunis akka Faasiikaa nyaachuu danda'aniif.
29 Kanaafuu Phiilaaxoos gara isaaniitti gad ba'ee, "Himanni isin
namicha kana irratti dhi'eessitan maali?" jedhee gaafate.
30 Isaanis, "Utuu namichi kun yakka hojjechuu baatee nu silaa isa
dabarsinee sitti hin kenninu ture" jedhanii deebisaniif.
31 Phiilaaxoosis, "Isin ofuma keessanii isa fuudhaatii akka seera
keessaniitti itti muraa" jedheen.

Yihuudoonnis, “Nu garuu nama tokko illee ajjeesuuf mirga hin qabnu” jedhaniin.
32 Kunis wanni Yesuus akka du’a akkamiitiin du’uuf jiru argisiisuuf jedhee dubbate sun akka raawwatamuuf ta’e.
33 Phiilaaxoos ammas masaraa mootummaa seene; Yesuusinis ofitti waamee, “Ati mootii Yihuudootaatii?” jedhee isa gaafate.
34 Yesuusis, **“Waan kana sumatu jedhe moo namoota biraatu waa’ee koo sitti hime?”** jedhee gaafate.
35 Phiilaaxoosis deebisee, “Anatu Yihuudiidhaa ree? Kan dabarsee natti si kenne sabuma keetii fi luboota hangafoota. Garuu ati maali gooteeti?” jedheen.
36 Yesuusis, **“Mootummaan koo kan addunyaa kanaati miti. Utuu kan addunyaa kanaa ta’ee silaa akka ani dabarfamee Yihuudootatti hin kennamneef tajaajiltoonni koo naa lolu turan. Amma garuu mootummaan koo kan addunyaa kanaa miti”** jedhe.
37 Phiilaaxoosis, “Yoos ati mootii dha kaa!” jedheen.
Yesuus immoo, **“Akka ani mootii ta’e atuu jette. Dhugumaan wanni ani dhaladhee gara addunyaa dhufeefis dhugaadhaaf dhugaa ba’uuf. Namni dhugaaf dhaabatu hundinuu sagalee koo dhaga’a”** jedhee deebise.
38 Phiilaaxoosis, “Dhugaan maal inni?” jedheen. Innis erga waan kana dubbatee booddee amma illee Yihuudootatti gad ba’ee akkana jedheen; “Ani balleessaa tokko illee isa irratti hin arganne.
39 Garuu isin akka ani yeroo Faasiikaatti nama tokko gad isinii dhiisu bartee godhattaniirtu. Kanaafuu akka ani, ‘Mootii Yihuudootaa’ gad isiniif dhiisu barbaadduu?”
40 Isaan amma illee iyyanii, “Lakki, Barabbaas malee isa miti!” jedhan. Barbaas kun saamtuu ture.

19

Fannifamuun Yesuusitti Murame
19:1-16 kwf – Mat 27:27-31; Mar 15:16-20

1 Phiilaaxoosis Yesuusin fuudhee garafsiise.
2 Loltoonnis gonfoo qoraattii micciiranii dha’anii mataa isaa irra kaa’an. Isaanis uffata dhiilgee isatti uffisanii,
3 “Akkam ree, yaa Mootii Yihuudootaa!” jechaa gara isaatti deddeebi’aa turan. Isas ni kabalan.
4 Phiilaaxoos amma illee gad ba’ee Yihuudootaan, “Akka ani balleessaa tokko illee isa irratti hin argatin akka beektaniif kunoo ani isa gad isiniifin baasa” jedhe.
5 Yesuusis gonfoo qoraattii kaa’atee, wayyaa dhiilgees uffatee gad ba’e; Phiilaaxoosis, “Namichi kunoo ti!” isaaniin jedhe.
6 Luboonni hangafoonnii fi qondaaltonni isaanii yommuu isa arganitti, “Fannisi! Fannisi!” jedhanii iyyan.
Phiilaaxoos immoo deebisee, “Isin ofuma keessanii fuudhaatii isa fannisaa malee ani balleessaa tokko iyyuu isa irratti hin arganne” jedheen.
7 Yihuudoonnis deebisanii, “Nu seera qabna; namichi kun waan Ilma Waaqaa of godheef akka seera keenyaatti du’uu qaba” jedhan.

8 Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga'etti ittuma caalchisee sodaate.
9 Innis masaraatti ol deebi'ee, "Ati nama eessaati?" jedhee Yesuusin gaafate. Yesuus garuu deebii tokko iyyuu hin kennineef.
10 Phiilaaxoosis, "Ati na jalaa dubbachuu diddaa? Akka ani gad si dhiisuuf taayitaa qabuu fi akka ani si fannisuuf taayitaa qabu ati hin beektuu?" jedheen.
11 Yesuus immoo, **"Ati utuu olii siif kennamuu baatee silaa taayitaa tokko illee narratti hin qabdu ture. Kanaaf inni dabarsee sitti na kenne sun cubbuu cubbuu caalu qaba"** jedhee deebiseef.
12 Phiilaaxoosis yeroo sanaa jalqabee Yesuusin gad dhiisuu barbaada ture; Yihuudoonni garuu, "Ati yoo namicha kana gad dhiifte michuu Qeesaar miti. Namni mootii of godhu kam iyyuu Qeesaariin morma" jedhanii iyyan.
13 Phiilaaxoosis yommuu dubbii kana dhaga'etti Yesuusin gad baasee, iddoo "Dhagaa Afamaa" kan afaan Ibraayisxiitiin "Gabataa" jedhamutti barcuma murtii irra taa'e.
14 Guyyaan sunis guyyaa Qophii Faasiikaa ture; yeroon isaas gara sa'aatii ja'aa ture.
Phiilaaxoosis Yihuudootaan, "Mootiin keessan kunoo ti!" jedhe.
15 Isaan garuu, "Isa balleessi! Isa balleessi! Isa fannisi!" jedhanii iyyan.
Phiilaaxoos immoo, "Mootii keessan fannisu moo?" jedhee gaafate.
Luboonni hangafoonnis, "Nu Qeesaar malee mootii biraa hin qabnu" jedhanii deebisaniif.
16 Kanaaf Phiilaaxoos akka inni fannifamuuf dabarsee isaanitti kenne.

Yesuus Fannifame
19:17-24 kwf – Mat 27:33-44; Mar 15:22-32; Luq 23:33-43

Isaanis Yesuusin fuudhanii deeman.
17 Innis fannoo ofii isaa baadhatee iddoo Buqqee Mataa kan afaan Ibraayisxiitiin *Golgootaa* jedhamutti ol ba'e.
18 Isaanis achitti isa fannisan; isa wajjinis namoota biraa lama, isa tokko garanaan, kaan immoo garasiin, Yesuusin immoo gidduu isaaniitti fannisan.
19 Phiilaaxoosis Katabbii,
Yesuus Isa Naazreeti, Mooticha Yihuudootaa,
jedhu tokko barreessee fannoo sanatti maxxanse.
20 Iddoon Yesuus itti fannifame waan magaalaatti dhi'oo tureef Yihuudoonni hedduun katabbii sana dubbisaniiru; katabbiin sunis afaan Ibraayisxiitiin, Laatiinii fi Giriikiin barreeffame.
21 Luboonni Yihuudootaa hangafoonni Phiilaaxoosiin, "Namichi kun, ' "Ani mootii Yihuudootaa ti" jedheera' jedhii barreessi malee, 'Inni Mootii Yihuudootaa ti' jettee hin barreessin" jedhan.
22 Phiilaaxoosis, "Ani waanan barreesse, barreesseera" jedhee deebise.
23 Loltoonni sunis erga Yesuusin fannisanii booddee kittaa isaa hambisanii wayyaa isaa fuudhanii akka tokko tokko isaan ga'uuf iddoo afuritti hiratan. Kittaan sun hin hodhamne; olii hamma gadiittis dha'aa tokko ture.

24 Kanaafuu isaan, “Kottaa hin tarsaasnuu; garuu ixaa buufannee
akka inni kan eenyuu ta’u ilaallaa”* waliin jedhan.
Kunis akka Katabbiin Qulqulluun,
“Isaan wayyaa koo hiratan;
uffata koottis ixaa buufatan”
jedhu sun raawwatamuuf ta’e. Wanni loltoonni godhanis kanuma.
25 Fannoo Yesuus biras haati isaa, obboleettiin haadha isaa,
Maariyaam niitiin Qilophaatii fi Maariyaam isheen Magdalaa dhaa-
batanii turan.
26 Yesuusis yommuu haadha isaatii fi barataa inni jaallatu sana utuu
inni ishee cina dhaabatuu argetti haadha isaatiin, **“Dubartii nana!
Kunoo, ilma kee”** jedhe.
27 Barataa sanaan illee, **“Kunoo haadha kee”** jedhe; barataan sunis
sa’aatii sanaa jalqabee gara mana isaatti ishee fudhate.

Du’a Yesuus
19:29,30 kwf – Mat 27:48,50; Mar 15:36,37; Luq 23:36

28 Ergasii Yesuus akka wanni hundinuu raawwatame beekee akka
Katabbiin Qulqulluun raawwatamuuf, **“Nan dheebodhe”** jedhe.
29 Qodaan dhangaggaa’aa qabu tokko achi ture; isaanis dhangag-
gaa’aa sana keessa ispoonjii cuuphanii hiisophiitti kaa’anii afaan
isaatti qaban.
30 Yesuusis dhangaggaa’aa sana fudhatee, **“Raawwateera”** jedhe.
Mataa buusees hafuura isaa kenne.
31 Guyyaan sun guyyaa Qophii ture; guyyaan itti aanus Sanbataa
addaa ture. Kanaafuu akka reeffi isaanii Sanbataan fannoo irra hin
oolle gochuuf jedhanii akka miilli isaanii cabsamee† fannoo irraa gad
buufamuuf Yihuudoonni Phiilaaxoosin kadhatan.
32 Kanaafuu loltoonni dhaqanii miilla namicha jalqabaa, miilla
namicha Yesuus wajjin fannifame kaaniis cabsan.
33 Yommuu gara Yesuus dhufanitti garuu inni du’e waan arganiif
miilla isaa hin cabsine.
34 Loltoota sana keessaa inni tokko garuu eeboodhaan cinaacha isaa
waraane; yeruma sana dhiignii fi bishaan ba’e.
35 Namni waan kana arge rageesseera; ragaan isaas dhugaa dha. Inni
akka dhugaa dubbatu ni beeka; inni akka isinis amantaniif dubbata.
36 Kunis wanni Katabbiin Qulqulluun, “Lafeen isaa tokko iyyuu hin
cabsamu”‡ jedhe sun akka raawwatamuuf ta’e.
37 Ammas Katabbiin Qulqulluun biraa, “Isaanis isa waraanan sana
ni ilaalu”§ jedha.

Awwaalamuu Yesuus
19:38-42 kwf – Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56

38 Ergasii Yoosef namni Armaatiyaa kan sababii Yihuudoota so-
daateef dhoksaan barataa Yesuus ture sun reeffa Yesuus fudhachuuf

---

* **19:24** Far 22:18 † **19:31** *Akka miilli isaanii cabsame* – Miilla yakkamtootaa burrusa guddaadhaan cabsuun gosa adabbii hamaa ture. Walumaa galatti miilla qofatu cabsama ture. Yeroo tokko tokko garuu harkis ni cabsama ture. Adabbiin kun yommuu nama fannifamaa jiru irratti raawwatamutti mataa isaatiin gosa adabbii gara jabinaa ti. Garuu dhiphinni du’a fannoo kan lubbuun daftee keessaa hin baane sun waan yeroo gabaabaa keessatti raawwatuuf akka gocha araaraatti ilaalama. ‡ **19:36** Bau 12:46; Lak 9:12; Far 34:20 § **19:37** Zak 12:10

Phiilaaxoosin kadhate. Phiilaaxoosis isaaf eeyyame; kanaafuu inni dhaqee reeffa Yesuus fudhate.
39 Niqoodemoos inni duraan halkaniin gara Yesuus dhufee tures walmakaa qumbiitii fi argeessa gara kiiloo giraamii soddomii afur ulfaatu qabatee dhufe.
40 Isaanis reeffa Yesuus fuudhanii akka duudhaa Yihuudootaatti awwaaluuf urgooftuu wajjin huccuu quncee talbaa irraa hojjetameen kafanan.
41 Iddoo Yesuus itti fannifames lafa biqiltuu tokkotu ture; lafa biqiltuu sana keessas iddoo awwaalaa haaraa kan namni tokko iyyuu duraan itti hin awwaalamin tokkotu ture.
42 Sababii guyyaan sun guyyaa Qophii Yihuudootaa turee fi iddoon awwaalaa sunis waan dhi'oo tureef Yesuusin achi keessa kaa'an.

20

Awwaala Duwwaa
20:1-8 kwf – Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-10

1 Guyyaa jalqaba torban sanaa ganama barii utuma dukkanaa'ee jiruu Maariyaam isheen Magdalaa gara awwaalaa dhaqxee akka dhagaan afaan awwaala sanaa irraa fuudhame argite.
2 Kanaafuu isheen fiigaa gara Simoon Phexrosii fi gara barataa biraa kan Yesuus isa jaallate sanaa dhaqxee, "Gooftaa awwaala keessaa fudhataniiru; eessa akka isa kaa'anis hin beeknu!" jetteen.
3 Kanaafuu Phexrosii fi barataan kaan ba'anii gara awwaalichaa dhaqan.
4 Lachan isaanii iyyuu ni fiigu turan; barataan kaan garuu Phexros bira darbee fiiguudhaan dursee iddoo awwaalaa sana ga'e.
5 Innis gad jedhee ilaalee huccuu quncee talbaa irraa hojjetame lafatti arge malee awwaalicha keessa hin seenne.
6 Simoon Phexros immoo isa duubaan dhufee awwaalicha keessa seene. Huccuu sanas lafatti arge;
7 akkanumas huccuu mataa Yesuusitti maramee ture arge. Huccuun sunis kophaa isaa dachaafamee iddoo biraa ture malee huccuu quncee talbaa irraa hojjetame sana bira hin turre.
8 Ergasiis barataan biraa inni jalqabatti awwaalicha bira ga'e sun keessa seene. Innis argee amane.
9 Isaan akka Yesuus warra du'an keessaa ka'u Katabbii Qulqulluu irraa amma iyyuu hin beekne tureetii.

Yesuus Maariyaam Ishee Magdalaatti Mul'ate

10 Barattoonni sunis gara mana isaaniitti deebi'an.
11 Maariyaam garuu alaan awwaala bira dhaabattee boo'aa turte. Utuma boossuus awwaallatti gad jettee ilaalte;
12 isheenis ergamoota lama kanneen uffata adaadii uffatanii iddoo reeffi Yesuus kaa'amee ture sana, inni tokko mataa duraan, kaan immoo miilla jalaan taa'an argite.
13 Isaanis, "Dubartii nana, maaliif boossa?" jedhaniin.
Isheen immoo, "Gooftaa koo fudhataniiru; eessa akka isa kaa'anis ani hin beeku" jetteen.
14 Yommuu waan kana dubbattee of irra gara galtettis Yesuusin isaa achi dhaabatu argite; garuu Yesuus ta'uu isaa hin beekne.

15 Yesuusis, **“Dubartii nana, maaliif boossa? Eenyun barbaadda?”** jedheen.

Isheen immoo, nama iddoo biqiltuu keessa hojjetu seetee, “Yaa gooftaa, ati yoo isa fuutee jiraatte, akka ani dhaqee fudhadhuuf eessa akka isa keesse natti himi” jetteen.

16 Yesuusis, **“Maariyaam!”** jedheen.

Isheenis isatti gara galtee afaan Ibraayisxiitiin, *“Rabbuunii!”* jetteen. Hiikkaan isaas “Barsiisaa” jechuu dha.

17 Yesuus immoo, **“Ani amma illee waan gara Abbaatti ol hin ba’iniif na hin tuqin. Garuu obboloota koo bira dhaqiitii, ‘Ani gara Abbaa kootii fi Abbaa keessaniitti, gara Waaqa kootii fi Waaqa keessaniitti ol nan ba’a’ jedheera jedhiitii isaanitti himi”** jedheen.

18 Maariyaam isheen Magdalaas gara barattootaa dhaqxee, “Ani Gooftaa argeera!” jette. Akka inni waan kana isheen jedhes isaanitti himte.

Yesuus Barattoota Isaatti Mul’ate

19 Guyyaa jalqaba torban sanaa galgala utuu barattoonni waan Yihuudoota sodaataniif balbala cufatanii walitti qabamanii jiranuu Yesuus dhufee isaan gidduu dhaabatee, **“Nagaan isiniif haa ta’u”** jedheen.

20 Innis erga waan kana dubbatee booddee harka isaatii fi cinaacha isaa isaanitti argisiise. Barattoonnis yommuu Gooftaa arganitti akka malee gammadan.

21 Yesuus amma illee, **“Nagaan isiniif haa ta’u! Akkuma Abbaan na erge sana anis isinan erga”** jedheen.

22 Innis erga waan kana jedhee booddee Hafuura isaanitti baafatee akkana jedheen; **“Hafuura Qulqulluu fudhadhaa.**

23 **Yoo isin namootaaf cubbuu isaanii dhiiftan isaaniif ni dhiifama; yoo isaaniif dhiisuu baattan immoo isaaniif hin dhiifamu.”**

Yesuus Toomaasitti Mul’ate

24 Garuu yeroo Yesuus dhufetti warra Kudha Lamaan keessaa Toomaas inni Didimoos jedhamu tokko barattoota wajjin hin turre.

25 Kanaafuu barattoonni warri kaan, “Nu Gooftaa argineerra!” jedhanii isatti himan.

Inni garuu, “Ani iddoo mismaaraan waraaname harka isaa irratti argu malee, quba koo iddoo mismaaraa sana keessa kaa’u malee, harka koos cinaacha isaa keessa kaa’u malee hin amanu” jedheen.

26 Guyyaa saddeeti booddee barattoonni isaa ammas mana keessa turan; Toomaasis isaan wajjin ture. Utuma balbalichi cufamee jiruus Yesuus ol galee isaan gidduu dhaabatee, **“Nagaan isiniif haa ta’u!”** jedheen.

27 Innis Toomaasiin, **“Quba kee as fidi; harka koo ilaali. Harka kee diriirfadhuutii cinaacha koo keessa kaa’i. Amani malee amantii hin dhabin”** jedhe.

28 Toomaas immoo, “Gooftaa koo! Waaqa koo!” jedheen.

29 Yesuusis, **“Ati waan na argiteef amante; warri utuu hin argin amanan eebbifamoo dha”** jedheen.

30 Yesuus barattoota isaa duratti mallattoowwan biraa kanneen
kitaaba kana keessatti hin barreeffamin hedduu hojjete.
31 Wantoonni kunneen garuu akka Yesuus inni Kiristoos*
Ilma
Waaqaa ta'e akka amantaniif, amanuudhaanis akka maqaa isaatiin
jireenya qabaattaniif barreeffame.

21

Yesuusii fi Dinqii Qurxummii Qabuu

1 Wantoota kanneen booddee Yesuus ammas galaana Xibeeriyaas
biratti barattoota isaatti of mul'ise. Haalli inni ittiin of mul'ises akkana
ture:
2 Simoon Phexros, Toomaas inni Didimoos jedhamu, Naatnaa'el
namichi Qaanaa Galiilaa, ilmaan Zabdewoosii fi barattoonni biraa
lama walii wajjin turan.
3 Simoon Phexrosis, "Ani qurxummii qabuu nan dhaqa" isaaniin
jedhe; isaanis, "Nus si wajjin dhaqna" jedhaniin. Gad ba'aniis bidiruu
yaabbatan; halkan sana garuu homaa hin qabne.
4 Ganama bariidhaanis Yesuus qarqara galaanichaa irra dhaabachaa
ture; barattoonni garuu akka inni Yesuus ta'e hin beekne.
5 Innis isaan waamee, **"Ijoolle, qurxummii tokko illee hin
qabdanii?"** jedhee gaafate.
Isaan immoo, "Hin qabnu" jedhanii deebisan.
6 Innis, **"Karaa mirga bidiruutiin kiyyoo gad darbadhaa; qurx-
ummii ni argattuu"** jedheen. Kanaafuu isaan kiyyoo sana gad
darbatan; sababii baay'ina qurxummiitiifis kiyyoo sana harkisuu
dadhaban.
7 Barataan inni Yesuus isa jaallachaa ture sunis, "Inni Gooftaa dha!"
jedhee Phexrositti hime. Kanaafuu Simoon Phexros yommuu "Inni
Gooftaa dha" jechuu isaa dhaga'etti waan marxoo isaa of irraa baasee
tureef, marxoo isaa marxifatee bishaanitti gad utaale.
8 Barattoonni kaan garuu waan qarqara galaanaa irraa dhundhuma
dhibba lama caalaa hin fagaatiniif kiyyoo qurxummiin keessa guute
sana harkisaa bidiruudhaan dhufan.
9 Yommuu lafatti ba'anittis ibidda cilee kan qurxummiin irra jiruu
fi buddeena achitti argan.
10 Yesuusis, **"Mee qurxummii amma qabdan irraa waa fidaa!"**
isaaniin jedhe.
11 Simoon Phexrosis bidiruu sana yaabbatee kiyyoo qurxummiin
gurguddaan 153 guute sana gara lafaatti harkise. Kiyyoon sunis
qurxummii akkas baay'attuun guutamu illee hin tarsaane.
12 Yesuusis, **"Kottaa ciree nyaadhaa!"** isaaniin jedhe. Barattoota
keessaas namni ija jabaatee, "Ati eenyu?" jedhee isa gaafate tokko
iyyuu hin turre. Isaan akka inni Gooftaa ta'e beekaniiruutii.
13 Yesuusis dhufee buddeena sana fuudhee isaaniif kenne; qurxum-
michas akkasuma godhe.
14 Egaa Yesuus erga du'aa kaafamee, kana wajjin yeroo sadaffaa
barattoota isaatti mul'ate.

Yesuus Phexrosin Gaaffii Gaafate

---

* **20:31** yookaan *Masiihicha*

15 Yesuus erga isaan ciree nyaatanii booddee Sim’oon Phexrosiin,
“Yaa Simoon ilma Yohannis, ati warra kana caalaa na jaallattaa?” jedhe.
Innis, “Eeyyee, yaa Gooftaa; akka ani si jaalladhu atuu ni beekta”
jedheen.
Yesuusis, **“Ilmoolee hoolaa koo soori”** jedheen.
16 Yesuus amma illee, **“Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?”** jedheen.
Innis deebisee, “Eeyyee, yaa Gooftaa, akka ani si jaalladhu atuu ni beekta” jedheen.
Yesuus immoo, **“Hoolota koo tiksi”** jedheen.
17 Yeroo sadaffaas, **“Yaa Simoon ilma Yohannis, ati na jaallattaa?”** jedheen.
Phexrosis sababii Yesuus yeroo sadaffaa, **“Ati na jaallattaa?”** jedhee isa gaafateef gaddee, “Yaa Gooftaa, ati waan hunda beekta; akka ani si jaalladhus ni beekta” jedheen.
Yesuusis akkana jedheen; **“Hoolota koo soori.**
18 **Ani dhuguman, dhuguman sitti hima; ati yeroo dargaggeessa turtetti, ofuma keetiin mudhii kee hidhattee lafa barbaadde dhaqxa turte; yeroo dulloomtutti garuu harka kee ni diriirfatta; namni biraas mudhii kee siif hidhee lafa ati hin barbaannetti si geessa.”**
19 Yesuusis akka Phexros du’a akkamiitiin Waaqa ulfeessu argisiisuuf jedhee waan kana dubbate; ergasii, **“Na duukaa bu’i”** jedheen.
20 Phexrosis garagalee utuu barataan inni Yesuus isa jaallatu sun isaan duukaa bu’uu arge. Barataan kunis isa yeroo irbaataatti qoma Yesuusiitti irkatee, “Yaa Gooftaa, inni dabarsee si kennu eenyu?” jedhe sanaa dha.
21 Phexrosis yommuu isa argetti, “Yaa Gooftaa, namichi kun hoo?” jedhee Yesuusin gaafate.
22 Yesuusis deebisee, **“Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii koo ta’e, maaltu si dhibe? Ati na duukaa bu’i”** jedheen.
23 Kanaaf oduun, “Barataan kun hin du’u” jedhu obboloota gidduutti odeeffame. Yesuus garuu, **“Hamma ani dhufutti akka inni jiraatu yoo fedhii koo ta’e maaltu si dhibe?”** jedhe malee, **“Inni hin du’u”** hin jenne.
24 Inni dubbii kana dhugaa ba’u, kan waan kanas barreesse barataadhuma kana. Akka dhuga ba’umsi isaa dhugaa ta’es nu beekna.
25 Kana malees Yesuus waan biraa baay’ee hojjeteera. Utuu tokkoon tokkoon isaanii barreeffamanii jiraatanii silaa ani waan addunyaan mataan ishee iyyuu kitaabota barreeffaman sanaaf iddoo ga’u qabdu hin se’u.

Hojii Ergamootaa

Seensa

1 Yaa Tewofilos, ani waan Yesuus hojjechuu fi barsiisuu jalqabe
hunda kitaaba koo kan jalqabaa keessatti barreesseera.
2 Wanni kunis waan erga Yesuus ergamoota filate sanaaf karaa
hafuura qulqulluutiin ajaja kennee booddee hamma gaafa inni Samiitti
ol fudhatameetti ta'ee dha.
3 Innis du'a isaa booddee namoota kanatti of argisiisee waan akka
inni jiraataa ta'e mirkaneessu baay'ees dhi'eesse; bultii afurtama
isaanitti mul'atee waa'ee mootummaa Waaqaa dubbate.
4 Utuu isaan wajjin jiruus akkana jedhee isaan ajaje; **"Waadaa
Abbaa kootii kan waa'ee isaa narraa dhageessan sana eeggadhaa
malee Yerusaalemii hin ba'inaa.**
5 **Yohannis bishaaniin cuupheetii; isin garuu bultii xinnoo
booddee Hafuura Qulqulluudhaan ni cuuphamtu."**
6 Isaanis yommuu walitti qabamanitti, "Yaa Gooftaa, ati yeroo
kanatti Israa'eliif mootummaa ni deebiftaa?" jedhanii isa gaafatan.
7 Inni immoo akkana isaaniin jedhe; **"Yeroo yookaan guyyaa
Abbaan aangoo isaatiin murteesse beekuun hojii keessan miti.**
8 **Yeroo hafuurri Qulqulluun isin irra bu'utti garuu humna
ni argattu; isinis Yerusaalem keessatti, Yihuudaa hundaa fi
Samaariyaa keessatti, hamma qarqara lafaattis dhuga baatota
koo ni taatu."**

Yesuus Gara Samiitti Ol Fudhatame

9 Erga inni waan kana dubbatee booddee utuma isaan ilaalanuu ol
fudhatame; duumessis ija isaanii duraa isa dhokse.
10 Yeroo inni ol ba'aa turettis, utuma isaan xiyyeeffatanii gara
Samii ilaalaa jiranuu namoonni uffata adaadii uffatan lama isaan bira
dhadhaabatan.
11 Akkanas jedhaniin; "Yaa namoota Galiilaa, isin maaliif as dhad-
haabattanii gara Samii ilaaltu? Yesuus innumti isin biraa samiitti ol
fudhatame kun, akkuma isin utuu inni samiitti ol ba'uu argitan kana
deebi'ee ni dhufa."

Maatiyaas Iddoo Yihuudaa Filatame

12 Isaanis gaara Tulluu Ejersaa jedhamu irraa Yerusaalemitti
deebi'an; gaarri kunis Yerusaalem irraa gara deemsa guyyaa Sanbata*
tokkoo fagaata.
13 Isaanis yommuu Yerusaalem ga'anitti kutaa darbii kan keessa
jiraachaa turan sanatti ol ba'an; isaanis:

Phexrosii fi Yohannis, Yaaqoobii fi Indiriiyaas,
Fiiliphoosii fi Toomaas,
Bartaloomewoosii fi Maatewos,
Yaaqoob ilma Alfewoos, Simoon isa Hinaafticha jedhamuu fi Yihuu-
daa ilma Yaaqoob turan.

* **1:12** *Deemsa guyyaa Sanbata* – Deemsi guyyaa Sanbataa gara kiiloo meetira tokkoo ti.

14 Hundi isaaniis dubartootaa fi Maariyaam haadha Yesuus wajjin,
obboloota isaa wajjinis utuu gargar hin kutin yaada tokkoon kadhan-
naatti jabaachaa turan.
15 Gidduma sana Phexros ka'ee amantoota gara 120 ta'an gidduu
dhaabate.
16 Akkanas jedhe; "Yaa obboloota, dubbiin kitaabaa kan Hafuurri
Qulqulluun yeroo dheeraan dura waa'ee Yihuudaa isa warra Yesuusin
qaban fide sanaa afaan Daawitiitiin dubbate sun raawwatamuu qaba.
17 Innis miseensa keenyaa fi nama akka tajaajila kana keessatti
qooda qabaatuuf filatame ture."
18 Yihuudaan horii hammina hojjetee argate sanaan lafa bitate; innis
mataan kufee qixxee lamaanitti tarsa'e; mar'umaan isaa hundinuus
keessaa jige.
19 Namoonni Yerusaalem keessa jiraatan hundinuus waan kana
dhaga'an; lafa sanas afaan isaaniitiin *Akeldaamaa* jedhanii waaman.
Akeldaamaa jechuun "Lafa Dhiigaa" jechuu dha.
20 Phexrosis akkana jedhe; "Kitaaba faarfannaa keessatti akkana
jedhamee barreeffameeraatii:
" 'Qe'een isaa haa onu;
namni keessa jiraatu tokko iyyuus hin hafin'†
akkasumas
" 'Aangoo isaa namni biraa haa fudhatu.'‡
21 Kanaaf warra yeroo gooftaa Yesuus nu gidduu ba'ee galaa ture hun-
dumaa nu wajjin turan keessaa nama tokko filachuun barbaachisaa
dha;
22 namni filatamu kun nama cuuphaa Yohannisii jalqabee hamma
gaafa Yesuus nu biraa samiitti ol fudhatameetti nu wajjin ture ta'uu
qaba. Namoota kanneen keessaa tokko nu wajjin dhuga baatuu du'aa
ka'uu Yesuus ta'uu qabaatii."
23 Kanaafis namoota lama dhi'eessan; isaanis Yoosef isa Barsaabaas
jedhamu kan Yoosxoos jedhamee beekamu tokkoo fi Maatiyaas.
24 Akkanas jedhanii Waaqa kadhatan; "Yaa Gooftaa garaa nama
hundumaa beektu, ati namoota kanneen lamaan keessaa isa kam akka
filatte nutti argisiisi;
25 kunis akka inni tajaajilaa fi ergamtummaa Yihuudaan dhiisee gara
iddoo ofii isaatti gara gale sana fudhatuuf."
26 Isaanis ixaa buusan; ixaan sunis Maatiyaasiif ba'e. Kanaafuu inni
ergamoota kudha tokkotti dabalame.

2

Dhufaatii Hafuura Qulqulluu

1 Yeroo guyyaan Pheenxeqoosxee* ga'etti, hundi isaanii iddoo
tokkotti walitti qabamanii turan.

---

† **1:20** Far 69:25 ‡ **1:20** Far 109:8 * **2:1** *Guyyaan Pheenxeqoosxee* – Guyyaan kun naannoo caamsaa 20 ta'a; innis guyyaa Yihuudoonni ayyaana haamaa midhaanii itti ayyaaneffatan. Pheenxeqoosxee jechuun "Shantamaffaa" jechuu dha; kunis sababii ayyaanni kun erga ayyaanni Faasiikaa darbee guyyaa shantamaa booddee ayyaaneffamuuf. Ayyaanni kun ayyaanota warri Israa'el waggaa keessatti ayyaaneffatan gurguddoo sadan keessaa isa tokko. Isaan guyyaa kanatti kennamuu seeraa yaadatu; yeroo ayyaana kanaatti dhiironni Yihuudootaa gara Yerusaalem dhaquun barbaachisaa ture.

2 Akkuma tasaas sagaleen akka bubbee jabaa bubbisu tokko samii
irraa dhufee mana isaan keessa tataa'aa turan sana hunda guute.
3 Isaanis waan akka arraba ibiddaa† tokko isaa gargar qoodamee
dhufee tokkoo tokkoo isaanii irra bubbu'u argan.
4 Hundi isaaniis Hafuura Qulqulluudhaan guutamanii akkuma hafu-
urri sun isaan dandeessisetti afaan gara biraatiin dubbachuu jalqaban.
5 Yeroo sana Yihuudoonni Waaqa sodaatan saboota samii jala jiran
hunda keessaa dhufanii Yerusaalem keessa jiraachaa turan.
6 Yeroo sagaleen sun dhaga'amettis namoonni hedduun waan jedhan
dhabanii walitti qabaman; warri Hafuuraan guutaman sun afaan
tokkoo tokkoo namoota sanaatiin dubbachaa turaniitii.
7 Isaanis akka malee dinqifatanii akkana jedhan; "Namoonni dudub-
batan kunneen hundi warra Galiilaati mitii?
8 Yoos akkamiin tokkoon tokkoon keenya isaanii afaanuma keenya
kan nu itti dhalanne dubbatan dhageenya ree?
9 Nu warri Phartee,‡ warri Meedii§ fi warri Elaam,* jiraattonni
Mesophotaamiyaa,† warri Yihuudaa‡ fi Qaphadooqiyaa§ akkasumas
jiraattonni Phonxoosii* fi Asiyaa,†
10 Firiigiyaa‡ fi Phamfiliyaa,§ Gibxii* fi kutaawwan biyya Liibiyaa†
kanneen naannoo Qareenaatti‡ argaman, nu warri Roomaadhaa§
dhufne,
11 nu Yihuudoonnii fi warri amantii Yihuudootaa fudhanne lamaan,
namoonni Qareexii fi Araboonni kunoo yommuu namoonni kunneen
afaanuma keenyaan dinqii Waaqaa dubbatan dhageenya!"
12 Hundi isaaniis dinqifatanii, waan jedhanis wallaalanii, "Kun maal
jechuu dha?" jedhanii wal gaafatan.
13 Namoonni tokko tokko garuu, "Isaan daadhii wayinii baay'ee
dhuganiiru" jedhanii isaanitti qoosan.

Haasaa Phexros

14 Phexrosis ergamoota Kudha Tokkoo sana wajjin ka'ee dhaabate;
sagalee isaas ol fudhatee tuuta sanaan akkana jedhe; "Isin yaa
namoota Yihuudaatii fi warri Yerusaalem keessa jiraattan hundi, mee
waan kana beekaa; waan ani isinitti himu kana hubadhaa dhaga'aa.
15 Yeroon kun waan guyyaa keessaa sa'aatii sadaffaa ta'eef
namoonni kunneen akka isin yaaddan sana hin machoofne!

---

† **2:3** *Waan akka arraba ibiddaa* – Ibiddi mallattoo argamuu Waaqaa ti; murtii Waaqaa wajjinis ni deema. ‡ **2:9** *Phartee* – Pharteen naannoo biyya har'a Iraani jedhamtu keessatti gara kaaba ba'aatti argamtuu dha. § **2:9** *Meedii* – Meediin naannoo biyya har'a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi'aatti argamtuu dha. * **2:9** *Elaam* – biyya har'a Iraan jedhamtu keessatti gara kaaba dhi'aatti argamti. † **2:9** *Mesophotaamiyaa* – Biyya har'a Iraaq jedhamtu keessatti, laga Xegroosiitii fi laga Efraaxiis gidduutti argamti. ‡ **2:9** *Yihuudaa* – naannoon kun Yerusaalem illee ofitti dabalata. § **2:9** *Qaphadooqiyaa* – lafa Asiyaa xinnoo keessatti naannoo ba'aatti, biyya har'a Turki jedhamtu keessatti argamtuu dha. * **2:9** *Phonxoos* – mootummaa gama kibbaatiin qarqara galaana gurraachaa gara caalu qabatu. † **2:9** *Asiyaa* – biyya Roomaa kan dhi'a biyya har'a Turki jedhamtuutti argamtu. ‡ **2:10** *Firiigiyaa* – bulchiinsa gidduu gala dhi'a Asiyaa xinnoo keessatti kaaba Ajeeniitii fi laga Haaliisi gidduutti argamu. § **2:10** *Phamfiliyaa* – biyya Roomaa kan kibba Asiyaa xinnootti biyya har'a Turki jedhamtu keessatti argamtu. * **2:10** *Gibxi* – biyya Roomaa kan lafuma har'a Gibxi jedhamu kana turte. † **2:10** *Liibiyaa* – Biyya kaaba Afriikaatti argamtu kan gama dhi'aatiin Gibxitti aantu. ‡ **2:10** *Qareenaatti* – Magaalaa guddittii biyya Roomaa kan Qareenikaatii fi kutaa bulchiinsa Liibiyaa. § **2:10** *Roomaa* – Magaalaa guddittii teessoo bulchiinsa mootummaa Roomaa.

16 Kun garuu waan Yoo’eel raajichi dubbatee dha; innis akkana jedha:
17 “ ‘Bara dhumaa keessa, jedha Waaqayyo,
ani Hafuura koo nama hunda irratti nan dhangalaasa;
ilmaanii fi intallan keessan raajii dubbatu;
dargaggoonni keessan mul’ata argu;
jaarsoliin keessan abjuu abjootu.
18 Bara sana keessa garboota koo warra dhiiraa fi dubartii irratti illee,
Hafuura koo nan dhangalaasa;
isaanis raajii ni dubbatu.
19 Ani ol samii irratti dinqii,
gad lafa irrattis mallattoo,
dhiiga, ibiddaa fi hurrii aaraa nan argisiisa.
20 Utuu guyyaan Gooftaa inni guddichii fi
ulfina qabeessi sun hin dhufin dura,
aduun dukkanatti geeddaramti;
ji’i immoo dhiigatti geeddarama.
21 Namni maqaa Gooftaa waammatu,
hundinuu ni fayya.’*
22 “Yaa namoota Israa’el, dubbii kana dhaga’aa; akkuma isinuu beektan, Yesuus namni Naazreeti nama Waaqni dinqii, raajii fi mallattoo karaa isaatiin isin gidduutti hojjeteen isinii mirkaneessee dha.
23 Namicha kana Waaqatu akkuma dur murteessee fi akkuma duraan dursee beeku sanatti dabarsee isinitti kenne. Isinis namoota hamoo wajjin tokko taatanii fanniftanii isa ajjeeftan.
24 Waaqni garuu dhiphina keessaa isa baasee, warra du’an keessaa isa kaase; duuti isa irratti aangoo qabaachuu hin dandeenyeetii.
25 Daawitis akkana jedhee waa’ee isaa dubbate:
“ ‘Ani yeroo hunda Gooftaa of duratti nan argan ture.
Waan inni mirga koo jiruuf, ani hin raafamu.
26 Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha;
foon koos abdiidhaan jiraata.
27 Ati sii’ool keessatti na hin dhiiftuutii;
qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.
28 Karaa jireenyaa na barsiifteerta;
fuula kee durattis gammachuudhaan na guutta.’†
29 “Yaa obboloota, akka Daawit hangafni abbootii durii sun du’ee awwaalame, awwaalli isaas hamma har’aatti asuma akka jiru ani ija jabaadhee isinitti himuu nan danda’a.
30 Innis waan raajii tureef akka Waaqni sanyii isaa keessaa nama tokko teessoo isaa irra teessisuuf akka kakatee waadaa galeefii ture beeke.
31 Innis waa’ee du’aa ka’uu Kiristoos‡, lubbuun isaa sii’ool keessatti akka hin hafin, yookaan foon isaas akka hin tortorin duraan dursee argee dubbate.
32 Yesuusuma kana Waaqni du’aa kaaseera; nu hundinuu dhuga baatota waan kanaa ti.

---

* **2:21** Yoe 2:28-32 † **2:28** Far 16:8-11 ‡ **2:31** yookaan *Masiihichaa*

33 Kanaaf inni gara mirga Waaqaatti ol ol jedhee, abdii Ha-
fuura Qulqulluu Abbaa biraa fuudhee waan isin amma argitanii fi
dhageessan kana dhangalaase.
34 Daawit gara samiitti ol hin baaneetii; inni mataan isaa garuu
akkana jedha:
“ ‘Gooftaan Gooftaa kootiin akkana jedhe;
“Gara mirga koo taa’i;
35 hamma ani diinota kee
ejjeta miilla keetii siif godhutti.” ’§
36 “Kanaafuu Yesuusuma isin fanniftan kana akka Waaqni Gooftaa
fi Kiristoos isa godhe manni Israa’el hundi dhugumaan haa beeku.”
37 Namoonni sunis yommuu waan kana dhaga’anitti, garaan isaanii
raafamee Phexrosii fi ergamoota kaaniin, “Yaa obboloota, yoos maal
haa goonu?” jedhan.
38 Phexrosis akkana jedhee deebise; “Tokkoon tokkoon keessan
qalbii jijjiirradhaa; dhiifama cubbuu keessaniitiifis maqaa Yesuus
Kiristoosiitiin cuuphamaa; kennaa Hafuura Qulqulluus ni argattu.
39 Abdiin kunis isinii fi ijoollee keessaniif, akkasumas warra Waaqni
Gooftaan keenya ofitti waamu kanneen fagoo jiran hundaaf kenname.”
40 Innis dubbii biraa baay’eedhaan dhugaa ba’ee, “Dhaloota jal’aa
kana duraa of oolchaa” jedhee isaan gorse.
41 Warri dubbii isaa fudhatanis ni cuuphaman; gaafas nama gara
kuma sadiitu isaanitti dabalame.

Tokkummaa Amantootaa

42 Isaanis barsiisa ergamootaatti, jireenya tokkummaatti, buddeena
caccabsuutti, Waaqa kadhachuuttis ni jabaatan.
43 Namni hundinuus sodaan guutame; dinqii fi mallattoon baay’een
ergamootaan hojjetame.
44 Amantoonni hundinuus wajjin turan; waan hundas walumaan
qabu turan.
45 Qabeenya isaaniitii fi mi’a isaaniis gurguranii nama rakkina qabu
kamiif iyyuu qoodaa turan.
46 Isaanis guyyuma guyyaan mana qulqullummaatti wal ga’aa turan;
mana tokkoo tokkoo isaaniittis buddeena kukkutanii, gammachuu fi
garaa qulqulluudhaan wajjin nyaachaa turan.
47 Waaqas galateeffachaa turan. Namoota hunda durattis ulfina
qabu turan. Gooftaanis guyyuma guyyaan warra fayyan waldaa
isaaniitti dabalaa ture.

3

Phexros Namicha Naafa Tokko Fayyise

1 Gaaf tokko Phexrosii fi Yohannis yeroo kadhannaatti jechuunis
waaree booddee sa’aatii sagalitti mana qulqullummaatti ol ba’aa
turan.
2 Namoonnis akka inni warra mana qulqullummaa seenan waa
kadhatuuf jedhanii namicha dhalootuma isaatii jalqabee naafa ture
tokko guyyuma guyyaan baatanii gara karra mana qulqullummaa kan
“Miidhagaa” jedhamuutti geessu turan.

§ **2:35** Far 110:1

3 Innis utuu Phexrosii fi Yohannis mana qulqullummaa seenanuu
argee horii isaan kadhate.
4 Phexrosis Yohannis wajjin namicha hubatee ilaalee, “Mee nu
ilaali!” jedheen.
5 Namichis waa isaan irraa argachuu abdatee hubatee isaan ilaale.
6 Phexrosis, “Ani meetii yookaan warqee hin qabu; ani garuu waan
qabu siifin kenna. Maqaa Yesuus Kiristoos isa Naazreetiin ol ka’ii
deemi!” jedhe.
7 Phexrosis harka isaa mirgaa qabee ol isa kaase; yeruma sana
miillaa fi gulubiin isaa ni jabaate.
8 Innis utaalee ka’ee miillaan deemuu jalqabe; deemaa, utaalaa,
Waaqas galateeffachaa isaan wajjin mana qulqullummaa seene.
9 Namoonni hundinuu yommuu deemuu isaatii fi Waaqa galateef-
fachuu isaa arganitti,
10 akka inni namicha karra mana qulqullummaa kan, “Miidhagaa”
jedhamu sana bira taa’ee kadhachaa ture sana ta’e hubatan; isaanis
waan isaaf ta’e sanaaf akka malee raajeffatan; ni dinqifatanis.

Dubbii Phexros Dubbate

11 Namoonni hundinuu yeroo namichi fayye sun Phexrosii fi Yohan-
nis biraa deebi’uu didetti dinqisiifatanii utuu isaan iddoo gardaafoo
Solomoon jedhamu keessa jiranuu fiigaa isaanitti dhufan.
12 Phexrosis yommuu waan kana argetti akkana isaaniin jedhe; “Yaa
namoota Israa’el wanni kun maaliif isin dinqa? Akka waan nu humna
yookaan qulqullummaa mataa keenyaatiin akka namichi kun deemu
gooneetti maaliif ija nutti babaaftu?
13 Waaqni abbootii keenyaa, Waaqni Abrahaam, Waaqni Yisihaaqii
fi Waaqni Yaaqoob tajaajilaa isaa Yesuusin kabajeera. Isin garuu akka
inni ajjeefamuuf dabarsitanii isa kennitan; Phiilaaxoos gad isa dhiisuu
murteessu iyyuu isin fuuluma Phiilaaxoos duratti isa haaltan.
14 Isinis isa qulqulluu fi qajeelaa sana gantanii akka namichi nama
ajjeese sun gad isinii dhiifamu kadhattan.
15 Isin burqaa jireenyaa ajjeeftan; Waaqni garuu warra du’an
keessaa isa kaase; nus dhuga baatota waan kanaa ti.
16 Namichi isin argitanii fi isa beektan kun maqaa Yesuusitti
amanuudhaan jabaate. Maqaa Yesuusii fi amantii karaa isaatiin
dhufutu akkuma isin hundi argitan kana namicha kanaaf fayyaa
guutuu kenne.
17 “Ammas yaa obboloota, akka isinis utuu hin beekin akkuma
bulchitoonni keessan gochaa turan sana gootan ani nan beeka.
18 Waaqni garuu waan akka Kiristoos* dhiphachuuf jiru duraan
dursee karaa raajota hundaatiin dubbate sana akkanaan raawwate.
19 Egaa akka cubbuun keessan haqamuuf, akka barri haaromfamaa
Gooftaa biraa dhufuuf qalbii jijjiirradhaa gara Waaqaatti deebi’aa;
20 kunis akka inni Kiristoos isiniif filatame sana jechuunis Yesuusin
erguuf.
21 Innis hamma yeroon Waaqni itti waan hunda iddootti deebisu sun
ga’utti samii irra turuu qaba; Waaqnis bara dheeraadhaan dura karaa
raajota isaa qulqullootaatiin waan kana dubbatee ture.

---

* **3:18** yookaan *Masiihiin isaa*

22 Museen akkana jedheeraatii; ‘Waaqni keessan Gooftaan sabuma
keessan keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa; isinis waan inni
isinitti himu hunda dhaga’aa.
23 Namni raajii sana hin dhageenye kam iyyuu saba isaa keessaa
baafamee ni balleeffama.’†
24 “Saamu’eel irraa jalqabee raajonni isa duubaan dhufanii waa
dubbatan hundi duraan dursanii waa’ee yeroo sanaa labsaniiru.
25 Isin immoo ilmaan raajotaatii fi ilmaan kakuu Waaqni abbootii
keessan wajjin seene sanaa ti. Innis Abrahaamiin, ‘Sabni lafa irraa
hundi karaa sanyii keetiitiin ni eebbifama’‡ jedhe.
26 Waaqni yeroo Ilma isaa du’aa kaasetti, tokkoo tokkoo keessan
hammina irraa isin deebisuudhaan isin eebbisuuf jedhee jalqabatti
gara keessanitti isa erge.”

4

Phexrosii fi Yohannis Yaa’ii Yihuudootaa Duratti

1 Utuu Phexrosii fi Yohannis namootatti dubbachaa jiranuu, lu-
boonni, ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi Saduuqonni isaanitti
dhufan.
2 Sababii ergamoonni sun namoota barsiisanii du’aa ka’uu karaa
Yesuusiitiin argamu labsaniifis akka malee aaran.
3 Isaanis Phexrosii fi Yohannisin qabanii hamma guyyaa itti aanuutti
mana hidhaatti isaan galchan; galgalaa’ee tureetii.
4 Warra dubbicha dhaga’an keessaas baay’eetu amane; baay’inni
warra amanees gara kuma shaniitti ol ka’e.
5 Guyyaa itti aanuttis bulchitoonni, maanguddoonnii fi barsiistonni
seeraa Yerusaalemitti wal ga’an.
6 Haannaas lubichi ol aanaan, isa wajjin immoo Qayyaaffaan,
Yohannis, Iskindiroosii fi namoonni maatii lubicha ol aanaa ta’an kaan
hundi achi turan.
7 Isaanis Phexrosii fi Yohannisin gidduu isaanii dhaabanii, “Isin
humna maaliitiin yookaan maqaa eenyuutiin waan kana gootan?”
jedhanii gaafachuu jalqaban.
8 Phexrosis Hafuura Qulqulluudhaan guutamee akkana isaaniin
jedhe; “Isin yaa bulchitootaa fi maanguddoota uummataa!
9 Har’a waa’ee waan gaarii nama naafa tokkoof godhameetii fi akka
inni itti fayyifame yoo nu gaafattan,
10 isinii fi namoonni Israa’el hundinuu waan kana beekaa; namichi
kun maqaa Yesuus Kiristoos nama Naazreeti kan isin fanniftanii
Waaqni immoo warra du’an keessaa isa kaase sanaatiin fayyee fuula
keessan dura dhaabata.
11 Yesuusis,
“ ‘Dhagaa isin ijaartonni tuffattan
kan dhagaa golee ta’ee dha.’*
12 Fayyinni nama biraa tokko irraa iyyuu hin argamu; maqaan nu ittiin
fayyifamnu kan samii gaditti namootaaf kenname biraa tokko iyyuu
hin jiruutii.”
13 Namoonni sunis yommuu ija jabina Phexrosii fi Yohannis arganii
akka isaan warra barumsa hin qabnee fi warra hin beekamne ta’an

† **3:23** KeD 18:15,18,19 ‡ **3:25** Uma 22:18; 26:4 * **4:11** Far 118:22

hubatanitti ni dinqisiifatan; akka isaan Yesuus wajjin turanis ni
qalbeeffatan.
14 Garuu namicha fayyifame sana isaa isaanuma wajjin achi dhaa-
batu arganii waan dubbatan dhaban.
15 Kanaaf akka isaan waldaa keessaa gad ba'an ajajanii wajjin
mari'achuu jalqaban.
16 Akkanas jedhan; "Jara kana maal haa goonu? Akka isaan dinqii
guddaa hojjetan namni Yerusaalem keessa jiraatu hundi ni beeka; nus
waan kana waakkachuu hin dandeenyu.
17 Garuu akka wanni kun hammana caalaa uummata keessa hin
babal'anneef nu akka jarri kun si'achi maqaa kanaan nama tokkotti
illee hin dubbanne isaan of eeggachiisuu qabna."
18 Isaanis jara waamanii akka isaan gonkumaa maqaa Yesuusiitiin
hin dubbanne yookaan hin barsiifne isaan ajajan.
19 Phexrosii fi Yohannis garuu deebisanii akkana jedhan; "Qooda
Waaqaa isiniif ajajamuun fuula Waaqaa duratti akka qajeelaa ta'ee
fi akka hin ta'in mee isinuu ilaalaa!
20 Nu waan arginee fi waan dhageenye dubbachuu dhiisuu hin
dandeenyuutii."
21 Isaanis erga ittuma fufanii doorsisanii booddee jara gad dhiisan.
Waan namoonni sababii waan hojjetame sanaatiif Waaqa galateef-
fachaa turaniifis akka itti jara adaban murteeffachuu hin dandeenye.
22 Umuriin namicha karaa dinqiitiin fayyifame sanaa waggaa afur-
tamaa ol tureetii.

Kadhannaa Amantootaa

23 Phexrosii fi Yohannis yeroo gad dhiifamanitti gara saba isaanii
dhaqanii waan luboonni hangafoonnii fi maanguddoonni jedhaniin
hundumaa isaanitti himan.
24 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti kadhannaadhaan sagalee
isaanii tokkummaan Waaqatti ol fuudhanii akkana jedhan; "Yaa
Gooftaa Waan Hundaa Olii, situ samii, lafa, galaanaa fi waan isaan
keessa jiru hunda uume.
25 Ati Hafuura Qulqulluun karaa afaan tajaajilaa kee abbaa keenya
Daawitiitiin akkana jettee dubbatteerta;
" 'Namoonni maaliif akkanumaan mari'atu?
Saboonnis maaliif waan faayidaa hin qabne yaadu?
26 Mootonni lafaa ka'anii,
bulchitoonnis Gooftichaa fi
dibamaa† isaatiin mormuuf
walitti qabaman.'‡
27 Dhugumaan Heroodisii fi Phonxoos Phiilaaxoos Namoota Ormaatii
fi uummata Israa'el wajjin hojjetaa kee isa qulqulluu, Yesuus isa
ati dibdetti mari'achuuf jedhanii magaalaa kana keessatti walitti
qabaman.
28 Isaanis waanuma humnii fi fedhiin kee akka wanni kun ta'uuf
duraan dursanii murteessan sana hojjetan.
29 Yaa Gooftaa, egaa doorsisa isaanii ilaaliitii akka garboonni kee ija
jabinaan dubbii kee dubbataniif dandeettii kenniif.
30 Nama fayyisuu fi maqaa tajaajilaa kee qulqullichaa, maqaa Yesuusi-
itiin mallattoo fi dinqii hojjechuuf harka kee diriirfadhu."

† **4:26** yookaan *Masiihii* ‡ **4:26** Far 2:1,2

31 Erga isaan Waaqa kadhatanii booddee lafti isaan itti wal ga’an sun
ni sosochoote; isaan hundinuus hafuura qulqulluudhaan guutamanii
ija jabinaan dubbii Waaqaa dubbatan.

Qabeenyi Amantootaa Kan Hunda Isaanii Ta’e

32 Amantoonni hundinuus garaa tokkoo fi yaada tokko qabu turan;
waan qaban hundas walumaan qoodachaa turan malee namni tokko
iyyuu akka waan qabeenyi inni qabu kam iyyuu kan mataa isaa qofa
ta’eetti hin lakkoofne.
33 Ergamoonnis du’aa ka’uu Gooftaa Yesuus humna guddaadhaan
dhugaa ba’aa turan; ayyaanni guddaanis hunduma isaanii irra ture.
34 Rakkataan tokko iyyuu isaan gidduu hin turre. Warri lafa yookaan
mana qaban hundinuu gurguranii maallaqa fidanii,
35 miilla ergamootaa bira kaa’u turan; maallaqni sunis nama rakkina
qabu kamiif iyyuu ni qoodama ture.
36 Yoosef namni gosa Lewwii kan Qophiroositti dhalate, inni erg-
amoonni Barnaabaas jedhaniin tokkos achi ture. Barnaabaas jechuun
“ilma jajjabinaa” jechuu dha.
37 Innis lafa qotiisaa ofii isaa gurguree horii isaa fidee miilla
ergamootaa bira kaa’e.

5

Anaaniyaasii fi Safiiraa

1 Namni Anaaniyaas jedhamu tokko niitii isaa Safiiraa wajjin lafa
gurgurate.
2 Innis utuma niitiin isaa beektuu horii sana irraa gartokko ofii isaatii
hambifatee kan hafe immoo geessee miilla ergamootaa bira kaa’e.
3 Phexros garuu akkana jedhe; “Yaa Anaaniyaas, akka ati Hafuura
Qulqulluu sobdee horii lafa gurgurattee argate irraa gartokko hambi-
fattuuf seexanni maaliif akkas garaa kee guute?
4 Lafti sun utuu hin gurguramin iyyuu kan kee ture mitii? Erga
gurguramee booddees horiin sun harkuma kee hin turree? Yoos akka
ati waan akkasii gootu maalitu si yaachise? Ati Waaqa sobde malee
nama hin sobne.”
5 Anaaniyaasis yommuu waan kana dhaga’etti kufee du’e. Warri
waan kana dhaga’an hundinuus sodaa guddaan qabaman.
6 Dargaggoonnis dhufanii, reeffa isaa kafanan; gad baasaniis isa
awwaalan.
7 Gara sa’aatii sadii booddee niitiin isaa utuu waan ta’e hin beekin
dhuftee ol seente.
8 Phexrosis, “Gatiin isin Anaaniyaas wajjin lafa gurgurattan sana
irraa argattan kanumaa? Mee natti himi!” jedhee ishee gaafate.
Isheenis, “Eeyyee kanuma” jette.
9 Phexrosis, “Isin akkam Hafuura Gooftaa qoruuf walii galuu
dandeessan? Ilaa! miilli warra dhirsa kee awwaalanii balbala dura
ga’eera; sis gad si baasu” jedheen.
10 Isheenis yeruma sana miilla isaa jalatti lafa dhooftee duute;
dargaggoonni sunis ol seenanii reeffa ishee argan; gad baasaniis dhirsa
ishee biratti ishee awwaalan.
11 Waldaan kiristaanaa hundi, warri waan kana dhaga’an hundinuus
sodaa guddaan qabaman.

Ergamoonni Dhukkubsattoota Baay'ee Fayyisan

12 Ergamoonnis mallattoo fi dinqii baay'ee uummata gidduutti hojjetan. Amantoonni hundinuus iddoo gardaafoo Solomoon jedhamutti walitti qabamu turan.
13 Warra hafan keessaa namni tokko iyyuu isaanitti dabalamuuf ija hin jabaanne, uummanni garuu akka malee isaan ulfeessa ture.
14 Hamma duraa caalaas dhiironnii fi dubartoonni hedduun Gooftaatti amananii amantootatti dabalaman.
15 Kanaafis akka yommuu Phexros achiin darbutti gaaddiddumti isaa iyyuu isaan keessaa tokko tokko irra bu'uuf jedhanii namoonni dhukkubsattoota karaatti baasanii siree fi itillee irra ciciibsan.
16 Namoonnis magaalaawwan naannoo Yerusaalem jiran keessaa warra dhukkubsatanii fi warra hafuura xuraa'aan dhiphatan fidanii achitti wal ga'an; warri geeffaman hundinuus ni fayyifaman.

Ergamoonni Ari'ataman

17 Lubni ol aanaanii fi miseensonni garee Saduuqotaa warri isa wajjin turan hundinuu hinaaffaan guutaman.
18 Isaanis ergamoota qabanii mana hidhaa uummataa keessa buusan.
19 Garuu ergamaan Gooftaa tokko halkaniin balbala mana hidhaa banee gad isaan baase.
20 Innis, "Dhaqaa mana qulqullummaa keessa dhadhaabadhaatii, dubbii jireenya haaraa kana hunda isaa uummatatti himaa" jedheen.
21 Isaanis akkuma isaanitti himame sanatti ganama barii mana qulqullummaa seenanii uummata barsiisuu jalqaban.

Lubni ol aanaanii fi warri isa wajjin turan yommuu achi ga'anitti waldaa Yihuudootaatii fi yaa'ii maanguddoota Israa'el walitti waaman; akka ergamoota sana fidaniifis mana hidhaatti namoota ergan.
22 Qondaaltonni ergaman sun garuu yommuu mana hidhaa ga'anitti jara achitti hin arganne; kanaafis deebi'anii,
23 "Mana hidhaa sana isaa sirriitti qollofamee jiru, eegdotas, utuu isaan balbala dura dhaabatanii jiranuu argine; yeroo bannetti garuu nama tokko illee achi keessatti hin arganne" jedhan.
24 Ajajaan eegdota mana qulqullummaatii fi luboonni hangafoonni yommuu oduu kana dhaga'anitti dinqifachuudhaan waan jedhan wallaalanii, "Maaltu dhalate immoo?" jedhan.
25 Yommus namichi tokko dhufee, "Jarri isin mana hidhaatti galchitan sun kunoo, mana qulqullummaa keessa dhadhaabatanii uummata barsiisaa jiru!" jedhe.
26 Kana irratti ajajaan sun qondaaltota wajjin dhaqee ergamoota sana fide; isaanis sababii uummanni dhagaan nu tuma jedhanii sodaataniif humnatti hin fayyadamne.
27 Ergamootas fidanii, akka lubni ol aanaan isaan qoruuf fuula yaa'ii Yihuudootaa dura isaan dhadhaabachiisan.
28 Lubichi ol aanaanis, "Nu akka isin maqaa kanaan hin barsiisne jabeessinee isin ajajnee turre; isin garuu barsiisa keessaniin Yerusaalem guuttaniirtu; akka nu itti gaafatamtoota dhiiga namicha kanaa taanu nu gochuu barbaaddu" jedhe.
29 Phexrosii fi ergamoonni kaan garuu akkana jedhanii deebisan; "Nu namaaf ajajamuu irra Waaqaaf ajajamuu qabna!

30 Yesuus isa isin fannoo irratti fanniftanii ajjeeftan sana Waaqni
abbootii keenyaa warra du'an keessaa isa kaaseera.
31 Waaqni akka inni Israa'eliif qalbii jijjiirrachuu fi dhiifama cubbuu
kennuuf jedhee bulchaa fi Fayyisaa godhee mirga ofiitti ol ol isa qabe.
32 Nu dhuga baatota waan kanaa ti; akkasumas Hafuurri Qulqulluun
Waaqni warra isaaf ajajamaniif kenne sun dhuga ba'aa waan kanaa
ti."
33 Isaanis yommuu waan kana dhaga'anitti akka malee aariidhaan
guggubatanii ergamoota ajjeesuuf mari'atan.
34 Fariisichi Gamaaliyaal jedhamu, barsiisaan seeraa kan namni
hundi kabaju tokko garuu waldaa Yihuudootaa keessa dhaabatee akka
ergamoonni sun yeroof gad baafaman ajaje.
35 Innis akkana isaaniin jedhe; "Yaa namoota Israa'el, waan jara
kana gochuuf deemtan keessatti of eeggadhaa.
36 Bara dheeraan dura Toyidaas akka waan nama guddaa ta'eetti of
ilaalee kaanaan namoonni gara dhibba afuriitti hedaman isa faana
bu'an; inni ni ajjeefame; duuka buutonni isaa ni bittinneeffaman;
akkasumaan badanis.
37 Namicha kana booddee immoo Yihuudaan, namni Galiilaa bara
lakkoobsa sabaa keessa ka'ee nama baay'ee ofitti kutate; innis ni
ajjeefame; warri isa faana bu'anis ni bittinnaa'an.
38 Kanaafuu dubbii kana keessatti ani isinittin hima; namoota kana
gad dhiisaa! Haa deemani! Mariin isaanii yookaan hojiin isaanii kun
yoo waan nama irraa dhufe ta'e ni bada.
39 Yoo waan Waaqa irraa dhufe ta'e garuu jara kana dhowwuu
hin dandeessan; isin mataan keessan iyyuu akka utuu Waaqaan wal
loltanuu hin argamne of eeggadhaa!"
40 Isaanis gorsa isaa fudhatan; ergamoota sanas ol waamanii
garafan; akka isaan maqaa Yesuusiitiin waa hin dubbannes ajajanii
gad isaan dhiisan.
41 Ergamoonnis akka maqaa sanaaf jedhanii qaana'aniif waan
ga'umsa argataniif akka malee gammadaa fuula waldaa duraa dee-
man.
42 Isaanis guyyuma guyyaan mana qulqullummaatti, mana na-
maattis utuu gargar hin kutin akka Yesuus Kiristoos* ta'e barsiisaa,
lallabaas turan.

6

Namoonni Torba Filatamuu Isaanii

1 Bara sana keessa yommuu baay'inni barattootaa dabalamaa
deemetti Yihuudoonni Giriikota keessa jiraatan Ibrootatti guunguman;
haadhonni hiyyeessaa* Yihuudootaa nyaata guyyaa guyyaan hiramu
keessatti hacuucamanii turaniitii.
2 Kanaaf ergamoonni kudha lamaan barattoota hunda walitti qa-
banii akkana jedhaniin; "Maaddii tajaajiluuf jennee dubbii Waaqaa
barsiisuu dhiisuun nuuf qajeelaa miti.

---

* **5:42** yookaan *Masiihii* * **6:1** *haadhonni hiyyeessaa* – Kun garee dubartoota akka malee rakkatanii ti. Yerusaalem keessa haadhota hiyyeessaa kanneen dhirsoonni isaanii bara jireenya isaanii gara caalu magaalaa qulqullittiin ala jiraatanii akka achitti du'anii itti awwaalamaniif jedhanii gara Yerusaalem dhufanii irraa du'an tokko tokkotu ture. Yihuudoonnis garee kana gargaaruuf jedhanii akka maallaqni isaan ittiin nyaata bitatan isaaniif kennamuuf mala tokko qopheessan.

3 Kanaaf yaa obboloota isin namoota maqaa gaarii qaban kanneen
Hafuura Qulqulluu fi ogummaan guutaman torba gidduu keessanii
filadhaa. Nus itti gaafatama kana isaanitti kenninee,
4 Waaqa kadhachuu fi dubbii isaa barsiisuutti jabaannaa.”
5 Wanni isaan jedhanis tuuta sana hunda gammachiise. Isaanis
Isxifaanos namicha amantii fi Hafuura Qulqulluudhaan guutame
tokko, akkasumas Fiiliphoosii fi Phirookoroosin, Niiqaaroonaa fi
Xiimoonaa, Pharmeenaa fi Niqoolaas namicha Anxookiiyaa isa amantii
Yihuudootaatti gale sana filatan.
6 Isaanis jara kana fuula ergamootaa dura dhaaban; ergamoonnis
Waaqa kadhataniifii harka isaan irra kaa’an.
7 Dubbiin Waaqaa ni babal’ate; baay’inni barattootaas Yerusaalem
keessatti akka malee dabalame; luboonni hedduun amantii kanaaf
ajajaman.

Isxifaanos Qabame

8 Isxifaanos ayyaanaa fi humna Waaqaatiin guutamee dinqii fi
mallattoo gurguddaa namoota gidduutti hojjette.
9 Miseensonni mana sagadaa warra, “Namoota bilisooman” jed-
hamanii, jechuunis Yihuudoonni Qareenaa fi Iskindiriyaadhaa dhufan
akkasumas Yihuudoonni Kiilqiyaa fi Asiyaadhaa dhufan tokko tokko
Isxifaanosiin mormuu jalqaban.
10 Isaan garuu ogummaa isaa yookaan Hafuura Qulqulluu inni ittiin
dubbatu sanaan mormuu hin dandeenye.
11 Kanaafuu akka isaan, “Nu utuu Isxifaanos Musee fi Waaqa
irratti dubbii arrabsoo dubbatuu dhageenyeerra” jedhaniif dhoksaan
namoota tokko tokko sossobatan.
12 Isaanis uummata, maanguddootaa fi barsiistota seeraa kakaasan.
Isxifaanosiinis qabanii fuula waldaa Yihuudootaa duratti isa
dhi’eessan.
13 Dhuga baatota sobduus qopheeffatan; isaanis akkana jedhan;
“Namichi kun iddoo qulqulluu kanaa fi seeraan mormuu takkumaa
hin dhiifne.
14 Nu isaa, ‘Yesuus namni Naazreeti kun iddoo kana ni diiga; seera
Museen nuu kennes ni geeddara’ jedhu dhageenyeerra.”
15 Warri waldaa sana keessa turan hundi ija babaasanii Isxifaanosin
ilaalanii akka fuuli isaa akkuma fuula ergamaa Waaqaa ta’e argan.

7

Haasaa Isxifaanos

1 Lubni ol aanaanis, “Wanni kun dhugumaa?” jedhee isa gaafate.
2 Innis akkana jedhee deebise; “Yaa obbolootaa fi yaa abbootii,
mee na dhaga’aa! Waaqni ulfinaa, yeroo abbaan keenya Abrahaam
Mesophotaamiyaa turetti, utuu inni biyya Kaaraan hin dhaqin isatti
mul’ate.
3 Waaqnis, ‘Biyya keetii fi saba kee dhiisiitii gara biyya ani si
argisiisuu dhaqi’* jedheen.
4 “Innis biyya Kaldootaatii ba’ee dhaqee Kaaraan keessa jiraate. Erga
abbaan isaa du’e immoo Waaqni achii isa baasee biyya isin amma
keessa jiraattan kanatti isa erge.

* **7:3** Uma 12:1

5 Ta’us Waaqni dhaala tokko illee, lafa taakkuu tokkittii illee biyya
sana keessatti hin kennineef; garuu Waaqni akka Abrahaamii fi sanyii
isaa warra isaan booddeetiif biyya sana akkuma qabeenyaatti kennuuf
waadaa galeef. Abrahaam yeroo sana ijoollee tokko illee hin qabu ture.
6 Waaqni akkana jedhee karaa kanaan isatti dubbate; ‘Sanyiin kee
biyya kan isaa hin ta’in keessatti alagaa ta’a; waggaa dhibba afuris ni
garboomfama; ni cunqurfamas.’
7 Waaqni akkana jedhe; ‘Ani garuu saba isaan akkuma garbootaatti
tajaajilan sana nan adaba; ergasii immoo isaan biyya sanaa ba’anii
lafa kanatti na waaqeffatu.’†
8 Waaqnis kakuu dhagna qabaa Abrahaamiif kenne; Abrahaamis ab-
baa Yisihaaq ta’ee guyyaa saddeettaffaatti dhagna isa qabe; Yisihaaqis
ergasii abbaa Yaaqoob ta’e; Yaaqoob immoo abbaa abbootii gosoota
kudha lamaanii ta’e.
9 “Abbootiin sunis waan Yoosefitti hinaafaniif akka inni biyya
Gibxitti garba ta’uuf isa gurguran; Waaqni garuu isa wajjin ture;
10 rakkina isaa hunda keessaa isa baase; Waaqnis fuula Fara’oon
mooticha Gibxi duratti ulfinaa fi ogummaa Yoosefiif kenne; Fara’oonis
biyya Gibxii fi mana mootummaa isaa hunda irratti bulchaa isa godhe.
11 “Baruma sana biyya Gibxii fi biyya Kana’aan hundatti beelli bu’ee
rakkina guddaa fide; abbootiin keenyas waan nyaatan tokko illee
argachuu hin dandeenye.
12 Yaaqoobis akka Gibxi keessa midhaan jiru dhageenyaan yeroo
jalqabaatiif abbootii keenya achi erge.
13 Imala isaanii lammaffaa irrattis Yoosef eenyummaa isaa obboloota
isaatti hime; Fara’oonis waa’ee obboloota Yoosef beeke.
14 Yoosefis ergasii nama ergee abbaa isaa Yaaqoobii fi maatii isaa
hunda jechuunis walumatti qabaatti nama 75 waamsise.
15 Yaaqoobis Gibxitti gad bu’e; innis, abbootiin keenyas achitti du’an.
16 Reeffi isaaniis Sheekemitti geeffamee lafa awwaalaa kan Abra-
haam ijoollee Hamoori irraa horii wayiitiin bitee ture sanatti
awwaalame.
17 “Akkuma yeroon waadaa Waaqni Abrahaamiif gale sun itti
raawwatamu dhi’aachaa dhufeen baay’inni saba keenyaa Gibxi
keessatti akka malee guddate.
18 Ergasii ‘Mootiin waa’ee Yoosef hin beekin haaraan tokko bulchaa
Gibxi ta’e.’
19 Innis akka malee saba keenya cunqurse; abbootii keenyas akka
daa’imman isaanii dhumaniif akka isaan gad gatan dirqisiise.
20 “Yeroon Museen dhalates yeruma kana ture; innis fuula Waaqaa
duratti miidhagaa ture; ji’a sadiifis mana abbaa isaatti kunuunfamee
guddate.
21 Yommuu inni alatti gatametti intalli Fara’oon fudhattee akka ilma
isheetti isa guddifatte.
22 Museen ogummaa warra Gibxi hunda barate; innis dubbii isaatii
fi hojii isaatiin jabaa ture.
23 “Museen yommuu umuriin isaa waggaa 40 guutetti dhaqee
obboloota isaa ijoollee Israa’el ilaaluu murteesse.

† **7:7** Uma 15:13,14

24 Museenis utuu namni Gibxi tokko nama isaanii tokko miidhuu
arge. Kanaafis nama isaanii gargaaruu dhaqee namicha Gibxi sana
ajjeesuun haaloo baaseef.
25 Museen waan sabni isaa akka Waaqni karaa isaatiin saba Israa'el
furu hubatu se'ee ture; sabni sun garuu hin hubanne.
26 Guyyaa itti aanutti immoo utuu namoonni Israa'el lama wal
lolanuu itti dhufee, 'Jarana, isin obboloota walii ti; yoos maaliif wal
miitu ree?' jedhee walitti araarsuu yaale.
27 "Namichi hiriyaa isaa miidhaa ture sun garuu Musee achi of irraa
darbatee akkana jedhe; 'Eenyutu nurratti bulchaa fi abbaa murtii si
godhe?
28 Akkuma kaleessa namicha Gibxi ajjeefte sana ana illee ajjeesuu
barbaaddaa?'‡
29 Museenis waan kana dhageenyaan biyya Midiyaanitti baqatee
galtuu ta'ee achi jiraate; achittis ilmaan lama dhalche.
30 "Erga waggaan afurtamni darbee booddees ergamaan Waaqaa
tokko gammoojjii naannoo Tulluu Siinaa keessatti daggala boba'u
keessaa arraba ibiddaa keessaan Museetti mul'ate.
31 Innis waan kana arginaan waan arge sana dinqifate. Yommuu
ilaaluuf itti dhi'aatettis sagalee Gooftaa dhaga'e.
32 Sagaleen sunis, 'Ani Waaqa abbootii keetii, Waaqa Abrahaam, kan
Yisihaaqii fi kan Yaaqoob'§ jedheen. Museenis ni hollate; ilaaluus ni
sodaate.
33 "Gooftaan immoo akkana jedheen; 'Sababii iddoon ati dhaabatu
kun qulqulluu ta'eef kophee kee baafadhu.
34 Ani akka sabni koo biyya Gibxi keessatti cunqurfamaa jiru
dhugumaan argeera; boo'icha isaaniis dhaga'ee isaan bilisoomsuuf
jedhee gad bu'eera; egaa kottu Gibxittin deebisee si ergaatii.'*
35 "Namni isaan, 'Eenyutu bulchaa fi abbaa murtii si godhe?'
jedhanii tuffatan sun Museedhuma kana. Isas Waaqni akka inni
bulchaa fi furaa isaanii ta'uuf harka ergamaa Waaqaa kan daggala
keessaan isatti mul'ate sanaatiin erge.
36 Innis Gibxi keessatti, galaana diimaa irratti akkasumas waggaa 40
gammoojjii keessatti dinqii fi mallattoo hojjechaa Gibxi keessaa isaan
baase.
37 "Museen kun isuma saba Israa'eliitiin, 'Waaqni sabuma keessan
keessaa raajii akka kootii tokko isinii kaasa'† jedhe sanaa dha.
38 Innis, Ergamaa Waaqaa kan Tulluu Siinaa irratti isatti dubbate
sanaa fi abbootii keenya wajjin gammoojjii keessatti waldaa keessa
ture; dubbii jiraataas nutti kennuuf fudhate.
39 "Abbootiin keenya garuu isaaf ajajamuu didan; qooda ajajamuu
isa tuffatanii garaa isaaniitiinis gara Gibxitti deebi'an.
40 Arooniinis, 'Waaqota nu dura deeman nuu tolchi; Museen Gibxii
nu baase sun maal akka ta'e hin beeknuutii!'‡ jedhan.
41 Yeroon isaan Waaqa tolfamaa bifa jabbiitiin qopheeffatanis
baruma sana; isaanis Waaqa sanaaf aarsaa dhi'eessanii waanuma
harka isaaniitiin tolfame sanaaf ayyaana ulfinaa ayyaaneffatan.

‡ **7:28** Bau 2:14 § **7:32** Bau 3:6 * **7:34** Bau 3:5,7,8,10 † **7:37** KeD 18:15 ‡ **7:40** Bau 32:1

42 Waaqni garuu isaan irraa garagalee akka isaan humnoota samii
irraa waaqeffataniif isaan dhiise. Kunis waan kitaaba raajotaa
keessatti barreeffame sanaan wal fakkaata; innis akkana jedha;
“ ‘Yaa mana Israa’el isin waggaa afurtama gammoojjii keessatti
takkumaa aarsaa fi kennaa naaf fiddaniirtuu?
43 Isin fakkii waaqota waaqeffachuuf
tolfattanii jechuunis dunkaana Moolekiitii§ fi
urjii waaqa keessan Reefaan* ol qabdaniirtu.
Kanaafuu ani biyya Baabiloniin gamaattin isin ari’a.’†
44 “Abbootiin keenya gammoojjii keessatti dunkaana dhuga
ba’umsaa of biraa qabu turan. Dunkaanni sunis akkuma Waaqni
akka Museen akkuma bifa arge sanaatti hojjetuuf isa qajeelchetti
hojjetamee ture.
45 Abbootiin keenyas dunkaanicha fudhatanii biyya saba Waaqni
isaan duraa ari’ee baase sanaatti Iyyaasuu wajjin galan; dunkaanni
sun hamma bara Daawitiitti biyya sana ture.
46 Daawitis fuula Waaqaa duratti fudhatama argatee Waaqa
Yaaqoobiitiif mana jireenyaa ijaaruuf kadhate.
47 Garuu kan mana sana ijaareef Solomoon ture.
48 “Ta’us Waaqni Waan Hundaa Olii mana harki namaa ijaare keessa
hin jiraatu; kunis akkuma raajichi akkana jedhee dubbatee dha:
49 “ ‘Samiin teessoo koo ti;
laftis ejjeta miilla kootii ti.
Yoos isin mana akkamii naaf ijaartu ree?
jedha Gooftaan.
Yookaan lafti boqonnaa kootii eessa ta’a?
50 Waan kana hunda harki koo hin hojjennee?’‡
51 “Yaa namoota mata jabeeyyii nana! garaan keessan hin amanu;
gurri keessanis hin dhaga’u! Isin yeroo hunda Hafuura Qulqulluun
mormitu; akkuma abbootiin keessan godhan sana isinis gootu.
52 Raajiin abbootiin keessan hin ari’atin tokko iyyuu jiraa? Isaan
warra duraan dursanii dhufaatii isa qajeelaa sanaa himan illee ni
ajjeesan; isinis amma isa dabarsitanii kennitanii ajjeeftaniirtu;
53 warri karaa ergamoota Waaqaatiin seera fudhattanii seera sanaaf
ajajamuu diddanis isinuma.”

Isxifaanos Dhagaan Tumame

54 Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti aariin guggubatanii isatti
ciniinnatan.
55 Isxifaanos garuu Hafuura Qulqulluun guutamee gara samii ol
ilaalee ulfina Waaqaatii fi Yesuusinis isaa mirga Waaqaa dhaabatee
jiru arge.
56 Innis, “Ani kunoo samiin banamee, Ilma Namaas isaa mirga
Waaqaa dhaabatee jiru nan arga” jedhe.
57 Kana irratti isaan hundi gurra isaanii qabatanii sagalee guddaan
iyyaa isatti girrisan.

---

§ **7:43** *Moolek* – waaqa tolfamaa warra Kana’aan kan waaqeffatamuu isaa keessa ijoollee gubanii aarsaa dhi’eessuunis jiru. * **7:43** *Reefaan* – waaqa tolfamaa bara durii kan bulchaa pilaaneettii Saatarni jedhamuuti jedhamee waaqeffatamu. † **7:43** Amo 5:25 ‡ **7:50** Isa 66:1,2

58 Magaalaa keessaas gad isa baasanii dhagaan isa tumuu jalqaban.
Yeroo sana dhuga baatonni uffata isaanii miilla dargaggeessa Saa'ol
jedhamu tokkoo jala kaa'atan.
59 Isxifaanosis utuu isaan dhagaan isa tumaa jiranuu, "Yaa Gooftaa
Yesuus, hafuura koo fudhadhu" jedhee kadhate.
60 Jilbeenfatees sagalee guddaadhaan, "Yaa Gooftaa, cubbuu kana
isaanitti hin lakkaa'in!" jedhee iyye; innis erga waan kana dubbatee
booddee ni du'e.

8

1 Saa'olis ajjeefamuu Isxifaanos irratti namootaan walii galee ture.

Ari'atama Waldaa Kiristaanaa

Guyyuma sana waldaa Kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtutti
ari'atamni guddaan ka'e; ergamoota malee warri kaan hundinuu
biyya Yihuudaatii fi Samaariyaa hunda keessa bibittinnaa'an.
2 Namoonni Waaqa sodaatanis Isxifaanosin awwaalan; boo'icha
guddaas boo'aniif.
3 Saa'ol garuu waldaa kiristaanaa balleessuu jalqabe; innis mana
tokko irraa gara mana biraa dhaqee dhiiraa fi dubartii lafa irra
harkisee mana hidhaatti galchaa ture.

Fiiliphoos Samaariyaa Keessatti

4 Warri bittinnaa'an sun lafa dhaqan hundatti dubbii sana lallaban.
5 Fiiliphoosis gara magaalaa Samaariyaa tokkootti gad bu'ee achitti
Kiristoos lallabe.
6 Namoonni sunis yommuu waan Fiiliphoos dubbatu dhaga'anii
dinqii inni hojjetu arganitti hundi isaanii qalbeeffatanii isa dhaga'an.
7 Hafuurri xuraa'aanis sagalee guddaan iyyee nama hedduu keessaa
ba'e; warri laamsha'anii fi warri naafatan baay'eenis ni fayyan.
8 Kanaafis gammachuu guddaatu magaalaa sana keessatti ta'e.

Simoon Falfalticha

9 Garuu yeroo sanaan dura namichi Simoon jedhamu tokko ma-
gaalaa sana keessatti falfala hojjetee namoota Samaariyaa hunda
dinqisiisaa ture; innis akka waan nama guddaa ta'eetti of hedaa ture.
10 Namoonni hundinuu xinnaa guddaan qalbii isaanii gara isaatti
deebifatanii, "Namichi kun humna Waaqaa isa 'humna guddaa'
jedhamu sanaa dha" jedhanii isa saadan.
11 Namoonni sunis sababii inni yeroo dheeraa falfala isaatiin isaan
dinqisiiseef qalbii isaanii gara isaatti deebifatan.
12 Garuu yommuu Fiiliphoos wangeela waa'ee mootummaa
Waaqaatii fi maqaa Yesuus Kiristoos lallabetti amananii dhiiraa
dubartiin cuuphaman.
13 Simoon mataan isaa iyyuu amanee cuuphame. Innis mallattoo fi
dinqii arge sana dinqifachaa Fiiliphoos wajjin deeme.
14 Ergamoonni Yerusaalem turan akka warri Samaariyaa dubbii
Waaqaa fudhatan dhaga'anii Phexrosii fi Yohannisin isaanitti ergan.
15 Ergamoonni sunis yommuu achi ga'anitti akka isaan Hafuura
Qulqulluu argataniif ni kadhataniif;
16 Hafuuri Qulqulluun isaan keessaa nama tokko irra illee hin buune
tureetii; isaan maqaa Gooftaa Yesuus qofaan cuuphamanii turan.

17 Phexrosii fi Yohannis harka isaanii jara sana irra kakaa'an; isaanis
Hafuura Qulqulluu argatan.
18 Simoon falfaltichis akka yeroo ergamoonni harka isaanii nama
irra kaa'an Hafuurri Qulqulluun namaa kennamu arginaan erg-
amootaaf horii kennee,
19 "Akka namni ani harka irra kaa'u hundi Hafuura Qulqulluu
argatuuf dandeettii kana anaaf illee kennaa" jedheen.
20 Phexros garuu akkana jedhee deebiseef; "Sababii ati kennaa
Waaqaa waan horiin bitachuu dandeessu seeteef horiin kee suma
wajjin haa badu!
21 Garaan kee fuula Waaqaa duratti waan qajeelaa hin ta'iniif ati
tajaajila kana keessatti qooda yookaan carraa hin qabdu.
22 Kanaaf hammina kee kana irraa deebi'iitii gooftaa kadhadhu; inni
yaada garaa keetii kana siif dhiisa ta'aatii.
23 Ani akka ati yaada hadhaa'aan guutamtee fi akka ati garbicha
cubbuu taate nan arga."
24 Simoonis, "Akka wanni isin jettan kun tokko iyyuu narra hin
geenyeef Gooftaa naa kadhadhaa" jedhee deebise.
25 Phexrosii fi Yohannis erga dhugaa ba'anii dubbii Gooftaas labsanii
booddee gandoota Samaariyaa hedduu keessatti wangeela lallabaa
Yerusaalemitti deebi'an.

Fiiliphoosii fi Namicha Itoophiyaa Tokko

26 Ergamaan Gooftaa tokko Fiiliphoosiin, "Ka'iitii karaa Kibbaatiin
gara daandii Yerusaalemii ba'ee Gaazaatti gad bu'u sanaa dhaqi"
jedhe; daandiin sunis daandii gammoojjii ti.
27 Innis ka'ee deeme; karaa isaa irrattis xu'aashii Itoophiyaa
tokko jechuunis qondaalticha Kandakee mootittii saba Itoophiyaa kan
qabeenya ishee hunda irratti itti gaafatamaa ta'e arge; qondaalli sun
sagaduuf jedhee Yerusaalem dhaqee ture.
28 Innis yeroo biyya isaatti deebi'u gaarii isaa irra taa'ee kitaaba
Isaayyaas raajichaa dubbifachaa ture.
29 Hafuurri Qulqulluunis Fiiliphoosiin, "Dhaqiitii gaarii sanatti
dhi'aadhu" jedhe.
30 Fiiliphoosis gaarii sanatti fiigee utuu namichi sun kitaaba
Isaayyaas raajichaa dubbifatuu dhaga'ee, "Ati waan dubbiftu kana ni
hubattaa?" jedhee gaafate.
31 Namichis, "Yoo namni naa hin ibsin ani akkamiin hubachuu
danda'a?" jedhe. Innis akka Fiiliphoos ol ba'ee isa bira taa'uuf
waammate.
32 Kutaan kitaabaa kan xu'aashiin sun dubbisaa ture isa kana:
"Inni akkuma hoolaa iddoo qalmaatti geeffamee,
yookaan akkuma ilmoo hoolaa
kan fuula nama rifeensa irraa murmuruu duratti cal'isuu
akkasuma afaan isaa hin saaqqanne.
33 Inni cunqurfamuu isaatiin murtii qajeelaa dhowwatame;
eenyutu waa'ee sanyii isaa dubbachuu danda'a?
Jireenyi isaa lafa irraa fudhatameeraatii."*
34 Xu'aashiin sunis Fiiliphoosiin, "Raajiin sun waa'ee eenyuu dub-
bata? Waa'ee mataa isaa moo waa'ee nama biraa ti? Maaloo mee
natti himi!" jedhee gaafate.

* **8:33** Isa 53:7,8

35 Fiiliphoosis kutaadhuma kitaabaa sanaan afaan saaqatee oduu
gaarii waa'ee Yesuus isatti hime.
36 Isaanis utuu karaa deemanuu bishaanitti ba'an; xu'aashiin sunis,
"Kunoo bishaan as jira; yoos maaltu cuuphamuu na dhowwa ree?"
jedheen. [
37 Fiiliphoosis, "Ati yoo garaa kee guutuun amante cuuphamuu ni
dandeessa" jedheen. Namichis deebisee, "Akka Yesuus Kiristoos ilma
Waaqaa ta'e ani nan amana" jedhe.]†
38 Innis akka gaariin sun dhaabatu ajaje; isaan lamaanuu dhaqanii
bishaan seenan; Fiiliphoosis isa cuuphe.
39 Yommuu isaan bishaan keessaa ba'anittis Hafuurri Gooftaa
Fiiliphoosin fudhate; xu'aashiin sunis ergasii isa hin argine; garuu
gammadaa karaa isaa itti fufe.
40 Fiiliphoos immoo Azooxoonitti argame; innis hamma Qiisaariyaa
ga'utti magaalaawwan hunda keessatti wangeela lallabaa darbe.

9

Saa'ol Jijjiirame
9:1-19 kwf – Hoj 22:3-16; 26:9-18

1 Gidduudhuma sana Saa'ol barattoota Gooftaa ajjeesuuf
dhaadachaa gara luba ol aanaa dhaqee,
2 nama karaa kana irra jiru kam iyyuu dhiiras dubartiis yoo argate
akka hidhee Yerusaalemitti geessuuf akka lubni sun gara manneen
sagadaa kanneen Damaasqoo jiraniitti xalayaawwan isaaf barreessuuf
isa kadhate.
3 Utuu inni deemaa jiruu akkuma Damaasqootti dhi'aateen akkuma
tasaa ifni tokko samii irraa naannoo isaatti balaqqise.
4 Innis lafatti kufee sagalee, **"Yaa Saa'ol, Yaa Saa'ol, ati maaliif
na ari'atta?"** isaan jedhu tokko dhaga'e.
5 Saa'olis, "Yaa Gooftaa, ati eenyu?" jedhee gaafate.
Innis akkana jedhee deebiseef; **"Ani Yesuus isa ati ari'attuu dha.
Arfii wayii dhiituun suma miidha.**
6 **Amma ka'ii magaalaa seeni; wanni ati gootu sitti himamaatii"**
jedheen.
7 Namoonni Saa'ol wajjin deemaa turanis waan dubbatan dhabanii
dhadhaabatan; isaanis sagalee dhaga'an malee nama tokko illee hin
argine.
8 Saa'olis lafaa ka'e; innis yommuu iji isaa banametti homaa arguu
hin dandeenye; isaanis harka isaa qabanii Damaasqootti isa geessan.
9 Iji isaas Guyyaa sadii guutuu arguu hin dandeenye; innis homaa
hin nyaanne; homaas hin dhugne.
10 Damaasqoo keessa barataa Anaaniyaas jedhamu tokkotu ture.
Gooftaanis mul'ataan, **"Yaa Anaaniyaas!"** jedhee isa waame.
Innis, "Yaa Gooftaa, kunoo ani asin jira" jedhee deebise.
11 Gooftaanis akkana jedheen; **"Ka'ii gara daandii 'Qajeelaa'
jedhamu sanaa mana Yihuudaa dhaqiitii nama Saa'ol jedhamu
kan Xarseesii dhufe tokko iyyaafadhu; inni kadhannaa irra
jiraatii.**

† **8:37** Waraabbileen durii tokko tokko kutaa kana hin qaban.

12 **Saa'olis nama Anaaniyaas jedhamu tokko isaa dhufee akka agartuun isaa deebi'uufiif harka isa irra kaa'u mul'ataan arge."**
13 Anaaniyaasis deebisee akkana jedhe; "Yaa Gooftaa, ani waa'ee namicha kanaa, miidhaa inni qulqulloota kee warra Yerusaalem jiraatan irratti hojjete hundumaa dhaga'eera.
14 Ammas warra maqaa kee waammatan hunda hidhuuf jedhee luboota hangafoota irraa aangoo fudhatee dhufeera."
15 Gooftaan garuu Anaaniyaasiin akkana jedhe; **"Namichi kun mi'a koo kan ani akka inni namoota Ormaatii fi mootota isaanii duratti, saba Israa'el durattis maqaa koo baatuuf jedhee filadhe waan ta'eef ka'ii dhaqi!**
16 **Ani akka inni maqaa kootiif jedhee rakkachuu qabu isattin argisiisa."**
17 Anaaniyaasis dhaqee mana sana seene. Harka isaas Saa'ol irra kaa'ee, "Yaa obboleessa koo Saa'ol, Gooftaa Yesuus inni utuu ati as dhuftuu karaa irratti sitti mul'ate sun akka ati argituu fi akka ati Hafuura Qulqulluun guutamtuuf na ergeera" jedhe.
18 Yommusuma wanni akka qolaa ija Saa'ol irraa harca'e; inni ammas arguu danda'e. Ka'ees cuuphame.
19 Nyaatas nyaatee jajjabaate.

Saa'ol Damaasqoo fi Yerusaalemitti Lallabe

Saa'ol bultii gabaabduudhaaf barattoota Damaasqoo jiran bira bubbule.
20 Innis akka Yesuus ilma Waaqaa ta'e yeruma sana manneen sagadaa keessatti lallabuu jalqabe.
21 Warri isa dhaga'an hundinuus dinqifatanii akkana jedhan; "Namichi kun isuma Yerusaalem keessatti warra maqaa kana waammatan balleesse sana mitii? Ammas hidhee luboota hangafootatti isaan geessuuf dhufe mitii?"
22 Saa'ol garuu ittuma jabaachaa deeme; innis akka Yesuus kun Kiristoos* ta'e mirkaneessuudhaan Yihuudoota Damaasqoo keessa jiraatan afaan qabachiise.
23 Erga guyyaan hedduun darbee booddees Yihuudoonni isa ajjeesuuf mari'atan.
24 Saa'ol garuu marii isaanii kana beeke; isaanis isa ajjeesuuf jedhanii halkanii guyyaa balbala magaalaa sanaa jabeessanii eegaa turan.
25 Barattoonni isaa garuu halkaniin fuudhanii guuboodhaan dallaa irraan dabarsanii gad isa buusan.
26 Innis yommuu gara Yerusaalem dhufetti barattootatti dabalamuu yaale; isaanis waan barataa ta'uu isaa hin amaniniif hundi isaanii isa sodaatan.
27 Barnaabaas immoo fuudhee ergamootatti isa geesse; akka Saa'ol itti karaatti gooftaa arge, akka itti gooftaan isatti dubbatee fi akka inni sodaa malee Damaasqoo keessatti maqaa Yesuusiitiin lallabe isaanitti hime.
28 Saa'olis isaan wajjin jiraatee Yerusaalem keessa sodaa malee ba'ee galaa ture; maqaa Gooftaatiinis ija jabinaan lallabe.

---

* **9:22** yookaan *Masiihii*

29 Yihuudoota Giriikota keessa jiraatan wajjinis dubbachaa isaaniinis
morkachaa ture; isaan garuu isa ajjeesuu barbaadan.
30 Obboloonnis yommuu waan kana beekanitti fuudhanii Qi-
isaariyaatti gad isa buusan; gara Xarsees isa ergan.
31 Kanaafis waldaan kiristaanaa Yihuudaa, Galiilaa fi Samaariyaa
keessa jirtu guutummaatti nagaa argatte; ni cimtes. Isheenis Ha-
fuura Qulqulluudhaan jajjabaatee sodaa Gooftaatiin jiraachuudhaan
baay'inaan guddachaa deemte.

Eeniyaa fi Doorqaa

32 Phexros utuu biyya sana keessa naanna'aa jiruu qulqulloota
Liidaa keessa jiraatan ilaaluuf gad bu'e.
33 Achittis namicha laamsha'aa Eeniyaa jedhamu kan waggaa sad-
deeti siree irratti hafee ture tokko arge.
34 Phexrosis, "Yaa Eeniyaa, Yesuus Kiristoos si fayyisa; ka'iitii siree
kee afadhu" jedheen. Eeniyaanis yommusuma ka'e.
35 Namoonni Liidaa fi Shaaroon keessa jiraatan hundinuu isa arganii
Gooftaatti deebi'an.
36 Yoophee keessas barattuu Xaabiitaa jedhamtu tokkotu ture;
Xaabiitaa jechuun Doorqaa jechuu dha. Isheenis yeroo hunda waan
gaarii hojjetti; hiyyeeyyiis ni gargaarti turte.
37 Isheenis baruma sana keessa dhukkubsattee duute; reeffa ishees
dhiqanii kutaa darbii tokko keessa kaa'an.
38 Liidaan kun Yoopheetti dhi'oo turte; barattoonnis yommuu akka
Phexros Liidaa jiru dhaga'anitti nama lama isatti erganii, "Maaloo dafii
nu bira ga'i!" jedhanii isa kadhatan.
39 Phexrosis ka'ee isaan wajjin deeme; akkuma inni achi ga'eenis
gara kutaa darbii sanaatti isa geessan. Haadhonni hiyyeessaa hund-
inuu isa bira dhaabatanii kootii fi wayyaa biraa kan Doorqaan yeroo
isaan wajjin turte hojjette sana isatti argisiisanii boo'aa turan.
40 Phexrosis hunda isaanii gad baasee jilbeenfatee Waaqa kadhate;
reeffa sanattis garagalee, "Xaabiitaa ka'i!" jedhe. Isheenis ija ishee
banattee Phexrosin argite; kaatees ni teesse.
41 Innis harka qabee ishee kaase; amantootaa fi haadhota hiyyeessaa
waamee jiraattuu taatee isaan fuuldura dhaabe.
42 Kunis Yoophee hunda keessatti beekame; namoonni baay'eenis
Gooftaatti amanan.
43 Phexrosis Yoophee keessa gogaa duugduu Simoon jedhamu tokko
bira guyyaa hedduu ture.

10

Qorneelewoos Phexrosin Waame

1 Namichi Qorneelewoos jedhamu tokko Qiisaariyaa keessa ture;
innis kutaa, "Humna waraana Iixaaliyaa" jedhamu keessatti ajajaa
dhibbaa ture.
2 Qorneelewoosii fi maatiin isaa hundinuu warra Waaqaaf bulanii fi
warra Waaqa sodaatan turan; innis warra rakkataniif arjummaadhaan
kenna ture; yeroo hundas Waaqa kadhata ture.
3 Innis gaafa tokko ergamaa Waaqaa tokko isaa gara isaa dhufee,
"Yaa Qorneelewoos!" jedhuun guyyaa keessaa gara sa'aatii sagaliitti
ifaan ifatti mul'ataan arge.

4 Qorneelewoosis sodaan ija babaasee isa ilaalee, “Yaa Gooftaa, maal
barbaadda?” jedhee gaafate.
Ergamaan Waaqaa sun immoo akkana jedhee deebise; “Kadhannaa
keetii fi kennaan ati hiyyeeyyiidhaaf kennitu aarsaa yaadachaa ta’ee
fuula Waaqaa duratti ol ba’eera.
5 Amma Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana
as fichisiisi.
6 Innis namicha gogaa duugu kan Simoon jedhamu kan manni isaa
qarqara galaanaatti argamu tokko bira jira.”
7 Qorneelewoosis yommuu ergamaan Waaqaa kan isatti dubbate sun
deemetti tajaajiltoota isaa keessaa nama lama, warra isa eegan keessaa
immoo loltuu Waaqaaf bulu tokko waamee,
8 waan kana hunda itti himee Yoopheetti isaan erge.

Mul’ata Phexros Arge Tokko
10:9-32 kwi – Hoj 11:5-14

9 Guyyaa itti aanuttis utuu warri ergaman sun karaa jiranuu,
yeroo isaan magaalaatti dhi’aatanitti Phexros gara sa’aatii ja’aatti
kadhannaaf bantii manaatti ol ba’e.
10 Innis beela’ee waan nyaatu barbaade; utuu isaan qopheessaafii
jiranuus akka waan yaadaan fudhatamee ta’e.
11 Samii banamee fi waan akka wayyaa bal’aa tokkos isaa roga isaa
afraniin qabamee lafatti gad buufamu arge.
12 Wayyaan sunis bineensota miilla afurii, uumamawwan lafa irra
loo’anii fi simbirroota samii kanneen gosa hundaa of keessaa qaba
ture.
13 Sagaleen tokkos, **“Yaa Phexros, ka’iitii qaladhuu nyaadhu”**
jedheen.
14 Phexros garuu deebisee, “Yaa Gooftaa, hin ta’u! Ani takkumaa
waan balfamaa yookaan waan xuraa’aa hin nyaanne” jedhe.
15 Sagaleen sunis yeroo lammaffaa, **“Ati waan Waaqni
qulqulleesseen xuraa’aa hin jedhin”** jedheen.
16 Wanni kunis yeroo sadii ta’e; wayyaan sunis yommusuma
deebi’ee samiitti ol fudhatame.
17 Utuu Phexros waa’ee hiikkaa mul’ata sanaa dinqisiifachaa jiruus
namoonni Qorneelewoos erge sun mana Simoon iyyaafachaa dhufanii
karra dura dhaabatan.
18 Isaanis lallabanii, “Simoon inni Phexros jedhamu tokko as jiraa?”
jedhanii gaafatan.
19 Ammas utuu Phexros waa’ee mul’ata sanaa yaadaa jiruu, Hafuurri
Qulqulluun akkana isaan jedhe; “Yaa Simoon, kunoo namoonni sadii
si barbaaduutti jiru.
20 Ka’iitii gad bu’i. Isaan wajjin deemuus hin shakkin; anatu isaan
ergeetii.”
21 Phexrosis gara namoota sanaatti gad bu’ee, “Namni isin bar-
baadaa jirtan ana; maaliif dhuftani?” jedheen.
22 Jarri sunis akkana jedhanii deebisan; “Nu ajajaa dhibbaa kan
Qorneelewoos jedhamu tokko biraa dhufne; inni nama qajeelaa fi
nama Waaqa sodaatu kan Yihuudoota hunda birattis kabajamuu
dha; ergamaan Waaqaa qulqulluun tokko akka inni mana isaatti si
waamsisee waan ati jettu dhaga’uuf isatti dubbate.”
23 Phexrosis namoota sana manatti ol galchee keessumsiise.

Phexros mana Qorneelewoos Dhaqe

Guyyaa itti aanutti Phexros ka'ee isaan wajjin deeme; obboloonni tokko tokkos Yoopheedhaa ka'anii isa wajjin deeman.

24 Isaanis guyyaa itti aanu Qiisaariyaatti galan; Qorneelewoosis firoota isaatii fi michoota isaa warra isatti dhi'aatan walitti waamee isaan eegaa ture.

25 Akkuma Phexros mana seeneen Qorneelewoos isa simatee isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irratti kufe.

26 Phexros garuu, "Ka'i! Anis namumaatii" jedhee ol isa qabe.

27 Phexrosis isa wajjin dudubbachaa mana seenee namoota walitti qabaman hedduu arge.

28 Innis akkana isaaniin jedhe; "Akka Yihuudiin tokko nama ormaa wajjin tokkummaa qabaachuu fi itti dhi'aachuun seera keenya hin ta'in isin mataan keessan iyyuu beektu; garuu Waaqni akka ani nama tokkoonuu jibbamaa yookaan xuraa'aa hin jenne natti argisiiseera.

29 Kanaaf yommuu isin nama natti ergitanitti ani mormii tokko malee dhufe; egaa waan isin na waamtaniif beekuu nan barbaada."

30 Qorneelewoosis akkana jedhee deebise: "Bultii afuriin dura, sa'aatiidhuma kanatti, ani sa'aatii sagalitti mana kootti kadhachaan ture. Akkuma tasaa namichi wayyaa adii qaanqee uffatu tokko na dura dhaabatee

31 akkana jedhe; 'Yaa Qorneelewoos, Waaqni kadhannaa kee dhaga'eera; kennaa ati hiyyeeyyiif kennitus yaadateera.

32 Yoopheetti nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana waamsisi. Inni mana Simoon namicha gogaa duugu kan qarqara galaanaa jiraatu sanaa jira.'

33 Kanaaf ani yeruma sana nama ergeen si waamsise; atis baga dhufte. Egaa nu hundinuu waan akka ati nutti himtu Gooftaan si ajaje hunda dhaga'uuf jennee as fuula Waaqaa dura jirra."

34 Phexrosis akkana jedhee dubbachuu jalqabe; "Ani amma akka Waaqni nama Wal hin caalchifne dhugumaan nan hubadha.

35 Garuu saba hundumaa keessaa namni isa sodaatuu fi namni waan qajeelaa hojjetu kam iyyuu fuula isaa duratti fudhatamaa dha.

36 Isin ergaa Waaqni karaa Yesuus Kiristoosiin nagaa labsuudhaan saba Israa'elitti erge sana beektu; Yesuus Kiristoos kun Gooftaa waan hundaa ti.

37 Isin waan Cuuphaa Yohannis lallabee booddee Galiilaadhaa jalqabee Yihuudaa hunda keessatti ta'e sana ni beektu.

38 Kunis akka Waaqni Yesuus nama Naazreeti sana Hafuura Qulqulluu fi humnaan dibee fi akka Yesuus waan gaarii hojjechaa fi warra humna diiyaabiloos jala turan fayyisaa biyya hunda keessa nanaanna'ee dha; Waaqni isa wajjin tureetii.

39 "Nus waan inni biyya Yihuudootaatii fi Yerusaalem keessatti hojjete hundaaf dhuga baatota. Isaanis fannoo irratti fannisanii isa ajjeesan.

40 Waaqni immoo guyyaa sadaffaatti warra du'an keessaa isa kaase; akka inni namatti mul'atus godhe.

41 Inni nama hundatti hin mul'anne; garuu nu dhuga baatota Waaqni duraan dursee filatettii fi erga inni warra du'an keessaa ka'ee booddee isa wajjin nyaannee dhugnetti mul'ate.

42 Innis akka nu namootatti lallabnuu fi akka inni nama Waaqni
warra jiranii fi warra du'an irratti abbaa murtii godhee muude ta'e
akka dhugaa baanuuf nu ajaje.
43 Raajonni hundinuu akka namni isatti amanu hundi maqaa isaatiin
dhiifama cubbuu argatu waa'ee isaa dhugaa ba'u."
44 Utuma Phexros amma illee waan kana dubbachaa jiruu, Hafuurri
Qulqulluun warra dubbii sana dhaga'aa turan hunda irra bu'e.
45 Amantoonni dhagna qabatan kanneen Phexros wajjin dhufan
sun waan kennaan Hafuura Qulqulluu Namoota Ormaa irrati illee
dhangala'eef ni dinqifatan;
46 isaan jaraa afaan haaraa dubbatanii fi Waaqas jajatan
dhaga'aniiruutii.
Phexrosis akkana jedhe;
47 "Akka namoonni akkuma keenya Hafuura Qulqulluu argatan
kunneen hin cuuphamneef namni bishaan dhowwachuu danda'u
eenyu?"
48 Innis akka isaan maqaa Yesuus Kiristoositti cuuphaman ajaje;
isaanis akka Phexros bultii xinnoo isaan bira turuuf isa kadhatan.

11

Phexros Waan Hojjete Gabaase

1 Ergamoonnii fi obboloonni Yihuudaa keessa jiran akka Namoonni
Ormaas dubbii Waaqaa fudhatan dhaga'an.
2 Kanaaf yommuu Phexros Yerusaalemitti ol ba'etti amantoonni
dhagna qabatan isaan morman;
3 akkanas jedhan; "Ati maaliif mana namoota dhagna hin qabatinii
dhaqxee isaan wajjin nyaatte?"
4 Phexrosis akkana jedhee waan ta'e sana tokko tokkoon isaanii
ibsuu jalqabe.
5 "Ani magaalaa Yoophee keessatti kadhannaa irran ture; akka waan
yaadaan fudhatamuus ta'ee waan akka wayyaa bal'aa tokko isaa roga
isaa afraniin qabamee samii irraa gad buufamu mul'ataan arge. Innis
iddoo ani turetti gad dhufe.
6 Anis xiyyeeffadhee ilaalee bineensota miilla afurii, bineensota
bosonaa, uumamawwan lafa irra loo'anii fi simbirroota samii nan
arge.
7 Anis sagalee, **'Yaa Phexros, ka'iitii qaladhuu nyaadhu'** naan
jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Ani garuu deebisee, 'Yaa Gooftaa, hin ta'u! Takkumaa wanni
balfamaan yookaan wanni xuraa'aan tokko iyyuu afaan koo hin
seenne' jedhe.
9 "Sagaleen sunis yeroo lammaffaa samii irraa, **'Ati waan Waaqni
qulqulleesseen xuraa'aa hin jedhin'** jedhe.
10 Wanni kunis yeroo sadii ta'e; kana booddees hundumti isaa amma
illee samiitti ol fudhatame.
11 "Yommusuma namoonni Qiisaariyaadhaa natti ergaman sadii
mana ani jiraachaa ture sana dura dhaabatan.
12 Hafuurri Qulqulluunis akka ani shakkii tokko malee isaan wajjin
deemu natti hime. Obboloonni kunneen ja'aanis na wajjin deeman;
nus mana namichaa ol seenne.

13 Innis akka ergamaa Waaqaa kan mana isaa keessatti itti mul’ate
tokko arge nutti hime; ergamaan sunis akkana isaan jedhe; ‘Yoopheetti
nama ergiitii Simoon isa Phexros jedhamu sana waamsisi;
14 inni ergaa sii fi namoonni mana keetii hundinuu ittiin fayyitan
sitti hima.’
15 “Akkuma ani dubbachuu jalqabeen, Hafuurri Qulqulluun akkuma
jalqabatti nurra bu’e sana isaan irras bu’e.
16 Anis waan Gooftaan, **‘Yohannis bishaaniin cuuphe; isin
garuu Hafuura Qulqulluudhaan cuuphamtu’** jedhee ture sana nan
yaadadhe.
17 Kanaafuu erga Waaqni kennaadhuma yeroo nu gooftaa Yesuus
Kiristoositti amanne nuu kenne sana isaaniifis kennee Waaqaan
mormuuf ani eenyu?”
18 Isaanis waan kana dhaga’anii cal’isan; “Yoos Waaqni qalbii
jijjiirratanii jiraachuu Namoota Ormaatiifis kenneera” jedhanii Waaqa
galateeffatan.

Waldaa Kiristaanaa Anxookiiyaa

19 Warri sababii ari’atama Isxifaanositti ka’eetiin bittinnaa’anii
turan sun ergaa sana Yihuudoota qofatti himaa hamma Finiiqee,
Qophiroosii fi Anxookiiyaatti deeman.
20 Isaan keessaa namoonni Qophiroosii fi Qareenaa irraa dhufan
tokko tokko garuu Anxookiiyaa dhaqanii oduu gaarii waa’ee Gooftaa
Yesuus Giriikotattis himuu jalqaban.
21 Harki Gooftaa isaan wajjin ture; namoonni hedduunis amananii
Gooftaatti deebi’an.
22 Oduun kunis gurra waldaa kiristaanaa ishee Yerusaalem jirtuu
seene; isaanis Barnaabaasin Anxookiiyaatti ergan.
23 Innis yommuu achi ga’ee Ayyaana Waaqaa argetti ni gammade;
akka isaan garaa tokkoon Gooftaaf amanamanii jiraataniifis isaan
hunda jajjabeesse.
24 Inni nama gaarii Hafuura Qulqulluu fi amantiidhaan guutame
ture; namoonni baay’eenis Gooftaatti dabalaman.
25 Barnaabaasis Saa’olin barbaaduuf jedhee Xarsees dhaqe;
26 Yommuu isa argettis Anxookiiyaatti isa geesse. Isaanis waggaa
tokko guutuu waldaa sanaan wal ga’anii namoota baay’ee barsi-
isan. Barattoonnis yeroo jalqabaatiif Anxookiiyaatti, “Kiristaana”
jedhaman.
27 Gidduudhuma sana raajonni tokko tokko Yerusaalemii ka’anii
Anxookiiyaatti gad bu’an.
28 Isaan keessaas namichi Agaaboos jedhamu tokko ka’ee dhaabatee
akka beelli guddaan isaa addunyaa hunda irratti bu’u Hafuuraan
dubbate. Wanni kunis bara mo’umsa Qilaawudewoos Qeesaar keessa
ta’e.
29 Barattoonnis tokkoon tokkoon isaanii akkuma dandeettii isaaniitti
obboloota Yihuudaa keessa jiraatan gargaaruu murteessan.
30 Isaanis harka Barnaabaasii fi harka Saa’olitti gargaarsa isaanii
maanguddootaatti erguun gargaarsa kennan.

12

Phexros Dinqiidhaan Mana Hidhaatii Ba’e

1 Baruma sana keessa Heroodis mootichi isaan ari'achuuf jedhee
miseensota waldaa kiristaanaa tokko tokko qabe.
2 Innis Yaaqoob obboleessa Yohannis goraadeen ajjeese.
3 Yommuu akka wanni kun Yihuudoota gammachiise argettis, ittuma
fufee Phexrosinis qabsiise. Wanni kunis yeroo Ayyaana Maxinoo
keessa ta'e.
4 Erga isa qabee booddee akka isaan isa eeganiif jedhee gareewwan
loltootaa afur kanneen tokkoon tokkoon isaanii loltoota afur afur of
keessaa qabanitti dabarsee isa kennuudhaan, mana hidhaa keessa
isa buuse; kanas ayyaana Faasiikaa booddee fuula uummataa duratti
dhi'eessee isa qoruuf godhe.
5 Kanaafuu Phexros mana hidhaa keessatti eegamaa ture; waldaan
kiristaanaa garuu jabeessitee waa'ee isaatiif Waaqa kadhachaa turte.
6 Edumtii guyyaa Heroodis itti Phexrosin dhi'eessuuf ture sanaa
Phexros foncaa lamaan hidhamee loltoota lama gidduu rafaa ture;
loltoonni kaanis balbala dura dhaabatanii mana hidhaa sana eegaa
turan.
7 Akkuma tasaas, ergamaan Gooftaa tokko mul'ate; kutaa mana
hidhaa sana keessattis ifni ife; ergamaan sunis cinaacha Phexros tuqee
isa dammaqsuudhaan, "Dafii ka'i!" jedheen. Foncaan sunis harka isaa
irraa harca'e.
8 Ergamaan Waaqaa sunis, "Uffata kee uffadhu; kophee kees
kaa'adhu" jedheen. Phexrosis akkasuma godhe. Ergamaan sunis,
"Wayyaa kee marxifadhuutii na faana bu'i" jedheen.
9 Phexrosis isa duukaa bu'ee mana hidhaatii ba'e; innis waan
mul'ata argu se'e malee akka wanni ergamaan Waaqaa hojjechaa ture
sun dhugaa ta'e hin beekne.
10 Isaanis waardiyyaa duraatii fi isa lammaffaa bira darbanii balbala
sibiilaa kan magaalaatti gad baasu bira ga'an; balballi sunis ofumaan
banameef; isaanis gad ba'anii utuu daandii tokko irra gad bu'aa
jiranuu ergamaan sun isa biraa sokke.
11 Phexrosis qalbii isaatti deebi'ee, "Ani amma akka Gooftaan
ergamaa isaa ergee harka Heroodisii fi waan Yihuudoonni natti yaadaa
turan hunda jalaa na baase shakkii malee beekeera" jedhe.
12 Innis erga waan kana hubatee booddee mana Maariyaam haadha
Yohannis isa Maarqos jedhamu sanaa iddoo itti namoonni baay'een
walitti qabamanii kadhachaa turan dhaqe.
13 Yommuu Phexros balbala alaa rurrukutetti intalli hojjettuun
Roodaa jedhamtu tokko ilaaluu dhufte.
14 Isheenis yommuu sagalee Phexros hubattetti akka malee gam-
madde; balbala banuu dhiiftees fiigdee ol deebitee akka Phexros
balbala dura dhaabatu himte.
15 Isaanis, "Ati maraatteerta!" jedhaniin; isheen garuu cimsitee akka
wanni kun akkasuma ta'e dubbatte; isaan immoo, "Yoos ergamaa isaa
ti!" jedhan.
16 Phexros garuu ittuma fufee balbalicha rurrukute; isaanis yommuu
bananitti, isa arganii dinqifatan.
17 Phexrosis akka isaan cal'isaniif harkaan itti hime; akka itti
Gooftaan mana hidhaatii isa baases isaanitti odeesse; innis, "Waan
kana Yaaqoobii fi obbolootatti himaa" isaaniin jedhe; achii ka'ees lafa
biraa dhaqe.

18 Yommuu bari'etti raafamni guddaan isaa loltoota gidduutti
uumame; isaanis, "Phexros maal ta'e?" jedhanii wal gaggaafatan.
19 Heroodisis cimsee barbaadee isa dhabnaan eegdota sana jabeessee
qoree akka isaan ajjeefaman ajaje.

Du'a Heroodis

Heroodis Yihuudaadhaa ka'ee Qiisaariyaatti gad bu'ee xinnoo achi
jiraate.
20 Innis warra Xiiroosii fi Siidoonaatti akka malee aare; isaanis tajaa-
jilaa mootichaa amanamaa Bilaasxoos jedhamu tokko michoomfatanii
tokkummaan gara mootichaa dhaqanii araara kadhatan; biyyi isaanii
biyya mooticha sanaa irraa midhaan nyaataa argachaa jiraatteetii.
21 Guyyaa beellamaattis Heroodis uffata mootii uffatee teessoo isaa
irra taa'e; uummatattis dubbate.
22 Namoonnis, "Kun sagalee Waaqaati malee sagalee namaa miti"
jedhanii iyyan.
23 Heroodisis waan Waaqaaf ulfina hin kenniniif yeruma sana
ergamaan Waaqaa tokko isa dha'e; innis raammoodhaan nyaatamee
du'e.
24 Dubbiin Waaqaa garuu ittuma fufee guddachaa, babal'achaas
deeme.

Barnaabaasii fi Saa'ol Geggeeffaman

25 Barnaabaasii fi Saa'ol erga ergama isaanii fixatanii booddee
Yohannis isa Maarqos jedhamu sana fudhatanii Yerusaalemii deebi'an.

13

Barnaabaasii fi Saa'ol Ergaman

1 Waldaa kiristaanaa Anxookiiyaa keessa Raajotaa fi barsiistotatu
ture; isaanis Barnaabaas, Simi'oon isa Niiger jedhamu, Luukiyoos
nama Qareenaa, Maanaa'en isa Heroodis bulchaa sana wajjin gudda-
tee fi Saa'ol fa'a.
2 Utuu isaan Gooftaa tajaajilaa, soomaas jiranuu Hafuurri Qulqul-
luun, "Barnaabaasii fi Saa'olin hojii ani itti isaan waammadheef naa
filaa" jedhe.
3 Kanaaf isaan erga soomanii kadhatanii booddee harka isaanii jara
irra kaa'anii isaan ergan.

Barnaabaasii fi Saa'ol Qophiroositti Lallaban

4 Isaan lachuu Hafuura Qulqulluudhaan ergamanii Seluuqiyaatti gad
bu'an; achiis ka'anii dooniin Qophiroos dhaqan.
5 Yommuu Salaamiis ga'anittis manneen sagadaa Yihuudootaa
keessatti dubbii Waaqaa lallaban; Yohannisis isaan gargaaruuf isaan
bira ture.
6 Isaanis yommuu biyyoota bishaaniin marfaman sana hundumaa
keessa ba'anii hamma Phaafoositti dhufanitti, Yihuudii falfaltichaa fi
raajii sobaa kan maqaan isaa Baaryesuus jedhamu tokkotti dhufan.
7 Innis namicha hubataa bulchaa biyyaa ta'e kan Sergiyoos Phaawu-
los jedhamu tokko wajjin ture. Bulchaan sunis waan dubbii Waaqaa
dhaga'uu barbaadeef nama ergee Barnaabaasii fi Saa'olin waamsifate.

8 Eliimaas falfaltichi kan hiikkaan maqaa isaa afaan Giriikiin
akkasuma ta'e sun garuu bulchaa biyyaa sana amantii irraa deebisuuf
jedhee isaaniin morme.
9 Saa'ol inni Phaawulos jedhamu sun garuu Hafuura Qulqulluud-
haan guutamee Eelimaasin hubatee ilaalee akkana jedheen;
10 "Ati ilma diiyaabiloosii fi diina qajeelummaa hundaa ti! Sobaa fi
gowwoomsaa gosa hundaatiinis guutamteerta. Ati karaa Gooftaa isa
qajeelaa sana jal'isuu hin dhiiftuu?
11 Kunoo amma harki Gooftaa sitti ka'eera; atis jaamtee yeroof ifa
aduu arguu ni dadhabda."
Yeruma sana hurrii fi dukkanni isa irra bu'e; innis nama harka
qabee isa qajeelchu barbaaduu jalqabe.
12 Bulchaan biyyaa sunis waan kana arginaan amane; barsiisa
waa'ee Gooftaa dinqifatee tureetii.

Phaawulosii fi Barnaabaas Phisiidiyaa Keessatti

13 Phaawulosii fi miiltonni isaa Phaafoosii bidiruudhaan ka'anii
Phergeen ishee Phamfiliyaa sana dhaqan; Yohannisis achitti isaan
dhiisee Yerusaalemitti deebi'e.
14 Isaan garuu Phergeenii ka'anii gara Anxookiiyaa ishee Phisi-
idiyaatti argamtuu dhufan; guyyaa Sanbataas mana sagadaa seenanii
tataa'an.
15 Bulchitoonni mana sagadaa sanaas erga kitaabonni Seeraatii
fi Raajotaa dubbifamanii booddee nama isaanitti erganii, "Yaa ob-
boloota, yoo dubbii gorsaa uummataaf qabaattan mee dubbadhaa"
jedhaniin.
16 Phaawulos ka'ee dhaabatee harkaan mallattoo argisiisee akkana
jedhe; "Yaa namoota Israa'el, isin warri Waaqa sodaattanis mee na
dhaga'aa!
17 Waaqni saba Israa'el abbootii keenya filate; innis yeroo isaan
biyya Gibxi jiraachaa turanitti sabicha saba guddaa godhe; irree
jabaanis achii isaan baase;
18 gammoojjii keessattis gara waggaa afurtamaa isaanii obse.
19 Biyya Kana'aan keessaas saboota torba balleessee lafa isaanii akka
dhaalaatti saba isaatiif kenne.
20 Wanni kun hundinuu gara waggaa 450 fudhatte.
"Kana booddees Waaqni hamma bara Saamu'eel raajichaatti ab-
bootii murtii isaaniif kenne.
21 Yommuu isaan akka inni mootii kennuufiif isa kadhatanitti
Waaqni gosa Beniyaam keessaa Saa'ol ilma Qiishi isaaniif kenne;
Saa'olis waggaa 40 isaan bulche.
22 Waaqni Saa'olin mootummaa irraa buusee Daawitin mootii isaanii
godhe; innis, 'Ani nama akka garaa koo Daawit ilma Isseey argadheera;
inni waan ani akka inni hojjetu fedhu hunda ni hojjeta' jedhee waa'ee
Daawit rageesseera.
23 "Waaqnis akkuma abdachiise sana, sanyii nama kanaa keessaa
Yesuus fayyisaa saba Israa'eliif fide.
24 Yohannis dhufaatii Yesuus duratti cuuphaa qalbii jijjiirrannaa
saba Israa'el hundumatti lallabee ture.
25 Yohannisis utuu ergama isaa guutachaa jiruu, 'Isin eenyu na
seetu? Ani isa isin eeggachaa jirtan miti. Garuu namni ani kophee
isaa illee hiikuu hin malle tokko na duubaan ni dhufa' jedhe.

26 “Obboloota, yaa ijoollee Abrahaam, isin warri Waaqa sodaattanis,
dubbiin fayyina kanaa nuu ergame.
27 Warra Yerusaalem keessa jiraatanii fi bulchitoonni isaanii waan
Yesuusin hin beekiniif yookaan dubbii raajotaa isa Sanbata Sanbata
dubbifamu waan hin hubatiniif isatti muruudhaan dubbii raajotaa
sana guutan.
28 Isaanis yoo sababii du’a isatti mursiisuu danda’u argachuu baatan
illee akka Yesuus ajjeefamuuf Phiilaaxoosin kadhatan.
29 Erga waan waa’ee isaa barreeffame hunda guutatanii booddees
fannoo irraa gad buusanii awwaala keessa isa kaa’an.
30 Waaqni garuu warra du’an keessaa isa kaase.
31 Innis warra isa wajjin Galiilaadhaa gara Yerusaalemitti ol ba’anitti
guyyaa hedduu mul’ate; isaanis amma saba keenya duratti dhuga
baatota isaa ti.
32 “Nus oduu nama gammachiisu isinitti odeessina; oduun kunis:
Waaqni waan abbootii keenya abdachiise sana,
33 Yesuusin du’aa kaasuudhaan nuu ijoollee isaaniitiif guuteera.
Kunis akkuma faarfannaa lammaffaa keessatti akkana jedhamee
barreeffamee dha;
“ ‘Ati ilma koo ti;
ani har’a si dhalcheera.’*
34 Wanni Waaqni, akka inni gonkumaa hin tortorreef jedhee warra
du’an keessaa isa kaaseef akkana jedhamee dubbii kana keessatti
barreeffameera;
“ ‘Ani eebba qulqulluu fi mirkanaa’aa,
isa Daawit abdachiifame sana isiniif nan kenna.’†
35 Akkasumas iddoo biraatti akkana jedha:
“ ‘Qulqullichi kee akka tortoru hin gootu.’‡
36 “Daawitis bara isaa keessa fedhii Waaqaa tajaajilee boqote;
abbootii isaa biratti awwaalame; dhagni isaas ni tortore.
37 Inni Waaqni warra du’an keessaa isa kaase sun garuu hin tortorre.
38 “Kanaaf yaa obboloota ko, isin akka karaa Yesuusiitiin dhiifamni
cubbuu isinitti lallabame akka beektan nan fedha.
39 Namni amanu hundinuu waan seera Museetiin furamuu hin
danda’in hunda irraa karaa Yesuusiitiin furamuu ni danda’a.
40 Isinis akka wanni raajonni dubbatan sun isin irra hin geenyeef of
eeggadhaa; innis akkana jedha:
41 “ ‘Ilaalaa, isin qoostota nana;
dinqisiifadhaa; dhumaas;
ani bara keessan keessa
waan isin yoo namni tokko isinitti hime illee
hin amanne tokko nan hojjedha.’§”
42 Utuu Phaawulosii fi Barnaabaas mana sagadaatii ba’uutti jiranuu
namoonni sun akka isaan Sanbata itti aanu illee deebi’anii dubbii sana
lallabaniif isaan kadhatan.
43 Erga wal ga’iin mana sagadaa bittinnaa’ee booddee, Yihuudoonnii
fi namoonni amantii Yihuudootaa fudhatanii itti bulan baay’een
isaan duukaa bu’an; Phaawulosii fi Barnaabaasis jara sana wajjin
dududbbatanii akka isaan ayyaana Waaqaatti jiraataniif cimsanii isaan
gorsan.

---

* **13:33** Far 2:7 † **13:34** Isa 55:3 ‡ **13:35** Far 16:10 § **13:41** Anb 1:5

44 Sanbata itti aanutti nama muraasa malee uummanni magaalaa
sanaa guutuun dubbii Gooftaa dhaga'uuf walitti qabame.
45 Yihuudoonni garuu uummata baay'ee arganii hinaaffaan guuta-
man; Phaawulosinis arrabsanii waan inni dubbateen morman.
46 Phaawulosii fi Barnaabaasis akkana jedhanii sodaa malee deebii
kennaniif; "Nu duraan dursinee dubbii Waaqaa isinitti himuu qabna
ture; isin garuu dubbii sana diddanii akka jireenyi bara baraa isiniif
hin malleetti waan of heddaniif kunoo, nu amma gara Namoota
Ormaatti gara galla.
47 Gooftaan akkana jedhee nu ajajeeraatii;
" 'Ani akka ati Namoota Ormaatiif ifa taatee,
hamma qarqara lafaatti fayyina geessituuf si filadheera.'*"
48 Namoonni Ormaas yommuu waan kana dhaga'anitti gammadanii
dubbii Gooftaa ulfeessan; warri jireenya bara baraatiif filataman
hundinuus ni amanan.
49 Dubbiin Gooftaas naannoo sana hunda keessatti facaafame.
50 Yihuudoonni garuu dubartoota bebeekamoo Waaqa sodaatanii
fi dura bu'oota magaalattii isaanitti tuttuqan; isaanis Phaawulosii
fi Barnaabaas irratti ari'atama kaasanii biyya isaanii keessaa isaan
baasan.
51 Isaan garuu akka akeekkachiisa isaaniif ta'uuf, awwaara miilla
isaanii dhadha'atanii Iqooniyoonitti qajeelan.
52 Barattoonnis gammachuu fi Hafuura Qulqulluudhaan guutaman.

14

Phaawulosii fi Barnaabaas Iiqoniyoon Keessatti

1 Phaawulosii fi Barnaabaas akkuma amala isaanii Iqooniyoonitti
mana sagadaa Yihuudootaa seenan; achittis waan akka gaarii dub-
bataniif Yihuudoonnii fi Giriikonni hedduun ni amanan.
2 Yihuudoonni hin amanin garuu Namoota Ormaa kakaasanii akka
isaan obbolootaan mormaniif yaada isaanii hammeessan.
3 Phaawulosii fi Barnaabaas sodaa malee waa'ee Gooftaa dubbachaa
yeroo dheeraa achi turan; Gooftaanis akka isaan mallattoo fi dinqii
hojjetan isaan dandeessisuudhaan dubbii ayyaana isaa mirkaneesse.
4 Uummanni magaalaa sanaas gargar qoodame; garri tokko Yihuu-
doota wajjin, kaan immoo ergamoota wajjin dhaabate.
5 Namoonni Ormaatii fi Yihuudoonni bulchitoota isaanii wajjin isaan
dhiphisuu fi dhagaadhaan isaan tumuuf mari'atan.
6 Jarri garuu waan kana beekkatanii magaalaawwan Liqaa'ooniyaa
kanneen Lisxiraanii fi Darbeen jedhamanitti, gara biyya naannoo
sanaattis baqatan.
7 Achittis wangeela lallabuu itti fufan.

Phaawulosii fi Barnaabaas Lisxiraanii fi Darbeen keessatti

8 Lisxiraan keessa namichi miilli isaa laamsha'e, kan dhaloota isaatii
jalqabee naafa turee fi takkumaa miillaan deemee hin beekin tokko
taa'aa ture.
9 Innis yeroo Phaawulos dubbatutti isa dhaggeeffachaa ture;
Phaawulosis hubatee isa ilaalee akka namichi sun fayyuuf amantii
qabu arge;

* **13:47** Isa 49:6

10 sagalee guddaadhaanis, “Ka’ii miilla keetiin dhaabadhu!” jedheen. Namichi sunis ol utaalee ka’e; miillaan deemuus jalqabe.
11 Namoonnis yommuu waan Phaawulos hojjete arganitti, sagalee isaanii ol fudhatanii afaan Liqaa’ooniyaatiin, “Waaqonni bifa namaatiin nutti gad bu’aniiru!” jedhan.
12 Isaanis Barnaabaasiin, “Ze’oos” jedhan; Phaawulos immoo waan inni dubbataa hangafa tureef, “Hermeen” jedhaniin.
13 Lubni Ze’oos uummata wajjin aarsaa isaanii dhi’eessuu barbaadee sangootaa fi daraaraa fo’ame gara balbala magaalaatti fide; manni qulqullummaa Diyaas magaalaa sanaan alatti argama ture.
14 Ergamoonni jechuunis Barnaabaasii fi Phaawulos garuu yommuu waan kana dhaga’anitti wayyaa isaanii tarsaasanii iyyaa fiiganii uummata keessa seenan; akkanas jedhan;
15 “Yaa jarana, isin maaliif waan kana gootan? Nus namuma akka keessanii ti. Akka isin waan faayidaa hin qabne kana irraa deebitanii Waaqa jiraataa isa samii, lafa, galaanaa fi waan isaan keessa jiru hunda uumetti deebitaniif nu oduu gaarii isinitti himna.
16 Inni bara durii keessa akka saboonni hundinuu akkuma fedhanitti jiraatan isaan dhiise;
17 ta’us dhuga ba’umsa malee of hin dhiifne. Bokkaa samii irraa roobsee midhaanis yeroo isaatti isinii kennee, garaa laafummaa isaa argisiiseera; soora hedduus isinii kennee garaa keessan gammachuudhaan guuta.”
18 Jarri garuu dubbii kanaan iyyuu rakkina guddaadhaan akka tuunni sun aarsaa isaaniif hin dhi’eessine of irraa deebisan.
19 Yihuudoonni tokko tokko Anxookiiyaa fi Iqooniyoonii dhufanii uummata gara ofii isaaniitti deebifatan. Phaawulosin dhagaadhaan tumanii waan inni du’e se’aniis lafa irra harkisaa magaalaa keessaa gad isa baasan.
20 Inni garuu yeroo barattoonni isatti naanna’anitti ka’ee magaalaa seene; guyyaa itti aanutti immoo Barnaabaas wajjin magaalaa Darbeenitti qajeele.

Gara Anxookiiyaa Ishee Sooriyaa Keessaatti Deebi’an

21 Isaanis erga magaalaa sanatti wangeela lallabanii namoota hedduu barattoota godhatanii booddee Lisxiraanitti, Iqooniyoonii fi Anxookiiyaatti deebi’an.
22 Isaanis, “Nu mootummaa Waaqaatti galuudhaaf rakkina baay’ee keessa darbuu qabna” jedhanii barattoota jajjabeessaa, akka isaan amantiitti cimaniifis gorsaa turan.
23 Phaawulosii fi Barnaabaas tokkoo tokkoo waldaa kiristaanaa keessatti maanguddoota muudaniifii kadhaa fi soomaan Goofticha isaan itti amananitti dabarsanii isaan kennan.
24 Phisiidiyaa keessa darbanii Phamfiliyaa seenan.
25 Phergeenitti dubbicha lallabanii Axaaliyaatti gad bu’an.
26 Axaaliyaadhaa ka’anii gara iddoo itti hojii amma fixatan kanaaf ayyaana Waaqaatti imaanaa kennamanii turanii Anxookiiyaatti dooniin deebi’an.
27 Akkuma achi ga’aniinis waldaa kiristaanaa walitti qabanii waan Waaqni karaa isaaniitiin hojjete hundaa fi akkamitti akka inni Namoota Ormaatiif balbala amantii banes isaanitti himan.

28 Isaanis barattoota wajjin yeroo dheeraa achi turan.

15

Wal ga'ii Yerusaalemitti Godhame

1 Namoonni tokko tokko Yihuudaa gara Anxookiiyaatti gad bu'anii,
"Isin yoo akkuma seera Museetti dhagna qabachuu baattan fayyuu hin
dandeessan" jedhanii obboloota barsiisaa turan.
2 Kunis akka Phaawulosii fi Barnaabaas jara wajjin wal diddaa fi
wal morkii cimaa keessa seenan isaan godhe; kanaaf Phaawulosii fi
Barnaabaas waa'ee dubbii kanaatiif jedhanii akka Yerusaalemitti ol
ba'anii ergamootaa fi maanguddoota bira dhaqaniif amantoota tokko
tokko wajjin filataman.
3 Waldaan kiristaanaas isaan ergite; isaanis akka Namoonni Ormaa
Waaqatti deebi'an odeessaa Finiiqee fi Samaariyaa keessa darban.
Oduun kunis obboloota hunda akka malee gammachiise.
4 Yommuu isaan Yerusaalem ga'anitti waldaan kiristaanaa, erg-
amoonnii fi maanguddoonni isaan simatan; isaanis waan Waaqni
karaa isaaniitiin hojjete hunda jaratti himan.
5 Amantoonni garee Fariisotaa tokko tokko garuu ka'anii dhaa-
batanii, "Namoonni Ormaa dhagna qabachuu qaban; akka seera
Musee eeganiifis itti himamuu qaba" jedhan.
6 Ergamoonnii fi maanguddoonni dubbii kana ilaaluuf walitti qaba-
man.
7 Phexrosis falmii guddaan booddee ka'ee dhaabatee akkana isaaniin
jedhe; "Yaa obboloota, isin akka Waaqni yeroo gabaabaan dura
akka Namoonni Ormaa afaan koo irraa dubbii wangeelaa dhaga'anii
amananiif jedhee isinuma keessaa na filate beektu.
8 Waaqni yaada garaa namaa beeku sun akkuma nuuf kenne
sanatti isaaniifis Hafuura Qulqulluu kennuudhaan akka isaan simate
mirkaneesse.
9 Innis sababii garaa isaanii amantiin qulqulleesseef, nuu fi isaan
gidduutti garaa garummaa tokko illee hin goone.
10 Yoos maaliif waanjoo nus abbootiin keenyas baachuu hin danda'in
morma barattootaa irra kaa'uudhaan Waaqa qortu ree?
11 Nu akka ayyaana Gooftaa keenya Yesuusiitiin fayyinu ni amanna;
isaanis akkasuma ni fayyu."
12 Yommuu Barnaabaasii fi Phaawulos waa'ee mallattoo fi dinqii
Waaqni harka isaaniitiin Namoota Ormaa keessatti hojjete sanaa
dubbatanitti yaa'iin guutuun cal'isee isaan dhaga'aa ture.
13 Erga isaan dubbatanii fixanii booddees Yaaqoob akkana jedhe;
"Yaa obboloota, mee na dhaggeeffadhaa!
14 Simoonis akka Waaqni duraan dursee Namoota Ormaa keessaa
saba tokko ofii isaatii filachuun jaalala isaa argisiise nutti himeera.
15 Dubbiin raajotaas waan kana wajjin walii gala; innis akkana
jedhamee barreeffameera:
16 " 'Kana booddee ani nan deebi'a;
dunkaana Daawit kan kufe sana deebisee nan ijaara;
diigamaa isaa immoo deebisee nan ijaara;
deebisees nan dhaaba;
17 kunis akka namoonni hafan jechuunis,

Namoonni Ormaa warri maqaa kootiin waamaman hundinuu
gooftaa barbaadaniif'*
18 jedha Gooftichi waan bara dheeraaf beekame hojjete sun.
19 "Kanaaf nu akka murtii kootiitti Namoota Ormaa kanneen
Waaqatti deebi'an rakkisuu hin qabnu.
20 Qooda kanaa akka isaan nyaata waaqonni tolfamoon xureessan,
sagaagalummaa, foon horii hudhamee du'eetii fi dhiiga lagataniif
xalayaa barreessinee itti himuu qabna.
21 Seerri Musee dhaloota duriitii jalqabee magaalaa hunda keessatti
lallabamaa ture; manneen sagadaa keessattis Sanbata Sanbata ni
dubbifama."

Xalayaa Namoota Ormaatti Ergame

22 Yommus ergamoonnii fi maanguddoonni miseensota waldaa
kiristaanaa guutuu wajjin tokko ta'anii namoota isaanii keessaa tokko
tokko filatanii Phaawulosii fi Barnaabaas wajjin gara Anxookiiyaatti
erguu murteessan; isaanis namoota lama jechuunis Yihuudaa isa
Barsiyaan jedhamuu fi Siilaas kanneen obboloota keessatti dura
bu'oota turan sana filatan.
23 Xalayaa armaan gad jiru kanas isaanitti ergan:
Obboloota keessan, ergamootaa fi maanguddoota irraa;
Gara Namoota Ormaa kanneen amanan warra Anxookiiyaa,
Sooriyaa fi Kiilqiyaa keessa jiraataniitti;
Nagaa isinii dhaamna.
24 Nu akka namoonni tokko tokko eeyyama keenya malee nu
biraa ba'anii waan dubbataniin qalbii isin raasanii isin jeeqan
dhageenyeerra.
25 Kanaafuu nu hundi namoota tokko tokko filannee obboloota
keenya jaallatamoo Barnaabaasii fi Phaawulos jechuunis
26 namoota maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiif jedhanii
jireenya isaanii kennan isinitti erguuf walii galle.
27 Kanaafuu akka isaan waanuma nu barreessine sana dub-
bii afaaniitiin isinii mirkaneessaniif jennee Yihuudaa fi Siilaasin
ergineerra.
28 Waan barbaachisaa armaan gad jiru kana malee akka nu ba'aa
tokko illee isin irra hin keenye Hafuurri Qulqulluun jaallateera; nus
itti gammanneerra;
29 kunis akka isin nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamu,
dhiiga, foon horii hudhamee du'eetii fi sagaagalummaa lagattanii dha.
Isin yoo waan kana irraa of eegdan, waan qajeelaa hojjettan.
Nagaatti.
30 Jarri sunis ergamanii Anxookiiyaatti gad bu'an; achittis amantoota
walitti qabanii xalayaa sana itti kennan.
31 Amantoonnis yommuu xalayaa sana dubbisanitti gorsa jaj-
jabeessaa sanatti ni gammadan.
32 Yihuudaa fi Siilaas warri mataan isaanii iyyuu raajota turan sun
dubbii baay'een obboloota gorsanii jajjabeessan.
33 Erga isaan yeroo gabaabaa achi turanii booddees, obboloonni akka
isaan warra isaan erganitti deebi'aniif nagaan isaan geggeessan. [
34 Siilaas immoo achumatti hafuu murteesse.]†

* **15:17** Amo 9:11,12 † **15:34** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

35 Phaawulosii fi Barnaabaas garuu Anxookiiyaatti hafanii namoota
biraa hedduu wajjin dubbii Gooftaa barsiisan; ni lallabanis.

Wal dhabuu Phaawulosii fi Barnaabaas

36 Phaawulosis bultii gabaabduu booddee Barnaabaasiin, “Mee
kottu, magaalaawwan itti dubbii Gooftaa lallabne hundatti deebinee
obboloota dubbifnaa; haala isaan keessa jiranis ni ilaallaa!” jedhe.
37 Barnaabaasis Yohannis isa Maarqos jedhamu sana isaan wajjin
fudhatee deemuu barbaade.
38 Phaawulos garuu sababii Maarqos isaan wajjin hojiitti fufuu didee
Phamfiliyaatti isaan dhiisee deemeef akka inni isaan wajjin deemu hin
jaallanne.
39 Kana irratti waldhabiisni guddaan gidduu isaaniitti uumamnaan
gargar ba’an; Barnaabaasis Maarqosin fudhatee dooniidhaan Qophi-
roositti qajeele.
40 Phaawulos immoo Siilaasin filatee erga obboloonni dabarsanii
ayyaana gooftaatti isa kennanii booddee ka’ee deeme.
41 Innis waldoota kiristaanaa jajjabeessaa Sooriyaa fi Kiilqiyaa
keessa darbe.

16

Xiimotewos Phaawulosii fi Siilaasitti makame

1 Phaawulos ittuma fufee gara Darbeenii fi Lisxiraanii dhaqe;
barataan Xiimotewos jedhamu kan haati isaa Yihuudii amantuu taate
tokkos achi ture; abbaan isaa garuu nama Giriik ture.
2 Obboloonni Lisxiraanii fi Iqooniyoon keessa jiraatan waa’ee isaa
waan gaarii dubbatan.
3 Phaawulos akka Xiimotewos isa faana deemu barbaade; kanaaf
sababii Yihuudoota naannoo sana jiraataniitiif jedhee dhagna isa qabe;
isaan hundinuu akka abbaan Xiimotewos nama Giriik ta’e beeku
turaniitii.
4 Isaanis akkuma magaalaa tokkoo gara magaalaa kaaniitti dar-
baniin akka namoonni ajajamaniif jedhanii murtii ergamoonnii
fi maanguddoonni Yerusaalem keessa jiraatan murteessan sana
namootatti himan.
5 Kanaafuu waldoonni kiristaanaa amantiitti cimaa, baay’inaanis
guyyuma guyyaan itti dabalamaa deeman.

Phaawulos Mul’ataan Namicha Maqedooniyaa Tokko Arge

6 Isaanis Hafuurri Qulqulluun akka isaan biyya Asiyaa keessatti dub-
bicha hin lallabne isaan dhowwinaan biyya Firiigiyaatii fi Galaatiyaa
keessa darban.
7 Yommuu Miisiyaa ga’anittis Biitaaniyaa seenuu yaalan; Hafuurri
Yesuus garuu isaanii hin eeyyamne.
8 Kanaaf Miisiyaa keessa ba’anii Xiroo’aasitti gad bu’an.
9 Phaawulosis halkan sana namicha Maqedooniyaa tokko isaa
dhaabatee, “Maqedooniyaa kottuutii nu gargaari” jedhee isa kadhatu
mul’ataan arge.
10 Nus erga Phaawulos mul’ata sana argee booddee, Waaqni akka nu
wangeela isaanitti lallabnuuf nu waamuu isaati jennee Maqedooniyaa
dhaquuf qophoofnee kaane.

Lidiyaan Kiristoositti Amante

11 Xiroo'aasii dooniidhaan kaanee Saamotraaqeetti fuula deebifannee qajeelle; guyyaa itti aanu immoo Ne'aphoolisitti dabarre.
12 Achii kaanees Fiiliphisiyuus dhaqne; isheenis magaalaa beekamtuu aanaa Maqedooniyaa kan kolonii mootummaa Roomaa jala turtee dha; nus magaalattii keessa guyyaa muraasa turre.

13 Guyyaa Sanbataa immoo magaalattii keessaa baanee gara lagaa iddoo akka lafa kadhannaa itti argannu abdanne tokkootti gad buune; teteenyees dubartoota achitti walitti qabamanitti dubbachuu jalqabne.
14 Warra nu dhaggeeffachaa turan keessaas dubartii Liidiyaa jedhamtu tokkotu ture; isheen daldaltuu wayyaa dhiilgee kan magaalaa Tiyaatiraatii dhuftee, Waaqas waaqeffattu turte. Gooftaan akka isheen waan Phaawulos dubbatu qalbeeffattuuf qalbii ishee baneef.
15 Isheenis erga warra mana ishee jiraatan wajjin cuuphamtee booddee, "Yoo akka nama Gooftaatti amanu tokkootti na ilaaltan, kottaatii mana koo turaa" jettee nu waamte; jabeessitees nu kadhatte.

Phaawulosii fi Siilaas Mana Hidhaa Keessatti

16 Gaaf tokko utuu iddoo itti kadhatan dhaqnuu xomboree hafuura waa himsiisuun guutamte tokkoon walitti dhufne; isheen waa namaa himuun gooftota isheetiif maallaqa guddaa galchiti turte.
17 Isheenis, "Namoonni kunneen tajaajiltoota Waaqa Waan Hundaa Olii kanneen karaa fayyinaa isinitti himanii dha" jettee iyyaa Phaawulosii fi nu duukaa buute.
18 Waan kanas guyyaa hedduu itti fufte; Phaawulos garuu waan akka malee aareef itti garagalee hafuura sanaan, "Ani akka ati ishee keessaa baatu maqaa Yesuus Kiristoosiitiin sin ajaja" jedhe; hafuurichis yommusuma ishee keessaa ba'e.

19 Gooftonni xomboree sanaas yommuu akka abdiin galii isaanii citte hubatanitti Phaawulosii fi Siilaasin qabanii fuula abbootii taayitaa duratti dhi'eessuuf jedhanii lafa irra harkisaa iddoo gabaatti isaan geessan.
20 Fuula qondaaltotaa durattis isaan dhi'eessanii akkana jedhan; "Namoonni kunneen Yihuudoota; magaalaa keenyas jeequutti jiru.
21 Isaanis duudhaa fudhachuun yookaan itti buluun nuu warra Roomaatiif hin eeyyamamne barsiisu."

22 Namoonnis tokkummaadhaan Phaawulosii fi Siilaasitti ka'an; qondaaltonni sunis akka wayyaan isaan irraa baafamee uleedhaan tumaman ajajan.
23 Jarris erga akka malee garafamanii booddee mana hidhaatti darbataman; eegduun mana hidhaa sanaas akka jabeessee isaan eegu ajajame.
24 Innis ajaja kana fudhatee gola mana hidhaa keessa isaan galche; miilla isaaniis jirma gidduu galchee hidhe.

25 Gara halkan walakkaatti Phaawulosii fi Siilaas kadhachaa, faarfannaadhaanis Waaqa galateeffachaa turan; hidhamtoonni kaanis isaan dhaggeeffachaa turan.
26 Akkuma tasaa sochiin lafaa cimaan tokko ta'e; kanaanis hundeen mana hidhaa sanaa raafame; yommusuma balballi hundinuu ni baname; foncaan nama hundaas ni hiikame.

27 Eegduun mana hidhaa sunis yommuu dammaqee akka balballi
mana hidhaa baname argetti waan hidhamtoonni ba'anii badan se'ee
of ajjeesuuf goraadee isaa luqqifate.
28 Phaawulos garuu sagalee guddaadhaan iyyee, "Nu hundi asuma
jirraatii of hin miidhin" jedheen.
29 Eegduun sunis ibsaa fichisiifatee fiigaa ol gale; sodaadhaanis
hollachaa Phaawulosii fi Siilaas duratti kufe;
30 gad isaan baasees, "Yaa Gooftota ko, ani akka fayyuuf maal
gochuun qaba?" jedhee gaafate.
31 Isaanis deebisanii, "Gooftaa Yesuusitti amani; ati ni fayyitaa; warri
mana kee jiraatanis ni fayyuutii" jedhan.
32 Dubbii Gooftaas isaa fi warra mana isaa jiraatan hundatti himan.
33 Eegduun mana hidhaa sunis sa'aatuma halkanii sana isaan
fuudhee madaa isaanii dhiqeef; yommusumas innii fi maatiin isaa
hundinuu cuuphaman.
34 Eegduun sunis mana isaatti isaan geessee nyaata dhi'eesseef;
sababii maatiin isaa hundi gara Waaqa amanuutti dhufaniif warri
mana isaa jiraatan hundi akka malee gammadan.
35 Yommuu bari'etti qondaaltonni sun, "Namoota sana gad dhiisi"
jedhanii eegduu mana hidhaa sanatti poolisii ergan.
36 Eegduun sunis, "Qondaaltonni akka isin hiikamtan ajajaniiru;
kanaaf amma deemuu ni dandeessu; nagaan galaa" jedhee Phaawu-
lositti hime.
37 Phaawulos garuu poolisoota sanaan akkana jedhe; "Isaan utuma
nu lammiiwwan Roomaa taanee jirruu, murtii tokko malee nu
garafanii mana hidhaatti nu darbatan; amma immoo dhoksaan nu
baasuu barbaaduu? Kun hin ta'u! Isaanumti mataan isaanii dhufanii
nu haa baasanii!" jedhe.
38 Poolisoonnis dubbii kana qondaaltotatti himan; qondaaltonnis
yommuu akka Phaawulosii fi Siilaas lammiiwwan Roomaa ta'an
dhaga'anitti ni rifatan.
39 Isaanis dhufanii dhiifama isaan gaafatan; mana hidhaatii isaan
baasanii akka isaan magaalattii keessaa ba'anii deemaniif isaan
kadhatan.
40 Phaawulosii fi Siilaas mana hidhaatii ba'anii mana Liidiyaa
dhaqan; isaanis yommuu obboloota arganitti isaan jajjabeessan; achiis
ba'anii deeman.

17

Phaawulosii fi Siilaas Tasaloniiqee Keessatti

1 Isaanis Amfiipholiisii fi Apholooniyaa keessa darbanii Tasaloniiqee
iddoo manni sagadaa Yihuudootaa ture dhufan.
2 Phaawulosis akkuma amala isaa mana sagadaa seenee guyyaa
Sanbataa sadii dubbii kitaabaa irratti isaan wajjin dudubbachaa,
3 akka Kiristoos* dhiphachuu fi warra du'an keessaa ka'uu qabu
addeessaa, mirkaneessaas ture. Innis, "Yesuus ani amma isinitti himu
kun Kiristoosii dha" jedhe.

* **17:3** yookaan *Masiihichi*

4 Yihuudoota keessaa tokko tokko, Giriikota Waaqa sodaatan
keessaas namoonni akka malee baay'atanii fi dubartoonni be-
beekamoon hedduun amananii Phaawulosii fi Siilaasitti dabalaman.

5 Yihuudoonni garuu hinaaffaan guutaman; isaanis iddoo gabaatii
kashlabboota tokko tokko walitti qabatanii, uummatas kakaasanii
magaalaa keessatti goolii uuman; Phaawulosii fi Siilaasinis fuula uum-
mataa duratti dhi'eessuuf jedhanii isaan barbaacha mana Yaasonitti
fiigan.
6 Yommuu jara dhabanitti immoo Yaasonii fi obboloota tokko tokko
harkisaa fuula qondaaltota magaalaa duratti dhi'eessanii akkana
jedhanii iyyan; "Namoonni addunyaa hunda rakkisaa turan kunneen
amma kunoo as dhufaniiru;
7 Yaasonis mana isaatti isaan simateera. Hundi isaaniis, 'Mootiin
biraa kan Yesuus jedhamu tokko jira' jedhanii labsii Qeesaariin
mormu."
8 Uummannii fi qondaaltonni magaalaa sanaas yommuu waan kana
dhaga'anitti ni raafaman.
9 Isaanis Yaasonii fi warra kaan irraa qabsiisa fuudhanii gad isaan
dhiisan.

Phaawulosii fi Siilaas Beeriyaa Keessatti

10 Obboloonnis yeruma sana Phaawulosii fi Siilaasin halkaniin
Beeriyaatti ergan; isaanis yommuu achi ga'anitti mana sagadaa
Yihuudootaa seenan.
11 Yihuudoonni Beeriyaa Yihuudoota Tasaloniiqee irra qalbii
qabeeyyii turan; isaanis fedhii guddaan dubbii sana fudhatanii
akka wanni Phaawulos jedhe sun dhugaa ta'ee fi akka dhugaa hin
ta'in ilaaluuf jedhanii guyyuma guyyaan Katabbiiwwan Qulqulluu
qorachaa turaniitii.
12 Kanaaf Yihuudoota keessaa baay'een ni amanan; akkasumas
dubartoonni Giriik beekamoon hedduunii fi dhiironni Giriik hedduun
ni amanan.

13 Yihuudoonni Tasaloniiqee yommuu akka Phaawulos Beeriyaa
keessattis dubbii Waaqaa lallabaa ture dhaga'anitti achis dhaqanii
rakkoo uumanii uummata kakaasan.
14 Obboloonni immoo yommusuma Phaawulosin gara qarqara
galaanaatti ergan; Siilaasii fi Xiimotewos garuu Beeriyaatti hafan.
15 Namoonni Phaawulosin geggeessanis Ateenaan isa ga'anii akka
Siilaasii fi Xiimotewos hamma isaanii danda'ametti dafanii Phaawulos
bira dhaqaniif ajaja fuudhaniifii deebi'an.

Phaawulosii fi Siilaas Ateenaa Keessatti

16 Phaawulos utuu Ateenaa keessatti isaan eegaa jiruu akka maga-
alaan sun waaqota tolfamoodhaan guutamte argee akka malee gadde.
17 Kanaaf mana sagadaa keessatti Yihuudootaa fi Giriikota Waaqa
sodaatan wajjin, iddoo gabaatti immoo guyyuma guyyaan warra
achitti argaman wajjin falmaa ture.

18 Gareen falaasamtoota Efiiqoroosiitii† fi Isto'iki‡ tokkos isaan falmaa ture; isaan keessaa tokko tokko, "Namichi legellegaan kun maal jedha?" jedhan. Warri kaan immoo, "Inni waa'ee waaqota ormaa labsa fakkaata" jedhan. Phaawulos waa'ee Yesuusii fi waa'ee du'aa ka'uu lallabaa tureetii.
19 Isaanis isa qabanii gara wal ga'ii Ariyoosphaagositti geessan; achittis akkana jedhaniin; "Barsiisni haaraan ati fidde kun maal akka ta'e beekuu dandeenyaa?
20 Ati waan nu takkumaa hin dhaga'in nutti himaa jirta; kanaaf nu akka wanni kun maal jechuu ta'e beekuu feena."
21 Warri Ateenaa hundii fi namoonni biyya ormaa kanneen achi jiraatan yeroo isaanii waan haaraa dhaga'uu fi odeessuu irratti malee waan biraa irratti hin balleessan ture.
22 Phaawulosis wal ga'ii Ariyoosphaagos walakkaa dhaabatee akkana jedhe; "Yaa namoota Ateenaa! Ani akka isin karaa hundaanuu warra amantaa taatan nan hubadha.
23 Ani yommuun nanaanna'ee waan isin waaqeffattan ilaaletti iddoo aarsaa kan katabbii,

Waaqa hin Beekamneef,

jedhu of irraa qabu argeeraatii. Egaa amma waan isin utuu hin beekin waaqeffattan kana isinittin hima.
24 "Waaqni addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda uume sun Gooftaa samiitii fi lafaa ti; inni mana qulqullummaa kan harka namaatiin hojjetame keessa hin jiraatu.
25 Inni mataan isaa sababii jireenya hafuura baafatamuu fi waan biraa hunda nama hundaaf kennuuf akka waan waa dhabeetti harka namaatiin hin tajaajilamu.
26 Inni saboota hunda nama tokko irraa uumee akka isaan lafa hunda irra jiraatan godhe; bara jireenyaa kan isaanii kennamee fi daarii lafa isaan jiraatanii murteesse.
27 Waaqni yoo tokkoo tokkoo keenya irraa fagoo jiraachuu baate iyyuu akka namoonni isa barbaadanii, tarii carraaqaniis isa argataniif jedhee waan kana godhe.
28 Akkuma beektonni keessan tokko tokko, 'Nu ilmaan isaa ti' jedhan sana 'Nu isa keessa jiraanna; isa keessa sochoona; eenyummaa keenya illee isa keessatti qabaannaatii.'
29 "Kanaafuu nu waan ilmaan Waaqaa taaneef Waaqni waan akka warqee yookaan meetii yookaan dhagaa jechuunis waan ogummaa fi beekumsa namaatiin hojjetame fakkaata jennee yaaduu hin qabnu.
30 Waaqni bara wallaalummaa durii hin ilaalu ture; amma garuu akka namni iddoo hunda jiru hundi qalbii jijjiirratu ajaja.
31 Innis guyyaa itti harka namicha filate sanaatiin qajeelummaadhaan addunyaatti muru murteesseeraatii; kanas warra du'an keessaa isa kaasuun nama hundumaaf mirkaneesseera."

---

† **17:18** *Efiiqoroosiitii* – Falaasamaan Giriik kan Efiiqoroos jedhamu tokko dhaloota Gooftaatiin dura (Bara 341–270 keessa) akka gammachuun jireenya namaa keessatti waan hundumaa caalaa gaarii ta'e barsiisee ture. Gareen Efiiqoroos akka waan waaqonni hin jirreetti yookaan akka waan waaqonni waan addunyaa keessatti ta'u irratti humna hin qabneetti amanan.
‡ **17:18** *Isto'iki* – isaan barumsa falaastuu Zeenoo jedhamu kan Dhaloota Kiristoosiitiin Dura (Bara 340–265 keessa) akka gammachuun jireenya tolaan yookaan dhukkubsachaan yookaan mo'achuun yookaan mo'atamuun tuqamuu dhabuu keessa jiru addeessanii ibsan.

32 Isaan keessaa namoonni tokko tokko yommuu waa'ee du'aa ka'uu
warra du'anii dhaga'anitti ni qoosan; warri kaan immoo, "Nu ammas
dubbii kana sirraa dhaga'uu barbaanna" jedhan.
33 Kana irratti Phaawulos isaan keessaa ba'ee deeme.
34 Namoonni tokko tokko garuu gama Phaawulos goranii amanan;
isaan keessaas namichi Diiyonaasiyoos jedhamu kan miseensa Ariy-
oosphaagos ture tokko, dubartiin Damaariis jedhamtuu fi namoonni
biraas isaan wajjin turan.

18

Phaawulos Qorontos Keessatti

1 Kana booddee Phaawulos Ateenaa ka'ee Qorontos dhaqe.
2 Achittis Yihuudii Aqiilaa jedhamu kan biyya Phonxoositti dhalate
tokko argate; Aqiilaan kunis sababii Qilaawudewoos akka Yihuu-
doonni hundinuu biyya Roomaa keessaa ba'an ajajeef dhi'oo niitii isaa
Phirisqilaa wajjin Iixaaliyaadhaa dhufe. Phaawulosis isaan ilaaluu
dhaqe.
3 Innis waan akkuma isaanii hojjetaa dunkaanaa tureef achi jiraatee
isaan wajjin hojjete.
4 Guyyaa Sanbataa hundas mana sagadaa keessatti falmee Yihuu-
dootaa fi Giriikota amansiisa ture.
5 Phaawulos yeroo Siilaasii fi Xiimotewos Maqedooniyaadhaa dh-
ufanitti akka Yesuus kun Kiristoos* ta'e Yihuudootaaf dhugaa ba'aa
dubbicha lallabuutti ni jabaata ture.
6 Yommuu Yihuudoonni isaan mormanii isa arrabsanittis garuu
Phaawulos uffata isaa hurgufatee, "Dhiigni keessan matuma keessan
irra haa jiraatu! Ani qulqulluu dha; ammaa jalqabee gara Namoota
Ormaa nan dhaqa" jedheen.
7 Innis achii ba'ee mana namicha Waaqa waaqeffatu kan maqaan
isaa Tiitoo jedhamu tokkoo dhaqe; manni namicha sanaas mana
sagadaatti aana ture.
8 Kiriisphoos bulchaan mana sagadaa sanaas warra mana isaa
jiraatan hunda wajjin Gooftaatti amane; namoota Qorontos kanneen
Phaawulosin dhaga'an keessaa baay'een isaanii amananii cuuphaman.
9 Halkan tokko Gooftaan akkana jedhee mul'ataan Phaawulositti
dubbate; **"Hin sodaatin; dubbadhu malees hin cal'isin.**
10 **Sababii ani si wajjin jiruuf namni tokko iyyuu si miidhuuf
jedhee si hin tuqu; ani magaalaa kana keessaa nama baay'ee
qabaatii."**
11 Kanaafuu Phaawulos dubbii Waaqaa isaan barsiisaa waggaa
tokkoo fi walakkaa achi ture.
12 Yeroo Gaaliyoon bulchaa Akaayaa turetti Yihuudoonni tokkum-
maadhaan Phaawulositti ka'anii mana murtiitti isa dhi'eessan.
13 Isaanis, "Namichi kun akka isaan karaa seeraan ala ta'een Waaqa
waaqeffataniif namoota sossobaa jira" jedhanii isa himatan.
14 Utuu Phaawulos dubbachuuf jedhee afaan banachuutti jiruu
Gaaliyoon Yihuudootaan akkana jedhe; "Yaa Yihuudoota, utuu dubbiin
kun waa'ee balleessaa hojjechuu yookaan waa'ee yakka guddaa ta'ee
ani silaa obsaan isinan dhaga'a ture.

---

* **18:5** yookaan *Masiihicha*

15 Gaaffiin keessan garuu waan waa'ee jechootaa, waa'ee
maqaawwaniitii fi waa'ee seera keessanii ta'eef kana isinuu fixadhaa;
ani waan akkanaatiif abbaa murtii hin ta'uutii."
16 Kanaafuu mana murtii keessaa gad isaan baase.
17 Isaan hundi bulchaa mana sagadaa sanatti jechuunis Soosteene-
sitti garagalanii fuula mana murtii duratti isa tumuu jalqaban. Wanni
kun garuu xinnuma illee Gaaliyoo hin yaaddessine.

Phirisqilaa, Aqiilaa fi Apholoos

18 Phaawulos yeroo muraasa Qorontos keessa ture. Ergasiis
obboloota biraa deemee Phirisqilaa fi Aqiilaa wajjin dooniidhaan
Sooriyaa dhaqe; innis waan wareega qabuuf utuu hin deemin
Kanchire'aatti mataa haaddate.
19 Phaawulosis yeroo Efesoon ga'anitti Phirisqilaa fi Aqiilaa achitti
dhiisee ofii isaatii garuu mana sagadaa seenee Yihuudootaan mormaa
ture.
20 Yommuu isaan akka inni yeroo dheeraa isaan bira turu kad-
hatanitti immoo dhaga'uu dide.
21 Garuu akkuma isaan biraa deemeen, "Yoo Waaqni jedhe ani
deebi'ee nan dhufa" jedheen; dooniidhaanis Efesoonii ka'ee deeme.
22 Innis Qiisaariyaa geenyaan ol ba'ee waldaa kiristaanaa dubbise;
ergasiis Anxookiiyaatti gad bu'e.
23 Phaawulos erga Anxookiiyaa keessa takka bubbulee booddee achii
ka'ee barattoota hunda jajjabeessaa biyya Galaatiyaatii fi Firiigiyaa
hunda keessa iddoo tokko irraa iddoo kaanitti nanaanna'aa ture.
24 Gidduudhuma sana Yihuudiin Iskindiriyaatti dhalate kan
Apholoos jedhamu tokko gara Efesoon dhufe; innis nama arraba
qajeelu, kan Katabbiiwwan Qulqulluu gad fageenyaan beeku ture.
25 Namichi kun duraan karaa Gooftaa baratee ture; inni yoo
cuuphaa Yohannis qofa beeke illee hafuura ho'aadhaan waa'ee Yesuus
qajeelchee dubbachaa, barsiisaas ture.
26 Mana sagadaa keessattis sodaa malee dubbachuu jalqabe; Phirisqi-
laa fi Aqiilaanis yommuu isa dhaga'anitti mana isaaniitti isa waamanii
karaa Waaqaa isa duraa caalaatti sirriitti addeessaniif.
27 Yeroo Apholoos Akaayaa dhaquu barbaadetti obboloonni isa
jajjabeessanii akka barattoonni achi jiran sun isa simataniif xalayaa
barreessaniif. Innis achi ga'ee warra ayyaana Waaqaatiin amananii
turaniif gargaarsa guddaa ta'e.
28 Inni akka Yesuus kun Kiristoos ta'e Katabbiiwwan Qulqullu-
udhaan mirkaneessaa, jabaatee ifaan ifatti Yihuudootaan mormee
amansiisaa tureetii.

19

Phaawulos Efesoon Keessatti

1 Utuu Apholoos Qorontos keessa jiruu Phaawulos immoo biyya
ol aanu keessa ba'ee Efesoon dhufe; achittis barattoota tokko tokko
argate.
2 Innis, "Isin yeroo amantanitti Hafuura Qulqulluu argattaniirtuu?"
jedhee gaafate.
Isaan immoo deebisanii, "Hin arganne; nu akka Hafuurri Qulqul-
luun jiru iyyuu takkumaa hin dhageenye" jedhan.

3 Phaawulosis, “Yoos cuuphaa kami cuuphamtan ree?” jedhee
gaafate.
Isaanis, “Cuuphaa Yohannis” jedhan.
4 Phaawulosis, “Cuuphaan Yohannis cuuphaa qalbii jijjiirrannaa
ti; Yohannis akka isaan kan isa duubaan dhufaa jirutti, jechuunis
Yesuusitti amananiif namootatti hima ture” jedhe.
5 Isaanis waan kana dhaga’anii maqaa Gooftaa Yesuusitti cu-
uphaman.
6 Yommuu Phaawulos harka isaan irra kaa’etti Hafuurri Qulqulluun
isaan irra bu’e; isaanis afaan haaraadhaan dubbatan; raajiis ni
dubbatan.
7 Isaanis walumatti gara nama kudha lamaa turan.
8 Phaawulosis mana sagadaa seenee waa’ee mootummaa Waaqaa
isaan wajjin falmaa, akka isaan amananiifis yaalaa, ji’a sadii sodaa
malee dubbachaa ture.
9 Isaan keessaa tokko tokko garuu mata jabeeyyii ta’an; amanuus
didanii waa’ee karaa sanaa uummata duratti waan hamaa dubbatan;
kanaaf Phaawulos isaan dhiisee deeme; barattootas ofitti fudhatee
mana barumsaa Xiraanoos keessatti guyyuma guyyaan isaan wajjin
mari’achaa ture.
10 Kunis waggaa lama itti fufe; kanaaf Yihuudoonnii fi Giriikonni
biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu dubbii Gooftaa dhaga’an.
11 Waaqni harka Phaawulosiitiin hojii dinqii kan akka malee dinqisi-
isu hojjechaa ture.
12 Kanaaf maarrabiin yookaan marxoon dhagna isaa tuqe iyyuu
dhukkubsattootatti geeffama ture; isaanis ni fayyu; hafuurri hamaanis
isaan keessaa ba’a ture.
13 Yihuudoonni biyya keessa nanaanna’anii hafuurota xuraa’oo
nama keessaa baasan tokko tokkos namoota hafuura hamaan qaba-
man irratti maqaa Gooftaa Yesuus waamuu yaalan; isaanis, “Ani
maqaa Yesuus kan Phaawulos lallabu sanaan sin ajaja” jedhan.
14 Ilmaan Iskoyaas, isa luba hangafa Yihuudootaa ture sanaa
torbanis waan kana hojjetaniiru.
15 Hafuurri hamaan sun garuu, “Ani Yesuusin beeka; waa’ee
Phaawulosis beeka; isin immoo eenyu?” jedhee deebiseef.
16 Namichi hafuura hamaan qabame sunis isaanitti utaale; hunda
isaaniis mo’ate; ni tumes; isaanis madaa’anii qullaa isaanii mana
keessaa ba’anii baqatan.
17 Kunis Yihuudootaa fi Giriikota Efesoon keessa jiraatan hunda
biratti beekame; isaan hundis sodaan guutaman; maqaan Gooftaa
Yesuusis baay’ee kabajame.
18 Warra amanan keessaas baay’een isaanii dhufanii hojii isaanii
hamaa sana ifatti baasanii himachaa turan.
19 Warra falfala hojjechaa turan keessaas namoonni baay’een ki-
taabota isaanii walitti qabanii fuula uummataa duratti guban; gatiin
kitaabota sanaas yommuu shallagametti gara meetii* kuma shantama
ta’e.
20 Haala kanaanis dubbiin Gooftaa akka malee babal’ate; humnaanis
guddate.

---

* **19:19** *meetii* – beesseen meetii tokko mindaa hojjetaan tokko guyyaatti argatuu dha.

21 Erga wanni kun hundinuu ta’ee booddee Phaawulos Maqedooniyaa fi Akaayaa keessa darbee Yerusaalem dhaquu murteeffate;
innis, “Ani ergan achi ga’ee booddee Roomaas dhaquun qaba” jedhe.
22 Innis gargaartota isaa keessaa nama lama jechuunis Xiimotewosii
fi Erisxoosin Maqedooniyaatti ergee ofii immoo yeroof biyya Asiyaa
keessa ture.

Goolii Efesoon Keessatti Ka’e

23 Gidduma sana waa’ee karaa sanaa irratti gooliin guddaan
uumame.
24 Tumtuun meetii kan Dimeexiroos jedhamu tokko fakkii mana
qulqullummaa Arxemiisi† meetii irraa hojjechuun ogeeyyii hojii
harkaatiif galii guddaa galchaa ture.
25 Innis isaan hundaa fi namoota hojii akkasii qaban kaan walitti
waamee akkana jedheen; “Yaa namoota nana, akka nu hojii kana irraa
galii guddaa argannu ni beektu.
26 Isin akka namichi Phaawulos jedhamu kun utuu Efesoon qo-
fatti hin ta’in guutummaa biyya Asiyaa gara caalu keessattis akka
waaqonni harka namaatiin tolfaman waaqota hin ta’in dubbachu-
udhaan nama hedduu amansiisee karaa irraa balleesse ni argitu; ni
dhageessus.
27 Kanaafuu akka maqaan hojii keenyaa inni gaariin sun badu
sodaan jira; garuu kana qofa utuu hin ta’in manni sagadaa Arxemiisi
waaqittii guddoo sanaa iyyuu ni salphata; waaqittiin biyya Asiyaa
guutuu fi addunyaa keessatti waaqeffatamtu mataan ishee iyyuu ulfina
waaqummaa ishee ni dhabdi.”
28 Isaanis yommuu waan kana dhaga’anitti akka malee aaranii,
“Arxemiisiin warra Efesoon guddoo dha!” jedhanii iyyan.
29 Yommusuma magaalattiin ni raafamte; namoonni sunis miiltota
Phaawulos kanneen Maqedooniyaadhaa dhufan jechuunis Gaayoosii
fi Arisxirokoosin qabanii akkuma nama tokkootti gara iddoo itti tapha
argisiisanii girrisanii fiigan.
30 Phaawulos uummatatti mul’achuu barbaade; barattoonni garuu
hin eeyyamneef.
31 Qondaaltota biyya Asiyaa warra michoota Phaawulos turan
keessaas tokko tokko nama isatti erganii akka inni iddoo itti tapha
argisiisan sana hin dhaqne isa kadhatan.
32 Yaa’ichis wacaan guutame: Garri tokko waan tokko, garri kaan
waan biraa iyye. Garri caalaan isaanii immoo waan achitti walitti
qabamaniif illee hin beekne.
33 Yihuudoonnis Iskindiroosin dhiibanii fuula uummataa duratti
baafnaan, namoonni tokko tokko uummata keessaa iyyanii gorsa
kennaniif; innis uummata duratti falmachuuf jedhee akka namoonni
cal’isaniif harkaan mallattoo kenne.
34 Yommuu akka inni Yihuudii ta’e hubatanitti garuu isaan hundinuu
sagalee tokkoon, “Arxemiisiin warra Efesoon guddoo dha!” jedhanii
gara sa’aatii lamaa iyyaa turan.
35 Barreessaan magaalaa sanaas uummata cal’isiisee akkana jedhe;
“Yaa namoota Efesoon, akka magaalaan Efesoon kun eegduu mana

† **19:24** *Arxemiisi* – waaqittii tolfamtuu dhaltii; manni qulqullummaa ishee dinqiiwwan torban addunyaa durii keessaa tokko ture.

sagadaa Arxemiisi guddittiitii fi fakkii ishee kan samii irraa bu'e sanaa
taate namni hin beekne jiraa?
36 Kanaaf waan namni dhugaa kana falmu hin jirreef isin cal'isuu
qabdu; waan tokko illee jarjarsuun hojjechuu hin qabdan.
37 Isaan mana sagadaa saamuu yookaan waaqittii keenya arrabsuu
baatan illee isin jara kana as fiddaniirtu.
38 Kanaaf Dimeexiroosii fi ogeeyyiin isa wajjin jiran sun yoo waan
ittiin nama tokko iyyuu himatan qabaatan manneen murtii banaa dha;
bulchitoonni biyyaas jiru. Isaan himata qaban achitti haa dhi'eeffatan.
39 Yoo wanni biraa kan isin dhi'eeffachuu barbaaddan tokko iyyuu
jiraate garuu wanni sun yaa'ii seera qabeessa irratti ilaalama.
40 Nu wal ga'ii kanaaf sababii dhi'eeffachuu dandeenyu waan hin
qabneef goolii har'a ta'e kanatti akka gaafatamnu sodaa qabna."
41 Innis erga waan kana dubbatee booddee waldaa sana gad lakkise.

20

Phaawulos Maqedooniyaa fi Giriik Dhaqe

1 Phaawulos erga gooliin qabbanaa'ee booddee barattoota waam-
sisee isaan jajjabeesse; "Nagaatti" isaaniin jedhees Maqedooniyaa
dhaquuf ka'e.
2 Innis dubbii nama jajjabeessu baay'ee uummatatti dubbachaa
naannoo sana keessa darbee dhuma irratti Giriik ga'e;
3 achis ji'a sadii ture. Akkuma inni dooniin Sooriyaa
dhaquuf ka'eenis sababii Yihuudoonni isatti malataniif karaa
Maqedooniyaatiin deebi'uuf kutate.
4 Beeriyaadhaa Soophaaxroos ilma Phiiyiroos, Tasaloniiqeedhaa
Arisxirokoosii fi Sekunduus, Darbeenii immoo Gaayoos isa wajjin
deeman; akkasumas Xiimotewos, biyya Asiyaatii immoo Xikiqoosii fi
Xiroofiimoos isa wajjin deeman.
5 Namoonni kunneen nu dura darbanii Xiroo'aasitti nu eegan.
6 Ayyaana Maxinoo booddee garuu Fiiliphisiyuusii dooniin kaanee
bultii shan booddee warra kaan wajjin Xiroo'aasitti wal arganne; achis
guyyaa torba turre.

Awuxekiis Du'aa Kaafame

7 Nus guyyaa jalqaba torban sanaatti buddeena caccabsuuf jennee
walitti qabamne; Phaawulos namootatti haasa'e. Innis waan guyyaa
itti aanutti deemuu barbaadeef hamma halkan walakkaatti haasaa
dheeresse.
8 Gulantaa darbii iddoo nu itti walitti qabamne keessa ibsaa
baay'eetu ture.
9 Dargaggeessi Awuxekiis jedhamu tokkos foddaa irra taa'aa ture;
yommuu Phaawulos haasaa dheeressettis hirribni cimaan isa fudhate;
utuu hirribaan of wallaalee jiruus darbii sadaffaa irraa kufe; isaanis
reeffa isaa lafaa fuudhan.
10 Phaawulosis gad bu'ee dargaggeessa sana irratti gombifamee isa
hammachuudhaan, "Lubbuun keessa jirtiitii hin rifatinaa!" jedhe.
11 Innis darbii sanatti ol deebi'ee buddeena caccabsee nyaate;
hamma lafti bariituttis yeroo dheeraa isaan wajjin haasa'e achii
deeme.

12 Namoonnis dargaggeessa sana jiraataa ta'ee manatti geessan;
baay'ees ni jajjabaatan.

Phaawulos Jaarsolii Waldaa Kiristaanaa Efesoon Gorse

13 Nus Phaawulosin achii fuudhuuf jennee duraan dursinee gara
doonii dhaqnee dooniidhaan Asoositti qajeelle; Phaawulos miillaan
deemuuf jedhee ofuma isaatii waan kana karoorfatee tureetii.
14 Asoosittis isaan wal arginee dooniidhaan Miixiiliinitti dabarre.
15 Guyyaa itti aanuttis dooniin achii kaanee fuullee Kiiyos geenye;
guyyaa tokko booddees Saamoositti baane; guyyaa itti aanu immoo
Miilexoos geenye.
16 Phaawulosis yoo danda'ameef waan guyyaa Pheenxeqoosxeetiin
Yerusaalem ga'uuf ariifateef akka biyya Asiyaa keessatti yeroon isa
duraa hin dhumneef jedhee dooniidhaan Efesoon bira darbee deemuu
murteeffatee ture.
17 Innis Miilexoosii Efesoonitti nama ergee jaarsolii waldaa kiris-
taanaa ofitti waamsise.
18 Isaan gara isaa dhufnaan akkana jedheen; "Ani gaafan biyya
Asiyaa dhufe kan duraatii jalqabee yeroon isin wajjin jiraachaa ture
sana hunda haala akkam keessa akka ani jiraachaa ture isin mataan
keessan iyyuu beektu.
19 Ani yoon mala Yihuudootaatiin akka malee qorame illee gad of
qabiisa guddaa fi imimmaaniin Gooftaa tajaajileera.
20 Utuu waan faayidaa isinii qabu tokko illee lallabuu irraa of hin
qusatin akka ani mana tokkoo gara mana kaanii deemee ifatti baasee
isin barsiise isinuu beektu.
21 Ani akka Yihuudoonnii fi Giriikonni qalbii jijjiirrachuudhaan gara
Waaqaatti deebi'anii fi akka isaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti
amanan isaanitti himeera.
22 "Ammas ani utuu waan achitti narra ga'uuf jiru hin beekin
Hafuuraan dirqamee Yerusaalem dhaquuttin jira.
23 Hafuurri Qulqulluun immoo akka hidhamuu fi rakkachuun na
eeggatu magaalaa hunda keessatti dhugaa naa ba'a.
24 Ta'us ani fiigicha sana xumuruu fi hojii Gooftaa Yesuus natti
kenne sana hobbaafachuuf jedhee jireenya koo akka waan faayidaa
hin qabneetti nan lakkaa'a; hojiin kunis wangeela ayyaana Waaqaatiif
dhugaa ba'uu dha.
25 "Ani akka isin warra ani keessa nanaanna'ee mootummaa
Waaqaa lallabe kanneen keessaa namni tokko iyyuu lammata na hin
argine nan beeka.
26 Kanaafuu ani dhiiga nama hundaa irraa qulqulluu ta'uu koo har'a
isinitti nan hima.
27 Ani fedhii Waaqaa hunda isinitti himuu irraa of hin qusanneetii.
28 Isin of eegaa; karra hoolota Hafuurri Qulqulluun irratti Phaaphaa-
sota isin godhe sanaa hundas eegaa. Waldaa Kiristaanaa Waaqaa kan
inni dhiiga ofii isaatiin bitate sanaafis tiksoota ta'aa.
29 Erga ani deemee booddee akka yeeyyiiwwan hamoon dhufanii
gidduu keessan seenan, akka isaan karra hoolotaa sana keessaa tokko
illee hin hambifnes ani beeka.
30 Isinuma keessaa iyyuu namoonni barattoota of faana fudhachuuf
jedhanii dubbii micciiramaa dubbatan ni ka'u.

31 Kanaafuu isin of eeggadhaa! Akka ani waggaa sadii halkanii
guyyaa utuu gargar hin kutin imimmaaniin tokkoo tokkoo keessan
gorsaa ture yaadadhaa.
32 “Ani amma Waaqatti, akkasumas dubbii ayyaana isaa kan isin
ijaaruu danda’uu fi kan warra qulqullaa’an hunda keessatti dhaala
isinii kennuu danda’u sanatti isinin kennadha.
33 Ani meetii yookaan warqee yookaan uffata nama tokkoo iyyuu
hin kajeelle.
34 Akka ani harkuma koo kanaan hojjedhee waan naa fi warra na
wajjin jiraniif barbaachisu argamsiise isin mataan keessan iyyuu ni
beektu.
35 Ani waan hojjedhe hunda keessatti nu dubbii Gooftaa Yesuus
mataan isaa, **‘Fudhachuu irra kennuutu eebba qaba’** jedhee
dubbate sana yaadachaa hojii jabaa akkanaatiin akka warra dadhabaa
gargaaruu qabnu isin argisiiseera.”
36 Innis waan kana dubbatee isaan hunda wajjin jilbeenfatee Waaqa
kadhate.
37 Hundi isaaniis akka malee boo’aa morma Phaawulositti marmanii
isa dhungatan.
38 Wanni akka malee isaan gaddisiise akka isaan yeroo sanaa
jalqabanii lammata isa hin argine dubbachuu isaa ti. Ergasii isaan
hamma dooniitti isa geggeessan.

21

Phaawulos Yerusaalem Dhaqe

1 Erga isaaniin gargar baanee booddees dooniidhaan kaanee utuu
mirgaa bitaatti hin gorin Qoositti qajeelle. Guyyaa itti aanutti Roodees
dhaqnee achii immoo Phaaxaraatti dabarre.
2 Doonii Finiiqeetti ce’u tokkos argannee isa yaabbannee adeemsa
itti fufne.
3 Yommuu Qophiroosin arguu dandeenyetti, harka bitaatti ishee
dhiifnee Sooriyaatti qajeelle; nus iddoo dooniin keenya fe’iisa isaa itti
buufachuuf ture Xiiroositti irraa buune.
4 Achitti barattoota argannee guyyaa torba isaan bira turre. Isaanis
akka Phaawulos Yerusaalem hin dhaqneef Hafuura Qulqulluun isa
akeekkachiisan.
5 Garuu yeroon keenya dhumnaan achii kaanee deemsa keenya
itti fufne; barattoonni hundinuu niitota isaaniitii fi ijoollee isaanii
wajjin magaalattii keessaa nu baasanii nu geggeessan; nus qarqara
galaanaatti jilbeenfannee kadhanne.
6 Erga nagaatti waliin jennee booddees doonii yaabbanne; isaan
immoo mana isaaniitti deebi’an.
7 Xiiroosii kaanee adeemsa keenya itti fufuudhaan Phitolemaayisitti
galle; achittis obboloota dubbifnee guyyaa tokko isaan bira oolle.
8 Guyyaa itti aanutti achii kaanee Qiisaariyaa geenye; achittis mana
lallabaa wangeelaa tokkoo mana Fiiliphoos isa warra torbaan keessaa
tokko ture sanaa dhaqnee isa bira turre.
9 Innis ijoollee durbaa kanneen hin heerumin afur qaba ture; isaanis
raajii dubbatu turan.
10 Erga nu guyyaa hedduu achi turree booddee raajiin Agaaboos
jedhamu tokko Yihuudaadhaa gad bu’e.

11 Innis gara keenya dhufee sabbata Phaawulos fuudhee harkaa
fi miilla ofii isaa hidhee, “Hafuurri Qulqulluun, ‘Yihuudoonni
Yerusaalem jiraatan abbaa sabbata kanaa akkanatti hidhanii
dabarsanii Namoota Ormaatti isa kennu’ jedha” jedhe.
12 Nus yommuu waan kana dhageenyetti akka Phaawulos
Yerusaalemitti ol hin baaneef namoota achi jiran wajjin isa kadhanne.
13 Phaawulos immoo deebisee, “Isin maaliif boossanii garaa na
raaftu? Ani maqaa Gooftaa Yesuusiitiif jedhee Yerusaalemitti hid-
hamuu qofa utuu hin ta’in du’uuf illee qophaa’eeraatii” jedhe.
14 Yommuu inni nuu sarmuu didettis, “Fedhiin Gooftaa haa ta’u”
jennee dhiifne.
15 Guyyoota kanneen booddees qophoofnee Yerusaalemitti ol baane.
16 Barattoonni Qiisaariyaa keessaa tokko tokko nu miiltessanii gara
mana Minaason nu geessan; innis nama Qophiroos kan barattoota
durii keessaa tokko turee dha.

Phaawulos Yerusaalem Ga’e

17 Yommuu nu Yerusaalem geenyetti obboloonni gammachuudhaan
nu simatan.
18 Guyyaa itti aanuttis Phaawulos nu wajjin Yaaqoob bira dhaqe;
jaarsoliin hundinuus achi turan.
19 Phaawulosis nagaa isaan gaafatee waan Waaqni tajaajila inni
kenneen Namoota Ormaa keessatti hojjete hunda tokko tokkoon isaanii
ibse.
20 Isaan yommuu waan kana dhaga’anitti Waaqa galateeffatan.
Phaawulosiinis akkana jedhan; “Yaa obboleessa, ati akka Yihuudoonni
kuma hedduun amanan ni argita; hundi isaaniis hinaaffaa seeraaf
qabu.
21 Ati akka Yihuudoonni Namoota Ormaa keessa jiraatan hundinuu
ilmaan isaanii dhagna hin qabnee fi akka isaan akka duudhaa
keenyaatti hin jiraanne itti himtee akka isaan seera Musee irraa gara
galan barsiisuun kee isaanitti himameera.
22 Isaan akka ati dhufte dhugumaan ni dhaga’u; egaa maal gochuu
wayya?
23 Kanaaf ati waan nu sitti himnu godhi; namoonni wareega of irraa
qaban afur nu bira jiru.
24 Akka isaan mataa isaanii haaddataniif namoota kanneen ofitti
fuudhiitii isaan wajjin of qulqulleessiitii baasii isaanii ati baasi.
Kanaanis namoonni hundinuu akka oduun waa’ee kee odeeffame sun
dhugaa hin ta’in, akka ati mataan kee iyyuu seeraaf ajajamtee jiraattu
ni beeku.
25 Waa’ee Namoota Ormaa kanneen amananii immoo akka isaan
nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi’eeffame, dhiiga, foon horii
hudhamee du’eetii fi sagaagalummaa lagataniif nu murtii keenya
isaaniif barreessineerra.”
26 Phaawulosis guyyaa itti aanutti namoota sana ofitti fuudhee
isaan wajjin of qulqulleesse; ergasii immoo gaafa guyyoonni qulqul-
laa’ummaa* sun itti xumuramanii fi yeroo itti aarsaan maqaa tokkoo

* **21:26** *guyyoonni qulqullaa’ummaa* – Yeroo guyyoota torbaanii kan itti namoonni afran sirna Naazirummaa guuttatan sun utuu akka aadaatti aarsaa dhi’eessuuf jilaan hin qulqulleeffamin dura keessa darbuu malan argisiisa.

tokkoo isaaniitiin dhi'eeffamuu malu beeksisuuf mana qulqullummaa seene.

Phaawulos Qabame

27 Yommuu guyyoonni torban sun xumuramuu ga'anitti Yihuu-
doonni biyya Asiyaatii dhufan tokko tokko Phaawulosin mana qulqul-
lummaa keessatti argan. Isaanis nama hundumaa kakaasanii isa
qaban.
28 Iyyaniis, "Yaa namoota Israa'el nu gargaaraa! Namichi kun
nama saba keenyaan mormaa, seera keenyaa fi mana qulqullummaa
mormaa nama hunda iddoo hundatti barsiisuu dha. Kana malees
inni Giriikota mana qulqullummaatti ol galchee iddoo qulqulluu kana
xureesseera" jedhan.
29 Isaan waan duraan namicha Efesoon kan maqaan isaa Xiroofi-
imoos jedhamu tokko Phaawulos biratti magaalaa keessatti arganii tu-
raniif, waan Phaawulos mana qulqullummaatti ol isa galche se'aniitii.
30 Magaalaan sunis guutummaatti ni raafamte; namoonnis karaa
hundumaan fiigaa dhufan. Isaanis Phaawulosin qabanii lafa irra
harkisaa mana qulqullummaatii gad baasan; yommusuma karroonni
cufaman.
31 Utuu isaan isa ajjeesuu yaalanuu akka magaalaan Yerusaalem
guutummaatti raafamaa jirtu oduun ajajaa waraana Roomaa ga'e.
32 Innis yeruma sana loltootaa fi ajajjuuwwan dhibbaa tokko tokko
fudhatee fiigichaan isaanitti gad bu'e. Isaanis yommuu ajajaa sanaa fi
loltoota isaa arganitti Phaawulosin tumuu dhiisan.
33 Ajajaan sunis dhufee isa qabe; akka inni foncaa lamaan hidhamus
ajaje; akka inni eenyu ta'ee fi akka inni maal hojjechaa tures isa
gaafate.
34 Tuuta sana keessaas garri tokko waan tokko jedhanii iyyaa, garri
kaan immoo waan biraa jedhanii iyyaa turan; ajajaan sunis sababii
waca namaatiif waan mirkana ta'e argachuu waan dadhabeef akka
Phaawulos gara qubata loltootaatti geeffamu ajaje.
35 Phaawulos gulantaa ittiin gad ba'an bira geenyaan sababii goolii
namootaatiif loltoonni isa baatan.
36 Namoonni hedduunis, "Isa ajjeesi!" jedhanii iyyaa duukaa bu'an.

Dubbii Phaawulos Uummatatti Dubbate
22:3-16 kwf – Hoj 9:1-22; 26:9-18

37 Phaawulos yommuu loltoonni isa fuudhanii qubata loltootaatti ol
isa galchuuf jedhanitti, ajajaa sanaan, "Akka ani waa sitti himu naa
eeyyamtaa?" jedhee gaafate.
Ajajaan sun immoo deebisee akkana jedhe; "Ati afaan Giriik ni
dubbattaa?
38 Ati namicha biyya Gibxi kan dhi'eenya kana goolii kaasee
shororkeessitoota† 4,000 fudhatee gammoojjiitti gale sana mitii?"
39 Phaawulosis, "Ani Yihuudii Xarsees magaalaa beekamtuu Ki-
ilqiyaa keessaa sanaa ti. Maaloo, akka ani namoota kanatti dubbadhu
naa eeyyami" jedhee deebise.

† **21:38** *shororkeessitoota* – namoonni kunneen finciltoota ciccimoo akka diinota warra Roomaattii fi akka diinota Yihuudoota warra Roomaa deeggaraniitti of ilaalan hundaatti of lakkaa'anii dha. Isaanis yeroo ayyaana gara garaatti saba kaanitti makamanii diinota isaanii ajjeesaa turan.

40 Phaawulos akkuma eeyyama ajajaa sanaa argateen gulantaa sana
irra dhaabatee akka namoonni cal'isaniif harkaan mallattoo kenne;
yommuu isaan hundinuu cal'isanitti immoo afaan Araamaayikiitiin
akkana jedheen.

22

1 "Yaa obbolootaa fi abbootii, falmata ani amma isin duratti
dhi'eeffadhu kana mee naa dhaga'aa."
2 Jarris yommuu isaa afaan Ibraayisxiitiin isaanitti dubbatu
dhaga'anitti kan duraa illee caalaa cal'isan.
Phaawulosis akkana jedhe;
3 "Ani Yihuudii dha; magaalaa Xarsees ishee biyya Kiilqiyaa
keessaa sanattin dhaladhe; garuu Yerusaalemittin guddadhe. Miilla
Gamaaliyaal jalattis seera Abbootii keenyaa akka gaariitti baradhee,
akkuma isin hundi har'a hinaaftan kana anis Waaqaaf nan hinaafa
ture.
4 Dhiiraa fi dubartii qabee, mana hidhaa keessa isaan buusuudhaan
duuka buutota karaa kanaa hamma du'aatti ari'adheera;
5 waan kanas lubni ol aanaanii fi waldaan jaarsolii guutuun ragaa
naa ba'u. Anis xalayoota isaan gara obboloota warra Damaasqoo ji-
raniitti barreessan fudhadheen akka namoonni kunneen adabamaniif
hidhee Yerusaalemitti isaan fiduuf achi nan dhaqe.
6 "Gara saafaatti, akkuma ani Damaasqootti dhi'aadheen ifni gud-
daan isaa akkuma tasaa samii irraa naannoo kootti balaqqise.
7 Anis lafatti kufeen sagalee, **'Yaa Saa'ol! Yaa Saa'ol! Ati maaliif
na ari'atta?'** naan jedhu tokkon dhaga'e.
8 "Anis, 'Yaa Gooftaa ati eenyu?' jedheen gaafadhe.
"Inni immoo deebisee, **'Ani Yesuus nama Naazreeti isa ati
ari'attuu dha'** naan jedhe.
9 Warri na wajjin turanis ifa sana argan malee sagalee isa natti
dubbachaa ture sanaa hin hubanne.
10 "Anis, 'Yaa Gooftaa, ani maal godhu ree?' jedhee gaafadhe.
"Gooftaanis, **'Ka'ii Damaasqoo seeni. Wanni akka ati hojjettuuf
siif kaa'ame hundinuu achitti sitti himamaatii'** naan jedhe.
11 Anis sababii calaqqisa ifa sanaatiif homaa arguu dadhabnaan,
warri na wajjin turan harka qabanii Damaasqootti na geessan.
12 "Namichi Anaaniyaas jedhamu kan sirriitti seera eegu tokko
Yihuudoota achi jiraatan hunda biratti maqaa gaarii qaba ture.
13 Innis gara koo dhufee na bira dhaabatee, 'Yaa obboleessa koo
Saa'ol, agartuun kee siif haa deebi'u!' naan jedhe; agartuun koos
yeruma sana naa deebi'e. Anis isa arguu danda'e.
14 "Innis akkana jedhe; 'Waaqni abbootii keenyaa akka ati fedhii
isaa beektu, akka ati Isa Qajeelaa sana argituu fi akka afaan isaa irraa
dubbii dhageessuuf si filateera.
15 Atis waan argitee fi waan dhageesse sana fuula nama hundumaa
duratti isaaf dhugaa ni baata.
16 Egaa amma maal eegda ree? Ka'ii maqaa isaa waammachaa
cuuphamiitii cubbuu kee of irraa dhiqi.'
17 "Anis Yerusaalemitti deebi'ee utuu mana qulqullummaa keessatti
kadhannaatti jiruu akka waan of wallaaluu nan ta'e.

18 Gooftaa illee isaa, **‘Jarri kun waan ati waa’ee koo dhugaa baatu hin fudhataniitii dafii ammuma Yerusaalem keessaa ba’i!’** jedhee natti dubbatu nan arge.
19 “Anis deebiseen akkana jedhe; ‘Yaa Gooftaa jarri kun akka ani warra sitti amanan hidhuu fi tumuuf jedhee mana sagadaa tokko irraa gara isa biraatti darbaa ture beeku.
20 Yeroo dhiigni dhuga baatuu keetii, dhiigni Isxifaanos dhangalaafamettis ani ajjeefamuu isaatti namootaan walii galee achi dhaabadheen uffata warra isa ajjeesanii eegaa ture.’
21 “Gooftaanis, **‘Ani fagootti, gara Namoota Ormaatti sin ergaatii deemi’** naan jedhe.”

Phaawulos Akka Lammii Roomaa Ta’e Ibse

22 Namoonni sunis hamma inni dubbii kana dubbatutti isa dhaga’aa turan; ergasiis sagalee isaanii ol fudhatanii, “Namni akkanaa jiraachuu hin qabuutii lafa irraa balleessaa!” jedhanii iyyan.
23 Utuu isaan uffata isaanii dadarbatanii, awwaaras qilleensa keessa bibittinneessanii iyyanuu,
24 ajajaan sun akka Phaawulos qubata loltootaatti ol galfamuu ajaje; innis waan namoonni akkas isatti iyyaniif beekuuf jedhee akka Phaawulos garafamee qoratamu ajaje.
25 Phaawulos immoo yommuu isaan isa garafuuf* jedhanii teephaan isa hidhanitti ajajaa dhibbaa kan isa bira dhaabachaa tureen, “Lammii Roomaa tokko murtii malee garafuun isiniif ni eeyyamamaa?” jedhe.
26 Ajajaan dhibbaa sunis yommuu waan kana dhaga’etti gara ajajaa kumaa sanaa dhaqee, “Namichi kunoo lammii Roomaatii ati maal gochuu yaadda?” jedheen.
27 Ajajaan kumaa sunis Phaawulos bira dhaqee, “Mee natti himi; ati lammii Roomaatii?” jedhee gaafate.
Innis, “Eeyyee” jedhee deebise.
28 Ajajaan kumaa sunis, “Ani lammummaa kana argachuudhaaf gatii guddaa baase” jedhe.
Phaawulos immoo deebisee, “Ani garuu ittin dhaladhe” jedhe.
29 Warri isa qoruuf yaadanis yommusuma isa irraa deebi’an; ajajaan kumaa sunis yommuu akka Phaawulos lammii Roomaa ta’ee fi akka ofii isaatii immoo Phaawulosin foncaan hidhe hubatetti ni rifate.

Phaawulos Yaa’ii Yihuudootaa Duratti Dhi’aate

30 Ajajaan kumaa sun sababii Yihuudoonni Phaawulosin himataniif sirriitti beekuu fedhee guyyaa itti aanu isa hiikee akka luboonni hangafoonnii fi waldaan Yihuudootaa hundi walitti qabaman ajaje. Ergasii immoo Phaawulosin fidee akka inni fuula isaanii duratti dhi’aatu godhe.

23

1 Phaawulos xiyyeeffatee yaa’ii sana ilaalee, “Yaa obboloota ko, ani hamma guyyaa har’aatti fuula Waaqaa dura yaada gaariidhaan jiraadheera” jedhe.

---

* **22:25** *garafuuf* – gochi kun akka adabbiitti utuu hin ta’in karaa ittiin nama tokko qoratanii yookaan rakkisanii akka inni dhugaa baasu mirkaneessuuf itti fayyadamanii dha. Gochi kun garba yookaan maxxantuu irratti raawwatama malee lammii Roomaa tokko irratti hin raawwatamu ture.

2 Kana irratti Anaaniyaas lubni ol aanaan akka warri Phaawulos bira
dhaabachaa turan sun afaan isaa keessa dha'an ajaje.
3 Phaawulosis deebisee, "Ati keenyan nooraa dibame, Waaqni si
rukuta! Seeraan natti muruuf jettee achi teessee atumti mataan kee
immoo akka ani dha'amu ajajuudhaan seera cabsitaa?" jedhe.
4 Warri Phaawulos bira dhaabachaa turanis; "Ati akkam luba
Waaqaa ol aanaa tokko arrabsita?" jedhaniin.
5 Phaawulos immoo deebisee, "Yaa obboloota, ani akka inni lubicha
ol aanaa ta'e hin beekne; 'Waa'ee bulchaa saba keetii hamaa hin
dubbatin' jedhamee barreeffameeraatii"* jedhe.
6 Phaawulos yommuu akka isaan keessaa garri tokko Saduuqota,
garri kaan immoo Fariisota ta'an beeketti, "Yaa obboloota ko, ani
Fariisicha ilma Fariisii ti. Ani sababii akka warri du'an du'aa ka'an
abdadhuuf qoramuuf dhi'aadheera" jedhe.
7 Yommuu inni waan kana dubbatetti Fariisotaa fi Saduuqota
gidduutti falmiin uumame; yaa'iin sun gargar qoodame.
8 Saduuqonni, "Du'aa ka'uun hin jiru, ergamoonnis, hafuuronnis hin
jiran" jedhu; Fariisonni garuu akka kunneen hundinuu jiran amanu.
9 Wacni guddaanis uumame; barsiistonni seeraa tokko tokkos
garee Fariisotaa keessaa ka'anii, "Nu balleessaa tokko illee namicha
kana irratti hin arganne; Hafuura yookaan ergamaa Waaqaatu isatti
dubbate ta'innaa?" jedhanii cimsanii dubbatan.
10 Ajajaan kumaa sunis yommuu falmiin jabaachaa deemetti jarri
kun Phaawulosin cicciru jedhee sodaate. Kanaaf akka loltoonni
dhaqanii humnaan achii isa fuudhanii qubata loltootaatti ol galchan
ajaje.
11 Gooftaanis halkan itti aanutti Phaawulositti mul'atee, **"Jabaadhu!
Akkuma Yerusaalem keessatti waa'ee koo dhugaa baate sana
Roomaa keessattis dhugaa ba'uu qabdaatii"** jedheen.

Maree Phaawulos irratti Mari'atame

12 Yihuudoonni tokko tokko barii guyyaa itti aanuu mari'atanii akka
hamma Phaawulosin ajjeesanitti waa hin nyaanne yookaan waa hin
dhugne walii kakatan.
13 Namoota afurtamaa oltu maree kana irratti hirmaate.
14 Isaanis gara luboota hangafootaatii fi gara maanguddootaa
dhaqanii akkana jedhan; "Nu hamma Phaawulosin ajjeefnutti akka
homaa afaaniin hin qabne jabeessinee kakanneerra.
15 Kanaafuu isinii fi waldaan Yihuudootaa waan waa'ee Phaawulos
sirriitti cimsitanii qorachuu barbaaddan fakkeessaatii akka ajajaan
kumaa sun Phaawulosin gara keessanitti gad ergu kadhadhaa; nu utuu
inni achi hin ga'in isa ajjeesuuf qophoofneerraatii."
16 Garuu ilmi obboleettii Phaawulos yommuu maree kana dhaga'etti
qubata loltootaatti ol galee Phaawulositti hime.
17 Phaawulosis ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama tokko waamee,
"Dargaggeessi kun waan isatti himu qabaatii mee ajajaa kumaatti isa
geessi" jedheen.
18 Innis ajajaa kumaa sanatti isa geesse.

---

* **23:5** Bau 22:28

Ajajaan dhibbaa sunis, “Phaawulos inni mana hidhaa jiru sun na waamsisee waan dargaggeessi kun waan sitti himu qabuuf akka ani isa sitti fidu na kadhate” jedheen.

19 Ajajaan kumaas dargaggeessa sana harka qabee kophaatti baasee, “Wanni ati natti himuu barbaaddu maali?” jedhee gaafate.

20 Dargaggeessi sunis akkana jedhe; “Yihuudoonni waan waa’ee isaa sirriitti cimsanii qoruu barbaadan fakkeessanii akka ati Phaawulosin bori gara yaa’ii Yihuudootaatti gad ergitu si kadhachuuf walii galaniiru.

21 Waan isaan keessaa namoonni afurtamaa oli ta’an riphanii isa eeggachaa jiraniif ati isaan jalaa hin qabin. Isaan akka hamma isa ajjeesanitti homaa hin nyaanne yookaan hin dhugne kakataniiru; qophaa’aniis eeyyama kee eeggachaa jiru.”

22 Ajajaan kumaa sunis, “Ati akka waan kana natti himte nama tokkotti iyyuu hin dubbatin” jedhee dargaggeessa sana akeekkachiisee gad dhiise.

Phaawulos Qiisaariyaatti Dabarfame

23 Ergasii inni ajajjuuwwan dhibbaa keessaa nama lama waamee akkana jedhee ajaje; “Akka loltoonni dhibbi lama, abbootiin fardaa torbaatamnii fi warri eeboo qabatan dhibbi lama edana sa’aatii sadiitti Qiisaariyaa dhaqaniif qopheessaa.

24 Phaawulosiifis farda inni yaabbatu qopheessaatii gara Feeliksi Bulchaa Biyyaatti nagaan geessaa.”

25 Innis akkana jedhee xalayaa tokko barreesse.

26 Qilaawudewoos Liisiiyaas irraa,
Gara bulchaa kabajamaa, gara Feeliksi:
Nagaa jirtaa.

27 Yihuudoonni namicha kana qabanii ajjeesuu barbaadaa turan; ani garuu akka inni lammii Roomaa ta’e beekee loltoota koo wajjin dhaqee isa baase.

28 Anis waan isaan isa himataniif beekuu barbaadeen fuula waldaa isaanii duratti isa dhi’eesse.

29 Ani akka inni waa’ee gaaffii seera isaaniitiin himatame arge malee akka inni waan du’aan yookaan hidhaan isa ga’u tokkumaanuu himatame hin argine.

30 Ani yeroo akka isaan namicha sanatti mari’atan dhaga’etti dafee isa sitti erge. Warra isa himatanis akka isaan himata isaanii sittan dhi’eeffatan ajajeera.

31 Kanaaf loltoonni sun akkuma ajajaman sana Phaawulosin fuudhanii halkaniin Antiiphaaxriisitti geessan.

32 Isaanis guyyaa itti aanutti akka abbootiin fardaa isa wajjin deeman godhanii ofii immoo qubata loltootaatti deebi’an.

33 Abbootiin fardaa sunis yommuu Qiisaariyaa ga’anitti xalayaa sana bulchaatti kennan; Phaawulosinis fuula isaa dura dhi’eessan.

34 Bulchaan sunis erga xalayaa sana dubbifatee booddee, akka inni biyya kamii dhufe isa gaafate. Yommuu akka inni Kiilqiyaadhaa dhufe beekettis,

35 “Ani yeroo himattoonni kee as ga’anitti dubbii kee nan dhaga’a” jedhe. Innis ergasii akka Phaawulos masaraa Heroodis keessatti eegamus ajaje.

24

Phaawulos Fuula Feeliksi Duratti

1 Guyyaa shan booddee Anaaniyaas lubni ol aanaan maanguddoota tokko tokkoo fi abukaattoo Xerxuloos jedhamu tokko wajjin
Qiisaariyaatti gad bu'e; isaanis waan ittiin Phaawulosin himatan
bulchaa duratti dhi'eeffatan.
2 Yommuu Phaawulos waamamee ol galetti, Xerxuloos akkana jed-
hee himata isaa Feeliksi duratti dhi'eeffate; "Yaa Feeliksi kabajamaa,
nu bara kee keessa yeroo dheeraa nagaan jiraanneera; ogummaan
kees saba kanaaf geeddarama fideera.
3 Yaa Feeliksi kabajamaa, nu waan kana karaa hundumaa fi iddoo
hundatti galata guddaadhaan ni fudhanna.
4 Garuu ani akka hammana irra si hin dadhabsiifneef akka ati
gabaabumatti gara laafinaan nu dhageessu sin kadhadha.
5 "Nu akka namichi kun dhukkuba hamaa ta'ee Yihuudoota addun-
yaa guutuu irra jiran hunda keessatti goolii kaasaa jiru argineerra.
Inni hoogganaa garee Naazirootaa ti.
6 Inni mana qulqullummaa iyyuu xureessuu yaaleera; nu immoo
akka seera keenyaatti itti muruuf jennee isa qabne. [
7 Garuu Luusiyoos ajajaan kumaa sun dhufee humna guddaan harka
keenya keessaa isa baase; akka himattoonni isaa fuula kee duratti
dhi'aatanis ni ajaje.]*
8 Ati mataan kee iyyuu isa qoruudhaan waa'ee waan nu isa himannu
kanaa hunda beekuu ni dandeessa."
9 Yihuudoonnis akka dubbiin kun dhugaa ta'e mirkaneessanii
himata sana deeggaran.
10 Phaawulosis yommuu bulchaan sun akka inni dubbatuuf harkaan
mallattoo kenneefitti akkana jedhee deebii kenne; "Ani waan akka ati
waggoota hedduuf abbaa murtii saba kanaa taate beekuuf falmii koo
gammachuudhaan nan dhi'eeffadha.
11 Akkuma ati rakkoo malee mirkaneeffachuu dandeessu ani waaq-
effachuuf jedhee Yerusaalemitti ol ba'uun koo guyyaa kudha lama hin
caalu.
12 Warri na himatan kun anaa mana qulqullummaa keessatti
yookaan manneen sagadaa keessatti yookaan magaalaa keessatti nama
tokkoon illee falmu yookaan uummata kakaasu na hin arganne.
13 Isaan waan amma ittiin na himachaa jiran kanas siif mirka-
neessuu hin danda'an.
14 Ta'us ani akka nama karaa isaan garee mormitootaa jedhaniin
sana duukaa bu'u tokkootti akka Waaqa abbootii keenyaa waaqef-
fadhu fuula kee duratti nan amana. Waan seera Museetiin walii galuu
fi waan kitaabota raajotaa keessatti barreeffame hundas nan amana.
15 Anis akkuma jara kanaa akka du'aa ka'uun qajeeltotaatii fi
hamootaa jiraatu Waaqa nan abdadha.
16 Kanaafuu ani akka yeroo hunda Waaqaa fi nama duratti yaada
qulqulluu qabaadhu nan tattaaffadha.
17 "Anis bara baay'ee hiyyeeyyii saba kootiitiif gargaarsa kennuuf,
Waaqaafis aarsaa dhi'eessuuf jedhee Yerusaalem dhufe.

---

* **24:7** Waraabbileen durii tokko tokko luqqisaa 7 hin qaban.

18 Yeroo ani waan kana hojjechaa turettis isaan anaa qulqullaa'ee
jiru mana qulqullummaa keessatti na argan. Tuunni tokko iyyuu na
bira hin turre; anis goolii keessatti hin hirmaanne.
19 Garuu Yihuudoonni biyya Asiyaa kanneen yoo waan ittiin na
himatan tokko illee narraa qabaatan si duratti as dhi'aatanii na
himachuu malan tokko tokko jiru.
20 Yookaan warri as jiran kunneen yakka yeroo ani fuula Waldaa
Yihuudootaa dura dhaabadhe sana narratti argan haa himan;
21 waan ani yeroo fuula isaanii dura dhaabadhe sana iyyee, 'Ani
har'a waa'ee du'aa ka'uu warra du'anii irratti qoramuuf jedhee fuula
keessan dura dhaabadheera' jedhe tokkicha sana malee yoo jiraate haa
himan."
22 Feeliksi garuu waan waa'ee Karaa sanaa sirriitti beekuuf, "Ani
gaafa Liisiiyaas ajajaan kumaa sun dhufutti dubbii keessan nan
murteessa" jedhee yeroo biraatti dabarse.
23 Innis akka ajajaan dhibbaa sun Phaawulosin eegumsa jala tursu,
garuu akka haala isaa itti furuu fi akka michoonni isaas waan isa
barbaachisu kam iyyuu isaaf dhi'eessan eeyyamuuf ajaje.
24 Feeliksis bultii muraasa booddee niitii isaa Diruusiilaa ishee
Yihuudii turte wajjin dhufe; innis Phaawulosin waamsisee isaa waa'ee
Kiristoos Yesuusitti amanuu dubbatu dhaggeeffate.
25 Yommuu Phaawulos waa'ee qajeelummaa, waa'ee of qabuutii fi
waa'ee murtii kan dhufuuf jiru sanaa dubbatetti Feeliksi sodaatee,
"Ammaaf ni ga'aatii deemi! Yommuu naa mijaa'utti anuu sin
waamsisaatii" jedhe.
26 Yeroodhuma sanattis inni akka waan Phaawulos matta'aa isaaf
kennuutti waan abdachaa tureef ammuma amma waamsisee isa
wajjin haasa'aa ture.
27 Phoorqiyoos Fesxoos erga waggaan lama darbee booddee iddoo
Feeliksi qabate; Feeliksis waan Yihuudoota gammachiisuu barbaadeef
Phaawulosin manuma hidhaatti dhiise.

25

Phaawulos Fuula Fesxoos Duratti Qorame

1 Fesxoosis biyya sana ga'ee guyyaa sadii booddee Qiisaariyaadhaa
Yerusaalemitti ol ba'e;
2 achittis luboonni hangafoonnii fi dura bu'oonni Yihuudootaa fuula
isaa duratti dhi'aatanii himata Phaawulos irraa qaban dhi'eeffatan.
3 Isaanis waan karaatti riphanii Phaawulosin ajjeesuuf qophaa'aa
turaniif akka Fesxoos isaan deeggaree nama ergee gara Yerusaalem
isa fichisiisu kadhatan.
4 Fesxoos immoo akkana jedhee deebise; "Phaawulos Qiisaariyaatti
eegamaa jira; ani mataan koo iyyuu dhi'eenyatti achi nan dhaqa.
5 Kanaafuu abbootii taayitaa keessan keessaa tokko tokko na wajjin
deemanii yoo namichi sun balleessaa wayii qabaate achitti isa haa
himatan."
6 Innis erga guyyaa saddeeti yookaan kudhan isaan bira bubbulee
booddee Qiisaariyaatti gad bu'e; guyyaa itti aanuttis barcuma murtii
irra taa'ee akka Phaawulos fuula isaa duratti dhi'eeffamu ajaje.

7 Yommuu Phaawulos dhi'aatettis Yihuudoonni Yerusaalemii gad
bu'an sun isatti naanna'anii dhaabachuun himata ciccimaa hedduu
isa irratti dhi'eessan; garuu amansiisuu hin dandeenye.
8 Phaawulosis, "Ani seera Yihuudootaa irratti yookaan mana qulqul-
lummaa irratti yookaan Qeesaar irratti yakka tokko illee hin hojjenne"
jedhee falmate.
9 Fesxoosis Yihuudoota gammachiisuuf jedhee Phaawulosiin, "Ati
Yerusaalemitti ol baatee himata kana irratti fuula koo duratti qorata-
muu ni feetaa?" jedhe.
10 Phaawulos garuu akkana jedhee deebise; "Ani amma barcuma
murtii Qeesaar dura, iddoo itti qoratamuu qabu dhaabadheen jira;
akkuma ati mataan kee iyyuu sirriitti beektu ani yakka tokko illee
Yihuudoota irratti hin hojjenne.
11 Ta'us ani utuu balleessaa du'a natti mursiisu tokko illee hojjedhee
silaa du'a jalaa ba'uuf hin carraaqu; garuu yoo wanni Yihuudoonni
kunneen ittiin na himatan dhugaa hin ta'in, namni tokko iyyuu
dabarsee harka isaaniitti na kennuuf mirga hin qabu. Ani Qeesaaritti
oli nan iyyadha!"
12 Fesxoosis erga gorsitoota isaa wajjin mari'atee booddee, "Ati
Qeesaaritti ol iyyatteerta; gara Qeesaar ni dhaqxa!" jedhe.

Fesxoos Gorsa Agriiphaa Gaafate

13 Bultii muraasa booddee Agriiphaa mootichii fi Barniiqeen* Fesx-
oos simachuuf Qiisaariyaa dhaqan.
14 Fesxoosis isaan guyyaa hedduu achi bubbullaan akkana jedhee
waa'ee himata Phaawulos mooticha wajjin dubbate; "Namichi Feeliksi
mana hidhaa keessatti dhiisee deeme tokko as jira.
15 Yeroo ani Yerusaalem turetti luboonni hangafoonnii fi maangud-
doonni Yihuudootaa isa himatanii akka itti muramu kadhatan.
16 "Anis akka namni kam iyyuu akka seera biyya Roomaatti utuu
fuula himattoota isaa duratti dhi'aatee himata sana mormachuuf
carraa hin argatin dabarfamee kennamuu hin qabne isaanitti himeera.
17 Kanaafuu ani yommuu isaan na wajjin as dhufanitti barcuma
murtii irra taa'een akka namicha natti fidan ajaje malee dubbii sana
lafa irra hin harkifne.
18 Himattoonni isaas yommuu dubbachuuf ka'anitti yakka ani ittiin
isa himatu jedhee eege keessaa tokko illee isa irratti hin dhi'eessine.
19 Garuu isaan waa'ee amantaa isaaniitii fi waa'ee namicha du'e
kan Yesuus jedhamu isa Phaawulos immoo, 'Inni jiraataa dha' jedhee
falmuu tokkoo irratti wal dhaban.
20 Anis akka itti dubbii sana qoradhu wallaale; kanaaf inni
Yerusaalem dhaqee himata kana irratti qoratamuuf fedhii qabuu fi
akka inni hin qabne isa gaafadhe.
21 Garuu yommuu Phaawulos murtii Awugisxoos Qeesaar argachuuf
jedhee turfamuu kadhatetti ani akka inni hamma ani Qeesaaritti isa
ergutti eegamu nan ajaje."
22 Agriiphaanis Fesxoosiin, "Ani mataan koo namicha kana dhaga'uu
nan barbaada" jedhe.
Inni immoo deebisee, "Bori isa dhageessa" jedheen.

---

* **25:13** *Barniiqeen* – Barniiqeen obboleettii Agriiphaa ti; isheen dhirsii irraa duunaan mana obboleessaa jiraatte.

Phaawulos Fuula Agriiphaa Duratti
26:12-18 kwf – Hoj 9:3-8; 22:6-11

23 Guyyaa itti aanuttis Agriiphaa fi Barniiqeen ulfina guddaan
dhufanii Ajajjuuwwan kumaatii fi gurguddoota magaalaa wajjin galma
wal ga'ii seenan. Fesxoos ajajnaan Phaawulosin ol galchan.
24 Fesxoosis akkana jedhe; "Yaa Agriiphaa mooticha, warri nu
wajjin as jirtan hundinuus isin namicha kana ni argitu! Hawaasni
Yihuudootaa guutummaatti, 'Namichi kun si'achi jiraachuu hin qabu'
jedhanii waa'ee isaa Yerusaalemittii fi as Qiisaariyaatti iyyanii na
kadhatan.
25 Ani waan du'aan isa ga'u kan inni hojjete tokko illee hin argine;
ani garuu sababii inni Awugisxoositti ol iyyateef gara Roomaatti isa
erguu nan murteesse.
26 Ani waa'ee namicha kanaa waan ifatti ba'e kan gooftaa kootiif
barreessu tokko illee hin qabu; kanaafuu ani erga isa qorannee
booddee akka waan barreessu argadhuuf jedhee fuula hunda keessanii
duratti, keessumattuu yaa Agriiphaa mooticha, fuula kee duratti isa
dhi'eesseera.
27 Ani nama hidhame tokko utuu waan inni ittiin himatame ifatti hin
baasin ol dabarsuu qajeela hin se'uutii."

26

1 Agriiphaan Phaawulosiin, "Akka ati ofii keetiif dubbattu siif
eeyyamameera" jedhe.
Phaawulosis harkaan mallattoo kennee akkana jedhee falmachuu
jalqabe;
2 "Yaa Agriiphaa Mooticha, ani sababii waan Yihuudoonni ittiin
na himatan hunda falmachuudhaaf jedhee har'a fuula kee dura
dhaabadhuuf akka ayyaantuu tokkoottin of ilaala.
3 Kunis waan ati duudhaa fi wal mormii Yihuudootaa hunda keessa
beektuufii dha. Kanaafuu ani akka ati obsaan na dhaggeeffattu sin
kadhadha.
4 "Ani ijoollummaa kootii jalqabee saba koo keessatti, Yerusaalem
keessattis akkamitti akka jiraachaa ture Yihuudoonni hundinuu ni
beeku.
5 Akka ani akka Fariisicha tokkootti akkuma sirna garee akka malee
amantaa keenyatti cichu sanaatti jiraadhe isaanuu bara dheeraa waan
na beekaniif, yoo fedhii qabaatan dhugaa ba'uu ni danda'u.
6 Ammas ani waadaa Waaqni abbootii keenyaaf gale sana waan
abdadhuuf qoratamuuf dhi'aadheen as jira.
7 Waadaan kun isuma gosoonni keenya kudha lamaan halka-
nii guyyaa Waaqa tajaajiluutti jabaatanii raawwatamuu isaa arguu
hawwan sanaa dha. Yaa Agriiphaa Mooticha, Yihuudoonnis sababuma
abdii kanaatiif na himachaa jiru.
8 Akka Waaqni warra du'an du'aa kaasu isin maaliif akka waan hin
amanamne tokkootti herregdu?
9 "Ani mataan koo iyyuu maqaa Yesuus nama Naazreetiitiin mor-
muudhaaf akka waan danda'amu hunda gochuu qabu nan amana
ture.
10 Wanni ani Yerusaalem keessatti hojjedhes kanuma; ani taayitaa lu-
boota hangafoota irraa argadheen qulqulloota baay'ee mana hidhaatti

naquu qofa utuu hin ta’in yeroo isaan ajjeefaman iyyuu dubbicha
irratti walii galaan ture.
11 Anis akka isaan adabamaniif yeroo baay’ee mana sagadaa tokko
irraa gara mana sagadaa biraatti darbaa, akka isaan amantii isaanii
arrabsaniifis isaan dirqisiisaan ture. Ani waan akka malee isaanitti
aaraa tureef hamma magaalaawwan biyya alaatti illee deemee isaan
ari’achaan ture.
12 “Anis gaafa tokko kanumaaf jedhee taayitaa fi ergama luboota
hangafoota biraa fudhadhee utuun Damaasqoo deemaa jiruu,
13 yaa mooticha, ani utuman karaa deemaa jiruu gara saafaatti ifa
ifa aduu caalaa ibsu tokko isaa samii irraa naannoo koottii fi naannoo
warra na wajjin deemaniitti ibsu arge.
14 Hundi keenya lafatti kukkufne; anis sagalee afaan Ibraayisxiitiin
**‘Yaa Saa’ol, yaa Saa’ol, ati maaliif na ari’atta? Arfii wayii
dhiituun suma miidha’** naan jedhu tokkon dhaga’e.
15 “Anis, ‘Yaa Gooftaa ati Eenyu?’ jedheen gaafadhe.
“Gooftaanis deebisee akkana jedhe; **‘Ani Yesuus isa ati ari’attuu
dha.**
16 **Amma ka’ii miilla keetiin dhaabadhu. Ani akka ati tajaajilaa
koo taatee, waa’ee koos waan argitee fi waan ani sitti mul’isuuf
jiru dhugaa baatuuf si muuduuf jedhee sitti mul’adheera.**
17 **Ani saba keetii fi Namoota Ormaa kanneen gara isaaniitti si
ergu jalaa sin baasa.**
18 **Atis ija isaanii bantee dukkana keessaa gara ifaatti, humna
Seexanaa jalaas gara Waaqaatti isaan deebifta; kunis akka isaan
dhiifama cubbuu argatanii fi akka isaan warra natti amanuun
qulqullaa’an gidduutti dhaala argataniif.’**
19 “Kanaafuu yaa Agriiphaa Mooticha, ani mul’ata samii irraa dhufe
sanaaf ajajamuu hin didne.
20 Anis akka isaan qalbii jijjiirratanii gara Waaqaatti deebi’aniif,
qalbii jijjiirrachuu isaaniis akka hojiidhaan mirkaneessaniif jalqabatti
warra Damaasqootti, warra Yerusaalemiitti, warra Yihuudaa guutuutti
akkasumas Namoota Ormaatti lallabeera.
21 Sababiin Yihuudoonni mana qulqullummaa keessatti na qabanii
na ajjeesuu yaalaniifis kanuma.
22 Ani garuu hamma guyyaa har’aatti gargaarsa Waaqaa qaba;
kanaafuu ani dhaabadhee xinnaa guddaaf dhugaa ba’aan jira. Ani
waan raajonnii fi Museen ‘Ni ta’a’ jedhanii dubbataniin alatti waan
tokko illee hin dubbadhu.
23 Kunis akka Kiristoos* dhiphachuu qabu, akka inni warra du’an
keessaa ka’uudhaan kan jalqabaa ta’ee saba isaatii fi Namoota
Ormaatiif ifa labsuu dha.”
24 Utuma Phaawulos akkasitti falmachaa jiruu Fesxoos sagalee
guddaan, “Phaawulos, ati maraatteerta! Barumsi kee guddaan sun si
maraachisaa jira” jedheen.
25 Phaawulosis akkana jedhee deebise; “Yaa Fesxoos kabajamaa, ani
hin maraanne; wanni ani dubbachaa jirus dhugaa dha; sirrii dhas.
26 Sababii mootichi waan kana beekuuf, ani ifatti baasee isatti himuu
nan danda’a. Sababii wanni kun suuqatti hin hojjetaminiif ani akka
waan kana keessaa tokko iyyuu isa duraa hin dhokatin nan amana.

* **26:23** yookaan *Masiihichi*

27 Yaa Agriiphaa Mooticha, ati raajota ni amantaa? Akka ati amantu
ani iyyuu beeka.”
28 Agriiphaanis Phaawulosiin, “Ati yeruma gabaabaa keessatti Kiris-
taana na gochuu yaaddaa?” jedhe.
29 Phaawulosis deebisee, “Yeroo gabaabaattis ta’u dheeraatti, si qofa
utuu hin ta’in akka warri na dhaga’aa jiran hundinuu foncaa kanaan
hidhamuu malee akkuma koo akka ta’an ani Waaqa nan kadhadha”
jedhe.
30 Kana irratti mootichi, bulchaanii fi Barniiqeen, akkasumas warri
isaan wajjin tataa’aa turan ol ka’an.
31 Isaanis yeroo gad ba’anitti, “Namichi kun waan du’aan yookaan
hidhaan isa ga’u tokko illee hin hojjenne” wajjin jedhan.
32 Agriiphaanis Fesxoosiin, “Namichi kun utuu Qeesaaritti ol iyy-
achuu baatee silaa ni hiikama ture” jedhe.

27

Phaawulos Roomaa Dhaquu Isaa

1 Yommuu dooniin Iixaaliyaa dhaquun keenya murteeffametti,
Phaawulosii fi warri hidhaman biraa ajajaa dhibbaa kan Yuuliyoos
jedhamu tokkotti dabarfamanii kennaman; innis miseensa kutaa
waraanaa “Awugisxoos” jedhamu tokkoo ture.
2 Nus doonii Adraamiixoosii ka’ee gara buufatawwan doonii kan-
neen qarqara galaana biyya Asiyaa dhaquuf ka’e tokko yaabbannee
deemuu jalqabne. Arisxirokoos namichi Maqedooniyaa kan Tasaloni-
iqee jiraatu tokkos nu wajjin ture.
3 Guyyaa itti aanutti Siidoonaatti galle; Yuuliyoosis Phaawulosiif
garaa laafee akka inni michoota isaa bira dhaqee waan isa barbaachisu
argatu eeyyameef.
4 Nus dooniin achii kaanee waan bubbeen fuula keenya duraan nutti
bubbisaa tureef Qophiroosiin da’annee dabarre.
5 Erga galaana Kiilqiyaa fi Phamfiliyaa irra dooniin darbinee
booddee magaalaa Miiraa kan Luuqiiyaa keessatti argamtu geenye.
6 Ajajaan dhibbaa sunis doonii Iskindiriyaa kan Iixaaliyaa dhaquutti
jiru tokko achitti argatee nu yaabbachiise.
7 Nus guyyaa hedduu suuta jennee dooniin deemnee rakkinaan
naannoo Kiniidoos geenye; yommuu bubbeen karaa sana irra darbuu
nu dhowwettis Salmoonee biraan gara da’oo Qareexitti qajeelle.
8 Rakkina guddaadhaanis qarqara galaanichaa irra darbinee iddoo
“Buufata doonii gaarii” jedhamu kan magaalaa Laasiyaa biraa tokkotti
baane.
9 Yeroon dheeraan badeera; sababii yeroon sun erga Soomni darbee
ta’eef dooniidhaan karaa deemuun sodaachisaa ta’eera; kanaafuu
Phaawulos akkana jedhee isaan akeekkachiise;
10 “Yaa jarana, ani akka karaan keenya kun badiisa of keessaa qabu,
akka inni doonichattii fi mi’a qofatti utuu hin ta’in jireenya keenyatti
illee balaa guddaa fiduuf deemu nan arga.”
11 Ajajaan dhibbaa sun garuu qooda waan Phaawulos jedhe dhaga’u
gorsa ooftuu dooniitii fi gorsa abbaa doonii fudhate.

12 Sababii buufanni doonii sun ganna achi turuuf mijaa'aa hin
ta'iniif baay'een isaanii Finiiqeetti galanii ganna achitti dabarsuu ab-
datanii akka nu ittuma fufnee dooniin deemnu murteessan. Buufanni
Qareexi kun fuulli isaa gara kibba dhi'aattii fi gara kaaba dhi'aatti
deebi'ee ture.

Bubbee Galaana Irraa

13 Yeroo bubbeen kibbaa suuta bubbisuu jalqabetti waan kaayyoo
isaanii guutachuu danda'an se'anii hiituu doonii hiikanii Qareexi
biraan qarqara galaana irra darban.
14 Utuu hin turinis bubbeen hamaan, "Awuraaqiis" jedhamu tokko
biyya bishaaniin marfamte sana irraa gad bubbise.
15 Dooniin sunis bubbeedhaan qabamee gara bubbee sanaatti
deemuu dadhabe; kanaafuu akka inni bubbeen fudhatamuuf ittuma
dhiifne.
16 Nus biyya bishaaniin marfamte xinnoo Qeedaa jedhamtu tokkoon
da'annee rakkina guddaadhaan bidiruu doonichaa oolchuu dan-
deenye.
17 Namoonni sunis bidiruu sana dooniitti ol baasanii akka dooniin
sun gargar hin diigamneef funyoon xaxanii walitti hidhan. Isaanis
tima cirracha Sirtiisitti bu'uu sodaatanii hiituu doonii galaanatti gad
buusanii akka dooniin sun bubbeen oofamtuuf ittuma dhiisan.
18 Waan bubbeen sun akka malee nutti jabaachaa deemeef isaan
guyyaa itti aanutti doonii sana irraa fe'iisa guuranii bishaanitti
dadarbachuu jalqaban.
19 Guyyaa sadaffaatti immoo mi'a doonii sanaa harkuma ofii
isaaniitiin dadarbatan.
20 Nu waan utuu aduu yookaan urjii hin argin guyyaa hedduu turree
fi waan bubbeen nutti jabaateef dhuma irratti abdii badiisa ooluuf
qabnu hunda ni kutanne.
21 Phaawulosis erga namoonni sun agabuu isaanii yeroo dheeraa
turanii booddee gidduu isaanii dhaabatee akkana jedhe; "Yaa jarana,
isin utuu gorsa koo dhageessanii Qareexii ka'uu hin qabdan ture; silaa
balaa fi badiisa kana hundumaa irraa of oolchitu turtan.
22 Amma garuu ani akka isin jabaattan isinan gorsa; doonicha malee
isin keessaa lubbuun nama tokkoo iyyuu hin baduutii.
23 Ergamaan Waaqa ani kan isaa ta'ee fi isa tajaajilu sanaa tokko eda
dhufee na cina dhaabatee,
24 'Yaa Phaawulos, hin sodaatin; ati Qeesaar dura dhaabachuu
qabdaatii; kunoo, Waaqni warra si wajjin deemaa jiran hunda
gaarummaa isaatiin sitti kenneera' naan jedhe.
25 Kanaaf yaa jarana jabaadhaa! Ani akka wanni kun akkuma natti
himame sana ta'u Waaqa nan amanaatii.
26 Ta'us biyya bishaaniin marfamte tokkotti bu'uun keenya hin
oolu."

Dooniin Caccabuu Isaa

27 Halkan kudha afuraffaatti utuu galaana Adiriyaa irra asii fi achi
oofamaa jirruu gara halkan walakkaatti warri doonii irra hojjetan sun
waan gara lafaatti dhi'aatan se'an.
28 Isaan funyoo ittiin gad fageenya galaanaa ilaalan gad buusanii
akka galaanni sun meetira soddomii torba gad fagaatu argan; yeroo

gabaabaa booddee ammas funyoo sana gad buusanii akka gad fageenyi galaanichaa meetira digdamii saddeet ta'e argan.
29 Isaanis kattaatti buuna jedhanii sodaatanii hiituu doonii afur dugda duubaan doonii irraa gad buusan. Akka lafti bariituufis kadhatan.
30 Warri doonii irra hojjetanis bidiruu keessaa baqachuuf jedhanii waan fuula doonii duraan hiituu doonii buusan fakkaatanii bidiruu sana galaana keessa buusan.
31 Phaawulos immoo ajajaa dhibbaatii fi loltootaan, "Yoo namoonni kunneen doonii keessatti hafan malee isin badii ooluu hin dandeessan" jedhe.
32 Kanaafuu loltoonni sun funyoo bidirichi ittiin hidhamee ture sana irraa kutanii galaanatti gad ishee dhiisan.
33 Gara barii lafaattis Phaawulos akka namoonni hundinuu waa nyaataniif isaan kadhate; akkanas jedheen; "Isin bultii kudha afran darban yaadda'aa, utuu waa tokko illee hin nyaatin agabuu keessan ooltanii bultaniirtu.
34 Kanaaf ani akka isin waa nyaattaniif isin kadhadha. Nyaanni jiraachuuf isin barbaachisaatii. Isin keessaa nama kam iyyuu rifeensa mataa isaa keessaa tokko iyyuu hin baduutii."
35 Innis erga waan kana dubbatee booddee buddeena fuudhee hunduma isaanii duratti Waaqa galateeffate; kutatees nyaachuu jalqabe.
36 Isaan hundinuu jajjabaatanii ofumaan waa nyaatan.
37 Walumatti nu nama 276 taanee doonii sana keessa ture.
38 Isaanis erga nyaatanii quufanii booddee qamadii fe'amee ture sana galaanatti naqanii akka dooniin salphatu godhan.
39 Isaanis yommuu lafti bariitetti galoo galaanaa kan kuufama cirrachaa qabu tokko argan malee biyyi fuula isaanii dura jiru sun eessa akka ta'e hin hubanne; doonii sanas yoo isaanii danda'ame dhiibanii qarqara galaanaatti baasuu murteessan.
40 Kanaafuu funyoo hiituu doonii kutanii galaana keessatti gad dhiisan; yeruma sana funyoo batoon ittiin hidhame sana hiikan; ergasiis sharaa karaa fuula doonii duraan jiru sana qilleensatti ol fuudhanii gara kuufama cirrachaatti qajeelan.
41 Garuu dooniin sun iddoo itti galaanni lama wal ga'utti tima cirrachaatti bu'ee lafa tuqe. Mataan isaa achitti qabamee socho'uu dide; dudga duubni isaa immoo humna dha'aa galaanaatiin dha'amee caccabe.
42 Loltoonnis akka warra hidhaman sana keessaa namni tokko iyyuu bishaan daakee baqatee jalaa hin baaneef isaan ajjeesuuf karoorfatan.
43 Garuu ajajaan dhibbaa sun waan Phaawulosin du'a oolchuu fedheef akka isaan waan karoorfatan sana hin goone dhowwe; innis akka warri bishaan daakuu danda'an duraan dursanii doonii irraa utaalanii gara lafaatti ba'an ajaje.
44 Akka warri hafan immoo saanqaa yookaan caccabaa dooniitiin achi ga'an ajaje; haala kanaan hundi isaanii nagaan lafatti ba'an.

28

Phaawulos Malaaxiyaa Ga'uu Isaa

1 Nus nagumaan qarqara galaanaatti baanee akka biyyi bishaaniin
marfamte sun Malaaxiyaa jedhamtu beekne.
2 Namoonni biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatanis gara
laafina dinqisiisaa nu argisiisan. Isaanis sababii roobnii fi dhaamochi
tureef ibidda bobeessanii hunda keenya simatan.
3 Utuu Phaawulos hanxaxii qoraanii walitti qabee ibiddatti naqaa
jiruu buutiin sababii hoʼaatiin gad baate tokko harka isaatti maxxantee
gad dhiisuu didde.
4 Warri biyya bishaaniin marfamte sana irra jiraatan sunis buutii
harka isaatti rarraatu arganii, “Namichi kun nama nama ajjeese taʼuu
hin oolu; inni yoo balaa galaanaa jalaa baʼe illee Murtiin Qajeelaan
akka inni jiraatu hin eeyyamneef” waliin jedhan.
5 Phaawulos buutii sana ibidda keessa of irraa buuse; miidhaa tokko
malees hafe.
6 Namoonni sunis, “Inni ni dhiitaʼa yookaan akkuma tasaa kufee
duʼa” jedhanii eegan; garuu yommuu yeroo dheeraa eeganii akka inni
waa tokko illee hin taʼin arganitti yaada geeddaratanii, “Inni waaqa”
jedhan.
7 Bulchaan biyya bishaaniin marfamtee kan Phubiliyoos jedhamu
tokkos naannoo sanaa lafa qotiisaa qaba ture; innis mana isaatti nu
simatee guyyaa sadii jaalalaan nu keessumsiise.
8 Abbaan Phubiliyoos dhukkuba dhagna nama gubuu fi garaa nama
kaasuun qabamee ciisaa ture; Phaawulosis isa gaafachuuf ol seenee
erga kadhatee booddee harka irra kaaʼee isa fayyise.
9 Yommuu wanni kun taʼetti dhukkubsattoonni biyya bishaaniin
marfamte sana irra jiraatan biraa hundi dhufanii fayyan.
10 Isaanis karaa baayʼeedhaan ulfina nuu kennan; yommuu nu
dooniin deemuuf kaanettis waan nu barbaachisu hunda nuuf kennan.

Phaawulos Roomaa Gaʼe

11 Nus jiʼa sadii booddee doonii Iskindiriyaa kan biyya bishaaniin
marfamte sana irratti yeroo gannaa dabarse tokkoon kaanee deemsa
jalqabne; dooniin sunis asxaa waaqota lakkuu Kastoorii fi Paaluksi
adda isaa irraa qaba ture.
12 Seraakuus geenyees bultii sadii achi turre.
13 Achiis kaanee Reegiyuumitti galle; guyyaa tokko booddees waan
bubbeen kibbaa bubbiseef guyyaa itti aanutti Putiyooluus geenye.
14 Achitti obboloota tokko tokko arganne; isaanis akka nu bultii torba
isaan bira turru nu kadhatan. Nus akkasiin Roomaatti galle.
15 Obboloonni achi turanis yommuu dhufaatii keenya dhagaʼanitti
hamma iddoo gabaa Aphiyuusiittii fi iddoo “Lafa Bultoo Sadii”
jedhamuutti nu simachuu dhufan; Phaawulosis isaan argee Waaqa
galateeffate; ofii isaatiis ni jajjabaate.
16 Yommuu nu Roomaa geenyetti Phaawulos akka loltuu isa eegu
tokko wajjin kophaa isaa jiraatu eeyyamameef.

Phaawulos Eegumsa Jalatti Roomaatti Lallabuu Isaa

17 Phaawulosis guyyaa sadii booddee dura buʼoota Yihuudootaa
walitti waame; yommuu isaan walitti qabamanittis akkana jedheen;
“Yaa obboloota ko, ani utuu waan saba keenyaan yookaan duudhaa
abbootii keenyaatiin mormu tokko illee hin hojjetin Yerusaalem
keessatti qabamee dabarfamee harka warra Roomaatti kennameera.

18 Isaanis erga na qoranii booddee sababii ani yakka du’a namatti
mursiisu tokko illee hin qabaatiniif gad na dhiisuu barbaadan.
19 Ani garuu yoo waan ittiin saba koo himadhu tokko iyyuu hin
qabaatin illee yommuu Yihuudoonni mormanitti akka Qeesaaritti ol
iyyadhu nan dirqame.
20 Wanni ani isin arguu fi isin wajjin haasa’uu kadhadheefis kanuma.
Ani sababuma abdii Israa’eliif jedhee foncaa kanaan hidhameera.”
21 Isaanis akkana jedhanii deebisan; “Nu xalayaa waa’ee kee
dubbatu tokko illee biyya Yihuudaatii hin arganne; obboloota achii
dhufan keessaas namni tokko iyyuu waa’ee kee waan hamaa hin
dubbanne; nuttis hin himne.
22 Nu garuu yaadni kee maal akka ta’e sirraa dhaga’uu barbaanna;
nu akka namoonni iddoo hunda jiran garee kanaan morman ni
beeknaatii.”
23 Isaanis guyyaa itti Phaawulos wajjin wal argan qabatanii, akka
malee baay’atanii lafa inni jiraachaa ture dhaqan; innis ganamaa
jalqabee hamma galgalaatti waa’ee mootummaa Waaqaa isaanii ibsaa,
lallabaas ture; waa’ee Yesuusiis Seera Museetii fi Kitaabota Raajotaa
keessaa eeree isaan amansiisuu yaalaa ture.
24 Isaan keessaa warri tokko tokko waan inni jedhe ni fudhatan;
warri kaan immoo amanuu didan.
25 Isaan gidduutti waldhabiisni uumamnaan ka’anii deemuu jalqa-
ban; kunis erga Phaawulos akkana jedhee dubbii dhumaa dubbatee
booddee; “Hafuurri Qulqulluun yeroo karaa Isaayyaas raajichaatiin
abbootii keessanitti dubbate sana dhugaa isaa dubbate; innis akkana
jedhe:
26 “ ‘Gara saba kanaa dhaqiitii akkana jedhi;
“Dhaga’uu inuma dhageessu; garuu hin hubattan;
ilaaluus inuma ilaaltu; garuu hin qalbeeffattan.”
27 Qalbiin saba kanaa doomeeraatii;
gurri isaanii sirriitti hin dhaga’u;
ija isaaniis dunuunfataniiru;
utuu akkas ta’uu baatee silaa ija isaaniitiin arganii,
gurra isaaniitiin dhaga’anii,
qalbii isaaniitiinis hubatanii,
ni deebi’u turan; anis isaan nan fayyisa ture.’*
28 “Kanaafuu ani akka fayyisuun Waaqaa gara Namoota Ormaatti
ergame akka isin beektan nan barbaada! Isaanis ni dhaga’u.” [
29 Yihuudoonnis erga inni waan kana dubbatee booddee jabeessanii
waliin mormaa achii deeman.]†
30 Phaawulosis waggaa lama guutuu mana ofii isaatii kireeffate
keessa jiraachaa, warra isa dubbisuu dhufan hundas simachaa ture.
31 Innis ija jabinaan, gufuu tokko malees mootummaa Waaqaa
lallabaa, waa’ee Gooftaa Yesuus Kiristoosis barsiisaa ture.

---

* **28:27** Isa 6:9,10 † **28:29** Hiikkaawwan durii tokko tokko luqqisaa kana hin qaban.

Roomaa

Ergaa Phaawulos Warra Roomaatti Erge

1 Phaawulos tajaajilaa Kiristoos Yesuus, kan ergamaa ta'uuf
waamamee fi akka wangeela Waaqaa lallabuuf addaan baafame
irraa:
2 Wangeelli kunis kan Waaqni duraan dursee karaa raajota isaatiin
Katabbiiwwan Qulqulluu keessatti waadaa galee dha.
3 Wangeelichis waa'ee ilma isaa kan akka namummaatti sanyii
Daawit irraa dhalatee,
4 akka Hafuura qulqullummaatti immoo warra du'an keessaa
ka'uu isaatiin Ilma Waaqaa humna qabeessa ta'uun isaa labsamee
dha; innis Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos.
5 Nus karaa isaatiin, maqaa isaatiif jecha ormoota hunda keessaa
akka gara ajajamuu amantii irraa dhufuutti namoota waamnuuf
ayyaanaa fi ergamtummaa arganneerra.
6 Isinis warra akka kan Yesuus Kiristoos ta'aniif waamaman sana
keessa jirtu.
7 Warra Waaqaan jaallatamtanii qulqulloota ta'uuf waamamtan
kanneen Roomaa jirtan hundaaf:
Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii
fi nagaan isiniif haa ta'u.

Phaawulos Roomaa Daawwachuuf Hawwuu Isaa

8 Sababii amantiin keessan guutummaa addunyaa irratti odeeffamaa
jiruuf, ani duraan dursee waa'ee hunda keessaniitiif karaa Yesuus
Kiristoosiin Waaqa koo nan galateeffadha.
9 Akka ani kadhannaa koo keessatti utuu wal irraa hin kutin isin
yaadadhu Waaqni ani wangeela Ilma isaa lallabuudhaan hafuura
kootiin isa tajaajilu sun dhuga baatuu koo ti;
10 ani akka ammas dhuma irratti gara keessan dhufuuf fedhii
Waaqaatiin karaan naa banamu nan kadhadha.
11 Akka isin jabaattaniifis kennaa hafuuraa isinii hiruuf isin arguu
baay'ee nan hawwa;
12 kunis akka isinii fi ani amantii keenyaan wal jajjabeessinuuf.
13 Yaa obboloota ko, ani akkuma Namoota Ormaa kaan keessatti
ija qabaadhe sana isin keessattis akkasuma akkan qabaadhuuf yeroo
baay'ee gara keessan dhufuu yaadaa turuu ko, garuu hamma am-
maatti dhowwamuu koo akka isin beekuu dhabdan hin barbaadu.
14 Ani namoota Giriikii fi warra nama Giriik hin ta'iniif, beektotaa fi
wallaaltotaaf gatii of irraa nan qaba.
15 Sababiin ani isin warra Roomaa jirtanittis wangeela lallabuuf akka
malee hawwuuf kanuma.
16 Ani wangeelatti hin qaana'u; kunis sababii wangeelli humna
Waaqaa kan warra amanan hunda fayyisu ta'eef; innis jalqabatti
Yihuudootaaf, itti aansee immoo Giriikotaaf.
17 Wangeela keessatti qajeelummaan Waaqaa amantii irraa gara
amantiitti mul'ateeraatii; kunis akkuma, "Namni qajeelaan amantiid-
haan jiraata"* jedhamee barreeffamee dha.

* **1:17** Anb 2:4

Dheekkamsa Waaqaa

18 Dheekkamsi Waaqaa, Waaqa malee jiraachuu fi hammina
namootaa hunda irratti samii irraa ni mul'ata; namoonni kunneen
hammina isaaniitiin dhugaa ukkaamsu;
19 kunis sababii wanni waa'ee Waaqaa beekamuu malu isaaniif ifa
ta'eef; Waaqni isaaniif ibseeraatii.
20 Amalli Waaqaa kan hin mul'anne jechuunis humni isaa kan bara
baraatii fi waaqummaan isaa uumama addunyaatii jalqabee wantoota
uumaman irraa ifaan ifatti mul'ataatii; kanaafuu isaan waan itti
qabatan hin qaban.
21 Isaan yoo Waaqa beekan illee akka waaqummaa isaatti ulfina hin
kennineef; galatas hin galchineef. Garuu yaadni isaanii waan faayidaa
hin qabne ta'e; qalbiin isaanii kan hin hubannes ni dukkanaa'e.
22 Isaan yoo ogeeyyii ofiin jedhan iyyuu gowwoota ta'an;
23 ulfina Waaqa hin duunees nama du'utti, simbiratti, horii miilla
afuriitti akkasumas uumamawwan lafa irra loo'anitti fakkeessuud-
haan geeddaran.
24 Kanaafuu Waaqni akka isaan dhagna walii isaanii salphisaniif
hawwii garaa isaanii hamaadhaan dabarsee xuraa'ummaatti isaan
kenne.
25 Isaanis dhugaa Waaqaa sobatti geeddaran; Uumaa dhiisanii
uumama waaqeffatan; ni tajaajilanis. Uumaan bara baraan eebb-
ifamaa dha. Ameen.
26 Sababii kanaaf Waaqni dabarsee hawwii jibbisiisaatti isaan kenne.
Dubartoonni isaaniis karaa ittiin fedhii fooniitiif dhiira wajjin wal bira
ga'an isa uumamaan kennameef dhiisanii, gara isa uumamaan isaaniif
hin kennaminitti geeddaran.
27 Warri dhiiraas akkasuma karaa ittiin fedhii fooniitiif dubartoota
wajjin wal bira ga'an isa uumamaan kennameef dhiisanii kajeellaa
walii isaaniitiin gubatan. Warri dhiiraa, dhiira biraa wajjin gocha
jibbisiisaa raawwatan; dogoggora isaanii kanaafis adaba isaaniif malu
ofuma isaaniitiin fudhatan.
28 Sababii isaan Waaqa beekuu akka waan faayidaa hin qabneetti
fudhataniif, Waaqni immoo akka isaan waan hojjetamuu hin malle
hojjetaniif qalbii faayidaa hin qabnetti dabarsee isaan kenne.
29 Isaanis hammina gosa hundaatiin, jal'inaan, sassattummaan,
amala baduun, hinaaffaan, nama ajjeesuun, wal loluun, gowwoomsuu
fi dabaan guutaman. Isaan hamattoota,
30 warra maqaa nama balleessan, warra Waaqa jibban, warra nama
arrabsan, warra of jajanii fi warra of tuulanii dha; isaan warra karaa
ittiin jal'ina hojjetan yaadan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif hin
ajajamnee dha;
31 isaan warra hubannaa hin qabne, warra walii galtee diigan, warra
jaalala hin qabnee fi warra namaaf garaa hin laafnee dha.
32 Isaan seera Waaqaa kan, "Warra waan akkanaa hojjetan du'uutu
isaaniif mala" jedhu sana yoo beekan iyyuu ofii isaaniitiif waan
akkanaa hojjechuu qofa utuu hin ta'in warra waan kana hojjetan
iyyuu ni jajjabeessu.

2

Murtii Waaqaa Qajeelaa

1 Kanaafuu yaa namichoo, ati yoo abbaa fedhe illee taate kan nama
kaanitti murtu waan itti qabattu hin qabdu; waan ittiin namatti murtu
hundaan ofittis ni murtaatii; ati kan murtii kennitu iyyuu ofii keetiis
isuma hojjettaatii.
2 Nu akka murtiin Waaqaa kan warra waan akkanaa hojjetan irratti
murteeffamu dhugaa irratti hundaa'e ni beekna.
3 Yaa namichoo, ati yommuu warra waan akkanaa hojjetanitti
murtee ofii keetii immoo waanuma akkasii hojjettu waan murtii
Waaqaa jalaa baatu seetaa?
4 Yookaan ati akka gara laafummaan Waaqaa gara qalbii jijjiirran-
naatti si geessu utuu hin beekin baay'ina gara laafummaa isaa, gara
bal'ina isaatii fi obsa isaa ni tuffattaa?
5 Ati garuu sababii mata jabina keetiitii fi garaa kee isa qalbii
hin jijjiirranne sanaatiif guyyaa dheekkamsa Waaqaa kan murtiin
qajeelaan itti mul'atu sanaaf dheekkamsa of irratti kuusaa jirta.
6 Waaqni, "Nama hundaaf akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kenna."*
7 Inni warra obsaan waan gaarii hojjechaa kabaja, ulfinaa fi jireenya
hin dabarre barbaadaniif jireenya bara baraa ni kenna.
8 Warra ofittoo kanneen dhugaadhaaf ajajamuu didanii hammina
duukaa bu'an garuu dheekkamsaa fi aariitu isaan eeggata.
9 Nama hammina hojjetu hunda irratti, jalqabatti Yihuudii irratti,
ergasii immoo Nama Ormaa irratti dhiphinnii fi rakkinni ni dhufa.
10 Garuu nama waan gaarii hojjetu hundaaf, jalqabatti Yihuudiif,
ergasii immoo Nama Ormaatiif kabajni, ulfinnii fi nagaan ni ta'a.
11 Waaqni nama wal hin caalchisuutii.
12 Warri utuu seera hin qabaatin cubbuu hojjetan hundinuu seera
malee barbadaa'u; warra utuu seera qabanuu cubbuu hojjetan
hundattis seeruma sanaan murama.
13 Sababiin isaas warra seeraaf ajajamanitu fuula Waaqaa duratti
qajeeltota taasifama malee warri seera dhaga'an qajeeltota miti.
14 Namoonni Ormaa warri seera hin qabne yoo uumamaan waan
seerri ajaju hojjetan, yoo seera qabaachuu baatan illee isaan ofii
isaaniitiifuu seera.
15 Isaan waan qalbiin isaanii dhugaa ba'uuf, waan yaadni isaaniis
yeroo tokko isaan himatee yeroo kaan immoo isaaniif falmuuf, akka
ajajni seeraa garaa isaanii keessatti barreeffame ni argisiisu.
16 Akka wangeela ani lallabuutti wanni kun gaafa Waaqni icciitii
namootaa karaa Yesuus Kiristoosiin murtii itti kennutti ta'a.

Yihuudootaa fi Seera

17 Ati yoo Yihuudii ofiin jette, yoo seera amanatte, yoo kan
Waaqaanis of jajju taate,
18 yoo fedhii isaa beekte, yoo seera sanaanis qajeelfamtee waan
hunda caalu mirkaneeffatte,
19 warra iji isaanii jaameef dura deemaa, warra dukkana keessa
jiraniif immoo ifa ta'uu kee yoo amante,
20 karaa seeraatiinis beekumsaa fi dhugaa qabduun yoo wallaaltota
gorsite, daa'immanis yoo barsiifte,
21 egaa ati kan warra kaan barsiiftu, ofii kee immoo hin barsiiftuu?
Kan "Hin hatin" jettee barsiiftu ofii keetii immoo ni hattaa?

* **2:6** Far 62:12; Fak 24:12

22 Ati kan, “Namni ejjuu hin qabu” jettu ofii keetii ni ejjitaa?
Kan waaqota tolfamoo akka malee jibbitu mana qulqullummaa ni
saamtaa?
23 Ati kan Seeraan of jajju seera cabsuudhaan Waaqa ni salphiftaa?
24 “Sababii keessaniif maqaan Waaqaa Namoota Ormaa gidduutti
arrabsama”† jedhamee barreeffameeraatii.
25 Yoo ati seera eegde dhagna qabaan faayidaa qaba; yoo seera
cabsite garuu akka waan dhagna hin qabatinii taateerta.
26 Warri dhagna hin qabatin yoo waan seerri ajaju eegan, akka waan
dhagna qabataniitti hin ilaalamanii ree?
27 Namni utuu fooniin dhagna hin qabatin seera eegu tokko si
nama seera barreeffame qabaattee dhagnas qabattee seera cabsitutti
ni mura.
28 Namni waan alaan mul’atu qofaan Yihuudii hin ta’u; dhagna
qabachuunis waan alaan mul’atu qofa miti.
29 Garuu nama keessa namummaa isaatiin Yihuudii ta’etu Yihuudii
dha; dhagna qabaanis dhagna qabaa yaada garaa kan Hafuuraan
ta’uudha malee seera barreeffameen miti. Namni akkasii Waaqa
biratti malee nama biratti hin jajamu.

3

Amanamummaa Waaqaa

1 Egaa Yihuudii ta’uun faayidaa maalii qaba? Yookaan bu’aan
dhagna qabaa maalii?
2 Karaa hundaanuu bu’aa guddaa qaba! Jalqabatti dubbiin Waaqaa
Yihuudootatti imaanaa kenname.
3 Isaan keessaa tokko tokko yoo hin amanin maal ree? Amantii
dhabuun isaanii amanamummaa Waaqaa ni balleessaa?
4 Gonkumaa hin ta’u! Namoonni hundinuu sobdoota, Waaqni
immoo dhugaa qabeessa haa ta’u. Kunis akkuma,
“Akka ati dubbii keetiin dhuga qabeessa taatuuf,
yommuu murtiitti dhi’aattuttis akka mo’attuuf”*
jedhamee barreeffamee dha.
5 Yoo jal’inni keenya qajeelina Waaqaa ifa baase garuu maal jenna
ree? Waaqni dheekkamsa isaa nutti fiduun isaa qajeelina dhabeetii?
Kanas ani akka namaattin dubbadha.
6 Gonkumaa hin ta’u! Utuu akkas ta’ee silaa Waaqni akkamitti
addunyaatti muruu danda’a ree?
7 Namni tokko, “Yoo soba kootiin dhuga qabeessummaan Waaqaa
guddatee ulfinni isaas baay’ate maaliif hamma ammaatti akka cubba-
maa tokkootti natti murama ree?” jedhee falma ta’a.
8 Kunis isa namoonni tokko tokko, “Isaan, ‘Akka wanni gaariin dhu-
fuuf hammina haa hojjennu?’ jedhu” jedhanii nurratti odeessisanii
dha. Murtiin isaanitti muramus waanuma maluu dha!

Namni Kam iyyuu Qajeelaa miti

9 Egaa maal jenna ree? Nu Yihuudoonni warra kaan caallaa?
Gonkumaa akkas miti! Akka Yihuudoonnii fi Giriikonni hundinuu
cubbuu jala jiran duraan dursinee mirkaneessineerraatii.
10 Kunis kan akkana jedhamee barreeffamee dha:

---

† **2:24** Isa 52:5; His 36:22 * **3:4** Far 51:4

"Qajeelaan tokko iyyuu hin jiru; namni tokko iyyuu;
11 namni hubannaa qabu,
kan Waaqa barbaadu tokko iyyuu hin jiru.
12 Hundinuu dogoggoraniiru;
walumatti warra faayidaa hin qabne ta'aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru."†
13 "Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni gowwoomsu."‡
"Hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira."§
14 "Afaan isaanii abaarsaa fi hadhaa'ummaan guutame."*
15 "Miilli isaanii dhiiga dhangalaasuutti ariifata;
16 badiisaa fi gadadootu karaa isaanii irra jira;
17 karaa nagaas hin beekan."†
18 "Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru."‡
19 Akka afaan hundi cufamuu fi akka addunyaan hundinuu murtii Waaqaa jala galuuf, wanni seerri jedhu hundinuu akka warra seera jala jiraniif dubbatu ni beekna.
20 Kanaafis eenyu iyyuu seera eeguudhaan fuula Waaqaa duratti qajeelaa hin ta'u; seeratu cubbuu nu hubachiisaatii.

Qajeelummaa Amantiin Argamu

21 Amma garuu qajeelummaan Waaqaan kennamu kan seeraan adda ta'e, kan Seerrii fi Raajonni dhugaa ba'aniif mul'ateera.
22 Qajeelummaan Waaqaa kun amantiidhaan warra Yesuus Kiristoositti amanan hundaaf kennama; nama wal caalchisuun hin jiru;
23 sababii hundi isaanii iyyuu cubbuu hojjetaniif isaan ulfina Waaqaa irraa citaniiruutii;
24 isaanis ayyaana Waaqaa isa furama karaa Kiristoos Yesuusiin toluma kennameefiin qajeeltota taasifamaniiru.
25 Dhiiga isaatti amantii qabaachuudhaanis akka inni aarsaa araaraa ta'uuf Waaqni isa dhi'eesse. Waan kana gochuun isaas cubbuu kanaan dura hojjetame utuu hin adabin waan obsaan bira darbeef qajeelina isaa argisiisuuf jedhee ti;
26 Waaqni yeroo ammaa qajeelummaa isaa argisiisuu fi akka nama Yesuusitti amanus qajeelaa ta'uu isaa labsuuf waan kana godhe.

Seerri Kennamuu Isaa

27 Yoos of tuuluun eessa jira ree? Inni hafeera. Seera kamiin? Seera eeguudhaan moo? Miti; seera amantiitiin malee.
28 Nu akka namni seera eeguudhaan utuu hin ta'in amantiidhaan qajeelaa taasifamu ni amannaatii.
29 Waaqni Waaqa Yihuudootaa qofa moo? Inni Waaqa Namoota Ormaas mitii? Eeyyee, inni Waaqa Namoota Ormaatis;
30 egaa kan dhagna qabates amantiin, kan dhagna hin qabatinis amantiidhuma sanaan qajeelaa kan taasisu Waaquma tokkicha.
31 Yoos nu amantii kanaan seera sana cabsinaa ree? Gonkumaa akkas miti! Seericha ni cimsina malee.

---

† **3:12** Far 14:1-3; 53:1-3; Lal 7:20 ‡ **3:13** Far 5:9 § **3:13** Far 140:3 * **3:14** Far 10:7 † **3:17** Isa 59:7,8 ‡ **3:18** Far 36:1

4

Abrahaam Amantiidhaan Qajeelaa Ta'e

1 Egaa Abrahaam inni fooniin abbaa keenya ta'e sun haala kanaan
maal argate jenna ree?
2 Abrahaam utuu hojiin qajeelaa taasifamee jiraatee silaa waan ittiin
of jaju qaba ture; fuula Waaqaa duratti garuu akkas miti.
3 Katabbiin Qulqulluun maal jedha? "Abrahaam Waaqa amane;
kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef."*
4 Nama hojjetu tokkoof Mindaan gatiidha malee akka kennaa tolaatti
hin hedamu.
5 Ta'us nama hin hojjenne, kan Waaqa isa nama hamaa qajeelaa
taasisu amanatu garuu amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa'amaaf.
6 Daawitis akka namni Waaqni qajeelummaa hojii malee argamu
lakkaa'uuf eebbifamaa ta'e yommuu dubbatu akkana jedha:
7 "Warri yakki isaanii dhiifameef,
kanneen cubbuun isaanii
haguugameef eebbifamoo dha.
8 Namni Gooftaan cubbuu isaa itti
hin lakkoofne eebbifamaa dha."†
9 Eebbi kun warra dhagna qabatan qofaaf moo warra dhagna hin
qabatiniifis? Abrahaamiif amantiin isaa qajeelummaatti lakkaa'ame
jenneerraatii.
10 Kun egaa akkamitti isaaf lakkaa'ame ree? Erga inni dhagna
qabatee moo duraanii? Durumaan malee erga dhagna qabate miti!
11 Inni mallattoo dhagna qabaa fudhate; kunis chaappaa qajeelum-
maa inni utuu dhagna hin qabatin dura amantiin argate sanaa
ti. Kanaafis inni warra utuu dhagna hin qabatin amanan kanneen
amantiin isaanii qajeelummaatti lakkaa'ameef hundaaf abbaa dha.
12 Akkasumas inni warra dhagna qabataniif, dhagna qabachuu qofas
utuu hin ta'in warra karaa amantii abbaan keenya Abrahaam utuu
dhagna hin qabatiniin dura fudhate sana duukaa bu'an hundaaf abbaa
dha.
13 Abrahaamii fi sanyiin isaa waadaa akka inni dhaaltuu addunyaa
ta'u kenname sana karaa qajeelummaa amantiin dhufuutiin argatan
malee karaa seeraatiin miti.
14 Yoo warri seeratti bulan dhaaltota ta'an, amantiin gatii hin qabu;
waadaanis homaa hin fayyaduutii;
15 kunis sababii seerri dheekkamsa fiduuf. Lafa seerri hin jirre yakki
hin jiruutii.
16 Kanaafuu waadaan kun akka ayyaanaan ta'uu fi akka sanyii
isaa hundaaf wabii ta'uuf amantii irratti hundeeffame; innis warra
akka Abrahaam amananiif malee warra seeratti bulan qofaaf miti;
Abrahaam abbaa hunduma keenyaa ti.
17 Kunis akkuma, "Ani abbaa saboota baay'ee si taasiseera"‡ jed-
hamee barreeffamee dha. Abrahaam Waaqa amanate; innis Waaqa
warra du'aniif jireenya kennuu fi isa waan hin jirre akka waan jiruutti
waamu sana duratti abbaa keenya.

---

* **4:3** Uma 15:6 † **4:8** Far 32:1,2 ‡ **4:17** Uma 17:5

18 Abrahaamis akkuma, “Sanyiin kee akkas ni ta’a”§ jedhametti utuu
abdiin tokko iyyuu hin jiraatin abdiidhaan amanee abbaa saboota
baay’ee ta’e.
19 Innis akka umuriin isaa gara waggaa dhibbaa ga’ee dhagni isaa
du’e, akkasumas akka gadameessi Saaraa du’e beeku illee amantii
isaatti hin laafne.
20 Inni amantii isaatti jabaachuun Waaqaaf ulfina kenne malee
amantii dhabuun waadaa Waaqaa hin shakkine;
21 akka Waaqni waan waadaa gale raawwachuu danda’us guutu-
maan guutuutti hubateera.
22 Kanaafuu, “Amantiin isaa qajeelummaatti isaaf lakkaa’ame.”
23 Dubbiin, “Qajeelummaatti isaaf lakkaa’ame” jedhu kun Abrahaam
qofaaf hin barreeffamne;
24 nuufis, warra Waaqa Gooftaa keenya Yesuusin warra du’an
keessaa kaase sanatti amannuufis, qajeelummaatti ni lakkaa’ama.
25 Yesuus cubbuu keenyaaf dabarfamee du’atti kenname; qajeeltota
nu taasisuuf immoo du’aa kaafame.

5

Nagaa fi Gammachuu

1 Kanaafuu amantiidhaan qajeeltota erga taasifamnee nu karaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin Waaqa wajjin nagaa qabna.
2 Ayyaana amma jabaannee ittiin dhaabannu kanattis karaa isaatiin
amantiin galuuf carraa arganneerra. Abdii ulfina Waaqaattis ni
gammanna.
3 Kana qofa miti; nu dhiphina keenyattis ni gammanna; akka
dhiphinni obsa fidu ni beeknaatii;
4 obsi jabaatanii dhaabachuu, jabaatanii dhaabachuun immoo abdii
fida.
5 Jaalalli Waaqaa karaa Hafuura Qulqulluu nuu kennamee sanaatiin
garaa keenya keessatti waan dhangalaafameef abdiin nu hin qaanessu.
6 Utuu nu amma illee dadhabdoota taanee jirruu yeroo malutti
Kiristoos cubbamootaaf jedhee du’e.
7 Yoo namni tokko nama gaariif du’uuf ija jabaachuu danda’e iyyuu,
namni nama qajeelaaf du’u akka malee muraasa.
8 Garuu utuma nu cubbamoota taanee jirruu Kiristoos nuuf jedhee
du’e; kunis jaalala Waaqni nuuf qabu argisiisa.
9 Egaa nu amma erga dhiiga isaatiin qajeeltota taasifamnee, akkam
karuma isaatiin dheekkamsa Waaqaa jalaa hin baane ree!
10 Nu utuu diinota Waaqaa taanee jirruu erga du’a ilma isaatiin isatti
araaramnee, erga isatti araaramnee booddee immoo hammam caalaa
jireenya isaatiin hin fayyinu ree!
11 Kana qofa miti; nu garuu Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isa ittiin
amma araara arganne sanaan Waaqatti ni gammanna.

Duuti Addaamiin, Jireenyi Immoo Kiristoosiin Dhufe

12 Kanaaf akkuma cubbuun karaa nama tokkootiin addunyaa seene,
duuti immoo karaa cubbuutiin seene; sababii namni hundinuu cubbuu
hojjeteefis duuti nama hundatti dhufe.

§ **4:18** Uma 15:5

13 Utuu seerri hin kennaminiin dura iyyuu cubbuun addun-
yaa keessa tureetii; yeroo seerri hin jirretti garuu cubbuun hin
lakkaa'amu.
14 Ta'us duuti bara Addaam irraa jalqabee hamma bara Museetti
warra dogoggora akka Addaam hin hojjetin irratti illee mo'ee ture;
Addaamis Isa dhufuuf jiru sanaaf fakkeenya ture.
15 Kennaan tolaa sun garuu akka balleessaa sanaa miti. Erga sababii
balleessaa nama tokkootiin namoonni baay'een du'anii, ayyaanni
Waaqaatii fi kennaan karaa ayyaana nama tokkootiin jechuunis
kennaan karaa Yesuus Kiristoosiitiin dhufe sun immoo hammam
caalaa namootaaf haa baay'atu ree!
16 Kennaan Waaqaa miidhaa cubbuun namni tokko hojjete fiduun
tokko miti: Murtiin cubbuu tokkichaaf kenname yakkamtummaa
fideera; kennaan tolaa kan balleessaa baay'ee irratti kenname garuu
qajeelummaa fide.
17 Erga sababii balleessaa nama tokkootiin karaa namicha sanaatiin
duuti mo'ee, warri ayyaana baay'atee irraa hafaa ta'ee fi kennaa
qajeeltota nama taasisu argatan immoo karaa nama tokkoo karaa
Yesuus Kiristoosiitiin hammam caalaa jireenyaan hin mo'an ree!
18 Kanaafuu akkuma balleessaan tokko nama hundatti yakka mur-
siise, akkasuma immoo hojiin qajeelummaa tokko nama hundaaf
qajeelummaa jireenya fidu ta'e.
19 Akkuma ajajamuu diduu nama tokkootiin namoonni baay'een
cubbamoota ta'an, akkasuma immoo ajajamuu nama tokkootiin
namoonni baay'een qajeeltota ni taasifamu.
20 Seerris akka cubbuun baay'atuuf dhufe. Lafa cubbuun baay'atetti
garuu ayyaanni akka malee baay'ate;
21 kunis akkuma cubbuun karaa du'aatiin mo'e sana ayyaannis
karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiitiin akka jireenya bara baraa
fiduuf karaa qajeelinaatiin akka mo'uuf.

6

Cubbuuf Du'uu, Kiristoosiin Immoo Jiraachuu

1 Egaa maal jenna ree? Akka ayyaanni baay'atuuf ittuma fufnee
cubbuu haa hojjennuu?
2 Gonkumaa hin ta'u! Nu warri cubbuuf duune, si'achi akkamitti
cubbuu jala jiraanna?
3 Yookaan nu warri Kiristoos Yesuusitti cuuphamne hundi akka du'a
isaattis cuuphamne isin hin beektanii?
4 Kanaafuu akkuma Kiristoos ulfina Abbaatiin warra du'an keessaa
kaafame sana nus akka jireenya haaraa jiraannuuf cuuphaadhaan
du'a isaa keessatti hirmaannee isa wajjin awwaalamne.
5 Nu erga du'a isaatiin akkasitti isa wajjin tokko taane, du'aa ka'uu
isaatiinis akkasuma isa wajjin tokko ni taana.
6 Akka dhagni cubbamaan balleeffamuuf, nus akka si'achi garboota
cubbuu hin taaneef akka namummaan keenya moofaan sun isa wajjin
fannifame ni beekna;
7 namni du'e cubbuu irraa bilisoomeeraatii.
8 Egaa nu yoo Kiristoos wajjin duune, akka isa wajjin jiraannus ni
amanna.

9 Kiristoos warra du’an keessaa waan ka’eef, akka inni deebi’ee hin
duune ni beeknaatii; duutis si’achi isa irratti gooftummaa hin qabu.
10 Inni du’a du’e sana si’a tokko yeroo hundaaf cubbuuf du’e;
jireenya jiraatu sana garuu Waaqaaf jiraata.
11 Isinis akkasuma akka cubbuuf duutanitti, Kiristoos Yesuusiin
garuu akka Waaqaaf jiraattota taatanitti of hedaa.
12 Kanaafuu isin akka fedhii isaa hamaadhaaf hin ajajamneef dhagna
keessan kan du’a hin oolle irratti cubbuu hin moosisinaa.
13 Akka warra du’a irraa gara jireenyaatti fidamaniitti Waaqaaf of
dhi’eessaa malee kutaa dhagna keessanii mi’a jal’inaa gootanii cub-
buuf hin dhi’eessinaa; garuu kutaa dhagna keessanii mi’a qajeelinaa
godhaatii Waaqaaf dhi’eessaa.
14 Isin ayyaana jala jirtu malee waan seera jala hin jirreef, cubbuun
isin irratti gooftummaa hin qabaatu.

Garboota Qajeelummaa Ta’uu

15 Egaa maal haa ta’u ree? Nu sababii ayyaana jala malee seera jala
hin jirreef cubbuu haa hojjennuu? Gonkumaa hin ta’u!
16 Cubbuu gara du’aatti nama geessuufis ta’u yookaan ajajamuu
gara qajeelummaatti nama geessuuf, yommuu akka garbootaatti nama
tokkoof ajajamuuf of kennitanitti, nama ajajamtaniif sanaaf akka
garboota taatan hin beektanii?
17 Isin yoo garboota cubbuu turtan illee amma garuu barumsa itti
kennamtan sanaaf waan garaa guutuun ajajamtaniif Waaqaaf galanni
haa ta’u.
18 Isin cubbuu irraa bilisoomtanii garboota qajeelummaa taataniirtu.
19 Sababii isin uumamaanuu dadhaboo taataniif ani jecha namaa
galuun nan dubbadha; akkuma kutaa dhagna keessanii xuraa’ummaa
fi hammina guddachaa deemuuf garba gootanii dhi’eessaa turtan sana
ammas kutaa dhagna keessanii qajeelummaa gara qulqullummaatti
geessuuf garba godhaatii dhi’eessaa.
20 Isin yeroo garboota cubbuu turtanitti, qajeelummaa irraa bilisa
turtan.
21 Waan amma itti qaanoftan kana irraa yeroo sana bu’aa maalii
argattan ree? Dhumni waan sanaa du’aatii!
22 Amma garuu waan cubbuu irraa bilisoomtanii garboota Waaqaa
taataniif faayidaan isin argattan gara qulqullummaatti isin geessa;
dhumni isaas jireenya bara baraa ti.
23 Mindaan cubbuu du’aatii; kennaan Waaqaa garuu karaa Gooftaa
keenya Kiristoos Yesuusiin jireenya bara baraa ti.

7

Fakkeenya Fuudhaa fi Heerumaa

1 Yaa obboloota, ani warra seera beekanitti nan dubbadhaatii; seerri
nama tokko irratti taayitaa kan qabaatu hamma namichi sun lubbuun
jiru qofa akka ta’e isin hin beektanii ree?
2 Dubartiin heerumte tokko hamma inni lubbuudhaan jirutti seeraan
dhirsa isheetti hidhamteerti; yoo dhirsi ishee du’e garuu seera fuudhaa
fi heerumaa sana irraa hiikamteerti.
3 Kanaafuu utuu dhirsi ishee lubbuudhaan jiruu yoo nama biraatti
heerumte isheen ejjituu jedhamti. Yoo dhirsi ishee du’e garuu waan

seera sana irraa hiikamteef yoo nama biraatti heerumte illee ejjitu miti.
4 Kanaafuu yaa obboloota ko, isinis akkasuma karaa dhagna Kiristoosiin seeraaf duutaniirtu; kunis akka isin kan biraa, kan isa warra du'an keessaa kaafame sanaa taataniif; kun immoo akka nu Waaqaaf ija naqannuuf.
5 Yeroo nu akka namummaa cubbamaatti jiraachaa turretti, hawwiin cubbuu kan seeraan kakaafame sun akka nu du'aaf ija naqannuuf dhagna keenya keessatti hojjechaa ture.
6 Amma garuu waan duraan nu hidhee ture sanaaf du'uudhaan seera irraa hiikamneerra; kunis akka seera moofaa barreeffame sana jalatti tajaajilluuf utuu hin ta'in akka jireenya Hafuuraa haaraa sanaan tajaajilluuf.

Seeraa fi Cubbuu

7 Egaa maal jenna ree? Seerri cubbuudhaa? Gonkumaa akkas miti! Garuu ani utuu seeraan ta'uu baatee cubbuun maal akka ta'e hin beeku ture. Utuu seerri "Hin hawwin"* jechuu baatee ani silaa hawwiin maal akka ta'e dhugumaan hin beeku ture.
8 Cubbuun garuu carraa ajajni argamsiiseen hawwii hamaa gosa hundaa na keessatti uume. Lafa seerri hin jirretti cubbuun du'aadhaatii.
9 Ani dur seera malee jiraachaan ture; yommuu ajajni dhufetti garuu cubbuun ni bayyanatte; anis nan du'e.
10 Ajajni jireenya fida jedhamee eegame sunis akka du'a natti fide nan hubadhe.
11 Cubbuun carraa ajajni argamsiiseen na gowwoomse; ajajuma sanaanis na ajjeese.
12 Kanaafuu seerri qulqulluu dha; ajajni sunis qulqulluu dha; qajeelaa dha; gaarii dhas.
13 Egaa waan gaarii sanatu du'a natti ta'ee ree? Gonkumaa akkas miti! Cubbuunis akka cubbuutti akka ilaalamuuf, akka karaa ajajaatiin ittuma caalee cubbuu ta'uufis cubbuun karaa waan gaarii sanaatiin du'a natti fide.
14 Nus akka seerri sun seera hafuuraa ta'e ni beekna; ani garuu nama foonii kan akkuma garbaatti cubbuutti gurguramee dha.
15 Ani waanan hojjedhu hin beeku. Ani waanan jibbun hojjedha malee waanan hojjechuu barbaadu hin hojjedhuutii.
16 Ani erga waanan hojjechuu hin barbaanne hojjedhee, akka seerri sun gaarii ta'e walii nan gala.
17 Yoos, si'achi cubbuu na keessa jiraatutu waan kana hojjeta malee ana miti.
18 Na keessa jechuunis namummaa koo cubbamaa keessa akka wanni gaariin tokko iyyuu hin jirre nan beeka. Ani waan gaarii hojjechuu nan hawwa; garuu hojjechuu hin danda'u.
19 Wanti ani hojjedhu waan hamaa ani hojjechuu hin barbaanne malee waan gaarii ani hojjechuu barbaadu mitiitii.
20 Egaa ani waanan hojjechuu hin barbaanne yoon hojjedhe, si'achi cubbuu na keessa jiraatu sanatu waan kana hojjeta malee ana miti.
21 Kanaafuu akka seerri sun hojjechaa jiru nan hubadha; yommuu ani waan gaarii hojjechuu barbaadu hamminni na biratti argama.

---

* **7:7** Bau 20:17; KeD 5:21

22 Ani keessa namummaa kootti seera Waaqaattin nan gammadaatii;
23 ani garuu utuu seerri biraa seera qalbii koo wajjin kutaa dhagna
koo keessatti wal lolee seera cubbuu kan kutaa dhagna koo keessa
jiruuf na booji'uu nan arga.
24 Ani nama gadadamaa akkamii ti! Dhagna du'u kana jalaa eenyutu
na baasa?
25 Karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin galanni Waaqaaf haa
ta'u!
Kanaafuu ani mataan koo qalbii kootiin garbicha seera Waaqaa ti;
namummaa koo cubbamaadhaan garuu ani garbicha seera cubbuu ti.

8

Hafuura Jireenyaa

1 Egaa amma murtiin warra Kiristoos Yesuus keessa jiraatanitti
muramu hin jiru;
2 seerri Hafuura jireenyaa karaa Kiristoos Yesuusiin seera cubbuutii
fi seera du'aa jalaa na bilisoomseeraatii.
3 Waan seerri sababii fooniitiin dadhabsiifameef hojjechuu hin
danda'in, Waaqni Ilma ofii isaa bifa foon cubbamaatiin aarsaa cubbuu
akka ta'uuf erguun hojjeteeraatii. Kanaanis inni fooniin cubbuutti
mure.
4 Kunis akka qajeelummaan seeraa sun nu warra utuu akka
namummaa cubbamaatti hin ta'in akka Hafuuraatti jiraannu keessatti
raawwatamuufii dha.
5 Warri akka fooniitti jiraatan waan foonii yaadu; warri akka
Hafuuraatti jiraatan garuu waan Hafuuraa yaadu.
6 Yaadni foonii du'a; yaadni Hafuuraa garuu jireenyaa fi nagaa dha.
7 Yaadni foonii diina Waaqaa ti; seera Waaqaatiifis hin bulu. Buluus
hin danda'u.
8 Warri akka fooniitti jiraatan Waaqa gammachiisuu hin danda'an.
9 Isin garuu yoo Hafuurri Waaqaa isin keessa jiraate akka Hafu-
uraatti jiraattu malee akka fooniitti hin jiraattan. Eenyu iyyuu yoo
Hafuura Kiristoos qabaachuu baate inni kan Kiristoos miti.
10 Yoo Kiristoos isin keessa jiraate garuu dhagni keessan sababii cub-
buutiin du'aa dha; hafuurri keessan immoo sababii qajeelummaatiin
jiraataa dha.
11 Hafuurri Waaqaa inni Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun
yoo isin keessa jiraate garuu, inni Kiristoos Yesuusin warra du'an
keessaa kaase sun karaa Hafuura isaa kan isin keessa jiruutiin dhagna
keessan isa du'uufis jireenya kenna.
12 Egaa yaa obboloota, nu gatii of irraa qabna; garuu fooniif miti;
akka fooniitti jiraachuufis miti.
13 Isin yoo akka fooniitti jiraattan ni duutuutii; yoo Hafuuraan hojii
foon keessanii ajjeeftan garuu ni jiraattu.
14 Warri Hafuura Waaqaatiin qajeelfaman hundinuu ilmaan
Waaqaatii.
15 Isin Hafuura ilmummaa isa nu ittiin, "*Aabbaa,* yaa Abbaa" jennee
waammannu sana argattan malee Hafuura garbummaa kan gara
sodaatti isin deebisu hin arganne.
16 Akka nu ijoollee Waaqaa taane kan hafuura keenya wajjin dhugaa
ba'us Hafuuruma sana.

17 Yoo ijoollee taane immoo nu dhaaltota; akka hirmaattota ulfina
isaa taanuufis yoo hirmaattota dhiphina isaa taane, nu dhaaltota
Waaqaa ti; Kiristoos wajjinis ni dhaalla.

Ulfina Fuul duraa

18 Dhiphinni keenya kan ammaa kun ulfina nutti mul'achuuf jiruun
yommuu wal bira qabamu akka waan tokkottuu hin lakkaa'amne ani
nan yaada.
19 Uumamni mul'achuu ijoollee Waaqaa hawwiidhaan eeggachaa
jira.
20 Uumamni utuu filannoo isaatiin hin ta'in, fedhii isa dabarsee isa
kenne sanaatiin abdiidhaan waan faayidaa hin qabnetti saaxilameer-
aatii;
21 kunis akka uumamni mataan isaa garbummaa tortoruu jalaa
ba'ee bilisummaa ulfina qabeessa ijoollee Waaqaatti galuuf.
22 Uumamni hundinuu hamma ammaatti akkuma dhiphina yeroo
ciniinsuutti akka aadaa jiru ni beekna.
23 Uumama qofa utuu hin ta'in nu mataan keenya warri ija Hafuuraa
kan jalqabaa qabnu iyyuu furii dhagna keenyaa ilmummaatti guddi-
famuu eeggachaa of keessatti ni aadna.
24 Nu abdii kanaan fayyineetii. Abdiin argamu garuu abdii miti;
namni waan amma iyyuu qabu abdatu eenyu ree?
25 Nu yoo waan amma hin qabne abdanne garuu obsaan eegganna.
26 Akkasumas Hafuurri dadhabbii keenya irratti nu gargaara. Nu
waan kadhachuu qabnu hin beeknuutii; hafuurri mataan isaa garuu
aaduu ibsamuu hin danda'amneen nuuf kadhata.
27 Inni garaa keenya qoru sun yaada Hafuuraas ni beeka; Hafuurri
akka fedhii Waaqaatti qulqullootaaf kadhataatii.

Mo'attoota Caaluu

28 Waaqni warra isa jaallatanii akka kaayyoo isaatti waamamaniif
akka wanti hundinuu gaarii ta'uuf hojjetu ni beekna.
29 Akka inni obboloota baay'ee keessatti hangafa ta'uuf Waaqni
warra duraan dursee beeke akka bifa ilma isaa fakkaataniif duraan
dursee murteesseeraatii.
30 Inni warra duraan dursee murteesse sana ni waame; warra
waame sanas qajeeltota taasise; warra qajeeltota taasiseef immoo
ulfina kenne.
31 Egaa kana irratti maal jenna ree? Erga Waaqni nu wajjin ta'ee
eenyutu nuun mormuu danda'a?
32 Waaqni Ilma isaa illee utuu hin mararfatin hunduma keenyaaf
dabarsee kenne sun akkamitti waan biraa hundumas isa wajjin
akkasuma arjummaan nuuf hin kennu ree?
33 Warra Waaqni filate eenyutu himata? Kan qajeelaa nama taasisu
Waaqa.
34 Kan itti muru eenyu? Kiristoos Yesuus isuma nuuf du'ee, kana
caalaa immoo warra du'an keessaa ka'ee mirga Waaqaa jiruu fi nuuf
kadhatu sanaa dha.
35 Jaalala Kiristoos irraa eenyutu gargar nu baasa? Dhiphina moo
rakkina, ari'atama moo beela, daaruu moo balaa yookaan goraadee?
36 Kunis akkuma,
"Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;

akka hoolota qalamuuf jiraniittis lakkaa'amneerra"*
jedhamee barreeffamee dha.
37 Kana hunda keessatti garuu nu isa nu jaallate sanaan mo'attoota ni
caalla.
38 Duuti yookaan jireenyi, ergamoonni yookaan bulchitoonni,
hangafoonni, wanni ammaa yookaan wanni dhufuuf jiru yookaan
humni tokko iyyuu,
39 ol dheerinni yookaan gad fageenyi yookaan uumamni biraa kam
iyyuu jaalala Waaqaa kan Kiristoos Yesuus Gooftaa keenyaa irraa akka
gargar nu baasuu hin dandeenye ani amaneera.

9

Filannoo Waaqaa

1 Ani Kiristoosiin dhugaa nan dubbadha; ani hin sobu; yaadni koos
Hafuura Qulqulluudhaan naa mirkaneessa;
2 ani gadda guddaa fi dhiphina wal irraa hin cinne garaa koo keessaa
qaba.
3 Ani iyyuu obboloota koo warra akka fooniitti sanyii koo ta'aniif
jedhee utuun Kiristoos irraa gargar ba'ee abaaramee nan hawwa
tureetii;
4 isaan saba Israa'el. Ilmummaan, ulfinni, kakuun, seera fud-
hachuun, tajaajiluu fi waadaan kan isaanii ti.
5 Abbootiin kan isaanii ti; Kiristoosis* isaan irraa fooniin dhalate;
inni waan hunda irratti Waaqa; inni bara baraan haa eebbifamu!
Ameen.
6 Kun garuu dubbiin Waaqaa diigameera jechuu miti. Kan Israa'el
irraa dhalate hundi Israa'el miti.
7 Yookaan isaan sababii sanyii Abrahaam ta'aniif hundi isaanii
ijoollee isaa miti. Garuu, "Sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamama"†
jedhameera.
8 Kana jechuunis ijoollee waadaatu sanyiitti lakkaa'ama malee
ijoolleen foon irraa dhalatan ijoollee Waaqaa miti.
9 Dubbiin waadaa sunis kan, "Ani yeroo murteeffametti deebi'ee nan
dhufa; Saaraanis ilma ni deessi"‡ jedhu tureetii.
10 Kana qofa miti; Ribqaan yeroo namuma tokkoof, abbaa keenya
Yisihaaqiif ulfooftetti,
11 ijoolleen sun utuu hin dhalatin yookaan utuu waan gaarii
yookaan waan hamaa hin hojjetin akka kaayyoon filannoo Waaqaa
raawwatamuuf,
12 utuu hojiin hin ta'in isa waamicha Waaqaatiin, "Inni hangafni isa
quxisuu tajaajila"§ jedhamee isheetti himame.
13 Kunis akkuma, "Yaaqoobin nan jaalladhe; Esaawun garuu nan
jibbe"* jedhamee barreeffamee dha.
14 Egaa maal jenna ree? Waaqni jal'aadhaa? Gonkumaa akkas miti!
15 Inni Museedhaan,
"Ani kanan maaru nan maara;
kanan garaa laafuufiis garaa nan laafa"†
jedhaatii.

---

* **8:36** Far 44:22 * **9:5** yookaan *Masiihichis* † **9:7** Uma 21:12 ‡ **9:9** Uma 18:10,14 § **9:12** Uma 25:23 * **9:13** Mil 1:2,3 † **9:15** Bau 33:19

16 Kanaafuu wanti kun araara Waaqaatiin malee hawwii yookaan
carraaqqii namaatiin miti.
17 Katabbiin qulqulluun Fara'ooniin, "Ani humna koo sirratti argisi-
isuuf, maqaan koos akka lafa hunda irratti labsamuuf kaayyoo kanaaf
si kaaseera"‡ jedhaatii.
18 Kanaaf Waaqni kan maaruu barbaadu ni maara; kan mata jabeessa
gochuu barbaadu immoo mata jabeessa godha.
19 Isinis, "Yoos Waaqni maaliif amma iyyuu dogoggora nurra
barbaada? Fedhii isaas eenyutu mormuu danda'a?" naan jettu.
20 Garuu yaa namichoo, Waaqaan mormuuf ati eenyu? "Wanti
tolfame tokko kan isa tolcheen, 'Ati maaliif akkanatti na tolchite?' "§
jedhaa?
21 Suphee dhooftuun tokko dhoqqee suphee kan bukaa'e irraa qodaa
ulfinaa fi salphinaaf oolu tolchuuf mirga hin qabuu?
22 Waaqni dheekkamsa isaa argisiisuu fi humna isaas beeksisuuf
jedhee yoo mi'a dheekkamsaa kanneen badiisaaf qopheeffaman obsa
guddaan bira darbe hoo?
23 Inni badhaadhummaa ulfina isaa yoo mi'a araara isaa kanneen
duraan dursee ulfinaaf qopheessetti beeksisuuf jedhee waan kana
godhe hoo?
24 Nus warra waamaman keessaa tokkoo dha; inni Yihuudoota qofa
keessaa utuu hin ta'in Namoota Ormaa keessaas waameera.
25 Inni kitaaba Hoose'aa keessatti akkana jedha:
"Ani warra saba koo hin ta'iniin, 'saba koo' nan jedha;
ishee jaallatamtuu hin ta'iniin immoo,
'jaallatamtuu' nan jedha."*
26 Akkasumas isaan,
"Iddoodhuma itti, 'Isin saba koo miti'
isaaniin jedhame sanatti, 'ilmaan Waaqa jiraataa'
jedhamanii ni waamamu."†
27 Isaayyaas akkana jedhee waa'ee Israa'el iyya:
"Baay'inni ilmaan Israa'el
yoo akkuma cirracha qarqara galaanaa ta'e iyyuu,
hambaa qofatu fayya.
28 Gooftaan utuu hin turin,
yeroo dhumaatiif lafa irratti ni muraatii."
29 Kunis akkuma Isaayyaas duraan dursee akkana jedhee dubbatee
dha:
"Utuu Gooftaan Waan Hunda Danda'u,
sanyii nuuf hambisuu baatee,
nu silaa akkuma Sodoom taanee,
Gomoraas fakkaanna turre."‡

Amantii Dhabuu Israa'el

30 Egaa maal jenna ree? Namoonni Ormaa kan qajeelummaa duukaa
hin bu'in qajeelummaa karaa amantiitiin ta'e argataniiru.
31 Israa'eloonni seera qajeelummaa duukaa bu'an garuu qajeelum-
maa hin arganne.

---

‡ **9:17** Bau 9:16 § **9:20** Isa 29:16; 45:9 * **9:25** Hos 2:23 † **9:26** Hos 1:10 ‡ **9:29** Isa 1:9

32 Maaliif dhaban? Kunis sababii isaan utuu karaa amantiitiin hin
ta'in hojiidhaan qajeelummaa argachuu barbaadaniif; isaanis dhagaa
nama gufachiisuun gufatan.
33 Kunis akkuma,
"Kunoo, ani dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu Xiyoon keessa nan kaa'a;
namni isatti amanu gonkumaa hin qaana'u"§
jedhamee barreeffame sanaa dha.

10

1 Yaa obboloota, hawwiin garaa kootii fi wanni ani Israa'elootaaf
Waaqa kadhadhu akka isaan fayyaniif.
2 Ani akka isaan Waaqaaf hinaaffaa qaban dhugaa nan ba'a;
hinaaffaan isaanii garuu kan beekumsa irratti hundeeffame miti.
3 Isaan waan qajeelummaa Waaqa biraa dhufu hin beekinii fi
waan qajeelummaa ofii isaanii uumachuu barbaadaniif qajeelummaa
Waaqaatiif hin bulle.
4 Akka namni amanu hundinuu qajeelummaa argatuuf Kiristoos
raawwii seeraatii.
5 Museen waa'ee qajeelummaa seeraan argamuu, "Namni waan
seerri ajaju godhu ittiin jiraata"* jedhee waan kana barreesseeraatii.
6 Qajeelummaan amantiidhaan argamu garuu akkana jedha; "Ati
garaa kee keessatti, 'Eenyutu gara samiitti ol ba'a?'† hin jedhin;" Kun
Kiristoosin gad buusuuf;
7 "Yookaan, 'Eenyutu qileetti gad bu'a?'‡ hin jedhin;" kun Kiristoosin
warra du'an keessaa ol baasuuf.
8 Inni garuu maal jedha? "Dubbichi si bira jira; afaan keetii fi garaa
kee keessa jira;"§ innis dubbii amantii isa nu lallabnuu dha;
9 kunis yoo ati, "Yesuus Gooftaa dha" jettee afaan keetiin dhugaa
baatee akka Waaqni warra du'an keessaa isa kaase garaa keetti
amante, ati ni fayyita.
10 Namni garaa isaatiin amanee qajeelaa taasifamaatii; afaan isaati-
inis dhugaa ba'ee fayya.
11 Katabbiin Qulqulluun, "Namni isatti amanu kam iyyuu gonkumaa
hin qaana'u"* jedhaatii.
12 Yihuudii fi Giriikii gidduu garaa garummaan hin jiruutii; Goof-
tuma tokkicha sanatu Gooftaa hundaa ti; innis warra isa waammatan
hunda eebba isaatiin badhaasa.
13 "Namni maqaa Gooftaa waammatu hundinuu ni fayyaatii."†
14 Yoos isaan akkamitti isa itti hin amanin waammachuu danda'u
ree? Isa waa'ee isaa hin dhaga'inittis akkamitti amanuu danda'u ree?
Utuu namni isaanitti hin lallabinis akkamitti dhaga'uu danda'u ree?
15 Isaanis utuu hin ergamin akkamitti lallabuu danda'u? Kunis isa,
"Miilli warra wangeela fidanii akkam miidhagaa dha!"‡ jedhamee
barreeffamee dha.
16 Oduu gaarii sanas kan fudhate Israa'eloota hunda miti. Isaayyaas,
"Yaa Gooftaa, ergaa keenya eenyutu amane?"§ jedhaatii.

---

§ **9:33** Isa 8:14; 28:16 * **10:5** Lew 18:5 † **10:6** KeD 30:13 ‡ **10:7** KeD 30:13 § **10:8** KeD 30:14 * **10:11** Isa 28:16 † **10:13** Yoe 2:32 ‡ **10:15** Isa 52:7 § **10:16** Isa 53:1

17 Egaa amantiin ergaa dhaga'uudhaan dhufa; ergaan kunis karaa
dubbii waa'ee Kiristoosiin dhaga'ama.
18 Ani garuu: Isaan hin dhageenye moo? jedhee nan gaafadha;
dhugumaanuu isaan dhaga'aniiru:
"Sagaleen isaanii lafa hunda,
dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e."*
19 Ammas ani: Israa'el hin hubanne moo? jedheen gaafadha. Museen
duraan dursee,
"Ani warra saba hin ta'iniin akka isin hinaaftan nan godha;
saba hubannaa hin qabneenis isin nan aarsaa"†
jedha.
20 Isaayyaasis ija jabinaan,
"Warri na hin barbaadin na argatan;
warra na hin iyyaafatinittis nan mul'adhe"‡
jedha.
21 Waa'ee Israa'el garuu,
"Ani guyyaa guutuu gara uummata hin ajajamnee fi didaa ta'eetti
harka koo nan diriirfadhe"§
jedha.

11

Hambaa Israa'el

1 Anis, "Egaa Waaqni saba isaa ni gatee ree?" jedhee nan gaafadha.
Kun gonkumaa akkas miti! Ani iyyuu Israa'elicha, sanyii Abrahaam
keessaa gosa Beniyaam.
2 Waaqni saba isaa warra duraan dursee beeke sana hin ganne; isin
waa'ee Eeliyaas, inni akkamitti Waaqa duratti akka Israa'elin himate
Katabbiin Qulqulluun maal akka jedhu hin beektanii? Innis akkana
jedha:
3 "Yaa Gooftaa isaan raajota kee ajjeesaniiru; iddoo aarsaa keetii illee
diiganiiru; anuma qofatu hafe; anas ajjeesuu barbaadu."*
4 Garuu deebiin Waaqni isaaf kenne maal ture? "Ani ofii kootiif
namoota Ba'aaliif hin jilbeenfatin 7,000 hambifadheera."†
5 Akkasuma yeroo ammaas hambaawwan ayyaanaan filataman jiru.
6 Erga ayyaanaan ta'e immoo si'achi hojiin miti; utuu hojiin ta'ee
immoo ayyaanni silaa ayyaana hin ta'u ture.
7 Egaa maali ree? Israa'el waan jabeessee barbaade sana hin
arganne; warri filataman garuu argataniiru. Warri kaan immoo mataa
jabaatan.
8 Kunis isa,
"Waaqni hamma guyyaa har'aatti,
akka iji isaanii hin argineef,
akka gurri isaaniis hin dhageenyeef,
hafuura nama dawweessu isaaniif kenne"‡
jedhamee barreeffamee dha.
9 Daawitis akkana jedha;
"Maaddiin isaanii iddaa fi kiyyoo,
gufuu nama gufachiisuu fi adaba isaanitti haa ta'u.

---

* **10:18** Far 19:4 † **10:19** KeD 32:21 ‡ **10:20** Isa 65:1 § **10:21** Isa 65:2 * **11:3** 1Mt 19:10,14 † **11:4** 1Mt 19:18 ‡ **11:8** KeD 29:4; Isa 29:10

10 Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu;
dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu.”§

Namoonni Ormaa Fayyina Argatan

11 Anis deebisee, “Isaan hamma kufanii ka’uu hin dandeenyetti
gufatanii?” jedheen gaafadha. Kun gonkumaa akkas miti! Garuu akka
sabni Israa’el hinaafuuf sababii balleessaa isaaniitiif fayyinni Namoota
Ormaatiif dhufe.
12 Yoos erga balleessaan isaanii addunyaaf badhaadhummaa fidee,
kufaatiin isaaniis erga Namoota Ormaatiif badhaadhummaa fidee,
guutummaan isaanii immoo hammam caalaa badhaadhummaa haa
fiduu ree?
13 Yaa Namoota Ormaa, ani isinittin dubbadha. Ani waanan ergamaa
Namoota Ormaa ta’eef, tajaajila koo nan kabaja.
14 Kanaanis ani tarii saba koo hinaaffaaf kakaasee isaan keessaa
tokko tokko fayyisuu abdadhee ti.
15 Erga gatamuun isaanii addunyaaf araara fidee, fudhatamuun
isaanii immoo warra du’an keessaa jireenyatti kaafamuu malee maal
fida ree?
16 Kutaan bukoo kan akka kennaa hangafaatti dhi’eeffame tokko
erga qulqulluu ta’ee, bukoon guutuun qulqulluu dha; hiddi erga
qulqulluu ta’ee, dameewwan isaas akkasuma qulqulloota.
17 Dameewwan sana keessaa tokko tokko caccabsamnaan ati utuma
lataa ejersa bosonaa taatee jirtuu iddoo dameewwan caccabaniitti
fayyifamtee soora hidda ejersaa irraa argamu kan qooddattu taanaan,
18 dameewwan sanatti hin koorin. Yoo of jajje garuu hidda sanatu si
baata malee akka ati hidda sana hin baanne hubadhu.
19 Atis, “Akka ani itti fayyifamuuf dameewwan sun caccabsaman” ni
jetta.
20 Kun dhuguma. Isaan waan amantii hin qabneef caccabsaman; ati
garuu amantiidhaan dhaabatteerta. Kanaafuu sodaadhu malee of hin
tuulin.
21 Waaqni yoo dameewwan uumamaatiif hin hilin siifis hin hiluutii.
22 Egaa arjummaa fi gara jabina Waaqaa hubadhu: gara jabinni isaa
warra kufan irratti; arjummaan isaa garuu hamma ati arjummaa isaa
keessa jiraattutti siif; yoo kanaa achii atis ni kutamta.
23 Isaanis yoo amantii dhabuutti fufuu baatan itti fayyifamu; Waaqni
deebisee itti isaan fayyisuu ni danda’aatii.
24 Ati muka uumamaan ejersa bosonaa ta’e irraa muramtee karaa
seera uumamaatiin ala ta’een muka ejersaa kan dhaabame irratti erga
fayyifamtee, dameewwan uumamaa kunneen hammam caalaa muka
ejersa isaanii irratti deebifamanii hin fayyifaman ree!

Israa’eloonni Hundinuu Ni fayyu

25 Yaa obboloota, ani akka isin ogeeyyii of seetanii icciitii kana
wallaaltan hin barbaadu; hamma lakkoobsi Namoota Ormaa guutuun
seenutti Israa’el gariin mata jabinaan jiraachaa turan.
26 Kanaafuu Israa’el hundi ni fayyu; akkana jedhamee barreef-
fameeraatii:
“Inni furu Xiyoonii ni dhufa;
Yaaqoob irraas Waaqa malee jiraachuu ni balleessa.

§ **11:10** Far 69:22,23

27 Yommuu ani cubbuu isaanii isaan irraa fuudhutti,
kakuun koo kan ani isaan wajjin qabu kana.”*
28 Akka wangeelaatti isiniif jecha isaan diinota; akka filannootti
garuu abbootiif jecha isaan jaallatamoo dha;
29 kennaan Waaqaatii fi waamichi isaa gaabbii hin qabuutii.
30 Akkuma isin kanaan dura Waaqaaf ajajamuu diddanii amma
garuu ajajamuu diduu isaaniitiin araara argattan sana
31 isaanis akkasuma araara Waaqaa kan isin argattaniin akka araara
argataniif amma ajajamuu didan.
32 Waaqni hunduma isaaniitiif araara buusuuf jedhee namoota
hunda ajajamuu diduu jala galche.

Waaqa Jajuu

33 Badhaadhummaan ogummaatii fi
beekumsa Waaqaa hammam gad fagaata!
Murtiin isaa qoramee bira hin ga’amu!
Karaan isaas barbaadamee itti hin ba’amu!
34 “Eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?
Yookaan eenyutu gorsaa isaa ture?”†
35 “Yookaan akka Waaqni deebisee isaaf kennuuf jedhee,
eenyutu takkumaa Waaqaaf waa kenne?”‡
36 Wanti hundinuu isa irraa dhufe; isumaan dhufe; isaaf dhufe.
Bara baraan ulfinni isaaf haa ta’u! Ameen.

12

Aarsaa Jiraataa

1 Kanaafuu yaa obboloota, akka isin dhagna keessan aarsaa jiraataa,
qulqullaa’aa fi kan Waaqa gammachiisu gootanii dhi’eessitaniif ani
gara laafina Waaqaatiin isin kadhadha; kunis waaqeffannaa keessan
kan hafuuraa ti.
2 Fedhiin Waaqaa gaariin, gammachiisaanii fi kan mudaa hin
qabne maal akka ta’e qorattanii akka mirkaneessuu dandeessaniif
haaromfamuu qalbii keessaniitiin geeddaramaa malee addunyaa kana
hin fakkaatinaa.
3 Ani ayyaana naa kennameen tokkoo tokkoo keessan nan gorsaatii:
Akka madaalii amantii kan Waaqni isinii kenne sanaatti qalbeeffan-
naadhaan waa’ee ofii keessanii yaadaa malee hamma yaaduu qabdanii
olitti hin yaadinaa.
4 Akkuma dhagni keenya kutaa baay’ee qabu, akkuma kutaawwan
kunneenis hojii wal fakkaatu hin qabaatin sana
5 akkasuma immoo nu warri baay’ee taane Kiristoosiin dhagna
tokkoo dha; tokkoon tokkoon kutaa dhagnaa kan walii isaanii ti.
6 Nu akkuma ayyaana nuu kennameetti kennaa garaa garaa qabna.
Yoo kennaan nama tokkoo raajii dubbachuu ta’e, inni akkuma amantii
isaatitti haa dubbatu.
7 Yoo tajaajiluu ta’e, haa tajaajilu; yoo barsiisuu ta’e, haa barsiisu;
8 yoo jajjabeessuu ta’e, haa jajjabeessu; yoo warra rakkataniif
kennuu ta’e, arjummaadhaan haa kennu; yoo bulchuu ta’e, jabaatee
haa bulchu; yoo maaruu ta’e, gammachuun haa maaru.

---

* **11:27** Isa 27:9; 59:20,21; Erm 31:33,34 † **11:34** Isa 40:13 ‡ **11:35** Iyo 41:11

Jaalala

9 Jaalalli keessan itti fakkeessuudhaan hin ta'in. Waan hamaa jibbaa;
waan gaariitti maxxanaa.
10 Jaalala obbolummaatiin jabeessaa wal jaalladhaa. Ulfina walii
kennuutti wal dorgomaa.
11 Gooftaa tajaajiluu keessatti hafuura gubaa qabaadhaa malee
hinaaffaa hin dhabinaa.
12 Abdiidhaan gammadaa; dhiphina obsaa; kadhannaatti cimaa.
13 Qulqulloota rakkataniif waa gumaachaa. Keessummoota simad-
haa.
14 Warra isin ari'atan eebbisaa; eebbisaa malee hin abaarinaa.
15 Warra gammadan wajjin gammadaa; warra boo'an wajjin boo'aa.
16 Walii galteedhaan wajjin jiraadhaa. Warra jireenya gad aanaa
jiraatan wajjin jiraadhaa malee hin koorinaa. Of hin tuulinaa.
17 Nama kamiif iyyuu hammina hamminaan hin deebisinaa. Nama
hunda duratti waan gaarii hojjedhaa.
18 Yoo danda'ame, gama keessaniin nama hunda wajjin nagaan
jiraadhaa.
19 Yaa jaallatamtoota, dheekkamsa Waaqaatiif iddoo kennaa malee
haaloo hin ba'inaa; Gooftaan, "Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii
nan deebisa"* jedha, jedhamee barreeffameeraatii.
20 Garuu,
"Yoo diinni kee beela'e, beela baasi;
yoo inni dheebotes, waan inni dhugu kenniif.
Kana gochuu keetiin barbadaa ibiddaa mataa isaa irra tuulta."†
21 Gaarummaan hammina mo'i malee hamminaan hin mo'amin.

13

Abbootii Taayitaa Jalatti Buluu

1 Namni kam iyyuu warra taayitaa bulchiinsaa irra jiran jalatti
buluu qaba; yoo Waaqa irraa ta'e malee taayitaa qabaachuun hin
danda'amuutii. Warra taayitaa qaban Waaqatu muude.
2 Kanaafuu namni abbootii taayitaatiin mormu sirna Waaqaatiin
morma; warri akkas godhanis murtii ofitti fidu.
3 Bulchitoonni warra waan hamaa hojjetan malee warra waan
gaarii hojjetan hin sodaachisan. Ati akka nama taayitaa qabu hin
sodaanne ni barbaaddaa? Egaa waan gaarii hojjedhu; inni iyyuu si
galateeffataatii.
4 Inni waan gaarii siif gochuudhaaf tajaajilaa Waaqaatii. Ati garuu
yoo waan hamaa hojjette sodaadhu; inni akkasumaan goraadee hin
qabatuutii. Inni tajaajilaa Waaqaa kan warra waan hamaa hojjetan
irratti dheekkamsa fiduun haaloo baasuu dha.
5 Kanaafuu sababii dheekkamsaa qofaaf utuu hin ta'in, yaada
qulqulluudhaan warra taayitaa irra jiran jalatti buluun barbaachisaa
dha.
6 Isinis kanumaaf qaraxa baaftu; abbootiin taayitaa tajaajiltoota
Waaqaa warra yeroo isaanii guutuu hojii bulchiinsaatiif kennaniid-
haatii.

---

* **12:19** KeD 32:35 † **12:20** Fak 25:21,22

7 Waan nama hundaaf kennuun isin irra jiru kennaa; yoo qaraxa
ta'e qaraxa, yoo gibira ta'e immoo gibira baasaa; yoo sodaachuu ta'e
sodaadhaa; yoo ulfina kennuu ta'es, ulfina kennaa.

Wal jaalladhaa

8 Isin wal jaallachuu malee gatii tokko illee of irraa hin qabaatinaa;
namni nama biraa jaallatu kam iyyuu seera raawwateeraatii.
9 Ajajawwan, "Hin ejjin; hin ajjeesin; hin hatin; hin hawwin"* jed-
hanii fi ajajni biraas seera, "Ollaa kee akkuma ofii keetiitti jaalladhu"†
jedhu kanaan walitti guduunfamu.
10 Jaalalli ollaa isaa hin miidhu. Kanaafuu jaalalli raawwii seeraa ti.
11 Yeroon isin hirribaa dammaqxan amma akka ta'e hubadhaa.
Yeroo nu itti amanne sana caalaa fayyinni keenya amma nutti
dhi'aateeraatii.
12 Halkan bari'uu ga'eera; guyyaanis dhi'aateera. Kanaafuu hojii
dukkanaa of irraa gannee mi'a lolaa kan ifaa haa hidhannu.
13 Kottaa akka yeroo guyyaatti amala gaariin haa jiraannu; addag-
gummaa fi machiidhaan miti; jireenya sagaagalummaa fi gad dhiisi-
itiin miti; wal loluu fi hinaaffaadhaan miti.
14 Qooda kanaa Yesuus Kiristoos Goofticha uffadhaa; akka itti hawwii
foonii gammachiiftan hin yaadinaa.

14

Obboleessa Keetti Hin Murin

1 Nama amantiitti dadhabaa ta'e ofitti qabaa; waan wal nama
falmisiisu irrattis itti hin murinaa.
2 Namni tokko akka waan hunda nyaachuu danda'u amana; namni
amantiin isaa dadhabaa ta'e kaan garuu biqiltuu qofa nyaata.
3 Namni nyaatu kan hin nyaatin hin tuffatin; inni hin nyaatinis kan
nyaatutti hin murin; Waaqni isa ofitti qabeeraatii.
4 Hojjetaa nama kaaniitti kan murtu ati eenyu? Inni yoo dhaa-
bates yoo kufes gooftaa isaatiif. Waan Gooftaan isa dhaabachiisuu
danda'uufis ni dhaabata.
5 Namni tokko akka waan guyyaan tokko guyyaa kaan caaluutti
yaada; namni kaan immoo guyyaan hundi tokkuma jedhee yaada.
Namni kam iyyuu yaada ofii isaa guutummaatti amanee haa fudhatu.
6 Namni guyyicha kabaju Gooftaaf jedhee kabaja; kan guyyicha hin
kabajnes Gooftaaf jedhee hin kabaju. Kan nyaatu Gooftaaf jedhee
nyaata; inni Waaqa galateeffataatii; kan hin nyaannes Gooftaaf jedhee
hin nyaatu; Waaqas ni galateeffata.
7 Nu keessaa namni mataa isaatiif jiraatu, kan mataa isaatiif du'us
hin jiruutii.
8 Nu yoo jiraanne Gooftaaf jiraanna; yoo duunes Gooftaaf duuna.
Kanaafuu yoo jiraannes yoo duunes nu kan Gooftaa ti.
9 Sababii kanaaf Kiristoos Gooftaa du'aaleyyiitii fi jiraatoo ta'uuf
du'e; deebi'ees jiraataa ta'e.
10 Yoos ati maaliif obboleessa keetti murta ree? Yookaan maaliif
obboleessa kee tuffatta ree? Nu hundi teessoo murtii Waaqaa dura
ni dhaabannaatii.
11 Kunis:

---

* **13:9** Bau 20:13-15,17; KeD 5:17-19; 5:21 † **13:9** Lew 19:18

“ ‘Ani jiraataadhaatii;
jilbi hundi anaaf ni jilbeenfata;
arrabni hundi Waaqaaf dhugaa ba’a’ jedha Gooftaan”*
jedhamee barreeffameeraatii.
12 Kanaafis tokkoon tokkoon keenya waa’ee mataa keenyaa fuula
Waaqaa duratti deebii ni kennina.
13 Kanaafuu nu walitti muruu haa dhiifnu. Qooda kanaa akka karaa
obboleessa keessanii irra gufuu yookaan waan gufachiisu tokko illee
hin keenye murteeffadhaa.
14 Akka wanni ofuma isaatiin xuraa’aa ta’e tokko iyyuu hin jirre ani
karaa Gooftaa Yesuus nan beeka; nan amanas. Nama wanni tokko
xuraa’aadha jedhee yaaduuf garuu wanni sun isaaf xuraa’aa dha.
15 Yoo wanni ati nyaattu obboleessa kee miidhe, ati jaalalaan
jiraachaa hin jirtu. Ati waan nyaattuun obboleessa kee isa Kiristoos
isaaf du’e hin balleessin.
16 Kanaafuu wanti isin gaariidha jettan akka arrabsamu hin godhi-
naa.
17 Mootummaan Waaqaa qajeelummaa, nagaa fi gammachuu Ha-
fuura Qulqulluun ta’eedha malee waa’ee nyaataa fi dhugaatii mitiitii.
18 Namni haala kanaan Kiristoosin tajaajilu Waaqa gammachiisaatii;
namoota birattis fudhatama argata.
19 Kanaaf waan nagaa fidu gochuu fi wal ijaaruuf haa tattaaffannu.
20 Nyaataaf jettee hojii Waaqaa hin balleessin. Nyaanni hundi
qulqulluu dha; garuu waan nama biraa gufachiisu kam iyyuu
nyaachuun nama tokkoof dogoggora.
21 Akka obboleessi kee hin gufanneef, foon nyaachuu dhiisuun
yookaan daadhii wayinii dhuguu dhiisuun yookaan waan biraa kam
iyyuu gochuu dhiisuun gaarii dha.
22 Kanaafuu ati amantii waan kana irratti qabdu kam iyyuu fuula
Waaqaa duratti ofumaa keetii qabaadhu. Namni waan amanee
fudhate irratti ofitti hin murre eebbifamaa dha.
23 Namni shakkii qabu garuu nyaachuun isaa waan amantiin hin
ta’iniif yoo nyaate isatti murama; wanni amantiin hin ta’in kam iyyuu
cubbuudhaatii.

15

1 Nu warri jajjaboo taane, dadhabbii warra dadhaboo baachuu
qabna malee ofuma gammachiisuu hin qabnu.
2 Tokkoon tokkoon keenya ollaa keenya ijaaruuf, akka isatti toluuf
waan isa gammachiisu gochuu qabna.
3 Kiristoos iyyuu ofii isaa hin gammachiifneetii; kun garuu akkuma,
“Arrabsoon warra si arrabsanii narra ga’eera”* jedhamee barreef-
famee dha.
4 Nu akka obsaa fi jajjabina Katabbiiwwan Qulqulluun kennaniin
abdii qabaannuuf wanti duraan barreeffame hundi barumsa keenyaaf
barreeffameetii.
5 Waaqni obsaa fi jajjabina namaa kennu sun akka isin yaaduma
Kiristoos Yesuus qabaate sana walii qabaattan isin haa gargaaru.
6 Kunis akka isin yaada tokkoo fi afaan tokkoon Waaqaaf, Abbaa
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiif ulfina kennitaniif.

* **14:11** Isa 45:23 * **15:3** Far 69:9

7 Kanaaf akkuma Kiristoos ulfina Waaqaatiif jedhee isin simatetti
isinis wal simadhaa.
8 Kiristoos dhugaa Waaqaatiif jedhee waadaa abbootiif kenname
mirkaneessuuf akka tajaajilaa warra dhagna qabatanii ta'e ani isinittin
himaatii;
9 kunis akka Namoonni Ormaa sababii araara isaatiif Waaqa
ulfeessaniif. Innis akkuma,
"Kanaafuu ani Namoota Ormaa gidduutti sin jajadha;
maqaa keetiifis nan faarfadha"†
jedhamee barreeffamee dha.
10 Amma illee,
"Yaa Namoota Ormaa, isin saba isaa wajjin gammadaa"‡
jedha.
11 Amma illee,
"Yaa Namoota Ormaa, hundi keessan Gooftaa jajadhaa;
namoonni hundinuus faarfannaadhaan isa leellisaa"§
jedha.
12 Akkasumas Isaayyaas,
"Hiddi Isseey kan saboota bulchuuf
ka'u tokko ni dhufa;
Namoonni Ormaas isa abdatu"*
jedha.
13 Isinis akka humna Hafuura Qulqulluutiin abdiitti akka malee
guddattaniif, Waaqni abdii sun isa amanachuu keessaniin gammachuu
fi nagaa hundumaan isin haa guutu.

Phaawulos Tajaajilaa Namoota Ormaa Ta'uu Isaa

14 Yaa obboloota ko, isin ofii keessanii akka gaarummaadhaan
guutuu taatan, akka beekumsaan guutamtanii fi akka wal gorsuu
dandeessan ani iyyuu hubadheera.
15 Ani sababii ayyaana Waaqni naaf kenneetiif waan tokko tokko isin
yaadachiisuuf jedhee ija jabinaan isinii barreesseera;
16 kunis akka Namoonni Ormaa Hafuura Qulqulluun Qulqulle-
effamanii fuula Waaqaa duratti aarsaa fudhatama qabu ta'anii fi
akka ani lubummaa wangeela Waaqaa lallabuutiin Namoota Ormaatiif
tajaajilaa Kiristoos Yesuus ta'uuf.
17 Kanaafuu ani Waaqa tajaajiluu kootiin Kiristoos Yesuusiin nan
boona.
18 Ani waan Kiristoos waan ani jedhee fi hojjedheen akka Namoonni
Ormaa Waaqaaf ajajaman gochuudhaan karaa kootiin raawwateen
alatti homaa dubbachuuf ija hin jabaadhu;
19 kunis humna mallattoo fi dinqiitiin, humna Hafuura Qulqulluu-
tiinis raawwatame. Kanaafuu ani Yerusaalemii jalqabee naanna'uun
hamma Ilwaariqoonitti guutummaatti wangeela Kiristoos lallabeera.
20 Ani akka hundee namni biraa buuse irratti hin ijaarreef lafa
Kiristoos itti hin beekaminitti wangeela lallabuuf yeroo hunda tattaaf-
fadheera.
21 Kunis isa,
"Warri waa'een isaa itti hin himamin ni argu;
warri hin dhaga'inis ni hubatu"†

---

† **15:9** 2Sm 22:50; Far 18:49 ‡ **15:10** KeD 32:43 § **15:11** Far 117:1 * **15:12** Isa 11:10
† **15:21** Isa 52:15

jedhamee barreeffamee dha.
22 Anis kan yeroo baay'ee gara keessan dhufuu dhowwameef kanuma.

Phaawulos Roomaa dhaquuf Karoorfate

23 Amma garuu naannoowwan kanneenitti iddoon itti hojjedhu waan hin jirree fi anis waan isin arguuf waggaa baay'ee hawwaa tureef,
24 yeroo Isphaaniyaa dhaqu isinitti goruu nan yaada. Anis yeroo achi irra darbu erga isin argee xinnoo isin wajjin gammadee booddee akka imala koo irratti na gargaartan nan abdadha.
25 Amma garuu ani qulqulloota tajaajiluuf Yerusaalem dhaquuttin jira.
26 Warri Maqedooniyaatii fi Akaayaa qulqulloota Yerusaalem jiraatan keessaa kanneen hiyyeeyyii ta'aniif buusii gochuutti gammadaniiruutii.
27 Isaan waan kana gochuuf ni gammadan; dhugumaanuu waan kana isaaniif gochuun dirqama isaanii ti. Namoonni Ormaa erga eebba hafuuraa Yihuudoota irraa qooddatanii, eebba isaanii kan foonii immoo Yihuudootaaf qooduun dirqama isaanii ti.
28 Kanaaf ani ergan waan kana raawwadhee, akka isaan buusii kana fudhatan mirkaneeffadhee booddee goree isin ilaalee Isphaaniyaa nan dhaqa.
29 Ani yommuu gara keessan dhufu akka eebba Kiristoosiin guutamee dhufu nan beeka.
30 Yaa obboloota, akka isin kadhannaa Waaqa kadhattan keessatti naaf kadhachuudhaan na wajjin dhamaatan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin, jaalala Hafuura Qulqulluutiinis isinin kadhadha.
31 Akka ani namoota Yihuudaa keessa jiraatan kanneen hin amanin jalaa ba'uu fi akka tajaajilli koos Yerusaalem keessatti qulqulloota achi jiraatan biratti fudhatama argatu naaf kadhadhaa;
32 kunis akka ani fedhii Waaqaatiin, gammachuudhaan isin bira dhufee isin wajjin boqodhuuf.
33 Waaqni nagaa hunduma keessan wajjin haa ta'u. Ameen.

16

Phaawulos Nagaa Dhaamuu Isaa

1 Obboleettii keenya Feebeen tajaajiltuu waldaa kiristaanaa ishee Kanchire'aa imaanaa isinitti nan kennadha.
2 Isheen namoota baay'eef, anaafis gargaarsa guddaa waan taateef akka isin simannaa qulqullootaaf maluun Gooftaadhaan ishee simattanii fi akka gargaarsa isheen isin irraa barbaaddu kam iyyuu isheef gootan isinin kadhadhaa.

3 Phirisqilaa fi Aqiilaa, warra Kiristoos Yesuusiin na wajjin tajaajilanitti nagaa naa himaa.
4 Isaan naa jedhanii lubbuu isaanii balaaf saaxilan. Utuu ana qofa hin ta'in Waldaaleen Kiristaanaa Namoota Ormaa hundinuus isaan galateeffatu.
5 Waldaa Kiristaanaa kan mana isaaniitti walitti qabamtuttis nagaa naa himaa.

Biyya Asiyaa keessaa Kiristoositti amanuutti hangafa kan ta'e
michuu koo jaallatamaa Axeenexoonittis nagaa naa himaa.
6 Maariyaam ishee baay'ee isinii dhamaatettis nagaa naa himaa.
7 Firoota koo warra na wajjin hidhaman Androoniqoosii fi Yuu-
niyaanittis nagaa naa himaa. Isaan warra ergamoota keessaa maqaa
gaarii qaban kanneen na dura Kiristoositti amananii dha.
8 Amphiliyaaxos isa ani Gooftaadhaan jaalladhutti nagaa naa himaa.
9 Urbaanos isa Kiristoosin nu wajjin tajaajiluu fi michuu koo
jaallatamaa Isxaakisittis nagaa naa himaa.
10 Apheelees isa Kiristoositti amanamuun isaa qoramee mirkaneef-
fametti nagaa naa himaa.
Warra mana Arisxoobuluu jiraatanittis nagaa naa himaa.
11 Fira koo Heroodiyoonaatti, nagaa naa himaa.
Warra mana Naarkisoos jiraatan kanneen Gooftaatti amananittis
nagaa naa himaa.
12 Warra Gooftaatti amananii dhama'an Tiriifeenaa fi Tiriifoosaatti
nagaa naa himaa.
Pharsiis jaallatamtuu hojii Gooftaatti amantee baay'ee dhamaatettis
nagaa naa himaa.
13 Ruufoos isa Gooftaadhaan filatamee fi haadha isaa ishee anaafis
haadha taatetti nagaa naa himaa.
14 Asinqiriixoositti, Fileegoonitti, Hermeesitti, Phaaxroobaasitti, Her-
maasittii fi obboloota isaan wajjin jiranitti nagaa naa himaa.
15 Filologoonitti, Yuuliyaatti, Neeriyoosittii fi obboleettii isaatti,
Olimphaasittii fi qulqulloota isaan wajjin jiran hundattis nagaa naa
himaa.
16 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
Waldaaleen Kiristoos hundinuu nagaa isinii dhaamu.

17 Yaa obboloota, ani akka isin warra gargar ba'uu uumanii barumsa
isin barattaniinis mormuudhaan karaa keessan irra gufuu kaa'an irraa
of eeggattan isin kadhadha. Isaan irraa fagaadhaa.
18 Namoonni akkasii garaa ofii malee Gooftaa keenya Kiristoosin
hin tajaajilaniitii. Isaan afaan toluu fi saaduudhaan qalbii namoota
garraamii ni hatu.
19 Waa'een ajajamuu keessanii nama hundumaa biratti
dhaga'ameera; anis isinitti nan gammada; garuu akka isin waan
gaariif ogeeyyii, waan hamaaf immoo garraamota taatan nan
barbaada.

20 Waaqni nagaa dafee Seexana miilla keessan jalatti ni burkuteessa.

Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u.

21 Xiimotewos inni na wajjin tajaajilu, akkasumas firoonni koo
Luukiyoos, Yaasonii fi Soosiiphaaxroos nagaa isinii dhaamu.
22 Ani Xerxiwoos barreessaan xalayaa kanaa Gooftaadhaan nagaa
isinii dhaama.
23 Gaayoos inni anaa fi waldaa Kiristaanaa guutuu keessumsiisus
nagaa isinii dhaama.

Bulchaan maallaqaa kan magaalaa kanaa Erisxoos, akkasumas obboleessi keenya Qu’asxiroos nagaa isinii dhaamu. [
24 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa ta’u.]*

25 Egaa Waaqni akka wangeela koottii fi lallaba waa’ee Yesuus Kiristoositti, akka mul’ata icciitii bara dheeraaf dhokfamee tureettis jabeessee isin dhaabuu ni danda’a;
26 amma garuu akka saboonni hundinuu Waaqatti amananii fi isaaf ajajamaniif icciitiin sun ajaja Waaqa bara baraatiin katabbiiwwan raajotaatiin ifatti baafameera; beeksifameeras.
27 Waaqa kophaa isaa ogeessa ta’e sanaaf karaa Yesuus Kiristoosiin ulfinni bara baraan haa ta’u! Ameen.

* **16:24** Luqqisaan 24 waraabbilee tokko tokko qofa keessatti argama.

Qorontos
Tokkoffaa

1 Phaawulos isa akka ergamaa Kiristoos Yesuus ta'uuf fedhii
Waaqaatiin waamamee fi obboleessa keenya Soosteenes irraa,
2 Gara waldaa Waaqaa ishee Qorontos keessa jirtuutti, gara warra
Kiristoos Yesuusiin qulqulleeffamanii fi warra lafa hundaa kanneen
maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isa Gooftaa isaaniitii fi
Gooftaa keenyas ta'e sanaa waammatan hunda wajjin qulqulloota
ta'uuf waamamaniitti:
3 Ayyaannii fi nagaan Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos
Gooftaa irraa isiniif haa ta'u.

Galata Galchuu

4 Ani yeroo hunda ayyaana Waaqaa isa Kiristoos Yesuusiin isinii
kennameef waa'ee keessaniif Waaqa nan galateeffadha.
5 Isinis karaa hundaan jechuunis dubbii fi beekumsa hundaan isaan
badhaataniirtu;
6 wanti nu waa'ee Kiristoos dhugaa baane sun isin gidduutti
mirkaneeffameeraatii.
7 Kanaafuu utuu mul'achuu Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos eeg-
gachaa jirtanuu kennaan hafuuraa tokko iyyuu isin jalaa hin hir'atu.
8 Akka isin guyyaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti warra mudaa
hin qabne taataniifis inni hamma dhumaatti jabeessee isin eega.
9 Waaqni gara tokkummaa Ilma isaa Gooftaa keenya Yesuus Kiris-
toositti isin waame sun amanamaa dha.

Gargar Ba'uu Waldaa Kiristaanaa

10 Yaa obboloota, ani akka isin gidduu gargar ba'uun hin jiraannee
fi akka qalbii fi yaada tokko qabaattanii hundi keessan walii galtaniif
maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin isin kadhadha.
11 Yaa obboloota ko, akka isin gidduu lolli jiru warri mana Kilo'ee
jiraatan tokko tokko natti himaniiru.
12 Wanti ani jedhus kana: Isin keessaa namni tokko, "Ani kan
Phaawulos" jedha; inni kaan, "Ani kan Apholoos" jedha; kaanis, "Ani
kan Keefaa ti" jedha; kaan immoo, "Ani kan Kiristoos" jedha.
13 Kiristoos gargar qoodameeraa? Phaawulositu isinii fannifame
ree? Yookaan maqaa Phaawulosiin cuuphamtanii?
14 Ani Kiriisphoosii fi Gaayoosin malee isin keessaa nama tokko illee
waan hin cuuphiniif Waaqa nan galateeffadha.
15 Kanaaf namni akka isin maqaa kootiin cuuphamtan dubbachuu
danda'u tokko iyyuu hin jiru.
16 Eeyyee, ani warra mana Isxiifaanaas jiraatanis akkasuma cu-
upheera; sanaan alatti nama biraa tokko illee cuuphuu koo hin
yaadadhu.
17 Kiristoos akka ani wangeela lallabuuf malee akka ani cuuphuuf
na hin ergineetii; anis akka fannoon Kiristoos humna hin dhabneef
dubbii ogummaa namaatiin hin lallabu.

Kiristoos Ogummaa fi Humna Waaqaa ti

18 Dubbiin fannoo warra baduuf jiraniif gowwummaadhaatii; nu
warra fayyinuuf garuu humna Waaqaa ti.
19 Kunis,
“Ani ogummaa ogeeyyii nan balleessa;
hubannaa hubattootaas nan fashaleessa”*
jedhamee barreeffameera.
20 Namni ogeessi eessa jira? Hayyuun eessa jira? Falaasamaan bara
kanaa eessa jira? Waaqni ogummaa addunyaa kanaa gowwummaa
hin goonee ree?
21 Sababii ogummaa Waaqaatiin addunyaan karaa ogummaa
isheetiin Waaqa waan hin beekiniif, Waaqni gowwummaa lallabaatiin
warra amanan fayyisuu jaallate.
22 Yihuudoonni mallattoo fedhu; Giriikonni immoo ogummaa bar-
baadu;
23 nu garuu Kiristoos isa fannifame sana lallabna; innis Yihuu-
dootatti gufuu dha; Namoota Ormaatiif immoo gowwummaa dha;
24 warra waamamaniif garuu Yihuudootaafis ta’u Giriikotaaf Kiris-
toos humna Waaqaatii fi ogummaa Waaqaa ti.
25 Gowwummaan Waaqaa ogummaa namaa caalaa ogeessaatii;
dadhabbiin Waaqaas jabina namaa irra jabaa dha.
26 Yaa obboloota, isin yeroo waamamtanitti maal akka turtan
yaadadhaa. Akka ilaalcha namaatti baay’een keessan ogeeyyii hin
turre; baay’een keessanis beekamoo hin turre; baay’een keessan
immoo sanyii warra gurguddaa irraa hin dhalanne.
27 Waaqni garuu ogeeyyii qaanessuuf jedhee waan addunyaa irratti
gowwaa ta’e filate; Waaqni warra jajjabeeyyii qaanessuuf jedhee waan
addunyaa irratti dadhabaa ta’e filate.
28 Waaqni waan jiru waan hin jirre gochuuf, waan addunyaa kana
irratti gad aanaa fi tuffatamaa ta’e, waan iddoo hin qabnes filate;
29 kunis akka eenyu iyyuu isa duratti of hin jajneef.
30 Isin sababii isaatiin kan Kiristoos Yesuus taatan; inni ogummaa
keenya kan Waaqa biraa dhufe jechuunis qajeelummaa keenya,
qulqullummaa fi furii keenyaa dha.
31 Kunis akkuma, “Namni boonu Gooftaadhaan haa boonu”† jed-
hamee barreeffamee dha.

2

1 Yaa obboloota, ani yeroon gara keessan dhufetti, afaan toluun
yookaan ogummaa guddaadhaan dhuga ba’umsa waa’ee Waaqaa
lallabaa hin dhufne.
2 Ani yeroon isin bira turetti Yesuus Kiristoos isa fannifame sana
malee akka waan tokko illee hin beekne murteesseen tureetii.
3 Ani dadhabbiin, sodaa fi hollannaa guddaadhaan gara keessan
dhufe.
4 Ergaan koo fi lallabni koo Hafuuraa fi humna argisiisuudhaan
malee dubbii ogummaa fi sossobbii of keessaa qabuun hin turre;
5 kunis akka amantiin keessan humna Waaqaa irratti malee ogum-
maa namaa irratti hin hundeeffamneef.

Ogummaa Hafuura Irraa Argamu

---

* **1:19** Isa 29:14 † **1:31** Erm 9:24

6 Haa ta’uu malee nu warra bilchaatan gidduutti ogummaa dub-
banna; garuu ogummaa addunyaa kanaa yookaan ogummaa bulchi-
toota addunyaa kanaa kanneen baduuf jiranii miti.
7 Garuu nu ogummaa Waaqaa, ogummaa dhokfamee ture, isa
Waaqni uumama addunyaatiin dura ulfina keenyaaf jedhee murteesse
sanaa icciitiidhaan dubbanna.
8 Bulchitoota addunyaa kanaa keessaa tokko iyyuu ogummaa kana
hin hubanne; isaan utuu hubatanii jiraatanii silaa Gooftaa ulfinaa hin
fannisan tureetii.
9 Ta’u iyyuu akkuma,
“Waan Waaqni warra isa jaallataniif
qopheesse iji hin argine,
gurri hin dhageenye,
garaa namaattis hin yaadamne”*
jedhamee barreeffame sana,
10 Waaqni garuu Hafuura isaatiin waan kana nutti mul’iseera.
Hafuurri wantoota hunda, wantoota Waaqaa kanneen gad fagoo
ta’an illee ni qora.
11 Hafuura isa keessa jiru malee yaada nama tokkoo eenyutu beeka?
Akkasuma immoo Hafuura Waaqaa malee kan yaada Waaqaa beeku
tokko iyyuu hin jiru.
12 Nu akka waan Waaqni toluma nuu kenne hubannuuf Hafuura
Waaqa irraa dhufe arganne malee hafuura addunyaa hin arganne.
13 Wanni nu dubbannus kana; nu dubbii Hafuurri nu barsiisuun
malee dubbii ogummaan namaa barsiisuun hin dubbannu; dhugaa
Hafuuraas dubbii Hafuuraatiin ibsina.
14 Namni foonii wantoota Hafuura Waaqaa hin fudhatu; kun
isaaf gowwummaadhaatii; wantoonni Hafuuraa waan Hafuuraan
qoramaniif inni hubachuu hin danda’u.
15 Namni Hafuuraa waan hundumaa ni qora; ofii isaatii garuu
eenyuun iyyuu hin qoramu.
16 “Akka isa barsiisuuf,
eenyutu yaada garaa Gooftaa beeke?”†
Nu garuu yaada garaa Kiristoos qabna.

3

Waa’ee Gargar Ba’uu Waldaa Kiristaanaa

1 Yaa obboloota, ani akka namoota foonii warra Kiristoositti
daa’imman taataniitti malee akka namoota Hafuuraatti isinitti dub-
bachuu hin dandeenye.
2 Waan isin nyaata jabaa nyaachuu hin ga’iniif ani aannan isiniif
kenne malee nyaata cimaa isinii hin kennine. Dhugumaan isin amma
iyyuu nyaachuu hin dandeenye.
3 Isin amma iyyuu nama foonii ti. Sababii hinaaffaa fi wal qoccoluun
isin gidduu jiruuf isin nama foonii mitii? Akkuma namoota kaaniitti
jiraattu mitii?
4 Namni tokko, “Ani kan Phaawulos” jedhee, inni kaan immoo, “Ani
kan Apholoos” yoo jedhe isin namuma qofa mitii ree?

---

* **2:9** Isa 64:4 † **2:16** Isa 40:13

5 Egaa Apholoos eenyu? Phaawulosis eenyu? Isaan warra akkuma
hojii Gooftaan tokkoo tokkoo isaaniitiif kenneetti tajaajilanii dha; isin
immoo karaa isaaniitiin amantan.
6 Ani nan dhaabe; Apholoos bishaan obaase; Waaqni garuu ni
guddise.
7 Kanaafuu Waaqa isa guddisu sana malee namichi dhaabu yookaan
inni bishaan obaasu sun homaa miti.
8 Inni dhaabus, inni bishaan obaasus tokkuma; tokkoon tokkoon
isaaniis akkuma dadhabbii isaaniitti gatii ni argatu.
9 Nu warra Waaqa wajjin hojjennuu dha; isin lafa qotiisaa Waaqaa
ti; ijaarsa Waaqaatis.
10 Anis ayyaana Waaqni naa kenneen akkuma ogeessa ijaarsaa
tokkootti hundee buuseera; namni kaan immoo isa irratti ijaaraa jira.
Garuu tokkoon tokkoon namaa akkamitti akka ijaaru of eeggachuu
qaba.
11 Namni tokko iyyuu hundee duraan buufame sana malee kan biraa
buusuu hin danda'uutii; hundeen sunis Yesuus Kiristoos.
12 Namni kam iyyuu yoo hundee sana irratti warqeen, meetiin,
dhagaa gatii guddaatiin, mukaan, citaan yookaan hoffaan ijaare,
13 guyyaan sun waan ifatti isa baasuuf hojiin isaa maal akka ta'e ni
beekama. Innis ibiddaan ifatti baafama; ibiddi sunis qulqullina hojii
nama hundaa ni qora.
14 Yoo wanni inni ijaare utuu hin gubatin hafeef inni gatii isaa ni
argata.
15 Namni hojiin isaa jalaa gubate kam iyyuu gatii isaa ni dhaba; inni
mataan isaa garuu ni oolfama; ta'us akka nama ibidda keessa darbeetti
oolfama.
16 Isin akka mana qulqullummaa Waaqaa taatanii fi akka Hafuurri
Waaqaa isin keessa jiraatu hin beektanii?
17 Eenyu iyyuu yoo mana qulqullummaa Waaqaa balleesse, Waaqni
isa ni balleessa; manni qulqullummaa Waaqaa qulqulluudhaatii;
manni qulqullummaa sunis isin.
18 Eenyu iyyuu of hin gowwoomsin. Isin keessaa namni tokko yoo
addunyaa kana irratti ogeessa of se'e, inni akka ogeessa ta'uuf gowwaa
haa ta'u.
19 Ogummaan addunyaa kanaa fuula Waaqaa duratti gowwum-
maadhaatii. Kunis isa, "Inni ogeeyyii haxxummaa isaaniitiin qaba"*
jedhamee barreeffamee dha.
20 Akkasumas, "Gooftaan akka yaadni ogeeyyii faayidaa hin qabne
ni beeka"† jedhameera.
21 Kanaafuu eenyu iyyuu namaan hin booniin! Wanni hundinuu
keessaniitii;
22 Phaawulosis ta'u Apholoos yookaan Keefaan yookaan addunyaan
yookaan jireenyi yookaan duuti yookaan wanti amma jirus ta'u wanti
dhufu hundinuu keessan;
23 isin kan Kiristoos; Kiristoos immoo kan Waaqaa ti.

4

Ergamoota Kiristoos

* **3:19** Iyo 5:13 † **3:20** Far 94:11

1 Kanaafuu namni akka tajaajiltoota Kiristoosii fi akka warra icciitiin
Waaqaa imaanaa itti kennameetti nu ilaaluu qaba.
2 Warra imaanaan itti kenname sanas amanamoo ta'uutu irraa
eegama.
3 Yoo isiniin yookaan nama kaaniin natti murame ani homaattuu hin
lakkaa'u; dhugumaan anuu ofitti hin muru.
4 Yaadni garaa koo qulqulluu dha; kun garuu qulqullina koo hin
mirkaneessu. Kan natti muru Gooftaa dha.
5 Kanaafuu isin utuu yeroon murteeffame sun hin ga'in murtii tokko
iyyuu hin kenninaa; hamma Gooftaan dhufutti eegaa. Inni waan
dukkana keessatti dhokfame ifatti ni baasa; hawwii garaa namaas ni
mul'isa. Yeroo sana namni hundinuu Waaqa biraa galata ni argata.
6 Egaa yaa obboloota, ani akka isin jechi, "Waan barreeffame irra
hin darbin" jedhu sun maal jechuu akka ta'e nurraa barattaniif
bu'aa keessaniif jedhee waan kana hunda Apholoosii fi ofii kootti
fakkeesseera; kunis akka isin nama tokko isa kaan caalchiftanii hin
koorreef.
7 Eenyutu akka ati warra kaan caaltu si godhe? Wanni Waaqni siif
hin kennin kan ati qabdu maal faatu jira? Erga siif kennamee immoo
akka waan kennaa hin ta'iniitti maaliif boonta ree?
8 Amma isin waan barbaaddan hundumaa argattaniirtu! Soorom-
taniirtus! Nurraa gargar baatanii mootota taataniirtu! Nus akka
isin wajjin mootota taanuuf utuu isin mootota taatanii ani akkaman
hawwa ture!
9 Waaqni, nu ergamoota akka namoota duuti itti murtaa'eetti waan
dhuma hiriiraa nu taasise natti fakkaataatii. Nu addunyaa duratti,
ergamootaa fi namoota durattis waan daawwatamu taaneerra.
10 Nu Kiristoosiif jennee gowwoota; isin garuu Kiristoosiin ogeeyyii
dha! Nu dadhaboo dha; isin immoo jajjabeeyyii dha! Isin kabajam-
toota; nu immoo tuffatamtoota!
11 Hamma sa'aatii ammaatti ni beelofna; ni dheebonna; ni daarra;
ni reebamna; mana jireenyaas hin qabnu.
12 Harkuma keenyaan hojjechuudhaanis ni dadhabna. Yommuu
abaaramnu ni eebbifna; yommuu ari'atamnus ni obsina.
13 Yommuu arrabsamnu, waan gaarii deebifna; hamma yeroo
kanaattis xurii lafaatii fi kosii addunyaa taaneerra.

Waamichaa fi Akeekkachiisa Phaawulos

14 Kanas isinii barreessuun koo akka ijoollee koo kanneen jaallata-
maniitti isin gorsuudhaaf malee isin qaanessuuf miti.
15 Isin yoo karaa Kiristoosiin guddiftoota kuma kudhan qabaattan
iyyuu, abbootii baay'ee hin qabdan; ani Kiristoos Yesuusiin karaa
wangeelaatiin abbaa keessan ta'eeraatii.
16 Kanaaf ani akka isin fakkeenya koo duukaa buutan isinan
kadhadha.
17 Sababii kanaafis ani ilma koo isan jaalladhu, kan Gooftaattis
amanamaa ta'e Xiimotewosin gara keessanitti ergeera. Innis haala
jireenya koo kan ani Kiristoos Yesuusiin argadhe kan waan ani iddoo
hundatti waldaa kiristaanaa hunda keessatti barsiisu wajjin deemu
sana isin yaadachiisa.
18 Isin keessaa namoonni tokko tokko waan ani gara keessan hin
dhufne se'anii of tuulanii jiru.

19 Yoo fedhii Waaqaa ta’e garuu ani dafee gara keessan nan dhufa;
ergasii waan of tuultonni kunneen dubbatan qofa utuu hin ta’in
humna isaan qabanis beekuu nan barbaada.
20 Mootummaan Waaqaa humnaan malee dubbiidhaan miti.
21 Isin maal barbaaddu? Ani ulee qabadhee moo jaalalaa fi hafuura
gad of qabuutiin gara keessan dhufa?

5

Halalummaa Waldaa keessa Jiru

1 Akka halalummaan ormoota keessatti illee hin beekamin isin
gidduu jiru odeeffamaa jira: namni niitii abbaa isaa wajjin ciise tokko
jiraatii.
2 Isinis of tuultaniirtu! Qooda kanaa akka malee gadditanii namicha
waan akkasii hojjete sana tokkummaa keessan keessaa baasuun isin
irra hin jiruu?
3 Ani fooniin isin biratti argamuu baadhu illee hafuuraan isin
wajjinan jira. Ani akka waan isin wajjin jiruutti namicha waan akkasii
hojjetetti ammuma mureera.
4 Yommuu isin maqaa Gooftaa keenya Yesuusiin walitti qabamtanitti
anis yeroo hafuuraan isin wajjin ta’uuttii fi humna Gooftaa keenya
Yesuus arganutti,
5 akka foon isaa balleeffamuuf, akka hafuurri isaa immoo guyyaa
Gooftaatti fayyuuf namicha kana dabarsaatii Seexanatti kennaa.
6 Of tuuluun keessan gaarii miti. Isin akka raacitiin xinnoon bukoo
guutuu bukeessitu hin beektanii?
7 Isin waan bukoo raacitii hin qabne taataniif akka Maxinoo haaraa
taataniif raacitii moofaa of keessaa baasaatii gataa; hoolaan Faasiikaa
keenya, Kiristoos aarsaa nuuf ta’eeraatii.
8 Kanaafuu kottaa raacitii moofaa yookaan raacitii jal’inaatii fi
hamminaatiin utuu hin ta’in Buddeena Hin bukaa’in kan qulqullinaa
fi dhugaa of keessaa qabuun ayyaanicha ayyaaneffannaa.
9 Ani akka isin namoota halalummaadhaan jiraatan wajjin walitti
dhufeenya hin qabaanneef xalayaa koo keessatti isinii barreesseen
ture;
10 kunis gonkumaa namoota halalummaadhaan addunyaa kana
irra jiraatan yookaan doqnootaa fi saamtota yookaan warra Waaqa
tolfamaa waaqeffatan jechuu koo miti. Utuu akkas ta’ee immoo silaa
addunyaa kana keessaa ba’uu qabdu ture.
11 Ani garuu akka isin nama, “Ani obboleessa” ofiin jechaa ha-
lalummaan jiraatu yookaan doqna yookaan nama Waaqa tolfamaa
waaqeffatu yookaan maqaa nama balleessu yookaan machooftuu
yookaan saamtuu wajjin walitti dhufeenya hin qabaanneef amma
isinii barreessa. Nama akkasii wajjin nyaata iyyuu hin nyaatinaa!
12 Warra ala jiranitti muruun hojii kootii? Isin warra keessa jiranitti
muruu hin qabdanii?
13 Waaqni warra ala jiranitti ni mura; “Nama hamaa of keessaa
baasaa!”*

* **5:13** KeD 17:7; 19:19; 21:21; 22:21,24; 24:7

6

Wal Himachuu Amantootaa

1 Isin keessaa namni kam iyyuu yoo nama biraa irraa falmii qabaate,
dhimma isaa qulqulloota duratti dhi'eeffachuu irra akkamitti warra
Waaqatti hin amanin duratti murtiif dhi'eeffachuuf ija jabaata?
2 Isin akka qulqulloonni addunyaatti muran hin beektanii? Erga
kan addunyaatti murtan taatanii waan xixinnootti muruu hin dan-
deessanii?
3 Isin akka nu ergamoota Waaqaatti murru hin beektanii? Yoos
hammam caalaa waan jireenya addunyaa kanaatti haa murru ree?
4 Egaa yoo falmii dhimma akkasii qabaattan maaliif namoota waldaa
Kiristaanaa keessatti tuffataman duratti dhi'eeffattu ree?
5 Anis isin qaanessuuf waan kana nan dubbadha. Namni beekaan
falmii amantoota gidduu jiruuf murtii kennuu danda'u tokko iyyuu
hin jiru jechuudhaa?
6 Obboleessi tokko obboleessa kaan himachuuf jedhee mana murtii
dhaqa; kunis fuula warra hin amannee duratti!
7 Wal himachuun keessan amma iyyuu guutumaatti mo'atamuu
keessan argisiisa. Qooda kanaa dabni isinitti hojjetamuu hin wayyuu?
Gowwoomfamuu isinii hin wayyuu?
8 Garuu isin mataan keessan iyyuu ni gowwoomsitu; dabas ni
hojjettu; kanas obbolootuma keessanitti hojjettu.
9 Isin akka jal'oonni mootummaa Waaqaa hin dhaalle hin beektanii?
Hin gowwoominaa: halaleewwan yookaan warri Waaqa tolfamaa
waaqeffatan yookaan ejjitoonni yookaan dhiironni sagaagaltoonni
yookaan dhiironni dhiira wajjin sagaagalan,
10 yookaan hattoonni yookaan doqnoonni yookaan machooftonni
yookaan warri maqaa nama balleessan yookaan saamtonni mootum-
maa Waaqaa hin dhaalan.
11 Gariin keessan akkas turtan. Ta'us isin maqaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoosii fi Hafuura Waaqa keenyaatiin dhiqamtaniirtu;
qulqullooftaniirtu; qajeeltotas taasifamtaniirtu.

Halalummaa

12 "Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;" kan faayidaa qabu garuu
hunda isaa miti; "Wanti hundinuu naaf eeyyamameera;" garuu wanti
tokko iyyuu na hin mo'atu.
13 "Nyaanni garaadhaaf; garaanis nyaataaf;" Waaqni garuu lachan
isaanii iyyuu ni balleessa. Dhagni Gooftaa tajaajiluudhaaf malee
halalummaaf miti; Gooftaanis dhagnaaf.
14 Waaqni humna isaatiin warra du'an keessaa Gooftaa kaaseera;
nus akkasuma ni kaasa.
15 Isin akka dhagni keessan kutaa dhagna Kiristoos ta'e hin
beektanii? Yoos ani kutaa dhagna Kiristoos fuudhee kutaa dhagna
sagaagaltuu godhuu ree? Gonkumaa hin ta'u!
16 Isin akka namni sagaagaltuu wajjin wal qunnamtii qabu tokko
ishee wajjin dhagna tokko ta'u hin beektanii? "Lamaan isaanii iyyuu
foon tokko ni ta'u"* jedhameeraatii.
17 Namni Gooftaa wajjin tokko ta'e garuu Gooftaa wajjin hafuuraan
tokko.

* **6:16** Uma 2:24

18 Halalummaa irraa baqadhaa. Namni cubbuu biraa hunda dhagna
isaatii alatti hojjeta; namni halalummaa hojjetu garuu dhagnuma ofii
isaatti cubbuu hojjeta.
19 Isin akka dhagni keessan mana qulqullummaa Hafuura Qulqulluu
isin keessa jiraatu, kan Waaqa irraa argattan sanaa ta'e hin beektanii?
Isin kan ofii keessanii miti;
20 isin gatiin bitamtan; kanaafuu dhagna keessaniin Waaqaaf ulfina
kennaa.

7

Waa'ee Fuudhaa fi Heerumaa

1 Waa'ee waan isin naa barreessitan sanaa, namni tokko utuu
fuudhuu baatee isaaf gaarii dha.
2 Garuu waan halalummaan jiruuf dhiirri hundi niitii ofii isaa haa
qabaatu; dubartiin hundis dhirsa ofii ishee haa qabaattu.
3 Dhirsi waan niitii isaatiif malu haa guutuuf; niitiinis akkasuma
dhirsa isheetiif haa guuttu.
4 Niitiin dhagna ofii ishee irratti aangoo hin qabdu; kan aangoo qabu
dhirsa. Akkasuma immoo dhirsi dhagna ofii isaa irratti aangoo hin
qabu; kan aangoo qabdu niitii dha.
5 Yoo kadhannaatti jabaachuuf jettanii yeroof itti walii galtan malee
wal hin didinaa. Ergasiis akka of qabuu dadhabuu keessaniin
Seexanni isin hin qorreef deebi'aa wajjin jiraadhaa.
6 Kanas ani eeyyamaan malee ajajaaf hin dubbadhu.
7 Ani utuu namni hundumtuu akkuma koo ta'ee nan hawwa ture.
Garuu namni hundi kennaa ofii isaa kan Waaqni isaaf kenne qaba;
inni tokko kennaa tokko, kaan immoo kennaa biraa qaba.
8 Ani warra hin fuudhinii fi warra hin heeruminiin, haadhota
hiyyeessaatiin illee akkanan jedha: Isaan yoo akkuma koo fuudhaa
fi heeruma malee hafan isaaniif wayya.
9 Yoo of qabuu dadhaban garuu haa fuudhan yookaan haa heeru-
man; hawwiin gubachuu irra fuudhuu yookaan heerumuu wayyaatii.
10 Warra fuudhanii fi warra heerumaniifis ajajni ani kennu kana:
Ajaja kanas Gooftaatu kenna malee ana miti; niitiin dhirsa isheetiin
gargar hin ba'in.
11 Yoo gargar baate garuu utuu hin heerumin haa jiraattu; yoo kanaa
achii dhirsa isheetti haa araaramtu. Dhirsis niitii isaa hin hiikin.
12 Warra hafaniinis ani akkanan jedha: Kana immoo anatu jedha
malee Gooftaa miti; obboleessi kam iyyuu yoo niitii amantii hin qabne
qabaate, yoo isheenis isa wajjin jiraachuuf fedhii qabaatte, inni ishee
hin hiikin.
13 Dubartiin tokkos yoo dhirsa amantii hin qabne qabaatte, yoo innis
ishee wajjin jiraachuuf fedhii qabaate, isheen isa hin hiikin.
14 Dhirsi amantii hin qabne karaa niitii isaatiin qulqulleeffameer-
aatii; niitiin amantii hin qabnes karaa dhirsa isheetiin qulqulleeffam-
teertii. Yoo kanaa achii ijoolleen keessan xuraa'oo ta'u; amma garuu
qulqulloota.
15 Namni amantii hin qabne garuu yoo gargar ba'uu fedhe gargar
haa ba'u. Obboleessi tokko yookaan obboleettiin tokko haala akkasii
keessatti hin hidhaman; Waaqni akka isin nagaan jiraattaniif isin
waameeraatii.

16 Yaa niitii, ati dhirsa kee ni fayyifta ta’aatii maal beekta? Yookaan
yaa dhirsa, ati niitii kee ni fayyifta ta’aatii maal beekta?

Eenyummaa Geeddarame

17 Tokkoon tokkoon namaa garuu akkuma jireenya Gooftaan ken-
neefiitti, akkuma Waaqni isa waamettis haa jiraatu. Waldoota
Kiristaanaa hunda keessattis ajajni koo kanuma.
18 Namni tokko waamamuu isaatiin dura dhagna qabatee ture? Inni
nama dhagna hin qabatin ta’uu hin qabu. Namni tokko waamamuu
isaatiin dura dhagna hin qabannee? Inni dhagna hin qabatin.
19 Ajaja Waaqaa eeguutu faayidaa qaba malee dhagna qabachuun
yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin qabu.
20 Tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo Waaqni isa waametti
keessa ture keessa haa jiraatu.
21 Ati yeroo waamamtetti garba turtee? Yoo akkas ta’e inni si hin
yaaddessin; yoo bilisa ba’uu dandeesse garuu itti fayyadami.
22 Namni yeroo Gooftaadhaan waamametti garba ture inni gooftaad-
haaf bilisa; akkasuma immoo namni yeroo waamametti bilisa ture inni
garbicha Kiristoos.
23 Isin gatiidhaan bitamtan; garboota namootaa hin ta’inaa.
24 Yaa obboloota, tokkoon tokkoon namaa haaluma yeroo itti
waamametti keessa tureen fuula Waaqaa dura haa jiraatu.

Waa’ee Warroota Hin fuudhinii

25 Ani waa’ee dubarran qulqulluu ajaja Gooftaan natti kenne hin
qabu; garuu akka nama amanamaa ta’uuf araara Gooftaa argate
tokkootti yaada koo nan kenna.
26 Sababii rakkina ammaatiif jettanii akkuma jirtanitti turuun isiniif
gaarii natti fakkaata.
27 Ati niitiitti hidhamteertaa? Ishee hiikuu hin barbaadin. Ati niitii
irraa hiikamteertaa? Niitii hin barbaadin.
28 Ati garuu yoo fuute cubbuu hojjechuu kee miti; durbis yoo
heerumte cubbuu hojjechuu ishee miti. Ta’us addunyaa kana irratti
warra fuudhanii fi warra heeruman rakkinatu argata; ani immoo
rakkina kana jalaa isin baasuun barbaada.
29 Yaa obboloota, wanti ani jedhu kana; yeroon murteeffame sun
gabaabateera; si’achi warri niitii qaban akka waan hin qabaatiniitti
haa jiraatan;
30 warri boo’an akka waan hin boo’iniitti, warri gammadan akka
waan hin gammadiniitti, warri waa bitatan akka waan wanni bitatan
sun kan isaanii hin ta’iniitti,
31 warri waan addunyaa kanaatti fayyadamanis akka waan itti hin
fayyadaminiitti haa hedan. Bifti addunyaa kanaa ni badaatii.
32 Ani akka isin yaaddoo malee jiraattan nan hawwa. Namni hin
fuudhin tokko Gooftaa gammachiisuuf dhimma Gooftaatti dhimma.
33 Namni fuudhe garuu niitii isaa gammachiisuuf dhimma addun-
yaatti dhimma;
34 fedhiin isaas gargar qoodameera. Dubartiin hin heerumin
yookaan durbi qulqulluun dhagnaa fi hafuuraan qulqulluu ta’uuf
dhimma Gooftaatti dhimmiti. Dubartiin heerumte garuu dhirsa ishee
gammachiisuuf dhimma addunyaatti dhimmiti.

35 Kana jechuun koos isin fayyaduuf malee kiyyootti isin galchuuf
miti; qooda kanaa akka isin yaada gargar hin hiraminiin karaa
qajeelaa irra Gooftaaf jiraattan nan hawwa.
36 Namni kam iyyuu yoo durba kaadhimate sirriitti qabuu baate, yoo
umuriin ishee dabalaa deemee innis akka ishee fuudhuu qabu yaade,
akkuma fedhii isaa haa godhu. Inni cubbuu hojjechuu isaa miti. Isaan
wal fuudhuu qabu.
37 Garuu namni waan kana yaada ofii isaatiin murteesse, kan
dirqama tokko illee jala hin jirree fedhii ofii isaa mo'achuu danda'u,
kan akka durba sana hin fuune murteeffate, innis waan qajeelaa
hojjete.
38 Kanaafuu namni durba fuudhu waan qajeelaa hojjete; kan ishee
fuudhuu dhiise immoo caalaa waan qajeelaa hojjete.
39 Dubartiin tokko hamma dhirsi ishee jirutti isatti hidhamteerti. Yoo
dhirsi ishee du'e garuu isheen abbaa barbaaddetti heerumuuf bilisa;
garuu inni nama Gooftaa ta'uu qaba.
40 Akka yaada kootti garuu isheen yoo utuu hin heerumin hafte
caalaa gammaddi; anis Hafuura Waaqaa of keessaa nan qaba jedheen
yaada.

8

Nyaata Waaqota Tolfamoof Dhi'eeffame

1 Waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffamee akka nu
hundinuu beekumsa qabnu beekna. Beekumsi of nama tuulchisa;
jaalalli garuu nama ijaara.
2 Namni waan waa beeku of se'u inni amma illee akka beekuun isa
irra jirutti hin beeku.
3 Namni Waaqa jaallatu garuu Waaqaan beekameera.
4 Egaa waa'ee nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame
nyaachuu irratti, "Akka addunyaa kana irratti Waaqni tolfamaan
homaa hin fayyadne, Waaqa tokkicha malees akka Waaqni biraa hin
jirre" beekna.
5 Dhugumaan akkuma waaqonni baay'eenii fi gooftonni baay'een
jiran sana wantoonni waaqota jedhaman samii irra yookaan lafa irra
jiraatan iyyuu,
6 garuu Waaqa tokkicha, Abbaa, kan wanni hundi isa biraa dhufe,
kan nus isaaf jiraannu qabna; akkasumas Gooftaa tokkicha, Yesuus
Kiristoos kan wanni hundi karaa isaatiin dhufee fi kan nuus karaa
isaatiin jiraannutu jira.
7 Garuu namni beekumsa kana qabu nama hunda miti. Namoonni
tokko tokko waaqota tolfamoo waan baraniif yommuu nyaata akkanaa
nyaatanitti akka waan Waaqa tolfamaaf dhi'eeffameetti hedu; yaadni
garaa isaaniis waan dadhabaa ta'eef ni xuraa'a.
8 Nyaanni garuu Waaqatti nu hin dhi'eessu; yoo nyaachuu baanne
wanni nutti hammaatu, yoo nyaannes wanni nutti tolu hin jiru.
9 Ta'us akka mirgi keessan kun warra dadhabootti gufuu hin taaneef
of eeggadhaa.
10 Namni yaada dadhabaa qabu tokko yoo utuu ati iyyuu namni
beekumsa qabdu mana qulqullummaa Waaqa tolfamaa keessatti

nyaattuu si arge inni waan waaqota tolfamoof dhi'eeffame sana
nyaachuuf ija hin jabaatuu?
11 Akkasiin obboleessi dadhabaan Kiristoos isaaf jedhee du'e kun
beekumsa keetiin bada.
12 Isinis yoo karaa kanaan obboloota keessanitti cubbuu hojjettan,
yaada isaanii isa dadhabaas yoo madeessitan, isin Kiristoositti cubbuu
hojjettu.
13 Kanaafuu yoo wanni ani nyaadhu obboleessa koo gufachiise,
ani akka obboleessi koo hin gufanneef gonkumaa deebi'ee foon hin
nyaadhu.

9

Mirga Ergamaa Tokkoo

1 Ani bilisa mitii? Ani ergamaa mitii? Ani Gooftaa keenya Yesuusin
hin arginee? Isin bu'aa hojii ani Gooftaaf hojjedhee mitii?
2 Ani yoon warra kaaniif ergamaa ta'uu baadhe iyyuu isiniif dhugu-
maan ergamaa dha! Isin Gooftaadhaan chaappaa ergamtummaa koo
ti.
3 Deebiin ani warra na qoraniif kennu kana.
4 Nu nyaachuu fi dhuguuf mirga hin qabnuu?
5 Nu akkuma ergamoota kaanii, akkuma obboloota Gooftaatii fi
akkuma Keefaa niitii amantu tokko of faana fudhannee deemuuf mirga
hin qabnuu?
6 Yookaan anaa fi Barnaabaas qofatu hojii dhiisuuf mirga hin
qabnee?
7 Namni baasii ofii isaatiin loltuu ta'ee tajaajilu eenyu? Namni iddoo
dhaabaa wayinii irra wayinii dhaabee ija isaa hin nyaanne eenyu?
Namni bushaayee tiksaa aannan hin dhugne eenyu?
8 Kanas ani akka taayitaa namaa qofaanan dubbadhaa? Seerris
kanuma dubbata mitii?
9 Seera Musee keessatti, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan
hin hidhin"* jedhamee barreeffameeraatii. Egaa Waaqni qotiyyood-
haaf yaaduu isaatii ree?
10 Inni guutummaatti sababii keenyaaf dubbachuu isaa mitii?
Eeyyee, kun sababii keenyaaf barreeffame; sababiin isaa inni qotu
qotuun isaa, inni midhaan siribsiisus siribsiisuun isaa akka midhaan
sana keessaa qooddatu abdachaa hojjechuu qaba.
11 Nu waan hafuuraa isin keessatti facaafnee yoo waan foonii isin
irraa haammanne kun ni guddataa?
12 Erga warri kaan mirga gargaarsaa kana isin irraa qabaattanii, nu
immoo kan caalu hin qabaannuu ree?
Nu garuu mirga kanatti hin fayyadamne. Nu wangeela Kiristoositti
gufuu ta'uu mannaa waanuma hunda obsuu qabna.
13 Isin akka warri mana qulqullummaa keessa wantoota qulqulluu
irra tajaajilan nyaata isaanii mana qulqullummaa irraa argatan,
akka warri iddoo aarsaa tajaajilan immoo waan iddoo aarsaa irratti
dhi'eeffamu irraa qooddatan hin beektanii?
14 Akkasuma immoo akka warri wangeela lallaban waan ittiin
jiraatan wangeela irraa argatan Gooftaan ajajeera.

* **9:9** KeD 25:4

15 Ani garuu mirga kana keessaa tokkotti illee hin fayyadamne.
Kanas isiniif barreessuun koo waan akkasii naa gootu jedhee abdadhee
miti. Namni tokko waan ani ittiin of jaju kana na jalaa busheessuu
mannaa ani du'uu naa wayya!
16 Ani yoon wangeela lallabe of jajuu hin danda'u; lallabuun
dirqama kootii. Yoon wangeela lallabuu baadhe anaaf wayyoo!
17 Ani yoon fedhii kootiin lallabe badhaasa qaba; yoon fedhii kootiin
hin ta'in garuu ani imaanaadhuma natti kenname sana raawwachuu
koo ti.
18 Yoos badhaasni koo maali ree? Badhaasni koo, lallaba koo
keessatti ani mirga wangeelaan qabutti guutuumaan guutuutti utuu
hin fayyadamin kaffaltii malee wangeela lallabuu koo ti.

Phaawulos Mirga Isaatti Fayyadamuu Isaa

19 Ani nama hunda irraa bilisa ta'u iyyuu nama gara caaluuf bu'aa
buusuuf jedhee nama hundaaf of garboomse.
20 Ani Yihuudootaaf bu'aa buusuuf jedhee Yihuudootaaf akka
Yihuudii nan ta'e. Yoon ofii kootii seera jala jiraachuu baadhe iyyuu,
warra seera jala jiraniif bu'aa buusuuf jedhee akka nama seera jala
jiruu nan ta'e.
21 Ani utuun seera Waaqaatiin ala hin ta'in, garuu utuman seera
Kiristoos jala jiruu, warra seera hin qabneef bu'aa buusuuf jedhee
warra seera hin qabneef akka nama seera hin qabneen ta'e.
22 Ani warra dadhaboof bu'aa buusuuf jedhee warra dadhaboo
biratti dadhabaan ta'e. Ani karaa danda'amu hundaan namoota tokko
tokko fayyisuuf jedhee nama hunda biratti waanuma hunda nan ta'e.
23 Akkan wangeela keessatti hirmaadhuufis sababii wangeelaatiif
jedhee waan kana hunda nan hojjedha.

Barbaachisummaa Naamusa Dhuunfaa

24 Dorgommii fiigichaa keessatti akka warri fiigan hundinuu dorgo-
man, garuu akka namni tokko qofti badhaasa argatu hin beektanii?
Isinis akkasuma akka badhaasa argattaniif fiigaa!
25 Namni dorgommii keessatti dorgomu hundinuu leenjii cimaa
keessa darba. Isaan gonfoo badu argachuuf waan kana godhu; nu
garuu gonfoo hin badne argachuuf waan kana goona.
26 Kanaafuu ani akka nama kaayyoo malee fiiguutti hin fiigu; akka
nama qilleensa rukutuutti hin lolu.
27 Ani garuu warra kaaniif lallabee akka ofii kootii immoo nama
gatame hin taaneef dhagna koo adabee akka inni naa ajajamu nan
godha.

10

Israa'eloota Irraa Haa barannu

1 Yaa obboloota, akka abbootiin keenya hundi duumessa jala turan,
akka hundi isaaniis galaana keessa darban akka isin utuu hin beekin
haftan ani hin barbaadu.
2 Hundi isaaniis kan Musee ta'uuf duumessaa fi galaanaan cu-
uphaman.
3 Hundi isaaniis nyaata hafuuraa tokkicha nyaatan.

4 Hundi isaaniis dhugaatii hafuuraa tokkicha dhugan. Isaan kattaa
hafuuraa isa isaan wajjin deemaa ture irraa dhuganiiruutii; kattaan
sunis Kiristoos ture.
5 Ta'u iyyuu waan Waaqni hedduu isaaniitti hin gammadiniif isaan
lafa gammoojjii keessatti dhuman.
6 Wantoonni kunneen akka nu akkuma isaanii waan hamaa hin
hawwineef fakkeenya nuu ta'an.
7 Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko godhan sana isin
waaqota tolfamoo hin waaqeffatinaa; kunis akkuma, "Namoonni
nyaachuu fi dhuguuf tataa'an; sirbuufis ka'an"* jedhamee barreef-
famee dha.
8 Akka isaan keessaa namoonni tokko tokko halalummaa
raawwatanii guyyaa tokkotti namoonni 23,000 dhuman sana, nu
halalummaa raawwachuu hin qabnu.
9 Akka isaan keessaa tokko tokko Gooftaa qoranii bofaan ajjeefaman
sana nu Gooftaa qoruu hin qabnu.
10 Isin akka isaan keessaa tokko tokko guungumanii isa nama
balleessuun balleeffaman sana hin guunguminaa.
11 Kun hundi akka fakkeenya ta'uuf isaan irratti raawwatame; nuu
warra dhumni baraa itti dhufeef immoo akka of eeggannaa ta'uuf
barreeffame.
12 Kanaafuu namni waan dhaabate of se'u akka hin kufneef of haa
eeggatu.
13 Qorama nama irra ga'u malee qoramni tokko iyyuu isinitti hin
dhufne. Waaqnis amanamaa dha; inni akka isin waan baachuu hin
dandeenyeen qoramtan isin hin godhu. Yommuu qoramtanitti garuu
inni akka isin obsuu dandeessaniif karaa ittiin keessaa baatan isiniif
qopheessa.

Waaqota Tolfamoo Irraa Fagaachuu

14 Kanaafuu yaa michoota ko, isin waaqota tolfamoo waaqeffachuu
irraa baqadhaa.
15 Ani namoota hubannaa qabanittin dubbadha; waan ani dubbadhu
isinuu murteessaa.
16 Xoofoon eebbaa kan nu eebbifnu sun dhiiga Kiristoos wajjin
tokkummaa qaba mitii? Buddeenni nu caccabsinu sunis foon Kiristoos
wajjin tokkummaa qaba mitii?
17 Waan buddeenni tokko qofti jiruuf, nu baay'ee taanu iyyuu
dhagnuma tokko; hundi keenya buddeenuma tokkicha sana irraa
hirmaannaatii.
18 Mee saba Israa'el ilaalaa: Warri aarsaa irraa nyaatan sun iddoo
aarsaa irraa qooda qabu mitii?
19 Egaa maal jechuu koo ti? Nyaanni waaqota tolfamoof aarsaa
dhi'eeffamu wayi moo ree yookaan Waaqni tolfamaan wayi moo ree
jechuu kootii?
20 Akkas miti; aarsaan namoonni ormaa dhi'eessan hafuurota
hamoodhaaf malee Waaqaaf miti; ani akka isin hafuurota hamoo
wajjin tokkummaa qabaattan hin barbaadu.
21 Isin xoofoo Gooftaatii fi xoofoo hafuurota hamoo dhuguu hin
dandeessan; maaddii Gooftaatii fi maaddii hafuurota hamoo irrattis
hirmaachuu hin dandeessan.

---

* **10:7** Bau 32:6

22 Nu Gooftaa hinaaffaaf kakaafnaa? Nu isa caalaas jabaannaa?

Bilisummaa Amantootaa

23 “Wanni hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;” kan faayidaa qabu
garuu waan hunda miti. “Wanni hundinuu anaaf eeyyamamaa dha;”
kan nama fayyadu garuu waan hunda miti.
24 Namni tokko iyyuu waan warra kaaniif gaarii ta’e barbaaduu qaba
malee waan ofii isaatiif gaarii ta’e barbaaduu hin qabu.
25 Utuu gaaffii qalbii keessaa tokko illee hin kaasin waan gabaa
fooniitti gurguramu kam iyyuu nyaadhaa;
26 “Laftii fi wanni lafa irra jiru hundinuu kan Gooftaatii.”†
27 Warra hin amanin keessaa yoo namni tokko nyaataaf isin affeere,
isinis yoo dhaquu barbaaddan dhaqaa; utuu gaaffii qalbii keessaa
tokko illee hin kaasin waan isin duratti dhi’eeffame kam iyyuu
nyaadhaa.
28 Garuu yoo namni tokko, “Kun waaqota tolfamoodhaaf
dhi’eeffame” isiniin jedhe, sababii namicha isinitti hime sanaatii
fi sababii qalbiitiif waan sana hin nyaatinaa.
29 Kanas qalbii namicha sanaati malee kan keeti jechuu koo miti.
Maaliif qalbii nama biraatiin bilisummaa kootti murama ree?
30 Ani ergan galateeffachuudhaan nyaata sana irratti hirmaadhee
maaliifan waan ittiin Waaqa galateeffadhuun balaaleffatama ree?
31 Kanaafuu yoo nyaattan yookaan yoo dhugdan yookaan yoo
waanuma fedhe illee hojjettan waan hunda ulfina Waaqaatiif hojjed-
haa.
32 Yihuudoota yookaan Giriikota yookaan waldaa kiristaanaa kan
Waaqaa hin gufachiisinaa;
33 kunis akkuma ani nama hunda karaa hundaan gammachiisuuf
yaalii godhutti jechuu dha. Ani akka isaan fayyaniif bu’aa namoota
baay’eetiif malee bu’aa kootiif jedhee waan kana hin godhu.

11

1 Akkuma ani Kiristoosin fakkaadhu, isinis na fakkaadhaa.

Sirna Waaqeffannaa

2 Ani sababii isin waan hundaan na yaadattanii fi waan duudhaa ani
dabarsee isinitti kennes jabeessitanii qabattaniif isinin galateeffadha.
3 Ani akka mataan dhiira hundumaa Kiristoos ta’e, akka mataan
dubartii dhiira ta’e, akka mataan Kiristoos immoo Waaqa ta’e akka
beektan nan barbaada.
4 Dhiirri mataa isaa haguuggatee kadhatu yookaan raajii dubbatu
hundinuu mataa ofii isaa salphisa.
5 Dubartiin utuu mataa ishee hin haguuggatin kadhattu yookaan
raajii dubbattu kam iyyuu mataa ofii ishee salphifti; kun akka waan
mataan ishee haaddameetti hedamaatii.
6 Dubartiin tokko yoo mataa ishee haguuggachuu baatte rifeensa
mataa ishee murachuu qabdi; dubartiin rifeensa mataa ishee mu-
rachuun yookaan haaddachuun yoo qaanii itti ta’e immoo mataa ishee
haguuggachuu qabdi.
7 Dhiirri fakkaattii fi ulfina Waaqaa waan ta’eef mataa isaa haguug-
gachuu hin qabu; dubartiin garuu ulfina dhiiraa ti.

† **10:26** Far 24:1

8 Dubartiitu dhiira irraa argame malee dhiirri dubartii irraa hin argamneetii;
9 dubartiitu dhiiraaf uumame malee dhiirri dubartiif hin uumamne.
10 Kanaafuu dubartiin sababii ergamoota Waaqaatiif mallattoo taayitaa mataa ishee irraa qabaachuu qabdi.
11 Ta'us Gooftaa biratti dubartiin dhiira malee yookaan dhiirri dubartii malee hin ta'u.
12 Akkuma dubartiin dhiira irraa argamte akkasuma immoo dhiirri dubartii irraa dhalataatii; wanni hundi garuu Waaqa biraa argama.
13 Mee isinuu murteessaa; dubartiin utuu mataa ishee hin haguuggatin Waaqa kadhachuun sirriidhaa?
14 Akka dhiirri rifeensa mataa dheereffachuun isaaf salphina ta'e uumamni iyyuu isin hin barsiisuu?
15 Dubartiin garuu yoo rifeensa dheeraa qabaatte, inni isheef ulfina mitii? Rifeensi dheeraan akka haguuggiitti isheef kennameeraatii.
16 Garuu yoo abbaan fedhe iyyuu waa'ee kanaa mormuu barbaade, nu yookaan waldaaleen kiristaanaa Waaqaa duudhaa akkasii hin qabnu.

Irbaata Gooftaa
11:23-25 kwf – Mat 26:26-28; Mar 14:22-24; Luq 22:17-20

17 Walitti qabamuun keessan waan waa balleessu malee waa tolchu hin ta'iniif ani ajaja kana keessatti isin hin jaju.
18 Waan hunda dura, yommuu isin akka waldaatti walitti qabamtanitti akka gargar ba'uun gidduu keessan jiru nan dhaga'a; kanas karaa tokkoon ani nan amana.
19 Warra isin keessaa Waaqa biratti fudhatama qaban ifatti baasuuf, garaa garummaan isin gidduu jiraachuu qaba.
20 Yommuu walitti qabamtanitti wanti isin nyaattan Irbaata Gooftaa miti;
21 yeroo nyaataatti namni hundinuu irbaata ofii isaa nyaata. Inni tokko ni beela'a; kaan immoo ni machaa'a.
22 Isin mana itti nyaattanii fi itti dhugdan hin qabdan moo? Yookaan waldaa Kiristaanaa Waaqaa tuffattanii warra homaa hin qabne qaanessitu? Ani maalan isiniin jedha? Isin jajuu ree? Ani kanaan isin hin jaju!
23 Ani waanan dabarsee isinitti kenne kana Gooftaa irraa fudhadheeraatii; Gooftaa Yesuus halkan dabarfamee kenname sana buddeena fuudhee,
24 galata galche; buddeena sanas caccabsee, **"Kun foon koo kan isiniif ta'uu dha; kanas yaadannoo kootiif godhadhaa"** jedhe.
25 Akkasumas irbaata booddee xoofoo fuudhee, **"Xoofoon kun kakuu haaraa dhiiga kootiin ta'uu dha; yeroo isa dhugdan hunda na yaadachuuf godhadhaa"** jedhe.
26 Isinis hamma Gooftaan dhufutti yeroo buddeena kana nyaattanii xoofoo kana dhugdan hunda du'a isaa ni labsitu.
27 Kanaafuu namni haala hin malleen buddeena sana nyaatu yookaan xoofoo Gooftaa dhugu kam iyyuu foonii fi dhiiga Gooftaatti ni gaafatama.
28 Namni tokko utuu buddeena sana irraa hin nyaatin, utuu xoofoo sana irraas hin dhugin dura of qoruu qaba.

29 Namni utuu foon Gooftaa addaan baasee hin hubatin nyaatee
dhugu, inni ofii isaatti murtii nyaatee dhugaatii.
30 Kanaafis isin keessaa hedduun dadhabaniiru; dhukkubsataniirus;
hedduunis boqotaniiru.
31 Utuu of qorree garuu nutti hin muramu ture.
32 Gooftaan yommuu nutti muru garuu akka addunyaa wajjin nutti
hin muramneef nu adaba.
33 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin yommuu nyaachuuf walitti
qabamtan wal eegaa.
34 Akka walitti qabamuun keessan murtii isinitti hin fidneef eenyu
iyyuu yoo beela'e mana isaatti haa nyaatu!

Waan hafe irratti immoo ani yommuun dhufutti qajeelcha nan
kenna.

12

Waa'ee Kennaawwan Hafuuraa

1 Yaa obboloota ko, egaa ani akka isin waa'ee kennaawwan hafuuraa
wallaaltan hin barbaadu.
2 Isin yeroo ormoota turtanitti akka gowwoomfamtanii gara waaqota
tolfamoo dubbachuu hin dandeenyeetti geeffamtanii turtan ni beektu.
3 Kanaafuu namni Hafuura Waaqaatiin dubbatu kam iyyuu akka,
"Yesuus abaaramaa dha" hin jenne, akka eenyu iyyuu yoo Hafuura
Qulqulluudhaan ta'e malee, "Yesuus Gooftaa dha" jechuu hin dan-
deenye ani isinittin hima.
4 Kennaawwan gosa garaa garaatu jira; Hafuurri garuu tokkuma.
5 Tajaajila gosa garaa garaatu jira; Gooftaan garuu tokkuma.
6 Hojii gosa garaa garaatu jira; waan hundumaa garuu Waaqa
tokkichatu nama hundumaan hojjeta.
7 Mul'anni Hafuura Qulqulluu garuu faayidaa waliitiif tokkoo tokkoo
namaatiif kennama.
8 Isa tokkoof karaa Hafuuraatiin dubbii ogummaatu kennama; isa
kaaniif immoo Hafuuruma sanaan dubbii beekumsaatu kennama;
9 isa kaaniif Hafuuruma sanaan amantiitu kennama; isa kaaniif im-
moo Hafuuruma tokkicha sanaan kennaawwan warra dhukkubsatan
fayyisuutu kennama;
10 isa tokkoof dinqiiwwan hojjechuu, isa kaaniif raajii dubbachuu,
isa kaaniif hafuurota addaan baasee beekuu, isa kaaniifis afaan haaraa
gosa adda addaa dubbachuu, isa kaaniif immoo afaan haaraa sana
hiikuutu kennama.
11 Waan kana hundas Hafuuruma tokkicha sanatu akkuma fedhii
ofii isaatti tokkoo tokkoo namaatiif dhuunfaatti hiruudhaan hojjeta.

Tokkummaa fi garaa garummaa Kutaa Dhagnaa

12 Dhagni kutaa baay'ee qabaatu illee dhagnuma tokko; kutaawwan
dhagnaa yoo baay'atani illee hundi isaanii dhagnuma tokko ta'u.
Kiristoosis akkasuma.
13 Nu Yihuudoota yookaan Giriikota, garboota yookaan warra
bilisooman taanus hundi keenya Hafuura tokkoon dhagna tokkotti
cuuphamneerraatii; hundi keenyas, akka dhugnuuf Hafuurri tokkichi
sun nuu kennameera.
14 Dhagni kutaa tokko qofa utuu hin ta'in kutaawwan baay'eedhaatii.

15 Miilli yoo, “Ani waanan harka hin ta’iniif, ani kutaa dhagnaa
mitii” jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa ta’uun isaa hin hafu.
16 Gurris yoo, “Ani waanan ija hin ta’iniif, ani kutaa dhagnaa miti”
jedhe, sababii kanaaf kutaa dhagnaa ta’uun isaa hin hafu.
17 Utuu dhagni guutumaatti ija ta’ee jiraatee silaa dhaga’uun eessa
jira? Utuu dhagni guutumaatti gurra ta’ee jiraatee silaa fuunfachuun
eessa jira?
18 Amma garuu Waaqni akkuma ofii barbaadetti kutaawwan sana
adduma addaan dhagna keessa kaa’eera.
19 Utuu hundi isaanii kutaa dhagnaa tokkicha ta’anii silaa dhagni
eessa jira?
20 Egaa kutaawwan dhagnaa baay’ee dha; dhagni garuu tokkuma.
21 Iji harkaan, “Ati na hin barbaachiftu!” jechuu hin danda’u;
yookaan mataan miillaan, “Ati na hin barbaachiftu!” jechuu hin
danda’u.
22 Dhugumaanuu kutaawwan dhagnaa kanneen dadhaboo
fakkaatan akka malee barbaachisoo dha;
23 kutaawwan dhagnaa kanneen tuffatamoo nutti fakkaataniifis
ulfina addaa ni kennina. Kutaawwan dhagnaa kanneen nu itti
qaanofnuuf immoo ulfinni addaa ni kennama;
24 kutaawwan dhagna keenyaa kanneen nu itti hin qaanofne waan
kana hin barbaadan. Waaqni garuu kutaawwan dhagnaa walitti
fayyisee kutaawwan nu itti qaanofnuuf ulfina caalu kenne;
25 kunis akka kutaawwan haaluma tokkoon walii yaadanii fi akka
dhagna keessa gargar ba’uun hin jiraanneef.
26 Yoo kutaan dhagnaa tokko rakkate kutaawwan hundinuu isa
wajjin rakkatu; yoo kutaan tokko ulfina argate kutaawwan hundi isa
wajjin gammadu.
27 Isin amma dhagna Kiristoos; tokkoon tokkoon keessanis kutaa
dhagna sanaa ti.
28 Waaqni waldaa Kiristaanaa keessatti tokkoffaa ergamoota, lam-
maffaa raajota, sadaffaa barsiistota, ergasiis warra hojii dinqii hojje-
tan, itti aansees warra kennaa dhukkubsattoota fayyisuu qaban, warra
namoota gargaaruu danda’an, warra kennaa bulchiinsaa qabanii fi
warra afaan haaraa gosa addaa addaa dubbatan filateera.
29 Hundumatu ergamootaa? Hundumatu raajotaa? Hundumatu
barsiistotaa? Hundinuu hojii dinqii hojjetuu?
30 Hundumatu kennaa dhukkubsattoota fayyisuu qabaa? Hundu-
matu afaan haaraa dubbataa? Hundumatu afaan sana hiikaa?
31 Isin garuu jabeessaatii kennaa caalu barbaadaa.

Jaalala

Amma illee ani karaa karaa hundumaa caalu isinitti nan argisiisa.

13

1 Ani yoon afaan namootaatii fi afaan ergamoota Waaqaa dubbadhe,
garuu jaalala qabaachuu baannaan akkuma sibiila iyyuu yookaan
akka kililleе qillisu tokkoo ti.
2 Ani yoon kennaa raajii dubbachuu qabaadhe, icciitii hundaa fi
beekumsa hunda hubachuu yoon danda’e, amantii gaara buqqisuu

danda’us yoon qabaadhe, garuu jaalala qabaachuu baannaan ani homaa miti.
3 Ani yoon waanan qabu hunda hiyyeeyyiif kenne, dhagna koos akka
gubamuuf yoon kenne, garuu jaalala qabaachuu baannaan homaa na
hin fayyadu.
4 Jaalalli obsa qaba; jaalalli arjaa dha. Inni hin hinaafu; hin kooru;
ofis hin tuulu.
5 Jaalalli waan hin malle hin hojjetu; ofittoo miti; dafee hin aaru;
hammina namatti hin lakkaa’u.
6 Jaalalli dhugaatti gammada malee waan hamaatti hin gammadu.
7 Jaalalli waan hunda ni obsa; waan hunda ni amana; waan hunda
abdata; waan hunda keessattis jabaatee dhaabata.
8 Jaalalli gonkumaa hin badu. Raajii taanaan ni darba; afaan haaraa
taanaan ni hafa; beekumsas taanaan ni bada.
9 Nu beekumsa irraa gara tokko beeknaatii; raajiis gara tokko
dubbanna;
10 yommuu inni guutuun dhufutti garuu inni gartokkeen ni bada.
11 Ani yeroon ijoollee turetti, akka ijoolleettin dubbadha ture; akka
ijoolleettin yaada ture; akka ijoolleetti nan herrega ture; ani ergan
nama guddaa ta’ee garuu ijoollummaa dhiiseera.
12 Amma of-ilaalee keessaan bifa dimimmisaa’aa arginaatii; yeroo
sana garuu ifaan ifatti ni argina. Ani amma gartokkon beeka; yeroo
sana garuu ani akkuma guutummaatti beekame sana guutummaatti
beekuufin jira.
13 Egaa amantiin, abdii fi jaalalli sadan isaanii iyyuu ni jiraatu. Isaan
keessaa garuu jaalalatu caala.

14

Qalbeeffannaa Yeroo Waaqeffannaa

1 Karaa jaalalaa duukaa bu’aa; kennaawwan Hafuuraa, keessumat-
tuu kennaa raajii cimsaatii barbaadaa.
2 Namni afaan haaraan dubbatu kam iyyuu Waaqatti malee
namootatti hin dubbatuutii. Dhugumaan namni tokko iyyuu isa hin
hubatu; inni Hafuuraan icciitii dubbata.
3 Namni raajii dubbatu garuu isaan ijaaruuf, gorsuu fi jajjabeessuuf
jedhee namootatti dubbata.
4 Namni afaan haaraan dubbatu ofuma isaa cimsa; kan raajii
dubbatu garuu waldaa kiristaanaa cimsa.
5 Ani akka hundi keessan afaan haaraan dubbattan nan barbaada;
caalaatti garuu akka raajii dubbatan nan jaalladha. Namni afaan
haaraan dubbatu tokko akka waldaan kiristaanaa ittiin jajjabaattuuf
jedhee waan dubbatu sana yoo hiikuu baate isa afaan haaraan
dubbatu irra isa raajii dubbatutu caala.
6 Egaa yaa obboloota, ani yoon mul’ata yookaan beekumsa yookaan
raajii yookaan barsiisa tokko tokko isinitti hime malee yoon afaan
haaraa qofa dubbachaa gara keessan dhufe maal isin fayyada?
7 Kunis meeshaa lubbuu hin qabne kan akka ululleetii fi kiraaraa
kanneen sagalee kennan biratti illee akkanuma; ululleen afuufamee
yookaan kiraarri rukutamee yoo sagaleen isaa gargar baafame malee
namni tokko akkamitti addaan baasee beekuu danda’a?

8 Yoo sagaleen malakataa addaan baafamee beekame malees
eenyutu lolaaf qophaa'a?
9 Isinis akkasuma. Yoo afaan keessaniin dubbii hubatamaa dub-
battan malee namni tokko akkamitti waan isin jettan sana beekuu
danda'a? Qilleensatti dubbachuu keessaniitii.
10 Akka afaan gosa garaa garaa addunyaa irra jiran hin shakkamu.
Garuu isaan keessaa kan hiikkaa hin qabne tokko iyyuu hin jiru.
11 Kanaafuu ani yoon hiikkaa waan namni tokko dubbatuu
hubachuu baadhe ani namicha dubbatu sanatti alagaa dha. Namichi
dubbatu sunis anatti alagaa dha.
12 Isinis akkasuma. Isin waan jabeessitanii kennaawwan Hafuuraa
qabaachuu barbaaddaniif, kennaawwan waldaa kiristaanaa cimsan
jabeessaatii barbaadaa.
13 Kanaaf namni afaan haaraan dubbatu tokko akka waan dubbatu
sana hiikuu danda'uuf kadhachuu qaba.
14 Yoo ani afaan haaraan kadhadhe hafuurri koo ni kadhataatii;
qalbiin koo garuu hin hirmaatu.
15 Yoos ani maalan godha ree? Hafuura kootiin nan kadhadha;
qalbii kootiinis nan kadhadha; hafuura kootiin nan faarfadha; qalbii
kootiinis nan faarfadha.
16 Yoo kanaa achii utuu ati hafuura keetiin Waaqa galateeffachuutti
jirtuu, namni iddoo warra hin baratinii taa'e tokko waan ati dubbattu
waan hin beekiniif akkamitti galata ati dhi'eessitu sanaaf "Ameen"
jechuu danda'aa?
17 Ati dhugumaan sirriitti galateeffata ta'a; namni kaan garuu ittiin
hin jajjabeeffamu.
18 Ani waanan hunduma keessan caalaa afaan haaraan dubbadhuuf
Waaqa nan galateeffadha.
19 Waldaa kiristaanaa keessatti garuu dubbii kuma kudhan afaan
haaraan dubbachuu irra warra kaan barsiisuuf dubbii hubatamaa
shan dubbachuu nan barbaada.
20 Yaa obboloota, akka ijoolleetti yaaduu dhiisaa; waan hamaaf
daa'imman ta'aa; hubannaadhaan garuu nama guddaa ta'aa.
21 Seera keessatti akkana jedhamee barreeffameera:

"Ani afaan biraatiin,
afaan alagootaatiinis
saba kanatti nan dubbadha;
isaan garuu yeroo sanatti illee na hin dhaga'an,
jedha Gooftaan."*

22 Kanaafuu afaan haaraan dubbachuun warra hin amaniniif mallat-
too ta'a malee warra amananiif miti; raajii dubbachuun garuu warra
amananiif malee warra hin amaniniif miti.
23 Egaa waldaan amantootaa guutuun walitti qabamee yoo hundi
isaanii afaan haaraan dubbatan, yoo namoonni hin baratin yookaan
namoonni hin amanne ol seenan isin maraattaniirtu isiniin hin
jedhanii?
24 Utuu namni hundi raajii dubbachaa jiruu yoo namni hin amanne
tokko yookaan namni hin baratin tokko ol seene inni akka cubbamaa
ta'e nama hundaan ni amansiifama; nama hundaanis isatti murama;

* **14:21** Isa 28:11,12

25 icciitiin garaa isaa keessaas ifatti ni baafama. Innis, “Waaqni
dhugumaan isin gidduu jira” jedhee dubbachaa addaan lafatti gombi-
famee Waaqa waaqeffata.

Sirna Gaarii Yeroo Waaqeffannaa

26 Yaa obboloota, egaa maal jenna ree? Yommuu isin walitti
qabamtanitti namni hundi faarfannaa yookaan barsiisa yookaan
mul’ata yookaan afaan haaraa yookaan hiikkaa afaan haaraa sanaa
qaba. Wanni hundinuu waldaa kiristaanaa cimsuuf hojjetamuu qabu.
27 Namni afaan haaraan dubbatu yoo jiraate lama yookaan yoo
baay’ate sadii ta’anii dabaree dabareen haa dubbatan; namni tokko
immoo haa hiiku.
28 Yoo namni hiiku jiraachuu baate garuu namichi dubbatu sun
waldaa kiristaanaa keessatti cal’isee ofii isaattii fi Waaqatti haa
dubbatu.
29 Raajonnis lama yookaan sadii ta’anii haa dubbatan; warri kaan
immoo waan dubbatamu sana haa madaalan.
30 Yoo warra achi taa’an keessaa isa tokkoof mul’anni dhufe, namichi
duraan dubbachaa ture sun haa cal’isu.
31 Namni hundi akka baratuuf, hundinuus akka jajjabeeffamuuf
dabaree dabareedhaan raajii dubbachuu ni dandeessuutii.
32 Hafuuronni raajotaa raajotaaf ni ajajamu.
33 Waaqni akka waldoota qulqullootaa hundumaa keessatti ta’aa jiru
kana Waaqa jeequmsaa utuu hin ta’in Waaqa nagaa ti.
34 Dubartoonni waldaa kiristaanaa keessatti haa cal’isan. Akka
seerri jedhutti isaan akka ajajaman malee akka dubbatan hin eeyya-
mamneefiitii.
35 Wanti isaan beekuu barbaadan yoo jiraate manatti dhirsa isaanii
haa gaafatan; dubartiin tokko waldaa kiristaanaa keessatti dub-
bachuun qaaniidhaatii.
36 Dubbiin Waaqaa isin keessaa argamee? Yookaan isinuma qofa
bira ga’ee?
37 Eenyu iyyuu yoo raajii yookaan nama Hafuuraa of se’e akka wanni
ani amma isiniif barreessu kun ajaja Gooftaa ta’e haa beeku.
38 Namni kam iyyuu yoo waan kana beekuu baate, inni hin beekin.
39 Kanaaf yaa obboloota ko, raajii dubbachuu jabeessaatii hawwaa;
afaan haaraan dubbachuus hin dhowwinaa.
40 Wanti hundinuu garuu karaa qajeelaa fi sirna qabeessa ta’een
hojjetamuu qaba.

15

Du’aa Ka’uu Kiristoos

1 Ammas yaa obboloota, ani waa’ee wangeela ani isinitti lallabe,
kan isin fudhattanii ittiin dhaabatan sanaa isin yaadachiisuu nan
barbaada.
2 Isin yoo dubbii ani isinitti lallabe sana jabeessitanii qabattan
wangeeluma kanaan ni fayyitu. Yoo kanaa achii akkasumaan amantan
jechuu dha.
3 Anis waanan fudhadhe duraan dursee dabarseen isinitti kenneer-
aatii; akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti, Kiristoos cubbuu
keenyaaf jedhee du’e;

4 ni awwaalames; akka Katabbiiwwan Qulqulluun dubbatanitti
guyyaa sadaffaatti du’aa kaafame.
5 Inni duraan dursee Keefaatti, ergasiis warra Kudha Lamaanitti
mul’ate.
6 Sana booddee yeroo tokkotti obboloota dhibba shanii ol ta’anitti
mul’ate; isaan keessaas yoo muraasni boqotan iyyuu hedduun isaanii
hamma ammaatti ni jiru.
7 Ergasiis Yaaqoobitti, itti aansee ergamoota hundatti mul’ate;
8 dhuma irratti immoo ana kan akka gatataatti dhalateetti
lakkaa’amutti mul’ate.
9 Ani ergamoota hundaa gadi; ergamaa jedhamee waamamuun
iyyuu naaf hin malu; ani waldaa kiristaanaa Waaqaa ari’achaan
tureetii.
10 Garuu ani ayyaana Waaqaatiin akkuman jiru kana jira; ayyaanni
isaa kan naa kennames akkasumaan hin hafne. Ani hunduma isaanii
caalaa jabaadhee hojjedheera; kanas utuu ana hin ta’in ayyaana
Waaqaa kan na wajjin jirutu hojjete.
11 Egaa anas ta’u yookaan isaan, wanni nu lallabnu, wanni isin
amantanis kanuma.

Du’aa Ka’uu Warra Du’anii

12 Kiristoos warra du’an keessaa akka kaafame erga lallabamee, isin
keessaa namoonni tokko tokko akkamitti du’aa ka’uun warra du’anii
hin jiru jechuu danda’u ree?
13 Erga du’aa ka’uun warra du’anii hin jirre, Kiristoos iyyuu du’aa
hin kaafamne jechuudha kaa!
14 Erga Kiristoos du’aa hin kaafamin immoo lallabni keenya faayidaa
hin qabu; amantiin keessanis faayidaa hin qabu.
15 Kana malees Waaqni Kiristoosin du’aa kaaseera jennee waa’ee
Waaqaa waan dhugaa baaneef, nu waa’ee Waaqaa dhuga baatota
sobaa taanee argamneerra. Garuu erga warri du’an hin kaafamin inni
Kiristoosin hin kaafne jechuu dha.
16 Yoo warri du’an kaafamuu baatan, Kiristoosis du’aa hin kaafam-
neetii.
17 Erga Kiristoos du’aa hin kaafamin amantiin keessan faayidaa hin
qabu; isinis ammuma iyyuu cubbuu keessa jirtu.
18 Yoos warri utuu Kiristoositti jiranuu boqotan baduu isaanii ti.
19 Yoo jireenya ammaa qofaaf Kiristoosin abdanne nu warra namni
hundi na’uuf ta’uu keenya.
20 Amma garuu Kiristoos warra boqotaniif hangafa ta’ee dhugumaan
warra du’an keessaa kaafameera.
21 Akkuma duuti karaa nama tokkootiin dhufe, akkasuma immoo
du’aa ka’uun warra du’anii karaa nama tokkootiin dhufeetii.
22 Akkuma hundinuu Addaamiin du’an, hundinuu Kiristoosiin jiraa-
too ni taasifamuutii.
23 Kun hundinuus yeroo dabaree isaatti ni ta’a; Kiristoos
hangafticha, ergasii immoo yeroo inni deebi’ee dhufutti warra kan
Kiristoos ta’an.
24 Innis erga bulchiinsa hunda, taayitaa fi humna hunda balleessee
booddee, yeroo Waaqa Abbaatti mootummaa dabarsee kennutti
dhumni ni ta’a.
25 Inni hamma diinota isaa hunda miilla isaa jala galfatutti mo’uu
qabaatii.

26 Diinni dhumaa kan barbadeeffamuu qabu du'a.
27 Inni, "Waan hunda miilla isaa jala galcheeraatii."* Garuu "Wanni hundi" isa jala galfameera jechuun akka isa waan hunda isa jala galche sana hin dabalatin beekamaa dha.
28 Erga waan kana godhee booddee akka Waaqni waan hundumaan hundumaa ta'uuf Ilmi mataan isaa iyyuu isa waan hundumaa miilla isaa jala galche sanaaf ni bula.
29 Yoo du'aa ka'uun jiraachuu baate namoonni warra du'aniif jedhanii cuuphaman maal gochuu isaanii ti? Warri du'anis yoo du'aa hin kaafamin namoonni maaliif qooda isaanii cuuphamu ree?
30 Nu maaliif sa'aatii hunda balaaf of saaxilla?
31 Yaa obboloota, ani guyyuma guyyaan akkan du'u of jajuu karaa Gooftaa keenya Kiristoos Yesuusiin isin irratti qabuun nan kakadha.
32 Ani akka namaatti Efesoonitti bineensa wajjin wal loluun koo, erga warri du'an hin kaafamnee, maal na fayyada?
"Kottaa ni nyaannaa; ni dhugnas;
bor ni duunaatii."†
33 Hin gowwoomfaminaa: "Hiriyaan hamaan amala gaarii balleessa."
34 Gara qalbii keessan isa qajeelaatti deebi'aa; cubbuu hojjechuus dhiisaa; namoonni Waaqa hin beekne tokko tokko isin gidduu jiruutii. Anis isin qaanessuufin waan kana dubbadha.

Dhagna Du'aa Ka'uu

35 Garuu namni tokko, "Warri du'an akkamitti kaafamu? Dhagna akkamiitiin dhufu?" jedhee ni gaafata ta'a.
36 Yaa gowwaa! Wanni ati facaaftu yoo du'e malee jireenya hin argatu.
37 Wanni ati facaaftu sanyiidhuma, jechuunis sanyii qamadii yookaan sanyii midhaan biraati malee dhagna midhaan biqilee guddachuuf jiru sanaa miti.
38 Waaqni garuu akkuma fedhetti dhagna isaaf kenna; tokkoo tokkoo gosa sanyiitiifis dhagna mataa isaa kenna.
39 Foon hundinuu tokko miti; namni foon gosa tokkoo qaba; horiin foon gosa biraa, simbirroon foon gosa biraa, qurxummiinis foon gosa biraa qabu.
40 Akkasuma immoo dhagnawwan samii irraa ni jiru; dhagnawwan lafa irraas ni jiru; garuu ulfinni dhagnawwan samii irraa gosa tokko; ulfinni dhagnawwan lafa irraa immoo gosa biraa ti.
41 Aduun ulfina gosa tokkoo qabdi; ji'is ulfina gosa biraa, urjiiwwanis ulfina gosa biraa qabu; urjiin tokko ulfinaan urjii biraatiin addaatii.
42 Du'aa ka'uun warra du'aniis akkasuma. Dhagni facaafamu kan baduu dha; kan hin badne ta'ee immoo kaafama.
43 Inni salphinaan facaafama; ulfinaan kaafama; dadhabbiin facaafama; humnaan kaafama;
44 dhagna fooniitu facaafama; dhagna hafuuraatu kaafama.
Erga dhagni foonii jiraate, dhagni hafuuraas ni jira.
45 Kanaaf, "Addaam namichi jalqabaa lubbuu jiraataa ta'e"‡ jedhamee barreeffameera; Addaam inni dhumaa immoo hafuura jireenya kennu ta'e.

---

* **15:27** Far 8:6 † **15:32** Isa 22:13 ‡ **15:45** Uma 2:7

46 Inni jalqabatti dhufe garuu isa hafuuraa utuu hin ta’in isa foonii
ti; inni hafuuraa immoo ergasii dhufe.
47 Namichi duraa lafa irraa dhufe; inni kan lafaa ti; namichi
lammaffaan immoo samii irraa dhufe.
48 Warri kan lafaa ta’an akkuma namicha lafa irraa sanaa ti; warri
kan samii ta’an immoo akkuma namicha samii irraa dhufe sanaa ti.
49 Nu akkuma bifa namicha lafaa sanaa uffanne, akkasuma immoo
bifa namicha samii sanaa ni uffanna.
50 Yaa obboloota, akka foonii fi dhiigni mootummaa Waaqaa dhaaluu
hin dandeenye yookaan akka inni badu isa hin badne dhaaluu hin
dandeenye ani isinitti nan hima.
51 Kunoo, ani icciitii tokko isinittin hima: Hundi keenya hin duunu;
nu hundi garuu ni geeddaramna;
52 kunis yeroo malakanni dhumaa afuufamu yeruma sanatti hamma
liphsuu ijaatti raawwatama. Malakanni ni afuufamaatii; warri du’anis
kanneen hin badne ta’anii ni kaafamu; nus ni geeddaramna.
53 Inni badu kun isa hin badne, inni du’u kun immoo isa hin duune
uffachuu qabaatii.
54 Yeroo inni badu isa hin badne uffatee, inni du’u immoo isa
hin duune uffatutti dubbiin akkana jedhamee barreeffame sun ni
raawwatama; “Duuti mo’ichaan liqimfameera.”§ Akkasumas,
55 “Yaa du’a, mo’ichi kee meerre?
Yaa du’a, ilkeen kee meerre?”*
56 Ilkeen du’aa cubbuu dha; humni cubbuu immoo seera.
57 Waaqa karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin mo’icha nuu
kennuuf garuu galanni haa ta’u!
58 Kanaafuu yaa obboloota koo jaallatamoo, jabaadhaa dhaabadhaa.
Wanni tokko isin hin sochoosin; akka dadhabbiin keessan Gooftaa
biratti faayidaa malee hin hafne waan beektaniif yeroo hunda hojii
Gooftaatiif guutummaatti of kennaa.

16

Buusii Qulqullootaaf Walitti Qabame

1 Egaa waa’ee buusii qulqullootaaf walitti qabamuu, isinis akkuma
ani waldoota kiristaanaa kanneen Galaatiyaa ajaje sanatti raawwad-
haa.
2 Akka buusii walitti qabuun yeroo ani dhufutti hin taaneef tokkoon
tokkoon keessan akkuma galii keessaniitti torbanuma torbaniin
guyyaa jalqabaa waa kophaatti baasaatii kaa’aa.
3 Anis yeroon isin bira dhufutti akka namoonni isin filattan kennaa
keessan geessaniif xalayaa ittiin beekaman kenneefii Yerusaalemitti
isaan nan erga.
4 Yoo dhaquun koo barbaachisaa ta’e immoo isaan na wajjin dhaqu.

Karoora Karaa Phaawulos

5 Ani waanan Maqedooniyaa keessa darbuuf, yeroon Maqedooniyaa
keessa darbutti isin bira nan dhufa.
6 Akka isin iddoo ani dhaqu hundatti karaa koo irratti na gargaaruu
dandeessaniif tarii yeroo xinnoo isin bira nan tura ta’a; yookaan ganna
isin bira nan tura ta’a.

§ **15:54** Far 25:8 * **15:55** Hos 13:14

7 Yoo Gooftaan jedhe ani waanan yeroo muraasa isin bira turuu
abdadhuuf, amma utuun darbuu goree isin arguu hin barbaadu.
8 Hamma guyyaa Pheenxeqoosxeetti garuu Efesoon keessa nan tura.
9 Balballi guddaanii fi bu'aa qabeessi tokko naa banameeraatii;
mormitoonnis baay'ee dha.
10 Yoo Xiimotewos gara keessan dhufe waan innis akkuma koo hojii
Gooftaa hojjetuuf yeroo inni isin bira turutti akka inni waa tokko iyyuu
hin sodaanne godhaa.
11 Kanaaf namni tokko iyyuu isa hin tuffatin; akka inni gara kootti
deebi'uufis nagaadhaan ergaa; ani obboloota wajjin isa eegaan jiraatii.
12 Waa'ee obboleessa keenya Apholoos immoo akka inni obboloota
kaan wajjin gara keessan dhufuuf ani jabeessee isa kadhadheen ture.
Inni garuu amma dhufuuf gonkumaa fedhii hin qabu; yeroo isaaf
mijaa'utti garuu ni dhufa.
13 Dammaqaa; amantiitti cimaatii dhaabadhaa; jajjabaadhaa;
cimaas.
14 Wanni isin hojjettan hundinuu jaalalaan haa ta'u.
15 Yaa obboloota, akka warri mana Isxiifaanaas jiraatan Akaayaa
keessaa warra jalqabatti amanan ta'an isin ni beektu; isaanis qulqul-
loota tajaajiluuf of kennaniiru.
16 Anis akka isin namoota akkasiitiif, warra isaan wajjin hojjetanii fi
dadhaban hundaaf ajajamtan isinin kadhadha.
17 Isxiifaanaas, Fartunaaxoosii fi Akaayiqos na bira dhufuu isaaniitti
ani gammadeera; isaan waan asii dhabamuu keessaniin hir'ate
guutaniiruutii.
18 Isaan hafuura koo fi hafuura keessan boqochiisaniiruutii. Kanaaf
isin namoota akkanaatiif beekamtii kennaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

19 Waldoonni kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa nagaa isiniif
dhaamu.
Aqiilaa fi Phirisqillaan, waldaan kiristaanaa kan mana isaanii jirtus
Gooftaadhaan nagaa guddaa isiniif dhaamu.
20 Obboloonni hundinuu nagaa isinii dhaamu.
Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.

21 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin barreessa.

22 Namni Gooftaa hin jaallanne kam iyyuu haa abaaramu. Yaa
Gooftaa kottu.

23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus isin wajjin haa ta'u.

24 Jaalalli koo Kiristoos Yesuusiin hunduma keessan wajjin haa ta'u.
Ameen.

Qorontos
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'ee
fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,
Gara waldaa kiristaanaa Waaqaa ishee Qorontos jirtuutii fi qulqul-
loota Akaayaa guutuu keessa jiraatan hundumaatti:
2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii
fi nagaan isiniif haa ta'u.

Waaqa Nama Jajjabeessuuf Galata Galchuu

3 Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan
araaraatii fi Waaqni jajjabina hundaa haa eebbifamu;
4 inni akka nu jajjabina Waaqa biraa arganne sanaan warra dhiphina
adda addaa keessa jiran jajjabeessuu dandeenyuuf dhiphina keenya
hunda keessatti nu jajjabeessa.
5 Akkuma nu dhiphina Kiristoos keessatti baay'ee hirmaannu,
akkasuma immoo karaa Kiristoosiin jajjabinni nuu baay'ata.
6 Nu yoo dhiphanne jajjabinaa fi fayyina keessaniif ta'a; nu yoo
jajjabaanne jajjabina keessaniif ta'a; jajjabinni kunis kan isin yeroo
dhiphina nu dhiphannu kana keessa dabartanitti obsaan dhaabachu-
udhaan argattanii dha.
7 Abdiin nu waa'ee keessaniif qabnu cimaa dha; isin akkuma
dhiphina keenya keessatti hirmaattan amma immoo jajjabina keenya
keessatti akka hirmaattan beeknaatii.
8 Yaa obboloota, isin waa'ee dhiphina biyya Asiyaatti nurra ga'ee
akka wallaaltan hin barbaannu. Hamma lubbuudhaan jiraachuuf
illee abdii kutannutti dhiphinni baachuudhaaf humna keenyaa ol ta'e
nurra ga'ee tureetii.
9 Dhugumaanuu murtiin du'aa nutti dhaga'amee turre. Kun
garuu akka nu Waaqa warra du'an kaasutti malee ofii keenyatti hin
amananneef ta'e.
10 Inni balaa du'a akkasii jalaa nu baaseera; nu baasas. Inni ittuma
fufee akka nu baasu abdii keenya isa irra kaa'anneerra.
11 Akkuma isin kadhannaa keessaniin nu gargaartan, ayyaana
kadhannaa namoota baay'eetiif deebii ta'ee nuu kenname sanaaf
namoonni baay'een nuuf galateeffatu.

Phaawulos Karoora Geeddarate

12 Egaa wanti nu ittiin of jajnu kanaa dha: Akka nu qulqullummaa
fi amanamummaa Waaqa biraa argameen fooniin keessumattuu
hariiroo isin wajjin qabnuun jiraachaa turre yaadni garaa keenyaa
dhugaa nuuf ba'a. Kanas akka ayyaana Waaqaatti goone malee akka
ogummaa addunyaatti miti.
13 Nu waan isin dubbisuu yookaan hubachuu hin dandeenye tokko
illee isinii hin barreessinuutii. Ani akka isin hamma dhumaatti
hubattan nan abdadha;

14 innis akkuma isin gara tokko nu hubattan kana, akka guyyaa
Gooftaa Yesuusitti akkuma nu isiniin of jajnu sana isinis nuun of jajuu
dandeessan guutummaatti hubattanii dha.
15 Anis sababiin waan kana amaneef akka isin ayyaana lammaffaa
qabaattaniif jedhee jalqabatti gara keessan dhufuu barbaade.
16 Ani yeroon Maqedooniyaa dhaqutti isin ilaaluu fi yeroon Maqe-
dooniyaadhaa deebi'uttis gara keessan dhufee, akka isin yeroo ani
Yihuudaa dhaqutti na ergitan barbaade.
17 Ani yeroon waan kana karoorfadhetti akka salphaattin hojjedhee?
Yookaan akka yaada fooniitti yeruma tokkotti, "Eeyyee, eeyyee" fi
"Waawuu, waawuu" jechuufan karoora baafadhaa ree?
18 Akkuma Waaqni amanamaa ta'e dubbiin nu isinitti dubbannus
"Eeyyee" fi "Waawuu" miti.
19 Yesuus Kiristoos Ilmi Waaqaa inni nu jechuunis ani, Silwaanosii
fi Xiimotewos isin gidduutti lallabne sun, "Eeyyee" fi "Waawuu" hin
turreetii; isa keessa "Eeyyeetu" jira.
20 Waadaawwan Waaqaa hundinuu Kiristoosiin "Eeyyeedhaatii".
Kanaafuu nu karaa isaatiin ulfina Waaqaatiif "Ameen" jenna.
21 Egaa kan akka nu isin wajjin Kiristoositti jabaannee dhaabannu
godhuu fi kan nu dibe Waaqa;
22 innis chaappaa nutti chaappessee, qabdii Hafuura Qulqulluu garaa
keenya keessa kaa'e.
23 Ani garuu isin qusachuudhaaf jecha Qorontositti hin deebine; anis
akka inni dhugaa natti ba'uuf Waaqa ofitti nan waama.
24 Nu gammachuu keessaniif isin wajjin hojjenna malee amantii
keessan irratti gooftummaa hin qabnu; isin amantiin jabaattanii
dhaabattaniitii.

2

1 Ani akkan lammata gaddaan gara keessan hin dhufne murteeffad-
heera.
2 Yoo ani isin gaddisiise, isinuma warra ani gaddisiisu sana malee
eenyutu na gammachiisa ree?
3 Akkasitti barreessuun koo akka yommuu ani dhufutti namoonni
na gammachiisuu qaban na hin gaddisiisneefi. Akka gammachuun
koo gammachuu hunda keessanii ta'e ani hunda keessan nan amana
ture.
4 Ani dhiphina guddaa, yaaddoo garaatii fi imimmaan baay'eedhaan
isinii barreesseetii; kunis jaalalli ani isiniif qabu hammam guddaa
akka ta'e akka beektaniif malee isin gaddisiisuuf miti.

Cubbamaaf Dhiifama Gochuu

5 Eenyu iyyuu yoo nama gaddisiise utuu dubbii ho'isuuf hin ta'in inni
karaa tokko hunduma keessan gaddisiisuu isaati malee na gaddisiisuu
isaa miti.
6 Nama akkanaa irratti adabbiin harki caalaan keessan adabdan ni
ga'a.
7 Qooda kanaa akka inni gadda guddaan hin liqimfamneef dhiifama
isaaf gochuu fi isa jajjabeessuutu isin irra jira.
8 Kanaafuu ani akka isin jaalala isaaf qabdan cimsitan isinan
kadhadha.

9 Anis akka isin waan hunda irratti ajajamtoota taatan mirkaneeffachuufin waan kana isinii barreesse.
10 Nama isin dhiifama gootaniif, anis dhiifama nan godha. Yoo wanti ani dhiifama godhe tokko iyyuu jiraates ani isiniif jedhee fuula Kiristoos duratti dhiifama godheera;
11 kunis akka Seexanni nu hin gowwoomsineefi. Nu mala isaa hin wallaalluutii.

Tajaajiltoota Kakuu Haaraa

12 Yeroo ani wangeela Kiristoos lallabuuf Xiroo'aas dhaqee Gooftaan balbala naa banetti,
13 waan ani obboleessa koo Tiitoo hin argatiniif, hafuurri koo boqonnaa hin arganne. Kanaafuu ani nagaatti isaaniin jedhee Maqedooniyaatti darbe.
14 Waaqa yeroo hunda akka nu Kiristoosiin mo'annoo qabaannu nu taasisee urgaa beekumsa isaa karaa keenyaan iddoo hundatti facaasuuf galanni haa ta'u.
15 Nu warra fayyifamaa jiranii fi warra baduutti jiran gidduutti Waaqaaf urgaa Kiristoos.
16 Nu isa tokkoof urgaa du'aa ti; isa kaaniif immoo urgaa jireenyaa ti. Egaa eenyutu waan kanaaf ga'aa ta'a?
17 Nu garuu akka namoota Waaqa biraa ergamaniitti Kiristoosiin fuula Waaqaa duratti garaa qulqulluudhaan dubbanna malee akka namoota hedduu kanneen bu'aa argachuuf jedhanii dubbii Waaqaa gurguratan sanaa miti.

3

Amantoonni Qorontos Xalayaa Kiristoos Ta'uu Isaanii

1 Nu ammas of galateeffachuu jalqabnaa ree? Yookaan akka namoota tokko tokkoo xalayaa deeggarsaa gara keessanitti fiduu yookaan isin biraa argachuu nu barbaachisaa ree?
2 Xalayaan keenya kan namni hundinuu beekuu fi dubbisu kan garaa keenya keessatti barreeffame isinuma.
3 Isin akka xalayaa Kiristoos, bu'aa tajaajila keenyaa taatan ifa; xalayaan kunis qalamiidhaan utuu hin ta'in Hafuura Waaqa jiraataatiin, gabatee dhagaa irratti utuu hin ta'in gabatee garaa namaa irratti kan barreeffamee dha.
4 Amantiin nu karaa Kiristoosiin fuula Waaqaa duratti qabnus kan akkanaa ti.
5 Nu waan tokko illee ofii keenyaan hojjechuuf dandeettii qabna jennee miti; dandeettiin keenya garuu Waaqa irraa dhufa.
6 Innis akka nu tajaajiltoota kakuu haaraa taanuuf dandeettii nuu kenneera; kakuun kunis kan qubee utuu hin ta'in kan Hafuuraa ti; qubeen ni ajjeesa; Hafuurri garuu jireenya kenna.

Ulfina Kakuu Haaraa

7 Erga tajaajilli du'a fide kan qubeedhaan dhagaa irratti qirixame sun hamma Israa'eloonni sababii ulfina isaa kan irraa badaa deemu sanaatiif xiyyeeffatanii fuula Musee ilaaluu hin dandeenyetti ulfinaan dhufee,
8 tajaajilli Hafuuraa immoo hammam caalaa ulfina haa qabaatuu ree?

9 Erga tajaajilli murtii namatti fidu ulfina qabaatee, tajaajilli qa-
jeelummaa fidu immoo hammam caalaa ulfina haa qabaatu ree!
10 Wanni ulfina qabeessa ture sun yommuu ulfina caalu biratti
ilaalamu amma ulfina hin qabuutii.
11 Erga wanni yeroodhaaf jiraatu sun ulfinaan dhufee, ulfinni isa
bara baraan jiraatuu immoo hammam caalaa guddaa haa ta'u ree!

Fuula Hin Haguuggaminiin Ulfina Waaqaa Arguu

12 Kanaafuu nu abdii akkasii waan qabnuuf baay'ee ija jabaanna.
13 Nu warra akka Musee isa akka sabni Israa'el dhuma waan
badaa deemu sanaa hin argineef jedhee haguuggiidhaan fuula isaa
haguuggatee miti.
14 Yaadni isaanii garuu hadoodeera; isaan hamma har'aatti iyyuu
yommuu kakuu moofaa dubbisanitti haguuggiin sun isaan irraa hin
fuudhamne. Inni Kiristoos qofaan irraa fuudhamaatii.
15 Hamma har'aatti illee yeroo isaan seera Musee dubbisanitti
haguuggiin yaada garaa isaanii ni haguuga.
16 Yeroo namni kam iyyuu gara Gooftaatti deebi'utti garuu haguug-
giin sun irraa fuudhama.
17 Gooftaan Hafuura. Iddoo Hafuurri Gooftaa jiru immoo bilisum-
maatu jira.
18 Nu warri utuu fuulli keenya hin haguugamin ulfina Gooftaa
calaqqisnu hundi ulfina ittuma caalee guddachaa deemu kan Gooftaa
Hafuura ta'e irraa dhufuun gara bifa isaatti geeddaramaa jirra.

4

Dadhabbii Ammaatii fi Jireenya Du'aa Ka'uu

1 Kanaafuu nu araara Waaqaatiin tajaajila kana waan qabnuuf abdii
hin kutannu.
2 Nu waan dhoksaa ta'ee fi waan nama qaanessu dhiifneerra; namas
hin gowwoomsinu; dubbii Waaqaas hin micciirru. Garuu dhugaa
ifatti baafnee dubbachuudhaan fuula Waaqaa duratti qalbii nama
hundumaatti of dhi'eessina.
3 Wangeelli keenya yoo haguugame illee warra baduutti jiran jalaa
haguugama;
4 Waaqni addunyaa kanaa akka namoonni hin amanin ifa wangeela
ulfina Kiristoos isa fakkaattii Waaqaa ta'e sanaa arguu hin dandeeny-
eef qalbii isaanii jaamseera.
5 Nu akka Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'e lallabna malee of hin
lallabnu; nu mataan keenya Yesuusiif jennee tajaajiltoota keessan.
6 Waaqni, "Dukkana keessaa ifni haa ifu"* jedhe sun akka fuula
Kiristoos irraa ifa beekumsa ulfina Waaqaa nuu kennuuf ifa isaa garaa
keenya keessatti ibseeraatii.
7 Garuu akka humni waan hunda caalu kun Waaqa irraa malee nu
biraa hin dhufin argisiisuuf nu badhaadhummaa kana qodaa suphee
keessaa qabna.
8 Nu karaa hundaan ni dhiibamna; garuu hin caccabnu; ni burjaa-
jofna; garuu abdii hin kutannu;
9 ni ari'atamna, garuu hin gatamnu; lafaan dha'amna, garuu hin
badnu.

* **4:6** Uma 1:3

10 Akka jireenyi Yesuus dhagna keenyaan mul'ifamuuf nu yeroo
hunda du'a Yesuus dhagna keenyatti baannee deemna.
11 Nu warri lubbuun jirru akka jireenyi isaa foon keenya kan
du'u keessaan mul'ifamuuf yeroo hunda Yesuusiif jennee du'atti
dabarfamnee kennamnaatii.
12 Egaa duuti nu keessatti hojjeta; jireenyi immoo isin keessatti
hojjeta.
13 "Ani amaneera; kanaafis dubbadheera"† jedhamee barreef-
fameera. Nu immoo sababii hafuura amantii sanaan ni amanna;
kanaafis ni dubbanna;
14 inni Gooftaa Yesuusin warra du'an keessaa kaase sun nuus Yesuus
wajjin kaasee isin wajjinis fuula isaa duratti akka nu dhi'eessu ni
beekna.
15 Ayyaanni namoota hedduu waliin ga'aa jiru kun ulfina Waaqaatiif
galata guutee dhangala'u akka fiduuf wanni kun hundi bu'aa
keessaniif ta'e.

Duuti Akka Hin Hafnee fi Hiikkaa Inni Kiristaanaaf Kennu

16 Kanaafuu nu abdii hin kutannu. Yoo namummaan keenya
inni alaan mul'atu dhumaa deeme iyyuu, namummaan keenya inni
keessaa garuu guyyuma guyyaan haaromfamaa deema.
17 Dhiphinni keenya inni salphaanii fi yeroodhaaf turu kun ulfina
bara baraa kan waan hunda caalu nuuf fida.
18 Kanaafuu nu waan hin mul'anne ilaalla malee waan mul'atu hin
ilaallu. Wanti mul'atu waan yeroo ti; wanti hin mul'anne garuu waan
bara baraatii.

5

Dhagna Haaraa Eeggachuu

1 Yoo dunkaanni lafa irraa kan nu keessa jiraannu kun diigame mana
Waaqni ijaare, mana bara baraa kan harka namaatiin hin ijaaramin
samii irraa akka qabnu beekna.
2 Hammasitti mana keenya kan samii irraa sana uffachuu hawwu-
udhaan ni aadna;
3 nu yommuu isa ufannutti qullaa hin argamnuutii.
4 Nu utuma dunkaana kana keessa jirruu ni aadna; ba'aanis
nutti ulfaateera; nu garuu wanni du'a hin oolle jireenyaan akka
liqimfamuuf mana keenya kan samii irraa uffachuu malee akka
uffanni nurraa baafamu hin barbaannuutii.
5 Kan kaayyoo kanaaf nu qopheesses Waaqa isa Hafuura Qulqulluu
wabii waan dhufuuf jiruu godhee akka qabdiitti nuu kenne sanaa dha.
6 Kanaaf nu yeroo hunda ija jabina qabna; hamma dhagna fooniitiin
jirrutti Gooftaa irraa fagoo akka jirru beekna.
7 Nu amantiidhaan jiraanna malee arguun miti.
8 Nu ija jabina qabna; dhagna foonii kana irraa addaan baanee
Gooftaa wajjin jiraachuu filanna.
9 Kanaaf nu dhagna fooniitiin jiraannus, dhagna foonii irraa fagaan-
nus kaayyoon keenya Isa gammachiisuu dha.
10 Tokkoon tokkoon namaa yeroo dhagna fooniitiin jiraachaa turetti
akka hojii tolaa yookaan hamaa hojjeteef gatii isaa argatuuf hundi
keenya barcuma murtii Kiristoos duratti dhi'aachuu qabnaatii.

† **4:13** Far 116:10

Tajaajila Araaraa

11 Nu Gooftaa sodaachuun maal akka ta'e waan beeknuuf namoota
amansiisuuf yaalii goona. Eenyummaan keenya Waaqa biratti beeka-
maa dha; yaada garaa keessaniitiifis beekamaa akka ta'e nan abdadha.
12 Nu akka isin nuun boontaniif carraa isinii kennuuf malee amma
illee isin biratti of galateeffachuuf miti; kunis isin warra waan garaa
keessa jiru caalaa waan ijatti mul'atuun boonaniif deebii kennuu akka
dandeessaniif.
13 Nu yoo akka namoonni tokko tokko jedhan sana "qalbii dabar-
sine," Waaqaaf jennee ti; yoo qalbii qabeeyyii taane immoo isiniif
jennee ti.
14 Jaalalli Kiristoos nu dirqisiisaatii; sababiin isaas waan namni
tokko nama hundaaf du'eef namni hundi kan du'e ta'uu isaa amansi-
ifamneerra.
15 Innis akka warri lubbuun jiran si'achi isa isaaniif jedhee du'ee
du'aa kaafame sanaaf malee akka ofii isaaniitiif hin jiraanneef nama
hundumaaf du'e.
16 Kanaafuu nu ammaa jalqabnee nama tokko iyyuu akka ilaalcha
fooniitti hin ilaallu. Yoo kanaan dura akka ilaalcha addunyaatti
Kiristoosin ilaalaa turre iyyuu, si'achi akkas hin goonu.
17 Kanaafuu eenyu iyyuu yoo Kiristoositti jiraate inni uumama
haaraa dha; wanni moofaan darbeera; kunoo wanni haaraan
dhufeera.
18 Kun hundinuus Waaqa Kiristoosiin ofitti nu araarsee fi tajaajila
araaraa nuu kenne sana irraa dhufe;
19 kunis, Waaqni cubbuu namootaa isaanitti lakkaa'uu dhiisuudhaan
Kiristoosiin addunyaa ofitti araarsaa ture jechuu dha. Innis ergaa
araaraa sana imaanaa nutti kenneera.
20 Kanaafuu nu bakka bu'oota Kiristoos; Waaqnis karaa keenyaan
isin sossobata; nus akka isin Waaqatti araaramtaniif qooda Kiristoos
taanee isin kadhanna.
21 Akka nu isumaan qajeelummaa Waaqaa taanuuf Waaqni nuuf
jedhee Kiristoos isa cubbuu hin qabne sana cubbuu godhe.

6

1 Egaa nu warri Waaqa wajjin hojjennu, akka isin ayyaana Waaqaa
akka waan gatii hin qabneetti hin fudhanne isin kadhanna.
2 Inni,
"Ani yeroo fudhatama qabutti si dhaga'eera;
guyyaa fayyinaattis si gargaareera"*
jedhaatii. Kunoo yeroon fudhatama qabu amma; guyyaan fayyinaas
amma.

Gidiraa Phaawulos Irra Ga'e

3 Nu akka tajaajilli keenya hin tuffatamneef, karaa nama kamii irra
iyyuu gufuu hin keenyu.
4 Qooda kanaa nu karaa hundaan akka tajaajiltoota Waaqaatti of
dhi'eessina; obsa guddaadhaan, dhiphinaan, gidiraa fi yaaddoon,
5 garafamuun, mana hidhaatti galfamuun, jeequmsaan, hojii dad-
habsiisaa hojjechuun, hirriba dhabuun, beela'uun,
6 qulqullaa'ummaan, hubannaan, obsaa fi gara laafinaan, Hafuura
Qulqulluu fi jaalala of tuulummaa hin qabneen,

* **6:2** Isa 49:8

7 dubbii dhugaatii fi humna Waaqaatiin, mi'a waraanaa kan qajeelinaa harka mirgaatii fi harka bitaatti qabachuun,
8 ulfinaa fi salphinaan, maqaa baduu fi maqaa toluun jiraanneerra;
akkasumas utuu dhugaa qabeeyyii taanee jirruu, sobduu jedhamneerra;
9 beekamtoota turre; garuu akka warra hin beekaminiitti hedamne;
nu du'aa jirra; garuu kunoo ni jiraanna; ni tumamna; garuu hin ajjeefamnu;
10 ni gaddina; garuu yeroo hunda ni gammanna; hiyyeeyyii dha;
garuu namoota hedduu sooromsina; homaa hin qabnu; garuu waan hunda qabna.
11 Yaa warra Qorontos, nu afaan guunnee isinitti dubbanneerra;
garaan keenyas isiniif banamaa dha.
12 Isinitu garaa nu dhokfate malee nu garaa isin hin dhokfanne.
13 Ani akka waan isin ijoollee koo taataniittin isinitti dubbadha; isinis akkasuma garaa keessan bal'isaa nuu banaa.

Warra Hin Amanneen Walitti Hin Camadaminaa

14 Warra hin amanneen walitti hin camadaminaa. Qajeelummaa fi jal'inni maal wal irraa qabu? Yookaan ifni dukkana wajjin tokkummaa maalii qaba?
15 Kiristoosii fi Belhor gidduu walii galtee maaliitu jira? Namni amanu tokko nama hin amanne wajjin maal wal irraa qaba?
16 Manni qulqullummaa Waaqaa waaqota tolfamoo wajjin walii galtee maalii qaba? Nu mana qulqullummaa Waaqa jiraataa ti.
Waaqnis akkana jedhee dubbateera;
"Ani isaan wajjin nan jiraadha;
isaan gidduus nan deddeebi'a.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a;
isaanis saba koo ni ta'u."†
17 Kanaafuu,
"Isaan keessaa ba'aa;
isaan irraas gargar fo'amaa;
jedha Gooftaan.
Waan xuraa'aa hin tuqinaa,
anis isinan simadha."‡
18 Amma illee,
"Ani Abbaa isiniif nan ta'a;
isinis ilmaanii fi intallan koo ni taatu;
jedha Gooftaan Waan Hunda Danda'u."§

7

1 Kanaafuu yaa jaallatamtoota, nu waan waadaawwan kanneen qabnuuf kottaa Waaqa sodaachaa qulqullina fiixaan baasuudhaan waan foonii fi hafuura xureessu hundumaa irraa of qulqulleessinaa.

Gammachuu Phaawulos

2 Isin garaa nuu bal'adhaa. Nu nama tokko illee hin yakkine; nama tokko illee amala hin balleessine; nama tokko illee gowwoomsinee waa irraa hin fudhanne.

---

† **6:16** Lew 26:12; Erm 32:38; His 37:27 ‡ **6:17** Isa 52:11; His 20:37,41 § **6:18** 2Sm 7:8,14

3 Kana jechuun koos isinitti muruuf miti; nu isin wajjin du'uu fi
jiraachuuf akka isin garaa keenya keessa jirtan ani duraan dursee
himeeraatii.
4 Ani guddiseen isin amanadha; guddisees isiniin nan boona.
Ani baay'ee jajjabeeffameera; rakkina keenya hunda keessattis gam-
machuun koo hamma hin qabu.

Tiitoo Wajjin Wal Arguu

5 Yeroo Maqedooniyaa dhufnettis nu qixa hundaan dhiphachaa turre
malee foon keenya kun boqonnaa hin arganne; alaan lola, keessaan
immoo sodaatu nurra ture.
6 Waaqni warra gaddan jajjabeessu garuu dhufaatii Tiitootiin nu
jajjabeesse;
7 kun immoo isin isa jajjabeessuu keessaniinis malee dhufaatii isaa
qofaan miti. Innis na yaaduu keessan, gadduu keessan, hinaaffaa
isin naaf qabdan nutti himeera; kanaafuu ani hamma duraa caalaa
gammadeera.
8 Ani yoon xalayaa kootiin isin gaddisiise illee waan kana gochuu
kootiif hin gaabbu. Ani yoon gaabbe illee akka xalayaan sun
isin gaddisiise nan hubadha; ta'us isin gaddisiisuun isaa yeruma
gabaabaaf;
9 amma garuu sababii isin gadditaniif utuu hin ta'in sababii gaddi
keessan gara qalbii jijjiirrachuutti isin geesseef ani nan gammada. Isin
akka fedhii Waaqaatti gadditaniitii; kanaafuu isin karaa kamiin iyyuu
nuun hin miidhamne.
10 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta'u qalbii jijjiirrannaa gara fayy-
inaatti nama geessu fida malee gaabbii hin fidu; gaddi akka fedhii
addunyaatti ta'u garuu du'a fida.
11 Gaddi akka fedhii Waaqaatti ta'e kun tattaaffii akkamii, dandeettii
falmachuu akkamii, dheekkamsa akkamii, sodaa akkamii, namaa
yaaduu akkamii, hinaaffaa qajeelaa akkamii, murtii qajeelaa akkamii
isin keessatti akka uume mee ilaalaa! Isin waan kana irratti karaa
hundaan akka qulqulloota taatan mirkaneeffattaniirtu.
12 Kanaafuu ani isinii barreessu iyyuu, isin fuula Waaqaa duratti
hammam akka nuuf of kennitan akka ofuma keessaniin argitaniif
malee sababii namicha nama miidheetiif yookaan sababii namicha
miidhameetiif miti.
13 Nuus kana hundaanuu ni jajjabaanna.
Jajjabina keenyatti dabalees keessumattuu Tiitoon gammaduu isaa
arginee gammanneerra; hafuurri isaa isin hundaan haaromfameer-
aatii.
14 Ani isiniin isatti booneen ture; isinis na hin qaanessine. Garuu
akkuma wanni nu isinitti himne sun hundi dhugaa ta'e, waa'ee
keessan Tiitootti boonuun keenyas akkasuma dhugaa ta'uun isaa
mirkanaa'eera.
15 Innis ajajamuu hunda keessanii akkasumas sodaa fi hollannaa isin
ittiin isa simattan sana yeroo yaadatutti jaalalli inni isiniif qabu isa
durii caalaa dabalama.
16 Ani abdii guutuu isin irraa qaba; kanaafuu nan gammada.

8

Arjummaa Qulqullootaaf Taasifame

1 Yaa obboloota, waa’ee ayyaana Waaqni waldoota kiristaanaa
Maqedooniyaatiif kennee isin akka beektan ni barbaanna.
2 Isaanis utuu dhiphina baay’een qoramuutti jiranuu, baay’inni
gammachuu isaaniitii fi akka malee deeguun isaanii arjummaa isaanii
baay’iseera.
3 Ani akka isaan hamma dandeettii isaanii, dandeettii isaaniitii
olis fedhii isaaniitiin kennan dhugaa nan ba’aatii. Isaan guutumaan
guutuutti ofuma isaaniitiin
4 carraa qulqulloota tajaajiluu kana keessatti akka hirmaatan cim-
sanii nu kadhatan.
5 Isaan garuu duraan dursanii Gooftaaf, ergasii immoo fedhii
Waaqaatiin nuuf of kennan malee akka nu eegne hin goone.
6 Kanaafuu Tiitoon akkuma duraan jalqabe sana hojii arjummaa
kana gama keessaniin akka fiixaan baasuuf isa kadhanne.
7 Isin garuu akkuma waan hundaan jechuunis amantiin, dubbiin,
beekumsaan, tattaaffii guutuu fi jaalala nuuf qabdaniin caaltan sana,
kennaa arjummaa kaaniinis akka caaltan mirkaneessaa.
8 Ani tattaaffii namoota kaaniitiin wal bira qabee jaalalli keessan
dhugaa ta’uu isaa qoruu barbaadeeti malee isin ajajaa hin jiru.
9 Isin ayyaana Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos ni beektuutii; inni
utuu sooressa ta’ee jiruu akka isin hiyyummaa isaatiin sooromtaniif
isiniif jedhee hiyyoome.
10 Waan kana irratti gorsi ani waa’ee waan hunda caalaa isiniif
wayyuu irratti kennu kanaa dha. Isin waggaa darbe kennuu qofaan
utuu hin ta’in fedhii kennuuf qabdaniinis kanneen jalqabaa turtan.
11 Ammas fedhiin cimaan isin hojii sanaaf qabdan isa fiixa baasuu
keessaniin akka mirkanaa’uuf waanuma qabdaniin hojii sana fiixaan
baasaa.
12 Erga fedhiin jiraate kennaan sun akkuma waan namni qabuutti
fudhatama malee akka waan namni hin qabneetti miti.
13 Fedhiin keenya akka isin rakkattanii warra kaanitti immoo toluuf
utuu hin ta’in akka wal qixxummaan jiraatuuf.
14 Akka wanti isaan irraa hafu hir’ina keessan guutuuf, yeroo ammaa
wanti isin irraa hafu hir’ina isaanii ni guuta. Yoos wal qixxummaan
ni jiraata;
15 kunis akkuma, “Isa baay’ee walitti qabateef baay’een hin hafne;
isa xinnoo walitti qabatettis wanni tokko iyyuu hin hir’anne”*
jedhamee barreeffamee dha.

Tiitoon Qorontositti Ergame

16 Waaqa yaaduma ani isiniif qabu garaa Tiitoo keessa kaa’e sana
nan galateeffadha.
17 Tiitoon gorsa keenya fudhachuu qofaan utuu hin ta’in fedhii
guddaan ofuma isaatiin ka’ee gara keessan dhufaa jiraatii.
18 Nus obboleessa tajaajila wangeelaatiin waldoota kiristaanaa
hundaan jajame sana isa wajjin ni ergina.
19 Kana malees inni hojii nu ulfina Gooftaatii fi fedhii gaarii
qabnu mul’isuuf hojjennu keessatti akka nu wajjin deemuuf waldoota
kiristaanaatiin filatameera.

---

* **8:15** Bau 16:18

20 Nu kennaa arjummaa kana hojii irra oolchuu keessatti akka namni
kam iyyuu maqaa nu hin balleessine of eegganna.
21 Nu utuu fuula Gooftaa qofa duratti hin ta'in fuula namootaa
durattis waan qajeelaa hojjechuuf tattaaffanna.
22 Kana malees obboleessa keenya isa nu yeroo baay'ee waan
hedduun qorree nama hisataa ta'uu isaa mirkaneeffanne sana isaan
wajjin ergineerra; innis waan amantii guddaa isin irraa qabuuf kan
duraa caalaa ni yaada.
23 Waa'ee Tiitoo irratti, inni garee koo kan na wajjin isin gidduu
hojjetuu dha; waa'ee obboloota keenyaa immoo isaan bakka bu'oota
waldoota kiristaanaatii fi ulfina Kiristoos.
24 Kanaafuu akka waldoonni kiristaanaa arguu danda'aniif dhugaa
jaalala keessaniitii fi sababii nu isiniin of jajnuuf namoota kanneenitti
argisiisaa.

9

1 Waa'ee tajaajila qulqullootaaf kennamu kanaa isinii barreessuu na
hin barbaachisu.
2 Ani akka isin gargaaruuf hinaaftan nan beekaatii; anis, "Warri
Akaayaa bara darbee jalqabanii gargaarsa kennuuf qophaa'aniiru"
jedhee namoota Maqedooniyaa biratti of jajeen ture; fedhiin keessanis
isaan keessaa namoota baay'ee hojiif kakaaseera.
3 Egaa ani akkuman "Isaan qophaa'aniiru" jedhee dubbadhe sanatti,
akka isin qophooftanii argamtaniif malee waa'ee kanaatiif isiniin
of jajuun keenya waan akkasumaan dubbatame akka hin taane ani
obboloota ergeera.
4 Yoo namoonni Maqedooniyaa kam iyyuu na wajjin dhufanii akka
isin hin qophaa'in argan, nu warri akkas isin amananne iyyuu waa'ee
keessan waan jennu dhabnee ni qaanofna.
5 Kanaafuu akka obboloonni kunneen duraan dursanii gara keessan
dhufanii kennaa arjummaa kan isin waadaa galtan sana qopheessaniif
isaan gorsuun barbaachisaa natti fakkaate. Yoos kennaan sun akka
dirqamaatti utuu hin ta'in akka kennaa arjummaatti qopheeffama.

Arjummaan Jajjabeeffamuu Isaa

6 Waan kana yaadadhaa: Namni harka isaa utuu hin guutin facaasu
utuu harka isaa hin guutin galfata; namni harka isaa guutee facaasu
immoo harka isaa guutee galfata.
7 Tokkoon tokkoon namaa utuu sassataan yookaan dirqamaan hin
ta'in waan kennuuf garaa keessatti yaade haa kennu; Waaqni nama
gammachuun kennu jaallataatii.
8 Isin yeroo hundumaa waan hundumaan waan isin barbaachisu
hunda qabaattanii hojii gaarii hundumaan akka guutamtaniifis
Waaqni ayyaana hunda isinii baay'isuu ni danda'a.
9 Kunis akkuma,
"Inni ni bittinneesse; hiyyeeyyiif ni kenne;
qajeelummaan isaa bara baraan ni jiraata"*
jedhamee barreeffamee dha.

* **9:9** Far 112:9

10 Inni namicha facaasuuf sanyii, kan nyaatuuf immoo buddeena
kennu sun isinis akka facaafattaniif sanyii isinii kenna; isinii baay'isas;
ija qajeelummaa keessaniis ni baay'isa.
11 Isinis yeroo hunda akka arjoomtaniif karaa hundaan ni sooromfamtu; arjummaan keessanis karaa keenyaan Waaqaaf galata fida.
12 Tajaajilli isin kennitan kun waan qulqullootaaf barbaachisu
guutuu qofa utuu hin ta'in, akka galanni baay'een guutee Waaqaaf
irra dhangala'u taasisa.
13 Sababii tajaajila isin ittiin of mirkaneessitan sanaatiin, wangeela
Kiristoos lallabuun ajajamuu keessanii fi arjummaan keessan kan isin
isaanii fi warra kaan hundaaf arjoomtan sanaaf namoonni Waaqa
jajatu.
14 Isaanis kadhannaa isiniif kadhatan keessatti sababii ayyaana
guddaa kan Waaqni isinii kenne sanaatiif isin yaadu.
15 Kennaa isaa kan ibsamuu hin dandeenye sanaaf galanni Waaqaaf
haa ta'u!

10

Phaawulos Tajaajila Isaatiif Falmate

1 Ani Phaawulos kan yeroon isin bira jiru "Ija laafessa" yeroon
isin irraa fagaadhu immoo "Ija jabeessa" ta'e garraamummaa fi gara
laafina Kiristoosiin isinan kadhadha!
2 Ani yeroon gara keessan dhufutti akka isin ija jabina ani warra
waan nu akka yaada fooniitti jiraannu se'an sana irratti nan qabaadha
jedhee yaadu sana qabaadhu akka isin na hin goone isin kadhadha.
3 Nu yoo fooniin jiraanne iyyuu akka yaada fooniitti hin lollu.
4 Mi'i waraanaa kan nu ittiin lollu kan da'annoo jigsuudhaaf humna
Waaqaa qabuudha malee mi'a waraana foonii miti.
5 Mormii fi of tuulummaa beekumsa Waaqaa irratti ka'u hunda ni
diigna; yaada hundas boojinee Kiristoosiif akka ajajamu ni goona.
6 Yommuu isin guutummaatti ajajamuu keessan raawwattanitti, nu
immoo ajajamuu diduu hunda haaloo ba'uuf ni qophoofna.
7 Isin waanuma isinitti mul'atu qofa ilaaltu. Eenyu iyyuu yoo kan
Kiristoos ta'uu isaatti amane akkuma inni kan Kiristoos ta'e, nus kan
Kiristoos ta'uu keenya haa hubatu.
8 Ani taayitaa keenya kan Gooftaan akka ittiin isin diignuuf utuu hin
ta'in akka ittiin isin ijaarruuf nuu kenne sanaan caalaatti yoon boone
iyyuu itti hin qaana'u.
9 Ani waanan ergaa kootiin isin sodaachisuu yaalu fakkaachuu hin
barbaadu.
10 Namoonni tokko tokko, "Ergaan isaa ulfaataa fi cimaa dha;
inni yeroo qaamaan argamutti garuu dadhabaa dha; dubbiin isaas
tuffatamaa dha" jedhu.
11 Warri akkasii akka wanni nu fagoo jiraannee barreessinuu fi
wanni nu yeroo isaan wajjin jirrutti hojjennu tokkuma ta'e haa
hubatan.
12 Nu warra of saadan tokko tokkotti of ramaduuf yookaan isaaniin
of qixxeessuuf ija hin jabaannu. Isaan yeroo walii isaaniitti of
madaalanii fi walii isaaniitti of qixxeessan hin hubatan.

13 Nu garuu hamma daangaa Waaqni nuu ramade kan isin bira
ga'uutti malee dandeettii keenyaa olitti of hin jajnu.
14 Nu waan wangeela Kiristoos lallabaa gara keessan dhufneef, akka
waan isin bira hin ga'iniitti baay'ee hin hiixannuutii.
15 Nu hojii warra kaaniin hojjetameen baay'ee of hin jajnu. Akkuma
amantiin keessan guddachaa deemuun akka iddoon hojii keenyaa kan
isin gidduutti argamu akka malee babal'atu ni abdanna;
16 kunis akka nu hojii duraan dursee biyya nama biraa keessatti
hojjetameen utuu of hin jajin biyyoota isinii achi jiran keessatti
wangeela lallabuu dandeenyuuf.
17 Garuu, "Namni boonu Gooftaadhaan haa boonu."*
18 Nama Gooftaan galateessutu fudhatama argata malee namni of
galateessu fudhatama hin argatuutii.

11

Phaawulosii fi Ergamoota Sobaa

1 Ani gowwummaa koo ishee xinnoo naa obsitu jedheen abdadha;
duraanuu naa obsitaniirtu.
2 Ani hinaaffaa Waaqaatiin isiniif nan hinaafa. Ani akka durba
tokkootti fuula isaa duratti isin dhi'eessuuf dhirsa tokko jechuunis
Kiristoosiif isin kaadhimeeraatii.
3 Garuu akkuma bofti haxxummaa isaatiin Hewaanin gowwoomse
sana yaadni keessanis akkasuma dhugaa fi qulqullina ittiin Kiristoosiif
of kennitan sana irraa ni dogoggorfama jedheen sodaadha.
4 Namni tokko gara keessan dhufee yoo Yesuus nu isinii lallabne
malee Yesuus kan biraa isinii lallabe, yookaan Hafuura nu isinii
lallabne malee hafuura kan biraa yoo fudhattan, yookaan wangeela
nu isinii lallabne malee wangeela kan biraa yoo fudhattan ni obsitu.
5 Ani, "Ergamoota hangafoota" sanaa gaditti of hin ilaalu.
6 Ani dubbiitti leenjii hin qabu; garuu beekumsa qaba. Kanas karaa
hundaan sirriitti isinii ibsineerra.
7 Wangeela Waaqaa gatii malee isinitti lallabuudhaan akka isin ol ol
jettaniif ani gad of qabuun koo cubbuu turee?
8 Ani isin tajaajiluuf jedhee gargaarsa isaan irraa fudhachuudhaan
waldoota kiristaanaa kaan saameera.
9 Ani yeroon isin bira turee fi yeroo waa na barbaachisetti eenyutti
illee ba'aa hin taane; obboloonni Maqedooniyaa irraa dhufan waan na
barbaachisuun na gargaaraa turaniitii. Anis waanuma tokkoon illee
akka ba'aa isinitti hin taaneef of eeggachaan ture; amma illee ittuma
fufee ofin eeggadha.
10 Hamma dhugaan Kiristoos na keessa jirutti boonuu koo kana
kutaalee biyya Akaayaa keessatti eenyu iyyuu na dhowwuu hin
danda'u.
11 Maaliif? Ani waan isin hin jaallanneef moo? Isin jaallachuu koo
Waaqni ni beeka!
12 Warra waan ittiin boonaniin nuun qixxaachuuf jedhanii carraa
barbaaddatan carraa dhowwachuuf ani waanan amma hojjedhu
ittuma fufee nan hojjedha.
13 Namoonni akkanaa ergamoota sobaa, hojjettoota nama gow-
woomsan, warra ergamoota Kiristoos fakkaachuuf of geeddaranii dha.

* **10:17** Erm 9:24

14 Seexanni mataan isaa ergamaa ifaa fakkaachuuf waan of geed-
daruuf kun nama hin dinqu.
15 Egaa tajaajiltoonni isaas yoo tajaajiltoota qajeelummaa
fakkaachuuf of geeddaran kun waan nama dinqu miti. Dhumni
isaaniis akkuma hojii isaanii ta'a.

Phaawulos Dhiphinaan Of jaje

16 Ani ammas irra deebi'ee nan dubbadha: Namni tokko iyyuu
gowwaa na hin se'in. Isin yoo gowwaa na seetan ani xinnoo akkan
boonuuf akkuma gowwaa tokkootti na fudhadhaa.
17 Ani of amanadhee boonuu kana keessatti akka gowwaa tokkoottin
dubbadha malee akka Gooftaan dubbatutti hin dubbadhu.
18 Waan namoonni hedduun akkuma yaada fooniitti boonaniif, anis
nan boona.
19 Isin ogeeyyii waan taataniif gammachuudhaan gowwootaaf ob-
situ!
20 Yoo eenyu iyyuu isin garboomfate yookaan yoo isin irraa nyaate
yookaan yoo faayidaa ofiitiif isinitti fayyadame yookaan yoo koore
yookaan yoo isin kabale ni obsituutii.
21 Akka nu waan akkasii irratti dadhaboo turre ani qaana'aa nan
dubbadha.
Ani akka gowwaa tokkoottin dubbadha; waan namni kam iyyuu
ittiin of jajuu fi ija jabaatu sana anis ittiin of jajuuf ija nan jabaa dha.
22 Isaan Ibrootaa? Anis akkasuma. Isaan Israa'elootaa? Anis
akkasuma. Isaan sanyii Abrahaamii? Anis akkasuma.
23 Isaan tajaajiltoota Kiristoosii? Ani akka nama qalbii dabarseet-
tin dubbadhaatii ani nan caala. Ani caalchisee baay'ee itti dad-
habeera; caalchisee yeroo baay'ee hidhameera; caalchisee akka malee
garafameera; ammumaa ammas du'aaf saaxilameera.
24 Harka Yihuudootaattis si'a shan afurtama jechuu tokko hanquu
garafameera.
25 Si'a sadii uleen dhaanameera; si'a tokko dhagaadhaan tu-
mameera; si'a sadii dooniin na jalaa caccabeera; halkan tokkoo fi
guyyaa tokko galaana keessa tureera;
26 ani utuun wal irraa hin kutin deemsa irra ture. Balaan
lagaa, balaan saamtotaa, balaan saba kootii, balaan Namoota Ormaa,
magaalaa keessatti balaan, gammoojjii keessatti balaan, galaana irratti
balaan, obboloota sobaa irraas balaan na mudatee ture.
27 Ani baay'ee hojjedhee bututeera; halkan baay'ee hirriba
dhabeera; beela'eera; dheebodheera; yeroo baay'ee soomeera;
dhaamodheera; daareeras.
28 Kana hundumaa caalaa yaaddoo ani waldoota kiristaanaa hundu-
maaf qabutu guyyaa guyyaan natti ulfaata.
29 Eenyutu dadhabaa dha? Ani hin dadhabuu ree? Eenyutu hin
gufanne? Ani aaree hin gubadhuu ree?
30 Ani yoon of jajuu qabaadhe waan dadhabbii koo mul'isuun of nan
jaja.
31 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa Yesuus inni bara baraan eebbifamu
sun akka ani hin sobne ni beeka.
32 Damaasqoo keessatti namichi mooticha Areexaas jalatti bulchaa
biyyaa ture na qabsiisuuf jedhee magaalaa namoota Damaasqoo
eegsisaa ture.

33 Ani garuu foddaa dallaa keessaan guuboodhaan gad buufamee
harka isaa jalaa ba'e.

12

Mul'ata Phaawulos

1 Yoo bu'aa qabaachuu baate iyyuu ani nan boona. Ani gara waan
Gooftaan na argisiiseetii fi mul'ata isa biraa dhufeetti nan qajeela.
2 Namichi Kiristoositti jiru tokko waggaa kudha afur dura gara samii
sadaffaatti ol fudhatamuu isaa nan beeka. Innis dhagna fooniitiin
ta'uu fi ta'uu baachuu isaa Waaqatu beeka malee ani hin beeku.
3 Ani nama akkanaa nan beeka; dhagna fooniitiin ta'uu fi ta'uu
baachuu isaa ani hin beeku; Waaqatu beeka;
4 innis gara jannataatti ol fudhatamee waan hin dubbatamne kan
akka namni himuuf hin eeyyamamne dhaga'e.
5 Ani waa'ee nama akkasiitiif nan boona; garuu waa'ee dadhabbii
kootii malee waa'ee ofii kootii hin boonu.
6 Ani waanan dhugaa dubbachaa jiruuf yoon boonuu filadhe iyyuu
hin gowwoomu. Garuu namni tokko iyyuu waan narratti arguu fi
waan narraa dhaga'u caalaa akka waa'ee koo hin yaadneef ani waan
akkasii irraa ofin qusadha;
7 akka ani mul'ata akka malee guddaa kanaan of hin tuulleef
qoraattiin foon koo waraanu tokko, ergamaan Seexanaa akka na
dhiphisuuf naa kenname.
8 Wanni kun akka narraa fagaatuuf si'a sadii Gooftaa nan kadhadhe.
9 Inni garuu, **"Ayyaanni koo si ga'a; humni koo dadhabbii
keessatti guutuu ta'aatii"** naan jedhe. Kanaafuu humni Kiristoos
akka narra boqotuuf waa'ee dadhabbii kootii caalchisee gammaduud-
haan akka malee nan boona.
10 Ani waa'ee Kiristoosiif jedhee dadhabbii keessatti, arrabsoo
keessatti, gidiraa keessatti, ari'atama keessatti, rakkina keessattis gam-
maduun koo kanumaaf. Yoos ani yeroon dadhabutti nan jabaadhaatii.

Phaawulos Warra Qorontosiif Yaaduu Isaa

11 Ani of gowwoomseera; waan kanatti garuu isinitu na dhiibe.
Ani yoon waanuma tokkotti illee hedamuu baadhe, waan "Ergamoota
hangafoota" sanaa gad hin taaneef silaa isin naa dubbachuu qabdu
turtan.
12 Mallattoowwan ergamaa dhugaa tokko jechuunis mallattoon, ho-
jiin dinqiitii fi raajiin isin gidduutti obsa guddaadhaan hojjetamaniiru.
13 Ani utuu ba'aa isinitti hin ta'in hafuu kootiin alatti wanti isin
ittiin waldoota kiristaanaa kaanii gad taatan maali? Yakka kana naa
dhiisaa!
14 Ani si'a sadaffaaf gara keessan dhufuuf qophaa'eera; ani isinuma
malee qabeenya keessan waan hin barbaanneef ba'aa isinitti hin ta'u.
Warratu ijoollee isaaniitiif qabeenya kuusuu qaba malee ijoolleen
warra isaaniitiif kuusuu hin qaban.
15 Ani waanan qabu hunda gammachuun isiniif nan kenna; ofii
koo illee isiniif nan kenna. Sababii ani baay'isee isin jaalladhuuf isin
immoo xinneessitanii na jaallattuu ree?
16 Haa ta'uu malee ani ba'aa isinitti hin taane. Ani garuu waanan
abshaala ta'eef malaan isin qabadhe.

17 Ani namoota isinitti erge keessaa karaa isa tokkootiin illee waa
isin irraa nyaadheeraa?
18 Ani akka Tiitoon gara keessan dhufuuf isa kadhadhe; obboleessa
tokkos isa wajjin ergeera. Tiitoon waa isin irraa nyaateeraa? Nu
hafuura tokkoon, karuma tokko irra deddeebi'aa hin turree?
19 Isin waan nu hamma ammaatti fuula keessan duratti ofii keenyaaf
falmannu seetanii? Nu akka warra Kiristoositti jiraataniitti fuula
Waaqaa duratti dubbanna; yaa michoota, waan kana hunda hoj-
jechuun keenya isinuma jajjabeessuuf.
20 Yeroo ani gara keessan dhufutti isin akka ani fedhu taatanii
hin argamtan ta'a. Yookaan ani akka isin feetan ta'ee hin argamu
ta'a jedheen sodaadhaatii. Wal loluun, hinaaffaan, aariin boba'uun,
wal qooduun, maqaa nama balleessuun, hamiin, of tuulummaanii fi
jeequmsi isin gidduu jiraata jedheen sodaadha.
21 Yeroo ani deebi'ee gara keessan dhufutti Waaqni koo fuula keessan
duratti gad na deebisa; anis waa'ee namoota baay'ee kanneen kanaan
dura cubbuu hojjetanii fi xuraa'ummaa irraa, halalummaa fi jireenya
gad dhiisii hamaa irraa hin deebi'iniif nan gadda jedheen sodaadha.

13

Akeekkachiisa Dhumaa

1 Ani kanaan walitti si'a sadaffaa gara keessan dhufuu koo ti. "Dub-
biin hundinuu dhuga baatota lamaan yookaan sadiin mirkaneeffamuu
qaba."*
2 Ani duraanuu yommuun si'a lammaffaa isin bira turetti isin
akeekkachiiseera. Amma illee fagoo taa'ee isuma irra nan deebi'a;
ani yeroon deebi'ee dhufutti warra kanaan dura cubbuu hojjetaniifis
ta'u warra kaan hundaaf garaa hin laafu;
3 kunis isin akka Kiristoos karaa kootiin dubbatu ragaa waan
barbaaddaniif. Inni isin gidduutti cimaadha malee waa'ee keessan
irratti dadhabaa miti.
4 Inni dadhabbiidhaan fannifamu iyyuu, humna Waaqaatiin garuu
ni jiraata. Nus akkasuma isatti dadhabdoota; ta'us isin tajaajiluuf
humna Waaqaatiin isa wajjin ni jiraanna.
5 Isin amantiidhaan jiraachuu fi jiraachuu baachuu keessan beekuuf
of qoraa; of ilaalaas. Dhugumaan isin yoo qormaaticha kuftan malee
akka Yesuus Kiristoos isin keessa jiru hin beektanii?
6 Anis akka nu qormaaticha hin kufin isin akka hubattan nan amana.
7 Nu ammas akka isin waan hamaa tokko illee hin hojjenneef Waaqa
kadhanna. Kunis nu yoo waan qormaata kufne fakkaanne illee akka
isin waan qajeelaa hojjettaniif malee akka namoonni qormaaticha
keessatti cimnee dhaabachuu keenya arganiif miti.
8 Nu dhugaaf hojjenna malee, dhugaa mormuudhaan homaa hoj-
jechuu hin dandeenyuutii.
9 Yommuu nu dadhabnee isin immoo jabaattanitti ni gammanna;
kadhannaan keenyas akka isin warra hir'ina hin qabne taataniif.
10 Wanni ani yeroo fagoo jirutti barreessuuf kanaa dha; kunis akka
ani yeroon gara keessan dhufutti taayitaa Gooftaan akka ani ittiin

* **13:1** KeD 19:15

isin diiguuf utuu hin ta’in, akka ani ittiin isin ijaaruuf naa kennetti
fayyadamee isinitti hin jabaanneef.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

11 Egaa yaa obboloota nagaatti. Haaromfamaa; wal jajjabeessaa;
yaada tokko qabaadhaa; nagaadhaan jiraadhaa. Waaqni jaalalaatii fi
nagaa isin wajjin ni ta’a.

12 Dhungoo qulqulluudhaan nagaa wal gaafadhaa.
13 Sabni Waaqaa hundinuu nagaa isinii dhaamu.

14 Ayyaanni Gooftaa Yesuus Kiristoos, jaalalli Waaqaa, tokkummaan
Hafuura Qulqulluus hunda keessan wajjin haa ta’u.

Galaatiyaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos ergamticha isa utuu namoota biraa yookaan namaan
hin ta'in garuu Yesuus Kiristoosii fi Waaqa Abbaa isa Yesuusin warra
du'an keessaa kaaseen ergamee fi
2 obboloota na wajjin jiran hundumaa irraa,
Gara Waldoota Kiristaanaa Galaatiyaatti:
3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii
fi nagaan isiniif haa ta'u;
4 inni akka fedhii Abbaa keenyaa fi Waaqa keenyaatti bara hamaa
kana jalaa nu oolchuuf jedhee cubbuu keenyaaf of kenne;
5 ulfinni bara baraa hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen.

Wangeelli Kan Biraa Hin jiru

6 Akkana ariifattanii isa karaa ayyaana Kiristoosiin isin waame
sana dhiisuudhaan wangeela biraa duukaa bu'uun keessan baay'ee
na dinqeera;
7 wangeelli biraa illee hin jiru. Garuu namoonni isin dogoggorsanii
wangeela Kiristoos jal'isuu yaalan tokko tokko jiru.
8 Nus taanaan yookaan yoo ergamaan Waaqaa samii irraa dhufe
tokko wangeela nu kanaan dura isinitti lallabne sana irraa adda ta'e
isinitti lallabe, inni bara baraan haa abaaramu!
9 Akkuma nu kanaan dura jenne ani ammas irra deebi'ee nan
dubbadha; yoo eenyu iyyuu wangeela isin kanaan dura fudhattan sana
irraa adda ta'e isinitti lallabe inni abaaramaa haa ta'u!
10 Ani amma nama biratti moo Waaqa biratti fudhatama argachuu
yaalaan jira? Yookaan nama gammachiisuu nan yaalaa? Ani utuun
hamma ammaatti nama gammachiisuu yaalee silaa tajaajilaa Kiristoos
hin ta'u ture.

Phaawulos Waamamuu Isaa

11 Yaa obboloota, wangeelli ani lallabe sun nama irraa akka hin
dhufin isin akka beektan nan barbaada.
12 Ani wangeelicha mul'ataan Yesuus Kiristoos irraa fudhadhe malee
nama tokko irraa illee hin fudhanne; yookaan namni na hin barsiifne.
13 Akka ani yeroon amantii Yihuudootaa duukaa bu'aa turetti
waldaa kiristaanaa Waaqaa akka malee ari'achaa fi balleessuufis
yaalaa ture dhageessaniirtu.
14 Ani amantii Yihuudootaatiin warra saba koo keessaa hiriyoota koo
ta'an baay'ee nan caala ture; duudhaa abbootii kootiifis akka malee
nan hinaafa ture.
15 Garuu yommuu Waaqni gadameessa haadha kootii jalqabee na
filatee fi ayyaana isaatiin na waame sun,
16 akka ani Namoota Ormaa gidduutti waa'ee Ilma isaa lallabuuf isa
natti mul'isuu jaallatetti ani nama tokkoon iyyuu hin mari'anne.
17 Ani warra anaan dura ergamoota turan arguuf Yerusaalemitti
ol hin baane; garuu yeruma sana biyya Arabaan dhaqe. Ergasiis
Damaasqoottin deebi'e.

18 Ergasiis anis waggaa sadii booddee Keefaan wal baruuf jedhee
Yerusaalemitti ol ba'e; guyyaa kudha shanis isa biran ture.
19 Ani garuu Yaaqoob obboleessa Gooftaa malee ergamoota kaan
keessaa tokko illee hin argine.
20 Wanti ani isinii barreessu akka soba hin ta'in kunoo fuula Waaqaa
duratti isiniifin mirkaneessa.
21 Ergasiis ani gara Sooriyaa fi biyya Kiilqiyaan dhaqe.
22 Waldoonni Kiristaanaa Yihuudaa kanneen Kiristoositti jiranis
fuula koo arganii hin beekan.
23 Isaanis oduu, "Namichi duraan nu ari'achaa ture sun amma
immoo amantiidhuma dur balleessuuf yaalaa ture sana lallabaa jira"
jedhu qofa dhaga'an.
24 Isaanis sababii kootiif Waaqaaf ulfina kennan.

2

Phaawulos Fudhatama Argachuu Isaa

1 Ani waggaa kudha afur booddee deebi'ee Yerusaalemitti ol ba'e; ani
yeroo kana Barnaabaas wajjinin ture. Tiitoo illee of duukaa fudhadhee
dhaqe.
2 Ani mul'ataanin ol ba'e; wangeela Namoota Ormaa gidduutti
lallabus isaaniif nan ibse. Kanas akka fiigichi koo kan duraa, kan
ammaas akkasumaan hin hafne waan sodaadheef kophaatti warra
dura bu'oota fakkaatanittin hime.
3 Garuu Tiitoon inni ana wajjin ture iyyuu utuma nama Giriik ta'ee
jiruu akka dhagna qabatu hin dirqisiifamne.
4 Kunis sababii obboloota sobaa tokko tokko bilisummaa nu
karaa Kiristoos Yesuusiin arganne basaasuu fi nu garboomfachuuf
dhokatanii nu gidduu galaniif ta'e.
5 Nus akka dhugaan wangeelaa isin bira jiraatuuf jennee battala
tokkoof illee isaaniif hin ajajamne.
6 Waa'een warra gurguddaa fakkaatan sanaa yoo isaan waanuma
fedhan ta'an iyyuu anaaf homaa miti; Waaqni fuula namaa ilaalee
nama wal hin caalchisu; namoonni kunneen ergaa koo irratti waan
tokko hin daballe.
7 Karaa kaaniin immoo isaan akkuma Phexros warra dhagna
qabatanitti wangeela lallabuuf imaanaan itti kenname sana, anis
akka warra dhagna hin qabannetti wangeela lallabuuf imaanaan natti
kenname argan.
8 Waaqni akka Phexros ergamaa ta'ee warra dhagna qabatan
tajaajilu hojjete sun akka anis ergamaa ta'ee Namoota Ormaa tajaajilu
hojjeteeraatii.
9 Yaaqoob, Keefaa fi Yohannis warri akka "Utubaatti" ilaalaman
sun yommuu ayyaana naa kenname hubatanitti anaa fi Barnaabaasiif
harka mirgaa kan tokkummaa kennanii akka nu gara Namoota Ormaa
deemnu, isaan immoo akka gara warra dhagna qabatanii dhaqan walii
galan.
10 Wanni isaan nu kadhatanis akka nu hiyyeeyyii yaadannu qofa
ture; kun immoo waanuma ani gochuuf hawwaa turee dha.

Phaawulos Phexrosiin Mormuu Isaa

11 Keefaan waan dogoggoree tureef yeroo inni Anxookiiyaa dhufetti
ani ifaan ifattin isaan morme.
12 Utuu jarri tokko Yaaqoob biraa hin dhufin dura inni Namoota
Ormaa wajjin nyaachaa ture. Yommuu isaan achi ga'anitti garuu waan
garee warra dhagna qabatanii sodaateef dugda duubatti deebi'ee
Namoota Ormaa irraa gargar ba'e.
13 Yihuudoonni kaanis itti fakkeessummaa isaa duukaa bu'an;
Barnaabaas iyyuu itti fakkeessummaa isaaniitiin dogoggorfamee ture.
14 Anis yommuu akka isaan daandii dhugaa wangeelaa irra hin
deemne argetti hunda isaanii duratti Keefaan akkana jedhe; "Ati
Yihuudii dha; garuu utuu akka Yihuudiitti hin ta'in akka Nama
Ormaatti jiraatta; yoos ati akkamitti akka Namoonni Ormaa bartee
Yihuudootaa duukaa bu'an dirqisiifta ree?
15 "Nu dhalootaan Yihuudoota malee Namoota Ormaa cubbamoota
miti;
16 namni Yesuus Kiristoositti amanuun malee akka seera eeguun
qajeelaa hin taasifamne beekna. Kanaafuu seera eeguudhaan utuu
hin ta'in amantii Kiristoos irratti qabnuun qajeeltota akka taanuuf
Kiristoos Yesuusitti amanneerra; eenyu iyyuu seera eeguudhaan
qajeelaa hin ta'uutii.
17 "Egaa nu utuu karaa Kiristoosiin qajeeltota taasifamuu barbaan-
nuu nu mataan keenya iyyuu cubbamoota taanee yoo argamnee
Kiristoos tajaajilaa cubbuuti jechuudhaa ree? Kun gonkumaa akkas
miti!
18 Ani yoon waanan diige deebisee ijaare akkan seera cabsituu ta'en
mirkaneessa.
19 "Ani akkan Waaqaaf jiraadhuuf, karaa seeraatiin seeraaf
du'eeraatii.
20 Ani Kiristoos wajjin fannifameera; si'achi Kiristoositu na keessa
jiraata malee kan jiraatu ana miti. Ani jireenya amma fooniin jiraadhu
kana amantii Ilma Waaqaa isa na jaallatee naaf jedhee of kennetti
qabuun nan jiraadha.
21 Ani ayyaana Waaqaa gatii hin dhabsiisu; utuu qajeelummaan
karaa seeraatiin argamee Kiristoos akkanumaan du'e jechuu dha kaa!"

3

Amantii Yookaan Seera Eeguu

1 Yaa warra Galaatiyaa gowwoota! Eenyutu falfala isinitti hojjete?
Yesuus Kiristoos akka waan ijuma keessan duratti fannifameetti
mul'ifamee hin turree?
2 Ani waan tokko qofa isin irraa barachuu nan barbaada: Isin seera
eeguun moo waan dhageessan amanuun Hafuura Qulqulluu argattan?
3 Isin akkas gowwaadhaa? Hafuura Qulqulluudhaan jalqabdanii
amma immoo fooniin fixxuu ree?
4 Kun dhugumaan iyyuu waan hin fayyadne taanaan isin waanuma
hin fayyadneef hammana dhiphattanii ree?
5 Wanni Waaqni Hafuura isaa isinii kennee hojii dinqii gidduu
keessanitti hojjetuuf sababii isin seera eegdaniif moo sababii isin waan
dhageessan amantaniif?

6 Akkasumas Abrahaam, “Waaqa amane; kunis qajeelummaatti
lakkaa’ameef.”*

Muuxannoo Jireenya Abrahaam

7 Kanaafuu warri amanan ijoollee Abrahaam akka ta’an hubadhaa.
8 Katabbiin Qulqulluun akka Waaqni amantiin Namoota Ormaa
qajeeltota taasisu duraan dursee argee, “Sabni hundinuu karaa keetiin
eebbifama”† jedhee duraan dursee Abrahaamitti wangeela lallabe.
9 Kanaaf warri amantii qaban, Abrahaam nama amantii sana wajjin
eebbifaman.

Abaarsa Seeraa

10 Warri seera eeguu isaanii abdatan hundinuu abaarsa jala jiru;
“Namni waan Kitaaba Seeraa keessatti barreeffame hundaaf itti fufee
hin ajajamne kam iyyuu abaaramaa dha”‡ jedhamee barreeffameer-
aatii.
11 Waan, “Namni qajeelaan amantiidhaan jiraatuuf”§ akka eenyu
iyyuu fuula Waaqaa duratti seeraan qajeelaa hin taasifamne ifa.
12 Seerri amantii irratti hin hundeeffamne; inni garuu, “Namni waan
seerri ajaju godhu ittiin jiraata”* jedha.
13 Waan, “Namni muka irratti fannifamu kam iyyuu abaara-
maa dha”† jedhamee barreeffameef, Kiristoos nuuf jedhee abaarsa
ta’uudhaan abaarsa seeraa irraa nu fure.
14 Inni akka nu amantiin Hafuura Qulqulluu waadaa kenname sana
argannuuf, akka eebbi Abrahaamiif kenname sun karaa Kiristoos
Yesuusiin gara Namoota Ormaa dhufuuf nu fure.

Seeraa fi Waadaa

15 Yaa obboloota, ani akka namaattin dubbadha. Kakuun namaa
iyyuu erga yeroo tokko mirkaneeffamee booddee eenyu iyyuu hin
tuffatu yookaan itti hin dabalu.
16 Egaa Abrahaamii fi sanyii isaatiif waadaan galameera. Katabbiin
Qulqulluun, akka waan nama hedduuf dubbatameetti, “Sanyiiwwan”
hin jedhu; garuu akka waan nama tokkoof dubbatameetti, “Sanyii
keetiif”‡ jedha; innis Kiristoos.
17 Wanni ani jedhus kana: Seerri waggaa 430 booddee dhufe sun
kakuu Waaqni duraan dursee gale diigee akkasiin waadaa sana hin
balleessu.
18 Dhaalli utuu karaa seeraatiin ta’ee si’achi waadaadhaan hin
ta’u ture; Waaqni garuu ayyaana isaatiin waadaadhaan Abrahaamiif
dhaala kenne.
19 Yoos seerri maaliif kenname ree? Seerri sababii yakka hamma
Sanyiin waadaan kennameef sun dhufutti tureetiif kenname. Seerri
sunis karaa ergamootaatiin harka araarsaa gidduu galeessa tokkootiin
hojii irra oolfame.
20 Ta’us araarsaan gidduu galeessi tokko garee tokko qofaaf hin
dhaabatu; Waaqni garuu tokkichuma.
21 Kanaafuu seerri waadaa Waaqaatiin mormaa ree? Gonkumaa
akkas miti! Utuu seerri jireenya kennuu danda’u kennamee jiraatee
silaa qajeelummaan dhugumaan seeraan argama tureetii.

---

* **3:6** Uma 15:6 † **3:8** Uma 12:3; 18:18; 22:18 ‡ **3:10** KeD 27:26 § **3:11** Anb 2:4 * **3:12** Lew 18:5 † **3:13** KeD 21:23 ‡ **3:16** Uma 12:7; 13:15; 24:7

22 Katabbiin Qulqulluun garuu akka wanni karaa Yesuus Kiristoositti
amanuutiin waadaa galame sun warra amananiif kennamuuf waan
hundumaa cubbuu akka hidhamaa godhe labsa.

Ilmaan Waaqaa

23 Utuu amantiin hin dhufiniin dura hamma amantiin mul'ifamutti
seera jalatti hidhamnee nutti cufamee turre.
24 Kanaafuu akka nu amantiin qajeeltota taasifamnuuf Kiristoositti
nu geessuuf seerri guddiftuu keenya ture.
25 Amma garuu waan amantiin dhufeef nu si'achi guddiftuu jala hin
jiraannu.
26 Hundi keessan amantii Kiristoos Yesuusitti qabdaniin ijoollee
Waaqaa ti;
27 isin warri Kiristoositti cuuphamtan hundi Kiristoosin uffattaniir-
tuutii.
28 Yihuudii yookaan Giriik, garba yookaan birmaduu, dhiira yookaan
dubartii jechuun hin jiru; hundi keessan Kiristoos Yesuusiin tokku-
maatii.
29 Erga kan Kiristoos taatanii yoos isin sanyii Abrahaam; akka
waadaattis dhaaltota.

4

1 Wanni ani jedhu kana; dhaaltuun yoo qabeenyi hundi kan isaa ta'e
iyyuu inni hamma daa'ima ta'ee jirutti garba irraa adda miti.
2 Inni hamma guyyaan abbaan isaa murteesse sun ga'utti warra isa
eeganii fi warra isa guddisan jala jira.
3 Nus akkasuma bara daa'imman turretti garbummaa sirna addun-
yaa jala turre.
4 Yommuu yeroon murteeffame sun ga'etti garuu Waaqni Ilma isaa
isa dubartii irraa dhalate, kan seera jalatti dhalate sana erge;
5 kunis akka nu mirga ilmummaa argannuuf warra seera jala jiran
furuuf.
6 Sababii isin ilmaan taataniifis Waaqni Hafuura Ilma isaa kan,
"*Aabbaa,* yaa Abbaa" jedhee waamu sana gara keessa garaa keenyaatti
erge.
7 Kanaaf ati si'achi ilma malee garba miti; erga ilma taatee immoo
Waaqni dhaaltuu si taasiseera.

Phaawulos Warra Galaatiyaatiif Yaaduu Isaa

8 Isin utuu Waaqa hin beekiniin dura, waaqota uumama isaaniitiin
waaqota hin ta'iniif garboomtanii turtan.
9 Amma garuu isin erga Waaqa beektanii, keessumattuu erga Waaqa
biratti beekamtanii booddee akkamitti gara sirnoota dadhaboo fi
sirnoota faayidaa hin qabneetti deebitu ree? Isin ammas isaaniif
garboomuu barbaadduu?
10 Isin guyyoota, ji'oota, waqtiilee fi waggoota addaa kabajju!
11 Ani akkasumaan isinitti dadhabe jedheen isiniif sodaadha.

Garbummaa Seeraa Jalaa Ba'uu

12 Yaa obboloota, akkuma ani isin fakkaadhe, isinis akka na
fakkaattan isin kadhadha. Isin balleessaa tokko illee natti hin hojjenne.
13 Yeroo jalqabaatti akka ani sababii dhukkubaatiin wangeela isinitti
lallabe ni beektu;

14 yoo dhukkubni koo qoramsa isinitti ta’e iyyuu, isin akka waan ani
ergamaa Waaqaa ta’eetti, akka waan ani Kiristoos Yesuus matuma isaa
ta’eetti na simattan malee na hin tuffanne yookaan na hin balfine.
15 Eebbi keessan sun hundi eessa jira? Utuu danda’amee ija keessan
illee akka of keessaa baaftanii naa kennuun fedhii keessan ture ani
dhugaa ba’uu nan danda’a.
16 Egaa ani waan dhugaa isinitti himeef diina keessan ta’ee ree?
17 Namoonni sun ofitti isin deebisuuf hinaafu; garuu waan gaariif
miti. Isaan akka isin isaaniif hinaaftaniif nurraa gargar isin baasuu
barbaadu.
18 Yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta’in yeroo hundumaa
kaayyoo gaariif hinaaffaa qabaachuun gaarii dha.
19 Yaa ijoollee ko, ani hamma Kiristoos isin keessatti mul’atutti
ammas isiniif jedhee nan ciniinsifadha;
20 ani waa’ee keessaniif waan shakkii keessa jiruuf utuu isin biratti
argamee sagalee koo geeddaradhee akkam hawwan ture!

Aggaarii fi Saaraa

21 Warri seera jala jiraachuu barbaaddan mee natti himaa; isin waan
seerri jedhu hin dhageenyee?
22 “Abrahaam ilmaan lama qaba ture; tokko dubartii garbittii irraa,
kaan immoo dubartii birmaduu irraa dhalate” jedhamee barreef-
fameeraatii.
23 Ilmi isaa inni dubartii garbittii irraa dhalate akka fedhii fooniitti
dhalate; inni dubartii birmaduu irraa dhalate immoo akka waadaatti
dhalate.
24 Kunis akka fakkeenyaatti fudhatamuu danda’a; dubartoonni
kunneen kakuuwwan lamaan argisiisu. Kakuun tokko kan Tulluu
Siinaa ti; kunis garbummaaf ijoollee horti; isheenis Aggaar.
25 Egaa Aggaar akka Tulluu Siinaa isa biyya Arabaa keessaa ti;
isheenis magaalaa Yerusaalem ishee yeroo ammaatti fakkeeffamti;
magaalaan kun ijoollee ishee wajjin garbummaa keessa jirtiitii.
26 Yerusaalem isheen samii irraa garuu birmaduu dha; isheenis
haadha keenya.
27 Akkana jedhamee barreeffameeraatii:

“Yaa dubartii dhabduu
kan ijoollee tokko illee hin da’in ati gammadi;
atis kan ciniinsifattee hin beekne
guddisiitii ililchi;
ijoollee dubartii dhirsa qabduu caalaa,
ijoolleen dubartii gatamtee ni baay’atu.”*

28 Yaa obboloota, isinis akkuma Yisihaaq ijoollee waadaa ti.
29 Yeroo sana ilmi akka fedhii fooniitti dhalate sun ilma humna
Hafuuraatiin dhalate ari’ate. Amma illee akkasuma.
30 Garuu Katabbiin Qulqulluun maal jedha? “Garbittii sanaa fi ilma
ishee ari’i; ilmi garbittii sun ilma dubartittii birmaduu wajjin hin
dhaaluutii”† jedha.
31 Kanaafuu yaa obboloota, nu ilmaan dubartii birmaduu sanaati
malee ilmaan garbittii miti.

---

* **4:27** Isa 54:1 † **4:30** Uma 21:10

5

Bilisummaa Kiristoosiin Argamu

1 Akka bilisummaan jiraannuuf Kiristoos bilisa nu baase. Kanaafuu
jabaadhaa dhaabadhaa! Deebitaniis waanjoo garbummaatiin hin
qabaminaa.
2 Kunoo, dhagna yoo qabattan Kiristoos waan tokko akka isin hin
fayyadne ani Phaawulos isinitti nan hima.
3 Namni dhagna qabatu hundinuu akka guutummaatti seera eeguun
dirqama isaa ta'e ani amma illee nan mirkaneessaaf.
4 Isin warri seeraan qajeeltota taasifamuu barbaaddan Kiristoos
irraa gargar baataniirtu; ayyaana irraas kuftaniirtu.
5 Nu garuu qajeelummaa abdannu sana karaa Hafuuraatiin hawwi-
idhaan amantiin eegganna.
6 Kiristoos Yesuusitti jiraannaan dhagna qabachuun yookaan
qabachuu baachuun faayidaa tokko illee hin qabuutii. Wanni gatii
qabu amantii jaalalaan of mul'isu qofa.
7 Isin fiigicha gaarii fiigaa turtan. Eenyutu gufuu isinitti ta'ee
dhugaadhaaf ajajamuu isin dhowwe ree?
8 Sossobbiin akkasii isa isin waame sana biraa hin dhufu.
9 "Raacitiin xinnoon bukoo guutuu ni bukeessa."
10 Ani akka isin yaada biraa hin qabaanne karaa Gooftaatiin isin
amanadha. Abbaa fedhe illee taanaan namni isin jeequu murtii ni
argata.
11 Yaa obboloota, ani amma iyyuu yoon dhagna qabaa lallabaa
jiraadhee ani amma iyyuu maaliifin ari'atama ree? Yoo akkas ta'ee
immoo fannoon gufuu ta'uun isaa ni hafa ture!
12 Warri isin jeeqan sun dhagna qabachuu qofa utuu hin ta'in utuu
of irraa muranii iyyuu nan hawwa!

Hafuuraan Jiraachuu

13 Yaa obboloota ko, isin akka bilisa taataniif waamamtan. Jaalalaan
wal tajaajilaa malee bilisummaa keessan fedhii foonii guutuuf hin
oolchinaa.
14 Seerri guutuun ajaja tokkicha, "Ollaa kee akka ofii keetiitti
jaalladhu"* jedhuun xumurameeraatii.
15 Garuu isin yoo wal ciniinuu fi wal nyaachuutti fuftan akka wal
hin balleessineef of eeggadhaa.
16 Kanaafuu ani, "Hafuuraan jiraadhaa; yoos hawwii foonii hin
guuttaniitii" jedha.
17 Foon Hafuuraan ni mormaatii; Hafuurris fooniin ni morma. Isaan
akka isin waan hojjechuu barbaaddan hin hojjenneef wal mormu.
18 Isin garuu Hafuuraan yoo geggeeffamtan seera jala hin jirtan.
19 Hojiiwwan fooniis beekamoo dha; isaanis halalummaa, xu-
raa'ummaa fi jireenya gad dhiisii,
20 waaqota tolfamoo waaqeffachuu, falfala hojjechuu, jibba, aarii,
hinaaffaa, dheekkamsa, ofittummaa, wal loluu, gargar ba'uu,
21 weennoo, machii, addaggummaa fi kanneen kana fakkaatan. Ani
akkuman kanaan dura godhe sana akka warri waan akkanaa hojjetan
mootummaa Waaqaa hin dhaalle isinin akeekkachiisa.

---

* **5:14** Lew 19:18

22 Iji Hafuuraa garuu jaalala, gammachuu, nagaa, obsa, arjummaa,
gaarummaa, amanamummaa,
23 garraamummaa fi of qabuu dha. Seerri waan akkanaa mormus
hin jiru.
24 Warri kan Kiristoos Yesuus ta'an immoo foon fedhii isaatii fi
hawwii isaa wajjin fannisaniiru.
25 Nu erga Hafuuraan jiraannee kottaa Hafuuraan haa deddeebinu.
26 Kottaa of hin tuulluu; wal hin aarsinuu; walittis hin hinaafnuu.

6

Nama Hundumaaf Waan Gaarii Gochuu

1 Yaa obboloota, yoo namni tokko cubbuu keessa seene, isin warri
hafuuraan jiraattan garraamummaan isa deebisuu qabdu. Garuu atis
akka hin qoramneef of eeggadhu.
2 Isin ba'aa walii baadhaa; akkasiin isin seera Kiristoos ni eegdu.
3 Namni tokko utuu waan tokko iyyuu hin ta'in, waan waa tokko ta'e
yoo of se'e, inni of gowwoomsa.
4 Tokkoon tokkoon namaa hojii mataa isaa haa qoru. Ergasiis utuu
nama kaanitti of hin madaalin of qofa jajuu ni danda'a;
5 tokkoon tokkoon namaa ba'aa ofii isaa baadhachuu qabaatii.
6 Namni dubbicha baratu kam iyyuu waan gaarii hundumaa barsi-
isaa isaa wajjin haa qoodatu.
7 Hin gowwoominaa; Waaqaatti qoosuun hin danda'amu. Namni
waanuma facaafate haammataatii.
8 Namni foonitti facaasu foon irraa badiisa galfata; namni Hafuuratti
facaasu immoo Hafuura irraa jireenya bara baraa haammata.
9 Kottaa waan gaarii hojjechuu hin dadhabnu; yoo abdii kutachuu
baanne gaafa yeroon isaa ga'e midhaan isaa ni haammannaatii.
10 Kanaaf kottaa, carraa qabnuun nama hundaaf, keessumattuu
warra maatii amantootaa ta'aniif waan gaarii goonaa.

Uumama Haaraa Ta'uu

11 Akka ani harkuma kootiin qubee gurguddaa hammam ga'uun
isinii barreesse mee ilaalaa!

12 Warri fooniin gaarii ta'anii mul'achuu barbaadan akka isin
dhagna qabattan isin dirqisiisuu yaalu. Isaanis fannoo Kiristoosiif
jedhanii akka hin ari'atamne qofaaf waan kana godhu.
13 Warri dhagna qabatan mataan isaanii iyyuu seera hin eegan; ta'us
isaan dhagna qabaa keessan kan fooniitiin boonuuf jedhanii akka isin
dhagna qabattan barbaadu.
14 Fannoo Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos kan ittiin addunyaan
naaf fannifame, kan anis ittiin addunyaaf fannifame sana malee waan
biraatiin of jajuun narraa haa fagaatu.
15 Uumama haaraa ta'uutu faayidaa qaba malee dhagna qabachuun
yookaan qabachuu baachuun faayidaa hin qabu.
16 Nagaa fi araarri warra seera kana duukaa bu'an hundaaf, Israa'el
Waaqaatiifis haa ta'u.

17 Ani dhagna koo irraa godaannisa Yesuus qabaatii si’achi namni
tokko iyyuu na hin rakkisin.

18 Yaa obboloota, ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura
keessan wajjin haa ta’u. Ameen.

Efesoon

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa,
Gara qulqulloota Efesoon jiraatan kanneen Kiristoos Yesuusitti amanamoo ta'anitti:
2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galata Sababii Eebba Kiristoosiin Argamuu

3 Waaqnii fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos inni Kiristoosiin eebba hafuuraa hundumaan samii irratti nu eebbise sun haa eebbifamu.
4 Inni nu fuula isaa duratti qulqullootaa fi warra mudaa hin qabne akka taanuuf utuu addunyaan hin uumaminiin dura isaan nu filateeraatii. Jaalalaanis
5 akka kaayyoo fedhii isaatti akka nu karaa Yesuus Kiristoosiin ilmaan isaa taanuuf duraan dursee nu murteesse;
6 kunis akka ulfinni ayyaana isaa kan inni Ilma isaa jaallatamaa sanaan toluma nuu kenne sun jajamuuf.
7 Nus isumaan akkuma badhaadhummaa ayyaana Waaqaatti dhiiga isaatiin furama jechuunis, dhiifama cubbuu arganneerra;
8 ayyaana isaas ogummaa fi hubannaa hunda wajjin nuu baay'ise.
9 Innis akka nu icciitii fedhii isaa kan akka yaada isaa isa gaarii inni karaa Kiristoosiin karoorfate sana beeknu godhe;
10 yaadni isaas yeroo barri murtaa'e sun guutuutti wantoota samii keessaa fi lafa irra jiran hunda Kiristoos jalatti walitti qabuuf jedhee ti.
11 Nus akkuma karoora isa waan hundumaa akka kaayyoo fedhii isaatti hojjetu sanaatti duraan dursee waan murteeffamneef Kiristoosiin dhaala arganneerra;
12 kunis akka nu warri Kiristoosin abdachuutti kanneen jalqabaa taane galata ulfina isaa taanuuf.
13 Isinis dubbii dhugaa jechuunis wangeela fayyina keessanii dhageessanii Kiristoositti amantanii, Hafuura Qulqulluu waadaa galame sanaan chaappeffamtan;
14 innis warri kan Waaqayyoo ta'an galata ulfina isaatiif yeroo furamanitti wanta nu argachuuf jirruuf qabdii keenya.

Galateeffachuu fi Kadhachuu

15 Kanaafuu ani waa'ee amantii isin Gooftaa Yesuusitti qabdanii fi jaalala isin qulqulloota hundaaf qabdanii dhaga'ee
16 kadhannaa koo keessatti isin yaadachaa waa'ee keessaniif galateeffachuu hin dhiifne.
17 Waaqni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos, Abbaan ulfinaa, akka isin guutummaatti isa beektaniif Hafuura ogummaa fi mul'ataa akka isinii kennu nan kadhadha.

18 Abdiin inni itti isin waame maal akka ta’e, badhaadhummaan
dhaala qulqullootaa ulfina qabeessi maal akka ta’e akka beektaniif iji
qalbii keessanii akka isinii banamu Waaqa nan kadhadha;
19 akkasumas humni isaa inni nu warra amannu keessatti hojjetu
hammam guddaa akka ta’e akka beektaniifis nan kadhadha. Humni
sunis akkuma jabina guddaa
20 kan inni ittiin Kiristoosin warra du’an keessaa kaasee samii irratti
mirga ofii teessise sana mul’isee dha;
21 isas ol aantummaa, taayitaa, humna, gooftummaa hundaa fi bara
ammaa qofa utuu hin ta’in bara dhufuuf jiru keessa illee maqaa
kennamu hundaa olitti mirga ofii teessise.
22 Waaqnis waan hunda miilla isaa jala galche; waldaa kiristaanaati-
ifis mataa waan hundaa godhee isa kenne;
23 waldaan kiristaanaa dhagna isaa ti; isheenis guutama isaa kan
inni waan hunda karaa hundaan guutuu dha.

2

Kiristoosiin Jireenya Argachuu

1 Isin irra daddarbaa keessanii fi cubbuu keessaniin duutanii turtan;
2 kunis isuma isin yeroo jireenya addunyaa kanaatii fi bulchaa
mootummaa qilleensaa jechuunis hafuura amma iyyuu warra hin
ajajamne keessatti hojjetu duukaa buutanitti keessa jiraachaa turtanii
dha.
3 Hundi keenyas yeroo tokko dharraa foon keenyaa guutaa, hawwii fi
yaada isaa duukaa bu’aa isaan gidduu jiraanne. Uumama keenyaanis
akkuma warra kaanii dheekkamsa jala turre.
4 Garuu Waaqni araaraan guutame sun sababii jaalala guddaa nuu
qabuuf,
5 yeroo nu irra daddarbaa keenyaan duunee turretti illee Kiristoos
wajjin jiraattota nu taasise; isinis ayyaanaan fayyina argattan.
6 Waaqnis Kiristoos wajjin du’aa nu kaase; karaa Kiristoos Yesuusii-
nis isa wajjin iddoo samii irra nu teessise;
7 innis bara dhufuuf jiru keessa badhaadhummaa ayyaana isaa kan
gita hin qabne sana arjummaa karaa Kiristoos Yesuusiin nuuf qabu
argisiisuuf jedhee waan kana godhe.
8 Isinis ayyaanaan karaa amantiitiin fayyitaniirtuutii; kunis kennaa
Waaqaati malee hojii ofii keessanii miti;
9 akka namni tokko iyyuu of hin jajneefis kun hojiidhaan miti.
10 Nu hojii harka isaatii; hojii gaarii Waaqni duraan dursee akka
nu hojjennuuf qopheesse sana akka hojjennuufis karaa Kiristoos
Yesuusiin uumamne.

Kiristoosiin Tokko Ta’uu

11 Kanaaf isin warri durumaa dhalootaan Namoota Ormaa taatan
akka warra dhagna qabaa harka namaatiin dhagna namaa irratti hoj-
jetamuun, “Nu warra dhagna qabatee dha” ofiin jedhan biratti “Warra
dhagna hin qabatin” jedhamtanii waamamtan sana yaadadhaa;
12 isin akka yeroo sana Kiristoos irraa cittanii, lammummaa Israa’el
keessaa baafamtanii, kakuu waadaatiifis keessumoota taatanii, abdii
malee, Waaqa malees addunyaa keessa turtan yaadadhaa.

13 Amma garuu isin warri yeroo tokko fagoo turtan Kiristoos
Yesuusiin dhiiga Kiristoosiin dhi'eeffamtaniirtu.
14 Kiristoos nagaa keenyaatii; innis dallaa diinummaa kan gargar
baasu sana diigee jara lamaanuu tokko godheera;
15 inni foon ofiitiin seera ajajaa fi sirna isaa wajjin diigeera.
Kaayyoon isaas jara lamaan keessaa ofuma isaatiin nama haaraa tokko
uumee akkasiin nagaa buusuudhaan
16 fannoo ittiin diinummaa isaanii ajjeese sanaan lamaan isaanii
iyyuu dhagna tokko godhee Waaqatti araarse.
17 Innis dhufee isin warra fagoo turtanitti nagaa, warra dhi'oo
turanittis nagaa lallabe.
18 Nu lamaanuu karaa isaatiin Hafuura tokkicha sanaan akka itti
Abbaa bira geenyu qabnaatii.
19 Kanaafuu isin si'achi saba Waaqaa wajjin lammii fi miseensota
warra mana Waaqaa jiraataniiti malee ormaa fi alagoota miti;
20 isin hundee ergamootaa fi raajotaa irratti ijaaramtaniirtu; Kiris-
toos Yesuus ofii isaatii mataa dhagaa golee ti.
21 Karaa isaas ijaarsi sun guutuun tokkummaan wal qabatee mana
qulqullummaa qulqulluu ta'uuf Gooftaadhaan guddata.
22 Isinis isumaan mana Waaqni Hafuura isaatiin keessa jiraatu
taatanii tokkummaadhaan ijaaramaa jirtu.

3

Karoora Gaarii Waaqni Namoota Ormaatiif Qabu

1 Sababii kanaaf ani Phaawulos isin Namoota Ormaatiif jedhee
hidhamaa Kiristoos Yesuus ta'eera.
2 Isin dhugumaan waa'ee hojii ayyaana Waaqaa kan isiniif jedhamee
natti kenname sanaa dhageessaniirtu;
3 kunis akkuma ani kanaan dura gabaabsee isinii barreessetti icciitii
mul'ataatiin natti beeksifame.
4 Isin yommuu waan kana dubbiftanitti akka ani waa'ee icciitii
Kiristoos beekumsa qabu hubachuu ni dandeessu;
5 icciitiin kunis akka amma Hafuuraan ergamootaa fi raajota
qulqulloota Waaqaatti mul'ifametti dhaloota kaanitti hin beeksifamne.
6 Icciitiin kunis Namoonni Ormaa karaa wangeelaatiin saba Israa'el
wajjin dhaaltota, isaanuma wajjin dhagna tokko, waadaa Kiristoos
Yesuusiin kenname keessatti immoo hirmaattota ta'uu isaanii ti.
7 Anis kennaa ayyaana Waaqaa kan karaa hojii humna isaatiin naa
kennameen tajaajilaa wangeela kanaa ta'eera.
8 Ani qulqulloota hundaa gad ta'u iyyuu akka badhaadhummaa
Kiristoos kan qoramee bira hin ga'amne sana Namoota Ormaatti
lallabuuf ayyaanni kun naa kennameera;
9 akkasumas icciitiin bara dheeraaf Waaqa waan hunda uumeen
dhokfamee ture kun maal akka ta'e ani namoota hundaaf akka ibsuuf.
10 Kaayyoon isaas akka ogummaan Waaqaa inni dachaa hedduu
qabu sun amma karaa waldaa kiristaanaatiin bulchitootaa fi abbootii
taayitaa kanneen samii irra jiranitti beeksifamuuf;
11 kunis akkuma kaayyoo isaa kan bara baraa kan inni karaa Gooftaa
keenya Yesuus Kiristoosiin raawwate sanaatti ture.
12 Nus isaan, amantii isa irratti qabnuun, ija jabinaa fi amanachuud-
haan Waaqatti dhi'aachuu dandeenya.

13 Kanaafuu sababii ani isiniif dhiphachaa jiruuf jettanii akka abdii
hin kutanne isin kadhadha; dhiphachuun koo ulfinuma keessan.

Kadhannaa Warra Efesooniif Kadhatame

14 Sababii kanaaf ani fuula Abbaa duratti nan jilbeenfadha;
15 maatiin isaa warri samii irraa fi warri lafa irraa hundinuu maqaa
isaanii isa irraa argatu.
16 Inni akkuma badhaadhummaa ulfina isaatti karaa Hafuura
isaatiin namummaa keessan kan keessaa humnaan akka cimsuuf nan
kadhadha;
17 akka Kiristoosis karaa amantiitiin garaa keessan keessa jiraatuuf
nan kadhadha. Akka isin hidda gad fageeffattanii jaalalaan dhaabat-
taniifis nan kadhadha;
18 isinis jaalalli Kiristoos hammam akka bal'atu, hammam akka
dheeratu, hammam akka ol fagaatuu fi hammam akka gad fagaatu
qulqulloota hunda wajjin hubachuudhaaf akka humna qabaattaniif,
19 akka guutama Waaqaa hundaan guutamtaniifis jaalala Kiristoos
kan beekumsaa ol ta'e sana akka beektaniif nan kadhadha.
20 Waaqa isa humna isaa kan nu keessatti hojjetu sanaan hamma nu
kadhannu yookaan hamma nu yaadnu hundumaa olitti akka malee
hojjechuu danda'u sanaaf,
21 waldaa kiristaanaa keessatti, dhaloota hunda keessattis karaa
Kiristoos Yesuusiin bara baraa hamma bara baraatti ulfinni isaaf haa
ta'u! Ameen.

4

Dhagna Kiristoos Keessatti Tokko Ta'uu

1 Kanaafuu ani kan Gooftaaf jedhee hidhame, isin waamicha itti
waamamtan sanaaf akka malutti akka jiraattan isin nan kadhadha.
2 Guutumaan guutuutti gad of qabaa; garraamota ta'aa; obsa
qabaadhaa; jaalalaanis wal danda'aa.
3 Hidhaa nagaatiin tokkummaa Hafuuraa eeguuf carraaqaa.
4 Akkuma yeroo waamamtanitti gara abdii tokkootti waamamtan
sana, dhagna tokkoo fi Hafuura tokkotu jira;
5 Gooftaa tokko, amantii tokkoo fi cuuphaa tokkotu jira;
6 Waaqaa fi Abbaan waan hundaa, inni waan hundaa ol ta'e,
kan waan hunda keessatti hojjetuu fi kan waan hunda keessa jiru
tokkichatu jira.
7 Garuu akkuma safara kennaa Kiristoositti tokkoo tokkoo keenyaaf
ayyaanni kennameera.
8 Kanaafuu,
"Inni yommuu ol gubbaa ba'etti,
boojuu booji'e;
namootaafis kennaa kenne"* jedha.
9 Egaa, "Inni ol ba'e" jechuun isaa dhidhima lafaatti gad bu'e jechuu
malee maal jechuu isaa ti?
10 Inni gad bu'e sun isuma waan hunda guutuuf jedhee samiiwwan
hundaa olitti ol ba'ee dha.
11 Innis namoota tokko tokko ergamoota, kaan raajota, kaan lallab-
doota wangeelaa, kaan immoo tiksootaa fi barsiistota taasisee kenne;

* **4:8** Far 68:18

12 waan kanas akka dhagni Kiristoos ijaaramuuf qulqulloota hojii
tajaajilaatiif qopheessuuf jedhee godhe;
13 kunis waan hamma hundi keenya tokkummaa amantiitii fi tokkum-
maa Ilma Waaqaa beekuu bira geenyutti, akka guddannee sadarkaa
guutama Kiristoos bira ga'uudhaan namoota bilchaatoo taanuuf.
14 Egaa nu si'achi duraa duubatti dadarbatamaa bubbee barsiisa
gosa hundaatiin, haxxummaa fi jal'ina marii gowwoomsitootaatiin asii
fi achi oofamaa daa'imman hin taanu.
15 Qooda kanaa jaalalaan dhugaa dubbachaa gara isa mataa ta'e
sanaatti waan hundaan ni guddanna; innis Kiristoos.
16 Isumaanis kutaaleen dhagnaa guutuun ribuu walitti isaan qabuun
hidhamaniiru; yommuu kutaaleen dhagnaa sun hundi hojii isaanii
hojjetanittis dhagni sun jaalalaan guddatee of ijaara.

Akka Ijoollee Ifaatti Jiraachuu

17 Kanaafuu ani waan kana isinitti nan hima; maqaa Gooftaatiinis
jabeessee isinitti nan dubbadha; isin si'achi akka Namoonni Ormaa
warri yaadni isaanii faayidaa hin qabne sun jiraatanitti hin jiraatinaa.
18 Sababii mata jabina isaaniitiinis waan wallaalummaan isaan
keessa jiruuf hubannaan isaanii dukkaneeffameera; jireenya Waaqaa
keessaas ba'aniiru.
19 Isaanis waan qalbiin isaanii hadoodeef hamma xuraa'ummaa gosa
hundaa keessa galanitti sassattummaan guutaman.
20 Isin garuu akkasitti Kiristoosin hin barre;
21 isin dhugumaan akkuma dhugaa Yesuus keessa jiru sanaatti
waa'ee Kiristoos dhageessanii isumaanis barsiifamtaniirtu.
22 Haala jireenya keessan kan durii, eenyummaa keessan moofaa
hawwii gowwoomsaa isaatiin xuraa'e sana dhabamsiisaa;
23 hafuura yaada keessaniitiinis haaromfamaa;
24 namummaa haaraa isa qajeelummaa fi qulqullina dhugaatiin
fakkeenya Waaqaatiin uumame sana uffadhaa.
25 Kanaafuu waan nu hundi miseensa walii taaneef tokkoon tokkoon
keessan soba of keessaa baastanii ollaa keessanitti dhugaa dubbachuu
qabdu.
26 "Aaraa malee cubbuu hin hojjetinaa;"† utuma aartanii jirtaniis
aduun hin lixin;
27 diiyaabiloosiifis carraa hin kenninaa.
28 Namni kanaan dura hataa ture si'achi hin hatin; qooda kanaa
akka warra rakkatan gargaaruu danda'uuf harkuma ofii isaatiin waan
faayidaa qabu haa hojjetu.
29 Waan nama ijaaruuf gargaaru, akkuma barbaachisaa ta'ettis waan
warra dhaggeeffataniif ayyaana kennu malee dubbiin hamaan tokko
iyyuu afaan keessanii hin ba'in.
30 Hafuura Qulqulluu Waaqaa kan guyyaa furamaatiif ittiin chaapp-
effamtan sana hin gaddisiisinaa.
31 Hadhaa'ummaan, dheekkamsii fi aariin, wacnii fi maqaa nama
balleessuun hundinuu hammina hundumaa wajjin isin irraa haa
fagaatu.
32 Akkuma Waaqni karaa Kiristoosiin dhiifama isinii godhe sana,
isinis dhiifama walii godhaa; walii na'aa; garaas walii laafaa.

† **4:26** Far 4:4

5

1 Kanaaf akkuma ijoollee jaallatamootti fakkeenya Waaqaa duukaa
bu'aa;
2 akkuma Kiristoos nu jaallatee nuufis jedhee akka aarsaa fi qalma
urgaa'uutti Waaqaaf of kenne sana isinis jaalalaan deddeebi'aa.
3 Garuu waa'een halalummaa yookaan xuraa'ummaa gosa
kamii iyyuu yookaan waa'een doqnummaa gidduu keessanitti
hin dhaga'amin; wanni akkasii qulqulloota Waaqaa biratti hin
barbaachisuutii.
4 Galateeffachuu malee haasaan qaanii yookaan dubbiin gowwum-
maa kan faayidaa hin qabne yookaan qoosaan namatti hin tolle isin
gidduu hin jiraatin.
5 Halaleen yookaan xuraa'aan yookaan sassattuun jechuunis kan
Waaqa tolfamaa waaqeffatu mootummaa Kiristoosii fi kan Waaqaa
keessaa akka dhaala tokko illee hin qabne beekaa.
6 Namni tokko iyyuu dubbii faayidaa hin qabneen isin hin gow-
woomsin; sababii waan akkanaatiif dheekkamsi Waaqaa warra hin
ajajamnetti ni dhufaatii.
7 Kanaafuu isin waan isaan hojjetan keessatti hin hirmaatinaa.
8 Isin dur dukkana turtaniitii; amma garuu Gooftaadhaan ifa
taataniirtu. Akka ijoollee ifaatti jiraadhaa;
9 iji ifaa gaarummaa, qajeelummaa fi dhugaa hunda keessatti
argamaatii;
10 waan Gooftaa gammachiisu qoradhaa bira ga'aa.
11 Hojii dukkanaa kan ija hin qabne saaxilaa malee irratti hin
hirmaatinaa.
12 Waan isaan icciitiin hojjetan dubbachuun iyyuu qaaniidhaatii.
13 Wanni ifni sun saaxilu hundinuu garuu ni mul'ata;
14 kanaafis,
"Ati yaa isa raftu, dammaqi;
warra du'an keessaas ka'i;
Kiristoos siif ibsaatii" jedhameera.
15 Egaa isin akkamitti akka jiraattan jabeessaa of eeggadhaa! Akka
ogeeyyiitti jiraadhaa malee akka warra ogeeyyii hin ta'iniitti hin
jiraatinaa;
16 waan guyyoonni kunneen hamoo ta'aniif baricha furaa.
17 Kanaafuu fedhiin Gooftaa maal akka ta'e hubadhaa malee
gowwaa hin ta'inaa.
18 Daadhii wayiniitiin hin machaa'inaa; kun jireenya gad dhiisiitti
geessaatii. Qooda kanaa Hafuuraan guutamaa;
19 faarfannaadhaan, weedduu galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin
wal jalaa qabaa. Garaa keessan keessatti Gooftaaf faarfadhaatii
muuziiqaa dhageessisaa;
20 yeroo hundas waan hundaaf maqaa Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoosiin Waaqa Abbaa galateeffadhaa.

Qajeelfama Maatiin Kiristaanaa Ittiin Jiraatu
5:22–6:9 kwf – Qol 3:18–4:1

21 Sodaa Kiristoosiif qabdaniin waliif ajajamaa.
22 Yaa niitota, akkuma Gooftaaf ajajamtanitti dhirsoota keessaniif
ajajamaa.

23 Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif mataa ta’e sana dhirsi niitiif mataadhaatii; Kiristoos Fayyisaa waldaa kiristaanaa ti; waldaan kiristaanaa immoo dhagna isaa ti.
24 Egaa akkuma waldaan kiristaanaa Kiristoosiif ajajamtu, niitonnis waan hundaan dhirsoota isaaniitiif haa ajajaman.
25 Yaa dhirsoota, akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaa jaallatee isheef of kenne sana isinis niitota keessan jaalladhaa;
26 innis karaa dubbii isaatiin bishaaniin ishee dhiqee qulleessee akka isheen qulqulluu taatuuf,
27 waldaa kiristaanaa ulfina qabeettii, mudaa yookaan suntuura yookaan waan akkanaa tokko illee hin qabnee garuu qulqullooftuu mudaa hin qabne godhee ofitti ishee dhi’eessuuf waan kana godhe.
28 Akkasuma immoo dhirsoonni niitota isaanii akkuma dhagna ofii isaaniitti jaallachuu qabu. Namni niitii ofii jaallatu of jaallata.
29 Akkuma Kiristoos waldaa kiristaanaatiif godhu sana namni kam iyyuu foon ofii ni soora; ni kunuunsas malee foon ofii hin jibbu;
30 nu kutaalee dhagna isaatii.
31 “Sababii kanaaf namni abbaa fi haadha isaa dhiiṣee niitii isaatti ni maxxana; lamaan isaanii iyyuu foon tokko ni ta’u.”*
32 Kun icciitii guddaa dha; ani garuu waa’ee Kiristoosii fi waa’ee waldaa kiristaanaa dubbadha.
33 Ta’us isin keessaa tokkoon tokkoon namaa akkuma of jaallatutti niitii ofii haa jaallatu; niitiinis dhirsa ofii haa kabajju.

6

Ijoollee fi Warra Isaanii

1 Yaa ijoolle, Gooftaaf jedhaatii abbootii fi haadhota keessaniif ajajamaa; kun qajeelaadhaatii.
2 Ajajni jalqabaa kan waadaa qabu, “Abbaa keetii fi haadha keetiif ulfina kenni” jedha;
3 kunis, “Akka sitti toluu fi akka lafa irra bara dheeraa jiraattuuf.”*
4 Yaa abbootii, isinis ijoollee keessan barsiisaa fi gorsa Gooftaatiin guddisaa malee hin aarsinaa.

Garbootaa fi Gooftota

5 Yaa garboota, akkuma Kiristoosiif ajajamtanitti kabajaa fi sodaadhaan, garaa qulqulluunis gooftota keessan warra addunyaa kanaatiif ajajamaa.
6 Yeroo iji isaanii isin argutti isaan biratti fudhatama argachuu qofaaf utuu hin ta’in garaa guutuun fedhii Waaqaa raawwachaa akka garboota Kiristoositti isaaniif ajajamaa.
7 Akka waan nama tajaajiltaniitti utuu hin ta’in akka waan Gooftaa tajaajiltaniitti garaa guutuun hojjedhaa;
8 sababiin isaas isin akka Gooftaan tokkoo tokkoo namaatiif garbas ta’u yookaan birmaduu, waan gaarii inni hojjetu kamiif iyyuu gatii kennu ni beektu.
9 Yaa gooftota, isinis garboota keessaniif akkasuma godhaa. Isin akka inni isaanii fi isiniif Gooftaa ta’e sun samii irra jiruu fi akka nama wal caalchisuunis isa bira hin jirre waan beektaniif isaan hin doorsisinaa.

* **5:31** Uma 2:24 * **6:3** KeD 5:16

Mi'a Lolaa Kan Waaqaa

10 Kanaa achi Gooftaa fi humna isaa jabaa sanaan cimaa.
11 Haxxummaa diiyaabiloosiin akka mormuu dandeessaniif mi'a
lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa.
12 Wal'aansoon keenya bulchitoota wajjin, abbootii taayitaa wajjin,
humnoota addunyaa dukkanaa kanaa fi humnoota hafuura hamaa
iddoo samii keessa jiruu wajjin malee foonii fi dhiiga wajjin mitii.
13 Kanaafuu akka yommuu guyyaan hamaan sun dhufutti obsaan
dhaabachuu dandeessaniif, waan kana hunda gochuunis akka jabaat-
tanii dhaabattaniif mi'a lolaa kan Waaqaa guutuu hidhadhaa.
14 Egaa mudhii keessan dhugaan hidhadhaatii, qomee sibiilaa kan
qajeelummaas uffadhaatii jabaadhaa dhaabadhaa;
15 qophaa'ummaa wangeela nagaa akka kopheetti miilla keessanitti
kaa'adhaa dhaabadhaa.
16 Kana hundumaa irrattis gaachana amantii kan xiyya boba'aa
hamaa sanaa hunda ittiin dhaamsuu dandeessan qabadhaa.
17 Qoobii sibiilaa kan fayyinaa kaa'adhaa; goraadee Hafuuraas
qabadhaa; innis dubbii Waaqaa ti.
18 Kadhannaa fi waammata gosa hundaa keessatti yeroo hunda
Hafuuraan kadhadhaa. Kanas yaadatti qabachaa yeroo hunda
dammaqaatii qulqulloota hundaaf jabaadhaa kadhadhaa.
19 Yommuun afaan saaqqadhu hunda ija jabinaan icciitii wangeelaa
akkan beeksisuuf dubbiin akka naa kennamu anaafis kadhadhaa;
20 wangeelli kunis isuma ani isaaf jedhee ergamaa ta'ee foncaan
hidhamee dha. Isinis akka ani akkuma narraa eegamutti sodaa malee
isa lallabuu danda'uuf naa kadhadhaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

21 Xikiqoos obboleessi jaallatamaan, Gooftaattis tajaajilaan amana-
maan haala ani keessa jiruu fi maal akka ani hojjechaa jiru akka
beektaniif waan hundumaa isinitti hima.
22 Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi akka inni isin
jajjabeessuuf, waanuma kanaaf jedhee ani gara keessanitti isa ergeera.

23 Waaqa Abbaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa nagaan, jaalallis
amantii wajjin obboloota hundaaf haa ta'u.

24 Warra jaalala hin badneen Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin
jaallatan hundaaf ayyaanni haa ta'u.

Fiiliphisiyuus

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulosii fi Xiimotewos tajaajiltoota Kiristoos Yesuus irraa,
Gara warra karaa Kiristoos Yesuusiin qulqulloota ta'an kanneen
Phaaphaasotaa fi daaqonoota wajjin Fiiliphisiyuus keessa jiraatan
hundaatti:
2 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa biraa ayyaan-
nii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galataa Fi Kadhannaa

3 Ani yeroo isin yaadadhu hunda Waaqa koo nan galateeffadha.
4 Ani kadhannaa hunda keessaniif kadhadhu keessatti yeroo hunda gammachuun nan kadhadha;
5 isin guyyaa jalqabaatii hamma ammaatti wangeela lallabuu keessatti hirmaattaniirtuutii;
6 inni hojii gaarii isin keessatti jalqabe sun hamma guyyaa Kiristoos Yesuusitti akka raawwatu nan amana.
7 Waan isin garaa koo keessa jirtaniif ani waa'ee hunda keessanii akkanatti yaaduun koo anaaf sirrii dha; hidhamuu koo keessattis ta'u yookaan wangeelaaf falmuu kootii fi akka wangeelli cimee dhaabatu gochuu koo keessatti hundi keessan na wajjin ayyaana Waaqaa keessatti hirmaatuutii.
8 Akka ani jaalala Kiristoos Yesuusiin hammam hunda keessan yaadu Waaqayyo dhuga baatu koo ti.
9 Kadhannaan koo kanaa dha: kunis akka jaalalli keessan beekum-
saa fi hubannaa hundaan ittuma fufee baay'atu,
10 akka isin isa waan hundumaa caalu addaan baaftanii beekuu dandeessanii fi akka isin hamma guyyaa Kiristoosittis qulqullootaa fi warra mudaa hin qabne taataniif,
11 akka ulfinaa fi galata Waaqaatiifis iji qajeelinaa kan karaa Yesuus Kiristoosiin argamuun guutamtaniif.

Hidhamuun Phaawulos Wangeela Babal'ise

12 Yaa obboloota, wanti narra ga'e kun dhugumaan wangeela babal'isuuf gargaaruu isaa akka beektan nan barbaada.
13 Kanaanis Kiristoosiif jedhee hidhamuun koo guutummaa masaraatii fi namoota kaan hunda biratti beekameera.
14 Sababii ani hidhameefis obboloota keessaa garri caalaan Gooftaa amanatanii, dubbii Waaqaa sodaa malee dubbachuuf ija jabina guddaa argataniiru.
15 Namoonni tokko tokko dhugumaan weennoo fi morkiidhaan Kiristoosin lallabu; warri kaan garuu yaada gaariidhaan lallabu.
16 Warri yaada gaariidhaan lallaban kunneen, akka ani wangeelaaf falmuuf jedhee as kaa'ame beekanii jaalalaan lallabu.
17 Warri weennoo fi morkiidhaan lallaban immoo utuu garaa qulqulluun hin ta'in, mana hidhaa keessatti rakkina natti cimsuuf jedhanii fedhii ofittummaatiin Kiristoosin lallabu.

18 Yoos wanni kun maal qaba ree? Wanni barbaachisaan fakkeessu-
unis ta'u yookaan dhugaan karaa kam iyyuu Kiristoos lallabamuu isaa
ti. Sababii kanaaf ani akka malee nan gammada.
Eeyyee ani ittuma fufee nan gammada;
19 akka wanni narra ga'e kun karaa kadhannaa keessaniitii fi
karaa gargaarsa Hafuura Yesuus Kiristoosiin gara furamaatti naa
geeddaramu nan beekaatii.
20 Ani akkuma yeroo kaanii ammas jireenyaanis ta'u yookaan du'aan
ija jabinaan dubbachuun koo akka Kiristoos dhagna koo keessatti
ulfina argatuuf malee karaa kamiin iyyuu akka hin qaanofneef
baay'isee nan hawwa; nan abdadhas.
21 Anaaf jiraachuun Kiristoos; du'uunis bu'aa dha.
22 Ani yoo fooniin jiraadhe kun anaaf hojii bu'a qabeessa; garuu
maalan filadha? Ani hin beeku!
23 Ani yaada kana lamaan gidduutti rarra'eera; ani deemee Kiristoos
wajjin jiraachuu nan hawwa; kun waan hunda caalaatii;
24 isiniif garuu fooniin turuun koo caalaa barbaachisaa dha.
25 Anis kana amanadhee akka isin amantiin guddattanii fi akka
isin gammaddaniif hunda keessan bira akka turu, isin wajjinis akka
jiraadhun beeka.
26 Kunis ani ammas isin biratti argamuu kootiin of jajuun isin
Kiristoos Yesuusitti qabdan sababii kootiin akka baay'atuuf.

Jireenya Wangeelaaf Malu Jiraachuu

27 Waan fedhe iyyuu ta'u akka wangeela Kiristoosiif malutti jiraad-
haa. Yoos ani dhufee isin arguunis ta'u yookaan fagoo taa'ee waa'ee
keessan dhaga'uu qofaan, akka isin amantii wangeelaatiif jettanii
akkuma nama tokkootti tattaaffachuun hafuura tokkoon jabaattanii
dhaabattan nan beeka.
28 Isin waanuma tokkoon illee mormitoota keessaniin hin raafam-
inaa. Kun isaaniif mallattoo badiisaa ti; isiniif immoo mallattoo
fayyinaa ti; kunis hojii Waaqaa ti.
29 Isin akka Kiristoositti amantan qofa utuu hin ta'in akka isaaf
jettanii dhiphattaniifis kun isaaf jechaa isinii kennameeraatii;
30 kunis wal'aansoo ani keessa ture isa argitan sanaa fi isa ani
amma iyyuu keessa jiru kan dhageessan kana keessa darbuutti waan
jirtaniifii dha.

2

Gad Of qabuu Kiristoos Duukaa Bu'uu

1 Kanaafuu gorsa Kiristoosiin qabdan kam iyyuu taanaan, jaalalaan
wal jajjabeessuu kam iyyuu taanaan, tokkummaa Hafuuraa kam iyyuu
taanaan, araaraa fi gara laafina kam iyyuu taanaan,
2 gammachuu koo naa guutaa; yaadaan tokko ta'aa; jaalala tokko
qabaadhaa; hafuuraa fi kaayyoon tokko ta'aa.
3 Isin gad of qabuudhaan akka waan warri kaan isin caalani-
itti ilaalaa malee fedhii ofittummaatiin yookaan of tuulummaatiin
waanuma tokko illee hin hojjetinaa.
4 Tokkoon tokkoon keessan waan warra kaaniifis ta'u malee waan
isin qofaaf ta'u hin ilaalinaa.
5 Yaadni Kiristoos Yesuus keessa ture sun, isin keessas haa jiraatu.

6 Inni utuma bifa Waaqaatiin jiruu,
wal qixxummaa Waaqa wajjin qabu
akka waan irraa fudhatameetti hin lakkoofne;
7 qooda kanaa inni bifa garbaa uffatee
fakkaattii namaa fudhachuudhaan duwwaa of godhe.
8 Bifa namaa uffatee argamuudhaanis,
gad of deebise;
du'aaf jechuunis du'a fannoo irraatiif iyyuu ni ajajame!

9 Kanaafuu Waaqni akka malee ol isa qabe;
maqaa maqaa hunda caalus isaaf kenne.
10 Kunis akka jilbi hundinuu samii fi lafa irratti,
lafa jalattis, maqaa Yesuusiif jilbeenfatuuf.
11 Akka arrabni hundinuus
ulfina Waaqa Abbaatiif jedhee
Yesuus Kiristoos Gooftaa ta'uu isaa dhugaa ba'uuf.

Waan Hunda Guungummii Malee Hojjechuu

12 Kanaafuu yaa jaallatamoo, akkuma yeroo hunda ajajamtan sana, yeroo ani isin bira jiru qofa utuu hin ta'in amma yeroo ani isin bira hin jirretti caalchisaatii sodaa fi hollannaan fayyina keessan fiixaan baasuuf itti fufaa;
13 akkuma kaayyoo isaa gaarii sanaatti fedhuu fi hojjechuu isin keessatti kan raawwatu Waaqaatii.
14 Waan hunda guungummii fi falmii malee hojjedhaa;
15 kunis akka isin dhaloota micciiramaa fi jal'aa kana gidduutti akkuma ifaa addunyaa keessatti ibsitaniif, akka warra mudaa hin qabnee fi qulqullaa'oo, ijoollee Waaqaa warra yakka hin qabnes taataniif,
16 yoo isin dubbii jireenyaa jabeessitanii qabattan ani akkasumaan akka hin fiigin yookaan akkasumaan akka hin dadhabin guyyaa Kiristoositti of jajuu nan danda'a.
17 Ani utuu aarsaa fi tajaajila amantii keessanii irratti akka dhibaayyuutti dhangalaafamee iyyuu nan gammada; hunda keessan wajjinis nan gammada.
18 Kanaafuu isinis na wajjin gammaduu fi ililchuu qabdu.

Xiimotewosii fi Afrodiixuu

19 Ani oduu waa'ee keessanii dhaga'ee gammaduuf, akka ani dafee Xiimotewosin gara keessanitti erguu danda'u Gooftaa Yesuusin nan abdadha.
20 Ani nama biraa kan akka isaa waa'ee keessan garaa qulqulluun yaadu tokko illee hin qabu.
21 Sababiin isaas warri kaan hundi utuu fedhii Yesuus Kiristoosiif hin ta'in fedhii mataa isaaniitiif yaaduutii.
22 Xiimotewos garuu akkuma ilmi abbaa isaa tajaajilutti hojii wangeelaa keessatti na wajjin tajaajiluu isaa akka of mirkaneesse isinuu beektu.
23 Kanaaf ani akkuma haala koo hubadheen isa erguuf nan abdadha.
24 Ani mataan koo iyyuu dafee dhufuuf Gooftaa nan amanadha.
25 Ani garuu obboleessa koo Ephafroodiixuu hojjetaa hidhata koo ta'ee fi loltuu hidhata koo ta'e, ergamaa keessan kan isin akka inni

waan na barbaachisuun na tajaajiluuf ergitan sana deebisee gara
keessan erguun barbaachisaa natti fakkaata.
26 Inni hunda keessan yaadaatii; isin akka inni dhukkubsatee ture
waan dhageessaniifis dhiphachaa jira.
27 Inni dhugumaan dhukkubsatee du'uu ga'ee ture. Waaqni garuu
isa maareera; utuu isa qofa hin ta'in akka gaddi gadda irratti natti hin
dabalamneef anas baraareera.
28 Kanaafuu isin akka yommuu lammata isa argitanitti gammaddanii
fi akka yaaddoon koos naa salphatuuf dafee gara keessanitti isa erguu
guddaa nan hawwa.
29 Isinis Gooftaadhaan gammachuu guddaan isa simadhaa; namoota
akkasiis kabajaa;
30 inni gargaarsa isin naa kennuu hin danda'in naa kennuuf, jireenya
isaa illee dabarsee kennuun, hojii Kiristoosiif jedhee du'uu iyyuu ga'ee
tureetii.

3

Foon Amanachuu Dhiisuu

1 Dhuma irrattis yaa obboloota ko, Gooftaatti gammadaa! Ani
waanuma kanaan duraa irra deebi'ee isinii barreessuun na hin dhibu;
kun isiniif eegumsa.
2 Saroota irraa of eeggadhaa; namoota hammina hojjetan irraa of
eeggadhaa; dhagna qabaa sobaa irraas of eeggadhaa.
3 Sababiin isaa nu warri Hafuura Waaqaatiin waaqeffannu, warri
Kiristoos Yesuusiin of jajnuu fi warri foon hin amananne dhagna
qabanneerraatii;
4 ta'us ani mataan koo amanachuu akkanaatiif sababii qaba.
Namni biraa kam iyyuu foon amanachuuf waan sababii qabu yoo of
se'e, ani immoo isa caalaa qaba:
5 Ani dhaladhee guyyaa saddeettaffaattin dhagna qabadhe; sanyii
Israa'el keessaas gosa Beniyaam irraa dhaladhe; warra Ibrootaa
keessaas Ibricha tokkoo dha; akka seeraattis ani Fariisota keessaa
tokko dha;
6 waa'ee hinaaffaa, ani waldaa kiristaanaa ari'achaan ture; waa'ee
qajeelummaa seera eeguun argamuus ani mudaa hin qabu ture.
7 Garuu waan na fayyadaa ture amma Kiristoosiif jedhee akka waan
gatii hin qabneetti nan ilaala.
8 Dhugumaanuu sababii Gooftaa koo Kiristoos Yesuus isa waan
hundumaa caalu sana beekuutiif ani waan hundumaa akka waan gatii
hin qabneetti nan ilaala. Ani isaaf jedhee waan hundumaa dhabeera;
Kiristoosin argachuufis waan hundumaa akka kosiitti nan ilaala;
9 kunis qajeelummaa mataa koo kan seera eeguun argamu utuu hin
ta'in qajeelummaa Kiristoositti amanuun argamu jechuunis akka ani
qajeelummaa Waaqa biraa amantiidhaan dhufu qabaadhee isa keessa
jiraadhuuf.
10 Ani Kiristoosii fi humna du'aa ka'uu isaa beekuu, dhiphina isaa
keessatti hirmaachuu fi du'a isaatiinis isa fakkaachuu nan barbaada;
11 akkasiinis ani du'aa ka'uu warra du'anii argachuu nan danda'a.

Iddoo Yaadame Ga'uuf Fiiguu

12 Kiristoos Yesuus waan kan ofii isaa na godhateef anis waan kana
harkatti galfachuuf nan fiiga jechuudha malee waan kana hunda
argadheera yookaan nama hir'ina hin qabne ta'eera jechuu miti.
13 Yaa obboloota, ani akka waan harkatti isa galfadheetti hin ilaalu.
Waan tokko garuu nan godha: Waan na duuba jiru irraanfadhee gara
waan fuula koo dura jiruutti nan hiixadha;
14 badhaasa Waaqni Kiristoos Yesuusiin ol samiitti itti na waame
sana argachuuf gara kaayyoo sanaatti nan fiiga.
15 Nu warri bilchaatoon hundinuu waan akkanaa haa yaadnu. Yoo
waan tokko tokko irratti yaada garaa garaa qabaattan garuu kanas
Waaqni isinii ibsa.
16 Ta'us waanuma kanaan dura irra geenye sanaan haa jiraannu.
17 Yaa obboloota, fakkeenya koo duukaa bu'uudhaan warra kaaniin
tokko ta'aa; warra fakkeenya nu isinii kennineen jiraatanis hubadhaa.
18 Akkuma ani yeroo hedduu isinitti himee fi akkuma ani amma illee
imimmaaniin iyyuu isinitti himu, namoonni baay'een diinota fannoo
Kiristoos ta'anii jiraatuutii.
19 Dhumni isaanii badiisa; Waaqni isaanii garaa isaanii ti; ulfinni
isaanii salphina isaaniitiin. Yaadni isaaniis waanuma lafaa irratti
hundeeffama.
20 Nu garuu biyyi keenya samii irra. Fayyisaa achii dhufu, Gooftaa
Yesuus Kiristoos eegganna;
21 innis humna waan hunda of jala galfachuu isa dandeessisu sanaan
akka dhagni keenya inni dadhabaan dhagna isaa ulfina qabeessa sana
fakkaatuuf dhagna keenya ni geeddara.

4

Jabaatanii Jiraachuu fi Tokkummaa

1 Kanaafuu yaa obboloota ko, isin warri ani jaalladhuu fi warri ani
yaadu, warri gammachuu kootii fi gonfoo koos taatan, yaa michoota
ko, akkanatti Gooftaatti jabaadhaa dhaabadhaa!

Gorsa

2 Ani akka isaan Gooftaadhaan yaada tokko qabaataniif Ewood-
iyaanin nan kadhadha; Sinxiikeenis nan kadhadha.
3 Yaa hidhata dhugaa, dubartoonni kunneen Qaleeminxoosii fi warra
na wajjin hojjetan kanneen maqaan isaanii kitaaba jireenyaa keessatti
barreeffame kaan wajjin waan hojii wangeelaa keessatti na wajjin
dadhabaniif akka ati isaan gargaartuuf sin kadhadha.
4 Isin yeroo hunda Gooftaatti gammadaa. Ammas ani irra deebi'ee
nan jedha, gammadaa!
5 Garraamummaan keessan nama hundumaa biratti haa beekamu.
Gooftaan dhi'oo jira.
6 Waan hundumaa keessatti Waaqa kadhachuu fi waammataan,
galata wajjinis gaaffii keessan Waaqatti dhi'eeffadhaa malee waan
tokko illee hin yaadda'inaa.
7 Nagaan Waaqaa kan hubannaa hundaa ol ta'e sun karaa Kiristoos
Yesuusiin qalbii fi yaada keessan ni eega.
8 Dhuma irrattis yaa obboloota, wanni dhugaa ta'e kam iyyuu,
wanni ulfina qabeessa ta'e kam iyyuu, wanni qajeelaa ta'e kam iyyuu,
wanni qulqulluu ta'e kam iyyuu, wanni jaallatamaa ta'e kam iyyuu,

wanni gurra namaatti tolu kam iyyuu, wanni gaarii ta’e yookaan galateeffamaa ta’e kam iyyuu yoo jiraate isin waan akkanaa yaadaa.
9 Isin waan narraa barattan yookaan narraa argattan yookaan narraa dhageessan yookaan narratti argitan hunda isinis akkasuma godhaa. Waaqni nagaa isin wajjin ni ta’a.

Kennaa Isaaniitiif Galateeffachuu Isaa

10 Sababii isin dhuma irratti deebitanii naa yaaduu jalqabdaniif ani Gooftaatti baay’ee nan gammada. Dhugumaanuu carraa ittiin argisiiftan dhabdaniiti malee isin durumaanuu naa yaadaa turtan.
11 Ani waan waa dhabeef akkana jechaa hin jiru; haala kam iyyuu keessatti na ga’a jechuu baradheeraatii.
12 Ani dhabuun maal akka ta’e beeka; baay’ee qabaachuunis maal akka ta’e nan beeka. Haala kam iyyuu keessatti, waan hunda keessattis icciitii quufuutii fi beela’uu, baay’ee qabaachuutii fi dhabuu baradheera.
13 Ani isa humna naa kennu sanaan waan hunda gochuu nan danda’a.
14 Haa ta’uu malee rakkina koo keessatti hirmaachuun keessan waan gaarii gochuu keessan ture.
15 Kana malees isin warri Fiiliphisiyuus akkuma beektan, jalqabatti yeroo ani wangeela isinitti lallabetti, yeroo ani Maqedooniyaadhaa ka’etti isin qofa malee waldaan kiristaanaa tokko iyyuu waa’ee kennuu fi fudhachuu keessatti na wajjin hin hirmaanne.
16 Yeroo ani Tasaloniiqee turetti illee yommuu ani rakkadhetti isin yeroo tokkoo ol gargaarsa naaf ergitaniituutii.
17 Kunis akka bu’aan isiniif baay’atu barbaadeen malee ani kennaa keessan barbaadee miti.
18 Ani kaffaltii guutuu argadhee caalaa iyyuu qabaadheera; kennaa isin ergitanis Ephafroodiixuu harkaa fudhadhee hamma na ga’u argadheera. Kunis kennaa urgaa’aa fi qalma fudhatamaa Waaqa gammachiisuu dha.
19 Waaqni koos akkuma badhaadhummaa isaa ulfina qabeessa sanaatti waan isin barbaachisu hunda Kiristoos Yesuusiin isiniif guuta.
20 Waaqa keenyaa fi Abbaa keenyaaf bara baraa hamma bara baraatti ulfinni haa ta’u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

21 Kiristoos Yesuusiin qulqulloota hundatti nagaa naa himaa.
Obboloonni na wajjin jiranis nagaa isinii dhaamu.
22 Qulqulloonni hundinuu, keessumattuu warri mana Qeesaarii jiraatan nagaa isinii dhaamu.

23 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin haa ta’u. Ameen.

Qolosaayis

1 Phaawulos isa fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'ee
fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,
2 Gara qulqulloota, obboloota Kiristoosiin amanamoo ta'an kan-
neen Qolosaayis jiraataniitti:
Abbaa keenya Waaqa biraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galataa fi Kadhannaa

3 Nu yommuu isiniif kadhannutti Waaqa, Abbaa Gooftaa keenya
Yesuus Kiristoos yeroo hunda ni galateeffanna;
4 amantii isin Kiristoos Yesuusitti qabdanii fi jaalala isin qulqulloota
hundaaf qabdan sana dhageenyeerraatii;
5 kunis sababii abdii samii keessatti isinii kuufame sanaatiif; isin
waa'ee abdii kanaa duraanuu dubbii dhugaa, wangeela keessatti
dhageessaniirtu;
6 wangeelli kunis isin bira ga'eera. Wangeelli kunis gaafa isin
isa dhageessanii dhugumaan ayyaana Waaqaa hubattanii jalqabee
akkuma isin gidduutti hojjechaa ture sana addunyaa guutuu keessattis
ija naqachaa fi guddachaa jira.
7 Kanas tajaajilaa jaallatamaa hidhata keenya ta'e Ephaafiraa ir-
raa barattaniirtu; innis Kiristoosiif tajaajilaa amanamaa ta'ee iddoo
keenya kan bu'ee dha;
8 inni waa'ee jaalala keessan kan Hafuurri isinii kenne sanaas nutti
himeera.
9 Sababii kanaaf nu gaafa waa'ee keessan dhageenyee jalqabnee
isinii kadhachuu fi akka Waaqni karaa ogummaatii fi hubannaa
hafuuraa hundaan beekumsa fedhii isaatiin isin guutu kadhachuu hin
dhiifne.
10 Kunis akka isin hojii gaarii hundaan ija naqachaa, Waaqa
beekuudhaanis guddachaa, jireenya Gooftaaf maluu fi kan karaa
hundaan isa gammachiisu jiraattaniif;
11 isinis jajjabinaa fi obsa guddaa akka qabaattaniif, akkuma aangoo
isaa ulfina qabeessa sanaatti humna hundaan jabaachaa, gammadaas
12 Waaqa Abbaa kan akka isin mootummaa ifaa keessatti qulqulloota
wajjin dhaala keessatti hirmaattan isin dandeessise sana galateeffad-
haa.
13 Inni taayitaa dukkanaa jalaa nu baasee gara mootummaa Ilma
inni jaallatuutti nu dabarseeraatii;
14 nus isumaan furama, jechuunis dhiifama cubbuu arganneerra.

Ol aantummaa Ilma Waaqaa

15 Inni fakkaattii Waaqa hin mul'anne sanaa ti; uumama hundaafis
hangafa.
16 Wanni hundinuu isumaan uumameetii: Wanni samii keessaa fi
lafa irraa, wanni mul'atuu fi hin mul'anne, teessoowwan yookaan
humnoonni yookaan bulchitoonni yookaan taayitaawwan, wanni
hundinuu isumaan, isumaaf uumaman.
17 Inni waan hunda dura jira; wanni hundinuu isumaan wal qabatee
dhaabata.

18 Inni mataa dhagna isaa, mataa waldaa kiristaanaa ti; waan hunda
irratti ol aantummaa akka qabaatuufis inni kan jalqabaa ti; warra
du'an keessaa kaafamuudhaanis hangafa.
19 Waaqni guutummaan isaa hundi isa keessa jiraachuu isaatti
gammadeeraatii;
20 dhiiga isaa kan fannoo irratti dhangala'e sanaanis nagaa buusuud-
haan waan lafa irra jiru yookaan waan samii keessa jiru hunda karaa
isaatiin ofitti araarseeraatii.
21 Isinis dur amala keessan hamaa sanaan Waaqatti orma taatanii
yaada keessaniinis diinota turtan.
22 Amma garuu qulqulloota mudaa hin qabnee fi warra hir'ina
hin qabne godhee fuula isaa duratti isin dhi'eessuuf dhagna foon
Kiristoosiin, karaa du'a isaatiin isin araarseera;
23 kunis yoo isin amantii keessaniin itti fuftan, yoo jabaattanii
dhaabattanii fi yoo isin abdii wangeelaa irraa hin sochoone ta'a.
Wangeelli kunis isuma isin dhageessanii fi isuma samii gaditti
uumama hundatti lallabamee dha; ani Phaawulosis wangeeluma
kanaaf tajaajilaa ta'eera.

Phaawulos Waldaa Kiristaanaatiif Dhama'uu Isaa

24 Ani amma isiniif dhiphachuu kootti nan gammada; waan dhiphina
Kiristoos dhagna isaatiif jechuunis waldaa kiristaanaatiif jedhee
dhiphate sana keessaa hir'ates ani foon kootiin nan guuta.
25 Ergama Waaqni natti kenneen ani akka dubbii Waaqaa guutum-
maatti isinii dhi'eessuuf tajaajilaa waldaa kiristaanaa ta'eera;
26 dubbiin kunis icciitii barootaa fi dhaloota jalaa dhokfamee turee
dha; amma garuu qulqulloota isaatti mul'ifameera.
27 Waaqni badhaadhummaan ulfina icciitii kanaa hammam guddaa
akka ta'e Namoota Ormaa gidduutti qulqulloota isaatti beeksisuu
filateera; icciitiin kunis Kiristoos, abdii ulfinaa isa isin keessa jiruu
dha.
28 Nus isuma lallabna; nama hunda kan guutumaan guutuutti
Kiristoositti bilchaataa ta'e akka dhi'eessinuuf, tokkoo tokkoo namaa
ogummaa hundaan gorsaa barsiisna.
29 Kanaafuu ani akkuma hojii humna isaa kan ciminaan na keessatti
hojjetu sanaatti carraaqaa nan dhimma.

2

1 Akka ani isiniif, warra Lodooqiyaa jiranii fi warra fooniin fuula koo
hin argin hundaafis jedhee hammam carraaqaa jiru isin akka beektan
nan barbaada.
2 Kunis akka isaan jaalalaan tokko ta'anii garaan isaanii jajjabeef-
famuuf, akka isaan badhaadhummaa hubannaa guutuu qabaatanii
icciitii Waaqaa jechuunis Kiristoosin beekaniif;
3 badhaadhummaan ogummaa fi beekumsaa hundinuus isuma
keessa dhokfameera.
4 Anis akka namni tokko iyyuu afaan tolee isin hin gowwoomsineef
waan kana isinittin hima.
5 Ani yoon fooniin isin irraa fagaadhe illee hafuuraan isin wajjin
waanan jiruuf, isin hammam naamusa qabeeyyii akka taatanii fi
amantiin isin Kiristoositti qabdanis hammam cimaa akka ta'e arguu
kootiif nan gammada.

Jireenya Kiristoosiin Argamu

6 Yoos akkuma Kiristoos Yesuus Goofticha fudhattanitti isatti jiraadhaa;
7 akkuma barattan sanatti hidda keessan isa keessatti gad fageeffadhaatii isa irratti ijaaramaa; amantiittis jabaadhaa; galata guutee dhangala'us dhi'eessaa.

8 Eenyu iyyuu barsiisa waa'ee Kiristoos irratti hundeeffameen utuu hin ta'in falaasama faayidaa hin qabnee fi gowwoomsaa, kan bartee namaatii fi qajeelfama addunyaa kanaa irratti hundeeffameen akka isin hin boojine of eeggadhaa.

9 Guutummaan Waaqummaa hundinuu fooniin Kiristoos keessa jiraataatii;
10 isinis Kiristoos isa humnaa fi taayitaa hunda irratti mataa ta'e sanaan guutamtaniirtu.
11 Isumaanis foon cubbamaa ta'e sana of irraa gattanii dhagna qabattaniirtu; dhagna qabaan kunis dhagna qabaa harka namaatiin ta'e utuu hin ta'in kan Kiristoosiin ta'ee dha;
12 isinis cuuphaadhaan isa wajjin awwaalamtanii humna Waaqaa kan Kiristoosin warra du'an keessaa isa kaasetti amanuu keessaniin cuuphaadhuma sanaan isa wajjin kaafamtaniirtu.

13 Yeroo isin cubbuu keessanii fi foon keessan kan dhagna hin qabamin sanaan duutanii turtanitti Waaqni Kiristoos wajjin jiraattota isin taasise. Cubbuu keenya hundas nuu dhiise;
14 innis himata idaa keenya kan seeraa kan nuun mormuu fi nutti muru sana haqee mismaaraan fannootti diree dhabamsiise.
15 Innis humnootaa fi taayitaawwan fannoodhaan mo'ate hidhannoo hiikkachiisuudhaan ifa baasee uummatatti isaan argisiise.

Sirna Foonii Jalaa Bilisa Ba'uu

16 Kanaafuu eenyu iyyuu waan nyaattanii fi waan dhugdaniin yookaan waa'ee ayyaanaatiin yookaan waa'ee Baatii Haaraatiin yookaan waa'ee Sanbataatiin isinitti hin murin.
17 Isaan kunneen gaaddidduu waan dhufuuf jiruu ti; dhugaan isaa garuu Kiristoos keessa jira.
18 Namni sobee gad of qabuu fi ergamoota waaqeffachuu jaallatu kam iyyuu badhaasa isin hin dhabsiisin. Namni akkasii waan arge hunda baay'isee odeessa; sababii malee yaada foon isaatiin of tuula.
19 Innis mataa isa dhagni guutuun ittiin soorame, hiddaa fi ribuu isaatiinis walitti hidhamee guddina Waaqni kennuufiin guddatu sana irraa citeera.
20 Isin erga Kiristoos wajjin qajeelfama hundee kan addunyaa kanaatiif duutanii maaliif akka waan amma iyyuu kan addunyaa taataniitti sirna isaatiif bultu ree?
21 Innis, "Harkaan hin qabatin! Hin dhandhamin! Hin tuqin!" jedha.
22 Isaanis waan ajajaa fi barsiisa namaa irratti hundeeffamaniif yeroo hojii irra oolanitti baduuf murteeffamaniiru.
23 Sirni kunis dhugumaan of dirqisiisuun waaqeffachuu isaanii, gad of qabuu sobaatii fi foon isaanii miidhuu isaaniitiin bifa ogummaa qaba; hawwii foonii dhowwuuf garuu faayidaa tokko illee hin qabu.

3

Akka Warra Kiristoosiin Jiraattota Taasifamaniitti Jiraachuu

1 Egaa isin erga Kiristoos wajjin kaafamtanii waan ol gubbaa, mirga
Waaqaa iddoo Kiristoos taa'u sana jiru barbaadaa.
2 Waan ol gubbaa yaadaa malee waan lafa irraa hin yaadinaa.
3 Duutaniirtuutii; jireenyi keessanis Kiristoos wajjin Waaqa keessa
dhokfameera.
4 Yommuu Kiristoos inni jireenya keessan ta'e sun mul'atutti isinis
isa wajjin ulfinaan ni mul'attu.
5 Kanaaf hawwii addunyaa isa isin keessatti hojjechaa jiru hun-
dumaa ajjeesaa; kunis halalummaa, xuraa'ummaa, dharraa foonii,
hawwii hamaa fi sassattummaa isa waaqa tolfamaa waaqeffachuu ta'e
sanaa dha.
6 Sababii kanaafis dheekkamsi Waaqaa warra hin ajajamnetti ni
dhufa.
7 Isinis jireenya dur jiraattan keessatti karuma akkasii irra ded-
deebi'aa turtan.
8 Amma garuu waan akkasii hunda: aarii, dheekkamsa, hamminaa
fi maqaa nama balleessuu of irraa fageessaa; dubbiin gadheenis afaan
keessanii hin ba'in.
9 Wal hin sobinaa; isin eenyummaa keessan isa moofaa sana hojii
isaa wajjin of irraa baaftanii
10 eenyummaa haaraa kan beekumsa fakkaattii Uumaa isaatiin
haaromfamaa jirus uffattaniirtu.
11 Sababii kanaaf, nama Giriik yookaan Yihuudii, nama dhagna
qabate yookaan kan dhagna hin qabatin, nama wallaalaa, nama
jireenya isaa hin qajeelfatin, garba yookaan birmaduu jechuun hin
jiru; Kiristoos garuu hunduma; hunduma keessas jira.
12 Kanaafuu isin akkuma warra Waaqaaf filatamanii qulqullaa'anii
fi jaallatamaniitti, gara laafummaa, arjummaa, gad of qabiisa, garraa-
mummaa fi obsa qabaadhaa.
13 Wal danda'aa; yoo eenyu iyyuu nama tokko illee irraa komii
qabaate walii dhiisaa. Akkuma Gooftaan isinii dhiise sana isinis walii
dhiisaa.
14 Kana hundumaa irrattis jaalala waan hundumaa tokkummaa
hir'ina hin qabneen walitti hidhu qabaadhaa.
15 Nagaan Kiristoos kan isin akkuma kutaa dhagna tokkootti itti waa-
mamtan sun garaa keessan keessatti haa mo'u. Warra galateeffattanis
ta'aa.
16 Dubbiin Kiristoos baay'inaan isin keessa haa jiraatu; ogummaa
hundaan wal barsiisaa; wal gorsaas; faarfannaadhaan, weedduu
galataatii fi faarfannaa Hafuuraatiin garaa keessan keessatti Waaqa
galateeffadhaa.
17 Dubbiinis ta'u hojiidhaan, waan hojjettan kam iyyuu maqaa
Gooftaa Yesuusiin hojjedhaa; isumaanis Waaqa Abbaa galateeffadhaa.

Qajeelfama Maatii Kiristaanaatiif Kenname
3:18–4:1 kwf – Efe 5:22–6:9

18 Yaa niitota, akka Gooftaaf ta'utti dhirsoota keessaniif ajajamaa.
19 Yaa dhirsoota, isinis niitota keessan jaalladhaa; isaanittis hin
hammaatinaa.

20 Yaa ijoolle, waan hundumaan abbootii fi haadhota keessaniif
ajajamaa; kun Gooftaa gammachiisaatii.
21 Yaa abbootii, isinis akka ijoolleen keessan abdii hin kutanneef
tuttuqxanii isaan hin aarsinaa.
22 Yaa garboota, isinis warra fooniin gooftota keessan ta'aniif waan
hundaan ajajamaa; kanas yeroo isaan isin ilaalan qofa isaan gam-
machiisuuf utuu hin ta'in garaa qulqulluu fi Gooftaa sodaachuudhaan
godhaa.
23 Waan hojjettan hunda akka waan namaaf hojjettaniitti utuu hin
ta'in akka waan Gooftaaf hojjettaniitti garaa guutuudhaan hojjedhaa;
24 kunis sababii isin akka Gooftaa biraa badhaasa dhaalaa argattan
beektaniif. Kan isin tajaajilaa jirtan Kiristoos Goofticha.
25 Namni balleessaa hojjetu kam iyyuu gatii balleessaa isaa ni
argataatii; nama wal caalchisuunis hin jiru.

4

1 Yaa gooftota, isinis akka samii irraa Gooftaa qabdan waan
beektaniif, garboota keessan qajeelummaa fi wal qixxummaadhaan
bulchaa.

Gorsa Dabalataa

2 Warra dammaqanii galateeffatan ta'uudhaan kadhannaatti jabaad-
haa.
3 Nu icciitii Kiristoos kan ani isaaf jedhee hidhamee jiru sana
akka lallabnuuf Waaqni balbala dubbichaa akka nuu banu nuufis
kadhadhaa.
4 Anis akka narraa eegamutti ibsee akkan lallabuuf naa kadhadhaa.
5 Baricha furuudhaan warra alaa wajjin hubannaadhaan jiraadhaa.
6 Tokkoo tokkoo namaatiif akkamitti akka deebii kennitan akka
beektaniif dubbiin keessan yeroo hunda ayyaanaan kan guutame,
soogiddaanis kan mi'eeffame haa ta'u.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

7 Xikiqoos oduu waa'ee kootii hunda isinitti ni hima. Inni obboleessa
jaallatamaa, tajaajilaa amanamaa fi Gooftaatti garbicha hidhata koo
ta'ee dha.
8 Anis akka isin haala nu keessa jirru beektanii fi akka inni garaa
keessan jajjabeessuuf gara keessanitti isa ergeera.
9 Innis obboleessa keenya amanamaa fi jaallatamaa isa garee
keessan keessaa tokko ta'e Oneesimoos wajjin dhufa. Isaanis waan
asitti ta'aa jiru hundumaa isinitti himu.

10 Arisxirokoos inni na wajjin hidhamee jiru nagaa isinii dhaama;
Maarqos durbiin Barnaabaasis akkanuma nagaa isinii dhaama.
Waa'ee isaas ajajni, "Yoo inni gara keessan dhufe isa simadhaa" jedhu
isin ga'eera.
11 Yesuus inni Yoosxoos jedhamus akkasuma nagaa isinii dhaama.
Warra dhagna qabatan keessaas kanneen na wajjin mootummaa
Waaqaatiif hojjetan isaanuma qofa; isaanis jajjabina guddaa naa
ta'aniiru.
12 Ephaafiraan inni isin keessaa tokko ta'ee fi tajaajilaan Kiristoos
Yesuus nagaa isinii dhaama. Innis akka isin fedhii Waaqaa hundaan

bilchaatoo fi guutuu taatanii jabaattanii dhaabattaniif yeroo hunda kadhannaadhaan isinii dadhabaa jira.
13 Ani akka inni isiniif, warra Lodooqiyaa fi magaalaa Heraapoolis jiraniifis hinaaffaa gaarii qabu dhugaa nan ba'aaf.
14 Luqaas ogeessi fayyaa michuun keenya jaallatamaanii fi Deemaas nagaa isinii dhaamu.
15 Obboloota Lodooqiyaa jiranitti, akkasumas Niimfaa fi waldaa kiristaanaa kan mana ishee jirtutti nagaa naa himaa.

16 Erga xalayaan kun isinii dubbifamee booddee waldaa Kiristaanaa Lodooqiyaatti akka dubbifamu godhaa; isinis xalayaa Lodooqiyaadhaa dhufu dubbifadhaa.

17 Arkiphaadhaanis, "Hojii Gooftaadhaan sitti kenname sana akka xumurtu mirkaneeffadhu" jedhaa.

18 Ani Phaawulos, xalayaa nagaa kana harkuma kootiin barreessa. Hidhamuu koo yaadadhaa. Ayyaanni isin wajjin haa ta'u.

Tasaloniiqee
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
Gara waldaa kiristaanaa warra Tasaloniiqee kan Waaqa Abbaatii fi kan Gooftaa Yesuus Kiristoos taateetti:
Ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Amantii Warra Tasaloniiqeetiif Galateeffachuu

2 Nu kadhannaa keenya keessatti maqaa keessan dhoofnee yeroo hunda waa'ee hunda keessaniitiif Waaqa ni galateeffanna.
3 Nu hojii amantii keessanii, dadhabbii jaalala keessanii fi obsa abdii keessanii kan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti qabdan sana Waaqa keenyaa fi Abbaa keenya duratti ittuma fufnee ni yaadanna.
4 Yaa obboloota Waaqaan jaallatamtan, nu akka inni isin filate beeknaatii;
5 wangeelli keenya humnaan, Hafuura Qulqulluu fi amansiisa guddaan malee dubbii afaanii qofaan gara keessan hin dhufneetii. Nu isiniif jennee akkamitti akka isin gidduu jiraanne ni beektu.
6 Isinis fakkeenya keenyaa fi fakkeenya Gooftaa duukaa buutaniirtu; utuma dhiphina guddaa keessa jirtanuus gammachuu Hafuurri Qulqulluun isinii kennuun dubbicha fudhattaniirtu.
7 Kanaanis amantoota Maqedooniyaa fi Akaayaa jiran hundaaf fakkeenya taatanii jirtan.
8 Dubbiin Gooftaa isin biraa ba'ee Maqedooniyaa fi Akaayaa qofatti hin dhaga'amne; amantiin isin Waaqatti qabdanis lafa hunda ga'eera. Kanaafuu waa'ee isaa homaa dubbachuu nu hin barbaachisu;
9 isin simannaa akkamii akka nuu gootan isaanuu ni dubbatuutii. Isaan akkamitti akka isin Waaqa jiraataa fi Waaqa dhugaa tajaajiluuf jettanii waaqota tolfamoo irraa gara Waaqaatti deebitanis ni himu;
10 akkasumas Ilma isaa isa inni warra du'an keessaa kaase jechuunis Yesuus isa dheekkamsa dhufu jalaa nu baasu sana akka samii irraa eeggattan ni himu.

2

Phaawulos Tasaloniiqeetti Tajaajiluu Isaa

1 Yaa obboloota, isin bira dhufuun keenya sun akkasumaan akka hin ta'in isinuu ni beektu.
2 Akkuma isin beektan nu kanaan dura Fiiliphisiyuusitti dhiphanneerra; akka malees qaaneffamneerra. Garuu yoo mormiin cimaan nu qunname illee gargaarsa Waaqa keenyaatiin wangeela isaa isinitti himuudhaaf ija jabina arganneerra.
3 Gorsi nu kenninus kan dogoggora yookaan xuraa'ummaa yookaan gowwoomsaa irraa dhufe miti.
4 Qooda kanaa nu akka warra Waaqni wangeela imaanaa itti kennuuf qoratee fudhateetti dubbanna. Yaaliin keenyas Waaqa garaa keenya qoru sana gammachiisuuf malee nama gammachiisuuf miti.

5 Akkuma isin beektanii fi akkuma Waaqnis dhugaa ba'u sana
nu dubbii sossobbiitti hin fayyadamne; doqnummaa dhokfachuufis
haguuggannee gara keessan hin dhufne.
6 Nu namoota irraa, isin irraas ta'u yookaan warra kaan irraa ulfina
hin barbaanne. Nu akka ergamoota Kiristoosiitti ba'aa isinitti ta'uu ni
dandeenya ture;
7 nu garuu akkuma haadha daa'imman ishee kunuunfattu tokkoo
taane.

Garraamummaadhaan gidduu keessan jiraanne.

8 Nu waan akka malee isin jaallanneef wangeela Waaqaa qofa utuu
hin ta'in lubbuu keenya illee isinii kennuun fedhii keenya ture; isin
nu biratti akka malee jaallatamoo turtaniitii.
9 Yaa obboloota, isin dadhabbii fi dhiphina keenya ni yaadattuutii;
nu yeroo wangeela Waaqaa isinii lallabnetti nama tokkotti illee akka
ba'aa hin taaneef halkanii guyyaa hojjechaa turre.
10 Nu hammam qulqullummaan, qajeelummaa fi mudaa malee isin
warra amantan gidduu akka jiraanne isin dhugaa ni baatu; Waaqnis
dhugaa ba'a.
11 Isin akka nu akkuma abbaan ijoollee isaa gorsee jajjabeessutti
tokkoo tokkoo keessaniif taane ni beektuutii;
12 kunis akka isin jireenya Waaqa isa mootummaa isaattii fi ulfina
isaatti isin waamu sanaaf malu jiraattaniif.

13 Isinis yommuu dubbii Waaqaa kan nurraa dhageessan sana
fudhattanitti akkuma inni jirutti, akka dubbii Waaqaa kan isin warra
amantan keessatti hojjetuutti fudhattan malee akka dubbii namaatti
waan hin fudhatiniif nu utuu gargar hin kutin Waaqa galateeffanna.
14 Yaa obboloota, isin fakkeenya waldoota kiristaanaa Waaqaa warra
Kiristoos Yesuusitti jiran kanneen biyya Yihuudaa jiranii duukaa buu-
taniirtu; akkuma waldoonni kunneen harka Yihuudootaatti dhiphatan
sana isinis harka namoota biyya keessaniitti dhiphattaniirtu;
15 Yihuudoonni kunneen warra Gooftaa Yesuusii fi raajota ajjeesanii
nu illee ari'atanii dha. Isaan Waaqa hin gammachiisan; nama
hundattis diina ta'u;
16 isaanis cubbuu isaanii guuttachuuf jedhanii akka nu akka
Namoonni Ormaa fayyifamaniif itti hin dubbanne nu dhowwu.
Dhuma irratti garuu dheekkamsi Waaqaa isaanitti dhufeera.

Phaawulos Warra Tasaloniiqee Arguu Hawwe

17 Garuu yaa obboloota, erga yaadaan utuu hin ta'in fooniin yeroo
gabaabaaf isin irraa gargar baanee jalqabnee fuula keessan arguuf
hawwii guddaan caalchifnee dhamaane.
18 Nu gara keessan dhufuu barbaannee turreetii; dhugumaanuu
ani Phaawulos yeroo baay'ee gara keessan dhufuu yaaleera; garuu
Seexanatu nu dhowwe.
19 Yommuu Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos dhufutti fuula isaa
duratti abdiin keenya yookaan gammachuun keenya yookaan gonfoon
nu ittiin of jajnu eenyu? Isinuma mitii?
20 Isin ulfinaa fi gammachuu keenyaatii.

3

1 Kanaafuu nu waan hammana caalaa obsuu dadhabneef kophaa
keenya Ateenaatti hafuun gaarii nutti fakkaate.
2 Nus obboleessa keenya Xiimotewos, tajaajilaa Waaqaa isa wangeela
Kiristoosiitti hojjetaa hidhata keenya ta'e sana, akka inni amantii
keessanitti isin cimsuu fi isin jajjabeessuuf ergineerra;
3 kunis akka namni tokko iyyuu dhiphina kanaan hin jeeqamneef.
Isinis akka nu waan kanaaf filatamne sirriitti beektu.
4 Yeroo isin bira turretti akka dhiphinni nurra ga'u isinitti himaa
turreetii. Innis akkuma isin beektan sana ta'e.
5 Sababii kanaaf ani yommuun kana caalaa obsuu dadhabetti waa'ee
amantii keessanii baruuf jedheen isa erge. Tarii inni nama qoru
sun isin qoree dadhabbiin keenyas faayidaa malee hafeera jedheen
sodaadhe.

Xiimotewos Oduu Gaarii Fide

6 Amma garuu Xiimotewos isin biraa gara keenya dhufee waa'ee
amantii keessaniitii fi waa'ee jaalala keessanii oduu gaarii nutti
himeera. Akkasumas akka isin yeroo hunda yaada gaariidhaan nu
yaaddanii fi akkuma nu isin arguu hawwinu sana akka isinis nu arguu
hawwitan nutti himeera.
7 Kanaaf yaa obboloota, nu dhiphinaa fi ari'atama keenya hunda
keessatti amantii keessaniin waa'ee keessan jajjabaanneerra.
8 Yoo isin Gooftaatti cimtanii dhaabatan nu dhugumaan ni jiraan-
naatii.
9 Gammachuu sababii keessaniin fuula Waaqa keenyaa duratti
qabnu hundaaf waa'ee keessaniif hammam Waaqa galateeffachuu
dandeenya?
10 Nu akka deebinee isin arginuu fi waan amantii keessan keessaa
hir'ates akka isinii guutuu dandeenyuuf halkanii guyyaa cimsinee
kadhanna.
11 Ammas Waaqni keenyaa fi Abbaan keenya mataan isaa, Gooftaan
keenya Yesuusis akka nu gara keessan dhufnu karaa nuuf haa
qajeelchu.
12 Akkuma jaalalli nu isinii qabnu dabalaa deemu sana Gooftaan
jaalala isin walii keessanii fi nama hundaaf qabdan isinii haa gud-
disuu; haa baay'isus.
13 Akka isin yommuu Gooftaan keenya Yesuus qulqulloota isaa
hunda wajjin dhufutti fuula Waaqa keenyaatii fi Abbaa keenyaa duratti
warra mudaa hin qabnee fi qulqulloota taataniifis inni garaa keessan
haa jajjabeessu.

4

Waaqa Gammachiisuuf Jiraachuu

1 Kana malees yaa obboloota, Waaqa gammachiisuuf akkamitti
akka jiraachuu qabdan nu isin barsiifneerra; isinis akkuma sanatti
jiraachaa jirtu. Ammas akka ittuma caalchiftanii waan kana gootan
Gooftaa Yesuusiin isin kadhanna; isin gorsinas.
2 Nu taayitaa Gooftaa Yesuusiin ajaja maalii akka isinii kennine
beektuutii.
3 Fedhiin Waaqaa akka isin qulqullooftanii dha; kunis akka isin
halalummaa irraa fagaattaniif;

4 tokkoon tokkoon keessan akkamitti akka karaa qulqulluu fi ulfina
qabeessa ta'een dhagna keessan eeggattan beekuu qabdu;
5 kunis akka ormoota Waaqa hin beekneetti hawwii fooniitiin hin
ta'in;
6 waan kanaanis namni tokko iyyuu obboleessa isaa hin miidhin
yookaan hin gowwoomsin. Akkuma nu kanaan dura isinitti himnee
isin akeekkachiifne sana, Gooftaan warra cubbuu akkasii hojjetan
hunda haaloo ba'a.
7 Waaqni akka nu jireenya qulqulluu jiraannuuf malee akka
xuroofnuuf nu hin waamneetii.
8 Kanaafuu namni gorsa kana tuffatu Waaqa Hafuura isaa Qulqulluu
isinii kennu sana tuffata malee nama hin tuffatu.
9 Egaa waan Waaqni akka isin wal jaallattan isin barsiiseef waa'ee
jaalala obbolummaa isinii barreessuu nu hin barbaachisu.
10 Dhugumaan isin obboloota guutummaa Maqedooniyaa keessa
jiran hunda ni jaallattu. Yaa obboloota, nu garuu akka kana caalaa
isaan jaallattan isin gorsina;
11 akkuma nu kanaan dura isin ajajnetti tasgabbiin jiraachuuf
tattaaffadhaa; harkuma keessaniin hojii keessan hojjetadhaa;
12 kunis akka isin warra alaa biratti ulfina argattanii fi akka harka
nama tokko illee hin eegganneef.

Amantoota Warra Lubbuun Hin jirre

13 Yaa obboloota, nu akka isin waa'ee warra rafan sanaa wallaaltan
yookaan akka namoota abdii hin qabne kaaniitti gadditan hin bar-
baannu.
14 Nu erga akka Yesuus du'ee du'aa ka'e amannee akkasuma immoo
Waaqni warra Yesuusitti amananii rafan sana akka isuma wajjin kaasu
ni amanna.
15 Wanni nu akka dubbii Gooftaatti isinitti himnu kana; nu warri
lubbuun jirru kanneen hamma dhufaatii Gooftaatti jiraannu gonku-
maa warra rafan sana hin dursinu.
16 Gooftaan mataan isaa ajajaan, sagalee ergamaa hangafaatii fi
sagalee malakata Waaqaatiin samii irraa ni bu'a; warri Kiristoositti
amananii du'anis jalqabatti ni ka'u.
17 Ergasii immoo nu warri hafnee lubbuun jirru qilleensa irratti
Gooftaa simachuuf isaan wajjin duumessaan ol fudhatamna. Akka-
sumas bara baraan Gooftaa wajjin ni jiraanna.
18 Kanaafuu dubbii kanaan wal jajjabeessaa.

5

1 Egaa yaa obboloota, waa'ee barootaatii fi waa'ee waqtiilee waan
tokko iyyuu isinii barreessuu nu hin barbaachisu;
2 akka guyyaan Gooftaa akkuma hattuutti halkaniin dhufu isinuu
sirriitti beektuutii.
3 Utuma namoonni, "Nagaa dha; qabbanas" jedhanuu akkuma
ciniinsuun dubartii ulfaatti dhufu badiisni akka tasaa isaanitti dhufa;
jalaas hin ba'an.
4 Isin garuu yaa obboloota, akka guyyaan sun akkuma hattuutti
isinitti hin dhufneef isin warra dukkana keessa jirtan miti.
5 Isin hundi ijoollee ifaa ti; ijoollee guyyaatis. Nu warra halkanii
yookaan warra dukkanaa miti.

6 Egaa kottaa nu akka warra kaanii hin rafnuu; qooda kanaa kottaa
ni dammaqnaa; of qabnas.
7 Warri rafan halkaniin rafuutii; warri machaa'anis halkaniin
machaa'u.
8 Nu garuu waan warra guyyaa taaneef kottaa amantii fi jaalala
akka qomee sibiilaatti uffannee, abdii fayyinaa immoo akka qoobii
sibiilaatti kaa'annee of qabnaa.
9 Waaqni akka nu karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin fayyina
argannuuf malee dheekkamsaaf nu hin filanneetii.
10 Nu yoo dammaqne yookaan yoo rafne akka isa wajjin tokkum-
maan jiraannuuf inni nuuf du'e.
11 Kanaafuu akkuma amma gochaa jirtan kana wal jajjabeessaa; wal
ijaaraas.

Gorsa Dhumaa

12 Egaa yaa obboloota, nu akka isin warra gidduu keessanitti cimanii
hojjetan, kanneen karaa Gooftaatiin isin hoogganii fi isin gorsan
sana kabajjan isin kadhanna.
13 Sababii hojii isaaniitiifis jaalalaan ulfina guddaa isaaniif kennaa.
Nagaadhaanis walii wajjin jiraadhaa.
14 Yaa obboloota, nu akka isin warra hojii hojjechuu hin jaallanne
akeekkachiiftan, sodaattota jajjabeessitan, dadhaboo gargaartan, akka
nama hundumaafis obsitan isin gorsina.
15 Akka namni tokko iyyuu waan hamaaf deebii hamaa hin deebifne
of eeggadhaa; qooda kanaa yeroo hunda waliif, nama hundaafis waan
gaarii gochuuf carraaqaa.
16 Yeroo hunda gammadaa;
17 utuu gargar hin kutin kadhadhaa.
18 Haala hundumaa keessatti Waaqa galateeffadhaa; fedhiin Waaqni
Kiristoos Yesuusitti isiniif qabu kanaatii.
19 Hafuura hin dhaamsinaa;
20 raajii hin tuffatinaa;
21 waan hunda qoraa. Isa gaarii jabeessaatii qabadhaa.
22 Hammina gosa hundumaa irraa fagaadhaa.
23 Waaqni mataan isaa, Waaqni nagaa guutumaan guutuutti isin haa
qulqulleessu. Hafuurri keessan, lubbuun keessanii fi dhagni keessan
guutuun guyyaa Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos dhufutti mudaa
irraa haa eegaman.
24 Inni isin waamu sun amanamaa dha; waan kanas ni godha.

25 Yaa obboloota, nuufis kadhadhaa.

26 Dhungoo qulqulluudhaanis obboloota hunda nagaa gaafadhaa.

27 Ani akka xalayaan kun obboloota hundaaf dubbifamu fuula
Gooftaa duratti isin ajaja.

28 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin wajjin haa ta'u.

Tasaloniiqee
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos, Silwaanosii fi Xiimotewos irraa,
Gara Waldaa Kiristaanaa warra Tasaloniiqee kan Abbaa keenya
Waaqaatii fi kan Gooftaa Yesuus Kiristoos taateetti:
2 Ayyaannii fi nagaan Waaqa Abbaa fi Gooftaa Yesuus Kiristoos
irraa isiniif haa ta'u.

Galataa fi Kadhannaa

3 Yaa obboloota, sababii amantiin keessan baay'ee guddachaa,
jaalalli hundi keessan walii keessaniif qabdanis ittuma dabalaa jiruuf
nu yeroo hunda waa'ee keessaniif akka malutti Waaqa galateeffachuu
qabna.
4 Kanaafuu nu qorumsa isin obsitan sanaaf, ari'atama hunda
keessatti jabaattanii dhaabachuu keessanii fi amantii keessaniin wal-
doota Kiristaanaa Waaqaa keessatti sababii keessaniin of jajna.
5 Kun hundinuu akka murtiin Waaqaa qajeelaa ta'e mul'isa; sababii
kanaafis isin warra mootummaa isaa kan dhiphachaafii jirtan sanaaf
maltan ni taatu.
6 Waaqni qajeelaa dha: Inni warra isin rakkisan ni rakkisa;
7 isin warra rakkattaniif, nuufis boqonnaa ni kenna. Kunis yommuu
Gooftaan Yesuus ibidda balali'uun ergamoota isaa humna qabeeyyii
wajjin samii irraa mul'atutti ta'a.
8 Inni warra Waaqa hin beeknee fi warra wangeela Gooftaa keenya
Yesuusiif hin ajajamne ni adaba.
9 Isaanis fuula Gooftaa duraa fi ulfina humna isaa irraa fage-
effamanii badiisa bara baraatiin ni adabamu;
10 kunis guyyaa inni qulqulloota isaatiin kabajamuu fi warra
amanan hundumaa gidduutti dinqisiifatamuuf dhufutti ta'a. Isinis
waan dhuga ba'umsa keenya amantaniif isaanitti lakkaa'amtu.
11 Nus waan kana yaadatti qabachaa, akka Waaqni keenya warra
waamicha isaatiif malan isin godhuuf, humna isaatiinis kaayyoo
keessan gaarii hundaa fi akka hojii amantii keessanii hunda fiixaan
isinii baasuuf utuu gargar hin kutin isinii kadhanna.
12 Nus akkuma ayyaana Waaqa keenyaattii fi Gooftaa Yesuus Kiris-
toosiitti akka maqaan Gooftaa keenya Yesuus isiniin kabajamuu fi akka
isinis isaan kabajamtaniif waan kana kadhanna.

2

Nama Fincilaa

1 Yaa obboloota, waa'ee dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii
fi waa'ee isa biratti walitti qabamuu keenyaa wanni nu isin kadhannu
kana;
2 kunis raajii yookaan dubbii yookaan xalayaa akka waan nu
biraa dhufeetti hedamuun akka isin guyyaan Gooftaa ammuma iyyuu
dhufeera jettanii daftanii hin raafamneef yookaan hin jeeqamneef.

3 Namni tokko iyyuu karaa kamiin iyyuu isin hin gowwoomsin; utuu
fincilli dursee hin dhufin, namni cubbuu, ilmi badiisaa sun utuu hin
mul'atin guyyaan sun hin dhufuutii.
4 Innis waan Waaqa jedhamu yookaan waan waaqeffatamu hun-
dumaan mormee isaan irratti ol ol of qaba; "Ani Waaqa" ofiin
jechuudhaanis mana qulqullummaa Waaqaa keessa taa'a.
5 Isin akka ani yeroo isin bira turetti waan kana isinitti himaa ture
hin yaadattanii?
6 Akka inni yeroo murteeffame sanatti mul'atuufis waan amma isa
dhowwu ni beektu.
7 Icciitiin humna fincila sanaa amma iyyuu hojiitti jiraatii; garuu
inni amma humna sana duubatti deebisu sun hamma karaa irraa
fuudhamutti ittuma fufee isa dhowwa.
8 Inni Hamaan sun ni mul'ata; Yesuus Gooftaan immoo hafuuruma
afaan ofii isaatiin isa galaafata; ifa dhufaatii isaatiinis isa barbadeessa.
9 Dhufaatiin namicha isa hamaa sanaa akkuma hojii Seexanaatti
humna hundaa fi mallattoon, dinqii sobaatiinis ni ta'a;
10 innis gowwoomsaa gosa hundaa kan warra badan sana ittiin
gowwoomsuun mul'ata. Warri badan sunis sababii dhugaa silaa ittiin
fayyan sana jaallachuu didaniif badu.
11 Kanaafuu Waaqni akka isaan soba amananiif waan nama wal-
laalchisu isaanitti erga;
12 kunis akka warra dhugaatti amanuu didanii jal'inatti gammadan
hundatti murtaa'uuf.

Jabaadhaatii Dhaabadhaa

13 Nu garuu yaa obboloota Gooftaan jaallatamtan, sababii Waaqni
warra jalqabaa godhee akka isin karaa Hafuuraan qulqulleeffamuutii
fi karaa dhugaatti amanuutiin fayyitaniif isin filateef yeroo hunda
Waaqa galateeffachuu qabna.
14 Innis akka isin ulfina Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos keessatti
hirmaattaniif karaa wangeela keenyaatiin kaayyoo kanaaf isin waame.
15 Egaa yaa obboloota, jabaadhaatii dhaabadhaa; barsiisa nu karaa
dubbii afaaniitiin yookaan xalayaan isin barsiifne sana jabeessaatii
qabadhaa.
16 Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos mataan isaa, Waaqni Abbaan
keenya inni nu jaallatee karaa ayyaana isaatiin jajjabina bara baraatii
fi abdii gaarii nuu kenne sun,
17 hojii fi dubbii gaarii hunda keessatti garaa keessan haa jajjabeessu;
isin haa cimsus.

3

Nuuf Kadhadhaa

1 Egaa yaa obboloota, akka dubbiin Gooftaa akkuma isin biratti ta'e
sana dafee iddoo hunda ga'uu fi akka ulfinas qabaatu nuuf kadhadhaa.
2 Akka nu harka namoota hamootii fi jal'ootaa jalaa baanuufis nuuf
kadhadhaa; amantii kan qabu nama hunda mitii.
3 Gooftaan garuu amanamaa dha; inni isin cimsa; isa hamaa irraas
isin eega.
4 Nu akka isin waan nu isin ajajne sana hojjechaa jirtan, akka ittuma
fuftaniis hojjetan Gooftaa ni amananna.

5 Gooftaan garaa keessan gara jaalala Waaqaatii fi gara obsa
Kiristoositti haa qajeelchu.

Dirqama Hojii Hojjechuu

6 Yaa obboloota, isin obboleessa dhibaa'aa fi kan akka bartee isin
nurraa argattan sanaattis hin jiraanne hunda irraa akka fagaattaniif
maqaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin isin ajajna.
7 Isin mataan keessan akkamitti akka fakkeenya keenya duukaa
bu'uu qabdan ni beektuutii. Nu yeroo isin bira turretti dhibaa'ota
hin turre;
8 nus akka isin keessaa nama tokkotti illee ba'aa hin taaneef jennee,
dadhabbii fi tattaaffii guddaan halkanii guyyaa hojjechaa turre malee
buddeena nama tokkoo illee tola hin nyaanne.
9 Nu fakkeenya isinii ta'uuf waan kana goone malee waan aangoo
hin qabneef miti.
10 Nu yommuu isin bira turretti ajaja, "Namni hojjechuu hin
barbaanne kam iyyuu hin nyaatin" jedhu isinii kenninee turreetii.
11 Akka isin keessaa namoonni tokko tokko dhibaa'ota ta'anii
jiraatan dhageenyeerraatii. Isaan dhimma nama biraa keessa galuu
malee ofii isaaniitii waan tokko illee hin hojjetan.
12 Namoonni akkanaa akka gab jedhanii hojii hojjetanii fi akka
buddeena ofii isaanii nyaataniif Gooftaa Yesuus Kiristoosiin isaan
ajajna; ni gorsinas.
13 Isin garuu yaa obboloota, waan gaarii hojjechuutti hin laafinaa.
14 Yoo namni kam iyyuu dubbii keenya kan xalayaa kana keessaatiif
hin ajajamne, nama kana yaadatti qabadhaa. Akka inni qaana'uufis
isa wajjin tokkummaa hin qabaatinaa.
15 Ta'us akka obboleessaatti isa gorsaa malee akka diinaatti isa hin
ilaalinaa.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

16 Gooftaan nagaa mataan isaas yeroo hunda, karaa hundaan nagaa
isinii haa kennu. Gooftaan hunduma keessan wajjin haa ta'u.

17 Ani Phaawulos xalayaa kana harkuma kootiin barreessa; kunis
mallattoo xalayoota koo hundaa ti. Akki ani itti barreessus kanuma.

18 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos isin hunda wajjin haa
ta'u.

Xiimotewos
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa ajaja fayyisaa keenya Waaqaatii fi abdii keenya
Kiristoos Yesuusiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e irraa,
2 Gara Xiimotewos isa amantiidhaan ilma koo dhugaa ta'eetti:
Waaqa Abbaa fi Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus irraa ayyaanni,
araarrii fi nagaan siif haa ta'u.

Barsiistota Sobaatiin Mormuu

3 Akkuma ani yeroo Maqedooniyaa dhaqetti si gorse sana ati akka namoonni tokko tokko barsiisa addaa hin barsiifne akka ajajjuuf achuma Efesoon turi;
4 akkasumas akka isaan oduu hundee hin qabnee fi hidda dhalootaa kan dhuma hin qabne sanaan hin fudhatamne isaan ajaji. Wanni kun hojii Waaqaa kan amantiin ta'u guddisuu irra mormii kakaasaatii.
5 Kaayyoon ajaja kanaas jaalala garaa qulqulluu, qalbii gaarii fi amantii itti fakkeessuu hin qabne keessaa ba'uu dha.
6 Namoonni tokko tokko karaa kana irraa badanii gara dubbii faayidaa hin qabneetti gara galaniiru.
7 Isaanis maal akka jedhan yookaan akka waa'ee maalii cimsanii dubbatan utuu hin hubatin barsiistota seeraa ta'uu barbaadu.
8 Yoo namni sirriitti itti fayyadame seerri gaarii akka ta'e ni beekna.
9 Seerri warra seera cabsanii fi finciltootaaf, warra Waaqa malee jiraatanii fi cubbamootaaf, warra qulqulluu hin ta'inii fi xuraa'otaaf, warra abbaa isaaniitii fi haadha isaanii ajjeesanii fi warra nama ajjeesaniif malee akka qajeeltotaaf hin tumamin ni beekna;
10 akkanumas seerri ejjitootaa fi dhiirota dhiira wajjin sagaagalaniif, warra garba daldalanii fi warra soba dubbataniif, warra sobaan dhugaa ba'anii fi warra barsiisa dhugaatiin morman hundumaaf akka tumame ni beekna;
11 kunis wangeela ulfina qabeessa kan Waaqa eebbifamaa irraa imaanaa natti kenname sana wajjin walii gala.

Ayyaana Gooftaa Kan Phaawulosiif kenname

12 Waan inni tajaajila isaatiif na filatee akka nama amanamaatti na lakkaa'eef, ani Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus isa jabina naa kenne sana nan galateeffadha.
13 Ani kanaan dura nama nama arrabsu, kan nama ari'atuu fi kan nama miidhu ta'u iyyuu sababii ani wallaalummaa fi amantii dhabuun waan kana hojjedheef araara argadhe.
14 Ayyaanni Gooftaa keenyaas amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin argamu wajjin baay'inaan narratti dhangalaafame.
15 Dubbiin, "Kiristoos Yesuus cubbamoota fayyisuudhaaf gara addunyaa dhufe" jedhu sun amanamaa dha; namni hundinuus kana fudhachuu qaba; cubbamoota sana keessaas cubbamaan cubbamoota hunda caalu ana.
16 Ta'us sababuma kanaaf Yesuus Kiristoos akka ani warra jireenya bara baraa argachuuf isatti amananiif fakkeenya ta'uuf ana nama

cubbamoota hunda caalaa cubbamaa ta’een obsa isaa kan dhuma hin
qabne sana mul’isuuf jedhee naa araarame.
17 Egaa Mootii bara baraa, isa hin duune, isa ijatti hin mul’anne
Waaqa tokkicha sanaaf bara baraa hamma bara baraatti ulfinnii fi
galanni haa ta’u. Ameen.

Qajeelchi Xiimotewosiif Kenname Cimsamuu Isaa

18 Yaa ilma koo Xiimotewos, akkuma raajii kanaan dura waa’ee kee
dubbatame sanaatti, akka ati lola gaarii loltuuf ani ajaja kana siifin
kenna;
19 waan kanas amantii fi qalbii qajeelaa qabaachuudhaan godhi.
Namoonni tokko tokko waan kana gochuu didanii amantii isaanii
balleessaniiru.
20 Himenewoosii fi Iskindiroos warri ani akka isaan Waaqa arrabsuu
dhiisuu barataniif dabarsee Seexanatti kenne sun isaan keessatti
argamu.

2

Qajeelcha Waa’ee Waaqeffannaa

1 Egaa ani akka waammachuun, kadhannaan, namaaf kadhachuu
fi galanni maqaa nama hundaatiin dhi’eeffamu duraan dursee nan
gorsa;
2 nus akka Waaqa sodaachuu hundumaan, ulfinaanis jireenya
nagaatii fi tasgabbiin jiraannuuf mootota fi warra taayitaa qaban
hundumaafis akkasuma haa godhamu.
3 Kunis gaarii dha; fuula Fayyisaa keenya Waaqaa durattis fudhata-
maa dha;
4 Waaqni akka namni hundinuu fayyuu fi akka dhugaa beekuu biras
ga’u barbaada.
5 Waaqni tokkicha; Waaqaa fi nama gidduu immoo gidduu galeessa
tokkotu jira; innis Kiristoos Yesuus isa nama ta’ee dha;
6 Yesuus kunis isa furii ta’ee nama hundaaf dabarsee of kennee dha;
kunis yeroo isaatti mirkaneeffameera.
7 Sababii kanaaf ani lallabaa fi ergamaa, Namoota Ormaatiif immoo
barsiisaa amantii dhugaa ta’ee muudameen jira. Ani dhugaa dub-
badha; hin sobu.
8 Kanaafuu ani akka dhiironni iddoo hundatti dheekkamsaa fi
wal mormii malee harka qulqullaa’aa ol fudhatanii kadhatan nan
barbaada.
9 Akkasumas dubartoonni akka hin malletti mataa dha’achuun, war-
qee yookaan lula naqachuun yookaan uffata gatii guddaa uffachuun
utuu hin ta’in akka of qabuu fi naamusaaf ta’utti uffatanii akka of
miidhagsan nan barbaada;
10 isaanis akkuma dubartoota, “Nu Waaqa sodaanna” jedhaniitti
waan gaarii haa hojjetan.
11 Dubartiin waan hundaan ajajamuun cal’istee haa barattu.
12 Ani akka dubartiin cal’istu malee akka barsiiftu yookaan akka
dhiira irratti taayitaa qabaattu hin eeyyamu.
13 Sababiin isaas Addaam jalqabatti uumame; Hewaan immoo
ergasii uumamte.
14 Addaam hin gowwoomfamne; dubartittiin garuu gowwoomfamtee
seera cabsite.

15 Ta’us dubartoonni yoo amantiin, jaalalaa fi qulqullinaan, naa-
musaan jiraatan ijoollee da’uudhaan ni fayyu.

3

Ulaagaa Phaaphaasotaa fi Daaqonootaa

1 Jechi, “Eenyu iyyuu yoo Phaaphaasii ta’uu hawwe, hojii gaarii
hawwa” jedhu kun amanamaa dha.
2 Egaa Phaaphaasiin kan mudaa hin qabne, kan niitii tokkittii qabu,
amala qabeessa, kan of qabu, kabajamaa, kan keessummaa simatu,
kan barsiisuu danda’u,
3 kan hin machoofne, kan goolii kaasu utuu hin ta’in obsa qabeessa,
kan lola hin jaallannee fi kan maallaqa hin jaallanne ta’uu qaba.
4 Innis maatii ofii isaa sirriitti bulfatee akka ijoolleen isaa kabaja
maluun isaaf ajajaman mirkaneessuu qaba.
5 Namni tokko yoo maatii ofii isaa akka itti bulfatu hin beekne inni
akkamitti waldaa kiristaanaa Waaqaa eeguu danda’aa?
6 Inni akka of jajuudhaan afuufamee murtii diiyaabiloos keessatti
hin kufneef nama dhi’oo amane hin ta’in.
7 Innis akka hin tuffatamnee fi akka kiyyoo diiyaabiloos keessattis
hin kufneef warra alaa biratti maqaa gaarii haa qabaatu.
8 Daaqonoonnis akkasuma namoota kabajaman, warra afaan lama
hin dubbanne, warra dhugaatii daadhii wayiniitiin hin fudhatamnee
fi warra bu’aa hin malle argachuuf hin tattaaffanne ta’uu qabu.
9 Yaada qulqulluunis icciitii amantii jabeessanii qabachuu qabu.
10 Isaanis duraan dursanii haa qorataman; ergasiis yoo mudaan
tokko iyyuu isaan irratti hin argamin daaqonoota ta’anii haa tajaajilan.
11 Akkasumas dubartoonni isaanii kabajamoo, kanneen maqaa
nama hin balleessine, amala qabeeyyii fi waan hundaan amanamoo
ta’uu qabu.
12 Daaqoniin tokko dhirsa niitii tokkittii, kan ijoollee isaatii fi warra
mana isaa jiraatan sirriitti bulchu ta’uu qaba.
13 Warri daaqonummaan sirriitti tajaajilan ulfina guddaa, amantii
Kiristoos Yesuusitti qabaniin immoo ija jabina guddaa argatu.

Sababii Phaawulos Qajeelcha Kennuuf

14 Ani akkan dafee gara kee dhufu abdadhee qajeelfama kana siif
nan barreessa;
15 kanas tarii yoo ani ture, namni tokko akkamitti akka mana
Waaqaa keessa jiraachuu qabu akka beektuufin siif barreessa; manni
Waaqaa kunis waldaa Waaqa jiraataa isa utubaa fi hundee dhugaa
ta’ee dha.
16 Waaqatti buluun shakkii tokko malee icciitii guddaa of keessaa
qaba; kunis,
Inni fooniin mul’ate;
Hafuuraan mirkaneeffame;
ergamoota Waaqaatu isa arge;
saboota keessatti lallabame;
addunyaa irratti itti amaname;
ulfinaan ol fudhatame.

4

Qajeelfama Xiimotewosiif Kenname

1 Akka bara dhufuuf jiru keessa namoonni tokko tokko hafuurota sobaatii fi barsiisa hafuurota hamoo duukaa bu'uudhaan amantii dhiisan Hafuurri Qulqulluun ifa baasee dubbata.
2 Barsiisni akkasiis karaa namoota fakkeessuudhaan sobanii warra qalbiin isaanii akka waan gubaan gubameetti hadoodeetiin dhufa.
3 Isaanis fuudhaa fi heeruma dhowwu; nyaata Waaqni akka warri amananii fi warri dhugaa beekan galataan fudhatanii nyaataniif jedhee uume sanas akka namoonni lagatan ajaju.
4 Wanni Waaqni uume hundinuu waan gaarii ta'eef yoo galataan fudhatame wanni gatamu tokko iyyuu hin jiru;
5 inni dubbii Waaqaatii fi kadhannaadhaan qulqulleeffameeraatii.
6 Atis yoo wantoota kanneen obbolootatti himte, dubbii amantiitii fi barsiisa gaarii duukaa bu'aa turte sanaan bilchaattee tajaajilaa gaarii kan Kiristoos Yesuus taata.
7 Oduu xuraa'aa fi mammaaksa beeraa irraa fagaadhu; qooda kanaa nama Waaqaa ta'uuf of leenjisi.
8 Leenjiin dhagnaa faayidaa xinnaa qabaatii; Waaqatti buluun garuu jireenya ammaatiifis jireenya dhufuuf jiruufis waan waadaa of keessaa qabuuf waan hundaaf fayyada.
9 Jechi kun amanamaa fi kan guutumaan guutuutti fudhatamuu maluu dha.
10 Sababii abdii keenya Waaqa jiraataa isa Fayyisaa nama hundaa keessumattuu kan warra isatti amananii ta'e sana irra kaa'anneef nuus kanaaf jennee ni dadhabna; ni tattaaffannas.
11 Wantoota kanneen ajaji; barsiisis.
12 Ati dubbiidhaan, amalaan, jaalalaan, amantii fi qulqullinaan warra amananiif fakkeenya ta'i malee namni tokko iyyuu dargaggummaa kee hin tuffatin.
13 Hamma ani dhufutti Katabbii Qulqulluu namootaaf dubbisuutti, gorsuu fi barsiisuutti jabaadhu.
14 Kennaa kee isa yommuu jaarsoliin harka isaanii sirra kaa'anitti karaa raajiitiin siif kenname sana hin dagatin.
15 Waan kanattis jabaadhu; akka namni hundinuu guddachuu kee arguufis guutumaan guututti itti of kenni.
16 Jireenya keetii fi barsiisa kee eeggadhu. Ittis jabaadhu; waan kana gochuu keetiinis ofii keetii fi warra si dhaga'an ni fayyiftaatii.

5

Maanguddootaa fi Dargaggoota

1 Nama dulloome tokko akka waan inni abbaa kee ta'eetti gorsi malee hin ifatin. Dargaggootas akka obbolootaatti ilaali;
2 dubartoota dullooman akka haadhotiitti, dubartoota shamarran akka obboleettotaatti qulqullummaa guutuun ilaali.

Haadhota Hiyyeessaa

3 Haadhota hiyyeessaa kanneen dhugumaan rakkattoota ta'an kabaji.
4 Garuu haati hiyyeessaa tokko yoo ijoollee yookaan akkoowwan qabaatte ijoolleen kunneen maatii isaanii gargaaruu fi warra isaaniitiif

gatii deebisuudhaan amantii isaanii hojiin mul'isuuf duraan dursanii
barachuu qabu; kun Waaqa gammachiisaatii.
5 Haati hiyyeessaa kan dhugumaan rakkattuu taatee kophaa ishee
hafte abdii ishee Waaqa irra kaa'attee halkanii guyyaa kadhannaa fi
gargaarsa Waaqaa gaafachuu itti fufti.
6 Haati hiyyeessaa kan jireenya gammachuutti of gattu garuu utuma
jirtuu iyyuu duuteerti.
7 Akka namni tokko iyyuu mudaa hin qabaanneef ajaja kana kenni.
8 Namni firoota isaa keessumattuu miseensota maatii isaa warra
isatti aannan hin gargaarre kam iyyuu amantii ganeera; inni nama
hin amanne caalaattis hamaa dha.
9 Haati hiyyeessaa tokko yoo umuriin ishee waggaa jaatamaa ol
ta'ee akkasumas niitii dhirsa tokkichaa turte taate malee maqaan ishee
galmee haadhota hiyyeessaa irratti hin galmeeffamin;
10 akkasumas isheen hojii gaarii hojjechuudhaan jechuunis ijoollee
guddisuudhaan, keessummaa simachuudhaan, miilla qulqullootaa
dhiquudhaan, warra rakkatan gargaaruudhaan, karaa hundumaanis
hojii gaarii hojjechuu keessatti of kennuudhaan kan beekamte ta'uu
qabdi.
11 Haadhota hiyyeessaa* kanneen shamarran ta'an garuu hin
galmeessin. Isaan yommuu hawwiin foonii Kiristoos irraa gargar isaan
baasutti deebi'anii heerumuu barbaaduutii.
12 Kanaanis isaan waan kakuu isaanii kan jalqabaa cabsaniif murtii
ofitti fidu.
13 Kana malees manaa gara manaatti labanii dhibaa'ummaa baratu.
Dhibaa'ummaa qofa utuu hin ta'in waan dubbachuun isaaniif hin
malle dubbachuudhaan nama hamatu; dhimma namaa keessas galu.
14 Kanaafuu haadhonni hiyyeessaa kanneen ijoollummaa qaban
akka carraa maqaa nu balleessuu diinaaf hin kennineef ani akka isaan
heeruman, akka ijoollee da'anii fi akka mana isaanii bulfatan nan
gorsa.
15 Namoonni tokko tokko Seexana duukaa bu'uuf jedhanii duraanuu
karaa irraa goraniiru.
16 Dubartiin amantu kam iyyuu yoo haadhota hiyyeessaa maatii
ishee keessaa qabaatte, akka waldaan kiristaanaa haadhota hiyyeessaa
kanneen dhugumaan rakkattoota ta'an gargaartuuf isheen isaan haa
gargaartuu malee akka waldaa kiristaanaatti ba'aa ta'an hin godhin.

Jaarsolii Waldaa

17 Jaarsoliin sirriitti waldaa kiristaanaa bulchan keessumattuu warri
hojiin isaanii lallabuu fi barsiisuu ta'e ulfina dachaa argachuu qabu.
18 Katabbiin Qulqulluun, "Qotiyyoo midhaan siribsiisuutti jiru afaan
hin hidhin;†" akkasumas, "Hojjetaaf mindaa isaa argachuun ni mala‡"
jedhaatii.
19 Yoo dhuga baatota lamaan yookaan sadiin mirkaneeffame malee
himata jaarsa tokko mormuun dhi'eeffamu kam iyyuu hin fudhatin.
20 Akka warri kaan sodaataniif namoota cubbuu hojjetan fuula
namoota hundaa duratti itti dheekkami.

---

* **5:11** *Haadhota hiyyeessaa* – haati hiyyeessaa tokko gargaarsa argachuuf mirga qabaachuuf akka bara jireenya ishee guutuu Kiristoosin tajaajiluu malee lammata hin heerumne kakatti.
† **5:18** KeD 25:4 ‡ **5:18** Luq 10:7

21 Ani akka ati waan tokko iyyuu loogiidhaan hin goonee fi akka
wal caalchisuu malee ajajawwan kanneen eegduuf fuula Waaqaatii fi
fuula Kiristoos Yesuus duratti, fuula ergamoota filatamanii durattis sin
gorsa.
22 Eenyu irra iyyuu harka kaa'uuf hin ariifatin; cubbuu nama biraa
keessatti hin hirmaatin. Qulqullummaadhaanis of eeggadhu.
23 Sababii garaa keetiitii fi dhukkuba ammumaa amma sitti ka'u
sanaatiif daadhii wayinii xinnoo ishee dhugi malee bishaan qofa hin
dhugin.
24 Cubbuun namoota tokko tokkoo duraan dursee ifatti mul'ata;
isaan dura darbees lafa murtii ga'a; cubbuun warra kaanii garuu
duuba irratti beekama.
25 Hojiin gaariinis akkasuma ifatti mul'ata; kan ifatti hin mul'annes
dhokfamee hafuu hin danda'u.

6

Garboota

1 Akka maqaan Waaqaatii fi barsiisni keenya hin arrabsamneef
warri waanjoo garbummaa jala jiran hundinuu akka ulfinni guutuun
gooftota isaaniitiif malutti haa ilaalan.
2 Warri gooftota amanan qabanis sababii isaan obboloota ta'aniif
isaan hin tuffatin. Qooda kanaa warri tajaajila isaaniitiin fayyadaman
sun waan isaan amantootaa fi jaallatamtoota ta'aniif ittuma cimsanii
isaan haa tajaajilan.

Barsiistota Sobaa fi Jaalala Maallaqaa

Atis waan kana barsiisi; gorsis.
3 Eenyu iyyuu yoo barsiisa addaa barsiise, yoo dubbii dhugaa kan
Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosii fi barsiisa nama Waaqaa ta'uuf
fayyaduun walii hin galle,
4 inni of tuulummaan guutameera; waan tokko iyyuus hin hubatu.
Inni waa'ee jechootaa irratti morkii fi lolaaf fedhii hamaa qaba; kunis
hinaaffaa, wal dhabuu, arrabsoo fi shakkii hamaa fida;
5 namoota qalbiin isaanii badee dhugaanis irraa fudhatame kanneen
Waaqatti buluu karaa ittiin maallaqni argamu se'an gidduuttis walitti
bu'iisa dhuma hin qabnetu uumama.
6 Waaqatti buluun, "Wanni ani qabu na ga'a" jechuu of keessaa
qabaannaan kun dhugumaan faayidaa guddaa qaba.
7 Nu waan tokko illee gara addunyaatti waan hin fidiniif, waan tokko
illee addunyaa keessaa fudhachuu hin dandeenyu.
8 Garuu waan nyaannuu fi waan uffannu qabaannaan nu ga'a.
9 Warri sooromuu barbaadan garuu qorumsaa fi kiyyoo, hawwii
gowwummaa fi miidhaa baay'ee fidu kan diigamaa fi badiisatti nama
dhidhimsu keessatti kufu.
10 Maallaqa jaallachuun hidda hammina gosa hundumaatii.
Namoonni tokko tokko akka malee maallaqa jaallachuun amantii irraa
badanii dhiphina baay'een of waraananiiru.

Gorsa Xiimotewosiif Kenname Kan Dhumaa

11 Ati garuu yaa nama Waaqaa, waan kana hunda irraa baqadhu; qa-
jeelummaa, Waaqatti buluu, amantii, jaalala, obsaa fi garraamummaa
duukaa bu'i.

12 Wal’aansoo amantii gaarii sana qabi. Jireenya bara baraa kan
yeroo fuula dhuga baatota baay’ee duratti akka gaarii beeksiftetti itti
waamamte sana jabeessii qabadhu.
13 Ani fuula Waaqa waan hundaaf jireenya kennuu duratti, fuula
Kiristoos Yesuus kan yommuu Phonxoos Phiilaaxoos duratti dhugaa
ba’etti akka gaarii beeksise sanaa durattis,
14 akka ati hamma dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus Kiristoositti ajaja
kana xurii fi mudaa malee eegdus sin gorsa.
15 Waaqni eebbifamaanii fi Bulchaan tokkichi, Mootiin moototaa fi
Gooftaan gooftotaa yeroo isaatti waan kana ni mul’isa;
16 kan hin duune isa qofa; innis ifa namni tokko iyyuu itti dhi’aachuu
hin dandeenye keessa jiraata; eenyu iyyuu isa hin argine; isa arguus
hin danda’u. Ulfinii fi humni bara baraan isaaf haa ta’u. Ameen.
17 Ati akka sooreyyiin addunyaa kanaa of tuuluu yookaan qabeenya
badu abdachuu dhiisanii Waaqa akka nu itti gammannuuf jedhee
waan hunda baay’isee nuu kennu sana abdataniif isaan ajaji.
18 Akka isaan waan gaarii hojjetan, akka badhaadhummaan isaanii
hojii gaarii ta’u, akka arjooman, akka waan qabanis qooduuf fedhii
qabaatan isaan ajaji.
19 Isaanis karaa kanaan jireenya dhugumaan jireenya ta’e
qabaachuuf jedhanii badhaadhummaa hundee jabaa ta’u bara dhu-
fuuf jiruuf ofii isaaniitii kuufatu.
20 Yaa Xiimotewos, waan imaanaa sitti kenname jabeessii eegi.
Oduu Waaqni hin jaallannee fi yaada mormii kan sobaan “Beekumsa”
jedhamu irraa fagaadhu;
21 namoonni tokko tokko, “Nu beekumsa akkasii qabna” jechuun
amantii irraa badaniiruutii.

Ayyaanni isin wajjin haa ta’u.

Xiimotewos
Lammaffaa

1 Phaawulos isa akkuma waadaa jireenya karaa Kiristoos Yesuusiin
galame sanaatti fedhii Waaqaatiin ergamaa Kiristoos Yesuus ta'e
irraa,
2 Gara Xiimotewos, ilma koo jaallatamaatti:
Abbaa keenya Waaqaa fi Gooftaa keenya Kiristoos Yesuus irraa
ayyaanni, araarrii fi nagaan siif haa ta'u.

Galateeffachuu

3 Ani yommuu utuu gargar hin kutin halkanii guyyaa kadhannaa
koo keessatti si yaadadhutti Waaqa akkuma abbootii kootii anis yaada
qulqulluun isa waaqeffadhu sana nan galateeffadha.
4 Ani yommuun imimmaan kee yaadadhutti akka gammachuudhaan
guutamuuf guddisee si arguu nan hawwa.
5 Ani amantii kee isa dhugaa sana nan yaadadha; amantiin kunis
jalqabatti akkoo kee Loo'isii fi haadha kee Ewuunqee keessa ture;
amma immoo akka si keessa jiru nan amana.

Akka Phaawulosii fi Wangeelaaf Of Kennaniif Sossobachuu

6 Sababii kanaaf ani akka ati kennaa Waaqaa kan yeroo ani harka
koo sirra kaa'etti siif kenname sana akka ibiddaatti akka qabsiiftuuf
sin yaadachiisa.
7 Waaqni hafuura humnaa, kan jaalalaatii fi kan of dhowwuu nuu
kenne malee hafuura sodaa nuuf hin kennineetii.
8 Kanaafuu waa'ee Gooftaa keenyaa dhugaa ba'uutti yookaan ana
nama isaaf jedhee hidhametti hin qaana'in. Wangeelaaf dhiphachuu
keessatti garuu humna Waaqaatiin na wajjin hirmaadhu;
9 Waaqni sababii kaayyoo isaatii fi sababii ayyaana isaatiif nu
fayyisee gara jireenya qulqulluutti nu waame malee sababii hojii nu
hojjenne kamiif iyyuu miti. Ayyaanni kunis uumama addunyaatiin
dura karaa Kiristoos Yesuusiin nuu kenname;
10 amma garuu ayyaanni sun dhufaatii Fayyisaa keenya Kiristoos
Yesuus isa karaa wangeelaatiin du'a balleessee jireenyaa fi badiisa
ooluu ifatti baase sanaatiin mul'ifameera.
11 Anis wangeela kanaaf lallabaa, ergamaa fi barsiisaa ta'ee muu-
dameera.
12 Anis akka amma jiru kanatti dhiphachuun koo kanumaaf. Ani
garuu eenyun akka amane waan beekuuf hin qaana'u; akka inni waan
ani imaanaa itti kennadhe hamma guyyaa sanaatti eeguu danda'us
nan amana.
13 Waan narraa dhageesse sana akka fakkeenya barsiisa dhugaatti
amantii fi jaalala Kiristoos Yesuusiin qabdu jabeessii qabadhu.
14 Waan gaarii imaanaa sitti kenname sana gargaarsa Hafuura
Qulqulluu nu keessa jiraatu sanaatiin eegi.

Fakkeenya Of Kennuu Dhabuu fi Of Kennuu

15 Namoonni biyya Asiyaa keessa jiraatan hundinuu akka narraa
gara galan ni beekta; Fiigeloosii fi Hermoogenees isaan keessa jiru.

16 Oneesifooros yeroo baay'ee waan na boqochiiseef Gooftaan warra
mana isaa jiraataniif araara haa buusu; inni hidhamuu kootti illee hin
qaanofneetii.
17 Akkasumas inni yeroo Roomaa dhufetti hamma na argutti dhim-
mee na barbaadaa ture.
18 Akka inni guyyaa sanatti Gooftaa irraa araara argatuuf fedhii
Gooftaa haa ta'u! Inni Efesoon keessatti karaa baay'een akka na
tajaajile ati iyyuu sirriitti beekta.

2

Sossobachuun Haaromfame

1 Kanaafuu yaa ilma ko, ayyaana Kiristoos Yesuusiin jabaadhu.
2 Waan fuula dhuga baatota baay'ee duratti narraa dhageesse
sana namoota amanamoo kanneen warra kaan barsiisuu danda'anitti
imaanaa kenni.
3 Atis akkuma loltuu jabaa kan Kiristoos Yesuusiitti nu wajjin
dhiphadhu.
4 Namni loltummaan tajaajilu kam iyyuu ajajaa isaa gammachiisuu
yaala malee dhimma jireenyaatiin of hin xaxu.
5 Akkasumas dorgomaan tokko yoo akka malutti dorgome malee
gonfoo hin argatu.
6 Qonnaan bulaan jabaatee hojjetus ija qooddachuutti nama jalqabaa
ta'uu qaba.
7 Waan ani sitti himu kana qalbeeffadhu; Gooftaan waan hunda
keessatti hubannaa siif kennaatii.
8 Yesuus Kiristoos isa warra du'an keessaa kaafame, isa sanyii
Daawit irraa dhalate yaadadhu. Kun wangeela koo
9 kan ani isaaf jedhee akka nama yakka hojjete tokkootti hamma
foncaan hidhamuutti dhiphachaafii jiruu dha. Dubbiin Waaqaa garuu
hin hidhamu.
10 Kanaafuu akka warri filataman fayyina Kiristoos Yesuusiin ta'e
sana ulfina bara baraa wajjin argataniif ani isaaniif jedhee waan
hundumaa nan obsa.
11 Dubbichi amanamaan akkana jedha:
Nu isa wajjin yoo duune,
isa wajjin ni jiraanna;
12 nu yoo obsine,
isa wajjin ni moona.
Nu yoo isa ganne,
innis nu gana.
13 Nu yoo amanamoo ta'uu baanne,
inni amanamaa ta'ee jiraata;
inni of ganuu hin danda'uutii.

Waa'ee Barsiistota Sobduu

14 Wantoota kanneen isaan yaadachiisi; waa'ee jechootaatiinis akka
wal hin lolleef fuula Waaqaa duratti isaan akeekkachiisi; wanni akkasii
warra dhaga'an ni diiga malee waa tokko illee hin fayyaduutii.
15 Atis dubbii dhugaa sana sirriitti qabachuudhaan hojjetaa qo-
ratamee fudhatame kan itti hin qaanofne ta'iitii fuula Waaqaa duratti
of dhi'eessuuf tattaaffadhu.

16 Garuu dubbii faayidaa hin qabne irraa fagaadhu; dubbiin akkasii
ittuma caalchisee nama Waaqaa ta'uu irraa nama fageessaatii.
17 Barsiisni isaaniis akka dhukkuba gaangiriinii* babal'achaa deema.
Himenewoosii fi Filexoosis isaan keessatti argamu;
18 isaanis du'aa ka'uun ta'ee darbeera jechuudhaan dhugaa irraa
fagaataniiru. Amantii namoota tokko tokkoos ni balleessu.
19 Garuu hundeen Waaqaa hin sochoofamne kan chaappaa, "Goof-
taan warra kan isaa ta'an ni beeka,"† akkanumas "Namni maqaa
Gooftaa waammatu hundi hammina irraa haa deebi'u" jedhuun
chaappeffame jabaatee dhaabateera.
20 Mana guddaa tokko keessa mi'a warqeetii fi meetii qofa utuu hin
ta'in, mi'i mukaatii fi suphees jira; kana keessaas tokko tokko ulfinaaf,
kaan immoo salphinaaf oola.
21 Namni tokko yoo salphina kana irraa of qulqulleesse, inni mi'a
ulfinaa kan qulqulleeffame, kan Gooftaa isaa fayyaduu fi kan hojii
gaarii kam iyyuu hojjechuuf qopheeffame ta'a.
22 Atis hawwii hamaa yeroo dargaggummaa irraa baqadhu; warra
garaa qulqulluun Gooftaa waammatan wajjin qajeelummaa, amantii,
jaalalaa fi nagaa duukaa bu'i.
23 Falmii faayidaa hin qabnee fi gowwummaa keessa hin seenin; kun
akka lola fidu atuu ni beektaatii.
24 Garbichi Gooftaa kan nama hundumaaf garaa laafu, kan barsiisuu
danda'uu fi obsa qabeessa ta'uu qaba malee kan namaan wal lolu
ta'uu hin qabu.
25 Innis akka Waaqni qalbii jijjiirrannaa gara dhugaa beekuutti isaan
geessu isaaniif kennu abdachaa warra isaan morman garraamum-
maan sirreessuu qaba;
26 akkasiinis isaan qalbii horatanii kiyyoo diiyaabiloos kan akka
isaan fedhii isaa guutaniif isaan booji'e sana jalaa ba'u.

3

Waan Guyyoota Dhumaa Keessa Ta'u

1 Garuu guyyoota dhumaa keessa yeroon rakkinaa akka dhufu
hubadhu.
2 Namoonni of jaallattoota, jaallattoota maallaqaa, of jajjoota, of
tuultota, warra Waaqa arrabsan, warra abbaa fi haadha isaaniitiif hin
ajajamne, warra hin galateeffanne, warra qulqullummaa hin qabne,
3 warra jaalala hin qabne, warra dhiifama hin goone, warra maqaa
nama balleessan, warra of hin qabne, gara jabeeyyii, warra waan
gaarii hin jaallanne,
4 gantoota, warra akka malee jarjaran, warra of bokoksan, warra
Waaqa jaallachuu irra waan isaan gammachiisu jaallatan ni ta'u;
5 warra Waaqaaf bulan ni fakkaatu; garuu humna isaa ni ganu. Ati
warra akkasii irraa fagaadhu.
6 Isaan warra manneen seenuudhaan dubartoota dadhaboo warra
cubbuun isaan irra tuulamee fi warra hawwii gosa hundaatiin asii fi
achi raafaman booji'anii dha;
7 dubartoonni kunneen yeroo hunda ni baratu; garuu gonkumaa
dhugaa beekuutti dhufuu hin danda'an.

* **2:17** Dhukkuba madaan isaa hin fayyine. † **2:19** Lak 16:5

8 Akkuma Yaaneesii fi Yaambirees Museen morman sana namoonni
qalbiin isaanii badee waa'ee amantiitti fudhatama dhaban kunneenis
dhugaadhaan ni mormu.
9 Ta'us gowwummaan isaanii waan akkuma namoota sanaa nama
hunda biratti ifatti ba'uuf isaan fagoo hin deeman.

Gorsa Xiimotewosiif Kenname Kan Dhumaa

10 Ati garuu barsiisa ko, haala jireenya koo, kaayyoo koo, amantii
koo, obsa koo, jaalala koo, jabaadhee dhaabachuu koo hundumaa
duukaa buuteerta;
11 ari'atamuu koo, rakkina kootii fi waan Anxookiiyaatti, Iqooniy-
oonii fi Lisxiraanitti narra ga'e, ari'atama garaa garaa kan ani obsaan
keessa darbes duukaa buuteerta. Gooftaan garuu waan kana hunda
jalaa na baase.
12 Dhugumaanuu namni Kiristoos Yesuusiin nama Waaqaa ta'ee
jiraachuu barbaadu kam iyyuu ni ari'atama;
13 namoonni hamoonii fi gowwoomsitoonni garuu nama gowwoom-
saa, of illee gowwoomfamaa hamminaan ittuma caalaa deemu.
14 Ati garuu waan barattee fi waan hubatte sanatti jabaadhu; eenyu
irraa akka baratte beektaatii;
15 akkasumas ati ijoollummaa keetii jalqabdee Katabbiiwwan
Qulqulluu kanneen waa'ee fayyina karaa Kiristoos Yesuusitti amanuu-
tiin argamu sanaaf ogeessa si taasisuu danda'an akkamitti akka
baratte ni beekta.
16 Katabbiin Qulqulluun hundi hafuura afaan Waaqaatii ba'een
kennaman; isaanis barsiisuuf, akeekkachiisuuf, sirreessuu fi qajeelum-
maan leenjisuuf ni fayyadu;
17 kunis akka namni Waaqaa hojii gaarii hundumaaf guutummaatti
hidhatee qophaa'uuf.

4

Dubbicha Akka Lallabu Ajajuu Isaa

1 Ani fuula Waaqaa duratti, fuula Kiristoos Yesuus isa warra
jiraatanii fi warra du'anitti muruuf jiruu durattis mul'achuu isaatii
fi mootummaa isaatiin sin gorsa.
2 Dubbicha lallabi; yeroo mijaa'aattis ta'u yeroo hin mijoofnetti
qophaa'i; obsa guddaa fi barsiisa of eeggannaatiin sirreessi; ifadhu;
jajjabeessis.
3 Yeroon itti namoonni barsiisa dhugaa dhaga'uuf obsa hin
qabaanne ni dhufaatii. Qooda kanaa akka waan gurri isaanii
inni hooqsisu sun dhaga'uu barbaadu itti himaniif hawwii isaanii
guutachuuf barsiistota baay'ee ofii isaaniitiif walitti qabatu.
4 Gurra isaaniis dhugaa dhaga'uu irraa garagalchanii gara oduu
hundee hin qabneetti deebisu.
5 Ati garuu waan hunda keessatti ilaallachaa deemi; rakkina obsi;
hojii tajaajilaan wangeelaa tokko hojjetu hojjedhu; tajaajila kees
fiixaan baasi.
6 Ani ammuma iyyuu akka dhibaayyuutti dhangalaafamuuf
qophaa'eera; yeroon deemsa koos ga'eera.
7 Ani lola gaarii loleera; dorgommii xumureera; amantiis eegeera.

8 Amma gonfoon qajeelummaa na eeggata; isas Abbaa Murtii
qajeelaa, Gooftichatu guyyaa sana naa kenna; kanas warra mul'achuu
isaa jaallatan hundaaf kenna malee ana qofaaf miti.

Yaadachiisa Dhumaa

9 Dafii gara koo kottu;
10 Deemaas addunyaa kana jaallatee na dhiisee gara Tasaloniiqee
deemeeraatii. Qeerqis gara Galaatiyaa, Tiitoon immoo gara Dil-
maaxiyaa deemaniiru.
11 Luqaas qofatu na bira jira. Maarqos waan tajaajila koo keessatti
na gargaaruuf isa of duukaa fidii kottu.
12 Ani Xikiqoosin Efesoonitti ergeera.
13 Ati yommuu dhuftutti waaroo ani Xiroo'aasitti Kaariphoos biratti
dhiisee fi kitaabota maramoo, keessumattuu kitaabota gogaa duuga-
maa sana naa fidi.
14 Iskindiroos tumtuun naasii sun akka malee natti hammaate.
Gooftaan akka hojii isaatti ni deebisaaf.
15 Namichi kun waan akka malee ergaa keenya mormeef atis isa
irraa of eeggachuu qabda.
16 Yeroo ani falmata koo kan jalqabaa dhi'eeffadhetti hundi isaanii
iyyuu na dhiisanii deeman malee namni tokko iyyuu na hin gargaarre.
Anis akka wanni kun isaanitti hin lakkaa'amneef Waaqa nan kad-
hadha.
17 Garuu akka karaa kootiin ergaan guutummaatti lallabamuu fi
akka Namoonni Ormaa hundi dhaga'aniif Gooftaan na bira dhaabatee
na jajjabeesse. Anis afaan leencaa jalaa nan baafame.
18 Gooftaan waan hamaa hunda jalaa na baasee mootummaa isaa
kan samiiti nagumaan na galcha. Bara baraa hamma bara baraatti
ulfinni isaaf haa ta'u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

19 Phirisqilaa fi Aqiilaatti, warra mana Oneesifooros jiraatanittis
nagaa naa himi.

20 Erisxoos Qorontositti hafe; Xiroofiimoos immoo dhukkubsannaan
ani Miilexoositti isa dhiise.
21 Gannaan dura dafii kottu.

Ewugiloos nagaa siif dhaama; Phuudeniis, Liinoos, Qilaawudiyaa fi
obboloonni hundinuus akkasuma nagaa siif dhaamu.

22 Gooftaan hafuura kee wajjin haa ta'u. Ayyaanni si wajjin haa ta'u.

Tiitoo

Nagaa gaafachuu

1 Phaawulos isa amantii filatamtoota Waaqaatii fi dhugaa beekuu
gara Waaqaaf buluutti nama geessuuf garbicha Waaqaatii fi erga-
maa Yesuus Kiristoos ta'e irraa;
2 kunis abdii jireenya bara baraa isa Waaqni hin sobne sun jalqaba
addunyaatiin dura waadaa gale irratti kan hundeeffamee dha;
3 innis yommuu yeroon murteeffame sun ga'etti karaa lallaba isa
ajaja Fayyisaa keenya Waaqaatiin imaanaa natti kennameetiin dubbii
isaa ifatti baaseera,
4 Gara Tiitoo isa amantii walii wajjin qabnuun ilma koo dhugaa
ta'eetti:
Waaqa Abbaa fi Fayyisaa keenya Kiristoos Yesuus irraa ayyaannii
fi nagaan siif haa ta'u.

Jaarsolii Waan Gaarii Jaallatan Filachuu

5 Sababiin ani Qareexitti si hambiseef akka ati waan utuu hin xumu-
ramin hafe toora qabsiiftuu fi akkuma ani si ajajettis magaalaawwan
hunda keessatti jaarsolii muudduuf ture.
6 Jaarsi tokko kan mudaa hin qabne, dhirsa niitii tokkittii, kan
ijoolleen isaa amananii jireenya gad dhiisiitii fi ajajamuu diduun
maqaan isaanii hin badin ta'uu qaba.
7 Phaaphaasiin tokko sababii hojiin Waaqaa imaanaa isatti ken-
nameef inni nama mudaa hin qabne ta'uu qaba malee kan of tuulu,
kan dafee aaru, kan machaa'u, kan lola jaallatuu fi kan karaa hin
malleen bu'aa argachuuf tattaaffatu ta'uu hin qabu.
8 Qooda kanaa inni nama keessumaa simatu, nama waan gaarii
jaallatu, kan of qabu, qajeelaa, qulqulluu fi nama naamusa qabu ta'uu
qaba.
9 Inni akka barsiisa dhugaatiin warra kaan gorsuu, warra barsiisa
sanaan morman immoo akka dogoggora isaanii itti himee amansiisuu
danda'uuf akkuma barsiifametti dubbii amanamaa sana jabeessee
qabachuu qaba.

Warra Waan Gaarii Hin hojjenne Ifachuu

10 Finciltoonni baay'een, warri dubbii faayidaa hin qabne dubbatanii
fi gowwoomsitoonni keessumattuu miseensonni garee warra dhagna
qabatanii hedduutu jiraatii.
11 Isaan bu'aa hin malle argachuuf jedhanii waan barsiisuun isaan
irra hin jirre barsiisuudhaan waan maatii guutuu diiganiif afaan
qabachiifamuu qabu.
12 Raajota isaanii keessaa tokko, "Warri Qareexi yeroo hunda sob-
doota; bineensota hamoo dha; albaadheyyii dhibaa'oo dha" jedheera.
13 Dhuga ba'umsi kun dhugaa dha. Kanaafuu akka isaan amantii
dhugaa qabaataniif jabeessii isaan ifadhu.
14 Akka isaan mammaaksa Yihuudootaa kan hundee hin qabne
yookaan ajaja warra dhugaadhaan mormanii duukaa hin buuneefis
jabeessii isaan ifadhu.

15 Warra qulqullaa'oof wanni hundinuu qulqulluu dha; warra
xuraa'oo fi warra hin amanneef garuu wanni tokko iyyuu qulqulluu
miti. Dhugumaanuu yaadni isaaniitii fi qalbiin isaanii xuraa'eera.
16 Isaan nu Waaqa beekna jedhu; hojii isaaniitiin garuu isa ganu.
Isaan jibbamoo dha; warra hin ajajamnee fi warra waan gaarii tokko
iyyuu hojjechuuf ga'umsa hin qabnee dha.

2

Wangeelaaf Jecha Waan Gaarii Hojjechuu

1 Ati garuu waan barsiisa dhugaa wajjin deemu barsiisi.
2 Jaarsoliin akka amala qabeeyyii, kabajamoo fi warra of qaban
ta'aniif, akkasumas akka warra amantii dhugaa, jaalalaa fi obsa
qabaatan barsiisi.
3 Akkasuma immoo jaartoliin akka jireenya isaaniitiin kabajamoo
ta'an, akka waan gaariis barsiisan malee akka maqaa nama hin
balleessine yookaan akka dhugaatii daadhii wayinii baay'eetiin hin
fudhatamne isaan barsiisi.
4 Yoos isaan akka dubartoonni shamarran dhirsoota isaanii fi ijoollee
isaanii jaallatan barsiisuu ni danda'u;
5 akka dubbiin Waaqaa hin tuffatamneefis akka of qaban, akka
qulqullaa'an, akka hojii mana keessaatiin qabaman, akka arjoota
ta'an, akka dhirsoota isaaniitiif ajajaman ni barsiisu.
6 Akkasumas dargaggoonni akka of qabaniif gorsi.
7 Waan hunda keessatti waan gaarii hojjechuun fakkeenya isaaniif
ta'i. Barsiisa kee keessatti amanamaa, kabajamaa fi nama akka
salphaatti hin ilaalamne ta'i;
8 akka warri siin morman waa'ee keenya waan hamaa dubbatan
tokko illee dhabanii qaana'aniifis dubbii dhugaa kan tuffatamuu hin
dandeenye dubbadhu.
9 Garboonni waan hundaan akka gooftota isaaniitiif ajajaman, akka
gooftota isaanii gammachiisuu yaalan, akka waan gooftonni isaanii
dubbataniif deebii mormii hin deebifne barsiisi;
10 akka isaan gooftota isaanii jalaa hin hanne, garuu akka barsiisni
Fayyisaa keenya Waaqaa karaa hundumaan hawwataa ta'u gochuuf
akka isaan amanamummaa guutuu argisiisan barsiisi.
11 Ayyaanni Waaqaa kan fayyina fidu nama hundatti
mul'ifameeraatii.
12 Ayyaanni kunis Waaqa malee jiraachuu fi hawwii addunyaa
ganuun bara kana keessa jireenya of qabiisaa, jireenya qajeelummaatii
fi jireenya Waaqatti buluu akka jiraannu nu barsiisa;
13 kunis yommuu nu abdii keenya isa eebbifamaa jechuunis
mul'achuu ulfina Waaqa keenya guddichaatii fi Fayyisaa keenya
Yesuus Kiristoos eeggachaa jirrutti ta'a;
14 innis hammina hunda irraa nu furuu fi saba ofii isaa warra waan
gaarii hojjechuuf hinaafan ofiif qulqulleeffachuuf jedhee of dabarsee
nuuf kenneera.
15 Egaa wantoonni ati barsiisuu qabdu kanneenii dha. Taayitaa
guutuun jajjabeessi; ifadhus. Namni tokko iyyuu si hin tuffatin.

3

Waan Gaarii Hojjechuudhaaf Fayyifamuu

1 Ati akka namoonni bulchitootaa fi abbootii taayitaatiif bulan, akka
ajajamanii fi akka waan gaarii kam iyyuu hojjechuuf qophaa'oo ta'an
yaadachiisi;
2 akka isaan maqaa nama tokko illee hin balleessine, akka namoota
nagaatii fi obsa qabeeyyii ta'an, akka nama hundaaf garraamummaa
argisiisanis yaadachiisi.
3 Nu mataan keenyas duraan warra gowwoota, warra hin ajajamne,
warra gowwoomfamnee fi warra dharraa hamaa fi gammachuu gosa
hundaatiif garboomfamne turre. Namootaan jibbamaa fi walis jibbaa,
hamminaa fi hinaaffaan jiraachaa turre.
4 Yommuu gaarummaa fi jaalalli Fayyisaa keenya Waaqaa mul'atetti
garuu,
5 inni sababii qajeelummaa nu hojjenneetiif utuu hin ta'in sababii
araara isaatiif jedhee nu fayyise. Inni dhiqannaa lammata dhalachuu-
tii fi haaromsuu Hafuura Qulqulluutiin nu fayyise;
6 hafuurri kunis isa Waaqni karaa Fayyisaa keenya Yesuus Kiris-
toosiin arjummaadhaan nurratti dhangalaase sana;
7 kunis akka nu ayyaana isaatiin qajeeltota taasifamnee abdii
jireenya bara baraa qabaachuun dhaaltota taanuuf.
8 Jechi kunis amanamaa dha. Warri Waaqa amanatan akka waan
gaarii hojjechuuf of eeggannaan of kennan, akka ati cimsitee waan
kana dubbattu nan barbaada. Kunis waan akka malee gaarii fi waan
nama hundumaa fayyaduu dha.
9 Ati garuu falmii faayidaa hin qabnee fi hidda dhalootaa lakkaa'uu
irraa, waa'ee seeraa irratti wal mormuu fi wal loluu irraa fagaadhu;
kun waan bu'aa hin qabnee fi waan hin fayyadnee dhaatii.
10 Nama gargar ba'uu fidu tokko yeroo tokko akeekkachiisi; yeroo
lammaffaas akeekkachiisi. Ergasii immoo isa irraa fagaadhu.
11 Namni akkasii akka micciiramaa fi cubbamaa ta'e atuu beekta;
inni nama ofuma isaatti muruu dha.

Gorsa Dhumaa

12 Ani waanan yeroo gannaa Niqoophiliyoonitti dabarsuuf mur-
teesseef akkuma ani Arxemaas yookaan Xikiqoosin sitti ergeen dafii
kottu.
13 Zenaas abukaattichaa fi Apholoosin imala isaanii irratti gar-
gaaruuf waan dandeessu hunda godhi; waan isaan barbaachisu hunda
qabaachuu isaanii illee mirkaneessi.

14 Namoonni keenya akka waan guyyaa guyyaatti isaan barbaachisu
hojjetanii argatanii fi akka jireenya bu'aa hin qabne hin jiraanneefis
waan gaarii hojjechuuf of kennuu barachuu qabu.

15 Warri na wajjin jiran hundinuu nagaa siif dhaamu.
Warra amantiin nu jaallatanitti nagaa nuuf himi.

Ayyaanni hunda keessan wajjin haa ta'u.

Fiilmoonaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phaawulos isa Kiristoos Yesuusiif jedhee hidhamee fi obboleessa keenya Xiimotewos irraa,

Gara Fiilmoonaa isa jaallatamaa fi hojjetaa hidhata keenya ta'e sanaatti; 2 akkanumas gara obboleettii keenya Aphifiyaatti, gara Arkiphaa isa nu wajjin loltuu ta'eetti, gara waldaa kiristaanaa ishee mana keetti walitti qabamtuuttis:

3 Abbaa keenya Waaqaa fi Yesuus Kiristoos Gooftaa irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta'u.

Galata Galchuu fi Kadhannaa

4 Ani yeroo kadhannaa koo keessatti si yaadadhu hunda Waaqa koo nan galateeffadha;

5 ani waa'ee amantii kee kan ati Gooftaa Yesuusitti qabduu fi waa'ee jaalala kee kan ati qulqulloota isaa hundaaf qabduu nan dhaga'aatii.

6 Ani akka ati waa'ee waan gaarii nu Kiristoosiin qabnu hundumaa hubannaa guutuu qabaattee amantii kee namaan ga'uuf jabaattu nan kadhadha.

7 Yaa obboleessa, waan ati garaa qulqullootaa qabbaneessiteef jaalalli kee gammachuu fi jajjabina guddaa naa kenneera.

Phaawulos Oneesimoosiif Kadhachuu Isaa

8 Kanaafuu ani akka ati waan hojjechuu qabdu hojjetu si ajajuuf yoo Kiristoosiin ija jabina qabaadhe illee,

9 sababii jaalalaatiif cimseen si kadhadha. Egaa ani Phaawulos jaarsichii fi ammas Kiristoos Yesuusiif kanan hidhame,

10 ilma koo Oneesimoos isa ani hidhamuu kootiin dhalche sanaaf sin kadhadha.

11 Inni kanaan dura nama homaa si hin fayyadne ture; amma garuu siifis anaafis nama faayidaa qabu ta'eera.

12 Ani isa, nama akka garaa kootii sana deebisee gara keetti nan erga.

13 Ani yeroon wangeelaaf hidhametti inni iddoo kee bu'ee akka na tajaajiluuf of biratti isa hambifachuu barbaadeen ture.

14 Ani garuu gaarummaan kee utuu dirqamaan hin ta'in fedhiidhaan akka ta'uuf waanuma tokko illee eeyyama kee malee gochuu hin barbaanne.

15 Tarii inni yeroo gabaabaaf siin gargar ba'uun isaa akka ati deebiftee isa simattee hamma dhumaatti of bira tursituuf ta'a;

16 atis si'achi akka garbichaatti utuu hin ta'in, akka obboleessa jaallatamaa garbicha caalu tokkootti isa simadhu. Inni keessumattuu erga anaaf akkas jaallatamaa ta'e siif immoo fooniinis Gooftaadhaanis hammam caalaa jaallatamaa haa ta'u ree?

17 Egaa ati yoo akka michuu keetiitti na ilaalte akkuma na simatutti isas simadhu.

18 Yoo inni waanuma tokkoon illee si yakkee jiraate yookaan ati yoo waanuma tokko illee isa irraa qabaatte natti lakkaa'i.

19 Ani Phaawulos siifan kaffala jedhee harkuma kootiin bar-
reesseera. Akka ati mataan kee iyyuu kan koo taate ani homaa sitti
hin himu.
20 Egaa yaa obboleessa, ani Gooftaadhaan faayidaa kana sirraa
argachuu nan barbaada; Kiristoositti garaa koo naa qabbaneessi.
21 Akka ati waan ani si kadhadhu caalaa naa gootu beekuudhaan
ajajamuu kee amanadhee siifan barreessa.

Nagaa Dhaamuu fi Eebbisuu

22 Kana malees ani kadhannaa keessaniin akkan isiniif kennamu
waanan abdadhuuf mana boqonnaa naa qopheessi.

23 Ephaafiraan inni Kiristoos Yesuusiif jedhee na wajjin hidhame
nagaa siif dhaama.
24 Akkasumas warri na wajjin hojjetan Maarqos, Arisxirokoos,
Deemaasii fi Luqaas nagaa siif dhaamu.

25 Ayyaanni Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos hafuura keessan wajjin
haa ta'u.

Ibroota

Dubbii Waaqayyoo Kan Xumuraa: Ilma Isaa

1 Bara durii Waaqni yeroo baay'ee fi karaa adda addaatiin raajotaan
abbootii keenyatti dubbatee ture;
2 bara dhumaa kana keessa garuu Ilma isaa kan inni dhaaltuu waan
hundumaa godhee muudeen nutti dubbate; isumaanis addunyaawwan
uume.
3 Ilmi calaqqisa ulfina Waaqaa ti; eenyummaa Waaqaas akkuma
jirutti mul'isa; dubbii isaa humna qabeessa sanaanis waan hunda
hirkisee baata. Innis erga cubbuu keenya nurraa qulqulleessee
booddee samii irra mirga Waaqa ulfina qabeessa sanaa taa'e.
4 Akkuma maqaan inni dhaale sun kan ergamootaa caalaa guddaa
ta'e sana innis ergamoota caalaa guddaa dha.

Ilmi Ergamoota Caaluu Isaa

5 Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin,
"Ati Ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera"*
Yookaan isa kamiin,
"Ani isaaf Abbaa nan ta'a;
innis Ilma naa ta'a"†
jedhee beeka?
6 Akkasumas Waaqni yommuu Ilma isaa hangafa gara addunyaa
kanaatti ergutti,
"Ergamoonni Waaqaa hundi isa haa waaqeffatan"‡
jedha.
7 Yommuu waa'ee ergamootaa dubbatus,
"Inni ergamoota isaa hafuurota,
tajaajiltoota isaa immoo arraba ibiddaa godha"§
jedha.
8 Waa'ee Ilmaa garuu akkana jedha;
"Yaa Waaqayyo, teessoon kee bara baraa hamma bara baraatti ni
jiraata;
bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa keetii ni ta'a.
9 Ati qajeelummaa jaallatte; jal'ina immoo ni jibbite;
kanaafuu Waaqayyo Waaqni kee zayitii gammachuutiin si dibee,
hiriyoota kee si caalchise."*
10 Akkasumas inni akkana jedha;
"Yaa Gooftaa, ati jalqabatti lafa hundeessite;
samiiwwanis hojii harka keetii ti.
11 Isaan ni badu; ati garuu ni jiraatta;
hundumti isaanii akkuma uffataa ni moofa'u;
12 ati akkuma wayyaatti isaan marta;
isaan akkuma uffataatti geeddaramu;
ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu."†

---

* **1:5** Far 2:7 † **1:5** 2Sm 7:14; 1Sn 17:13 ‡ **1:6** Far 104:4 § **1:7** Far 104:4 * **1:9** Far 45:6,7 † **1:12** Far 102:25-27

13 Waaqni ergamoota keessaa isa kamiin,
“Hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii godhutti,
gara mirga koo taa’i”‡
jedhe?
14 Ergamoonni hundinuu hafuurota tajaajilan kanneen warra fayyina
dhaalan tajaajiluuf ergaman mitii?

2

Akeekkachiisa

1 Kanaafuu nu akka waan dhageenye irraa hin jal’anneef waan sana
irratti xiyyeeffannoo guddaa gochuu qabna.
2 Sababiin isaas erga dubbiin ergamootaan dubbatame sun eegamuu
qabaatee, seera cabsuu fi ajajamuu diduun hundis erga adabbii malu
argatanii,
3 yoos nu yoo fayyina guddaa akkanaa tuffanne, akkamitti adabbii
kana jalaa baana ree? Fayyinni jalqabatti Gooftaadhaan labsame kun
warra dhaga’aniin nuuf mirkaneeffame.
4 Waaqni mallattoon, raajii fi hojii dinqii adda addaatiin akkasumas
kennaawwan Hafuura Qulqulluu kanneen akka fedhii isaatti kenna-
maniin dhugaa ba’eera.

Yesuus Guutummaatti Nama Taasifame

5 Inni addunyaa dhufuuf jiru, kan nu waa’ee isaa dubbannu sana
ergamoota jala hin galchine.
6 Namni tokko garuu iddoo tokkotti akkana jedhee dhugaa ba’eera;
“Akka ati isaaf yaadduuf namni maali?
Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa maali?
7 Ati xinnoo ishee ergamootaa gad isa goote;
ulfinaa fi kabajaan isa gonfite;
hojii harka keetii irrattis isa muudde.
8 Waan hundas miilla isaa jala galchite.”*
Inni yommuu waan hunda isa jala galchetti wanni inni utuu isa jala
hin galchin hambise tokko iyyuu hin jiru. Ta’us yeroo ammaa wanni
hundinuu isa jala galee hin arginu.
9 Garuu Yesuus inni ayyaana Waaqaatiin nama hundaaf du’a dhand-
hamuuf jedhee xinnoo ishee ergamootaa gad ta’ee ture sun dhiphina
du’aa waan dhiphateef amma ulfinaa fi kabajaan gonfamee argina.
10 Waaqni wanni hundi isaaf jiraatuu fi isaan jiraatu sun ilmaan
baay’ee gara ulfinaatti geessuuf jedhee mataa fayyina isaanii dhiphina
kan hir’ina hin qabne gochuun isaaf ni mala ture.
11 Inni namoota qulqulleessuu fi kanneen qulqulleeffaman hundi
kanuma abbaa tokkoo ti. Kanaafuu Yesuus obboloota jedhee isaan
waamuu hin qaana’u.
12 Inni,
“Maqaa kee obboloota kootti nan labsa;
waldaa kiristaanaa keessattis faarfannaadhaan sin jajadha”†
jedha.
13 Akkasumas,
“Ani isa nan amanadha”‡

‡ **1:13** Far 110:1 * **2:8** Far 8:4-6 † **2:12** Far 22:22 ‡ **2:13** Isa 8:17

jedha. Ammas inni,
“Anii fi ijoolleen Waaqayyo naa kenne kunoo ti”§
jedha.
14 Sababii ijoolleen sun foonii fi dhiiga qabaniif, Yesuusis du’a ofii
isaatiin diiyaabiloos isa du’a irratti humna qabu sana balleessuuf
jedhee namummaa isaanii qoodate;
15 innis warra bara jireenya isaanii hunda garbummaa sodaa
du’aatiin hidhamanii turan bilisa baasuuf jedhee waan kana godhe.
16 Inni dhugumaanuu sanyii Abrahaam gargaaruuf malee ergamoota
Waaqaa gargaaruuf miti.
17 Kanaafuu inni Waaqa tajaajiluu keessatti akka luba ol aanaa
araara qabeessaa fi amanamaa ta’uuf, akka cubbuu namootaatiif
araara buusuuf waan hundaan obboloota isaa fakkaachuutu isa irra
ture.
18 Inni mataan isaa waan dhiphina keessatti qorameef warra
qoramaa jiran gargaaruu ni danda’a.

3

Yesuus Musee Caala

1 Kanaafuu yaa obboloota qulqulloota, warra waamicha samii
keessatti hirmaattan, Yesuus ergamaa fi luba ol aanaa amantii keenyaa
sana ilaalaa.
2 Akkuma Museen mana Waaqaa hunda keessatti amanamaa ture
sana innis isa isa muudeef amanamaa ture.
3 Akkuma namni mana ijaaru tokko mana sana caalaa kabaja guddaa
qabu, innis Musee caalaa kabaja guddaa qaba.
4 Tokkoon tokkoon manaa namaan ijaaramaatii; kan waan hunda
ijaare garuu Waaqa.
5 Museen waan fuul duratti dubbatamuuf jiru dhugaa ba’uuf akka
tajaajilaa tokkootti mana Waaqaa hunda keessatti amanamaa ture.*
6 Kiristoos garuu akka Ilmaatti mana Waaqaa irratti amanamaa dha.
Nus yoo ija jabina keenyaa fi abdii ittiin boonnu sana jabeessinee
qabanne, nu mana isaa ti.

Akeekkachiisa Amantii Dhabuu Irratti Kenname

7 Kanaafuu akkuma Hafuurri Qulqulluun jedhu:
“Isin yoo har’a sagalee isaa dhageessan,
8 akka yeroo qorumsaa gammoojjii
keessatti finciluun gootan sana,
mataa hin jabaatinaa;
9 abbootiin keessan achitti na qoranii na ilaalan;
waggaa afurtamas waan ani hojjedhe argan.
10 Kanaafuu ani dhaloota sanatti aaree,
‘Yeroo hunda qalbii isaaniitiin dogoggoru;
isaan karaa koo hin beekne’ jedhe.
11 Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
‘Isaan boqonnaa kootti hin galan’ jedhee kakadhe.”†
12 Yaa obboloota, akka isin keessaa namni tokko iyyuu garaa hamaa
fi hin amanne kan Waaqa jiraataa irraa nama fageessu hin qabaanneef
of eeggadhaa.

§ **2:13** Isa 8:18 * **3:5** Lak 12:7 † **3:11** Far 95:7-11

13 Garuu isin keessaa akka namni tokko iyyuu gowwoomsaa cubbuu-
tiin mata jabeessa hin taaneef utuu “Har’a” jedhamaa jiruu guyyuma
guyyaan wal jajjabeessaa.
14 Nus yoo amantii keenya isa jalqabaa sana hamma dhumaatti
jabeessinee qabanne Kiristoos wajjin hirmaattota ni taanaatii.
15 Kunis akkuma,
“Isin yoo har’a sagalee isaa dhageessan,
akka yeroo fincilaa sana,
mataa hin jabaatinaa”‡
jedhamee barreeffamee dha.
16 Warri dhaga’anii fincilan sun eenyu? Warra Museen qajeelchee
Gibxii baase sana hunda mitii?
17 Waaqni waggaa afurtama eenyu faatti aare? Warruma cubbuu
hojjetanii reeffi isaanii gammoojjii keessatti kukkufe sanatti mitii?
18 Yoo warruma ajajamuu didan sana ta’e malee Waaqni akka isaan
gonkumaa boqonnaa isaatti hin galleef eenyu faatti kakate ree?
19 Kanaafuu akka isaan sababii amantii dhabuu isaaniitiif boqonnaa
sanatti galuu hin danda’in argina.

4

Boqonnaa Guyyaa Sanbataa

1 Kanaaf waadaan boqonnaa isaatti galuu sun amma iyyuu waan
jiruuf isin keessaa namni kam iyyuu utuu boqonnaa sanatti hin galin
akka hin hafne of haa eeggannu.
2 Wangeelli isaanitti lallabame nuttis lallabameeraatii; garuu dub-
biin lallabame sun waan amantii isaaniitiin wal hin fudhanneef warra
dhaga’an sanaaf faayidaa tokko illee hin kennine.
3 Nu warri amanne boqonnaa sanatti ni galla; kunis akkuma inni,
“Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
‘Isaan boqonnaa kootti
hin galan’ jedhee kakadhe”*
jedhu sanaa dha. Ta’us hojiin isaa uumama addunyaatii jalqabee
xumurameera.
4 Innis iddoo tokkotti waa’ee guyyaa torbaffaa; “Waaqni guyyaa
torbaffaatti hojii isaa hundumaa irraa boqote”† jedhee dubbate.
5 Ammas inni iddoodhuma kanatti, “Isaan boqonnaa kootti hin galan”‡
jedha.
6 Amma iyyuu akka namoonni tokko tokko itti galaniif iddoon
boqonnaa sun hambifameera; warri duraan wangeelli itti lallabame
sun immoo sababii ajajamuu didaniif boqonnaa sanatti hin galle.
7 Kanaafuu Waaqni deebisee guyyaa tokko “Har’a” jedhee waa-
muudhaan murteesse. Innis akkuma kanaan dura dubbatame sana
bara dheeraa booddee karaa Daawitiitiin,
“Isin yoo har’a sagalee isaa dhageessan,
mataa hin jabaatinaa”§ jedha.
8 Utuu Iyyaasuun boqonnaa sanatti isaan galchee jiraatee, silaa Waaqni
ergasii waa’ee guyyaa biraa hin dubbatu tureetii.
9 Kanaafuu boqonnaan Sanbataa saba Waaqaatiif kaa’ameera;

‡ **3:15** Far 95:7,8 * **4:3** Far 95:11 † **4:4** Uma 2:2 ‡ **4:5** Far 95:11 § **4:7** Far 95:7,8

10 namni boqonnaa Waaqaatti galu kam iyyuu akkuma Waaqni hojii
isaa irraa boqote sana, innis hojii isaa irraa ni boqota.*
11 Kanaafuu akka namni tokko illee fakkeenya ajajamuu diduu jara
sanaa duukaa bu'ee boqonnaa sanatti galuu hin dhabneef kottaa
boqonnaa sanatti galuuf ni tattaaffannaa.
12 Dubbiin Waaqaa jiraataa fi kan hojjetuudhaatii. Goraadee qara
lama qabu kam iyyuu caalaa qaramaa dha; hamma lubbuu fi hafuura,
buusaa fi dhuka gargar baasutti waraanee seena; yaadaa fi fedhii garaa
namaas ni qora.
13 Uumama hunda keessaa wanti fuula Waaqaa duraa dhokatu tokko
illee hin jiru. Wanti hundi ija isaa duratti qullaa fi saaqamaa dha; nus
waa'ee mataa keenyaa deebii kennuufii qabna.

Yesuus Luba Ol Aanaa Guddicha

14 Egaa luba ol aanaa guddicha isa samiiwwan keessa darbe,
Yesuus Ilma Waaqaa waan qabnuuf kottaa amantii keenya jabeessinee
qabannaa.
15 Nu luba ol aanaa dadhabbii keenya keessatti garaa nuu hin laafne
hin qabnuutii; garuu kan waan hundaan akkuma keenya qorame
qabna; ta'us inni cubbuu hin hojjenne.
16 Kanaafuu akka araara argannuu fi akka ayyaana yeroo nu
barbaachisutti nu gargaaru argannuuf kottaa gara teessoo ayyaanaatti
sodaa malee dhi'aannaa.

5

1 Tokkoon tokkoon luba ol aanaa namoota gidduudhaa filatamee
waan Waaqa ilaallatu irratti namoota iddoo bu'ee sababii cubbuutiif
kennaa fi aarsaa dhi'eessuuf muudama.
2 Inni mataan isaa iyyuu waan dadhabbii keessa jiruuf wallaaltotaa
fi warra karaa irraa jallataniif garaa laafuu ni danda'a.
3 Sababii kanaaf inni cubbuu ofii isaatiif, akkasumas cubbuu
namootaatiif aarsaa dhi'eessuu qaba.
4 Nama akkuma Aroonitti Waaqaan waamame malee, namni kam
iyyuu ulfina kana ofii isaatiif hin fudhatu.
5 Kiristoosis akkasuma luba ol aanaa ta'uuf of hin ulfeessine. Waaqni
garuu,
"Ati Ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera"*
jedheen.
6 Iddoo biraattis,
"Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti"†
jedha.
7 Yesuus yeroo lafa irra jiraachaa turetti iyya guddaa fi imim-
maaniin isa du'a isa oolchuu danda'u sanatti kadhannaa fi waammata
dhi'eeffate; sababii inni sodaa Waaqaa qabuufis kadhannaan isaa ni
dhaga'ameef.
8 Inni Ilma ta'u iyyuu dhiphina isaa sana irraa ajajamuu barate;
9 erga kan mudaa hin qabne taasifamee immoo warra isaaf ajajaman
hundaaf burqaa fayyina bara baraa ta'e.

---

* **4:10** Uma 2:2 * **5:5** Far 2:7 † **5:6** Far 110:4

10 Akka sirna Malkiiseedeqittis luba ol aanaa jedhamee Waaqaan waamame.

Akeekkachiisa

11 Nu waa'ee isaa waan jennu baay'ee qabna; isin garuu waan hubachuutti dadhaboo taataniif isinii ibsuun rakkisaa dha.
12 Isin yeroo kanatti barsiistota ta'uu qabdu ture; isin immoo nama waa'ee dhugaa dubbii Waaqaa kan jalqabaa irra deebi'ee isin barsiisutu isin barbaachisa. Nyaata jabaataas utuu hin ta'in aannan isin barbaachisa.
13 Namni aannaniin jiraatu kam iyyuu waan amma illee daa'ima ta'eef dubbii qajeelummaa hin beeku.
14 Nyaanni jabaataan garuu namoota bilchaatoo kanneen waan gaarii fi waan hamaa gargar baasanii beekuuf of leenjisaniif ta'a.

6

1 Kanaafuu kottaa barsiisa waa'ee Kiristoos isa jalqabaa sana dhiifnee gara bilchinaatti dabarraa; waa'ee hojii gara du'aatti nama geessuu irraa deebi'uu fi waa'ee Waaqatti amanuu lammata hundee hin buufnu;
2 akkasumas barsiisa waa'ee cuuphaa, waa'ee harka nama irra kaa'uu, waa'ee du'aa ka'uu warra du'aniitii fi waa'ee murtii bara baraa ammas hundee hin buufnu.
3 Nus yoo Waaqni jedhe waan kana ni goona.
4 Warra yeroo tokko ifni ifeefii kennaa samii dhandhamatan, kanneen Hafuura Qulqulluu irraa qooddatan,
5 warra gaarummaa dubbii Waaqaatii fi humna bara dhufuuf jiru sanaa dhandhamatanii
6 ergasii garuu amantii irraa gara galan, gara qalbii jijjiirrannaatti isaan fiduun hin danda'amu; sababiin isaas isaan fedhuma isaaniitiin deebisanii Ilma Waaqaa ni fannisu; fuula namootaa durattis salphinatti isa saaxilu.
7 Lafti bokkaa yeroo baay'ee irratti roobu dhugdee warra ishee qotataniif midhaan fayyadu kennitu eebba Waaqaa argatti.
8 Lafti qoraattii fi sokorruu biqilchitu garuu faayidaa hin qabdu; abaaramuus geesseerti. Dhumni ishees gubamuu dha.
9 Yaa michoota jaallatamtoota, nu yoo akkana dubbanne illee waa'ee keessan waan wayyu, waan fayyina wajjin deemus akka qabdan mirkaneeffanneerra.
10 Waaqni qulqulloota tajaajiluu keessanii fi ammas tajaajiluu keessaniin hojii isin hojjettanii fi jaalala maqaa isaatiif argisiiftan irraanfachuuf jal'aa mitiitii.
11 Nus akka tokkoon tokkoon keessan abdii keessan mirkaneessitanii hamma dhumaatti tattaaffii akkanaa argisiiftan barbaanna.
12 Nu akka isin fakkeenya warra amantii fi obsaan waan waadaa galame sana dhaalanii duukaa buutan barbaanna malee akka isin dhibaa'oo taatan hin barbaannu.

Waadaan Waaqaa Amanamaa Ta'uu Isaa

13 Waaqni yeroo Abrahaamiif waadaa galetti kan isa caalu kan inni ittiin kakatu tokko iyyuu waan hin jirreef matuma ofiitiin kakate.
14 Innis, "Ani dhugumaan eebba, sin eebbisa; baay'isuus si baay'isa"* jedha.

---

* **6:14** Uma 22:17

15 Kanaafuu Abrahaam obsaan eeggatee waan waadaa galame sana
argate.
16 Namoonni kan isaan caaluun kakatu; kakuun sunis waan jedhame
sana mirkaneessee akka falmiin hundumtuu fiixaan ba'u godha.
17 Waaqni haala kaayyoo isaa kan hin geeddaramne sana caalaatti
ibsee warra waadaa dhaalanitti argisiisuu waan barbaadeef waadaa
sana kakuudhaan cimse.
18 Egaa waan hin geeddaramne kan Waaqni waa'ee isaanii sobuu hin
dandeenye lamatu jira; kanaafuu nu warri isatti baqanne abdii fuula
keenya dura kaa'ame sana jabeessinee qabachuuf jajjabina guddaa
qabna.
19 Nus abdii kana akka hiituu dooniitti lubbuuf qabna. Abdiin kunis
iddoo qulqulluu golgaa duuba jiru sana ol seena;
20 iddoon kunis kan Yesuus iddoo keenya bu'ee nu dursee itti ol
seenee dha. Innis akka sirna Malkiiseedeqitti luba ol aanaa bara baraa
ta'eera.

7

Malkiiseedeq Lubicha

1 Malkiiseedeq mootii Saalemiitii fi luba Waaqa Waan Hundaa Olii
ture. Innis utuu Abrahaam mootota mo'atee deebi'uu itti dhufee isa
eebbise;
2 Abrahaamis waan hundumaa kudhan keessaa tokko isaaf kenne.
Jalqabatti maqaan isaa, "Mootii qajeelummaa" jechuu dha; ergasii
immoo, "Mootii Saalem" jechuunis, "Mootii nagaa" jechuu dha.
3 Inni abbaa yookaan haadha hin qabu; hidda dhalootaas hin qabu;
jalqaba guyyootaa yookaan dhuma jireenyaas hin qabu; inni akkuma
Ilma Waaqaatti luba bara baraa ta'ee jiraata.
4 Egaa Abrahaam hangafni abbootii iyyuu erga waan booji'e irraa
kudhan keessaa tokko isaaf kennee, Malkiiseedeq hammam guddaa
akka ta'e mee ilaalaa!
5 Ilmaan Lewwii warri luboota ta'an yoo obboloonni isaanii sanyii
Abrahaam ta'an iyyuu namoota irraa jechuunis obbolootuma isaanii
irraa kudhan keessaa tokko akka fudhatan seerri ni ajaja.
6 Namichi sanyii isaanii irraa hin ta'in kun garuu Abrahaam isa
waadaan galameef sana irraa kudhan keessaa tokko fudhatee isa
eebbise.
7 Inni xinnaan akka isa guddaadhaan eebbifamu shakkii hin qabu.
8 Karaa tokkoon kudhan keessaa tokko namoota du'a hin oolleen
walitti qabama; karaa kaaniin immoo isa jiraataa ta'uun isaa dhugaa
ba'ameef sanaan walitti qabama.
9 Lewwiin inni kudhan keessaa tokko walitti qabu mataan isaa iyyuu
kudhan keessaa harka tokko karaa Abrahaamiitiin baaseera jechuun
ni danda'ama;
10 Malkiiseedeq yommuu Abrahaamin simatetti Lewwiin mudhii
abbaa ofii isaa keessa tureetii.

Yesuus Akka Malkiiseedeqiiti

11 Utuu sirni lubummaa Lewwii kan hir'ina hin qabne ta'ee, silaa
lubni biraa kan akka sirna lubummaa Aroonitti utuu hin ta'in
lubni akka sirna lubummaa Malkiiseedeqitti filatame dhufuun isaa

maaliif barbaachise ree? Seerri sirna lubummaa Lewwii kana irratti
hundeeffamee sabaaf kennameetii.
12 Yommuu lubummaan geeddaramu seerichis akkasuma geeddara-
maatii.
13 Inni wanni kun waa'ee isaa dubbatame sun gosti isaa kan biraa
ti; gosa kana keessaas namni tokko iyyuu takkumaa iddoo aarsaa hin
tajaajille.
14 Gooftaan keenya akka sanyii Yihuudaa irraa dhalate beekamaad-
haatii; Museenis gosa sana ilaalchisee waa'ee lubummaa homaa hin
dubbanne.
15 Yommuu lubni akka Malkiiseedeqi kan biraa ka'utti, wanni nu
dubbanne sun ittuma caalee ifa ta'a;
16 innis utuu ajaja fooniitiin hin ta'in humna jireenya hin badneetiin
luba ta'e.
17 Waa'ee isaas,

"Akkuma sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti"*

jedhamee dhugaa ba'ameeraafiitii.

18 Ajajni duraa sun waan dadhabaa fi kan hin fayyadne tureef
diigameera.
19 Sababii seerri waanuma tokko illee kan mudaa hin qabne hin
godhiniif abdiin caalu kan nu ittiin gara Waaqaatti dhi'aannu tokko
dhufeera.
20 Kunis kakaa malee hin taane! Warri kaan immoo kakaa tokko
malee luboota ta'an;
21 inni garuu yeroo Waaqni,

"Gooftaan, 'Ati luba bara baraa ti'
jedhee kakateera;
inni yaada isaa hin geeddaru"†

isaan jedhetti kakaadhaan luba ta'e.
22 Yesuus sababii kakaa kanaatiif kakuu caaluuf wabii ta'eera.
23 Luboonni durii sababii duuti akka isaan tajaajila itti hin fufneef
isaan dhowweef baay'ee turan;
24 Yesuus garuu waan bara baraan jiraatuuf lubummaa hin geed-
daramne qaba.
25 Kanaaf inni yeroo hundumaa waan isaaniif kadhachuuf jiraatuuf
warra karaa isaatiin gara Waaqaa dhufan guutumaan guutuutti
fayyisuu ni danda'a.
26 Egaa luba ol aanaa qulqulluu, kan mudaa hin qabne, kan xurii
hin qabne, kan cubbamoota irraa adda ta'e, samii olittis kan kabajame
akkasii qabaachuun nu barbaachisa.
27 Inni akka luboota ol aantota kaaniitti guyyuma guyyaan duraan
dursee cubbuu ofii isaatiif, ergasii immoo cubbuu namootaatiif aarsaa
dhi'eessuun isa hin barbaachisu. Inni yommuu of kenne sanatti al
tokko yeroo hundaaf cubbuu namootaatiif aarsaa dhi'eesseeraatii.
28 Seerichi namoota dadhaboo, luboota ol aantota godhee muudaatii;
dubbiin kakaa kan seera booddee dhufe garuu, Ilma Waaqaa isa bara
baraan mudaa hin qabne sana muuda.

---

* **7:17** Far 110:4 † **7:21** Far 110:4

8

Luba Ol aanaa Kakuu Haaraa

1 Waan nu dubbannu keessaa ijoon kana: Nu luba ol aanaa samii
irra karaa mirga teessoo Isa Ulfina Qabeessa Samii keessaa sanaa taa'e
akkasii qabna.
2 Innis iddoo qulqullummaa fi dunkaana isa dhugaa kan utuu
namaan hin ta'in Gooftaadhaan dhaabame keessa tajaajila.
3 Lubni ol aanaan kam iyyuu kennaa fi aarsaa dhi'eessuuf muudama;
kanaafuu lubni kun waan dhi'eessu tokko qabaachuu qaba.
4 Waan luboonni akka seeraatti kennaa dhi'eessan duraanuu jiraniif,
inni utuu lafa irra jiraatee silaa luba hin ta'u ture.
5 Isaanis iddoo qulqullummaa kan fakkeenyaa fi gaaddidduu wan-
toota samii tajaajilu. Waaqnis yommuu Museen dunkaana qulqulluu
dhaabuuf ka'etti, "Waan hunda akkuma fakkeenya tulluu irratti sitti
argisiifame sanaatti hojjechuu kee mirkaneeffadhu!"* jedhee isa
akeekkachiisuun isaa kanumaaf.
6 Garuu akkuma kakuun inni Yesuus gidduu galeessa ta'eef sun
kakuu moofaa akka malee caalu sana tajaajilli inni fudhates tajaajila
isaanii irra guddaa dha; kakuun haaraan waadaa caalu irratti hunde-
effameetii.
7 Utuu kakuun jalqabaa sun mudaa qabaachuu baatee silaa kakuun
lammaffaan hin barbaachisu ture.
8 Waaqni garuu saba sana irratti balleessaa argee akkana jedha;
"Yeroon ani itti mana Israa'el wajjin,
mana Yihuudaa wajjinis,
kakuu haaraa galu ni dhufa
jedha Gooftaan.
9 Kakuun kunis kakuu ani,
yeroo biyya Gibxiitii isaan baasuuf jedhee
harka isaanii qabe sana
abbootii isaanii wajjin gale sanaan tokko miti;
isaan kakuu kootti jabaatanii waan hin dhaabatiniif,
ani isaan irraa gara galeera,
jedha Gooftaan.
10 Kakuun ani yeroo sana booddee
mana Israa'el wajjin galu kanaa dha, jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa'a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa.
Ani Waaqa isaanii nan ta'a;
isaanis saba koo ni ta'u.
11 Sababii hundi isaanii,
xinnaa hamma guddaatti na beekaniif,
si'achi namni kam iyyuu, 'Gooftaa beeki' jedhee,
ollaa isaa yookaan obboleessa isaa hin barsiisu.
12 Ani daba isaanii nan dhiisaaf;
cubbuu isaaniis si'achi hin yaadadhu."†
13 Innis kakuu kanaan "haaraa" jedhee kakuu jalqabaa sana
moofesseera; wanni moofa'ee fi wanni dulloome dafee bada.

---

* **8:5** Bau 25:40 † **8:12** Erm 31:31-34

9

Iddoo Qulqulluu Isa Lafaa Keessatti Waaqeffachuu

1 Kakuun jalqabaa sun iyyuu sirna waaqeffannaatii fi iddoo qulqulluu isa lafa irraa qaba ture.
2 Dunkaanni qulqulluun dhaabamee ture. Kutaan dunkaana sanaa kan jalqabaa, “Iddoo Qulqulluu” jedhama ture; kutaa kana keessas baattuu ibsaatii fi minjaala akkasumas buddeena qulqulleeffametu ture.
3 Golgaa lammaffaa duubaan immoo kutaa, “Iddoo Hundumaa Caalaa Qulqulluu” jedhamu tokkotu ture.
4 Achis iddoo aarsaa ixaanaa kan warqee irraa hojjetamee fi taabota kakuu kan karaa hundaan warqee dibametu ture. Taabota sana keessas okkotee warqee kan mannaa baatu, ulee Aroon inni latee fi gabatee dhagaa kan kakuun sun irratti barreeffametu kaa’ame.
5 Taaboticha gubbaadhaanis kiirubeeliin Ulfinaa teessoo araaraa irra golboobanii turan. Amma garuu waa’ee kanaa gad fageenyaan dubbachuu hin dandeenyu.
6 Luboonni yommuu wanni hundinuu haala kanaan qopheeffametti tajaajila kennuuf jedhanii yeroo hunda dunkaana qulqulluu isa jalqabaa seenu turan.
7 Dunkaana isa lammaffaa garuu luba ol aanaa qofatu waggaatti yeroo tokko qofa seena; innis dhiiga cubbuu ofii isaatiif dhi’eessuu fi dhiiga cubbuu namoonni utuu hin beekin hojjetaniif dhi’eessu qabatu malee hin seenu ture.
8 Hafuurri Qulqulluunis hamma dunkaanni jalqabaa sun dhaabatee jirutti akka karaan gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’eetti geessu sun amma illee hin mul’ifamin haala kanaan argisiisaa ture.
9 Kunis fakkeenya bara ammaa ti; innis akka kennaa fi aarsaan dhi’eeffamu sun qalbii waaqeffataa tokkoo qulqulleessuu hin dandeenye mul’isa.
10 Innis waa’ee nyaataatii fi dhugaatii, waa’ee sirna dhiqannaa garaa garaa jechuunis sirna foonii isa hamma seerichi haaromfamutti faayidaa kennaa ture qofa.

Dhiiga Kiristoos

11 Kiristoos garuu yommuu waan gaarii dhufuuf jiruuf luba ol aanaa ta’ee dhufetti, dunkaanicha guddaa mudaa hin qabne, kan harka namaatiin hin hojjetamin jechuunis kan uumama kana irraa hin dhufin sana keessa darbe.
12 Dhiiga re’ootaatii fi dhiiga jabbootaatiin hin seenne; garuu furii bara baraa nuu fiduudhaan dhiiguma ofiitiin yeroo tokko bara baraan gara Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta’e sanaatti seene.
13 Erga dhiigni re’ootaa, dhiigni korommiitii fi daaraan goromsaa kan warra xuraa’anitti facaafamu akka isaan fooniin qulqullaa’an godhee,
14 yoos dhiigni Kiristoos isa karaa Hafuura bara baraatiin aarsaa hir’ina hin qabne ta’ee Waaqaaf of dhi’eesse sanaa akka nu Waaqa jiraataa tajaajilluuf hammam caalaa hojii gara du’aatti nama geessu irraa qalbii keenya haa qulqulleessuu ree!
15 Sababii kanaaf akka warri waamaman dhaala bara baraa isa abdii kenname sana argataniif Kiristoos araarsaa gidduu galeessa

kakuu haaraa ti; inni cubbuu isaan yeroo kakuu jalqabaa jala turanitti
hojjetan irraa isaan bilisoomsuuf jedhee furii ta'ee du'eeraatii.
16 Iddoo dhaamsi dhaalaa jirutti du'a namicha dhaamate sanaa
mirkaneessuun barbaachisaa dha;
17 dhaamsi dhaalaa yommuu namni dhaamate sun du'u qofa hojii
irra oola malee utuu inni lubbuun jiruu hin hojjetuutii.
18 Sababiin kakuun jalqabaa iyyuu dhiiga malee hojii irra hin
ooliniifis kanuma.
19 Museen erga ajaja seera sanaa tokko tokkoon saba sana hundatti
himee booddeetti, dhiiga jabbootaatii fi dhiiga re'ootaa bishaan wajjin,
rifeensa hoolaa bildiimaa fi hiisophii fuudhee kitaaba maramaa fi saba
hundatti facaase.
20 Innis, "Kun dhiiga kakuu kan Waaqni isiniif ajajee dha"* jedhe.
21 Haaluma wal fakkaatuunis dunkaanichattii fi mi'a dunkaanicha
keessatti sirna waaqeffannaatiif itti fayyadaman hundumatti dhiiga
sana facaase.
22 Dhugumaan akka seeraatti wantoota muraasa malee wanni
hundinuu dhiigaan qulqulleeffama; dhiigni dhangalaafamu malees
dhiifamni cubbuu hin jiru.
23 Kanaafuu fakkeenyawwan waan samii irraa aarsaawwan kan-
neeniin qulqulleeffamuun barbaachisaa ture; wanni samii irraa
mataan isaa garuu aarsaawwan waan kanneen caalaniin qulqulleef-
famuu isaan barbaachisa.
24 Kiristoos amma iddoo keenya bu'ee fuula Waaqaa duratti
argamuuf samii seene malee iddoo qulqulluu kan harka namaatiin
ijaarame isa fakkeenya iddoo qulqulluu kan dhugaa ta'e hin seenne.
25 Yookaan inni akkuma luba ol aanaa wagguma waggaan dhiiga kan
isaa hin ta'in qabatee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e seenu
sanaatti yeroo baay'ee of dhi'eessuuf samii hin seenne.
26 Utuu akkas ta'ee silaa Kiristoos uumama addunyaatii jalqabee
yeroo baay'ee dhiphachuu qaba ture. Amma garuu inni ofii isaa
aarsaa godhee cubbuu balleessuuf dhuma baraatti yeroo tokko bara
baraan mul'ateera.
27 Akkuma yeroo tokko du'uun ergasii immoo murtiitti dhi'aachuun
namatti murteeffame sana
28 akkasuma immoo Kiristoos cubbuu namoota baay'ee baachuuf
jedhee yeroo tokko aarsaa ta'eera; yeroo lammaffaa immoo cubbuu
baachuuf utuu hin ta'in warra isa eeggachaa jiraniif fayyina fiduuf ni
mul'ata.

10

Kiristoos Aarsaa Ta'uu Isaa

1 Seerri gaaddidduu waan gaarii dhufuuf jiruu qofa malee bifa
dhugaa miti. Kanaafuu seerichi aarsaa utuu wal irraa hin citin
wagguma waggaan dhi'eeffamu sanaan gonkumaa namoota waaqef-
fachuuf dhi'aatan sana warra mudaa hin qabne gochuu hin danda'u.
2 Utuu isaan waan kana gochuu danda'anii silaa aarsaan
dhi'eeffamuun isaa ni hafa ture mitii? Waaqeffattoonnis si'a tokko
yeroo hundaaf ni qulqulleeffamu turaniitii; ergasii sababii cubbuu
isaaniitiif yakki isaanitti hin dhaga'amu ture.

* **9:20** Bau 24:8

3 Aarsaawwan kunneen garuu wagguma waggaan cubbuu nama
yaadachiisu.
4 Sababiin isaas dhiigni korommiitii fi dhiigni re'ootaa gonkumaa
cubbuu dhabamsiisuu hin danda'uutii.
5 Kanaafuu Kiristoos yommuu gara addunyaa dhufetti akkana jedhe:
"Ati aarsaa fi kennaa hin feene;
garuu dhagna naa qopheessite;
6 ati aarsaa gubamuu fi
kennaa sababii cubbuutiif
dhi'eeffamutti hin gammanne.
7 Yeroo sana ani, 'Ani kunoo ti;
waa'een koo kitaaba maramaa keessatti barreeffameera;
yaa Waaqa ko, ani fedhii kee raawwachuuf dhufeera' nan jedhe."*
8 Isaan akka seeraatti dhi'eeffaman iyyuu inni jalqabatti, "Ati qal-
mawwanii fi aarsaawwan, aarsaawwan gubamanii fi aarsaawwan
cubbuuf dhi'eeffaman hin feene yookaan itti hin gammanne" jedhe.
9 Ergasiis inni, "Ani kunoo fedhii kee raawwachuuf dhufeera" jedhe.
Innis isa lammaffaa dhaabuuf jedhee isa jalqabaa dhabamsiise.
10 Fedhii sanaanis nu aarsaa dhagna Yesuus Kiristoos isa si'a tokko
yeroo hundaaf dhi'eeffameen qulqulleeffamneerra.
11 Lubni hundinuu guyyuma guyyaan dhaabatee tajaajila isaa
raawwata; aarsaa gonkumaa cubbuu dhabamsiisuu hin dandeenye
sanas yeroo hunda dhi'eessa.
12 Lubni kun garuu erga aarsaa tokkicha bara baraan cubbuudhaaf
dhi'eessee booddee gara mirga Waaqaa taa'e.
13 Yeroo sanaa jalqabees hamma diinonni isaa ejjeta miilla isaa
taasifamanitti ni eeggata;
14 inni aarsaa tokkicha sanaan warra qulqulleeffamuutti jiran
kanneen bara baraan mudaa hin qabne godheeraatii.
15 Hafuurri Qulqulluunis waa'ee kanaa dhugaa nuu ba'a. Innis
jalqabatti akkana jedha:
16 "Kakuun ani yeroo sana booddee isaan wajjin galu kanaa dha,
jedha Gooftaan.
Ani seera koo qalbii isaanii keessa nan kaa'a;
garaa isaanii keessattis nan barreessa."†
17 Ammas,
"Ani cubbuu fi yakka isaanii
si'achi hin yaadadhu"‡
jedha.
18 Iddoo isaan kunneen itti dhiifama argatanitti si'achi sababii cubbuu-
tiif aarsaa dhi'eessuu hin barbaachisu.

Amantiidhaan Cimanii Dhaabachuu

19 Kanaafuu yaa obboloota, nu dhiiga Yesuusiin gara Iddoo Iddoo
Hunda Caalaa Qulqulluu ta'eetti galuuf ija jabina waan qabnuuf
20 karaa haaraa fi jiraataa golgaa keessaan jechuunis karaa foon
isaatiin nuu baname sanaan
21 waan luba guddaa mana Waaqaa irratti qabnuuf,
22 kottaa akka qalbiin keenya yaada yakka qabaachuu irraa qulqulle-
effamuuf garaa keenyatti nuu facaafamee, dhagna keenyas bishaan

* **10:7** Far 40:6-8 † **10:16** Erm 31:33 ‡ **10:17** Erm 31:34

qulqulluun dhiqannee garaa qulqulluu amantii mirkanaa'aa guutuu
qabuun Waaqatti dhi'aannaa.
23 Inni waadaa gale sun waan amanamaa ta'eef kottaa nu utuu hin
raafamin abdii dhugaa baanu sana jabeessinee qabannaa.
24 Kottaa jaalalaa fi hojii gaariif wal kakaasuuf itti yaadnaa.
25 Akka namoonni tokko tokko walitti qabamuu dhiisan sana kottaa
nu walitti qabamuu hin dhiifnuu; qooda kanaa akka guyyaan sun
dhi'aate waan argitaniif ittuma caalchifnee wal haa jajjabeessinu.
26 Nu erga beekumsa dhugaa argannee booddee yoo beekaa ittuma
fufnee cubbuu hojjenne, si'achi aarsaan cubbuuf dhi'eeffamu hin
jiraatu;
27 garuu murtii fi ibidda hamaa diinota Waaqaa barbadeessu sodaan
eeggachuu qofatu jiraata.
28 Namni seera Musee tuffate kam iyyuu dhuga baatota lamaan
yookaan sadiin gara laafina malee ajjeefama.
29 Nama Ilma Waaqaa irra ejjete, nama dhiiga kakuu kan ittiin
qulqulleeffame sana akka waan qulqulluu hin ta'iniitti hedee fi nama
Hafuura ayyaanaa arrabse tokko adabbii hammam caalaa guddaatu
isaaf mala seetu?
30 Nu isa, "Haaloo baasuun kan koo ti; ani gatii nan deebisa"§ jedhe
sana beeknaatii; akkasumas, "Gooftaan saba isaatti ni mura"* jedhe.
31 Harka Waaqa jiraataatti kufuun sodaachisaa dha.
32 Bara duraa yeroo erga ifni isinii ifee booddee wal'aansoo dhiphi-
naa guddaa obsitanii keessa dhaabattan sana yaadadhaa.
33 Isin yeroo tokko tokko fuula namootaa duratti arrabsoo fi
ari'atamaaf saaxilamtanii turtan; yeroo kaan immoo namoota
rakkinni akkasii irra ga'e wajjin hirmaachaa turtan.
34 Isin mataan keessan akka qabeenya wayyu kan hin dabarre
qabdan waan beektaniif warra hidhaman wajjin dhiphattaniirtu;
yommuu qabeenyi keessan saamamus gammachuudhaan fudhattani-
irtu.
35 Kanaafuu ija jabina keessan isa gatii guddaa qabu sana hin
gatinaa.
36 Yommuu fedhii Waaqaa raawwattanittis akka waan inni waadaa
gale sana argattaniif obsuu isin barbaachisaatii.
37 "Yeroo xinnoo keessatti,
inni dhufuuf jiru ni dhufa;
hin turus."†
38 Akkasumas,
"Qajeelaan koo garuu amantiidhaan jiraata.
Kan duubatti harkifatu immoo
ani itti hin gammadu."‡
39 Nu garuu warra amananii lubbuu ofii oolfatan malee warra gara
badiisaatti harkifatan miti.

11

Hojii Amantiin Hojjetu

§ **10:30** KeD 32:35 * **10:30** KeD 32:36; Far 135:14 † **10:37** Isa 26:20; Anb 2:3 ‡ **10:38** Anb 2:3,4

1 Amantiin waan abdannu tokko dhugumaan ni ta’a jennee fudhachuu dha; waan ijaan hin argine tokko immoo qabatamaadha jennee heduu dha.
2 Jaarsoliifis kanaan dhugaa ba’ameetii.
3 Addunyaawwan akka ajaja Waaqaatiin uumaman, wanni mul’atus akka waan mul’atu irraa hin hojjetamin nu amantiidhaan hubanna.
4 Abeel amantiidhaan aarsaa isa Qaayin dhi’eesse caalu Waaqaaf dhi’eesse. Inni yommuu Waaqni waa’ee kennaa isaa dhugaa ba’ameefitti nama qajeelaa ta’uun isaa amantiidhaan dhugaa ba’ameef. Abeel du’u iyyuu hamma ammaatti amantiidhaan dubbachaa jira.
5 Henook akka du’a hin argineef amantiidhaan fudhatame; waan Waaqni isa fudhateef inni hin argamne.* Inni utuu hin fudhatamin dura akka nama Waaqa gammachiiseetti dhugaa ba’ameefii tureetii.
6 Amantiidhaan malee Waaqa gammachiisuun hin danda’amu; sababiin isaas namni gara isaa dhufu kam iyyuu akka inni jiruu fi akka inni warra isa barbaadaniif gatii kennu amanuu qaba.
7 Nohi waa’ee waan amma illee ijaan hin argaminii Waaqni isa akeekkachiifnaan sodaatee warra mana isaa jiraatan oolfachuuf jedhee amantiin doonii tolche. Amantii isaatiinis addunyaatti mure; dhaaltu qajeelummaa amantiin argamuus ta’e.
8 Abrahaam gara iddoo dhaaluuf jiruu akka dhaqu yommuu waamametti, amantiidhaan ajajame; eessa akka dhaqu iyyuu utuu hin beekin ka’ee deeme.
9 Innis akka keessummaa biyya ormaa jiruutti biyya isaaf waadaa galame sana keessa amantiidhaan qubate; akkuma warra isa wajjin waadaadhuma sana dhaalan, akkuma Yisihaaqii fi Yaaqoob dunkaana keessa jiraate.
10 Inni magaalaa hundee qabdu kan Waaqni ijaaree fi tolche eeggachaa tureetii.
11 Saaraan yoo umurii da’umsaa dabartee, dhabduu turte illee isheen waan Waaqa waadaa isheef gale sana amanamaa gootee fudhatteef, amantiidhaan mucaa da’u dandeesse.
12 Kanaaf namicha akka waan du’eetti ilaalamu tokkicha kana irraa sanyiin akka urjii samii baay’attuu fi akka cirracha qarqara galaanaa kan hin lakkaa’amne dhalate.
13 Namoonni kunneen hundinuu utuu waan waadaa galameef sana hin argatin amantii isaanii immoo utuu hin dhiisin du’an. Waadaa sanas fagootti ilaalanii simatan. Isaanis lafa irratti akka keessummootaa fi godaantota turan beekaniiru.
14 Warri waan akkasii jedhan kunneen akka biyya ofii isaanii eeggachaa jiran mul’isu.
15 Isaan utuu waa’ee biyya keessaa ba’an sanaa yaadaa turanii silaa, biyya isaaniitti deebi’uuf carraa ni argatu turan.
16 Qooda kanaa isaan biyya wayyu tokko jechuunis biyya samii irraa sana hawwaa turan. Kanaafuu Waaqayyo Waaqa isaanii jedhamee waamamuutti hin qaana’u; inni magaalaa isaaniif qopheesseeraatii.
17 Abrahaam yeroo Waaqni isa qoretti amantiidhaan Yisihaaqin aarsaadhaaf dhi’eesse. Isuma waadaa argate sanatu ilma isaa tokkicha aarsaa godhee dhi’eessuuf qophaa’e;

* **11:5** Uma 5:24

18 innis isuma Waaqni, “Sanyiin kee Yisihaaqiin siif waamama”† jedheen sana.
19 Abrahaam akka Waaqni warra du’an keessaa nama kaasuu danda’u illee hubatee ture; kunis karaa tokkoon inni ilma isaa Yisihaaqin warra du’an keessaa deebisee argate jechuu dha.
20 Yisihaaq amantiidhaan waan dhufuuf jiru irratti Yaaqoobii fi Esaawun eebbise.
21 Yaaqoob yeroo du’etti amantiidhaan ilmaan Yoosef tokko tokkoon eebbise; mataa ulee isaatti irkatees sagade.
22 Yoosefis yeroo du’etti amantiidhaan waa’ee Gibxi keessaa ba’uu ijoollee Israa’el dubbate; waa’ee lafee isaas ajaja kenne.
23 Yeroo Museen dhalatetti abbaa fi haati isaa mucaa miidhagaa ta’uu isaa arganii utuu labsii mootichaa hin sodaatin amantiidhaan ji’a sadii isa dhoksan.
24 Museen yeroo guddatetti ilma intala Fara’oon jedhamee waamamuu amantiidhaan dide.
25 Inni gammachuu cubbuutiin yeroo gabaabaaf gammaduu irra saba Waaqaa wajjin dhiphachuu filate.
26 Inni waan badhaasa isaa of duratti ilaaleef, Kiristoosiif jedhee salphachuu akka qabeenya Gibxi caalaa gatii guddaa qabuutti fudhate.
27 Innis utuu dheekkamsa mootichaa hin sodaatin amantiidhaan Gibxi keessaa ba’e; isa hin mul’anne sana akka waan argeetti obsee eeggate.
28 Akka ergamaan hangafa ajjeesu sun hangafoota saba Israa’el hin tuqneefis amantiidhaan akka Faasiikaan ayyaaneffamu, dhiignis akka facaafamu godhe.
29 Sabni Israa’el akkuma nama lafa gogaa irra deemuutti amantiin Galaana Diimaa ce’e; warri Gibxi garuu yommuu akkuma sanatti ce’uu yaalanitti ni liqimfaman.
30 Dallaan Yerikoo erga guyyaa torba marfamee booddee amantiidhaan jige.
31 Sagaagaltuun Rahaab jedhamtu basaastota simachuu isheetiin amantiidhaan hafte malee warra hin amanin wajjin hin ajjeefamne.
32 Ani egaa kana caalaa maalin jedha ree? Waa’ee Gedewoon, waa’ee Baaraq, waa’ee Saamsoon, waa’ee Yiftaa, waa’ee Daawit, waa’ee Saamu’eelii fi waa’ee raajotaa odeessuuf ani yeroo hin qabu;
33 isaan amantiidhaan mootummoota mo’atan; murtii qajeelaa kennan; waan waadaa galame argatan; afaan leencotaa cufan;
34 amantiidhaan ibidda jabaa dhaamsan; qara goraadee jalaa ba’an; dadhabbiin isaanii jabinatti geeddarame; waraana keessatti humna argatanii loltoota diinaa ari’an.
35 Dubartoonnis namoonni isaanii kanneen du’an du’aa kaafamaniifii deebisanii fudhatan. Warri kaanis du’aa ka’uu wayyu argachuuf jedhanii gad dhiifamuu didanii dhiphatan.
36 Warra kaanitti ni qoosame; ni garafamanis; akkasumas foncaan hidhamanii mana hidhaatti darbataman.
37 Dhagaadhaanis ni tumaman; iddoo lamatti baqaqfaman; goraadeedhaan ajjeefaman. Deeguudhaan, ari’atamuu fi dhiphachuudhaan gogaa hoolotaatii fi re’ootaa uffatanii jooran;

† **11:18** Uma 21:12

38 addunyaan isaaniif hin maleetii. Isaanis gammoojjii fi gaara irra,
holqaa fi boolla keessa jooraa turan.
39 Warri kunneen hundinuu yoo sababii amantii isaaniitiif jajaman
iyyuu isaan keessaa namni tokko iyyuu waan waadaa galame sana hin
arganne.
40 Waaqni akka isaan nu qofa wajjin warra mudaa hin qabne ta'aniif
duraan dursee waan nuuf wayyu argeera.

12

1 Kanaafuu nu waan dhuga baatota akka duumessa guddaa
akkanaatiin marfamneef kottaa ba'aa hunda, cubbuu xaxee nu
qabates of irraa baafnee gannaa; dorgommii fuula keenya dura jirus
obsaan jabaannee fiignaa;
2 kottaa Yesuus isa jalqabaa fi fiixaan baasaa amantii keenyaa ta'e
sana irra ija keenya kaa'annaa. Innis gammachuu fuula isaa dura
jiruuf jedhee qaanii fannoo tuffachuun fannoo obsee mirga teessoo
Waaqaa taa'e.
3 Isin akka dadhabdanii abdii hin kutanneef isa mormii cubbamoota
isa irra ga'e akkasii obse sana yaadatti qabadhaa.

Waaqni Ilmaan Isaa ni Adaba

4 Isin amma iyyuu wal'aansoo cubbuu wajjin gootan keessatti
hamma dhiiga dhangalaasuutti jabaattanii hin mormine.
5 Dubbii jajjabinaa kan akkuma ilmaaniitti isinitti dubbatu sana
irraanfattaniirtu; innis akkana jedha:
"Yaa ilma ko, adabbii Gooftaa hin tuffatin;
yommuu inni si ifatus abdii hin kutatin;
6 Gooftaan warra jaallatu ni adabaatii;
inni nama akka ilmaatti ilaalu kam iyyuu ni adaba."*
7 Rakkina akkuma adabbiitti obsaa; Waaqni akka ilmaan isaatti isin
adabaatii. Ilmi abbaan isaa hin adabne ilma akkamii ti?
8 Isin yoo adabbii ijoolleen hundinuu ittiin adabaman keessatti hin
hirmaanne isin diqaalota malee ijoollee dhugaa miti.
9 Kana malees nu hundinuu abbootii foonii kanneen nu adaban
qabna turre; isaan kabajnas turre. Yoos Abbaa hafuurotaatiif immoo
hammam caalaa ajajamnee jiraachuu qabna ree!
10 Abbootiin keenya akkuma isaanitti gaarii fakkaatetti yeroo
gabaabaaf nu adabaa turan; Waaqni garuu akka nu qulqullummaa
isaa keessatti hirmaannuuf faayidaa keenyaaf jedhee nu adaba.
11 Adabbiin hundinuu yeroo sana waan nama gaddisiisu malee waan
nama gammachiisu hin fakkaatu. Ergasii garuu warra adabbii sanaan
leenjifamaniif ija qajeelummaa fi nagaa kenna.
12 Kanaafuu irree laafee fi jilba dadhabe jabeessaa.
13 Naafti akka fayyuuf malee akka karaa irraa hin jal'anneef, "Miilla
keessaniif daandii qajeelaa baafadhaa."†

Akeekkachiisa

14 Nama hunda wajjin nagaadhaan jiraachuu fi qulqulluu ta'uuf
tattaaffadhaa; qulqullummaan malee namni kam iyyuu Gooftaa arguu
hin danda'uutii.

---

* **12:6** Fak 3:11,12 † **12:13** Fak 4:26

15 Nama kamitti iyyuu ayyaanni Waaqaa akka hin hir'anne of
eeggadhaa; hiddi hadhaa'aan biqilee rakkina akka hin uumnee fi
namoota baay'ees hin xureessineef of eeggadhaa.
16 Namni kam iyyuu akka Esaawu isa mirga hangafummaa
isaa nyaata tokkittiitti gurgurate sanaa sagaagaltuu yookaan nama
Waaqatti hin bulle hin taaneef of eeggadhaa.
17 Inni ergasii yeroo eebba sana dhaaluu barbaadetti akka didame
isin ni beektu. Inni yoo eebba sana imimmaaniin barbaade illee
geeddarama tokko illee fiduu hin dandeenye.
18 Isin gara tulluu tuqamuu danda'uu fi ibiddi irraa boba'u, gara
dukkanaa, gara dimimmisaa fi bubbee hin geenye;
19 gara sagalee malakataatii fi gara sagalee dubbii dubbatuu hin
geenye; warri isa dhaga'anis akka dubbiin biraa dabalamee isaanitti
hin dubbatamne kadhatan.
20 Isaan waan, "Bineensi iyyuu yoo tulluu sana tuqe dhagaadhaan
tumamee haa ajjeefamu"‡ jedhamee ajajame sana obsuu hin dan-
deenyeetii.
21 Wanti achitti mul'ates waan sodaachisaa ta'eef Museen, "Ani
sodaadhaan hollachaan jira"§ jedhe.
22 Isin garuu gara Tulluu Xiyoon, gara magaalaa Waaqa jiraataa
jechuunis Yerusaalem ishee samii keessaa dhuftaniirtu. Gara erg-
amoota kumaatama gammachuun walitti qabamanii dhuftaniirtu;
23 gara waldaa kiristaanaa hangafoota maqaan isaanii samii
keessatti barreeffamee dhuftaniirtu. Gara Waaqa Abbaa Murtii waan
hundaa, gara hafuurota namoota qajeeltota warra mudaa hin qabne
taasifamanii,
24 gara Yesuus araarsaa gidduu galeessa kakuu haaraa, gara dhiiga
facaafame kan dubbii dhiigni Abeel dubbatu sana caalaa dubbatuu
dhuftaniirtu.
25 Isinis akka isa dubbachaa jiru sana hin didneef of eeggadhaa. Erga
isaan yeroo isa lafa irratti isaan akeekkachiise sana didanitti jalaa hin
ba'in, nu immoo yoo isa samii irraa nu akeekkachiisu sana irraa gara
galle akkamitti jalaa ba'uu dandeenya ree?
26 Yeroo sanatti sagaleen isaa lafa sochoose; amma garuu inni,
"Ani ammas yeroo tokko lafa qofa utuu hin ta'in samiiwwanis nan
sochoosa"* jedhee waadaa galeera.
27 Dubbiin, "Ammas yeroo tokko" jedhu kun akka wanni hin
sochoofamne hafee jiraatuuf, wanni sochoofamu jechuunis wanni
uumame baduu isaa argisiisa.
28 Kanaafuu nu waan mootummaa hin sochoone argannuuf kottaa
haa galateeffannu! Kabajaa fi sodaadhaanis karaa fudhatamaa ta'een
Waaqa haa waaqeffannu;
29 Waaqni keenya ibidda gubee balleessuudhaatii.†

13

Gorsa Xumuraa

1 Akka obbolootaatti wal jaallachuu itti fufaa.
2 Keessumoota simachuu hin irraanfatinaa; namoonni tokko tokko
akkasiin utuu hin beekin ergamoota Waaqaa simataniiruutii.

‡ **12:20** Bau 19:12,13 § **12:21** KeD 9:19 * **12:26** Hag 2:6 † **12:29** KeD 4:24

3 Warra mana hidhaa jiran akka waan isaan wajjin hidhamtaniitti,
warra dhiphina keessa jiranis akka waan ofii dhiphattaniitti yaadad-
haa.
4 Fuudhaa fi heerumni nama hunda biratti haa kabajamu; sireen
fuudhaa fi heerumaas qulqulluu haa ta'u; Waaqni ejjitootaa fi
sagaagaltootatti ni muraatii.
5 Jireenya keessan jaalala maallaqaa irraa jabeessaa eeggadhaa;
wanni qabdan isin haa ga'u; Waaqni,
"Ani gonkumaa si hin dhiisu;
gonkumaas si hin gatu"*
jedheeraatii.
6 Kanaaf nu ija jabinaan,
"Gooftaan gargaaraa koo ti; ani hin sodaadhu.
Namni maal na gochuu danda'a?"† jenna.
7 Hooggantoota keessan warra dubbii Waaqaa isinitti himanii turan
sana yaadadhaa. Waan jireenya isaanii irraa argames ilaalaa; amantii
isaanii duukaa bu'aa.
8 Yesuus Kiristoos kaleessa, har'a, bara baraanis sanuma.
9 Barsiisa gosa hundumaa kan keessummaa ta'een hin fudhatam-
inaa. Garaan keenyas sirna waa'ee nyaataatiin utuu hin ta'in
ayyaanaan jabina argachuu qaba; sirni waa'ee nyaataa warra isa
kabajan iyyuu hin fayyadu.
10 Nu iddoo aarsaa kan warri dunkaana qulqulluu keessa tajaajilan
irraa nyaachuuf mirga hin qabne tokko qabna.
11 Lubni ol aanaan dhiiga horii qabatee sababii cubbuutiif aarsaa
dhi'eessuuf jedhee Iddoo Iddoo Hunda Caalaa Qulqulluu ta'e sana
seena; foon horii sanaas qubata keessaa gad baafamee gubama.
12 Kanaafuu Yesuusis dhiiga ofiitiin saba qulqulleessuuf jedhee karra
magaalattiitiin alatti dhiphate.
13 Egaa kottaa nus salphina inni baate sana baannee iddoo
qubataatiin ala gara isaa haa dhaqnu.
14 Nu magaalaa dhufuuf jirtu eegganna malee magaalaa bara baraa
asii hin qabnuutii.
15 Kanaafuu kottaa utuu gargar hin kutin karaa Yesuusiitiin aarsaa
galataa Waaqaaf haa dhi'eessinu; aarsaan kunis dubbii maqaa isaa
beeksisuuf afaan keenya keessaa ba'uu dha.
16 Waan gaarii gochuu fi waan qabdanis namaan ga'uu hin dhiisinaa;
Waaqni aarsaa akkasiitti gammadaatii.
17 Hooggantoota keessaniif ajajamaa; isaaniifis bulaa. Isaan waan itti
gaafatamtoota lubbuu keessanii ta'aniif isin eegu; kanas utuu gaddaan
hin ta'in akka isaan gammachuun hojjetaniif isaaniif ajajamaa; yoo
isaan gaddaan hojjetan isin hin fayyaduutii.

Akka Kadhannaa Godhaniif Gaafachuu

18 Isin Waaqa nuu kadhadhaa. Nu akka karaa hundumaan qalbii
qulqulluu qabnuu fi akka jireenya kabajamaa jiraachuu hawwinu
mirkaneeffanneerra.
19 Keessumattuu akka ani dafee deebi'ee gara keessan dhufuuf akka
Waaqa kadhattan isin gorsa.

---

* **13:5** KeD 31:6 † **13:6** Far 118:6,7

Eebbaa fi Dhaamsa Nagaa Xumuraa

20 Waaqni nagaa inni karaa dhiiga kakuu bara baraatiin Gooftaa
keenya Yesuus, Tiksee hoolotaa guddicha sana warra du'an keessaa
kaase sun,
21 akka isin fedhii isaa raawwattaniif waan gaarii hundaan isin haa
qopheessu; innis karaa Yesuus Kiristoosiitiin waan isa gammachiisu nu
keessatti haa hojjetu; ulfinni bara baraa hamma bara baraatti Yesuus
Kiristoosiif haa ta'u. Ameen.

22 Yaa obboloota nana, ani waan xalayaa gabaabaa isinii barreesseef,
akka isin ergaa gorsaa kana obsaan fudhattan isin kadhadha.

23 Akka obboleessi keenya Xiimotewos mana hidhaatii hiikame akka
beektan nan barbaada. Yoo inni dafee as dhufe ani isin arguuf isa
wajjin nan dhufa.

24 Hooggantoota keessan hundaa fi qulqulloota hundatti nagaa naa
himaa.
Warri Iixaaliyaa irraa dhufanis nagaa isinii dhaamu.

25 Ayyaanni isin hunda wajjin haa ta'u.

Yaaqoob

Nagaa Gaafachuu

1 Yaaqoob garbicha Waaqaatii fi kan Yesuus Kiristoos Gooftichaa irraa,
Gara gosoota kudha lamaan bibittinnaa'aniitti:
Nagaan isiniif haa ta'u.

Qorumsaa fi Dhiibbaa

2 Yaa obboloota ko, yommuu qorumsi adda addaa isin irra ga'utti
akka gammachuu guutuutti fudhadhaa;
3 amantiin keessan qoramuun isaa akka obsa isiniif argamsiisu
beektuutii.
4 Akka isin bilchaatoo fi guutuu, warra hir'ina tokko iyyuu hin qabne
taataniif obsi hojii isaa haa raawwatu.
5 Isin keessaa namni tokko iyyuu hanqina ogummaa yoo qabaate,
Waaqa utuu hin tuffatin nama hundumaaf arjummaan kennu haa
kadhatu; isaafis ni kennama.
6 Inni garuu yommuu kadhatu amantiin haa kadhatu; hin shakkinis;
namni shakku akka dambalii galaanaa kan bubbeen dha'amee oofa-
muu ti.
7 Namni sun waan tokko illee Gooftaa biraa nan argadha jedhee hin
eeggatin;
8 inni nama yaada lamaa ti; iddoo tokkos hin dhaabatu.
9 Obboleessi gad qabame ol qabamuu isaatiin of haa jaju.
10 Sooressi garuu gad qabamuu isaatti of haa jaju; inni akkuma
daraaraa margaa ni harca'aatii.
11 Aduun ho'a gubuun baatee marga gogsitiitii; daraaraan biqiltuu
sanaas ni harca'a; miidhaginni isaas ni bada. Sooressis utuma hojii
isaatiif olii gad fiiguu bada.
12 Namni qorumsa obsu eebbifamaa dha; inni yommuu qorametti
jabaatee waan dhaabateef gonfoo jireenyaa kan Waaqni warra isa
jaallataniif waadaa gale sana ni argataatii.
13 Namni kam iyyuu yommuu qoramutti, "Waaqatu na qoraa jira"
hin jedhin. Waaqni hamaadhaan hin qoramuutii; innis nama tokko
illee hin qoru;
14 tokkoon tokkoon namaa garuu yommuu hawwii ofii isaa hamaa
sanaan harkifamee gowwoomfamutti qorama.
15 Hawwiinis yommuu ulfooftetti cubbuu dhalti; cubbuun immoo
yommuu guutumaan guutuutti guddattetti du'a dhalti.
16 Yaa obboloota koo jaallatamoo, hin dogoggorinaa.
17 Kennaan gaariin hundinuu, kennaan mudaa hin qabne hundinuus
Abbaa ifaa isa akka gaaddidduu hin geeddaramne sana biraa gubbaad-
haa gad bu'a.
18 Innis akka nu uumama isaa hundumaaf gosa hangafa taanuuf
akkuma fedhii isaatti dubbii dhugaatiin nu dhalche.

Dhaga'uu fi Hojii Irra Oolchuu

19 Yaa obboloota koo jaallatamoo, waan kana hubadhaa: Namni
hundinuu dhaga'uutti haa ariifatu; dubbachuuf suuta haa jedhu;
aaruuttis suuta haa jedhu;
20 aariin namaa qajeelummaa Waaqaa hin hojjetuutii.
21 Kanaaf xuraa'ummaa hundaa fi hammina isin keessa jiraatu
hunda of irraa fageessaa; dubbii lubbuu keessan fayyisuu danda'u kan
isin keessatti facaafame sana garraamummaan fudhadhaa.
22 Isin garuu warra dubbicha hojii irra oolchitan ta'aa malee warra
dhaga'uu qofaan of gowwoomsitan hin ta'inaa.
23 Namni dubbicha dhaga'ee hojii irra hin oolchine kam iyyuu nama
of-ilaalee keessatti fuula isaa ilaallatu fakkaata;
24 innis erga of ilaalee booddee ni deema; yommusuma maal akka
fakkaatu ni irraanfata.
25 Garuu namni seera bilisaa kan hir'ina hin qabne sana hubatee
ilaalu, kan akka seera sanaattis jiraatu, kan waan dhaga'es hojii
irra oolchuu malee hin irraanfanne sun waan hojjetu keessatti ni
eebbifama.
26 Namni waan amantaa qabu of se'u, kan garuu arraba isaa hin
luugamanne yoo jiraate inni of gowwoomsa; amantaan isaas faayidaa
hin qabu.
27 Amantaan Waaqa Abbaa keenya duratti qulqulluu ta'ee fi kan
mudaa hin qabne isa kana: kunis ijoollee abbaa fi haadha hin
qabnee fi haadhota hiyyeessaa rakkina isaanii keessatti kunuunsuu
fi xuraa'ummaa addunyaa irraa of eeggachuu dha.

2

Nama Wal caalchisuun Dhowwaa dha

1 Yaa obboloota ko, isin waan Gooftaa keenya kan ulfinaa Yesuus
Kiristoositti amantaniif nama wal hin caalchisinaa.
2 Namni qubeelaa warqee kaa'atee uffata bareedaas uffatu tokko
gara wal ga'ii keessanii dhufa haa jennu; akkasumas hiyyeessi darsa
uffatu ni dhufa haa jennu.
3 Isinis yoo namicha uffata bareedaa uffatu sanaaf ulfina addaa
kennitanii, "Maaloo kottuu iddoo gaarii taa'i!" jettan, yoo namicha
hiyyeessa sanaan immoo, "Ati achi dhaabadhu" yookaan "Kottuutii
miilla koo bira taa'i!" jettan,
4 isin gidduu keessanitti garaa garummaa uumtanii warra yaada
hamaan murteessitan hin taanee?
5 Yaa obboloota koo jaallatamoo, mee dhaga'aa! Waaqni akka isaan
amantiitti sooreyyii ta'anii fi akka isaan mootummaa inni warra isa
jaallataniif waadaa gale sana dhaalaniif hiyyeeyyii addunyaa kanaa
filateera mitii?
6 Isin garuu hiyyeeyyii salphiftaniirtu. Warri isin qisaasuutti jiran
warruma sooreyyii sana mitii? Kanneen gara mana murtiitti isin
harkisaa jiranis isaanuma mitii?
7 Maqaa kabajamaa isin ittiin waamamtan sanas kan arrabsan
isaanuma mitii?
8 Seera mootii kan Katabbii Qulqulluu keessatti, "Ollaa kee garuu
akka ofii keetti jaalladhu"* jedhu sana yoo dhugumaan eegdan isin
waan qajeelaa gochaa jirtu.

* **2:8** Lew 19:18

9 Yoo nama wal caalchiftan garuu isin cubbuu hojjettan; seera durattis akka seera cabsitootaatti isinitti murama.
10 Sababiin isaas namni seera guutummaatti eegee waan tokko qofa cabse kam iyyuu akka waan seera hunda cabseetti ilaalamaatii.
11 Inni, "Hin ejjin"† jedhe sun akkasuma immoo, "Hin ajjeesin"‡ jedheeraatii. Ati yoo ejjuu baatte illee nama ajjeefnaan seera cabsiteerta.
12 Isin akka warra seera nama bilisoomsuun itti muramuutti dubbadhaa; hojjedhaas;
13 nama namaaf hin araaramnetti murtii araara hin qabnetu murama. Araarri murtii mo'a.

Amantii fi Hojii

14 Yaa obboloota ko, namni tokko yoo, "Ani amantii qaba" jedhee garuu hojiin argisiisuu baate, kun faayidaa maalii qaba? Amantiin akkanaa isa fayyisuu danda'aa ree?
15 Fakkeenyaaf obboleessi tokko yookaan obboleettiin tokko uffataa fi waan guyyaa guyyaan nyaatan hin qaban haa jennu.
16 Isin keessaa yoo namni tokko, "Nagaan deemaa; isinitti haa ho'u; quufaas" isaaniin jedhee garuu waan foon isaaniitiif barbaachisu tokko illee hin kenniniif, kun faayidaa maalii qaba ree?
17 Akkasumas amantiin hojiin hin mul'ifamne ofiinuu du'aa dha.
18 Namni tokko garuu, "Ati amantii qabda; ani immoo hojii qaba" jedha.
Ati amantii kee hojii malee na argisiisi; anis hojii kootiin amantii koo sin argisiisa.
19 Akka Waaqni tokkichi jiru ati ni amanta. Kun gaarii dha! Hafuuronni hamoon iyyuu waan kana ni amanu; sodaadhaanis ni hollatu.
20 Yaa namicha gowwaa nana, ati akka amantiin hojii of keessaa hin qabne du'aa ta'e beekuu barbaaddaa?
21 Abbaan keenya Abrahaam yommuu ilma isaa Yisihaaqin iddoo aarsaa irratti dhi'eessetti waan hojjete sanaaf qajeelaa ta'ee hin lakkaa'amnee ree?
22 Akka amantiin isaatii fi hojiin isaa tokkummaan hojjechaa turan ni argita; waan inni hojjeteenis amantiin isaa guutuu ta'e.
23 Kanaanis wanni katabbii qulqulluu keessatti, "Abrahaam Waaqa amane; kunis qajeelummaatti lakkaa'ameef"§ jedhu ni raawwatame; innis michuu Waaqaa jedhame.
24 Egaa akka namni hojiidhaanis malee amantii qofaan qajeelaatti hin lakkaa'amne ni argitu.
25 Akkasuma immoo sagaagaltuun Rahaab jedhamtu yommuu basaastota simattee karaa kaaniin isaan geggeessitetti waan hojjetteen qajeeltuutti hin lakkaa'amnee ree?
26 Akkuma dhagni hafuura hin qabne du'aa ta'e sana, amantiin hojii hin qabnes du'aa dha.

3

Arraba Leenjifachuu

---

† **2:11** Bau 20:14; KeD 5:18 ‡ **2:11** Bau 20:13; KeD 5:17 § **2:23** Uma 15:6

1 Yaa obboloota ko, baay'een keessan barsiistota hin ta'inaa; nu
warra barsiisnutti murtii cimaan akka muramu ni beektuutii.
2 Nu hundinuu karaa baay'eedhaan gufanna. Namni waan dubbatu
keessatti hin gufanne kam iyyuu nama hir'ina hin qabnee dha; dhagna
isaas guutummaatti to'achuu danda'a.
3 Fardi akka nuuf ajajamuuf yoo afaan isaa luugamne dhagna isaa
guutuu gara barbaanne geessuu dandeenya.
4 Mee doonii illee ilaalaa! Dooniin yoo akka malee guddaa ta'ee
bubbee jabaadhaan oofame illee namichi isa oofu batoo xinnoo
isheetiin gara barbaadetti geessa.
5 Akkasuma immoo arrabni kutaa dhagnaa xinnoo dha; waan
gurguddaadhaan of jaja. Bosonni hammam guddaa ta'u iyyuu
qaanqee ibiddaa xinnaadhaan akka gubatu hubadhaa.
6 Arrabni ibidda; kutaawwan dhagnaa keessattis addunyaa hammi-
naa ti. Inni dhagna guutuu xureessa; adeemsa uumamaattis ibidda
qabsiisa; ofii isaatii immoo ibidda gahaannamiitiin gubama.
7 Bineensonni gosa hundaa, simbirroonni, uumamawwan lafa irra
loo'anii fi galaana keessa jiraatan hundinuu namaan madaqfamu;
madaqfamaniirus;
8 arraba garuu namni tokko iyyuu leenjisuu hin danda'u. Arrabni
hamaa boqonnaa hin qabnee dha; summii nama ajjeesuunis kan
guutamee dha.
9 Nu arrabaan Gooftaa fi Abbaa eebbifna; isumaan immoo nama bifa
Waaqaatiin uumame abaarra.
10 Afaanuma tokko keessaa eebbii fi abaarsi ba'a. Yaa obboloota ko,
wanni kun akkas ta'uu hin qabu.
11 Bishaan mi'aawaa fi hadhaa'aan burqaa tokko keessaa ni ba'aa?
12 Yaa obboloota ko, mukni harbuu ija ejersaa naqachuu yookaan
wayiniin ija harbuu naqachuu danda'aa? Akkasuma immoo burqaan
bishaan soogiddaa bishaan mi'aawaa kennuu hin danda'u.

Ogummaa Gosa Lamaa

13 Isin keessaa ogeessii fi hubataan eenyu? Kanas inni jireenya isaa
gaariidhaan, hojii ogummaa kan gad of qabuudhaan hojjetamuun haa
argisiisu.
14 Isin garuu yoo hinaaffaa hadhaa'aa fi hawwii ofittummaa garaa
keessan keessaa qabaattan of hin jajinaa; dhugaa irrattis soba hin
dubbatinaa.
15 Ogummaan kun kan lafaa ti; kan foonii ti; kan hafuura hamaati
malee kan samii irraa dhufu miti.
16 Iddoo hinaaffaa fi hawwiin ofittummaa jiru, jeequmsaa fi hojii
hamminaa hundumatu jira.
17 Ogummaan samii irraa dhufu garuu duraan dursee qulqulluu
dha; akkasumas nagaa qabeessa; garraamii dha; ajajamaa dha; kan
araaraa fi ija gaariin guutamee dha; wal caalchisuu fi itti fakkeessuus
of keessaa hin qabu.
18 Iji qajeelummaa warra nagaa buusaniin nagaadhaan facaafama.

4

Waaqaaf Bulaa

1 Wanni lolaa fi walitti bu'uu isin gidduutti kaasu maali? Isaan
hawwii isin keessatti wal lolan irraa dhufu mitii?
2 Isin ni hawwitu; garuu hin argattan. Kanaaf ni ajjeeftu; ni
hinaaftus. Garuu waan barbaaddan sana argachuu hin dandeessan.
Kanaafis walitti buutu; wal loltus. Isin waan Waaqa hin kadhanneef
hin qabaattan.
3 Isin dharraa keessan hamaa guutachuuf jettanii yaada hamaan
waan kadhattaniif yommuu kadhattan hin argattan.
4 Yaa ejjitoota, addunyaatti michoomuun Waaqatti diina ta'uu akka
ta'e hin beektanii? Namni michuu addunyaa ta'u kam iyyuu diina
Waaqaa ta'a.
5 Yookaan wanni Katabbiin Qulqulluun, "Hafuurri nu keessa jiraatu
sun hinaaffaadhaan hawwa" jedhu akkasumaan dubbatama seetuu
ree?
6 Inni garuu ayyaana caalu nuuf kenna. Sababiin Katabbiin
Qulqulluun,
"Waaqni of tuultotaan ni morma;
warra gad of qabaniif immoo ayyaana kenna"*
jedhuufis kanuma.
7 Kanaafuu Waaqaaf bulaa. Diiyaabiloosiin immoo mormaa; innis
isin baqataa.
8 Waaqatti dhi'aadhaa; innis isinitti ni dhi'aataa. Isin cubbamoonni
harka keessan dhiqadhaa; warri yaada lama qabdanis garaa keessan
qulqulleeffadhaa.
9 Dhiphadhaa; gaddaa; boo'aas. Kolfi keessan boo'ichatti, gam-
machuun keessan immoo gaddatti haa geeddaramu.
10 Fuula Gooftaa duratti gad of qabaa; inni immoo ol isin qabaa.
11 Yaa obboloota, wal hin hammeessinaa. Namni obboleessa
isaa hammeessu yookaan obboleessa isaatti muru kam iyyuu seera
hammeessa; seerattis ni mura. Garuu ati yoo seeratti murte seera
sanatti muraa jirta malee isaaf ajajamaa hin jirtu.
12 Inni seera tumuu fi Abbaan Murtii tokkichuma; innis isa fayyisuu
fi balleessuu danda'uu dha. Garuu nama kaanitti muruuf ati eenyu?

Waa'ee Boriitiif of jajuu

13 Egaa isin warri, "Har'a yookaan bor magaalaa kana yookaan
magaalaa sana dhaqnee waggaa tokko achi turra; daldallees bu'aa
arganna" jettan mee dhaga'aa.
14 Isin waan bor ta'uuf jiru iyyuu hin beektan. Jireenyi keessan maal
innii? Isin hurrii yeroo xinnoof mul'attee ergasii immoo badduu dha.
15 Qooda kanaa isin, "Yoo Gooftaan jedhe, nu ni jiraanna; waan kana
yookaan waan sana ni hojjenna" jechuu qabdu.
16 Amma garuu isin of jajuu keessanitti gammaddu. Gammachuun
akkasii hundi hamaa dha.
17 Egaa namni kam iyyuu waan gaarii hojjechuu qabu utuma beekuu
yoo hojjechuu baate kun cubbuu isatti ta'a.

5

Sooreyyii Nama Cunqursaniif Akeekkachiisa Kennuu

* **4:6** Fak 3:34

1 Isin yaa sooreyyii, sababii dhiphinni isinitti dhufuuf jiruutiif
boo'aa; wawwaadhaas.
2 Qabeenyi keessan tortoreera; biliinis uffata keessan nyaateera.
3 Warqee fi meetiin keessan sameera. Dandaa'uun isaaniis isinitti
dhugaa ba'a; akkuma ibiddaattis foon keessan nyaata. Isin bara
dhumaatiif qabeenya walitti qabattaniirtu.
4 Kunoo, mindaan isin warra midhaan keessan haaman dhowwattan
sun ni iyya. Iyyi warra midhaan keessan walitti qabaniis gurra Gooftaa
Waan Hunda Danda'u sanaa seeneera.
5 Isin qananii fi gammachuun lafa irra jiraattaniirtu. Guyyaa
qalmaatiifis of gabbiftaniirtu.
6 Nama qajeelaa isiniin hin morminetti murtanii ajjeeftu.

Dhiphina Keessatti Obsa Qabaachuu

7 Kanaafuu yaa obboloota, hamma dhufaatii Gooftaatti obsaa.
Qonnaan bulaan tokko lafa irraa midhaan gaarii argachuuf hammam
akka eeggatu, bokkaa duraatii fi kan dhumaa hamma argattuttis
hammam akka obsu hubadhaa.
8 Isinis akkasuma obsaa; jabaadhaa dhaabadhaas; dhufaatiin Goof-
taa dhi'aateeraatii.
9 Yaa obboloota, akka isinitti hin muramneef walitti hin guungumi-
naa. Kunoo, Abbaan Murtii balbala dura dhaabateera.
10 Yaa obboloota, raajota maqaa Gooftaatiin dubbachaa turan sana
akka fakkeenya dhiphinaa fi obsaatti fudhadhaa.
11 Kunoo, nu warra obsaan jabaattanii dhaabatan sanaan eebb-
ifamoo jenna; Iyyoob obsuu isaa dhageessaniirtu; waan Gooftaan
dhuma irratti isaaf godhes argitaniirtu. Gooftaan gara laafinaa fi
araaraan kan guutamee dha.
12 Hundumaa caalaa immoo yaa obboloota ko, hin kakatinaa; samiin
yookaan lafaan yookaan waan biraa tokkoon illee hin kakatinaa.
Wanni isin jechuu qabdan, "Eeyyee" yookaan "waawuu" haa ta'u. Yoo
kanaa achii isinitti murama.

Kadhannaa Amantii

13 Isin keessaa namni dhiphachaa jiru jiraa? Inni haa kadhatu.
Namni gammadu jiraa? Inni faarfannaa galataa haa faarfatu.
14 Isin keessaa namni dhukkubsatu jiraa? Inni jaarsolii waldaa
kiristaanaa haa waamsifatu; isaanis maqaa Gooftaatiin zayitii isa
dibanii haa kadhataniif.
15 Kadhannaan amantiin godhamu nama dhukkubsatu ni fayyisa;
Gooftaanis isa ni kaasa. Yoo inni cubbuu hojjetee jiraates ni
dhiifamaaf.
16 Kanaafuu akka fayyitaniif cubbuu keessan walitti himadhaatii
walii kadhadhaa. Kadhannaan nama qajeelaa humna qaba; waan
guddaas ni hojjeta.
17 Eeliyaas namuma akka keenyaa ture. Innis akka bokkaan hin
roobneef jabeessee kadhate; bokkaanis waggaa sadii fi ji'a ja'a lafa
irratti hin roobne.
18 Ammas deebi'ee kadhate; samiin bokkaa kenne; laftis midhaan
baafte.
19 Yaa obboloota ko, isin keessaa namni tokko yoo dhugaa irraa
fagaate, namni biraa immoo yoo isa deebise,

20 inni nama cubbamaa karaa jal’aa irraa deebisu lubbuu namicha
sanaa akka du’a jalaa baasu, cubbuu baay’ees akka dhoksu haa beeku.

Phexros
Tokkoffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Phexros ergamaa Yesuus Kiristoos irraa,
Gara filatamtoota Phonxoos, Galaatiyaa, Qaphadooqiyaa, Asiyaa fi
Biitaaniyaa keessa bibittinnaa'an 2 kanneen akka beekumsa Waaqa
Abbaatti, karaa hojii qulqulleessuu Hafuuraatiin, akka Yesuus
Kiristoosiif ajajamanii fi akka dhiigni isaa isaanitti facaafamuuf
filatamaniitti:
Ayyaannii fi nagaan isiniif haa baay'atu.

Abdii Jiraataadhaaf Waaqa Galateeffachuu

3 Waaqaa fi Abbaan Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos haa eebbifamu!
Inni araara isaa guddaa sanaan, warra du'an keessaa ka'uu Yesuus
Kiristoosiin abdii jiraataadhaaf lammata nu dhalche;
4 akkasumas dhaala hin badne, kan hin xuroofne yookaan hin geed-
daramnetti nu galche; dhaalli kunis samii keessa isinii kaa'ameera;
5 isin warra karaa amantiitiin hamma fayyina bara dhumaatti
mul'achuudhaaf qophaa'e sanaatti humna Waaqaatiin eegamtanii
dha.
6 Isinis yoo amma yeroo gabaabaaf qorumsa gosa garaa garaa keessa
darbuu qabaattan iyyuu waan kanaan akka malee gammaddan.
7 Wanni kunis akka amantiin keessan kan warqee yoo ibiddaan
qulqulleeffame iyyuu badu sana caalu sun dhugaa ta'uun isaa mirka-
neeffamee, yeroo itti Yesuus Kiristoos mul'atutti galata, ulfinaa fi
kabaja fiduuf ta'e.
8 Isin utuu isa hin argin isa jaallattu; amma yoo isa arguu baattan
iyyuu isatti amantu; gammachuu ibsamuu hin dandeenyee fi ulfina
qabeessaanis guutamtaniirtu;
9 isin bu'aa amantii keessanii jechuunis fayyina lubbuu keessanii
argachaa jirtuutii.
10 Raajonni waa'ee ayyaana isinii kennamuuf jiru sanaa dubbatan
sun itti jabaatanii waa'ee fayyina kanaa qorachaa, iyyaafachaas turan;
11 isaanis yommuu Hafuurri Kiristoos inni isaan keessa ture sun
waa'ee dhiphina Kiristoosiitii* fi waa'ee ulfina itti aanu sanaa duraan
dursee dubbatetti yoomii fi haala akkamii keessa akka ta'u beekuuf
yaalaa turan.
12 Namoonni Hafuura Qulqulluu isa samiidhaa ergameen wangeela
isinitti lallaban sun waan amma isinitti himan keessatti utuu ofii
isaanii hin ta'in isin akka tajaajilan ifa ni ta'eef; waan kana erg-
amoonni iyyuu gad fageenyaan arguu hawwu.

Qulqulloota Ta'aa

13 Kanaafuu mudhii qalbii keessanii hidhadhaa; warra of qaban
ta'aa; abdii keessanis guutumaan guutuutti ayyaana yeroo Yesuus
Kiristoos mul'atutti isinii kennamu sana irra kaa'adhaa.

---

* **1:11** yookaan *Masiihichaa*

14 Akka ijoollee ajajamanii ta’aa malee hawwii hamaa bara wal-
laalummaa keessanii sana duukaa hin bu’inaa.
15 Qooda kanaa akkuma inni isin waame sun qulqulluu ta’e, isinis
waan hojjetan hundumaan qulqulloota ta’aa;
16 “Ani qulqulluudhaatii isinis qulqulloota ta’aa”† jedhamee barreef-
fameeraatii.
17 Isin erga isa utuu wal hin caalchisin nama hunda akkuma
hojii isaatti itti muru sana “Abbaa” jettanii waammattanii bara
keessummummaa keessan isa sodaachaa jiraadhaa.
18 Isin akka jireenya faayidaa hin qabne kan abbootii keessan irraa
dhaaltan irraa waan baduu danda’u kan akka meetiitii fi warqeetiin
hin furamin beektuutii.
19 Garuu dhiiga gatii guddaa qabu, dhiiga Kiristoos jechuunis hoolaa
mudaa yookaan hanqina hin qabne sanaatiin furamtaniirtu.
20 Inni utuu addunyaan hin uumamin duraan dursee beekame;
garuu isiniif jedhee bara dhumaa kana keessa mul’ate.
21 Isinis karaa isaatiin Waaqa warra du’an keessaa isa kaasee ulfina
isaaf kenne sanatti amantu; kunis akka amantii fi abdiin keessan
Waaqayyo ta’uuf.
22 Egaa isin waan akka obboloota keessaniif jaalala dhugaa qabaat-
taniif jettanii dhugaadhaaf ajajamuun of qulqulleessitaniif, cimsaatii
garaa qulqulluudhaan wal jaalladhaa.
23 Isin karaa dubbii Waaqaa isa jiraatuu fi cimee dhaabatu sanaatiin
sanyii hin badne irraa lammata dhalattan malee sanyii badu irraa miti.
24 “Foon hundi akkuma margaa ti;
ulfinni isaa hundis akkuma daraaraa margaa ti;
margi ni coollaga; daraaraanis ni harca’a;
25 dubbiin Gooftaa garuu bara baraan ni jiraata.”‡
Dubbiin kunis wangeela isinitti lallabame sana.

2

1 Kanaafuu hammina hunda, gowwoomsaa hunda, itti fakkeessum-
maa, weennoo fi maqaa nama balleessuu hunda of irraa fageessaa.
2 Akka ittiin fayyina keessaniin guddattaniifis akkuma daa’imman
reefuu dhalataniitti aannan hafuuraa qulqullaa’aa sana jabeessaa
dharra’aa;
3 isin gaarummaa Gooftaa dhandhamattaniirtuutii.

Dhagaa Jiraataa fi Saba Filatame

4 Isin erga gara isaa, gara Dhagaa jiraataa namoonni tuffatanii
Waaqni garuu filate gati jabeessa sanaa dhuftanii,
5 isinis akkuma aarsaa hafuuraa kan karaa Yesuus Kiristoosiin
Waaqa biratti fudhatamaa ta’e dhi’eessuudhaan luboota qulqullaa’oo
ta’uuf akkuma dhagaawwan jiraatootti mana hafuuraa taatanii ijaara-
maa jirtu.
6 Katabbiin Qulqulluun,
“Kunoo, ani Xiyoon keessa, dhagaa tokko,
dhagaa golee filatamaa gati jabeessa nan kaa’a;
namni isa amanatu
kam iyyuu hin qaana’u”*

† **1:16** Lew 11:44,45; 19:2; 20:7 ‡ **1:25** Isa 40:6-8 * **2:6** Isa 28:16

jedhaatii.
7 Kanaafuu dhagaan kun isin warra amantaniif dhagaa gati jabeessaa
dha. Warra hin amanneef garuu,
“Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta’eera.”†
8 Akkasumas,
“Dhagaa nama gufachiisu,
kattaa nama kuffisu ta’e”‡
jedhameera. Isaanis waan dubbii sanaaf ajajamuu didaniif gufatan;
dhugumaanuu isaan kanumaaf ramadaman.
9 Isin garuu akka galata isa dukkana keessaa gara ifa isaa dinqisi-
isaatti isin waame sanaa labsitaniif dhaloota filatame, luboota mootii,
saba qulqulluu, saba Waaqaa kan addaa taataniirtu.
10 Isin dur saba Waaqaa hin turre; amma garuu saba Waaqaa ti; isin
dur araara hin arganne; amma garuu araara argattaniirtu.

Jireenya Waaqatti Tolu Jiraachuu

11 Yaa michoota jaallatamoo, isin waan addunyaa keessatti alagootaa
fi keessummoota taataniif akka hawwii foonii kan lubbuu keessan lolu
irraa fagaattan ani isinin gorsa.
12 Akka ormoonni akka waan isin hammina hojjetaniitti maqaa isin
balleessan sun, hojii keessan isa gaarii arganii guyyaa Waaqni nu
ilaaluu dhufutti ulfina isaaf kennaniif isaan gidduutti amala gaarii
qabaadhaa.

Bulchitootaaf Buluu

13 Gooftaadhaaf jedhaatii taayitaa namaa hunda jalatti bulaa; mootii
taayitaa ol aanaa qabu
14 yookaan bulchitoota inni akka isaan namoota balleessaa hojjetan
adabanii warra waan qajeelaa hojjetan immoo galateeffataniif erge
hundumaa jalattis bulaa.
15 Waaqni akka isin waan gaarii hojjechuudhaan haasaa wallaalum-
maa namoota gowwaa afaan qabachiiftan fedhaatii.
16 Akka warra bilisummaa qabaniitti jiraadhaa; bilisummaa keessan
immoo hammina dhoksuuf itti hin fayyadaminaa; garuu akka tajaajil-
toota Waaqaatti jiraadhaa.
17 Nama hunda kabajaa; obbolummaa amantootaa jaalladhaa;
Waaqa sodaadhaa; mootiifis ulfina kennaa.

Gooftoliidhaaf Buluu

18 Yaa garboota, isinis gooftota keessan warra gaarii fi toloota qofa
utuu hin ta’in warra jal’ootas sodaa hundaan jalatti bulaa.
19 Namni tokko yoo Waaqaaf jedhee dhiphina dabaan isatti dhufe
obse galata qaba.
20 Isin yoo sababii balleessaa hojjettaniif dhaanamtanii obsitan
galata maalii argattu? Garuu yoo sababii waan qajeelaa hojjettaniif
dhiphattanii obsitan kun fuula Waaqaa duratti galata qaba.

Fakkeenya Kiristoos

21 Wanni isin waamamtaniifis kanuma. Kiristoos akka isin faana
isaa duukaa buutaniif jedhee isiniif dhiphachuudhaan fakkeenya isinii
kenneeraatii.

† **2:7** Far 118:22 ‡ **2:8** Isa 8:14

22 “Inni cubbuu hin hojjenne;
sobni afaan isaatii hin baane.”§
23 Yeroo isaan isa arrabsanitti inni isaan hin arrabsine; yeroo dhiphatettis nama hin doorsifne. Garuu isa qajeelummaan muru sanatti imaanaa of kenne.
24 Inni mataan isaa akka nu cubbuuf duunee qajeelummaaf immoo jiraannuuf jedhee dhagna isaatiin cubbuu keenya fannoo irratti baate; isinis madaa isaatiin fayyitaniirtu.
25 Isin dur akkuma hoolota karaa irraa badanii turtan; amma garuu gara Tiksee fi Phaaphaasii lubbuu keessaniitti deebitaniirtu.

3

Niitonni Dhirsootaaf Buluu

1 Yaa niitota, yoo dhirsoonni dubbicha hin amanne tokko tokko jiraatan akka isaan dubbii tokko malee amaluma niitota isaaniitiin booji’amaniif isinis akkasuma dhirsoota keessaniif ajajamaa;
2 isaanis yommuu qulqullinaa fi sodaa isin jireenya keessan keessatti qabdan arganitti ni booji’amu.
3 Miidhaginni keessan faaya alaan mul’atuun jechuunis shurrubbaa dha’achuu, warqee kaa’achuu fi uffata bareedaa uffachuun hin ta’in;
4 qooda kanaa miidhaginni keessan miidhagina keessa namummaa keessanii haa ta’u; innis miidhagina hafuura garraamii fi tasgabbaa’aa, kan hin badne, kan fuula Waaqaa duratti gatii guddaa qabu haa ta’u.
5 Dubartoonni qulqulloonni durii warri Waaqa abdatanis akkasuma dhirsoota isaaniitiif ajajamuudhaan of miidhagsan;
6 Saaraanis Abrahaamiin “Gooftaa” jettee waamaa isaaf ajajamaa turte. Isinis yoo waan qajeelaa hojjettanii fi sodaachuu baattan intallan ishee ti.

Dirqama Dhirsootaa

7 Yaa dhirsoota, isinis akkasuma akka isaan dadhaboo ta’an hubadhaatii ulfina isaaniif kennuudhaan niitota keessan wajjin jiraadhaa; kanas sababii isaanis isin wajjin ayyaana jireenyaa dhaalaniif akka wanni tokko iyyuu kadhaa keessan hin gufachiifneef jedhaatii godhaa.

Sababii Waan Gaarii Hojjetaniif Dhiphachuu

8 Dhuma irratti hundi keessan yaada tokko qabaadhaa; walii na’aa; akka obbolootaatti wal jaalladhaa; garaa laafotaa fi warra gad of qabanis ta’aa.
9 Hamaa, hamaadhaan hin deebisinaa; yookaan arrabsoo, arrabsoodhaan hin deebisinaa; qooda kanaa eebbisaa. Isinis akka eebba dhaaltaniif kanumaaf waamamtaniitii.
10 “Namni jireenya jaallatu,
kan bara gaariis arguu hawwu kam iyyuu,
arraba isaa hammina irraa,
hidhii isaa immoo soba dubbachuu irraa haa eeggatu.
11 Inni hammina irraa deebi’ee gaarii haa hojjetu;
nagaa haa barbaadu; duukaa haa bu’us.
12 Iji Gooftaa qajeeltota irra jiraatii;
gurri isaas kadhata isaaniitiif banamaa dha;

§ **2:22** Isa 53:9

garuu fuulli Gooftaa warra hamaa hojjetanitti ni hammaata.”*
13 Isin gaarii hojjechuuf yoo hinaaftan, eenyutu isin miidha?
14 Garuu yoo qajeelummaaf jettanii dhiphattan isin eebbifamoo dha.
“Sodaachisuu isaanii hin sodaatinaa; hin jeeqaminaas.”†
15 Garuu garaa keessan keessatti Kiristoos Gooftichaaf ulfina guddaa
kennaa. Nama sababii abdii isin qabdan sanaa isin gaafatu kamiif
iyyuu deebii kennuuf yeroo hunda qophaa’aa. Waan kana immoo
garraamummaa fi sodaan godhaa;
16 isinis yommuu namoonni waa’ee keessan waan hamaa dub-
batanitti akka warri amala gaarii isin Kiristoos keessatti qabdan sana
arrabsan qaana’aniif yaada gaarii qabaadhaa.
17 Dhiphachuun keessan fedhii Waaqaa yoo ta’e, hamaa hojjettanii
dhiphachuu irra gaarii hojjettanii dhiphachuu wayya.

Fakkeenya Kiristoos

18 Kiristoosis Waaqatti isin fiduuf jedhee inni qajeelaan, warra
qajeeltota hin ta’iniif si’a tokko cubbuuf dhiphateeraatii. Inni fooniin
ni ajjeefame; Hafuuraan garuu jiraataa taasifame;
19 erga jiraataa taasifamee immoo dhaqee hafuurota mana hidhaa
jiranitti lallabe;
20 isaanis bara Nohi keessa utuu dooniin ijaaramaa jiruu, yeroo
Waaqni obsaan eegetti warra hin ajajaminii dha. Doonii kanaanis
nama muraasa, walumatti nama saddeeti qofatu badiisa bishaanii
jalaa ba’e;
21 bishaan kun fakkeenya cuuphaa amma iyyuu isin fayyisuu ti;
kunis dhagna irraa xurii baasuu utuu hin ta’in qalbii qulqulluun
Waaqaaf waadaa galuu dha. Innis du’aa ka’uu Yesuus Kiristoosiin isin
fayyisa;
22 Kiristoos samiitti ol ba’ee mirga Waaqaa jira; ergamoonni Waaqaa,
aangoowwanii fi humnoonni hundinuu isa jalatti bulu.

4

Waaqaaf Jiraachuu

1 Kanaafuu waan Kiristoos foon isaatiin dhiphateef isinis yaaduma
akkasiitiin hidhadhaa; sababiin isaas inni fooniin dhiphate cubbuu
dhiiseera.
2 Kanaafuu inni bara jireenya isaa kan foonii isa hafe sana akka
fedhii Waaqaatti jiraata malee akka hawwii namaatti hin jiraatu.
3 Yeroon isin duraan waan ormoonni hojjechuu jaallatan sana
jechuunis jireenya gad dhiisii irratti, hawwii foonii irratti, machii
irratti, addaggummaa irratti, gar malee dhuguu fi waaqeffannaa
waaqota tolfamoo kan jibbisiisaa ta’e irratti balleessitan sun haa ga’u.
4 Isaanis sababii isin gara jireenya gad dhiisii akkasiitti isaan wajjin
hin fiigneef ni dinqisiifatu; isin arrabsus.
5 Garuu isaan Waaqa warra jiranii fi warra du’anitti muruuf
qophaa’e sana duratti deebii ni kennu.
6 Kanaafuu karaa fooniitiin akkuma namaatti akka isaanitti mu-
ramuuf, karaa hafuuraatiin immoo akka Waaqaatti akka jiraataniif
wangeelli warra du’anii jiranitti iyyuu lallabameera.

---

* **3:12** Far 34:12-16 † **3:14** Isa 8:12

Dhuma Waan Hundumaa

7 Dhumni waan hundaa dhi'aateera. Kanaaf akka Waaqa kadhachuu
dandeessaniif dammaqaa; warra of qabanis ta'aa.
8 Waan hunda caalaatti jaalala ho'aa waliif qabaadhaa; jaalalli
cubbuu baay'ee dhoksaatii.
9 Guungummii malee wal keessumsiisaa.
10 Tokkoon tokkoon namaa kennaa warra kaan tajaajiluuf argate
kam iyyuu akkuma abbaa imaanaa amanamaa kan ayyaana Waaqaa
bifa garaa gaaraatiin jiru sanaa tokkootti itti fayyadamuu qaba.
11 Namni dubbatu kam iyyuu akka nama dubbii Waaqaa dubbatuutti
haa dubbatu. Namni tajaajilu kam iyyuu akka Waaqni waan hunda
keessatti karaa Yesuus Kiristoosiin galateeffamuuf jedhee jabina
Waaqni isaaf kenneen haa tajaajilu. Ulfinnii fi humni bara baraa
hamma bara baraatti isaaf haa ta'u. Ameen.

Sababii Kiristaana Ta'aniif Dhiphachuu

12 Yaa michoota jaallatamoo, qorama akka ibiddaa kan amma ittiin
dhiphachaa jirtan kana akka waan wanni haaraan isinitti dhufeetti
hin dinqisiifatinaa.
13 Garuu isin yeroo ulfinni isaa mul'atutti akka baay'ee gammad-
daniif waan dhiphina Kiristoos keessatti qooda fudhattaniif gam-
madaa.
14 Yoo maqaa Kiristoosiitiif jettanii arrabsamtan isin eebbifamoo
dha; Hafuurri ulfinaatii fi Hafuurri Waaqaa isin irra boqotaatii.
15 Isin keessaa namni kam iyyuu akka nama nama ajjeesuutti
yookaan akka hattuutti yookaan akka nama yakka hojjetuutti yookaan
akka nama dubbii namaa keessa seenuutti hin dhiphatin.
16 Garuu namni tokko yoo sababii Kiristaana ta'eef dhiphate maqaa
sanaan Waaqa haa galateeffatu malee hin qaana'in.
17 Yeroon itti murtiin mana Waaqaatii jalqabu dhi'aateeraatii; mur-
tiin kun yoo nurratti jalqaba ta'e dhumni warra wangeela Waaqaatiif
hin ajajamnee akkam haa ta'u ree?
18 "Erga qajeeltonni fayyuun rakkisaa ta'e,
namni Waaqatti hin bullee fi cubbamaan maal haa ta'u ree?"*
19 Kanaafuu warri akka fedhii Waaqaatti dhiphatan lubbuu isaanii
Uumaa isaanii amanamaa sanatti imaanaa kennatanii waan gaarii
hojjechuutti haa fufan.

5

Maanguddootaa fi Karra Hoolotaatiif

1 Ani akka maanguddoo akkuma isaanii tokkootti, akka dhuga
baatuu dhiphina Kiristoosii fi akka nama ulfina mul'achuuf jiru sana
keessatti qooda qabu tokkootti akkana jedhee maanguddoota isin
gidduu jiran sana nan gorsa;
2 karra hoolotaa Waaqaa kan tika keessan jala jiru eeguudhaan
tiksoota ta'aa; kanas sababii dirqamtaniif utuu hin ta'in fedhiidhuma
keessaniin akka Waaqni akka isin taatan barbaadutti, bu'aa nama
qaanessu argachuuf utuu hin ta'in hawwii guddaa tajaajilaaf qab-
daniin godhaa;

* **4:18** Fak 11:31

3 karra hoolotaatiif fakkeenya ta’aa malee warra imaanaa isinitti
kennaman sana humnaan hin bulchinaa.
4 Isinis yommuu hangafni tiksootaa mul’atutti gonfoo ulfinaa kan
miidhaginni isaa irraa hin badne argattu.

Dargaggootaaf

5 Yaa dargaggoota, isinis akkasuma maanguddoota jalatti bulaa.
Hundi keessanis tokkoo tokkoo keessaniif gad of qabiisa akka
wayyaatti uffadhaa;
“Waaqni of tuultotaan ni morma;
warra gad of qabaniif immoo ayyaana kennaatii.”*
6 Kanaafuu akka Waaqni yeroo malutti ol isin qabuuf, harka isaa
humna qabeessa sana jalatti gad of qabaa.
7 Inni isiniif waan yaaduuf, yaaddoo keessan hunda isa irra kaa’adhaa.
8 Warra of qaban ta’a; dammaqaas. Diiyaabiloos diinni keessan
nama liqimsu barbaadee akkuma leenca aaduu nanaanna’aatii.
9 Sababii akka obboloonni keessan warri addunyaa guutuu keessa
jiraatan dhiphina akkasii dhiphachaa jiran beektaniif amantiitti
jabaadhaatii isaan mormaa.
10 Waaqni ayyaana hundaa karaa Kiristoosiin gara ulfina isaa kan
bara baraatti isin waame sun erga isin yeroo gabaabaaf dhiphattanii
booddee inni mataan isaa guutuu isin taasisa; isin dhaaba; isin
jabeessas.
11 Bara baraa hamma bara baraatti humni isaaf haa ta’u. Ameen.

Dhaamsa Nagaa Xumuraa

12 Anis isin jajjabeessuudhaaf, akka wanni kun ayyaana Waaqaa
isa dhugaa ta’e sana dhugaa ba’uuf harka Silwaanos isa ani akka
obboleessa amanamaatti hedu sanaatiin gabaabumatti barreessee
isinii ergeera. Ayyaana kanaan jabaadhaa dhaabadhaa.

13 Waldaan kiristaanaa isheen isin wajjin filatamtee Baabilon keessa
jirtu sun nagaa isinii dhaamti; ilmi koo Maarqosis akkasuma nagaa
isinii dhaama.
14 Dhungoo jaalalaatiin nagaa wal gaafadhaa.

Isin warra kan Kiristoos taatan hundaaf nagaan haa ta’u.

---

* **5:5** Fak 3:34

Phexros
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Simoon Phexros garbichaa fi ergamaa Yesuus Kiristoos irraa,
Gara warra karaa qajeelummaa Waaqa keenyaa fi Fayyisaa keenya
Yesuus Kiristoosiin amantii akkuma amantii keenyaa gatii guddaa
qabu sana argattaniitti:
2 Beekumsa Waaqaatii fi beekumsa Gooftaa keenya Yesuusiin
ayyaannii fi nagaan isiniif haa baay'atu.

Waamamuu fi Filatamuu Ofii Mirkaneeffachuu

3 Humni waaqummaa isaa karaa isa ulfina isaatii fi gaarummaa
isaatiin nu waame sana beekuu keenyaatiin waan jireenyaa fi
Waaqatti buluuf nu barbaachisu hundumaa nuuf kenneera.
4 Kennaa kanaanis isin badiisa sababii hawwii hamaatiin addunyaa
keessa jiru jalaa baatanii akka amala waaqummaa isaa sana keessatti
hirmaattaniif jedhee karaa kennaa kanaatiin waadaa isaa guddaa fi
kan gatii guddaa qabu nuuf galeera.
5 Sababuma kanaaf amantii keessan irratti gaarummaa, gaarummaa
irrattis beekumsa dabalachuuf waan isinii danda'ame hunda godhaa;
6 akkasuma beekumsa irratti of qabuu, of qabuu irratti obsaan
dhaabachuu, obsaan dhaabachuu irratti Waaqatti buluu,
7 Waaqatti buluu irratti jaalala obbolummaa, jaalala obbolummaa
irratti immoo jaalala dhugaa dabaladhaa.
8 Yoo isin waan kana hunda qabaattanii ittuma isinii baay'achaa
deeme, wanni kun akka isin Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos beekuu
keessatti dadhaboo fi bu'aa dhabeeyyii hin taane isin godha.
9 Garuu namni waan kana hin qabne kam iyyuu jaamaa dha; fagoot-
tis arguu hin danda'u; cubbuu isaa durii sana irraa qulqulleeffamuu
isaa irraanfateera.
10 Kanaaf yaa obboloota ko, waamamuu fi filatamuu keessan
mirkaneeffachuuf caalaatti hinaaffaa qabaadhaa. Yoo waan kana
gootan isin hin gufattan;
11 akkasiin gara mootummaa bara baraa kan Gooftaa keenyaa
fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoositti galuun guutummaatti isiniif
kennama.

Raajii Katabbii Qulqulluu

12 Kanaafuu isin wantoota kanneen beektanii, dhugaa amma qabdan
kanatti jabaatanii dhaabattanii iyyuu ani yeroo hunda wantoota
kanneen isin yaadachiisuu nan barbaada.
13 Ani hamman dunkaana kana keessa jirutti waan kana isin
yaadachiisuudhaan isin dammaqsuu koo qajeelaa nan se'a;
14 ani akka Gooftaan keenya Yesuus Kiristoos naaf ibsetti, dunkaana
koo kana akkan dafee of irraa baasu beekaatii.
15 Ani akka isin erguma ani isin biraa godaanee booddee yeroo
hunda waan kana yaadachuu dandeessan gochuuf nan carraaqa.

16 Nu yommuu waa'ee humnaa fi dhufaatii Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos isinitti himnetti, surraa isaa ijuma keenyaan argineeti malee
oduu haxxummaadhaan uumame duukaa buunee miti.
17 Innis yommuu sagaleen, "Kun Ilma koo isa ani jaalladhuu dha; ani
isatti baay'ee nan gammada"* jedhu sun Ulfina Surra qabeessa sana
biraa dhufeefitti, Waaqa Abbaa biraa kabajaa fi ulfina argateeraatii.
18 Nu mataan keenya iyyuu yeroo isa wajjin tulluu qulqulluu irra
turretti, utuu sagaleen kun samii irraa dhufuu dhageenye.
19 Kanaafuu dubbiin raajonni dubbatan sun ittuma caalee nuuf
mirkaneeffame; isinis hamma boruun baqaqee bakkalchi barii garaa
keessan keessatti ba'utti yoo akkuma ibsaa dukkana keessatti ibsuutti
dubbii kanaaf xiyyeeffannoo kennitan waan gaarii gochuu keessan.
20 Raajiin Katabbii Qulqulluu kam iyyuu hiikkaa raajichaa kan mataa
isaatiin akka hin dhufin duraan dursitanii beekuu qabdu.
21 Raajiin takkumaa fedhii namaatiin hin dhufneetii; garuu namoota
Waaqaatu Hafuura Qulqulluudhaan geggeeffamee dubbate.

2

Barsiistota Sobduu fi Badiisa Isaanii

1 Akkuma raajonni sobduun saba gidduu turan sana, barsiistonni
sobduun isin gidduu ni jiraatu. Isaan Goofticha isaan fure sana
gananii, barsiisa sobaa kan nama balleessu dhoksanii galchu; kanaanis
badiisa ariifatu ofitti fidu.
2 Namoonni baay'eenis amala isaanii isa qaanessaa sana duukaa
bu'u; sababii isaaniitiinis karaan dhugaa ni arrabsama.
3 Barsiistonni kunneen doqnummaa isaaniitiin oduu ofumaan
uumanii odeessaniin isin qisaasu. Murtiin bara dheeraan dura
isaanitti murame sun amma illee hojjechaa jira; badiisni isaaniis hin
mugu.
4 Waaqni yeroo ergamoonni cubbuu hojjetanitti utuu isaanii hin
hilin akka isaan guyyaa murtiitiif turfamaniif foncaadhaan dukkana
keessatti hidhee gahaannamitti erga isaan darbatee,
5 utuu addunyaa duriitiif hin hilin Nohi isa qajeelummaa lallabu
namoota biraa torba wajjin oolchee warra Waaqatti hin bulletti
bishaan badiisaa erga fidee,
6 magaalaawwan Sodoomii fi Gomoraas hamma isaan daaraa
ta'anitti gubuudhaan itti muree, fakkeenya waan warra Waaqaaf hin
bulletti dhufuuf jiruu erga isaan godhee,
7 namicha qajeelaa jechuunis Looxi isa jireenya xuraa'aa fincil-
tootaatiin dhiphachaa ture sana erga badiisa oolchee,
8 namichi qajeelaan sun yeroo gidduu isaanii jiraachaa turetti
guyyuma guyyaan fincila isaanii sana arguu fi dhaga'uudhaan lub-
buun isaa qajeeltuun sun isa keessatti dhiphachaa turtee,
9 wanni kun akkas ta'ee Gooftaan akkamitti akka warra Waaqaaf
bulan qorumsa keessaa baasuu fi akka itti warra jal'aa hamma guyyaa
murtiitti adabbiif tursu beeka.
10 Wanni kun keessumattuu warra hawwii foonii xuraa'aa sana
duukaa bu'anii fi warra abbootii taayitaa tuffatanitti ni cima.

* **1:17** Mat 17:5; Mar 9:7; Luq 9:35

Namoonni kunneen ija jabeeyyii fi of tuultota; isaan ulfina qabeeyyii
samii arrabsuu hin sodaatan;
11 ergamoonni iyyuu yoo isaan caalaa jajjaboo fi humna qabeeyyii
ta'an iyyuu fuula Gooftaa duratti uumamawwan akkasii arrabsanii hin
himatan.
12 Namoonni kunneen garuu waanuma hin hubanne arrabsu. Isaan
akkuma bineensota qalbii hin qabnee ti; akkuma uumamawwan
miira isaaniitiin qajeelfaman kanneen qabamuu fi ajjeefamuu qofaaf
dhalatanii ti; akkuma bineensonni sun badanitti jarris ni badu.
13 Miidhaa isaan hojjetaniif miidhaatu deebi'aaf. Isaan guyyaa
adiidhaan gara malee machaa'uu akka gammachuutti fudhatu. Yeroo
isin wajjin nyaataa fi dhugaatiitti dhi'aatanittis isaan gowwoomsaa
isaaniitiin gidduu keessanitti xurii fi waan fafaa ta'u.
14 Waan iji isaanii ejjaan guutameef isaan cubbuu hojjechuu hin
dhiisan; warra hin jabaatin gowwoomsu; garaan isaanii doqnummaa
barateera; isaan ijoollee abaaramanii dha!
15 Karaa qajeelaa dhiisanii karaa Bala'aam ilma Bosoor isa gatii
jal'inaa jaallate sanaa duukaa bu'uuf karaa irraa badan.
16 Bala'aam garuu sababii dogoggora isaatiif harreen isa ifatte;
horiin duudaan afaan namaa dubbattee maraatummaa raajii sanaa
ittifte.
17 Namoonni kunneen burqaa bishaan hin qabnee fi hurrii bubbeen
oofamuu dha. Dukkanni limixiin isaaniif kaa'ameera.
18 Isaan dubbii faayidaa hin qabnee fi dubbii of tuulummaa odeessu;
warra namoota jireenya dogoggoraa keessa jiraatan keessaa baqatanii
ba'an hawwii foonii hamaadhaan gowwoomsu.
19 Isaan utuma ofii isaaniitii iyyuu garboota badiisaa ta'anii jiranuu
birmadummaa isaan abdachiisu; namni tokko waan isa mo'ate
kamiifuu ni garboomaatii.
20 Isaan erga Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya Yesuus Kiristoos
beekuudhaan xuraa'ummaa addunyaa keessaa ba'anii booddee yoo
amma illee deebi'anii xuraa'ummaa sanaan qabamanii fudhataman
haalli isaanii kan dhumaa isa jalqabaa sana caalaa hammaata.
21 Isaan karaa qajeelinaa beekanii ajaja qulqulluu isaanii kenname
sanatti dugda galuu irra utuu duraanuu karaa qajeelinaa sana beekuu
baatanii isaaniif wayya ture.
22 Mammaaksi, "Sareen diddiga isheetti deebiti"* akkasumas,
"Booyyeen dhiqamte dhoqqee keessa gangalachuu isheetti deebiti"
jedhu sun isaan irratti mirkaneeffame.

3

Guyyaa Gooftaa

1 Yaa michoota jaallatamoo, ani amma xalayaa lammaffaa isiniif bar-
reessuu koo ti. Lamaan isaanii iyyuu keessatti isin yaadachiisuudhaan
qalbii keessan qulqulluu sana nan kakaasa.
2 Isin dubbii dur raajota qulqulluudhaan dubbatamee fi ajaja Goof-
taa keenyaa fi Fayyisaa keenyaa kan karaa ergamoota keessaniitiin
dubbatame sana akka yaadattan nan barbaada.

* **2:22** Fak 26:11

3 Akka bara dhumaa keessa ga’istoonni ga’isaa hawwii hamaa kan
ofii isaanii duukaa bu’aa dhufan duraan dursaatii beekaa.
4 Isaanis, “‘dhufaatiin’ inni waadaa gale kun meerre? Wanni
hundinuu erga abbootiin keenya du’anii jalqabee akkuma yeroo
jalqaba uumamaatti itti fufeeraatii” jedhu.
5 Garuu isaan akka samiiwwan bara baay’een dura dubbii
Waaqaatiin uumaman, akka laftis bishaan irraa fi bishaaniin tolfamte
utuma beekanuu didan.
6 Addunyaan yeroo sanaas bishaanuma kanaan liqimfamee bade.
7 Dubbiidhuma kanaanis samiiwwanii fi lafti yeroo ammaa jiran
kunneen guyyaa murtii, kan badiisa namoota Waaqaaf hin bulleetiif
kaa’amanii ibiddaaf turfamaniiru.
8 Yaa michoota jaallatamoo, isin garuu waan tokkicha kana hin
irraanfatinaa. Gooftaa biratti guyyaan tokko akka waggaa kumaa,
waggaan kumnis akka guyyaa tokkoo ti.
9 Gooftaan akka namoonni tokko tokko lafa irra harkifata jedhanii
yaadan sana, waadaa isaa guutuu irratti lafa irra hin harkifatu. Inni
akka namni hundinuu qalbii jijjiirrachuuf jedhee isinii obsa malee
akka namni tokko iyyuu badu barbaadee miti.
10 Guyyaan Gooftaa garuu akkuma hattuutti dhufa. Samiiwwan
sagalee guddaadhaan dhabamu; wanni samiiwwan keessa jiru hund-
inuus ho’a guddaadhaan baqa; laftii fi wanni ishee irra jiru hundinuus
ni gubata.
11 Wanni hundinuu akkasitti bada erga ta’ee, isin nama akkamii
ta’uu qabdu ree? Jireenya qulqulluu fi Waaqaaf bulu jiraachuu qabdu;
12 kanas guyyaa Waaqaa eeggachaa, dhufaatii isaas ariifachiisaa
gochuu qabdu. Guyyaa sana samiiwwan ibiddaan badu; wanni
samiiwwan keessa jirus ho’aan baqa.
13 Nu garuu akkuma waadaa isaatti samiiwwan haaraa fi lafa haaraa
qajeelinni keessa jiraatu eegganna.
14 Kanaafuu yaa michoota jaallatamoo, isinis sababii waanuma kana
eeggataniif akka warra xurii fi hir’ina hin qabne, warra nagaan isa
wajjin jiraatan taataniif yaalii isinii danda’ame hunda godhaa.
15 Akkuma Phaawulos obboleessi keenya jaallatamaan sun ogummaa
Waaqni kenneefiin isinii barreesse sana akka obsi Gooftaa keenyaa
fayyina ta’e yaadatti qabadhaa.
16 Innis waa’ee waan kanaa dubbatee xalayoota isaa hunda keessatti
haaluma kanaan barreessa. Xalayoota isaa keessas waan hubachuun
nama rakkisu tokko tokkotu jira; wallaaltonnii fi warri jabaatanii hin
dhaabanne akkuma Katabbiiwwan Qulqulluu kaan jal’isan sana kanas
badiidhuma ofii isaaniitiif ni jal’isu.

Yaada Xumuraa

17 Kanaaf yaa michoota jaallatamoo, isin sababii duraan dursitanii
waan kana beektaniif akka dogoggora finciltootaatiin fudhatamnii
hundee jabaattanii irra dhaabattan irraa hin kufneef of eeggadhaa.
18 Garuu ayyaanaa fi beekumsa Gooftaa keenyaa fi Fayyisaa keenya
Yesuus Kiristoosiin guddadhaa.

Ammas, bara baraanis ulfinni isaaf haa ta’u! Ameen.

Yohannis
Tokkoffaa

Dubbii Jireenyaa

1 Nu waa'ee Dubbii* jireenyaa kan jalqabaa kaasee ture, kan
dhageenye, kan ija keenyaan argine, kan ilaallee fi kan harki keenyas
qaqqabe kana labsina.
2 Jireenyi mul'ateera; nus isa argineerra; dhugaas ni baanaaf; nu
jireenya bara baraa isa Abbaa wajjin turee fi isa nutti mul'ate sana
isinitti labsina.
3 Akka isinis nu wajjin tokkummaa qabaattaniif waan arginee fi
waan dhageenye isinitti labsina. Tokkummaan keenyas Abbaa fi Ilma
isaa Yesuus Kiristoos wajjin.
4 Nus akka gammachuun keenya guutuu ta'uuf waan kana bar-
reessina.

Ifaa fi Dukkana

5 Ergaan nu isa irraa dhageenye, kan isinittis labsinu isa kana: Kunis
akka Waaqni ifa ta'ee fi akka dukkanni gonkumaa isa keessa hin jirree
dha.
6 Nu isa wajjin tokkummaa qabna jennee yoo dukkana keessa
deddeebine ni sobna; dhugaa sanaanis hin jiraannu.
7 Garuu akkuma inni ifa keessa jiru sana, nus yoo ifa keessa
deddeebine walii wajjin tokkummaa qabna; dhiigni Ilma isaa Yesuus
cubbuu hundumaa irraa nu qulqulleessa.

Cubbuu fi Dhiifama

8 Nu yoo cubbuu hin qabnu jenne of gowwoomsina; dhugaanis nu
keessa hin jiru.
9 Yoo cubbuu keenya himanne, inni cubbuu keenya nuu dhiisuuf
amanamaa fi qajeelaa dha; jal'ina hunda irraas nu qulqulleessa.
10 Nu yoo cubbuu hin hojjennee jenne immoo sobduu isa goona;
dubbiin isaas nu keessa hin jiru.

2

1 Yaa ijoollee ko, ani akka isin cubbuu hin hojjenneef kana isiniifan
barreessa. Garuu yoo namni kam iyyuu cubbuu hojjete nu Abbaa biraa
abukaattoo qabna; innis Yesuus Kiristoos Isa Qajeelaa sana.
2 Inni aarsaa cubbuu keenyaaf araara buusuu dha; cubbuu addun-
yaa hundaatiifis malee cubbuu keenya qofaaf miti.

Amantoota Jaallachuu fi Jibbuu

3 Nu yoo ajaja isaa eegne, kanaan akka isa beekne ni beekna.
4 Namni, "Ani isa nan beeka" jedhu kan garuu ajaja isaa hin eegne
kam iyyuu sobduu dha; dhugaanis isa keessa hin jiru.

---

* **1:1** *Dubbii* – dubbiin kun dubbii Waaqaa kan addunyaan ittiin uumamtee jiraatuu dha; dubbichi eenyummaa Waaqaa mul'isa; fedhii isaa, ogummaa fi humna isaas ni ibsa. Dubbiin kun Yesuus Kiristoosiin foon ta'e.

5 Garuu yoo namni kam iyyuu dubbii isaatiif ajajame, jaalalli
Waaqaa dhugumaan isa keessatti guutuu ta'a. Kanaanis nu akka isa
keessa jirru ni beekna;
6 namni ani isaanan jiraadha ofiin jedhu kam iyyuu akkuma Yesuus
jiraate sanatti jiraachuu qaba.
7 Yaa obboloota, ani ajaja moofaa isuma jalqabaa kaasee isin bira
ture sana malee ajaja haaraa isinii hin barreessu. Ajajni moofaan
kunis ergaadhuma isin dhageessan sana.
8 Ta'us ani ajaja haaraa tokko isiniif nan barreessa; sababiin isaas
dukkanichi darbaa, ifni dhugaa immoo waan amma iyyuu ifaa jiruuf
dhugaan isaa isa keessattii fi isin keessatti ni mul'ata.
9 Namni ani ifa keessa jira ofiin jechaa obboleessa isaa immoo jibbu
kam iyyuu amma illee dukkana keessa jira.
10 Namni obboleessa isaa jaallatu hundinuu ifa keessa jiraata; wanni
isa gufachiisu tokko iyyuu isa keessa hin jiru.
11 Namni obboleessa isaa jibbu garuu dukkana keessa jira;
dukkanuma keessa jiraatas; inni waan dukkanni sun isa jaamseef gara
itti adeemu hin beeku.

Sababii Ergaan Kun Barreeffameef

12 Yaa ijoolle, cubbuun keessan sababii maqaa isaatiif
waan isinii dhiifameef ani isiniifin barreessa.
13 Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee jiru sana beektaniif
ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan isa hamaa sana mo'attaniif,
ani isiniifin barreessa.

14 Yaa ijoolle, isin waan Abbaa beektaniif,
ani isiniifin barreessa.
Yaa abbootii, isin waan isa jalqabumaa kaasee jiru sana beektaniif,
ani isiniifin barreessa.
Yaa dargaggoota, isin waan jajjaboo taataniif,
waan dubbiin Waaqaa isin keessa jiraatuuf,
waan isa hamaa sanas mo'attaniif,
ani isiniifin barreessa.

Addunyaa Hin Jaallatinaa

15 Addunyaa yookaan waan addunyaa keessa jiru tokko illee hin
jaallatinaa. Eenyu iyyuu yoo addunyaa jaallate, jaalalli Abbaa isa
keessa hin jiru.
16 Wanni addunyaa keessa jiru hundinuu jechuunis hawwiin foonii,
hawwiin ijaa, akkasumas waan qabaniin kooruun kan addunyaati
malee kan Abbaa miti.
17 Addunyaa fi hawwiin ishee ni badu; namni fedhii Waaqaa
raawwatu garuu bara baraan jiraata.

Ilma Ganuu Irraa Of Eeggachuu

18 Yaa ijoolle, sa'aatiin kun sa'aatii dhumaa ti; akka farri Kiristoos
sun dhufu akkuma dhageessan sana ammuma iyyuu farroonni Kiris-
toos baay'een dhufaniiru. Kanaanis nu akka sa'aatiin kun sa'aatii
dhumaa ta'e beekna.

19 Isaan nu keessaa ba’an malee dhugumaan kan keenya hin turre.
Utuu kan keenya ta’anii silaa nu biratti hafu turan; nu biraa deemuun
isaanii garuu akka tokkoon isaanii iyyuu keenya hin ta’in mul’ise.
20 Isin garuu Isa Qulqulluu sanaan dibamtaniirtu; isin hundis dhugaa
ni beektu.
21 Sababiin ani isinii barreessuuf waan isin dhugaa beektanii fi akka
sobni tokko iyyuu dhugaa keessa hin jirres beektaniif malee waan isin
dhugaa hin beekneef miti.
22 Nama Yesuus kun Kiristoos miti jedhee ganu malee sobduun eenyu
ree? Namni akkasii farra Kiristoos; inni Abbaa fi Ilma ni gana.
23 Namni Ilma ganu kam iyyuu Abbaa illee hin qabu; namni waa’ee
Ilmaa dhugaa ba’u hundinuu Abbaas qaba.
24 Wanni isin jalqabaa kaaftanii dhageessan sun isin keessa haa
jiraatu. Yoo wanni jalqabaa kaaftanii dhageessan isin keessa jiraate,
isinis Ilmaa fi Abbaadhaan ni jiraattu.
25 Wanni inni waadaa nuu gale kanaa dha; kunis jireenya bara baraa
ti.
26 Ani waa’ee warra karaa irraa isin jal’isuu yaalan sanaatiif waan
kana isiniifin barreessa.
27 Garuu dibanni isin isa irraa argattan sun waan isin keessa
jiraatuuf namni tokko iyyuu isin barsiisuu hin barbaachisu; dibanni
isaa sun garuu waan waa’ee hundumaa isin barsiisuuf, dibanni sun
waan dhugaa malee soba hin ta’iniif akkuma inni isin barsiise sanatti
isumaan jiraadhaa.

Ijoollee Waaqaatii fi Cubbuu

28 Ammas yaa ijoolle, akka yommuu inni mul’atutti ija jabina
qabaannuuf, akka nu guyyaa dhufaatii isaattis fuula isaa duratti hin
qaanofneef isaan jiraadhaa.
29 Isin yoo akka inni qajeelaa ta’e beektan, akka namni waan
qajeelaa hojjetu hundinuu isa irraa dhalate ni beektu.

3

1 Nu akka ijoollee Waaqaa jedhamnee waamamnuuf jaalalli Abbaan
nurratti dhangalaase akkam guddaa dha! Nus akkasuma ijoollee isaa
ti! Addunyaan waan isa hin beekiniif nu hin beeku.
2 Yaa michoota jaallatamoo, nu amma ijoollee Waaqaa ti; gara fuula
duraatti immoo maal akka taanu amma hin ibsamne. Garuu yommuu
inni mul’atutti sababii akkuma inni jirutti isa arginuuf nu akkuma isaa
akka taanu ni beekna.
3 Namni akkasitti isa abdatu hundinuu akkuma inni qulqulluu ta’e
sana of qulqulleessa.
4 Namni cubbuu hojjetu kam iyyuu seeratti ni fincila; cubbuun
finciluudhaatii.
5 Isin garuu akka inni cubbuu keenya balleessuudhaaf mul’ate ni
beektu. Isa keessa cubbuun hin jiru.
6 Namni isaan jiraatu kam iyyuu cubbuu hin hojjetu. Namni cubbuu
hojjetu kam iyyuu isa hin argine yookaan isa hin beekne.
7 Yaa ijoolle, namni tokko iyyuu isin hin gowwoomsin. Akkuma inni
qajeelaa ta’e sana namni waan qajeelaa hojjetus qajeelaa dha.

8 Namni cubbuu hojjetu kan diiyaabiloos; diiyaabiloos jalqabumaa kaasee cubbuu hojjetaatii. Ilmi Waaqaa hojii diiyaabiloos diiguudhaaf mul'ateetii.
9 Namni Waaqa irraa dhalate kam iyyuu waan sanyiin Waaqaa isa keessa jiraatuuf cubbuu hojjechuutti hin fufu; inni waan Waaqa irraa dhalateef cubbuu hojjechuu hin danda'u.
10 Ijoolleen Waaqaatii fi ijoolleen diiyaabiloos kanaan gargar baafamanii beekamu: Namni waan qajeelaa hin hojjenne yookaan obboleessa isaa hin jaallanne kam iyyuu kan Waaqaa miti.

Waa'ee Jaalalaa fi Jibbaa

11 Ergaan isin jalqabaa kaaftanii dhageessan isa, "Nu wal jaallachuu qabna" jedhuu dha.
12 Isin akka Qaayin isa kan isa hamaa sanaa ta'ee obboleessa isaa ajjeese sanaa hin ta'inaa; inni maaliif obboleessa isaa ajjeese? Sababii hojiin isaa jal'aa ta'ee, kan obboleessa isaa immoo qajeelaa ta'eef.
13 Yaa obboloota ko, yoo addunyaan isin jibbe isin hin dinqin.
14 Nu sababii obboloota jaallannuuf du'a keessaa gara jireenyaatti akka ceene ni beekna. Namni obboleessa isaa hin jaallanne du'a keessa jiraata.
15 Namni obboleessa isaa jibbu kam iyyuu nama nama ajjeesuu dha; isinis akka namni nama ajjeesu jireenya bara baraa of keessaa hin qabne beektu.
16 Yesuus Kiristoos lubbuu isaa dabarsee nuuf kenneera: Jaalalli maal akka ta'es kanaan beekna; nus akkasuma lubbuu keenya dabarsinee obboloota keenyaaf kennuu qabna.
17 Namni qabeenya addunyaa qabu kam iyyuu yoo obboleessa isaa rakkataa argee garaa itti jabaate jaalalli Waaqaa akkamitti isa keessa jiraachuu danda'a?
18 Yaa ijoollee jaallatamoo, kottaa dubbiin yookaan afaan qofaan utuu hin ta'in hojii fi dhugaadhaan jaallannaa.
19 Nus kan dhugaa ta'uu keenya kanaan beekna; fuula isaa durattis garaa keenya boqochiifna.
20 Yeroo garaan keenya nutti murutti Waaqni garaa keenya caalaa guddaa akka ta'e ni beeknaatii; inni waan hunda ni beeka.
21 Yaa michoota, yoo garaan keenya nutti muruu baate nu fuula Waaqaa duratti ija jabina qabna.
22 Nus sababii ajaja isaa eegnuu fi sababii waan isa gammachiisu hojjennuuf waan kadhannu hunda isa irraa ni arganna.
23 Ajajni isaas kana: kunis nu maqaa Ilma isaa Yesuus Kiristoositti akka amannuu fi akkuma inni nu ajajetti akka wal jaallannuuf.
24 Namni ajaja isaa eegu isa keessa jiraata; innis isa keessa jiraata. Kanaanis akka inni nu keessa jiraatu nu Hafuura inni nuu kenneen ni beekna.

4

Waa'ee Falmii Fooniin Mul'achuu Kiristoos

1 Yaa michoota, hafuuronni kan Waaqaa ta'uu fi ta'uu baachuu isaanii ilaaluuf qoradhaa malee hafuurota hunda hin amaninaa; raajonni sobduun hedduun addunyaa seenaniiru.

2 Haalli isin ittiin Hafuura Waaqaa beektanis kanuma: Hafuurri akka
Yesuus Kiristoos fooniin dhufe dhugaa ba'u hundi kan Waaqaa ti;
3 hafuurri akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe dhugaa hin baane
hundi kan Waaqaa miti. Inni hafuura farra Kiristoos, kan isin akka
inni dhufu dhageessan sanaa ti; innis ammuma iyyuu addunyaa keessa
jira.
4 Yaa ijoolle, isin kan Waaqaa ti; jaras mo'attaniirtu; inni isin keessa
jiru kan addunyaa keessa jiru sana caalaa guddaadhaatii.
5 Isaan kan addunyaa ti; kanaaf wanni isaan dubbatanis kanuma
addunyaa ti; addunyaanis isaan dhaggeeffata.
6 Nu kan Waaqaa ti; namni Waaqa beeku hundinuus nu dhaggee-
effata; namni kan Waaqaa hin ta'in garuu nu hin dhaggeeffatu.
Kanaanis Hafuura dhugaatii fi hafuura sobaa addaan baafnee ni
beekna.

Jaalala Waaqaatii fi Jaalala Keenya

7 Yaa michoota, jaalalli kan Waaqaa waan ta'eef kottaa wal jaallan-
naa. Namni jaallatu hundi Waaqa irraa dhalate; Waaqas ni beeka.
8 Sababii Waaqni jaalala ta'eef, namni hin jaallanne hundi Waaqa
hin beeku.
9 Waaqni akka nu karaa isaatiin jireenya argannuuf jedhee Ilma isaa
tokkicha sana gara addunyaatti erge. Kanaanis jaalalli Waaqaa nu
gidduutti mul'ateera.
10 Jaalalli isa kana: Kunis nu Waaqa jaallannee miti; garuu Waaqatu
nu jaallatee akka inni aarsaa cubbuu keenyaaf araara buusu ta'uuf
Ilma isaa erge.
11 Yaa michoota, erga Waaqni akkana nu jaallatee nus wal jaallachuu
qabna.
12 Namni tokko iyyuu takkumaa Waaqa hin argine; yoo wal jaallanne
garuu Waaqni nu keessa jiraata; jaalalli isaas nu keessatti guutuu ta'a.
13 Inni waan Hafuura isaa irraa nuu kenneef nu akka isa keessa
jiraannuu fi akka innis nu keessa jiraatu kanaan ni beekna.
14 Akka inni Fayyisaa addunyaa ta'uuf jedhee Abbaan Ilma isaa akka
erge argineerra; dhugaa baanas.
15 Yoo namni kam iyyuu Yesuus Ilma Waaqaa akka ta'e dhugaa ba'e,
Waaqni isa keessa jiraata; innis Waaqa keessa jiraata.
16 Kanaafuu jaalala Waaqni nuuf qabu beekneerra; amanneerras.
Waaqni jaalala. Namni jaalalaan jiraatu Waaqa keessa jiraata;
Waaqnis isa keessa jiraata.
17 Nus akka guyyaa murtiitti ija jabina qabaannuuf karaa kanaan
jaalalli nu gidduutti guutuu ta'eera; nu addunyaa kana irratti Yesuusin
fakkaannaatii.
18 Jaalala keessa sodaan hin jiru. Sodaan waan adabbii wajjin wal
qabatee jiruuf jaalalli mudaa hin qabne sodaa of keessaa baasee gata.
Namni sodaatu tokko jaalalli isaa guutuu miti.
19 Nu sababii inni duraan dursee nu jaallateef isa jaallanna.
20 Namni, "Ani Waaqa nan jaalladha" jechaa obboleessa isaa immoo
jibbu kam iyyuu sobduu dha. Namni obboleessa isaa kan arge sana
hin jaallanne kam iyyuu Waaqa hin argin sana jaallachuu hin danda'u.
21 Inni ajaja kana nuu kenneera: Namni Waaqa jaallatu kam iyyuu
obboleessa ofii isaa jaallachuu qaba.

5

Ilma Waaqaatti Amanuu

1 Yesuus kun Kiristoos akka ta’e namni amanu hundinuu Waaqa
irraa dhalate; namni Abbaa jaallatu hundinuus kan Abbaa irraa
dhalates ni jaallata.
2 Nu yommuu Waaqa jaallannuu fi yommuu ajaja isaa eegnutti akka
ijoollee Waaqaa jaallannu kanaan beekna.
3 Waaqa jaallachuun ajaja isaa eeguu dha. Ajajni isaas hin ulfaatu.
4 Namni Waaqa irraa dhalatu hundinuu addunyaa ni mo’ataatii. Kan
addunyaa mo’atus amantii keenya.
5 Yesuus Ilma Waaqaa ta’uu isaa nama amanu malee eenyutu
addunyaa mo’ata?
6 Inni bishaanii fi dhiigaan dhufe isa kana; innis Yesuus Kiristoos.
Inni bishaanii fi dhiigaan dhufe malee bishaan qofaan hin dhufne.
Kanas Hafuuratu dhugaa ba’a; Hafuurri dhugaadhaatii.
7 Dhuga baatota sadiitu jira:
8 Isaanis Hafuura, bishaanii fi dhiiga; sadanuus walii galu.
9 Dhuga ba’umsa namaa ni fudhanna; dhuga ba’umsi Waaqaa garuu
kana caalaa guddaa dha; dhuga ba’umsi kun isa Waaqni waa’ee Ilma
isaa dhugaa ba’e sana.
10 Namni Ilma Waaqaatti amanu kam iyyuu dhuga ba’umsa kana
garaa isaa keessaa qaba. Namni Waaqa hin amanne garuu waan isa
Waaqni waa’ee Ilma isaa dhugaa ba’e sana hin amaniniif inni Waaqa
sobduu godheera.
11 Dhuga ba’umsi sunis isa kana: Waaqni jireenya bara baraa nuu
kenneera; jireenyi sunis Ilma isaa keessa jira.
12 Namni Ilma sana qabu jireenya qaba; namni Ilma Waaqaa hin
qabne immoo jireenya hin qabu.

Dhaamsa Xumuraa

13 Isin warri maqaa Ilma Waaqaatti amantan jireenya bara baraa
qabaachuu keessan akka beektaniif ani waan kana isinii barreessa.
14 Ija jabinni nu fuula Waaqaa duratti qabnu isa kana: yoo nu akka
fedhii isaatti waan hunda isa kadhanne inni nuuf dhaga’a.
15 Nu yoo akka inni waan nu kadhannu hunda nuuf dhaga’u beekne,
akka waan isa kadhannes argannu ni beekna.
16 Namni kam iyyuu utuu obboleessi isaa cubbuu gara du’aatti hin
geessine hojjetuu yoo arge Waaqa kadhachufii qaba; Waaqnis warra
cubbuun isaanii gara du’aatti isaan hin geessineef jireenya ni kenna.
Cubbuun gara du’aatti nama geessu jira; anis waan akkasiitiif inni haa
kadhatu jechuu koo miti.
17 Jal’inni hundinuu cubbuu dha; cubbuun gara du’aatti nama hin
geessines jira.
18 Namni Waaqa irraa dhalate kam iyyuu akka cubbuu hojjechuutti
hin fufne ni beekna; Inni Waaqa irraa dhalate sun isa eega; inni
hamaan isa tuquu hin danda’u.
19 Nu ijoollee Waaqaa akka taane, addunyaan guutuunis to’annaa
isa hamaa sanaa jala akka jiru ni beekna.
20 Akkasumas akka Ilmi Waaqaa dhufee akka isa dhugaa ta’e sanas
beeknuuf hubannaa nuu kenne ni beekna. Nus Ilma isaa isa dhugaa

sana, jechuunis Yesuus Kiristoositti jirra. Inni Waaqa dhugaa ti;
jireenya bara baraatis.

21 Yaa ijoolle, waaqota tolfamoo irraa of eegaa.

Yohannis
Lammaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Jaarsicha irraa,

Gara giiftii filatamtuu fi ijoollee ishee, warra ani dhugaadhaan jaalladhu, warra ana qofa utuu hin ta'in warri dhugaa beekan hundi akkasuma jaallataniitti; 2 kunis sababii dhugaa nu keessa jiraatuu fi isa bara baraan nu wajjin jiraatu sanaatiif:

3 Ayyaanni, araarrii fi nagaan Waaqa Abbaa biraa, Yesuus Kiristoos Ilma Abbaa biraas, dhugaa fi jaalalaan nu wajjin ni ta'a.

Galata Galchuu

4 Ani waan ijoollee kee keessaa tokko tokko akka isaan akkuma Abbaan nu ajajetti dhugaan jiraatan argeef baay'ee gammadeera.

5 Ammas yaa giiftii jaallatamtuu, ani ajaja durumaa jalqabee nuuf kenname sana malee ajaja haaraa siif barreessuutti hin jiru. Akka wal jaallannuufis sin kadhadha.

6 Jaalallis kana: kunis ajaja isaa eegnee jiraachuu dha. Akkuma isin durumaa jalqabdanii dhageessan sana ajajni isaa akka isin jaalalaan jiraattanii dha.

7 Gowwoomsitoonni akka Yesuus Kiristoos fooniin dhufe hin amanne hedduun addunyaa seenaniiru. Namni akkanaa kam iyyuu gowwoomsituu fi farra Kiristoos.

8 Isin akka gatii guutuu argattan malee akka waan hojjettan sana hin dhabneef of eeggadhaa.

9 Namni barsiisa Kiristoosiin hin jiraanne kan barsiisa sana keessaa ba'u kam iyyuu Waaqa hin qabu; namni barsiisa Kiristoosiin jiraatu hundinuu immoo Abbaas Ilmas qaba.

10 Isin yoo namni kam iyyuu gara keessan dhufee garuu barsiisa kana hin fidin, mana keessanitti ol isa hin galchinaa yookaan isa hin simatinaa.

11 Namni isa simatu kam iyyuu hojii isaa hamaa sana keessatti qooda qabaataatii.

Xumuraa fi Dhaamsa Nagaa

12 Ani waanan isiniif barreessu baay'ee qaba; ta'us waraqaa fi qalamiitti fayyadamuu hin barbaadu. Qooda kanaa akka gammachuun keenya guutuu ta'uuf ani gara keessan dhufee ifaan ifatti haasofnu abdiin qaba.

13 Ijoolleen obboleettii kee kan filatamte sanaas nagaa siif dhaamu.

Yohannis
Sadaffaa

Nagaa Gaafachuu

1 Jaarsicha irraa,
Gara Gaayoos michuu koo, isa ani dhugaadhaan jaalladhuutti.

Gaayoosin Galateeffachuu Isaa

2 Yaa michuu ko, akkuma lubbuu keetti tole sana akka wanni
hundinuu sitti toluu fi akka ati fayyaa qabaattuuf nan kadhadha.
3 Obboloonni tokko tokko dhufanii akka ati dhugaaf amanamaa
taatee fi akka ati dhugaadhaan jiraattu natti himnaan ani akka malee
gammade.
4 Ijoolleen koo dhugaadhaan jiraachuu isaanii dhaga'uu caalaa ani
gammachuu guddaa hin qabu.
5 Yaa michuu ko, yoo isaan keessummoota sitti ta'an illee ati waan
obbolootaaf gootu keessatti amanamaa dha.
6 Isaan waa'ee jaalala keetii waldaa kiristaanaatti himaniiru. Maaloo
haala Waaqatti toluun karaan isaanii irratti isaan gargaari.
7 Isaan Maqaa isaatiif jedhanii utuu ormoota irraa gargaarsa tokko
illee hin argatin ba'aniiruutii.
8 Kanaafuu nu akka isaan wajjin dhugaaf hojjennuuf namoota
akkasii simannee gargaaruu qabna.
9 Ani waldaa kiristaanaatiif barreesseera; garuu isaan keessaa
Diiyoxiraaxiis inni duree ta'uu barbaadu nu hin simatu.
10 Kanaafuu ani yoon dhufe waan inni maqaa keenya balleessu-
udhaan hojjechaa jiru ifatti nan baasa. Akka waan wanni kun isa
hanqateetti inni obboloota simachuu dida. Warra isaan simachuu
barbaadanis ni dhowwa; waldaa kiristaanaa keessaas isaan ari'a.
11 Yaa michuu ko, waan gaarii duukaa bu'i malee waan hamaa
duukaa hin bu'in. Namni waan gaarii hojjetu kam iyyuu kan Waaqaa
ti. Namni waan hamaa hojjetu garuu takkumaa Waaqa hin argine.
12 Namni hundi Dimeexiroosiif dhugaa ba'a; dhugaan mataan ishee
iyyuu dhugaa baati. Nus dhugaa baanaaf; isinis akka dhuga ba'umsi
keenya dhugaa ta'e ni beektu.

Eebba Dhumaatii fi Nagaa Dhaamuu Isaa

13 Ani waanan siif barreessu baay'ee qaba; garuu biirii fi qalamiid-
haan barreessuu hin barbaadu.
14 Qooda kanaa ani dhi'ootti si arguuf abdii qaba; nus ifaan ifatti ni
haasofna.

15 Nagaan siif haa ta'u.

Michoonni as jiran nagaa siif dhaamu. Atis michoota achi jiran tokko
tokkoon maqaa dha'iitii nagaa itti nuu himi.

Yihuudaa

Nagaa Gaafachuu

1 Yihuudaa obboleessa Yaaqoob garbicha Yesuus Kiristoos irraa,
Gara warra waamamanii Waaqa Abbaadhaan jaallataman kanneen Yesuus Kiristoosiin eegamaniitti:
2 Araarri, nagaanii fi jaalalli isiniif haa baay'atu.

Cubbuu fi Badiisa Warra Waaqaaf Hin Bullee

3 Yaa michoota, ani waa'ee fayyina nu walii wajjin qooddannu kanaa isiniif barreessuuf guddisee nan hawwan ture; garuu akka isin amantii yeroo tokko bara baraan qulqulloota Waaqaatti imaanaa kenname sanaaf jabaattanii loltaniif isiniif barreessee isin gorsuun barbaachisaa natti fakkaate.
4 Namoonni bara dheeraan dura murtii kanaaf murteeffaman tokko tokko loo'anii gidduu keessan seenaniiruutii. Isaanis namoota Waaqaaf hin bulle, warra ayyaana Waaqa keenyaa gara halalummaatti geeddaran kanneen Gooftaa Ol aanaa tokkicha jechuunis Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosin gananii dha.

Fakkeenya Murtii Gantootatti Muramee

5 Yoo isin duraanuu waan kana hunda beektan illee, ani akka Gooftaan yeroo tokko saba isaa Gibxii baasee ergasii immoo warra hin amanin balleesse isin yaadachiisuu nan barbaada.
6 Innis ergamoota sadarkaa taayitaa isaanii irra hin turin, kanneen lafa jireenya isaanii dhiisan sana foncaa bara baraatiin hidhee hamma murtii Guyyaa guddaa sanaatti dukkana keessa turseera.
7 Sodoomii fi Gomoraan, magaalaawwan naannoo isaanii jiranis akkasuma halalummaa fi hawwii foonii kan haala uumamaatiin ala ta'etti dabarsanii of kennaniiru. Isaanis warra adaba ibidda bara baraatiin adabamaniif fakkeenya ta'aniiru.

Gantoota Bara Yihuudaa

8 Haaluma wal fakkaatuunis namoonni abjootan kunneen foon ofii isaanii xureessu; gooftummaa ni tuffatu; ulfina qabeeyyii illee ni arrabsu.
9 Garuu Miikaa'el hangafni* ergamoota Waaqaa iyyuu yeroo waa'ee reeffa Musee† irratti diiyaabiloosiin walitti falmanitti, "Gooftaan si haa

---

* **1:9** *hangafni ergamaa hangafa yookaan bulchaa ergamootaa* – ergamoota kanneen keessaa ja'a *1 Henok 20:2-7* keessatti eeramaniiru. Maqaan isaaniis "Rufaa'el, Re'uu'eel, Miikaa'el, Saaraaqeel, Gabri'eelii fi Raamaa'eel" fe'a. Miikaa'el kitaaba Dan 12:1 irratti akka Israa'eloota eegu ibsameera. Inni jalqabatti akka ergamaa saba Israa'el irraa humna diiyaabiloos eegu tokkootti ilaalama ture. Mul 12:7 irratti Miikaa'el akka waldoota Kiristaanaa irraa boficha seexana jedhamu sana eegu ibsameera. † **1:9** *Reeffa Musee* – oduun kun Kakuu Moofaa keessatti hin argamu. Kakuun Moofaan akka namni tokko iyyuu lafa Museen itti awwaalame hin beekne dubbata (KeD 34:6). Garuu yeroo Museen du'eetti akka inni reeffa Musee awwaaluuf akka itti gaafatamni Miikaa'elitti kenname namichi Orgeen jedhamu tokko Waggaa Araaraa keessa waggaa jalqabaatti barreessee ture. Ta'us diiyaabiloos waan bulchaa addunyaa tureef reeffa Musee irratti gooftummaa ofii argisiisuu yaale. Yommuu Miikaa'el reeffa Musee kennuufii didetti immoo sababii Museen nama Gibxi tokko ajjeeseef isa himachuuf dubbii barbaade (Bau 2:12). Miikaa'el garuu seexana abaaruudhaan deebii hin kennine; qooda kanaa harkuma ofiitiin Musee awwaale.

ifatu!” jedhe malee isa arrabsuudhaan itti muruuf ija hin jabaanne.
10 Namoonni kunneen garuu waanuma hin hubanne arrabsu; waan
isaan akkuma bineensota waa yaaduu hin dandeenyeetti miiraan
hubatantu isaan balleessa.
11 Isaaniif wayyoo! Isaan karaa Qaayin irra deeman; faayidaa
argachuuf jedhanii dogoggora Bala’aam keessa of buusan; fincila
Qooraahiitiinis‡ ni barbadaa’an.
12 Namoonni kunneen utuma xuraa’oo ta’anii jiranuu qaanii tokko
malee cidha jaalalaa§ isin wajjin nyaatu; isaan tiksoota ofuma isaanii
qofa sooranii dha. Isaan akkuma duumessa bokkaa hin qabne kan
bubbeen asii fi achi oofuu ti; akkuma muka yeroo itti ija naqachuu
qabutti ija dhabee buqqifamee dachaa lama du’ee ti.
13 Isaan warra akka dambalii galaanaa hoomacha qaanii isaanii
baasanii dha; akkuma urjiiwwan asii fi achi jooran kanneen dukkanni
limixiin hamma bara baraatti isaanii kaa’amee ti.
14 Henook inni Addaam irraa jalqabee torbaffaa ture sun akkana
jedhee waa’ee namoota kanaa raajii dubbateera: “Kunoo, Gooftaan
qulqulloota isaa kumaatama wajjin ni dhufa;
15 innis nama hundatti muruuf, warra Waaqaaf hin bulle kanneen
karaa Waaqni hin jaallanneen waan Waaqni hin jaallanne hojjetan
hundaa fi dubbii hamaa cubbamoonni Waaqaaf hin bulle hundinuu
isa irratti dubbatan hundatti isaan gaafachuuf ni dhufa.”
16 Namoonni kunneen yeroo hunda ni guungumu; komiis ni qabaatu;
hawwii isaanii isa hamaa duukaa bu’u; of jaju; faayidaa argachuuf
jedhaniis nama saadu.

Jabaatanii Dhaabachuu

17 Yaa michoota, isin garuu waan ergamoonni Gooftaa keenya Yesuus
Kiristoos duraan dursanii himan sana yaadadhaa.
18 Isaanis, “Qoostonni hawwii fedhii Waaqaatiin ala ta’e duukaa
bu’an bara dhumaa keessa ni dhufu” isiniin jedhan.
19 Namoonni kunneen warra gargar ba’uu uuman, warra hawwii
foonii duukaa bu’anii fi warra Hafuura Qulqulluu hin qabnee dha.
20 Isin garuu yaa michoota, amantii keessan kan waan hunda
irra qulqulluu ta’e sana irratti of ijaaraa; Hafuura Qulqulluudhaanis
kadhadhaa.
21 Araarri Gooftaa keenya Yesuus Kiristoos jireenya bara baraatti
akka isin geessu eeggachaa jaalala Waaqaatiin of eegaa.
22 Warra shakkii qabaniif garaa laafaa;
23 Warra kaan ibidda keessaa butaatii oolchaa; kaan immoo uf-
fata hawwii fooniitiin xureeffame iyyuu balfaatii sodaadhaan isaan
maaraa.

Eebba Xumuraa

‡ **1:11** *fincila Qooraahiitiinis* – Qooraahi tajaajila lubummaa keessatti qooda qabaachuu jedhee namoota biraa 250 wajjin dura bu’ummaa Museetii fi Aroon irratti fincile. Dhuma irratti warri fincilan hundinuu miseensota maatii isaanii hunda wajjin lafa afaan banatteen liqimfaman (Lak 16:1-35). § **1:12** *Cidha jaalalaa* – waldaa kiristaanaa kan durii keessatti yeroo miseensonni tokkummaa isaanii kan Waaqaa fi walii isaaniitiif qaban ibsuuf walitti dhufanitti irbaata halkaniitu ture. “Cidhi jaalalaa” yeroo hunda irbaata tokkummaatiin hobba’a.

24 Isa gufachuu isin oolchuu danda’uu fi isa fuula ulfina isaa duratti
hir’ina malee, gammachuu guddaadhaan isin dhi’eessuu danda’u
sanaaf,
25 Fayyisaa keenya Waaqa tokkichaaf ulfinni, surraan, humnii fi
taayitaan karaa Gooftaa keenya Yesuus Kiristoosiin bara hundumaan
dura, amma, bara baraanis haa ta’u! Ameen.

Mul’ata
Yohannis

Seensa

1 Kun mul’ata Yesuus Kiristoos, kan akka inni waan dhi’ootti
ta’uu qabu garboota isaatti argisiisuuf jedhee Waaqni isaaf kennee
dha. Innis ergamaa isaa gara garbicha isaa Yohannisitti ergee akka
mul’anni sun beekamu godhe;
2 Yohannis isa waan arge hundumaa jechuunis dubbii Waaqaatii fi
dhuga ba’umsa Yesuus Kiristoos dhugaa ba’uu dha.
3 Namni dubbii raajii kana dubbisu eebbifamaa dha; warri waan
raajii sana keessatti barreeffame dhaga’anii eeganis eebbifamoo dha;
barichi dhi’aateeraatii.

Nagaa Gaafachuu fi Waaqa Galateeffachuu

4 Yohannis irraa,
Gara waldoota kiristaanaa kanneen biyya Asiyaa keessa jiran
torbaniitti:
Isa jiru, isa ture, Isa dhufuuf jiruu fi Hafuurota torban fuula
teessoo isaa dura jiran irraa, 5 akkasumas Yesuus Kiristoos dhuga
baatuu amanamaa, hangafa warra du’aniitii fi bulchaa mootota
lafaa ta’e sana irraa ayyaannii fi nagaan isiniif haa ta’u.
Isa nu jaallatuu fi isa dhiiga isaatiin cubbuu keenya irraa bilisa nu
baase,
6 isa akka nu Waaqa isaatii fi Abbaa isaa tajaajilluuf mootummaa fi
luboota nu taasise sanaaf ulfinnii fi humni bara baraa hamma bara
baraatti haa ta’u! Ameen.
7 “Kunoo, inni duumessa wajjin dhufa;*
iji hundinuu,
warri isa waraanan iyyuu isa ni argu;”
saboonni lafaa hundinuus “sababii isaatiif ni wawwaatu.”†
Akkasuma ta’a! Ameen.
8 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda’u, “Ani Alfaa fi Omeegaa
dha; isa jiru, isa turee fi isa dhufuuf jiruu dha” jedha.

Yohannis Mul’ataan Kiristoosin Arguu Isaa

9 Ani obboleessi keessan Yohannis dhiphina keessatti, mootummaa
fi obsa Yesuus Kiristoos keessattis isin wajjin kan hirmaadhu sababii
dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga ba’umsa Yesuus Kiristoosiif Phaaxi-
moos biyya bishaaniin marfamte irran ture.
10 Anis guyyaa Gooftaatti Hafuuraanin ture; dugda koo duubaanis
sagalee guddaa akka malakataa tokko nan dhaga’e;
11 sagaleen sunis, **“Waan argitu kitaaba maramaa irratti
barreessiitii gara waldoota kiristaanaa torbaniitti jechuu-
nis Efesoonitti, Samirnaatti, Phergaamoonitti, Tiyaatiraatti,
Sardeesitti, Filaadelfiyaattii fi Lodooqiyaatti ergi”** jedhe.

---

* **1:7** Dan 7:13 † **1:7** Zak 12:10

12 Anis sagalee natti dubbachaa ture sana ilaaluuf jedheen of irra
gara gale. Ani yommuun of irra gara galetti baattuuwwan ibsaa
kanneen warqee irraa hojjetaman torba nan arge;
13 baattuuwwan ibsaa sana gidduus kan, "ilma namaa fakkaatu"‡
tokkotu ture; innis uffata dheeraa miilla ga'u uffatee, naannoo qoma
isaatti immoo sabbata warqee hidhatee ture.
14 Mataan isaatii fi rifeensi mataa isaa adii akka rifeensa hoolaa, adii
akka cabbii ture; iji isaas akka arraba ibiddaa turte.
15 Miilli isaas naasii boolla ibiddaa keessatti diimeffame fakkaata
ture; sagaleen isaa immoo akkuma sagalee bishaan baay'ee ti.
16 Harka isaa mirgaatiin urjiiwwan torba qabatee ture; afaan isaa
keessaas goraadee qara lama qabutu ba'aa ture. Fuulli isaas biiftuu
humna guutuun iftu fakkaata ture.
17 Ani yommuun isa argetti akka nama du'ee miilla isaa jalattin kufe.
Inni immoo harka isaa mirgaa narra kaa'ee akkana naan jedhe: **"Hin
sodaatin. Ani kan Jalqabaatii fi kan Dhumaa ti.**
18 **Isa jiraataa dhas; ani du'een ture; kunoo, bara baraa hamma
bara baraatti nan jiraadha! Furtuu du'aatii fi kan Sii'oolis qaba.**
19 **"Kanaafuu ati waan argite, waan amma jiruu fi waan gara
fuulduraatti ta'u barreessi.**
20 **Icciitiin urjiiwwan torbaa kanneen ati harka koo mirgaa
keessatti argiteetii fi baattuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa
hojjetaman torbanii isa kana: Urjiiwwan torban ergamoota
waldaa kiristaanaa torbaa ti; baattuuwwan ibsaa torban immoo
waldoota kiristaanaa torbanii dha.**

2

Gara Waldaa Kiristaanaa Efesoonitti

1 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Efe-
soonitti*akkana jedhii barreessi:**

**Inni urjiiwwan torba harka isaa mirgaatti qabatee baat-
tuuwwan ibsaa kanneen warqee irraa hojjetaman gidduu
deddeebi'u sun akkana jedha.**

2 **Ani hojii kee, dadhabbii keetii fi obsaan dhaabachuu kee
beeka. Akka ati cal'iftee namoota hamoo hin dhiifne, warra
utuu ergamoota hin ta'in ergamoota ofiin jedhan qortee akka
isaan sobduu ta'an mirkaneessites nan beeka.**
3 **Ati maqaa kootiif jettee obsaan dhaabatteerta; rakkina
obsiteerta; hin dadhabnes.**
4 **Ta'us jaalala kee isa jalqabaa dhiisuu keetiif ani waan
sirraa jibbu xinnoo qaba.**
5 **Kanaaf ati maal irraa akka kufte yaadadhu! Qalbii
jijjiirradhuutii hojii kee kan duraa sana hojjedhu. Yoo ati qalbii
jijjiirrachuu baatte immoo ani sittin dhufa; baattuu ibsaa keetiis
iddoo isaatii nan fuudha.**

‡ **1:13** Dan 7:13 * **2:1** *Efesoonitti* – Efesoon magaalaa guddoo fi beekamtuu biyya Asiyaa ti; Asiyaan immoo biyya Roomaa Keessatti argamti. Isheenis buufata doonii kan hojiin itti baay'attuu fi kan daldalaan badhaatee dha; wiirtuu falfala waaqittii Arxeemis (Hoj 19:27,35 ilaalaa) akkasumas lafa hojiin falfalaa itti hojjetamu turte (Hoj 19:19).

6 **Garuu waan gaarii tokko qabda: Hojii Niqolaawotaa kan ani jibbu sana atis ni jibbita.**
7 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. Nama mo'atu akka inni muka jireenyaa kan jannata Waaqaa keessa jiru irraa nyaatuuf mirga nan kennaaf.**

Gara Waldaa Kiristaanaa Samirneesitti

8 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Samirnaatti† akkana jedhii barreessi:**

Inni Jalqabaatii fi inni Dhumaa, inni du'ee turee fi amma immoo jiraataa ta'e sun akkana jedha.

9 **Ani rakkinaa fi hiyyummaa kee beeka; ta'us ati sooressa! Arrabsoo warra utuu Yihuudoota hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhan sanaas nan beeka; isaan garuu waldaa Seexanaa ti.**
10 **Dhiphina sirra ga'uuf jiru hin sodaatin. Kunoo, akka qoramtaniif diiyaabiloos isin keessaa namoota tokko tokko mana hidhaatti ni galcha. Guyyaa kudhanis ni dhiphattu. Ati hamma du'aatti amanamaa ta'i; ani gonfoo jireenyaa siifin kennaatii.**
11 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u. Namni mo'atu du'a lammaffaan hin miidhamu.**

Gara Waldaa Kiristaanaa Phergaamoonitti

12 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Phergaamoonitti‡ akkana jedhii barreessi:**

Inni goraadee qaramaa afaan lamaa qabu sun akkana jedha.

13 **Ani iddoo ati jiraattu beeka; innis iddoo teessoon Seexanaa jiruu dha. Ta'us ati maqaa koo jabeessitee qabatteerta. Bara Antiiphaas dhuga baatuun koo amanamaan magaalaa keessan keessatti iddoo Seexanni jiraatutti ajjeefame illee ati amantii narratti qabdu hin dhiifne.**
14 **Haa ta'uu malee sababii ati namoota barsiisa Bala'aam§ duukaa bu'an achii qabduuf ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba; namni akka inni saba Israa'el dura gufuu kaa'ee akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame nyaatanii fi akka isaan halalummaadhaan jiraatan godhuuf jedhee Baalaaqin barsiise Bala'aam tureetii.**

---

† **2:8** *Samirnaatti* – Samirnees (amma Ismiir) magaalaa Soorettii fi buufata doonii kan Yihuudoonni hedduun keessa jiraatan turte. Samirnees mana qulqullummaa moofaa (dullacha) tokko waaqittii Roomaatiif qabdi turte; inni haaraan immoo mooticha Xibaariyoosiif kenname.
‡ **2:12** *Phergaamoonitti* – manneen qulqullummaa kanneen waaqeffannaa Ziyaasiitii fi waaqota biraa warra akka Asqelephoosiitiif kennaman qabdi turte. Asqelephoosis waaqa tolfamaa nama fayyisuu dha. Phergaamoonis handhuura mootonni Roomaa itti waaqeffatan turte. Isheenis magaalaa kutaa biyya Sanaa keessaa iddoo jalqabatti manni qulqullummaa Awugisxoos waaqichaa fi waaqittii Roomaa jedhamtuuf itti kennamee dha.
§ **2:14** *Barsiisa Bala'aam* – Bala'aam falfaltuu Baabilon kan Baalaaq mootichi akka inni saba Israa'el abaaruuf qaxaree dha. Akka seera Lak 31:16 irratti dubbatametti gorsi Bala'aam akka sabni Israa'el waaqota tolfamoo waaqeffatuu fi akka ejja raawwatuuf karaa irraa jal'ise (Lak 25:1-3).

15 **Akkasumas namoota barsiisa Niqolaawotaa duukaa bu'an**
tokko tokko of biraa qabda.
16 **Kanaafuu qalbii jijjiirradhu! Yoo kanaa achii ani dafeen**
sitti dhufa; goraadee afaan kootiitiinis jara sana nan lola.
17 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin**
jedhu haa dhaga'u. Nama mo'atuuf mannaa dhokfame irraa
nan kenna. Akkasumas dhagaa adii maqaan haaraan irratti
barreeffame tokko nan kennaaf; maqaa sanas namicha isa
fudhatu sana malee namni tokko iyyuu hin beeku.

Gara Waldaa Kiristaana Tiyaaxiroonitti

18 **"Ergamaa Waaqaa kan Waaqaa kan waldaa Kiristaanaa**
Tiyaatiraatti*akkana jedhii barreessi:

Ilmi Waaqaa inni iji isaa arraba ibiddaa fakkaatu, kan miilli isaa immoo naasii baqfamee qulqulleeffame fakkaatu sun akkana jedha.

19 **Ani hojii kee, jaalalaa fi amantii kee, tajaajilaa fi obsaan dhaabachuu kee beeka; akkasumas akka hojiin kee inni ammaa kun isa duraa caalu nan beeka.**
20 **Haa ta'uu malee sababii ati dubartittii raajii ofiin jettu Iizaabelin cal'iftee ilaaltuuf ani waan sirraa jibbu xinnoo qaba. Isheenis barsiisa isheetiin tajaajiltoota koo gowwoomsitee akka isaan halalummaa hojjetanii fi akka isaan nyaata waaqota tolfamoof aarsaa dhi'eeffame nyaatan gooti.**
21 **Ani akka isheen halalummaa ishee irraa qalbii jijjiirrat-**
tuuf yeroo kenneefiin ture; isheen garuu ni didde.
22 **Kanaafuu ani siree dhiphinaa irratti ishee nan gata;**
warra ishee wajjin ejjanis yoo isaan karaa ishee irraa qalbii jijjiirrachuu baatan rakkina guddaa keessa isaan nan buusa.
23 **Ijoollee ishee immoo dha'ichaan nan ajjeesa. Waldoonni kiristaanaa hundinuus akka ani kalee fi onnee qoru ni beeku; anis tokkoo tokkoo keessaniif akkuma hojii keessaniitti gatii keessan isinii nan kenna.**
24 **Isin warra Tiyaatiraa keessa jiraattan kanneen barsiisa ishee duukaa hin bu'inii fi warra barsiisa Seexanaa kan dhoksaa gad fagoo jedhamu sana hin baratiniin akkana nan jedha; 'Ani ba'aa biraa isinitti hin fe'u;**
25 **isin garuu hamma ani dhufutti waan qabdan sana jabeessaa qabadhaa.'**
26 **Ani nama mo'atuuf, kan hamma dhumaattis fedhii koo guutuuf saboota irratti taayitaa nan kenna.**
27 **'Inni bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha; akkuma qodaa supheettis†isaan hurreessa;' kunis akkuma ani itti Abbaa koo biraa taayitaa argadhe sanaan.**
28 **Ani immoo bakkalcha barii nan kennaaf.**
29 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.**

---

* **2:18** *Tiyaatiraatti* – Tiyaaxiroon wiirtuu industirii turte. Industiroota Tiyaaxiroon gurguddoo keessaas tokko hojiin isaa qalamii dibuu fi uffata suufii hodhuu dha (Hoj 16:14). † **2:27** Far 2:9

3

Gara Waldaa Kiristaanaa Sardeesitti

1 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Sardeesitti*akkana jedhii barreessi:**

Inni Hafuurota Waaqaa torbaa fi urjiiwwan torba qabu sun akkana jedha.

Ani hojii kee beeka; ati maqumaaf jirta malee duuteerta.
2 **Dammaqi! Ani fuula Waaqa kootii duratti hojiin kee guutuu ta'uu isaa hin argineetii waan du'uu ga'e sana jajjabeessi.**
3 **Kanaafuu waan fudhattee fi waan dhageesse yaadadhu; waan dhageesse sanaaf ajajami; qalbiis jijjiirradhu. Yoo ati dammaquu baatte garuu ani akkuma hattuutti sitti nan dhufa; sa'aatii kamitti akka ani sitti dhufus ati hin beektu.**
4 **Ta'u iyyuu ati namoota uffata isaanii hin xureessin muraasa Sardees keessaa qabda. Isaanis uffata adaadii uffatanii na wajjin ni deemu; isaan kanaaf warra malanii dha.**
5 **Namni mo'u akkuma isaanii uffata adaadii ni uffata. Anis maqaa isaa kitaaba jireenyaa keessaa gonkumaa hin haqu; fuula Abbaa kootii fi ergamoota isaa durattis maqaa isaa nan beeksisa.**
6 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.**

Gara Waldaa Kiristaanaa Filaadelfiyaatti

7 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Filaadelfiyaatti†akkana jedhii barreessi:**

Inni qulqulluun, inni dhugaan, inni furtuu Daawit harka isaatii qabu, kan waan inni banu eenyu iyyuu cufuu hin dandeenyee fi waan inni cufus eenyu iyyuu banuu hin dandeenye sun akkana jedha.

8 **Ani hojii kee beeka. Kunoo, ani balbala banamaa namni cufuu hin dandeenye tokko fuula kee dura kaa'eera. Akka ati humna xinnoo qabdus beeka; ta'us dubbii koo eegdeerta; maqaa koos hin ganne.**
9 **Kunoo, ani warra waldaa Seexanaa ta'an kanneen utuu Yihuudoota hin ta'in Yihuudoota ofiin jedhanii soban keessaa tokko tokko akka isaan dhufanii miilla kee irratti kufanii sagadanii fi akka isaan akka ani si jaalladhe beekan nan godha.**
10 **Ajaja ani akka ati obsaan dhaabattuuf siif kenne sana waan eegdeef, anis sa'aatii qorumsaa kan warra lafa irra jiraatan qoruuf addunyaa guutuutti dhufuuf jiru sana irraa si oolcha.**

---

* **3:1** *Sardeesitti* – Sardees magaalaa guddoo mootummaa Liidiyaa kan durii turte. Isheenis magaalaa Soorettii wiirtuu industirii beekamtuu iddoo uffanni suufii fi mi'oonni qalamii dibaman itti hojjetaman turte; ta'us magaalattiin kun sochii lafaa kan bara 17 (bara araaraa) keessa ta'ee fi waraana garaa garaatiin mo'atamtee gad deebiteerti. † **3:7** *Filaadelfiyaatti* – Filaadelfiyaan wiirtuu daldalaa kan hojii gogaatii fi jirbiitiin beekamte, kan lafa qotiisaa badhaadhaa isaatiin marfamtee dha; garuu sochii lafaatiif saaxilamtuu dha.

11 **Ani dafeen dhufa. Atis akka namni tokko iyyuu gonfoo kee hin fudhanneef waan qabdu jabeessii qabadhu.**
12 **Nama mo'atus mana qulqullummaa Waaqa koo keessatti utubaa nan godha. Innis achi keessaa gonkumaa hin ba'u. Anis maqaa Waaqa kootii fi maqaa magaalaa Waaqa koo, maqaa Yerusaalem ishee haaraa, ishee Waaqa koo biraa samii irraa gad buutu sanaa isa irratti nan barreessa; maqaa koo haaraas isa irratti nan barreessa.**
13 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u.**

Gara Waldaa Kiristaanaa Lodooqiyaatti

14 **"Ergamaa Waaqaa kan waldaa kiristaanaa Lodooqiyaatti‡akkana jedhii barreessi:**

Ameen, inni amanamaan, dhuga baatuun dhugaatii fi jalqabaan uumama Waaqaa sun akkana jedha.

15 **Akka ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa hin ta'in ani hojii kee beeka! Ani utuu ati qabbanaa'aa yookaan ho'aa taatee silaa nan hawwa ture.**
16 **Kanaafuu ati waan laphii§taateef, ho'aa yookaan qabbanaa'aa waan hin ta'iniif ani afaan kootii si tufuu ga'eera.**
17 **Ati, 'Ani sooressa; qabeenya argadheera; wanni na barbaachisu tokko iyyuu hin jiru' jetta. Garuu ati deegaa, rakkataa, hiyyeessa, jaamaa fi qullaa ta'uu kee hin beektu.**
18 **Kanaafuu ati akka sooromtuuf, warqee ibiddaan qulqulleeffame akka narraa bitattu, akka qullaa kee qaanessaa sana haguuggattuufis uffata adii uffattu akka narraa bitattu, akka arguu dandeessuuf immoo kuulii ijatti naqattu akka narraa bitattu sin gorsa.**
19 **Ani warran jaalladhu nan ifadha; nan adabas. Kanaafuu jabaadhu; qalbii jijjiirradhus.**
20 **Kunoo, ani balbala dura dhaabadheen balbala rurrukuta. Yoo namni kam iyyuu sagalee koo dhaga'ee balbala naaf bane, ani ol seenee isa wajjin irbaata nan nyaadha; innis na wajjin ni nyaata.**
21 **Akkuma ani mo'adhee Abbaa koo wajjin teessoo isaa irra taa'e sana, namni mo'atus akka inni na wajjin teessoo koo irra taa'uuf mirga nan kennaaf.**
22 **Namni gurra qabu waan Hafuurri waldoota kiristaanaatiin jedhu haa dhaga'u."**

---

‡ **3:14** *Lodooqiyaatti* – Lodooqiyaan magaalaa sooromtuu fi magaalaa daldalaa kan guddachaa jirtu turte. Isheenis iddoo jireenya hojjettoota mi'a suufii biyya sanaa irraa hojjetamee turte. Mi'i suufii kunis gurraacha cululuqaa ta'uu isaatiin beekamaa ture. Akkasumas magaalattiin wiirtuu hojii baankiitii fi iddoo Asqelephoos waaqichi tolfamaan itti waaqeffatamu turte.

§ **3:16** *Laphii* – Lodooqiyaa bira burqaawwan ho'aa bishaanonni isaanii fagoo deemanitu ture. Bishaan kunis laphii (bulluqoo) ta'ee ergasii qilee (hallayyaa) fuula Lodooqiyaa duraatti dhangala'a ture. Bishaan sunis dhukkuba namatti fida ture.

4

Teessoo Samii Keessaa

1 Anis ergasii nan ilaale; kunoo balballi banamaan tokko fuula koo
dura samii keessa ture. Sagaleen jalqabaa kan ani utuu inni akka
malakataatti natti dubbatuu dhaga'e sun, **"As ol kottu; anis waan
asiin booddee ta'uu qabu sittin argisiisaa"** jedhe.
2 Anis yommusuma Hafuuraanan ture; kunoo, teessoon namni tokko
irra taa'e tokko samii keessa ture.
3 Inni achi taa'es dhagaa gatii guddaa* yaasphiidiitii fi sardiyoon†
fakkaata ture. Naannoo teessoo sanaas sabbata Waaqaa kan bifti isaa
dhagaa maragdi‡ fakkaatutu ture.
4 Naannoo teessoo sanaas teessoowwan biraa digdamii afurtu ture.
Teessoowwan sana irras maanguddoonni digdamii afur uffata adaadii
uffatanii, mataa isaaniitti immoo gonfoo warqee kaa'atanii tataa'anii
turan.
5 Teessoo sana keessaas ifni balaqqee ni mul'ate; kakawwee fi
sagaleen ni dhaga'ame. Teessoo sana fuulduratti guci torba boba'aa
ture. Isaan kunneenis Hafuurota Waaqaa torbanii dha.
6 Akkasumas wanni galaana bilillee fakkaatu kan akka of-ilaalee
qulqullaa'e tokko teessoo sana fuuldura ture.
Walakkaa naannoo teessoo sanaas uumamawwan lubbuu qabeeyyii
afurtu ture; isaanis duraa fi duubaan ijaan guutamanii turan.
7 Uumamni lubbuu§ qabeessi jalqabaa leenca, inni lammaffaan
sangaa fakkaata ture; inni sadaffaan fuula akka fuula namaa qaba
ture; afuraffaan immoo risaa* barrisu fakkaata ture.
8 Tokkoon tokkoon uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranii qoochoo
ja'a ja'a qabu turan; duubni isaaniitii fi keessi isaaniis ijaan guutamee
ture. Isaanis utuu aara hin galfatin halkanii guyyaa,

" 'Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda'u'†
inni ture, inni jiruu fi inni dhufuuf jiru,
'Qulqulluu, qulqulluu, qulqulluu dha' "

jedhanii faarfachuu hin dhiisan.
9 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin sun isa teessoo irra taa'ee jiru kan
bara baraa hamma bara baraatti jiraatu sanaaf ulfina, kabajaa fi galata
yommuu kennanitti,
10 maanguddoonni digdamii afran sunis fuula isa teessoo irra taa'ee
jiru sanaa duratti kufanii isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatu
sanaaf ni sagadan. Gonfoowwan isaaniis fuula teessoo sanaa dura
kakaa'anii akkana jedhu:
11 "Yaa Gooftaa fi Waaqa keenya,
ati waan hunda waan uumteef,
isaan fedhii keetiin waan uumamaniif,
waan jiraataniifis, ulfina, kabajaa fi
humna fudhachuun siif ni mala."

---

* **4:3** *Yaasphiidiitii* – Dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay'ee magariisa ta'ee dha. Bifa keelloo (daalacha), magaala yookaan diimaa qabaachuu danda'a. † **4:3** *Sardiyoon* – dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay'ee diimatuu dha. ‡ **4:3** *maragdi* – dhagaa gatii guddaa kan magariisa ta'ee dha. § **4:7** His 1:10 * **4:7** *risaa* – (Leenca, sangaa, nama, risaa) afran isaanii iyyuu tokkummaadhaan guutummaa uumamawwan lubbuu qabeeyyii tokko ta'anii Waaqa galateeffatan sanaa iddoo bu'u. † **4:8** Isa 6:3

5

Kitaaba Maramaa fi Hoolaa Qalame

1 Anis harka mirga isa teessoo irra taa’e sanaa irratti kitaaba
maramaa keessaa fi duubaan itti barreeffamee chaappaa torbaan
cufame tokko nan arge.
2 Anis ergamaa Waaqaa isa jabaa sagalee guddaadhaan, “Chaappaa
hiikuun, kitaaba maramaas banuun kan maluuf eenyu inni?” jedhee
labsu tokko nan arge.
3 Garuu namni tokko iyyuu samii keessaa yookaan lafa irraa yookaan
lafa jalaa kitaaba maramaa banuu yookaan keessa isaa iyyuu ilaaluu
hin dandeenye.
4 Anis waan namni kitaaba maramaa banuun yookaan keessa isaa
ilaaluun maluuf tokko iyyuu dhabameef baay’isee nan boo’e.
5 Ergasiis maanguddoota sana keessaa inni tokko, “Hin boo’in!
Kunoo, Leenci gosa Yihuudaa, Hiddi Daawit mo’ateera. Inni kitaabicha
maramaa banuu, chaappaa isaa torbanuus hiikuu ni danda’a” naan
jedhe.
6 Anis Hoolaa waan qalame fakkaatee teessoo walakkaa uuma-
mawwan lubbuu qabeeyyii afranii fi maanguddootaan marfamee
dhaabatu tokko arge. Hoolichis gaanfa torbaa fi ija torba* qaba ture;
iji torban kunneenis Hafuurota Waaqaa kanneen gara lafa hundaatti
ergaman torbanii dha.
7 Innis dhufee harka mirgaa isa teessoo irra taa’ee jiru sanaa irraa
kitaaba maramaa fudhate.
8 Yommuu inni kitaaba maramaa sana fudhatettis uumamawwan
lubbuu qabeeyyii afranii fi maanguddoonni digdamii afran fuula
Hoolichaa duratti kufan. Tokkoon tokkoon isaanii baganaa qabu turan;
isaanis mi’a ixaanaa kan warqee irraa hojjetamee fi kan ixaanni keessa
guute harkaa qabu turan; ixaanni kunis kadhannaa qulqullootaa ti.
9 Isaanis akkana jedhanii faarfannaa haaraa faarfatan;
“Kitaaba maramaa fuudhuun,
chaappaa kitaabicha maramaas hiikuun siif mala;
sababiin isaas ati qalamtee, gosa hundumaa keessaa,
afaan hunda keessaa, saba hunda keessaa,
sanyii hunda keessaa, namoota dhiiga keetiin Waaqaaf bitteer-
taatii.
10 Akka isaan mootummaa fi luboota Waaqa keenyaa ta’anis gooteerta;
isaanis lafa irratti ni mo’u.”
11 Anis ilaalee sagalee ergamoota baay’ee dhaga’e; baay’inni isaaniis
kumaatamaa fi kuma kumaatama ture. Isaanis teessoo sanatti, uuma-
mawwan lubbuu qabeeyyii fi maanguddootatti naanna’anii turan.
12 Isaanis akkana jedhanii sagalee guddaadhaan faarfatan;
“Hoolaa qalame sanaaf, humnaa fi qabeenya,
ogummaa fi jabina, kabajaa fi ulfina,
galatas argachuun ni mala!”
13 Anis ergasii uumamni samii keessa jiru, kan lafa irra jiru, kan lafa
jala jiruu fi kan galaana keessa jiru hundi, uumamni isaan keessa jiru
hundinuus,

---

* **5:6** *Gaanfa torbaa fi ija torba* – kitaaba Qulqulluu keessatti gaafni fakkeenya jabinaatii fi humnaa ti. “Gaanfi torba” Humna akka malee guddaa argisiisa; iji immoo dandeettii Waaqni ittiin waan hunda arguu fi beeku argisiisa.

"Isa teessoo irra taa'u sanaa fi Hoolichaaf,
galannii fi kabajni, ulfinnii fi humni,
bara baraa hamma bara baraatti haa ta'u!"
jedhanii utuu faarfatanuu nan dhaga'e.
14 Uumamawwan lubbuu qabeeyyiin afran, "Ameen" jedhan; maan-
guddoonnis kufanii sagadan.

6

Chaappaawwan Torba

1 Anis yommuu Hoolichi chaappaawwan torban keessaa isa jalqabaa
banu nan arge. Ergasiis uumamawwan lubbuu qabeeyyii keessaa inni
tokko sagalee akka kakawweetiin, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e.
2 Anis nan ilaale; kunoo, fardi adiin* tokko fuula koo dura ture!
Inni farda sana yaabbates iddaa harkatti qabatee ture; gonfoonis ni
kennameef; innis mo'achaa, ammas mo'achuuf ba'e.
3 Yommuu Hoolichi chaappaa lammaffaa banettis uumamni ji-
raataan inni lammaffaan, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e.
4 Fardi biraa daamaan† tokkos ni dhufe. Isa fardicha yaabbatuufis
akka inni nagaa lafa irraa balleessuu fi akka namoonni wal gorra'an
akka godhuuf humni kennameef; goraadeen guddaan tokkos ni
kennameef.
5 Yommuu Hoolichi chaappaa sadaffaa banettis uumamni jiraataan
inni sadaffaan, "Kottu!" jechuu isaa nan dhaga'e; nan ilaales; kunoo,
fardi gurraachi‡ tokko fuula koo dura ture! Inni fardicha yaabbatus
madaalii of harkaa qaba ture.
6 Anis waan akka sagalee uumamawwan lubbuu qabeeyyii afran
gidduu dubbatame fakkaatu tokko, "Qamadiin safartuu tokkoo mindaa
guyyaa tokkootiif, garbuun safartuu sadiis mindaa guyyaa tokkootiif
haa ta'u; garuu zayitii fi daadhii wayinii hin miidhin!" jechuu isaa
nan dhaga'e.
7 Yommuu Hoolichi chaappaa afuraffaa banetti sagalee uumama
jiraataa afuraffaa kan, "Kottu!" jedhu nan dhaga'e.
8 Anis nan ilaale; kunoo, fardi daalachi tokko fuula koo dura ture!
Inni fardicha yaabbatus maqaan isaa Du'a jedhama ture; Sii'oolis
dugda duubaan itti dhi'aatee isa duukaa bu'aa ture. Isaanis goraadeen,
beelaan, balaa fi bineensota lafaatiin akka ajjeesaniif kurmaana lafaa
irratti humni ni kennameef.
9 Yommuu inni chaappaa shanaffaa banetti ani iddoo aarsaa jalatti
lubbuuwwan warra sababii dubbii Waaqaatii fi sababii dhuga ba'umsa
eegan sanaatiif gorra'amanii nan arge.
10 Isaanis sagalee guddaadhaan, "Yaa Gooftaa Waan Hundaa Olii,
qulqullichaa fi dhugaa, ati warra lafa irra jiraatanitti utuu hin murin
hamma yoomiitti turta? Hamma yoomiittis dhiiga keenyaaf haaloo hin
baatu?" jedhanii iyyan.
11 Tokkoo tokkoo isaaniitiifis uffanni adaadiin ni kenname; hamma
lakkoobsi warra isaan wajjin tajaajilaniitii fi lakkoobsi obboloota

* **6:2** *Fardi adiin* – fakkeenya boojuu fi mo'annaa ti. † **6:4** *daamaan* – bifa ibiddaa kan waraana qofa utuu hin ta'in akka qalamuunis waraana keessa jiru argisiisuu dha. ‡ **6:5** *Fardi gurraachi* – kun fakkeenya beelaa jechuunis du'a beelli fiduu dha.

isaanii kanneen akkuma isaaniitti ajjeefamuuf jiran sanaa guutamutti
akka yeroo xinnoo obsan isaanitti himame.
12 Yommuu inni chaappaa ja’affaa banettis nan arge. Sochii lafaa
guddaa tokkotu ture. Aduun akka uffata gaddaa gurraachofte; ji’is
akkuma dhiigaa diimate;
13 urjiiwwan samiis akkuma iji muka harbuu yommuu qilleensa
jabaan raafamutti harca’u sana lafatti gad harca’an.
14 Samiin akkuma kitaaba maramaatti marame; tulluu fi biyyi
bishaaniin marfamtes iddoo isaaniitii buqqifaman.
15 Mootonni lafa irraa, bulchitoonnii fi abbootiin duulaa, sooreyyii fi
namoonni jajjaboonni, namoonni kaan hundi, garbas ta’u birmaduun
holqa keessaa fi kattaawwan tulluuwwanii gidduutti dhokatan.
16 Isaanis tulluuwwanii fi kattaawwan waammatanii akkana jedhu;
“Nurratti kufaa; fuula isa teessoo irra taa’u sanaatii fi dheekkamsa
Hoolichaa duraa nu dhoksaa!
17 Guyyaan dheekkamsa isaa guddaan sun ga’eeraatii; egaa eenyutu
guyyaa sana dura dhaabachuu danda’a ree?”

7

Namoonni 144,000 Chaappeffaman

1 Ergasiis ani utuu ergamoonni afur golee lafaa afran irra dhaa-
batanii akka bubbeen lafatti yookaan galaanatti yookaan muka kamitti
iyyuu hin bubbifne bubbee lafaa afran dhowwanuu nan arge.
2 Ergamaan chaappaa Waaqa jiraataa qabu kaan immoo utuu karaa
ba’a biiftuutiin ol ba’uu nan arge. Innis ergamoota afran akka
isaan lafaa fi galaana miidhaniif humni kennameef sana sagalee
guddaadhaan waamee,
3 “Hamma nu adda tajaajiltoota Waaqa keenyaa irratti chaappaa
goonutti lafa yookaan galaana yookaan muka hin miidhinaa” jedhe.
4 Anis baay’ina warra chaappeffamanii dhaga’e: gosa Israa’el hunda
keessaa 144,000 ture.

5 Gosa Yihuudaa keessaa 12,000,
gosa Ruubeen keessaa 12,000,
gosa Gaad keessaa 12,000,
6 gosa Aasheer keessaa 12,000,
gosa Niftaalem keessaa 12,000,
gosa Minaasee keessaa 12,000,
7 gosa Simi’oon keessaa 12,000,
gosa Lewwii keessaa 12,000,
gosa Yisaakor keessaa 12,000,
8 gosa Zebuuloon keessaa 12,000,
gosa Yoosef keessaa 12,000,
gosa Beniyaam keessaa 12,000 turan.

Tuuta Namoota Uffata Adaadii Uffatanii

9 Anis kana booddee nan ilaale; kunoo, tuunni guddaan namni tokko
iyyuu lakkaa’uu hin dandeenye kan saba hundumaa, gosa hundumaa,
nama hundumaa fi afaan hundumaa keessaa walitti qabame tokko
teessoo sana duraa fi fuula Hoolichaa dura dhaabatee ture. Isaanis
uffata adaadii uffatanii, damee meexxiis harkatti qabatanii turan.

10 Isaanis sagalee guddaadhaan,
“Fayyinni kan Waaqa keenya
isa teessoo irra taa’uutii fi
kan Hoolichaati”
jedhanii iyyan.
11 Ergamoonni hundinuu teessichatti, maanguddootaa fi uumamawwan lubbuu qabeeyyii afranitti naanna’anii dhadhaabachaa turan. Isaanis adda isaaniitiin fuula teessoo sanaa duratti gombifamanii Waaqaaf sagadan;
12 akkanas jedhan:
“Ameen!
Eebbii fi ulfinni, ogummaan, galanni,
kabajni, humnii fi jabinni,
bara baraa hamma bara baraatti
Waaqa keenyaaf haa ta’u.
Ameen!”
13 Maanguddoota keessaas inni tokko, “Warri uffata adaadii uffatan kunneen eenyu fa’i? Eessaa dhufan?” jedhee na gaafate.
14 Anis, “Yaa Gooftaa, situ beeka” jedheen deebiseef.
Inni immoo akkana naan jedhe; “Isaan kunneen warra dhiphina guddaa keessaa ba’anii dhufanii dha; isaanis dhiiga Hoolichaatiin uffata isaanii miicatanii addeeffataniiru.
15 Kanaafuu,
“Isaan teessoo Waaqaa dura jiru;
halkanii guyyaas mana qulqullummaa isaa
keessatti isa tajaajilu;
inni teessicha irra taa’ee jiru sunis
isaan gidduu jiraata.
16 ‘Isaanis si’achi gonkumaa hin beela’an;
si’achis gonkumaa hin dheebotan.
Aduun isaan hin dha’u;’*
ho’i finiinaanis isaan hin gubu.
17 Hoolichi walakkaa teessoo sanaa jiru
tiksee isaanii ni ta’aatii;
‘inni gara burqaa bishaan jireenyaatti isaan geessa.’
‘Waaqnis imimmaan hunda ija isaanii irraa ni haqa.’ ”

8

Chaappaa Torbaffaa

1 Yommuu Hoolichi chaappaa torbaffaa banetti gara walakkaa sa’aatii tokkoo samii keessa tasgabbiitu ture.

Girgiraa Warqee

2 Anis ergamoota fuula Waaqaa dura dhadhaabatan torban arge; isaaniifis malakanni torba ni kenname.
3 Ergamaan biraa kan girgiraa warqee qabu tokko dhufee iddoo aarsaa bira dhaabate. Innis iddoo aarsaa warqee kan fuula teessichaa dura jiru sana irratti akka kadhannaa qulqulloota hundumaa wajjin dhi’eessuuf ixaanni baay’een isaaf ni kenname.
4 Aarri ixaana sanaas kadhannaa qulqullootaa wajjin harka ergamaa sanaa keessaa fuula Waaqaa duratti ol ba’e.

* **7:16** Isa 49:10

5 Ergamaan sunis girgiraa fuudhee iddoo aarsaa irraa ibidda itti
guutee lafatti gad darbate; ergasiis sagaleen kakawwee, balaqqeessaa
fi sochii lafaa ni dhaga’ame.

Malakatawwan

6 Ergamoonni Waaqaa torban warri malakata torban qabanis
malakata afuufuuf ni qophaa’an.
7 Ergamaan jalqabaa malakata isaa afuufe; cabbii fi ibiddi dhiigaan
makames lafatti gad darbatame. Lafti harka sadii keessaa harki tokko
ni gubatte; muktis harka sadii keessaa harki tokko ni gubate; margi
lalisaan hundinuus ni gubate.
8 Ergamaan lammaffaanis malakata isaa afuufe; wanni tulluu
guddaa fakkaatu kan ibiddaan gubachaa jiru tokkos galaanatti gad
darbatame. Galaannis harka sadii keessaa harki tokko dhiiga ta’e;
9 uumamawwan lubbuu qabeeyyiin galaana keessaa harka sadii
keessaa harki tokko ni dhuman; dooniiwwan harka sadii keessaas
harki tokko ni barbadaa’an.
10 Ergamaan sadaffaanis malakata isaa afuufe; urjiin guddaan akka
gucaa boba’u tokkos samii irraa lafa dha’e; innis lageen harka sadii
keessaa harka tokko irratti, burqaawwan bishaanii irrattis kufe;
11 maqaan urjii sanaas “Hadheessaa” jedhama. Bishaan sunis
harka sadii keessaa harki tokko ni hadhaa’e; sababii bishaan sun
hadheeffameefis namoonni baay’een bishaaniin dhuman.
12 Ergamaan afuraffaanis malakata isaa afuufe; aduun harka sadii
keessaa harki tokko, ji’i harka sadii keessaa harki tokko, urjiinis harka
sadii keessaa harki tokko ni rukutaman; kanaanis ifni isaanii harka
sadii keessaa harki tokko ni dukkanaa’e. Guyyaan harka sadii keessaa
harki tokko akkasumas halkan harka sadii keessaa harki tokko ifa
malee hafe.
13 Anis ilaalee risaa samii walakkaa barrisaa sagalee guddaadhaan,
“Sababii sagalee malakataa kan ergamoota biraa sadaniin dhageessi-
famuuf jiru sanaatiif warra lafa irra jiraataniif Wayyoo! Wayyoo!
Wayyoo!” jedhee iyyu tokko nan dhaga’e.

9

Malakata Shanaffaa: Dha’icha Hawwaannisaa

1 Ergamaan shanaffaan malakata isaa afuufe; anis urjii samii irraa
lafa dha’e tokko nan arge. Urjii sanaafis furtuun “Boolla Qilee” ni
kenname.
2 Yommuu inni Boolla Qilee sana banettis aarri tokko akkuma aara
boolla ibiddaa guddaa keessaa ba’uutti ol ba’e. Aduu fi samiinis aara
Boolla Qilee keessaa ba’u sanaan ni dukkanaa’an.
3 Aara sana keessaas hawwaannisa baay’eetu lafatti yaa’e;
hawwaannisoota sanaafis taayitaan akka taayitaa torbaanqabaa lafaa
ni kenname.
4 Isaanis akka marga lafaa yookaan biqiltuu yookaan muka tokko
illee miidhan utuu hin ta’in akka namoota adda isaanii irraa chaappaa
Waaqaa hin qabaatin qofa miidhan ajajaman.
5 Isaanis akka namoota sana ji’a shan dhiphisaniif eeyyamameef
malee akka jara ajjeesaniif miti. Dhiphinni kunis akkuma dhiphina
isa yommuu torbaanqabaan nama iddutti dhiphatanii ti.

6 Guyyoota sana keessa namoonni du'a barbaadu; garuu hin argatan.
Du'uus ni hawwu; duuti garuu isaan baqata.
7 Bifti hawwaannisoota sanaas fardeen duulaaf qopheeffaman
fakkaata ture. Mataa isaaniittis waan akka gonfoo warqee kaa'atanii
turan; fuulli isaaniis fuula namaa fakkaata ture.
8 Rifeensi isaanii rifeensa mataa dubartootaa fakkaata ture; ilkaan
isaaniis ilkaan leencaa fakkaata ture.
9 Isaanis maddaa maddaa sibiilaa fakkaatu qabu turan; sagaleen
qoochoo isaaniis sagalee fardeenii fi gaariiwwan baay'ee kanneen gara
duulaatti didichanii fakkaata ture.
10 Isaanis akkuma torbaanqabaa eegee fi ilkee qabu turan; eegee
isaanii keessaa immoo taayitaa ittiin ji'a shan nama dhiphisan qabu
turan.
11 Isaanis mootii qabu turan; innis ergamaa Boolla Qilee ti; maqaan
isaas afaan Ibraayisxiitiin Abadoon, afaan Giriikiin immoo Aphooliy-
oon jedhama ture.
12 Wayyoon inni duraa darbeera; kunoo, wayyoowwan biraa lamatu
dhufuuf jira.
13 Ergamaan ja'affaanis malakata isaa afuufe; anis gaanfa afran
kanneen iddoo aarsaa warqee irraa hojjetamee fuula Waaqaa dura
jiru irraa sagalee tokko nan dhaga'e.
14 Sagaleen sunis ergamaa ja'affaa malakata qabu sanaan, "Erg-
amoota afran kanneen laga Efraaxiisi guddicha biratti hidhaman sana
gad dhiisi" jedhe.
15 Ergamoonni afran sa'aatii kanaaf, guyyaa kanaaf, ji'aa fi waggaa
kanaaf qopheeffamanii turanis sanyii namaa harka sadii keessaa
harka tokko fixuuf gad dhiifaman.
16 Baay'inni loltoota fardeeniin duulanii miliyoona dhibba lama ture.
Anis baay'ina isaaniis nan dhaga'e.
17 Anis mul'ata koo keessatti fardeenii fi namoota farda yaabbatan
nan arge: Isaanis maddaa diimaa akka ibiddaa, sanpeerii* fi keelloo
akka dinyii† qabu turan. Mataan fardeen sanaas mataa leencaa
fakkaata ture; afaan isaanii keessaas ibidda, aaraa fi dinyiitu ba'e.
18 Dha'icha sadan kanaan jechuunis ibidda, aaraa fi dinyii afaan
isaaniitii ba'een sanyiin namaa harka sadii keessaa harki tokko ni
ajjeefame.
19 Taayitaan fardeen sanaas afaan isaaniitii fi eegee isaanii keessa
ture; eegeen isaanii akkuma bofaa mataa qaba tureetii; isaanis mataa
sanaan nama miidhu turan.
20 Namoonni dha'icha sanaan ajjeefamuu jalaa ba'anis amma iyyuu
qalbii jijjiirratanii hojii harka isaanii irraa hin deebine; hafuurota
hamoo waaqeffachuu fi waaqota tolfamoo warqee irraa, meetii irraa,
naasii irraa, dhagaa fi muka irraa hojjetaman kanneen arguu yookaan
dhaga'uu yookaan deemuu hin dandeenye waaqeffachuu hin dhiifne.
21 Akkasumas gaabbanii nama ajjeesuu isaanii irraa yookaan falfala
hojjechuu isaanii irraa yookaan halalummaa isaanii irraa yookaan
hanna isaanii irraa hin deebine.

---

* **9:17** *Sanpeerii* – Sanpeeriin dhagaa gatii guddaa gurraacha akka cuquliisaa ti. † **9:17** *dinyii* – dinyiin kemikaala keelloo fakkaatu kan ho'a guddaadhaan gubamuu fi kan foolii namatti hin tolle qabuu dha.

10

Ergamichaa fi Kitaaba Maramaa Xinnaa

1 Anis utuu ergamaan Waaqaa inni jabaan biraa tokko samii irraa
gad bu'uu nan arge. Innis duumessa uffatee ture; mataa isaa irraan
immoo sabbata Waaqaatu ture; fuulli isaa akka aduu, miilli isaas akka
utubaa ibiddaa ture.
2 Innis kitaaba maramaa xinnaa baname tokko harkatti qabatee
ture. Miilla isaa mirgaa galaana irra, miilla isaa bitaa immoo lafa irra
dhaabee ture;
3 innis akkuma leenca aaduutti sagalee guddaadhaan iyye. Yommuu
inni iyyettis bakakkaawwan torban ni dubbatan.
4 Yommuu bakakkaawwan torban dubbatanittis ani barreessuuf
qophaa'een ture; garuu sagalee, "Waan bakakkaawwan torban jedhan
sana chaappaan cufi malee hin barreessin" jedhu tokko samii irraa
nan dhaga'e.
5 Ergamaan ani utuu inni galaanaa fi lafa irra dhaabatuu argee ture
sunis harka isaa mirgaa samiitti ol qabe.
6 Innis isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatu, isa samiiwwanii
fi waan isaan keessa jiru hundumaa, lafaa fi waan isa keessa jiru
hundumaa, galaanaa fi waan isa keessa jiru hundumaa uume sanaan
kakatee akkana jedhe; "Ammaan achi lafa irra harkisuun hin jiru!
7 Garuu guyyoota ergamaan torbaffaan malakata isaa afuufutti
icciitiin Waaqaa akkuma inni raajota warra hojjettoota isaa ta'anitti
labse sanatti ni raawwatama."
8 Sagaleen ani samii irraa dhaga'ee ture sun ammas deebi'ee,
"Dhaqiitii kitaaba maramaa banamee ergamaa galaanaa fi lafa irra
dhaabatu harka jiru sana fudhadhu" naan jedhe.
9 Kanaafuu ani gara ergamichaa dhaqee akka inni kitaaba maramaa
xinnaa sana naa kennuuf isa gaafadhe. Innis, "Fudhadhuutii nyaadhu;
kitaabni kun garaa kee ni hadheessa; 'afaan kee keessatti garuu akka
dammaa mi'aawa'*" naan jedhe.
10 Anis kitaaba maramaa xinnaa sana ergamicha harkaa fudhadhee
nan nyaadhe. Innis afaan koo keessatti akkuma dammaa mi'aawe;
erga ani nyaadhe garuu garaan koo ni hadheeffame.
11 Ergasii immoo, "Ati waa'ee saba baay'ee, sanyii baay'ee, afaan
baay'eetii fi waa'ee mootota baay'ee ammas raajii dubbachuu qabda"
jedhamee natti himame.

11

Dhuga Baatota Lamaan

1 Shambaqqoon ulee safartuu fakkaatu tokko naa kennamee akkana
jedhamee natti himame; "Dhaqiitii mana qulqullummaa Waaqaatii fi
iddoo aarsaa safari; warra achitti waaqeffatanis lakkaa'i.
2 Oobdii mana qulqullummaatii ala ta'e garuu hin safarin; oobdiin
sun waan Namoota Ormaatiif kennameef isa itti hin dabalin. Isaanis
magaalaa qulqulluu sana ji'a 42 lafatti dhidhiitu.
3 Anis dhuga baatota koo lamaaniif humna nan kenna; isaanis uffata
gaddaa* uffatanii guyyaa 1,260 raajii ni dubbatu."

---

* **10:9** His 3:3 * **11:3** Uffanni gaddaa uffata raajonni yeroo hunda uffatanii dha (Isa 20:2; Zak 13:4 ilaalaa).

4 Isaan kunneenis mukkeen ejersaa lamaanii fi baattuuwwan ibsaa
lamaan fuula Gooftaa lafaa dura dhaabatanii dha.
5 Namni kam iyyuu isaan miidhuu yaallaan ibiddi afaan isaaniitii
ba'ee diinota isaanii ni balleessa. Kunis haala namni isaan miidhuu
barbaadu kam iyyuu ittiin ajjeefamuu qabuu dha.
6 Isaan yeroo raajii dubbatanitti akka bokkaan hin roobneef humna
ittiin samii cufan qabu; akkasumas bishaanota dhiigatti geeddaruud-
haa fi yeroo barbaadanitti dha'icha gosa hundaatiin lafa rukutuuf
taayitaa qabu.
7 Yommuu isaan dhuga ba'umsa isaanii xumuranittis bineensi Boolla
Qilee keessaa ol ba'u sun lola isaanitti kaasa; isaan mo'ata; isaan
ajjeesas.
8 Reeffi isaaniis daandii magaalaa guddoo irra ni ciciisa; magaalattiin
kunis ishee hiikkaa hafuuraatiin Sodoomii fi Gibxi jedhamtu kan
Gooftaan isaaniis itti fannifamee turee dha.
9 Namoonni saba hunda keessaa, gosa hunda keessaa, afaanii fi
sanyii hunda keessaa dhufanis guyyaa sadii fi walakkaa reeffa isaanii
ilaalu; akka hin awwaalamnes ni dhowwu.
10 Raajonni lamaan kunneen waan warra lafa irra jiraatan dhiphisaa
turaniif warri lafa irra jiraatan isaanitti gammadu; ni ililchus; kennaas
walii ergu.
11 Guyyaa sadii fi walakkaa booddee garuu hafuurri jireenyaa Waaqa
biraa dhufee isaan seene; isaanis ka'anii miilla isaaniitiin dhaabatan;
warri isaan arganis akka malee sodaatan.
12 Isaanis sagalee guddaa, "As ol kottaa!" isaaniin jedhu tokko samii
irraa dhaga'an. Utuma diinonni isaanii ilaalanuus duumessaan gara
samiitti ol ba'an.
13 Yeroo sanattis sochii lafaa guddaa isaatu ture; magaalaan sunis
kudhan keessaa tokko ni barbadaa'e. Namoonni kumni torbas sochii
lafaa sanaan dhuman; warri hafan immoo sodaatanii Waaqa samiitiif
ulfina kennan.
14 Wayyoon lammaffaan darbeera; kunoo, wayyoon sadaffaan dafee
ni dhufa.

Malakata Torbaffaa

15 Ergamaan torbaffaanis malakata isaa afuufe; sagaleen guddaan,
"Mootummaan addunyaa amma mootummaa Gooftaa keenyaatii fi
mootummaa Kiristoos† ta'eera;
innis bara baraa hamma bara baraatti ni mo'a"
jedhu samii keessa ture.
16 Maanguddoonni digdamii afran fuula Waaqaa dura teessoo isaanii
irra tataa'anii turan sunis adda isaaniitiin gombifamanii Waaqaaf ni
sagadan;
17 akkanas jedhan:
"Yaa Waaqayyoo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
Kan jirtuu fi kan turte,
ati humna kee isa guddaa fudhattee
waan mo'uu jalqabdeef galata siif dhi'eessina.
18 Saboonni ni aaran;
dheekkamsi kees dhufeera.
Yeroon warri du'an itti murtii argatan ga'eera;

† **11:15** yookaan *Masiihii*

yeroon ati itti raajota tajaajiltoota kee ta’aniif,
qulqulloota keetii fi warra maqaa kee sodaatan
xinnaafis ta’u guddaaf badhaasa kennitu ga’eera;
yeroon ati itti warra lafa balleessan balleessitus ga’eera.”
19 Manni qulqullummaa Waaqaa kan samii keessaas ni baname;
taabonni kakuu isaas mana qulqullummaa isaa keessatti mul’ate.
Ergasiis ifa balaqqee, sagalee, bakakkaa, sochii lafaatii fi bokkaa cabbii
guddaa isaatu ture.

12

Dubartittii fi Bineensa Jawwee Fakkaatu

1 Mallattoon guddaan tokko samii keessatti mul’ate: dubartii biiftuu
uffattee miilla ishee jalaa ji’a qabdu kan mataa ishee irraa gonfoo
urjiiwwan kudha lamaa qabdu tokkotu ture.
2 Isheenis ulfa turte; yommuu da’umsi ishee ga’ettis ciniinsuudhaan
qabamtee iyyite.
3 Mallattoon biraas samii keessatti mul’ate; kunoo, bineensa jawwee
fakkaatu diimaa guddaa, mataa torbaa fi gaanfa kudhan qabu, kan
mataa isaa irraa gonfoo torba qabu tokkotu ture.
4 Eegeen isaas urjiiwwan samii irra jiran harka sadii keessaa
harka tokko haxaa’ee lafatti gad darbate. Bineensi jawwee fakkaatu
sunis yeroo dubartittiin deessutti mucaa ishee liqimsuuf jedhee fuula
dubartii da’uuf jirtu sanaa dura dhaabate.
5 Isheen ilma bokkuu sibiilaatiin saba hundumaa bulchuuf jiru tokko
deesse; daa’imni ishees gara Waaqaatti, gara teessoo isaattis ol butame.
6 Dubartittiinis gara lafa gammoojjii iddoo akka isheen guyyaa 1,260
achitti gabbifamtuuf jedhee Waaqni isheef qopheesseetti baqatte.
7 Lollis samii keessatti ka’e. Miikaa’elii* fi ergamoonni isaa bineensa
jawwee fakkaatu sana lolan; bineensi jawwee fakkaatu sunii fi
ergamoonni isaas of irraa lolan.
8 Isaan garuu mo’achuu hin dandeenye; ergasiis iddoo isaanii kan
samii keessaa sana ni dhaban.
9 Bineensi guddaan jawwee fakkaatu sunis gad darbatame; innis
bofa durii isa diiyaabiloos yookaan Seexana jedhamu, isa addunyaa
guutuu karaa irraa jal’isu sanaa dha. Inni lafatti gad darbatame;
ergamoonni isaas isa wajjin darbataman.
10 Anis sagalee guddaa tokko samii keessaa nan dhaga’e; innis
akkana jedha:
“Amma fayyinni, humnii fi
mootummaan Waaqa keenyaa,
taayitaan Kiristoos† isaas dhufeera.
Himataan obboloota keenyaa
inni halkanii guyyaa fuula Waaqaa duratti,
isaan himatu sun gad darbatameeraatii.
11 Isaanis dhiiga Hoolichaatiin,
dubbii dhuga ba’umsa isaaniitiinis, isa mo’atan;
isaan hamma du’aatti illee taanaan

* **12:7** *Miikaa’elii* – hangafoota ergamootaa keessaa isa tokko; innis Dan 10:21 irratti eegduu saba Israa’el kan addaa jedhamee ibsame. Ergamoonni Miikaa’eliis warra ajaja isa jala jiranii dha. † **12:10** yookaan *Masiihii*

lubbuu isaanii hin mararfanne.
12 Kanaafuu yaa samiiwwan,
isin warri isaan keessa jiraattanis gammadaa!
Garuu yaa lafaa fi yaa galaana isiniif wayyoo!
Diiyaabiloos gara keessanitti gad bu’eeraatii!
Innis akka yeroo gabaabaa qabu
waan beekuuf baay’ee aareera.”
13 Bineensi jawwee fakkaatu sunis yommuu akka lafatti gad darbatame argetti, dubartittii daa’ima dhiiraa deesse sana ari’achuu jalqabe.
14 Dubartittiin garuu akka gara gammoojjii iddoo isheef qopheeffametti boficha jalaa barriftuuf, achittis baraaf, barootaa fi walakkaa baraatiif akka gabbifamtuuf baalleen risaa guddaan lama isheedhaaf ni kenname.
15 Bofichis akka dubartittiin lolaadhaan fudhatamtuuf jedhee dugda ishee duubaan bishaan akka lagaa afaan isaa keessaa dhangalaase.
16 Lafti garuu afaan bantee laga bineensi jawwee fakkaatu sun afaan isaa keessaa dhangalaase sana liqimsuudhaan dubartittii gargaarte.
17 Bineensi jawwee fakkaatu sun dubartittiitti aaree sanyii ishee warra hafanitti lola kaasuu dhaqe; isaanis warra ajaja Waaqaa eeganii fi warra dhuga ba’umsa Yesuus jabeessanii qabatanii dha.

13

1 Bineensi jawwee fakkaatu sunis cirracha galaanaa irra dhaabate.

Bineensa Galaana Keessaa Ba’e

Bineensa tokkos utuu inni galaana keessaa ba’uu nan arge. Innis gaanfa kudhanii fi mataa torba qaba ture; gaanfawwan isaa irratti gonfoo kudhan, tokkoo tokkoo mataa isaa irratti immoo maqaa arrabsoo qaba ture.
2 Bineensi ani arge sunis qeerransa fakkaata ture. Miilli isaa miilla amaaketaa, afaan isaa immoo afaan leencaa fakkaata ture. Bineensi jawwee fakkaatu sunis humna isaa, teessoo isaatii fi taayitaa guddaas bineensichaaf kenne.
3 Mataa bineensichaa torban keessaa inni tokko waan madaa du’a fidu qabu fakkaata ture; madaan du’a fidu sun garuu fayyee ture. Addunyaan guutuunis dinqisiifatee bineensicha duukaa bu’e.
4 Namoonni sababii inni taayitaa isaa bineensa sanaaf kenneef bineensa jawwee fakkaatu sanaaf ni sagadan; akkasumas, “Kan akka bineensichaa eenyuu? Eenyutus lola isatti kaasuu danda’a?” jedhanii bineensichaaf sagadan.
5 Akka bineensichi dubbii of tuulummaatii fi arrabsoo dubbatuuf afaan ni kennameef; ji’a afurtamii lamaaf akka ittiin hojjetuufis taayitaan isaaf kenname.
6 Innis Waaqa arrabsuuf, Waaqaa fi iddoo jireenya isaa, akkasumas warra samii keessa jiraatan maqaa balleessuuf jedhee afaan banate.
7 Akka inni qulqullootatti waraana kaasee isaan mo’atuufis humni ni kennameef. Gosa hunda, saba hunda, afaanii fi sanyii hunda irrattis taayitaan ni kennameef.
8 Warri lafa irra jiraatan hundinuu jechuunis warri maqaan isaanii erga addunyaan uumamee jalqabee kitaaba jireenyaa kan Hoolicha

qalame sanaa keessatti hin galmeeffamin hundinuu bineensichaaf ni
sagadu.
9 Namni gurra qabu kam iyyuu haa dhaga'u.
10 "Namni booji'amuuf jiru kam iyyuu
inni ni booji'ama.
Namni goraadeedhaan ajjeefamuuf jiru kam iyyuu
goraadeedhaan ni ajjeefama."
Kunis obsaa fi amanamummaa qulqullootaa argisiisa.

Bineensa Lafa Keessaa Ba'e

11 Bineensa biraas utuu inni lafa keessaa ba'uu nan arge. Innis akka
hoolaa gaanfa lama qaba ture; akka bineensa jawwee fakkaatuuttis
dubbata ture.
12 Innis taayitaa bineensicha jalqabaa hundaan fuula isaa duratti
hojjechaa ture; akka laftii fi warri lafa irra jiraatan bineensicha
jalqabaa isa madaan du'a fidu fayyeef sanaaf sagadanis godhe.
13 Innis hamma akka ibiddi samii irraa lafatti gad bu'u godhutti ija
namaa duratti dinqii gurguddaa hojjete.
14 Mallattoo akka inni iddoo bineensichi jalqabaa jirutti hojjetuuf
eeyyamameef sanaanis namoota lafa irra jiraatan ni gowwoomse.
Akka isaan ulfina bineensicha goraadeedhaan madaa'ee ergasii im-
moo jiraate sanaatiif fakkii dhaaban ajaje.
15 Fakkiin bineensa jalqabaa sunis akka dubbachuu danda'uu fi
warra fakkii sanaaf sagaduu didan hundas akka ajjeesisuuf bineensi
inni lammaffaan akka fakkii sanaaf lubbuu kennuuf humni ken-
nameef.
16 Akkasumas namni hundinuu xinnaa fi guddaan, sooressii fi
hiyyeessi, birmaduu fi garbi harka mirgaa irratti yookaan adda irratti
akka mallattoo qabaatu dirqisiise;
17 kunis akka namni mallattoo kana jechuunis maqaa bineensichaa
yookaan lakkoobsa maqaa isaa hin qabaatin kam iyyuu bitachuu
yookaan gurgurachuu hin dandeenyeef.
18 Ogummaan as jira. Lakkoobsichi waan lakkoobsa namaa ta'eef
namni hubannaa qabu kam iyyuu lakkoobsa bineensichaa haa her-
regu. Lakkoobsi isaas 666.

14

Hoolichaa fi Namoota 144,000

1 Anis nan ilaale; kunoo, Hoolichi Tulluu Xiyoon irra dhaabachaa
ture; namoonni 144,000, kanneen maqaan isaatii fi maqaan Abbaa isaa
adda isaanii irratti barreeffames isa wajjin turan.
2 Anis sagalee akka sagalee bishaan baay'eetii fi akka sagalee
kakawwee guddaa samii irraa nan dhaga'e. Sagaleen ani dhaga'e sunis
akka sagalee baganaa kan namoonni baganaa taphatan dhageessisanii
ture.
3 Isaanis fuula teessichaa duratti, fuula uumamawwan lubbuu
qabeeyyii afraniitii fi fuula maanguddootaa duratti faarfannaa haaraa
tokko faarfatan. Faarfannaa sanas namoota 144,000 warra lafa irraa
furaman sana malee namni tokko iyyuu barachuu hin dandeenye.
4 Isaan kunneen waan qulqullinaan of eegganiif warra dubartootaan
of hin xureessinii dha. Isaanis iddoo Hoolichi dhaqu hundumatti

isa duukaa bu'u. Sanyii namaa keessaas hangafa ta'anii Waaqaa fi
Hoolichaaf ni furaman.
5 Sobni tokko iyyuu afaan isaanii keessatti hin argamne; isaan
mudaa hin qaban.

Ergamoota Sadan

6 Anis ergamaa biraa kan warra lafa irra jiraatanitti jechuunis saba
hundatti, gosa hundatti, afaanii fi sanyii hundatti lallabuuf jedhee
wangeela bara baraa qabatee samii walakkaa barrisu tokko nan arge.
7 Innis sagalee guddaadhaan akkana jedhe; "Sa'aatiin murtii isaa
waan dhi'aateef Waaqa sodaadhaa; ulfinas isaaf kennaa. Isa samii fi
lafa, galaanaa fi burqaawwan bishaanii uume sanaaf sagadaa."
8 Ergamaan lammaffaanis itti aansee, " 'Kufteerti! Baabilon gudditiin' isheen akka sabni hundi daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala
ishee dhugu goote sun kufteerti" jedhe.
9 Ergamaan Waaqaa inni sadaffaanis isaanitti aansee sagalee guddaadhaan akkana jedhe; "Namni kam iyyuu bineensichaa fi fakkii
isaatiif yoo sagade, mallattoo isaas adda isaa irratti yookaan harka
isaa irratti yoo fudhate,
10 innis akkasuma daadhii wayinii dheekkamsa Waaqaa isa utuu
homtuu itti hin makamin xoofoo aarii isaatti buufame irraa ni dhuga.
Fuula ergamoota qulqullootaatii fi fuula Hoolichaa durattis ibiddaa fi
dinyiidhaan ni dhiphata.
11 Aarri dhiphina isaaniis bara baraa hamma bara baraatti ol ba'a.
Warri bineensichaa fi fakkii isaatiif sagadan yookaan warri mallattoo
maqaa isaa fudhatan hundi halkanii guyyaa boqonnaa hin qabaatan."
12 Kun obsa qulqulloota ajaja Waaqaa eeganiitii fi Yesuusiif amanamanii jiraatanii gaafata.
13 Anis sagalee, "Waan kana barreessi: Si'achi warri utuu Gooftaadhaan jiranuu du'an eebbifamoo dha" jedhu tokko samii irraa nan
dhaga'e.
Hafuurri Qulqulluunis, "Eeyyee; hojiin isaaniis waan isaan duukaa
bu'uuf isaan dadhabbii isaanii irraa ni boqotu" jedha.

Haamamuu Lafaatii fi Iddoon Cuunfaa Wayinii Dhidhiitamuu Isaa

14 Anis nan ilaale; kunoo, duumessa adii tokkotu ture; inni "ilma
namaa fakkaatu"* tokkos gonfoo warqee mataa isaatti kaa'atee,
haamtuu qaramaa harkatti qabatee duumessa irra taa'ee ture.
15 Ergamaan Waaqaa kan biraas mana qulqullummaatii ba'ee
sagalee guddaadhaan isa duumessa irra taa'e sanaan, "Midhaan
lafaa waan bilchaateef, yeroon haamaas waan ga'eef haamtuu kee
fudhadhuutii haami" jedhee iyye.
16 Kanaafis inni duumessa irra taa'e sun haamtuu isaa lafatti dhaabe;
laftis ni haamamte.
17 Ergamaan Waaqaa kan biraas mana qulqullummaa isa samii
keessaatii ba'e; innis akkasuma haamtuu qaramaa qaba ture.
18 Ammas ergamaan Waaqaa kan biraa inni ibidda irratti taayitaa
qabu tokko iddoo aarsaa biraa dhufee, sagalee guddaadhaan ergamaa
haamtuu qaramaa qabu sanaan, "Hurbuun wayinii waan bilchaateef

* **14:14** Dan 7:13

haamtuu kee qaramaa sana fudhadhuutii hurbuu wayinii lafaa walitti qabi” jedhe.
19 Ergamichis haamtuu isaa lafatti dhaabe; hurbuu wayinii lafaas walitti qabee gara iddoo cuunfaa wayinii dheekkamsa Waaqaa isa guddaatti darbate.
20 Isaanis iddoo cuunfaa wayinii kan magaalaan ala jiru keessatti dhidhiitaman; iddoo cuunfaa sana keessaas dhiigni hamma luugama fardaatti ol ka’ee fageenya gara kiiloo meetira 300 lola’e.

15

Ergamoota Torba Kanneen Dha’ichawwan Torba Harkaa Qaban

1 Anis mallattoo guddaa fi dinqisiisaa biraa samii keessattin arge; mallattoon kunis ergamoota torban kanneen dha’icha dhumaa torba qaban ture; dha’ichi torban kunneenis sababii dheekkamsi Waaqaa isaaniin raawwatamuuf dha’icha dhumaa jedhaman.
2 Anis waan galaana bilillee ibiddaan makamee fakkaatu tokko nan arge; warri bineensichaa fi fakkii isaa, lakkoobsa maqaa isaas mo’atan baganaa Waaqni isaaniif kenne harkatti qabatanii galaanicha bira dhadhaabachaa turan.
3 Isaanis faarfannaa Musee garbicha Waaqaatii fi faarfannaa Hoolichaa akkana jedhanii faarfatan:
“Yaa Waaqa Gooftaa Waan Hundumaa Dandeessu,
hojiin kee guddaa fi dinqisiisaa dha.
Yaa Mootii sabootaa,
karaan kee qajeelaa fi dhugaa dha.
4 Yaa Gooftaa, namni si hin sodaanne,
kan maqaa kees hin ulfeessine eenyu?
Si qofatu qulqulluudhaatii.
Hojiin qajeelummaa keetii waan mul’ifameef,
saboonni hundinuu ni dhufu;
fuula kee durattis ni sagadu.”
5 Ergasiis nan ilaale; manni qulqullummaa inni samii jechuunis dunkaanni dhuga ba’uu ni baname.
6 Mana qulqullummaa sana keessaas ergamoonni torban dha’icha torba qaban ni ba’an. Isaanis uffata qulqulluu fi calaqqisaa quncee talbaa irraa hojjetame uffatanii naannoo qoma isaaniittis sabbata warqee hidhatanii turan.
7 Uumamawwan lubbuu qabeeyyii afran keessaas inni tokko waciitiiwwan warqee torba kanneen dheekkamsa Waaqa isa bara baraa hamma bara baraatti jiraatuutiin guutaman ergamoota torbaniif kenne.
8 Manni qulqullummaa sunis aara ulfinaa fi humna Waaqaa keessaa ba’uun guutame; hamma dha’ichi torban ergamoota torbanii raawwatamuttis eenyu iyyuu mana qulqullummaa sana seenuu hin dandeenye.

16

Waciitiiwwan Dheekkamsa Waaqaa Torban

1 Anis sagalee guddaa, ergamoota torbaniin, “Dhaqaatii, waciitii-
wwan dheekkamsa Waaqaa torban keessaa lafa irratti dhangalaasaa”
jedhu tokko mana qulqullummaa keessaa nan dhaga’e.
2 Ergamaan Waaqaa inni jalqabaa dhaqee waciitii isaa keessaa lafa
irratti dhangalaase; namoota mallattoo bineensichaa of irraa qabanii fi
fakkii isaatiif sagadanittis madaan hamaanii fi dhukkubsaan ni yaa’e.
3 Ergamaan lammaffaan waciitii isaa keessaa galaanatti
dhangalaase; galaanichis dhiiga akka dhiiga nama du’ee ta’e; lubbuu
qabeeyyiin galaana sana keessaa hundinuus ni du’an.
4 Ergamaan sadaffaan waciitii isaa keessaa lageenii fi burqaawwan
bishaanii irratti dhangalaase; isaanis dhiiga ta’an.
5 Ergamaan bishaanota irratti itti gaafatamummaa qabus utuu
akkana jedhuu nan dhaga’e:
“Yaa Isa Qulqulluu, kan jirtu, kan turte,
sababii wantoota kanneen murteessiteef, ati qajeelaa dha;
6 Waan isaan dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga raajotaa dhangalaasaniif,
ati immoo akka isaan dhuganiif dhiiga isaaniif kenniteerta;
kun isaaniif ni malaatii.”
7 Anis utuu iddoon aarsaa,
“Eeyyee yaa Waaqayyo Gooftaa Waan Hunda Dandeessu,
murtiin kee dhugaa fi qajeelaa dha”
jedhuu nan dhaga’e.
8 Ergamaan afuraffaanis waciitii isaa keessaa aduu irratti
dhangalaase; aduudhaafis akka isheen ibiddaan nama gubduuf humni
ni kenname.
9 Namoonnis ho’a guddaa sanaan ni gubatan; maqaa Waaqa
dha’icha kanneen irratti humna qabu sanaas ni abaaran; qalbii
jijjiirrachuu fi ulfina isaaf kennuus ni didan.
10 Ergamaan shanaffaanis waciitii isaa keessaa teessoo bineensichaa
irratti dhangalaase; mootummaan bineensichaas dukkanaan liqim-
fame. Namoonnis dhiphachuudhaan arraba isaanii cicciniinan;
11 sababii dhukkubbii fi madaa isaaniitiifis Waaqa samii ni abaaran;
garuu hojii isaanii irraa qalbii hin jijjiirranne.
12 Ergamaan ja’affaanis waciitii isaa keessaa Efraaxiis lagicha gud-
daa irratti dhangalaase; bishaan laga sanaas mootota Ba’a Biiftuutii
dhufaniif akka karaan qopheeffamuuf ni goge.
13 Ergasii afaan bineensa jawwee fakkaatu sanaa keessaa, afaan bi-
neensichaa keessaa fi afaan raajii sobaa keessaa hafuuronni xuraa’oon
fattee fakkaatan sadii utuu ba’anuu nan arge.
14 Isaanis hafuurota hafuura hamaa kanneen hojiiwwan dinqii
hojjetanii dha; isaanis lola guyyaa guddichaa kan Waaqa Waan
Hunda Danda’u sanaatiif walitti isaan qabuuf gara mootota addunyaa
hundaatti kan ba’anii dha.

15 **“Kunoo, ani akka hattuutti nan dhufa! Namni akka qullaa
hin deemneef, akka qaaniin isaas hin mul’anneef dammaqee
uffata isaa eeggatu eebbifamaa dha.”**

16 Isaanis iddoo afaan Ibraayisxiitiin Armaageedon jedhamutti
mootota sana walitti qaban.

17 Ergamaan torbaffaanis waciitii isaa keessaa qilleensa keessatti
dhangalaase; sagaleen guddaan, "Raawwatameera!" jedhu tokkos
mana qulqullummaatii teessoo keessaa ba'e.
18 Ergasiis balaqqeen, sagaleen, kakawweetii fi sochiin lafaa hamaan
tokko ni ta'e. Sochiin lafaa kan akkanaas erga namni lafa irra
jiraachuu jalqabee kaasee takkumaa ta'ee hin beeku; sochiin lafaa
sunis akka malee guddaa ture.
19 Magaalattiin guddoon iddoo sadiitti gargar qoodamte; maga-
alaawwan sabootaas ni kufan. Waaqnis Baabilon Guddittii ni yaadate;
xoofoo daadhii wayinii dheekkamsa isaa sodaachisaadhaan guutames
ni kenneef.
20 Biyyoonni bishaaniin marfaman hundinuu ni baqatan; tullu-
uwwanis argamuu hin dandeenye.
21 Dhagaan cabbii gurguddaan tokkoon tokkoon isaa gara kiiloo
giraamii afurtamii shanii ulfaatu samii irraa namoota irra bubbu'e.
Dha'ichi sunis waan akka malee hamaa tureef namoonni sababii
dha'icha cabbii sanaatiif Waaqa ni abaaran.

17

Dubartittii Bineensicha Yaabbattu

1 Ergamoota torban waciitiiwwan torba qaban keessaa inni tokko
gara koo dhufee akkana naan jedhe; "Kottu! Adaba sagaagaltittii gud-
dittii ishee bishaanota baay'ee irra teessu sana irratti raawwatamuuf
jiru sittin argisiisaa.
2 Mootonni lafaa ishee wajjin sagaagalaniiru; warri lafa irra jiraata-
nis daadhii wayinii sagaagala isheetiin machaa'aniiru."
3 Ergamaan Waaqaa sunis Hafuura Qulqulluudhaan na fuudhee
gammoojjiitti na geesse. Achittis dubartii bineensa bildiimaa maqaa
arrabsootiin guutame tokko irra teessu nan arge; bineensichis mataa
torbaa fi gaanfa kudhan qaba ture.
4 Dubartittiinis uffata dhiilgee fi bildiimaa uffattee warqeen, dhagaa
gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamtee turte. Harka isheettis xoofoo
warqee kan waan jibbisiisaa fi xuraa'ummaa sagaagala isheetiin
guutame qabattee turte.
5 Adda ishee irrattis maqaan icciitii kan akkana jedhu tokko
barreeffamee ture:

Baabilon Guddittii,
Haadha Sagaagaltootaa fi,
Haadha waan Jibbisiisaa Lafaa.

6 Akka dubartittiin dhiiga qulqullootaatii fi dhiiga warra Yesuusiif
dhugaa ba'aniitiin machoofte nan arge.
Anis yommuu ishee argetti baay'een dinqifadhe.
7 Ergamichis akkana naan jedhe; "Ati maaliif dinqifatta? Icciitii
dubartittii fi icciitii bineensicha ishee baatu kan mataa torbaa fi gaanfa
kudhan qabu sanaa sitti nan hima.
8 Bineensi ati argite sun dur ture; amma garuu hin jiru; booddee
garuu Boolla Qilee keessaa ol ba'ee gara badiisa isaa ni dhaqa.
Warri lafa irra jiraatan kanneen maqaan isaanii uumama addunyaatii
jalqabee kitaaba jireenyaa keessatti hin galmeeffamin yommuu bi-
neensicha arganitti ni dinqisiifatu; sababiin isaas bineensichi dur ture;
amma garuu hin jiru; booddee garuu ni dhufa.

9 “Kunis sammuu ogummaa qabu gaafata. Mataawwan torban sunis
tulluuwwan torban dubartittiin irra teessuu dha.
10 Akkasumas mataawwan torban sun mootota torba. Isaan keessaas
shan kufaniiru; inni tokko jira; inni kaan immoo amma illee hin
dhufne; yommuu dhufutti garuu yeroo gabaabaaf turuu qaba.
11 Bineensichi duraan turee amma immoo hin jirre sun mootii
saddeettaffaa dha. Inni mootota torban keessaa tokkoo dha; gara
badiisa isaas ni dhaqa.
12 “Gaanfawwan kurnan ati argite sun mootota kurnan warra amma
illee mootummaa hin argatinii dha; ta’us isaan bineensicha wajjin
sa’aatii tokko akka moototaatti mo’uuf taayitaa ni fudhatu.
13 Isaanis yaaduma tokko qabu; humna isaaniitii fi taayitaa isaaniis
dabarsanii bineensichaaf ni kennu.
14 Isaanis Hoolichatti lola ni kaasu; Hoolichi garuu waan Gooftaa
gooftotaatii fi Mootii mootota ta’eef isaan mo’ata; warri isa wajjin
jiranis warra isaaf waamaman, warra isaaf filatamanii fi warra isaaf
amanamanii dha.”
15 Ergamaan sunis akkana naan jedhe; “Bishaanonni ati argite kan-
neen sagaagaltittiin irra teessu sun saboota, namoota, sanyiiwwanii fi
afaanota.
16 Bineensichii fi gaanfawwan kurnan ati argite sun sagaagaltittii ni
jibbu. Isaanis ishee onsanii qullaa ishee hambisu; foon ishee ni nyaatu;
ibiddaanis ishee gubu.
17 Isaanis hamma dubbiin Waaqaa fiixaan ba’utti walii galuud-
haan taayitaa isaanii dabarsanii bineensichaaf kennuudhaan akka
kaayyoo Waaqaa raawwataniif Waaqni yaada kana garaa isaanii
keessa kaa’eeraatii.
18 Dubartittiin ati argite sun magaalattii guddoo mootota lafaa
bulchituu dha.”

18

Kufaatii Baabiloniitiif Boo’uu

1 Ergasiis utuu ergamaan biraa samii irraa gad bu’uu nan arge. Innis
taayitaa guddaa qaba ture; ulfina isaatiinis lafti ni ifte.
2 Innis akkana jedhee sagalee guddaadhaan iyye:
“ ‘Kufteerti! Baabilon guddittiin kufteerti!’
Lafa jireenya hafuurota hamoo,
lafa qubata hafuurota xuraa’oo hundaa,
iddoo jireenya simbirroota xuraa’oo,
iddoo jireenya bineensota xuraa’oo fi
jibbisiisoo hundaa taateerti.
3 Saboonni hundinuus,
daadhii wayinii dheekkamsa sagaagala ishee dhuganiiruutii.
Mootonni lafaas ishee wajjin sagaagalaniiru;
daldaltoonni addunyaas qananii ishee
guddaa sanaan sooromaniiru.”

Murtii Baabilon Jalaa Miliquu

4 Sagalee biraas samii irraa nan dhaga’e; innis akkana jedha:
“ ‘Yaa saba ko, isin akka cubbuu ishee keessatti hin hirmaanneef,
balaa ishee irra ga’us akka hin qoodanneef,

kottaa ishee keessaa ba'aa;'*
5 cubbuun ishee hamma samiitti ol tuulameeraatii;
Waaqnis yakka ishee yaadateera.
6 Akkuma isheen kennitetti isinis isheef kennaa;
akkuma hojii isheettis dachaa lama godhaatii isheef deebisaa.
Xoofoo isheen itti bulbultettis dachaa lama godhaatii isheef bulbulaa.
7 Hammuma isheen ulfina ofii kennitee qananii guddaadhaan jiraatte sana,
qixxeedhuma isaa dhiphinaa fi gadda isheef kennaa.
Isheenis garaa ishee keessatti,
'Ani akka mootittii tokkootti nan taa'a;
ani haadha hiyyeessaa miti;
gonkumaas hin gaddu' jettee of jajji.
8 Kanaafuu dha'ichi garaa garaa jechuunis,
duuti, gaddii fi beelli guyyuma tokkotti ishee irra ni ga'a.
Waaqni Gooftaan isheetti murteessu sun waan jabaa ta'eef,
isheen ibiddaan ni gubamti.

Waa'ee Kufaatii Baabiloniitiif Wayyoo

9 "Mootonni lafaa warri ishee wajjin sagaagalanii fi warri qananii guddaadhaan ishee wajjin jiraatan yommuu aara gubamuu ishee arganitti isheef ni boo'u; ni wawwaatus.
10 Isaanis dhiphina ishee waan sodaataniif fagoo dhaabatanii,
" 'Wayyoo! Wayyoo! Yaa magaalaa guddittii,
yaa Baabilon magaalattii jabduu!
Badiin kee sa'aatuma tokko keessatti dhufeeraatii!' jedhu.
11 "Daldaltoonni lafaas si'achi waan namni tokko iyyuu mi'a daldala isaanii hin binneef isheef ni boo'u; ni wawwaatus.
12 Mi'i daldala isaaniis warqee, meetii, dhagaawwan gatii guddaatii fi lula, uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame, uffata dhiilgee, uffata haarriitii fi bildiimaa, muka urgaa'aa gosa hundaa, mi'a ilka arbaa irraa hojjetame hunda, mi'a muka gatii guddaa irraa hojjetame hunda, mi'a naasii irraa hojjetame hunda, mi'a sibiilaatii fi mi'a dhagaa adii irraa hojjetame hundaa fi
13 qarafaa fi urgooftuu, ixaana, qumbii, haphee urgaa'aa, daadhii wayiniitii fi zayitii ejersaa, daakuu bullaa'aa fi qamadii, loowwanii fi hoolota, fardeenii fi gaariiwwan, akkasumas garbootaa fi lubbuuwwan namootaa fa'a.
14 "Isaanis, 'Iji waan ati hawwite sanaa si duraa badeera. Badhaadhummaa fi bareedinni kee hundinuu sirraa badeera; gonkumaas deebitee hin argattu' isheedhaan jedhu.
15 Daldaltoonni mi'a kanneen gurguratanii ishee irraa badhaadhummaa argatanis dhiphina ishee sodaatanii fagoo dhaabatu. Isaanis boo'aa, wawwaachaas,
16 sagalee guddaadhaan akkana jedhu:
" 'Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii;
yaa ishee uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame,
uffata dhiilgee fi uffata bildiimaa uffatte,
yaa ishee warqeedhaan,
dhagaa gatii guddaatii fi lulaan miidhagfamte!

* **18:4** Erm 51:45

17 Badhaadhummaan guddaan akkanaa sa’aatuma tokko keessatti
barbadaa’e!’
“Ajajjuun doonii hundinuu, warri dooniin imala deeman hundinuu,
warri doonii irra hojjetanii fi warri galaana irra hojjechuun jiraatan
hundinuu fagaatanii ni dhaabatu.
18 Isaan yommuu aara gubamuu ishee arganitti, ‘Magaalaan akka
magaalaa guddittii kanaa jiraattee beektii?’ jedhanii iyyu.
19 Isaanis awwaara mataatti firfirfatanii boo’aa, wawwaachaas
akkana jedhanii iyyu:
“ ‘Wayyoo! Wayyoo, yaa magaalaa guddittii,
yaa ishee warri galaana irraa dooniiwwan qaban hundinuu
qabeenya isheetiin sooroman!
Ishee sa’aatuma tokko keessatti barbadoofte!’

20 “Yaa samii kufaatii isheetti gammadi!
Isin sabni Waaqaa gammadaa!
Ergamoonnii fi raajonni gammadaa!
Waaqni ishee irratti isiniif mureeraatii.”

Xumura Badiisa Baabilon
21 Ergamaan jabaan tokkos dhagaa hamma dhagaa daakuu ga’u
tokko fuudhee galaanatti gad darbatee akkana jedhe:
“Baabilon magaalaa guddittiin,
akkasuma furguggifamtee ni darbatamti;
gonkumaas deebitee hin argamtu.
22 Sagaleen warra baganaa fi muuziiqaa taphatanii,
sagaleen warra ulullee fi malakata afuufanii
si’achi si keessatti hin dhaga’amu.
Ogeessi hojii harkaa tokko iyyuu,
si’achi si keessatti hin argamu.
Sagaleen dhagaa daakuus,
si’achi si keessatti hin dhaga’amu.
23 Ifni ibsaa, lammata si keessatti hin ifu.
Sagaleen misirrichaatii fi misirrittii,
lammata si keessatti hin dhaga’amu.
Daldaltoonni kee namoota gurguddaa addunyaa turan.
Falfala keetiin sabni hundinuu gowwoomfameera.
24 Dhiigni raajotaatii fi dhiigni qulqullootaa,
dhiigni warra lafa irratti gorra’aman hundumaas
ishee keessatti argame.”

19

Sababii Kufaatii Baabiloniitiif Galata Galchuu!
1 Kana booddee waan akka huursaa sagalee tuuta namootaa guddaa
tokko samii irraa nan dhaga’e; innis akkana jedha:
“Haalleluuyaa!
Fayyinni, ulfinnii fi humni kan Waaqa keenyaa ti;
2 murtiin isaa dhugaa fi qajeelaadhaatii.
Inni sagaagaltittii guddoo,
ishee sagaagaltummaa isheetiin lafa xureessite sanatti mureera;
dhiiga garboota isaatiifis isheetti haaloo ba’eera.”

3 Ammas,
"Haalleluuyaa!
Aarri ishees bara baraa hamma bara baraatti ol ni ba'a"
jedhanii iyyan.
4 Maanguddoonni digdamii afranii fi uumamawwan lubbuu
qabeeyyiin afran kufanii Waaqa teessoo irra taa'ee jiru sanaaf
sagadan; sagalee guddaadhaanis,
"Ameen; Haalleluuyaa!" jedhan.
5 Ergasiis sagaleen,
"Isin garboonni isaa hundinuu,
warri isa sodaattan,
xinnaanis guddaanis,
Waaqa keenya jajadhaa"
jedhu tokko teessicha keessaa ni ba'e.
6 Anis utuu sagaleen akka sagalee tuuta nama baay'ee, akka sagalee
bishaan baay'eetii fi akka sagalee kakawwee guddaan tokko akkana
jedhuu nan dhaga'e:
"Haalleluuyaa!
Waaqni keenya Gooftaan Waan Hunda Danda'u mo'eeraatii.
7 Kottaa ni gammannaa; ni ililchinas;
ulfinas isaaf ni kennina!
Yeroon fuudha Hoolichaa ga'eeraatii;
misirrittiin isaas of qopheessiteerti.
8 Akka uffattuufis uffanni haphiin quncee talbaa irraa hojjetame,
adii fi qulqulluun isheedhaaf kennameera."
Uffanni haphiin quncee talbaa irraa hojjetame sun hojii qulqullootaa
isa qajeelaa sana argisiisa.

9 Ergamaan Waaqaa sunis, " 'Warri gara irbaata cidha fuudha
Hoolichaatti affeeraman eebbifamoo dha!' jedhii barreessi" naan
jedhe; innis, "Dubbiin kun dubbii Waaqaa isa dhugaa dha" naan jedhe.
10 Anis isaaf sagaduuf jedhee miilla isaa irrattin kufe. Inni garuu
akkana naan jedhe; "Naaf hin sagadin! Anis garbicha si'ii fi obboloota
kee warra Yesuusiif dhugaa ba'an wajjin tajaajiluu dha. Waaqaaf
sagadi! Dhuga ba'umsi Yesuus hafuura raajiitii."

Loltuun Samii Bineensicha Mo'achuu Isaa

11 Anis samii baname nan arge; kunoo, farda adii tokkotu ture;
inni farda sana yaabbatus Amanamaa fi Dhugaa jedhama. Innis
qajeelummaadhaan murteessa; waraana kaasas.
12 Iji isaa akka arraba ibiddaa ti; mataa isaa irras gonfoo baay'eetu
jira. Innis maqaa isa irratti barreeffame kan isa malee namni tokko
iyyuu hin beekne tokko qaba.
13 Innis uffata dhiiga keessa cuuphame tokko uffata; maqaan isaas
Dubbii Waaqaa jedhama.
14 Loltoonni samii irraas uffata haphii quncee talbaa irraa hojjetame
adaadii fi qulqulluu uffatanii, fardeen adaadii yaabbatanii isa duukaa
bu'an.
15 Afaan isaa keessaas goraadee qaramaa inni ittiin saboota dha'u
tokkotu ba'a; "Innis bokkuu sibiilaatiin isaan bulcha."* Iddoo cuunfaa

* **19:15** Far 2:9

wayinii dheekkamsa sodaachisaa Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaas ni dhidhiita.
16 Innis uffata isaatii fi gudeeda isaa irratti maqaa barreeffame tokko qaba; maqaan sunis akkana jedha:
Mootii Moototaa fi Gooftaa Gooftotaa.
17 Ergamaa tokkos utuu inni aduu irra dhaabatuu nan arge; innis sagalee guddaadhaan simbirroota samii walakkaa barrisanitti akkana jedhee iyye; "Kottaa, irbaata Waaqaa isa guddaaf walitti qabamaa;
18 kunis akka isin foon moototaa, foon ajajjoota waraanaa, foon namoota jajjaboo, foon fardeeniitii fi foon warra farda yaabbatanii akkasumas foon nama hundaa jechuunis foon nama birmaduu ta'eetii fi garbaa, foon xinnaatii fi guddaa nyaattaniif."
19 Yeroo sanas bineensichi, mootonni lafaatii fi loltoonni isaanii namicha farda yaabbatu sanaa fi loltoota isaatti waraana kaasuuf jedhanii utuu walitti qabamanuu nan arge.
20 Bineensichi garuu ni qabame; raajichi sobaa kan fuula bineensichaa duratti hojiiwwan dinqii hojjechaa ture sunis isa wajjin qabame. Innis hojiiwwan dinqii kanneeniin warra mallattoo bineensichaa fudhatanii fi warra fakkii isaatiif sagadan ni gowwoomse. Isaan lachuu utuma lubbuun jiranuu haroo ibiddaa kan dinyiidhaan boba'u keessatti gad darbataman.
21 Warri hafan immoo goraadee afaan isa farda yaabbatu sanaa keessaa ba'een ajjeefaman; allaattiin hundinuus foon isaanii nyaatanii quufan.

20

Waggaa Kuma

1 Utuu ergamaan tokko furtuu Boolla Qileetii fi foncaa guddaa tokko harkatti qabatee samii irraa gad bu'uu nan arge.
2 Ergamaan sunis bineensicha jawwee fakkaatu, bofa durii sana jechuunis diiyaabiloos yookaan Seexana qabee waggaa kuma tokko hidhe.
3 Hamma waggaan kumaa sun dhumuttis akka inni deebi'ee saboota hin gowwoomsineef Boolla Qileetti gad isa darbatee itti cufe. Chaappaas irratti chaappesse; ergasii immoo yeroo gabaabaadhaaf hiikamuu qaba.
4 Anis teessoowwan nan arge; warri akka murtii kennaniif taayitaan kennameef teessoowwan sana irra taa'anii turan. Lubbuuwwan namoota sababii Yesuusiif dhugaa ba'anii fi sababii dubbii Waaqaatiif jedhanii gorra'amaniis nan arge. Isaanis bineensichaaf yookaan fakkii bineensichaatiif hin sagadne; mallattoo isaas adda isaanii irratti yookaan harka isaanii irratti hin fudhanne. Isaanis du'aa ka'anii Kiristoos wajjin waggaa kuma tokko mo'an.
5 Warri du'an kaan garuu hamma waggaan kumni sun dhumutti deebi'anii lubbuudhaan hin jiraanne. Kunis du'aa ka'uu jalqabaa ti.
6 Warri du'aa ka'uu jalqabaa keessatti qooda qaban eebbifamoo fi qulqulloota. Warri akkasii luboota Waaqaatii fi luboota Kiristoos ta'anii waggaa kuma tokko isa wajjin mo'u malee duuti lammaffaan isaan irratti taayitaa hin qabu.

Seexanatti Muramuu Isaa

7 Yommuu waggaan kumni sun dhumutti Seexanni iddoo itti hid-
hamee ture keessaa gad dhiifama;
8 innis saboota golee lafaa afran jiran jechuunis Googii fi Maagoogin
gowwoomsuuf ni ba'a; hunduma isaaniis waraanaaf walitti ni qaba.
Baay'inni isaaniis akka cirracha qarqara galaanaa ti.
9 Isaanis lafa hunda irratti faffaca'anii qubata qulqullootaatii fi
magaalattii jaallatamtuu marsan. Garuu ibiddi samii irraa gad bu'ee
isaan fixe.
10 Diiyaabiloos inni isaan gowwoomse sunis gara haroo dinyii
boba'uutti iddoo bineensichii fi raajichi sobaa itti darbataman sanatti
gad darbatame. Isaanis bara baraa hamma bara baraatti halkanii
guyyaa ni dhiphifamu.

Warra Du'anitti Muramuu Isaa

11 Anis teessoo adii guddaa tokkoo fi isa teessicha irra taa'e nan
arge. Laftii fi samiin fuula isaa duraa ni baqatan; iddoonis isaaniif
hin argamne.
12 Warri du'anis xinnaa guddaan fuula teessichaa dura dhaabatanii
nan arge; kitaabonnis ni banaman; akkasumas kitaabni biraa jechuu-
nis kitaabni jireenyaa ni baname. Warra du'anis akkuma kitaabota
keessatti galmeeffametti, akkuma hojii isaan duraan hojjetaniitti
murtiin ni kennameef.
13 Galaannis warra du'an kanneen isa keessa turan of keessaa baasee
kenne; duutii fi Sii'oolis warra du'an kanneen isaan keessa turan of
keessaa baasanii kennan; namni hundis akkuma hojii isaatti murtii
argate.
14 Ergasiis duutii fi Sii'ool haroo ibiddaatti gad darbataman. Haroon
ibiddaa kunis du'a lammaffaa ti.
15 Namni maqaan isaa kitaaba jireenyaa keessatti hin galmeeffamin
kam iyyuu haroo ibiddaatti gad darbatame.

21

Samii Haaraa fi Lafa Haaraa

1 Anis ergasii samii haaraa fi lafa haaraa* nan arge; samiin duraatii
fi lafti duraa sun badaniiruutii; galaannis si'achi hin jiraatu.
2 Anis magaalaa qulqullittiin Yerusaalem haaraan akkuma misirroo
dhirsa isheetiif miidhagfamteetti qophooftee samii keessaa Waaqa
biraa utuu gad buutuu nan arge.
3 Sagalee guddaa teessoo keessaa akkana jedhu tokkos nan dhaga'e;
"Kunoo, iddoon Waaqni jiraatu namoota gidduu dha; innis isaan
wajjin jiraata. Isaan saba isaa ni ta'u; Waaqni mataan isaas isaan
wajjin ni jiraata; Waaqa isaaniis ni ta'a.
4 Inni imimmaan hunda ija isaanii irraa ni haqa. Si'achi duuti
yookaan gaddi yookaan boo'ichi yookaan dhiphinni hin jiraatu; sirni
moofaan sun darbeeraatii."
5 Inni teessoo sana irra taa'es, "Kunoo, ani waan hundumaa nan
haaromsa!" jedhe; innis, "Dubbiin kun waan amanamaa fi dhugaa
ta'eef, kana barreessi" naan jedhe.
6 Innis akkana naan jedhe: "Raawwatameera. Alfaa fi Omeegaan,
Jalqabaa fi Dhumni anuma. Ani nama dheeboteef burqaa bishaan
jireenyaa irraa tola nan kenna.

* **21:1** Isa 65:17; 2Ph 3:13

7 Inni mo'u waan kana hunda ni dhaala; ani Waaqa isaa nan ta'aaf;
innis ilma koo ni ta'a.
8 Garuu qoodni sodaattotaa, kan warra amantii hin qabnee, kan
xuraa'otaa, kan warra nama ajjeesanii, kan halaleewwanii, kan warra
falfala hojjetanii, kan warra waaqota tolfamoo waaqeffataniitii fi kan
sobduuwwan hundaa haroo ibiddaatii fi dinyii boba'uu keessa ta'a;
kunis du'a lammaffaa ti."

Yerusaalem Misirrittii Hoolichaa

9 Ergamoota torban warra waciitii torban dha'icha dhumaa tor-
baniin guutaman qaban keessaas inni tokko dhufee, "Kottu, misirrittii
niitii Hoolichaa sitti nan argisiisaatii" naan jedhe.
10 Innis Hafuuraan na fuudhee tulluu guddaa fi dheeraa tokkotti na
geesse; utuu Yerusaalem Magaalaa Qulqullittiin samii keessaa Waaqa
biraa gad buutuu natti argisiise.
11 Isheenis ulfina Waaqaatiin ni ibsiti turte; cululuqni ishees akkuma
cululuqa dhagaa gatii guddaa, akka dhagaa yaasphiidii qulqulluu akka
bilillee ture.
12 Magaalattiinis dallaa guddaa fi ol dheeraa karra kudha lama
qabu qabdi turte. Karrawwan sana irras ergamoota kudha lamatu
dhaabatee ture; karra kudha lamaan sana irrattis maqaan gosoota
Israa'el kudha lamaanii barreeffamee ture.
13 Karaa ba'a biiftuutiin karra sadii, karaa kaabaatiin karra sadii,
karaa kibbaatiin karra sadii, karaa lixa biiftuutiinis karra sadiitu ture.
14 Dallaan magaalattiis hundee kudha lama qaba ture; hundeewwan
sana irrattis maqaan ergamoota Hoolichaa kudha lamaanii barreef-
famee ture.
15 Ergamaan natti dubbate sunis magaalattii, karrawwan isheetii fi
dallaawwan ishee safaruudhaaf ulee safartuu kan warqee qaba ture.
16 Magaalaan sunis golee afur qabdi turte; dheerinni isheetii fi
garaan ishee wal qixxee ture. Ergamaan sunis ulee isaatiin magaalattii
safare; bal'inni ishees gara kiiloo meetira 2,200 ta'e; dheerinni ishee,
garaan isheetii fi ol dheerinni ishees wal qixxee ture.
17 Dallaa magaalattiis ni safare; innis akka safara namaa kan
ergamichi ittiin safaraa ture sanaatti dhundhuma 144 ta'e.
18 Dallaan sun dhagaa yaasphiidiitiin ijaarame; magaalaan sun
immoo warqee qulqulluu akka bilillee qulqulluu ta'een ijaaramte.
19 Hundeewwan dallaa magaalaa sanaas dhagaa gatii guddaa gosa
hundumaatiin miidhagfaman. Hundeen jalqabaa yaasphiidiin, lam-
maffaan sanpeeriin,† sadaffaan keelqedooniin,‡ afuraffaan immoo
maragdiin§ miidhagfame;
20 Inni shanaffaan sardooniksiin,* ja'affaan sardiyooniin,† tor-
baffaan kiristolobeen,‡ saddeettaffaan biiraleen,§ saglaffaan wu-

† **21:19** *Sanpeeriin* – dhagaa gatii guddaa kan bifa cuquliisaa qabu. ‡ **21:19** *Keelqedooniin* – dhagaa gatii guddaa kan bifa adda addaa, yeroo baay'ee magariisaa (hadhoo). § **21:19** *maragdiin* – dhagaa magariisa gatii guddaa. * **21:20** *Sardooniksiin* – dhagaa gatii guddaa kan bifa adda addaa, yeroo baay'ee diimaa. † **21:20** *sardiyooniin* – dhagaa gatii guddaa kan yeroo baay'ee diimaa. ‡ **21:20** *Kiristolobeen* – dhagaa warqee fakkaatu. § **21:20** *Biiraleen* – yeroo baay'ee bifa cuquliisa akka magariisaa ti; akkasumas bifa adda addaa qaba.

raawureen,* kurnaffaan kirisphiraasisiin,† kudha tokkoffaan yaakin-
tiin,‡ kudha lammaffaan immoo ametiisxinosiin§ miidhagfame.
21 Karrawwan kudha lamaan lula kudha lama turan; tokkoon
tokkoon karra sanaas lula tokko irraa hojjetame. Daandiin magaalaa
sanaas warqee qulqulluu akkuma bilillee keessaan waa argamuu ti.
22 Waaqni Gooftaan Waan Hunda Danda'uu fi Hoolichi mana
qulqullummaa ishee waan ta'aniif ani magaalattii keessatti mana
qulqullummaa tokko illee hin argine.
23 Aduun yookaan ji'i magaalattiif ibsuun hin barbaachisu; ulfinni
Waaqaa ifa kennaafiitii; Hoolichis ibsaa ishee ti.
24 Saboonni ifa isheetiin deddeebi'u; mootonni lafaas ulfina isaanii
gara isheetti fidu.
25 Sababii halkan achi hin jirreef karrawwan magaalattii gonkumaa
guyyaa tokko iyyuu hin cufaman.
26 Ulfinaa fi kabaja sabootaa gara ishee ni fidu.
27 Warra maqaan isaanii kitaaba jireenyaa kan Hoolichaa keessatti
galmeeffame malee wanni xuraa'aan tokko iyyuu yookaan namni
waan jibbisiisaa hojjetu yookaan namni nama sobu kam iyyuu
magaalaa sana hin seenu.

22

Eedin Lagni Jireenyaa Iddoo Isaatti Deebifamuu Isaa

1 Ergamaan sunis laga bishaan jireenyaa, qulqulluu akka bilillee kan
teessoo Waaqaatii fi Hoolichaa keessaa burqu tokko natti argisiise;
2 bishaan sunis walakkaa daandii magaalattii irra yaa'aa ture.
Gamaa gamana lagichaa irras mukni jireenyaa ija gosa kudha lama
naqatu dhaabatee ture; innis ji'uma ji'aan ija naqata ture. Baalli muka
sanaas saboota fayyisa ture.
3 Si'achi abaarsi tokko iyyuu hin jiraatu. Teessoon Waaqaatii fi
Hoolichaa magaalattii keessatti argama; garboonni isaas isa tajaajilu.
4 Isaan fuula isaa ni argu; maqaan isaas adda isaanii irratti ni
argama.
5 Si'achi halkan hin jiru. Ifni ibsaa yookaan ifni biiftuu isaan hin
barbaachisu; Waaqni Gooftaan ifa isaaniif kennaatii. Isaanis bara
baraa hamma bara baraatti ni mo'u.

Yohannisii fi Ergamaa

6 Ergamaan Waaqaa sunis, "Dubbiin kun amanamaa fi dhugaa dha.
Gooftaan, Waaqni hafuurota raajotaa sun waan dafee ta'uu qabu
garboota isaatti argisiisuuf jedhee ergamaa isaa ergeera" naan jedhe.

Yesuus Ni Dhufa

7 **"Kunoo, ani dafee nan dhufa! Namni dubbii raajii kitaaba
kana keessa jiruu eegu eebbifamaa dha."**

8 Kan wantoota kanneen dhaga'ee fi arge ana Yohannis. Anis
yommuu wantoota kanneen dhaga'ee argetti ergamaa wantoota kan-
neen natti argisiisaa ture sanaaf sagaduudhaaf miilla isaa irrattin kufe.

---

* **21:20** *wuraawureen* – yeroo baay'ee biftii isaa keelloo fakkaata. † **21:20** *Kirisphiraasisiin* – dhagaa magariisa. ‡ **21:20** *yaakintiin* – dhagaa diimaa burtukaana fakkaatu. § **21:20** *Ametiisxinosiin* – dhagaa dhiilgee yookaan gurraacha.

9 Inni garuu, "Kana hin godhin! Anis garbicha si'ii fi obboloota kee
raajota wajjin, akkasumas warra dubbii kitaaba kanaa eegan wajjin
tajaajiluu dha. Waaqaaf sagadi!" naan jedhe.
10 Inni akkana naan jedhe; "Sababii yeroon sun dhi'aateef dubbii
raajii kitaaba kanaa chaappaadhaan hin cufin.
11 Jal'aan jal'ina isaatti haa fufu; xuraa'aan xuraa'ummaa isaatti
haa fufu; qajeelaanis qajeelummaa isaatti haa fufu; qulqulluun immoo
qulqullummaa isaatti haa fufu."

Waamichaa fi Akeekkachiisa Dhumaa

12 **"Kunoo, ani dafee nan dhufa! Gatiin koo na bira jira; tokkoo
tokkoo namaatiifis akkuma hojii isaatti nan kenna.
13 Ani Alfaa fi Omeegaa dha; isa Duraatii fi isa Booddee ti; isa
Jalqabaatii fi isa Dhumaatis.**

14 **"Warri akka muka jireenyaa irratti mirga qabaatanii fi
akka karrawwaniin magaalattii seenaniif uffata isaanii miicatan
eebbifamoo dha.
15 Garuu saroonni, falfaltoonni, halaleewwan, warri nama
ajjeesanii fi warri waaqota tolfamoo waaqeffatan akkasumas
warri soba jaallatanii fi warri soba dubbatan hundinuu alatti
hafu.**

16 **"Ani Yesuus, akka inni wantoota kanneen waldoota kiris-
taanaa keessatti dhugaa isinii ba'uuf ergamaa koo ergeera. Ani
Hiddaa fi Sanyii Daawit, Bakkalcha Barii kan ifuu dha."**

17 Hafuurichii fi misirrittiin, "Kottu!" jedhu; namni dhaga'us,
"Kottu!" haa jedhu; namni dheebote haa dhufu; kan barbaadu bishaan
jireenyaa tola haa fudhatu.

18 Nama dubbii raajii kitaaba kanaa dhaga'u hunda nan akeekkachi-
isa: Yoo namni kam iyyuu dubbii kanatti waan tokko illee dabale,
Waaqni dha'ichawwan kitaaba kana keessatti ibsaman isatti dabala.
19 Namni kam iyyuu yoo dubbii kitaaba raajii kana keessaa waan
tokko illee hir'ise, Waaqni muka jireenyaatii fi magaalattii qulqulluu
kitaaba kana keessatti ibsaman keessaa qooda isaa hir'isa.

20 Inni waan kana dhugaa ba'us, **"Eeyyee, ani dafee nan dhufa"**
jedha.
Ameen. Yaa Gooftaa Yesuus kottu.

21 Ayyaanni Gooftaa Yesuus qulqulloota hundumaa wajjin haa ta'u.
Ameen.

Kitaabota
Faarfannaa
Kitaaba Tokkoffaa

1

Faarfannaa 1–41

Karaa Lamaan

1 Namni gorsa hamootaatiin hin deddeebine,
yookaan karaa cubbamootaa irra hin dhaabanne,
yookaan barcuma qoostotaa irra hin teenye, eebbifamaa dha.
2 Garuu inni seera WAAQAYYOOTTI gammada;
seera isaas halkanii guyyaa irra deddeebi'ee itti yaada.
3 Inni akkuma muka qarqara bishaan yaa'uu dhaabamee
yeroo isaatti ija isaa kennu,
kan baalli isaas hin coollagnee ti;
wanni inni hojjetu hundinuus ni tolaaf.

4 Hamoonni garuu akkana miti;
isaan akka habaqii qilleensi fudhatee balleessuu ti.
5 Kanaafuu hamoonni murtii dura,
yookaan cubbamoonni waldaa qajeeltotaa keessa hin dhaabatan.

6 WAAQAYYO karaa qajeeltotaa ni beekaatii;
karaan hamootaa garuu gara badiitti geessa.

Mooticha Waaqni Dibee Moosise

Faarfannaa 2

1 Namoonni maaliif akkanumaan malatu?
Saboonnis maaliif waan akkanumaan mari'atu?
2 Mootonni lafaa ka'anii,
bulchitoonnis WAAQAYYOO fi Masiihii isaatiin mormuuf
walitti qabaman;
3 isaanis, "Kottaa foncaa isaanii of irraa kukkunnaa;
hidhaa isaaniis of irraa hiiknee gannaa" jedhu.

4 Inni samii keessa, teessoo irra taa'ee jiru ni kolfa;
Gooftaanis isaanitti qoosa.
5 Innis aarii isaatiin isaan ifata;
dheekkamsa isaatiinis isaan naasisa;
6 innis, "Ani tulluu koo qulqulluu irra, Xiyoon irra,
mootii koo teessifadheera" jedha.

7 Ani seera WAAQAYYOO nan labsa:

innis akkana anaan jedhe; "Ati ilma koo ti;
ani har'a si dhalcheera.
8 Na kadhadhu;
ani saboota dhaala kee,
handaara lafaas qabeenya kee godhee siifan kenna.
9 Ati ulee sibiilaatiin isaan cabsita;

akka qodaa supheettis isaan hurreessita.”

10 Kanaafuu yaa mootota, qalbeeffadhaa;
bulchitoonni lafaas of eeggadhaa.
11 Sodaadhaan WAAQAYYOON tajaajilaa;
hollachaas gammadaa.
12 Akka inni hin aarreef,
isinis akka karaa irratti hin badneef ilma isaa dhungadhaa;
dheekkamsi isaa dafee boba’aatii.
Warri isatti kooluu galan hundi eebbifamoo dha.

Kadhannaa Nama Ari’atamaa Jiruu

Faarfannaa 3

Faarfannaa Daawit yeroo ilma isaa Abesaaloom jalaa baqatetti faarfate.

1 Yaa WAAQAYYO, diinonni koo akkam baay’atu!
Namoonni baay’een natti ka’aniiru!
2 Namoonni baay’een, “Waaqni isa hin baraaru” jedhanii
waa’ee koo dubbatu.

3 Yaa WAAQAYYO, ati garuu naannoo kootti gaachana koo ti;
ulfina kootis; mataa koos kan ol qabdu suma.
4 Ani guddisee WAAQAYYOTTI nan iyyadha;
innis tulluu isaa qulqulluu irraa deebii naa kenna.

5 Ani nan ciisa; nan rafas;
waan WAAQAYYO ol na qabuuf nan dammaqa.
6 Saba kumaatama qixa hundaan
ka’ee na marse ani hin sodaadhu.

7 Yaa WAAQAYYO ka’i!
Yaa Waaqa koo na baraari!
Mangaagaa diinota kootii hundumaa rukuti;
ilkaan hamootaa illee caccabsi.

8 Fayyinni kan WAAQAYYOO ti.
Eebbi kee saba kee irra haa jiraatu.

Kadhannaa Galgalaa

Faarfannaa 4

Dura bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan Baganaadhaan Faarfatamu.

1 Yaa Waaqa qajeelumma kootii,
yommuu ani si waammadhutti deebii naa kenni.
Ati yeroo rakkina kootti na boqochiisi;
araara kee naa buusi; kadhaa koos dhaga’i.

2 Yaa ilmaan namootaa, isin hamma yoomiitti ulfina koo gara salphinaatti deebiftu?
Isin hamma yoomiitti waan faayidaa hin qabne jaallattanii soba barbaaddu?

3 Isin akka WAAQAYYO warra isaaf bulan ofii isaatiif addaan baafate beekaa;
WAAQAYYO yommuu ani isa waammadhutti na dhaga'a.

4 Yeroo aartanitti cubbuu hin hojjetinaa;
yommuu siree keessan irra jirtanitti,
garaa keessan keessatti yaadaa; cal'isaas.
5 Aarsaa qajeelummaa dhi'eessaa;
WAAQAYYONIS amanadhaa.

6 Namoonni, "Eenyutu waan gaarii nu argi argisiisa?" jedhan baay'ee dha;
yaa WAAQAYYO, ifni fuula keetii nurratti haa ifu.
7 Gammachuu isaan yeroo midhaanii fi daadhiin wayinii isaanii baay'atutti argatan caalaa,
ati garaa koo gammachuu guddaadhaan guutteerta.

8 Ani nagaadhaan nan ciisa; nan rafas;
yaa WAAQAYYO si qofatu,
sodaa malee na jiraachisaatii.

Kadhannaa Ganamaa

Faarfannaa 5

Faarfannaa Daawitii kan ululleedhaan faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO, gurra kee dubbii kootti qabi;
aaduu koo illee naa hubadhu.
2 Yaa mootii koo fi Waaqa ko,
iyya ani gargaarsaaf iyyadhu dhaggeeffadhu;
ani sin kadhadhaatii.

3 Yaa WAAQAYYO, ganamaan sagalee koo ni dhageessa;
anis ganamaan kadhata koo fuula kee duratti nan dhi'eessa;
abdiidhaanis nan eeggadha.
4 Ati Waaqa hamminatti gammadu miti;
hamaanis si wajjin hin jiraatu.
5 Of tuultonni fuula kee dura dhaabachuu hin danda'an.
Atis warra jal'ina hojjetan hunda ni jibbita;
6 Ati warra soba dubbatan ni balleessita.
WAAQAYYO warra dhiiga dheebotanii fi
warra nama gowwoomsan ni xireeffata.
7 Ani garuu araara kee baay'ee sanaan mana keetti ol nan gala;
si sodaachuudhaanis gad jedhee
gara mana qulqullummaa kee qulqulluu sanaatti garagalee nan sagada.

8 Yaa WAAQAYYO, sababii diinota kootiif jedhiitii
qajeelummaa keetiin na dura bu'i;
karaa kees fuula koo duratti naa qajeelchi.
9 Dubbiin afaan isaaniitii ba'u tokko iyyuu hin amanamu;
garaan isaanii badiisaan guutameera.
Laagaan isaanii awwaala banamaa dha;
arraba isaaniitiin ni sobu.

10 Yaa Waaqayyo, yakkitoota ta'uu isaanii isaanitti beeksisi!
Daba isaaniitiinis haa kufan.
Baay'ina cubbuu isaaniitiin isaan balleessi;
isaan sitti fincilaniiruutii.
11 Warri kooluu sitti galan hundinuu garuu haa gammadan;
bara baraanis gammachuudhaan haa faarfatan.
Akka warri maqaa kee jaallatan sitti gammadaniif
ati eegumsa kee isaan irra diriirsi.

12 Yaa WAAQAYYO, ati qajeeltota ni eebbiftaatii;
akka gaachanaattis surraa keetiin isaan marsita.

Kadhannaa Yeroo Dhiphinaa

Faarfannaa 6

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Baganaadhaan faarfatamu. Faarfannaa Daawit kan akka sirna *Shamiiniitiitti* faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO aarii keetiin na hin hifatin;
yookaan dheekkamsa keetiin na hin adabin.
2 Naa gameeraatii yaa WAAQAYYO naaf araarami;
lafeen koos jeeqameeraatii yaa WAAQAYYO na fayyisi.
3 Lubbuun koo akka malee jeeqameera;
kun hamma yoomiitti? Yaa WAAQAYYO, hamma yoomiitti?

4 Yaa WAAQAYYO, deebi'iitii lubbuu koo oolchi;
araara keetiif jedhiitii na fayyisi.
5 Namni du'e si hin yaadatu.
Sii'ool keessatti eenyutu si galateeffata?

6 Ani aaduu kootiin bututeera.

Halkan hunda boo'ichaan siree koo nan dhiqa;
imimmaaniinis iddoo ciisichaa koo nan tortorsa.
7 Iji koo gaddaan fajajeera;
sababii diinota koo hundaatiifis dadhabeera.

8 Warri hamaa hojjettan hundinuu narraa fagaadhaa;
WAAQAYYO sagalee boo'icha koo dhaga'eeraatii.
9 WAAQAYYO waammata koo dhaga'eera;
WAAQAYYO kadhannaa koo ni fudhata.
10 Diinonni koo hundinuu haa qaana'an; akka malees haa rifatan;
qaanii tasaatiinis of irra haa garagalan.

Kadhannaa Namni Qajeelaan Kadhatu

Faarfannaa 7

Shiigaayoonni Daawit kan inni waa'ee Kuushi namicha gosa Beniyaamiif jedhee WAAQAYYOOF faarfate.
1 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, ani kooluu sitti nan gala;
warra na ari'atan hunda jalaa na baasi; na oolchis;
2 yoo kanaa achii isaan yeroo namni na oolchu hin jirretti,
akka leencaa na cicciratu; na kukkutatus.

3 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, yoo ani waan kana godhee jiraadhe
yoo harka koo keessa yakki jiraate,
4 yoo ani nama nagaadhaan na wajjin jiraatutti hamaa hojjedhee jiraadhe,
yookaan yoo ani sababii malee diina koo saamee jiraadhe,
5 diinni koo ari'ee na haa qabatu;
jireenya koo lafatti haa dhidhiitu;
ulfina koos awwaara keessa haa buusu.

6 Yaa WAAQAYYO aarii keetiin ka'i;
dheekkamsa diinota kootti ka'i.
Yaa Waaqa koo anaaf dammaqi; murtii qajeelaa labsi.
7 Yaa'iin namootaa naannoo keetti walitti haa qabamu;
atis ol gubbaadhaa isaan bulchi.
8 WAAQAYYO sabootaaf murtii haa kennu.
Yaa WAAQAYYO, akka qajeelummaa kootiitti,
akka amanamummaa kootiittis naa murteessi.
9 Yaa Waaqa qajeelaa,
kan yaadaa fi garaa namaa qortu,
fincila hamootaa balleessi;
qajeeltota immoo jabeessii dhaabi.

10 Gaachanni koo Waaqa;
inni gara toleeyyii ni oolcha.
11 Waaqni abbaa murtii qajeelaa dha;
inni Waaqa guyyaa hunda dheekkamsa isaa mul'isuu dha.
12 Yoo namni qalbii jijjiirrachuu baate,
inni goraadee isaa ni qarata;
iddaa isaas dabsee qopheeffata.
13 Inni meeshaa nama ajjeesu
qopheeffateera; xiyya boba'us ni qopheeffata.

14 Kunoo, namni hamaan hammina ulfaa'a;
jal'ina garaatti baata; soba dhala.
15 Inni gad fageessee boolla qota;
boolla qopheesse sana keessas ni bu'a.
16 Dabni isaa matuma isaatti deebi'a;
jal'inni isaas gubbee mataa isaa irra bu'a.

17 Qajeelummaa isaatiif WAAQAYYOON nan galateeffadha;
maqaa WAAQAYYOO Waaqa Waan Hundaa Oliis faarfannaadhaan nan jajadha.

Ulfina Waaqayyoo

Faarfannaa 8

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan *Gitiitiidhaan* faarfatamu.
1 Yaa WAAQAYYO Gooftaa keenya,
maqaan kee lafa hundatti akkam ulfina qabeessa!

Ati ulfina kee
samiiwwan irratti diriirsiteerta.

2 Sababii diinota keetiitiif, amajaajii fi nama haaloo baafatu
afaan qabachiisuuf jettee, afaan daa'immaniitii fi
mucoolii harma hodhanii irraa galata qopheessiteerta.
3 Yommuu ani hojii quba keetii,
samiiwwan kee,
ji'aa fi urjiiwwan ati hundeessitee ilaalutti,
4 akka ati isaaf yaadduuf namni maali?
Akka isaaf dhimmituuf ilmi namaa maali?

5 Ati xinnoo ishee ofii keetii gad isa goote;
ulfinaa fi kabajaan isa gonfite.
6 Hojii harka keetii irratti bulchaa isa goote;
waan hundas miilla isaa jala galchite;
7 bushaayee fi loon hunda,
bineensota bosonaas,
8 simbirroota samii irraa, qurxummii galaanaa,
waan daandii galaanaatiin darbu
hundas miilla isaa jala galchite.

9 Yaa WAAQAYYO Gooftaa keenya,
maqaan kee lafa hundumaa irratti akkam ulfina qabeessa!

Murtii Waaqayyoo

Faarfannaa 9

Dura bu'aa faarfattootaatiif; Yeedaloo, "Du'a ilmaa" jedhamu. Faarfannaa Daawit.

1 Yaa WAAQAYYO, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
waa'ee dinqii kee hundumaas nan odeessa.
2 Ani sittin gammada; nan ililchas;
yaa Waaqa Waan Hundaa Olii, faarfannaadhaan maqaa kee nan jajadha.

3 Diinonni koo dugda duubatti ni deebi'u;
ni gufatu; fuula kee duraas ni badu.
4 Mirga koo fi dhimma koo qabatteerta;
atis murtii qajeelaa kennaa teessoo kee irra teesseerta.
5 Saboota ifattee hamootas balleessiteerta;
maqaa isaaniis baraa hamma bara baraatti haqxeerta.
6 Diinonni badiisa bara baraatiin balleeffamu;
ati magaalaawwan isaanii bubuqqifteerta;
seenaan isaaniis barbadeeffameera.

7 WAAQAYYO garuu bara baraan ni mo'a;
teessoo isaas murtiidhaaf dhaabbateera.
8 Inni qajeelummaadhaan addunyaadhaaf murtii ni kenna;
sabootas murtii qajeelaadhaan bulcha.
9 WAAQAYYO warra cunqurfamaniif irkoo dha;
yeroo rakkinaattis da'oo dha.
10 Warri maqaa kee beekan si amanatu;
yaa WAAQAYYO, ati warra si barbaadan gattee hin beektuutii.

11 WAAQAYYO isa Xiyoon irra jiraatu faarfannaadhaan jajadhaa;
hojii isaa illee saboota keessatti labsaa.
12 Inni haaloo dhiigaa baasu sunis isaan yaadataatii;
iyya warra dhiphataniis hin irraanfatu.

13 Yaa WAAQAYYO, hammam akka diinonni koo na ari'atan ilaali!
Naaf araaramiitii afaan boolla du'aa keessaa na baasi;
14 kunis ani karra Intala Xiyoon irratti
akka galata kee labsuu fi fayyisuu keettis
baay'isee gammaduuf.

15 Saboonni boolla qotan keessa bu'an;
miilli isaaniis kiyyoodhuma isaan dhoksaniin qabame.
16 WAAQAYYO murtii qajeelaa kennuudhaan beekama;
hamoonni garuu hojii harka isaaniitiin kiyyoo seenu.
17 Namoonni hamoon,
warri Waaqa irraanfatan hundinuus sii'oolitti gad bu'u.
18 Rakkattoonni garuu yoom iyyuu hin irraanfataman;
abdiin hiyyeeyyiis bara baraan hin badu.

19 Yaa WAAQAYYO ka'i; jabinni namaa hin mul'atin;
fuula kee duratti sabootatti haa muramu.
20 Yaa WAAQAYYO, sodaa isaanitti buusi;
saboonnis akka namuma ta'an haa beekan.

Murtii Qajeelaa Argachuuf Waaqa Kadhachuu

Faarfannaa 10

1 Yaa WAAQAYYO, ati maaliif achi fagaattee dhaabatta?
Yeroo rakkinaattis maaliif of dhoksita?

2 Namni hamaan of tuulummaa isaatiin hiyyeessa adamsa;
inni maluma malatuun haa qabamu.
3 Namni hamaan hawwii isaatiin of jaja; ofittoo ni eebbisa;
WAAQAYYOON immoo ni arrabsa.
4 Namni hamaan sababii of tuuluuf Waaqa hin barbaadu;
yaada isaa hundumaa keessas Waaqni hin jiru.
5 Karaan isaa yeroo hunda ni milkaa'aaf; inni of tuula;
seerri kees isa irraa fagoo dha;
diinota isaa hundattis tuffiidhaan qummaada.
6 Innis, "Wanni na sochoosu hin jiru;
rakkinnis gonkumaa na hin argatu" ofiin jedha.

7 Afaan isaa abaarsaan, sobaa fi doorsisaan guutameera;
dabaa fi hamminni arraba isaa jala jiru.
8 Inni gandoota keessatti riphee eeggata;
iddoo dhokataattis warra yakka hin qabne ajjeesa.
Ija isaatiinis hiyyeeyyii gaada.
9 Akka leenca daggala isaa keessaatti riphee eeggata.
Hiyyeessa qabachuudhaaf dhokatee eeggata;
hiyyeessas qabatee kiyyoo isaatiin harkifata.
10 Hiyyeessi sunis ni caccaba; gad of qabas;

humna nama hamaa jalattis ni kufa.
11 Innis, “Waaqa irraanfateera;
fuula isaas dhokfateera; gonkumaa hin argu” ofiin jedha.

12 Yaa WAAQAYYO ka’i! Yaa Waaqi harka kee ol kaafadhu.
Rakkataas hin dagatin.
13 Namni hamaan maaliif Waaqa arrabsa?
Maaliifis garaa isaatti,
“Inni waan kanatti na hin gaafatu” jedha?
14 Yaa Waaqi, ati garuu rakkinaa fi gadda warra miidhamanii ni argita;
harka keetiinis gatii baasifta.
Deegaan dabarsee sitti of kenna;
ati ijoollee abbaa hin qabneef gargaaraa dha.
15 Irree nama hamaatii fi jal’aa cabsi;
hamma hamminni isaa dhumee dhabamutti,
hammina isaatti isa gaafadhu.

16 WAAQAYYO bara baraa hamma bara baraatti Mootii dha;
ormoonni lafa isaa irraa ni barbadaa’u.
17 Yaa WAAQAYYO, ati hawwii rakkattootaa ni dhageessa;
isaan jajjabeessita; iyya isaanii illee ni dhaggeeffatta;
18 kunis akka namni biyyoo irraa uumame si’achi isaan hin cunqursi-
neef
ati ijoollee abbaa hin qabnee fi
cunqurfamtootaaf akka dhaabattuuf.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 11

Dura bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Ani WAAQAYYOTTI kooluu galeera.
Yoos isin akkamitti lubbuu kootiin akkana jechuu dandeessu:
“Ati akkuma simbirroo tulluu keetti barrisi.
2 Kunoo namoonni hamoon iddaa isaanii dabsataniiru;
isaan warra toloota ta’an,
dukkana keessa waraanuuf jedhanii,
xiyya isaanii ribuutti dhaabbataniiru.
3 Yoo hundeewwan diigaman, namni qajeelaan
maal gochuu danda’a?”

4 WAAQAYYO mana qulqullummaa isaa qulqulluu sana keessa jira;
teessoon WAAQAYYOO samii irra jira.
Inni ilmaan namootaa ni ilaala;
iji isaas namoota ni qora.
5 WAAQAYYO qajeeltotaa fi jal’oota ni qora;
lubbuun isaa garuu nama goolii jaallatu ni jibbiti.
6 Inni hamoota irratti, barbadaa ibiddaatii fi
dinyii boba’u ni roobsa;
qoodni isaaniis bubbee finiinaa dha.

7 WAAQAYYO waan qajeelaa ta’eef,
murtii qajeelaa jaallata;

toloonnis fuula isaa ni argu.

Kadhannaa Gargaarsa Barbaachaaf Kadhatame

Faarfannaa 12

Dura bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan akka sirna *Shamiiniitiitti* faarfatamu.

1 Yaa WAAQAYYO, namni Waaqa sodaatu hin jiruutii ati na gargaar;
ilmaan namaa keessaas namni amanamu dhabameeraatii.
2 Namni hundinuu ollaa isaatti soba dubbata;
isaan nama saadanii garaa lamaan dubbatu.

3 WAAQAYYO afaan nama saadu hunda,
arraba of tuulu hundas haa kukkutu;
4 isaanis, "Nu arraba keenyaan ni moona;
hidhiin keenyas keenyuma;
eenyutu nurratti gooftummaa qaba?" jedhu.

5 WAAQAYYO, "Ani sababii hacuucamuu hiyyeeyyiitiif,
sababii aaduu rakkattootaatiifis amma nan ka'a.
Nagaa isaan hawwan keessas isaan nan jiraachisa" jedha.
6 Dubbiin WAAQAYYOO hir'ina hin qabu;
innis akka meetii boolla ibiddaa keessatti baqfamee
yeroo torba qulqulleeffamee ti.

7 Yaa WAAQAYYO ati nu eegda;
dhaloota akkanaa irraas bara baraan nu oolchita.
8 Yeroo wanni faayidaa hin qabne ilmaan namaa gidduutti kabajamutti
hamoonni of dhiibuudhaan kallattii hundaan asii fi achi naanna'u.

Iyyata Nama Waaqa Amanatee

Faarfannaa 13

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.

1 Yaa WAAQAYYO, hamma yoomiitti?
Ati hamma bara baraatti na irraanfattaa?
Hamma yoomiittis fuula kee na duraa dhoksita?
2 Ani hamma yoomiittin rakkina obsee
guyyaa guutuu garaa koo keessatti gadda?
Hamma yoomiitti diinni koo narra aana?

3 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, na ilaali; deebii illee naa kenni.
Akka ani hirriba du'aa hin rafneefis ija kootiif ifa kenni;
4 diinni koo, "Ani isa mo'adheera" jedha;
amajaajiiwwan koos kufaatii kootti gammadu.

5 Ani garuu araara kee nan amanadha;
garaan koos fayyisuu keetti ni gammada.
6 Ani WAAQAYYOOF nan faarfadha;
arjummaan isaa naa baay'ateeraatii.

Namoota Waaqaaf Hin Bulle

Faarfannaa 14

14:1-7 kwf – Far 53:1-6

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Gowwaan garaa isaatti,
"Waaqni hin jiru" jedha.
Isaan xuraa'aniiru; hojiin isaaniis jibbisiisaa dha;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru.

2 WAAQAYYO yoo namni waa hubatu,
kan Waaqas barbaadu, tokko iyyuu jiraate arguuf jedhee,
samii irraa ilmaan namootaa gad ilaala.
3 Hundinuu dogoggoraniiru; hundi isaaniis xuraa'aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru.

4 Warri hammina hojjetan
kanneen akkuma waan buddeena nyaataniitti saba koo nyaatan,
warri WAAQAYYOON hin waammanne hundinuu homaa hin beekanii?
5 Isaan sodaadhaan liqimfamaniiru;
Waaqni dhaloota qajeeltotaa wajjin jiraatii.
6 Isin jal'oonni karoora hiyyeeyyii jalaa fashaleessitu;
WAAQAYYO garuu da'oo isaanii ti.

7 Maaloo utuu Xiyoon keessaa fayyinni Israa'eliif dhufee!
Yommuu WAAQAYYO saba isaa warra booji'aman deebisutti,
Yaaqoob haa ililchu; Israa'elis haa gammadu!

Nama Akkamiitu Mana Waaqaa Keessa Jiraachuu Danda'a?

Faarfannaa 15

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, eenyutu dunkaana kee keessa jiraata?
Eenyutu tulluu kee qulqulluu sana irra jiraachuu danda'a?

2 Nama adeemsi isaa mudaa hin qabnee fi
nama waan qajeelaa hojjetu,
nama garaa isaatii dhugaa dubbatuu fi
3 kan arraba isaatiin nama hin hamanne,
nama ollaa isaatti waan hamaa hin hojjennee fi
nama ollaa isaa maqaa hin balleessine,
4 kan nama hamaa tuffatee warra WAAQAYYOON sodaatan garuu kabaju,
yoo waan isa miidhu ta'e illee nama kakuu isaa eegu,
5 nama maallaqa isaa hiiqiidhaan hin liqeessinee fi
kan nama yakka hin qabne miidhuuf jedhee matta'aa hin fudhannee dha.

Namni wantoota kanneen hojjetu,
gonkumaa hin raafamu.

Waaqayyo Dhaala Koo ti

Faarfannaa 16

Miiktaamii Daawit.
1 Yaa Waaqi, ani kooluu sitti galeeraatii,
ati na eegi.

2 Anis WAAQAYYOON, “Ati Gooftaa koo ti;
ani si malee gaarummaa hin qabu” nan jedha.
3 Qulqulloonni lafa irraa garuu ulfina qabeeyyii dha;
anis isaanitti baay’ee nan gammada.
4 Warra waaqota tolfamoo duukaa bu’an,
gaddi isaanii ni guddata.
Dhibaayyuu dhiigaa ani isaaniif hin dhibaafadhu;
yookaan afaan kootiin maqaa isaanii hin dha’u.

5 WAAQAYYO qooda dhaala kootii fi qooda xoofoo koo ti;
ixaa koos situ naa jiraachisa.
6 Funyoon daangaa iddoo gaarii naa bu’eera;
dhugumaan ani dhaala nama gammachiisu qaba.

7 WAAQAYYO isa na gorsu sana ani nan jajadha;
halkanis yaadni koo na qajeelcha.
8 Ani yeroo hunda fuula koo duraa WAAQAYYOON qaba.
Waan inni mirga koo jiruuf ani hin raafamu.

9 Kanaaf garaan koo ni gammada; arrabni koos ni ililcha;
foon koos nagaadhaan jiraata;
10 ati sii’ool keessatti na hin dhiiftuutii,
yookaan amanamaan kee akka tortoru hin gootu.
11 Ati karaa jireenyaa na barsiifta; fuula kee durattis
gammachuudhaan na guutta;
gara mirga keetii gammachuu bara baraatu jira.

Iyyata Nama Qajeelaa

Faarfannaa 17

Kadhannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, iyyata ani murtii qajeelaaf iyyadhu dhaga’i;
boo’icha koos dhaggeeffadhu.
Kadhannaa koo kan afaan nama hin gowwoomsine
keessaa ba’uufis gurra kenni.
2 Murtiin koo si biraa haa dhufu;
iji kees waan qajeelaa haa argu.

3 Ati yoo garaa koo qorte, halkaniinis yoo na ilaalte,
yoo na sakattaates, homaa narratti hin argattu;
ani akka afaan koo cubbuu hin hojjenneef kutadheeraatii.
4 Waa’ee hojii namootaa immoo ani dubbii afaan keetiitiin
karaa gooltotaa irraa of eeggadheera.
5 Tarkaanfiin koo karaa kee irratti cimeera;
miilli koos hin mucucaanne.

6 Yaa Waaqi, waan ati deebii naa kennituuf ani sin waammadha;

gurra kee gara kootti qabiitii kadhannaa koo dhaga'i.
7 Yaa isa warra diinota isaanii jalaa sitti baqatan
harka kee mirgaatiin oolchitu,
ati jaalala kee isa hin geeddaramne sana haala dinqisiisaadhaan argisiisi.
8 Akka agartuu ija keetiitti na eegi;
gaaddidduu qoochoo keetiitiinis na dhoksi;
9 hamoota na dhiphisan jalaa,
diinota na ajjeesuuf na marsan jalaa na baasi.

10 Isaan garaa isaanii kan namaa hin naane sana ni guduunfu;
afaan isaaniis of tuulummaadhaan dubbata.
11 Isaan faana na dha'u; ammas na marsaniiru;
lafaan na dha'uudhaafis ija babaasu.
12 Isaan akka leenca waa kukkutachuu kajeeluu ti;
akka leenca guddaa riphee waa gaaduu ti.

13 Yaa WAAQAYYO ka'i; itti ba'iitii isaan kuffisi;
goraadee keetiinis hamoota jalaa na baasi.
14 Yaa WAAQAYYO, namoota akkanaa jalaa,
namoota addunyaa kanaa warra qoodni isaanii jireenyuma ammaa ta'e jalaa
harka keetiin na baraari.
Garaan isaanii waan ati isaaniif kuufte haa quufu;
ijoolleen isaaniis akka malee haa quufan;
isaanis waan isaan irraa hafe daa'imman isaaniitiif haa kaa'an.

15 Ani garuu qajeelummaadhaan fuula kee nan arga;
yommuun dammaquttis ani ulfina kee arguudhaan nan quufa.

Faarfannaa Mo'annaa

Faarfannaa 18

18:1-50 kwf – 2Sm 22:1-51

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit garbicha WAAQAYYOO; innis yommuu WAAQAYYO harka diinota isaa hundaa fi harka Saa'ol jalaa isa baasetti dubbii faarfannaa kana WAAQAYYOOF faarfate. Innis akkana jedhe:

1 Yaa WAAQAYYO jabina ko, ani sin jaalladha.

2 WAAQAYYO kattaa koo, da'annoo kootii fi oolchaa koo ti;
Waaqni koo kattaa koo kan ani kooluu itti galuu dha;
inni gaachana kootii fi gaanfa fayyina koo ti; da'annoo koo cimaa dha.

3 Ani WAAQAYYO galanni isaaf malu sana nan waammadha;
diinota koo jalaas nan baraarama.
4 Funyoon du'aa na xaxe;
lolaan badiisaas na liqimseera.
5 Funyoon sii'ool natti marame;
kiyyoon du'aas natti dhufe.

6 Ani dhiphina koo keessatti WAAQAYYOON nan waammadhe;
gargaarsaafis Waaqa kootti nan iyyadhe.
Innis mana qulqullummaa isaatii sagalee koo dhaga'e;
iyyi koos gurra isaa seene.
7 Lafti ni hollatte; ni sochootes;
hundeewwan tulluuwwaniis ni raafaman;
sababii inni dheekkameefis isaan ni hollatan.
8 Aarri funyaan isaatii ol ba'e;
ibiddi waa barbadeessu afaan isaatii ba'e;
cileen boba'us afaan isaatii ba'e.
9 Inni samiiwwan tarsaasee gad bu'e;
duumessoonni gurraachis miilla isaa jala turan.
10 Inni kiirubeelin yaabbatee barrise;
qoochoo qilleensaatiinis ol ba'e.
11 Inni dukkana haguuggii isaa, duumessa samii kan
bokkaadhaan dukkanaa'e immoo godoo isaa godhate.
12 Ifa fuula isaa keessaas duumessi dhagaa cabbiitii fi
bakakkaadhaan tarsaasee ba'e.
13 WAAQAYYO samiidhaa ni qaqawweessa'e;
sagaleen Waaqa Waan Hundaa Oliis ni dhaga'ame.
14 Inni xiyya isaa darbatee diinota bittinneesse;
bakakkaas gad dhiisee isaan fixe.
15 Yaa WAAQAYYO, dheekkamsa keetiin,
humna hafuura funyaan keetii ba'uutiinis,
sululawwan galaanaa ifatti baafaman;
hundeewwan lafaas qullaa hafan.

16 Inni ol gubbaadhaa gad hiixatee na qabe;
bishaanota gad fagoo keessaas na baase.
17 Inni diina koo isa jabaa jalaa, amajaajota koo
warra akka malee natti ciman jalaas na baase.
18 Isaan guyyaa rakkina kootti natti dhufan;
WAAQAYYO garuu gargaarsa koo ture.
19 Inni iddoo bal'aatti na baase;
waan natti gammadeefis na oolche.

20 WAAQAYYO akkuma qajeelummaa kootiitti naa kenneera;
akkuma qulqullina harka koottis na badhaase.
21 Ani karaa WAAQAYYOO eegeeraatii;
Waaqa koo irraa garagalee hammina hin hojjenne.
22 Seerri isaa hundinuu fuula koo dura jira;
anis labsii isaa irraa hin gorre.
23 Ani fuula isaa duratti mudaa hin qabu ture;
cubbuu irraas of eeggadheera.
24 WAAQAYYO akkuma qajeelumma kootti,
akkuma harki koo fuula isaa duratti qulqulluu ta'ettis na badhaaseera.

25 Ati nama amanamaatti amanamummaa kee argisiifta;
nama mudaa hin qabnettis kan mudaa hin qabne taata.
26 Nama qulqulluutti qulqulluu taata;

nama jal'aatti immoo jal'aa taata.
27 Ati warra gad of qaban ni oolchita;
ija of tuulu garuu gad deebifta.
28 Yaa WAAQAYYO ati ibsaa koo jabeessitee ni ibsita;
Waaqni koo dukkana koo ifatti ni geeddara.
29 Ani gargaarsa keetiin loltoota dhiibbadhee nan deema;
Waaqa kootiinis dallaa utaaluu nan danda'a.

30 Waaqa kana karaan isaa mudaa hin qabu;
dubbiin WAAQAYYOO hir'ina hin qabu;
warra isatti kooluu galan hundaaf WAAQAYYO gaachana ta'a.
31 WAAQAYYO malee Waaqni eenyu?
Waaqa keenya malees kattaan eenyu?
32 Kan humna na hidhachiisu,
kan akka karaan koos nagaa ta'u godhu Waaqa.
33 Inni miilla koo akka miilla borofaa godha;
iddoo ol dheeraa irras na dhaabachiisa.
34 Inni harka koo waraanaaf leenjisa;
irreen koos iddaa naasii dabsuu ni danda'a.
35 Ati gargaarsa kee kan nama fayyisu gaachana naaf goota;
harki kee mirgaa ol na qabeera;
gargaarsi kees nama guddaa na godhe.
36 Akka koomeen koo hin mucucaanneef,
miilla kootiif daandii bal'ifteerta.

37 Ani diinota koo ari'ee nan qaqqabadhe;
hamma isaan barbadaa'anittis ani duubatti hin deebine.
38 Ani akka isaan deebi'anii ka'uu hin dandeenyeef isaan nan barbadeesse;
isaanis miilla koo jalatti ni kufan.
39 Ati lolaaf humna na hidhachiifte;
amajaajota koos fuula koo duratti gad deebifte.
40 Akka diinonni koo dugda duubatti deebi'anii baqatan gooteerta;
anis amajaajota koo barbadeesseera.
41 Isaan gargaarsaaf iyyan; garuu kan isaan oolchu tokko iyyuu hin turre;
gara WAAQAYYOOTTIS ni iyyatan; inni garuu deebii hin kennineef.
42 Anis akkuma awwaara bubbeen fudhatuutti isaan nan daake;
akkuma dhoqqee daandii irraatti isaan nan dhidhiite.
43 Ati lola namootaa jalaa na baafteerta;
mataa sabootaa na gooteerta;
sabni ani hin beekne na tajaajila.
44 Namoonni ormaa na sossobatan;
isaan akkuma waa'ee koo dhaga'aniin naaf ajajaman.
45 Isaan hundi abdii kutatan;
hollachaas da'annoo isaanii jabaa keessaa ba'an.

46 WAAQAYYO jiraataa dha! Kattaan koo haa eebbifamu!
Waaqni Fayyisaan koo ol ol haa jedhu!
47 Inni Waaqa haaloo naa baasu,
kan sabootas na jalatti bulchuu dha;
48 diinota koo jalaas na baasa.

Ati amajaajota kootii ol na goota;
gooltota jalaas na baafte.
49 Kanaafuu yaa WAAQAYYO, ani saboota gidduutti sin leellisa;
faarfannaa galataa illee maqaa keetiif nan faarfadha.

50 Inni mo'annaawwan gurguddaa mootii isaatiif ni kenna;
dibamaa isaa Daawitii fi sanyii isaatiif,
jaalala bara baraa ni argisiisa.

Waaqayyo Biiftuu Qajeelummaati

Faarfannaa 19

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Samiiwwan ulfina Waaqaa odeessu;
bantiin samiis hojii harka isaa labsa.
2 Guyyaan tokko guyyaa kaanitti odeessa,
halkan tokkos halkan kaanitti beekumsa mul'isa.
3 Haasaan yookaan dubbiin hin jiru;
sagaleen isaaniis hin dhaga'amu.
4 Ta'us sagaleen isaanii lafa hundumaa,
dubbiin isaaniis handaara addunyaa ga'e.
Inni samiiwwan keessatti biiftuudhaaf dunkaana dhaabe;
5 biiftuunis akkuma misirricha dinqa isaatii ba'uutii fi
akkuma mo'ataa fiigicha dorgomutti gammadu tokkoo ti.
6 Isheenis handaara samiiwwanii tokkoo baatee
gara handaara kaaniitti naannofti;
wanni ho'a ishee jalaa dhokatu tokko iyyuu hin jiru.

7 Seerri WAAQAYYOO mudaa hin qabu;
lubbuu namatti deebisa.
Ajajni WAAQAYYOO amanamaa dha;
nama wallaalaa beekaa godha.
8 Seerri WAAQAYYOO qajeelaa dha;
garaadhaaf gammachuu kenna.
Ajajni WAAQAYYOO qulqulluu dha;
ijaafis ifa kenna.
9 WAAQAYYOON sodaachuun qulqulluu dha;
bara baraan jiraata.
Murtiin WAAQAYYOO dhugaa dha;
walumaa galattis qajeelaa dha.
10 Inni warqee caalaa, warqee akka malee qulqulleeffame
caalaa iyyuu gatii qabeessa;
inni damma caalaa,
nadhii dammaa caalaa mi'aawaa dha.
11 Murtii kanaanis tajaajilaan kee ni gorfama;
isa eeguunis gatii guddaa qaba.

12 Eenyutu dogoggora isaa hubachuu danda'a?
Yakka koo isa dhokfamaa irraa na qulqulleessi.
13 Tajaajilaa kee cubbuu ija jabinaan hojjetamu irraa eegi;
cubbuun kunis na hin mo'atin.
Yoos ani hir'ina malee nan jiraadha;

dogoggora guddaa irraas qulqulluu nan ta'a.

14 Yaa WAAQAYYO, Kattaa koo fi Furii ko,
dubbiin afaan kootii fi yaadni garaa koo
fuula kee duratti fudhatamaa haa ta'u.

Kadhannaa Mootiif Kadhatame

Faarfannaa 20

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Guyyaa rakkinaatti WAAQAYYO deebii siif haa kennu;
maqaan Waaqa Yaaqoobis si haa eegu.
2 Inni iddoo qulqulluudhaa gargaarsa siif haa ergu;
Xiyoon irraas jabina siif haa kennu.
3 Aarsaa kee hunda siif haa yaadatu;
qalma kee kan gubamus siif haa fudhatu.
4 Hawwii garaa keetii siif haa kennu;
karoora kee hundas fiixaan siif haa baasu.
5 Yommuu ati mo'attutti ililchinee
maqaa Waaqa keenyaatiin faajjii keenya ol fudhanna.

WAAQAYYO waan ati kadhattu hundumaa siif haa kennu.

6 Ani akka WAAQAYYO dibamaa isaa fayyisu amma beeka;
Waaqayyo humna nama fayyisu kan harka isaa mirgaa keessa jiru sanaan
samii isaa qulqulluu keessaa deebii ni kennaaf.
7 Namoonni tokko tokko gaariiwwan amanatu; kaan immoo fardeen amanatu;
nu garuu maqaa WAAQAYYO Waaqa keenyaa amananna.
8 Isaan gufatanii kufu; nu garuu ol kaana;
jabaannees ni dhaabanna.
9 Yaa WAAQAYYO, ati mootiidhaaf mo'annaa kenni!
Yommuu nu si waammannuttis deebii nuu kenni!

Galata Waa'ee Mootichaatiif Dhi'aate

Faarfannaa 21

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, mootiin jabina keetti baay'ee gammada.
Gargaarsa keettis gammachuun isaa hammam guddaa dha!

2 Ati hawwii garaa isaa kenniteefii jirta;
kadhannaa afaan isaas isa hin dhowwanne.
3 Ati eebba guddaadhaan isa simatte;
gonfoo warqee qulqulluus mataa isaa irra keesse.
4 Inni jireenya si kadhate; atis ni kenniteef;
bara dheeraas bara baraa hamma bara baraatti kenniteef.
5 Ulfinni isaa mo'annaa ati isaaf kenniteen guddaa ta'e;
atis ulfinaa fi surraa isatti uwwifte.
6 Ati eebba bara baraa kenniteef;
akka inni gammachuu argama keetiitiin gammadus goote.
7 Mootichi WAAQAYYOON amanataatii;
sababii jaalala Waaqa Waan Hundaa Olii
kan hin geeddaramne sanaatiifis inni hin raafamu.

8 Harki kee diinota kee hunda ni qabata;
harki kee mirgaas warra si jibban ni qaba.
9 Yeroo mul'achuu keetiitti,
akka boolla ibiddi keessaa boba'uu isaan goota.
WAAQAYYO dheekkamsa isaatiin isaan liqimsa;
ibiddis isaan fixa.
10 Ati sanyii isaanii lafa irraa,
ijoollee isaaniis ilmaan namaa gidduudhaa ni balleessita.
11 Isaan yoo waan hamaa sitti yaadan,
yoo daba sitti mari'atanis hin milkaa'an.
12 Ati yommuu iddaa kee isaanitti qabdutti,
akka isaan baqatan gootaatii.

13 Yaa WAAQAYYO, jabina keetiin ol ol jedhi;
nu humna kee ni jajanna; ni faarfannas.

Rakkinaa Fi Abdii Nama Qajeelaa

Faarfannaa 22

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeedaloo "Borofa Ganamaa" jedhu. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqa ko, yaa Waaqa ko, ati maaliif na dhiifte?
Ati na gargaaruu irraa,
iyya koo irraas maaliif akkas fagaatta?
2 Yaa Waaqa ko, ani guyyaa guyyaa sittin iyyadha;
ati garuu deebii naaf hin deebiftu;
halkan halkanis afaan hin qabadhu.

3 Ati garuu Qulqullicha teessoo irra taa'uu dha;
ati galata Israa'el.
4 Abbootiin keenya si amanatan;
isaan si amanatan; atis isaan oolchite.
5 Isaan sitti iyyatan; ni fayyifamanis;
si amanatan; hin qaanofnes.

6 Ani garuu raammoodha malee nama miti;
ani nama namni itti qoosuu fi sabnis tuffatuu dha.
7 Warri na argan hundinuu natti kolfu;
mataa isaanii raasanii na arrabsu.
8 Akkanas jedhu; "Inni WAAQAYYOON amanata;
mee WAAQAYYO isa haa oolchu kaa.
Inni waan isatti gammaduuf, isa haa oolchu."

9 Ati garuu gadameessa keessaa na baafte;
harma haadha koo irrattis, situ nagaan na eege.
10 Ani gaafan dhaladhee jalqabee sirratti nan gatame;
erga haati koo na deessee jalqabdee ati Waaqa koo ti.
11 Ati narraa hin fagaatin;
rakkinni dhi'aateeraatii;
namni na gargaarus hin jiru.

12 Korommiin baay'een na marsu;

korommiin Baashaan jajjaboonis karaa hundumaan na marsu.
13 Isaanis akka leenca beela'ee aaduu
afaan isaanii bal'isanii natti banatu.
14 Ani akkuma bishaaniitti nan dhangalaafame;
lafeen koo hundinuus wal gad dhiise.
Onneen koo gara gagaatti geeddarame;
na keessattis baqe.
15 Jabinni koo akka qiraacii goge;
arrabni koo laagaatti na maxxane;
awwaara du'aa keessas na ciibsite.
16 Saroonni na marsaniiru;
gareen namoota hamoo na marseera;
isaanis harkaa fi miilla koo waraananii fullaasaniiru.
17 Ani lafee koo hunda lakkaa'uu nan danda'a;
isaanis ija babaasanii na ilaalu; akkas ta'uu koottis ni gammadu.
18 Isaan wayyaa koo hiratan;
uffata koottis ixaa buufatan.

19 Yaa WAAQAYYO, ati garuu narraa hin fagaatin;
yaa Jabina koo na gargaaruuf ariifadhu.
20 Lubbuu koo goraadee jalaa,
jireenya koo immoo humna sarootaa jalaa baasi.
21 Afaan leencaa jalaa na miliqsi;
gaanfa gafarsaa jalaas na baasi.

22 Maqaa kee obboloota kootti nan labsa;
waldaa keessattis sin jajadha.
23 Isin warri WAAQAYYOON sodaattan isa jajadhaa!
Isin sanyiin Yaaqoob hundinuu isa ulfeessaa!
Sanyiin Israa'el hundinuus isa sodaadhaa!
24 Inni dhiphina nama dhiphatee hin tuffanne
yookaan hin balfineetii;
yommuu inni gargaarsaaf isatti iyyatettis,
ni dhaga'eef malee fuula isaa hin dhokfanne.

25 Galanni ani yaa'ii guddaa irratti siif galchu si biraa dhufa;
warra si sodaatan durattis wareega koo of irraa nan baasa.
26 Hiyyeeyyiin nyaatanii quufu;
warri WAAQAYYOON barbaaddatanis isa ni jajatu;
garaan keessan bara baraan haa jiraatu!
27 Handaarri lafaa hundinuu ni yaadata;
gara WAAQAYYOOTTIS ni deebi'a;
maatiiwwan sabootaa hundinuus
fuula isaa duratti ni sagadu;
28 mootummaan kan WAAQAYYOOTII;
innis saboota hunda ni bulcha.

29 Sooreyyiin lafaa hundinuu ni nyaatu; ni waaqeffatus;
warri of jiraachisuu hin dandeenye kanneen biyyoo seenan hundi
fuula isaa duratti ni jilbeenfatu.
30 Dhaloonni dhufu isa tajaajila;
dhaloota boriittis waa'een Gooftaa ni himama.

31 Sababii inni waan kana hojjeteef,
isaan saba dhalachuuf jirutti qajeelummaa isaa ni labsu.

Tiksee Gaarii

Faarfannaa 23

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO tiksee koo ti; ani homaa hin dhabu.
2 Inni marga lalisaa keessa na boqochiisa;
gara bishaan tasgabbaa'aattis na geessa;
3 inni lubbuu natti deebisa.
Maqaa isaatiif jedhees
karaa qajeelaa irra na deemsisa.
4 Ani yoon sulula gaaddisa du'aa keessa deeme illee
ati waan na wajjin jirtuuf, homaa hin sodaadhu;
uleen keetii fi bokkuun kee na jajjabeessu.

5 Ati utuma diinonni koo ilaalanuu
fuula koo duratti maaddii naa qopheessita.
Mataa koo zayitii dibda;
xoofoon koos guutuu irraan dhangala'aa dha.
6 Dhugumaan gaarummaan keetii fi araarri kee,
bara jireenya kootii hunda na duukaa bu'u;
anis bara baraan, mana WAAQAYYOO keessa nan jiraadha.

Faarfannaa Mootii Ulfinaatiif Faarfatame

Faarfannaa 24

Faarfannaa Daawit.
1 Laftii fi wanni lafa irra jiru hundinuu,
addunyaa fi wanni ishee keessa jiraatu hundinuus kan WAAQAYYOO ti;
2 inni galaanota irratti ishee hundeesseeraatii;
bishaan irras ishee dhaabeera.

3 Eenyutu tulluu WAAQAYYOOTTI ol ba'a?
Iddoo isaa qulqulluu sanas eenyutu dhaabata?
4 Nama harka qulqulluu fi garaa qulqulluu qabu,
nama lubbuu isaa gara waaqa tolfamaatti ol hin kaafne
yookaan nama sobaan hin kakannee dha.
5 Inni WAAQAYYO biraa eebba,
Waaqa Fayyisaa isaa biraa immoo qajeelummaa ni argata.
6 Dhaloonni kun dhaloota warra isa barbaadanii ti;
kan dhaloota warra fuula Waaqa Yaaqoob barbaadanii ti.

7 Yaa karroota nana, mataa keessan ol qabadhaa;
isinis balbalawwan durii,
akka mootiin ulfinaa ol galuuf ol qabamaa.
8 Mootiin ulfinaa kun eenyu?
WAAQAYYO jabaa fi humna qabeessa,
WAAQAYYO isa waraana keessattis humna qabu sanaa dha.
9 Yaa karroota nana, mataa keessan ol qabadhaa;
isinis balbalawwan durii akka mootiin ulfinaa ol galuuf
mataa keessan ol qabadhaa.

10 Mootiin ulfinaa kun eenyu?
WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u sun,
inni Mootii ulfinaa ti.

Kadhannaa Yeroo Balaa

Faarfannaa 25

Faarfannaa Daawit.

1 Yaa WAAQAYYO, ani lubbuu koo gara keetti
ol nan qaba.

2 Yaa Waaqa koo ani sin amanadha.
Ati na hin qaanessin;
akka diinonni koo na mo'atanis hin godhin.
3 Namni si eeggatu tokko iyyuu
yoom iyyuu hin qaaneffamu;
warri sababii malee yakka hojjetan
garuu ni qaaneffamu.

4 Yaa WAAQAYYO, karaa kee na argisiisi;
daandii kees na barsiisi;
5 ati Waaqa Fayyisaa koo waan taateef,
dhugaa keetiin na dura bu'i; na barsiisi;
anis guyyaa guutuu sin eeggadha.
6 Yaa WAAQAYYO, araara keetii fi jaalala kee yaadadhu;
isaan durumaa jalqabanii jiruutii.
7 Cubbuu afaan kootii
yookaan dogoggora koo hin yaadatin;
yaa WAAQAYYO, gaarummaa keetiif jedhiitii
akkuma araara keetiitti na yaadadhu.

8 WAAQAYYO gaarii dha; tolaadhas;
kanaafuu inni daandii isaa cubbamootatti argisiisa.
9 Warra gad of qaban waan qajeelaa ta'een geggeessa;
karaa isaas isaan barsiisa.
10 Karaan WAAQAYYOO hundinuu
warra kakuu isaatii fi seera isaa eeganiif araaraa fi dhugaa dha.
11 Yaa WAAQAYYO, cubbuun koo guddaa ta'u iyyuu
maqaa keetiif jedhiitii dhiifama naa godhi.
12 Namni WAAQAYYOON sodaatu eenyu?
Waaqayyo karaa inni filachuu qabu isa argisiisa.
13 Lubbuun isaa badhaadhummaadhaan jiraatti;
sanyiin isaas lafa dhaala.
14 WAAQAYYO icciitii isaa warra isa sodaatan duraa hin dhoksu;
kakuu isaa illee isaan beeksisa.
15 Iji koo yeroo hunda gara WAAQAYYOO ilaala;
inni miilla koo kiyyoo keessaa ni baasaatii.

16 Gara kootti garagali; garaas naa laafi;
ani kophaa koon jiraatii; rakkataadhas.
17 Yaaddoon garaa kootii baay'ateera;
dhiphina koo keessaas na baasi.

18 Dhiphina kootii fi rakkina koo ilaali;
cubbuu koo hunda naa dhiisi.
19 Akka diinonni koo baay'atan,
hammam akka cimsanii na jibban argi!
20 Lubbuu koo eegi; na oolchis;
sababii ani kooluu sitti galeef,
akka ani qaana'u na hin godhin.
21 Waan ani si eeggadhuuf, amanamummaa fi
qajeelummaan ana haa eegan.

22 Yaa Waaqayyo, rakkina isaa hundumaa keessaa
Israa'elin furi!

Kadhannaa nama qajeelaa

Faarfannaa 26

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, sababii ani jireenya hir'ina
hin qabne jiraadheef, ati naa murteessi;
anis utuu asii fi achi hin raafamin,
WAAQAYYOON amanadheera.
2 Yaa WAAQAYYO, qoriitii na ilaali;
garaa koo fi qalbii koo qori;
3 jaalalli kee kan hin geeddaramne sun ija koo dura jiraatii;
anis dhugaa keetiin nan deddeebi'a.

4 Ani warra nama gowwoomsan wajjin hin taa'u,
yookaan fakkeessitoota wajjin tokkummaa hin qabaadhu;
5 ani waldaa warra hammina hojjetanii nan jibba;
hamoota wajjinis hin taa'u.
6 Yaa WAAQAYYO, ani harka koo qulqullummaadhaan nan dhiqadha;
iddoo aarsaa keetii irras nan naanna'a.
7 Faarfannaa galataa guddisee nan faarfadha;
dinqii hojii keetii hunda nan odeessa.

8 Yaa WAAQAYYO, mana ati keessa jiraattu,
iddoo ulfinni kee jirus nan jaalladha.
9 Lubbuu koo cubbamoota wajjin, jireenya koos
warra dhiiga dhangalaasan wajjin hin balleessin;
10 warra harka isaanii keessa karoorri jal'inaa jiru
kanneen harki isaanii mirgaa matta'aadhaan guutame wajjin na hin balleessin.
11 Ani garuu jireenya hir'ina hin qabne nan jiraadha;
ati na furi; araaras naa buusi.

12 Miilli koo lafa wal qixxee irra dhaabata;
waldaa guddaa keessattis WAAQAYYOON nan jajadha.

Ija Jabina Nama Waaqayyoo

Faarfannaa 27

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO ibsaa kootii fi fayyina koo ti;

ani eenyunan sodaadha?
WAAQAYYO da'oo jireenya kootii ti;
eenyutu na sodaachisa?
2 Namoonni hamoon yommuu
foon koo nyaachuudhaaf natti dhufan,
diinonni koo fi amajaajonni koo
yommuu na miidhuuf natti ka'an, gufatanii kufu.
3 Yoo duulli na marse illee,
garaan koo hin sodaatu;
yoo waraanni natti baname illee
ani hin raafamu.

4 Ani waan tokko WAAQAYYOON nan kadhadha;
waan kanas nan barbaada:
Kunis bara jireenya kootii guutuu
mana WAAQAYYOO keessa jiraachuu,
miidhagina WAAQAYYOO ilaaluu fi mana qulqullummaa isaa
keessatti isa kadhachuu dha.
5 Inni guyyaa rakkinaa
iddoo ofii jiraatu na kaa'ataatii;
da'oo dunkaana isaa jala na dhoksa;
kattaa gubbaattis ol na baasa.

6 Yommus diinota na marsanii olitti
mataan koo ol jedha;
dunkaana isaa keessatti illee ililleedhaan aarsaa nan dhi'eessa;
WAAQAYYOOF nan faarfadha; nan weeddisas.

7 Yaa WAAQAYYO, yommuu ani si waammadhu, sagalee koo dhaga'i;
naaf araarami; deebiis naaf kenni.
8 Yommuu ati, "Fuula koo barbaadaa!" jettetti,
garaan koo, "Yaa WAAQAYYO, ani fuula kee nan barbaada" siin jedha.
9 Fuula kee na duraa hin dhoksin;
aartee tajaajilaa kee of irraa hin deebisin;
ati gargaaraa koo taateerta.
Yaa Waaqayyo, Fayyisaa ko,
na hin gatin; na hin dhiisinis.
10 Yoo abbaan kootii fi haati koo na dhiisan illee,
WAAQAYYO na simata.
11 Yaa WAAQAYYO, karaa kee na barsiisi;
sababii ani diinota baay'ee qabuuf
daandii qajeelaa irra na buusi.
12 Fedhii diinota kootiitti dabarsitee na hin kennin;
dhuga baatonni sobduun narratti ka'aniiruutii;
isaanis hafuura jal'inaa baafatu.

13 Anis biyya jiraattotaa keessatti
gaarummaa WAAQAYYOO akkan argu
amma iyyuu nan amana.
14 WAAQAYYOON eeggadhu;
cimi; jabaadhus;

WAAQAYYOON eeggadhu.

Kadhannaa Fi Galata

Faarfannaa 28

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, Kattaa ko, ani sin waammadha;
ati na jalaa hin didin.
Yoo ati na jalaa didde,
ani akka warra boolla bu'anii nan ta'a.
2 Yommuu ani gargaarsaaf si waammadhee harka koo illee
gara Iddoo Qulqullummaa kee
kan Waan Hundumaa Caalaa Qulqulluu ta'e
sanaatti ol kaafadhu, sagalee kadhannaa koo naa dhaga'i.

3 Namoota hamoo warra jal'ina hojjetan wajjin,
warra garaa isaaniitti hammina qabatanii
olloota isaanii wajjin garuu
nagaa dubbatan wajjin na hin balleessin.
4 Akka hojii isaaniitti,
akkuma hojii isaanii hamaa sanaattis deebisiif;
akkuma hojii harka isaaniitti kenniif;
gatii isaaniif malu isaanumatti deebisi.

5 Sababii isaan hojii WAAQAYYOO,
yookaan waan harki isaa hojjete hin kabajneef
inni isaan diiga;
deebisees isaan hin ijaaru.

6 WAAQAYYO haa eebbifamu!
Inni iyya kadhannaa kootii naa dhaga'eeraatii.
7 WAAQAYYO jabina koo fi gaachana koo ti;
garaan koo isa amanata; anis gargaarsa argadheera.
Garaan koo baay'ee gammada;
anis faarfannaadhaan isa nan galateeffadha.

8 WAAQAYYO jabina saba isaa ti;
dibamaa isaatiifis da'oo fayyinaa ti.
9 Saba kee fayyisi; dhaala kees eebbisi;
tiksee isaanii ta'ii bara baraan isaan baadhu.

Faarfannaa Gooftaa Bubbeetiif Dhi'aate

Faarfannaa 29

Faarfannaa Daawit.
1 Isin jajjabeeyyiin, WAAQAYYOOF fidaa;
ulfinaa fi jabina WAAQAYYOOF fidaa.
2 Ulfina maqaa isaatiif malu WAAQAYYOOF kennaa;
iddoo qulqullummaa isaatti WAAQAYYOON waaqeffadhaa.

3 Sagaleen WAAQAYYOO bishaanota irra jira;
Waaqni ulfinaa ni qaqawweessa'a;
WAAQAYYO bishaanota baay'ee irratti ni qaqawweessa'a.

4 Sagaleen WAAQAYYOO humna qaba;
sagaleen WAAQAYYOO surra qabeessa.
5 Sagaleen WAAQAYYOO birbirsa ni cabsa;
WAAQAYYO birbirsa Libaanoon ni caccabsa.
6 Inni Libaanoonin akka jabbiitti,
Siiriyoonin immoo akka dibicha gafarsaatti ni utaalchisa.
7 Sagaleen WAAQAYYOO
balaqqeessa bakakkaatiin rukuta.
8 Sagaleen WAAQAYYOO gammoojjii sochoosa;
WAAQAYYO Gammoojjii Qaadesh sochoosa.
9 Sagaleen WAAQAYYOO qilxuu micciira;
bosonas qullaatti hambisa.
Hundinuus mana qulqullummaa isaa keessatti, "Ulfina!" jedhee iyya.

10 WAAQAYYO lolaa badiisaatiin olitti teessoo isaa irra taa'a;
WAAQAYYO Mootii ta'ee bara baraan teessoo isaa irra taa'a.
11 WAAQAYYO saba isaatiif jabina kenna;
WAAQAYYO saba isaa nagaadhaan eebbisa.

Galata Nama Afaan Du'aatii Deebi'ee

Faarfannaa 30

Faarfannaa eebba mana qulqullummaatiif Faarfatame. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, sababii ati ol na fuutee
akka diinonni koo natti hin gammanne gooteef,
ani sin jajadha.
2 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
ani gargaarsaaf sin waammadhe; atis na fayyifte.
3 Yaa WAAQAYYO, ati lubbuu koo sii'oolii baafte;
akka ani boolla hin buune gootees na jiraachifte.

4 Isin qulqulloonni isaa, faarfannaadhaan WAAQAYYOON jajadhaa;
maqaa isaa qulqulluu sanaafis galata galchaa.
5 Dheekkamsi isaa hamma liphsuu ijaa ti;
gaarummaan isaa immoo bara jireenyaa guutuudhaaf tura;
boo'ichi galgala tokko qofaaf tura;
ganama garuu ililleetu ta'a.

6 Anis yommuun nagaa argadhetti,
"Ani gonkumaa hin raafamu" nan jedhe.
7 Yaa WAAQAYYO, ati jaalala keetiin
akka tulluu jabaatti na dhaabde;
yeroo ati fuula kee na duraa dhoksitetti garuu
naasuutu na qabate.

8 Yaa WAAQAYYO, ani sin waammadha;
ani gara Gooftaatti akkana jedhee araaraaf nan iyyadha:
9 "Du'uu koo keessaa, boolla bu'uu koo keessaas
faayidaa maaliitu argama?
Biyyoon si galateeffataa?
Amanamummaa kees ni odeessaa?

10 Yaa WAAQAYYO na dhaga'i; na maaris;
Yaa WAAQAYYO, gargaarsa naa ta'i."

11 Ati boo'icha koo shuubbisuutti geeddarte;
wayyaa gaddaa narraa baaftee gammachuu natti uwwifte;
12 kunis akka lubbuun koo faarfannaadhaan si jajattuu fi
akka isheen hin cal'isneefii dha.
Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, ani bara baraan sin galateeffadha.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 31

31:1-4 kwf – Far 71:1-3

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani kooluu sitti galeera;
ati gonkumaa na hin qaanessin;
qajeelummaa keetiin na oolchi.
2 Gurra kee gara kootti qabi; dafiitii na oolchi;
kattaa ani itti kooluu galu naa ta'i;
na oolchuudhaafis da'oo jabaa naa ta'i.
3 Ati waan kattaa koo fi da'oo koo taateef,
maqaa keetiif jedhiitii na qajeelchi; karaa irras na buusi.
4 Ati iddoo ani itti baqadhu waan taateef,
kiyyoo diinonni koo naa kaa'an keessaa na baasi.
5 Ani hafuura koo dabarsee harka keettin kennadha;
yaa WAAQAYYO Waaqa dhugaa, ati na furi.

6 Ani warra waaqota faayidaa hin qabne abdatan nan jibba;
WAAQAYYOON garuu nan amanadha.
7 Ani jaalala kee kan hin geeddaramne sanatti nan gammada; nan ililchas;
ati dhiphina koo argiteertaatii;
rakkina lubbuu kootii illee beekteerta.
8 Ati dabarsitee diinatti na hin kennine;
miilla koos iddoo bal'aa irra dhaabdeerta.

9 Yaa WAAQAYYO, ani dhiphina keessan jiraatii na baasi;
iji koo gaddaan, lubbuun koo fi dhagni koo gaddaan dadhabaniiru.
10 Jireenyi koo gaddaan, umuriin koo aaduudhaan dhumeera;
jabinni koo sababii dhiphina kootiitiif laafeera;
lafeen koos xuuxameera.
11 Sababii diinota koo hundaatiif,
ani olloota koo biratti waan sodaachisaa,
michoota koo biratti immoo waan jibbisiisaa ta'eera;
warri karaa irratti na arganis na baqatu.
12 Ani akkuma nama du'eetti irraanfatameera;
akkuma qodaa cabaas nan ta'e.
13 Asaasa namoota baay'ee nan dhaga'aatii;
kallattii hundaan sodaatu jira!
Isaan natti malatanii
lubbuu koo balleessuuf mari'atan.

14 Yaa WAAQAYYO, ani garuu sin amanadha;

“Ati Waaqa koo ti” nan jedha.
15 Barri koo si harka jira; diinota koo jalaa,
warra na ari’atan harkaas na baasi.
16 Fuulli kee tajaajilaa kee irratti haa ifu;
jaalala kee kan hin geeddaramne sanaanis na baraari.
17 Yaa WAAQAYYO, ani hin qaaneffamin;
ani si waammadheeraatii;
warri hamoon garuu haa qaaneffaman;
cal’isaniis sii’ool keessa haa bu’an.
18 Afaan soba dubbatu,
kan of tuulummaa fi tuffiidhaan,
nama qajeelaatti kooree dubbatu haa duudu.

19 Gaarummaan kee kan ati warra si sodaataniif ol keesse,
kan ati fuula namootaa duratti
warra kooluu sitti galaniif kennite akkam guddaa dha!
20 Da’oo fuula keetiitiin,
waan namoonni isaanitti malatan jalaa isaan dhoksita;
dunkaana kee keessattis dubbiin tuttuquu jalaa isaan da’eessita.

21 WAAQAYYO haa eebbifamu;
inni yeroo ani magaalaa marfamte keessa turetti,
jaalala isaa dinqisiisaa sana na argisiiseeraatii.
22 Ani yeroon akka malee dhiphadhetti,
“Ani fuula kee duraa badeera!” jedheen ture.
Ati garuu yeroo ani gargaarsaaf sitti iyyadhetti,
kadhannaa koo naa dhageesse.

23 Qulqulloonni isaa hundinuu, WAAQAYYOON jaalladhaa!
WAAQAYYO amanamoota ni eega;
of tuultotaaf garuu akkuma hojii isaaniitti irra dabarsee deebisaaf.
24 Warri WAAQAYYOON abdattan hundinuu jabaadhaa;
garaan keessan hin sodaatin.

Cubbuu Himachuu

Faarfannaa 32

Faarfannaa Daawit. *Maskiil.*
1 Namni yakki isaa dhiifameef,
kan cubbuun isaas haguugameef,
eebbifamaa dha.
2 Namni WAAQAYYO cubbuu itti hin lakkoofne,
kan hafuura isaa keessas gowwoomsaan hin jirre,
eebbifamaa dha.

3 Yeroo ani cubbuu koo himachuu dhiisetti,
guyyaa guutuu aaduu kootiin,
lafeen koo ni bosose.
4 Harki kee halkanii fi guyyaa natti ulfaateeraatii;
jabinni koos akkuma waan ho’a bonaatiin ta’uutti xuuxame.
5 Ergasiis cubbuu koo sitti nan himadhe;
balleessaa koos si hin dhokfanne.
Anis, “Irra daddarba koo, WAAQAYYOOTTI nan himadha” nan jedhe;

atis yakka cubbuu kootii, naa dhiifteerta.

6 Kanaafuu namni amanamaan kam iyyuu,
yeroo ati itti argamtutti si haa kadhatu;
lolaan bishaan guddaas isa bira hin ga'u.
7 Ati iddoo ani itti dhokadhuu dha;
rakkina irraa na eegda;
faarfannaa mo'annaatiinis na marsita.

8 Ani karaa ati irra deemtu irratti sin qajeelcha; sin barsiisas;
ani ija koo jaalalaatiin sin ilaala; sin gorsa.
9 Isin akka farda yookaan gaangoo
hubannaa hin qabnee hin ta'inaa;
isaan yoo luugamaa fi fuuloodhaan qabaman malee
gara kee hin dhufan.
10 Dhiphinni namoota hamoo baay'ee dha;
araarri WAAQAYYOO garuu nama isa amanatu ni marsa.

11 Yaa qajeeltota, isin WAAQAYYOTTI gammadaa; ililchaas;
warri garaa qulqulluu qabdan hundinuu ililchaa.

Waaqa Jajachuu

Faarfannaa 33

1 Yaa qajeeltota, isin WAAQAYYOTTI gammadaa;
isa jajuun tolootaaf ni mala.
2 Kiraaraan WAAQAYYOON galateeffadhaa;
baganaa ribuu kudhan qabuun isaaf faarfadhaa.
3 Faarfannaa haaraa isaaf faarfadhaa; ribuu haalaan rukutaa;
sirriitti rukutaa; gammachuudhaanis ililchaa.

4 Dubbiin WAAQAYYOO qajeelaadhaatii;
inni waan hojjetu hundumaatti amanamaa dha.
5 WAAQAYYO qajeelummaa fi murtii qajeelaa jaallata;
laftis jaalala isaa kan hin geeddaramneen guutamteerti.

6 Samiiwwan dubbii WAAQAYYOOTIIN hojjetaman;
tuunni urjiiwwanii hundinuus
hafuura afaan isaatii ba'uun uumaman.
7 Inni bishaan galaanaa akka tuullaatti walitti qaba;
bishaan tuujubaas kuusaa keessa kaa'a.
8 Lafti hundi WAAQAYYOON haa sodaatu;
sabni addunyaa irra jiraatu hundinuus, guddisee isa haa sodaatu.
9 Inni dubbateeraatii, wanni inni dubbate ni ta'e;
inni ni ajaje; wanni inni ajajes ni raawwate.
10 WAAQAYYO marii sabootaa ni fashaleessa;
akka karoorri namootaa hojii irra hin oolles ni godha.
11 Karoorri WAAQAYYOO garuu bara baraan, yaadni garaa isaas
dhaloota hundumaa keessatti cimee ni dhaabata.

12 Sabni WAAQAYYO Waaqa isaaf ta'e,
namoonni inni akka dhaala ofii isaatti filate eebbifamoo dha.

13 WAAQAYYO samii irraa gad ni ilaala;
ilmaan namootaa hundas ni arga;
14 inni teessoo isaa irra taa'ee,
warra lafa irra jiraatan hunda gad ilaala;
15 inni garaa nama hundumaa uumu sun,
hojii isaanii hunda ni hubata.
16 Mootiin baay'ina loltoota isaatiin du'a hin oolu;
jagnis guddina humna isaatiin du'a jalaa hin ba'u.
17 Fardi mo'annaadhaaf abdii gatii hin qabnee dha;
guddinni humna isaas nama hin oolchu.
18 Garuu iji WAAQAYYOO warra isa sodaatan irra,
warra araara isaa abdatan irras jira;
19 inni lubbuu isaanii du'a jalaa ni baasa;
bara beelaas isaan ni jiraachisa.

20 Lubbuun keenya abdiidhaan WAAQAYYOON eeggatti;
innis gargaarsa keenyaa fi gaachana keenya.
21 Garaan keenya isatti ni gammadaatii;
nu maqaa isaa qulqulluu ni amanannaatii.
22 Yaa WAAQAYYO, akkuma nu abdii keenya
sirra kaa'annutti, araarri kee nurra haa bu'u.

Waaqa Murtii Qajeelaa Jajachuu

Faarfannaa 34

Faarfannaa Daawit. Innis fuula Abiimelek duratti maraatuu of fakkeesseef Abiimelek isa ariinaan yeroo achii deemetti faarfate.

1 Ani yeroo hunda WAAQAYYOON nan eebbisa;
galanni isaas yeroo hunda afaanii na hin bu'u.
2 Lubbuun koo WAAQAYYOON boonti;
cunqurfamtoonni dhaga'anii haa gammadan.
3 Na wajjin WAAQAYYOOF ulfina kennaa;
kottaa walii wajjin maqaa isaa ol kaafnaa.

4 WAAQAYYOON nan barbaaddadhe; innis deebii naa kenne;
sodaa koo hunda keessaas na baase.
5 Warri gara isaa ilaalan ni ifu;
fuulli isaaniis yoom iyyuu hin qaana'u.
6 Hiyyeessi kun ni iyye; WAAQAYYOS isa dhaga'e;
rakkina isaa hundumaa keessaas isa baase.
7 Ergamaan WAAQAYYOO naannoo warra Waaqa sodaatanii
ni qubata; isaan ni oolchas.

8 Akka WAAQAYYO gaarii ta'e mee mi'eeffadhaa ilaalaa;
namni isatti kooluu galu eebbifamaa dha.
9 Isin qulqulloonni isaa WAAQAYYOON sodaadhaa;
warri isa sodaatan homaa hin dhabaniitii.
10 Leenci saafelli iyyuu waa ni dhaba; ni beela'as;
namni WAAQAYYOON barbaaddatu garuu
waan gaarii tokko illee hin dhabu.

11 Yaa ijoollee ko, kottaa na dhaga'aa;

anis WAAQAYYOON sodaachuu isinan barsiisa.
12 Namni jireenya jaallatu, kan bara gaarii arguudhaafis
bara baay'ee hawwu eenyu?
13 Arraba kee waan hamaa irraa,
afaan kees soba dubbachuu irraa eeggadhu.
14 Hammina irraa deebi'i; gaarii hojjedhu;
nagaa barbaadi; duukaa bu'is.

15 Iji WAAQAYYOO qajeeltota irra jira;
gurri isaas iyya isaaniitiif banamaa dha;
16 yaadannoo isaanii lafa irraa balleessuudhaaf,
fuulli WAAQAYYOO warra hamaa hojjetanitti ni hammaata.

17 Qajeeltonni gargaarsaaf iyyatu; WAAQAYYOS isaan dhaga'a.
Rakkina isaanii hunda keessaas isaan baasa.
18 WAAQAYYO warra garaan isaanii cabetti dhi'oo dha;
warra abdii kutatanis ni fayyisa.

19 Rakkinni nama qajeelaa baay'ee dha;
WAAQAYYO garuu hunda isaa jalaa isa baasa;
20 lafee isaa hunda ni eega;
isaan keessaas tokko illee hin cabu.

21 Hamoota hamminatu ajjeesa;
warra nama qajeelaa jibbanitti ni murteeffama.
22 WAAQAYYO lubbuu tajaajiltoota isaa ni fura;
warra isatti kooluu galan keessaa tokkotti illee hin murteeffamu.

Kadhannaa Nama Dhiphatee

Faarfannaa 35

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, warra anaan mormaniin mormi;
warra na lolanis loli.
2 Gaachanaa fi mi'a lolaa qabadhu;
na gargaaruudhaafis ka'i.
3 Warra na ari'anitti
eeboo fi bodee luqqifadhu.
Lubbuu kootiinis,
"Fayyinni kee ana" jedhi.

4 Warri lubbuu koo barbaadan,
haa qaana'an; haa salphatanis;
warri na balleessuuf mari'atanis,
abdii kutatanii duubatti haa deebi'an.
5 Akka habaqii qilleensaan fudhatamee haa ta'an;
ergamaan WAAQAYYOOS isaan haa ari'u.
6 Karaan isaanii dukkanaa'aa fi mucucaataa haa ta'u;
ergamaan WAAQAYYOOS isaan haa ari'u.

7 Isaan sababii malee kiyyoo isaanii dhoksanii
na dura kaa'aniiruutii;
sababii malees boolla naa qotaniiru;

8 utuu inni hin beekin badiisni isatti haa dhufu;
kiyyoon inni dhokse sunis isuma haa qabu;
boolluma qote sanattis haa kufu.
9 Yoos lubbuun ko, WAAQAYYOTTI gammaddi;
fayyisuu isaattis ni ililchiti.
10 Lafeen koo hundi akkana siin jedha:
"Yaa WAAQAYYO, kan akka keetii eenyu?
Ati dadhabdoota warra isaan caalaa jabaatan jalaa baafta;
hiyyeeyyii fi rakkattoota illee saamtota jalaa baafta."

11 Dhuga baatonni sobaa natti ka'an;
waan ani waa'ee isaa hin beeknes na gaafatu.
12 Isaan qooda waan gaarii waan hamaa naa deebisu;
lubbuu koos kophaatti hambisu.
13 Ani garuu yeroo isaan dhibamanitti,
wayyaa gaddaa nan uffadhe;
lubbuu koos soomaan nan miidhe.
Yeroo kadhannaan koo deebii malee hafettis
14 ani akkuma waan michuu kootiif yookaan obboleessa kootiif gadduutti,
gaddaan asii fi achi deddeebi'e.
Akkuma waan haadha kootiif boo'uuttis,
gaddaan mataa koo nan buuse.
15 Isaan garuu yeroo ani gufadhetti gammadanii walitti qabaman;
utuu ani hin beekin na marsan;
utuu wal irraa hin kutinis na cicciratan.
16 Isaan akkuma warra Waaqatti hin bulleetti hamminaan natti qoosan;
ilkaan isaanii illee natti qaratan.
17 Yaa Gooftaa, ati hamma yoomiitti cal'istee ilaalta?
Lubbuu koo badiisa isaan fidan jalaa,
jireenya koos leenca jalaa baasi.
18 Ani wal ga'ii guddaa keessatti sin galateeffadha;
tuuta guddaa keessatti sin jajadha.

19 Warri akkasumaan diina natti ta'an natti hin gammadin;
warri sababii malee na jibban sunis ija natti hin qisin.
20 Isaan nagaa hin dubbatan;
warra qabbanaan biyya keessa jiraatanittis,
mala sobaa malatu.
21 Isaanis, "Baga! Baga! Ijuma keenyaan isa argine"
jedhanii afaan natti banatu.

22 Yaa WAAQAYYO, ati waan kana argiteerta; hin cal'isin.
Yaa gooftaa, narraa hin fagaatin.
23 Yaa Waaqa koo fi Gooftaa ko, ati mirga kootiif,
dhimma kootiifis dammaqi; ka'i!
24 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
akkuma qajeelummaa keetiitti naa murteessi;
akka isaan natti gammadanis hin godhin.
25 Akka isaan, "Baga! Akkuma nu barbaanne ta'eera!" jedhan,

yookaan akka isaan, “Nu isa liqimsineerra” jedhan hin godhin.

26 Warri dhiphina kootti gammadan hundinuu
haa qaana’an; haa burjaaja’anis;
warri natti kooran hundinuus,
qaanii fi salphina haa uffatan.
27 Warri qajeelumma koo jaallatan,
sagalee guddaadhaan haa ililchan; haa gammadanis.
Isaan yeroo hunda,
“WAAQAYYO inni nagaa garbicha isaatti gammadu
guddaa dha” haa jedhan.

28 Arrabni koo qajeelummaa kee,
guyyaa guutuus galata kee odeessa.

Jal’ina Namaatii Fi Gaarummaa Waaqayyoo

Faarfannaa 36

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit Garbicha WAAQAYYOO.
1 Ani waa’ee cubbamootaa,
ergaa Waaqa bira dhufe garaa koo keessaa qaba:
Waaqa sodaachuun ija isaanii dura hin jiru.

2 Akka cubbuun isaanii ifatti ba’ee hin jibbamneefis,
isaan ijuma ofii isaanii duratti akka malee of saadu.
3 Dubbiin afaan isaanii jal’inaa fi gowwoomsaa dha;
isaan ogummaadhaan hojjechuu fi waan gaarii gochuu dhiisaniiru.
4 Siree isaanii irratti iyyuu isaan hammina xaxu;
karaa cubbuutti of kennu; waan hamaas hin lagatan.

5 Yaa WAAQAYYO, araarri kee samiiwwan bira,
amanamummaan kees duumessa bira ga’a.
6 Qajeelummaan kee akka tulluuwwan gurguddaa ti;
murtiin kees akkuma tuujuba guddaa ti.
Yaa WAAQAYYO, ati namaa fi bineensa ni jiraachifta.
7 Yaa Waaqi, jaalalli kee inni hin geeddaramne sun akkam ulfina qabeessa!
Ilmaan namootaa, gaaddisa qoochoo keetii jalatti kooluu galu.
8 Isaan badhaadhummaa mana keetii nyaatanii quufu;
atis laga gammachuu keetii irraa isaan obaafta.
9 Burqaan jireenyaa si bira jiraatii;
nu ifa keetiin ifa argina.

10 Jaalala kee warra si beekaniif,
qajeelummaa kees gara toleeyyiidhaaf ittuma fufi.
11 Miilli of tuultotaa natti hin dhufin;
harki hamootaas dhiibee na hin fageessin.
12 Warri waan hamaa hojjetan kunoo kufanii diriiraniiru;
gad darbatamaniiru; ka’uus hin danda’an!

Qooda Nama Qajeelaa Fi Hamaa

Faarfannaa 37

Faarfannaa Daawit.
1 Ati sababii namoota hamootiif jettee hin aarin
yookaan warra jal'ina hojjetanitti hin hinaafin.
2 Isaan akkuma margaa dafanii coollagu;
akkuma biqiltuu misee dafanii gogu.

3 WAAQAYYOON amanadhu; waan gaariis hojjedhu;
biyyattii keessa jiraadhu; nagaas qabaadhu.
4 WAAQAYYOTTI gammadi;
innis hawwii garaa keetii siif guuta.

5 Karaa kee WAAQAYYOTTI kennadhu;
isa amanadhu; inni siif milkeessa.
6 Inni qajeelummaa kee akka aduu ganamaatti,
murtii kee immoo akka aduu saafaatti ibsa.

7 WAAQAYYO duratti cal'isi;
obsaanis isa eeggadhu;
nama karaan isaa qajeeleefitti,
kan hammina hojjetuttis hin hinaafin.

8 Aarii irraa of eegi; dheekkamsa irraas deebi'i;
hin aarin; aariin hammina qofatti nama geessaatii.
9 Namoonni hamoon ni balleeffamuutii;
warri WAAQAYYOON abdatan garuu lafa dhaalu.

10 Namoonni hamoon yeroo xinnoodhaaf malee si'achi hin jiraatan;
yoo ati isaan barbaadde illee hin argaman.
11 Garraamonni garuu lafa ni dhaalu;
nagaa guddaadhaanis ni gammadu.

12 Namoonni hamoon nama qajeelaatti mari'atu;
ilkaan isaaniis isatti qaratu;
13 Gooftaan hamootatti ni kolfa;
inni akka guyyaan isaanii dhi'aate ni beekaatii.

14 Namoonni hamoon hiyyeeyyii fi
rakkattoota lafaan dha'uudhaaf,
warra karaan isaanii qajeelaa ta'e immoo gorra'uudhaaf,
goraadee isaanii luqqifatu; iddaa isaaniis ni dabsatu.
15 Goraadeen isaanii garuu garaadhuma isaanii waraana;
iddaan isaaniis ni caccaba.

16 Badhaadhummaa hamoonni baay'een qaban irra,
waan xinnoo namni qajeelaan qabu wayya;
17 humni hamootaa ni cabaatii;
WAAQAYYO garuu qajeeltota jabeessee ni dhaaba.

18 WAAQAYYO bara tolootaa ni beeka;
dhaalli isaaniis bara baraan jiraata.
19 Isaan bara hamaa keessa hin qaana'an;

bara beelaa keessas ni quufu.

20 Namoonni hamoon garuu ni barbadaa'u;
diinonni WAAQAYYOOS akkuma miidhagina daraaraa dirree ti;
isaan ni badu; akkuma aaraa ni badu.

21 Namoonni hamoon ni liqeeffatu;
garuu deebisanii of irraa hin baasan;
qajeeltonni garuu arjummaadhaan kennu;
22 warri WAAQAYYO eebbisu lafa ni dhaalu;
warri inni abaaru garuu ni balleeffamu.

23 Adeemsi nama WAAQAYYO biraa ajajama;
inni karaa namicha sanaatti ni gammada.
24 Inni yoo gufate illee lafa hin ga'u;
WAAQAYYO harka isaatiin qabee isa dhaabaatii.

25 Ani dargaggeessan ture; amma immoo dulloomeera;
garuu qajeeltonni gatamuu isaanii
yookaan ijoolleen isaaniis buddeena kadhachuu isaanii hin argine.
26 Qajeeltonni yeroo hundumaa ni arjoomu; ni liqeessus;
ijoolleen isaaniis ni eebbifamu.

27 Waan hamaa irraa deebi'iitii waan gaarii hojjedhu;
yoos ati bara baraan ni jiraatta.
28 WAAQAYYO murtii qajeelaa jaallataatii;
warra isaaf amanamanis hin gatu.

Isaanis bara baraan ni eegamu;
sanyiin hamootaa garuu ni balleeffama.
29 Qajeeltonni lafa ni dhaalu;
bara baraanis ishee irra ni jiraatu.

30 Afaan nama qajeelaa ogummaa dubbata;
arrabni isaas murtii qajeelaa labsa.
31 Seerri Waaqa isaa garaa isaa keessa jira;
miilli isaas hin mucucaatu.

32 Namoonni hamoon qajeeltota gaadu;
isaan ajjeesuus ni barbaadu;
33 WAAQAYYO garuu harka isaaniitti jara hin dhiisu
yookaan yommuu isaan murtiitti dhi'eeffamanitti,
akka isaanitti murteeffamu hin eeyyamu.

34 WAAQAYYOON eeggadhu; karaa isaas eegi.
Inni akka ati lafa dhaaltuuf ulfina siif kenna;
atis badiisa hamootaa ni argita.

35 Nama hamaa fi gara jabeessa,
isaa akkuma muka iddoon isaa itti tolee jiru nan arge.
36 Ergasiis achiin nan darbe; inni garuu achi hin turre;

ani cimsee isa nan barbaade; inni garuu hin argamne.

37 Nama mudaa hin qabne yaadatti qabadhu; tolootas ilaali;
sanyiin nama nagaa hin baduutii.
38 Cubbamoonni hundinuu garuu ni barbadeeffamu;
galgalli nama hamaas hin tolu.

39 Fayyinni qajeeltotaa WAAQAYYO biraa dhufa;
inni yeroo rakkinaatti da'oo isaanii ti.
40 WAAQAYYO isaan gargaara; isaan oolchas;
harka namoota hamoo jalaa isaan baasa;
isaan baraaras; isaan isatti kooluu galaniiruutii.

Kadhannaa yeroo dhiphinaa

Faarfannaa 38

Faarfannaa Daawit. Yaadannoodhaaf.
1 Yaa WAAQAYYO, aarii keetiin na hin ifatin
yookaan dheekkamsa keetiin na hin adabin.
2 Xiyyooliin kee na waraananiiru;
harki kees akka malee natti ulfaateera.
3 Sababii dheekkamsa keetiitiif dhagni koo fayyaa dhabeera;
sababii cubbuu kootiifis lafeen koo nagaa dhabeera.
4 Cubbuun koo na liqimseeraatii;
akkuma ba'aa baatamuu hin danda'amne tokkoottis natti ulfaateera.

5 Sababii gowwummaa kootiitiif,
madaan koo malaa naqate; ni ajaa'es.
6 Ani gad nan qabame; gadis nan cabe;
guyyaa guutuus gaddaan oola.
7 Dugdi koo na boba'a;
dhagni koos fayyaa hin qabu.
8 Ani laafeera; akka malees bututeera;
garaan koo dhiphatee ani aadaan jira.

9 Yaa Gooftaa, hawwiin koo hundinuu fuula kee duratti beekamaa dha;
argansuun koo si duraa hin dhokatu.
10 Lapheen koo ni dha'atti; jilbis na laafeera;
ifni ija kootiis badeera.
11 Michoonni koo fi miiltoon koo sababii madaa kootiitiif narraa hiiqan;
firoonni koos narraa fagaatanii dhadhaabatu.
12 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan kiyyoo naa kaa'aniiru;
warri na miidhuu barbaadanis waa'ee badiisa kootii dubbatu;
guyyaa guutuus hammina natti yaadu.

13 Ani garuu akkuma duudaa dhaga'uu hin dandeenyee,
akkuma arrab-didaa dubbachuu hin dandeenyeetii.
14 Ani akka nama dhaga'uu hin dandeenyee,
akkuma nama afaan isaa deebii kennuu hin dandeenyees ta'eera.
15 Yaa WAAQAYYO, ani sin eeggadha;
yaa Waaqayyo Gooftaa ko, ati deebii naa kennita.

16 Ani, “Akka diinonni koo natti gammadan
yookaan akka isaan yeroo miilli koo mucucaatutti natti of jajan
hin eeyyamin” jedheeraatii.

17 Ani kufuu ga’eeraatii;
dhukkubbiin koos takkumaa na hin dhiifne.
18 Ani balleessaa koo nan himadha;
sababii cubbuu kootiitiifis nan gadda.
19 Warri akkasumaan diinota koo ta’an jajjaboo dha;
warri sababii malee na jibbanis hedduu dha.
20 Warri qooda waan gaarii waan hamaa naa deebisan diinota koo ti;
ani waan gaarii duukaa nan bu’aatii.

21 Yaa WAAQAYYO, ati na hin gatin;
yaa Waaqa ko, narraa hin fagaatin.
22 Yaa Gooftaa, yaa fayyisaa ko,
na gargaaruudhaaf ariifadhu!

Fuula Waaqaa Duratti Namni Xinnaa Dha

Faarfannaa 39

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Daawit.
1 Ani akkana nan jedhe; “Ani karaa koo nan eeggadha;
arraba koos cubbuu irraa nan ittisa;
hamma namni hamaan na bira jiruttis,
afaan kootti luugama nan kaa’adha.”
2 Ani cal’isee akkuma duudaa nan ta’e;
waan gaarii dubbachuu irraas of nan qusadhe;
dhiphinni koo garuu ittuma caale;
3 onneen koo na keessatti bulluqaa deeme;
yeroo ani irra deddeebi’ee yaadettis ibiddi sun ni boba’e;
anis arraba kootiin akkana jedheen dubbadhe:

4 Yaa WAAQAYYO, ati dhuma jireenya kootii na argisiisi;
dheerina umurii kootiis na barsiisi;
jireenyi koo akkam dafee akka darbus na beeksisi.
5 Kunoo, ati bara koo taakkuu tokkittii gooteerta;
umuriin koos fuula kee duratti homaattuu hin hedamu;
jireenyi nama hundumaas akkuma qilleensa shuf jedhee darbuu ti.
6 Dhuguma iyyuu namni akkuma gaaddidduu deddeebi’a;
dhugumaan inni akkasumaan goolama;
namni qabeenya ni kuusa; garuu eenyuuf akka walitti qabu hin beeku.

7 “Egaa amma yaa Gooftaa, ani maalin eeggadha?
Abdiin koo suma irra jira.
8 Dogoggora koo hunda irraa na oolchi;
nama gowwoonni itti kolfan na hin godhin.
9 Ani duudaa dha; afaan koos hin saaqqadhu;
kan waan kana godhe sumaatii.
10 Ani rukuttaa harka keetiitiin dhumeeraatii;

dha'icha kee narraa fuudhi.
11 Ati sababii cubbuu isaaniitiif namoota ifatta; ni adabdas;
akkuma biliis qabeenya isaanii ni balleessita;
dhugumaan namni hundinuu qilleensuma shuf jedhee darbuu dha.

12 "Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo naa dhaga'i;
iyya ani gargaarsa barbaachaaf iyyus dhaggeeffadhu;
boo'icha koos cal'istee hin ilaalin.
Ani akka alagaatti si bira nan jiraadhaatii;
akkuma abbootii koo hundumaattis ani nama biyya ormaa ti.
13 Utuun godaanee lafa irraa hin dhabamin dura
akkan deebi'ee gammaduuf, ija kee narraa deebifadhu."

Faarfannaa Galataatii fi Kadhannaa

Faarfannaa 40

40:13-17 kwf – Far 70:1-5

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Ani obsaan WAAQAYYOON nan eeggadhe;
innis gara kootti garagalee iyya koo naa dhaga'e.
2 Inni boolla sodaachisaa keessaa,
dhoqqee nama liqimsu keessaas na baase;
miilla koo kattaa irra dhaabe;
ejjeta koos naa jabeesse.
3 Innis faarfannaa haaraa,
faarfannaa galataas afaan koo keessa
Waaqa keenyaaf kaa'e.
Namoonni baay'een arganii WAAQAYYO sodaatu;
isas ni amanatu.

4 Namni WAAQAYYOON abdatu,
kan gara of tuultotaa hin ilaalle,
namni warra karaa irraa jal'atanii
waaqota sobaa duukaa bu'initti hin gara galle
eebbifamaa dha.
5 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko,
dinqiin ati hojjette baay'ee dha;
waan ati nuuf yaadde,
namni tokko tokkoon sitti himuu danda'u
tokko iyyuu hin jiru;
yoo ani waa'ee isaanii labsee dubbadhe illee,
baay'inni isaanii hamma hin qabu.

6 Ati aarsaa fi kennaa hin feene;
gurra koo garuu naa banteerta;
aarsaa gubamuu fi aarsaa cubbuu ati hin barbaanne.
7 Yeroo sana ani akkana nan jedhe; "Ani kunoo ti; ani dhufeera;
waa'een koo kitaaba maramaa keessatti barreeffameera.
8 Yaa Waaqa ko, ani fedhii kee raawwachuutti nan gammada;
seerri kee garaa koo keessa jira."

9 Ani yaa'ii guddaa keessatti qajeelummaa nan labsa;

Yaa WAAQAYYO, akkuma ati beektu,
ani afaan koo hin qabadhu.
10 Ani qajeelummaa kee garaa koo keessa hin dhoksu;
waa'ee amanamummaa keetiitii fi waa'ee fayyisuu keetii nan odeessa;
jaalala keetii fi dhugaa kees
yaa'ii guddaa duraa hin dhoksu.

11 Yaa WAAQAYYO araara kee na hin dhowwatin;
jaalalli keetii fi dhugaan kee yeroo hunda ana haa eegan.
12 Rakkinni hamma hin qabne na marseeraatii;
cubbuun koos na liqimseera; arguus dadhabeera;
cubbuun koo rifeensa mataa koo caalaa baay'ata;
onneen koos na keessatti laafteerti.

13 Yaa WAAQAYYO, na fayyisuutti gammadi;
yaa WAAQAYYO, na gargaaruudhaaf dafii kottu.
14 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan hundinuu,
haa qaana'an; haa burjaaja'anis.
Warri badii koo hawwan hundi,
qaana'anii duubatti haa deebi'an.
15 Warri, "Baga! Baga!" anaan jedhan,
qaanii isaaniitiin haa rifatan.
16 Warri si barbaadan hundinuu garuu
sitti gammadanii haa ililchan.
Warri fayyisuu kee jaallatan yeroo hunda,
"WAAQAYYO guddaa dha!" haa jedhan.

17 Ani garuu hiyyeessaa fi rakkataa dha;
ta'us Gooftaan naaf yaada.
Ati gargaarsa koo fi fayyisaa koo ti;
yaa Waaqa ko, hin turin.

Kadhannaa Nama Dhukkubsatee

Faarfannaa 41

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Namni hiyyeessaaf yaadu eebbifamaa dha;
guyyaa rakkinaatti WAAQAYYO isa ni oolcha.
2 WAAQAYYO isa ni eega; bara jireenya isaas ni dheeressa;
lafa irratti isa eebbisa;
hawwii diinota isaattis dabarsee isa hin kennu.
3 WAAQAYYO siree inni dhukkubsatee irra ciisu irratti isa kunuunsa;
fayyisees siree dhukkubaa irraa isa ni kaasa.

4 Anis, "Yaa WAAQAYYO na maari;
ani cubbuu sitti hojjedheeraatii na fayyisi" nan jedhe.
5 Diinonni koo hamminaan, "Inni yoom du'ee maqaan isaa
lafa irraa bada?" jedhanii waa'ee koo dubbatu.
6 Namni tokko yeroo na gaafachuu dhufutti,
utuma garaa isaatti hammina kuufatee qabuu, sobee dubbata;
gad ba'ees iddoo hundumatti odeessa.

7 Warri na jibban hundinuu waa'ee koo walitti hasaasu;
waan akka malee hamaa ta'es natti mari'atu.
8 Isaanis, "Dhukkubni hamaan isa qabateera;
inni si'achi iddoo ciisu sanaa hin ka'u" jedhu.
9 Michuun koo inni natti dhi'aatu,
inni ani amanadhe,
inni buddeena koo nyaate
koomee isaa natti ol fudhate.

10 Ati garuu yaa WAAQAYYO na baasi;
akka ani haaloo baafadhuufis ol na kaasi.
11 Akka ati natti gammaddu ani beeka;
diinni koo narra hin aanuutii.
12 Ati sababii amanamummaa kootiitiif utubdee na qabda;
baruma baraanis fuula kee dura na dhaabda.

13 WAAQAYYO Waaqni Israa'el,
bara baraa hamma bara baraatti haa eebbifamu.
Ameen; Ameen.

Kitaaba Lammaffaa

42

Faarfannaa 42–72

Waaqayyon Dheebochuu

Dura bu'aa faarfattootaatiif. *Maskiilii* Ilmaan Qooraahi.
1 Akkuma gadamsi bishaan yaa'utti gaggabu sana,
yaa Waaqa ko, lubbuun koo sitti gaggabdi.
2 Lubbuun koo Waaqayyoon Waaqa jiraataa dheebotti.
Ani yoomin dhaqee fuula Waaqaa arga?
3 Imimmaan koo halkanii guyyaa soora naa ta'eera;
namoonni guyyaa guutuu "Waaqni kee eessa jira?" anaan jedhuutii.
4 Ani yommuun waan kana yaadadhutti,
lubbuu koo of keessatti nan dhangalaasa:
ilillee fi faarfannaa galataatiin
tuuta ayyaana ayyaaneffatu tokko,
hiriiraan gara mana Waaqaatti geggeessaa
tuuticha wajjin akkamitti akka ani deemaa ture yaadadha.

5 Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta?
Abdii kee Waaqa irra keeyyadhu;
ani amma iyyuu isa nan jajadha.
Fayyisaa koo fi Waaqa koo nan jajadha.

6 Lubbuun koo na keessatti gadditeerti;
kanaafuu ani biyya Yordaanos irraa,
fiixee Hermoonii fi
Gaara Miizaarii irraa si yaadadha.
7 Huursaa fincaa'aa keetiitiin,
tuujubni tuujuba waama;

dambalii fi dha'aan kee hundinuu, narra yaa'an.

8 WAAQAYYO guyyaadhaan jaalala isaa kan hin geeddaramne ni ajaja;
halkan immoo faarfannaan isaa na wajjin jira;
kunis kadhannaa ani Waaqa jireenya kootii kadhadhuu dha.

9 Anis Waaqa Kattaa kootiin akkana nan jedha;
"Ati maaliif na dagatte?
Maaliif ani diinaan cunqurfamee gaddaan jiraadha?"
10 Amajaajonni koo guyyaa guutuu,
"Waaqni kee eessa jira?" jedhanii natti qoosudhaan,
akkuma goraadee lafee koo keessaatti na dhiphisu.

11 Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta?
Abdii kee Waaqa irra kaa'adhu;
ani amma iyyuu isa nan galateeffadha;
Fayyisaa koo fi Waaqa koo nan jajadha.

Tumsaa fi Furama Barbaachaaf Kadhachuu

Faarfannaa 43

1 Yaa Waaqi, naa murteessi;
saba hin amanametti dubbii koo naa falmi;
gowwoomsitootaa fi jal'oota jalaas na baasi.
2 Ati Waaqa jabina kootii ti.
Maaliif na gatte?
Ani maaliifin diinaan cunqurfamee
gaddaan jiraadha?
3 Ifa keetii fi dhugaa kee ergi;
isaan na haa qajeelchan;
gara tulluu kee qulqulluutti,
gara iddoo ati jiraattu sanaatti ana haa fiddan.
4 Yoos ani gara iddoo aarsaa Waaqaa,
gara Waaqa gammachuu fi ilillee koo nan dhaqa.
Yaa Waaqayyo, Waaqa ko,
ani baganaadhaan sin galateeffadha.

5 Yaa lubbuu ko, ati maaliif gaddita?
Na keessattis maaliif raafamta?
Abdii kee Waaqa irra kaa'adhu;
ani amma iyyuu isa nan galateeffadha;
Fayyisaa koo fi Waaqa koo nan jajadha.

Faaruu Boo'ichaa

Faarfannaa 44

Dura bu'aa faarfattootaatiif. *Maskiilii* Ilmaan Qooraahi.
1 Yaa Waaqi, waan ati bara durii,
jabana isaanii keessa hojjette sana,
abbootiin keenya nutti himaniiru;
nuus gurra keenyaan dhageenyeerra.
2 Ati harka keetiin saboota ariitee baafte;

abbootii keenya immoo ni dhaabde;
namoota ni balleessite;
abbootii keenya garuu bilisa baafte.
3 Harka kee mirgaatiin, irree keetii fi ifa fuula keetiitiin dhaalan malee
isaan goraadee isaaniitiin lafa sana hin dhaalle;
yookaan irreen isaanii mo'annoo isaaniif hin fidne;
ati isaan jaallatteertaatii.

4 Ati Mootii koo fi Waaqa koo
kan Yaaqoobiif mo'icha ajajjuu dha.
5 Nu siin diinota keenya duubatti deebifna;
maqaa keetiinis amajaajota keenya gad dhidhiinna.
6 Ani iddaa koo hin amanadhu;
goraadeen koos mo'annaa naa hin fidu;
7 ati garuu diinota keenya jalaa nu oolchita;
warra nu jibban immoo ni qaanessita.
8 Nu yeroo hundumaa Waaqaan dhaadanna;
maqaa kees bara baraan ni galateeffanna.

9 Amma garuu ati nu gatteerta; gadis nu deebifteerta;
ati loltoota keenya wajjin hin baane.
10 Akka nu diinota keenya baqannu nu gooteerta;
warri nu jibbanis nu saamaniiru.
11 Ati akka hoolota qalamuuf qopheeffamanii nu gooteerta;
ormoota keessas nu bittinneessiteerta.
12 Saba kee gatii xinnaatti gurgurteerta;
gurgurtaa isaanii irraas bu'aa hin arganne.

13 Ollaa keenya duratti nama kolfaa,
warra naannoo keenyaa birattis
waan qoosaatii fi nama tuffii nu gooteerta.
14 Ormoota keessatti waan mammaaksaa nu goote;
namoonnis mataa nutti raasan.
15 Salphinni koo guyyaa guutuu fuula koo dura jira;
fuulli koos qaaniidhaan haguugameera.
16 Kunis sababii dubbii warra na tuffataniitii fi warra na arrabsaniitiif,
sababii diinaatii fi sababii nama haaloo baafatuutiif ta'e.

17 Kun hundi nutti dhufeera;
ta'us nu si hin daganne;
yookaan kakuu kee keessatti amanamummaa hin dhabne.
18 Garaan keenya dugda duubatti hin deebine;
tarkaanfiin keenyas karaa kee irraa hin jal'anne.
19 Ati garuu iddoo waangoonni jiraatanitti nu caccabsite;
dukkana hamaadhaan nu haguugde.

20 Utuu nu maqaa Waaqa keenyaa irraanfannee,
yookaan utuu harka keenya gara waaqa ormaatti bal'ifannee
jiraannee,
21 silaa Waaqni waan kana bira hin ga'u turee?
Inni icciitii garaa namaa beekaatii.

22 Nu siif jennee guyyaa guutuu ni ajjeefamna;
akka hoolota qalamuuf jiraniittis lakkaa'amneerra.

23 Yaa Gooftaa dammaqi! Ati maaliif rafta?
Ka'i! Bara baraanis nu hin gatin.
24 Ati maaliif fuula kee dhokfatta?
Maaliifis dhiphinaa fi hacuucamuu keenya irraanfatta?

25 Lubbuun keenya biyyootti dabalamteertii;
garaan keenyas lafatti maxxaneera.
26 Ka'iitii nu gargaar; sababii jaalala kee
kan hin geeddaramneetiifis nu furi.

Faarfannaa Cidha Mootii

Faarfannaa 45

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo ilmaan Qooraahi kan "Daraaraa" jedhamu. *Maskiil.* Faarfannaa cidhaa.
1 Yommuu ani mootiidhaaf faarfadhutti,
yaadni gaariin garaa koo guutee irra dhangala'a;
arrabni koos akkuma biirii barreessaa ogeessa tokkoo ti.

2 Ati nama hundumaa caalaa miidhagaa dha;
hidhii kee irra surraatu dhangala'a;
kanaafuu Waaqni bara baraan si eebbiseera.
3 Yaa gooticha, goraadee kee luqqeettuutti hidhadhu;
ulfinaa fi surraa uffadhu.
4 Sababii dubbii dhugaatiif, gad of qabiisaa fi qajeelummaatiif,
miidhagina keetiin mo'annaadhaan fuula duratti gulufi;
harki kee mirgaas hojii sodaachisaa haa hojjetu.
5 Xiyyawwan kee qara qabeeyyiin sun onnee diinota mootii haa waraanan;
saboonnis miilla kee jalatti haa jijjiganii.
6 Yaa Waaqayyo, teessoon kee bara baraa hamma bara baraatti ni jiraata;
bokkuun qajeelummaas bokkuu mootummaa keetii ni ta'a.
7 Ati qajeelummaa jaallatta; jal'ina immoo ni jibbita;
kanaafuu Waaqayyo, Waaqni kee hiriyoota kee caalaatti,
zayitiidhaan gammachuu si dibeera.
8 Uffanni kee hundinuu qumbiidhaan,
argeessaa fi qundhiidhaan ni urgaa'a;
masaraawwan ilka arbaatiin miidhagfaman keessattis
muuziiqaan mi'a ribuu si gammachiisa.
9 Intallan moototaa dubartoota kee warra kabajamoo keessa jiru;
mootittiinis warqee Oofiiriitiin miidhagfamtee
karaa harka mirga keetii dhaabatti.

10 Yaa intalaa dhaga'i; hubadhu; gurra kees as qabi;
saba keetii fi mana abbaa keetii irraanfadhu.
11 Mootiin miidhagina kee hawwa;
waan inni gooftaa kee ta'eef isa kabaji.
12 Intalli Xiiroos kennaa fiddee dhufti;

sooreyyiinis garaa si laafifachuu barbaadu.

13 Intalli mootii ulfina guddaadhaan diinqa ishee jirti;
uffanni ishees warqeedhaan dha'ame.
14 Isheenis uffata halluu garaa garaa qabu uffattee
gara mootiitti geeffamti;
durboonni waa'elli ishees ishee duukaa bu'anii
gara keetti fidamu.
15 Isaanis gammachuu fi ililleedhaan ol galfamu;
masaraa mootichaas ni seenu.

16 Ilmaan kee iddoo abbootii keetii bu'an;
atis lafa hunda irratti isaan ni moosifta.
17 Ani akka maqaan kee dhaloota hunda keessatti yaadatamu nan godha;
kanaafuu saboonni bara baraa hamma bara baraatti si jajatu.

Waaqayyo nu wajjin jira

Faarfannaa 46

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi. Haala *Alaamootiitiin*.
1 Waaqni da'oo fi jabina keenya;
inni gargaarsa yeroo hunda rakkina keessatti nu wajjin jiruu dha.
2 Kanaafuu yoo lafti raafamtee
tulluuwwanis garaa galaanaa keessa gadi bu'an iyyuu nu hin sodaannu.
3 Utuu bishaan isaas huursee hoomachaa'ee
tulluuwwanis raafama isaatiin socho'an iyyuu nu hin sodaannu.

4 Lagni yaa'aan isaa magaalaa Waaqaa gammachiisu
kan iddoo qulqulluu Waaqni Waan Hundaa Olii jiraatuuf
gammachuu kennu tokko jira.
5 Waaqni magaalattii keessa jira; isheenis hin raafamtu;
ganama barii Waaqni ishee gargaara.
6 Saboonni ni raafaman; mootummoonnis ni kufan;
inni sagalee isaa dhageessise; laftis ni baqxe.

7 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u nu wajjin jira;
Waaqni Yaaqoob da'oo keenya.

8 Kottaa, hojii WAAQAYYOO ilaalaa;
badiisa inni lafa irratti fides argaa.
9 Inni hamma handaara lafaatti waraana ni balleessa;
iddaa ni cabsa; eeboo ni burkuteessa;
gaachanas ibiddaan guba.
10 "Cal'isaa; akka ani Waaqa ta'es beekaa;
ani saboota gidduutti ol ol nan jedha;
lafa irrattis ol ol nan jedha."

11 WAAQAYYOON Waan Hunda Danda'u nu wajjin jira;
Waaqni Yaaqoob da'oo keenya.

Waaqayyo Mootii Addunyaa ti

Faarfannaa 47

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Isin saboonni hundinuu harka keessan rukutaa;
sagalee ol fudhadhaatii gammachuudhaan Waaqaaf ililchaa.
2 WAAQAYYO Waaqa Waan Hundaa Olii,
Mootichi guddaan lafa hundumaa, sodaachisaadhaatii!
3 Inni saboota nu jala,
namootas miilla keenya jala galcheera.
4 Innis nu warra Yaaqoob isa inni jaallate sanaaf ulfina taaneef,
dhaala keenya nuu fileera.

5 Waaqni ililleedhaan, WAAQAYYO sagalee
malakataatiin ol ba'e.
6 Faarfannaa galataa Waaqaaf faarfadhaa;
faarfannaa galataa faarfadhaa;
faarfannaa galataa Mootii keenyaaf faarfadhaa;
faarfannaa galataa faarfadhaa.

7 Waaqni Mootii lafa hundaa ti;
faarfannaa galataa hubannaadhaan faarfadhaa.
8 Waaqni saboota irratti Mootii dha;
Waaqni teessoo isaa qulqulluu irra taa'eera.
9 Qondaaltonni sabootaa,
akkuma saba Waaqa Abrahaamitti walitti qabamu;
mootonni lafa irraa kan Waaqaatii;
innis guddisee ol ol jedheera.

Xiyoon Tulluu Waaqayyoo

Faarfannaa 48

Weedduu. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Magaalaa Waaqa keenyaa keessatti,
tulluu isaa qulqulluu irrattis, WAAQAYYO guddaa dha;
waan hundaa olittis galanni isaaf mala.

2 Tulluun Xiyoon gara kaabaatti argama;
dheerina isaatiinis ni bareeda.
Innis gammachuu addunyaa hundaa ti;
magaalaa Mooticha Guddaatis.
3 Waaqni da'annoo ishee keessa jira;
inni da'annoo ishee ta'uu isaa argisiiseera.

4 Mootonni humna walitti daratanii
tokkummaadhaan itti qajeelan.
5 Isaanis ishee arganii dinqifatan;
sodaataniis baqatan.
6 Achittis akkuma muddama dubartii ciniinsifattuutti,
hollannaan isaan qabate.
7 Atis bubbee ba'a biiftuutiin
dooniiwwan Tarshiish caccabsite.

8 Akkuma dhageenye sana,
magaalaa WAAQAYYOO Waan Hunda Danda'uu keessatti,
magaalaa Waaqa keenyaa keessatti, akkasuma argineerra;
Waaqni bara baraan jabeessee ishee dhaaba.

9 Yaa Waaqayyo, nu mana qulqullummaa kee keessatti,
jaalala kee kan hin geeddaramne sana irra deddeebinee yaadna.
10 Yaa Waaqayyo, galanni kee akkuma maqaa keetii
handaara lafaa ga'a;
harki kee mirgaas qajeelummaan guutameera.
11 Sababii murtii keetiitiif,
Tulluun Xiyoon haa gammaddu;
intallan Yihuudaas haa ililchan.

12 Xiyoon irra naanna'aa; naannoo ishee irras adeemaa;
gamoowwan ishees lakkaa'aa.
13 Dhaloota itti aanutti akka himtaniif,
dallaa eegumsa ishee sirriitti hubadhaa;
galma ishees ilaalaa.

14 Waaqni kun bara baraa hamma bara baraatti Waaqa keenyaatii;
inni hamma dhumaatti illee nu qajeelcha.

Qabeenya abdachuun faayidaa hin qabu

Faarfannaa 49

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Yaa namoota, isin hundi waan kana dhaga'aa;
warri addunyaa kana irra jiraattan hundinuu dhaggeeffadhaa;
2 xinnaa fi guddaan, sooressii fi hiyyeessi walumaan
dhaggeeffadhaa; kunis:
3 Afaan koo dubbii ogummaa dubbata;
wanti ani garaatti yaadus hubannaa kenna.
4 Gurra koo gara mammaaksaatti nan qabadha;
hibboo koos baganaadhaan nan ibsadha.

5 Bara rakkinaa, yeroo gowwoomsitoonni hamoon
na marsanitti, ani maaliifan sodaadha?
6 Isaan qabeenya isaanii amanatu;
guddina sooruma isaaniitiinis boonu.
7 Namni lubbuu nama gara biraa furu,
yookaan gatii furii nama sanaa Waaqaaf baasu tokko iyyuu hin jiru;
8 furiin lubbuu namaa gatii guddaa qabaatii;
gatiin quufsaanis yoom iyyuu hin argamu;
9 silaa inni bara baraan ni jiraata;
hin tortorus ture.
10 Akka ogeeyyiin du'an namni hundinuu ni arga;
gowwoonnii fi raatuwwanis akkasuma ni badu;
qabeenya isaaniis warra kaaniif dhiisu.
11 Isaan yoo lafa maqaa isaaniitiin waamamtu qabaatan illee,
awwaalli isaanii bara baraan mana isaanii,

dhalootaa hamma dhalootaattis iddoo boqonnaa isaanii ta'ee hafa.

12 Namni garuu qabeenya qabaatu illee bara dheeraa hin jiraatu;
inni akkuma bineensa du'ee baduu ti.

13 Wanni namoota ofitti amanatanii fi
warra isaan duukaa bu'anii dubbii isaanii ho'isan eeggatu kanuma.
14 Isaan akkuma hoolaa du'aaf ramadamaniiru;
duuti tiksee isaanii ti;
toloonni ganamaan isaan irratti aangoo qabaatu;
dhagni isaanii mana isaanii irraa fagaatee awwaala keessatti ni tortora;
awwaallis mana jireenya isaanii ti.
15 Waaqni garuu lubbuu koo humna sii'ool jalaa baasa;
inni dhugumaan ofitti na fudhata.

16 Yommuu namni tokko sooromu,
yommuu ulfinni mana isaas guddatu hin sodaatin.
17 Inni yommuu du'utti waanuma tokko illee fudhatee hin deemuutii;
ulfinni isaas isa wajjin hin dhaqu.
18 Inni bara jireenya isaa lubbuu isaa eebbisu iyyuu,
yoo namoonni yeroo ati waan gaarii ofii keetii godhattutti si jajan illee,
19 inni gara dhaloota abbootii isaa,
gara warra gonkumaa deebi'anii ifa jireenyaa hin arginee ni dhaqa.

20 Namni badhaadhaan hubannaa hin qabne,
akkuma bineensaa du'ee bada.

Waaqeffannaa Dhugaa

Faarfannaa 50

Faarfannaa Asaaf.
1 WAAQAYYO, Humna Qabeessi dubbatee
ba'a biiftuutii jalqabee hamma lixa biiftuutti
lafa waameera.
2 Xiyoon ishee miidhaginni ishee
hir'ina hin qabne irraa Waaqni ni ibsa.
3 Waaqni keenya ni dhufa; hin cal'isus;
ibiddi hamaan fuula isaa dura,
bubbeen jabaanis naannoo isaa jira.
4 Inni saba isaatti muruuf jedhee,
samiiwwan oliitii fi lafa akkana jedhee ni waama:
5 "Qulqulloota koo warra aarsaadhaan na wajjin kakuu galan,
gara kootti walitti naa qabaa."
6 Samiiwwan qajeelummaa isaa ni labsu;
Waaqni mataan isaa abbaa murtiitii.

7 "Yaa saba ko, nan dubbadhaatii dhaga'i;
yaa Israa'el, ani dhugaa sitti nan ba'a:
Ani Waaqni Waaqa kee ti.

8 Ani aarsaa keetiif sitti hin dheekkamu;
aarsaan kee inni gubamu yeroo hunda fuula koo dura jira.
9 Ani dallaa kee keessaa korma,
yookaan karra kee keessaa korbeessa re'ee hin barbaadu.
10 Bineensi bosonaa hundinuu,
horiin tulluu kuma irratti bobba'us kan kootii.
11 Ani simbirroota tulluuwwan irraa hunda beeka;
wanni lafa irra sosocho'u hundinuus kan koo ti.
12 Ani utuun beela'ee iyyuu sitti hin himadhu ture;
addunyaa fi wanni ishee keessa jiru hundi kanuma kootii.
13 Ani foon korommii nan nyaadhaa?
Yookaan dhiiga re'ootaa nan dhugaa?

14 "Aarsaa galataa Waaqaaf dhi'eessi; wareega kee illee
Waaqa Waan Hundaa Oliitiif galchi;
15 guyyaa rakkinaa na waammadhu;
ani sin oolchaa; atis ulfina naa kennita."
16 Waaqni garuu nama hamaadhaan akkana jedha:
"Ati seera koo labsuudhaaf,
kakuu koos afaan keetiin dubbachuudhaaf
mirga maalii qabda?
17 Ati adaba koo ni jibbita;
dubbii koos of duubatti gatta.
18 Ati yoo hattuu argite isa michuu godhatta;
ejjitoota wajjinis qooda qabaatta.
19 Ati afaan kee waan hamaa dubbachuuf itti fayyadamta;
arraba kees gowwoomsaadhaaf dheereffatta.
20 Ati teessee obboleessa kee hamatta;
ilma haadha kee maqaa balleessita.
21 Ati waan kana hunda hojjetteerta; ani immoo inuma cal'ise;
ati akkuma ofii keetii na seete.
Amma garuu ani sin ifadha;
ifatti baasees sin himadha.

22 "Isin warri Waaqa irraanfattan waan kana hubadhaa;
yoo kanaa achii ani isin nan ciccira;
namni isin oolchu tokko iyyuu hin jiru.
23 Namni aarsaa galataa dhi'eessu ulfina naa kenna;
anis warra hir'ina hin qabnetti fayyisuu Waaqaa nan argisiisa."

Kadhannaa Dhiifama Cubbuu

Faarfannaa 51

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit. Faarfannaa kanas inni erga Batisheebaa bira ga'ee booddee yeroo Naataan raajichi gara isaa dhufetti faarfate.

1 Yaa Waaqayyo, akkuma jaalala kee
kan hin geeddaramne sanaatti na maari;
akkuma baay'ina araara keetiitti,
yakka koo narraa haqi.
2 Yakka koo hundumaa narraa dhiqi;
cubbuu koo irraas na qulqulleessi.

3 Ani yakka koo beekaatii;
cubbuun koos yeroo hunda fuula koo dura jira.
4 Ani sitti, suma qofatti cubbuu hojjedheera;
waan fuula kee duratti hamaa ta'es hojjedheera;
kanaafuu ati murtii keetiin qajeelaa dha;
yommuu murtii kennituttis hin dogoggortu.
5 Dhuguma iyyuu ani cubbuudhaanan dhaladhe;
yeroo haati koo na ulfooftee jalqabees cubbamaan ture.
6 Ati keessa namaatti dhugaa hawwita;
kanaafuu keessa kootti ogummaa na barsiisi.

7 Hiisophiidhaan cubbuu irraa na qulqulleessi; anis nan qulqullaa'a;
na dhiqi; anis cabbii caalaatti nan addaadha.
8 Gammachuu fi ililleе na dhageessisi;
lafeen ati caccabsites haa ililchu.
9 Fuula kee cubbuu koo irraa deebifadhu;
yakka koo hundas narraa haqi.

10 Yaa Waaqayyo, garaa qulqulluu na keessatti uumi;
Hafuura qajeelaas na keessatti haaromsi.
11 Fuula kee duraa na hin balleessin;
Hafuura kee Qulqulluus narraa hin fudhatin.
12 Gammachuu fayyina keetii naa deebisi;
na jiraachisuudhaafis hafuura sarmu naa kenni.

13 Anis warra karaa kee irraa jal'atan nan barsiisa;
cubbamoonnis gara kee ni deebi'u.
14 Yaa Waaqi, Waaqa na Fayyiftu,
ati dhiiga dhangalaasuu irraa na oolchi;
arrabni koos qajeelummaa kee ni faarfata.
15 Yaa Gooftaa, hidhii koo naa bani;
afaan koos galata kee labsa.
16 Ati aarsaatti hin gammaddu malee silaa nan dhi'eessa ture;
aarsaa gubamuttis hin gammaddu.
17 Aarsaan Waaqni fudhatu hafuura cabaa dha;
Yaa Waaqi, ati garaa cabaa fi kan gaabbu hin tuffatu.

18 Jaalala keetiin Xiyooniif waan gaarii godhi;
dallaa Yerusaalem ijaari.
19 Yoos ati aarsaa qajeelaatti, qalma gubamuu fi
qalma akkuma jirutti gubamutti ni gammadda;
korommiinis iddoo aarsaa kee irratti ni dhi'eeffaman.

Waan Nama Hamaa Eeggatu

Faarfannaa 52

Dura bu'aa faarfattootaatiif. *Maskiilii* Daawit. Doo'eeg namni biyya Edoomii yeroo gara Saa'olii dhaqee, "Daawit gara mana Ahiimelekii dhufeera" jedhee itti himetti faarfatame.
1 Yaa nama jabaa nana, ati maaliif hamminaan koorta?
Ati namni fuula Waaqaa duratti tuffatamtu,
maaliif guyyaa guutuu koorta?

2 Ati namni nama gowwoomsitu,
arrabni kee badiisa qopheessa;
arrabni kee akkuma qarabaa qaramee ti.
3 Ati waan gaarii irra waan hamaa jaallatta;
dhugaa dubbachuu irra immoo soba dubbachuu jaallatta.
4 Yaa arraba gowwoomsituu nana,
ati dubbii nama miidhu hunda jaallatta.

5 Kanaafuu Waaqni bara baraan si balleessa:
Inni dunkaana kee keessaa butee si ciccira;
biyya jiraattotaa keessaas si buqqisa.
6 Qajeeltonni waan kana arganii sodaatan;
isaanis akkana jedhanii isatti kolfan;
7 "Kunoo, namicha Waaqa da'oo isaa hin godhatin,
qooda kanaa immoo baay'ina qabeenya isaa amanatee
jal'ina ofiitti ciche!"

8 Ani garuu akkuma ejersa
mana Waaqaa keessatti lalisuu ti;
baraa hamma bara baraattis, jaalala Waaqaa kan
hin geeddaramne sana nan amanadha.
9 Sababii ati waan kana gooteef
ani bara baraan sin galateeffadha;
sababii maqaan kee gaarii ta'eef ani maqaa kee nan abdadha.
Fuula qulqulloota kee durattis sin leellisa.

Waan Warra Waaqatti Hin Bulle Eeggatu

Faarfannaa 53

53:1-6 kwf – Far 14:1-7

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Gosa Muuziiqaa *maahilaati* jedhamuun faarfatame. *Maskiilii* Daawiti.

1 Gowwaan garaa isaatti, "Waaqni hin jiru" jedha.
Isaan xuraa'aniiru; karaan isaaniis jibbisiisaa dha;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru.

2 Waaqni yoo namni waa hubatu,
kan Waaqas barbaadu tokko iyyuu jiraate
arguuf jedhee,
samii irraa ilmaan namootaa gad ilaala.
3 Hundinuu dogoggoraniiru;
hundi isaaniis xuraa'aniiru;
namni waan gaarii hojjetu tokko iyyuu hin jiru;
tokkumti iyyuu hin jiru.

4 Warri hammina hojjetan,
kanneen akkuma waan buddeena nyaataniitti saba koo nyaatan,
warri Waaqa hin waammanne hundinuu homaa hin beekanii?

5 Isaan iddoo wanni sodaatamu hin jirretti,
sodaadhaan liqimfamaniiru.
Waaqni lafee warra si marsanii ni bittinneessa;

sababii Waaqni isaan tuffateef, ati isaan qaanessite.

6 Maaloo utuu Xiyoon keessaa fayyinni Israa'eliif dhufee!
Yommuu Waaqni saba isaa warra booji'aman deebisutti,
Yaaqoob haa ililchu; Israa'elis haa gammadu!

Waaqayyotti Abbaa Murtii Qajeelaatti Iyyachuu

Faarfannaa 54

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin. *Maskiilii* Daawit. Yeroo warri Ziif Saa'ol bira dhaqanii, "Daawit nu gidduu dhokatee jira" jedhanitti faarfatame.

1 Yaa Waaqi, maqaa keetiin na fayyisi;
humna keetiinis naa murteessi.
2 Yaa Waaqi, kadhannaa koo naa dhaga'i,
dubbii afaan kootiis dhaggeeffadhu.

3 Keessumoonni natti ka'aniiruutii;
warri garaa namaa hin laafne lubbuu koo galaafachuu barbaadu;
Isaanis warra Waaqaaf ulfina hin kenninee dha.

4 Kunoo, Waaqni gargaaraa koo ti;
Gooftaan jiraachisaa lubbuu koo ti.

5 Hamminni warra maqaa na balleessanii isaanumatti haa deebi'u;
atis amanamummaa keetiin isaan balleessi.

6 Ani fedhii kootiin aarsaa siif dhi'eessa;
yaa WAAQAYYO, ani maqaa kee nan galateeffadha;
inni gaariidhaatii.
7 Inni dhiphina koo hundumaa keessaa na baaseeraatii;
iji koos ol aantummaadhaan diinota koo of jalatti ilaaleera.

Kadhannaa Yeroo Ari'atamaa

Faarfannaa 55

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Mi'a ribuutiin. *Maskiilii* Daawit.

1 Yaa Waaqi, kadhannaa koo dhaga'i;
waammata koo jalaas hin didin.
2 Na dhaga'iitii deebii naa kenni;
komiin koo na dhiphisa; anis nagaa dhabeera.
3 Sagalee diinaatiin,
cunqursa namoota hamoos dhufe;
isaan dhiphina natti fiduutii;
aariidhaanis na jibbu.

4 Lapheen koo na keessatti dhiphatte;
sodaan du'aas na qabate.
5 Sodaa fi hollannaan natti dhufeera;
naasuunis na fudhateera.
6 Anis akkana nan jedhe;
"Utuu ani akkuma gugee qoochoo qabaadhee!
Silaa asii barrisee nan boqodhan ture.

7 Silaa fagootti baqadhee
gammoojjii keessa nan bubbula ture;
8 silaa bubbee hamaa fi qilleensa jabaa irraa fagaadhee
gara iddoo boqonnaa kootti nan ariifadhan ture.”

9 Yaa Gooftaa, namoota hamoo burjaajessi;
dubbii isaaniis waliin dha’i;
ani magaalaa keessatti goolii fi lola argeeraatii.
10 Isaan halkanii guyyaa ol ba’anii dallaa ishee irra naanna’u;
jal’innii fi rakkinni ishee keessa jira.
11 Ishee keessa badiisatu jira;
nama cunqursuu fi gowwoomsuun daandii ishee irraa hin dhabamu.

12 Utuu diinni na arrabsee,
silaa obsuu nan danda’a ture;
utuu amajaajiin natti ka’ee,
silaa jalaa dhokachuu nan danda’a ture.
13 Garuu si’i namuma akka kootii,
hiriyaa koo, michuu koo kan natti dhi’aatutu waan kana godhe.
14 Tokkummaadhaan mana Waaqaa walii wajjin deemne;
haasaa mi’aawaas walii wajjin haasofne.

15 Duuti tasa isaanitti haa dhufu;
utuma lubbuudhaan jiranuu sii’ool keessa haa bu’an;
hamminni mana isaaniitii fi garaa isaanii keessa jiraattii.

16 Ani garuu Waaqa nan waammadha;
WAAQAYYOS jalaa na baasa.
17 Ani galgala, ganamaa fi waareetti dhiphinaan nan iyya;
innis sagalee koo ni dhaga’a.
18 Yoo namni baay’een anaan morme illee,
inni waraana natti ka’e jalaa miidhaa malee na baasa.
19 Waaqni inni durumaa jalqabee teessoo irra jiru sun,
Namoota karaa isaanii hin geeddaranne,
kanneen Waaqa hin sodaanne ni dhaga’a;
isaan qaanessas.

20 Hiriyaan koo michoota isaatti harka isaa ol fudhate;
kakuu isaa illee ni cabse.
21 Dubbiin isaa akkuma dhadhaa ti; nama hin quuqu;
garaa isaa keessa garuu lolatu jira;
dubbiin isaa zayitii caalaa lallaafa;
garuu goraadee luqqifamee dha.

22 Yaaddoo kee WAAQAYYOTTI kennadhu;
inni si jiraachisa;
namni qajeelaan akka jeqamus hin godhu.
23 Yaa Waaqayyo, ati garuu
namoota hamoo boolla badiisaa keessa ni buufta;
warri dhiiga dhangalaasanii fi gowwoomsitoonni,

walakkaa bara jireenya isaanii iyyuu hin jiraatan.

Ani garuu sin amanadha.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 56

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Gugee Qilxuu Fagoo irraa" jedhuun faarfatame. *Miiktaamii* Faarfannaa Daawit. Innis yeroo Filisxeemonni Gaati keessatti isa qaban faarfate.

1 Yaa Waaqi na maari;
diinonni koo akka malee na ari'u;
guyyaa guutuus na cunqursu.
2 Diinonni koo guyyaa guutuu na gaadu;
namoonni baay'een of tuulummaadhaan na lolu.

3 Ani yommuun sodaadhutti sin amanadha.
4 Waaqa ani dubbii isaa jajadhu,
Waaqa nan amanadha; homaa hin sodaadhu.
Namni du'a hin oolle maal na gochuu danda'a?

5 Isaan guyyaa guutuu dubbii koo micciiru;
na miidhuudhaafis yeroo hunda natti malatu.
6 Isaan ni mari'atu; ni riphus;
lubbuu koo galaafachuuf jedhanii
tarkaanfii koo eeggatu.
7 Sababii hammina isaaniitiif akka isaan miliqan hin godhin;
yaa Waaqi, dheekkamsa keetiin saboota gad deebisi.

8 Gadadamu koo galmeessi;
imimmaan koos kitaaba kee keessatti barreessi;
isaan galmee kee keessa jiru mitii?
9 Yommuu ani gargaarsaaf si waammadhutti,
diinonni koo dugda duuba deebi'u.
Anis kanaan akka Waaqni na wajjin jiru beeka.

10 Waaqa ani dubbii isaa jajadhu,
WAAQAYYO ani dubbii isaa jajadhu,
11 Waaqa nan amanadha; ani homaa hin sodaadhu.
Namni maal na gochuu danda'a?

12 Yaa Waaqi wareegni kee narra jira;
aarsaa galataas siif nan dhi'eessa.
13 Akka ani fuula Waaqaa dura,
ifa jireenyaa keessa deddeebi'uuf,
ati lubbuu koo du'a jalaa,
miilla koos gufachuu oolchiteertaatii.

Diinota Gara Jabeeyyii Gidduutti

Faarfannaa 57

57:7-11 kwf – Far 108:1-5

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa Daawit. *Miiktaamii.* Innis yeroo Saa'ol jalaa baqatee holqatti galee faarfate.

1 Na maari; yaa Waaqa na maari;
lubbuun koo sitti kooluu galtiitii.
Anis hamma balaan darbutti,
gaaddisa qoochoo keetii jalatti kooluu nan gala.

2 Ani gara Waaqa Waan Hundaa Oliitti,
gara Waaqa haaloo naa baasuutti nan iyya.
3 Inni samii irraa ergee na oolcha;
warra akka malee na ari'an ni ifata;
Waaqni jaalala isaatii fi amanamummaa isaa ni erga.

4 Ani leencota gidduun jira;
ani bineensota nama nyaatan,
namoota ilkaan isaanii eeboo fi xiyyaa
kanneen arrabni isaanii akka goraadee qaramaa gidduu ciiseera.

5 Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi;
ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

6 Isaanis kiyyoo miilla kootiif kaa'an;
lubbuun koos dhiphinaan gad gogdeerti.
Isaan karaa koo irratti boolla qotan;
garuu isaanumattu keessatti kufe.

7 Yaa Waaqi, garaan koo hin raafamu;
garaan koo hin raafamu;
ani nan faarfadha; nan weeddisas.
8 Yaa lubbuu ko, dammaqi!
Yaa kiraaraa fi baganaa dammaqaa!
Anis ganamaan nan dammaqa.

9 Yaa Gooftaa, ani saboota gidduutti galata siif nan galcha;
namoota gidduuttis waa'ee kee nan faarfadha.
10 Jaalalli kee guddaa dha; samiiwwanis ga'aatii;
amanamummaan kees samiiwwan qaqqaba.

11 Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi;
ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

Abbaa Murtii Kan Abbootii Murtii Biyya Lafaa

Faarfannaa 58

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa Daawiti. *Miiktaamii.*

1 Yaa bulchitoota, isin dhugumaan waan qajeelaa dubbattanii?
Nama gidduuttis murtii qajeelaa kennitanii?
2 Akkas miti; isin garaa keessan keessatti hammina yaaddu;

harki keessanis lafa irratti goolii kaasa.

3 Namoonni hamoon dhalootumaa kaasanii karaa irraa jal'atu;
gadameessa haadha isaaniitii jalqabniis karaa irraa goranii soba dubbatu.
4 Hadhaan isaanii akkuma hadhaa bofaa ti;
isaan akkuma buutii duudaa gurra isaa cuqqaalatee
5 sagalee nama isa raatessuu yookaan nama waan ittiin isa raatessu
hojjetu tokkoo dhaga'uu diduu ti.

6 Yaa Waaqi ati ilkaan isaanii afaan isaanii keessatti caccabsi;
qarriffaa leencotaas daaki, yaa WAAQAYYO!
7 Isaan akkuma bishaan dhangala'ee baduutti haa badan;
yeroo iddaa futtaasanitti xiyyi isaanii haa doomu.
8 Akkuma ciilalluu yommuu deemu baquutti,
akkuma daa'ima utuu yeroon hin ga'in dhalatuuttis aduu hin argin.

9 Utuu okkoteen keessan ibidda qoraattiitiin hin ho'in,
jiidhaas ta'u gogaan isaanii haxaa'amanii balleeffamu.
10 Namni qajeelaan yommuu haaloo ba'uu kana argutti ni gammada;
miilla isaas dhiiga namoota hamootiin ni dhiqata.
11 Yommus namoonni akkana ni jedhu;
"Dhugumaan nama qajeelaadhaaf badhaasni jira;
dhugumaan Waaqni lafa irratti murtii kennu jira."

Kadhannaa Diina Jalaa Ba'uuf Dhi'aate

Faarfannaa 59

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo Daawit kan "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. *Miiktaamii.* Daawitis yeroo Saa'ol isa ajjeesuudhaaf jedhee namoota ergee mana isaa eegsisetti faarfate.
1 Yaa Waaqi, diinota koo jalaa na baasi;
warra natti ka'an jalaas na furi.
2 Warra hammina hojjetan jalaa na baasi;
namoota dhiiga dhangalaasan jalaas na baraari.

3 Ilaa, isaan riphanii na eeggachaa jiruu!
Yaa WAAQAYYO, namoonni hamoon,
utuu ani balleessaa fi cubbuu hin qabaatin lola natti kaasu.
4 Ani balleessaa tokko illee hin hojjennee;
isaan garuu na loluuf qophaa'aniiru.
Na gargaaruudhaaf ka'i; rakkina koos ilaali!
5 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Danda'u,
yaa Waaqa Israa'el, saboota hunda adabuudhaaf ka'i;
warra hammina isaaniitiin yakka hojjetan tokko illee hin maarin.

6 Isaanis galgala galgala deebi'anii,
akka saree gururi'aa magaalattii irra naanna'u.
7 Waan isaan afaan isaaniitii baasan ilaali;
hidhii isaanii irra goraadeetu jira;

isaanis, “Eenyutu nu dhaga’uu danda’a?” jedhu.
8 Yaa WAAQAYYO, ati garuu isaanitti kolfita;
saboota sana hundumattis ni qoosta.

9 Yaa Jabina ko, ani sin eeggadha;
yaa Waaqi ati da’oo koo,
10 Waaqa na jaallatuu dha.

Waaqni fuula koo dura deema;
akka ani diinota koo mo’annoodhaan of jalatti ilaalu godha.
11 Yaa Gooftaa, yaa gaachana keenya,
ati garuu isaan hin ajjeesin;
yoo kanaa achii sabni koo ni irraanfata.
Humna keetiin akka isaan jooran godhi; gad isaan deebisis.
12 Sababii cubbuu afaan isaaniitiif,
sababii dubbii hidhii isaaniitiif,
isaan of tuulummaa isaaniitiin haa qabaman.
Sababii abaarsaa fi soba isaan dubbataniitiif,
13 dheekkamsaan isaan balleessi;
akka isaan deebi’anii hin argamneef isaan balleessi.
Kanaanis akka Waaqni Yaaqoob irratti mootii ta’e,
hamma handaara lafaatti ni beekama.

14 Isaanis galgala galgala deebi’anii,
akka saree gururi’aa, magaalattii irra naanna’u.
15 Isaan waan nyaatan barbaacha asii fi achi jooru;
yoo quufuu baatan immoo ni iyyu.
16 Ani garuu waa’ee jabina keetii nan faarfadha;
ganamaanis waa’ee jaalala keetii nan faarfadha;
ati da’oo kootii; yeroo rakkina koottis
ati iddoo ani itti kooluu galuu dha.

17 Yaa Jabina ko, ani faarfannaa galataa siifin faarfadha;
yaa Waaqi, ati da’oo koo ti;
ati Waaqa ani abdadhuu dha.

Kadhannaa Mo’amuu Booddee Dhi’eeffame

Faarfannaa 60

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeedaloo “Daraaraa kakuu” jedhamuun faarfatame. *Miiktaamii* Daawit. Barsiisuuf. Yeroo inni Arraam Nahaaraayimii fi Arraam Zoobaa lolee fi yeroo Yoo’aabin deebisee warra Edoomii keessaa namoota kuma kudha lama Sulula soogiddaa keessatti fixetti faarfatame.
1 Yaa Waaqi, ati nu gatteerta; nu caccabsiteertas;
nutti aarteerta; amma garuu iddootti nu deebisi!
2 Ati lafa sochoofteerta; tarsaaftees afaan bansiifteerta;
caccabaa ishees walitti suphi; isheen raafamteertii.
3 Ati akka sabni kee waan hamaadhaan dhiphatu gooteerta;
daadhii wayinii nu gatantarsus nuu kenniteerta.
4 Akka isaan iddaa jalaa gara isaatti baqataniif,
ati warra si sodaataniif mallattoo kenniteerta.

5 Akka warri ati jaallattu furamaniif,
harka kee mirgaatiin nu oolchi; nu gargaaris.
6 Waaqni iddoo qulqullummaa isaatii akkana jedhee dubbateera;
“Ani gammachuudhaan Sheekemin gargar nan qooda;
Sulula Sukootis nan safara.
7 Gili’aad kan koo ti; Minaaseenis kan koo ti.
Efreem gonfoo sibiilaa koo ti;
Yihuudaanis bokkuu mootummaa koo ti.
8 Mo’aab caabii dhiqannaa koo ti;
Edoom irra kophee koo darbadhee nan buusa;
Filisxeem irrattis mo’annaadhaan nan geerara.”

9 Eenyutu magaalaa jabeeffamtee ijaaramtetti na fida?
Eenyutu Edoomitti na geessa?
10 Yaa Waaqi, kan nu gatte suma mitii?
Yaa Waaqi, kan loltoota keenya wajjin ba’uu diddes suma mitii?
11 Diina keenya of irraa dhowwuu nu gargaar;
gargaarsi namaa faayidaa hin qabuutii.
12 Nu Waaqa wajjin ni mo’anna;
innis diinota keenya gad dhidhiita.

Faarfannaa Nama Booji’amee

Faarfannaa 61

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit kan mi’a ribuutiin faarfatame.
1 Yaa Waaqi, iyyata koo dhaga’i;
kadhannaa koos dhaggeeffadhu.

2 Yeroo garaan koo citetti,
ani handaara lafaatii sin waammadha;
ati gara kattaa na caalaa ol dheeratuutti na geessi.
3 Ati iddoo ani itti kooluu galuudhaatii;
fuula diina koo durattis gamoo jabaa dha.

4 Ani bara baraan dunkaana kee keessa jiraachuu,
gaaddisa qoochoo keetii jalattis kooluu galuu nan hawwa.
5 Yaa Waaqi, ati wareega koo dhageesseertaatii;
dhaala warri maqaa kee sodaatan argatanis naa kenniteerta.

6 Bara jireenya mootii, umurii isaa illee
dhalootaa gara dhalootaatti dheeressi.
7 Innis fuula Waaqaa duratti bara baraan haa mo’u;
akka jaalalli keetii fi amanamummaan kee isa eeganis godhi.

8 Anis faarfannaa galataa maqaa keetiif nan faarfadha;
guyyuma guyyaanis wareega koo nan guuttadha.

Waaqa Qofa Abdachuu

Faarfannaa 62

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Daawit.
1 Lubbuun koo Waaqa qofa eeggatti;

fayyinni koos isa biraa naa dhufa.
2 Kattaan kootii fi fayyinni koo isa qofa;
inni da'oo koo ti; ani gonkumaa hin raafamu.

3 Isin hamma yoomiitti nama miitu?
Hamma yoomiitti akka keenyan manaa kan duufeetti,
akka dallaa raafameettis lafaan isa dha'uu barbaaddu?
4 Isaan aangoo isaa guddaa sana irraa,
guutummaatti gad isa deebisuu barbaadu;
isaan sobatti ni gammadu.
Afaan isaaniitiin ni eebbisu;
garaa isaaniitiin garuu ni abaaru.

5 Lubbuun koo Waaqa qofa obsaan eeggatti;
abdiin koo isa biraa dhufaatii.
6 Kattaan kootii fi fayyinni koo isa qofa;
inni da'oo koo ti; ani hin raafamu.
7 Fayyinni kootii fi ulfinni koo harka Waaqaa keessa jira;
kattaan koo jabaan, iddoon ani itti kooluu galu Waaqa.
8 Yaa namoota, yeroo hunda isa amanadhaa;
garaa keessanis fuula isaa duratti dhangalaasaa;
Waaqni iddoo nu itti kooluu galluudhaatii.

9 Gosa tuffatamaa irraa dhalachuun homaa miti;
gosa kabajamaa irraa dhalachuunis sobuma;
yoo madaaliidhaan madaalaman
lachanuu qilleensa caalaa salphatu.
10 Waan saamichaan argattan hin amanatinaa;
waan hatameenis hin koorinaa.
Yoo qabeenyi keessan guddate illee,
qalbii keessan isa irra hin kaa'atinaa.

11 Waaqni yeroo tokko dubbate;
ani immoo yeroo lama nan dhaga'e;
kunis akka humni kan Waaqaa ta'ee dha.
12 Yaa Gooftaa araarri kan kee ti.
Ati dhugumaan tokkoo tokkoo namaa
akkuma hojii isaatti gatii isaa ni kennitaaf.

Waaqa Barbaacha

Faarfannaa 63

Faarfannaa Daawit. Yeroo inni Gammoojjii Yihuudaa keessa turetti.
1 Yaa Waaqi, ati Waaqa koo ti;
ani dhugumaan sin barbaadadha;
lafa gogaa fi gammoojjii,
lafa bishaan hin jirretti,
lubbuun koo si dheebotti;
foon koos sitti gaggaba.

2 Kanaafuu ani iddoo qulqulluu keessattin si arge;
humna keetii fi ulfina kees nan ilaale.

3 Waan jaalalli kee jireenya caaluuf,
hidhiin koo si jajatti.
4 Ani hamman jirutti sin eebbisa;
maqaa keetiinis harka koo ol nan qabadha.
5 Lubbuun koo akka nama dhukaa fi cooma quufeetti quufti;
afaan koos hidhii ililleetiin si jajata.

6 Ani siree koo irratti sin yaadadha;
halkan guutuus waa'ee kee nan yaada.
7 Waan ati gargaarsa koo taateef,
ani gaaddisa qoochoo keetii jalatti gammachuudhaan nan faarfadha.
8 Lubbuun koo sitti maxxanti;
harki kee mirgaa ol na qaba.

9 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan garuu
boolla lafaa isa gad fagoo keessa bu'u.
10 Isaan dabarfamanii goraadeetti kennamu;
nyaata waangoos ni ta'u.

11 Mootiin garuu Waaqaatti ni gammada;
namni Waaqaan kakatu hundinuu ulfina argata;
afaan warra soba dubbatuu immoo ni cufama.

Warri Nama Arrabsan Adabamuu Isaanii

Faarfannaa 64

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, yommuu ani iyyadhu sagalee koo dhaga'i;
lubbuu koos doorsisuu diinaa duraa baasi.
2 Marii jal'ootaa duraa,
mala namoota hamoo duraas na dhoksi.

3 Isaan arraba isaanii akka goraadee qaratan;
dubbii hadhaa'aas akkuma xiyyaatti qopheeffatu.
4 Isaan riphanii nama yakka hin qabnetti futtaasu;
akkuma tasaas sodaa malee itti gad dhiisu.

5 Kaayyoo jal'inaa irratti wal jajjabeessu;
waa'ee dhoksanii kiyyoo kaa'uus ni mari'atu;
"Eenyutu isa arguu danda'a?" jedhaniis ni yaadu.
6 Isaanis jal'ina yaaduudhaan,
"Nu mala hir'ina hin qabne malanneerra!" jedhu;
yaadnii fi keessi garaa namaa gad fagoodhaatii.

7 Waaqni garuu xiyya isaa isaanitti futtaasa;
isaanis akkuma tasaa madaa'u.
8 Innis arrabuma isaaniin isaan balleessa;
warri isaan argan hundinuu tuffiidhaan mataa raasu.

9 Namoonni hundinuu ni sodaatu;
isaan hojii Waaqaa ni labsu;
waan inni hojjete illee ni qalbeeffatu.

10 Namni qajeelaan WAAQAYYOTTI gammada;
isattis kooluu gala;
gara toleeyyiin hundinuu isaan ulfina argatu.

Sababii Kennaa Isaatiif Waaqayyon Jajachuu

Faarfannaa 65

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, Xiyoon keessatti galatatu si eeggata;
wareegni keenyas siif galfama.
2 Yaa isa kadhannaa namaa dhageessu,
namni hundinuu gara kee ni dhufa.
3 Yeroo cubbuun na mo'attetti,
ati yakka keenya nuu dhiifteerta.
4 Warri ati filattee akka isaan qe'ee kee jiraataniif
ofitti dhi'eessite eebbifamoo dha!
Nus waan gaarii mana keetiitiin,
kan mana qulqullummaa keetiitiinis ni quufna.

5 Yaa Waaqi Fayyisaa keenya,
ati hojii qajeelummaa sodaachisaadhaan
deebii nuu kennita;
daarii lafaa hundumaaf,
galaana fagootti argamuufis ati abdii dha;
6 ati humna uffatteerta;
jabina keetiinis tulluuwwan hundeessite;
7 ati huursaa galaanaa,
huursaa dha'aa bishaanii,
raafama uummataas ni cal'isiifte.
8 Warri fagoo jiraatan dinqiiwwan kee ni sodaatu;
ati yeroo bari'uu fi yeroo dhi'utti,
akka faarfannaan gammachuu faarfatamu ni goota.

9 Ati lafa ni eegda; bishaanis ni obaafta;
akka malees ni gabbifta;
akka namootaaf midhaan kennaniifis
lageen Waaqaa bishaaniin guutamaniiru;
ati kanumaaf qopheessiteertaatii.
10 Bo'oo isaa bishaan quubsita;
biyyoo isaas wal qixxeessita;
tiifuu bokkaatiinis ni jiifta;
biqila isaas ni eebbifta.
11 Gaarummaa keetiin bara ni gonfita;
daandiiwwan kees cooma coccobsu.
12 Lafti margaa kan gammoojjii akka malee misa;
gaarranis gammachuudhaan guutamu.
13 Dirreewwan bushaayeedhaan guutamu;
sululoonni midhaaniin haguugamu;
isaanis ililleedhaan iyyanii faarfatu.

Waaqa Galateeffachuu

Faarfannaa 66

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa.
1 Isin lafti hundinuu ililleedhaan gara Waaqaatti iyyaa!
2 Ulfina maqaa isaa faarfadhaa;
galata isaatiifis ulfina kennaa!
3 Waaqaan akkana jedhaa;
“Hojiin kee akkam sodaachisaa dha!
Sababii humni kee guddaa ta’eef,
diinonni kee fuula kee duratti hollatu.
4 Lafti hundinuu siif sagadu;
faarfannaa galataa siif faarfatu;
maqaa keetiifis faarfatu.”

5 Kottaatii waan Waaqni hojjete,
hojii sodaachiisaa inni namaaf hojjete ilaalaa!
6 Inni galaana lafa gogaatti geeddare;
isaanis miilla isaaniitiin laga ce’an;
kottaa isatti haa gammannu!
7 Inni bara baraan humna isaatiin bulcha;
iji isaas saboota ilaala;
finciltoonni ol ol of hin qabin.

8 Yaa saboota, Waaqa keenya eebbisaa;
sagaleen isa galateeffatus haa dhaga’amu;
9 inni lubbuu keenya jiraachiseera;
miilla keenyas mucucaachuu oolcheera.
10 Yaa Waaqayyo, ati nu qorteertaatii;
akkuma meetiis nu qulqulleessiteerta.
11 Ati kiyyootti nu galchiteerta;
dugda keenya irras ba’aa keesseerta.
12 Akka namoonni mataa keenya yaabbatan gooteerta;
nu ibiddaa fi bishaan keessa dabarre;
ati garuu iddoo badhaadhummaatti nu fidde.

13 Anis qalma gubamu qabadhee
mana qulqullummaa kee nan seena;
wareega koos siif nan galcha;
14 kunis wareega yeroo ani rakkina keessa turetti
arrabni koo waadaa galee afaan koos dubbatee dha.
15 Anis horii coccoomoo, qalma gubamu,
korbeeyyii hoolaa immoo aarsaa godhee siif nan dhi’eessa;
jibootaa fi re’oota illee aarsaa siifin dhi’eessa.
16 Isin warri Waaqa sodaattan hundi kottaa dhaggeeffadhaa;
anis waan inni naaf godhe isinitti nan hima.
17 Ani afaan kootiin isatti nan iyye;
galanni isaas arraba koo irra ture.
18 Utuu ani garaa koo keessa cubbuu kaa’adhee jiraadhee,
silaa Gooftaan naaf hin dhaga’u ture;
19 Waaqni garuu dhugumaan na dhaggeeffateera;
sagalee kadhannaa kootiis dhaga’eera.
20 Waaqni kadhannaa koo hin didin

yookaan jaalala isaa na hin dhowwatin haa eebbifamu!

Faarfannaa Yeroo Midhaan Galfamuu

Faarfannaa 67

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Mi’a ribuutiin. Faarfannaa.
1 Waaqni garaa nuuf laafu; nu haa eebbisus;
fuula isaas nurratti haa ibsu;
2 kunis akka karaan kee lafa irratti,
fayyisuun kee immoo saboota hundumaa biratti beekamuuf.

3 Yaa Waaqayyo, saboonni si haa jajatan;
saboonni hundii si haa jajatan.
4 Ati waan qajeelummaadhaan namoota bulchituuf,
saboota lafa irraas waan geggeessituuf,
saboonni haa gammadanis; ililchaniis haa faarfatan.
5 Yaa Waaqayyo, saboonni si haa jajatan;
saboonni hundii si haa jajatan.

6 Lafti midhaan kenniteerti;
Waaqayyo Waaqni keenyas nu eebbiseera.
7 Waaqni nu eebbiseera;
handaarri lafaa hundi isa haa sodaatu.

Faarfannaa Mo’annoo

Faarfannaa 68

Dura bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Waaqni haa ka’u; diinonni isaas haa bittinnaa’an;
warri isa jibbanis fuula isaa duraa haa baqatan.
2 Akkuma aarri bittinnaa’u, ati isaan bittinneessi;
akkuma gagaan ibidda duratti baqu,
hamoonni fuula Waaqaa duraa haa badan.
3 Qajeelonni garuu haa gammadan;
fuula Waaqaa durattis baay’ee haa gammadan;
isaan gammachuudhaan haa ililchan.

4 Waaqaaf faarfadhaa;
faarfannaa galataa maqaa isaatiif faarfadhaa;
isa duumessaan gulufu sana jajadhaa;
maqaan isaa WAAQAYYOO dha;
fuula isaa durattis baay’ee gammadaa.
5 Waaqni warra abbaa hin qabneef abbaa,
niitota dhirsoonni irraa du’aniifis falmaa ta’e sun
iddoo jireenya isaa qulqulluu keessa jira.
6 Waaqni warra kophaa ta’an maatii keessa jiraachisa;
warra hidhamanis mana hidhaatii baasa;
finciltoonni garuu lafa gogaa irra jiraatu.

7 Yaa Waaqayyo, gaafa ati saba kee dura baate,
gaafa ati gammoojjii keessa dabarte,
8 fuula Waaqaa, Waaqa Siinaa duratti,
fuula Waaqaa, Waaqa Israa’el duratti,
lafti ni raafamte; samiiwwanis bokkaa roobsan.

9 Yaa Waaqayyo, ati bokkaa baay'ee roobsite;
dhaala kee kan dadhabe illee ni quubsite.
10 Sabni kee achi qubate;
yaa Waaqayyo, ati badhaadhummaa kee keessaa
hiyyeeyyii soorte.

11 Gooftaan dubbii isaa kenne;
dubartoonni dubbii sana labsanis baay'ee dha:
12 "Mootonnii fi loltoonni ariitiin baqatan;
dubartoonni qe'ee oolan boojuu qooddatan.
13 Yoo gola hoolotaa gidduutti argamtan illee,
isin akka gugee qoochoon ishee meetiidhaan uffifamee
baalleen ishee immoo warqee calaqqisuun uffifamee ti."
14 Yommuu Waaqni Waan Hunda Danda'u
mootota achitti bittinneessetti,
Zalmoon irratti cabbiin bu'e.

15 Yaa tulluu Baashaan, yaa tulluu surra qabeessa,
yaa Tulluu Baashaan, yaa tulluu fiixee baay'ee qabu,
16 yaa tulluu fiixee baay'ee qabdu,
ati maaliif tulluu Waaqni bulchuuf filate,
iddoo WAAQAYYO bara baraan jiraatu sana
hinaaffaadhaan ilaalta?
17 Gaariiwwan Waaqaa kuma hedduu dha;
isaan kumaatama yeroo kumaatamaa ti;
Gooftaanis Siinaadhaa gara iddoo qulqulluu dhufeera.
18 Ati yommuu ol gubbaa baatetti
boojuu baay'ee fudhate;
yaa WAAQAYYO, yaa Waaqi, ati achi jiraachuuf jettee,
namoota irraa, finciltoota irraas kennaa fudhatte.

19 Gooftaan guyyuma guyyaan ba'aa keenya baatu,
Waaqni Fayyissaa keenya ta'e sun haa eebbifamu.
20 Waaqni keenya Waaqa fayyinaa ti; du'a jalaa ba'uunis
WAAQAYYO Goofticha biraa dhufa.
21 Waaqni dhugumaan mataa diina isaa,
gubbee mataa warra cubbuu isaaniitti fufanii
kan rifeensa qabu ni caccabsa.
22 Gooftaan akkana jedha; "Ani deebisee Baashaanii isaan nan fida;
tuujuba galaanaa keessaas deebisee isaan nan fida;
23 kunis akka ati dhiiga diinota keetii miilla keetiin borcituuf;
arrabni saroota keetiis akka qooda isaanii qabaatuuf."

24 Yaa Waaqayyo, hiriirri kee mul'ateera;
hiriirri Waaqa kootiitii fi mootii kootii iddoo qulqulluutti ol galeera.
25 Fuula duraan faarfattoota,
dugda duubaan immoo warra muuziiqaa taphatantu ture;
dubartoonni dibbee rukutanis gidduu isaanii turan.
26 Waldaa guddaa keessatti Waaqa jajadhaa;
yaa'ii Israa'el keessattis WAAQAYYOON jajadhaa.

27 Beniyaam gosti xinnichi isaan dura deema;
tuunni ilmaan mootota Yihuudaas achi turan;
ilmaan mootota Zebuuloonii fi Niftaalemis achi turan.

28 Yaa Waaqayyo, humna kee ajaji;
yaa Waaqa keenya, akkuma duraan goote sana
jabina kee nu argisiisi.
29 Sababii mana qulqullummaa keetii kan Yerusaalem keessaatiif
mootonni kennaa siif fidu.
30 Bineensota shambaqqoo keessaa,
karra korommii jabboota sabootaa keessaas ifadhu.
Warra meetii fidan gad deebisi.
Warra waraanatti gammadanis bittinneessi.
31 Ergamoonni Gibxi ni dhufu;
Itoophiyaanis daftee harka ishee Waaqatti bal'ifatti.

32 Yaa mootummoota lafaa, Waaqa faarfadhaa;
faarfannaa galataas Gooftaadhaaf faarfadhaa;
33 isa samiiwwan durii keessa gulufu,
isa sagalee jabaadhaan qaqawweessa'u sana faarfadhaa.
34 Waaqa ulfinni isaa Israa'el irra jiru,
isa miidhaginni isaa
samiiwwan keessa jiru sana humna isaa labsaa.
35 Yaa Waaqayyo, ati iddoo qulqullummaa keetiitti sodaachisaa dha;
Waaqni Israa'el saba isaatiif humnaa fi jabina ni kenna.

Waaqni haa eebbifamu!

Faaruu Boo'ichaa

Faarfannaa 69

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Yeedaloo "Daraaraatiin." Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, ati na baasi;
bishaan ol dhufee morma na ga'eeraatii.
2 Ani raaree keessa, lafa iddoon miilla dhaabatan
hin jirre keessa seeneera.
Ani tuujuba bishaanii keessa seeneera;
lolaanis narra garagaleera.
3 Ani iyyuudhaan dadhabeera;
laagaan koo babbaqaqeera;
iji koo, Waaqa koo eeggachuudhaan dadhabeera.
4 Warri lafumaa ka'anii na jibban
rifeensa mataa kootii caalaa baay'atu;
warri na ajjeesuu barbaadan,
warri akkasumaan diina koo ta'an baay'ee dha.
Ani akkan waan hin hatin
deebisu dirqameera.

5 Yaa Waaqi, ati gowwummaa koo ni beekta;
yakki koos si duraa hin dhokatu.

6 Yaa Gooftaa, WAAQAYYO Waan Hunda Dandeessu,

warri abdii sirra kaa'atan,
sababii kootiif hin qaana'in;
yaa Waaqa Israa'el, warri si barbaadan,
sababii kootiif hin qaaneffamin.
7 Ani siif jedhee tuffii obseeraatii;
qaaniinis fuula koo haguugeera.
8 Ani obboloota kootti keessummaa,
ilmaan haadha kootiittis alagaa dha;
9 Hinaaffaan mana keetii na guggubeeraatii;
arrabsoon warra si arrabsaniis narra bu'eera.
10 Boo'uu fi soomuun koo,
arrabsoo natti ta'e.
11 Yommuu ani wayyaa gaddaa uffadhetti,
namoonni natti qoosu.
12 Warri karra dura tataa'an natti qoosu;
machooftonnis waa'ee kootiin sirbu.

13 Ani garuu yaa WAAQAYYO,
yeroo ati filattutti sin kadhadha;
yaa Waaqi, jaalala kee guddichaan
fayyina kee kan dhugaatiinis deebii naaf kenni.
14 Akka ani hin liqimfamneef,
raaree keessaa na baasi;
warra na jibban jalaa,
bishaanota gad fagoo keessaas na baasi.
15 Ati akka lolaan na hin fudhanne,
akka tuujubni na hin liqimsine,
akka boollis afaan isaa natti hin cufanne godhi.
16 Yaa WAAQAYYO, gaarummaa jaalala keetiitiin
deebii naaf kenni;
araara kee guddichaanis natti garagali.
17 Fuula kee tajaajilaa kee duraa hin dhokfatin;
waan ani rakkina keessa jiruuf dafiitii deebii naaf kenni.
18 Natti dhi'aadhuutii na furi;
xiiqii diinota kootiif jedhii na baasi.

19 Ati akka ani hammam tuffatamee,
salphifamee fi akka ani qaaneffame ni beekta;
diinonni koo hundinuus fuula koo dura jiru.
20 Arrabsoon garaa koo cabse;
anis abdii kutadheera.
Ani nama garaa naaf laafu nan barbaade; garuu nan dhabe;
nama na jajjabeessus nan barbaade;
garuu tokko illee hin arganne.
21 Nyaata kootti hadhooftuu makan;
akka ani dhuguuf immoo waan dhangaggaa'aa naa kennan.

22 Maaddiin isaanii iddaa isaanitti haa ta'u;
adabaa fi kiyyoo isaanitti haa ta'u.
23 Akka arguu hin dandeenyeef iji isaanii haa haguuggamu;
dugdi isaaniis bara baraan haa goophatu.
24 Dheekkamsa kee isaan irratti dhangalaasi;

aariin kee boba'aan sunis isaan irra haa bu'u.
25 Qe'een isaanii haa onu;
namni dunkaana isaanii keessa jiraatu tokko iyyuu hin hafin.
26 Isaan warra ati madeessite sana ni ari'atuutii;
waa'ee dhukkubbii warra ati miite sanaas ni odeessu.
27 Yakka irratti yakka isaanitti dabali;
isaan gara qajeelumma keetii hin dhufin.
28 Maqaan isaanii kitaaba jireenyaa keessaa haa haqamu;
qajeeltota wajjinis hin galmeeffamin.

29 Ani garuu dhiphinaa fi rakkina keessan jira;
yaa Waaqi, fayyinni kee ol na haa qabu.

30 Ani faarfannaadhaan maqaa Waaqaa nan galateeffadha;
galataanis ulfina nan kennaaf.
31 Kunis sangaa caalaa, korma gaanfaa fi
kottee qabu dhi'eessuu caalaa WAAQAYYOON gammachiisa.
32 Hiyyeeyyiin waan kana arganii ni gammadu;
isin warri Waaqa barbaaddan garaan keessan jiraata haa ta'u!
33 WAAQAYYO rakkattoota ni dhaga'a;
namoota isaa warra hidhamanis hin tuffatu.

34 Samii fi lafti, galaanonnii fi
wanni isaan keessa jiraatan hundinuu isa haa leellissan.
35 Waaqni Xiyoonin ni fayyisaatii;
magaalaawwan Yihuudaas deebisee ni ijaara.
Sabni isaas achi qubata; ni dhaalas.
36 Sanyiin tajaajiltoota isaa magaalattii ni dhaalu;
warri maqaa isaa jaallatanis achi jiraatu.

Iyya Dhiphinaa

Faarfannaa 70

70:1-5 kwf – Far 40:13-17

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawiti.
1 Yaa Waaqi, na fayyisuuf ariifadhu;
yaa WAAQAYYO, na gargaaruuf dafii kottu.
2 Warri lubbuu koo galaafachuu barbaadan
hundinuu, haa qaana'an; haa burjaaja'anis;
warri badii koo hawwan hundi
qaana'anii duubatti haa deebi'an.
3 Warri, "Baga! Baga!" anaan jedhan
qaana'anii duubatti haa deebi'an.
4 Warri si barbaadan hundinuu garuu
sitti gammadanii haa ililchan;
warri fayyisuu kee jaallatan,
yeroo hunda, "Waaqni guddaa dha!" haa jedhan.

5 Ani garuu hiyyeessaa fi rakkataa dha;
yaa Waaqi, dafii na qaqqabi.
Ati gargaaraa koo fi fayyisaa koo ti;
yaa WAAQAYYO hin turin.

Kadhannaa Jaarsaa

Faarfannaa 71

71:1-3 kwf – Far 31:1-4

1 Yaa WAAQAYYO, ani kooluu sitti galeera;
ati gonkumaa na hin qaanessin.
2 Qajeelummaa keetiin na baasi; na oolchis;
gurra kee gara kootti qabi; na fayyisis.
3 Ati kattaa ani kooluu itti galu,
iddoo ani yeroo hunda itti baqadhu naa ta'i;
ati waan kattaa koo fi da'oo koo taateef,
na baraaruuf ajaja kenni.
4 Yaa Waaqa ko, harka nama hamaa,
qabaa nama jal'aatii fi gara jabeessaa keessaa na baasi.

5 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ati abdii kootii;
ijoollummaa kootii kaaftees ati Waaqa ani amanadhuu dha.
6 Ani gaafan dhaladhee jalqabee sitti irkadheera;
gadameessa haadha koo keessaas situ na baase.
Ani yeroo hunda sin galateeffadha.
7 Ani namoota baay'eedhaaf mallattoo ta'eera;
ati garuu da'oo koo isa jabaa dha.
8 Afaan koo guyyaa guutuu,
galataa fi ulfina keetiin guutama.

9 Yeroo ani dulloomutti ati na hin gatin;
yeroo humni koo dhumuttis na hin dhiisin.
10 Diinonni koo natti mari'atuutii;
warri na ajjeesuuf riphanii eeggatanis walii wajjin natti mari'atu.
11 Isaanis, "Waaqni isa dhiiseera;
namni isa oolchu tokko iyyuu hin jiruutii
faana bu'aatii qabaa" jedhu.
12 Yaa Waaqi, narraa hin fagaatin;
yaa Waaqa ko, na gargaaruuf dafii kottu.
13 Warri na himatan qaana'anii haa badan;
warri na miidhuu barbaadanis
tuffii fi salphina haa uffatan.

14 Ani garuu yeroo hundumaa abdii qaba;
ittuma caalchisees sin galateeffadha.
15 Ani yoo hammam akka inni ga'u beekuu baadhe illee,
afaan koo waa'ee qajeelummaa keetiitii fi
waa'ee fayyisuu keetii guyyaa guutuu ni odeessa.
16 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ani dhufee
hojii kee humna qabeessa sana nan odeessa;
ani qajeelummaa kee qofa labsa.
17 Yaa Waaqi, ati ijoollummaa kootii jalqabdee na barsiifteerta;
anis hamma har'aatti hojii kee dinqisiisaa sana nan labsa.
18 Yaa Waaqayyo, yeroo ani dulloomee mataan koo arrii ta'utti illee,
hamma ani humna kee dhaloota kanatti,
jabina kees dhaloota dhufuuf jiru hundatti labsuutti,

ati na hin dhiisin.

19 Yaa Waaqi, qajeelummaan kee samiiwwan bira ga’a;
ati waan gurguddaa hojjetteerta;
yaa Waaqi, kan akka keetii eenyu?
20 Ati rakkinaa fi dhiphina baay’ee na argisiifteerta;
ta’us jireenya koo deebiftee ni haaromsita,
qilee lafaa keessaas deebiftee ol na baafta.
21 Ulfina koo ni guddifta;
amma illee na jajjabeessita.

22 Yaa Waaqa ko, ani amanamummaa keetiif,
kiraaraan sin faarfadha;
Yaa Qulqullicha Israa’el
ani kiraaraan faarfannaa galataa siif faarfadha.
23 Yommuu ani faarfannaa galataa siif faarfadhutti, hidhiin koo,
lubbuun koo kan ati furtes guddisanii ni ililchu.
24 Warri na miidhuu barbaadan,
waan qaana’anii burjaaja’aniif
arrabni koo guyyaa guutuu
qajeelummaa kee odeessa.

Mooticha Abdiin Eegamu

Faarfannaa 72

Faarfannaa Solomoon.
1 Yaa Waaqi, murtii kee mootiidhaaf,
qajeelumma kee immoo ilma mootiitiif kenni.
2 Innis saba keetiif qajeelummaadhaan murteessa;
hiyyeeyyiifis murtii qajeelaa kenna.

3 Tulluuwwan badhaadhummaa,
gaarran immoo ija qajeelummaa sabaaf haa fidan.
4 Inni hiyyeeyyii saba keessa jiraataniif ni falma;
ijoollee rakkattootaa ni oolcha;
cunqursituu immoo ni barbadeessa.
5 Namoonni hamma aduun jiraattuu fi hamma ji’i jiraatutti,
dhalootaa hamma dhalootaatti si sodaatu.
6 Inni akkuma bokkaa marga haamame irratti roobuu,
akkuma tiifuu lafa jiisuuttis ni dhufa.
7 Bara isaa keessa qajeelummaan ni daraara;
nageenyis hamma ji’i dhabamutti ni baay’ata.

8 Innis galaanaa hamma galaanaatti,
Laga Efraaxiisii hamma moggaa lafaatti ni bulcha.
9 Warri gammoojjii keessa jiraatan fuula isaa duratti ni sagadu;
diinonni isaas biyyoo arraabu.
10 Mootonni Tarshiishii fi mootonni
biyyoota qarqarawwan galaana fagoo gibira isaaf ni fidu;
mootonni Shebaatii fi mootonni Saabaa kennaa ni fiduuf.
11 Mootonni hundinuus isaaf ni sagadu;
saboonni hundinuus isa ni tajaajilu.

12 Inni nama rakkatee gara isaatti iyyu,
hiyyeessaa fi nama gargaarsa hin qabne ni baraaraatii.
13 Nama dadhabaa fi rakkataaf garaa lafa;
nama rakkataas du'a jalaa baasa.
14 Lubbuu isaaniis hacuuccaa fi cunqursaa jalaa ni fura;
dhiigni isaanii fuula isaa duratti gatii guddaa qabaatii.

15 Umuriin isaa haa dheeratu;
warqeen Shebaa isaaf haa kennamu.
Yeroo hunda Waaqa isaaf haa kadhatan;
guyyaa guutuus isa haa eebbisan.
16 Lafa irratti midhaan akka malee haa baay'atu;
fiixee tulluuwwanii irras asii fi achi haa raafamu.
Iji isaa akka Libaanoon haa tolu;
akka marga lafaas haa misu.
17 Maqaan isaa bara baraan haa jiraatu;
Akkuma aduus itti fufee haa jiraatu.

Saboonni hundinuu isaan ni eebbifamu;
jarris eebbifamaa jedhaanii isa waamu.

18 Inni kophaa isaa waan dinqii hojjetu,
WAAQAYYO Waaqni, Waaqni Israa'el haa eebbifamu.
19 Maqaa isaa ulfaataa sanaaf bara baraan galanni haa ta'u;
lafti hundinuu ulfina isaatiin haa guutamu.
Ameen; Ameen.

20 Kadhannaan Daawit ilma Isseey as irratti xumurame.

Kitaaba Sadaffaa

73

Faarfannaa 73–89

Mo'annoo Murtii Qajeelaa

Faarfannaa Asaaf.
1 Dhugumaan Waaqni Israa'eliif,
warra garaan isaanii qulqulluu ta'eef gaarii dha.

2 Ani garuu miilli koo gufachuu ga'ee,
faanni koos mucucaachuu ga'ee ture.
3 Ani yommuun badhaadhummaa hamootaa argetti,
of tuultotatti hinaafeen tureetii.

4 Isaan hin dhiphatan;
dhagni isaaniis fayyaa dha; cimaa dhas.
5 Rakkinni nama biraatti dhufu isaanitti hin dhufu;
isaan akka namoota kaanii dhukkubaan hin dha'aman.
6 Kanaafuu of tuulummaan faaya morma isaanii ti;
fincilas akka wayyaatti uffatu.
7 Iji isaanii coomee alatti dhiibama;

hamminni isaan garaatti yaadan dhuma hin qabu.
8 Isaan ni qoosu; hamminas ni dubbatu;
of tuulaa cunqursaadhaan nama doorsisu.
9 Afaan isaanii samii falmata;
arrabni isaaniis lafa dhaala.
10 Kanaafuu sabni gara isaaniitti dacha'ee
bishaan baay'ee dhuga.
11 Isaanis, "Waaqni akkamitti beekuu danda'aa?
Waaqni Waan Hundaa Olii beekumsa qabaa?" jedhu.

12 Egaa namoonni hamoon akkana;
isaan yeroo hunda yaaddoo malee jiraatu;
badhaadhummaanis guddachaa deemu.

13 Yoos ani akkasumaan garaa koo qulqullinaan eeggadhee
harka koos akkasumaan dhiqadhe kaa!
14 Ani guyyaa guutuu dha'ameera;
ganama ganamas adabameera.

15 Ani utuu, "Akkana nan dubbadha" jedhee jiraadhee
silaa ijoollee kee nan yakkan ture.
16 Garuu yommuu ani waan kana hunda hubachuu yaaletti,
wanni kun hojii dadhabsiisaa natti ta'e.
17 Kunis hamma ani iddoo qulqullummaa Waaqaa seenutti ture;
ergasiis ani galgala isaanii nan hubadhe.

18 Dhugumaan ati iddoo mucucaataa irra isaan dhaabde;
akka isaan kufanii caccabaniifis gad isaan darbatte.
19 Isaan akkamiin guutumaan guutuutti sodaadhaan fudhatamanii
akkuma tasaa barbadaa'an!
20 Akkuma abjuun yeroo namni hirribaa dammaqutti ta'u sana,
atis yaa Gooftaa, akkasuma yommuu ol kaatu,
hawwii garaa isaanii ni busheessita.

21 Yommuu lubbuun koo gadditee
onneen koos waraanamtetti,
22 ani gowwaa fi wallaalaan ture;
fuula kee durattis akka horii nan ta'e.

23 Ta'us ani yeroo hunda si wajjinan jira;
atis harka koo mirgaa ni qabda.
24 Ati gorsa keetiin na qajeelchita;
ergasii immoo ulfinatti na galchita.
25 Ani samii keessaa eenyunan qaba?
Lafa irraas si malee homaa hin fedhu.
26 Foon koo fi onneen koo dadhabuu danda'u;
Waaqni garuu jabina garaa koo ti;
bara baraanis inni qooda koo.

27 Warri sirraa fagoo jiran ni badu;
atis warra siif hin amanamne hunda ni balleessita.
28 Akka ani yaadutti garuu Waaqatti dhi'aachuun gaarii dha;

WAAQAYYO Gooftaa da'oo koo godhadheera;
ani hojii kee hunda nan labsa.

Boo'icha Waa'ee Diigamuu Mana Qulqullummaa

Faarfannaa 74

Maskiilii Asaaf.

1 Yaa Waaqi, ati maaliif bara baraan nu gatte?
Aariin kee maaliif hoolota ati bobbaafte irratti akka malee boba'a?
2 Saba ati dur filatte,
gosa dhaala keetii, warra ati furte,
Tulluu Xiyoon iddoo ati jiraattes yaadadhu.
3 Tarkaanfii kee gara waan bara baraan diigameetti qajeelfadhu;
diinni waan mana qulqullummaa keessa jiru hunda barbadeesseera.

4 Diinonni kee iddoo qulqulluu kee keessatti bookkisan;
mallattoo isaaniis mallattoo godhanii dhaabbatan.
5 Isaan nama bosona keessatti muka muruuf
qottoo ol fudhatu fakkaatu.
6 Isaanis waan soofame hunda,
qottoo fi burrusaan caccabsan.
7 Isaan mana qulqullummaa kee guban;
lafa jireenya Maqaa keetiis ni xureessan.
8 Garaa isaanii keessatti, "Nu guutumaan guutuutti
isaan barbadeessina!" jedhan.
Iddoo Waaqni biyyattii keessatti itti waaqeffamaa ture hundumas ni guban.
9 Mallattoon dinqii nuu hin kennamne;
si'achi raajiin tokko illee hin jiru;
wanni kun hamma yoomiitti akka turu
nu keessaa namni beeku hin jiru.

10 Yaa Waaqi, hamma yoomiitti diinni sitti qoosa?
Amajaajiinis bara baraan maqaa kee xureessaa?
11 Ati maaliif harka kee, harka kee mirgaa dachaafatta?
Harka kee bobaa jalaa baafadhuutii isaan barbadeessi!

12 Yaa Waaqi, ati durumaa jalqabdee mootii koo ti;
lafa irrattis hojii fayyinaa hojjetta.
13 Situ humna keetiin galaana gargar qoode;
ati bishaan keessattis mataa bineensa jawwee fakkaatuu caccabsite.
14 Situ mataa Lewaataan caccabsee nyaata godhee
uumamawwan gammoojjii jiraataniif kenne.
15 Situ burqaawwanii fi bishaan yaa'uuf karaa bane;
ati laga yeroo hunda yaa'u illee gogsiteerta.
16 Guyyaan kan kee ti; halkanis keetuma;
ati aduu fi ji'a uumteerta.
17 Situ daarii lafaa hunda dhaabe;
ati bonaa fi ganna uumteerta.

18 Yaa WAAQAYYO, akkamitti akka diinni sitti qoosu,
akkamitti akka namoonni gowwoonnis maqaa kee xureessan yaadadhu.
19 Lubbuu gugee keetii dabarsitee bineensa bosonaatti hin kennin;
jireenya saba kee hiyyoomee bara baraan hin irraanfatin.
20 Kakuu kee eegi;
iddoon lafaa dukkanaa'aan hundinuu
gooliidhaan guutameeraatii.
21 Warri cunqurfaman qaana'anii duubatti hin deebi'in;
hiyyeeyyii fi rakkattoonni maqaa kee haa galateeffatan.

22 Yaa Waaqi ka'i; dubbii kees falmadhu;
akka gowwoonni guyyaa guutuu sitti qoosan yaadadhu.
23 Dhaadachuu diinota keetii, bookkisuu diina keetii
kan gargar hin cinne sana hin dagatin.

Abbaa Murtii Addunyaa Hundaa

Faarfannaa 75

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Yeedaloo, "Hin balleessin" jedhuun faarfatame. Faarfannaa Asaaf.

1 Yaa Waaqi, nu si galateeffanna;
sababii Maqaan kee dhi'oo ta'eef galata siif galchina;
namoonni waa'ee dinqii hojii keetii odeessu.

2 Ati akkana jetta; "Ani yeroo murteeffame nan filadha;
kan qajeelummaadhaan muru ana.
3 Yommuu laftii fi sabni ishee hundi raafamanitti,
kan utubaa ishee jabeessee qabu ana.
4 Ani of tuultotaan akkana nan jedha; 'Of hin jajinaa.'
Hamootaanis, 'Gaanfa keessan ol hin qabatinaa.
5 Gaanfa keessan samiitti hin kaasinaa;
morma keessan dheereffattanii hin dubbatinaa.' "

6 Ulfinni ba'a biiftuutii yookaan lixa biiftuutii
yookaan lafa onaatii hin dhufuutii.
7 Garuu kan murtii kennu Waaqa;
inni nama tokko gad buusa; kaan immoo ol baasa.
8 Harka WAAQAYYOO keessa,
xoofoo wayinii urgooftuudhaan walitti makame
kan hoomachaan guutame tokkotu jira;
inni wayinii sana gad naqa;
hamoonni lafaa hundinuu utuu siicoo isaa illee hin hambisin xuruurfatanii dhugu.

9 Ani garuu bara baraan waan kana nan labsa;
Waaqa Yaaqoobis nan faarfadha.
10 Gaanfa hamoota hundaa nan caccabsa;
gaanfi qajeeltotaa garuu ol ol jedha.

Faarfannaa Waaqa Sodaatamuu Qabuuf Faarfatame

Faarfannaa 76

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Mi’a Ribuutiin. Faarfannaa Asaaf.
1 Yihuudaa keessatti Waaqni beekamaa dha;
maqaan isaas Israa’el keessatti guddaa dha.
2 Dunkaanni isaa Saalem keessa,
iddoon jireenya isaa Xiyoon keessa jira.
3 Innis achitti xiyya boba’uu fi gaachana, goraadee fi
meeshaawwan waraanaa caccabse.

4 Ati ifa uffattee miidhagdeerta;
ati tulluuwwan bara baraa caalaa Surra qabeessa.
5 Gootonni booji’amaniiru;
hirribaanis fudhatamaniiru;
duultota keessaas namni tokko iyyuu
harka sochoofachuu hin dandeenye.
6 Yaa Waaqa Yaaqoob, ifannaa keetiin fardeenii
fi warri fardeen yaabbatan of wallaalaniiru.

7 Si’i qofatu sodaatamuu qaba.
Yommuu ati aartu eenyutu fuula kee dura dhaabachuu danda’aa?
8 Ati samii irraa murtii kennite;
laftis ni sodaatte; ni cal’iftes;
9 yaa Waaqi, wanni kunis yommuu ati murtii kennuudhaaf,
rakkattoota biyyattii fayyisuuf kaatetti ta’e.
10 Dheekkamsi ati namatti dheekkamtu dhugumaan ulfina siif fida;
warra dheekkamsa kee irraa hafanis ni hidhatta.

11 Waaqayyo Waaqa keessaniif wareegaa; wareegichas guuttadhaa;
warri naannoo isaa jiraatan hundinuus
Waaqa sodaatamuu qabu sanaaf kennaawwan haa fidan.
12 Inni hafuura bulchitootaa ni cabsa;
mootonni lafaas isa sodaatu.

Seenaa Israa’el Yaaduu

Faarfannaa 77

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Yeduutuuniif. Faarfannaa Asaaf.
1 Ani gargaarsaaf gara Waaqaatti nan iyyadhe;
ani akka Waaqni na dhaga’uuf nan iyyadhe.
2 Yeroo rakkina kootiitti Gooftaa nan barbaaddadhe;
halkanis utuu hin dadhabin harka koo nan diriirfadhe;
lubbuun koos jajjabaachuu didde.

3 Yaa Waaqi, ani yommuun si yaadadhu nan aada;
ani irra deddeebi’ee nan yaade; hafuurri koos ni laafe.
4 Ati akka iji koo hin dunuunfanne goote;
ani akka malee lubbamee dubbachuu iyyuu dadhabe.
5 Ani waa’ee bara durii,
waa’ee waggoota durii duriis nan yaade;
6 ani halkaniin faarfannaa koo nan yaadadhe.
Ani irra deddeebi’ee na yaade;
hafuurri koos akkana jedhee qorate:

7 “Gooftaan bara baraan nama gataa?
Inni deebi’ee garaa hin laafuu?
8 Araarri isaa bara baraan badee?
Waadaan isaa bara baraan guutamuu dhabee?
9 Waaqni arjoomuu irraanfateeraa?
Inni aariidhaan gara laafina isaa dhiiseeraa?”

10 Anis, “Harki mirgaa kan Waaqa Waan Hundaa Olii
jijjiirameera jedhee yaaduun koo, dadhabbii koo ti” nan jedhe.
11 Ani hojii WAAQAYYOO nan yaadadha;
dhugumaan dinqii kee kan durii nan yaadadhaa.
12 Ani waan ati hojjette hunda irra deddeebi’ee nan yaada;
waa’ee hojii keetii illee nan dubbadha.

13 Yaa Waaqi, karaan kee qulqulluu dha.
Waaqni guddaan akka Waaqa keenyaa eessa jira?
14 Ati Waaqa hojii dinqii hojjettuu dha;
saboota gidduuttis humna kee ni argisiifta.
15 Irree kee cimaadhaan saba kee,
sanyii Yaaqoobii fi sanyii Yoosef furteerta.

16 Yaa Waaqi, bishaanonni si argan;
bishaanonni si arganii sodaatan;
tuujubawwan ni hollatan.
17 Duumessi bishaan gad dhangalaase;
samiiwwan ni qaqawweessa’an;
xiyyi kees qixa hundaan balaqqise.
18 Bakakkaan kee bubbee hamaa keessaa dhaga’ame;
balaqqeesi kee addunyaa ibse;
laftis hollattee sochoote.
19 Daandiin kee galaana keessa,
karaan kee immoo bishaanota gurguddaa keessa ba’a;
garuu faanni kee hin argamne.

20 Ati harka Museetii fi harka Arooniin,
saba kee akka bushaayeetti geggeessite.

Seenaa Saba Israa’el

Faarfannaa 78

Maskiilii Asaaf.
1 Yaa saba ko, barsiisa koo dhaga’aa;
dubbii afaan koo dhaggeeffadhaa.
2 Ani fakkeenyaan afaan koo nan banadha;
waan durumaa jalqabee dhokfames nan dubbadha.
3 Kunis waanuma nu dhageenyee fi waanuma nu beeknu,
waan abbootiin keenya nutti himanii dha.
4 Nus waan kana ijoollee isaanii duraa hin dhoksinu;
hojii WAAQAYYOO ulfina qabeessa sana,
humna isaatii fi dinqii inni hojjete,
dhaloota itti aanutti ni himna.
5 Inni Yaaqoobiif sirna dhaabe;

Israa'eliif immoo seera kenne;
waan kana illee akka isaan
ijoollee isaanii barsiisaniif,
abbootii keenya ajaje;
6 kunis akka dhaloonni itti aanu beeku,
akka ijoolleen amma iyyuu hin dhalatin beekan,
isaanis akka ijoollee isaaniitti dabarsanii himaniif.
7 Yoos isaan Waaqa amanatu;
ajaja isaas ni eegu malee hojii isaa hin irraanfatan.
8 Isaan akka abbootii isaanii,
akka dhaloota mata jabeessaa fi fincilaa,
warra garaan isaanii Waaqaaf hin ajajamnee,
akka warra hafuurri isaanii isaaf hin amanamin sanaa hin ta'an.

9 Namoonni Efreem xiyya qabatanii turan;
ta'us gaafa lolaa duubatti deebi'an.
10 Isaan kakuu Waaqaa hin eegne;
seera isaattis buluu didan.
11 Isaan hojii inni hojjete,
dinqii inni isaanitti argisiises ni irraanfatan.
12 Inni fuula abbootii isaanii duratti,
biyya Gibxi kutaa Zoo'aanitti waan nama dinqisiisu hojjete.
13 Inni galaana gargar qoodee gidduun isaan dabarse;
bishaan sanas akkuma keenyan manaa dhaabachiise.
14 Guyyaa duumessaan, halkan guutuu immoo
ifa ibiddaatiin isaan geggeesse.
15 Inni gammoojjii keessatti kattaa dayyaasee
bishaan akka galaanaa baay'atu isaanii kenne.
16 Kattaa keessaa burqaa burqisiisee
akka bishaan akkuma lagaatti yaa'u godhe.

17 Isaan garuu gammoojjii keessatti Waaqa Waan Hundaa Oliitti fincilan;
ittuma fufaniis isatti cubbuu hojjetan.
18 Isaan nyaata dharra'anii, "Fidi" jechuudhaan
beekumsa Waaqaa qoran.
19 Akkana jedhanii Waaqa hamatan;
"Waaqni gammoojjii keessatti maaddii qopheessuu danda'aa?
20 Inni kattaa rukunnaan bishaan humnaan keessaa burqe;
burqaan guutee irraan dhangala'e.
Garuu inni nyaata nuu kennuu danda'aa?
Saba isaatiifis foon kennuu danda'aa?"
21 WAAQAYYO yommuu waan kana dhaga'etti baay'ee aare;
Yaaqoob irratti ibiddi isaa ni qabsiifame;
dheekkamsi isaas Israa'elitti dhufe;
22 isaan Waaqa hin amananneetii;
fayyisuu isaattis hin amanne.
23 Inni garuu samii gubbaatiif ajaja kenne;
balbala samiis ni bane;
24 akka isaan nyaataniif mannaa gad roobseef;
midhaan samiis isaaniif kenne.

25 Namoonni buddeena ergamoota Waaqayyoo nyaatan;
inni waan isaan nyaatanii quufan ergeef.
26 Inni akka bubbeen ba'a biiftuu samii keessaa bubbisu godhe;
bubbee kibbaas humna ofii isaatiin oofe.
27 Foon akkuma awwaaraatti, simbirroota barrisanis
akkuma cirracha galaanaatti gad isaaniif roobse.
28 Innis akka isaan qubata isaanii keessatti
naannoo dunkaanota isaaniitti gad harca'an godhe.
29 Isaanis nyaatanii quufan;
inni waan isaan dharra'an isaaniif kenneeraatii.
30 Garuu utuu isaan nyaata dharra'an sana hin quufin,
utuma nyaanni sun afaan isaanii keessa jiruu,
31 dheekkamsi Waaqaa isaanitti dhufe;
innis isaan keessaa warra jajjabeeyyii galaafate;
dargaggeeyyii Israa'elis ni fixe.

32 Isaan waan kana hunda irra darbanii cubbuu hojjechuutti fufan;
dinqii isaattis hin amanne.
33 Kanaafuu inni akka barri isaanii faayidaa malee darbu,
akka waggoonni isaaniis sodaadhaan dhuman godhe.
34 Yeroo Waaqni isaan ajjeese kamitti iyyuu,
isaan isa barbaaddatan;
isaan ammas fedhiidhaan gara isaatti deebi'an.
35 Akka Waaqni Kattaa isaanii ta'e,
akka Waaqni Waan Hundaa Olii Furii isaanii ta'e yaadatan.
36 Isaan garuu afaan isaaniitiin isa saadan;
arraba isaaniitiinis isa soban;
37 garaan isaanii isaaf amanamaa hin turre;
isaan kakuu isaatiif hin amanamne.
38 Inni garuu araara qabeessa waan ta'eef,
cubbuu isaanii ni dhiiseef malee isaan hin fixne.
Inni yeroo yerootti aarii isaa ittifate;
dheekkamsa isaa hundaas hin kakaafne.
39 Innis akka isaan nama du'a hin oolle,
qilleensuma darbu kan deebi'ee hin dhufne ta'an yaadate.

40 Isaan hammam gammoojjii keessatti isatti fincilanii
gammoojjii keessattis isa gaddisiisan
41 Isaan ammumaa amma Waaqa qoran;
Qulqullicha Israa'el sanas ni aarsan.
42 Isaan humna isaa yookaan guyyaa inni itti
diinota isaanii jalaa isaan baase hin yaadanne.
43 Guyyaa inni itti biyya Gibxi keessatti mallattoo isaa,
kutaa Zoo'aan keessatti immoo dinqii isaa argisiise isaan hin yaadanne.
44 Inni lageen isaanii dhiigatti geeddare;
isaanis burqaawwan isaanii dhuguu hin dandeenye.
45 Innis tuuta tisiisaa kan isaan balleessu,
fattee isaan barbadeessu itti erge.
46 Midhaan isaanii ilmaan hawwaannisaatiif,
bu'aa dadhabbii isaanii immoo hawwaannisaaf kenne.
47 Muka wayinii isaanii cabbiidhaan,

harbuu isaanii immoo dhaamocha hamaan dha’e.
48 Loon isaanii cabbiif,
horii isaanii immoo bakakkaaf dabarsee kenne.
49 Inni ergamoota badiisa fidan isaanitti erguudhaan
aarii isaa sodaachisaa, dheekkamsa isaa,
dallansuu isaatii fi rakkoo isaanitti gad lakkise.
50 Inni aarii isaatiif daandii qopheesse;
lubbuu isaanii dabarsee dha’ichatti kenne malee
du’a isaan hin oolchine.
51 Hangafoota Gibxi hunda,
ilmaan jalqabatti dhalatanis dunkaana Haam keessatti dha’e.
52 Saba isaa garuu akkuma nama bushaayee bobbaasuutti achii baase;
akkuma hoolaas gammoojjii keessa isaan geggeesse.
53 Inni nagaadhaan isaan geggeesse;
kanaafuu isaan homaa hin sodaanne;
diinota isaanii garuu galaanatu liqimse.
54 Innis gara daarii biyya isaa qulqulluutti,
gara biyya gaaraa kan harki isaa mirgaa fudhateetti isaan galche.
55 Inni ormoota isaan duraa ari’e;
lafa jaraas dhaala godhee isaanii qoode;
gosa Israa’elis dunkaana isaanii keessa qubachiise.

56 Isaan garuu Waaqa qoran;
Waaqa Waan Hundaa Oliitti fincilan;
ajaja isaas hin eegne.
57 Akkuma abbootii isaanii duubatti deebi’an; amanamuus ni didan;
akka iddaa micciiramaattis jajal’atan.
58 Isaan iddoowwan sagadaa isaanii kanneen gaarran irraatiin isa aarsan;
waaqota isaanii tolfamoodhaanis hinaaffaadhaaf isa kakaasan.
59 Waaqnis yeroo isaan dhaga’etti akka malee dheekkame;
guutumaan guutuuttis Israa’elin gate.
60 Innis iddoo jireenya isaa kan Shiiloo keessaa,
dunkaana inni namoota gidduu dhaabbate sanas ni dhiise.
61 Humna isaa boojuutti,
ulfina isaa immoo harka diinaatti dabarsee kenne.
62 Saba isaa dabarsee goraadeef kenne;
handhuuraa isaattis akka malee dheekkame.
63 Dargaggoota isaanii ibiddatu fixe;
durboota isaaniitiifis sirbi heerumaa hin sirbamne;
64 luboonni isaanii goraadeedhaan dhuman;
niitonni dhirsoonni irraa du’an immoo boo’uu hin dandeenye.

65 Gooftaanis akkuma waan hirribaa dammaquutti,
akkuma goota sababii wayiniitiin iyyuuttis dammaqe.
66 Inni diinota isaa rukutee duubatti deebise;
qaanii bara baraa keessas isaan buuse.
67 Dunkaanota Yoosef ni tuffate;
gosa Efreemis hin filanne;
68 inni garuu gosa Yihuudaa,
Tulluu Xiyoon kan jaallatu sana ni filate.
69 Mana qulqullummaa isaa akka samii ol dheeraatti,

akka lafa bara baraan hundeesseettis ijaare.
70 Inni Daawit garbicha isaa ni filate;
dallaa hoolotaa keessaas isa waammate;
71 akka inni saba isaa Yaaqoobin,
handhuuraa isaa Israa'elin tiksuuf jedhee
hoolota tiksuu irraa isa fide.
72 Daawitis garaa qajeelaadhaan isaan tikse;
ogummaa harka isaatiinis isaan dura bu'e.

Faaruu Boo'ichaa Biyyoolessaa

Faarfannaa 79

Faarfannaa Asaaf.
1 Yaa Waaqi, namoonni ormaa handhuuraa kee qabataniiru;
mana qulqullummaa kee qulqullicha xureessaniiru;
Yerusaaleminis barbadeessaniiru.
2 Akka isaan nyaata isaaniif ta'aniif,
reeffa garboota keetii allaattii samiitiif,
foon qulqulloota keetii immoo bineensota lafaatiif kennaniiru.
3 Dhiiga isaaniis naannoo Yerusaalemitti
akkuma bishaanii dhangalaasan;
namni isaan awwaalu tokko illee hin argamne.
4 Ollaa keenya biratti maqaan nu badeera;
warra naannoo keenya jiran birattis nama tuffii fi kolfaa taane.

5 Yaa WAAQAYYO, kun hamma yoomiitti?
Ati hamma bara baraatti aartaa?
Hinaaffaan kees hamma yoomiitti akka ibiddaa boba'a?
6 Dheekkamsa kee sana saboota si hin beekne irratti,
mootummoota maqaa kee hin waammanne irratti
gad dhangalaasi;
7 isaan Yaaqoobin liqimsaniiruutii;
iddoo jireenya isaas balleessaniiru.

8 Cubbuu abbootii keenyaa nutti hin herregin;
waan nu baay'ee gad deebifamneef,
araarri kee dafee nu bira haa ga'u.
9 Yaa Waaqi Fayyisaa keenya,
ulfina maqaa keetiitiif jedhii nu gargaari;
maqaa keetiif jedhiitii nu oolchi;
cubbuu keenya illee nuu dhiisi.
10 Ormoonni maaliif,
"Waaqni isaanii eessa jira?" jedhu ree?

Dhiiga tajaajiltoota keetii kan dhangalaafame sanaaf,
akka haaloo baaftu ija keenya duratti saboota gidduutti beeksisi.
11 Aaduun hidhamtootaa fuula kee dura haa ga'u;
jabina irree keetiitiin warra duuti itti murame oolchi.
12 Yaa Gooftaa, arraba isaan ittiin si arrabsan,
dachaa torba godhiitii ollaa keenyatti deebisi.
13 Yoos nu sabni kee, hoolonni tika keetii,
bara baraan si jajanna;

dhalootaa hamma dhalootaattis,
galata kee ni odeessina.

Haaromfama Israa'eliif Waaqa kadhachuu

Faarfannaa 80

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Yeedaloo, "Daraaraa Kakuutiin" Faarfatame. Faarfannaa Asaaf.

1 Yaa tiksee saba Israa'el,
kan akkuma bushaayeetti Yoosefin geggeessitu nu dhaga'i;
ati kan kiirubeel gidduu teessoo irra teessu, ifiitii mul'adhu.
2 Fuula Efreem, Beniyaamii fi Minaasee duratti
humna kee sochoosi; kottuutii nu fayyisi.

3 Yaa Waaqi, iddoo keenyatti nu deebisi;
akka fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

4 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
ati hamma yoomiitti kadhannaa saba keetiitti aarta?
5 Ati buddeena imimmaanii isaan nyaachifte;
imimmaan waciitii guutuus isaan obaafte.
6 Ati akka olloonni keenya nu tuffatan goote;
diinonni keenyas nutti qoosu.

7 Yaa Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
iddoo keenyatti nu deebisi;
akka nu fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

8 Ati muka wayinii biyya Gibxii buqqiftee fidde;
ormootas ariitee muka sana dhaabde.
9 Mukichaafis lafa qopheessite;
mukni sunis hidda gad fageeffatee biyyattii guute.
10 Tulluuwwan gaaddisa isaatiin,
birbirsawwan gurguddaanis
dameewwan isaatiin haguugaman.
11 Innis dameewwan isaa gara Galaanaatti,
lata isaas hamma Lagaatti diriirfate.

12 Yoos ati maaliif akka namni achiin darbu hundinuu
ija isaa ciratu gochuuf jettee dallaa isaa diigde ree?
13 Kormi booyyee bosona keessaa ba'ee isa ni balleessa;
bineensi dirrees isa ni nyaata.
14 Yaa Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
si kadhannaa gara keenyatti deebi'i!
Samii irraa gad ilaalii argi!
Muka wayinii kana eegi;
15 mukni kun muka wayinii kan harki kee mirgaa dhaabee dha;
biqiltuu ati ofii keetiif guddifattee dha.

16 Wayiniin kee ciramee ibiddaan gubameera;
sabni kees dheekkamsa keetiin bada.
17 Harki kee namicha karaa harka kee mirgaa jiru irra,

ilma namaa kan ati ofii keetiif guddifatte irra haa boqotu.
18 Yoos nu sirraa hin garagallu;
jireenya nuu kenni; nus maqaa kee ni waammannaa.

19 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu
iddoo keenyatti nu deebisi;
akka nu fayyinuufis fuula kee nurratti ibsi.

Ayyaana Daasiitiif

Faarfannaa 81

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Asaaf Kan *Gitiitiidhaan* Faarfatamu.

1 Waaqa jabina nuu ta'eef gammachuudhaan faarfadhaa;
Waaqa Yaaqoobiitiif gammachuudhaan ililchaa!
2 Faarfachuu jalqabaa; dibbees rukutaa;
baganaa fi kiraara sagalee gaarii qabu rukutaa.

3 Yeroo Baatiin dhalattu, yommuu ji'i goobanutti,
guyyaa ayyaana keenyaa malakata afuufaa;
4 kun seera Israa'eliif kenname,
ajaja Waaqa Yaaqoob.
5 Inni yeroo biyya Gibxi dha'uuf ba'etti,
waan kana Yoosefiif seera godhee dhaabe.

Anis afaan duraan hin beekin tokko dhaga'e.

6 Innis akkana jedhe;
"Ani gatiittii isaanii irraa ba'aa buuseera;
harki isaanis guuboo baachuu jalaa ba'e.
7 Ati dhiphina kee keessatti na waammatte; anis sin oolche;
anis lafa bakakkaan itti dhokatu keessaa deebii siifin kenne;
bishaan Mariibaa birattis sin qore.

8 "Yaa saba koo dhaga'i; ani siin akeekkachiisa;
yaa Israa'el ati utuu na dhaggeeffate!
9 Waaqni ormaa tokko iyyuu isin gidduu hin jiraatin;
ana malee waaqa biraa hin waaqeffatin.
10 Ani WAAQAYYO Waaqa kee,
kan Gibxii baasee isin fidee dha.
Afaan kee bal'isii banadhu; ani nan guutaa.

11 "Sabni koo garuu na hin dhaggeeffanne;
Israa'el anaaf hin bulle.
12 Kanaafuu ani akka isaan karaa fedhii isaanii deemaniif
dabarsee mata jabina isaaniitti isaan kenne.

13 "Utuu sabni koo na dhaggeeffatee,
utuu Israa'el karaa koo irra deemee jiraatee,
14 ani silaa akkam dafee diinota isaanii jilbeenfachiisee
harka koos amajaajota isaaniitti nan kaasa ture!
15 Warri WAAQAYYOON jibban fuula isaa duratti ni gugguufu;

adabbiin isaaniis bara baraan itti fufa.
16 Ani garuu qamadii qulqulluu isin soora;
damma kattaa keessaa baafames isinan quubsa.”

Abbootii Murtii Kanneen Murtii Jal’isan

Faarfannaa 82

Faarfannaa Asaaf.
1 Waaqni, waldaa waaqotaa gidduu dhaabata;
“waaqota” gidduuttis murtii kenna; akkanas jedha:

2 “Isin hamma yoomiitti seera jal’iftu?
Hamma yoomiittis jal’ootaaf dhaabattu?
3 Dadhabdootaa fi ijoollee abbaa hin qabneef murtii qajeelaa kennaa;
mirga hiyyeeyyiitii fi cunqurfamtootaas eegsisaa.
4 Warra dadhabaa fi rakkattoota baraaraa;
harka jal’ootaatiis isaan baasaa.

5 “Isaan homaa hin beekan; homaa illee hin hubatan.
Isaan dukkana keessa jiraatu;
hundeen lafaa hundinuu ni raafame.

6 “Anis, ‘Isin, “waaqota;”
hundi keessan ilmaan Waaqa Waan Hundaa Olii ti’ jedheera.
7 Ta’us isin akkuma namatti ni duutu;
akkuma bulchitoota kamii iyyuu ni kuftu.”

8 Yaa Waaqi ka’i; lafatti muri;
sabni hundinuu kan keetiitii.

Kadhannaa Diinota Israa’el Irratti Dhi’aate

Faarfannaa 83

Faarfannaa Asaaf.
1 Yaa Waaqi gab hin jedhin;
yaa Waaqi, hin cal’isin;
akkasumattis hin dhiisin.
2 Diinonni kee akkam akka kaka’an,
warri si jibbanis akkam akka mataa ol qabatan ilaali.
3 Isaan saba keetti daba karoorfatu;
warra ati eegdutti mari’atu.
4 Isaanis, “Kottaa akka maqaan Israa’el lammata hin yaadatamneef,
akka isaan saba hin taaneef isaan barbadeessinaa” jedhu.

5 Isaan yaada tokkoon walii galu;
sittis ni gurmaa’u;
6 isaanis dunkaanota Edoom, Ishmaa’eeloota,
Mo’aabii fi gosa Aggaar,
7 Gebaal, Amoonii fi Amaaleq,
Filisxeemii fi namoota biyya Xiiroos wajjin turan.
8 Warri Asooriis, ilmaan Looxiitiif irree jabaa
ta’uudhaaf isaanitti makaman.

9 Ati akkuma Midiyaanin goote,

akkuma laga Qiishooniitti Siisaaraa fi Yaabiinin goote sana isaan godhi;
10 isaan Eendooritti dhumanii
akkuma kosii lafaa ta'an.
11 Gurguddoota isaanii akka Hereebiitii fi Ze'eeb,
ilmaan mootota isaanii immoo akka Zebaa fi Zalmunaa godhi;
12 isaan warra, "Kottaa, lafa tika Waaqaa fudhannee
kan dhuunfaa keenyaa godhannaa" jedhanii dha.

13 Yaa Waaqa ko, akka awwaara bubbeen fudhatuu,
akka habaqii qilleensi bittinneessuu isaan godhi.
14 Akkuma ibiddi bosona balleessu,
yookaan akkuma arrabni ibiddaa tulluuwwan gubu,
15 atis akkasuma aarii keetiin isaan gugsi;
bubbee keetiin isaan sodaachisi.
16 Yaa WAAQAYYO, akka isaan maqaa kee barbaaddataniif,
fuula isaanii qaaniin haguugi.

17 Isaan yeroo hunda qaana'anii haa dhiphatan;
salphinaanis haa badan.
18 Isaan akka ati kan maqaan kee WAAQAYYO ta'e sun qofti,
lafa hundumaa irratti Waaqa Waan Hundaa Olii taate haa beekan.

Faarfannaa Yeroo Mana Qulqullummaa Dhaqan Faarfatamu

Faarfannaa 84

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Kan *Gitiitiidhaan* Faarfatamu. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.

1 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
iddoon ati jiraattu akkam namatti tola!
2 Lubbuun koo oobdiiwwan WAAQAYYOO hawwiti;
akka malees itti gaggabdi;
onneen koo fi foon koo
Waaqa jiraataadhaaf ililleedhaan ni faarfatu.
3 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
Mootii koo fi Waaqa ko,
iddoo aarsaa keetii biratti, dimbiitiin iddoo jireenyaa,
girrisnis ofii isheetiif man'ee cuucii ishee keessa kaa'attu argatti.
4 Warri mana kee keessa jiraatan eebbifamoo dha;
isaan yeroo hundumaa si jajatuutii.

5 Warri sirraa jabina argatan,
kanneen garaa isaaniitiin karaa kee yaadan eebbifamoo dha.
6 Isaan yommuu Sulula Baakaa keessa darbanitti,
iddoo sana lafa bishaan keessaa burqu godhatu;
bokkaan jalqabaas eebba itti dhangalaasa.
7 Isaan hamma Xiyoon keessatti fuula Waaqaa duratti mul'atanitti,
jabina irraa gara jabinaatti ni darbu.

8 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
kadhannaa koo dhaga'i;

yaa Waaqa Yaaqoob na dhaggeeffadhu.
9 Yaa Waaqayyo, gara gaachana keenyaa ilaali;
fuula dibamaa kee sanaas ilaali.

10 Guyyaa kuma tokko iddoo biraa jiraachuu irra,
guyyaa tokko oobdii keetii irra ooluu wayya;
dunkaana hamootaa keessa jiraachuu irra,
eegduu balbala mana Waaqa koo ta'uu naa wayya.
11 WAAQAYYO Waaqni aduu fi gaachanaatii;
WAAQAYYO surraa fi ulfina ni kenna;
inni toloota waan gaarii hin dhowwatu.

12 Yaa WAAQAYYOO Waan Hunda Dandeessu,
namni si amanatu eebbifamaa dha.

Kadhannaa Nagaaf Dhi'aate

Faarfannaa 85

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Yaa WAAQAYYO, ati lafa keetiif arjoomteerta;
boojuu Yaaqoobis deebifteerta.
2 Ati balleessaa uummata keetii dhiifteertaaf;
cubbuu isaanii hundumaas dhoksiteerta.
3 Dheekkamsa kee hunda fageessiteerta;
aarii kee sodaachisaa sana irraas deebiteerta.

4 Yaa Waaqa Fayyisaa keenya, iddoo keenyatti nu deebisi;
dheekkamsa kees nurraa qabi.
5 Ati bara baraan nutti aartaa? Dheekkamsa kee
dhaloota tokko irraa dhaloota kaanitti dabarsitaa?
6 Akka sabni kee sitti gammaduuf,
ati lubbuu nutti hin deebiftuu?
7 Yaa WAAQAYYO, araara kee nutti mul'isi;
fayyina kees nuu kenni.

8 Ani waan WAAQAYYO Waaqni jedhu nan dhaggeeffadha;
inni saba isaa qulqullootaaf nagaa abdachiisa;
isaan garuu gara gowwummaatti hin deebi'in.
9 Akka ulfinni isaa lafa keenya irra jiraatuuf,
fayyisuun isaa dhugumaan warra isa sodaatanitti dhi'oo jira.

10 Jaalallii fi amanamummaan wal ga'an;
qajeelummaa fi nagaan wal dhungatan.
11 Amanamummaan lafa keessaa burqa;
qajeelummaan immoo samii irraa gad ilaala.
12 WAAQAYYO dhugumaan waan gaarii ni kenna;
lafti keenyas midhaan ishee ni kenniti.
13 Qajeelummaan fuula isaa dura deema;
miilla isaatiifis karaa qopheessa.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 86

Kadhannaa Daawit.

1 Yaa WAAQAYYO, waan ani hiyyeessaa fi rakkataa ta'eef,
na dhaga'iitii deebii naa kenni.
2 Ani sitti of kenneeraatii lubbuu koo eegi.
Ati Waaqa koo ti;
garbicha kee kan si amanatu oolchi.
3 Yaa Gooftaa na maari;
ani guyyaa guutuu sin waammadhaatii.
4 Lubbuu garbicha keetii gammachiisi;
yaa Gooftaa, ani lubbuu koo gara keetti oli nan fuudhaatii.

5 Yaa Gooftaa ati gaarii dha; dhiifamas namaa goota;
warra si waammatan hundaafis jaalalli kee guddaa dha.
6 Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo dhaga'i;
iyya waammata koos dhaggeeffadhu.
7 Ani guyyaa rakkina kootiitti sin waammadha;
ati deebii naa kennitaatii.

8 Yaa Gooftaa, waaqota keessaa kan akka keetii hin jiru;
hojiin hojii keetiin wal qixxaatu tokko iyyuu hin jiru.
9 Yaa Gooftaa, saboonni ati uumte hundinuu dhufanii,
fuula kee duratti ni sagadu;
maqaa keetiifis ulfina fidu.
10 Ati guddaa fi kan hojii dinqisiisaa hojjettuu dha;
Waaqni suma qofa.

11 Yaa WAAQAYYO, karaa kee na barsiisi;
anis dhugaa keetiin nan bula;
akka ani maqaa kee sodaadhuuf,
garaa gargar hin qoodamne naa kenni.
12 Yaa Waaqa koo Gooftaa, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
maqaa kee illee bara baraan nan ulfeessa.
13 Jaalalli ati naa qabdu guddaadhaatii;
lubbuu koo dhidhima sii'ool keessaa baafteerta.

14 Yaa Waaqi, of tuultonni natti ka'aniiru;
tuunni finciltootaa, namoonni si hin sodaanne
lubbuu koo galaafachuu barbaadu.
15 Yaa Gooftaa, ati garuu Waaqa garaa laafessaa fi arjaa dha;
daftee hin aartu; jaalallii fi amanamummaan kee dhuma hin qabu.
16 Gara kootti deebi'iitii na maari;
jabina kee tajaajilaa keetii kenni;
ilma garbittii keetiis oolchi.
17 Akka diinonni koo arganii qaana'aniif,
mallattoo gaarummaa keetii naa kenni;
yaa WAAQAYYO, ati na gargaartee na jajjabeessiteertaatii.

Xiyoon, Haadha Sabootaa

Faarfannaa 87

Faarfannaa Ilmaan Qooraahi.
1 Hundeen magaalaa isaa tulluu qulqulluu irra jira.

2 WAAQAYYO iddoo jireenya Yaaqoob hunda caalaa,
karrawwan Xiyoon jaallata.

3 Yaa magaalaa Waaqaa,
waa'ee keetiif wanni kabajamaan akkana jedhamee ni dubbatama:
4 "Ani Ra'aabii fi Baabilonin
warra na beekan gidduutti maqaa nan dha'a;
kunoo, Filisxeemii fi Xiiroos Itoophiyaa wajjin,
'Namichi kun achitti dhalate' jedhu."
5 Dhugumaan waa'ee Xiyoon,
"Inni kunii fi inni sun ishee keessatti dhalatan;
Waaqni Waan Hunda Olii mataan isaa iyyuu ishee dhaaba" jedhama.
6 WAAQAYYO yeroo saboota galmeessutti,
"Namichi kun achitti dhalate" jedhee barreessa.

7 Warri faarfatanii fi warri meeshaa muuziiqaa taphatan,
"Burqaan koo hundi si keessatti argama" jedhu.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 88

Dura Bu'aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Ilmaan Qooraahi kan *maahilaati liinootiin** Faarfatame. *Maskiilii* Heemaan Izraahichaa.
1 Yaa WAAQAYYO, Waaqa na fayyiftu,
ani halkanii fi guyyaa fuula kee duratti nan iyyadha.
2 Kadhannaan koo fuula kee duratti haa dhi'aatu;
atis gurra kee gara iyyannaa kootiitti qabi.

3 Lubbuun koo rakkinaan guutamteertii;
jireenyi koos awwaalatti dhi'aateera.
4 Ani warra boolla keessa bu'anitti nan lakkaa'ame;
akka nama humna hin qabnees nan ta'e.
5 Ani akka nama gorra'amee awwaala keessa ciisuutti,
akka nama ati deebitee hin yaadanneetti,
akka warra eegumsa kee jalaa ba'aniitti,
warra du'an wajjin gatameera.

6 Ati boolla gad fagoo keessa,
dukkana hamaa keessas na buufteerta.
7 Dheekkamsi kee ulfaatee narra ciiseera;
dambalii kee hundas narra garagalchiteerta.
8 Michoota koo narraa fageessiteerta;
isaan biratti jibbamaa na gooteerta;
akka ani jalaa hin baanettis balballi natti cufameera.
9 Iji koo gaddaan dadhabeera.

Yaa WAAQAYYO, ani guyyuma guyyaan sin waammadha;
harka koo illee gara keetti nan bal'ifadha.
10 Ati dinqii kee warra du'anitti ni argisiiftaa?

---

* **Faarfannaa 88:** Maahilaati liinootiin *gosa muuziiqaa ti.*

Warri du’anis ka’anii si galateeffatuu?
11 Jaalalli kee awwaala keessatti,
amanamummaan kee immoo Qilee keessatti ni labsamaa?
12 Dinqiiwwan kee dukkana keessatti,
yookaan qajeelummaan kee biyya irraanfannaa keessatti ni beekamaa?

13 Yaa WAAQAYYO, ani garuu akka ati na gargaartuuf
gara keetti nan iyyadha;
ganamaanis kadhannaan koo fuula kee duratti ni dhi’aata.
14 Yaa WAAQAYYO, ati maaliif na gatta?
Fuula kees maaliif na duraa dhokfatta?

15 Ani ijoollummaa kootii jalqabee rakkadhee du’uu ga’een ture;
naasisuun kee na dhiphiseera; abdiis kutadheera.
16 Dheekkamsi kee narra yaa’e;
naasisuun kees na balleesseera.
17 Isaan guyyaa guutuu akkuma lolaa bishaanii na marsu;
guutumaan guutuuttis na liqimsaniiru.
18 Michoota koo fi warra na jaallatan narraa fudhatteerta;
dukkana qofatu michuu naa ta’e.

Faarfannaa Fi Kadhannaa Amanamummaa Waaqaatiif Dhi’aate

Faarfannaa 89

Maskiilii Eetaan Izraahichaa.
1 Ani waa’ee araara WAAQAYYOO bara baraan nan faarfadha;
afaan kootiinis amanamummaa kee dhaloota hundumatti nan labsa.
2 Akka araarri kee bara baraan jiraatu,
akka ati amanamummaa kee samii keessatti jabeessitee dhaabde nan labsa.

3 Ati akkana jetteerta; “Ani filatamaa koo wajjin kakuu galeera;
Daawit tajaajilaa kootiif illee akkana jedhee kakadheera;
4 ‘Ani bara baraan sanyii kee nan dhaaba;
teessoo kees dhaloota hundaaf nan cimsa.’ ”

5 Yaa WAAQAYYO, samiiwwan dinqii kee jaju;
yaa’ii qulqullootaa keessattis amanamummaa kee jaju.
6 Samii keessatti eenyutu WAAQAYYOON qixxaachuu danda’a?
Uumamawwan samii keessaa kan WAAQAYYOON fakkaatu eenyu?
7 Waaqni waldaa qulqullootaa keessatti baay’ee sodaatama;
warra naannoo isaa jiran hunda keessaas isatu sodaachisaa dha.
8 Yaa WAAQAYYO, Waaqa Waan Hunda Dandeessu,
kan akka keetii eenyu?
Yaa WAAQAYYO, ati jabaa dha; amanamummaan kees si marsa.

9 Ati raafama galaanaa ni moota;
yommuu dha’aan isaa jabaatus ni tasgabbeessita.
10 Akka warra qalamaniitti Ra’aabin bulleessite;
irree kee jabaa sanaanis diinota kee ni bittinneessite.

11 Samiiwwan kan kee ti; laftis akkasuma kan kee ti;
ati addunyaa fi waan ishee keessa jiru hunda hundeessiteerta.
12 Kaabaa fi kibba situ uume;
Taaboorii fi Hermoon gammachuudhaan
maqaa kee galateeffatu.
13 Ati irree jabaa qabda; harki kee jabaa dha;
harki kee mirgaas ol ka'eera.

14 Qajeelummaa fi murtiin qajeelaan hundee teessoo keetii ti;
araarrii fi amanamummaan fuula kee dura deemu.
15 Yaa WAAQAYYO, warri siif ililchuu beekan,
warri ifa iddoo ati jirtuu keessa jiraatan eebbifamoo dha.
16 Isaan guyyaa guutuu maqaa keetiin gammadu;
qajeelummaa keetiinis si jajatu.
17 Ati ulfina jabina isaanii ti;
jaalala keetiinis gaanfa keenya ol qabdeerta.
18 Dhugumaan gaachanni keenya kan WAAQAYYOO ti;
kan mootii keenya Qulqullicha Israa'elii ti.

19 Ati dur akkana jettee saba kee amanamaatti
mul'ataan dubbatteerta:
"Ani loltuu tokkoof humna kenneera;
dargaggeessa saba keessaa filatame tokkos ani ol guddiseera.
20 Ani garbicha koo Daawitin argadheera;
zayitii koo qulqulluunis isa dibeera.
21 Harki koo isa wajjin jira;
irreen koos isa jajjabeessa.
22 Diinni tokko iyyuu isa hin mo'atu;
namni hamaanis isa hin hacuucu.
23 Amajaajota isaa fuula isaa duratti nan barbadeessa;
warra isa jibbanis nan dha'a.
24 Amanamummaa fi araarri koo isa wajjin jiraata;
gaanfi isaas maqaa kootiin ol jedha.
25 Ani harka isaa galaana irra,
harka isaa mirgaas lageen irra nan kaa'a.
26 Innis, 'Ati Abbaa koo ti;
Waaqa koo ti, Kattaa Fayyina koo ti' jedhee na waammata.
27 Anis ilma koo hangafa,
kan mootota lafaa hundaa olii isa nan godha.
28 Jaalala koos bara baraan isaaf nan tursa;
kakuun ani isa wajjin qabus hin cabu.
29 Hidda sanyii isaa bara baraan,
teessoo isaa illee hamma samiiwwan jiraatanitti nan dhaaba.

30 "Yoo ilmaan isaa seera koo eeguu didan,
yoo isaan ajaja koo faana bu'uu baatan,
31 yoo isaan sirna koo cabsanii
ajaja koo illee eeguu baatan,
32 ani cubbuu isaanii uleedhaan,
yakka isaanii immoo qacceedhaan nan adaba;
33 ani garuu jaalala koo isa irraa hin fudhadhu;

yookaan amanamummaa koo sobatti hin geeddaru.
34 Ani kakuu koo hin cabsu;
yookaan waan afaan koo dubbates hin geeddaru.
35 Si'a tokko yeroo hundaaf, qulqullina kootiin kakadheera;
ani Daawitin hin sobu.
36 Sanyiin isaa bara baraan itti fufa;
teessoon isaas akkuma aduu fuula koo dura jiraata;
37 akkuma ji'aas bara baraan ni jiraata;
hamma samiiwwan jiranittis cimee dhaabata."

38 Ati amma garuu isa dhiifteerta; tuffatteertas;
isa dibde sanatti baay'ee aarteerta.
39 Kakuu tajaajilaa kee wajjin galte cabsiteerta;
gonfoo isaas awwaara keessa buuftee xureessiteerta.
40 Dallaa isaa hunda caccabsiteerta;
da'oo isaa jajjabaas barbadeessiteerta.
41 Warri achiin darban hundi isa saamu;
olloonni isaas itti qoosu.
42 Ati harka amajaajii isaa mirgaa ol qabdeerta;
akka diinonni isaa hundi gammadan gooteerta.
43 Arfii goraadee isaa duubatti deebifteerta;
waraana keessattis isa hin gargaarre.
44 Surraa isaa isa irraa balleessiteerta;
teessoo isaas lafatti gatteerta.
45 Umurii dargaggummaa isaa gabaabsiteerta;
qaaniidhaanis isa haguugdeerta.

46 Yaa WAAQAYYO, kun hamma yoomiitti?
Ati bara baraan of dhoksitaa?
Dheekkamsi kee hamma yoomiitti akka ibiddaa boba'a?
47 Umuriin koo hammam akka gabaabaa ta'e yaadadhu.
Ati badiisa akkamiitiif ilmaan namaa hunda uumte!
48 Utuu du'a hin argin jiraachuu kan danda'u
yookaan humna sii'ool jalaa of baasuu
kan danda'u nama akkamii ti?
49 Yaa Gooftaa, jaalalli kee guddaan durii kan ati amanamummaa keetiin
Daawitiif kakatte sun eessa jira?
50 Yaa Gooftaa, akkamitti akka tajaajilaan kee tuffatame,
akkamitti akka ani arrabsoo saboota hundaa
bobaatti baadhe yaadadhu;
51 yaa WAAQAYYO, qoosaa diinonni kee natti qoosan,
kan isaan ittiin tarkaanfii dibamaa keetii hundatti qoosan yaadadhu.

52 Galanni bara baraan WAAQAYYOOF haa ta'u!
Ameen; Ameen.

Kitaaba Afuraffaa

90

Faarfannaa 90–106

Namni Dadhabaa Ta’uu Isaa

Kadhannaa Musee Nama Waaqaa Sanaa.

1 Yaa Gooftaa, ati dhaloota hunda keessatti
iddoo jireenyaa nuu taateerta.
2 Utuu tulluuwwan hin dhalatin
yookaan utuu ati lafaa fi addunyaa hin uumin,
baraa baraa hamma bara baraatti ati Waaqa.

3 Atis, “Yaa ilmaan namootaa, biyyootti deebi’aa”
jettee namoota biyyootti deebista.
4 Fuula kee duratti waggaan kumni tokko,
akkuma guyyaa kaleessa darbee ti;
yookaan akkuma dabaree eegumsa halkanii tokkoo ti.
5 Ati hirriba du’aatiin namoota haxooftee balleessita;
isaan akkuma marga ganama bayyanatuu ti;
6 margi sun ganama ganama bayyanatu illee
galgala galgala garuu coollagee goga.

7 Aariin kee nu fixeera;
dheekkamsi kees nu naasiseera.
8 Yakka keenya fuula kee dura,
cubbuu keenya dhokataa sanas ifa fuula keetii dura keesseerta.
9 Barri keenya hundinuu dheekkamsa keetiin dhumeeraatii;
umurii keenyas aaduudhaan fixanna.
10 Dheerinni bara keenyaa waggaa torbaatama,
yoo jabaanne immoo waggaa saddeettama ta’a;
kuni iyyuu garri caalaan isaa dadhabbii fi rakkinaan guutameera;
inni dafee darbaatii; nus barrifnee ni sokkina.

11 Humna aarii keetii eenyutu beeka?
Dheekkamsi kee akkuma sodaa nu siif qabaachuu qabnu sanaa
guddaadhaatii.
12 Akka nu garaa ogummaadhaan guutame qabaannuuf,
bara keenya lakkaa’uu nu barsiisi.

13 Yaa WAAQAYYO, deebi’i! Kun hamma yoomiitti ta’a?
Tajaajiltoota keetiifis garaa laafi.
14 Akka nu bara keenya guutuu gammannee ililchinuuf,
ganama ganama araara keetiin nu quufsi.
15 Hamma baay’ina guyyoota ati nu miite sanaa,
hamma baay’ina waggoota nu rakkanne sanaas nu gammachiisi.
16 Hojiin kee tajaajiltoota keetti,
ulfinni kees ijoollee isaaniitti haa mul’ifamu.

17 Eebbi Waaqa keenya Gooftichaa nurra haa bu’u;
hojii harka keenyaas jabeessii nuu dhaabi;
eeyyee, hojii harka keenyaa jabeessii nuu dhaabi.

Eegumsa Waaqaa

Faarfannaa 91

1 Namni da’oo Waaqa Waan Hundaa Olii keessa jiraatu,

gaaddisa Waaqa Waan Hunda Danda'u sanaa jala boqota.
2 Anis WAAQAYYOON, "Inni iddoo ani itti kooluu galuu fi
da'annoo koo ti;
Waaqa koo kan ani amanadhuu dha" nan jedha.

3 Inni dhugumaan kiyyoo adamsaa jalaa,
dhukkuba nama fixu jalaas si baasa.
4 Inni baallee isaatiin si dhoksa;
atis qoochoo isaa jalatti kooluu ni galta;
amanamummaan isaa gaachanaa fi dallaa eegumsaa siif ta'a.
5 Atis naasuu halkanii,
yookaan xiyya guyyaan futtaafamu hin sodaattu;
6 golfaa dukkana keessa deemu,
yookaan dha'icha guyyaa saafaan nama balleessu hin sodaannu.
7 Kumni tokko si cinatti,
kumni kudhan immoo mirga keetti ni kufa;
garuu sitti hin dhi'aatu.
8 Ati ijuma kee qofaan ilaalta;
adaba hamootatti dhufus ni argita.

9 Ati waan WAAQAYYOON iddoo kooluu itti galtu,
Waaqa Waan Hundaa Olii iddoo jireenya keetii godhatteef,
10 wanni hamaan si hin tuqu;
dha'ichis dunkaana keetti hin dhi'aatu.
11 Inni akka isaan karaa kee hunda irratti si eeganiif,
ergamoota isaa siif ni ajaja;
12 isaanis akka miilla keetiin dhagaatti hin buuneef
harka isaaniitiin ol si fuudhu.
13 Ati leencaa fi buutii irra ejjetta;
leenca saafelaa fi jawwee ni dhidhiitta.

14 WAAQAYYOS akkana jedha;
"Sababii inni na jaallatuuf, ani isa nan oolcha;
waan inni maqaa koo beekuuf isa nan eega.
15 Inni na waammata; anis nan deebisaaf;
rakkina keessatti ani isa wajjin nan ta'a;
isa nan oolcha; ulfinas nan kennaaf.
16 Ani umurii dheeraa isa nan quufsa;
fayyisuu koos isatti argisiisa."

Gammachuu Nama Qajeelaa,

Faarfannaa 92

Faarfannaa Guyyaa Sanbataa Faarfatamu.
1 WAAQAYYOON, galateeffachuun, yaa Waaqa Waan Hundaa Olii,
maqaa keetiif faarfachuun gaarii dha.
2 Jaalala kee ganamaan,
amanamummaa kees halkaniin labsuun,
3 kiraara ribuu kudhaniitiin,
sagalee baganaatiinis labsuun gaarii dha.

4 Yaa WAAQAYYO, ati hojii keetiin na gammachiiftaatii;

ani sababii hojii harka keetiitiif gammachuudhaan nan faarfadha.
5 Yaa WAAQAYYO, hojiin kee akkam guddaa dha;
yaadni kees akkam gad fagoo dha!
6 Namni qalbii hin qabne waan kana beekuu hin danda'u;
gowwaanis hin hubatu;
7 hamoonni yoo akkuma margaa biqilan iyyuu,
jal'oonni hundinuus yoo daraaran iyyuu,
isaan bara baraan ni barbadaa'u.

8 Yaa WAAQAYYO, ati garuu bara baraan ol ol jetta.

9 Yaa WAAQAYYO, kunoo diinota kee,
kunoo diinonni kee ni badu;
warri jal'ina hojjetan hundinuus ni bittinneeffamu.
10 Ati gaanfa koo akka gaanfa gafarsaa ol ol qabde;
zayitii haaraa natti dhangalaafte.
11 Iji koo mo'atamuu diinota koo argeera;
gurri koos badiisa jal'oota natti ka'anii dhaga'eera.

12 Qajeeltonni akkuma muka meexxii ni dagaagu;
akkuma birbirsa Libaanoonitti ni guddatu;
13 isaan mana WAAQAYYOO keessa dhaabamanii jiru;
oobdii Waaqa keenyaa keessattis itti tolee misanii jiran.
14 Isaan amma iyyuu bara dullumaa keessa ija naqatu;
gabbataniis dagaaganii jiraatu.
15 Isaanis, "WAAQAYYO tolaa dha; inni Kattaa koo ti;
hamminni isa keessa hin jiru" jedhanii labsu.

Miidhagina WAAQAYYOO

Faarfannaa 93

1 WAAQAYYO ni mo'a; surraas ni uffata;
WAAQAYYO surra ni uffata; jabinas hidhata.
Addunyaan cimtee dhaabamteerti; hin sochoofamtus.
2 Teessoon kee durumaa jalqabee cimee dhaabateera;
ati durii duriitii jalqabdee jirta.

3 Yaa WAAQAYYO, galaanonni ol kaasaniiru;
galaanonni sagalee isaanii ol kaafataniiru;
galaanonni huursuu isaanii ol kaafataniiru.
4 Sagalee bishaan baay'ee caalaa,
jabina dha'aa galaanaa caalaas,
WAAQAYYO ol gubbaa jiru sun humna qabeessa.

5 Seerri kee jabaatee ni dhaabata;
Yaa WAAQAYYO, qulqullummaan bara baraan
faaya mana keetii ti.

Waaqa Murtii Qajeelaa

Faarfannaa 94

1 Yaa WAAQAYYO, Waaqa haaloo baaftu,

Yaa Waaqa haaloo baaftu, ifii mul'adhu.
2 Yaa Abbaa Murtii lafa kanaa ka'i;
of tuultotaaf illee waan isaanii malu kenni.
3 Yaa WAAQAYYO, hamma yoomiitti warri hamoon,
warri hamoon hamma yoomiitti burraaqu?

4 Isaan dubbii of tuulummaa gad roobsu;
jal'oonni hundinuu of dhiibuudhaan guutaman.
5 Yaa WAAQAYYO, isaan saba kee miidhu;
handhuuraa kees ni hacuucu.
6 Haadha hiyyeessaatii fi keessummaa ni gorra'u;
ijoollee abbaa hin qabnes ni ajjeesu.
7 Isaan, "WAAQAYYO hin argu;
Waaqni Yaaqoob hin qalbeeffatu" jedhu.

8 Warri saba keessaa raatoftan mee hubadhaa;
isin warri gowwoonni yoom ogeeyyii taatu?
9 Inni gurra uume sun hin dhaga'uu?
Inni ija uume hin argu?
10 Inni saboota sirreessu sun hin adabuu?
Inni nama barsiisu sun beekumsa hin qabuu?
11 WAAQAYYO yaada namaa beeka;
akka yaadni namaa faayidaa hin qabnes ni beeka.

12 Yaa WAAQAYYO, namni ati adabdu,
namni ati seera kee irraa barsiiftu eebbifamaa dha;
13 hamma hamootaaf boolli qotamutti,
guyyaa rakkinaatti ati boqonnaa kennitaaf.
14 WAAQAYYO saba isaa hin gatuutii;
inni akkana illee jedhee handhuuraa ofii isaa hin dhiisu.
15 Murtiin qajeelummaa irratti hundeeffama;
toloonni hundinuus isa faana bu'u.

16 Eenyutu hamootatti naa ka'a?
Eenyutu na cina dhaabatee warra jal'ina hojjetaniin morma?
17 Utuu WAAQAYYO na gargaaruu baatee,
silaa yoona lubbuun koo boolla du'aa keessa jirti.
18 Yaa WAAQAYYO yeroo ani, "Miilli koo mucucaateera" jedhetti,
araarri kee ol qabee na dhaabe.
19 Yommuu yaaddoon natti baay'atetti,
jajjabeessuun kee lubbuu koo gammachiise.

20 Bulchitoonni hamoon, warri seeratti fayyadamanii jal'ina hojjetan
si wajjin tokkummaa qabaachuu danda'uu?
21 Isaan tokkummaadhaan nama qajeelaatti ka'anii
nama yakka hin qabnetti du'a muru.
22 WAAQAYYO garuu da'oo,
Waaqni koos, kattaa ani itti baqadhu naa ta'eera.
23 Inni gatii cubbuu isaanii isaanumatti deebisa;
sababii hammina isaaniitiif illee isaan balleessa;
WAAQAYYO Waaqni keenya isaan barbadeessa.

Faarfannaa Guyyaa Guyyaatti Faarfatamu

Faarfannaa 95

1 Kottaa WAAQAYYOOF faarfannaa;
Kattaa fayyina keenyaatiifis ni ililchinaa.
2 Galataan fuula isaa duratti haa dhi'aannu;
faarfannaadhaanis isa haa leellifnu.

3 WAAQAYYO Waaqa guddaadhaatii;
inni waaqota hundaa olitti Mootii guddaa dha.
4 Qileewwan lafaa harka isaa keessa jiru;
fiixeewwan tulluus kan isaa ti.
5 Galaanni kan isaa ti; isatu hojjeteetii;
lafa gogaa illee harka isaatu uume.

6 Kottaa gad jennee sagadnaa;
Uumaa keenya WAAQAYYO duratti ni jilbeenfannaa;
7 inni Waaqa keenyaatii;
nu immoo saba eegumsa isaa jala jirruu dha;
bushaayee harka isaa keessa jiruudhas.

Isin har'a yoo sagalee isaa dhageessan,
8 akka Mariibaatti gootan sana,
akka gaafa gammoojjii keessatti Maasaatti gootan sanaa
mataa hin jabaatinaa;
9 abbootiin keessan utuma hojii koo arganuu,
achitti qoranii na ilaalan.
10 Dhaloota sanatti ani waggaa afurtama nan dheekkame;
anis, "Isaan saba garaan isaanii karaa irraa jal'atee dha;
isaan karaa koo hin beekne" nan jedheen.
11 Kanaafuu ani dheekkamsa kootiin,
"Isaan boqonnaa kootti hin galan" jedhee kakadhe.

Waaqni Mootii Fi Abbaa Murtii ti

Faarfannaa 96

96:1-13 kwf – 1Sn 16:23-33

1 Faarfannaa haaraa WAAQAYYOOF faarfadhaa;
lafti hundinuu WAAQAYYOON faarfadhaa.
2 WAAQAYYOON faarfadhaa; maqaa isaa eebbisaa;
fayyisuu isaas guyyuma guyyaan labsaa.
3 Ulfina isaa saboota gidduutti,
hojii isaa dinqisiisaa sana immoo namoota hunda keessatti labsaa.

4 WAAQAYYO guddaadhaatii galanni baay'een isaaf ni mala;
inni waaqota hundaa olittis sodaatamuu qaba.
5 Waaqonni saboota ormaa hundinuu waaqota tolfamoodhaatii;
WAAQAYYO garuu samiiwwan uume.
6 Miidhaginnii fi surraan fuula isaa dura jiru;
jabinnii fi ulfinni iddoo qulqullummaa isaa keessa jiru.

7 Yaa maatiiwwan sabootaa WAAQAYYOOF kennaa;

ulfinaa fi jabina WAAQAYYOOF kennaa.
8 Ulfina maqaa isaatiif malu WAAQAYYOOF kennaa;
aarsaa fidaatii oobdii isaa seenaa.
9 Bareedina qulqullummaa isaatiin WAAQAYYOON waaqeffadhaa;
isin lafti hundinuu fuula isaa duratti holladhaa.
10 Saboota gidduutti, "WAAQAYYO mootii dha" jedhaa;
addunyaan jabaattee dhaabatteerti; sochoofamuus hin dandeessu.
Inni qajeelummaadhaan sabootaaf murtii kenna.

11 Samiiwwan haa ililchan; laftis haa gammaddu;
galaannii fi wanni isa keessa jiru hundinuu haa huursu.
12 Dirreewwanii fi wanni isaan irra jiran hundinuu haa gammadan.
Mukkeen bosonaa hundinuus gammachuudhaan haa faarfatan.
13 Uumamni hundi fuula WAAQAYYOO duratti haa faarfatu; inni ni dhufaatii;
inni lafatti murteessuuf ni dhufa.
Addunyaatti qajeelummaadhaan,
sabootatti immoo dhugaa isaatiin ni mura.

Mo'achuu WAAQAYYO

Faarfannaa 97

1 WAAQAYYO mo'eera; lafti haa gammaddu;
biyyoonni qarqara galaanaa hedduunis haa ililchan.

2 Duumessaa fi dukkanni limixiin isa marsaniiru;
qajeelummaa fi murtii qajeelaan hundee teessoo isaa ti.
3 Ibiddi fuula isaa dura deemee
diinota isaa naannoo isaatii fixa.
4 Balaqqeen isaa addunyaa ibsa;
laftis argitee hollatti.
5 Tulluuwwan fuula WAAQAYYOO duratti,
fuula Gooftaa lafa hundumaa durattis akkuma gagaa baqu.
6 Samiiwwan qajeelummaa isaa labsu;
saboonni hundinuus ulfina isaa argu.

7 Warri fakkii waaqeffatan,
kanneen waaqota tolfamoon of jajan hundi haa qaaneffaman;
isin waaqonni hundinuus isa waaqeffadhaa!

8 Yaa WAAQAYYO, sababii murtii keetiitiif,
Xiyoon dhageessee ililchiti;
gandoonni Yihuudaas ni gammadu.
9 Yaa WAAQAYYO, ati lafa hundumaa irratti Waaqa Waan Hundaa Olii ti;
ati waaqota hundumaa irra akka malee ol ol jetteerta.

10 Sababii inni lubbuu amanamoota isaa eegee,
harka hamootaa jalaa isaan baasuuf,
warri WAAQAYYOON jaallatan hammina haa jibban.
11 Qajeeltota irratti ifni ni ifa;
gara tolootaafis gammachuun ni dhufa.

12 Isin qajeeltonni WAAQAYYOTTI gammadaa;
maqaa isaa qulqulluus galateeffadhaa.

Abbaa Murtii Addunyaa Hundaa

Faarfannaa 98

Faarfannaa.
1 WAAQAYYOOF faarfannaa haaraa faarfadhaa;
inni dinqii hojjeteeratii;
harki isaa inni mirgaatii fi irreen isaa qulqulluun,
akka inni mo'annaa argatu godhaniiru.
2 WAAQAYYO akka fayyisuun isaa beekamu godheera;
qajeelummaa isaas sabootatti mul'iseera.
3 Inni jaalala isaatii fi amanamummaa isaa
mana Israa'eliif yaadateera;
daariin lafaa hundinuu,
fayyisuu Waaqa keenyaa arganiiru.

4 Lafti hundinuu WAAQAYYOOF ililchaa;
faarfannaa gammachuutiin iyyaa; weedduu galataas weeddisaa;
5 baganaadhaan faarfannaa galataa,
baganaa fi sagalee weedduutiin WAAQAYYOOF faarfadhaa;
6 malakataa fi sagalee gaanfaatiin,
fuula WAAQAYYO mootichaa duratti ililchaa.

7 Galaannii fi wanni isa keessa jiru hundinuu,
addunyaa fi wanti ishee keessa jiraatu hundinuu haa huursan.
8 Lageen harka isaanii haa rurrukutan;
tulluuwwanis tokkummaadhaan haa ililchan;
9 isaan fuula WAAQAYYOO duratti haa faarfatan;
inni lafatti murteessuu ni dhufaatii.
Inni addunyaaf qajeelummaadhaan,
namootaaf immoo utuu wal hin caalchisin murtii kenna.

Waaqa Qajeelaa

Faarfannaa 99

1 WAAQAYYO mo'eera;
saboonni haa hollatan;
inni kiirubeel gidduu, teessoo isaa irra taa'a;
lafti haa raafamtu.
2 WAAQAYYO Xiyoon keessatti guddaa dha;
inni saboota hunda irra ol ol jedheera.
3 Isaan maqaa kee guddichaa fi sodaachisaa sana haa jajan;
inni qulqulluu dha.

4 Mootichi humna qabeessa; inni murtii qajeelaa jaallata;
ati tola hundeessiteerta;
Yaaqoob keessattis haqaa fi
qajeelummaa hojjetteerta.
5 WAAQAYYO Waaqa keenya leellisaa;
ejjeta miilla isaa jalatti sagadaa;
inni qulqulluu dha.

6 Musee fi Aroon luboota isaa keessa turan;
Saamu'eelis warra maqaa isaa waammatan keessa ture;
isaan WAAQAYYOON waammatan;
innis deebii kenneef.
7 Inni utubaa duumessaa keessaa isaanitti dubbate;
isaanis sirna isaatii fi seera inni isaaniif kenne eegan.

8 Yaa WAAQAYYO Waaqa keenya,
ati deebii isaanii kennite;
ati balleessaa isaanii adabdu illee,
Israa'eliif Waaqa dhiifama gootu turte.
9 Waaqa keenya WAAQAYYOON leellisaa;
tulluu isaa qulqulluu irrattis waaqeffadhaa;
WAAQAYYO Waaqni keenya Waaqa qulqulluudhaatii.

Gorsa Galata Galchuu

Faarfannaa 100

Faarfannaa Galataa.
1 Lafti hundinuu WAAQAYYOOF ililchaa.
2 Gammachuudhaan WAAQAYYOON waaqeffadhaa;
faarfannaa gammachuutiinis fuula isaa duratti dhi'aadhaa.
3 Akka WAAQAYYO Waaqa ta'e beekaa;
isattu nu uume; nu kan isaa ti;
nu saba isaa ti; hoolota tika isaa jala jirruu dha.

4 Galateeffachuudhaan karrawwan isaa,
jajachuudhaanis oobdii isaa seenaa;
isa galateeffadhaa; maqaa isaa illee eebbisaa.
5 WAAQAYYO gaariidhaatii; araarri isaa kan bara baraa ti;
amanamummaan isaas dhalootaa gara dhalootaatti itti fufa.

Bulchiinsa Qajeelaa

Faarfannaa 101

Faarfannaa Daawit.
1 Ani jaalala keetii fi murtii kee qajeelaa sanaaf nan faarfadha;
Yaa WAAQAYYO ani siif nan faarfadha.
2 Ani jireenya hir'ina hin qabne jiraachuuf of nan eeggadha;
ati yoom gara koo dhufta?

Ani garaa qulqulluudhaan,
mana koo nan jiraadha.
3 Ani ija koo dura,
waan hamaa hin kaa'u.

Hojii jal'ootaa nan jibba;
nattis hin qabatu.
4 Namoonni yaada micciiramaa qaban narraa haa fagaatan;
ani jal'ina wajjin tokkummaa hin qabaadhu.

5 Nama dhoksaan ollaa isaa hamatu kam iyyuu,
ani afaan nan qabachiisa;
nama tuffiin nama ilaaluu fi kan garaa of tuulu qabuuf,

ani obsa hin qabaadhu.

6 Akka isaan na wajjin jiraataniif,
iji koo amanamoota biyyattii irra jiraatti;
namni karaa qajeelaa irra deemu, inni na tajaajila.

7 Namni nama gowwoomsu tokko iyyuu
mana koo keessa hin jiraatu;
namni soba dubbatu tokko iyyuu
fuula koo dura hin dhaabatu.

8 Ani jal'oota biyyattii hunda,
ganama ganama nan barbadeessa;
warra waan hamaa hojjetan
magaalaa WAAQAYYOO keessaa nan balleessa.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 102

Kadhannaa Namni Dhiphate Tokko Faaruu Boo'ichaa Faarsee Fuula WAAQAYYOO Duratti Dhi'eeffatu.

1 Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo naa dhaga'i;
iyyi ani gargaarsaaf iyyadhus si bira haa ga'u.
2 Yeroo ani dhiphadhetti,
fuula kee na duraa hin dhoksin.
Gurra kee gara kootti deebisi;
yommuu ani si waammadhu dafiitii deebii naa kenni.

3 Barri koo akkuma aaraatti ni badaatii;
lafeen koos akkuma barbadaa ibiddaa boba'aa jira.
4 Garaan koo dhukkubsatee akkuma margaa coollageera;
ani nyaata koo nyaachuu irraanfadheera.
5 Sababii ani guddisee aaduuf,
lafeen koo gogaa kootti maxxaneera.
6 Ani akka urunguu gammoojjii,
akka urunguu lafa barbadaa'e keessaa nan ta'e.
7 Ani hirriba malee nan bula;
akka simbirroo kophaa ishee guutuu manaa irra jirtuus ta'eera.
8 Diinonni koo guyyaa guutuu na arrabsu;
warri natti qoosanis abaarsaaf maqaa kootti fayyadamu.
9 Ani akkuma buddeenaatti daaraa nyaadheeraattii;
dhugaatii koottis imimmaan makadheera;
10 kunis sababii aarii fi dheekkamsa keetiitiif natti dhufe;
ati ol na fuutee gad na darbatteertaatii.
11 Barri koo akkuma gaaddidduu galgalaa ti;
anis akkuma margaa gogeera.

12 Yaa WAAQAYYO, ati bara baraan teessoo irra jirta;
yaadannoon kees dhaloota hundatti darba.
13 Ati kaatee Xiyooniif garaa ni laafta;
yeroon itti isheen fudhatama argachuu qabdu ammumaatii;
yeroon murteeffame sun ga'eeraa.

14 Garboonni kee dhagaa isheetti gammaduutii;
biyyoo ishees ni mararfatu.
15 Saboonni maqaa WAAQAYYOO ni sodaatu;
mootonni lafaa hundinuus ulfina kee ni kabaju.
16 WAAQAYYO deebisee Xiyoonin ijaaraatii;
ulfina isaatiinis ni mul'ata.
17 Inni kadhannaa gadadamtootaa ni dhaga'a;
waammata isaaniis hin tuffatu.

18 Akka sabni hamma ammaatti hin dhalatin WAAQAYYOON galateeffatuuf,
wanni kun akkana jedhamee dhaloota dhufuuf haa barreeffamu:
19 "WAAQAYYO iddoo qulqullummaa isaa gubbaa irraa gad ilaale;
samii irraas gara lafaa gad mil'ate;
20 kanas aaduu warra hidhamanii dhaga'uu fi
warra duuti itti murame baasuudhaaf hojjete."
21 Akkasiin maqaan WAAQAYYOO Xiyoon keessatti,
galanni isaas Yerusaalem keessatti ni labsama;
22 kunis yommuu saboonnii fi mootummoonni,
WAAQAYYOON waaqeffachuuf walitti qabamanitti ta'a.

23 Inni jabina koo karaatti hambise;
umurii koos ni gabaabse.
24 Anis akkanan jedhe:
"Yaa Waaqa ko, walakkaa umurii kootti na hin fudhatin;
waggoonni kee dhalootaa hamma dhaloota hundaatti itti fufu.
25 Ati jalqabatti lafa hundeessite;
samiiwwanis hojii harka keetii ti.
26 Isaan ni badu; ati garuu ni jiraatta;
hundumti isaanii akkuma wayyaa ni dhumu.
Ati akkuma uffataa isaan geeddarta;
isaanis ni badu.
27 Ati garuu sanuma;
umuriin kees gonkumaa dhuma hin qabu.
28 Ijoolleen garboota keetii sodaa malee jiraatu;
sanyiin isaaniis fuula kee dura jiraata."

Waaqni Jaalala

Faarfannaa 103

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON eebbisi;
keessi namummaa koo hundi maqaa isaa qulqulluu sana eebbisaa.
2 Yaa lubbuu koo WAAQAYYOON eebbisi;
tola isaa hundas hin irraanfatin.
3 Inni cubbuu kee hundumaa siif dhiisa;
dhukkuba kee hundumaa ni fayyisa;
4 jireenya kee boolla irraa ni baraara;
jaalalaa fi gara laafinaan si gonfa;
5 akka dargaggummaan kee akkuma risaa haaromfamuufis,
inni fedhii kee waan gaariidhaan ni guuta.

6 WAAQAYYO warra cunqurfaman
hundaaf qajeelummaa fi murtii qajeelaa kenna.

7 Inni karaa isaa Museetti,
hojii isaa immoo saba Israa'elitti beeksise.
8 WAAQAYYO gara laafessaa fi arjaa dha;
inni aaruuf hin ariifatu; jaalalli isaas baay'ee dha.
9 Inni yeroo hunda hin dheekkamu;
aarii isaa illee bara baraan hin kuufatu;
10 inni akka cubbuu keenyaatti nu hin adabne;
yookaan akka balleessaa keenyaatti nuuf hin deebifne.
11 Akkuma samiiwwan lafa irraa ol fagaatan sana,
jaalalli inni warra isa sodaataniif qabu akkasuma guddaa dha;
12 akkuma ba'i biiftuu lixa biiftuu irraa fagaatu,
akkasuma inni balleessaa keenya nurraa haqeera.
13 Akkuma abbaan ijoollee isaatiif garaa laafu,
WAAQAYYO warra isa sodaataniif garaa ni laafa;
14 inni akka nu itti uumamne ni beekaatii;
akka nu biyyoo taanes ni yaadata.
15 Barri namaa akkuma margaa ti;
akka abaaboo dirrees ni misa;
16 inni yeroo bubbeen itti bubbisutti ni bada;
iddoon isaas deebi'ee isa hin yaadatu.
17 Jaalalli WAAQAYYOO garuu bara baraa hamma bara baraatti
warra isa sodaatan wajjin ni jiraata;
qajeelummaan isaa immoo ijoollee ijoollee isaaniitti darba;
18 warra kakuu isaa eeganitti,
warra ajaja isaatti buluu yaadatanittis ni darba.

19 WAAQAYYO teessoo isaa samii keessa dhaabbateera;
mootummaan isaas waan hunda bulcha.

20 Isin ergamoonni isaa, warri ajaja isaa eegdan jajjaboon,
warri dubbii isaatiif ajajamtanis WAAQAYYOON eebbisaa.
21 Raayyaan isaa hundinuu, isin tajaajiltoonni isaa
warri fedhii isaa guuttan WAAQAYYOON eebbisaa.
22 Uumamawwan bulchiinsa isaa
jala lafa hunda jirtan hundi WAAQAYYOON eebbisaa.

Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON eebbisi.

Ulfina Uumamaa

Faarfannaa 104

1 Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON eebbisi.

Yaa WAAQAYYO, Waaqa ko, ati akka malee guddaa dha;
miidhaginaa fi surraa uffatteerta.

2 Ati akkuma wayyaa ifa uffatta;
samiiwwanis akkuma dunkaanaa diriirsita.
3 Dareeraa diinqa isaa bishaanota irra buufta.

Duumessoota gaarii isaa godhata;
qoochoo bubbee yaabbattee deema.
4 Inni ergamoota isaa hafuurota,
tajaajiltoota isaa immoo arraba ibiddaa godha.

5 Inni lafa hundee ishee irra dhaabeera;
isheenis gonkumaa hin sochootu.
6 Ati akkuma wayyaatti tuujubaan ishee haguugde;
bishaanonnis tulluuwwanii ol dhaabatan.
7 Ati ifannaan bishaanonni baqatan;
sagalee qaqawwee keetii dhageenyaan gugatan.
8 Isaan tulluuwwan irraan dhangala'an;
gara iddoo ati isaanii qopheessitee,
gara sululootaatti gad yaa'an.
9 Akka isaan deebi'anii lafa hin haguugneef
ati daarii isaan darbuu hin dandeenye isaan dura dhaabde.

10 Akka burqaawwan sululoota keessa yaa'an goota;
isaanis tulluuwwan gidduu yaa'u.
11 Isaan bineensota bakkee hundaaf bishaan kennu;
harroonni diidaas dheebuu ba'u.
12 Simbirroonni samii bishaanota biratti mandhee ijaarratan;
dameewwan gidduutti ni faarfatan.
13 Inni mana isaa kan olii irraa tulluuwwan bishaan obaafta;
laftis ija hojii keetiitiin quufti.
14 Inni lafa irraa nyaata kennuuf jedhee looniif marga,
faayidaa namaatiif immoo biqiltuuwwan biqilcha;
15 akka daadhiin wayinii garaa nama gammachiisu,
akka zayitiin fuula nama cululuqsuu fi
akka midhaan nama jajjabeessu ni goota.
16 Mukkeen WAAQAYYOO,
birbirsi Libaanoon kan inni dhaabe sun bishaan quufaniiru.
17 Simbirroonni achitti mandhee isaanii ijaarratu;
huummoonis birbirsa irraa mana qabdi.
18 Tulluuwwan dhedheeroon da'oo re'ee diidaa ti;
holqi kattaawwanii immoo da'oo osolee ti.

19 Inni akka ji'i waqtiilee gargar qoodu godha;
biiftuunis yeroo itti lixxu ni beekti.
20 Ati dukkana uumta; halkanis ni ta'a;
bineensonni bosonaa hundis gad yaa'u.
21 Leenci saafelli waan nyaatu barbaadee aada;
nyaata isaas Waaqa bira barbaada.
22 Isaan yommuu biiftuun baatutti walitti qabamu;
dacha'aniis goda isaanii keessa ciciisu.
23 Namni gara hojii isaatti,
hamma galgalaattis gara jiruu isaatti ni ba'a.

24 Yaa WAAQAYYO, hojiin kee akkam baay'ee dha!
Ati hunda isaanii ogummaadhaan hojjette;
laftis uumamawwan keetiin guutamte.

25 Galaanni guddaa fi bal'aan kun,
uumamawwan hamma hin qabneen guutame;
kan lubbuu qabeeyyiin gurguddaa fi
xixinnoon keessa jiraatan kuunnoo jira.
26 Dooniiwwan as irra deddeebi'u;
lewaataan kan akka inni achi keessa
taphatuuf ati uumtes achi jira.

27 Akka ati nyaata isaanii yeroo barbaachisuutti isaaniif kennituuf,
isaan hundi si eeggatu.
28 Yeroo ati isaaniif kennitutti,
isaan walitti qabatu;
yeroo ati harka kee bal'iftutti,
isaan waan gaarii quufu.
29 Yeroo ati fuula kee dhokfattutti,
isaan ni na'u;
yeroo ati hafuura isaanii fudhattutti,
isaan du'anii biyyootti deebi'u.
30 Yeroo ati Hafuura kee ergitutti isaan ni uumamu;
atis fuula lafaa ni haaromsita.

31 Ulfinni WAAQAYYOO bara baraan haa jiraatu;
WAAQAYYO hojii isaatti haa gammadu;
32 inni ilaallaan lafti hollatte;
inni tuqnaan tulluuwwan keessaa aarrii ba'e.

33 Bara jireenya koo guutuu ani WAAQAYYOOF nan faarfadha;
hamma lubbuun koo jirtuttis faarfannaadhaan
Waaqa koo nan galateeffadha.
34 Irra deddeebi'ee yaaduun koo isa haa gammachiisu;
ani WAAQAYYOTTI nan gammadaatii.
35 Cubbamoonni lafa irraa haa badan;
hamoonnis si'achi hin jiraatin.

Yaa lubbuu koo WAAQAYYOON eebbisi.

Haalleluuyaa.

Seenaa Israa'el Isa Dinqisiisaa

Faarfannaa 105

105:1-15 kwf – 1Sn 16:8-22

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; maqaa isaas waammadhaa;
waan inni hojjetes saboota gidduutti beeksisaa.
2 Isaaf faarfadhaa; faarfannaadhaan isa galateeffadhaa;
waa'ee hojii isaa isa dinqisiisaa hundaas odeessaa.
3 Maqaa isaa qulqulluu sanaan boonaa;
garaan warra WAAQAYYOON barbaadanii haa gammadu.
4 WAAQAYYOO fi humna isaa barbaaddadhaa;
yeroo hunda fuula isaa barbaadaa.

5 Dinqii inni hojjete,

hojii isaa dinqii sanaa fi murtii inni labse yaadadhaa;
6 isin tajaajiltoonni isaa, warri sanyii Abrahaam taatan,
isin filatamtoonni isaa, ilmaan Yaaqoobis kana yaadadhaa.
7 Inni WAAQAYYO Waaqa keenya;
murtiin isaas lafa hunda irra jira.

8 Inni kakuu isaa bara baraan,
waadaa gale sanas dhaloota kumaaf ni yaadata;
9 inni kakuu Abrahaam wajjin gale,
kakuu Yisihaaqiif kakates ni yaadata.
10 Kanas Yaaqoobiif seera,
Israa'eliif immoo kakuu bara baraa godhee
akkana jedhee mirkaneesseera:
11 "Ani biyya Kana'aan
qooda ati dhaaltu godhee siif nan kenna."

12 Isaan yeroo lakkoobsaan xinnoo turanitti,
dhugumaanuu xinnoo fi biyyattii keessattis
keessummoota turanitti,
13 sabaa gara sabaatti, mootummaa tokkoo gara
mootummaa biraatti jooran.
14 Inni akka namni tokko iyyuu isaan cunqursu hin eeyyamne;
sababii isaaniitiifis akkana jedhee mootota ifate:
15 "Dibamtoota koo hin tuqinaa;
raajota koos hin miidhinaa."

16 Inni beela biyyattiitti waame;
midhaan nyaataa hundas ni balleesse;
17 innis Yoosef namicha akka garbaatti
gurgurame tokko isaan dura erge.
18 Isaan foncaadhaan miilla isaa luqqisan;
mormi isaas sibiila keessa galfame;
19 hamma wanni inni duraan dursee dubbate guutamutti
dubbiin WAAQAYYOO isa qore.
20 Mootiin nama ergee gad isa dhiisise;
bulchaan sabaa isa hiiksise.
21 Mootichis mana isaa irratti ajajaa,
qabeenya isaa hunda irratti immoo bulchaa isa godhate;
22 kanas akka inni akkuma fedhetti qondaaltota isaa gorsuuf,
akka inni maanguddoota isaa ogummaa barsiisuuf godhe.

23 Israa'el biyya Gibxi dhaqe;
Yaaqoobis akka alagaatti biyya Haam keessa jiraate.
24 WAAQAYYO saba isaa akka malee baay'ise;
akka isaan amajaajota isaanii caalaa jabaatanis godhe;
25 innis akka isaan saba isaa jibbanii fi
akka isaan tajaajiltoota isaatti mari'ataniif yaada isaanii geeddare.
26 Waaqnis Musee tajaajilaa isaatii fi
Aroon filatamaa isaa erge.
27 Isaanis jara gidduutti mallattoo isaa,

biyya Haam keessatti immoo dinqii isaa argisiisan.
28 Inni dukkana ergee biyyattii dukkaneesse;
isaan dubbii isaatti fincilaniiruutii.
29 Inni bishaanota isaanii dhiigatti geeddaree
akka qurxummiiwwan isaanii dhuman godhe.
30 Fatteen biyya isaanii guutee
diinqa mootota isaanii keessa yaa'e.
31 Inni dubbannaan tuunni tisiisaatii fi
bookeen biyya isaanii hunda keessa guutte.
32 Inni qooda bokkaa cabbii isaaniif roobse;
bakakkaas biyya isaaniitti erge;
33 wayinii isaaniitii fi muka harbuu isaanii balleesse;
mukkeen biyya isaaniis ni caccabse.
34 Inni dubbannaan hawwaannisnii fi
korophisni hedduun dhufan;
35 isaanis biqiltuu biyya jaraa hunda nyaatan;
waan lafti isaanii baases ni fixan.
36 Ergasii inni hangafa biyya isaanii hunda,
jabina isaanii jalqabaas ni dha'e.

37 Akka sabni Israa'el meetii fi warqee baadhatee ba'u godhe;
gosa isaanii keessaa namni tokko iyyuu hin gufanne.
38 Israa'eloonni baanaan warri Gibxi gammadan;
isaan Israa'elin sodaatanii turaniitii.
39 Inni akka gaaddisaatti duumessa isaan irra qabe;
akka halkaniin isaaniif ibsuuf immoo ibidda qabsiiseef.
40 Isaan kadhannaan inni dimbiriqqee kenneef;
buddeena samiitiinis isaan quufse.
41 Innis kattaa bane; bishaanis keessaa gad dhangala'e;
akkuma bishaan lagaattis gammoojjii keessaa yaa'e.

42 Inni waadaa isaa qulqulluu,
kan garbicha isaa Abrahaamiif gale sana yaadateeraatii.
43 Inni saba isaa gammachuun,
warra isaaf filataman immoo ililleedhaan baaseera;
44 inni biyya ormootaa isaaniif kenne;
isaanis waan saboonni sun itti dadhaban dhaalan;
45 kanas akka isaan sirna isaa eeganii
seera isaatiif bulaniif godhe.

Haalleluuyaa.

Uummanni Cubbuu Isaa Himate

Faarfannaa 106

106:1,47-48 kwf – 1Sn 16:34-36

1 Haalleluuyaa.

WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.
2 Eenyutu hojii WAAQAYYOO jabaa sana labsuu,
yookaan galata isaa guutummaatti odeessuu danda'aa?

3 Warri jabeessanii murtii qajeelaa eegan,
warri yeroo hunda waan qajeelaa hojjetan eebbifamoo dha.

4 Yaa WAAQAYYO, yommuu saba keetti faara toltutti na yaadadhu;
yommuu isaan oolchituttis na gargaari;
5 akka ani badhaadhummaa filatamtoota keetii arguuf,
akka ani gammachuu saba keetii keessatti hirmaadhee
dhaala kee wajjin boonuuf na yaadadhu.

6 Nu akkuma abbootii keenyaa cubbuu hojjenneerra;
yakka hojjenneerra; hamminas hojjenneerra.
7 Abbootiin keenya yeroo biyya Gibxi keessa turanitti,
dinqii kee hin hubanne;
baay'ina araara keetiis hin yaadanne;
isaan galaana biratti, Galaana Diimaa biratti sitti fincilan.
8 Ta'us inni akka humni isaa guddaan sun beekamuuf,
maqaa isaatiif jedhee isaan oolche.
9 Inni Galaana Diimaa ifate; galaanichis ni goge;
akkuma waan gammoojjii keessa dabarsuutti lafa gogaa irra isaan dabarse.
10 Harka amajaajii isaanii keessaa isaan baase;
humna diinaa jalaas isaan fure.
11 Bishaanonni diinota isaanii liqimsan;
tokkoon isaanii iyyuu hin hafne.
12 Ergasii isaan dubbii isaa amananii
faarfannaadhaan isa galateeffatan.

13 Isaan garuu yommusuma waan inni hojjetee ture dagatan;
gorsa isaas obsaan hin eegganne.
14 Gammoojjii keessatti dharraa hamaadhaan guutaman;
lafa onaa keessattis Waaqa qoran.
15 Kanaafuu inni waan isaan kadhatan kenneef;
garuu dhukkuba nama huqqisu isaanitti erge.

16 Isaan qubata keessatti Musee fi
Aroon qulqullicha WAAQAYYOOTTI hinaafan.
17 Lafti afaan banattee Daataanin liqimsite;
garee Abiiraamis gad fudhatte.
18 Duuka buutoota isaanii gidduutti ibiddi boba'e;
arrabni ibiddaas hamoota fixe.

19 Isaan Kooreebitti jabbii tolfatan;
fakkii baqfamee tolfames waaqeffatan.
20 Isa Ulfina isaanii ta'e sana,
fakkii sangaa marga dheeduutti geeddaran.
21 Waaqa isaan fayyise,
isa biyya Gibxitti waan gurguddaa hojjete sana irraanfatan.
22 Dinqii inni biyya Haam keessatti hojjete,
hojii sodaachisaa inni Galaana Diimaa irratti hojjetes ni irraanfatan.
23 Kanaafuu utuu filatamaan isaa Museen

akka dheekkamsi Waaqaa isaan hin balleessineef
gidduu galee fuula isaa dura dhaabachuu baatee silaa
Waaqni akka isaan balleessu dubbatee ture.

24 Isaanis biyya namatti tolu sana tuffatan;
waadaa Waaqni gales hin amanne.
25 Dunkaanota isaanii keessatti ni guunguman;
WAAQAYYOOFIS hin ajajamne.
26 Kanaafuu inni akka gammoojjii keessatti
isaan gatu harka isaa ol qabatee kakate;
27 sanyii isaanii akka saboota gidduutti gatu,
biyyoota hunda keessas akka isaan bittinneessu kakate.

28 Isaan Ba'aal Phe'ooritti of kennanii
aarsaa waaqota lubbuu hin qabneef dhi'eeffame nyaatan.
29 Hojii isaanii hamaa sanaan
WAAQAYYOON dheekkamsaaf kakaasan;
dha'ichis isaan irra bu'e.
30 Garuu Fiinehaas ka'ee gidduu seennaan
dha'ichi sun dhaabate.
31 Kunis dhalootaa hamma dhalootaatti,
akka qajeelummaatti isaaf herregame.

32 Isaan bishaan Mariibaa biratti akka WAAQAYYO aaru godhan.
Museenis sababii isaaniitiif rakkate;
33 sababii isaan Hafuura Waaqaatti fincilaniif
Museen utuu itti hin yaadin dubbate.

34 Isaan akka WAAQAYYO isaan ajajetti,
saboota hin balleessine;
35 isaan garuu ormootatti makamanii
duudhaa isaanii baratan.
36 Waaqota isaanii tolfamoo,
kanneen kiyyoo isaanitti ta'an waaqeffatan.
37 Ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii
aarsaa godhanii hafuurota hamoof dhi'eessan.
38 Isaanis dhiiga warra balleessaa hin qabnee,
dhiiga ilmaan isaaniitii fi intallan isaanii,
kan waaqota tolfamoo Kana'aaniif
aarsaa godhanii dhi'eessan sana dhangalaasan;
biyyattiinis dhiiga isaaniitiin faalamte.
39 Isaan waanuma hojjetaniin of xureessan;
hojii isaaniitiin sagaagaltoota of taasisan.

40 Kanaafuu WAAQAYYO saba isaatti aare;
handhuuraa isaas ni balfe.
41 Inni dabarsee ormootatti isaan kenne;
amajaajonni isaaniis of jalatti isaan bulchan.
42 Diinonni isaanii isaan cunqursan;
humna isaanii jalas isaan galfatan.
43 Inni yeroo baay'ee isaan baraare;
isaan garuu ittuma fufanii fincilan;

ittuma caalchisaniis cubbuu hojjetan.
44 Inni garuu yommuu iyya isaanii dhaga'etti,
rakkina isaanii hubate;
45 isaaniif jedhee kakuu isaa yaadate;
sababii jaalala isaa guddaa sanaatiif garaa laafeef.
46 Inni akka warri isaan booji'an hundinuu
garaa isaaniif laafaniif godhe.

47 Yaa WAAQAYYO, Waaqa keenya nu oolchi;
akka nu maqaa kee qulqulluu sana galateeffannuuf,
akka galata keetiin of jajnuufis,
ormoota keessaa walitti nu qabi.

48 WAAQAYYO, Waaqa Israa'eliitiif,
bara baraa hamma bara baraatti galanni haa ga'u.

Namni hundinuu "Ameen!" haa jedhu.

Haalleluuyaa!

Kitaaba Shanaffaa

107

Faarfannaa 107–150

Waaqa Rakkina Hunda Keessaa Nama Baasu

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.

2 Warri WAAQAYYO isaan fure,
warri inni harka diinaatii baase,
3 warri inni biyya gara garaatii,
ba'aa fi lixa biiftuutii, kaabaa fi kibbaa walitti qabe waan kana haa dubbatan.

4 Isaan keessaa tokko tokko gammoojjii goggogaa keessa jooran;
magaalaa keessa jiraachuu danda'anis hin arganne.
5 Isaan ni beela'an; ni dheebotanis;
lubbuun isaaniis isaan keessatti gaggabde.
6 Isaan rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
7 Inni hamma isaan magaalaa keessa jiraachuu danda'an ga'anitti
karaa qajeelaa irra isaan qajeelche.
8 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif WAAQAYYOON haa galateeffatan;
9 inni warra dheebotan dheebuu baasee
warra beela'an illee waan gaariidhaan quufsaatii.

10 Isaan keessaas tokko tokko sibiilaan hidhamanii rakkachaa,
dukkanaa fi dimimmisa keessa jiraatan;
11 isaan dubbii Waaqaatti fincilanii

gorsa Waaqa Waan Hundaa Oliis tuffataniiruutii.
12 Kanaafuu inni dabarsee hojii dadhabsiisaatti isaan kenne;
isaanis ni gufatan; namni isaan gargaaru tokko iyyuu hin argamne.
13 Isaan rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
14 Inni dukkanaa fi dimimmisa keessaa isaan baase;
foncaa isaanis gargar kukkute.
15 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif
WAAQAYYOON haa galateeffatan;
16 inni balbalawwan naasii caccabsee
danqaraawwan sibiilaa illee kukkutaatii.

17 Isaan keessaa tokko tokko cubbuu mataa isaaniitiin gowwooman;
sababii balleessaa isaaniitiifis gadadoo keessa seenan.
18 Isaan nyaata gosa kamii iyyuu balfanii
afaan boolla du'aa ga'an.
19 Rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
20 Inni dubbii isaa ergee isaan fayyise;
awwaala keessaas isaan baase.
21 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif,
WAAQAYYOON haa galateeffatan!
22 Aarsaa galataa haa dhi'eessan;
faarfannaa gammachuutiinis hojii isaa haa himan.

23 Isaan keessaa tokko tokko dooniidhaan galaana irra deemanii
bishaanota gurguddaa irratti daldalan.
24 Isaanis hojii WAAQAYYOOTII fi
hojii isaa dinqisiisaa sana tuujuba keessatti argan.
25 Inni dubbatee bubbee jabaa
dambalii galaanaa ol fuudhu tokko kaaseeraatii.
26 Isaan samiitti ol ba'anii tuujubatti gad bu'an;
rakkina isaanii keessattis abdii kutatan.
27 Akka nama machaa'ee daddarbatamanii gatantaran
ogummaan isaanis faayidaa dhabe.
28 Isaan rakkina isaanii keessatti WAAQAYYOTTI iyyatan;
innis dhiphina isaanii keessaa isaan baase.
29 Inni akka dambaliin sun qabbanaa'uuf
dha'aa galaanaa cal'isiise.
30 Isaan waan dambalii fi dha'aan galaanaa sun cal'isaniif ni gammadan;
haala kanaanis gara qubata doonii barbaadaniitti isaan geesse.
31 Isaan sababii jaalala isaa kan hin geeddaramne sanaatii fi
hojii dinqii kan inni ilmaan namaatiif hojjete sanaatiif
WAAQAYYOON haa galateeffatan.
32 Waldaa namootaa keessatti isa haa leellisan;
wal ga'ii maanguddootaa keessattis isa haa jajan.

33 Innis lagoota gammoojjii taasisee
burqaawwan bishaanis gara lafa goggogaatti geeddare;
34 sababii hammina warra achi jiraataniitiif,
biyya midhaan baasu lafa soogiddaa taasise.
35 Gammoojjii kuusaa bishaaniitti,
lafa goggogaa immoo burqaa bishaaniitti geeddare;
36 inni akka warri beela'an achi jiraatan godhe;
isaanis magaalaa keessa jiraatan ijaarratan.
37 Lafa qotiisaa isaanii facaafatanii wayiniis ni dhaabbatan;
midhaan gaariis argatan.
38 Inni isaan eebbise; baay'ina isaaniis akka malee dabale;
akka loon isaanii lakkoobsaan yarachaa deeman hin goone.

39 Yeroo isaan cunqursaadhaan, rakkinaa fi
gaddaan xinnaatanii gad deebi'anitti,
40 inni namoota bebeekamoo irratti tuffii roobsee
akka isaan gammoojjii karaa hin qabne keessa jooran godhe.
41 Inni garuu rakkattoota dhiphina isaanii keessaa baase;
maatii isaanis akkuma bushaayee baay'ise.
42 Qajeeltonni waan kana arganii ililchu;
hamoonni hundinuu garuu afaan qabatu.

43 Ogeessi kam iyyuu waan kana yaadatti haa qabatu;
jaalala WAAQAYYOO kan dhuma hin qabne sana illee haa hubatu.

Faarfannaa Ganamaatii Fi Kadhannaa Biyyoolessaa

Faarfannaa 108

108:1-5 kwf – Far 57:7-11
108:6-13 kwf – Far 60:5-12

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqi, garaan koo hin raafamu; ani nan faarfadha;
lubbuu koo guutuudhaanis sin galateeffadha.
2 Yaa kiraaraa fi baganaa dammaqaa!
Anis ganamaan nan dammaqa.
3 Yaa WAAQAYYO, ani saboota gidduutti galata siif nan galcha;
namoota gidduuttis waa'ee kee nan faarfadha.
4 Jaalalli kee guddaa dha; samiiwwanis caalaa ol dheeraadhaatii;
amanamummaan kees samiiwwan qaqqaba.
5 Yaa Waaqi, ati samiiwwaniin olitti ol ol jedhi;
ulfinni kees lafa hunda irra haa jiraatu.

6 Akka warri ati jaallattu furamaniif,
harka kee mirgaatiin nu oolchi; nu gargaaris;
7 Waaqni iddoo qulqullummaa isaatii akkana jedhee dubbateera:
"Ani gammachuudhaan Sheekemin gargar nan qooda;
Sulula Sukootis nan safara.
8 Gili'aad kan koo ti; Minaaseenis kan koo ti;
Efreem gonfoo sibiilaa koo ti;
Yihuudaanis bokkuu mootummaa koo ti.
9 Mo'aab caabii dhiqannaa koo ti;

Edoom irra kophee koo darbadhee nan buusa;
Filisxeem irrattis mo’annaadhaan nan geerara.”

10 Eenyutu magaalaa jabeeffamtee ijaaramtetti na fida?
Eenyutu Edoomitti na geessa?
11 Yaa Waaqi kan nu gatte,
kan loltoota keenya wajjin ba’uu diddes suma mitii?
12 Diina keenya of irraa dhowwuu nu gargaar,
gargaarsi namaa faayidaa hin qabuutii.
13 Nu Waaqa wajjin ni mo’anna;
innis diinota keenya gad dhidhiita.

Kadhannaa Haaloo Baasuuf Dhi’aate

Faarfannaa 109

Dura Bu’aa Faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqa ani galateeffadhu
ati hin cal’isin;
2 namoonni hamoonnii fi gowwoomsitoonni,
afaan isaanii natti banatanii jiruutii;
isaan arraba sobaatiin maqaa na balleessaniiru.
3 Isaan dubbii jibbaatiin na marsan;
sababii tokko malees na lolan.
4 Utuma ani isaan jaalladhuu na himatan;
ani garuu nan kadhadha.
5 Qooda waan gaarii hammina,
qooda jaalala koo immoo jibba naa deebisan.

6 Akka inni isa mormuuf nama itti ramadi;
seexannis karaa mirga isaa haa dhaabatu.
7 Yommuu qoratamutti isatti haa muramu;
kadhannaan isaas cubbuu isatti haa ta’u.
8 Umuriin isaa haa gabaabbatu,
aangoo isaa namni biraa haa fudhatu.
9 Ijoolleen isaa abbaa malee haa hafan;
niitiin isaas haadha hiyyeessaa haa taatu.
10 Ijoolleen isaa kadhattoota asii fi achi jooran haa ta’an;
mana isaanii diigamaa keessaa illee haa ari’aman.
11 Waan inni qabu hunda namni isa irraa liqii qabu haa fudhatu;
bu’aa dadhabbii isaa illee karaa adeemtonni haa saaman.
12 Namni tokko iyyuu isaaf hin na’in,
yookaan ijoollee isaa kanneen abbaa hin qabneef garaa hin laafin.
13 Sanyiin isaa haa dhumu;
maqaan isaanii dhaloota itti aanu keessaa haa balleeffamu.
14 Balleessaan abbootii isaa fuula WAAQAYYOO duratti haa yaadatamu;
cubbuun haadha isaas hin haqamin.
15 Akka inni seenaa isaanii lafa irraa balleessuuf,
cubbuun isaanii yeroo hunda fuula WAAQAYYOO dura haa jiraatu.

16 Inni hiyyeeyyii fi rakkattoota,
warra garaan isaanii madaa’es hamma du’aatti gugse malee
garaa isaaniif laafuu hin yaadneetii.

17 Inni abaaruu jaallate;
abaarsi sun isumatti haa deebi'u;
inni eebbisuu hin jaallanne;
eebbis isa irraa haa fagaatu.
18 Inni akkuma uffata isaatti abaarsa uffata;
abaarsis akkuma bishaanii dhagna isaa seena;
akkuma zayitiis lafee isaa lixa.
19 Abaarsi sun akkuma uffata inni ittiin of haguuguu,
sabbata inni yeroo hunda hidhatuus isatti haa ta'u.
20 Kaffaltiin WAAQAYYO warra na himatanii fi
warra jireenya koo irratti waan hamaa dubbataniif kaffalu kanuma haa ta'u.

21 Yaa WAAQAYYO Gooftaa,
ati garuu maqaa keetiif jedhii na gargaar;
gaarummaa jaalala keetiitiif jedhiitii na oolchi.
22 Ani hiyyeessaa fi rakkataadhaatii;
garaan koos na keessatti madaa'eera.
23 Ani akkuma gaaddidduu galgalaa badeera;
akkuma hawwaannisaas olii gad oofameera.
24 Jilbi koo soomuudhaan dadhabeera;
dhagni koos huqqatee lafeetti ba'eera.
25 Ani warra na himatan biratti waan tuffii ta'eera;
isaan yommuu na argan mataa isaanii raasu.

26 Yaa WAAQAYYO Waaqa ko, na gargaari;
akkuma jaalala keetiittis na oolchi.
27 Yaa WAAQAYYO, akka wanni kun harka kee ta'e,
akka ati waan kana hojjette isaan haa beekan.
28 Isaan ni abaaru; ati garuu ni eebbifta;
yommuu natti ka'an isaan ni qaana'u;
tajaajilaan kee garuu ni gammada.
29 Himattoonni koo salphina haa uffatan;
akkuma nama waaroo uffatuutti qaaniidhaan haa haguugaman.

30 Ani afaan kootiin guddisee WAAQAYYOON nan galateeffadha;
waldaa guddaa gidduuttis isa nan jajadha.
31 Innis warra lubbuu isaatti muran jalaa isa baasuuf jedhee,
karaa harka mirga rakkataatiin dhaabataatii.

WAAQAYYO Mootiidhaaf Ol aantummaa Kennuu Isaa

Faarfannaa 110

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO, gooftaa kootiin:

"Hamma ani diinota kee ejjeta miilla keetii godhutti,
karaa mirga koo taa'i" jedhe.

2 WAAQAYYO, "Diinota kee gidduutti mo'i" jedhee
bokkuu aangoo keetii Xiyoonii siif erga.

3 Gaafa ati waraanaaf baatu,
loltoonni kee fedhee isaaniitiin si faana qajeelu.
Ati gadameessa ganamaa keessaa,
surraa qulqulluu gonfattee fixeensa dargaggummaa keetii qabaatta.

4 WAAQAYYO, “Akka sirna Malkiiseedeqitti,
ati luba bara baraa ti” jedhee kakateera.
Inni yaada isaa hin geeddaru.

5 Gooftaan karaa harka kee mirgaa jira;
inni guyyaa dheekkamsa isaatti mootota ni burkuteessa.
6 Inni reeffa tuuluudhaan, bulchitoota guutummaa lafaa
barbadeessuudhaan sabootatti mura.
7 Innis laga karaa cina jiru keessaa ni dhuga;
kanaafuu mataa ol qabata.

Hojii WAAQAYYOO Dinqisiifachuu

Faarfannaa 111

1 Haalleluuyaa.

Ani waldaa tolootaatii fi wal ga’ii keessatti,
garaa koo guutuudhaan WAAQAYYOON nan galateeffadha.

2 Hojiin WAAQAYYOO guddaa dha;
warri itti gammadan hundinuus irra deddeebi’anii yaadan.
3 Hojiin isaa surra qabeessaa fi kabajamaa dha;
qajeelummaan isaas bara baraan jiraata.
4 Inni akka dinqiin isaa yaadatamu godheera;
WAAQAYYO arjaa fi gara laafessa.
5 Inni warra isa sodaataniif nyaata kenna;
kakuu isaas bara baraan ni yaadata.

6 Lafa saboota kaanii isaaniif
kennuudhaan humna hojii isaa saba isaatti mul’iseera.
7 Hojiin harka isaa amanamaa fi qajeelaa dha;
ajajni isaa hundinuus amanamaa dha.
8 Isaanis bara baraa hamma bara baraatti jabaatanii dhaabatu;
amanamummaa fi qajeelummaadhaanis hojjetamu.
9 Inni saba isaatiif furii ergeera;
kakuu isaas bara baraan ajajeera;
maqaan isaa qulqulluu fi sodaachisaa dha.

10 WAAQAYYOON sodaachuun jalqaba ogummaa ti;
warri sirna isaa faana bu’an hundinuu hubannaa gaarii qabu.
Galanni isaa bara baraan jiraata.

Eebbifamuu Nama Qajeelaa

Faarfannaa 112

1 Haalleluuyaa.

Namni WAAQAYYOON sodaatu,
kan ajaja isaatti baay'ee gammadu eebbifamaa dha.

2 Sanyiin isaa lafa irratti jabaa ta'a;
dhaloonni tolootaa ni eebbifama.
3 Qabeenyii fi badhaadhummaan mana isaa keessa jira;
qajeelummaan isaas bara baraan jiraata.
4 Nama tolaa fi arjaadhaaf,
gara laafessaa fi qajeelaaf,
dukkana keessatti iyyuu ifni ni ba'a.
5 Nama arjaa fi nama waa namaa liqeessuuf,
nama hojii isaa qajeelummaadhaan adeemsifatuuf
waan gaariitu ta'a.
6 Dhugumaan inni gonkumaa hin raafamu;
namni qajeelaan bara baraan yaadatama.
7 Inni oduu hamaa hin sodaatu;
garaan isaas WAAQAYYOON amanachuudhaan
jabaatee dhaabata.
8 Garaan isaa hin raafamu; hin sodaatus;
dhuma irrattis diinota isaa mo'ata.
9 Inni ni bittinneesse; hiyyeeyyiifis ni kenne;
qajeelummaan isaa bara baraan ni jiraata;
gaanfi isaas ulfinaan ol qabama.

10 Namni hamaan waan kana argee aara;
ilkaan isaa qara; baqees ni bada;
hawwiin hamootaa faayidaa malee hafa.

Galata WAAQAYYOOF Dhi'eeffame

Faarfannaa 113

1 Haalleluuyaa.

Yaa tajaajiltoota WAAQAYYOO, galata galchaa;
maqaa WAAQAYYOO jajadhaa.
2 Ammaa hamma bara baraatti
maqaan WAAQAYYOO haa eebbifamu.
3 Ba'a biiftuutii hamma lixa biiftuutti,
maqaan WAAQAYYOO haa jajamu.

4 WAAQAYYO saba hundaa ol jira;
ulfinni isaas samiiwwanii ol.
5 Kan akka WAAQAYYO Waaqa keenya
isa gubbaa teessoo isaa irra taa'u sanaa eenyu?
6 Kan gad jedhee
samii fi lafa ilaalu eenyu?

7 Inni hiyyeessa awwaara keessaa ni kaasa;
rakkataas tuulaa daaraa keessaa ol fuudha;
8 inni bulchitoota gidduu,
bulchitoota saba isaa gidduus isaan teessisa.
9 Inni akkuma haadha ijoollee kan gammachuudhaan jiraattuutti,

dubartii maseena mana ishee keessa ni jiraachisa.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Faasiikaaf Dhi'eeffamu

Faarfannaa 114

1 Yeroo sabni Israa'el biyya Gibxii, manni Yaaqoobis
saba afaan ormaa dubbatu keessaa ba'etti,
2 Yihuudaan mana qulqullummaa Waaqaa,
Israa'el immoo bulchiinsa isaa ta'e.

3 Galaanni argee baqate;
Yordaanosis duubatti deebi'e;
4 tulluuwwan akka korbeeyyii hoolaa,
gaarranis akkuma xobbaallaawwan hoolaa burraaqan.

5 Yaa galaana, ati maaliif baqatte?
Yaa Yordaanos, atis maaliif duubatti deebite?
6 Yaa tulluuwwan, isin maaliif akka korbeeyyii hoolaa,
yaa gaarran isinis maaliif akka xobbaallaawwan hoolaa burraaqxu?

7 Yaa lafa, fuula Gooftaa duratti,
fuula Waaqa Yaaqoob duratti holladhu;
8 inni kattaa gara harootti,
kattaa jabaa immoo gara burqaa bishaaniitti geeddare.

Waaqa Dhugaa Tokkicha

Faarfannaa 115

115:4-11 kwf – Far 135:15-20

1 Nuuf miti; yaa WAAQAYYO, nuuf miti;
garuu jaalalaa fi amanamummaa keetiif jedhiitii
maqaa keetiif ulfina kenni.

2 Saboonni maaliif,
"Waaqni isaanii eessa jira?" jedhu?
3 Waaqni keenya samii keessa jira;
inni waan isa gammachiisu kam iyyuu ni hojjeta.
4 Waaqonni isaanii tolfamoon garuu meetii fi
warqee harka namaatiin hojjetamanii dha.
5 Isaan afaan qabu; garuu dubbachuu hin danda'an;
ijas qabu; garuu arguu hin danda'an;
6 gurra qabu; garuu dhaga'uu hin danda'an;
funyaan qabu; garuu fuunfachuu hin danda'an;
7 harka qabu; garuu qaqqabachuu hin danda'an;
miilla qabu; garuu deemuu hin danda'an;
laagaa isaanii keessattis sagalee tokko illee hin uuman.
8 Warri isaan tolchan
kanneen isaan amanatan hundi akkuma isaanii ta'u.

9 Yaa mana Israa'el, WAAQAYYOON amanadhu;

inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti.
10 Yaa mana Aroon, WAAQAYYOON amanadhu;
inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti.
11 Isin warri isa sodaattan, WAAQAYYOON amanadhaa;
inni gargaarsaa fi gaachana isaanii ti.

12 WAAQAYYO nu yaadata; nu eebbisas;
inni mana Israa'el ni eebbisa;
mana Aroonis ni eebbisa;
13 inni warra WAAQAYYOON sodaatan,
xinnaas guddaas ni eebbisa.

14 WAAQAYYO, isinii fi
ijoollee keessan haa baay'isu.
15 WAAQAYYO samii fi
lafa Uume sun isin haa eebbisu.

16 Samiin samiiwwanii oliis kan WAAQAYYOO ti;
lafa garuu inni namaaf kenneera.
17 Warri du'an yookaan warri gara iddoo cal'isanitti gad bu'an
WAAQAYYOON galateeffachuu hin danda'an;
18 nu garuu ammaa jalqabnee bara baraan
WAAQAYYOON ni eebbifna.

Haalleluuyaa.

Haalleluuyaa

Faarfannaa 116

1 Ani WAAQAYYOON nan jaalladha;
inni sagalee waammata kootii naa dhaga'eeraatii.
2 Sababii inni gurra isaa gara kootti deebiseef,
ani hamman lubbuun jiraadhutti isa nan waammadha.

3 Kiyyoon du'aa na marse;
dhiphinni Sii'oolis na qabate;
ani rakkinaa fi gaddaan nan mo'ame.
4 Anis, "Yaa WAAQAYYO na oolchi!" jedhee
maqaa WAAQAYYOO nan waammadhe.

5 WAAQAYYO arjaa fi qajeelaa dha;
Waaqni keenya gara laaffessa.
6 WAAQAYYO garraamota ni eega;
yeroo ani baay'ee rakkadhetti isatu na gargaare.

7 Yaa lubbuu ko, boqonnaa keetti deebi'i;
WAAQAYYO waan gaarii siif godheeraatii.

8 Ati yaa WAAQAYYO lubbuu koo du'a irraa,
ija koo imimmaan irraa,
miilla koo gufachuu irraa waan oolchiteef,
9 ani biyya warra jiraatoo keessa,

fuula WAAQAYYOO dura nan jiraadha.
10 Ani yeroo, “Ani baay’ee dhiphadheera” jedhetti,
amantii koo eeggadheera.
11 Ani yommuun burjaaja’etti,
“Namni hundinuu sobduu dha” nan jedhe.

12 Waan gaarii inni naa godhe hundaaf,
ani WAAQAYYOOF maalan deebisa?
13 Ani xoofoo fayyinaa ol kaasee
maqaa WAAQAYYOO nan waammadha.
14 Fuula saba isaa hundumaa duratti,
ani wareega koo WAAQAYYOOF nan galcha.

15 Duuti qulqulloota isaa,
fuula WAAQAYYOO duratti ulfina qaba.
16 Yaa WAAQAYYO, ani dhugumaan tajaajilaa kee ti;
ani tajaajilaa kee ilma tajaajiltuu keetii ti;
ati foncaa koo narraa hiikteerta.

17 Ani aarsaa galataa siif nan dhi’eessa;
maqaa WAAQAYYOOS nan waammadha.
18 Iddoo sabni isaa hundi jirutti,
ani wareega koo WAAQAYYOOF nan galcha;
19 yaa Yerusaalem si keessatti,
oobdii mana WAAQAYYOO irrattis nan galcha.

Haalleluuyaa.

Waamicha Galataa

Faarfannaa 117

1 Saboonni hundi WAAQAYYOON jajadhaa;
isin namoonni hundinuu isa leellisaa.
2 Jaalalli inni nuuf qabu guddaadhaatii;
amanamummaan WAAQAYYOO bara baraan jiraata.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Ayyaana Daasii

Faarfannaa 118

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.

2 Sabni Israa’el, “Jaalalli isaa
bara baraan jiraata” haa jedhu.
3 Manni Aroonis,
“Jaalalli isaa bara baraan jiraata” haa jedhu.
4 Warri WAAQAYYOON sodaatan,
“Jaalalli isaa bara baraan jiraata” haa jedhan.

5 Dhiphina koo keessatti ani WAAQAYYOTTI nan iyyadhe;
innis deebii naa kenne; iddoo bal’aas na qubachiise.

6 WAAQAYYO na wajjin jira; ani hin sodaadhu;
namni maal na gochuu danda'a?
7 WAAQAYYO na wajjin jira; inni gargaaraa koo ti.
Anis diinota koo nan mo'adha.

8 Nama amanachuu irra,
WAAQAYYOTTI kooluu galuu wayya.
9 Qondaaltota amanachuu irra,
WAAQAYYOTTI kooluu galuu wayya.

10 Saboonni hundinuu na marsan;
ani garuu maqaa WAAQAYYOOTIIN isaan nan barbadeesse.
11 Isaan karaa hundaan na marsan;
ani garuu maqaa WAAQAYYOOTIIN isaan nan barbadeesse.
12 Akkuma tuuta kanniisaa na marsan;
garuu akka qoraattii gubatuutti barbadaa'an;
anis maqaa WAAQAYYOOTIIN isaan nan barbadeesse.

13 Ani dhiibamee kufuu ga'een ture;
WAAQAYYO garuu na gargaare.
14 WAAQAYYO jabina kootii fi faarfannaa koo ti;
inni fayyina koo ta'eera.

15 Sagaleen gammachuutii fi mo'annaa dunkaanota
qajeeltotaa keessaa ni dhaga'ama;
"Harki WAAQAYYOO kan mirgaa waan jabaa hojjeteera!
16 Harki WAAQAYYO mirgaa ol qabameera;
harki WAAQAYYOO mirgaa waan jabaa hojjeteera!"

17 Ani nan jiraadha malee hin du'u;
waan WAAQAYYO hojjetes nan labsa.
18 WAAQAYYO jabeessee na adabeera;
garuu dabarsee du'atti na hin kennine.

19 Karra qajeelummaa naa banaa;
anis ol galee WAAQAYYOOF galata nan galcha.
20 Kun karra WAAQAYYOO,
kan qajeeltonni ittiin ol galanii dha.
21 Ati deebii naa kenniteertaatii, ani sin galateeffadha;
ati fayyina naa taateerta.

22 Dhagaan ijaartonni tuffatan,
dhagaa golee ta'eera;
23 WAAQAYYO waan kana hojjeteera;
kunis ija keenyatti dinqii dha.
24 Guyyaan kun guyyaa WAAQAYYO uumee dha;
kottaa ni ililchina; itti gammannas.

25 Yaa WAAQAYYO, si kadhannaa nu oolchi;
Yaa WAAQAYYO, si kadhannaa nu milkoomsi.
26 Kan maqaa WAAQAYYOOTIIN dhufu eebbifamaa dha.

Nu mana WAAQAYYOO keessaa isin eebbifna.
27 WAAQAYYO Waaqa;
ifa isaas nuu irratti ibseera.
Dameewwan harkatti qabadhaatii
warra ayyaaneffachuu dhaqanitti makamaa;
gara gaanfawwan iddoo aarsaas dhaqaa.

28 Ati Waaqa koo ti; ani sin galateeffadha;
ati Waaqa koo ti; anis sin leellisa.

29 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii;
jaalalli isaa bara baraan jiraata.

Seera Waaqaa Jajachuu

Faarfannaa 119

א Aleef

1 Warri jireenyi isaanii mudaa hin qabne,
kanneen akka seera WAAQAYYOOTTI jiraattan eebbifamoo dha.
2 Warri ajajawwan isaa eegan,
kanneen garaa guutuun isa barbaadan eebbifamoo dha.
3 Isaan balleessaa hin hojjetan;
karaa isaa irras ni deemu.
4 Akka Seerri kee amanamummaadhaan
eegamuuf ati ajajjeerta.
5 Akka ani ajaja kee eeguuf
utuu karaan koo naa qajeelee jiraatee!
6 Ani utuun ajajawwan kee hunda xiyyeeffadhee ilaalee
silaa hin qaana'un ture.
7 Ani yommuun seera kee qajeelaa sana baradhutti,
garaa tolaadhaan sin galateeffadha.
8 Ani sirna keetiif nan bula;
ati gonkumaa na hin dhiisin.

ב Beet

9 Dargaggeessi akkamitti jireenya qulqulluu jiraachuu danda'a?
Akka dubbii keetiitti jiraachuudhaan.
10 Ani garaa koo guutuudhaan sin barbaada;
akka ani ajajawwan kee irraa jal'adhu na hin godhin.
11 Ani akkan cubbuu sitti hin hojjenneef,
dubbii kee garaa koo keessa dhokfadheera.
12 Yaa WAAQAYYO, galanni siif haa ta'u;
sirna kee na barsiisi.
13 Ani seera afaan keetii ba'u hundumaa,
afaan kootiin nan dubbadha.
14 Akkuma namni tokko badhaadhummaa guddaatti gammadu,
ani ajaja kee faana bu'uutti nan gammada.
15 Ajajawwan kee irra deddeebi'ee nan yaada;
karaa kee irraas ija koo hin buqqifadhu.
16 Ani sirna keetti nan gammada;
dubbii kees hin dagadhu.

ג Giimeel

17 Akka ani jiraadhuu fi dubbii kee eeguuf,

garbicha keetiif waan gaarii godhi.
18 Akka ani seera kee keessatti
waan dinqisiisaa arguuf, ija koo naa bani.
19 Ani lafa irratti keessummaa dha;
ajajawwan kee na duraa hin dhoksin.
20 Lubbuun koo yeroo hunda
seera kee hawwuudhaan, laafaa jirti.
21 Ati of tuultota warra abaaramoo,
kanneen ajajawwan kee irraa jal'atan ni ifatta.
22 Waan ani seera kee eeguuf,
arrabsoo fi tuffii isaanii narraa fageessi.
23 Bulchitoonni walii wajjin taa'anii yoo maqaa na balleessan iyyuu,
tajaajilaan kee irra deddeebi'ee labsii kee ni yaada.
24 Ajajni kee gammachuu koo ti;
gorsituu kootis.

ד *Daalet*

25 Lubbuun koo biyyootti maxxante;
ati akkuma dubbii keetiitti na oolchi.
26 Yeroo ani waa'ee karaa koo sitti himetti,
ati deebii naa kennite; sirna kees na barsiisi.
27 Barsiisa seera keetii na hubachiisi;
anis irra deddeebi'ee dinqii kee nan yaada.
28 Lubbuun koo gaddaan laafteerti;
ati akkuma dubbii keetiitti na jabeessi.
29 Karaa sobaa irraa na fageessi;
arjumaadhaanis seera kee na barsiisi.
30 Ani karaa dhugaa filadheera;
seera kees of dura kaa'adheera.
31 Yaa WAAQAYYO, ani ajaja kee
jabeessee qabadheera; ati na hin qaanessin.
32 Sababii ati hubannaa koo naa bal'ifteef
ani daandii ajajawwan keetii irra nan fiiga.

ה *Hee*

33 Yaa WAAQAYYO, akka ani sirna kee duukaa bu'u na barsiisi;
anis hamma dhumaatti isa nan eega.
34 Akka ani seera kee eegee garaa koo guutuun
isaaf ajajamuuf hubannaa naa kenni.
35 Daandii ajajawwan keetii irra na deemsisi;
anis achitti gammachuu nan argadhaatii.
36 Garaa koo gara ofittummaadhaan faayidaa argachuutti utuu hin ta'in,
gara sirna keetiitti naa deebisi.
37 Ija koo waan faayidaa hin qabne irraa deebisi;
akkuma dubbii keetiittis na jiraachisi.
38 Ati akka sodaatamtuuf,
waadaa kee garbicha keetiif guuti.
39 Salphina ani sodaadhu narraa fageessi;
seerri kee gaariidhaatii.
40 Kunoo, ani sirna kee nan hawwa;
qajeelummaa keetiin na jiraachisi.

ו *Waw*

41 Yaa WAAQAYYO, jaalalli kee kan hin geeddaramne sun,

fayyisuun kees akkuma dubbii keetiitti gara koo haa dhufu;
42 yoos ani sababii dubbii kee amanadhuuf,
warra na arrabsaniif deebii kenna.
43 Waan ani seera kee abdadheef,
ati dubbii dhugaa afaan koo keessaa hin balleessin.
44 Bara baraa hamma bara baraatti,
ani yeroo hunda seera kee nan eega.
45 Ani ajaja kee waanan barbaaduuf,
bilisummaadhaan nan deddeebi'a.
46 Ani waa'ee ajaja keetii mootota duratti nan dubbadha;
hin qaaneffamus;
47 waan ani ajajawwan kee jaalladhuuf,
isaanitti nan gammada.
48 Ani gara ajajawwan kee kanneen ani jaalladhu sanaatti
harka koo ol nan fudhadha;
labsii kees irra deddeebi'ee nan yaada.

ז *Zaayin*

49 Waadaa tajaajilaa keetiif seente sana yaadadhu;
ati isumaan abdii naa kenniteertaatii.
50 Rakkina koo keessatti jajjabinni koo kana:
Waadaan kee na jiraachisa.
51 Of tuultonni akkuma barbaadanitti natti qoosu;
ani garuu seera kee irraa hin jal'adhu.
52 Yaa WAAQAYYO, ani seera kee durii sana nan yaadadha;
isa keessattis jajjabina nan argadha.
53 Sababii hamoota warra seera kee dhiisaniitiif,
aariin na gugguba.
54 Iddoo keessummummaa koo hundatti
seerri kee faarfannaa koo ti.
55 Yaa WAAQAYYO, ani halkan keessa maqaa kee nan yaadadha;
seera kees nan eega.
56 Waan ani ajaja kee eegeef,
kun naaf ta'eera.

ח *Heeti*

57 Yaa WAAQAYYO, ati qooda koo ti;
anis dubbii keetiif ajajamuuf waadaa galeera.
58 Ani garaa koo guutuun fuula kee barbaaddadheera;
ati akkuma waadaa keetiitti naa araarami.
59 Ani karaa koo itti deddeebi'ee yaadeera;
tarkaanfii koo gara sirna keetiitti deebiseera.
60 Ani ajajawwan kee eeguuf,
nan ariifadha; hin barfadhus.
61 Hamoonni yoo funyoodhaan na hidhan iyyuu,
ani seera kee hin irraanfadhu.
62 Sababii seera kee qajeelaa sanaatiif,
ani si galateeffachuuf jedhee halkan walakkaa nan ka'a.
63 Ani warra si sodaatan hundaaf,
warra ajaja kee eegan hundaafis michuu dha.
64 Yaa WAAQAYYO, lafti jaalala keetiin guutamteerti;
sirna kee na barsiisi.

ט *Teeti*

65 Yaa WAAQAYYO, ati akkuma dubbii keetiitti,

tajaajilaa keetiif waan gaarii gooteerta.
66 Murtii gaarii fi beekumsa na barsiisi;
ani ajajawwan keetti nan amanaatii.
67 Ani utuun hin rakkatin karaa irraa badee ture;
amma garuu dubbii kee nan eega.
68 Ati gaarii dha; wanni ati hojjettus gaarii dha;
sirna kee na barsiisi.
69 Of tuultonni yoo sobaan maqaa na balleessan iyyuu,
ani garaa koo guutuudhaan seera kee nan eega.
70 Onneen isaanii mooraan haguugamteerti;
ani garuu seera keetti nan gammada.
71 Akka ani sirna kee baradhuuf,
rakkachuun koo anaaf gaarii ture.
72 Meetii fi warqee kumaatama irra,
seeri afaan keetii ba'u anaaf gaariidha.

י *Yood*

73 Harki kee na uume; na tolches;
akka ani ajaja kee baradhuuf ati hubannaa naa kenni.
74 Sababii ani dubbii kee abdadheef,
warri si sodaatan yommuu na arganitti haa gammadan.
75 Yaa WAAQAYYO, ani akka murtiin kee qajeelaa ta'e,
akka atis amanamummaadhaan na dhiphiste beeka.
76 Akkuma ati tajaajilaa keetiif waadaa galte sanatti,
jaalalli kee kan hin geeddaramne sun na haa jajjabeessu.
77 Akka ani lubbuun jiraadhuuf gara laafinni kee gara koo haa dhufu;
seerri kee gammachuu kootii.
78 Of tuultonni waan sababii malee na yakkaniif haa qaana'an;
ani garuu irra deddeebi'ee seera kee nan yaada.
79 Warri si sodaatan, kanneen seera kee hubatan
gara kootti haa deebi'an.
80 Akka ani hin qaanofneef
garaan koo seera kee duratti hanqina hin qabaatin.

כ *Kaaf*

81 Lubbuun koo fayyisuu kee hawwuudhaan gaggabdi;
ani garuu dubbii kee nan abdadha.
82 Iji koo waadaa kee eeggachuudhaan dadhabe;
anis, "Ati yoom na jajjabeessita?" nan jedha.
83 Qalqalloo wayinii kan aara keessa ture
fakkaadhus ani ajaja kee hin irraanfadhu.
84 Tajaajilaan kee hamma yoomiitti obsuu qaba?
Ati warra na ari'atanitti yoom murta?
85 Of tuultonni warri akka seera keetiitti hin bulle,
boolla naa qotaniiru.
86 Ajajawwan kee hundinuu amanamoo dha;
namoonni sababii malee waan na ari'ataniif ati na gargaari.
87 Isaan lafa irraa na balleessuu ga'anii turan;
ani garuu sirna kee hin dhiifne.
88 Ati akkuma jaalala keetiitti lubbuu koo baraari;
anis seera afaan keetii ba'u nan eega.

ל *Laamed*

89 Yaa WAAQAYYO, dubbiin kee bara baraan jiraata;

samii keessas jabaatee ni dhaabata.
90 Amanamummaan kee dhaloota hundaaf itti fufa;
ati lafa hundeessite; isheenis ni jiraatti.
91 Sababii wanni hundinuu si tajaajiluuf,
seerri kee hamma har’aatti jiraateera.
92 Utuu seerri kee gammachuu naa ta’uu baatee,
ani silaa rakkina kootiin badeen ture.
93 Sababii ati isaan na jiraachifteef,
ani gonkumaa ajaja kee hin irraanfadhu.
94 Sababii ani kan kee ta’eef na fayyisi;
anis sirna kee barbaadeera.
95 Hamoonni na balleessuuf na eeggachaa jiru;
ani garuu irra deddeebi’ee seera kee nan yaada.
96 Ani akka wanni mudaa hin qabnee hundinuu daangaa qabu argeera;
ajajni kee garuu baay’ee bal’aa dha.

מ *Meem*

97 Ani seera kee akkaman jaalladha!
Guyyaa guutuu irra deddeebi’ee waa’ee isaa nan yaada.
98 Ajajawwan kee waan yeroo hunda na wajjin jiraniif,
diinota koo caalaa ogeessa na godhan.
99 Ani sababiin irra deddeebi’ee seera kee yaaduuf,
barsiisota koo hundumaa caalaa hubannaa qaba.
100 Ani sababiin ajaja kee eeguuf,
maanguddoota caalaa hubannaa guddaan qaba.
101 Ani akkan dubbii kee eeguuf,
karaa hamaa hunda irraa miilla koo adabadheera.
102 Waan ati mataan kee na barsiifteef,
ani seera kee irraa hin fagaanne.
103 Dubbiin kee akkam arraba kootti mi’aawa;
nadhii dammaa caalaa afaan kootti mi’aawa!
104 Ani qajeelfama kee irraa hubannaa argadheera;
kanaafuu daandii sobaa hunda nan jibba.

נ *Nuun*

105 Dubbiin kee miilla kootiif ibsaa dha;
daandii kootiif immoo ifa.
106 Ani akkan seera kee qajeelaa sana eeguuf, kakadheera;
kanas mirkaneessseera.
107 Ani akka malee dhiphadheen jira; yaa WAAQAYYO,
ati akkuma dubbii keetiitti lubbuu koo baraari.
108 Yaa WAAQAYYO,
galata fedhiidhaan afaan kootii ba’u fudhadhu;
seera kees na barsiisi.
109 Jireenyi koo yeroo hunda harka koo keessa jiraatu iyyuu,
ani seera kee hin irraanfadhu.
110 Hamoonni kiyyoo naa kaa’aniiru;
ani garuu ajaja kee irraa hin jal’anne.
111 Seerri kee dhaala koo kan bara baraa ti;
gammachuu garaa kootiitis.
112 Garaan koo hamma dhumaatti
ajaja kee eeguuf kutateera.

ס *Saamek*

113 Ani nama yaada lamaa nan jibba;
seera kee garuu nan jaalladha.

114 Ati iddoo ani itti baqadhuu fi gaachana koo ti;
ani dubbii kee abdadheera.
115 Akka ani ajajawwan Waaqa koo eeguuf,
isin warri waan hamaa hojjettan narraa fagaadhaa!
116 Ati akkuma waadaa keetiitti na deeggari;
anis nan jiraadha;
akka ani abdii kootti qaana'u na hin godhin.
117 Akka ani nagaadhaan jiraadhuuf na deeggari;
yeroo hunda seera kee nan kabaja.
118 Sababii gowwoomsaan isaanii faayidaa hin qabneef;
ati warra seera kee irraa jal'atan hunda tuffattee gatta.
119 Ati hamoota lafa irraa hunda akka kosiitti gatta;
kanaafuu ani seera kee nan jaalladha.
120 Foon koo si sodaachuudhaan hollata;
anis murtii kee nan sodaadha.

ע *Aayin*

121 Ani waan qajeelaa fi tolaa hojjedheera;
ati warra na hacuucanitti dabarsitee na hin kennin.
122 Nagaan jiraachuu tajaajilaa keetii mirkaneessi;
akka of tuultonni na cunqursanis hin eeyyamin.
123 Iji koo fayyisuu kee eeguudhaan,
waadaa kee qajeelaas eeguudhaanis dadhabeera.
124 Akkuma jaalala keetiitti tajaajilaa kee yaadadhu;
seera kees na barsiisi.
125 Ani tajaajilaa kee ti;
akka ani ajaja kee beekuuf hubannaa naa kenni.
126 Yaa WAAQAYYO, kun yeroo ati itti hojjettuu dha;
seerri kee cabsamaa jiraatii.
127 Kanaafuu ani warqee caalaa,
warqee qulqulluu caalaa, ajajawwan kee nan jaalladha;
128 ani akka seerri kee hundi qajeelaa ta'e nan amana;
daandii sobaa hundas nan jibba.

פ *Pee*

129 Sirni kee dinqisiisaa dha;
kanaafuu ani isa nan eega.
130 Ibsamuun dubbii keetii ifa kenna;
wallaalotaafis hubannaa kenna.
131 Ani ajajawwan kee hawwuudhaan
afaan koo banee nan hargana.
132 Ati akkuma yeroo hunda warra maqaa kee jaalataniif gootu sana,
gara kootti garagalii na maari.
133 Akkuma dubbii keetiitti tarkaanfii miilla kootii naa qajeelchi;
cubbuun tokko iyyuu narratti hin mo'in.
134 Akka ani ajaja kee eeguuf
hacuuccaa namootaa jalaa na furi.
135 Akka fuulli kee tajaajilaa kee irratti ifu godhi;
sirna kees na barsiisi.
136 Sababii namoonni seerra kee hin eegneef,
iji koo imimmaan lolaasa.

צ *Tsaade*

137 Yaa WAAQAYYO, ati qajeelaa dha;
murtiin kees qajeelaa dha.

138 Seerri ati kennite qajeelaa dha;
guutummaattis amanamaa dha.
139 Sababii diinonni koo dubbii kee dagataniif,
hinaaffaan ani qabu na guggubeera.
140 Waadaan kee sirriitti qoramee ilaalameera;
tajaajilaan kees isa jaallata.
141 Xinnaadhee tuffatamu iyyuu,
ani ajaja kee hin irraanfadhu.
142 Qajeelummaan kee bara baraan jiraata;
seerri kees dhugaa dha.
143 Rakkinnii fi dhiphinni natti dhufeera;
ajajawwan kee garuu gammachuu koo ti.
144 Seerri kee bara baraan qajeelaa dha;
akka ani jiraadhuuf hubannaa naa kenni.

ק *Qoof*

145 Yaa WAAQAYYO, ani garaa koo guutuudhaan sin waammadha;
deebii naa kenni; anis sirna keetiif nan ajajama.
146 Ani sittin iyyadha; ati na fayyisi;
seera kees nan eega.
147 Ani utuu lafti hin bari'in ka'ee gargaarsaaf nan iyyadha;
ani dubbii kee abdadheera.
148 Akka ani irra deddeebi'ee waadaa kee yaaduuf,
iji koo halkan guutuu banamee bula.
149 Akkuma jaalala keetiitti sagalee koo dhaga'i;
Yaa WAAQAYYO, akkuma seera keetiitti lubbuu koo baraari.
150 Warri daba mari'atan as dhi'oo jiru;
seera kee irraa garuu fagoo jiru.
151 Yaa WAAQAYYO, ati garuu dhi'oo jirta;
ajajawwan kee hundis dhugaa dha.
152 Akka ati ajajawwan kee bara baraan hundeessite,
ani seera kee irraa dur baradheera.

ר *Reesh*

153 Dhiphina koo argiitii na oolchi;
ani seera kee hin daganneetii.
154 Dubbii koo naa falmi; na furis;
akkuma waadaa keetiitti lubbuu koo baraari.
155 Sababii isaan sirna kee hin barbaanneef,
fayyinni hamoota irraa fagaateera.
156 Yaa WAAQAYYO, gara laafinni kee guddaa dha;
akkuma seera keetiitti lubbuu koo baraari.
157 Diinonni koo warri na ari'atan baay'ee dha;
ani garuu seera kee irraa hin jal'anne.
158 Sababii isaan dubbii keetiif hin ajajamneef,
ani warra amantii hin qabne ija jibbaatiin nan ilaala.
159 Akkam akka ani qajeelfama kee jaalladhu mee ilaali;
Yaa WAAQAYYO, akkuma jaalala keetiitti lubbuu koo baraari.
160 Dubbiin kee hundinuu dhugaa dha;
seerri kee qajeelaan hundinuus bara baraan jiraata.

ש *Siinii fi Shiin*

161 Bulchitoonni sababii malee na ari'atan;

garaan koo garuu dubbii kee
sodaachuudhaan hollata.
162 Ani akka nama boojuu guddaa argate tokkootti,
dubbii keetti nan gammada.
163 Ani soba nan jibba; nan xireeffadhas;
seera kee garuu nan jaalladha.
164 Sababii seera kee qajeelaa sanaatiif,
ani guyyaatti yeroo torba sin galateeffadha.
165 Warri seera kee jaallatan nagaa guddaa qabu;
wanni isaan gufachiisu tokko iyyuu hin jiru.
166 Yaa WAAQAYYO, ani fayyisuu kee nan abdadha;
ajaja kee duukaas nan bu'a.
167 Ani waanan guddaa isa jaalladhuuf,
ajaja kee nan eega.
168 Ati karaa koo hunda waan beektuuf,
ani sirna keetii fi seera kee nan eega.

♫ Taaw

169 Yaa WAAQAYYO, iyyi koo fuula kee dura haa ga'u;
ati akkuma dubbii keetiitti hubannaa naa kenni.
170 Waammanni koo fuula kee dura haa ga'u;
akkuma waadaa keetiitti na baasi.
171 Sababii ati qajeelfama kee na barsiiftuuf,
hidhiin koo galata haa dhangalaasu.
172 Arrabni koo dubbii kee haa faarfatu;
ajajni kee hundi qajeelaadhaatii.
173 Waan ani sirna kee filadheef,
harki kee na gargaaruuf haa qophaa'u.
174 Yaa WAAQAYYO, ani fayyisuu kee nan hawwa;
seerri kees gammachuu koo ti.
175 Lubbuun koo si galateeffachuuf haa jiraattu;
seerri kees na haa gargaaru.
176 Ani akkuma hoolaa badee karaa irraa jal'adheera.
Ani ajajawwan kee hin irraanfanneetii,
tajaajilaa kee barbaadi.

Farra Nagaa

Faarfannaa 120

Faarfannaa Ol ba'uu.
1 Ani rakkina koo keessatti WAAQAYYOTTI nan iyyadha;
innis deebii naa kenna.
2 Yaa WAAQAYYO, afaan sobuu fi
arraba nama gowwoomsu jalaa na baasi.

3 Yaa arraba gowwoomsituu nana, maaltu siif kennama?
Kana caalaas maal godhamta?
4 Inni xiyya loltootaa kan qarameen,
barbadaa ibiddaa qacamaatiin si adaba.

5 Ani waanan Meshek keessa taa'ee
dunkaanota Qeedaar gidduu jiraadhuuf, anaaf wayyoo!
6 Warra nagaa jibban gidduu,
ani yeroo dheeraa jiraadheera.

7 Ani nama nagaa barbaadu dha;
isaan garuu yeroo ani dubbadhu lolaaf kaka'an.

Eegduu Israa'el

Faarfannaa 121

Faarfannaa Ol ba'uu.
1 Ani ija koo gara tulluuwwaniitti ol nan qabadha;
gargaarsi koo eessaa dhufa?
2 Gargaarsi koo WAAQAYYO
samii fi lafa uume biraa dhufa.

3 Inni akka miilli kee mucucaatu hin godhu;
kan si eegu hin mugu;
4 dhugumaan inni Israa'elin eegu
hin mugu; hin rafus.

5 WAAQAYYO si eega;
WAAQAYYO karaa mirga keetiitiin gaaddisa siif ta'a;
6 guyyaa aduun si hin gubu;
halkanis ji'i si hin miidhu.

7 WAAQAYYO miidhaa hunda irraa si eega;
inni lubbuu kee ni eega;
8 WAAQAYYO ammaa jalqabee
hamma bara baraatti, ba'uu fi galuu kee ni eega.

Yaa Yerusaalem Ililchi

Faarfannaa 122

Faarfannaa Ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
1 Yommuu isaan, "Kottu gara mana WAAQAYYOO dhaqnaa"
naan jedhanitti, ani nan gammade.
2 Yaa Yerusaalem,
miilli keenya karrawwan kee irra dhaabata.

3 Yerusaalem akka magaalaa walitti maxxantee
gobbatte tokkootti ijaaramte.
4 Kunis iddoo gosoonni,
gosoonni WAAQAYYO,
akka sirna Israa'eliif kenname sanaatti,
maqaa WAAQAYYOO galateeffachuuf itti ol ba'anii dha.
5 Teessoowwan murtii,
teessoowwan mana Daawit achi dhaabatu.

6 Akkana jedhaa nagaa Yerusaalemiif kadhadhaa:
"Warri si jaallatan nagaan haa jiraatan.
7 Dallaa kee keessa nagaan,
masaraa mootummaa keetii keessa immoo tasgabbiin haa jiraatu."
8 Ani obboloota kootii fi michoota kootiif jedhee,
"Nagaan si keessa haa jiraatu" nan jedha.
9 Mana WAAQAYYO Waaqa keenyaatiif jedhee,
ani akka wanni gaariin siif ta'u nan hawwa.

Kadhannaa Yeroo Rakkinaa

Faarfannaa 123

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yaa isa teessoon kee samii irra jiru,
ani ija koo gara keetti ol nan qabadha.
2 Akkuma iji garbootaa harka gooftaa isaanii,
iji garbittii immoo harka giiftii ishee ilaalu sana,
hamma inni araara nuu buusutti,
iji keenyas gara WAAQAYYO Waaqa keenyaa ni ilaala.

3 Nuu araarami; yaa WAAQAYYO, nuu araarami;
tuffatamuun nutti baay'ateeraatii.
4 Arrabni warra of jajaniitii fi
tuffiin warra of tuulanii nutti baay'ateera.

Fayyisaa Israa'el

Faarfannaa 124

Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
1 Israa'el akkana haa jedhu:
Utuu WAAQAYYO garee keenya ta'uu baatee,
2 utuu WAAQAYYO garee keenya ta'uu baatee,
yommuu namoonni nutti ka'anitti,
3 yommuu aariin isaanii nutti boba'etti,
silaa isaan utuu nu lubbuun jirruu nu liqimsu turan;
4 lolaan nu liqimsee
dha'aan bishaanii nurra yaa'a ture;
5 bishaan hamaan
nu fudhatee bada ture.

6 WAAQAYYO akka nu ilkaan isaaniitiin cicciramnuuf
dabarsee itti nu hin kennin sun haa eebbifamu.
7 Akkuma simbirri kiyyoo adamsituu jalaa baatu,
nu isaan jalaa baaneerra;
kiyyoon ni ciccite;
nus jalaa baane.
8 Gargaarsi keenya maqaa WAAQAYYOO,
Uumaa samii fi lafa sanaa ti.

Waaqayyo Amanamtoota Isaa Ni eega

Faarfannaa 125

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Warri WAAQAYYOON amanatan akka Tulluu Xiyoon
kan hin raafamne, kan bara baraan jiraatu sanaa ti.
2 Akkuma tulluuwwan Yerusaalemin marsan sana,
WAAQAYYO ammaa jalqabee hamma bara baraatti,
saba isaa ni marsa.

3 Akka qajeeltonni jal'ina hojjechuuf
harka isaanii ol hin diriirfanneef,
bokkuun hamootaa lafa qajeeltotaaf
ixaadhaan qoodame irra hin jiraatu.

4 Yaa WAAQAYYO, warra gaariif,
warra garaa isaaniitiin toloota ta'aniifis waan gaarii godhi.
5 Warra karaa micciiramaatti garagalan garuu,
WAAQAYYO akkuma warra hammina hojjetan balleessu jaras ni balleessa.

Nagaan Israa'eliif haa ta'u.

Faarfannaa Warra Boojuudhaa Deebi'anii

Faarfannaa 126

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yeroo WAAQAYYO warra booji'amanii turan gara Xiyoonitti deebisetti,
nu akka warra abjuu abjootanii taane.
2 Afaan keenya kolfaan, arrabni keenya immoo
faarfannaa gammachuutiin guutame.
Kana irratti saboota gidduutti,
"WAAQAYYO waan guddaa isaaniif godheera" jedhame.

3 WAAQAYYO waan guddaa nuuf godhe;
nus ni gammanne.

4 Yaa WAAQAYYO, akkuma lagoota Negeeb,
boojuu keenya nuu deebisi.
5 Warri imimmaaniin facaasan,
faarfannaa gammachuutiin ni haammatu.
6 Namni sanyii facaafamu baadhatee boo'aa gad ba'u,
bissii isaa baadhatee faarfannaa gammachuu faarfachaa deebi'a.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 127

Faarfannaa Ol ba'uu. Faarfannaa Solomoon.
1 WAAQAYYO mana ijaaruu baannaan,
warri ijaaran akkasumaan dadhabu.
WAAQAYYO magaalaa eeguu baannaan,
warri eegan akkasumaan dhaabachaa bulu.
2 Isin buddeena dadhabbii guddaan argame nyaachuuf jettanii,
barii barraaqaan ka'uun keessan,
turtanii rafuun keessan faayidaa hin qabu;
inni warra jaallatuuf utuma isaan rafanii iyyuu
waan isaan barbaachisu ni kennaaf.

3 Kunoo, ijoolleen kennaa WAAQAYYOO ti;
iji gadameessaas badhaasa isaa ti.
4 Ijoolleen dargaggummaa keessa dhalchan,
akkuma xiyya harka goota tokkoo keessa jiruu ti.
5 Namni korojoon isaa xiyyaan guutame eebbifamaa dha.
Inni yommuu karra duratti diinota isaatiin falmutti hin qaana'u.

Eebba Qajeeltonni Argatan

Faarfannaa 128

Faarfannaa Ol Ba'uu.

1 Warri WAAQAYYOON sodaatan,
kanneen karaa isaa irra deeman eebbifamoo dha.
2 Ati bu'aa dadhabbii keetii ni nyaatta;
ni eebbifamta; jireenyis sitti tola.
3 Niitiin kee mana kee keessatti,
akka muka wayinii kan ija naqatee ni taati;
ijoolleen kees naannoo maaddii keetiitti,
akka lataa muka ejersaa ni ta'u.
4 Namni WAAQAYYOON sodaatu
akkasitti eebbifama.

5 Bara jireenya keetii guutuu,
WAAQAYYO Xiyoon irraa si haa eebbisu;
atis badhaadhummaa Yerusaalem argi.
6 ijoollee ijoollee keetii ni argi;
nagaan Israa'eliif haa ta'u.

Kadhannaa Diinota Xiyooniin Mormuuf Kadhatame

Faarfannaa 129

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Israa'el akkana haa jedhu;
"Isaan dargaggummaa kootii jalqabanii akka malee na cunqursaniiru;
2 isaan dargaggummaa kootii jalqabanii akka malee na cunqursaniiru;
garuu na hin mo'anne.
3 Warri qootiisa qotan dugda koo qotan;
bo'oo isaaniis ni dheeressan.
4 WAAQAYYO garuu qajeelaa dha;
funyoo jal'ootaa gargar kukkuteera."

5 Warri Xiyoonin jibban hundinuu,
qaaniidhaan duubatti haa deebi'an.
6 Isaan akka marga bantii manaa irraa
kan utuu hin guddatin goguu haa ta'an;
7 namichi haamu qabaa isaa guuttachuu,
yookaan namichi walitti qabu bissii isaa guuttachuu hin danda'u.
8 Warri achiin darban, "Eebbi WAAQAYYOO isiniif haa ta'u;
maqaa WAAQAYYOOTIIN isin eebbifna" isaaniin hin jedhin.

Waamicha Gargaarsaaf Dhi'aate

Faarfannaa 130

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yaa WAAQAYYO, ani boolla gad fagoo keessaa
sitti nan iyyadha;
2 yaa Gooftaa, sagalee koo dhaga'i.
Gurri kees sagalee waammata koo
xiyyeeffatee haa dhaga'u.

3 Yaa WAAQAYYO, utuu ati cubbuu lakkooftee,
yaa gooftaa silaa eenyutu dhaabachuu danda'a?

4 Garuu dhiifamni si bira jira;
kanaaf ati ni sodaatamta.

5 Ani WAAQAYYOON nan eeggadha; lubbuun koos isa eeggatti;
dubbii isaas nan abdadha.
6 Eegdota barii lafaa eeggatan caalaa,
dhugumaan eegdota barii lafaa eeggatan caalaa
lubbuun koo Gooftaa eeggatti.

7 Yaa Israa'el, ati WAAQAYYOON abdadhu;
WAAQAYYO bira jaalalli dhuma hin qabne,
furiin guutuunis ni jiraatii.
8 Inni mataan isaa cubbuu isaanii
hundumaa irraa Israa'elin ni fura.

Waaqa Amanachuu

Faarfannaa 131

Faarfannaa ol ba'uu. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, garaan koo of hin jaju;
iji koos of hin tuulu;
ani waan guddaa fi waan humna kootii ol ta'e keessa hin seenu.
2 Ani garuu lubbuu koo afaan qabachiiseera; cal'isiiseeras;
akkuma daa'imni harma haadha isaa guusan tokko haadhatti irkatee boqotu sana,
akkuma daa'ima harma haadha isaa guusanii lubbuun koo na keessatti cal'iste.

3 Yaa Israa'el, ammaa fi bara baraaf,
WAAQAYYOON abdadhu.

Faarfannaa Deebifamuu Taabotaa

Faarfannaa 132

132:8-10 kwf – 2Sn 6:41-42

Faarfannaa ol ba'uu.
1 Yaa WAAQAYYO, Daawitii fi
rakkina inni obse hundumaa yaadadhu.

2 Inni kakuu tokko WAAQAYYOOF kakatee
Waaqa Yaaqoob Jabaa sanaaf akkana jedhee wareege:
3 "Ani mana koo ol hin seenu;
yookaan siree kootti ol hin ba'u.
4 Ani ija kootiif hirriba,
baallee ija kootiitiif immoo mugaatii hin eeyyamu;
5 kunis hamma ani WAAQAYYOOF iddoo argutti,
Waaqa Yaaqoob Jabaa sanaaf iddoo jireenyaa argutti."

6 Kunoo, Efraataatti waa'ee isaa dhageenye;
Yaa'aarittis isa arganne:
7 "Kottaa iddoo jireenya isaa dhaqnaa;
ejjeta miilla isaa jalattis kufnee waaqeffannaa.
8 'Yaa WAAQAYYO ka'iitii, gara iddoo boqonnaa keetii kottu;
atii fi taabonni jabina keetiis kottaa.

9 Luboonni kee qajeelummaa haa uffatan;
qulqulloonni kees gammachuudhaan haa faarfatan.’ ”

10 Sababii garbicha kee Daawitiif jedhiitii,
dibamaa kee hin gatin.

11 WAAQAYYO akkana jedhee kakuu dhugaa tokko Daawitiif kakateera;
inni kakuu kana irraa duubatti hin deebi’u:
“Ani ilmaan kee keessaa isa tokko teessoo kee irra nan teessisa;
12 yoo ilmaan kee kakuu koo fi seera ani isaan barsiisu eegan,
ilmaan isaaniis akkasuma bara baraa hamma bara baraatti
teessoo kee irra ni taa’u.”

13 WAAQAYYO Xiyoonin filateeraatii;
akka isheen iddoo jireenya isaa taatus fedhee akkana jedheera:
14 “Kun bara baraa hamma bara baraatti iddoo jireenyaa koo ti;
kanas ani waanan fedheef, as nan jiraadha.
15 Ani waan hundaan ishee nan eebbisa;
hiyyeeyyii ishee illee buddeena nan quubsa.
16 Luboota isheetti fayyina nan uffisa;
qulqulloonni ishees gammachuudhaan ni faarfatu.

17 “Ani achitti akka gaanfi tokko Daawitiif biqilu nan godha;
dibamaa koofis ibsaa qopheesseera.
18 Diinota isaatti qaanii nan uffisa;
gonfoon mataa isaa irraa garuu ni ifa.”

Jaalala Obbolummaa

Faarfannaa 133

Faarfannaa ol ba’uu. Faarfannaa Daawit.
1 Obboloonni tokkummaadhaan walii wajjin jiraachuun,
akkam gaarii dha! Akkam namatti tolas!

2 Kun akka zayitii gatii guddaa
kan mataa irratti dhangalaafamee,
akka isa areeda irra gad yaa’uu,
areeda Aroon irra, morma uffata isaa irras gad yaa’a ti.
3 Innis akkuma fixeensa Hermoon,
kan Tulluu Xiyoon irra gad yaa’uu ti.
Achi irratti WAAQAYYO hamma bara baraatti eebba isaa,
jireenyas ajajeeraatii.

Faarfannaa Halkanii

Faarfannaa 134

Faarfannaa ol ba’uu.
1 Isin tajaajiltoonni WAAQAYYOO,
warri halkan mana WAAQAYYOO keessa tajaajiltan hundinuu,
WAAQAYYOON galateeffadhaa.
2 Mana qulqullummaa keessatti harka keessan ol qabaatii
WAAQAYYOON galateeffadhaa.

3 WAAQAYYO samii fi lafa uume sun
Xiyoon irraa isin haa eebbisu.

Faarfannaa Galataa

Faarfannaa 135

135:15-20 kwf – Far 115:4-11

1 Haalleluuyaa.

Maqaa WAAQAYYOO jajadhaa;
isin garboonni WAAQAYYOO isa galateeffadhaa.
2 Isin warri mana WAAQAYYOO keessa,
oobdii mana Waaqa keenyaa keessa tajaajiltan, isa galateeffadhaa.

3 WAAQAYYO gaariidhaatii, WAAQAYYOON galateeffadhaa;
inni arjaadhaatii maqaa isaatiif faarfadhaa.
4 WAAQAYYO Yaaqoobin ofii isaatiif,
Israa'elin immoo dhaala dhuunfaa isaa godhee filateeraatii.

5 Ani akka WAAQAYYO guddaa ta'e,
akka Gooftaan keenya waaqota hunda caalaa guddaa ta'e beeka.
6 WAAQAYYO samiiwwan keessattii fi lafa irratti,
galaanotaa fi tuujuba isaanii hunda keessatti,
waan isa gammachiisu kam iyyuu ni hojjeta.
7 Inni akka duumessoonni daarii lafaatii ka'an ni godha;
bokkaa wajjin balaqqee erga;
gombisaa isaa keessaas bubbee gad baasa.

8 Inni hangafoota Gibxi,
kan namaatii fi kan horii ni dha'e.
9 Yaa Gibxi, inni gidduu keetti,
Fara'oonii fi tajaajiltoota isaa hundatti mallattoo fi dinqii isaa ergeera.
10 Inni saboota baay'ee dha'ee
mootota jajjaboo ajjeese;
11 Sihoon mootii warra Amoorotaa,
Oogi mootii Baashaanii fi mootota Kana'aan hunda ni ajjeese;
12 lafa isaanii dhaala godhee
akka dhaala isaanii ta'uufis saba isaa Israa'eliif kenne.

13 Yaa WAAQAYYO, maqaan kee bara baraan jiraata;
yaa WAAQAYYO, ati dhaloota hunda keessatti ni yaadatamta.
14 WAAQAYYO saba isaatiif ni falma;
tajaajiltoota isaatiifis garaa laafa.

15 Waaqonni tolfamoon namoota ormaa meetii fi
warqee harka namaatiin hojjetamanii dha.
16 Isaan afaan qabu; garuu dubbachuu hin danda'an;
ijas qabu; garuu arguu hin danda'an;
17 gurra qabu; garuu dhaga'uu hin danda'an;
yookaan hafuurri tokko iyyuu afaan isaanii keessa hin jiru.
18 Warri isaan tolchan kanneen isaan amanatan hundi

akkuma isaanii ta'u.

19 Yaa mana Israa'el WAAQAYYOON eebbisaa;
yaa mana Aroon WAAQAYYOON eebbisaa;
20 yaa mana Lewwii WAAQAYYOON eebbisaa;
isin warri isa sodaattanis, WAAQAYYOON eebbisaa.
21 WAAQAYYO inni Yerusaalem keessa jiraatu sun,
Xiyoon irraa haa eebbifamu.

Haalleluuyaa!

Faarfannaa Wal jalaa Qabanii Faarfatan

Faarfannaa 136

1 WAAQAYYOOF galata galchaa; inni gaariidhaatii.
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
2 Waaqa waaqotaatiif galata galchaa.
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
3 Gooftaa Gooftotaatiif galata galchaa:
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

4 inni kophaa isaa dinqii gurguddaa hojjeta;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
5 inni ogummaa isaatiin samiiwwan uume;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
6 inni bishaanota irratti lafa diriirse;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
7 inni ifa gurguddaa hojjete;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
8 inni akka biiftuun guyyaa mootu godhe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
9 inni akka ji'ii fi urjiiwwan halkan mo'an godhe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

10 inni hangafa Gibxi dha'e;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
11 inni isaan gidduudhaa Israa'elin baase;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
12 harka jabaa fi irree diriiraadhaan Israa'elin baase;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

13 inni Galaana Diimaa iddoo lamatti gargarii qoode;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
14 inni galaana gidduudhaan Israa'elin dabarse;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
15 Fara'oonii fi loltoota isaa garuu Galaana Diimaatti naqe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

16 inni saba ofii isaa gammoojjii keessa geggeesse;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

17 inni mootota gurguddaa dha'e;

Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
18 inni mootota jajjaboo fixe;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
19 inni Sihoon mootii Amoorotaa ajjeese;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
20 inni Oogi mootii Baashaan ajjeese;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
21 inni biyya isaanii dhaala godhee kenne;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
22 dhaala godhee garbicha isaa Israa'eliif kenne;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

23 Inni yeroo nu gad deebinetti nu yaadate;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
24 inni harka diinota keenyaatii nu baase,
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.
25 inni uumama hundaaf soora kenna;
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

26 Waaqa samiitiif galata galchaa.
Jaalalli isaa bara baraan jiraata.

Faarfannaa Booji'amtootaa

Faarfannaa 137

1 Nu yeroo Xiyoonin yaadannetti,
lageen Baabilon bira teenyee boonye.
2 Achittis kiraara keenya
muka alaltuutti fannifne;
3 achitti warri nu booji'an faarfannaa, warri nu dhiphisanis,
"Faarfannaawwan Xiyoon keessaa tokko nuu faarfadhaa!"
jedhanii akka nu faarfannaa gammachuu isaaniif faarfannu nu gaafatan.

4 Nu utuu biyya ormaa jirruu,
akkamitti faarfannaa WAAQAYYOO faarfachuu dandeenya?
5 Yaa Yerusaalem, yoo ani si irraanfadhe,
harki koo mirgaa ogummaa isaa haa irraanfatu.
6 Yoo ani si yaadachuu baadhe,
yoo ani gammachuu koo guddichaa olitti
Yerusaalemin ilaaluu baadhe,
arrabni koo laagaa kootti haa maxxanu.

7 Yaa WAAQAYYO, waan warri Edoom
gaafa Yerusaalem diigamte jedhan sana yaadadhu;
isaanis, "Ishee diigaa!
Hamma hundee isheetti ishee diigaa!" jedhanii iyyan.

8 Yaa intala Baabilon, kan baduudhaaf qophoofte,
inni waan ati nu goote sanaaf,
gatii kee siif kennu eebbifamaa dha.

9 Inni daa'imman kee qabee
dhagaa irratti caccabsu sun eebbifamaa dha.

Faarfannaa Galataa

Faarfannaa 138

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani garaa koo guutuudhaan sin galateeffadha;
fuula "waaqotaa" durattis galata kee nan faarfadha.
2 Sababii ati maqaa keetii fi dubbii kee waan hundaa olitti guddifteef,
ani sababii jaalalaa fi amanamummaa keetiitiif
gara mana qulqullummaa kee qulqullichaatti gad jedhee,
maqaa kee nan leellisa.
3 Yeroo ani si waammadhetti ati deebii naa kennite;
irree keetiinis na jabeessite.

4 Yaa WAAQAYYO, mootonni lafaa hundinuu,
yeroo dubbii afaan keetii dhaga'anitti si haa leellisan.
5 Ulfinni WAAQAYYOO, guddaadhaatii,
isaan waa'ee karaa WAAQAYYOO haa faarfatan.

6 WAAQAYYO yoo ol fagoo jiraate iyyuu,
nama gad qabame ni ilaala;
nama of tuulu immoo fagootti beeka.
7 Ani rakkina keessa jiraadhu iyyuu,
ati lubbuu koo ni eegda;
aarii diina kootti harka kee ni diriirsita;
harka kee mirgaatiinis na oolchita.
8 WAAQAYYO kaayyoo isaa fiixaan naa baasa;
yaa WAAQAYYO, jaalalli kee bara baraan jiraata;
hojii harka keetii hin gatin.

Waaqa Waan Hunda Beeku

Faarfannaa 139

Dura bu'aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ati na qorteerta;
na beekteertas.
2 Ati yeroo ani gad taa'uu fi yeroo ani ol ka'u ni beekta;
yaada koos fagootti hubatta.
3 Deemuu koo fi ciisuu koo addaan baaftee beekta;
karaa koo hundas beekta.
4 Yaa WAAQAYYO, akka dubbiin tokko iyyuu arraba koo hin jirre,
ati guutumaan guutuutti ni beekta.
5 Ati duraa fi duubaan na marsiteerta;
harka kees narra keesseerta.
6 Beekumsi akkanaa anaaf akka malee dinqii dha;
hubachuufis akka malee narraa fagoo dha.

7 Hafuura kee biraa ani eessa dhaquun danda'a?
Fuula kee duraas ani eessatti baqachuun danda'a?
8 Yoo ani samiiwwanitti ol ba'e, ati achi jirta;
yoo ani siree koo sii'ool keessa dhaabbadhes, achis ni jirta.
9 Yoo ani qoochoo ganamaatiin

barrisee qarqara galaanaa fagoo irra qubadhe,
10 achittis harki kee karaa na argisiisa;
harki kee mirgaas jabeessee na qaba.
11 Yoo ani, “Dhugumaan dukkanni na dhoksa;
ifnis naannoo kootti halkan ta’a” jedhe,
12 dukkanni iyyuu siif dukkana hin ta’u;
halkanis akkuma guyyaa ifa;
dukkanni siif akkuma ifaatii.

13 Ati namummaa koo isa keessaa uumteertaatii;
gadameessa haadha koo keessattis na tolchite.
14 Ani sababii haala sodaachisaa fi dinqisiisaadhaan uumameef
sin galateeffadha;
hojiin kee dinqisiisaa dha;
kanas ani akka gaariittan beeka.
15 Yeroo ani iddoo dhoksaatti uumame,
lafeen koo si duraa hin dhokanne.
Yeroo ani dhidhima lafaa keessatti tolfame,
16 iji kee dhagna koo kan hin tolfamin arge.
Guyyoonni duraan dursanii naaf murteeffaman hundi
utuu hin jiraatin,
kitaaba kee keessatti barreeffamaniiru.
17 Yaa Waaqi, yaada kee hubachuun akkam ulfaata!
Baay’inni isaas akkam guddaa dha!
18 Utuu ani isaan lakkaa’ee jiraadhee,
silaa lakkoobsi isaanii cirracha irra baay’ata.
Ani yeroon dammaqutti, amma iyyuu suma wajjinan jira.

19 Maaloo yaa Waaqi, ati utuu hamoota fixxee!
Warri dhiiga namaa dhangalaaftan, narraa fagaadhaa!
20 Isaan yaada hamaadhaan waa’ee kee dubbatu;
diinonni kee akkasumaan maqaa kee dha’u.
21 Yaa WAAQAYYO, ani warra si jibban hin jibbuu?
Warra sitti ka’anis hin xireeffadhuu?
22 Ani hamma dhumaatti isaan jibbeera;
akka diina koottis isaan nan heda.

23 Yaa Waaqi, na sakatta’i; garaa koos beeki;
qoriitii na ilaali; yaada koos beeki.
24 Yoo karaan hamminaa na keessa jiraate mee ilaali;
karaa bara baraa irras na adeemsisi.

Kadhannaa Hamoota Irratti Dhi’aate

Faarfannaa 140

Dura Bu’aa faarfattootaatiif. Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, namoota hamoo jalaa na baasi;
namoota finciltoota
2 warra garaa isaanii keessatti hammina yaadanii
guyyaa hunda waraana kaasan narraa eegi.
3 Isaan arraba isaanii akkuma bofaa qaratu;
hadhaan buutii hidhii isaanii jala jira.

4 Yaa WAAQAYYO, harka hamootaa narraa eegi;
namoota finciltoota
warra miilla koo kiyyootti galchuu yaadan jalaa na baasi.
5 Of tuultonni dhoksanii kiyyoo na dura kaa'aniiru;
ribuu kiyyoo isaanii diriirsaniiru;
karaa koo irras kiyyoo isaanii kaa'aniiru.

6 Yaa WAAQAYYO, ani, "Ati Waaqa koo ti" siin nan jedha.
Yaa WAAQAYYO, waammata koo dhaga'i.
7 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, fayyisaa koo jabaa,
ati guyyaa waraanaatti gaachana mataa naa taate.
8 Yaa WAAQAYYO, akka fedhiin hamootaa fiixaan ba'u hin godhin;
akka isaan of hin tuulleef, akka karoorri isaanii milkaa'u hin godhin.

9 Mataan warra na marsanii,
hammina afaan isaaniitii ba'uun haa haguugamu.
10 Barbadaan ibiddaa isaan irra haa bu'u;
isaan ibiddatti illee haa darbataman;
akka lammata hin kaaneefis boolla qileetti haa darbataman.
11 Maqa balleessitoonni lafa irra hin jiraatin;
namni jal'aan waan hamaadhaan haa badu.

12 WAAQAYYO rakkattootaaf falmee
hiyyeeyyiif illee murtii qajeelaa akka kennu ani beeka.
13 Dhugumaan namni qajeelaan maqaa kee ni galateeffata;
namni tolaanis fuula kee dura ni jiraata.

Akka Qananii Jaldhootaatiin Hin fudhatamne Waaqa Kadhachuu

Faarfannaa 141

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, ani sin waammadha; dafii na qaqqabi.
Yommuu ani si waammadhus sagalee koo dhaga'i.
2 Kadhannaan koo fuula kee duratti akka ixaanaatti anaaf haa fudhatamu;
harka koo ol qabachuun koos akka aarsaa galgalaa anaaf haa ta'u.

3 Yaa WAAQAYYO, afaan kootiif eegduu naa dhaabi;
balbala afaan kootiis naa eegi.
4 Garaan koo namoota waan hamaa hojjetan wajjin,
hojii hamminaa keessatti hirmaachuuf,
gara jal'ina kamiitti iyyuu hin harkifamin;
akka ani nyaata isaanii mi'aawaa nyaadhus anaaf hin eeyyamin.

5 Namni qajeelaan na haa rukutu; kun gara laafinaatii;
inni ana haa ifatu; kunis zayitii mataa koo irraatti.
Mataan koo waan kana hin didu.
Ta'us kadhannaan koo yoom iyyuu hojii hamootaatiin mormuu dha.

6 Bulchitoonni isaanii ededa boollaa irraa gad ni darbatamu;
isaan dubbii koo ni dhaga'u; dubbiin koo ni mi'aawaatii.
7 Isaanis, "Akkuma namni lafa qotu biyyoo bulleessu sana,
lafeen keenya afaan sii'ool irratti bittinneeffamee jira" jedhu.

8 Yaa WAAQAYYO Gooftaa, ani garuu ija koo sirraa hin buqqifadhu;
ani kooluu sitti galeera; dabarsitee du'atti na hin kennin.
9 Kiyyoo isaan naaf kaa'an irraa,
kiyyoo warri jal'ina hojjetan naaf qopheessan irraas na eegi.
10 Warri hamoon kiyyoo ofii isaaniitiin haa qabaman;
ani garuu nagumaan nan ba'a.

Kadhannaa Nama Ari'atamaa Jiru Tokkoo

Faarfannaa 142

Maaskiilii Daawit
1 Ani gara WAAQAYYOTTI nan iyya;
sagalee kootiinis fuula WAAQAYYOO duratti
waammata koo nan dhi'eeffadha.
2 Ani guungummii koo fuula isaa duratti nan dhangalaasa;
dhibee koos fuula isaa duratti nan himadha.

3 Yeroof hafuurri koo na keessatti laafu,
situ karaa koo beeka.
Namoonni daandii ani deemu irra,
kiyyoo naa kaa'aniiru.
4 Gara mirga koo ilaali; argis;
namni naa yaadu tokko iyyuu hin jiru;
ani iddoon itti kooluu galu tokko illee hin qabu;
namni jireenya kootiif yaadus hin jiru.

5 Yaa WAAQAYYO, sitti nan iyyadha;
"Ati iddoo ani itti kooluu galuu dha;
biyya warra jiraatoo keessattis ati qooda koo ti" nan jedha.
6 Ani abdii kutadheeraatii,
kadhannaa koo naa dhaga'i;
warra na ari'atan jalaa na baasi;
isaan akka malee natti cimaniiruutii.
7 Akka ani maqaa kee galateeffadhuuf,
lubbuu koo mana hidhaatii naa baasi.

Sababii ati waan gaarii naa gooteef,
qajeeltonni naannoo kootti walitti qabamu.

Gad of qabanii Waaqa Kadhachuu

Faarfannaa 143

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa WAAQAYYO, kadhannaa koo naa dhaga'i;
gurra kees gara waammata kootiitti deebisi;
amanamummaa fi
qajeelummaa keetiin, na gargaari.
2 Ati garbicha kee murtiitti hin dhi'eessin;

namni lubbuun jiraatu kam iyyuu fuula kee duratti qajeelaa
mitiitii.
3 Diinni lubbuu koo ari'achaa jiraatii;
jireenya koos butuchee biyyootti make.
Akkuma warra dur du'aniittis
dukkana keessa na jiraachiseera.
4 Kanaafuu hafuurri koo na keessatti gaggabeera;
onneen koos na keessatti rifatteerti.

5 Ani guyyoota durii nan yaadadha;
waan ati hojjette hundas irra deddeebi'ee nan yaada;
waan harki kee hojjete illee nan heda.
6 Harka koo gara keetti nan diriirfadha;
lubbuun koos akkuma lafa gogaa si dheebotti.

7 Yaa WAAQAYYO, dafii deebii naa kenni;
hafuurri koo dadhabeera.
Fuula kee na duraa hin dhoksin
yookaan ani akka warra boolla bu'anii nan ta'a.
8 Ani waanan si amanadheef,
akka ani ganama ganama oduu jaalala keetii dhaga'u godhi.
Ani lubbuu koo gara keetti ol nan kaasaatii,
karaa ani irra deemuu qabu natti argisiisi.
9 Yaa WAAQAYYO, ani akka ati na dhoksituuf
sitti nan baqadhaatii,
diinota koo jalaa na baasi.
10 Ati sababii Waaqa koo taateef,
akka ani fedhii kee guutu na barsiisi;
hafuurri kee gaariin sun
karaa wal qixxee irra na haa qajeelchu.

11 Yaa WAAQAYYO, maqaa keetii jedhiitii lubbuu koo jiraachisi;
qajeelummaa keetiinis rakkina keessaa na baasi.
12 Ati sababii na jaallattuuf diinota koo fixi;
waan ani garbicha kee ta'eef,
warra na cunqursan hunda barbadeessi.

Mo'annaa Argachuuf Kadhachuu

Faarfannaa 144

Faarfannaa Daawit.
1 WAAQAYYO kattaa koo,
isa harka koo waraanaaf,
quba koos lolaaf leenjisu sanaaf galanni haa ga'u.
2 Inni Waaqa na jaallatuu fi da'oo koo ti;
iddoo ani itti da'adhuu fi fayyisaa koo ti.
Gaachana koo, iddoo ani itti kooluu galu,
kan na jalatti saba naaf bulchuu dha.

3 Yaa WAAQAYYO, akka ati waa'ee isaa yaadduuf, namni maali?
Akka ati isaaf yaadduuf ilmi namaa maali?
4 Namni akkuma qilleensa shuf jedhee darbuuti,
barri isaas akkuma gaaddisa darbuu ti.

5 Yaa WAAQAYYO, samiiwwan kee tarsaasii gad bu'i;
akka aarri isaan keessaa yaa'uufis tulluuwwan tuqi.
6 Bakakkaa ergiitii diina bittinneessi;
xiyya kee darbadhuutii isaan balleessi.
7 Ol gubbaadhaa harka kee gad hiixadhuutii
bishaan jabaa jalaa,
harka alagaa duraas,
na baasi; na oolchis;
8 warra afaan isaanii sobaan guutame,
warra harki isaanii mirgaa nama dogoggorsu duraa na baasi.

9 Yaa Waaqi, ani faarfannaa haaraa siif nan faarfadha;
kiraara ribuu kudhaniitiinis siifin weeddisa;
10 isa moototaaf mo'annoo kennuuf, isa garbicha isaa Daawitin
goraadee nama ajjeesu jalaa baasuuf nan faarfadha.

11 Harka Ormootaa duraa,
warra afaan isaanii sobaan guutame,
warra harki isaanii mirgaa
nama dogoggorsu jalaa na baasi; na oolchis.

12 Ilmaan keenya dargaggummaa isaanii keessatti,
akka biqiltuu tolee guddatee haa ta'an;
intallan keenyas akka utubaa golee,
kan masaraa mootummaa miidhagsuuf
soofamee haa ta'an.
13 Gombisaawwan keenya,
midhaan gosa garaa garaatiin haa guutaman.
Hoolonni keenya kumaatama haa dhalan;
dirree keenya irrattis kumaatama kudhaniin
haa baay'atan;
14 loon keenya haa dorroban hin gatatin
yookaan yeroo malee hin dhalin;
booji'amuunis hin jiraatin;
wawwaachuunis karaa keenya irratti hin dhaga'amin.

15 Warri eebbi kun ta'eef haa gammadan;
warri WAAQAYYO Waaqa isaanii ta'eef eebbifamoo dha.

Waaqayyo Mootichaaf Galata Galchuu

Faarfannaa 145

Faarfannaa Daawit.
1 Yaa Waaqa koo Mooticha, ani sin leellisa;
bara baraa hamma bara baraattis maqaa kee nan galateeffadha.
2 Ani guyyuma guyyaan sin galateeffadha;
bara baraa hamma bara baraattis maqaa kee nan leellisa.

3 WAAQAYYO guddaa dha; galateeffamuunis baay'ee malaaf;
guddina isaa qoratanii itti ba'uun hin danda'amu.
4 Dhaloonni tokko dhaloota biraatti hojii kee ni hima;
hojiiwwan kee jajjaboos ni labsa.

5 Isaanis waa'ee miidhagina ulfina qabeessa
surraa kee sanaa ni dubbatu;
anis waa'ee hojii kee dinqisiisaa sanaa irra deddeebi'ee
itti nan yaada.
6 Isaan waa'ee hojii kee sodaachisaa sanaa ni odeessu;
anis guddina kee nan labsa.
7 Isaan yaadannoo gaarummaa keetii baay'isanii odeessu;
waa'ee qajeelummaa keetiis ililchanii faarfatu.

8 WAAQAYYO arjaa fi gara laafessa;
inni aaruuf hin ariifatu; jaalalli isaas baay'ee dha.
9 WAAQAYYO, nama hundaaf gaarii dha;
inni waan uume hundaaf garaa ni laafa.
10 Yaa WAAQAYYO, hojiin kee hundinuu si galateeffata;
qulqulloonni kees si leellisu.
11 Isaan waa'ee ulfina mootummaa keetii ni odeessu;
waa'ee humna keetiis ni dubbatu;
12 kunis akka namoonni hundi hojii kee humna qabeessa,
surraa ulfina qabeessa mootummaa kee sanaas beekaniif.
13 Mootummaan kee mootummaa bara baraa ti;
bulchiinsi kees dhalootaa gara dhalootaatti darba.

WAAQAYYO dubbii isaa hundaan amanamaa dha;
hojii isaa hundaanis arjaa dha.
14 WAAQAYYO warra kufan hunda ol qaba;
warra gad qabaman hundas ni kaasa.
15 Iji nama hundaa si eeggata;
atis yeroo barbaachisutti nyaata isaaniif ni kennita.
16 Ati harka kee bal'iftee
fedhii warra lubbuu qaban hundaa ni guutta.

17 WAAQAYYO karaa isaa hundaan qajeelaa dha;
hojii isaa hundaanis arjaa dha.
18 WAAQAYYO warra isa waammatan hundatti,
warra dhugaadhaan isa waammatan hundatti dhi'oo dha.
19 Inni fedhii warra isa sodaatanii ni guuta;
kadhannaa isaanis dhaga'ee isaan oolcha.
20 WAAQAYYO warra isa jaallatan hunda ni eega;
jal'oota hunda garuu ni balleessa.

21 Afaan koo WAAQAYYOON galateeffachuudhaan ni dubbata.
Uumamni hundinuu maqaa isaa qulqulluu sana
bara baraa hamma bara baraatti haa eebbisu.

Waaqa Nama Gargaaru Faarfachuu

Faarfannaa 146

1 Haalleluuyaa.

Yaa lubbuu ko, WAAQAYYOON galateeffadhu.

2 Ani bara jireenya koo guutuu WAAQAYYOON nan galateeffadha;

ani hamman jirutti Waaqaaf nan faarfadha.
3 Abdii keessan bulchitoota irra,
namoota du'a hin oolle
warra isin gargaaruu hin dandeenye irra hin kaa'atinaa.
4 Isaan yeruma lubbuun isaan keessaa baatu gara lafaatti deebi'u;
guyyuma sanas karoorri isaanii bada.
5 Namni gargaarsi isaa Waaqa Yaaqoob ta'e, kan abdiin isaas
WAAQAYYO Waaqa isaa ta'e eebbifamaa dha.

6 WAAQAYYO Uumaa samii fi lafaa,
galaanaa fi waan isaan keessa jiru hundaa ti;
inni bara baraan amanamaa ta'e jiraata.
7 Inni warra cunqurfamaniif ni mura;
warra beela'aniif nyaata kenna.
WAAQAYYO warra hidhaman illee ni hiika;
8 WAAQAYYO jaamotaaf agartuu ni kenna;
WAAQAYYO warra gad deebi'an ol qaba;
WAAQAYYO qajeeltota ni jaallata.
9 WAAQAYYO alagaadhaaf eegumsa ni godha;
ijoollee haadhaa fi abbaa hin qabnee fi
dubartoota dhirsoonni irraa du'an ni jiraachisa;
karaa jal'ootaa garuu ni balleessa.

10 WAAQAYYO bara baraan ni mo'a;
Yaa Xiyoon, Waaqni kee dhaloota hundaaf mootii ta'a.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Waaqa Waan Hunda Danda'uuf Faarfatame

Faarfannaa 147

1 Haalleluuyaa.

Faarfannaadhaan Waaqa galateeffachuun akkam gaarii dha;
isa galateeffachuun akkam gammachiisaa fi kan maluu dha!

2 WAAQAYYO Yerusaalemin ni ijaara;
Israa'eloota booji'amanis walitti qaba.
3 Warra garaan cabe ni fayyisa;
madaa isaaniis walitti hodha.
4 Inni baay'ina urjiiwwanii ni beeka;
tokkoo tokkoo isaaniis maqaa maqaadhaan waama.
5 Gooftaan keenya guddaa dha; humni isaas jabaa dha;
hubannaan isaas dhuma hin qabu.
6 WAAQAYYO warra gad qabaman ni jiraachisa;
hamoota garuu lafatti darbata.

7 Galata galchaa WAAQAYYOON faarfadhaa;
baganaadhaanis Waaqa keenyaaf weeddisaa.

8 Inni samiiwwani duumessaan haguuga;

lafaafis bokkaa kenna;
tulluuwwan irrattis marga biqilcha.
9 Horiidhaaf waan isaan dheedan,
yommuu ilmaan arraagessaa iyyanitti
nyaata isaaniif ni kenna.

10 Inni jabina fardaatti hin gammadu;
yookaan miilli namaa isa hin gammachiisu;
11 WAAQAYYO warra isa sodaatanitti,
warra araara isaa abdatanitti ni gammada.

12 Yaa Yerusaalem, WAAQAYYOON galateeffadhu;
Yaa Xiyoon Waaqa kee galateeffadhu.

13 Inni danqaraa karra keetii ni jabeessaatii;
ijoollee kees si keessatti eebbisa.
14 Daarii keetiif nagaa kenna;
qamadii qulqulluudhaanis si quubsa.

15 Inni ajaja isaa gara lafaatti ni erga;
dubbiin isaas ni ariifata.
16 Inni cabbii akkuma suufiitti diriirsa;
qorras akkuma daaraatti bittinneessa.
17 Dhagaa cabbii akkuma cirrachaa gad darbata.
Dhaamocha isaa dura eenyutu dhaabachuu danda'a?
18 Inni dubbii isaa ergee isaan baqsa;
bubbee isaa ni kaasa; bishaanonnis ni yaa'u.

19 Inni dubbii isaa Yaaqoobitti,
seeraa fi sirna isaa immoo Israa'elitti mul'iseera.
20 Waan kana saba biraa tokkoof iyyuu hin goone;
isaan seera isaa hin beekan.

Haalleluuyaa.

Uumamni Hundi Waaqa Haa Galateeffatuu

Faarfannaa 148

1 Haalleluuyaa.

Samiiwwan irraa WAAQAYYOON galateeffadhaa;
ol gubbaatti isa galateeffadhaa.
2 Ergamoonni isaa hundinuu isa galateeffadhaa;
raayyaan isaa hundinuus isa galateeffadhaa.
3 Aduu fi ji'i isa galateeffadhaa;
urjiiwwan ibsitan hundinuus isa galateeffadhaa.
4 Samiiwwan samii isa galateeffadhaa;
bishaanonni samiin ol jirtanis isa galateeffadhaa.
5 Isaan maqaa WAAQAYYOO haa galateeffatan;
inni ajajnaan, isaan uumamaniitii.
6 Inni bara baraa hamma bara baraatti isaan dhaabeera;
seera hin geeddaramnes isaaniif kenneera.

7 Uumamawwan galaanaatii fi tuujubawwan hundi,
lafa irraa WAAQAYYOON galateeffadhaa;
8 bakakkaa fi dhagaan cabbii, cabbii fi duumessi,
bubbeen jabaan ajaja isaa raawwatan,
9 tulluuwwanii fi gaarran hundinuu,
mukkeen ija naqatanii fi birbirsi hundinuu,
10 bineensonnii fi loon hundinuu,
uumamawwan xixinnoo fi simbirroonni barrisan,
11 mootonni lafaatii fi saboonni hundinuu,
ilmaan mootota atii fi bulchitoonni lafaa hundinuu,
12 dargaggoonnii fi shamarran,
jaarsolii fi daa'imman isa galateeffadhaa.

13 Maqaan isaa qofti ol ol jedheeraatii,
isaan maqaa WAAQAYYOO haa galateeffatan;
ulfinni isaas lafaa fi samiiwwanii ol jira.
14 Inni saba isaatiif gaanfa ol kaaseera;
kunis qulqulloota isaa hundaaf,
saba Israa'el warra isatti dhi'oo jiran hundaaf ulfina.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Mo'annoo

Faarfannaa 149

1 Haalleluuyaa.

Faarfannaa haaraa WAAQAYYOOF faarfadhaa;
waldaa qulqullootaa keessatti illee isa jajadhaa.

2 Israa'el Uumaa isaatti haa gammadu;
sabni Xiyoon Mootii isaatti haa gammadu.
3 Maqaa isaas shuubbisuudhaan haa jajatu;
dibbee fi baganaadhaan isaaf haa faarfatu.
4 WAAQAYYO saba isaatti ni gammadaatii;
warra gad of qabanis fayyina gonfachiisa.
5 Qulqulloonni ulfina kanatti haa gammadan;
siree isaanii irrattis gammachuudhaan haa faarfatan.

6 Galanni Waaqaa afaan isaanii keessa haa jiraatu;
goraadeen afaan lamaas harka isaanii keessa haa jiraattu;
7 kunis sabootatti haaloo ba'uu fi
namoota adabuudhaaf;
8 mootota isaanii foncaan,
hangafoota isaaniis funyoo sibiilaatiin hidhuudhaaf,
9 murtii barreeffame sana isaan irratti dhugaa ba'uudhaaf.
Kunis amanamtoota isaa hundaaf ulfina.

Haalleluuyaa.

Faarfannaa Galataa

Faarfannaa 150

1 Haalleluuyaa.

Mana qulqullummaa isaa keessatti Waaqa galateeffadhaa;
samiiwwan isaa humna qabeeyyii keessattis isa galateeffadhaa.
2 Hojiiwwan isaa jajjaboo sanaaf isa leellisaa;
guddina isaa hamma hin qabne sanaaf isa leellisaa.
3 Malakata afuufuudhaan isa galateeffadhaa;
baganaa fi kiraaraan isa galateeffadhaa;
4 dibbeedhaan shuubbisaatii isa jajadhaa;
mi'a ribuutii fi ululleedhaan isa jajadhaa.
5 Kilillee sagalee qabuun isa jajadhaa;
kilillee sagalee guddaatiin isa jajadhaa.

6 Wanni hafuura baafatu hundinuu WAAQAYYOON haa jajatu.

Haalleluuyaa.